Anul XXXV. IANUARIE 1923 No. 1

REVISTA PĂDURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

Apare sub conducerea comitetului de redacție compus din d-nii:

Dr. M. D. Drăcea, M. P. Florescu, I. Guguianu, N. Iacobescu, Dr. Z. Psemitky, D. Robănescu, V. N. Stinghe, I. Timoc și G. Turneanu

Sub președinția d-lui P. ANTONESCU

Redacția și Administrația Revistei la Casa Pădurilor
(în Ministerul de Domenii)

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIATIUNII" SIBIU

1923	Al. Constantinescu
Anul forestier 1922	G. Turneanu
Exploatarea rațională a pădurilor	Gh. Agapie
Terminologia silvică	Petre Antonescu
Punerea în valoare a terenurilor din regiunea inundabilă a Dunării din punct de vedere silvic (continuare)	P. Ioan
Distrugerea pădurilor moșnenești prin incendii și pășunări	Ioan Simionescu
Terminologia silvică poporană relativă la industria țărănească de lemn (văsăritul)	Mihail Ittu
Exproprierea din Basarabia și pădurile	George Ștefănescu-Gună
Bibliografii	I. S.
Informațiuni	* * *

BUCUREȘTI
Tipografia „NAȚIONALA" Jean Ionescu & Co.
No. 1. — Strada Bursei. — No. 1
1922

39723.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

---

Consilieri :

Ion Aleman
M. Boldur
Al. Constantinescu
Aureliu Eliescu
Mihail P. Florescu
Liviu Marțian
Ion Moldovanu
Const. Opran
Const. Sava-Goiu
Vintilă Stinghe
M. Tănăsescu

Cenzori :

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Sculy.

Cenzori Supleanți :

I. Comanici, Dr. Marin Drăcea și G. Turneanu.

Biroul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte : Al. Constantinescu

Vice-Președinți : Aureliu Eliescu, Liviu Marțian

Secretar : M. P. Florescu

Casier : N. Elefteresc

Ajutor de Secretar și Casier : Emil Niculescu

Anul XXXV IANUARIE 1923 No. 1

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

1923

Incep şirurile acestea prin a vă ura vouă, scumpii mei pădurari, un an nou rodnic pentru ţară şi pentru nobila voastră îndeletnicire.

Nu vă voi spune multe, dar puţinele ce vă voi spune va fi ceeace sufletul meu simte pentru breasla voastră şi pentru voi.

Nu vă voi vorbi nici ca Ministru, căci măririle trec şi când te găseşti în ele fatal aduci şi nemulţumiri, uneori justificate alte ori nu, dar întodeauna cel care s'a resimţit de o măsură oare care, crede că dreptatea este numai de partea lui.

Nu vă voi vorbi nici ca Preşedinte al Societăţii „Progresul Silvic" căci şi cinstea aceasta este temporară şi printr'însa numai, eu singur nu pot face mare treabă.

Numai toţi tovarăşii la o laltă putem face ceva.

Deaceea vă vorbesc ca tovarăş sincer, părtaş al zilelor voastre bune ca şi al zilelor voastre negre.

Spre cinstea noastră a tuturor am şi făcut prin solidaritatea voastră frăţească şi încă chiar mult, într'un timp relativ scurt.

N'am ajuns noi aşa de repede să ne înfrăţim la o laltă într'un singur corp, cu un singur pact de familie pentru întreaga noastră corporaţie? La Cluj în acest loc de cultură al frumosului nostru Ardeal, nu am decretat cu toţii acum un an şi jumătate o singură lege pentru toţi tovarăşii de breasla noastră din toate unghiurile României Mari?

Dar colaborarea la această Revistă de ştiinţă, sursă

de propovăduire culturală, nu este fructul aceleiași uniri într'un singur mănunchi al tuturor forțelor pădurărești?

Dar adăpostirea în curând sub acoperământul căminului nostru al tuturor, nu este produsul obolului frățesc al fiecăruia dintre noi?

Dar organizarea învățământului și a corpului silvic, care bat la ușa ce în curând le va fi deschisă, nu sunt rezultatul aceleiași colaborări frățești?

In fine unificarea legiuirei silvice prin completarea actualului Cod silvic și estinderea lui peste tot pământul Regatului Român nu va fi oare opera aceleiași puteri care ne întărește pe toți când e vorba de muncă îndreptată în scop de a satisface interesele generale ale țării?

Iată ce s'a făcut și ce se va mai face prin colaborarea frățească a atâtor comori de cultură și de suflet ce nobila breaslă a pădurarilor are în sânul ei.

Sub asemenea frumoase auspicii începem anul nou.

Voi cu mine, eu cu voi și cu toți împreună, să ducem mai departe opera începută, să o ridicăm mai sus pentru folosul țării, al frumoșilor noștri Codrii și pentru mulțumirea tuturor ce au pus o petricică la ridicarea edificiului măreț al Neamului.

La această clădire voi pădurarii ați contribuit larg prin atâți tovarăși scumpi dispăruți și cărora le purtăm o pioasă recunoștință.

In amintirea lor scumpă și cu pătrunderea oamenilor conștienți de datoria lor către Țară și Neam, am convingerea că acest corp de elită care în trecut a fost strajă datorii lui nu se va da înapoi în viitor, dela niciun fel de jertfă pe care i-ar cere-o întărirea Patriei și nevoile mereu crescânde ale economiei noastre Naționale.

Am încrederea desăvârșită în scumpii mei pădurari.

Trecutul lor e chezășia viitorului pe care îl garantează.

Sunt sigur că nu mă înșel afirmându-vă toate acestea căci am siguranța că nu sunt înșelat de voi.

Urând tuturor sănătate și chemând pe toți la muncă cinstită pentru binele obștesc încheiu cu cuvântul: Sapienti Satis.

AL. CONSTANTINESCU

ANUL FORESTIER 1922

Problema silvică cucereşte teren. Economiştii, fără excepţie, socotesc pe drept cuvânt pădurile între cele trei mari surse de producţie ale ţărei noastre, alături de cereale şi petrol.

Opinia publică ajunge să fie astfel luminată asupra însemnătăţei acestei bogăţii naţionale; rămâne corpului silvic, cunoscător al nevoilor economiei forestiere, rolul să înlesnească paşii mai departe pentru a face să pătrundă cât mai adânc convingerea într'o strictă conservare şi o cultură mai potrivită, ce se impun acestor păduri pentru a putea răspunde tuturor nevoilor industriei noastre şi a satisface consumaţia fără să ne mai temem de epuizarea acestor bogăţii.

Va fi o luptă îndelungată şi plină încă de mari greutăţi, dar numai prin perseverenţă vom asigura deplinul succes al acestor principii.

Revistele economice ţin chestiunile forestiere, în special ramura industriei şi comerţului lemnului, în mare cinste: *Buletinul Institutului economic românesc, Analele statistice şi economice, Correspondance economique, Economia naţională* şi altele au publicat numeroase studii de interes economic forestier.

Revista Pădurilor unificată cu Economia forestieră împlineşte 34 de ani de activitate cu o foarte bogată materie. Are în primul rând un deosebit merit neobositul preşedinte al comitetului de redacţie d-l profesor inginer consilier silvic P. Antonescu, care după 45 ani de publicistică dă încă cel dintâi exemplul unei munci viguroase în această direcţie.

Noui nume de tineri scriitori în ramura forestieră apar în lumina tiparului alături de cei mai vechi, — este o emulaţie ce promite.

Totodată unificarea corpului silvic începe a se învedera printr'o colaborare susţinută a colegilor din toate ţinuturile României Mari.

Organul forestierilor bucovineni *Silvicultorul*, se luptă cu greutăţi mari dar nu se dă învins, reuşind să încheie 4 ani de existenţă cu materie din ce în ce mai aleasă.

Monitorul Forestier, organul de publicitate al Asociaţiei

industriaşilor şi comercianţilor de lemne, apare de 2 ani cu o regularitate ce nu se desminte, publicând articole şi o materie informativă din ce în ce mai variate. Textul se tipăreşte în românește, nemţeşte şi franţuzeşte.

In Braşov continuă să apară în limba română şi ungară, revista *Industria lemnului*, care trece cu începutul anului 1923 în al treilea an de existenţă.

In sfârşit unul din colegii noştri din cei mai fecunzi în publicistică îşi găseşte adevărata vocaţiune în redactarea şi editarea *Zigzagurilor forestiere*, al cărui titlu este îndeajuns de sugestiv.

Un iubitor al naturei: d-l profesor universitar *I. Simionescu* publică articole de o deosebită valoare literară cu subiecte, ce fac pentru noi obiectul observaţiunilor şi cercetărilor ştiinţifice de fiecare zi, tratate de d-sa cu măestrie artistică. Dintre acestea, Sădirea pomilor, Sălciile şi Valea Lotrului, au fost reproduse şi în revistele noastre.

Ziua arborelui s'a serbat şi în anul acesta cu deosebită pompă atât în Bucureşti din iniţiativa direcţiunei Şcoalei superioare de silvicultură la care au participat numeroase liceie şi şcoli, precum şi în numeroase alte localităţi din ţară sub îndemnul ministerului Instrucţiunei Publice.

Conferinţe silvice au fost ţinute în sala Societăţei Politechnice din Bucureşti în Martie şi Aprilie de către d-l *Aureliu Eliescu*, care a vorbit despre *Politica noastră forestieră*, de d-l inginer *Mihail Manoilescu* care a tratat *Silvicultura şi Technica* şi de d-l *C. P. Georgescu* cu subiectul *Priviri asupra administraţiei silvice*, bucurându-se de un auditoriu numeros şi ales.

Congresele, la cari s'au discutat chestiuni de economie forestieră, s'au inaugurat în Mai prin *Congresul cooperaţiei forestiere* din Piatra-Neamţ, unde cooperatorii au ţinut să se întrunească pentru a vizita marile cooperative de exploatări de păduri şi industrie lemnoasă din jud. Neamţ şi să-şi împărtăşească progresele realizate în această ramură.

A urmat în August *Congresul inginerilor silvici* la Cernăuţi unde s'au făcut comunicări asupra împădurirei terenurilor improductive, Comasarea pădurilor micilor proprietari şi exploatarea lor prin cooperative, Distribuţia speciilor în România, Speciile exotice şi naturalizarea lor în ţara noastră, Regenerarea pe cale naturală a pădurilor de molift, Unificarea codului silvic, Legea

de organizare a corpului silvic şi Reforma învăţământului silvic de toate gradele.

La cel de al doilea *Congres al asociaţiei generale a inginerilor*, ţinut în Octombrie la Timişoara, s'au manifestat şi o serie de ingineri silvici cari au tratat despre: Chestiuni silvice, Imbunătăţirea regimului apelor prin lucrări de stingerea torenţilor şi de împădurirea bazinelor de recepţiune, Imbunătăţirea regimului apelor prin lucrări de stingerea ravenelor şi împădurirea bazinelor lor de recepţiune, Intervenţia Statului în gestiunea pădurilor particulare, Necesitatea limitărei întrebuinţării lemnului ca combustibil şi sporirea producţiei forestiere şi în special a lemnului de lucru.

Muzeul silvic este pe cale de înfăptuire, destinându-se în acest scop o aripă din pavilionul „B" din Parcul Carol I, care s'a afectat în mod permanent pentru acest muzeu. In acest scop s'au început atât amenajarea pavilionului, cât şi adunarea de colecţiuni menite să împodobească localul destinat.

Conducerea ministerului Agriculturei şi Domeniilor a fost încredinţată d-lui ministru **Al. Constantinescu**, personalitate politică de primul ordin, foarte în curent cu lucrările acestui departament, al cărui titular a fost în mai multe rânduri.

D-sale se datoresc legile silvice din 1910 în vigoare şi astăzi: *Codul silvic, Legea pentru înfiinţarea Casei pădurilor* şi *Legea pentru vânzarea lemnelor de foc ministerelor şi autorităţilor dependinte de ele, comunelor, cooperativelor săteşti, etc.* prin cari s'a pus temelia unei legislaţiuni complecte în materie silvică, care soluţionează aproape toate problemele forestiere statuând pentru întâia oară aşezămintele obştiilor de moşneni, dând impulsiune cooperativelor săteşti de exploatări de pădur. prin admiterea lor la cumpărarea prin bună învoială a parchetelor din pădurile Statului şi înfiinţând Casa pădurilor ca instituţie autonomă, ce era menită să amelioreze şi să cultive pădurile ţărei noastre.

In **Parlamentul actual.** Silvicultura numără câţiva reprezentanţi de seamă. D-l profesor inginer consilier silvic *N. G Popovici*, ales al Muscelului, este desigur cel mai autorizat reprezentant al corpului silvic, căruia îi păstrează toată dragostea şi încrederea d-sale, dragoste reciprocă pe care inginerii silvici

i-au arătat-o întotdeauna, ca şi cu ocaziunea intrărei d-sale în Parlament, când l-au sărbătorit în mod deosebit.

D-nii ingineri inspectori silvici *I. Moldovan* şi *Otto Popovici* sunt de asemeni aleşi senatori în actualele corpuri legiuitoare, în cari problemele silvice vor găsi fără îndoială sprijinitori pe deplin competenţi.

Grele probleme de **politică forestieră** au fost de rezolvat în cursul anului ce s'a scurs. Astfel au fost de aplicat dispoziţiile reformei agrare pentru Transilvania şi Bucovina privitoare la *exproprierea pentru constituirea pădurilor comunale*, aplicarea *exproprierei pădurilor particulare din Basarabia* ce au trecut în proprietatea Statului şi *constituirea izlazurilor comunale* în regiunea de munte din întreaga ţară, în legătură, cu defrişările de păduri, pentru a nu ne ocupa decât de cele mai însemnate chestiuni, cari au pus o enorm de variată serie de greutăţi în aplicarea lor.

O surprinzătoare impresie au făcut însă glasurile ridicate tocmai de către unii ingineri silvici contra modului de a se trece şi estima pădurile proprietarilor din Basarabia în domeniul forestier al Statului pe baza unui sistem scăzut de estimare, reclamând pentru aceşti proprietari o despăgubire mai însemnată, ceiace nici proprietarii înşăşi nu îndrăzneau să ceară.

In politica exportului lemnul cel mai de valoare al nostru, stejarul, a fost obiectul protecţiunei de Stat prin taxele foarte urcate de export asupra acestei specii, taxe aproape prohibitive ; în schimb exportul răşinoaselor a fost cu mult mai mare ca în anii trecuţi.

Obştiile de moşneni încep să-şi priceapă adevăratele lor interese ţinând în frâu pe obşteni. Câteva din pădurile lor s'au vândut prin licitaţie cu preţuri necunoscute până acum.

Unele obştii au cerut Casei centrale a cooperaţiei sprijin pentru a-şi exploata sigure pădurile în regie printr'un aşezământ pe bază cooperativă, care le-a fost acordat.

Ar fi însă necesar în legea care regulează modul de administrare a averilor obştilor de moşneni, în codicele silvic, un articol care să specifice că obştiile de moşneni prin votul majorităţei se pot constitui în obşte cooperativă de exploatare aducând aport pădurile lor şi putând a se bucura de creditul şi controlul organelor Casei centrale potrivit Legei băncilor

populare şi cooperativelor săteşti întocmai ca şi cooperativele de producţie, pe baza aşezământului care va îngloba statutul cooperativelor forestiere.

Cooperaţia forestieră a păşit în 1922 şi în ţinuturile alipite. Astfel la Gurghiu, Ilva mare, Câmpeni, Lipova, Dobra-Răşcani, şi alte localităţi s-au înfiinţat puternice cooperative pentru exploatări de păduri, cari au dat chiar de la început rezultate îmbucurătoare. Sunt începuturi ce merită toată încurajarea bunilor români cari doresc naţionalizarea acestor întreprinderi şi redeşteptarea la viaţa economică a ţărănimei româneşti de peste munţi.

In Vechiul Regat cooperativele se consolidează supt îndrumările Centralei cooperativelor săteşti, care printr un corp ales de 19 ingineri silvici ajută organizarea şi propăşirea acestor asociaţiuni.

Rezultatele obţinute sunt preludiul unui strălucit viitor în această ramură.

Casa pădurilor a publicat în cursul anului **Situaţia Casei pădurilor** din care se vede activitatea instituţiunei pe 1920—921, —în care s-au amenajat 96221 Ha, 4706 din pădurile particulare, în afară de amenajările pădurilor Statului în curs de revizuire; s-au ridicat planuri complecte la 15165 Ha, din pădurile Statului şi incomplect la alte 28000 Ha, astfel că în decurs de 10 ani 1911—1921 s-au ridicat planuri complecte la 74 de păduri din domeniul silvic al Statului. Serviciul contencios al obştiilor de moşneni creiat în 1922 s-a dovedit de folos găsind 482 acte de vânzări încheiate cu călcarea legei, a căror anulare s-a cerut în justiţie.

In posesiunea Staiului au trecut în 1920/21 prin expropriere 30 de păduri ale Casei rurale în suprafaţă de 3522 Ha, şi 46 păduri de la particulari în suprafaţă de 34.546, Ha, 82. De asemeni situaţia arată un spor de 867 Ha, 5100 m. p. prin împăduriri artificiale.

Veniturile Casei pădurilor arată pe 1920/21 un total al veniturilor de 42 milioane lei faţă de 27 milioane cheltuieli, cu un venit net total de 15 milioane lei. Situaţiunile acestea sunt de sigur foarte bine venite pentru a arăta activitatea desfăşurată de Casa pădurilor.

Totuşi nu ne putem reţine de a constata că organizarea actuală a instituţiei în genere nu este din cele mai bune, căci

deşi exploatările sunt intense veniturile sunt totuşi reduse, iar cheltuielile apăsătoare fără ca rezultatele culturale sau ameliorațiunile domeniului silvic să fie apreciabile.

Legea de înființare a Casei pădurilor dă cu toate acestea putința unei organizări ideale.

Se impune deci o revizuire radicală a actualei organizări în vederi cu totul înaintate şi cât mai apropiate de rolul dublu al instituției : economic şi silvicultural.

G. Turneanu

EXPLOATAREA RAȚIONALA A PADURILOR

Definiție. Sisteme aplicate în trecut şi în prezent. Imposibilitatea generalizării imediate a exploatărilor în regie. Intinderea şi organizarea ocoalelor silvice în vederea aplicării exploatării raționale. O nouă lege pentru asigurarea existenței şi prosperității pădurilor.

A. Definiție. Sisteme aplicate în trecut şi în prezent.

Înțeleg că exploatarea este rațională, când putând fi adoptată de proprietar, aduce acestuia venituri maxime şi este urmată imediat de actul regenerării, fie că aceasta rezultă din exploatare, fie că e complectată sau făcută în întregime de om.

Prin urmare conținutul ideei de exploatare rațională este format din trei noțiuni : noțiunea *de rentabilitate*, care trebue să fie maximă ; noțiunea *de regenerare*, exploatarea neputând fi pentru pădure altceva decât un moment de renovare şi de împrospătare a forțelor ei productive; în fine noțiunea *de oportunitate*, în sensul ca felul exploatării să poată fi adoptat de proprietar, care foarte adeseori are pregătire şi mijloace restrânse pentru operațiunea exploatării, în care caz aceasta în loc de a fi pentru pădure un moment cultural, este din contra un moment anticultural, de diminuarea forțelor ei productive, sau chiar de distrugerea ei completă.

Ştim că sunt două tipuri bine distincte de exploatări : prin antreprenori şi în regie.

Amândouă pot duce la scop, în ce priveşte rentabilitatea şi regenerarea pădurei. Lucrul acesta este dovedit atât de lim-

pede că nu mai comportă discuţiune. Franţa, ţară cu păduri frumoase, îngrijite, cu sisteme culturale clasice, exploatează prin antreprenori; Germania, cu păduri exemplare, cu o vastă ştiinţă silvică, produs al lucrărilor şi experimentărilor de tot felul, exploatează în regie.

Aceste sisteme însă nu sunt deopotrivă de exigente sub raportul pregătirei technice, a mijloacelor materiale, a spiritului de întreprindere, a capacităţei comerciale, de cari proprietarul are nevoe în mod cu totul diferit pentru fiecare din ele.

În sistemul prin antreprenori, proprietarul pădurei, mulţumindu-se cu un câştig mai mic, cedează altuia operaţiunea foarte complexă şi exigentă a exploatărei, cu câştigurile şi riscurile la care poate duce; în schimb este liber pe timpul său, putând să-l întrebuinţeze în alte direcţiuni şi să dea toată atenţiunea lucrărilor de regenerare. În acest scop poate îngrădi prin clauze puternice şi efective pe antreprenori, ca exploatarea să nu prejudicieze regenerarea, ba chiar, în unele cazuri, ei pot fi obligaţi să o complecteze, bineînţeles, nu prin simple creaţiuni şi mai ales dintre acelea cari nu pot folosi la nimic, cum a fost cazul la noi.

Dacă proprietarul are personal specializat, fonduri suficiente, aptitudini comerciale, poate să ia asupră-şi exploatarea, ca să-şi sporească venitul cu partea ce revenea antreprenorului.

Luând ca exemplu pe Stat, ca proprietar de păduri, atâta timp cât nu are fonduri şi nu dispune de personal suficient, nu poate face decât exploatări prin antreprenori, singurul mijloc raţional pentru el, adică singurul mijloc care promovează partea culturală a pădurilor, căci dacă s'ar încumeta să facă exploatări în regie, cu personal restrâns şi cu mijloace minuscule şi cu pretenţiuni de a pune în valoare toate pădurile sale, exploatarea se transformă într'un haos, care nu poate duce decât la rezultate haotice.

Dacă la un moment dat ar avea format un numeros personal de specialitate şi ar dispune şi de fonduri şi totuşi ar stărui în exploatări prin antreprenori, acest sistem ar deveni raţional pentru el, căci îl privează de un venit, pe care-l lasă antreprenorului, fără să fie nevoit la aceasta.

Statul nostru a exploatat pădurile sale până în 1914 prin antreprenori. Instituţiunile de mână moartă, moşnenii şi răzeşii proprietari devălmaşi de păduri de asemenea.

Rezultatul exploatărilor sub regimul antreprizei, în special la pădurile din regiunea muntoasă, a fost dezastruos, căci a dus aproape peste tot la dispariţia lor. Pe suprafeţe enorme dezastrul este iremediabil, căci pătura subţire de pământ s'a spălat şi stânca a eşit la suprafaţă.

Cum se împacă acest oribil spectacol cu teoria de mai sus? Calamitatea aceasta se atribue sistemului de exploatare, antreprizei? Iată ceeace—după părerea noastră—nu este just.

Actualmente Statul—aş zice „experimentează", dar e prea puţin—aplică, pe o scară crescândă, cu tendinţă de generalizare exploatările în regie. El voeşte ca prin schimbarea sistemului să schimbe şi rezultatele.

Este de cea mai mare importanţă să se examineze condiţiunile în cari funcţionează acest nou sistem spre a se vedea, dacă se realizează speranţele, ce s'au pus în el, dacă aşa dar, îmbunătăţirile se văd, sunt realizabile cel puţin, sau dacă din contra trăim în iluzia că mergem spre bine, iar de fapt dăinueşte starea din trecut privitoare la regenerarea pădurilor.

Opinia silvică, dacă nu mă înşel, este favorabilă regiilor şi ostilă antreprizei.

Cred şi sper să pot dovedi, că curentul favorabil regiilor—lăudabil ca intenţiuni—este prematur, de oarece puterile actuale ale Statului sunt prea slabe pentru a-i da viaţă; că curentul ostil antreprizei, bazat pe constatarea dezastrelor aduse pădurilor de munte de sistemul practicat al exploatărilor prin antrepriză, — este nedrept, căci vinovat nu este sistemul, ci modul cum a fost aplicat; că excluzând antrepriza chiar din regiunile, în care poate să fiinţeze fără prejudiţii pentru regenerarea pădurei şi fără ca noi să fim pregătiţi a o înlocui prin regie, cădem peste alte numeroase şi inevitabile greşeli atât faţă de pădure, cât şi faţă de nevoile curente ale publicului.

Părerea noastră este, că impresionându-ne mult rezultatele profund triste ale trecutului şi grăbindu-ne a pune lucrurile imediat la locurile lor, am apucat pe o cale, care nu duce la liman.

Primul lucru ce trebue făcut este să cercetăm cu obiectivitate trecutul, să descoperim obârşia răului, nu cu intenţiuni răsboinice sau de blam la adresa cuiva. De multe ori împrejurările sunt mai tari ca voinţa omului, sau cum zice cronicarul

„Omul este sub vremi". Nu toate greşelile sunt voite, ba încă ele sunt inerente începuturilor de desvoltare. Cercetarea noastră să aibă de scop găsirea greşelilor, cu scop ca în viitor să fie evitate.

Este de o importanţă capitală să se poată desluşi, dacă un rezultat rău provine dintr'un sistem rău de lucru, sau din cauza aplicărei lui greşite. Altfel ne expunem la continue schimbări şi experimentări, multe nepotrivite şi cari se soldează cu pagube de bani, de timp şi de lucruri.

N'am avut ocazie să citesc o critică obiectivă a exploatărilor prin antreprenori. S'a afirmat că sistemul acesta este primitiv şi devastator. N'am înţeles aceste afirmaţiuni, căci nu ni s'a explicat de ce în Franţa antrepriza dă rezultate bune şi de ce la noi nu poate da de cât rezultate rele.

Cari sunt împrejurările specific româneşti, cari fac ca sistemul atât de simplu al exploatărei prin antrepriză să nu fie bun la noi, ţară cu resurse financiare mai mici, cu personal specializat restrâns, cu technică redusă ?

Explicaţia anevoie s'ar putea sprijini pe argumente plauzibile.

Nereuşita exploatărilor prin antreprenori, sub raportul regenerării pădurilor de munte, este explicabilă în condiţiunile, în cari s'a practicat.

Dacă exploatările prin antreprenori au dus la ruină existenţa codrilor noştrii, de vină în primul rând este politica forestieră urmată, care la început a neglijat cu totul chestiunea regenărei, contând că se va face pe cale naturală, după prescripţiunile amenajamentului.

Târziu de tot, abia în actualul cod silvic, elaborat în 1910, după ce dezastrul pădurilor de munte a luat proporţiuni uriaşe, s'a legiferat garanţii pentru regenerare.

Din nefericire dispoziţiunile legei în această privinţă n'au fost de natură să oprească răul. In adevăr legea cere, ca proprietarul sau antreprenorul să depună o cauţiune băneasca la hectar, pentru a se face împădurirea cu ea, dacă nu s'ar face pe cale naturală. Ideea este nepractică şi greşită.

Greşită, pentrucă nu este deajuns să obligi pe proprietar să depue o sumă de bani, chiar mare de-ar fi — legea a fixat o limită prea mică. 100 lei la hectar — şi să laşi ca împădurirea

să se facă ulterior, când s'o putea...., căci lucrarea aceasta nu se amână. Este o cerinţă esenţială a solului pădurei să nu fie descoperit şi lăsat timp mult fără protecţie, căci el pierde uşor calităţile sale specifice, se înţeleneşte, se sălbăticeşte şi nu mai e propriu pentru împădurire.

Greşită, pentrucă obligaţiunea împădurirei cu cauţiunea depusă s'a atribuit Statului, care n'a fost, nu este şi încă mult timp nu va fi în stare să-şi îngrijiască propriile sale păduri.

Evident, principiul de constrângere, a fost slab, nepractic şi lipsit de eficacitate.

Dacă înainte de a deschide capitalurilor calea către „Valorificarea" codrilor noştrii s ar fi legiferat şi s'ar fi condiţionat continuarea exploatărilor de complectarea de fapt a regenerărilor — nu de cauţiuni de împădurire, cari pentru proprietar sau antreprenor n'au însemnat nici un sacrificiu, iar pentru pădure nici un folos—n'am fi avut ocazie să vedem şi să ne îngrozim de starea de ruină în cari su rămas munţii noştrii şi nici prilej de a aduce imputări nedrepte unicului sistem posibil de exploatare în starea de desvoltare a Statului până azi.

Că în aceste condiţiuni s'ar fi exploatat mai puţin, e foarte probabil. Dar este infinit de preferat să ai rezerve lemnoase, de cât să anticipezi exploatarea unui capital, a cărei refacere este covârşitor condiţionată de timp, ba încă să laşi să se distrugă însăşi sursa de refacere.

Nu numai ca să fim drepţi, dar mai ales ca să nu greşim iarăşi sau să cădem peste alte greşeli, trebue să recunoaştem pe cele făcute în trecut, cu atât mai vârtos cu cât greşelele din trecut ar fi fost cu totul evitate, dacă soluţionarea chestiunilor silvice ar fi fost încredinţată numai organelor silvice, totdeauna conştiente şi cu dragoste nețărmurită pentru păduri.

Să nu imputăm aşa dar antreprizei, că n'a dat, ceeace nu i s'a cerut! Ea aparţine încă—ca sistem posibil de aplicat—fazei de desvoltare, în care ne găsim, aşa că excluzând-o, pentru greşeli, cari nu-i aparţin, fără să avem pregătire a o înlocui, trecem dintr'o greşală într'alta, şi de data aceasta după îndemnul organelor silvice. Compromiterea, atât a noului sistem, cât şi a celor care-l aplică nu va întârzia să se producă.

B. Imposibilitatea generalizărei imediate a exploatărilor în regie

S'a făcut discuţiunea foarte importantă : care din cele două sisteme de exploatări este de preferat: antrepriza sau regia ? Cine poate tăgădui utilitatea ei ? Căci, dacă se dovedeşte lămurit superioritatea unuia, ce este mai natural şi mai imperativ, decât a-l adopta, —dacă se poate imediat, sau dacă acest lucru nu este posibil, să ne pregătim a-l adopta ?

Numai că discuţiunea trebue făcută cu metodă, cu obiectivitate, să nu ne lăsăm conduşi de pasiuni şi să ne înşelăm singuri. Înţeleg, aşa dar: argumente pentru o teză şi argumente pentru cealaltă, inconvenientele uneia şi inconvenientele celeilalte, oportunitatea aplicărei fiecăruia.

Găsesc că nu s'a aplicat riguros acest procedeu. S'au adus argumente în favoarea regiilor, dar nici unul pentru antrepriză. Să fie oare acest sistem aşa de rău ? In această privinţă s'au prezentat lucrurile de aşa natură ca răspunsul să vie dela sine. „Căutaţi argumente (rezultă din felul discuţiunei) ? Chestiunea aceasta se tratează acum cu fapte, nu cu vorbe. Priviţi munţii noştrii ! Pădurile de pe ei au fost exploatate prin antrepriză !". Şi totuş, am văzut, că trecând dela efecte la cauze, sistemul este scos din discuţiune. Căci, vorbind serios, care ar fi fost antreprenorul blagoslovit, care să sacrifice—în profitul proprietarului, sau dacă voiţi, al ţărei —o parte din câştigul său, împădurind părţile exploatate, fără a fi fost obligat la aceasta ?! Se poate concepe aşa ceva ? A ! I s'a cerut cauţiuni ! Le-a plătit ! Să-şi facă acum datoria, cine le-a încasat !

În favoarea exploatărilor în regie s'au adus argumente în totul temeinice. *Argumente privitoare la rentabilitate :* regiile aduc proprietarului venituri mai mari, prin înlăturarea intermediarului ; *argumente de ordin cultural:* regenerarea fiind condiţionată de exploatare, ea va fi asigurată mai bine când exploatarea se face de însăşi proprietarul ; *argumente de ordin economic:* exploatările în regie putând atenua—e vorba de Stat - concurenţa vânzărei prin fixare de preţuri cât mai accesibile marelui public *argumente de ordin social:* prin regie se poate soluţiona mai satisfăcător problema muncitorimei, creând condiţiuni bune şi de

lungă durată pentru aceasta, armonizând interesele permanente ale muncitorimei cu permanentele interese ale exploatărei şi culturei pădurilor.

D-l Ion Moldovan junior a dedus rezultatele de mai sus din experienţe comparative între antreprize şi regii, făcute în Ardealul de eri, după cum se vede din lucrarea d-sale „Exploatarea pădurilor în regie" publicată în „Revista Pădurilor" Nr. 7—8—9 din 1921.

Constatările sunt, fără îndoială, de natură să entusiasmeze pentru exploatările în regie, dar nu să ne şi determine să le adoptăm imediat, căci aici ca şi în orice acţiune graba strică treaba.

In adevăr iată ce scrie în această privinţă D-l profesor *Petre Antonescu* în „Revista Pădurilor" Nr. 7 din 1921, vorbind despre rezultatele dubioase ale exploatărilor în regie, practicate până azi în vechiul regat.

„Rezultatul acestor exploatări (al exploatărilor în regie) trebue să mărturisim că este destul de mediocru, pentru că şefilor de Ocoale respectivi, nu li s'a pus la dispoziţie nici fondurile şi nici personalul strict necesar, de care se serveau mai înainte menţionaţii antreprenori, nu pentru a face o bună cultură, dar cel puţin a exploata, clasa şi vinde materialul lemnos în condiţiuni satisfăcătoare.

Printr'un singur ordin de serviciu, pe lângă celelalte datorii administrative, cari pe zi ce trece se înmulţesc şi devin mai variate, li s'a dat ca atribuţiuni şi sarcina foarte complicată a exploatărilor în regie a pădurilor Statului..."

În acelaş număr al revistei şi asupra aceleiaşi chestiuni, un alt cunoscător competent al chestiunei, d-l *I. Pavalache* scrie: „A încerca o exploatare în regie fără fonduri cu manipulare uşoară, fără personalul necesar şi fără răsplata muncii acestora, e o utopie. Ceeace se face acum nu este exploatarea raţională a pădurilor, ci exploatarea raţională a celor însărcinaţi cu conducerea lor".

Aceste constatări nu surprind. Sub o formă foarte atenuată ele redau o stare de lucruri, pe care toţi cei ce au făcut exploatări în regie, o cunosc invariabil.

Idealişti, disciplinaţi, conştienţi că servesc o mare nevoe socială, silvicultorii au muncit în condiţiuni penibile, fără perso-

nal şi fără fonduri, ca să se achite de însărcinarea lor şi să servească publicul la timp cu lemne.

„Fără fonduri şi fără personal", adică fără bani şi fără personal specializat, căci au avut şi au, ce e drept, la dispoziţie: drept fonduri, plată în natură: drept personal, analfabeţi păzitori de parchete; iar administrator, vânzător, contabil, adesea copist a fost şi este mereu una şi aceiaşi persoană: şeful de ocol. Dacă nu s'au făcut abuzuri şi furturi, e o dovadă de tactul, de educaţiunea sănătoasă şi de munca aproape supraomenească, ce au desfăşurat aceşti pioni ai începutului erei noui.

În condiţiunile acestea treaba nu poate merge timp mult. Omul oboseşte, personalul de exploatare—am văzut de ce calitate—fără pregătire, fără răspundere şi vremelnic, începe a-şi face de cap; calitatea lucrărtlor devine din ce în ce mai slabă; iar şeful de ocol stors de puteri, surmenat, deprimat, vede întreprinderea sa mergând cu paşi siguri spre ruină.

In cele din urmă, faţă de public, pe drept sau pe nedrept el rămâne un compromis, căci n'a fost în stare să ducă la liman sarcinile sale.

Dar cel puţin pădurile, sub raportul cultural, au câştigat ele ceva şi au vre-o şansă de câştig dela actualele exploatări în regie ?

Nu se poate să avem un răspuns mai categoric şi mai temeinic decât observând condiţiunile în cari fiinţează actualele regii şi în această privinţă am văzut, ce limpede se exprimă d-l profesor *Petre Antonescu:* „şefilor de ocoale respectivi nu li s'a pus la dispoziţie, nici fondurile şi nici personalul strict necesar, *nu pentru a face o bună cultură, dar nici cel puţin a exploata, clasa şi vinde materialul lemnos în condiţiuni satisfăcătoare*".

Prin urmare nici vorbă nu poate fi de cultură de păduri, când fondurile nu ajung nici pentru nevoile exploatărei. Iar noi adăogăm: nu numai fonduri nu are şeful de ocol, dar nici timp să se ocupe de cultură de păduri. Sub vechiul regim, exploatările făcându-se de antreprenori, silvicultorul putea şi era cotat după activitatea ce desfăşoară pe teren cultivabil, pe câtă vreme azi el este întrebuinţat până la epuizarea puterilor lui, numai cu exploatările, după care este cotat. deci pe teren comercial, care nu este al său sub forma aceasta.

Zic „sub forma aceasta", căci întreb, în situnţia actuală, în ce fel silvicultorul serveşte mai bine scopul comercial, adică rentabilitatea pădurei? Sub forma de exploatator (operaţiune foarte adesea prea simplă şi pe care o pot face alţii, cari n'au pregătirea sa). ca să aducă pentru moment venit mai mare, (chestiune de altfel foarte discutabilă), neglijând şi deci lăsând să se micşoreze sursa de producţiune a lemnului; sau întrebuinţându-l numai pentru întreţinerea, alimentarea şi sporirea acestei surse, pentru ca societatea să fie în continuu servită cu lemne în abundenţă, iar proprietarul pădurei să încaseze continuu şi din ce în ce mai mult?

Evident este o socoteală rău făcută. Soiul actual de exploatări în regie nu este acela, pe care-l ştim în altă parte şi pe care-l dorim. El poate fi cu drept cuvânt caracterizat de primitiv şi devastator, aşa cum au fost caracterizate exploatările prin antreprenori a pădurilor de munte, exploatări cari puteau — după cum am văzut — să fie altfel şi atunci n'ar fi meritat calificativele ce li s'a dat, faţă de ce au lăsat în urmă.

Dar se va zice: concepţiunea aceasta ca silvicultorul să se dedice numai problemei regenerării — sau mai bine a complectării regenerării—este prea simplă. Silvicultorul de azi este nu numai ceeace exprimă acest cuvânt, un cultivator de păduri. El este inginer silvic; ca atare trebue să încadreze în activitatea sa, nu numai câmpul restrâns al culturei pădurilor, ci şi chestiunile technice, cari derivă din lemn. Producând lemnul, inginerul silvic are chemarea să-i dea şi cea mai mare rentabilitate, dedicându şi activitatea sa şi mijloacelor cari sporesc valoarea lemnului prin industrializare.

Aceasta da, este a doua menire a lui. Din nefericire el nu şi-o îndeplineşte făcând la decasteri sau alegând lemnul de lucru de cel de foc. Această menire o îndeplineşte specializându-se în diferitele ramuri de activitate industrială a lemnului, în fabricile de mobile, tâmplărie, de butoaie, de hârtie, de celuloză, de distileriile din lemn etc. etc., atâtea industrii cari intensifică la maximum lemnul, pe cari ţara nu le are şi cari dacă ar exista în ţară ar spori enorm economia ei naţională.

Această însemnată menire a silvicultorului este însă de a doua mână, căci cu aceasta sfârşeşte, nu începe. Deocamdată noi suntem departe de a fi atins ţinta noastră esenţială: *cultura*

păaurilor. Fără de aceasta nu pot exista industriile derivate din lemn. Acestei ramuri de activitate trebue să ne aplicăm mai întâi şi să n'o părăsim de loc, până ce nu o vedem în floare, ori cât de modestă s'ar părea această menire şi numai prin tangentă să dăm drumul câtorva elemente să pătrundă în technica lemnului, care am văzut şi ştim că nu este operaţiunea simplă şi brută a exploatărei lui. Evident aceasta nu prejudiciază pregătirea inginerului silvic, care trebue să fie complectă, să ştie în vederea cărui lucru trebue să producă şi să poată fi şi un factor de progres în crearea industriilor lemnului.

Să nu ne înşelăm însă: exploatarea pădurilor nu este tot una cu industrializarea lemnului şi e păcat, ca operaţiunile prea simple dar multe şi exigente ca timp ale exploatărei, să fie făcute de prea puţini silvicultori pe cari îi are ţara, când aceste lucrări—fără să prejudiţieze regenerarea, după cum vom vedea—pot fi făcute de nesilvicultori tot aşa de bine ca şi de cei dintâi, pe cari azi îi smulgem dela menirea lor de căpetenie: *cultura pădurilor.*

(Va urma).

GH. AGAPIE
Inginer şef silvic

TERMINOLOGIA SILVICA

D-l Inginer silvic Ittu a luat iniţiativa colecţionărei numirilor populare din diferitele ţinuturi ale ţărei, din Ardeal în special, cu privire la technica forestieră, la industriele lemnoase, la construcţiunile cari intră în sfera de activitate a inginerului silvic, la transportul lemnelor pe apă şi uscat etc.

Suntem foarte recunoscători d-lui Ittu pentru osteneala ce şi-o dă în realizarea scopului ce şi-a propus, cu atât mai mult cu cât din cele câte-va articole publicate în această revistă rezultă, că d-sa are deja adunat un bogat material, de care literatura silvică se va folosi, numai încape îndoială pentru înlocuirea tutulor acelor termeni

technici de origină străină cari împrumută ştiinţei forestiere, atât în ce priveşte partea sa teoretică cât şi aplicată, un caracter exotic displăcut.

Ori cât de mare ar fi, însă, sârguinţa d-sale de a îmbogăţi terminologia noastră silvică cu expresiuni curat româneşti, pentru ca lucrarea în chestiune să fie cât mai complectă, mai desăvârşită, este totuşi necesar, ca toţi membrii corpului technic silvic să colaboreze la această utilă operă, culegând şi dând publicităţei numirile de cari se servesc sătenii, lucrătorii în pădure, meseriaşii şi de oricine, din localităţile în cari vremelnic îşi exercitează funcţiunea lor, cari persoane se ocupă cu exploatarea de păduri, cu fasonarea materialului lemnos, cu industrializarea lui etc.

In acest scop nu este nevoie de cine ştie ce mare pierdere de timp, sau sacrificiu de făcut.

Este indestulător, în adevăr, de a-şi nota fiecare într'un mic carnet vorbele sau expresiunile uzitate în diferitele colţuri ale ţării,, în cari se găsesc, pentru concretizarea noţiunilor ce se referă la păduri, sau la elementele ce le compun, la debitul lemnelor, la transportul lor pe căile de comunicaţie, precum şi la transformarea materialului lemnos în produse fabricate sau semi fabricate.

Aceste cuvinte trebuiesc, bine înţeles, selecţionate, căci de multe ori lucrătorii şi micii meseriaşi neînţelegând cuvintele nemţeşti, ungureşti, slavoneşti etc. după cum este naţionalitatea şefilor conducători, în tendinţa lor de a le romaniza, le dau, de multe ori, cu totul alt sens decât cel real.

Coloanele acestei reviste vor fi, deci, deschise tutulor acelora, cari vor voi, să-şi dea obolul pentru înlăturarea din literatura forestieră a numeroaselor neologisme cari îngreunează mult vulgarizarea cunoştinţelor noastre de specialitate, pătrunderea lor în straturile largi ale publicului român.

In această ordine de idei şi spre a servi în acelaşi timp de exemplu care, sper, va găsi mulţi imitatori, reproduc mai jos o serie de expresiuni auzite de mine de la locuitorii săteni de pe valea Argeşului cu ocaziunea

întocmirei regulamentului de exploatare al pădurilor de pe munții Arif în anul 1921 :

1. *Arbore șleios*, este sinonim cu arborele dintr'o pădure al cărui trunchiu are, relativ, o mare plinătate (cilindricitate), este lipsit de crăci pe o lungime notabilă, coronamentul său puțin desvoltat fiind localizat numai în partea despre vârf.

2. *O pădure de șleau*, se zice despre o pădure compusă din arbori șleoși.

3. *Locuri de șleau*, însemnează terenuri forestiere umede, și în cari prin poieni sau luminișuri crește mult *costrei*.

4. *Un pârâu cu clanțuri*, se zice de un pârâu ale cărui maluri prezintă pe alocuri stânci terminate prin vârfuri ascuțite.

5. *Un pârâu cu sghiaburi*. Idem, însă stâncile formează pereți aproape verticali, fără vârfuri.

6. *A tăvăli bușteni, sau a-i da la scocuri sau la isvoare*, se înțelege a-i târi sau rostogoli cu boii și tânjala sau cu sapinele până unde se află *construit* un scoc, sau până la obârșia unui pârâu pe unde urmează a se face transportul.

7. *A se face plănci*, însemnează a se podi albia unui pârâu, de ordinar când panta lui este foarte mare și când este sec, adică nu curge apă pe dânsul, pentru a se putea face transportul lemnelor.

8. *Se stronțiază bușteni*, se zice când se teșesc marginele de la cele două capete ale lor, spre a fi feriți de despicături cu prilejul transportului.

9. *Se tasonează bușteni*, adică se așează d'a lungul pârâului și într'o cantitate cât se socotește că pot fi transportați cu ajutorul apei slobozite prin deschiderea opusturilor, stavilarilor sau zăgazurilor.

10. *Prisăcit*, se înțelege doborâtul și descojitul arborilor rășinoși.

11. *La liman*, este lemnăria rămasă pe lângă țărmurile pâraielor, pe unde se face transportul liber al bușteniior, din cauza prundișului, al colțurilor, sau al blocurilor de stâncă.

12. *A volti buştenii*, însemnează a-i împinge cu sapinele în spre partea de mijloc a pârâului, pe unde se scurge apa când se dă drumul *lacului:* apa strânsă la spatele opustului.

13. *Pisc*, este o culme de deal sau de munte. Aceiaşi semnificare o are şi în satele din regiunea de coline şi de munte a judeţului Râmnicul-Sărat.

14. *Gruiuri*, sunt arborii pe cari s'au făcut unul sau mai mulţi cioplaşi în scopul de a se distinge limitele între două hotare străine, sau între două parcele, loturi, sau parchete ale aceluiaşi proprietar.

15. *Troian*, este urma lăsată pe teren de nămeţii de zăpadă.

16. *Nămăt* sau *nămet* este rotogolul de zăpadă care se formează iarna în timpurile de moină şi care pornesce de pe coastele repezi ale munţilor cu o iuţeală din ce în ce mai mare, distrugând tot ce-i stă în cale până în fundul unui pârâu cu o pantă mai mică, sau trecând peste albia lui, dacă a pornit dintr'o coastă opusă. Urma lăsată prin trecerea unui nămete de zăpadă aau de omăt se vede multă vreme.

17. *Lemn costeliv, întărit, des,* se spune de un arbore al cărui lemn are inelele anuale lemnoase (straturile) mărunte, adică ele sunt înguste.

18. *Citirişcă,* se zice despre desişurile de molid de pe lângă golurile de munte, cari, din cauza altitudinei, a vânturilor, a nămeţilor, au o creştere redusă atât în înălţime cât şi în diametru.

19. *Staul sau staunină* este locul unde se odihnesc vitele în timpul nopţei.

20. *Târlă sau ocolniţă*, este locul unde stau vitele de ori ce fel ziua şi noaptea fără nici o împrejmuire.

21. *Cuşcaie*, se numeşte un scoc făcut din *blăni* de fag despicate sau tăiate cu ferăstrăul servind la transportul lemnelor de foc fasonate în steri.

22. *Plavie*, este o îngrămădire de buşteni în locurile strîmte ale albiei unui pârîu întrebuinţat pentru transportul liber pe apă.

23. *Caramelă*, este o plavie încurcată foarte rău.

24. *Un cadalâp*, este un grup de arbori ce au mai rămas dintr'o porţiune de pădure exploatată.

25. *Lemn câlţos*, se zice despre un lemn, care nu se crapă cu înlesnire.

26. *Stravele* de drum de fer sunt identice cu traversele.

27. *Steregiu*, se numeşte funinginea întărită, smoala ce rămâne pe coşul (hornul) prin care iese fumul dintr'o cameră de locuit. In casele fără coşuri, fumul trece prin pod, iar steregiu care se depune pe şiţa de pe acoperiş îi măreşte rezistenţa în contra putrezicinnei, astfel că şiţa de molid în loc de 8 - 9 ani, cum se întâmplă atunci când fumul iese prin coş, durează peste 15 ani, graţie acţiunei antiseptice a steregiului, adică tot cam atât cât ţine şi şiţa de plop tremurător.

28. *Căşiţă*, este un dig din lemne de fag, dacă vrem să coste mai puţin, constând din buşteni cari, prin îmbinarea lor, dau naştere la nişte cutii de formă pătrată sau de dreptunghiuri, cari se umplu cu bolovani, spre a rezista acţiunei de eroziune a apei asupra malurilor.

29. *Buşteni*, sunt bucăţi din trunchiul unui arbore a căror lungime este mai mare de 2 metri.

30. *Butuci*, idem, cu o lungime mai mică de 2 metri.

Observaţie populară. In pământurile fertile şi adânci fagul şi molidul intră mai curând primăvara în vegetaţie, adică fagul înverzeşte, iar molidul produce lugeri mai de vreme, pe când toamna foioaselor le cad frunzele mai târziu ca în terenurile sărace sau pietroase.

Petre Antonescu

PUNEREA IN VALOARE A TERENURILOR DIN REGIUNEA INUNDABILĂ A DUNARII DIN PUNCT DE VEDERE SILVIC

PARTEA II-a

Aspectul general al pădurilor din regiunea inundabilă a Dunării

Deosebirea între pădurile păşunate şi cele nepăşunate din baltă este aşa de mare, încât cred necesar să le descriu pe fiecare în parte.

A) Pădurile păşunate

Printr'o decizie a Ministerului de Agricultură şi Domenii din 1911, s'a trecut pe seama Administraţiei Pescăriilor Statului exploatarea fânului şi păşunei din baltă, neexceptându-se cele din perimetrul pădurilor şi de atunci mai cu seamă, în fiecare an, vite de tot felul : boi, vaci, cai, bivoli, capre, porci, oi şi în număr cât se poate strânge din vale până la munte, se învoesc în baltă la păşune. Puţine locuri din păduri, cari sunt mai ferite, se cosesc neţinându-se seama de vre-o eventuală regenerare naturală a lor, aşa în cât vegetaţiunea arborescentă de astăzi, se compune din sălciile şi plopii rămaşi din cei cari au apucat să se instaleze prin însemânţare naturală, la diferite epoce de mai înainte.

Sălciile bătrâne tăiate în scaun, cresc izoiate şi au în vârful lor câte un smoc de lăstari piperniciţi. Nici una din ele nu este sănătoasă, ci toate sunt scorburoase, iar din cele mai multe n'a mai rămas decât o zonă perimetrală, graţie căreia, deşi cu greutate, îşi mai menţin viaţa. Aparatul de susţinere — trunchiul— este aşa de slăbit, în cât în urma oricărui vânt mai puternic, zăpadă, chiciură, etc. se doboară altă serie de sălcii, mărind proporţia căzăturilor de mai înainte şi acestea foarte numeroase.

Sălciile frânte, ori plecate şi ajunse cu vârful la pământ, prind din nou rădăcini şi numai graţie fertilităţii excepţionale a terenului din luncă, foarte propriu desvoltării acestei esenţe, mai pot vegeta.

Afară de acestea, un număr considerabil de sălcii arse, atrag privirile vizitatorilor bălţii.

Puţine sunt trăsnite, *multe* sunt incendiate de copii şi ciobanii vitelor duse la păşune, dar *cele mai multe*, de regulă cele de pe marginea bălţilor şi a gârlelor, sunt arse în fie care an, cu

ocazia focului ce se dă stufului rămas netăiat, pentru ca să crească în anul următor altul şi mai frumos.

In adevăr, toamna sau primăvara, de timpuriu când locul este uscat, se dă foc stufului. Limbile de foc ce se înalţă spre cer şi cari se văd de la o depărtare de zeci de km., nu se opresc la marginea stufurilor, ci se propagă la plopii şi sălciile din vecinătatea lor, din cari nu mai lasă decât un trunchiu ciuntit, carbonizat.

Şi de oarece sălciile arse se păstrează timp îndelungat, iar cu ocazia scoaterii uscăturii din baltă, de sălciile arse nimeni nu se apropie pentru că se tae mai greu, iar la încărcarea lemnelor murdăresc pe oameni de tăciuni, toate sălciile incendiate la diferite epoce sunt încă martore ale acestei acţiuni barbare, distrugătoare.

Căzăturile pe de o parte şi arsurile pe de alta, micşorând necontenit numărul arborilor, ori care va fi fost numărul lor iniţial, în vedere că treptat au pierit şi încă mai pier, fără ca pe cale naturală ori artificială să se fi înlocuit un arbore, întreaga suprafaţă a pădurilor de baltă de odinioară s'a transformat într'o păşune împădurită, în care se mai găsesc cel mult 20—25 arbori izolaţi la ha.

De gura numeroaselor vite învoite la păşune, nu poate scăpa vre'un firicel de salcie, plop, ori vreun alt arbust, aşa că pădurea este lipsită cu desăvârşire şi de un subarboret.

Deşi complet înţelenit, terenul din o mare parte a regiunei inundabile, n'ar prezenta un obstacol de neînvins în ce priveşte regenerarea naturală, dacă drajonii de plop n'ar fi roşii în fiecare an din faţa pământului, sau dacă seminţisul de salcie şi plop rezultat în urma unei aluviuni, nu ar fi păscut dearândul.

B) Pădurile nepăşunate

Grindurile din imediata vecinătate a Dunării şi ostroavele, sunt acoperite cu păduri de formaţiune mai nouă, în cari păşunatul a fost oprit iar de incendii au fost ferite prin locurile de arătură ce le desparte de zona stufului, situată la oarecare depărtare de ele.

Aici sălciile şi plopii au o putere de vegetaţie uimitoare. Inălţimile şi grosimile lor, ating dimensiuni excepţionale şi deşi cresc în masiv strâns, totuşi permit sub acoperişul lor uşor să se instaleze subarbuşti ca: muri, mărăcini şi plante agăţătoare, printre cari viţa de vie şi curpenul, se încolăcesc pe trunchii celor mai

înalți arbori până în vârful lor și dau astfel pădurilor din această regiune un aspect pitoresc.

Din pricina acoperișului des al arbuștilor din subetaj, iarba nu mai poate crește și din această cauză, pădurile sunt scăpate de pășunat.

Nici oamenii nu caută să introducă vitele la pășune, căci oile și-ar lăsa toată lâna prin muri și mărăcini și abia s'ar mai putea zări printr'înșii, iar vitele mai mari, încurcându-se printre plantele agățătoare, numai după multă osteneală ar găsi un fir de iarbă.

Iarna însă, când în restul luncii zăpada este mare, vitele se adună în zăvoaele de pe malul Dunării, ca să se hrănească cu muguri și cu rugi.

C) Pădurile de luncă constituite din esențe tari

Chiar dacă lunca inundabilă a Dunării n'ar fi proprie decât creșterii sălciilor și plopilor, această regiune tot nu ar pierde din însemnătatea ei, de oarece prin cantitatea de material lemnos ce procură, poate satisface o mare parte din nevoile populațiunii, care a și început să simtă lipsa de lemne.

Dar „balta", are o importanță deosebită prin faptul, că într'însa găsindu-se păduri constituite din esențe prețioase ca: frasin, ulm, stejar, cu creșteri anuale foarte mari ce procură arborilor dimensiuni excepționale și calități superioare, soluționează problema repopulării unei bune părți din considerabila suprafață de terenuri forestiere din baltă cu aceste esențe prețioase.

Pădurea particulară «Ulmetul», situată pe o fâșie de teren depe malul Dunării, este constituită din ulm, frasin și plop. La 25 ani, arborii din această pădure ating 40—50 cm. diametru la 1.30 dela suprafața solului și după tăerea lor în crâng, oricât de viguroase sunt creșterile lăstarilor de plop, nu prezintă nici un pericol pentru frasin și ulm de a fi copleșiți de plop, căci se întrec în creșteri cu această specie.

In ostrovul statului „Lungul" în amestec cu salcia, plopul și puțin anin, crește ulmul și stejarul, iar frasinul mai răzleț.

Datorită aceleași fertilități, comună tuturor terenurilor de aluviune din regiunea inundabilă, creșterile sunt și aici tot atât de neobișnuit de mari, iar în vegetația luxuriantă a subarboretului de rugi, mărăcini, plante agățătoare se amestecă și sângerul.

In regiunea inundabilă a ocolului Giurgiu unde se află pă-

durea „Găujani" a Aşezămintelor Brâncoveneşti şi pădurea Statului «Petroşani», ambele compuse din stejar şi ulm, creşterea anuală pe rază a arborilor, trece de 8 mm. astfel că la vârsta de 20 ani, arborii au diametru la bază peste 30 cm.

2. Alegerea esenţelor de împădurit

După ce am văzut cari esenţe populează pădurile din «baltă» şi în ce stare se găsesc ele, să vedem, faţă de întinsa suprafaţă de terenuri forestiere din luncă, ce am avea de făcut.

* * *

Solul, fără nici un fel de discuţie, satisface cele mai exigente cerinţe ale oricărei esenţe.

Umiditatea solului, chiar pe cele mai mari secete, este suficientă, iar cea *atmosferică,* în această regiune a bălţilor, este mai bogată ca în toate celelalte regiuni ale ţării.

Ceeace influenţează în realitate repartiţia esenţelor în zona inundabilă a Dunării, este numai topografia locului, în sensul că unde terenul este mai ridicat, inundaţia este mai puţin frequentă, iar când tot terenul este inundat, punctele cele mai înălţate stau un timp mai scurt sub apă.

Am arătat mai sus, că grindurile malurilor Dunărei şi ale ostroavelor, au o altitudine relativ mai mare, ceeace explică pentru ce pădurea particulară Ulmetul, situată pe malul Dunării şi pădurea Lungul din ostrovul Lung, sunt constituite din esenţe tari.

Cum nu voim să inovăm în această chestie silvică, ci intenţiunea noastră este de a pune în valoare terenurile forestiere din regiunea inundabilă a Dunării, prin lucrări al căror succes să nu fie îndoelnic, ne mărginim în alegerea esenţelor de împădurit, la indicaţiunile pe cari ni le dă vegetaţia lemnoasă din baltă.

Şi pentrucă staţiunea unde lucrăm şi scopul ce urmărim, ne sunt acum bine cunoscute, ne hotărîm, în ce priveşte alegerea esenţelor, asupra acelora cari

a) există acum în luncă

b) vegetează în cele mai bune condiţiuni

c) nu pierd facultatea de lăstărire chiar dacă sunt nevoite să stea sub apă o perioadă oarecare de timp.

Acestea sunt:

A) *Esenţe moi.*

1. Salcia { salix fragilis
« alba cu varietatea salix alba vitelina
2. Plopul { Populus nigra
« alba
3. Aninul { Alnus glutinosa

B) *Esenţe tari.*

1. Frasinul (Fraxinus excelsior)
2. Ulmul (Ulmus campestris)
3. Stejarul (Quercus pedunculata).

Mă voiu ocupa de fiecare din aceste esenţe, iar celor două dintâi—salcia şi plopul—le voiu examina mai amănunţit mijloacele de regenerare naturală şi artificială.

3. Salcia şi Plopul

Salcia şi plopul, stăpânesc cea mai întinsă suprafaţă din regiunea inundabilă a Dunării.

S'a dus vremea când împotriva acestor esenţe moi se întreprinsese o acţiune de exterminare din pădurile noastre tolerându-se să crească numai în locuri părăsite cu totul de celelalte esenţe. De când mai ales cheresteaua de brad a ajuns să se vândă 800—1000 lei m.^{3} şi pe deoparte nevoia mereu crescândă de un asemenea material, iar pe de alta împuţinarea pădurilor de răşinoase ne fac să credem că preţul nu are să scadă, iar lemnul de foc de mai bună calitate a devenit mai rar şi mai scump, a dispărut şi disprețul de altădată pentru pădurile de specii moi, ce constituesc bogăţia din zăvoaele şi ostroavele Dunării.

TABLOUL
pădurilor de baltă din Ocolul silvic Comana

Păşune împădurită.	Puenii de Baltă	1050 ha	
	Prundul Comuenii Baltă.	970 »	
	Petrele Baltă	520	2540 ha
Pădure nepăşunată.	Zlatea	200 ha	
	Viu Enichiu	131 »	
	Ostroavele Lung. Coria		
	Zăvoaele Bendu, Frumos	479 »	810 ha
	Total . .		3350

In ocolul silvic Comana, suprafaţa pădurilor de baltă ce aparţin Statului este de:

3350 ha, din care (cum se vede în tabloul alăturat), numai ostroavele şi zăvoaele de pe lângă Dunare, având întindere de:

810 ha, formează masiv strâns, constituit din arbori cu creşteri viguroase, alcătuind deci păduri producătoare de venituri însemnate, pe când restul de:

2540 ha, este compus din păşuni împădurite în starea pe care am descris-o mai sus.

In schimb terenurile forestiere improductive şi improprii altor culturi, dar capabile să crească pe ele cele mai frumoase păduri, ocupă suprafeţe mult mai mari.

Şi când este vorba de pus în valoare, din punct de vedere silvic, terenurile din regiunea inundabilă, nu ne gândim numai la raţionala cultură a pădurilor existente, ci mai ales la împădurirea întinselor suprafeţe de terenuri forestiere, de pe cari o păşune de cea mai proastă calitate, ori un teren băltos se poate uşor şi într'un viitor apropriat, transforma în păşuni împădurite, producătoare şi de preţioase fânaţuri, dar şi de importante cantităţi de material lemnos.

4. Impăduririle naturale din luncă

Prin luna lunie, toată balta este acoperită cu un puf — cunoscut sub numele de puf sau vată de plop şi salcie, — pe care vântul il poartă dela un loc la altul, ducându-l până la mari distanţe. Sunt seminţele păroase şi egretate de salcie şi de plop, cari se desprind din fructul lor, — o capsulă uniloculară bivalvă, — la această epocă, prin curbarea sau înfăşurarea în afară a pereţilor lui.

Semânţa cornoasă la bază şi prevăzută în interior cu un embrion fără albumen, când cade într'un teren umed şi absolut gol, adică lipsit cu desăvârşire de o pătură vie sau moartă, germinează într'o singură zi şi acolo unde a luat naştere se desvoltă cu vigoare, dacă condiţiile sunt prielnice.

Facultatea germinativă a salciei şi plopului durează cel mult 10 zile, iar culesul seminţei lor, este o lucrare foarte grea. Din cauza aceasta, regula obicinuită de înmulţire a sălciilor şi a plopilor, dată fiind facultatea lor mare de lastărire, este prin butaşi.

La acest mod artificial de împădurire, se cere intervenţia directă a omului.

Cum însă toate pădurile de baltă, datoresc existenţa lor numai acţiunei naturale, urmează că toate sunt provenite exclusiv prin însemânţări naturale.

Salcia şi plopul fructifică în fiecare an foarte abundent, începând dela vârste mici, aşa că dacă prin luna Iunie se întâmplă să se afle undeva în baltă, la ori cât de mare distanţă, un teren umed şi gol, el nu scapă fără a fi împădurit.

Ca consecinţă, toate formaţiunile noi de aluviune, apar de odată cu o perie deasă de semânţiş pe ele, care în localitate poartă numele de Renie.

Salcia predomină, pentrucă şi procentul de germinare al acestei specii este mai mare ca al plopului şi afară de aceasta în baltă se găsesc mai multe sălcii de cât plopi.

Cu chipul acesta, s'au împădurit toate ostroavele şi zăvoaele depe marginea Dunării.

Este destul ca aceste renii să nu fie păscute de vite, pentru ca să ia o mare desvoltare.

In realitate şi din nenorocire, pe măsură ce apar sunt distruse de vite, aşa că în fiecare primăvară, terenurile aluvionare apar goale, ca şi când n'ar fi fost împădurite. Cu toate acestea, chiar şi mai târziu, dacă se opreşte păşunatul, terenul tot se împădureşte, pentru că din tulpinele puieţilor ce au apucat să se instaleze, se produc lăstari abundenţi.

Condiţii uneori prielnice fixării seminţelor de salcie şi plop, oferă şi unele terenuri agricole din baltă de curând muncite prin luna Iunie (porumburi săpate, plante prăşite) precum şi terenurile aluvionare, de puţin timp părăsite de apa care le inundase. Putem utiliza acest mijloc de împădurire, arând în luna Iunie dearândul ori răsturnând numai rânduri de brazde ale unui teren înţelenit.

Rezultatul este sigur dacă mai ales trece o viitură de apă peste aceste arături.

Semânţişurile cari se văd în multe părţi în baltă, pe lângă locurile de arătură, nu au altă origine.

Mai adeseori şi pe o scară mai întinsă, se observă acest fel de împădurire naturală în bălţile propriu zise.

Dacă în epoca fructificaţiei salciei şi plopului, se întâmplă ca apele să fie în retragere, suprafaţa bălţii părăsită de ape se acoperă numai decât cu renie.

O extraordinară formaţiune de renie în cuprinsul Ocolului Comana — ca şi pe tot lungul Dunării de altfel — a avut loc în anul 1918, pe vremea ocupaţiei germane.

In acel an, apele Dunării nu s'au revărsat şi din cauza secetei care a durat în tot timpul verii, au secat toate jepcile, bălţile mai mici, precum şi bălţile cele mai mari, cum de ex. balta Greaca şi balta Pietrele.

Seceta, începând din primăvară şi continuând toată vara, în luna Iunie depresiunile cele mici nu numai că erau lipsite de ape, dar şi complect uscate, aşa că la acea epocă nu s'a putut împăduri cu seminţişuri de plop şi salcie decât terenul fără apă, dar umed şi lipsit de orice pătură vieţuitoare.

Exemplul formării reniei în cele două bălţi: Greaca şi Pietrele, va lămuri complect această chestiune.

A) *Balta Pietrele.* Inainte de 1918, luminişul (ghiolul) bălţii

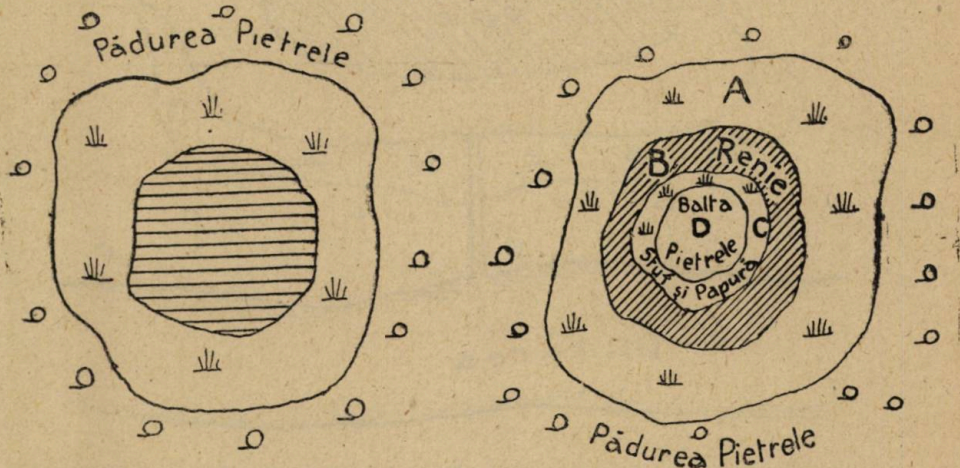

Inainte de 1918 După 1918

Pietrele, era înconjurat de pădure, de care se despărţea printr'o zonă de stuf şi papură.

In Iunie 1918, apa s'a retras din zona stufului şi a papurei, care obişnuit era sub apă şi de pe o coroană perimetrală, ocupând numai fundul bălţii.

Sămânţa de plop şi salcie căzând din abundenţă, a dat naştere la o renie deasă, pe toată porţiunea de teren părăsită de

apă (şi haşurată în alăturata schiţă) precum şi în toate golurile din zona stufului, pe unde ea a găsit aceleaşi prielnice condiţii de germinaţie.

De atunci au trecut patru ani, în care timp apa a intrat şi s'a retras din bălţi în mai multe rânduri. Fiind încărcată totdeauna cu materiale în suspensiune, a depus pe cele mai multe din ele tocmai în zona reniei, pentrucă fiecare fir de plantă din milioanele câte se găsesc pe acea suprafaţă, se comportă ca un mic baraj şi contribuie prin rezistenţa ce opune curentului, la micşorarea vitezei, deci la depuneri de aluviuni compuse din resturi de materiale organice, (ramuri, frunze), amestecate cu particule fine de nisip şi argilă.

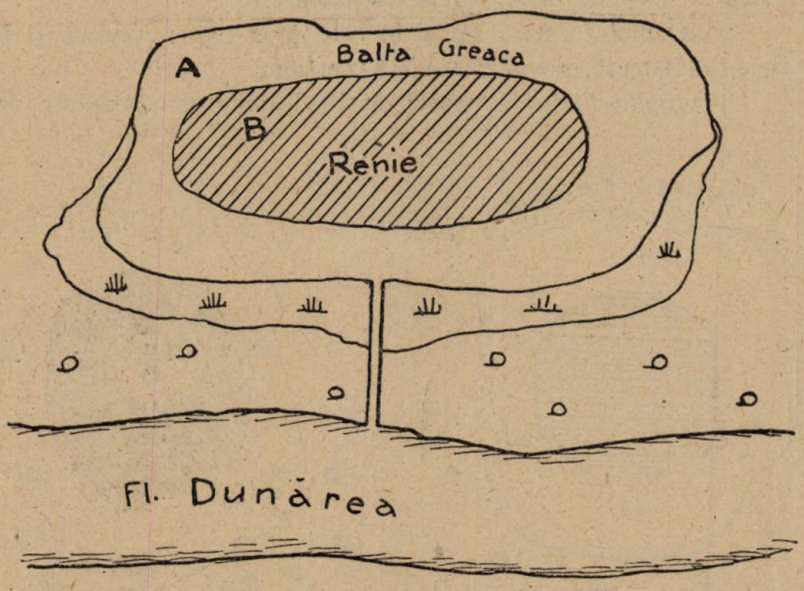

Prin ridicarea continuă a fundului bălţii, toată această zonă a eşit din domeniul propriu zis al pescăriei şi a trecut în cel silvic.

De oarece stuful şi papura se instalează totdeauna pe terenuri mai joase şi de data aceasta, dela zona ocupată de renie, s'a format înăuntrul bălţii o nouă zonă de stuf şi papură şi anume în acele locuri unde desigur înainte apa fiind prea adâncă, nu putuse să se instaleze.

Astăzi balta Pietrele. este reprezentată din afară înăuntru prin :

A) zona exterioară veche de stuf şi papură care rămânând mai mult pe uscat, tinde să dispară.

B) zona reniei, în care plantele au ajuns acum o înălțime de 4 m. și o grosime în diametru de 4.5 c. m.

C) zona recentă de stuf și papură și în fine,

D) ghiolul, luminișul, suprafața redusă a bălții, în care se poate pescui.

* * *

B) *Balta Greaca*, pe o lungime de aproximativ 14 km. ocupă aproape toată lățimea regiunei inundabile de circa 6 km., întinzându-se la Nord până în malul abrupt al câmpiei din fața satului cu același nume, iar la Sud, este despărțită de Dunăre printr'o zonă de stuf și o fâșie de pădure.

In 1918, această baltă a secat în întregime, astfel că până în luna Iunie, zona periferică A se și uscase, iar cea centrală B, depe care apa se retrăsese spre Dunăre sau se evaporase mai de curând, fiind încă umedă, s'a însămânțat toată. (vezi fig. pag. 22)

Actualmente apa a revenit la vechiul etaj. Renia fixată a crescut însă mare, rămânând proprie pentru pescuit numai zona periferică A cu cea mai mică adâncime și care în 1918 se uscase cea dintâi.

5. Vegetația salciei în bălți.

Condițiile de vegetație în luncă fiind foarte favorabile, semințișul de salcie cu plop pe alocurea, a crescut în înălțime în primul an până la 50—60 cm., iar în al doilea an, la epoca inundației, reniile — datorită vegetației lor timpurii — crescuse cu încă 50—60 cm., așa că pretutindeni vârful lor se găsea deasupra nivelului celui mai ridicat al apei.

Astăzi la finele celui de al patrulea an, reniile din baltă au:

Rădăcina fixată în sol de 25—35 cm, *o tulpină acuatică* de aproximativ 1 m. și groasă până la 4 cm., prevăzută pe toată lungimea ei cu rădăcini adventive și *o tulpină aeriană* înaltă de 2—3 m. și groasă de 4—5 cm., încărcată cu ramuri cari se ating și străbat unele cu altele, formând o rețea imposibil de pătruns cu barca sau cu piciorul.

Tulpinele acuatice cu rădăcinele lor adventive, rămân pe o lungime de aproximativ 1 m., în totdeauna sub nivelul apei, oricât ce variabil ar fi acesta.

Când apele scad, tulpinele acuatice, neavând rigiditate ca și rădăcinile de grosimea și structura cărora se apropie, n'au pu-

terea să susţină greutatea aparatului aerian, ci se încovoae sau se pleacă, iar partea aeriană a reniei, formând un tot, se lasă plutind deasupra apei. Când în urmă apele cresc, odată cu ridicarea nivelului lor, se înalţă şi renia plutitoare, astfel că tulpinele acuatice iau poziţie verticală din oblică sau curbată cum fusese mai înainte.

Numai în cazul marilor viituri, nivelul apei se ridică deasupra părţii acuatice a tulpinelor, acoperind şi o parte din tulpina aeriană.

Renia în starea aceasta, nu poate constitui o pădure de viitor, dar prin depunerile succesive şi din ce în ce mai mari, datorite tulpinelor acuatice cari formează între ele o împletitură deasă, după câţiva ani, fundul bălţii se va ridica într'atât că se vor transforma terenurile băltoase într'altele inundabile, capabile să producă păduri de viitor.

Ca silvicultori, ne bucurăm că patrimoniul pădurăresc se sporeşte, dar dimpreună cu Serviciul Pescăriilor şi cu populaţia ţării, care are aşa de mare nevoe de peşte, împărtăşim îngrijorarea că din cauza acestui fel de împăduriri naturale, se micşorează din ce în ce domeniul bălţilor. Intr'adevăr, multe bălţi mari şi-au redus considerabil suprafeţele şi nici măcar pe luminişurile rămase nu se mai poate pescui mult, căci peştele se refugiază întotdeauna la renie unde este imposibil să fie prins.

Şi de oarece din punct de vedere al economiei generale este necesar a ţine seama de interesele tuturor culturilor ce se exercită în regiunea inundabilă a Dunării, am găsit justificată dispoziţia luată de Ministerul de Domenii, ca să se tae şi să se distrugă reniile din bălţile mari.

Este nevoe însă a se stabili cu preciziune mai dinainte, cari anume renii trebuesc desfiinţate, căci sunt multe din ele cari nu aduc nici un prejudiciu pescuitului şi cu toate acestea se ciopârţesc în zadar, pe simplul motiv că Ministerul ar fi permis tăerea lor.

Şi cum potrivit acestei dispoziţii, nuelele tăiate se dau în mod gratuit tăetorilor, se înţelege că interesul acestora nu este de a lucra acolo unde reniile sunt în apă, ci mai mult unde nu este apă.

Mii de ha de renîe, instalate pe locuri unde nici un altfel de cultură nu este posibilă — şi este o fericire pentru ţară că pe ele s'a instalat seminţişuri de salcie şi plop — au nevoe numai

de puţină ocrotire, pentru ca să se formeze păduri de mare valoare, fără să necesite din partea Statului vre-o cheltuială.

In ce priveşte celelalte renii păgubitoare pescuitului, prin măsurile luate până acum de Serviciul Pescăriilor, nu numai că nu s'au distrus, dar le-a permis a pune şi mai puternic stăpânire pe terenurile unde ele s'au fixat.

Se continuă şi acum cu metodele din trecut, încercându-se fel de fel de sisteme, fără să se fi ajuns la un bun rezultat.

Ne permitem a recomanda unele procedee elementare cu cari s'ar putea ajunge sigur la distrugerea reniei.

6. Distrugerea reniei din bălţi

S'ar părea că nimic nu este mai uşor decât să distrugi prin tăere o vegetaţie de care n'ai nevoe şi aşa a crezut şi Serviciul Pescăriilor în ce priveşte distrugerea reniei, iar ca operaţia să fie comodă, spornică şi necostisitoare, s'a recomandat a se practica tăierea sălciilor iarna pe gheaţă.

In acest scop, lucrarea a început în iarna 1919/920, adică după al doilea an de vegetaţie, când renia trecuse de 1,50 m înălţime, din care aproape 1 m. era sub apă.

S'a tăiat pe unele porţiuni mici, ceeace era deasupra gheţe şi s'a comptat că primăvara, venind apele mari, are să le înnece.

In realitate, apele au început să crească mari după ce începuse vegetaţia şi fiindcă renia lăstărise şi mai viguros, vârful sălciilor a rămas tot deasupra apei.

Prin tăerea lăstarilor de deasupra gheţei nu se ajunge la distrugerea reniei pentrucă :

a) iarna apele sunt într'adevăr mai scăzute, dar în momentu îngheţării, tulpinele aquatice ale reniei se găsesc aplecate sau curbate şi primăvara în urma desgheţului, când vin apele mari, ele reluându-şi poziţia verticală, pot suporta în oarecare grad, efectul marilor creşteri de apă.

b) salcia vegetând foarte de timpuriu, primăvara, până să vină apele mari, din mugurii rămaşi sub tăetura de deasupra gheţei, se desvoltă lăstari viguroşi.

c) nu în toate iernele înghiaţă apa, aşa ca prin grosimea sa să suporte greutatea omului, ştiut fiind că în jurul vegetaţiei, ghiaţa este totdeauna mai subţire.

d) salcia suportă chiar vreme îndelungată a fi acoperită de apă.

Nereuşind acest sistem, s'a încercat tăerea reniei de sub apă cu aparate speciale montate pe bacuri. Deşi instalarea lor pe balta Greaca s'a făcut din primăvara anului 1921, până acum nu s'a putut tăia încă nimic, descoperindu-se mereu defectuozităţi la instalarea şi manipularea aparatelor.

In aşteptarea perfecţionării lor, renia ia tot mai mare desvoltare, se îngroaşe iar fundul bălţilor se înalţă continuu prin depuneri repetate.

Dacă în iarna 1921, apa venind mare a ridicat renia în poziţia verticală şi prin îngheţare mărindu-şi volumul s'au sătat blocuri de gheaţă împreună cu o mică parte din firele de salcie, desrădăcinându-le, acum se pune multă nădejde pe acest mijloc natural de distrugere a reniei.

Din nefericire, acest fenomen se întâmplă foarte rar şi în orice caz poate să împuţineze din marele număr de fire de renie, dar nu să o scoată pe toată la rând. cum ar fi nevoe.

Şi cu cât lucrările de distrugerea reniei — oricare ar fi sistemul întrebuinţat—se vor întârzia, cu atât reuşita va fi mai puţin asigurată.

Rezultatul dorit s'ar fi obţinut de sigur mai uşor, dacă s'ar fi smuls renia din primul an când nu se înrădăcinase bine şi deci nu era fixată puternic în terenul din fundul bălţii.

Actualmente lucrarea este negreşit mult mai grea. Pentru stârpirea salciei şi a plopului, cărora le este destul ca un singur mugure să le rămână deasupra apei ca să poată creşte din nou şi încă mai viguros, nu se poate reuşi decât cu mijloace radicale şi anume:

1. Tăerea să se facă din faţa pământului, căci numai aşa sunt probabilităţi că apa chiar scăzând, nivelul său va fi oricum deasupra tăeturei.

2. Să se tae tot şi dearândul ca să rămână acelaş luminiş ca şi mai înainte, propriu pentru tras năvoadele.

Dacă la acest rezultat se va ajunge cu maşinile cu cari se fac încercări în balta Greaca, acum când ele sunt gata instalate şi s'a cheltuit pentru ele sume mari, cu atât mai bine, căci se va realiza şi o mare economie pentru Stat, pe lângă că va începe cu un moment mai de vreme să scoată din bălţi o parte din considerabilele cantităţi de peşte ce se obţineau înainte de 1918, căci acum nu se mai realizează nimic.

Dacă însă nu se va reuşi aşa, atunci rămâne mijlocul simplu, mai greu dar sigur, de a se tăia renia toată dearândul şi din faţa pământului de către oameni când sunt apele mici.

In fiecare an se seceră milioane ha de păioase, adunându-se fir cu fir; de asemenea de pe suprafeţe tot atât de întinse cultivate cu porumburi, după recoltă li se tae cocenii, ca să nu mai vorbim de operaţiile migăloase dela vii, livezi, grădini ori operaţiunile culturale din păduri.

De ce oare nu s'ar tăia tot aşa dearândul şi câteva mii ha de renie cu cosoarele sau alte instrumente lesne de imaginat, vara pe căldură şi secetă, când oamenii pot să intre în apă?

Credem că această lucrare n'ar costa atât cât s'a cheltuit până acum în acelaş scop, mai ales că se va da tăetorilor în schimbul muncii lor, pe lângă plată şi nuelile ce vor fi tăiat.

Ar trebui să fie încercat şi acest procedeu al cărui succes noi îl socotim sigur.

7. Lupta între salcie şi plop în regiunea inundabilă

Impăduririle naturale despre cari am vorbit mai sus, pe cât sunt de lesnicioase pe atât sunt de problematice, pentrucă se pot face numai o singură dată pe acelaş loc, iar terenurile susceptibile a fi însemânţate sunt:

a) formaţiunile noi aluvionare şi

b) locurile unde renia ia locul apei în bălţi.

De îndată ce s'a format pădurea, solul se înerbează ori se acoperă de vegetaţie subarbustivă, în care caz însemânţarea naturală numai este posibilă decât în urma unor noi aluvionări.

Aşa se explică de ce pădurile de sălcii bătrâne s'au degradat treptat şi au ajuns păşuni împădurite.

De altfel salcia are mai multă şansă de a se prinde şi produce însămânţările naturale, pentrucă procentul de germinare al seminţelor sale este mai mare ca la plop şi pe de altă parte, actualmente există mai multe exemplare de sălcii în baltă decât de plopi.

Formându-se pădure, salcia luptă numai cu longevitatea sa mai mare şi cu fructificaţia anuală abundentă, pe când plopul, datoreşte multiplicarea şi abundenţa lui în baltă, puterei sale extraordinare de drajonare.

Inrădăcinarea plopului este superficială dar foarte bogată

şi-şi păstrează vitalitatea mult timp, chiar când tulpina este tăiată, scoasă din pământ ori pierită dintr'o cauză oarecare.

O altă calitate ce-i măreşte puterea de drajonare, este producerea din distanţă în distanţă dealungul rădăcinilor lui, a unor excrescenţe formate din muguri aglomeraţi cari rămân în stare latentă, până ce o împrejurare favorabilă (descoperirea solului prin tăierea parchetului sau rărituri, râmături de porci, atingeri cu sapa sau plugul etc.), îi deşteaptă din starea lor latentă şi provoacă o drajonare puternică, în locuri mult depărtate de alţi plopi sau pe unde de mult timp aceştia p erise.

Câteva cazuri observate în baltă, în ce priveşte drajonarea plopului, vor fi şi mai lămuritoare.

1. Plopii fiind de temperament foarte robust şi nesuportând niciun fel de acoperiş, ajung la exploatabilitate în aşa stare de consistenţă că abia se ating coronamentele lor.

La această rărire a etajului dominant, în arboretele pure de plop, contribue şi faptul că prin Octombrie, înainte chiar de defoliarea complectă a arborilor, ramuri de plop de 2—3 ani se rup, de obiceiu din punct le unde se articulează, contribuind la reducerea volumului coronamentului şi la neregularitatea ce prezintă aspectul lui general. Această cădere a ramurilor poate să fie grăbită ori stimulată de un vânt, dar nu se datoreşte acţiunei lui.

După exploatare, rădăcinele drajonează într'atât că într'un plopiş de 2—3 ani nu poţi pătrunde cu piciorul.

2. In lunca inundabilă şi presărată toată cu sălcii, se găsesc în unele locuri şi câteva pâlcuri de plopi. Sub ei şi până la mai mari distanţe, sunt tufărişuri mici de plop cari n'au putut să se desvolte din pricina vitelor. Aceşti lăstari dacă ar fi feriţi numai în câţi-va ani de vite, ar forma pâlcuri din ce în ce mai mari de plopişuri, cari ar scuti statul de multe cheltueli de împădurire.

Pe unde am reuşit să apăr asemenea pâlcuri de turmele de vite, ele au luat o frumoasă desvoltare.

3. Pe malul Dunării şi anume pe o lungime de vre-o 20 km. (Ocolul Comana) există o fâşie de pădure de plopi (Zăvoaiele Zlatea, Enichiu şi Călugărească) care este mărginită la Nord, pe grindurile malului, de o altă fâşie de terenuri arabile.

Rădăcinile de plopi, cari au ajuns prin aceste locuri. fiind atinse de pluguri cu ocazia arăturilor, au drajonat abundent.

Locuitorii însă, au tăiat dragonii pe măsură ce au apărut.

Totuşi pe haturi (răzoare sau hotare) i-au păstrat şi astă-zi plopii rezultaţi formează frumoase aliniameute care servesc pentru delimitarea locurilor şi care dau impresia unor plantaţiuni pe rînd. Cu vremea plopii de pe răzoare s'au mărit (acum au 50 cm. diametru la 1.30 m) coronamentele lor au luat o mare desvoltare şi umbresc într'atât locul dintre ei, că oamenii în unele părţi au părăsit culturile din aceste locuri cari aparţin statului.

Din cauza unei abundente drajonări, care a acoperit întreg locul dintre hotare, arături nu se mai fac de cât acolo unde un arendaş mai persistent îşi pierde multă vreme cu curăţirea locului de drajoni, în fiecare an.

4. Fânul din toate poenile pădurilor din regiunea inundabilă, este recoltat de Serviciul Pescăriilor, care având interes să scoată cât mai multe venituri, coseşte şi unde nu este de coasă, stricând lăstărişuri de plop de foarte frumos viitor.

Indată ce am luat conducerea Ocolului Comana, am încercat să opresc atât cositul cât şi păşunatul în câteva poeni din zăvoaele de pe malul Dunării, delimitând cu o brazdă adâncă toate opriturile. Unde s'a respectat această măsură, chiar de ar mai voi Serviciul Pescăriilor în alt an să cosească, nu mai poate şi n'are ce, din pricina mulţimei şi desimei drajonilor. In alte părţi însă, au cosit cu forţa şi tăind lăstarii dearândul, au amânat formarea stării împădurite pentru alt an.

Din toate aceste exemple rezultă că plopul îşi apără singur existenţa şi mai cu succes decât salcia care, fără intervenţia omului sau a Dunării, prin vre o acţiune a ei revoluţionară în aceste terenuri inundabile (aluvionări noi, secarea bălţilor etc.), este expusă a fi înlocuită mai peste tot locul de plop.

Cum n'avem intenţia să facem păduri pure de plop în toată balta, ci să introducem şi alte esenţe preţioase, este destul pentru plop să oprim păşunatul, să nu l mai retezăm cu coasa în fiecare an pe unde ese la iveală şi nu numai că existenţa lui va fi asigurată, dar va constitui — după o revoluţie mai ales — masive de plop producătoare de venituri uimitoare, faţă de cele pe cari le dă acum sălciile diseminate din luncă.

P. IOAN
Inginer-şef silvic,
şeful Ocolului Silvic Comana

(va urma)

DISTRUGEREA PADURILOR MOŞNENEŞTI
PRIN
INCENDII ŞI PAŞUNARI

Politica forestieră a unui stat reese din legile sale privitoare la creiarea, conservarea şi exploatarea pădurilor, la industriile forestiere şi la taxele vamale.

Cele mai importante, dar şi cele mai greu de aplicat, sunt legile privitoare la conservarea şi exploatarea pădurilor. Toate bunele intenţiuni aie legiuitorului nu sunt suficiente pentru îndeplinirea scopului propus, dacă ele nu sunt însoţite de sancţiuni drastice care să asigure stricta executare a dispoziţiunilor legei.

S'a vorbit în toate jurnalele despre devastarea pădurilor moşneneşti din diverse părţi ale vechiului regat, aruncându-se acuzaţiuni grave exploatatorilor acelor păduri, cari au fost scoşi vinovaţi din toate punctele de vedere.

Este drept că pădurile moşneneşti depe valea Lotrului şi din Vrancea au fost achiziţionate cu preţuri relativ mici, însă nu trebuie să se uite 3 lucruri: pădurile erau situate pe locuri foarte rele (inaccesibile), localităţile erau lipsite de căi ferate, iar preţul lemnului era foarte mic.

Şi ca să mă refer la Valea Lotrului, este interesant a se şti că trei rânduri de exploatatori au sărăcit, până ce s'au constituit societăţile „Lotru" şi „Oltul" cu capitaluri însemnate, cari le-au permis să facă instalaţiunile necesare pentru scoaterea lemnelor din păduri.

In nici o altă industrie instalaţiunile de transport nu joacă un rol mai important decât în industria forestieră, unde marfa, sub un volum mare reprezintă o valoare mică şi numai din cauza acestor instalaţiuni, sunt şi azi în vechiul regat întinse masive forestiere de fag, cari nu se pot exploata şi deci nu au nici o valoare.

Numai datorită faptului că pădurile s'au cumpărat cu preţuri relativ mici şi că vânzarea s'a făcut pe un termen mai îndelungat, s'au putut începe exploatările în regiunile

arătate mai sus, unde cumpărătorii au fost nevoiți a achiziționa suprafețe cât mai mari de păduri, spre a renta instalațiunile de transport și de debitarea lemnului, iar locuitorii erau foarte mulțumiți că li se dădea posibilitatea să muncească și să-și câștige existența foarte precară până atunci.

Naște însă întrebarea dacă în urma exploatărilor făcute de societăți în pădurile moșnenilor, mai rămâne ceva în urmă, spre a asigura o nouă pădure pe viitor?

Toate reguliie ce trebuiesc păzite de proprietarii și exploatatorii de păduri, cum și toate obligațiunile impuse acestora cu ocaziunea exploatărei pădurilor, sunt cuprinse în codul silvic și în amenajamentele respective întocmite de specialiști înaintea începerii tăerii.

Pentru ca statul să fie sigur că pădurile se vor exploata astfel ca să se asigure regenerarea și perpetuarea lor, s'a impus prin codul silvic o garanție de regenerare, care pentru pădurile moșnenești cade în sarcina exploatatorilor. In cazul când regenerarea acestor păduri nu se face în mod natural, atunci art. 10 din codul silvic prevede, că împădurirea pe cale artificială se va efectua atât de exploatatori cât și de moșnenii proprietari, aceștia din urmă fiind obligați a face prestație în natură după cum se va stabili prin regulamentul de aplicarea codului silvic, regulament care este așteptat însă dela 1910 până azi.

In codul silvic dela 1910, s'au prevăzut multe dispoziții bune, însă măsurile luate nu au fost complete, căci nu s'a întocmit nici până acum regulamentul de aplicare al acelei legi și nu s'a făcut organizarea serviciului silvic al statului în așa fel, ca el să poată face reîmpădurirea porțiunllor de pădure exploatate și neregenerate în mod natural, cu banii depuși ca garanție de regenerare de către exploatatorii respectivi și să facă poliția severă la toate pădurile particulare supuse regimului silvic.

Dar, în orice situațiune s'ar afla pădurile exploatate, natura are grije să reimpădurească în mod natural golurile lăsate de mâna omului, bine înțeles că nu într'un timp scurt și nu totdeauna cu esențele pe cari le dorim noi.

In pădurile unde exploatările se fac prin extracțiuni,

cum şi în pădurile de rĕşinoase pure, (către limita vegetaţiunei) regenerarea ar trebui neapărat să se facă în mod natural, cu aceleaşi esenţe ca cele exploatate, dacă lucrurile s'ar petrece în mod normal şi legal adică dacă porţiunile exploatate ar fi păzite contra stricăciunilor de tot felul.

Astăzi însă, suflă un vânt de distrugere a tot ce este pădure, dela un cap la celălalt al ţărei, alimentat de dorinţa nechibzuită a ţăranilor de a transforma totul în locuri de păşune, dorinţă susţinută de nepriceperea condamnabilă a unor aşa zise cercuri diriguitoare, cari habar n'au de rolul şi importanţa pădurilor în economia generală a ţărei.

Acei cari discută prin reviste şi jurnale chestiunea exploatărei pădurilor moşneneşti, spre a avea motiv ca să acuze pe exploatatori pentru diverse vinovăţii închipuite, sunt persoane streine de interesele moşnenilor şi unii o fac din dragostea ce o au pentru interesele generale, fără a cunoaşte însă situaţia şi împrejurările locale, iar alţii o fac din motive inavuabile.

Tendinţa tuturor moşnenilor este la fel cu a celorlalţi locuitori ai ţărei, adică de a transforma pădurile lor în islazuri de vite, prin ori-ce fel de mijloace. Pentru ei exploatarea pădurilor, este ocaziunea cea mai bine venită pentru a o defrişa printr'un păşunat abuziv, iar acolo unde văd că pădurea îi copleşeşte, cum se întâmplă foarte adeseori în regiunea reşinoaselor, atunci îi pun foc.

Chiar acolo, unde proprietarii pădurilor, — moşneni sau particulari, — ar dori să regenereze şi să conserve pădurile lor, intervin arendaşii păşunei din golurile munţilor şi dau foc pădurei.

Pentru a se putea constata de organele silvice superioare, cât de mare este dezastrul causat prin păşunare şi incendii la pădurile exploatate, este absolut necesar să se facă o minuţioasă anchetă în anumite regiuni muntoase ale ţărei, anchetă care trebue să înceapă imediat după topirea zăpezei şi prin inspecţiuni foarte frecuente, să fie continuată tot cursul anului chiar în timpul iernei. Numai atunci ar putea să-şi dea seama de adevăratele cauze ale

distrugerei pădurilor şi de imposibilitatea în care se află exploatatorii acelor păduri, de a putea să asigure regenerarea lor.

Cu ocaziunea acelei anchete, s'ar putea vedea că toate pădurile exploatate, chiar acele situate pe pantele cele mai abrupte, sunt păşunate în mod foarte intens, făcându-se cu neputinţă instalarea speciilor forestiere de valoare; că în tot timpul iernei, locuitorii dărâmă pentru oi şi capre întinse suprafeţe de păduri, cari sunt tăiate în mod barbar, echivalând cu o defrişare; s'ar putea vedea de asemenea, că primăvara şi mai ales către începutul toamnei, toţi munţii sunt în flăcări, fără a se putea descoperi incendiatorii, căci nici autorităţile administrative şi nici justiţia nu dau nici-o importanţă acestor fapte.

In faţa acestor intenţiuni ferme din partea populaţiunei, de a nimici cu ori-ce chip pădurea în profitul locurilor de păşune, exploatatorii şi Statul nu pot face nimic numai cu dispoziţiunile actualului Codice silvic.

Chestiunea principală care trebue să se desprindă din toate discuţiunile ce se urmează în jurul pădurilor moşneneşti, este aceasta: „Cari sunt măsurile ce trebuesc luate „de Stat, pentru ca pădurile exploatate să se poată rege- „nera cu specii forestiere de valoare, proprii regiunei unde „sunt situate? şi ca existenţa lor să fie asigurată în viitor?"

De sigur că este greu a da un răspuns precis la această chestiune, căci trebue a se şti mai întâiu care este politica forestieră a statului. Totuşi voiu enumera mai jos, măsurile ce credem că ar trebui luate pentru atingerea scopului propus.

1. Statul trebue să caute a cumpăra toate pădurile ruinate şi toate terenurile improductive, spre a le planta cu specii de valoare. Această tendinţă trebue să o aibă atât în regiunea muntoasă, cât şi în regiunea de câmpie, căutând a restabili equilibrul raţional între cultura agricolă şi cea forestieră.

2. Să se introducă în Constituţiune principiul exproprierei terenurilor degradate din regiunea colinelor şi a munţilor pentru creiarea de păduri, conducându-se după legislaţiunea franceză în această privinţă.

Pădurile moşneneşti exploatate şi a căror regenerare a fost compromisă, fie printr'o exploatare desordonată, fie prin incendiu, fie prin păşunări abusive, să fie expropriate.

3. In cazul că pădurea de pe un munte a fost incendiată — fie că a fost sau nu exploatată — atunci golul muntelui să fie oprit a se mai arenda pentru păşune timp de 5 ani, indiferent dacă golul muntelui aparţine aceluiaş proprietar sau a fost expropriat pentru islazuri comunale.

4. In vara anului 1922, un incendiu a isbucnit într'o pădure exploatată dar frumos regenerată a Obştei moşnenilor din Voineasa, arzând aproape 100 hectare. Ei bine, din tot satul Voineasa, numai 12 locuitori au venit să dea ajutor la stingerea incendiului. Nu mai vorbesc de munţii Mănăilesele ai moşnenilor din Cernădia — Gorjiu, cari au ars aproape o lună fără ca să vină un singur moşnean să ia măsuri de stingere, de şi se distrugeau porţiuni de păduri regenerate cu molid în mod ideal.

Reflectez dacă, în acest caz nu ar fi necesar a se legifera exproprierea imediată în folosul statului a dreptu-rilor pe cari le-ar avea în munţii incendiaţi, proprietari particulari sau codevalmaşii cari nu au luat măsuri sau nu au voit a participa la lucrările de localizarea incendiului.

5. Dacă o pădure a fost incendiată de 2 ori în mai puţin de 5 ani, atunci pădurea să se exproprieze pe seama statului împreună cu toate poenile şi golurile dintr'însa, chiar dacă acestea sunt constituite livezi sau islazuri comunale.

In cazul că pădurea ar fi chiar proprietatea statului, atunci livezile şi islazurile comunale constituite în acea pădure să se anuleze şi terenul să reintre în patrimonul statului spre a fi împădurit.

6. Statul să înfiinţeze cât mai curând posibil, un serviciu special pe lângă fiecare ocol silvic din regiunea munţilor şi a colinelor, pentru inspectarea în *fiecare lună* a pădurilor particulare, supunând judecăţei atât pe proprietarii respectivi ai pădurei cât şi pe acei cari i-ar găsi cu vitele la păşune sau tăind în contra dispoziţiunilor din codul silvic.

Tot acest serviciu să fie însărcinat şi cu facerea împăduririlor în porţiunile exploatate şi pentru cari s'au depus garanţiile cuvenite la Casa Pădurilor.

A se impune azi antreprenorilor cari exploatează pădurile moşneneşti, să facă replantarea suprafeţelor exploatate când acestea sunt izlazuri de vite, este a le impune să arunce banii în vânt.

Ioan Simionescu,
Inginer insp. silvic

TERMINOLOGIA SILVICĂ POPORANA
RELATIVĂ LA
INDUSTRIA ŢARANEASCA DE LEMN (Văsăritul)

Silvicultorul are datoria de a cunoaşte diferitele ramuri industriale cari stau în legătură cu pădurile. Una din acestea este *văsăritul* adică facerea vaselor din lemn şi în special *din doage drepte* de molid sau brad, mai rar din alte răşinoase sau foioase. Oamenii cari lucrează vasele se numesc : *văsari* (în Munţii apuseni), *Ciubărari* (în genere în Transilvania), *dogari* (Jina, Sibiu).

In Transilvania cu această industrie se ocupă locuitorii români dela poalele Munţilor Apuseni, din cari răsar isvoarele rîurilor Arieş, Someşul rece şi Crişul alb, — luând fiecare în curgere o altă direcţie. Locuitorii aceştia, cunoscuţi sub numele de moţi, (după alţii numiţi în vechime şi Ţopi) formează un popor sărac, dar răsboinic, dornic de libertate, care a ţinut treaz simţul naţional în poporul român din toate celelalte regiuni foste ungurene.

Dintre ei au răsărit martirii Horia, Cloşca, Crişan, Iancu etc.

Pădurile de pe munţi au fost aproape în total ale statului maghiar, care a deposedat pe locuitori, ştiind prea bine că săracul trebue să fie umilit. Afară de stat, mai au domenii de păduri întinse în acest complex contele Andrásy, Urmanczi şi alţii.

Moţii în lipsa pământurilor de agricultură, s'au deprins din moşi strămoşi a lucra vase din doage de molid, pe cari le trans-

portă pe cai și căruțe la câmpie, aducând în schimb acasă bucatele trebuincioase.

Dar să trec la subiectul propus a-l trata, adecă la facerea vaselor. In acest scop voi arăta numai ce e esențial în ordinea lucratului, cu cuvintele întrebuințate în comuna Scărișoara județul Turda-Arieș, iar unde voi crede necesar voi adăoga explicări pe cari le pun în parantese. Observ că pronunțarea poporană nu se poate reda exact, deoarece nu sunt în alfabetul nostru literele necesare de ex. „unelte", e pronunțat ca ungurescul „unyelté", sau cuvîntul „vine" dela a veni e pronunțat cu un sunet, care nu se poate reda nici cu „ghine", nici cu „chine", nici cu „hine", și nici altcum.

Trebue să spun că Moțul nu face vase *gârjobite* (adecă vase din doage cioplite curb, zise cu foale, cum sunt buțile pentru vin) și lucrează numai lemn de molid (Picea excelsa) sau de brad (Abies pectinata) deoarece acestea cresc pe la ei.

Prevăzut cu merinde, cu o săcure și cu un ferestreu, pleacă Moțul la pădure după *lemn de vase.*

Săcurea are *cod riște* (coadă, toporiște) iar părțile săcurei se numesc: *gura săcurei* (tăișul, în Damé leafa), *colțurile* (barburi, în Damé nu sunt amintiți), *trupul* (în Damé barbie), *balțul* (grumazii, în Damé nu e numit), *huda* (urechia), *muchia.* Linia între *câlcâiu* (colțul trupului către balțu) și balțu e gârjoabă (adecă curbă către tăiș). *Ferestreul de pădure* are *foale* (linia curbă a dinților) și *bucele* (manierele), de cari prinde omul cu mâna la tăiat. Dinții ferestreului înainte de tăiat,—trebue *crăciți* (în Muntenia ceprăzuire în Moldova răstire, iar în părțile transilvane și împărțire, cărărire, deschidere, drumuire).

Ajuns în pădure, caută un lemn (arbore), care se crapă bine și pe care îl cunoaște bine depe *hoance* sau *șirlae* (groape lungi, canaluri sub crengi), cari, dacă sunt drepte și lemnul se crapă drept. *Doborâtul* lemnului se face cu ferestreul și puțin cu săcurea. Căzut, lemnul este tăiat în *boci* între *mâtci* (singular : mâtcă adecă crucea formată din crengile ce răsar în acelaș an din mugurii ce stau împrejurul mugurelui din vârf). Lemnul ce cade cu mâtcele îl numesc: *boacă* (plural: boace, adecă rotula sau rotogolul de lemn cuprinzând toți cepii adecă crengile din jurul lui). Pe capul bocilor se cunosc *vârcile* (singular : vârcă, adecă inelul anual. Probabil că derivă dela vârstă). Lemnul mai *ingăsit* (îndesat) e mai bun ca cel rar (crescut cu inele anuale rare, numit pe alte locuri: lemn gras,

lemn moale, lemn bostănos etc.) Un bot vine crăpat în 4—8 *sclefe*, dar tot prin *cepi* dacă sunt, (cep adecă nod în lemn, căci molidul şi bradul de multe ori mai au şi alţi muguri intermediari din cari se desvoltă crengi).

Sclefele se crapă în doage tot cu săcurea şi *maiul* Doagele se pun *boade* (aşezate, culcate) în *bonchet* (în grămadă). Bocii se taie aşa de lungi, după cum ese lemnul sau după cum e nevoe a se lucra vasul. Lungimea doagelor pentru diferite vase e însemnată pe codăriştea săcurei.

La un molid, până la doage lucrează 2—4 oameni o zi întreagă. Doagele, înainte de a fi puse în bonchet vin tomnite (cioplite), ajustate cu săcurea. Odată doagele gata, se pregătesc de dus adecă se leagă în *streanguri* (funii) şi se aşează pe cai. Dacă se duc cu carul se aşează în câte un *metru*. Metrul acesta se face dintr'o *poliţă* lungă (scândură făcută cu săcurea) cam de un metru şi dintr'o *cloambă*. Poliţa se găureşte cu săcurea sau sfredelul aproape de capete, în cari se bagă capetele clombei şi se *ţintueşte* din jos (se icneşte, se întăreşte cu un lemn ascuţit; deci metrul e un semi cerc în care se aşează atâtea doage câte sunt posibil).

Doagele duse acasă, se scot din streanguri sau din metru şi se aruncă în podul casei. Când se lucrează se dau jos pe rând după lungime şi după cum merge lucrul în *scaun*. (adecă scaunul de văsărit) La Macedo-români scaunul de toate zilele se numeşte tot scaun. In Damé: scăunoaie, scaun de cuţitoit, scaun de doage. La Popescu şeful atelierelor de lemnărie, se află cu numirea, masa fixă pentru tras, îndreptat doagele şi masa mobilă pentru tras, îndreptat doagele). Acest scaun pronunţat şi *scaun de doage* e compus dintr'o scândură groasă cam de 1,5 metru lungime, căreia i se pun patru picioare, având spre capăt o gaură cam de 30 cm. lungă şi 12 cm. lată Prin aceasta trece un lemn cioplit, lătăreţ cam de un metru lungime, care la capătul de sus are o *măcioacă*, ce se întinde ca cârjea dreaptă a unui baston. (Această măcioacă la Damé are numirile: cap, clobanţ, ciochină, căpăţână, cioc, ciocae şi broască). Lemnul de un metru, întreg, împreună cu măcioaca se numeşte: *cioacă*. (In Damé nu e numire soparată). Cioaca are în dreptul scândurei o gaură, prin care trece un lemnuţ care se ficsează de scândură cu cuie şi care e ca o osie pentru cioacă. Cioaca are la capătul din jos o bucată de lemn cioplit în forma scândurei, ceva mai mare ca talpa piciorului. Aceasta să întărească cu un cap

pe capătul cioacei, aproape în unghiu drept și servește ca lucrătorul să calce pe el dacă voește ca măciuca cioacei să se plece către scaun. Sub măciucă pe scaun e întărit un lemn lat numit: *bărbar* (la Damé măsuță, pod, punte). Când lucrătorul calcă pe talpă (la Damé: tălpig, talchig, călcător sau talpigă) măciuca se apropie de bărbor și strânge doaga ce să pune aci.

Când lucrează, omul șeade pe scaun, pune un capet al doagei pe bărbar, calcă pe talpă și începe a ciopli cu *mezdreala* (cuțitoaia), atât pe laturi cât și pe dungi (muchi). Mezdrelele sunt de multe forme; unele sunt mezdrele drepte, altele cu *gârjobină* sau jumătate dreaptă, jumătate gârjobită. Sunt mezdrele mici și mari, cu gârjobină mai mare (cercul mai pronunțat) sau mai mică. Lemnului ce cade la cioplitul cu medreazla îi se zice *aschie*. Părțile mezdrelei de cari prinzi cu mânile se numesc: *mănunchi*.

După cioplirea cu mezdreala, toate doagele se *gilăesc* (netezesc, se îndreaptă cu rândeaua) pe dungi, ca să nu rămână printre ele *părae* (spațiu gol), și să se închidă bine vasul. La această lucrare se întrebuințează un gilău lung (rândea) cam de 1,4 m, având la un capăt un cuiu de lemn întărit în unghiu drept pe gilău. Gilăul se întărește peziș între măcioacă și capul scaunului pe care șade omul, unde se află o *hudă* (gaură, bortă) în scaun. In timpul lucrului, omul șeade pe capătul scândurei adică al scaunului și alunecă pe gilău doagele cu dunga lor.

Acum vine încheiatul vasului. Se ia *prinsorul* în mână, care e un cerc din *tufă* (alun) încleștat în *mușcătoare* (crestătura la capete ca să stea încheiat) și se pun doagele jur (împrejur) în prinsor, așa că fiecare doagă se prinde de prinsor cu o *clească* (o bucățică de lemn cioplit lătăreț și crestat la un capăt până la jumătate în forma unei furci). Prinsorul are două crestături, cari însemnează locurile unde vin așezate doagele cu *toartă* (ureche). Doaga ultimă vine bătută ca să îndese pre celelalte și vasul să se încheie bine. La fund vasul vine mai *jupurit* (mai adunat). Capetele doagelor se tae de o formă cu *ferestrăul de mână*. (Acesta e în forma revolverului cu pânza mai lată înapoi).

Acum se pune *slobozitorul* (adică cercul aplicat la mijlocul vasului) pentruca vasul să poată fi *făișit* cu mezdreala adică îndreptat astfel ca dungile doagelor să fie de o formă și să nu rămână una mai afară ca alta.

Prinsorul și slobozitorul sunt unelte și sunt de multe mărimi, după mărimea vaselor.

Urmează *cercuitul* vasului cu cercuri din *cepi* (cloambe) de brad sau molid. Aceste cloambe tăiate vara, se *pănușe* (cojesc) ușor. Cloamba se măsoară pe vas ca să i să facă mușcătoarea la locul potrivit. Cercul se bate pe vas cu *potinzăul* și *maiul*. (In Damé potinzăul e numit ciochie, păpușă și baţic. Pamfile citează greșit pe Damé). Potinzăul are *mânier* (de care prinzi cu mâna) și *boaba* pe care să dă cu maiul.

După acestea vasul să *ghinează* cu *ghinătoarea* pe dinăuntru (adică netezirea doagelor cu o mezdreală anumită, ca și făișitul pe din afară), ca și aici doagele să nu rămână cu vreo dungă mai eșite. (Chinătoarea în Damé sgârciu sau scoabă).

Făișitul și ghinatul se lucrează înțepenind (fixând) vasul în cioacă. La această lucrare omul pune o scândurea pe pept, care e atârnată cu aţă pe după cap. Această scândurea se numește *fund* sau *peptar*.

Urmează facerea *gardinei* cu *gardinarul*, care pentru toate vasele poate fi acelaș. (Gardina e horjul, ulucul sau rostul în care intră marginea fundului). Gardinarul are ca părți *lopata* și *ferul cu trei dinți*. Ferul vine ţintuit în lopată.

După aceasta să iau *măsurile* (alți Moți zic: *ţircalamul* adică circinul, care e de lemn, la vârfuri ascuțit. In Damé paș, pașnic, capră). Cu măsurile se măsoară pe fundul vasului o lungime, care să se cuprindă chiar de șase ori din *ochiu* (locul de pornit cu măsurile) până 'n ochiu. Acum se pun deolaltă scândurile din cari să să facă *fundul* și cu depărtarea luată cu măsurile, se trage *șara* (cercul. La Macedoromâni șara însemnează linie). Pe șară trebue tăiat *gingele* (plural *gingi*, adică dunga, muchia, marginea fundului, care vine tăiat peziș). La această lucrare se întrebuințează tot numai o mezdreală mai tare.

Acum se dau jos cercurile dela fundul vasului cu ajutorul bătelelor ca să poată fi puse fundurile și apoi cercurile, fiecare la locul lui. Urmează *teșitul* (tăiatul peziș și neted) cu *custura* (un cuțit scurt și tare) a capetelor doagelor dela fundul vasului, căci alt cum la umblat cu vasul—ușor se despică lemnul până la gardină.

După aceasta se ia mezdreala numită *făișitoare*, care e gârjobită în forma vasului și să făișește vasul pe unde a stat slobozitorul, iar cu custura se taie aschiile pe lângă cerc.

Urmează *rostitul* la gură (adică tăşitul, tăiatul peziş şi netezitul) tot cu o mezdreală şi apoi făcutul hudelor la torţi cu *tortarul* adică cu sfredelul cel mare.

Vasul e gata. Se lucrează tot soiul de vase din doage drepte de molid şi brad. Acele cari formează marfă de târg adică de negustorie, deoarece trebue duse la „ţară“ adică la câmpie, pentru a întrebuinţa spaţiul bine—se vâră vasele unul într'altul. Vasele aşezate astfel sunt următoarole:

1. Pârlăul mare, ca cel mai mare vas ce se lucrează ca marfă de cărat la târg; capacitatea o are de 8 litre de târg.

2. Pârlăul mic. Capacitatea e de 6 litre de târg.

Numirea de „pârlău“ e ungurească şi însemnează: vasul pentru opărit (rufele).

3. Pătreţul. Mărimea e de 4 litre de târg.

4. Ferdeleţul (numire dela măsura numită: ferdeală. Capacitatea de 2 şi ½ litre de târg.

5. Hereţul sau fereţul, are 8 cupe vechi.

6. Ciubăraşul e de 5 cupe vechi.

7. Şuştarul de 2 cupe vechi.

O litră de târg are doui decalitri.

Afară de vasele acestea, Moţii văsari mai lucrează şi alte vase, dar tot numai din doage drepte de molid sau brad.

In următoarele înşir după capacitatea lor vasele cari se lucrează de către văsari. Deoarece numirile vaselor adeseori se schimbă depe regiuni, — adică una şi aceiaş numire se referă în diferite regiuni la un vas de diferite mărimi sau poate la vase de diferite forme şi deci cari servesc pentru diferite scopuri, deaceia stabilirea corectă a nomenclaturei acestor vase e aproape imposibilă, căci cred că în fiecare comună s'ar afla ceva particular de amintit. Chiar şi vasul numit: poloboc—în unele regiuni însemnează vasul cel mai mare obicinuit din doage drepte de molid, cu un fund fix, care se întrebuinţează pentru adunatul prunelor toamna, destinate pentru fiertul vinarsului (rachiului), pecând în alte regiuni „poloboc“ se numeşte vasul din doage curbe de stejar, care serveşte pentru păstrarea vinului. Dacă o atare numire se referă la vase cu o deosebire aşa de esenţială,—se poate deduce asupra întrebuinţărei numirilor la vase de mai puţină însemnătate. Voiu înşira vasele începând cu cele mai mici.

Numirile şi alte date din acest material referitor la Vechiul

Regat le-am împrumutat dela Pamfile, deoarece primul autor care aminteşte de aceste vase adică Frideric Damé fără nici o explicare înşiră vasele lucrate de dogari. Deoarece acest autor nu aminteşte nici capacitatea vaselor, nici materialul (stejar sau molid), nici forma (doage drepte sau curbe, cu unul sau două funduri fixe), nici scopul pentru care se întrebuinţează, nu am cutezat a încerca gruparea lor.

Vase cu un fund fix.

1—3 litri.

Aceste vase au forma de regulă cilindrică, cu cercuri de lemn, iar pentru mânuire e lăsată o doagă cam cu 20—30 cm. mai lungă şi cioplită în forma unei coade de unealtă, la vârf în forma unui globuleţ pentru un mai bun razim al mânei. De regulă se numesc: *cop* şi *mertic*, se întrebuinţează mai mult ca unealtă la deşertarea sau umplutul altor vase, sau pentru luat vama la mori din grăunţele aduse pentru măcinat etc.

4—6 litri.

a) Doniţa, cunoscută şi cu numirile: *cart*, *cofă* şi *botă* cu diminutivele: *donicioară*, *cărtuţ*, *cofiţă* şi *cofaie*, la Macedo-români: cofiţă, e vasul aproape cilindric, ceva mai larg la fund, cam 50 cm înalt, cu cercuri de lemn sau de fer şi cu o toartă lungueaţă din fag, exterioară vasului — numită şi *mănuşă*.

Acest vas se întrebuinţează mai mult la adusul apei de băut şi fiert în casă şi pentru aceea adeseori e prevăzut cu un capac clapă, ploapă (coperiş), care cu adaosul lăsat la o margine şi cu ajutorul unui cuiu ce trece şi prin lungimea (anume lăsată spre acest scop) a lemnului mănuşei—se mişcă în sus în jurul cuiului. Alt cum acest vas se întrebuinţează şi la deşertarea sau umplutul altor vase mai mari.

Nu rareori să întâmplă că Moţul îşi arată dexteritatea în *penarea* vaselor prin pirografie. Aşa se vindea adeseori vasul acesta înfrumseţat pirografic pe lângă unele figuri destul de estetice şi cu inscripţia:

„Munţi noştri aur poartă,
Noi cerşim din poartă în poartă.

b) Tot cam de mărimea aceasta e şi vasul întrebuinţat la mulsul vacilor, care e cunoscut sub numirile: *sectă* (în Ciclova)

șuștar, pronunțat și: șătar, șiștar, șitar sau gitar apoi: *bulic*, *căuș-vedriț i*, *găleată*, *doniță* sau *budaiu* (în unele părți ale Moldovei). Numele: șuștar, șătar etc. se presupune că derivă dela ungurescul sajtár, numire ce să referă la acest vas.

Acest vas e mult mai larg la gură și toarta numită și *ureche* o formează o gaură largă potrivită pentru prinderea cu mâna în o doagă lăsată cu 20—30 cm. mai lungă. Cercurile mai mult de fer ca de lemn.

6—10 litri.

Gălătușa numită și *găleată*, *vadră*, *videră*, *zigheră*, *ciutură* și *căuș* la Macedo-români: *cuvă* cu forma cilindrică, cam de 30 cm. înaltă, cu cercuri de lemn sau fer, cu două toarte mici. Se întrebuințează la scosul apei din isvoare, din fântână. Dacă vasul rămâne fixat de parul (palița, lumânărica) fântânei,—atunci vasul se face de regulă din doage de stejar și se prevede cu cercuri de fer pentru o mai mare trăinicie. Adeseori capacitatea acestui vas trece de 10 litri.

11—20 litri.

a) *Găleata* pentru muls oile, după formă la fund mai largă, cu două toarte mici nu pentru prins cu mâna, ci pentru a trece prin ele un băț sau o sfoară de care apoi se poartă vasul. Acest vas în Damé e descris ca mai larg la gură, cu cercuri din lemn sau fer.

b) Aici trebue amintite diferitele *ciubărașe* (hărdăețe), cari după destinația lor unele au și diferite numiri, ca: *ciubăr de apă porcioană* sau *lăturariu* cari servesc la nutrirea porcilor, *duba* întrebuințat la fiertul rachiului etc.

c) *Baniță* cu diminutivul: *bănicioară* (numită și *ferdelă*), are forma cilindrică, cu o toartă-mâner. Se întrebuințează la măsuratul grăunțelor.

d) *Leica*, numită și *uniă*, sau *pâlnie*, în părțile Sibiului: trihter (cuvânt german) e vasul cu forma eliptică. cu o toartă-mâner, cu cercuri de fer. Se întrebuințează la umplutul vaselor mari cu două funduri, deci conform acestui scop în fund are o gaură prevăzută în afară cu o țeavă scurtă care intră în vrana vasului ce vine umplut.

21—40 litri.

Puton, *bot*, *budaiu* se numește vasul întrebuințat la culesul viilor, purtat de un bărbat pe spate după cum poartă soldații raniță, ducându-se astfel strugurii culeși până la carul ce stă la margi-

nea viei pe care să află o cadă. Conform acestui scop adică destinația, toartele sunt mici sau chiar fără toarte, iar forma nu e cilindrică, ci e mai larg la gură și partea ce se așează pe spate e dreaptă.

40—80 litri.

a) Ciubărașele cu diferite destinații și mărimi.

b) Vasele pentru diferite scopuri, cari au fundul mai larg, cam de două ori mai înalte decât largi, de regulă fără toarte. Aici se pot aminti: *brădoaica* și *borșoaica* pentru păstrarea borșului.

e) Vasele întrebuințate la storsul strugurilor cari au diferite numiri, ca: *deja, curătoare de jer, hărdăiaș, siroadă, căduliță* etc. si cari de regulă sunt mai largi la gură, ba siroada e ovală și cu doagele de diferite lungimi ca să poată fi băgată sub pupă cepul buții.

d) Vasele ce se întrebuințează la închegatul laptelui la stână, dacă nu e vorba de o economie mai mare de oi: *chiagornița, bărbința, budaca, putinica* etc. cari toate sunt aproape cilindrice, unele ceva mai largi la gură, altele mai largi la fund, toate au câte două toarte.

e) *Găletarul* sau *spălătoarea* și *băița*, pentru spălat rufele și scăldat copii. Are forma ovală și prevăzută cu două toarte, cu cercuri de fer. Acest vas are doagele scurte.

f) *Stiandul* e un vas cilindric, cam un metru de înalt, mai mult cu cercuri de lemn și fără toarte. Servește pentru păstrarea făinei, mai rar a brânzei. La economii mari de oi (aplicându-i-se un al doile fund mobil) servește la pă trarea untului, laptelui gros etc. Tot pentru păstrat brânza se folosesc vasele numite *budie* și *burlinc*.

80—150 litri.

a) *Ciubărul*, în Muntrnia: *hârdău* (poate de la ungurescul: hordó, cu însemnătatea: bute), în Bănat: *șofeiu* (verosimil dela germanul: Schaffel) are totdeauna două toarte pentru a fi purtat cu: crâșnele, șireclele, rudițele. Forma o are cilindrică cam 70—90 cm. de înalt. Se întrebuințează pentru foarte diferite scopuri, ca dusul apei, păstratul apei, opăritul rufelor, murat de varză, păstratul diferitelor bucate etc.

b) Vasele cari servesc la închegatul laptelui la o economie mai mare.

In Vechiul Regat brânza se păstrează în vase de natura celor

ce formează obiectul acestei comunicări, cari toate se numesc: *putini*, dar mărimea nu o pot avea mai considerabilă ca 150 litri, pentru a putea fi transportabilă. Forma acestor vase este de regulă mai largă la fund, şi fără toarte.

150—300 litri.

a) *Putina*, care e ceva mai largă la gură şi se întrebuinţează tot pentru foarte diferite scopuri, ca: păstratul grăunţelor, muratul curechiului, păstratul apei unde e necesară în cantitate mai mare, dubitul peilor, închegatul laptelui la stână etc. Acest vas precum şi cele ce urmează nu mai au toarte deoarece în urma mărimei lor—nu sunt transportabile cu şireclele, dar nici nu se pot ridica cu mânile pentru a fi duse în poziţia lor regulată. In Ighiu lângă Alba-Iulia acest vas se numeşte: *bute desfundată.*

b) *Durbaca*, care e un vas cu gura mai largă şi se întrebuinţează la fiertul vinarsului, astfel că să umple cu apă rece, prin care trec ţevile căldărei, când aburii din ţevi răcindu-se se prefac în lichid.

c) *Călcătoarea* e vasul întrebuinţat la teascul pentru stoarcerea mustului din struguri. In acest vas să calcă adică se zdrobesc strugurii înainte de a fi turnaţi în teasc.

300—500 litri.

Cada. Acest vas e de forma putinei adică ceva mai larg la gură, cu cercuri de fer şi se întrebuinţează pentru diferite scopuri, ca hambar, ca rezervor de apă, la zdrobitul strugurilor, la adunatul prunelor pentru fiert vinars, la tăbăcitul pieilor etc. La Macedoromâni: *cadză* vase de 500 litri şi mai mari.

Polobocul numit şi *voj* sau *cădă mare* ori *buts* (în Ragna Maramureş, unde vasul pentru păstrat vinul să numeşte: bute înfundată) Acest vas are cercuri de fer şi se întrebuinţează numai la adunatul prunelor pentru fiertul vinarsului.

Vase cu un fund fix şi cu unul mobil.

La aceste vase, al doilea fund adică cel mobil e aşa aplicat că se poate lua jos, mai bine sau se întăreşte aproape fix pentru a nu putea fi mişcat uşor sau mişcându-l dela loc, se ia jos.

1. Cel mai mic vas de soiul acesta, care poate fi cam 2—5 litri, are forma cilindrică sau şi cu fundnrile ovale. Se întrebuin-

ţează mai mult pentru purtatul merindei în călătorii, ca: varză acră sau fiartă, castraveţi, brânză, lapte gros etc.

Acest vas se numeşte *tic* (în Ciucia, judeţ. Cojocna), *budăeş* (în Tulgheş, Ciuc), *boteţ* (în Romoşel, Bistriţa), *botiţă* (în Vale, Sibiu), *pescăriţă* (în Lepşa, Mureş).

2. Vasul pentru bătut untul, care are forma aproape cilindrică, îngust şi înalt. Numirile îi sunt următoarele: *bădău* (în Vale, Sibiu), *budărău* (Haţeg), *budău* (Mitoc, Bucovina), *budie* (Sân-mihaiu, Mureş-Turda), *bădiniu*, *budiu* şi *botarog* (pe Jiu, Hunedioara), *budoiu* (Bârzava, Arad), *ghiobuleţ* (Odvos Arad), *tebeleu* (Săscior, Sibiu), *hurdău* (Loman, Sibiu). La Macedoromâni: *butin*. Unealta cu care se bate smântâna pentru ca să se aleagă untul se numeşte: *litcă*, *ferdidău* şi *matcă*, la Macedoromâni: *sfârliciu*.

3. *Budarca* sau *berbinţa*, e un vas cam de 30—50 litri, cu fundurile ovale pentru a putea fi mai uşor transportate pe cai în dăsagi. Serveşte la păstrarea laptelui gros, al untului etc.

In Damé «budarca», «berbinţa», san chiagorniţa are altă formă adică numai cu un fund şi la gură binişor mai largă—având şi altă menire adică serveşte pentru închegatul laptelui în economia de oi, dacă nu e o economie mai mare.

Vase cu două funduri fixe.

Acest soiu de vase din doage drepte de molid sunt lucrate de regulă de butnari, dar deoarece unii văsari isteţi sunt capabili a le face, pentru aceea amintesc aici numai vasul de dus pe umăr apă lucrătorilor la câmp. Acesta are următoarele numiri: *balercă*, (în Biharia), *boscă* (Arad), *Bure* (Bârzava, Arad), *butuc de apă* (Lunca, Cojocna), *budăeş* (Transilvania), *ciobanie* (Radna, Arad), *cioblă* (pe Mureş), *ciublă* (Bănat), *ciubuleu* (Transilvania), *diflă* (Corbu, Ciuc) *fâcie* (pe Jiu), *fedeleş de câmp* (Sibiu), *tisă* (Orastie). La Macedoromâni *buclă*, *bucluta*.

Mai amintesc şi vasul pentru murat castraveţii, care la munte se face din doage de molid, lăsându-i-se în fund o gaură mai mare pentru băgatul mânei. Acest vas să numeşte: *ghiob* (Roşia, Arad), *ghioabă* (Albac), *boşcă* (Araniag, Arad), *budie* (Sânmihaiu), *budeşcă* (Şintireag), *tilică* (Săşciori), *toană* (Ighiu).

Mihail Ittu

EXPROPRIEREA DIN BASARABIA ŞI PĂDURILE

In ziua de 28 Noembrie 1918 „Sfatul Țărei", a votat legea de reformă agrară pentru Basarabia, trecută ulterior şi prin Corpurile Legiuitoare din București, prin care s'a hotărît expropierea a o parte din terenurile arabile aparținând marei proprietăți, spre a fi transmise prin parcelare în folosința sătenilor, ne mai rămânând astfel foştilor mari proprietari de cât maximum 100 ha. teren arabil precum şi curţile, viile şi livezile.

Prin această lege s'a dispus în acelaş timp şi exproprierea pe seama statului a pădurilor de pe aceste proprietăţi.

Modul cum legea în chestiune a fost concepută prezintă următoarele părţi slabe :

1. In calculul despăgubirei cuvenite pentru terenul expropriat, nu s'a ținut seamă de adevărata lui valoare ci s'a acordat proprietarilor respectivi preţuri mai mult de cât derizorii. In adevăr, pentru terenurile agricole valoarea maximă a unui hectar se ridică la 750 lei iar pentru păduri preţul variază între 350—500 lei ha. adică aproximativ costul unui stânjen lemne de foc loco pădure.

2. Nouilor împroprietăriţi s'a omis însă a li se pune obligaţiunea de a practica pe locurile lor o cultură sistematică, din care cauză ei găsind mai rentabile alte ocupaţiuni ca cărăuşia, cultura viilor, lucrul în fabrici, etc. fac o cultură agricolă rudimentară, neavând alt scop de cât de a-şi satisface trebuinţele lor proprii iar nu de a-şi da silinţa să obţină recolte abundente, cari să satisfacă pe de o parte consumul intern, iar pe de altă parte prisosul să se poată exporta pentru îmbunătăţirea valutei ţării.

Suprafaţa destinată exproprierei fiind relativ mică faţă de numărul mare de locuitori cu dreptul de a fi împroprietăriţi, se putea foarte bine face o selecţiune printre

aceştia, impunându-le chiar prin lege îndatorirea de a face o cultură rațională, după statutile consilierilor agricoli, încunoştinţându-i că acei care nu se vor conforma vor fi deposedați pur şi simplu spre a se da loturile altor persoane mai destoinice. Titlurile definitive de proprietate afară de aceasta nu trebue să se elibereze decât după un termen oarecare după 5 ani de exemplu de la împroprietărire şi numai cultivatorilor care'şi vor fi cultivat bine ţarinele lor.

Prin legea de expropriere despre care vorbim s'a repetat aşa dar greşeala comisă de autorul legii de împroprietărire de la 1864 din vechiul Regat, cu care prilej nu s'a prevăzut nici o clauză asupra modului de cultură a loturilor cuvenite sătenilor împroprietăriți, fapt care a contribuit ca aceştia să nu poată obține după pământurile lor decât recolte inferioare din punct de vedere al calității şi cantității faţă de cele ce realizau marii cultivatori, cari introdusese pe domeniile lor culturi mai mult sau mai puţin raţionale.

S'a mai omis asemenea prin această lege, de a se pune o stavilă împărţirii parcelelor între moştenitori, astfel că din această cauză nu peste multă vreme proprietatea ţărănească se va fărămiţa aşa de mult încât nu va reveni unui sătean de cât câte-va arii, pe care suprafaţa nu se va putea trage nici un profit ; în schimb însă îl va ţine legat de această bucăţică de pământ, insuficientă pentru nevoile lui oprindu-l de a-şi îndrepta activitatea într'altă direcţiune.

3. La alcătuirea acestei atât de importante legi, nu s'au consultat persoane competinte şi autorul ei, preocupat desigur numai de ideia de a trece în stăpânirea ţăranilor o suprafaţă de teren cât mai mare indiferent de situaţia şi calitatea lui, nu a ţinut seamă câtuşi de puţin de un factor destul de însemnat pentru Economia generală a ţării şi anume că Basarabia este o provincie lipsită aproape cu totul de păduri, acestea neocupând decât 4,7% din suprafaţa întregului său teritoriu. Afară de aceasta în majoritate ele sunt brăcuite şi localizate în anumite regiuni, pe când în partea centrală şi de Sud a pro-

vinciei compusă din județele Cahul, Ismail, Cetatea Albă și Tighina cu o suprafață totală de 2.368.847 Ha., pădurile ocupă mai puțin de 50.000 Ha., adică aproape 0,5% în cari cifră intră și zăvoaiele de pe Nistru, Prut și Dunăre.

Iți e mai mare jalea, cutreerînd în lung și în larg coprinsul acestor județe, cari constitue o adevărată regiune de stepă, cunoscută sub numele de „BUGEAG", să nu întâlnești un arbore măcar, astfel că locuitorii duc o lipsă completă de lemne, fiind siliți a utiliza ca combustibil, paie, coceni și tizic, iar ca araci la vie mănuchiuri de trestie.

Se știe rolul important ce îl joacă pădurile în economia generală a unei țări. Trebuia să se profite de prilejul împroprietărirei, prevăzându-se în lege instituirea unei comisiuni din persoane competinte, cari după terminarea exproprierei să aibă însărcinarea de a studia amănunțit condițiunile locale și de a intocmi un plan economic general pentru întreaga Basarabie, destinând pentru crearea de păduri suprafețele necesare, constituite în primul rând din terenurite improprii agriculturii, situate pe versanții dealurilor cu coaste repezi și cu un sol superficial, complectându-se la nevoie și cu pământuri agricole cultivabile.

In realitate s'a procedat tocmai contrariu, căci nimeni nu s'a preocupat de necesitatea de a se înființa păduri acolo unde acestea lipsesc, iar pentru parcelarea în loturi la săteni s'a destinat toate coastele abrupte ale dealurilor brăzdate în sensul linii de cea mai mare pantă de numeroase ravene și cari dacă până acum nu au luat o mai mare proporție se datorește faptului că terenurile înconjurătoare în trecut n'au fost arate, imediat însă ce stratul superficial va fi mobilizat prin arătură pământul va fi spălat cu ușurință de apele de ploi și va fi târît în vale iar surpăturile se vor întinde pe suprafețe din ce în ce mai mari.

Dacă această stare de lucruri va mai dăinui în scurt timp vom vedea transformată într'o regiune de surpături o întinsă suprafață de teren, care va deveni improprie pentru orice cultură.

Iar sătenii cărora la împroprietărire li s'a cedat ase-

menea terenuri, după câți-va ani vor fi reduși în sapă de lemn ne putând trage după dânsele nici un profit.

Părerea mea este că dat fiind situația unor asemenea terenuri absolut forestiere, precum și lipsa complectă de păduri în această provincie, ar fi mai bine ca acum cel puțin când împroprietărirea definitivă nu este încă complect terminată, să se aleagă cu ocazia întocmirei proiectelor definitive de parcelare, terenurile improprii agriculturei cum sunt coastele prea repezi, alcătuind tot atâtea perimetre de împădurire; iar în centrele lipsite cu totul de păduri, Statul să rezerve din terenurile proprii chiar pentru agricultură, anumite suprefețe cu destinația de a le împăduri în cel mai scurt timp.

In regiunile relativ bogate în păduri, să se încorporeze în perimetrul acestora atât poenile interioare cât și cele exterioare, indifereut de suprafața lor, iar liniile perimetrale trebuie să fie formate din linii drepte, cât mai lungi posibile trecând la cel puțin 10 metri depărtare de proecțiunea coronamentelor arborilor, de pe marginea pădurilor creindu-se astfel o zonă, ce va servi la facerea șanțurilor de pe perimetre, la construire de drumuri de exploatare, pentru locuri de depozit a materialului lemnos etc.

George Ștefănescu-Gună
Inginer. Șef Silvic
Inspectorul Cadastrului din Basarabia

BIBLIOGRAFII

In editura librăriei Paul Parey din Berlin, a apărut în cursul anului 1922 o prea interesantă lucrare: *Die Konservierung des Holzes in Theorie und Praxis*, de Dr.-Ing. *F. Bub-Bodmar* şi *B. Filger*.

Lucrarea cuprinde 1000 pagini, şi este împărţită în 12 capitole.

In Capitolele I—XI, 268 pagini, autorii studiază în mod destul de complect: Chimia lemnului, anatomia lemnului degradările cauzate lemnelor de insecte şi ciuperci, procesul chimic al descompunerei lemnelor de către ciuperci, calităţile technice ale lemnelor, durata naturală a lemnelor, diferitele feluri de materiale (traverse, stâlpi de telegraf, stâlpi de mine, etc.) a căror durată trebue mărită prin procedee artificiale şi esenţele forestiere din cari se fasonează acele materiale. Ultimul capitol, este rezervat pentru studiul procedeelor şi mijloacelor de mărirea duratei lemnelor. In acest capitol se studiază amănunţit diferitele procedee de conservare ca: uscarea naturală a lemnelor, uscarea artificială, imersiunea lor în leşie, învelirea lemnelor cu substanţe antiseptice şi protectoare, carbonizarea superficială, împietrirea lemnelor şi în fine impregnarea lor cu substanţe antiseptice. O largă desvoltare este dată studiului substanţelor antiseptice şi procedeelor de impregnare.

Intreaga lucrare este scrisă cu o rară competinţă, pe cari autorii o au atât prin studiile superioare ce posedă cât şi prin practica îndelungată ce au făcut în această direcţiune. Ea ar trebui consultată de toţi silvicultorii şi mai ales de acei cari se interesează de industria lemnului în ţară, de oarece avem întinse masive de fag, cari ar putea fi puse în valoare cu ajutorul instalaţiilor de impregnare, obţinând traverse de cale ferată, stâlpi pentru galeriile de mine, araci de vie, stâlpi pentru împrejmuire, stâlpi de telefon etc.

I. S.

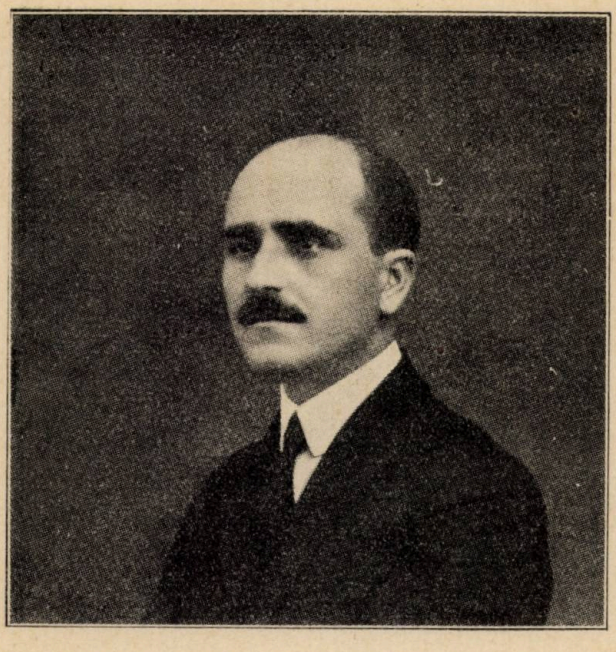

Cu deosebită satisfacţiune aflăm că d-l M. Drăcea, inginer şef silvic şi profesor, membru în comitetul de redacţie al acestei reviste, a trecut în cursul lunei Ianuarie a. c., examenul de doctor în ştiinţele silvice la Universitatea din München cu un deosebit succes. (Magna cum laude).

Subiectul ales ca teză de doctorat a fost: *Beiträge zur kenntnis der Robinie in Rumänien* unter besonderer Berücksichtigung ihrer Kultur auf Sandböden in der Oltenia" [1]), în care direcţiune ştim că d-sa lucrează cu sârguinţă de mai mulţi ani şi sperăm a-l vedea publicat cât mai curând pentrucă, dat fiind numeroasele calităţi ale acestei specii forestiere naturalizate, monografia în chestiune va răspunde desigur unei nevoi bine simţite astăzi mai cu seamă, când multe păduri ale ţării trebuesc reconstituite şi când este atât de mult de făcut în această privinţă atât de către Stat şi diversele persoane morale proprietari de păduri, cât şi de către particulari.

Adresăm d-lui Doctor Drăcea călduroase felicitări pentru titlul obţinut, d-sa fiind primul doctor în ştiinţele silvice din vechiul regat şi contăm şi pe viitor pe preţiosul d-sale concurs.

Comitetul de Redacţie

---

1) Contribuţiuni la cunoaşterea salcâmului în România, mai cu seamă din punct de vedere al culturii lui pe terenurile nisipoase din Oltenia.

ACT DE MULȚUMIRE

Mulțumesc cu recunoștință tuturor D-nelor și D-lor Ingineri Silvici, care au răspuns la apelul D-l C. M. Bunescu și M. P. Florescu, pentru a veni în ajutorul unei văduve cu 3 copii și fără de nici un sprijin.

Am primit prin D-l M. P. Florescu suma de 7990 lei rezultatul atențiunei D-v. și voi fi veșnic recunoscătoare acestui act creștinesc și mărinimos din partea corpului silvic.

Eliza Ing. Căzănescu

Față de rugămintea multor colegi de a mai ține lista deschisă, comitetul a hotărît de a satisface dorințele lor.

Intre timp ne-au mai sosit.

1. D. Grozescu	Lei	100
2. Horia Grecu	„	1800
	„	1900
Adunat cu suma din urmă	„	7990
Total lei		9890

Informațiuni

Orice chestiune relativă la Redacția „Revistei Pădurilor" ca articole, informații, etc. cu începere dela 1 Ianuarie 1923 se vor trimite pe adresa P. Antonescu, inginer consilier silvic, Str. Lucaci No. 91 bis, București.

* * *

Domnul Inginer Șef Silvic George Ștefănescu Gună, Inspectorul Cadastrului din Basarabia a pus sub tipar și în primele zile ale lunei Februarie va apărea un „Tratat de Topometrie și Topografie", coprinzând descrierea, modul de operare și verificările și rectificările tuturor instrumentelor; triangulația și metodele de ridicare a planurilor; raportarea, amplificarea, reducerea și copierea planurilor, calculul suprafețelor; diviziunea suprafețelor sau parcelarea; nivelmentul, etc.

Din cauza enormelor cheltueli de imprimare, costul unui volum, de circa 400 pagini, este de 100 lei.

Doritorii de a'şi procura un asemenea exemplar, din cari nu s'a imprimat decât un număr redus de volume, se pot adresa autorului, Chişinău, strada Gogol No. 11, trimiţând costul prin mandat poştal.

* * *

Se aduce la cunoştiinţa D-lor Ingineri Silvici membri ai Soc. Progresul Silvic că colegul Inginer silvic D. I. Ciurileanu, a pus sub tipar:

1. *Un tratat de Topometrie* care coprinde pe lângă părţile clasice ale specialităţii o serie de metode şi norme de lucru dinrr'o experienţă continuă de 12 ani.

2. *Tabela de valori naturale trigonometrice* din 10" în 10", menite a accelera simţitor calculele tacheometrice.

Acei din D ni Ingineri care doresc a se abona, îşi vor trimete adesiunile pe adresa: *D. I. Ciurileanu,* Inginer Silvic Str. Caragiale No. 10 Bucureşti.

Costul primului volum ar fi de circa 120 lei, din care se va plăti un acompt de 70 lei, iar costul tabelelor de valori naturale, ar fi de 150 lei, din care se va plăti un acompt de 100 lei.

Inscrierile sunt până la 25 Februarie 1923 totodată D-sa s'a decis a construi şi *„Firul Ciurileanu"* din sârmă de oţel destinat a înlocui *„panglicile de măsurătoare Ciurileanu"* obţinând o precisie de până la 1 cm. la 1000 metri şi rapiditate dublă.

Experimentat de doi anî de D-sa şi alţi 4 colegi acest fir a măsurat efectiv pentru Cadastru 200.000 hectare.

Inscrierile pe aceiaş adresă se pot face cu acont 500 lei pentru 1000 lei costul total.

Se pot face şi înscrierî fără acompt care se va trimite ulterior.

* * *

D-l Inginer Inspector Silvic Em. Mihalescu şeful Reg. 9 silvică Craiova a fost numit pe ziua de 1 Ianuarie 1923 inspector de control la Reg. 9 silvică Craiova, Orşova şi Lugoj.

D-l Inginer Inspector silvic V. Stătescu a fost numit şef al serviciului plantaţiilor şi pepinierelor Reg. 9 silvică şi Orşova.

D-l Inginer şef silvic I. Coşei a fost numit şef al Regiunei 9 silvică Craiova.

D-l Inginer şef silvic M. Popescu şef al ocolului silvic Roşiorii de Vede a fost numit şef al serviciului plantaţiilor şi pepinierelor Reg. 7 silvică.

D-nii G. I. Ionescu, Const. P. Dimitriu, Const. Rachieru, Dem. Onaca, Const. Emanoil, Oc. T. Mihăilescu, N. Stăncescu, Titus Nicoară, Ştef G. Predescu, Iosif Popovici, absolvenţi cu diplomă ai şcoalei sup. de silvicultură promoţia XXVI, Ion C. Ionescu, Andrei Hălmăgeanu, Aurent Măşcanu, I. Diaconescu, Eugen Zehan, D. Antonescu, I. M. Lazurca, Ion A. Nicolescu, Nicolae Goţea, absolvenţi cu certificat şi d-l Iulius Zaharias absolvent al şcoalei sup. de silvicultură din Schemnitz se primesc în corpul silvic al Statului pe ziua de 1 Ianuarie 1923 cu gradul de inginer silvic stagiar.

* * *

In urma primirei în corpul silvic al Statului pe ziua de 1 Ianuarie 1923 a 20 Ingineri Silvici stagiari, se fac urmatoarele transferări provizorii, între ingineri stagiari din această Administraţie, pe ziua de 15 Ianuarie şi anume:

N. Paşcovici din Administraţia Centrală la Ocolul Silvic Abrud,

Eug. Petrovan din Administraţia Centrală la Ocolul Silvic Poenile de sub munte.

Fl. Stoica din Administraţia Centrală la Ocolul Silvic Bozovici.

C. Constantinescu din Administraţia Centrală la Ocolul Silvic Valea Izei.

G. Nonuţă din Administraţia Centrală la Ocolul Silvic Crişul Repede.

N. Băcanu de la Regiunea Iaşi la Ocolul Alba Iulia.

V. Harnagea „ „ Bârlad „ „ Beiuş.

Iacob Marin de la Regiunea Bucureşti la Administraţia Ocoalelor Gurghiu.

N. Popescu de la Ocolul Comana la Ocolul Capnic.
T. Ionescu „ „ Sinaia „ „ Băiţa.
Traian Ionescu „ Carol I. „ „ Sf. Gheorghe
Cezar Cristea „ „ Ciurea „ „ Arpaşul de jos
Cormoş Procopie „ Tg. Neamţ „ „ Baia Mare.
G. Tudoraş de la „ Tarcău „ „ Feldioara.
Al. Stănescu „ „ Căscioare „ „ Strîmbu.
Const. C, Emanoil ajutor la ocolul Sinaia.
D. Antonescu ajutor la Ocolul Carol I.
Andrei Hălmăgeanu la Regiunea Iaşi
D. Onaca „ „ Oradia Mare
Aurent Măşcanu „ „ „ „
Iosif A Niculescu „ „ Tg.-Mureş
Eugen Zehan „ „ Sf. Gheorghe
Titus Nicoară „ Sc. inf. Gurghiu
Iosif Popovici „ Regiunea Cluj
N. Goţea „ „ Deva
Iulius Zaharias „ „ Chişinău
Const. I. Rachieru ajutor la Ocolul Căscioare
Nic. Stănescu „ „ „ Ciurea
St. Predescu „ „ „ Tg.-Neamţ
Ion C. Ionescu „ „ „ Tarcău
I. Diaconescu „ „ „ Lucieni
Ion M. Lazurcă „ „ „ Frasin
Const. C. Dimitriu în Administraţia Centrală (Statistica)
G. I. Ionescu „ „ „ „
Oc. Mihălcescu „ „ „ „

* * *

La examenul de inginer şef silvic care a avut loc în zilele de 1—5 Februarie 1923, au reuşit următorii candidaţi:

Bartha Alexandru, Băleanu Ion, Bucur Dionisie, Florescu Ion, Hemet G., Lucacs Otto, Molescu Vasile, Nedelcovici N., Pandrea Matei, Petcuţ Marin, Rădescu Oprea, Rodoteatu Stere, Ştefănescu Alex., Teofănescu Vasile. Thomae Ernest.

* * *

Bursa lemnelor

Preţurile lemnelor de cherestea pe piaţa Galaţilor în

cursul lunei Ianuarie au fost: pentru Grecia lei 1350. pentru Siria lei 1300, pentru Alexandria lei 1100 pe m^3,

Afară de aceasta s'au contractat pentru Franța, Anglia și Elveția cu 1300—1600 pe m^3.

Foarte vie a fost cererea pentru cioplitură obținânduse prețuri între 650—800 pe m^3; în special cioplitură subțire și lungă.

* * *

Masivul de moiift și brad estimat la 80,841 m.^{3} de pe o suprafață totală de 474.51 Jug. cad din pădurea numită „Gurahaita" administrată comulativ de Regiunea silvică prin ocolul silvic Cosna-Gurahaita, care masiv a fost licitat la 15 Maiu 1922, s'a vândut Societății cooperative pentru exploatare de păduri „Grănicerul" cu sediul în comuna Ilva-Mare pentru suma de Lei 4,818,123 bani 60 adică: Patru milioare opt sute optsprezece mii una sută două zeci și trei Lei 60 bani, ceace revine la 59 lei m^3 sau 10163 lei de Jud. cad.

Licitatiuni

In ziua de 1 Martie c. ora 11 dimineața în localul Administrației Casei Pădurilor, Direcția Amenajerilor, se va ține licitație publică în oferte închise pentru vânzarea a 8183 arbori rășinoși cu un volum total de 5901 m^3 487, ce urmează a se exploata conform amenajamentului din pădurea Dragoslavele, proprietatea moșnenilor Dragoslăveni din Com. Dragoslavele jud. Muscel, conform art. 48 d[illegible] C. S.

Estimația lei 468.557 bani 36.

Garanție provizorie lei 50.000.

Această publicație s'a făcut și în Monitorul Oficial cu No. 234/1923.

*

In ziua de 16 Februarie se va ține licitație publică închisă, la prefectura jud. Neamț pentru vân-

zarea a 1237 arbori din pădurea Statului Văratec jud. Neamţ.

Condiţiunile, pentru vânzarea acestor arbori sunt publicate în Monitorul Oficial No. 236 din 1 Februarie 1923.

*

In ziua de 16 Februarie 1923, se va ţine licitaţie publică cu oferte închise la Administraţia Casei Pădurilor, pentru vânzarea părţii No. 2 din pădurea Bistriţa jud. Dolj.

Condiţiunile pentru vânzarea acestui parchet sunt publicate în Monitorul Oficial No. 236 din 1 Februarie 1923.

*

In ziua de 28 Februarie 1923, se va ţine licitaţie publică cu oferte închise în localul Administraţiei Casei Pădurilor, pentru vânzarea unei porţiuni în întindere de 290 hectare, formând trei loturi cu No. 1, 2 şi 3, din pădurea statului Plopu-Şipoteni, jud. Bacău, destinată ca islaz comunal.

Licitaţia se va ţine în bloc, începând dela suma de lei 6.754.123, iar ca garanţii provizorii, doritorii trebuesc a depune suma de lei 1.000.000.

Condiţiunile speciale pentru vânzarea acestei păduri se pot vedea zilnic la Casa Pădurilor, Direcţia Exploatărilor.

*

In ziua de 28 Februarie 1923, se va ţine licitaţie publică cu oferte închise, în localul Administraţiei Casei Pădurilor, pentru 22 păduri din diferite judeţe cu valori de peste 100.000 lei.

Publicaţiunile sunt înserate în Monitorul Oficial No. 207 şi No. 209 din 22 şi 24 Decembrie 1922.

*

In ziua de 16 Februarie 1923, se va ţine licitaţie publică cu oferte închise la Prefectura jud. Mehedinţi, pentru vânzarea parch. No. 29 din păd. statului Roşcoveni jud. Mehedinţi. Condiţiunile pentru vânzarea acestui parchet sunt publicate în Monitorul Oficial No. 236 din 1 Februarie 1923.

BIBLIOT... A „ASTRA"
SIBIU

„CREDITUL MINIER"

Societate Anonimă Română pentru Desvoltarea Industriei Miniere

CAPITAL SOCIAL 175.000 000 LEI

Sediul Central: BUCUREȘTI, B-dul I. C. Brătianu, 75

Telefon 39/41 și 47/36

Sucursala: BUCUREȘTI, Str. Marconi. 3 — Telefon 13/9

Direcțiunea Technică a Petrolului: PLOEȘTI
Bulevardul Independenței No. 23

Intreprinde:

Studii, expertize, calcule de rentabilitate, proecte de explorări pentru dovedirea și punerea în valoare a zăcămintelor de petrol, gaze naturale, cărbuni, minereuri, cariere și ape minerale.

Exploatează:

Pe cont propriu și în participație obiecte miniere, terenuri petrolifere, rafinerii de petrol (Aurora-Băicoi) etc.

Acordă credite:

Intreprinderilor existente miniere și în formație.

Cumpără și vinde:

Produse și privilegii miniere, redevențe și produse petrolifere proprii etc.

Produce:

Benzină ușoară de aviație, benzină pentru automobile și motoare, petrol lampant, motorină, păcură pentru combustibil, uleiuri minerale de prima calitate, etc.

„BANCA ROMANEASCA"

Societate Anonimă pe Acțiuni

CAPITAL LEI 250.000.000 — —
REZERVĂ „ 56.000 000 — —

București. Str. Smârdan No. 5
Adresa telegrafică „Românească"

Ori-ce operațiuni de Bancă în general:

Cumpărări și vânzări de efecte. — Avansuri pe depozite de efecte publice și acțiuni. — Emisiuni de cecuri și scrisori de credit pentru orice țară. Participațiuni industriale și comerciale și orice operațiuni financiare.

SUCURSALE: *Arad, Brașov, Bălți, Bazagic, Cluj, Constanța, Cernăuți, Chișinău, Galați, Ismail, Oradia-Mare, Tg.-Mureș, Timișoara, Tulcea, Tighina, Sibiu, Satu-Mare.*

Bănci afiliate: Banca Ialșilor, Iași, Banca Bacăului; Banca Creditul Prahovei, Ploești; Banca Durostorului din Silistra; Banca Petrodava, P.-Neamț; Banca Dunărea Românească, Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoș; Banca Mehedințului din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Suceveană, Suceava; Banca Câmpuiungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ștefan cel Mare, Fălticeni.

G. N. Bagdat, președinte; C. G. Ociașu, adm.-delegat; Al. F. Bădescu, membru; Al. N. Stefănescu, membru; I. Grădișteanu, membru; Gl. Sc. Panaitescu, membru; H. Fulga, censor; Em. Dan, censor; G. I. Stoicescu, vice-președinte; D. D. Bragadiru, membru; I. I. Stănculeanu, membru; G. Corbescu, membru; St. C. Pop, membru, D. Matak, censor; V. Ștefan, censor; G. Dimitriu, censor.

Director General: *N. P. Ștefanescu*; Prim-Director: *Ion Săvescu*; Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Pilidi, Gr. Dumitrescu, Ing. C. Gheorghian.*

„PETROȘANI“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PENTRU

EXPLOATAREA MINELOR DE CĂRBUNI

Capital Social Lei 280.000 000

MINELE : Petroșani, Vulcan, Aninoasa și Dilja

Județul Huniedoara, Transilvania

DIRECȚIUNEA GENERALĂ

BUCUREȘTI

STRADA AUREL VLAICU No. 22

Adresa telegrafică: „PETROȘANI“

Telefon 39/77

BANCA MARMOROSCH, BLANK & Co.

SOCIETATE ANONIMĂ

Capital social lei 125.000.000 deplin vărsat. = Rezerve lei 177.6000.000

SEDIUL IN BUCUREȘTI

Adresa telegrafică : „BLANKBANCA"

SUCURSALE și AGENȚII

IN STRĂINĂTATE :

PARIS, Place Vendôme, 20.
CONSTANTINOPOL, Galata, Agopian Han, Agenție în Stambul
NEW-YORK, Broadway, 31-33.
VIENA, Comanditã :
ALBERT BLANK & Co.
6, Josefsplatz, 6

IN ȚARĂ :

BUCUREȘTI: Cal. Victoriei, 42, Cal. Grivitei, Piața Sft. Anton, și Cal. Moșilor (Gura-Oborului).
Arad, Brăila, Brașov; Chișinău, Cluj, Cernăuți, Constanța, Ismail, Oradea-Mare, Trg.-Mureș.

OPERAȚIUNI DE BANCĂ

Conturi-curente, Împrumuturi, Lombarde, Sconturi, Schimburi, Scrisori de credit, Cecuri, Avansuri comercianților și industriașilor, Emisiuni, Safe, etc.

CREDITUL EXTERN s. a.

CAPITAL 60.000 000 LEI

Prima Emisiune 30.000.000 Lei Complect Vărsați

Bucureşti — Str. C. A. Rosetti No. 37. — Telefon 14/31 şi 41/16

Execută orice operațiuni de Bancă

Furnizează din depozitele sale și din fabricile ce reprezintă:

Materiale de cale ferată normală și îngustă. Materiale pentru atelierele de reparații de locomotive și vagoane. Metale de orice format și dimensiuni. — Mașini și scule pentru atelierele mecanice. — Mașini pentru industria lemnului. — Instalații complecte și mașini pentru fabricarea cărămizilor. — Camioane-autobuze, pompe, Automobile „Ganz-Bussing". — Explosibile, capse și fitil pentru industriile miniere. Auto-pluguri „Komnick". Aparate pentru curățirea apei din cazane sistem „Neckar". Lemne de foc, cărbuni de piatră, Coks metalurgic și de gaz. — Exportă produsele solului și subsolului.

Intreposit propriu la Gara Dealul Spirei, București

S. C. R.

„Clădirea Românească“

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL 60.000.000 LEI

Construește și Transformă,

Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție, cariere, balastiere, etc., etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen

Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor, procedeuri sau materiale noi, produse perfecționate sau economice, etc.

— **Sediul București, Bulev. Domniței, 39** —

„CARPATINA“

Société Anonyme Roumaine pour l'industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siège Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferrée.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinées, caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèché.

Dépôts pour la vente en détail, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)
Roşiori (Teleorman)
Drăgăşani (Vâlcea)
Râmnicu-Vâlcea

Les commandes pourons être faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.

„ARIF“ SOCIETATE ANONIMA

Pentru Exploatarea de Păduri și Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsați

Președinte al Consiliului de Administrație

CONSTANTIN NEAMȚU

Vice-președinte al Consiliului de Administrație

Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAȚI

Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan** și **Alexandru Zănescu**

CONSILIERI:

Ingineri **Gh. Balș, C. Negrescu, I. Purcăreanu, D. Rolin** și **J. Selleckaers**

DIRECTOR GENERAL:

Inginer-șef, M. N. Rădulescu

Director technic: Inginer, **D. Stoica**

Director comercial: L. Ciconi

Director forestier: Inginer-șef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munții Arifului, de pe valea Argeșului. Posedă o fabrică cu 18 gatere în Curtea-de-Argeș Vinde en gros și en detail, lemne de foc și cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeș. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primește comenzi pentru cherestea și lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar și fag. lăzi și orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREȘTI STR. MARCONI No. 3

Telefon 2/91

XXXV FEBRUARIE 1923 No. 2

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC“

Apare sub conducerea comitetului de redacție compus din d-nii:

Dr. M. D. Drăcea, M. P. Florescu, I. Guguianu, N. Iacobescu, Dr. Z. Psemitky, D. Robănescu, V. N. Stinghe, I. Timoc și G. Turneanu

Sub președinția d-lui **P. ANTONESCU**

Redacția și Administrația Revistei la Casa Pădurilor
(în Ministerul de Domenii)

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIIU

Pădurile și Constituțiunea	**Petre Antonescu**
Ogarul	**N. Cosăcescu**
Observațiuni asupra practicei silviculturei și gospodăriei silvice în țara noastră	**Coman Marinescu**
Exploatarea rațională a pădurilor (urmare și sfârșit)	**Gh. Agapie**
Rolul judecătorului de Ocol în alegerea administratorilor obștiilor de moșneni	**I. D. Neagu-Negrilești**
Punerea în valoare a terenurilor din regiunea inundabilă a Dunării din punct de vedere silvic (urmare și sfârșit)	**P. Ioan**
Fabricarea cărbunilor de lemn în Ocolul silvic Lăpușna (Transilvania)	**George P. Antonescu**
Creditul forestier	**A. Atanasescu**
O chestiune de demnitate pentru Corpul Silvic.	**Al. Ștefănescu**
Reflexiuni asupra taxelor vamale cu privire la exportul Lemnului	**Horia Manole**
Adnotări entomologice	**Ioan Florescu**
Recenzii	* * *
Proces-Verbal No. 7 al Societății „Progresul Silvic“	* * *
Informațiuni	* * *

BUCUREȘTI
Tipografia „NAȚIONALA“ Jean Ionescu & Co.
No. 1. — Strada Bursei. — No. 1
1923

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

---

Consilieri :

Ion Aleman
M. Boldur
Al. Constantinescu
Aureliu Eliescu
Mihail P. Florescu
Liviu Marțian
Ion Moldovanu
Const. Opran
Const. Sava-Goiu
Vintilă Stinghe
M. Tănăsescu

Cenzori :

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Sculy.

Cenzori Supleanți :

I. Comanici, Dr. Marin Drăcea și G. Turneanu.

Biroul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte : Al. Constantinescu

Vice-Președinți : Aureliu Eliescu, Liviu Marțian

Secretar : M. P. Florescu

Casier : N. Elefterescu

Ajutor de Secretar și Casier : Emil Niculescu

Anul XXXV FEBRUARIE 1923 No. 2

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

PADURILE ŞI CONSTITUŢIUNEA

D. senator C. G. Dissescu, după cum se ştie, a fost însărcinat de către comisiunea mixtă a Adunărei deputaţilor şi Senatului Constituantei din 1922 cu redactarea raportului privitor la alcătuirea anteproectului Constituţiunei României întregite.

Marele nostru jurisconsult, un amic fervent al pădurilor, a cărui prezenţă era aproape nelipsită dela şedinţele adunărilor generale ale societăţei „Progresul silvic" în timpul preşedenţiei regretatului Ioan Kalinderu şi care, înainte de răsboi, instituise un premiu în valoare de 1500 lei pentru o lucrare tratând despre „Criza pădurilor în România şi mijloacele de combatere",—prin documentatul său raport face o amănunţită expunere asupra raţiunilor, cari au dictat redacţia noilor texte şi păstrarea celor din Constituţia din 1866, al cărui art. 19 relativ la expropriere a fost modificat şi promulgat la 30 Iulie 1917.

În cele ce urmează ne vom ocupa de principiile, cari, în ultima perioadă de 60 ani a existenţei noastre de Stat, au călăuzit legislaţiunea noastră cu privire la mutaţiunile de proprietate.

Cunoaştem, în adevăr, că în timpul Domnitorului de fericită memorie Alexandru Ion Cuza, ministru secretar de Stat la departamentul de interne, agricultură şi lucrări publice fiind neuitatul bărbat de Stat Mihail Kogălniceanu, iar ministru secretar de Stat la departamentul justiţiei, cultelor şi instrucţiunei publice N. Creţulescu, s'a sancţionat legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică a Principatelor Unite din 17 Octombrie 1864, prin care la art. 1 se prevedea:

„Utilitatea publică pentru toate lucrările de interes general se declară de puterea legiuitoare; pentru acelea de interes comun al mai multor judeţe de către consiliile judeţene şi la neunirea lor de către guvern, luând avizul

consiliului de Stat; pentru acelea de interes local al unui județ sau al mai multor comune de către consiliul județean; iar pentru lucrările de interes local în comună, utilitatea publică se declară de consiliul comunal".

După cum vedem transmiterea proprietății, pentru cauză de utilitate publică, se putea face acum 59 ani din inițiativa diferitelor autorități publice.

Din cauza abuzurilor constatate cu ocaziunea exproprierilor făcute, datorite ca întotdeauna arbitrariului administrativ, ceva mai târziu și anume la 1 Iulie 1866, când s'a promulgat prima noastră Constituțiune, în scopul de a se garanta cât mai mult dreptul de proprietate al fiecăruia, considerat ca *sacro-sanct* prin art. 19 al legei noastre fundamentale s'a precizat că:

„Proprietatea de orice natură precum și toate creanțele asupra Statului „sunt sacre și neviolabile.

„Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică „legalmente constatată și după o dreaptă și prealabilă despăgubire.

„Prin cauză de utilitate publică urmează a se înțelege numai comunica-„țiunea și salubritatea publică precum și lucrările de apărarea țării.

„Legile existente privitoare la alinierea și la lărgirea stradelor de prin „comune, precum și la malurile apelor, ce curg prin sau pe lângă ele, rămân „în vigoare.

„Legi speciale vor regula procedura și modul expropriațiunei.

„Libera și neîmpedicata întrebuințare a râurilor navigabile și flotabile „și a altor căi de comunicare este de domeniul public".

In anul 1917, ca o recunoaștere a necesității de a se îmbunătăți starea materială a micilor cultivatori de pământ, a țăranilor în special, consacrându-se principiul democratic că pământul trebuie să fie al celor cari îl muncesc și, în același timp, ca o realizare a făgăduinței solemne a Regelui Ferdinand I dată în timpul care a precedat glorioasele lupte dela Oituz, Mărăști și Mărășești, Camerile legiuitoare constituante, care își țineau ședințele în Iași, au votat modificarea menționatului art. 19, a cărui coprindere este următoarea:

„Proprietatea de orice natură precum și creanțele asupra Statului sunt „sacre și inviolabile.

„Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică „legalmente constatată și după o dreaptă și prealabilă despăgubire.

„Prin cauză de utilitate publică se înțelege comunicațiunea, salubritatea „publică, lucrările de apărare a țării și cele de interes militar, cultural, istoric, „sau archeologic, de irigațiuni, căderi de apă, de secare de bălți, de regularea „cursurilor apelor, de canalizare, *de împădurire*, sau *de creare de zone de „protecțiune a pădurilor*, de comasare a proprietăților mici rurale sau a te-„renurilor urbane, de înființare de așezăminte industriale arătate prin lege

„specială, construcţiunile de edificii publice de către Stat, judeţe sau comune, „precum şi ori ce alte lucrări de interes public.

„Legile existente privitoare la alinierea şi lărgirea stradelor de prin „comune, precum şi la malurile apelor ce curg prin sau pe lângă ele, rămân „în vigoare.

„Legi speciale vor regula procedura şi modul expropriaţiunei.

„Libera şi neimpedecata întrebuinţare a riurilor navigabile şi flotabile, „a şoselilor şi a altor căi de comunicare este de domeniul public".

La alin. I se prevede că se vor expropria în întregime:

a) Terenurile cultivabile ale Domeniului Coroanei, ale Casei Rurale şi ale tuturor persoanelor morale publice sau private, fundaţiuni etc., chiar când actele de fundaţiune, de donaţiune, testamentele sau ori ce alte dispoziţiuni sub ori ce titlu ar prevedeà direct sau prin ori ce fel de clauze prohibitive neînstrăinarea lor, sau le ar fi dat o altă afectaţiune specială;

b) Proprietăţile rurale, în cuprinderea lor totală, ale supuşilor Statelor străine, fie că sunt străini prin origina lor, fie că au devenit străini prin căsătorie sau în alt mod;

c) Proprietăţile rurale, în cuprinderea lor totală, ale absenteiştilor.

„Din toate aceste proprietăţi, ca şi din proprietăţile Statului, cari de asemenea se vor vinde ţăranilor cultivatori de pământ, **Statul va puteà rezervà pământurile cultivabile cari au o destinaţiune specială, sau cărora li se va putea da o asemenea destinaţiune specială răspunzând unui interes general**".

La alin, II, se prevede că: „se va expropria din proprietăţile rurale particulare o întindere de 2.000.000 hectare teren cultivabil, în cari nu intră cele prevăzute la alin. I literile a si b, ci numai cele de la litera c, în porţiunea celor cultivabile.

Iar la alin. II că „peste exproprierile de terenuri prevăzute la alin. I, literile a, b si c, şi alin. II, legea de expropriere va mai prevede, pentru regiunile de munte, *înfiinţarea de izlazuri comunale formate prin exproprierea* **din proprietăţile private**, cari nu intră în categoria de mai sus, numai a suprafeţei solului trebuincios".

Din spiritul şi litera acestui articol rezultă în mod clar, că legiuitorul constituant din 1917 şi-a dat seama de rolul important ce-l au pădurile din punctul de vedere economic, al apărării naţionale, al regimului apelor, al consoiidărei terenurilor expuse eroziunilor, al salubrităţii publice şi al esteticei, enume-

rând între cauzele de utilitate publică, pentru care se poate face exproprierea, între altele şi împăduririle, crearea de zone de protecţiunea pădurilor, ce nu există în Constituţiunea din 1866, precum şi comasarea proprietăţilor mici rurale, în cari, pe lângă terenurile cultivabile în scopul de a se forma tovărăşii ţărăneşti pentru exploataţiuni agricole, după cum se prevede prin art. 136 capitolul XVIII, comasări şi ameliorațiuni funciare din legea pentru reforma agrară din vechiul Regat, se poate înţelege şi reunirea curelelor sau fâşielor de păduri lungi de mai mulţi kilometri şi late numai de câţiva metrii, pe cari moşnenii devizaţi le-ar putea aduce ca aport constituind tovărăşii de gestiune şi de exploatare forestieră, căci numai prin asemenea reuniri parcelare se poate crea drumuri de acces pentru transportul în condiţiuni lesnicioase a materialului lemnos, se poate înfiinţa pepinieri comune în vederea împădurirei locurilor improductive, a rîpelor etc., se poate inaugura, în fine, o cultură raţională, după cum se prevede de altfel şi în programul recent de reforme având de scop înbunătăţirea condiţiilor forestiere ale ţării şi în special pentru întărirea micilor proprietari de păduri din *Ceho-slovacia*.

Reiese, de asemenea, că Statul era în dreptul său de a rezervà din pământurile cultivabile destinate exproprierei o parte dintr'însele spre a fi împădurite, în localităţile mai cu seamă lipsite aproape cu totul de vegetaţiune forestieră, cum de exemplu sunt judeţele Cahul, Ismail, Cetatea Albă şi Tighina din partea centrală şi de sud a Basarabiei, din regiunea de stepă cunoscută sub numirea de „Bugeag", precum şi judeţele Ialomiţa, Brăila etc. din vechiul Regat, unde populaţiunile respective în loc de lemne se servesc ca combustibil de tezic etc.

Rezultă, mai departe, că sunt inconstituţionale: **legea pentru înfiinţarea de păşuni comunale din 24 Septembrie 1920**, care prin art. 12 prevede exproprierea de păduri pentru constituire de islazuri; **legea pentru reforma agrară din vechiul Regat din 17 Iulie 1921**, care prin art. 23 stipulează că „exproprierea de păduri conform art. 12 din legea păşunilor comunale se face după avizul consiliului technic al Casei pădurilor şi cu aprobarea comitetului agrar"; **legea pentru reforma agrară din Transilvania, Banat, Crişana, Maramureş din 30 Iulie 1921** prin care la art. 6 alin. *a* se arată, că se expropriază toate proprietăţile rurale aparţinând tuturor persoanelor juridice, cu excepţiunea celor dela art. 7; la art. 24, alin. e că „acolo unde interesul

economic al populaţiunei cere, vor putea fi expropriate cu avizul serviciului silvic şi cu aprobarea comitetului agrar şi păduri, numai dacă terenul este propriu pentru păşunat, iar la art. 32 că pe cale de expropriere se înfiinţează păduri comunale după trebuinţă şi se complectează pădurile comunale existente; **legea pentru reforma agrară din Bucovina din 30 Iulie 1921**, care prin art. 5 alin. *a* declară expropriate în întregime: „proprietăţile rurale fără deosebire şi întindere ale tuturor persoanelor juridice de drept public, exceptându-se numai pădurile tovarăşiilor şi cele ale fondului bisericesc greco-ortodox, afară de părţile mărginaşe din apropierea satelor, pe care comitetul agrar le va afla proprii pentru defrişare, în scop de a întemeia gospodării ţărăneşti şi păşuni comunale, iar la art. 14 alin. b specifică că: „acolo unde este nevoie absolută vor putea fi expropriate, cu avizul serviciului silvic şi cu aprobarea comitetului agrar *şi din păduri*, dar numai dacă terenul este propriu; **legea de reformă agrară pentru Basarabia publicată in Monitorul Oficial No. 253 din 13 Martie 1920**, care, prin art. 8, hotărăşte că: „trec în proprietatea Statului pădurile, în afară de cele ce fac parte din proprietatea ţărănească sau răzăşească".

Motivele pe cari mă bazez, când afirm că aceste legi, în ce priveşte cel puţin dispoziţiunile relativ la exproprierile de păduri, sunt neconstituţionale, rezultă din faptul că în nici unul din aliniatele art. 19 din Constituţiunea în vigoare nu se vorveşte despre exproprieri de masive forestiere.

Căci nu se poate susţine că, de oarece în alin. II al acestui articol se zice că legea de expropriere va mai prevedea pentru regiunile de munte infiinţarea de izlazuri formate prin *exproprierea din proprietăţile private*, legiuitorul constituant din 1917, care a arătat o solicitudine deosebită pentru păduri, dispozând exproprieri de terenuri în favoarea lor, să fi intenţionat ca să li se reducă suprafaţa, tocmai atunci când avea înainte-i imaginea vie a distrugerei masivelor forestiere datorită vicisitudinelor războiului, în tot cazul care nu a spus aceasta lămurit, adică nu a precizat că pentru înfiinţarea de izlazuri se va putea expropria şi din păduri.

De fapt, nu numai că în nici un text al Constituţiunii nu se spune aceasta, dar în alin. II al art. 19 se arată categoric, că numai proprietăţile private vor putea fi expropriate pentru crearea de izlazuri comunale. In realitate însă nu au fost scutite de ase-

menea exproprieri nici măcar pădurile Statului, ba din potrivă ele au fost cele d'întâi sacrificate.

Iată în adevăr ce citim în instrucțiunile Direcțiunei izlazurilor relativ la aplicarea legei pentru înființarea pășunelor comunale și anume în capitolul referitor la „Exproprieri de păduri" :

„In toate cazurile când va fi nevoie de a se expropria din păduri, se va avea în vedere în prima linie pădurile Statului, apoi ale persoanelor juridice și în rândul al treilea ale proprietarilor particulari".

Vasăzică, printr'o interpretare absolut arbitrară, starea deja precară a patrimoniului forestier al țării din cauza și faptul războiului, s'a agravat și mai mult, dându-se lovitura de grație tocmai păduritor Statului, adică celor mai bine conservate și în care, cu toată vitregia vremurilor prin care am trecut, se mai găsesc nu numai lemne de foc, dar chiar de lucru și de construcțiuni.

In asemenea împrejurări, ce trebuie să mai zicem despre pădurile din Basarabia, cari pentru a lor expropriere nu s'a invocat necesitatea înființării de noui pășuni comunale sau pentru completarea celor existente, ci pe baza art. 8 din legea de reformă agrară respectivă s'a dispus trecerea lor pur și simplu în proprietatea Statului ?

Nu discut dacă prin această naționalizare s'a asigurat o mai bună administrațiune, ca în cazul când ar fi rămas în mâinile vechilor proprietari, despre care nu există nici o îndoială. Chestiunea de elucidat este numai, dacă o asemenea măsură este rezultatul aplicațiunei unui text precis al Constituțiunei Statului român aflată în vigoare în 1921, adică atunci când s'a promulgat legea de reformă agrară pentru Basarabia.

Eu în cât mă privește răspund hotărît : nu, nici de cum. Mai mult decât atât, această din urmă lege nu numai că este anticonstituțională, dar modul cum s'a procedat la estimațiunea pădurilor în chestiune, și cum s'a stabilit prețul de despăgubire cuvenit proprietarilor, nu corespunde nici măcar cu dispozițiunile acestei legi.

In adevăr, prin art. 23 se prevede că chestiunile relative la judecarea tuturor neînțelegerilor și nemulțumirilor provenite de la expropriere, *prețuire* și împroprietărire se vor judeca și hotărî în a 2-a și ultima instanță de comisiunea centrală de judecată, de pe lângă „Casa Noastră": instituție specială de Stat cu se-

diul în Chişinău, care s'a înfiinţat pe lângă Ministerul de Domenii pentru aplicarea legii reformei agrare din Basarabia, iar prin art. 26 se stipulează că comisiunile judeţene din fiecare, judeţ—din care din nenorocire nu face parte niciun silvicultor—vor lucra la faţa locului prin subcomisiuni şi „vor avea de rezolvat chestiuni privitoare la întindere, **preţuire** şi în fine la orice chestiuni ce se vor ridica de „Casa Noastră", sau se vor ivi dela sine în legătură cu aplicarea reformei agrare".

Prin această lege (art. 8) prevăzându-se trecerea pădurilor în proprietatea Statului dela sine se înţelege, că chestiunea preţuirei lor urma, în conformitate cu art. 26, să fie rezolvată de subcomisiunile judeţene.

De fapt, estimaţiunea s'a făcut nu de aceste subcomisiuni ci de organele silvice ale Statului.

Se naşte însă întrebarea cum trebuia stabilit preţul pădurilor după legea de reformă agrară pentru Basarabia şi cum s'a procedat ?

Spre a răspunde la aceasta, să vedem ce ne spune legea referitoare : „Art. 45. Preţul proprietăţilor expropriate se va face după condiţiunile cari au existat înainte de 1914.

„Art. 46. Preţul se va stabili:

1. După cost—pentru clădiri şi inventar,

2. După capitalizarea :

„a) Venitului curat, **avându-se în vedere exploatarea raţională** — pentru păduri, stuhării, bălţi, lacuri, iazuri, vii şi grădini de pomi roditori".

„Art. 49. Capitalizarea se va face pe baza de $5^1/_2{}^0/_0$". Iar art. 50 că: „socoteala se va face în lei, după cursul oficial al rublei, la data publicărei decretului-lege din 23 Decembrie 1918" care, după cum ştim, nu era decât de 1 leu şi 75 bani.

Facem abstracţiune de procentul de $5^1/_2{}^0/_0$, excesiv de mare când este vorba de estimaţiuni (preţuiri) de păduri, precum şi de valoarea convenţională a rublei, de asemenea defavorabilă pentru proprietari, stăruim însă numai asupra intenţiunei, limpede exprimată de legiuitor, ca în determinarea venitului curat al pădurilor să se aibă în vedere exploatarea lor raţională (art. 46).

Odată stabilit acest principiu întrebăm, ce însemnează o exploatare raţională şi cum trebue determinată valoarea pădurilor, cari nu numai că nu a fost rezultatul unei administraţiuni ireproşabile, dar, dimpotrivă, din cauza evenimentelor războiului şi

mai cu seamă a răsmeriţei bolşevice, de care a dăinuit în intervalul până ce trupele române au intrat în Basarabia, au suferit aşa de mult în integralitatea, în consistenţa şi în buna lor alcătuire?

O exploatare raţională, după părerea mea cel puţin, se realizează atunci, când prin destoinicia deosebită a proprietarului respectiv, sau prin cunoştinţele profesionale ale personalului său de gestiune se caută a se aduce o pădure oarecare dacă nu în cursul unei revoluţiuni, cel puţin în cele următoare, la aşa zisă stare normală caracterizată:

1°) Printr'o creştere normală a arboretelor constituite, la rândul lor, din speciile ce convin cât mai bine staţiunei în cari ele se găsesc.

2°) Printr'o distribuţiune normală a vârstelor sau a claselor de vârstă, fiind vorba de exploataţiuni cu tăeri localizate, cari singurele permit ca fiecare arboret să fie tăiat la termenul exploatabilităţei sale.

3°) Prin existenţa de categorii de etăţi sau clase de vârstă normale, atât ca număr cât şi ca suprafeţe echivalente ce fiecare trebue să ocupe.

4°) Printr'un capital normal de exploatare, generator de venituri anuale cât se poate de constante şi în fine.

5°) Prin adoptarea exploatabilităţei comerciale, care asigură proprietarilor particulari cea mai mare rentă fonciară.

În ce priveşte cantitatea produselor principale, secondare, accesorii şi valoarea lor corespunzătoare, cari figurează în formulele întrebuinţate cu prilejul estimaţiunilor de păduri, nu trebue să se ia de bază ceeace se recolizează de fapt dintr'o pădure în starea sa concretă de astăzi, care ar fi de exemplu plină de goeni, în care s'a exercitat sau se practică încă păşunatul abuziv în care producţiunea lemnoasă, din cauza tăerilor defectoase a arborilor, nu corespunde nici naturei speciilor şi nici clasei de fertilitate a terenului pe care ea se află situată, cu un cuvânt dintr'o pădure cu desăvârşire anormală, ci ceea ce s'ar putea recolta, adoptând o exploataţiune raţională, destinată a normaliza tăierile în vederea unei producţiuni din ce în ce mai abondentă.

Cu alte cuvinte, atunci când este vorba de un complex forestier de o întindere mai mare, a cărui valoare vrem să o aflăm în funcţiune de venitul anual, după ce, cu ajutorul unui plan de exploatare, am determinat volumul materialului lemnos şi prin urmare venitul în bani ce, după toată probabilitatea, se poate realiza

în fiecare an în cursul primei revoluţiuni, variabil, bine înţeles, dela o perioadă la alta, după cum pădurea respectivă se depărtează mai mult sau mai puţin de starea normală şi care venit, după ce l'am capitalizat cu ajutorul formulei, care ne dă valoarea iniţială a pădurei, adică de la începutul perioadei de p ani, în timpul căreia s'a încasat venitul în chestiune, servindu-ne de factorul care, pentru unitatea de capital, este $1=\frac{1}{0.\ op}\left(\frac{1.\ op^n-1}{1.\ op^n}\right)$ şi după ce capitalul în chestiune l'am redus la actualitate, adică la începutul revoluţiunei cu ajutorul formulei scontului, al cărui factor, după cum ştim, este $1=\frac{1}{1.op^n}$, trebuie neapărat să ţinem socoteală şi de valoarea aflată prin capitalizarea venitului anual constant, care va fi mai mare şi se va realiza de aci înainte în mod perpetuu — pentru că pădurea ajungând la starea normală producţiunea lemnoasă va fi negreşit şi ea mai mare ca în trecut şi care valoare trebuie negreşit adăogată pentru a afla adevăratul preţ al pădurei în chestiune.

Se poate asemenea întrebuinţa, mai cu seamă pentru pădurile cari n'au atins încă vârsta exploatabilităţei, formula pentru aflarea valoarei de viitor a unei păduri destinată a fi expropriată, care este: $M+F=\frac{Pp+Psa\ 1.\ op^{n-a}-(F+Ad)\ 1.\ op^{n-n'}-1}{1.\ op^{n-n'}}+F$

în care F = valoarea fondului forestier,
M = „ materialului lemnos.
Pp = „ produselor principale ce se realizează la termenul exploatabilităţei n.

Valoarea produselor secundare şi accesorii, ce se vor recolta dela vârsta actuală n' şi până la finele revoluţiunei (n), când se realizează produsele principale, calculată cu dobândă compusă, devine = Psa 1. op^{n-a}. care valoare scontată pentru intervalul n-n' va fi egală cu $\frac{Psa\ 1.\ op^{n-a}}{1.\ op^{n-n'}}$

F = valoarea maximă de producţiune a fonduluiforestier, zisă şi valoarea de aşteptare a tuturor veniturilor ce el este în stare a produce până în cel mai îndepărtat viitor, minus, bine înţeles, toate cheltuelile făcute, dar şi unele şi altele reduse la actualitate, adecă la începutul revoluţiunei, servindu-ne de formula rentelor periodice al cărui factor, pentru unitatea de capital, este $1=\frac{1}{1.\ op^a-1}$

Însemnând cu cu *ad* cheltuiala anuală necesară pentru gestiune, pază şi control, pentru construcţiuni de drumuri, pentru întreţinerea clădirilor, plata impositelor, etc., valoarea sa capitalizată (Ad din formulă) va fi $Ad = \frac{ad}{0.\ op}$

p = procentul, care în estimaţiunea pădurilor din Basarabia a fost fixat la $5\ ^1/_2{}^0/_0$.

Formula de mai sus cunoscută specialiştilor este uzitată atunci, când în estimaţiunea pădurilor ne servim de metoda aflărei valorei lor de viitor, zisă de producţiune sau de aşteptare.

Nu cunosc instrucţiunile ce s'au trimis inginerilor silvici însărcinaţi cu facerea estimaţiunei pădurilor particulare din Basarabia ce s'a expropriat pe seama Statului, judecând însă după faptul relatat de d-l Inginer şef silvic George Ştefănescu-Gună, inspectoru cadastrului din Basarabia, prin articolul său „Exproprierea din Basarabia şi pădurile" publicat în numărui de pe Ianuarie a. c. al acestei reviste şi anume că: „în calculul despăgubirei cuvenite pentru terenul expropriat nu s'a ţinut seama de adevărata lui valoare, căci pentru păduri preţul variază între 350 — 500 lei ha. adică aproximativ costul unui stânjen lemne de foc, loco pădure", îmi dă dreptul să cred, că, cu ocaziunea estimaţiunei pădurilor în chestiune, s'a ţinut seamă numai de dispoziţiunile legei de reformă agrare defavorabile proprietarilor (procentul de $5\ ^1/_2{}^0/_0$, valoarea leului socotită după cursul oficial al rublei, la data de 22 Decemvrie 1918 şi admiterea preţurilor cari au existat înainte de 1914), dar nu şi de stipulaţiunea nu mai puţin categorică dar avantajoasă pentru dânşii şi anume ca în stabilirea venitului curat să se aibă în vedere exploatarea raţională a pădurilor (art. 46), iar nu starea lor concretă datorită în mare parte împrejurărilor pe cari le cunoaştem.

Cu chipul acesta s'a comis o ilegalitate, pentrucă preţuirea nu s'a făcut de comisiunile judeţene prin subcomisiunile lor, după cum glăsueşte art. 26 şi o mare nedreptate în acelaş timp.

Guvernul actual, care nu este acel care a prezidat la făurirea legei de reformă agrară pentru Basarabia a avut de bună seamă intuiţia nedreptăţii făcute marilor proprietari din Basarabia, dovadă că cu ocaziunea discuţiunei comitetului delegaţilor asupra formei definitive de dat textului Constituţiunei referitor la chestiunea agrară, la care au luat parte d-nii miniştrii Ion şi Vintilă Brătianu,

Duca, Mârzescu, Al. Constantinescu şi Sassu, d-l ministru al domeniilor a propus următorul text care a şi fost aprobat:

„Sunt şi rămân cu caracter constituţional dispoziţiunile din legile agrare privitoare la pământurile cultivabile, **pădurile** *şi bălţile expropriabile în total sau în parte; la starea lor juridică; la subsol, la preţuire, la modul de plată, aşa precum sunt formulate în articolele respective din legile agrare şi cari articole în întregul lor fac parte integrantă din prezenta Constituţie".*

Asupra faptului exproprierei pădurilor din Basarabia, iată cari sunt doleanţele exprimate de marele congres al proprietarilor de pământ din Basarabia, ţinut în Chişinău la 24 Februarie a. c., la care au participat 1500 proprietari, prin moţiunea votată cu această ocaziune:

Alin. 2. „Neavând absolut nicio pretenţiune asupra pământurilor ce au trecut la ţărani în mod legal, a se interveni pe lângă guvern pentru restituirea proprietarilor bunurilor expropriate pe nedrept cu călcarea Constituţii ţării (art. 17 şi alin. 5 al art. 19) şi cari urmează a trece la Stat (**pădurile** *carierele de piatră, iazurile etc.)".*

Desigur că consideraţiuni de Stat de o imperioasă necesitate au dictat introducerea dispoziţiunii propuse de d-l ministru domeniilor în textul proiectului de Constituţie, în scopul, de sigur de a se ratifică toate insuficienţele şi ilegalităţile strecurate nu numai în legea de reformă agrară pentru Basarabia, ci şi în cele referitoare la vechiul Regat, la Ardeal şi la Bucovina cu privire la păduri, ceeace în parte ar fi fost evitate, dacă s'ar fi prevăzut ca din diferitele comisiuni de expropriere să facă parte şi inginerii silvici, singurii competenţi în chestiuni de estimaţiuni forestiere, în clasarea terenurilor proprii pentru împăduriri etc. după cum cu drept cuvânt prin articolul „Stabilirea valorei pădurilor expropriate pe baza legei agrare din Transilvania" al d-lui consilier silvic Ioan Timoc, publicat în numărul 7 de pe luna Iulie 1922 al acestei reviste, se învederează aceasta.

Totuşi părerea mea este că trebue găsită o modalitate pentru a se repara nedreptatea făcută proprietarilor de păduri din Basarabia, revenindu-se asupra estimaţiunilor făcute şi acordându-le o justă despăgubire, după cum dealtminteri prevede şi art. 19 alin. 2 din Constituţiunea actualmente în vigoare.

In textul proiectului nouei Constituţiuni modificat în urma discuţiunilor urmate în subcomisiunea şi în comisiunea mixtă numită de Adunarea deputaţilor şi de Senat, articolului 19 devenit 18 i s'a dat următoarea redacţiune:

„Proprietatea imobiliară şi mobiliară, proprietatea intelectuală, literară, artistică, industrială şi în genere proprietatea de orice natură este garantată, iar exerciţiul ei se va regulamenta prin legi".

Iar la alin. 2 şi 3:

„Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică după o dreaptă şi prealabilă despăgubire".

„Legi speciale vor determina cazurile de utilitate publică, procedura şi modul exproprierii". In această privinţă în raportul explicativ al d-lui senator C. G. Dissescu către comisiunea constituţională mixtă se zice următoarele:

„Aliniatul 1 al articolului 19 trebuie suprimat, pentrucă el cuprinde o declaraţie emfatică a Constituţiunei franceze din 1789, care numai corespunde unei realităţi de mulţi ani. Proprietatea în concepţia timpurilor moderne nu mai este un drept de folos, fie chiar abuziv, al cuiva.

Proprietatea este un drept individual, dar în acelaşi timp şi o funcţiune socială. Ea nu are nimic de sacru şi inviolabil. Constituţiunea franceză voia să limiteze acţiunea revoluţionară, asupra proprietăţilor. N'a isbutit, căci bunurile exilaţilor tot sau confiscat. Iar în România exproprierea s'a făcut cu tot textul alin. 1 al art. 19.

„In aliniatul 2 şi 3 s'a admis pentru expropriere, orice cauză de utilitate publică, cu singura condiţie de a fi prin lege constatată". După cum vedem am trecut de la o extremitate la alta. In adevăr pe când se enumera în legea noastră fundamentală în mod limitativ, cazurile de utilitate publică, acum se lasă în această privinţă latitudine de apreciere unei simple majorităţi parlamentare. Este drept că s'a menţinut textul ca exproprierea, adică mutaţia proprietăţei, să nu se poată face decât după o dreaptă şi prealabilă despăgubire. Dar ce ironic sună această frază, faţă cu modul cum au fost despăgubiţi de fapt proprietarii pentru pământurile şi pădurile lor expropriate!

„Astăzi nu mai avem motivele", continuă raportorul nouei Constituţiuni, „cari la 1866 ne îndemnau de a determina limitativ cazurile de utilitate publică pentru a împiedica noui exproprieri". Pentruce d. Dissescu nu se referă însă şi la o epocă mult mai recentă şi anume la 1917, când, cu ocaziunea modificărei art. 19 din Constituţiune, s'a sporit cazurile de utilitate publică, pentru cari se pot face exproprieri de terenuri?

Iar ceva mai departe în expunerea d-sale citim:

„Aliniatele următoare ale articolului 19 se suprimă, căci dispoziţiunile lor se înlocuesc prin cele cuprinse în legile de expropriere din fostul Regat, din Ardeal, Banat, Bucovina şi Basarabia". Ştim care a fost rezultatul acestor legi în materie de păduri. Nu numai că prin ştirbirea integalităţei patrimoniului forestier al ţărei, s'a dat o mare lovitură economiei noastre naţionale, dar toate aceste legi, după cum am dovedit sunt şi inconstituţionale, iar în ce priveşte estimaţiunea pădurilor, în comisiunile de expropriere nefigurând niciun specialist, a fost astfel făcută, încât în multe cazuri operaţiunea în sine echivalează ca o adevărată confiscare.

Bărbaţii noştri de stat, în înţelepciunea lor, au socotit totuşi, în ultimul moment, că este bine de a se pune oarecare îngrădire dreptului de expropriere. In adevăr, dacă guvernarea ţărei ar încăpea pe mâna unor politiciani cu idei extremiste, surpriză ce nu este ex-

clusă pentru viitorul îndepărtat. s'ar putea întâmpla ca invocându-se o cauză de utilitate publică oarecare, o majoritate parlamentară docilă să întindă exproprierea nu numai asupra pământurilor cultivabile şi asupra pădurilor ce au mai rămas, ci şi asupra fabricelor, instalaţiunilor industriale, caselor de locuinţă şi chiar asupra valorilor mobiliare.

Existând o asemenea primejdie, în şedinţa dela 28 Fevruarie a. c., când comitetul delegaţilor a continuat discuţia proectului de Constituţie, s'a hotărât ca ultimul aliniat al art. 19, devenit 18, să fie înlocuit prin următorul text:

„În afară de cazurile de expropriere pentru căile de comunicaţiune, salubritate publică, lucrări de apărare a ţării şi cele de interes militar, cultural şi de cele impuse de interesele generale directe ale Statului şi ale administraţiunilor publică, toate celelalte cazuri de utilitate publică vor trebui stabilite printr'o lege votată cu o majoritate de două treimi".

De sigur că această redacţiune este incomparabil mai corespunzătoare garantării proprietăţei, a cărei inviolabilitate nu se mai consideră ca în 1866 şi chiar ca în 1917 ca un principiu cardinal. In interesul superior al ţării noi am dori, totuşi, ca **să se înscrie în legea noastră fundamentală principiul integralităţei domeniului nostru silvic, nepermiţându-se subt nici un cuvânt ca el să mai fie micşorat**, de oarece prin aplicarea menţionatelor legi de reformă agrară, a fost redus într'o aşa proporţie, încât nu numai că agricultura şi regimul apelor vor suferi, dar cu greu vom mai putea susţine un activ comerţ de exportaţiune în viitor, în ce priveşte lemnele şi produsele lemnoase.

Am dori, afară de aceasta, ca să se treacă în Constituţie ca între cazurile de utilitate publică, pentru care să se poată permite exproprierea, şi împăduririle, crearea de păduri de protecţie, comasarea proprietăţilor mici rurale, după cum se prevede de altminteri şi prin actualul art. 19.

Am dori, asemenea, că corpul technic silvic să-şi aibă un reprezentant de drept în Camerile legiuitoare desemnat de societatea „Progresul silvic" convocată în adunare generală extraordinară în acest scop.

În ce priveşte exproprierea pentru lucrări de corecţiuni şi stingerea torenţilor şi a ravenilor; pentru regularea cursurilor râurilor; pentru conservarea monumentelor naturale, a peisajelor, decorurilor şi frumuseţilor fireşti, cari au atâta importanţă din punctul de vedere al esteticei al favorizării *turizmului* etc.; pentru

crearea de parcuri naţionale şi de rezerve forestiere, prin care se poate transmite posterităţii o floră sau o faună caracteristică, ameninţată astăzi să dispară, toate acestea pot forma obiectul unor legi speciale.

Pentru realizarea acestor postulate, scumpe inimii noastre de forestieri, rugăm cu insistenţăpe reprezentanţii corpului technic silvic din Parlament, puţini ce-i drept, dar harnici şi pricepuţii, dovadă remarcabilul şi mult aplaudatul discurs al colegului N. Gh. Popovici rostit cu prilejul discuţiunei Mesajului în Senat, ca să lupte cu ardoare spre a se dota cu un ceas mai înainte România Mare cu o Constituţiune la înălţimea vremurilor de azi şi care să asigure consolidarea şi propăşirea sa viitoare.

Petre Antonescu

OGARUL

Dela un capăt al ţării până la altul sună goarna de răsboi contra ogarului: „Ucideţi-l, e strigătul tuturora. Vânătorii în societăţile lor, oficialitatea prin ordine şi circulări, au hotărît moartea ogarului. Şi el, acest nobil şi elegant animal, inofensiv şi neştiutor de soarta ce i s'a hotărît, se uită blajin şi întrebător în ochii stăpânului or de câte ori îl vede eşind: «mergem la vânătoare»?

Ce crimă a făptuit el de s'a hotărît moartea lui? El are un singur cusur: e calitatea lui de a prinde epurile din fugă. E o întrecere: care fuge mai iute? Şi prin aceasta el voeşte să-şi arate tot devotamentul său pentru stăpân. La porunca aceastuia, el aleargă într'o goană nebună şi oarbă pe întinsul câmpiilor, sărind gropi, şanţuri, petice de mărăcini, obstacole pe cari nu le vede în fuga sa ameţitoare, cu riscul de a-şi frânge picioarele lungi şi subţirele. El aleargă să prinză epurile şi să-l ţie jos mort, până vine stăpânul, în ochii căruia caută să ghicească mulţumirea pentru devotamentul său.

Ce nobil devotament! Şi ce crudă răsplată! Este de altfel o cruzime inutilă şi nedreaptă, chiar pentru un câine. Şi de câte ori am citit or am ascultat povestirile pasnicilor sau ale vânătorilor, care povestesc cu victorie

cum au ucis pe ogari chiar de lângă căruța stăpânului lor, am simțit o durere. Mă gândeam la câinii mei și la ceeace aș resimți în ziua când o lege de vânătoare ar hotărî uciderea prepelicarilor. Firește s'ar aduce argumente temeinice ca și contra ogarilor. Ar fi poate că ei înlesnesc omului uciderea prepelițelor și potârnichilor în timpul nepermis. Cam așa e și argumentarea contra ogarilor: că prin ajutorul lor oamenii fac braconagiu. De aceia m'am întrebat adesea: de ce această prigoană contra ogarului?

Ce sport frumos! Călăreții în goana mare, resfirați pe câmpie, aleargă după ogari. Departe în zare, ogarii întinși pe o fugă nebună după ceva care abia se zărește, ca o minge care se rostogolește: când înainte, când spre dreapta, când apucă spre stânga, când în urma ogarilor. Când epurile se simte strâns de aproape de ogar, el se lipește odată de pământ, iar ogarul în fuga lui trece peste el neputându-se opri. Epurile atunci o ia la fugă îndărăt și lasă pe ogari în urma lui departe. Când pădurea este aproape, el pune ochii pe ea și acolo este scăparea lui; pădurea este protectoarea vânatului.

Așa se făceau vânătorile de părinții noștri. E sportul oamenilor tineri, și în care omul se sbate ca și vânatul în goană înfruntând și el pericolul. Astăzi vânătorul se așează comod pe un scaun, pitulat după uu boschet și așteptând ca bătăiașii să aducă epurile la țeava puștii.

Nu-i așa că e mai puțin cavalerească: e ceva viclean ca procedare, totuși ne mândrim grozav de succes.

Ei! dar soarta ogarului e hotărîtă și sentința se întemeiază pe mai multe capete de acuzație.

1. Ogarul permite omului să vâneze fără permis și în timpuri nepermise, deci trebue pedepsit animalul pentru delictul omului.

2. Cu ogarul oamenii ucid mulți epuri, deși ei prind câte unul, dar se permite vânătoarea cu bătaia care aduce toți epurii înaintea puștilor ca la un abator.

3. Ogarul vânează și singur. De altfel și alți câini vânează singuri și legea prevede pedeapsa pentru ei. Sunt câini de soiu care umblă după vătui și după ouăle păsărilor. Ei pot fi împușcați, dacă nu se știe ai cui sunt.

4. In fine ogarul alergând pe câmpii sperie toți

epurii—probabil mai puțin decât bătăiașii carî cu surle, ciocănitori și alte instrumente fac să răsune pădurea.

Toate aceste argumente nu m'au convins și atunci un bătrân vânător mi-a spus adevăratul argument.

Nu se mai poate face vânătorile cu ogarii. Acestea se puteau face atunci când vânătorii erau rurali; azi vânătorii sunt urbani și fac vânătorile altfel: șezând pe un scaun cu pipa în gură.

Punct și am înțeles; de aceia cer pentru ogar numai grația de a fi socotit stăpânul responsabil de greșelile ogarului. Și cu aceasta am mângâerea de a fi exprimat toată simpatia mea pentru acest frumos animal prieten al copilăriei mele.

N. Cosăcescu

OBSERVAȚIUNI

ASUPRA

PRACTICEI SILVICULTUREI ȘI GOSPODĂRIEI SILVICE IN ȚARA NOASTRĂ

Sub acest titlu voiu semnala o serie de fapte cari după părerea mea sunt în contradicție cu principiile silviculturei și ale unei bune gospodării silvice împiedecând progresul acestei ramuri de producțiune în țara noastră și cari sunt păgubitoare atât pentru patrimoniul nostru forestier, cât și pentru reputațiunea și prestigiul de care trebuie să ne bucurăm noi, inginerii silvici ca specialiști.

Declar dela început că dând publicității constatările ce personal am făcut, nu intenționez de a face o critică răuvoitoare sau de a atinge susceptibilitatea și amorul propriu acelora cari vor vedea în cele scrise de mine propriile lor greșeli sau fapte, ci scopul meu este de a le atrage atențiunea rugându-i de a nu mai continua în viitor asemenea greșeli, sau de a fi influențați de cele văzute la colegii lor vecini sau de aceea ce au făcut predecesorii lor.

Doresc asemenea să atrag atențiunea acelora cari, prin gradul și funcțiunea lor, sunt chemați a îndruma tineretul și

gospodăria noastră silvică, spre propăşire, sau cari au datoria de a verifica şi aproba lucrările inginerilor silvici mai tineri, de a fi cât se poate de scrupuloşi, atunci când li se cere să-şi dea avizul cu privire la introducerea toporului în pădure, fie în scopul de a practica tăieri de regenerare, fie de a executa operaţiuni culturale. Căci este ştiut că toporul silvicultorului, ca şi bisturiul doctorului, sunt instrumente folositoare atunci când sunt puse în mâna unor buni specialişti, cari ştiu să le întrebuinţeze cu pricepere când şi unde starea pădurei sau a organismului animal reclamă o operaţiune culturală sau chirurgicală şi din contră, ele pot avea consecinţe rele (câteodată ireparabile distrugând pădurea sau organismul, atunci când specialistul care le mânueşte nu ştie când să tae, cum să tae şi cât să tae, fie din lipsă de practică, ori că nu studiază destul de bine organismul ce i s'a încredinţat, sau că este influenţat în modul de a practica operaţiunea în chestiune. De aceea, când ne hotărîm să introducem toporul în pădure, trebue să ne gândim bine ce facem, adică să studiem în prealabil biologia ca şi chirurgul organismul, aşa cum am învăţat în şcoală, iar nu să privim lucrurile cu uşurinţă, sau să căutăm a face inovaţiuni, cari analizate în fond sunt în contradicţie cu cele mai elementare principii ale silviculturei, numai în scopul de a da o aparenţă ştiinţifică unor lucrări destinate în realitate de a procura venituri momentane cât de mari proprietarului respectiv, sau cari sunt cerute de interese particulare ori politice.

Ştiu că în ţara noastră nu s'a putut şi din nenorocire nu se poate face încă silvicultură, aşa cum se practică în ţările civilizate din Apus, din cauză că mulţi din acei cari au condus destinele acestei ţări nu au fost pătrunşi de răul pe care l-au făcut ţării, desinteresându-se complect de păduri şi de corpul silvic căruia de formă (ca să fie la modă cu ţările civilizate şi ca să aibă un ţap ispăşitor căruia politica la nevoe să-i arunce în spinare propriile ei păcate) i-au încredinţat soarta acestei avuţii naţionale, fără însă a-l organiza şi pune la adăpostul fluctuaţiunilor politice, fără a-i da mijloace şi fără a-l asculta vreodată.

Natural că după cum nu s'ar putea face vinovat păstorul căruia i s'a încredinţat să apere o turmă de oi înconjurată de nişte lupi flămânzi, fără să i se dea arme de apărare şi ajutoare, tot astfel nu poate fi făcut vinovat corpul silvic român, căruia

i s'a încredințat o avere considerabilă ca s'o apere de tendințele de acaparare ale acelora, cari spre a se îmbogăți cu orice preț nu cunosc niciun scrupul, nici o omenie.

Totuși cred că ar putea avea dreptul de „veto" chiar cel mai modest inginer silvic, atunci când i se pretinde sub presiunea chiar a fel de fel de amenințări de a propune lucrări technice nepermise numai pentru satisfacerea intereselor individuale ale favoriților, ori pentru a înlesni reprezentanților unui partid politic posibilitatea de a câștiga popularitatea maselor electorale în detrimentul avuției naționale și a pădurilor țărei.

Aceasta bine înțeles, cu condițiunea ca fiecare dintre noi, mari și mici, să apărăm în mod sincer și cu toată convingerea principiile silvice în materie de exploatare și cultură de păduri și să nu recurgem la argumente *pseudo-științifice*, cari în fond sunt în contradicție cu regulele cele mai elementare ale silviculturei și economiei forestiere, numai pentru ca să se poată realiza un scop egoist. Păcatul ce s'ar face în acest din urmă caz ar fi dublu: față de pădure care ar cădea pradă poftei celui care ar vrea să tragă profit din existența ei speculând-o și față de apărătorul ei, inginerul silvic respectiv, ale cărui propuneri sunt inspirate de regulă de indeplinirea datoriei. In adevăr, dacă superiorul lui este de altă părere, el este considerat de partea interesată că a lucrat în mod tendențios, din spirit de șicană și ca atare, în starea în care a fost și încă se găsește și astăzi, fără protecția legală cuvenită care să-i garanteze stabilitatea și drepturile lui și fără altă avere personală decât *prea modestul lui salariu* este lovit fără milă de acei cari îl privesc ca o piedică.

Fac dar apel la toți membrii corpului silvic, ca să formeze zid de rezistență și să supună oprobiului public pe toți acei politicieni, cari abuzând de situația lor vor să anihileze orice spirit de independență al slușbașilor Statului și cari cer ca aceștia să lucreze în contra conștiinței lor, sau în contra conservărei pădurilor și exploatărei lor raționale.

Acestea zise, ne vom ocupa mai întâi de o nechibzuită practică, care a contribuit la distrugerea unei însemnate părți dintre cele mai frumoase păduri din vechiul regat și care din nenorocire o văd aplicându-se și azi, fapt care m'a determinat să scriu aceste rânduri, îu speranță că vom putea salva încă

ceeace a mai rămas din mândrii noştrii codrii de ştejar de altădată.

1. Aplicarea crângului simplu şi crângului compus arboretelor de stejar în stare de codru

In cele ce urmează voiu vorbi despre o adevărată *erezie silvică*, căci nu pot numi altfel o tăere de crâng simplu sau compus, aplicată în arborete ajunse la o vârstă înaintată compuse din stejar pur sau în majoritate populate cu stejar în stare de codru tânăr şi mijlociu, ba uneori chiar de codru bătrân, în tot cazul în vârstă de peste 60 de ani, când experienţa stabileşte că puterea de reproducţiune a stejarului prin lăstari nu se poate face, în bune condiţiuni, decât maximum până la 40 de ani.

Şi nu este vorba despre un caz izolat, sau de o practică care s'a uzitat dar care acum a fost părăsită, ci de un procedeu întrebuinţat din nenorocire, în multe localităţi, ca şi cum natura speciei, staţiunea şi vârsta arboretelor n'ar juca nici un rol în regenerarea pădurilor, sau ca şi când o nouă descoperire în ţara noastră ar fi răsturnat principiile ce stăpânesc întreaga doctrină silvică cu privire la aplicarea regimelor şi metoadelor de tratament recunoscute pretutindeni ca imutabile.

Nu voesc să citez nici numele regiunilor sau ocoalelor silvice unde am văzut ciudata aplicaţiune a regulelor fundamentale ale silviculturei şi nici numele pădurilor respective, fiindcă după cum am arătat, intenţiunea mea este a se pune stavilă răului, iar nu de a face o critică tendenţioasă.

Declar totuşi că am văzut operaţiuni silvice aplicate în prezent şi, din nenorocire, destinate de a fi continuate încă câţiva ani, într'una din puţinele păduri frumoase ce ne mai rămăsese în regiunea de câmpie a ţărei în vârstă de 80—100 ani şi compusă în mare parte din stejar.

— „Ai comis un adevărat sacrilegiu când ai propus crângul simplu ca metodă de regenerare a acestei păduri", spuneam eu unui coleg, şef de ocol silvic, observând frumoasele trunchiuri de stejar cu un diametru de 30—50 cm. rezultate din circa 40 ha. doborâte la pământ din cele vreo 120 ha. câte mai urmau a fi tăiate.

— Nu este crâng simplu, ci codru cu tăiere rasă, îmi replică colegul cu care vorbeam.

— Cum, vei face aici o regenerare artificială ?

— Nu!

— Atunci pe ce se bazează regenerarea ?

— Pe semințișul preexistent aflat în abondență sub masiv și pe lăstarul ce va mai da din multe buturugi.

— Nu cred că acel semințiș să fie în stare să asigure regenerarea pădurei, replicai eu și coborârăm din trăsură ca să examinăm starea sămânțișului, atât din porțiunea tăiată cât și din cea neexploatată încă.

Constatarăm cu acest prilej că exista într'adevăr un semințiș în vârstă de 2—5 ani, nu însă uniform repartizat și nici constând din stejar, ci din carpin, jugastru, arțar, tei, etc. și numai pe ici și colea se zărea câte un puet sau câte un pâlc de pueți aparținând speciei principale din etajul dominant: stejarului.

Obiectai colegului meu că față de aceste elemente nu se poate vorbi despre o adevărată regenerare cu specii prețioase, de oarece pueții de stejar vor dispărea copleșiți de celelalte esențe secundare, cari, în general, cresc în tinerețe mai repede decât stejarul și că lăstarii ce se vor desvolta pe tulpinele bătrâne de peste 60—80 ani, vor fi fără vigoare și nu se vor putea înrădăcina bine spre a produce indivizi de viitor asemănători cu falnicii stejari de odinioară.

Adăogai asemenea că chiar dacă în locul puieților esențelor secundare ar fi existat în submasiv numai pueți de stejar, uniform repartizați pe întreaga suprafață a pădurei, totuși extracțiunea dintr'odată a tuturor arborilor (ca în cazul crângului simplu sau al tăerilor rase de codru) nu este câtuși de puțin justificată și aceasta pentrucă semințișul de stejar descoperit brusc și expus acțiunei solare și intemperiilor atmosferice ar fi suferit și poate chiar ar fi dispărut și deci regenerarea ar fi fost și atunci compromisă.

In silvicultură nu trebuesc făcute *inovațiuni contrare legilor firii*, căci este în contra naturii, să lași dintr'odată pueții de stejar lipsiți de protecțiunea arborilor bătrâni și să ai pretențiunea că acești pueți vor înfrunta pe lângă lupta cu celelalte esențe și seceta și înțelenirea solului provocate de arșiță soa-

relui şi de efectele intemperiilor atmosferice, pentru ca să devie apoi arbori de viitor.

Este dar foarte uşor de înţeles, că se va întâmpla cu aceşti pueţi lipsiţi de protecţiune, ceea ce se întâmplă şi cu copiii omului sau puii animalelor lipsiţi de protecţiunea părinţilor lor înainte de a fi în stare de a se apăra şi de a trăi prin ei înşişi.

La aceste obiecţiuni colegul meu răspunse:

„Ai dreptate, dar D-ta nu cunoşti istoricul şi presiunile cari s'au făcut pentru ca să se ajungă la tăerea, în modul acesta, a pădurei ce'ţi stă înainte".?

„Dacă aşi fi stăruit în propunerile mele judiţioase din punctul de vedere al regenerării pădurii, cum arăţi D-ta, erea să plec de aici şi încă să-mi pun în rizic şi viitorul carierei mele după cum mi s'a spus verde de un mare personaj politic".

M'am interesat şi m'am convins că înadevăr, şeful de ocol spunea adevărul; că în împrejurările în cari se afla era pus în alternativa sau să se plece, sau să plece dela ocol şi să se mai aleagă în plus şi cu duşmăniile ce l'ar fi ţinut în loc la avansări şi la orice alte recompense cari, în traecăt fie zis, în ţara noastră *de cele mai multe ori nu se dau acelora cari le merită.*

Am redat aproape identic convorbirea ce am avut cu şeful de ocol respectiv pentru ca să arăt cum se justifică de unii distrugerea celor mai frumoşi codri de stejar pe cari i-a avut ţara noastră şi cum procedează pentru a nu fi isbiţi în soarta lor o parte din funcţionarii slabi de înger lăsaţi fără protecţiune legală şi ale căror stabilitate şi drepturi nu le sunt garantate, ori ce s'ar zice. Fără să aprob atari justificări, totuşi nu pot să nu relevez lupta ce adeseori se dă în sufletul silvicultorului faţă de conştiinţa sa şi de frica zilei de mâine, a perpetuelor mutări sub pretextul aşa zisului interes de serviciu, când de multe ori, nu este decât rezultatul intervenirei nemulţumiţilor, cari au fost împedecaţi de a-şi face treburile.

Cari au fost rezultatele acestei practici nenorocite?

Adevărat dezastru şi ruină!

Şi cred că nu exagerez spunând aceasta, când mă gândesc că mii sau mai exact zeci de mii de hectare din pădurile

ţărei, ocupate odinioară de codrii de stejar superbi au fost transformate, prin exploatări nechibzuite şi abuzive, în nişte suprafeţe inerbate, pe care se văd lâncezind lăstari de stejar fără viitor, cari nu vor mai putea constitui uşor, sau chiar de loc, *acea stare de masiv atât de necesară solului forestier, regenerărei şi desvoltărei masivelor forestiere.*

Din nenorocire nici acele rărişti, trecute în statistica noastră silvică ca păduri, nu se pot menţine şi îmbunătăţi, pe de o parte fiindcă sătenii văzând iarba ce creşte într'însele, *cu toată interzicerea codului silvic cer şi obţin prin stăruinţe politice în fiecare an păşunatul în pădure* încă din primii ani după exploatare, sau păşunează clandestin in timpul nopţei, când nu răuşesc a fi învoiţi în mod regulat; pe de altă parte, din cauza ierbei şi a burienelor uscate de prin aceste rărişti se ivesc aproape în fiecare an incendii, cari distrug şi aceste vestigii ale vechilor codrii, pentru a determina în cele din urmă pe săteni să le ceară fie pentru parcelare în loturi, fie pentru a le transforma în islazuri comunale.

Şi în cel mai fericit caz, în loc de rărişti le menţionate mai sus şi pe cari fiecare dintre noi le întâlnim aşa de des, mai ales în regiunea de câmpie, locul frumoşilor codri de odinioară l'au luat nişte păduri, în cari esenţa principală şi dominantă, stejarul, dacă n'a fost cu totul eliminată din masiv a fost totuşi redusă la o proporţie neînsemnată faţă de carpen, arţar, jugastru, tei, etc. cari, în trecut, ereau subordonate stejarului.

In alte părţi natura par'că revoltată de procedeurile noastre voind să ne arate că solul forestier nu trebuie lăsat niciodată descoperit, a făcut să se instaleze în ochiurile, poenile şi rărişţile creiate de noi, plopul, salcia căpreaşcă, mesteacănul, mărăcinii din speciea crataegus şi rosa canina, etc.

Această grije a naturei de a pune ceva în golurile creiate de noi a procurat încă un argument acelora, cari vrând nevrând, au fost forţaţi să continuie nenerocita aplicaţiune a crângului simplu şi compus în arborete de codru de stejar, afirmând în studiile ulterioare de punere în exploatare că regenerarea porţiunilor tăiate ,în trecut s'a făcut pe cale naturală *mulţumitor*, ca şi cum, regenerare naturală ar însemna apariţia unui arboret nou populat cu orice fel de esenţe lemnoase, diferite şi ca specie şi ca proporţie de cele cari exstau mai înainte.

Nu vreau prin aceasta să dau nimănui o lecţie de silvicultură, dar e bine ca din când în când să punem chestiunile la punct.

Intr'un număr viitor mă voi ocupa şi cu alte fapte referitoare la technica silvică propriu zisă.

Coman Marinescu
Inginer Inspector Silvic

EXPLOATAREA RAŢIONALA A PADURILOR

Definiţie. Sisteme aplicate în trecut şi în prezent. Imposibilitatea generalizărei imediate a exploatărilor în regie. Intinderea şi organizarea ocoalelor silvice în vederea aplicărei exploatărei raţionale. O nouă lege pentru asigurarea existenţei şi prosperităţei pădurilor.

(Urmare şi sfârşit)

C. Intinderea şi organizarea ocoalelor silvice în vederea aplicărei exploatărei raţionale a pădurilor.

Exploatarea prin antreprenori a dat rezultate dezastroase pentru pădurile noastre, în special a celor de munte, pe cari le-a distrus; exploatarea în regie, adoptată acum, înainte de a-i fi sunat ceasul după cum am văzut şi unde nu trebuia, după cum vom vedea, nu atinge scopul, întru cât nu s'a creat condiţiunile de existenţă a lor: fonduri şi personal.

Care să fie aşa dar exploatarea raţională a pădurilor în faza actuală, adică exploatarea care să-şi îndeplinească rolul său cultural şi să poată fi adoptată de proprietar cu şanse de câştig în raport cu mijloacele de cari dispune el şi cari sunt în general foarte reduse?

Dacă personal şi fonduri nu avem — şi evident nu le putem procura decât treptat şi în timp îndelungat — nu putem alunga antrepriza şi aplica regia, oricât de superioară sub atâtea şi atâtea

privinţe ne apare aceasta, faţă de cea dintâi. Pe de altă parte exploatarea prin antreprenori nu se poate face cu aceiaşi şansă de isbândă în ce priveşte regenerarea în diversele regiuni de exploatare, cu toate că sistemul acesta nu e incompatibil cu cultura pădurilor, după cum Franţa ne face o strălucită dovadă cu pădurile sale exploatate prin antreprenori.

Privim exploatările în regie realmente superioare antreprizei şi în consecinţă propunerile ce vom face, vor fi în vederea aplicării treptate a lor.

Concepem ca exploatare raţională a pădurilor Statului şi a celorlalţi proprietari în categoria sa, pentru faza actuală pe care o privim ca intermediară, ambele feluri de exploatări, fie care la locul lui, după regimul aplicat pădurilor şi după mijloacele materiale în bani şi personal ale momentului.

Pe baza acestor principii, ocoalele silvice vor avea întinderi diferite şi vor putea fi continuu divizate şi înmulţite pe măsura creşterei mijloacelor de exploatare, cu tendinţă de a generaliza exploatările în regie, ca cele mai raţionale şi salutare pentru public, pădure şi proprietar.

Să analizăm din acest punct de vedere fiecare regim şi să scoatem concluziunile necesare.

In regimul crâng, cu modalitatea de exploatare crâng simplu, regenerarea se bazează pe lăstărire din tulpină, iar lăstărirea se asigură prin tăeri aplicate cu toporul la rasul pământului, neted şi pieziş. Această lucrare se poate face de antreprenor cu mai multă garanţie chiar de cât Şeful de Ocol, căci primul poate fi constrâns prin dispoziţiuni în contract sub sancţiuni severe să execute tăerile în cele mai bune condiţiuni, pe câtă vreme Şeful de Ocol, în situaţia de azi mai ales, fiind supra încărcat de lucrări şi cerându-i-se a servi la timp publicul cu lemne, este nevoit să treacă de multe ori cu vederea peste unele imperfecţiuni de tăere, căci altfel riscă să rămână fără lucrători, să-şi micşoreze activitatea sa de exploatator şi să fie rău cotat.

In modalitatea de exploatare crâng compus, exploatarea are două momente: primul este pregătirea rezervelor pentru starea de izolare şi fructificare, prin o uşoară răritură în jurul lor şi al doilea este exploatarea rasă a restului arboretului.

Prima operaţiune se face cu câţiva ani înaintea exploatărei propriu zise şi este privită ca operaţiune culturală. Ea cade deci

în atribuţiunile numai ale Şefului de Ocol, însă reclamă timp puţin. A doua operaţiune am văzut că poate fi făcută de antreprenor în cele mai bune condiţiuni.

Pentru aceste modalităţi de exploatare preconizăm ca odată cu lucrările de punere în exploatare să se facă de Şeful de Ocol, într'un colţ al unui parchet, o tăere model, specificându-se în contract că tăerile să se facă conform modelului sub sancţiunile riguroase prevăzute în el.

In regimul Codrului cu tăeri rase, mecanismul exploatatărilor este tot aşa de puţin pretenţios sau şi mai puţin ca la pădurile tratate în crâng. Lucrarea, care este în legătură cu regenerarea, este ridicarea complectă a restului materialelor de pe suprafaţa exploatată dacă e posibil, iar dacă nu, depozitarea lor în grămezi cât mai depărtate, spre a putea face lucrările de împădurire şi a restrânge pericolul de incendiu. Ori această operaţiune poate fi tăcută de antreprenor tot aşa de bine ca de Şeful de Ocol.

In regimul codrului regulat şi al grădinăritului, exploatarea este operaţiune complexă, căci exploatatorul trebue să observe ca arborii tăiaţi să nu vateme semintişul preexistent prin căderea lor şi nici să nu fie abătuţi peste restul arborilor ce rămân. Pe de altă parte controlul tulpinelor la recepţie se face anevoie, de multe ori se ivesc cazuri discutabile, când marca aplicată pe tulpină se taie de lucrător sau se acopere prin creşteri, ori dispare prin faptul că nu a fost bine aplicată. Nu puţine sunt cazurile de abuzuri la care antreprenorul este tentat.

Propunem aşa dar, ca pădurile exploatate în codru regulat şi grădinărit să fie exploatate în regie, bineînţeles în limitele posibilului, ca exploatarea în regie să fie rentabilă, adică să fie făcută cu fonduri suficiente şi cu personal suficient.

Prin urmare, în faza în care trăim, caracterizată prin mijloace de exploatare foarte restrânse, toate pădurile de câmpie, precum şi o parte din regiunea de deal tratate în crâng simplu sau compus trebuesc exploatate prin antreprenori, sistemul fiind compatibil cu o bună cultură forestieră, căci regenerările sunt condiţionate de tăeri bune, *cari se pot face de antreprenori* şi de complectarea regenerării, pentru care Şeful de Ocol, descărcat de sarcina exploatărei, îşi poate concentra cea mai mare parte din timpul serviciului său.

Acelaş lucru este şi cu pădurile tăiate în codru cu tăeri rase.

O parte din restul pădurilor tratate în codru regulat şi în grădinărit urmează a fi exploatate în regie, pe întinderile corespunzătoare mijloacelor de exploatare, adică al fondurilor şi personalului disponibil şi suficient pentru ca regiile să se facă în condiţiuni bune, gospodăreşte, iar restul din aceste păduri trebuesc exploatate tot prin antrepriză.

Organizarea administrativă care ar fi să se facă pe baza principiilor expuse ar fi următoarea: Statul grupează pădurile sale în ocoale silvice model, înţelegându-se prin ocoale model pe acelea, cari au întinderi normale pentru ca toate pădurile din ele să fie exploatate numai în regie.

In raport cu personalul existent se înzestrează câteva ocoale model cu personalul necesar şi cu fondurile necesare, *ocoale situate în regiunea de munte şi de deal, unde pădurile sunt tratate toate în codru regulat sau grădinărit.* Restul ocoalelor model se grupează în ocoale intermediare, cari coprind un număr mai mare sau mai mic de ocoale model, după cum exploatările — în baza principiilor expuse — urmează a se face exclusiv prie antreprenori sau parte prin antreprenori, parte în regie.

Pe măsură ce Statul îşi complectează personalul şi-şi măreşte fondurile de exploatare, se deslipesc din ocoalele intermediare ocoale model, pe cari le înzestrează cu cele necesare pentru exploatări în regie. Compunând astfel ocoalele, Statul este în măsură în orice moment să ştie ce a făcut şi ce mai are de făcut până la realizarea stărei normale, adică până la exploatarea în regie a tuturor pădurilor sale.

In comparaţie cu ceeace există azi, sistemul expus interverteşte ordinea. Astfel, pe câtă vreme azi toate pădurile din câmpie tratate în crâng, precum şi cele de deal tratate în crâng simplu sau compus, deci potrivite pentru exploatări prin antrepriză sunt exploatate în regie în condiţiuni penibile, după cum am văzut, fără personal şi fără fonduri, iar pădurile din munte şi cele din deal în bună parte sunt exploatate prin antreprenori, deşi regimul în care sunt tratate le indică pentru regie, — sistemul propus generalizează antrepriză la câmpie şi regia la deal şi munte.

D. O nouă lege pentru asigurarea existenței și prosperității pădurilor

Exploatarea pe care noi o socotim rațională, admite antrepriza și se sprijină pe ea. Nu exclude deci antreprizele nici pe cele cu firmă veche, foarte odioase pentru ruinele ce au lăsat pe unde au trecut și nici pe cele cu firmă nouă „Cooperativele forestiere", cari mai mult ca cele vechi în vremea lor, se bucură azi din belșug, nu numai de sprijinul Statului, dar și de cel al opiniei silvice.

Aceleaș mijloace, aceleași rezultate însă.

Ele vor lăsa sub auspiciul aceluiaș cod silvic și al concursului tuturor, fără umbră de îndoială, acelaș oribil spectacol al munților ca și vechile firme. Căci ce sunt cooperativele forestiere altceva de cât forme capitaliste noui, rezultat al nouilor doctrine sociale asupra capitalului inspirate de spiritul de democratizare at vremurilor de azi?

Față de păduri însă, aceste capitaluri lucrează sub acelaș cod de lege.

Prezența silvicultorilor în aceste cooperative nu constitue nici o garanție pentru viitorul pădurilor, căci ei nu lucrează acolo ca silvicultori, ci ca exploatatori. Câtă vreme nu există un articol categoric în lege care să oblige pe proprietar la împădurire, sub alte sancțiuni de cât cele actuale, silvicultorii în cooperative pot juca mai curând rolul cozii de topor din fabulă. Binele se face, e adevărat, cu sufletul pe care nu-l contestă nimeni silvicultorilor cooperatiști, dar nu ajunge ci trebue constrângere, fără de care bunele lor dispoziții și înclinații către cultura pădurilor rămân simple platonisme.

Sistemul de exploatare expus de noi, este el de natură să asigure viitorul pădurei? Fără complimentul legii evident nu. Noi am desvoltat o idee, bună sau rea și care trebue discutată.

Credem că aplicarea ei ar face gospodăria silvică rațională și ar duce cu mai mulți sorți de isbândă la regenerarea pădurii.

Viitorul pădurei însă trebue asigurat prin texte de lege pratice, aplicabile și eficace, pentru ca ori care ar fi proprietarul și oricare ar fi ordinea gospodărească pe care el o adoptă, pădurea să nu fie distrusă, ci din contră regenerarea ei să fie o realitate.

In această privinţă ştim, actualul cod silvic pretinde pur şi simplu o cauţiune de împădurire cu o limită maximă, destul de mică după cum am mai menţionat.

Măsura aceasta foarte simplă e drept, ar fi şi eficace adică ar duce la scop, care este regenerarea pădurei, dacă două condiţiuni ar fi îndeplinite: prima, cauţiunea să fie destul de mare ca să se poată face împădurirea cu ea şi a doua să existe organul în stare a face această lucrare.

Sporirea cauţiunei se poate realiza să zicem uşor prin schimbarea potrivită a textului de lege, dar care să fie organul în stare a lua asupră-şi împădurirea întregului domeniu forestier al ţărei ? Statul ? Dar el trebue constrâns să se conformeze legei şi să facă regenerarea propiilor şi lâncedelor sale păduri, de pe spinarea cărora, ca orice proprietar din ţara noastră, a înţeles să tragă aproape numai profituri fără sacrificii. El nu are personal şi nu are fonduri pentru administrarea raţională a pădurilor sale după cum am văzut.

Greşit a contat legiuitorul că Statul în condiţiunile acestea s'ar mai putea obliga şi la comptectarea regenerării celorlalte păduri, cari nu sunt ale sale. Ne putem închipui în ce încurcătură s'ar găsi Statul, dacă toţi proprietarii cari şi-au exploatat pădurile sub regimul actualului cod silvic, ar pretinde — (pe sfânta dreptate de altfel) — Statului să împădurească porţiunile neregenerate — (şi nu ştim să se fi regenerat vreun colţ din pădurile de munte pe cale naturală, faţă de modul barbar al exploatărilor)—ba chiar încă să ceară şi daune pentru întârziere.

Statul n'ar scăpa de răspundere restituind cauţiunile, iar dacă această tranzacţie s'ar face, să fim siguri că pădurile nu vor câştiga nimic, căci niciun proprietar nu s'ar apuca să împădurească ceva cu ridicula cauţiune ce i s'a restituit şi în cele din urmă se va mângâia cu iluzia că a făcut o mică şi ultimă afacere pe spinarea răposatei sale păduri.

Noi credem că legea, care duce la asigurarea viitorului pădurei, este aceia care obligă pe proprietar să-şi facă singur împăduririle, sub sancţiunea oprirei exploatărei în caz de neconformare.

Enunţarea acestei idei, pare desigur la prima vedere ciudată şi inaplicabilă. Ne-am obişnuit să lăsăm proprietarul să încaseze liniştit sume considerabile de pe urma unei averi, care

s'a făcut aproape fără niciun sacrificiu din partea lui şi să nu-l obligăm cu tot dinadinsul să se lipsească de o parte din venit, pentru a complecta sursa de producţiune a acestei averi în folosul său în primul rând, căci îi dăm posibilitatea să încaseze mai departe venituri frumoase din averea sa asigurată şi în stare de prosperitate.

Nu este pregătit ori nu pricepe meşteşugul culturei pădurilor? Cine-l împiedică a-şi apropia cunoştinţele unei ştiinţe pe cât de uşor de pătruns, pe atât de utilă, frumoasă şi atrăgătoare? In orice caz liber este să recurgă oricând la luminile şi ajutorul specialiştilor.

Este lacom şi inconştient lăsând să se distrugă sau lucrând însuşi la distrugerea averei sale, care în speţă este în mare parte un bun natural? Nu este, în acest caz, proprietar în accepţia socială a cuvântului şi nici nu mai trebue să fie proprietar căci proprietatea este şi trebue să fie, prin activitatea obligatorie a proprietarului, o sursă de existenţă pentru societate; dacă proprietarul, fie prin impasibilitate, fie printr'o activitate nefastă voită, lucrează la distrugerea averei sale, societatea este în drept să-l înlăture dela posesiunea acelei averi, despăgubindu-l, căci nu este de admis ca societatea să asiste nepăsătoare la distrugerea de bunuri indispensabile existenţei, în profitul momentan al unor membrii ai ei neânţelegători ori indolenţi.

Libertatea de până acum a dus prea departe dezastrul unor averi imense şi cari în cea mai mare parte nu se mai pot reface.

Este momentul sosit încă pe mult, ca fiecare să fie chemat la datorie cu toată seriozitatea şi rigoarea, pentruca cel puţin de aci înainte să înceteze acţiunile distrugătoare.

Iată modalitatea aplicării principiului de lege enunţat. Proprietarul pe baza studiilor aprobate de punere în exploatare a pădurei, obţine dreptul de a exploata primele trei parchete în trei ani consecutivi.

Aprobarea aceasta este un minimum, căci în primul an se taie primul parchet; în al doilea an se ridică materialul de pe el şi în al treilea an se complectează regenerarea lui, iar rezultatele se pot constata.

In acelaş timp aprobarea dă un maximum, căci dacă s'ar aproba exploatarea mai multor parchete, bine 'nţeles în perioada de timp corespunzătoare, s'ar da prilej proprietarilor să amâne sau să neglijeze lucrările de regenerare şi să nu meargă cu ele în măsura în care s'a înaintat cu exploatarea, iar la finele perioadei, conform legei, exploatarea ar trebui oprită până la completarea regenerării şi a parchetului antepenultim, ceeace nu este de dorit şi nu este nici în profitul proprietarului şi nici al societăţei.

In orice caz o aprobare iniţială pe mai mult de 4 parchete nu este practică.

Cu începere din anul al 4-lea sau cel mult al 5-lea, proprietarul urmează a obţine permisiunea de a continua exploatarea pentru fiecare an sau cel mult pentru fiecare doi ani consecutivi şi numai dacă se constată că regenerarea tuturor parchetelor exploatate până la cel antepenultim inclusiv, este complectată şi asigurată.

Ce se întâmplă cu proprietarul care s'a sustras dela operaţiunea complectărei regenerărei ? Prima consecinţă este oprirea exploatărei, cu obligaţiunea de a regenera în anul următor parchetele în rând de regenerare. A doua consecinţă e că autorizaţiunea de a continua exploatarea nu se poate căpăta decât după ce a probat că a regenerat parchetele exploatate, obligându-l în acelaş timp a plăti o sumă anumită, care să echivaleze cheltuelile de deplasare din nou a personalului de control, plus daunele pe cari societatea le suferă prin faptul încetării exploatărei. A treia consecinţă e că, în caz când proprietarul nu mai dă semne de viaţă şi nu justifică inactivitatea sa pe împrejurări de forţă majoră, pădurea se declară expropriată, dacă o asemenea dispoziţie se poate introduce acum în constituţia ce se elaborează, în care scop silvicultorii sunt datori să agite, să facă atmosferă, să propună, să stăruе. Dacă acest moment se pierde, rămâne să se ridice proprietarului dreptul de a exploata pădurea prin lege ordinară şi anume prin dispoziţiuni de lege introduse în actualul cod silvic, cam în felul următor:

Art. 1. *Orice proprietar de pădure, care a obţinut dreptul de a incepe exploatarea, este obligat să complecteze regenerarea, pe măsură ce înaintează cu exploatarea.*

Art. 2. *Orice proprietar care contravine la art. 1 pierde*

dreptul de a continua exploatarea pe timp determinat, până când completează regenerarea părților de pădure exploatate.

Dacă în urma somațiunilor și termenilor date nu a complectat regenerarea, el pierde deplin dreptul de exploatare.

Sunt aceste articole o atingere a dreptului de proprietate? Nu! Nu, pentrucă proprietatea de pădure nu este jus utendi et abutendi, în sensul ca proprietarul să fie liber de a uza de pădure într'un mod care o distruge. Existența regimului silvic în toate legiuirile silvice ale popoarelor civilizate este o dovadă că proprietarului nu-i este permis să abuzeze de pădure, distrugând-o. Dar ridicându-i-se dreptul de exploatare, nu i se ridică odată cu aceasta și jus utendi, făcându-se de fapt o expropriere deghizată? Nu!

Nu, pentrucă jus utendi pentru un asemnea proprietar, este inexistent sub forma exploatărei produselor lemnoase. Când el vrea să uzeze de produsele pădurei, distruge resursele ei de existență și se abține dela orice acțiuni cari le împrospătează. Jus utendi în mâna lui este o acțiune distrugătoare, pe care principiul universal admis al regimului sivic o condamnă și o exclude.

De altfel unui asemenea proprietar îi mai rămâne dreptul de proprietate sub alte forme: sub forma de a uza de pădure pentru plăceri estetice sau de a o vinde cu întregile atribute ale dreptului de proprietate, atribute cari pot fi exercitate de noul proprietar conform legei, căci pentru acesta jus utendi sub forma exploatărei pădurei poate fi o acțiune folositoare pădurei și societăței, până la proba contrarie.

In aceste condițiuni nu credem să se mai găsească proprietari, cari să se desintereseze de regenerarea pădurilor lor și nici pădure exploatată și neregenerată.

Dar să presupunem *per absurdum*, că se vor găsi proprietari, cari să persevereze în rău, adică să nu voiască a complecta regenerarea parchetului exploatat, lipsindu-se astfel de veniturile proprietăței sale.

Cine va face în acest caz regenerarea parchetelor exploatate?

Mai întâi observăm că proprietarii cari vor cădea în asemenea ciudate situații, nu o vor face decât cu scop de a vinde pădurea, căci altfel abținerea lor dela lucrări de regene-

rare, numai ca să piardă dreptul de a continua exploatarea, devine în adevăr curată absurditate.

Ei bine, în acest caz noul proprietar nu poate începe exploatarea pădurei, decât după ce va regenera parchetele exploatate. A nu voi şi acesta să execute lucrările de regenerare, însemnează a nu putea exploata pădurea, deci a nu-şi valorifica, ba chiar a pierde capitalul său învestit în pădure, ceeace este inadmisibil şi absurd.

Evident, oricum s'ar suci lucrurile sub regimul unei asemenea legi, care n'are în ea nimic siluit, nedrept sau irealizabil, regenerarea pădurilor nu mai poate fi ocolită în niciun fel.

Vine acum la rând chestiunea foarte importantă a aplicărei acestor dispoziţiuni de lege. Cine să le aplice? Statul prin agenţii săi silvici? Dar el este însuşi proprietar de pădure şi un proprietar, ale cărui păduri lasă prea mult de dorit. El trebue, ca orice proprietar de pădure, să fie obligat să-şi îngrijească pădurile şi să le asigure viitorul.

Nu vedem alt organ potrivit pentru acest scop decât... justiţia. Justiţia silvică, care să aibe ca auxiliari numai silvicultori magistraţi, adică silvicultori cari nu fac cultură de păduri, nu fac proecte de împăduriri sau exploatări etc., ci pur şi simplu veghează ca regenerarea tuturor pădurilor ţărei, indiferent de natura proprietarului, să fie o realitate. Silvicultorii magistraţi să fie deci inamovibili şi ataşaţi justiţiei silvice, singura cu care ei sunt în legătură şi cu care lucrează. Ei nu vor primi ordine dela Ministerul de Domenii, ci numai vor fi informaţi şi li se vor trimete toate actele pe baza cărora proprietarul a obţinut dreptul de a exploata pădurea, iar ei vor fi obligaţi a aduce la îndeplinire dispoziţiunile luate cu privire la regenerare, uzând de rigorile legei, pe cari le pune în aplicare prin justiţia ţărei.

Câţi silvicultori magistraţi în acest scop ar fi necesari?

Credem că unul la zece ocoale silvice este de ajuns. El poate să viziteze la doi ani fiecare exploatare de pădure din circumscripţia sa.

Fondurile necesare pentru creearea acestor organe, faţă de numărul lor atât de restrâns, nu vor fi mari şi se pot procura prin o sporire sau o taxă suplimentară asupra exploatărilor de păduri.

Am pierdut din vedere să insist mai sus asupra modului aplicărei legei în diversele regimuri aplicate pădurilor, acest lucru fiind necesar, căci s'ar crede la prima vedere că procedeul descris n'ar fi general.

De fapt procedeul este acelaş în ceeace priveşte epocile de control, cari sunt aceleaşi, ori care ar fi regimul. Diferă bine înţeles, în amănuntele aplicaţiunei, adică în ceeace Silvicultorul de control este ţinut să observe şi asupra faptelor, de eari el trebue să conditioneze continuarea exploatărei în diversele regimuri.

Astfel în cazul exploatărilor în crâng simplu şi compus, precum şi al codrului cu tăeri rase, procedeul descris n'are nevoie de nici un adaus sau comentar, întrucât regenerarea pădurei — în regimul crâng — este condiţionată de felul tăerilor făcute, iar în regimul codrului cu tăeri rase de împădurirea artificială a parchetului respectiv, ambele resultate putându-se constata fără dubiu, dacă au înfăptuit sau nu regenerarea pădurei.

In cazul exploatărei în codru regulat şi grădinărit, silviculiorul de control are de urmărit procesul regenerărei în raport cu clasicele tăeri de regenerare. In această privinţă tăerile trebuesc să fie făcute în spiritul ştiinţei, al prescripţiunei amenajamentului şi să aibă rezultate vizibile în favoarea regenerărei.

Două sunt faptele cari influenţează şi de cari depinde aşa dar regenerarea pădurei în acest regim: modul cum au fost aplicate tăerile de regenerare şi faptul dacă în perioada prevăzută de amenajament s'au produs sau nu ani de sămânţă.

Tăerea este greşită dacă a fost prea intensă şi a descoperit solul expunându-l înerbărei şi degradărei. In acest caz silvicultorul de control constată faptele prin proces verbal şi pune în vedere proprietarului ca în perioada următoare, care ştim că e cel mult doi ani, să îndrepteze tăerile, iar pe suprafaţa pe care s'a aplicat tăeri greşite să complecteze regenerarea prin mijloce artificiale imediat după ridicarea materialului de pe el, ca şi cum exploatarea s'ar fi făcut în regimul crâng.

Neexecutarea uneia din aceste condiţiuni atrage după sine încetarea exploatărei.

Dacă în perioada prevăzută de amenajament n'au fost ani de sămânţă, proprietarul ştie şi amenajamentul cere, ca să se facă însămânţări artificiale. Dacă aceste lucrări nu s'au făcut la

timp, exploatarea se opreşte dându-se termen pentru aplicarea lucrărilor de regenerare întârziate.

Nu intrăm în amănunte mai multe după cum ar fi necesar şi ar comporta o asemenea lege şi mai ales regulamentul ei. Deocamdată am tratat chestiunile principale cu scop de a arăta că o asemenea lege poate să fie, că este practică şi aplicabilă.

Aş dori să ştiu, în urma acestor expuneri de ordin general, dacă aşa ceva e posibil sau nu. Intâmpinările asupra acestei teme, nu numai că nu sunt temute, dar sunt dorite şi solicitate.

Dacă ideia este bună, să se înfăptuiască cât mai curând, căci nevoia la care se referă este extrem de mare şi de simţită. Dacă nu este bună, să cadă. Căderea ei poate sugera alta mai fericită, căci spiritele odată excitate pot găsi, cu un moment mai de vreme, ideea salutară, pe care o dorim cu toţii.

Pentru a termina cu chestiunile de ordin general, este necesar să luăm în considerare obiecţiunea ce se ridică în mod natural în contra generalizărei măsurei exproprierei sau a ridicărei dreptului de exploatare asupra tuturor proprietarilor de păduri.

In adevăr se întreabă ori şi cine, ce se întâmplă când şi Statul ar cădea în greşeala de a nu face regenerarea conform legei ? Să-l expropriem, e o absurditate ! Să i se ridice dreptul de exploatare, însemnează a-l forţa să-şi vândă pădurile. Ori, raţiunea, logica şi însăşi experienţa până azi au dovedit că dintre toţi proprietarii, tot el este cel mai bun, iar legiuire sănătoasă este aceia, care înlesneşte Statului posibilitatea de a-şi întinde proprietatea sa silvică cât mai mult.

Ei bine, soluţiunea care înlătură obiecţiunea în totul fondată de mai sus şi satisface şi dezideratul ultim este: măsura exproprierei sau a ridicărei dreptului de exploatarea se va aplica numai persoanelor fizice precum şi tuturor persoanelor morale afară de Stat. Pentru Stat legea trebue să prevadă numai măsura oprirei exploatărei pentru tot timpul cât el nu va regenera porţiunile exploatate.

Dar nu s'ar fi cuvenit mai puţine restricţiuni pentru Stat sau chiar nici nna ?

Nu, pentru că el nu şi-a îngrijit pădurile sale până azi şi nu vedem garanţia că şi le-ar îngriji deodată de azi înainte.

Pădurile Statului stau sub influenţa a doi factori: unul, care

vrea să facă totul pentru asigurarea pădurilor, căci este conştient de această necesitate şi acesta este personalul silvic, compus din oameni de carieră, oameni de ştiinţă şi de ideal; iar cellalt este factorul politic, care având răspunderea tuturor nevoilor Statului şi adesea nefiind îndeajuns iniţiat asupra caracterului acestei ramuri de producţiune, este tentat să abuzeze de pădure, să folosească pentru nevoile curente ale Statului venitul întreg al pădurilor şi să lase pentru timpuri mai bune chestiunea regenerării lor.

Pentru influenţarea factorului politic, pentru a-l împiedica de a comite greşeli fatale sunt necesare restricţiunile legei şi pentru pădurile Statului şi tot pentru acest lucru nu vedem alt organ în stare a face marele serviciu ţărei de cât justitia silvică.

Asupra membrilor ei este necesar a insista puţin acum. Nu aş concepe magistrat silvic, fără o experienţă de cel puţin 10 ani în serviciul silvic al Statului sau a altui proprietar şi care să nu aibă la activul său lucrări de seamă în ramura împăduririlor. De asemenea el trebue să fi dovedit că este om întreg şi că rezolvă cu maturitate toate chestiunile cari depind de el. Pentru onoarea corpului silvic, putem afirma azi că asemenea elemente se găsesc în abundenţă!

In fine înfiintarea legei menţionate şi a organelor ei de aplicare, nu obligă aplicarea exclusivă a antreprizei sau a regiei. Acest detaliu nu importă, căci exploatările pot funcţiona, indiferent, oricare din ele cu rezultate bune pentru regenerare. Dar credem că prin concentrarea răspunderilor asupra proprietarului şi prin restricţiunile ce i se pun, el nu se va mai grăbi să asocieze un element osttl răspunderilor lui, care este antreprenorul, iar generalizarea regiei se va face mai curând de cât am bănui.

Gh. Agapie
Inginer şef silvic

ROLUL JUDECATORULUI DE OCOL
IN ALEGEREA
ADMINISTRATORILOR OBȘTIILOR DE MOȘNENI

Reprezentanța legală a unei obștii de moșneni legal constituită se chiamă consiliul administratorilor ceiei moșnenilor sau răzeșilor. Aceștia în număr de cel puțin 3 și cel mult 5 reprezintă obștia de moșneni erga omnes. Ei sunt aleși de adunarea obștească pe termen de 1, 3 sau 5 ani și îndeplinesc toate atribuțiunile precizate în codul silvic și în așezământul obștesc (statutul obștei de moșneni). Ei nu pot demisiona pe timpul prevăzut în așezământ. Nici moșnenii nu-i pot înlocui din funcția lor pe timpul cât sunt în serviciul obștei. Când însă s'ar dovedi, că administratorii nu lucrează cu bună credință, sau compromit interesele obștiei, atunci *cei interesați* îi denunță judelui de ocol, care găsind reclamațiunea întemeiată îi îndepărtează dela conducerea obștei. Sunt interesați a reclama și susține asemenea reclamațiuni, în primul rând moșnenii și apoi Casa Centrală a Băncilor Populare și Ministerul de Agricultură și Domenii.

Judele de ocol în raza căruia se găsește obștia nu se poate sesiza singur. El n'are decât rol de instanță de judecată. N'are rol de procuror sau jude instructor, ci are numai rol de a judeca în primă instanță și ultimă instanță. Acesta-i înțelesul art. 46 C. S. Când obștia n'ar alege administratori, când ea ar alege mandatari în număr mai mic, sau când consiliul administratorilor s'ar descomplecta prin moartea sau îndepărtarea parțială a administratorilor pe bază de hotărîre judecătorească, judele de ocol are dreptul ex lege să numească total sau să complecteze numărul administratorilor cu oricare din moșnenii prevăzuți în așezământul obștiei. Iată dar în ce situațiuni judele de ocol face acte de atributul adunării obștești. Numai în asemenea situații, când obștea nu-și manifestă voința ei în alegerea reprezentanței sale, judele de ocol este învestit prin art. 47 C. S. cu asemenea puteri. Acest articol este restrictiv în sensul că numai în cele trei situații

excepționale, judecătorul se amestecă în desemnarea reprezentanților obștei. Incolo, în toate celelalte situații adunarea obștească este suverană în alegerea și schimbarea administratorilor obștei, iar judele de ocol n'are decât rolul de a ratifica votul adunării.

Cu toate că lucrurile sunt simple și textele clare, totuși sunt instanțe judecătorești cari procedează altfel. Voi ilustra afirmația ce fac printr'o recentă jurisprudență a judecătoriei Ocol Năruja (Vrancea).

Obștia Muntelui Condratul din comuna Găurile își alesese reprezentanții săi legali în adunarea obștească din August 1921. Către expirarea termenului prevăzut în așezământ, președintele obștii a provocat întrunirea adunării obștești, care să se pronunțe asupra gestiunei și asupra alegerei sau înlocuirei lor.

Judecătorul dela Năruja fixează termen, după care urmează amânări provocate de lipsă de procedură, încoronarea regelui etc., după care s'a fixat termen de 29 Noemvrie 1922. Din cauza apelor mari, a timpului ploios și a distanței prea mari dintre com. Găurile și com. Năruja, nu s'au prezentat la termen nici administratorii și nici moșnenii.

Procedura pentru acea zi nu putea fi complectă întrucât se găsea la administratori. D-l judecător C. Ionescu în loc să procedeze conform legii amânând cauza la stăruință, se învestește cu rolul de amânare generală obștească, dă o încheere de îndepărtarea mandatarilor obștei dela conducere, numind ex oficio alți trei administratori și fixând termen pentru luarea socotelilor și predarea zestrei obștești.

Am rămas foarte mirat de această îndrăsneață procedare și cred că se vor mira ca și mine cei ce cunosc îndeajuns mecanismul funcționării obștiilor de moșneni, căci asemenea procedare este și nelegală și arbitrară. Rolul magistratului este de a aplica legile iar nu de a crea dispoziții legale noui, sau de a înlătura aplicațiunea legilor în ființă.

Deoarece textele 46 și 47 C. S. sunt destul de explicite și încărcarea lor de către această instanță prea

evidentă, mă opresc a mai comenta această jurisprudență, care desigur va fi infirmată de instanțele superioare. Obștiile nu sunt expropriate nici de bunurile lor și nici de facultatea de a-și administra acele bunuri. Ele sunt colectivități capabile de a se conduce înlăuntrul îngrădirilor legale și judele de ocol n'are în treburile obștești alte roluri decât acelea pe cari legile de excepție li-l acordă în mod excepțional și restrictiv.

I. D. Neagu-Negrilești
Avocat, Focșani

PUNEREA IN VALOARE A TERENURILOR DIN REGIUNEA INUNDABILĂ A DUNARII DIN PUNCT DE VEDERE SILVIC

(Urmare și sfârșit)

8. Regenerări artificiale

I) *Plantațiunile cu salcie.* — Pentru că facultatea germinativă a seminței de salcie durează — după cum am mai arătat — cel mult 10 zile, procentul de fructificare este foarte redus. Afară de aceasta, culesul seminței în cantitate mare fiind o operație grea, regula practică și obișnuită de înmulțire a salciei este prin butași, metodă bazată pe marea ei facultate de lăstărire.

In baltă, la punctul Baraitaru, am făcut o încercare din primăvara anului 1921 plantând un ha. de teren cu butași de salcie la $2^m/2^m$.

Deși nuelile au fost tăiate cum au vrut oamenii, din sălcii bătrâne, deci cu redusă facultate de lăstărire, cu secțiunea tăeturii neîngrijită și unele de dimensiuni mai mici decât ale găurilor unde s'au înfipt și cu toate că în acel an Dunărea n'a inundat iar seceta din timpul verei a fost din cele ce rar ne este dat să vedem în baltă, procentul de prindere a fost totuși de 80%. Din nenorocire însă, în al doilea an introducându-se porci și vite cornute, au clintit sau trântit sadele de salcie din locul lor, prin scormonire ori frecare și au provocat uscarea multora după ce se prinseseră chiar.

In vederea unei butășiri pe scară mai întinsă, în care scop

administrația Casei Pădurilor urmează a angaja cheltueli destul de mari și pentru ca procentul de reușită să fie pe cât mai mare, va fi nevoe ca cu ocazia plantațiunilor să se respecte anume reguli.

A) *Dispoziții privitoare la plantarea sălciilor.* — Fertilitatea și profunzimea solului din lunca indundabilă a Dunării, ne scutește de lucrări pregătitoare ale terenului înainte de plantare.

In cazul când ne propunem a face asemenea plantațiuni și in terenuri smârcoase, cu apă stagnantă cea mai mare parte a anului, în bălțile mici fără pește, prin japse, privaluri etc. va trebui ca în prealabil să însănătoșim terenul prin șanțuri de scurgere.

B) *Epoca plantării.* — Intr'o regiune cu nivel de apă așa de schimbăcios ca în regiunea bălților, plantațiile se fac când se poate, iar nu când vrem. O singură condiție se impune: plantarea să se facă înainte de epoca viiturilor mari de apă, când se inundează bălțile.

Din punct de vedere technico-silvic, atât plantațiile de primăvară cât și cele de toamnă, sunt deopotrivă de bune. Totuși, pentru cazul special al regiunei inundabile, plantațiile de toamnă sunt preferabile pentrucă în acest anotimp, apele sunt în general mai scăzute ca primăvara, când în cea mai potrivită epocă pentru plantare, găsim balta inundată sau expusă a fi inundată.

Butașii plantați toamna, până în primăvară, când începe, Dunărea să crească și să-și reverse apele, și-au și desvoltat rădăcinile, așa că rezistă mai bine curenților de apă din timpul inundației.

Dar pentru că plantarea întinselor suprafețe din baltă nu se poate face numai cu locuitorii satelor din apropiere cari sunt puțin numeroși, din punct de vedere practic este recomandabil a se face cât mai multe plantări toamna, iar suprafețe rămase — din cine știe ce motive — se vor completa primăvara și chiar vara, în timpul vegetației căci și atunci se prind sălciile, deși nu vegetează așa de viguros. Parii de salcie înfipți în pământ umed în toiul verei pentru susținerea gardurilor de nuele ce se fac pe la țară, prind rădăcini și permit astfel desvoltarea sălciilor dealungul garduri or.

C) *Modalitățile de plantare.* — Impăduririle artificiale cu sălcii se fac cu butași, adică cu bucăți de ramuri verzi de diferite lungimi, cari puse în pământ dau rădăcini.

După lungimea şi grosimea lor, precum şi după modul cum se face plantarea, se disting trei categorii de butaşi.

a) *Butaşii ordinari* sunt bucăţi de ramuri de salcie în vârsta de 1—2 ani, lungi de 25—30 cm, cari se vâră în pământ în total sau cu 2—3 muguri afară, numai în locuri unde nu sunt de temut inundaţii.

Pe grindurile din baltă rar inundabile, unde s'ar putea utiliza acest mod de plantaţie, preferim să ne servim de speciile preţioase, aşa că acest mod de butăşire se va întrebuinţa mai rar. De altfel lăstarii lor anuali, cresc destul de viguroş, pentru ca din anul al doilea chiar, vârful lor să depăşească nivelul viiturilor mari de apă.

b) *Butaşii cu rădăcină* asigură un procent mai mare de reuşită, fiind crescuţi în pepinieră. Se obţin din bucăţi de ramuri de salcie în vârstă de 2 ani, lungi de 10—25 cm, şi cu muguri bine desvoltaţi.

Pe suprafeţe mari, acest sistem nu se recomandă şi nu este necesar, de oarece în terenurile de luncă, butaşii fără rădăcină se prind tot aşa de uşor ca şi cei cu rădăcină.

c) Pentru a asigura mugurilor terminali o poziţie deasupra nivelului viiturilor obişnuite ale apei, se întrebuinţează *sadele* cari se deosibesc de butaşii ordinari atât prin dimensiunile lor, căci au lungimea de $1^1/_2$—3 m, iar grosimea de 2—5 cm, cât şi prin destinaţiune, de oarece de obiceiu rezultă din ele arborete ce se exploatează în scaun.

Acest sistem se poate întrebuinţa la împădurirea cu sălcii a terenurilor din baltă.

D) *Recoltarea butaşilor.* — Este de prisos să purtăm o grijă prea exagerată recoltării butaşilor, dar ar fi în schimb păcat de mulţimea cheltuelilor ce ocazionează o plantaţie, dacă în lipsă de elementare reguli de observat — căci în definitiv operaţia este foarte uşor de executat — n'am avea succesul complect.

Pentru aceasta este bine să observăm următoarele reguli:

1. Butaşii trebue să fie proveniţi din lăstarii cei mai sănătoşi, cu creşteri drepte şi viguroase. Asemenea butaşi în Ocolul Comana, se pot găsi în pădurile tinere de salcie de pe malurile Dunării.

2. Lungimea lor, pentru cazul special al regiunii inundabile a Dunării, nu este nevoe să treacă peste 2,50 m. iar grosimea să fie cuprinsă între 3—5 cm.

Ramurile se tae cu instrumente bine ascuțite, pe un lemn gros culcat la pământ care servește drept tăetor și în acelaș timp ca unitate de măsură.

3. Tăerea butașilor să se facă în epoca în care seva nu circulă și anume, pentru plantațiile de toamnă prin luna Octombrie, iar pentru cele de primăvară la sfârșitul lunei Februarie.

Chiar pentru plantațiile mai târzii, de cari poate să fie nevoe în baltă, din cauza viiturilor de apă, tăierea butașilor se face tot în Februarie și pentru a le împiedeca lăstărirea, se păstrează până la plantare câteva săptămâni în bordee sau ghețării. Dacă în unele cazuri, butașii se întrebuințează și mai târziu, se fac pachete și se stratifică în nisip prin pivniți ori bordee, udându-se din când în când, sau se îngroapă la locuri ferite de vânt și de inundații, lăsânduli-se mugurii terminali afară. Inainte de plantare, li se reînoește neapărat tăetura.

4. Secțiunea tăeturei să fie netedă și cea superioară (a capătului de sus) perpendiculară la axa butașului, pentruca suprafața de evaporare să fie minimă, iar cea inferioară (a capătului cel gros) oblică pe două fețe — în formă de pană — pentru a veni în contact cu pământul o suprafață cât mai mare posibilă, a permite plantei să-și formeze rădăcini numeroase, iar din sol să poată absorbi o cât mai mare cantitate de substanțe nutritive.

La partea superioară, butașul trebue să aibă câțiva muguri viguroși.

5. Experiența a dovedit că prinderea este mai asigurată dacă butașii, înainte de plantare, se țin 3—4 zile în apă.

E) Butășirea

a) Cu sade de 2.50 m.

Sadele se înfig vertical în pământ, în găuri adânci până la 50 cm, lăsând afară porțiunea lungă de 2 m. Găurile se fac cu plantatoare — pari de lemn cu saboți de fer — și de dimensiuni ceva mai mari ca diametru butașilor, pentru ca aceștia înfigându-se în pământ, să nu li se jupoaie sau zdrelească coaja, tocmai la partea inferioară, pe porțiunea unde sunt mugurii latenți cari vor da rădăcini.

Pentru a fi siguri că plantarea nu se face prin înfigerea sllită a sadelor în pământ — care este vicioasă — interzicem lucrătorilor ascuțirea butașilor în formă de vârfuri.

După plantare, în jurul butaşului, se îndeasă pământul cu piciorul sau cu plantatorul, fără a-l zdreli şi când avem la îndemână, în spaţiul rămas liber, turnăm nisip sau ţărână.

Când butaşul este bine fixat şi stă în contact cu pământul pe toată lungimea lui introdusă în sol, atunci sbârnâe (vibrează) dacă apucat şi plecat puţin de vârf, îi dăm apoi drumul să-şi revină în prima poziţie.

In acest caz, prinderea este asigurată.

Din contră, când este slab înfipt în pământ, de îndată ce se încarcă cu frunze, vântul îl mişcă şi-l hâţână până ce-l descojeşte sau îi rupe rădăcinile abia născute, provocându-i uscarea.

Pentru înlăturarea sigură a tuturor acestor inconveniente, se face un muşuroi, în jurul butaşului, cu pământul ce se scoate de lucrător din groapa care urmează a se planta sada următoare. Cu chipul acesta, înfigerea este mai uşoară, zdrelirea coajei înlăturată, iar contactul între scoarţa butaşului şi pământ asigurat.

Când solul este aşa de compact, încât nu se poate face gaura cu plantatorul, se înmoae atunci pământul, turnându-se câte puţină apă. In acest mod, se creează şi un mediu prielnic pentru desvoltarea rădăcinilor.

Se înţelege că pentru plantare, vom da preferinţă timpului ce precede inundaţia, dar dacă în momentul executării lucrărilor vom găsi mereu terenul băltos, atunci înfigem sadele numai la o adâncime de 20—30 cm în pământ, iar în jurul lor vom îngrămădi un con de pământ înalt de circa 40—50 cm şi cu diametrul de 60—70 cm, pe care l-am scos dintr'un şanţ înconjurător.

Pământul grămădit şi îndesat în jurul butaşului, va permite pe de o parte rădăcinilor să se desvolte în teren lipsit de umiditate stagnantă, iar pe de altă parte, va constitui un sprijin puternic butaşului, care nu va mai fi legănat de vânt şi expus pieirei, ştiut fiind că cel mai mare duşman al plantaţiilor cu sade, este vântul.

Orice butaş, a cărui scoarţă la bază este uscată sau zdrelită, trebue înlăturat, sau cel puţin scurtat până la partea sănătoasă, căci este inutil să vârâm în pământ un băţ, despre care dinainte ştim că nu se va prinde.

b) *Butaşii ordinari* se înfig complect în pământ, tot cu ajutorul plantatorului, dar puţin cam oblic, pentru ca găsindu-se o mai mare porţiune din ei în stratul superior al solului, care totdeauna este ceva mai cald şi în acelaş timp mai bogat în terciu, se favorizează desvoltarea rădăcinilor.

Acesta este sistemul de butăşire pentru creearea răchităriilor, dar care din pricina inundaţiilor, nu se poate practica în lunca Dunării. Adesea, în locul înfigerii oblice a butaşilor, se culcă pe brazda trasă cu plugul, nuele lungi de salcie, cari se acoper cu pământul dela brazda următoare, şi rezultă din muguri, lăstari deşi, aşa cum este nevoe într'o răchitărie.

F) Dispozitivul de plantare

Distanţa între butaşi este subordonată scopului ce ne propunem să atingem, prin creearea unei anume împăduriri.

A trece dela păşunea împădurită, ce cuprinde mai toată lunca inundabilă, la pădure constituită în masiv strâns, care exclude cu totul paşunatul, ar fi o concepţie greşită; dar şi dela păşunea împădurită actuală, în care arborii sunt cam 20—25 la ha. şi aceia defectuoşi, la o păşune împădurită, rezultată dintr'o operaţiune de cultură îngrijită, sunt multe stadii intermediare.

Ca sălciile exploatate in scaun, să permită sub acoperişul lor slab, să se instaleze iarba, pentru păşune ori coasă şi care să crească viguros pe timpul verei, sub razele directe ale soarelui, este suficient ca plantarea sadelor să se facă la distanţa de maximum 6/6 m sau de 8/4 m dând naştere, în cel dintâi caz la o distribuire uniformă a sălciilor pe teren, iar în cel dealdoilea, la o serie de aliniamente mai mult sau mai puţin drepte, destul de largi însă, ca iarba să crească între ele nestânjenită.

Şi într'un caz şi în altul, vitele vor putea umbla uşor printre arbori, ca şi sub coronamentul lor, producţia ierbei va fi mai mare, favorizată de transpiraţia bogată a unui număr mai mare de arbori şi mai raţional distribuiţi, iar producţia lemnoasă va fi sporită în raport cu numărul de arbori la ha, adică respectiv 275 (în cazul plantaţiei de 6/6 m) sau 300 (în cazul plantaţiei de 8/4 m) faţă de 25 arbori la ha, câţi se găsesc acum.

Aceste păşuni împădurite se vor creea în terenuri mai rar inundabile, pentruca să constitue şi un refugiu pe timpul inundaţiilor, după cum prin arborii de pe ele, constitue adăpost de arşiţă şi vânturi, iar păşunea bogată şi hrănitoare, nu va fi potmolită la orice viitură de apă.

La formarea acestor păşuni împădurite, se va avea în vedere, între altele:

a) Să fie posibil accesul vitelor la o gârlă de scurgere ori la Dunăre, pentruca să poată avea apă de băut şi pe timp de secetă.

b) Să se poată trece depe drumurile Satului, direct în păşune.

c) Să permită alternarea păşunatului în vederea alcătuirei unui amenajament pastoral raţional.

d) Să se stârpească buruenele coplesitoare.

In toate celelalte terenuri uşor inundabile, pentrucă urmărim constituirea unor păduri de sălcii destinate a fi exploatate în scaun, cari crescând pe terenuri de calitate cu totul superioară, au creşteri viguroase şi deci au nevoe de spaţiu mai larg pentru desvo tare, şi de oarece temperamentul robust al acestei esenţe nu suferă nici acoperiş nici umbră laterală, sadele le vom plantà la distanţă de 2.50/2.50 m. Asemenea terenuri uşor inundabile, ocupă supiafeţe destul de întinse în luncă. Actualmente, ele produc numai pe alocurea un fân de cea mai proastă calitate, amestecat cu stuf şi plante acuatice neutilizabile. Prin plantarea cu sălcii şi plopi, toate aceste terenuri băltoase vor produce cantităţi considerabile de material lemnos.

In terenurile uşor inundabile, tot atât de bine ca şi salciei, îi prieşte şi plopului.

Nu este nici un motiv ca în afară de speciile de salcie şi plop, reprezentate acum în baltă, să nu reuşească şi altele precum Populus Canadensis. — Incercările făcute aiurea cu el la noi în ţară, au dat rezultate bune. Deşi arbore de prima mărime, longeviv şi cu o vegetaţie extraordinar de viguroasă, totuşi până acum a fost clasat mai mult ca arbore de alee, decât de pădure. Se înmulţeşte foarte uşor prin butaşi, dar drajonează mai puţin ca celelalte specii.

G.) Intreţinerea împăduririlor.

Pentruca sălciile tratate în scaun, să aibe trunchiul lor, până la coronament, lipsit de crăci, în primele 2 veri, cari urmează după plantare, trebue să suprimăm, prin simpla frecare cu mâna, toţi lăstarii tineri depe tulpină, lăsând numai pe cei din vârf.

Unde este pericol de inundarea sadelor, curăţăm şi din lăstarii vârfului, dând astfel un avans de creştere celor rămaşi mai puţini pe tulpină, ca să aibe mugurele lor terminal asigurat deasupra viiturilor apei. In acest mod, oferă şi vântului o suprafaţă mai mică de lovire şi sunt deci mai feriţi de desrădăcinări.

O parte din butaşi, lipsiţi de muguri la partea superioară a

tulpinei, se usucă. Acestora trebue să li se reteze partea uscată, pentruca lăstărîrea să fie mai viguroasă.

In toate cazurile de altfel, în care creşterea depe vârful sadei nu este bună, pentru a forţa o lăstărire mai puternică, se fac recepări. Golurile din plantaţii, le complectăm în anul următor. După al doilea sau al treilea an, se formează buchete de lăstari de mare densitate şi în care exemplarele mai bine desvoltate încep să se elagheze în mod natural.

De oarece nuelele ce rezultă dintr'o operaţie de curăţire sunt mult preţuite de populaţia satelor învecinate luncii, care le întrebuinţează pentru diferite construcţii rurale, această operaţie culturală se execută în regie, producând venituri însemnate.

H) Revoluţie şi tratament.

In viitor, ca şi acum — vom avea în luncă păduri de salcie. *a*) cu tărie in scaun şi *b*) cu tăere din faţa pământului.

Pentru constituirea celor din urmă, dăm preferinţă salciei albe, (S. alba) arbore longeviv, care poate căpăta prin vegetaţia sa viguroasă şi susţinută timp îndelungat, 25—30 m înălţime şi peste 1.00 diametru.

De oarece atât pentru construcţii rurale unde lemnul acestei specii este mult întrebuinţat, cât şi pentru foc, n'avem nevoe de asemenea dimensiuni, exploatăm sălciile la vârsta de 12—15 ani, când dobândesc un diametru de peste 20 cm.

Pentru constituirea pădurilor de salcie exploatate în scaun, ambele specii (s. alba şi s. fragilis) reprezentate în baltă, sunt deopotrivă de bune.

Experienţa a dovedit că sălciile suportă bine tăerea în scaun, dând lăstari mereu viguroşi, până la vârsta de 60—70 ani.

De la această epocă înainte, lăstărirea slăbeşte, trunchiurile devin scorboroase, se usucă şi uscăciunea coronamentului indică nevoia a le tăia.

Aşa dar, când arboretele de salcie se exploatează în scaun, vom avea :

a) Tăerea tulpinelor din faţa pământului la vârsta de 60—70 ani, după care urmează o nouă repopulare artificială şi

b) Tăerea scaunului sălciilor, care se poate face după un interval de 3-8 ani ;

Fie 1) ras, in care caz extremitatea superioară a tulpinei, capătă forma unui nod sau a unei căpăţâni [1]),

ori 2) cu nişte cepi de 20—40 cm lungime.

Această ultimă tăere este mai avantajoasă pentrucă:

a) Suprafaţa de emisiune a lăstarilor este mai mare.

b) diferitele inclinaţiuni ale cepilor permit lăstarilor să se desvolte mai liber în toate direcţiile, utilizând mai bine întreg spaţiul din jurul scaunului şi

c) se tae mai uşor.

I. Modul de exploatare al Salciei.

Exploatarea în scaun nu este o regulă, ci o excepţie. Dacă n'ar fi pericolul de inundaţie şi teama asfixierei tulpinelor acoperite (cu apă), n'am avea nici un motiv, unde nu este păşune împădurită — să facem tăerea la 2 m înălţime, care prezintă destule inconveniente, şi anume:

1. Pădurea are o durată limitată (60—70 ani) după care timp trebue neapărat înlocuită.

2. Tăerea lăstarilor se face mai greu la înălţimea de 2 m. ca la suprafaţa solului.

3. Lăstărirea este mai slabă, căci rădăcina trebue să hrănească şi o tulpină de 2—3 m. neutilizabilă.

Pentru aceste motive trebue să tindem, pe cât este posibil, a înlocui tăerile în scaun cu cele făcute din faţa pământului, în pădurile de pe grinduri mai ales, unde inundaţia are loc la intervale mai lungi de timp, sau când se produce şi acolo, este de scurtă durată.

Intrucât însă în lunca inundabilă, nu avem nici un loc care să nu fie expus inundaţiei, trebue ca felul tăerei ce facem — deşi din faţa pământului—să ne asigure totuşi regenerarea.

Pentru aceasta, cu ocazia tăerii, rezervăm din fiece tufă de salcie, tăiată de jos, 1—2 lăstari viguroşi, pe cari-i tăiem în al 2-lea sau al 3-lea an în scaun, în cazul când vre-o eventuală inundaţie după tăiere a distrus facultatea de lăstărire depe tulpină sau îi considerăm ca nişte rezerve producătoare de lemn de mai mari dimensiuni, în cazul când n'a avut loc inundaţia ci o lăstărire bogată şi în acest caz tăem rezervele în a doua revoluţie de crîng.

---

1) Franţuzescul têtard, dela tête.

Multe însă din pădurile de baltă nu sunt tăiate din faţa pământului ci unele sunt tăiate în scaun, iar altele încă neexploatate.

Pentru fiecare din aceste cazuri speciale, se poate imagina un sistem de tăere de transformare, prin care să se ajungă, în cât mai multe din aceste păduri, la tăerea din faţa pământului.

II Impăduriri cu esenţe tari

Frasinul şi *Ulmul*, tind să dispară din pădurile noastre, fie din cauză că prin uscarea treptată a solurilor li se restrâng staţiunile lor naturale de vegetaţie, fie că prin cultura ce facem în păduri, neglijem tocmai aceste esenţe. Cât despre împăduriri artificiale cu frasin şi ulm, se pomeneşte mai rar.

Suntem nedrepţi neglijindu-le, căci nici o altă specie nu este proprie pentru mai multe şi mai valoroase întrebuinţări, ca frasinul şi ulmul, chiar când dimensiunile lor sunt mici.

Goana ce s'a întreprins în timpul ocupaţiei germane de a secătui pădurile noastre de frasin şi ulm şi oferta celor mai mari preţuri pentru ele, de către exploatatorii de acum, ar trbeui să ne hotărască la măsuri repezi şi energice, pentru noi împăduriri

Aceste specii, fiind prea exigente în ce priveşte calitatea solurilor şi sărăcind repede pe cele ce nu sunt prea fertile, au dispărut din multe din pădurile noastre, cedând locul altora mai puţin pretenţioase, dar şi mai puţin valoroase.

Nu este însă ţara noastră aşa de lipsită de staţiuni bune de vegetaţie pentru frasin şi ulm, căci dacă am lăsa la o parte văile fertile ale râurilor şi depresiunilor umede din câmpii şi coline, rămâne totuşi întreaga suprafaţă a grindurilor din lunca inundabilă a Dunării, care fiind:

a) fertilă şi profundă cum nu se poate găsi alt teren şi

b) cu mare cantitate de umiditate în sol şi atmosferă, — oferă cele mai prielnice condiţii de vegetaţie.

Când ştim că la foioasele cu zona poroasă distinctă (vărgate) — în categoria cărora intră şi frasinul şi ulmul — cu cât inelul anual este mai mare, cu atât zona creşterii de toamnă este mai largă şi dă lemnului mai mare densitate, tărie, rezistenţă, elasticitate etc, iar pe de altă parte, observăm la frasinii şi ulmii deja existenţi în baltă, că la vârsta de 25 ani, au un diametru de peste 40 cm adică o creştere medie anuală de 8 mm pe rază, deci de vreo 3—4 ori mai mare ca ale aceloraşi esenţe crescute în alte

staţiuni, nu trebue să mai stăm mult la îndoială, pentru a da preferinţă împăduririlor cu aceste specii, destinate a spori rentabilitatea terenurilor din lunca inundabilă a Dunării.

Pe lângă calităţile menţionate mai sus, ambele specii:

a) se pretează la tăerea în scaun, cum o dovedeşte tăerea actuală din pădurea particulară Ulmetul şi tăerile făcute mai sus de 1 m, în pădurea Comana, de trupele de ocupaţie.

b) Suportă vreme îndelungată inundaţia, cu condiţie ca apa să nu fie stagnantă. In zăvoiul Creţeşti Sinteşti (Oc. Comana) care se inundă mai în fiecare an de râul Sabar, lăstarii de frasin şi ulm, cresc foarte viguroşi şi au la 3 ani, 5—6 cm diametru.

In primăvara 1922, curăţind pepiniera centrală a ocolului de pueţi îmbătrâniţi, pe cei de frasin i-am plantat pe un grind în balta Petrele, pe o suprafaţă de circa 2 ha.

Deşi imediat după plantare au venit apele mari şi inundaţia a durat aproape 3 luni de zile, totuşi prinderea este de 85%, iar creşterea foarte activă. Pentru că condiţii de vegetaţie mai puţin prielnice ca acestea, nu se pot imagina în baltă, şi dacă reuşita în asemenea caz este destul de bună, această încercare ne dă curajul să continuăm împăduririle cu frasin pe suprafeţe cât mai mari.

c) Inrădăcinarea lor pivotanto-trasantă, se desvoltă în terenul fertil, fresc şi profund al bălţii, atât în adâncime cât şi în lături, dând drajoni abundenţi.

Frasinul şi ulmul, dar mai mult cel dintâi, sunt esenţe de lumină. Acest temperament şi-l afirmă mai ales către bătrâneţe, prin tendinţa lor de a creşte izolaţi. După tăerea parchetului, toate golurile din masiv se complectează prin drajoni şi rezultă un lăstoriş des.

* * *

Chiar pe locuri fertile din lunca Dunării, frasinul şi ulmul nu pot forma arborete pure. Amândouă au tendinţa să se izoleze de timpuriu, pentrucă lăstarii lor anuali, sunt avizi după lumină.

In această regiune, li se poate asocia numai aninul, a cărui creştere terminală se opreşte sub acoperişul slab al frasinului, iar coronamentul lui se lărgeşte şi capătă forma tubulară, umbrind perfect solul şi silind coronamentul frasinului şi ulmului, să se ridice tot mai sus.

In tinerețe, chiar ulmul se comportă ca o esență de umbră, căci își desvoltă coronamentul lui ceva mai plin, tot pe sub al frasinului.

III. Stejarul

Ca consecință a ridicării continue a nivelului solului prin aluvionări succesive și coborârea treptată a nivelului apelor freatice, începe să-și găsească stațiunea prielnică de desvoltare, în lunca inundabilă a Dunării și stejarul pedunculat.

Aci sunt tocmai solurile în care găsind fertilitate, profunzime și frescheță pe toată profunzimea, stejarul pedunculat, — mai exigent ca toate celelalte specii de stejar, — capătă dimensiuni neobișnuit de mari și facultate de lăstărire inepuizabilă. Inecurile de primăvară, cari ating în unii ani și grindurile pe unde se găsește el instalat, îi favorizează și mai mult creșterea.

Un stejar instalat acum 65 ani pe botul grindului Baraitarul, are o grosime în diametru de 1.10 m la 1.30 m dela pământ, iar în ostrovul Lungul, zăvoiul Petroșani, pădurea Găujani, etc., unde stejarul crește în luncă în amestec cu ulmul și salcia, are creșteri medii de câte cel puțin 8 mm pe rază, anual.

* * *

Plantațiile de frasin, ulm și stejar, se vor face cu pueți repicați de cel puțin 2 ani și dintre cei mai bine crescuți în pepinieră, pentru ca să poată scăpa mai ușor atât de nivelul viiturilor mari, cât și de acțiunea copleșitoare a erburilor din luncă, cu o vegetație luxuriantă. In ce privește plantarea lor se va avea în vedere regulile generale de împădurire, cuprinse în orice manual Silvic.

9. Repartizarea esențelor în lunca inundabilă

Acum, când cunoaștem orografia și hidrografia luncii, precum și stațiunea care convine mai bine esențelor, cu cari ne-am propus să-i ridicăm valoarea, din punct de vedere silvic, este nevoe să precizăm locul fiecărei esențe în luncă.

Față de transformările continue ce suferă lunca inundabilă a Dunării și de regimul capricios al apelor ei, nu avem atât nevoe de a cunoaște precis topografia sau altimetria ținutului, — căci harta M. S. Major a Armatei, este suficientă pentru aceste lu-

crări — cât de indicaţiunile pe cari, după o viitură, de apă mai mare, le putem lua din baltă. Natura, de asemenea ne spune destul şi urmând opera ei, vom face:

1. Pe malul Dunării, precum şi pe grindurile mai ridicate ale luncii — *locuri foarte rar inundabile* — şi cari nu sunt ocupate de agricultură, plantaţiuni de stejar, frasin şi ulm cu anin.

Zăvoele de salcie şi plop din acestă zonă, întrucât sunt mai ferite de inundaţie, vom tinde a le tăia din faţa pământului, iar nu în scaun.

2. Pe locurile *rar inundabile*, terenurile întinse dintre gârlę şi bălţi, cu altitudini mai mari, vom face păşuni şi fânęţe împădurite, cu sălcii tratate în scaun.

3. Pe terenurile *uşor inundabile*, pe depresiunile mici cari nu sunt acoperite cu apă de cât într'un timp scurt din an, precum şi în terenuri băltoase, în smârcuri pe japşe şi privaluri, vom da preferinţă plantaţiei cu sade de salcie şi plop, destinate a fi tăiate în scaun.

10. Exploatarea pădurilor existente

Din cele 9.000 ha păduri de stejar ale Ocolului Comana, s'au exploatat înainte şi după războiu 7.500 ha, iar din cele 3.500 ha păduri de baltă, constituite din salcie şi plop, nu s'a exploatat nimic.

De 4 ani, s'au alcătuit studii pentru exploatarea a sute de ha din zăvoae şi ostroavele existente şi avem motive să credem că nu se vor tăia nici în al patrulea an.

Cauza desconsiderării pentru această bogăţie forestieră, constă în sistemul actual de exploatare în regie, care cere a se fasona lemnele de foc, după ce se rezervă în trunchi de diferite lungimi, lemnul de lucru.

Fasonarea lemnului de foc întâmpină dificultăţi.

In bani nu se tae, căci inundaţiile neîngăduind exploatarea de cât într'o scurtă epocă din an, tocmai în acea vreme, locuitorii satelor învecinate sunt ocupaţi cu muncile în terenurile lor agricole sau cu industrializarea ori comercializarea altor produse din baltă. Sistemul de tăere în dijmă, nu atrage pe nimeni, căci oricine îşi poate procura pe altă cale şi eftin, tot materialul lemnos de care are nevoe.

Şi după fasonare, incumbă exploatatorului cea mai mare grijă să le scoată imediat din pădure sau să le depoziteze pe grinduri. Transportul până la gări (20—25 km.), posibil numai pe vreme bună şi de acolo cu C. F. la mai mari distanţe, încarcă peste măsură preţul lemnelor la locul de consumaţiune şi aşa fiind, nu atrage mulţi exploatatori. In ce priveşte lemnul de lucru, cel de salcie nu se caută de loc, iar cel de plop se vinde numai la rudari.

Totuşi, nu este nici o teamă că lemnele de salcie şi plop nu vor fi vândute şi căutate încă mult, de populaţia atâtor sate, care fiind lipsită cu desăvârşire de combustibil, va pleca cu căruţele să-şi cumpere lemne de unde găseşte, dar trebue schimbat sistemul şi adoptat cel potrivit pentru asemenea păduri.

In baltă, nu există nici o pădure particulară neexploatată, iar toate pădurile statului au trecut de mult vârsta exploatabilităţii, nu se tae şi se usucă din picioare, pierzându se an după an, cantităţi considerabile de material lemnos.

Prin exploatările în regie, statul a înlocuit pe negustori, dar necomportându-se ca ei în exploatare şi vânzare, asistăm la cazuri ciudate, în cari cumpărătorii trec pe lângă pădurile statului, la un particular vecin, să cumpere lemne mai proaste şi mult mai scumpe ca la stat.

Nu este nici o mirare, căci exploatatorul particular vinde cumpărătorului ce-i trebue din pădure, cât îi trebue şi când îi trebue şi cu cea mai mare înlesnire de ridicare a materialului, căci tae, încarcă, plăteşte şi pleacă. Şi în asemenea condiţii, omul plăteşte ori cât i se cere.

Exact in acelaş mod ar trebui să procedeze şi statul în ce priveşte pădurile sale de baltă, căci: 1) N'avem interes să facem economie în pădurile de baltă, când mai toate au trecut vârsta exploatabilităţii, iar revoluţiile sunt atât de scurte.

2. Din baltă se poate scoate materialul numai la anumite epoce, de cari trebue să profităm.

Aceste epoce, de obiceiu nu sunt aşa de lungi, ca să cuprindă în ele tot timpul necesar doborirei şi fasonărei unui parchet şi distribuţiei detaliată a materialului rezultat.

3. Locuitorii n'au nevoe de lemn de lucru şi sferturi, ci de lemn de construcţie de anumite dimensiuni şi prea variate ca să le putem prevedea pe toate cu ocazia fasonărei, dar în orice caz de materiale provenite din păduri a căror stare de desvoltare să nu

treacă de aceea a codrişorului. In acelaş timp, s'ar putea vinde cantităţi considerabile de nuele.

4. In ce priveşte vânzarea materialului din baltă, nu eftenirea lui aduce cumpărători, ci înlesnirea ce se face acestora la eliberare.

Vânzarea cu carul, în zile anume fixate, şi plata pe loc la pădure unui agent, este singurul sistem prin care pădurile de baltă şi-ar căpăta importanţa ce merită.

Acest mod nu corespunde — ce-i drept — cu prescripţiunile din regulamentele în vigoare şi n'o fi nici cel mai regulat, dar este cel mai practic şi mai remunerator.

Cu acest sistem am curăţit pădurile Ocolului Comana de cele 80.000 grămezi de crăci şi marea cantitate de lemne de foc rămase răspândite şi nefasonate prin păduri din timpul exploatărilor germane, ori a epocei imediate după războiu;

Cu acest sistem, profitând de secarea temporară a braţului despărţitor al Dunării, toată uscătura care zăcea pe jos în Ostrovul Mocănaş (Oc. Giurgiu) de mai mulţi ani, am vândut-o în toamna anului 1921 timp de 4 zile;

Cu acest sistum am lichidat uscătura de pe jos şi resturile exploatărilor rudarilor din zăvoiul Zlateia, după ce materialul de lucru—plop—pe ales, l-a luat rudarii să facă albii în dijmă, realizând atât din vânzarea unora, cât şi a celorlalte, venituri întreite decât dacă s'ar fi fasonat materialul în sferturi pentru foc;

Şi cu acest sistem, aproape am terminat strângerea uscăturei de pe jos şi a doborâturei de salcie făcută de economii de vite pentru mugurit, în toată lunca inundabilă a Ocolului Comana.

Iar dacă acest sistem de vânzare al uscăturei se va extinde şi asupra vânzării arborilor verzi în picioare, numai aşa se vor putea exploata păduri, a căror aprobare de tăere este dată de câte 3 ani şi până acum nu s'a tăiat nimic şi numai aşa se vor putea curăţi lăstarurile dese din cele mai multă zăvoae din luncă.

11. Concluziuni

Constatările de până aci, ne conduc la măsurile de diferite ordine, ce trebue să luăm, pentruca punerea în mai bună valoare a terenurilor din regiunea inundabilă a Dunării, din punct de vedere silvic, să se realizeze.

A. Măsuri de ordin administrativ

Inainte de începerea ori căror lucrări, se impune:

Separarea terenurilor de diferite categorii, din întreaga luncă inundabilă, aşa încât Casa Pădurilor să aibă administrarea nestânjenită, şi fără nici un fel de amestec din partea Direcţiei Pescăriilor, a toturor terenurilor forestiere, iar Pescăria să se ocupe numai de bălţile în carî se poate pescui şi de culturile accesorii: stuf, papură, precum şi terenurile agricole, păşunile şi fâneţele din afara perimetrului pădurilor.

O anchetă provocată de noi în această privinţă, şi făcută în baltă de delegaţi ai Casei Pădurilor şi ai Direcţiei Pescăriilor, a şi recunoscut în principiu utilitatea acestei separaţiuni.

Schimbarea guvernului însă, a oprit executarea lucrărilor, până ce o altă comisie îşî va da avizul.

N'avem nici o teamă că nu se va ajunge la o soluţie favorabilă pentru păduri, căci ori cine va cerceta această chestiune, nu se poate să nu vadă clar, că a cere să fie administrate pădurile de baltă de Casa Pădurilor, pentru a face în acest chip gospodărie silvică, nu este o pretenţie absurdă, ci un drept legitim întârziat.

B. Măsuri de ordin technic-silvic

1. Reglementarea păşunatului, prin întocmirea de amenajamente pastorale.

2. Menajarea semînţişurilor existente şi a drajonilor de plop, cari sunt capabile să dea păduri cu un frumos viitor.

3. Distrugerea reniei să se facă în urma unei constatări mixte la faţa locului, pentru a nu se mai tăia în mod zadarnic din locurile unde nu mai este nici o nădejde de a se putea pescui, dar unde în schimb ar rezulta valoroase zăvoae.

4. Reimpădurirea pădurilor degradate de sălcii, din cari mai bine de 3000 ha se găsesc numai în Ocolul Comana. Extinderea cât mai largă a împăduririlor cu esenţe preţioase: stejar, frasin, ulm şi constituirea păşunilor împădurite, prin plantarea cu sălcii, exploatabile în scaun.

5. Punerea în valoare a micilor depresiuni acoperite cu apă numai o parte din an, precum şi a japşelor, privalurilor şi tereunrilor smârcoase, prin împăduriri cu plop şi salcie.

6. Inlocuirea pe cât posibil în toate celelalte zăvoae şi ostroave unde nu există păşuni împădurite, a tăerilor în scaun, prin tăeri din faţa pământului.

C. Măsuri privitoare la exploatare şi vânzare

1. Incetarea sau reducerea tăerilor în pădurile cu esenţe tari din apropierea bălţilor şi în majoritatea cărora posibilitatea este depăşită, pentru a se consuma numai lemnele de esenţă moale, căci în ocolul Comana de exemplu, nu se poate vinde un ster lemne de foc din esenţă moale, până nu se termină intâi toate cele tari.

2. Scumpirea cel puţin îndoită, a preţului lemnelor tari, faţă de cel al speciilor moi, căci numai aşa consumatorii vor preferi lemnele moi. Acum se vinde sterul de stejar din Comana, la 3—4 km. de gară, cu 35 lei şi sterul din zăvoae, de unde nu se poate scoate decât cu foarte mari greutăţi şi sacrificii, cu 20 de lei.

3. Alegerea sistemelor celor mai lesnicioase de vânzare pentru consumatori, adică vânzarea cu carul şi plata la pădure unui agent fiscal.

4. Profitarea de epocile bune, dar rari, de acces în zăvoae şi ostroave şi vânzarea nelimitată a materialului, oricui vrea să-l cumpere. In acest mod, se poate vinde materialul cu preţuri ce întrec ori ce prevederi; altfel, piere în pădure şi nu se scoate nimic,

5. Impăduririle ce propunem pe suprafeţele atât de întinse, vor necesita cheltueli mari.

In lipsă de fonduri, ele se pot acoperi cu o parte numai din valoarea uscăturilor depe jos.

6. Trecerea dela faza actuală, în care personalul inferior din baltă se ocupă numai cu paza, la o stare de exploatare intensivă şi sistematică, are nevoe de control vigilent, şi personal suplimentar bine retribuit, care să fie însărcinat cu taxarea şi vânzarea lemnelor depe loc*).

---

*) In partea I-a publicată în Nr. 11/12 din Decembre 1922, s'au strecurat următoarele greşeli:

La pag. 629, rândul 8 de jos în sus a se ceti 250 în loc de 3000.

„ 629, „ 5 „ „ „ „ „ 1000 „ „ „ 5500.

„ 637, în figură, acolada de „diluvium sur" cuprinde stratele dela nisip în jos cum bine se înţelege din text.

Scrieri consultate

1. *A. de Lapparent* . . . . . Traité de Géologie
2. *Gr. Ştefănescu* . . . . . Geologie
3. *V. C. Munteanu şi Corneliu Roman* . Le sol arable dela Roumanie
4. *D. Rusescu* . . . . . Chestia împăduririlor artificiale în România
5. *Dr. G. Antipa* . . . . . Regiunea inundabilă a Dunării
6. *Ing. I. G. Vidraşcu* . . . . . Valorificarea regiunei inundabile a Dunării
7. *Dr. Karl Gayer* . . . . . Traité de Silviculture
8. *Paul de Coulon* . . . . . Le Regim des forêts en Roumanie
9. *Eugene Vadas* . . . . . Plantation et cultures des saules contre les inondation
10. *C. Breton-Bonard* . . . . . Le peuplier
11. *Th. Rousseau* . . . . . Guide pratique de reboisemen
12. *A. Mathieu* . . . . . Flore forestière

P. Ioan

FABRICAREA CARBUNILOR DE LEMN IN OCOLUL SILVIC LAPUŞNA (Transilvania)

Cu ocaziunea luărei în primire, în anul 1920, a ocolului silvic Lăpuşna, am constatat în parcela în curs de exploatare că rămăsese o cantitate de buşteni de fag, cari începuseră să putrezească fiind tăiaţi în anul 1917 pentru confecţionarea de traverse în timpul fostului regim ungar.

Buştenii provenind din fagii cei mai frumoşi aveau o grosime în diametru măsurat la mijloc dela 30—40 cm. iar o lungime între 8—12 m.

Din cauză că prin extragerea acestor arbori masivul se rărise, putându-se considera această operaţiune ca o tăiere de însămânţare, am făcut un deviz pentru fasonarea buştenilor în chestiune în steri pentru lemne de foc, în scopul de a se curăţi menţionata parcelă pentru ca atunci când se va produce sămânţa să poată germina în bune condiţiuni, precum şi pentruca să nu se piarză cu totul valoarea materialulu lemnos tăiat.

In anul 1921, aprobându-se de fosta direcţiune centrală a

pădurilor din Cluj, devizul înaintat, am fasonat aceşti buşteni în lemne de foc rezultând un număr de 4102 steri.

Pentru fasonatul unui ster s'a plătit 10 lei, iar pentru căratul lui până la calea ferată silvică aflată la o distanţă care a variat între100 şi 1500 m., deasemenea 10 lei, în total aşa dar 20 de lei.

Pentru transportarea întregei cantităţi la depozitul de lemne al Statului din Ierbuş a fost nevoie de 315 platforme putându-se încărca într'una din acestea numai 13 steri.

Fiindcă pe ramificaţia liniei ferate „Meştera", a cărei lungime până la linia principală „Ierbuş-Lăpuşna" este de 4,5 km., panta atinge, în unele locuri, 100‰ vagoanele se uzează foarte repede şi pentrucă o parte din material era putred, aducerea sterilor în depozitul dela „Ierbuş" spre a se vinde ca lemne de foc n'ar fi rentat. Pentru aceste motive s'a aprobat ca să se fabrice dintr'însele cărbuni de lemn.

In acest scop m'am hotărît de a aduce lucrători cărbunari din judeţul Solnoc Dobâca, de oarece la prima licitaţie ţinută pentru transformarea în cărbuni a sterilor de lemne, cei câţiva ofertanţi lucrători români de prin împrejurimi, cari s'au prezintat, nu numai că au cerut un preţ exorbitant şi anume 60 de lei de suta de kg. cărbuni, dar au declarat că nu sunt siguri dacă vor putea să termine lucrarea într'un an sau un an şi jumătate.

Meşterii pe cari i-am angajat, parte unguri şi parte români, lucraseră în permanenţă la fabricarea de cărbuni în pădurile fostei administraţii ungare pentru necesităţile topitoriilor.

In timpul acestei administraţiuni, exploatarea pădurilor Statului şi a unei părţi din cele aparţinând comunelor se făcea în regie, o experienţă îndelungată dovedind că acest mod de exploatare este mai rentabil pentru Stat sau proprietarul respectiv.

La reuşita exploatărilor în regie foarte mult a contribuit şi procurarea la timp a fondurilor necesare, precum şi o mai mare descentralizare. Inginerii silvici respectivi, afară de aceasta erau specializaţi unii în construcţiuni de căi ferate şi poduri, alţii în construcţii de case, în plantaţiuni, în amenajamente, în lucrări topografice, în exploatări, în administrarea pădurilor comunale, etc.

In adevăr, după ce studenţii silvici terminau cursurile Academiei de Silvicultură dela Selmecsbánya (Schemnitz), care

durau 4 ani, erau obligaţi a face încă 2 ani practică, în care timp ei treceau prin toate serviciile enumerate mai sus.

După aceşti 2 ani, în care timp purtau numirea de *practicanţi*, ei depuneau aşa zisul examen de Stat, în urma căruia obţineau diploma de ingineri silvici, fiind repartizaţi la acele servicii unde dăduseră dovdă de o deosebită aptitudine.

Din cei mai capabili dintre dânşii se recrutau apoi viitorii şefi de secţii cari erau trimişi în străinătate pentru a se specializa şi mai mult.

In urma unei astfel de organizaţii, inginerii silvici au fost în stare de a executa lucrări de artă admirabile, lăudate şi de inginerii tehnici propriu zişi.

Astfel ei au făcut lucrări de regularea cursurilor rîurilor în vederea transportului lemnelor în stare liberă şi în plute inclusiv opusturile necesare; au construit căi ferate înguste întreţinându-le în cea mai perfectă stare; case de pădurari, de şefi de ocoale, de regiuni silvice utilizând cu un frumos stil architectonic şi o distribuţie de încăperi judicioasă.

Palatul fostei direcţiuni centrale a pădurilor din Cluj de exemplu precum şi multe asemenea impozante clădiri au fost construite tot de ingineri silvici după planuri de ei alcătuite.

Statul ungar făcea sacrificii şi pentru lucrători, astfel meşterii cărbunari aduşi de noi, cari lucraseră la Stat de mici, pe lângă leafa ce primeau, se bucurau şi de dreptul la pensie la bătrâneţe, iar pentru a nu părăsi localitatea, plecând în alte părţi, li s'a dat teren gratis, unde şi-au construit case de locuinţe şi gospodării frumoase.

Copiii lor, moştenind meşteşugul din tată în fiu, s'au perfecţionat şi mai mult, devenind astfel lucrătorif oarte pricepuţi.

Aplicând sistemul lor pentru fabricarea cărbunilor, care se deosebeşte de alte sisteme din nişte lemne de fag cari au stat 5 ani de zile în pădure, sub formă de buşteni acoperiţi cu un strat de putregai de un centimetru grosime de jur împrejur, proveniţi dintr'un masiv în vârstă de 100 — 120 de ani, am obţinut în termen mediu 111 kg. cărbuni dintr'un ster de lemne cântărind 430 kg. ceeace revine la 25,8%. Acest rezultat fiind foarte mulţumitor, m'am hotărît a descrie acest sistem de fabricare, care este o perfecţionare a celui slovac.

Condiţiele sub cari au fost angajaţi meşterii cărbunari au

fost următoarele: să li se restitue cheltuelile făcute cu venitul la comuna Gurghiu şi înapoiatul lor acasă; să li se plătească câte 200 de lei pentru facerea unei vetre şi 10 lei pentru 100 kg. cărbuni fabricaţi, iar pentru adusul lemnelor la vetre, dela o distanţă care variază între 10—150 metri, încă 4 lei de suta de kg.

Lucrătorii şi-au făcut singuri colibe în pădure, cu materialul necesar ce li s'a dat.

Fabricarea cărbunilor de lemn în grămezi verticale numite milier sau bocşe, cuprinde după sistemul lor 6 operaţiuni distincte şi anume: facerea vetrei, aşezarea lemnelor, acoperirea cu pământ, aprinderea, carbonizarea şi desfacerea.

Locul ales pentru fabricatul cărbunilor în ocolul Lăpuşna a fost „Valea Neagră" a cărei lărgime este numai de 15 metri.

1. *Construirea vetrelor.* — Cu facerea vetrelor s'a început la 10 Februarie 1921 procedându-se în modul următor: menţionata vale fiind îngustă şi pârâul curgând tocmai pe la jumătatea ei, a trebuit să se niveleze terenul, făcându-se în unele locuri poduri, iar în altele săpându-se pământul într'unul din maluri peste care s'a aşezat un strat de pământ gros de 40 cm. In total s'a făcut 8 vetre.

Intr'o bocşe având 30 de metri în circonferinţă şi o înălţime de 2.80 m. formată din 3 straturi de lemne aşezate unele peste altele, intră 136 steri, iar într'una care are o lungime de 32 m. în periferie şi o aceiaşi înălţime, încap 144 steri.

2. *Aşezarea lemnelor.* — Bocşa se construeşte astfel: în mijlocul vetrei se bat 2 pari la o distanţă unul de altul de 10 cm. a căror înălţime ajung până la jumătatea stratului (rândului) al doilea de lemne. Intre aceşti pari se pune aşchii de brad, care se aprind uşor, începând dela 10 cm. dela pământ, după care se leagă ca să nu cază.

Pe pământ în partea despre Sud se aşează un lemn gros de 15 cm. care ajunge până la cei doi pari. In jurul acestora se începe a se construi bocşa aşezându-se în imediata vecinătate a parilor lemnele cele mai putregăioase, pentru că acestea se aprind mai lesne, iar celelalte se pun cât mai apropiate unele de altele.

Pe măsură ce se construeşte bocşa, se scoate lemnul gros de 15 cm. astfel că atunci când ea este terminată, rămâne o gaură cu un diametru de 15 cm. care comunică cu parii unde se găsesc aşchiile de brad.

După cum am arătat mai sus, se aşează trei straturi de lemne, unele d'asupra altora, iar vârful se astupă cu resturi mai scurte de lemne, aşa că bocşa este prevăzută cu o gaură orizontală şi cu una verticală, care conduce până la jumătatea rândului al doilea de lemne.

Cele mai groase se aşează în primul rând, iar cele mai subţiri şi mai uşoare în al treilea.

3. *Acoperirea cu pământ.* — După ce bocşa construită din lemne este terminată, se acoperă cu un strat de frunze, de ierburi sau de cetină de brad astfel ca pământul să nu pătrundă printre lemne.

Peste primul strat de lemne se pune, de jur împrejur, pământ având o grosime de 20 cm. şi pentru ca el să nu se surpe, se udă puţin şi se bate apoi cu lopata.

Celelalte două rânduri de lemne nu se acopăr de jur împrejurul lor cu pământ, ci se lasă la o distanţă de un metru un interval de 20 cm. neacoperit. Grosimea pământului este tot de 20 cm. Vârful însă se acoperă cu pământ.

Pentru terminarea unei bocşe de lemne este nevoie ca să lucreze continuu 3 oameni timp de 4 zile, iar pentru aşezarea acoperişului cu frunze şi cu pământ încă o zi şi jumătate.

4. *Aprinderea.* — Indată ce bocşa a fost acoperită cu pământ în modul descris mai sus, pe gaura din spre Sud se introduce cu o prăjină cărbuni aprinşi, cu care se dă foc ăşchiilor de brad dintre pari.

5. *Carbonizarea.* — După ce s'au aprins ăşchiile, ceeace se vede după fumul gros ce ese din bocşă, se infundă gaura orizontală din spre Sud şi se lasă astfel bocşa o jumătate de zi, după cari intervalele de 20 cm. se astup făcându-se în acelaş timp la jumătatea stratului al treilea de lemne găuri mici şi anume la o depărtare cam de 20 cm. unele de altele, cu coada lopeţei, până la stratul de frunze.

Prin aceste găuri ese fumul şi intră aerul necesar carbonizărei. Dacă lemnele sunt ude,bocşa rămâne cu aceste găuri o zi, iar dacă sunt uscate numai, o jumătate de zi, după care timp se astupă făcându-se altele mai jos şi anume între stratul al doilea şi al treilea.

Se ţine astfel bocşa o zi.

Dacă lemnele de la vârful bocşei ard prea mult ese fla-

cără. In acest caz se îndeasă vârful punându-se resturi de lemne, peste care se aruncă pământ bătându-se cu maiul.

După ce bocşa a ars o zi cu rândul al doilea de găuri, acestea se astup, făcându-se în acelaş timp (una se astupă iar alta se deschide) dedesuptul lor, cam la jumătatea rândului al doilea alte găuri, depărtate însă unele de altele de 40 cm.

Cu aceste găuri se ţine bocşa timp de o zi până la o zi şi jumătate, după care se fac altele la 75 cm. distanţă de la pământ.

Găurile dela jumătatea stratului al doilea nu se astup de cât atunci, când se observă că ese flacăra pe ele, fapt care se întâmplă după trecerea unui interval de 2 zile.

Când se astup găurile din rândul al doilea, se fac altele în faţa pământului. De asemenea când încep să ese flacări pe cele făcute la distanţa de 75 cm. de pământ, după trecerea unui interval de 2 zile se astupă, rămânând încă o zi până la o zi şi jumătate numai cele de jos, după care, observându-se că lemnele s'au transformat în cărbune, se astup şi acestea, rămânând bocşa astfel închisă în toate părţile încă o zi şi jumătate până la două, după care se procede la curăţirea pământului de pietre. Pentru arderea unei bocşe este necesar prin urmare 10—12 zile.

6. *Desfacerea.* — Scoaterea cărbunilor se începe după curăţirea pământului de pietre, îndepărtându-l mai întâi, apoi se trage cu un cârlig de fier din stratul de jos pe o adâncime de o jumătate de metru. Cărbunii scoşi se depărtează de bocşă la o distanţă de 50 cm. cu o greblă de lemn avându-se grijă, ca atunci când se aprind, să fie stinşi cu apă.

In locul de unde se scot cărbuni se pune iarăşi pământ, continuând astfel până la terminare.

In timpul arderii lucrătorii trebue să observe bocşa atât ziua cât şi noaptea, pentru ca să nu ese foc pe găuri, în care caz, acesta se astupă, precum şi ca să nu se dezgolească de pământ, în care caz aceasta se aşează imediat la loc.

Capetele lemnelor din spre pământ a primului strat rămân de regulă necarbonizate complet. Aceste lemne se întrebuinţează însă, ca să se umple vârfurile altei bocşe.

Cărbunii cei mai buni se află în spre marginea primului şi celui de al doilea strat de lemne din care adese ori se scot despicături întregi transformate în cărbuni. Când lovim aceşti

cărbuni cu ceva produce un sunet metalic, spărgându-se în locul rupturei, iar dacă tragem peste ei cu degetul, nu lasă nici o urmă. Cei proveniţi dela mijlocul bocşei sunt mai arşi, sfărămându-se mai uşor.

După scoaterea cărbunilor din bocşe, se lasă o zi în contact cu aerul, după care se încarcă în platforme amenajate cu scânduri pe margini pentru ca să se poată transporta fără a cădea pe drum.

Spre a nu se pierde timp cu cântărirea, s'a făcut o ladă de 2 hl. unde, în urma mai multor cântăriri, s'a făcut media, socotindu-se că încap într'însa 46 kg. Incărcarea lăzilor se face cu ajutorul unor coşuri, a câtor-va lopeţi şi a unor vătrae de lemn.

Intr'o platformă întră 3680—3864 kg. cărbuni.

7. *Produsul.*—Din 4102 steri a rezultat 467.835 kg. cărbuni. La fabricarea lor au lucrat 13 meşteri cărbunari timp de 90 zile, iar 8 dintr'înşii numai 52 zile.

Dintr'o bocşe a cărei lungime în circonferinţă a fost de 30 m. au eşit 15.515 kg. cărbuni, iar dintr'una a cărei lungime a fost de 32 de metri, 16.423 kg.

Pentru descărcarea unei platforme şi aşezarea cărbunilor în magaziile depozitului din Ierbuş, s'a plătit 100 lei.

8. *Rentabilitatea fabricărei cărbunilor.* — După calculul făcut în cazul dacă s'ar fi transportat lemnele de foc la depozitul din Ierbuş, ar fi trebuit să se plătească pentru încărcatul unui ster în vagon 2 lei, iar pentru descărcatul şi aşezatul în figuri stereometrice în depozitul în chestiune 4 lei. Transportul unei platforme, în careîncap 13 steri, dela Valea Neagră până la Ierbuş a costat 156,50 lei, ceeace revine pentru un ster 12,04 lei. Valoarea loco-pădure a lemnelor socotindu-se 8 lei, iar fasonatul şi adusul la calea ferată costând 20 lei, preţul unui ster lemne transportat în Ierbuş revine la 46,04 lei. Aceste lemne fiind de proastă calitate, din cauză că începuseră a putrezi nu s'ar fi putut vinde decât foarte greu, de oarece pe valea Mureşului se fasonează multe lemne de foc de bună calitate. Presupunând cazul cel mai favorabil că s'ar fi vândut cu 75 de lei sterul, ar fi rămas un venit net pentru Stat de 22,96 lei, ceiace pentru cei 4102 steri ar fi făcut 94.181,92 lei.

In cazul însă al fabricărei cărbunilor s'a cheltuit pentru

fasonatul lemnelor în steri şi adusul lor la calea ferată 20 de lei de ster, ceiace revine de kilogram de cărbune 0,17 lei (82040:467835=0,17); pentru fabricarea unui kg. cărbune şi încărcatul lui în vagon, 0.143 lei, pentru transportul lui 0.04 (156,50:3772—cantitatea medie de cărbuni ce a încăput pe o platformă amenajată — =0.04), pentru descărcatul de pe „platformă şi aşezatul în magazie 0.027 lei (100:3772=0.027). Valoarea celor 4102 steri repartizată la 1 kg. de cărbune a fost deci de 0.07 lei (4102×8:467835=0.07).

In total costul unui kg. cărbune a fost de 0.45 lei

(0.143+0.04+0.027+0.17+0.07=0,45).

Aceşti cărbuni sunt destinaţi a se vinde prin licitaţie publică.

Preţul dela care se va începe licitaţia a fost fixat la 0.80 lei de kg. de sigur că el va fi depăşit.

Scăzându-se din această sumă cheltuelile făcute rămâne un beneficiu net de 35 de bani la kg. (0.80—0.45=0.35 lei).

Inmulţind cu 467.835 kg. obţinem suma de 163.742,25 lei. O diferenţă deci în plus faţă de cazul când s'ar fi vândut ca lemne de foc fasonate în steri la depozitul din Ierbuş de 69.560,43 lei.

Trebue avut în vedere, afară de aceasta, că pentru transportul sterilor la Ierbuş ar fi fost nevoie de 315 platforme, pe câtă vreme pentru cărbuni au fost întrebuinţate numai 124. S'a realizat astfel o economie de 191 platforme, care în loc de a fi expuse ca să fie uzate pe o ramificaţie de linie ferată foarte rea, au putut fi utilizate cu mai mare folos în altă parte.

La cele două licitaţiuni ce s'au ţinut pentru vânzarea cărbunilor şi anume la 20 Octombrie 1922, adică cu 10 zile în urma alcătuirei acestui articol, s'a obţinut pentru cantitatea de 137.500 kg. cărbuni 89 lei 60 pentru suta de kg., iar la licitaţia dela 10 Februarie anul curent, restul de 330.335 kg. cărbuni s'a vândut cu preţul de 120 lei suta de kg. astfel că în primul caz după scăderea tuturor cheltuelilor beneficiul Statului prin fabricarea de cărbuni în regie proprie a fost de 61.325 lei (0,896—0,45= 0,446 ; 0,446×137.500=61.325), iar în al 2-lea caz de 182.344,92 lei (1.002—0,45=0,552 ; 0,552×330.335=182.344,92) în total aşa dar 243.669 lei (61.325+183.344,92=243.669,92).

Dacă însă materialul lemnos s'ar fi vândut ca lemne de

foc nu s'ar fi putut încasa decât cel mult 94.181,92 lei după cum am arătat mai sus.

Prin industrializarea lui adică a transformării lui în cărbuni Statul a câştigat prin urmare 149.488 lei (243.669,92—94.181,92= 149.488) ceeace nu e de dispreţuit şi aceasta datorită numai unei conştiincioase aplicări a exploatărilor în regie într'un centru forestier ca cel din regiunea Gurghiului, în care înaintaşii noştrii în special d. inginer consilier silvic Liviu Marlian, s'au distins în construcţiuni de căi ferate etc. lăsându-ne astfel o tradiţie de muncă şi de bună gospodărie în rostul acestei administraţiuni silvice.

George P. Antonescu
Inginer silvic

CREDITUL FORESTIER

Zilnic auzim vorbindu-se de tot felul de credite şi nu ne putem explica în deajuns cum guvernele şi financiarii au lăsat în uitare creditul forestier.

Dar poate ceeace complică creiarea acestei forme de credit este imobilizarea de lungă durată a capitalurilor, căci finanţa are predilecţie pentru operaţiunile de scurtă durată şi cari procură beneficii imediate.

Sau poate creditul forestier nu este necesar?

Să examinăm dacă toate acestea sunt justificate sau nu.

Pădurea poate fi asemănată cu o casă de economie.

Proprietarul ei face, fără să ştie, *vărsăminte* sau depuneri prin toate actele de împădurire sau care ajută împădurirea şi *retrageri* prin toate actele de despădurire sau cari contribue la despădurire.

Natura chiar face *vărsăminte* prin creşterile anuale ale arborilor.

Proprietarul este liber *să retragă*, adică să se folosească de aceste creşteri anuale printr'o exploatare regulată şi periodică sau să le *capitalizeze* în pădurea sa, care face ca această economie să fructifice în mod automat cu dobândă compusă.

Dar pădurea afară de această utilitate imediată mai are şi o utilitate publică.

Este de observat că această din urmă utilitate este folosită de toate actele de împădurire sau care ajută starea împădurită şi cari sunt foarte asemănătoare cu *depunerile* sau vărsămintele şi este lovită prin toate actele de despădurire sau cari contribue la despădurire şi care sunt asemănătoare cu *retragerile* de capitaluri.

Când un proprietar forestier are nevoe de bani, el are drept să-i ia din pădurea lui în virtutea dreptului exclusiv de proprietate.

Prin aceasta el îşi satisface nevoile lui, însă în mai toate cazurile deserveşte interesul public.

Este deci esenţial pentru interesul general ca societatea să nu constrângă pe proprietar să facă tăeri abuzive în pădurea sa.

Se întâmplă chiar ca însuşi Statul, reprezentantul intereselor generale, să constrângă pe proprietar să facă tăeri abuzive în pădurea sa.

Să ne punem în situaţia unui moştenitor exclusiv forestier, care trebue să plătească imediat Statului taxele de moştenire, cari se ridică la o sumă destul de mare.

De unde să ia această sumă într'un interval atât de scurt în care este obligat să plătească?

Nu are altă cale decât să-şi vânză spre exploatare pădurea lui şi prin aceasta să sacrifice interesul public.

Intemeierea deci a unui *credit forestier* este indispensabilă pentru a permite proprietariior forestieri de a-şi procura sumele ce le sunt necesare la un moment dat, fără a distruge pădurea şi pe termen lung până când pădurea să ajungă la termenul exploatabilităţii sale.

Această formă de credit mai este necesară şi pentru lucrările de împădurire, cari necesită capitaluri mari şi imobilizate pe termene lungi.

La noi în ţară, există o instituţie special creiată pentru operaţiuni cu lungi termene căreia i s'a acordat privilegii speciale prevăzute în legea ei constitutivă dela 1873 : este *creditul funciar*.

Dacă s'ar aduce mici modificări acestei legi, această instituţie s'ar putea pune în situaţia de a aduce serviciile unui credit forestier, căci este mai bine de a adapta această instituţiune în plină activitate pentru scopul ce-l urmărim, decât a creia alta nouă.

Pentru adaptarea creditului funciar la creditul forestier, trebue să avem în vedere garanţiile ce le poate oferi proprietarul forestier acestui fel de credit şi rambursarea capitalului împrumutat plus dobânda.

Proprietarul aduce în gaj pădurea lui după cum un proprietar funciar aduce ca ipotecă imobilul său.

S'ar putea obiecta că garanţiile ce poate să aducă o pădure comparativ cu alte imobile ar fi mai mici, căci pădurea poate fi distrusă prin tăeri abusive sau incendii.

Dar dacă supunem pădurea regimului silvic, proprietarul n'o mai poate exploata după bunul său plac, iar în ceeace priveşte incendiul putem s'o asigurăm la societăţile de asigurare existente.

Dar dacă aceste două condiţiuni sunt satisfăcute, nu ştim ce obiecţiuni s'ar mai putea aduce în sensul că pădurea nu poate servi ca gaj pentru împrumut în aceleaşi condiţiuni ca şi celelalte imobile.

In ceeace priveşte rambursarea capitalului şi a dobânzilor aferente, aceasta s'ar putea face prin anuităţi sau plăţi eşalonate, prevăzându-se plata numai de când pădurea începe să fie producătoare de venituri şi proporţional cu ele.

Serviciile ce creditul forestier poate să le aducă nu se mărginesc numai la cele enumerate mai sus, el poate să ajute încă la ameliorarea pădurilor existente, la exploatarea lor ştiinţifică şi la industrializarea lor.

De asemenea poate aduce mari servicii pentru pădurile situate în grele condiţiuni de transport şi pentru care motive, nu sunt cerute spre exploatare căci avansurile ce s'ar face proprietarilor respectivi pot să fie în mod larg remunerate.

A. Atanasescu
INGINER ŞEF SILVIC

O CHESTIUNE DE DEMNITATE PENTRU CORPUL SILVIC

Se ştie de toţi camarazii că fondurile Casei Pădurilor devin din ce în ce mai mult — cu o rapiditate neobişnuită mai înainte de război, — fonduri de alimentare a nevoilor altor instituţii fără venituri proprii, ca: Arte, Instrucţie publică, Război, etc., şi de asistenţă socială. Autorităţi, funcţionari şi orice fel de persoane nu renunţă niciodată de a adresa cererile de lemne, cu menţiunea: „rog a mi-se acorda reducere de preţ". De invalizi, orfani şi văduve de război, nu vorbim; aceştia intră în categoria beneficiarilor cu drept istoric.

Cred că mai marii noştri îşi dau perfect seama de ceeace înseamnă pentru păduri, pentru serviciul silvic propriu zis şi pentru noi cei care executăm serviciul, această înstrăinare exclusivă a destinaţiunii veniturilor forestiere. O socoteală cât de simplă, ar dovedi că întrebuinţându-se veniturile pădurilor timp de 2-3 ani numai pentru nevoile pădurăreşti, într'un viitor nu prea îndepărtat se va ajunge la un surplus din care şi instituţiile enumărate mai sus, să beneficieze mai larg decât în prezent, când neafectându-se pentru propriile nevoi ale pădurilor decât o sumă ridicolă din fondurile bugetare prevăzute anual, veniturile sunt departe de cifra ce în mod normal şi logic ar trebui s'o reprezinte.

E timpul ca bugetul Casei Pădurilor să fie examinat şi discutat mai pe larg, avându-se în vedere mai întâiu interesele pădurilor, şi în al doilea rând Artele, Justiţia, asistenţa socială, etc.

Noi înţelegem şi apreciem perfect de bine importanţa în Stat şi a acestor instituţii, dar nu înţelegem ca pădurile să fie numai cupoane de rentă, iar noi simple instrumente de executare, având la dispoziţie mijloace mai proaste decât un alt funcţionar al cărui rol în practica de toate zilele e mai mic decât al unui pădurar. Asemenea situaţie în alte ţări nu există şi dacă am ajuns aci, vina în primul rând *e a noastră.*

Acestea în paranteză fiind zise, revenim la subiect.

Pentru anul acesta, Consiliul de Miniştrii a decis ca Statul — prin Ministerul de Domenii — să pună gratuit la dispoziţia comitetelor şcolare, materialul necesar pentru construcţia şcolilor rurale. Diferitele „ordine date ocoalelor în această privinţă, glăsuesc ca: „Aceste lucrări să fie executate cu precădere, iar materialele să se dea din orice „fel de arbori — căzuţi, uscaţi, deperisanţi, verzi, — „cruţându-se pe cât posibil lemnul de stejar; *sub formă „de operaţii culturale şi în acelaş timp din pădurile si- „tuate în imediata apropiere de comuna unde se con- „strueşte şcoala*".

Nu cunoaştem textul ordinelor şi instrucţiunilor care s'au dat Prefecţilor de judeţe, serviciilor technice judeţene, preşedinţilor de Comitete şi primarilor. Constatăm însă că toţi aceştia au înţeles că: şefii de ocoale sunt obligaţi să le pună la dispoziţie materialele imediat, oricând doresc ei — în zi de lucru ca şi de sărbătoare, ziua sau noaptea, pe ger de 25 grade sau zăpadă de un metru, — din arborii cei mai frumoşi, numai stejari, conform devizelor întocmite, unde fiecare local de şcoală se prevede a se construi în întregime (de la pardoseală până la acoperiş) numai din lemn; în fine, din locurile şi pădurile indicate de ei, care mai niciodată nu sunt acelea unde se pot face operaţii culturale.....

Işi poate închipui oricine la ce a dat naştere aceste nepotriviri dintre sensul ordinelor către ocoale şi sensul instrucţiunilor date acestor neprevăzuţi beneficiari ai celor mai de valoare produse ale pădurilor, respectiv între interesele pădurilor şi năzuinţele persoanelor care urmăresc şi alte ţeluri odată cu frumosul scop al ridicării nivelului culturii naţionale.

Din toată pletora de funcţionari, silvicultorii au fost în toate timpurile cei care mai mult decât toţi şi fără şovăire s'au sacrificat fiind siliţi a sacrifica şi pădurile — în faţa marilor interese ale ţărei. Cine nu ştie că noi am consimţit să se defrişeze aproape 10 % din suprafaţa totală a pădurilor pentru înfiinţarea de izlazuri

comunale?.... Dacă bine am făcut şi facem, aceasta e altă chestiune; ne va judeca posteritatea [1]).

Faptul cel mai grav însă şi la care ne opunem cu toată energia, e că unii din cei interesaţi, cum de ex. unii prefecţi de judeţe, înţeleg să reclame pe şefii de ocoale prin telegrame de câte 10 rânduri, pentru motive imaginate şi nejustificate, că aceştia *ar fi refuzând* predarea materialelor. In acelaş timp, în calitate de demnitari care veghează la menţinerea ordinei în stat, *dau ordine subprefecţilor şi primarilor să ia cu forţa din păduri* materialele necesare. Ceva mai mult, un domn prefect a ameninţat pe un camarad — dintre cei mai distinşi, care bolnav fiind nu pregetă de a-şi îndeplini modestul său rol cu o abnegaţie rară, — că *îl va lega împreună cu toţi pădurarii lui de copacii din pădure*, dacă nu se va supune dorinţelor lui. Camaradul, firesţe, s'a adresat parchetului. Faptul era să ia proporţii dacă alţii nu interveneau la timp pentru aplanarea conflictului.

Acestea se petrec în veacul XX, în fericita Românie, obosită de-atâta civilizaţie!

In numele acelora — mulţi la număr — care au avut şi au de suferit de pe urma unor funcţionari străini de Corpul Silvic, cari la adăpostul situaţiei lor meritate sau nemeritate, îşi permit să trateze pe membrii acestui corp în mod nedemn de cultura şi poziţia lor socială, protestez contra atacurilor de asemenea natură şi apelez la solicitudinea organelor noastre superioare asupra cărora aceste atacuri se resfrâng indirect. Deasemenea fac cel mai călduros apel către toţi camarazii, ca împreună cu noi să blameze pe cei care înţeleg să ne terorizeze, iar prin insinuări şi calomnii să ne discretize faţă de autoritatea superioară şi de societate.

Trăim momentele cele mai critice care s'au văzut de

---

1) Membrii Corpului silvic prin conferinţe, articole publicate în această revistă şi în ziare politice şi-au făcut datoria atrăgând atenţiunea bărbaţilor noştrii de stat că defrişările de păduri pentru creearea de păşuni comunale este cea mai mare şi mai ireparabilă eroare economică ce s'a făcut în ultimele decenii, ale cărei urmări vor fi funeste pentru silvicultură, agricultură şi bunul regim al apelor. (Nota comitetului de redacţiune).

la înființarea serviciului silvic: toți au tăbărât pe păduri tinzând a le distruge cu desăvârșire; delicvenții și braconierii au ajuns de o îndrăsneală nemaipomenită, diferite persoane și instituții la adăpostul unor formule fictive de legi și regulament *defrișează* sub ochii noștri cu o rapacitate de lăcuste tot ce a rămas bun în codrii; însu-și statul ne impune sacrificii pe care numai noi le apreciem în adevărata și teribila lor realitate.... Iar noi.... noi stăm nemișcați, înmărmuriți și mai nedumeriți ca oricând,

Nu stă oare în puterea noastră să ne unim și să facem front contra tuturor acestor liberalități care se manifestă din ce în ce mai intens? în interesul țării și al pădurilor pe care suntem obligați a le apăra, conserva și exploata în mod rațional.

E timpul de a lua o hotărâre grabnică în această privință. Orice întârziere va avea rezultate dezastroase.

Se cuvine ca fiecare din noi să se pătrundă de acest adevăr, și cu toții împreună să conlucrăm cu scrisul, cu vorba și cu fapta la curmarea unei stări de lucruri care nu mai poate fi tolerată. Inițiativa o poate lua oricine și ea va fi binevenită dacă va fi izvorîtă din adâncile și justele nevoi ale silviculturei românești.

Răsfoind câteva publicații din trecut și dosarele vechi ale ocolului, am constatat cu mâhnire că odinioară silvicultura a avut reprezentanți mai entuziaști și mai cu inimă decât generația actuală. Intre altele, am aflat de un frumos obicei, de care astăzi nici nu se mai pomenește. Silvicultorii se întruneau pe regiuni sau pe inspecții de mai multe ori pe an, la câte unul din ocoale, după o anumită ordine, în zile de lucru sau de sărbătoare, unde constituindu-se în cercuri forestiere discutau probleme de-ale noastre, țineau conferințe, vizitau păduri, etc.

Desigur că se admiteau și persoane particulare—notabilități, săteni — la aceste întruniri. Nu știu pentru care motiv s'au desființat aceste cercuri, căci presupun că au fost ordonate de o instanță superioară; ori dacă n'au fost, atunci au căzut în desuetudine și aceasta denotă un lucru mai grav: indică o modificare a mentalității primordiale, o descreștere și apoi o încetare a potențialului sufletesc

care a existat la început. Poate s'a invocat acel „leit motiv" din nenorocire just astăzi mai mult ca oricând: că n'avem timp disponibil pentru asemenea manifestări, care pe alocurea vor fi deviat dela adevărata lor menire, sau cine ştie ce alt motiv...

Oricare va fi fost motivul, nu poate fi admis de acel care înţelege cât de puţină psichologie în practica vieţii. Niciun motiv n'a putut fi plauzibil în favoarea desfiinţării acestor cercuri şi astăzi mai mult ca oricând se cere a fi reînfiinţate.

Găsim de prisos să insistăm prin argumente teoretice pentru susţinerea acestui punct de vedere. E deajuns să amintim că „cercurile culturale" ale corpului didactic de toate gradele, „conferinţele preoţeşti", „cercurile de studii agronomice", etc., capătă o desvoltare din ce în ce mai mare; până şi „cercurile de studii politice" au luat un avânt la care nu s'a ajuns nicăeri încă...

N'am pierdut din vedere „cercul de studii forestiere". Ştiu că există, deoarece am văzut pe sălile ministerului un afiş din 1920. Aş întreba însă pe unul din promotorii acestui cerc: câte şedinţe au avut loc în 1921 şi 1922 şi câţi ingineri silvici au luat parte la fiecare întrunire, în special câţi bucureşteni?

. . . . . .

A cui e vina? E a noastră, a tuturor, mari şi mici. Trăim oare într'o epocă de decadenţă? In mod sincer, n'o putem crede, căci ne cunoaştem firea destul de bine. Trebue numai iniţiativă ca să pornim acţiunea; negreşit că în al doilea rând ne trebue perseverenţă ca s'o menţinem şi se pare că aici e partea slabă a noastră.

Totuşi faţă cu faza extrem de critică prin care trec astăzi pădurile — şi noi împreună cu ele, — sperăm că de astădată nu se vor mai produce stagnări şi întreruperi. Puţină voinţă şi ceva entuziasm din partea noastră, a celor mulţi, puţin concurs şi bună voinţă din partea celor cari ne conduc, credem că vor fi deajuns ca lucrurile să se îndrumeze pe calea dorită.

Al. Ştefănescu
Inginer silvic

REFLEXIUNI ASUPRA TAXELOR VAMALE CU PRIVIRE LA EXPORTUL LEMNULUI

Prin ultima decizie a Ministerului de Finanţe, s'a stabilit ca taxa de export pentru un metru cub de cherestea să fie 150 lei, în loc de 10 lei cum era mai înainte. Ne legăm de acest articol, fiind cel mai însemnat la exportul lemnăriei şi reflectăm dacă cei loviţi prin această măsură au dreptul să se plângă de ea.

Un ziar care se ocupă cu chestiunile economice, se întreba — nu de mult — după ce criteriu s'a condus Ministerul de Finanţe, ca să aplice taxa de 150 lei? şi nu uita să adauge — acelaş ziar — că suma pro metru cub e prea mare.

Noi, ne întrebăm dacă această taxă n'a isvorît din alte consideraţiuni decât din cele de ordin financiar.

Şi anume, ne întrebăm dacă d-l ministru de finanţe nu se va fi gândit cumva, că ar fi bine să se mai stânjenească, „avântul" pe care-l luase exportul lemnului, în ultimul timp?!

Desigur, această ipoteză va minuna pe unii economişti, cari zic — şi pe drept cuvânt — că exportul în general, trebue intensificat la maximum pentru salvarea leului, etc.

Decât, în privinţa lemnului, acesta are o meteahnă! E ştiut că lemnul — pentru a-l putea avea indefinit — trebue «cultivat».

Ceeace nu se ştie însă în această chestiune, este statistica pădurilor!

Înţelegem să facem calcule de tot felul din moment ce cunoaştem o chestiune la origină.

Aşa de pildă: convenim să spunem că în anul în curs, vom exporta... atâtea vagoane de grâu, dat fiind că s'a însămânţat... atâta suprafaţă şi că oferta fiind mică, iar cererea pe pieţele străine fiind mare, valoarea unui vagon de grâu va creşte şi deci şi taxa de export se poate mări.

Aceasta o înţelegem; dar când economistul nu ştie cât lemn mai avem în ţară, iar specialistul forestier ştie bine că statisticile existente nu's exacte şi că pornind — aşa cum am pornit-o după războiu — cu exploatarea lemnului n'o să putem merge multă vreme, fiindcă materia lemn este epuizabilă, atunci — după ce se vor şti toate acestea — cred că economiştii vor fi de acord cu noi zicând că: *exportul lemnului trebue îngrădit!*

* * *

Faptul acesta ne conduce la două ordine de idei, dintr'odată:

1. Prin îngrădirea exportului de lemne se prea poate să pierdem pieţele de desfacere ale străinătăţii, ceeace ar avea consecinţe asupra stării economice, fiindcă cele câteva milioane de metri cubi de lemnărie exportată reprezintă o importantă sumă de bani care ar intra în ţară.

2. Lăsând deplină libertate la exportul lemnului (încasând adică taxe vamale prea mici) ar da naştere la o întrecere între diverşi capitalişti, doritori de a industrializa lemnul şi respectiv a achiziţiona păduri spre exploatare.

Aşa vedem că zilnic se constituesc noi asociaţiuni având ca obiect exploatarea lemnului.

Această stare de lucruri însă este dăunătoare, fiindcă lemn se exploatează, dar păduri nu se creează la loc! Astfel fiind ne întrebăm «ce trebue să dorim»?

Devastarea completă a munţilor noştri pentruca peste 20 de ani să importăm scânduri?

Sau riscul de a pierde debuşeurile streine de desfacerea lemnului?»

Iată o problemă care merită să fie desbătută şi care cere o soluţie grabnică.

Noi nu vedem deslegarea acestei chestiuni, decât în modul următor:

1. Să dăm dreptate exportatorilor de lemnărie şi să zicem, că în adevăr taxa de export — astăzi în vigoare — e prea mare, adică să se revină la vechile taxe de export (de lei 10 pro m. cub de cherestea), cu condiţiunea ca fabricanţii cari au păduri în exploatare şi cari vor să-şi exporte produsele, să reîmpădurească munţii pe cari i-au exploatat.

Această convenţiune însă, ar avea o înrâurire prea mică cu privire la intensificarea replantaţiunilor, fapt ce ne conduce la:

2. Ideea legiferării. Intreprinderile cari exploatează păduri să fie obligate—prin lege—să-şi reconstitue suprafeţele tăiate, chiar dacă atunci când au început exploatarea nu s'au legat cu această însărcinare.

Ni s'ar putea obiecta că aceasta ar fi o lege drastică. Mărturisim că nu vedem într'ucât ar putea fi; ba ceva mai mult: exproprierea care a fost legalmente consfinţită, nu este destul de drastică? Şi cu toate acestea s'a aplicat şi se aplică tuturor latifundiilor.

Dar menținerea chiriașilor — prin lege — în domiciliii ce nu le aparțin, nu reprezintă un ce destul de drastic?

Și totuși, cu oarecari nemulțumiri bineînțeles, viața își urmează cursul ei.

3. Dacă prin bună învoială exploatatorii nu vor sau nu pot să întreprindă lucrări de replantațiuni, nu rămâne decât ca: *ministerul de finanțe să mențină taxele vamale ulterior hotărîte, dar să atribue cel puțin un sfert din venitul acestor taxe pentru restaurarea munților.*

Este logic, și e legal!

Aceste taxe reprezintă un venit pe care îl încasează statul după urma pădurilor, păduri cari — dacă n'ar exista — nici statul n'ar încasa nimic.

Se cuvine atunci, ca cel puțin a patra parte din aceste venituri (taxele vamale asupra lemnului) să fie puse la dispoziția reconstituirii pădurilor. Dacă ne vom conduce după bătrânul principiu:

«Laisser faire, laisser aller!»

în materie de păduri, nu peste mult timp se va întâmpla:

1. Să nu mai avem lemn de exportat și implicit să pierdem piețele de desfacere;

2. Să nu mai încasăm niciun leu — ca taxă pentru exportul lemnului — fiindcă nu vom mai avea ce exporta.

Aceste lucruri sunt matematic stabilite.

Noi le scriem căci:

„verba volant, scripta manent",

iar atunci când cele ce scriem acum se vor întâmpla, specialiștii forestieri se vor putea ușor desvinovăți, ca unii cari au dat de multe ori semnalul de alarmă!

Horia Manole
Inginer silvic

ADNOTĂRI ENTOMOLOGICE

La Berlin în editura Paul Parey anul 1922, a apărut lucrarea Forstinsectenkunde de d-nii Nüsslin-Rhumbler.

Acest tratat răspândit de curînd și la noi, fără a face o risipă de știință, oferă cetitorului în o formă perfect originală o rezumare a lucrărilor monumentale din literatura forestieră germană datorite lui Ratzeburg, Teodor Har-

ting, Herman Nordlinger, Vilh. Jos. Eichhoff, Bernard Altum, H. Nitsche, Gustav Henschel. Escheric etc.

Autorii elucidează multe controverse ştiinţifice şi dau o cât mai mare desvoltare chestiunilor biologice, chestiuni care trebue să stea la baza oricărei lucrări în domeniul Entomologiei forestiere. Cu aceste mari calităţi, tratatul

Schema genezei apendicelor cefalice după Nüsslin-Ruhumbler

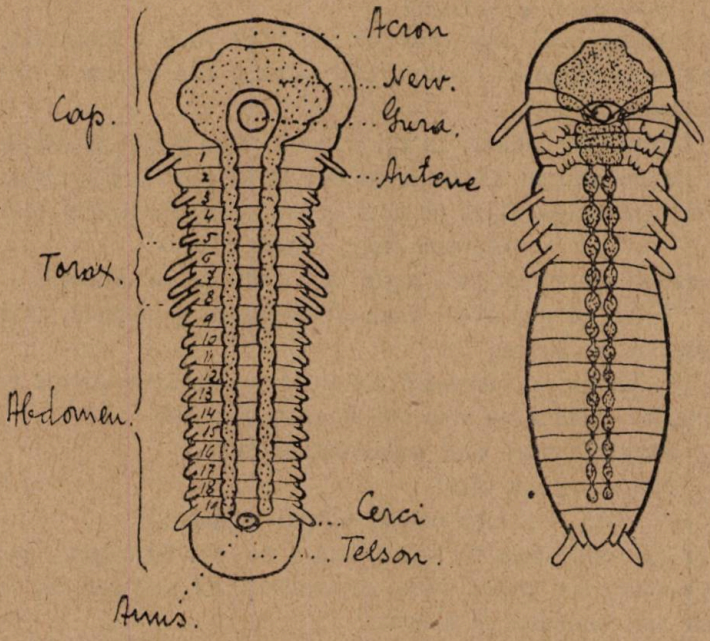

merită să pătrundă cât mai mult în rîndurile silvicultorilor noştri şi să stea la îndemână fie căruia.

Din studierea acestui tratat am reţinut totuşi unele chestiuni cari mi s'au părut că pot comporta oare care discuţie şi le voi analiza în ordinea desvoltărei dată de autor începând cu cele referitoare la morfologia generală.

Astfel la pag. 11 capitolul 1 paragraful 1 găsim titlul: *„Articulaţia exterioară a corpului insectelor, Morfologie.*

Aci se expun consideraţiuni embriogenetice asupra apendicelor cefalice astfel: „Prima e regiunea corpului

(Acron) ce poartă orificiul bucal şi a 2-a e regiunea cozi (Telson) care are orificiul anal ;

Intre aceste 2 segmente lipsite de prelungiri sunt in- „tercalate 19 segmente cari contrar marginaşelor sale sunt „prevăzute cu câte o pereche de prelungiri dar aceste „prelungiri numai în unele segmente ajung la desvoltarea „lor normală".

„Dintre aceste 19 segmente 5 vor trecea la confor- „maţia capului, 3 la a toracelui şi restul de 11 la con- „formaţia abdomenului".

„In fazele port embrionare se găseşte o contopire „a segmentelor dând naştere cutiei craniene mai mult sau „mai puţin unitară, dar după ce s'a făcut o transpoziţie „a primelor 2 segmente. Primul, segmentul antenant şi al „doilea cel intercolori se aşează în aşa fel ca să fie „deasupra orificiului bucal aşa că numai ultimele 3 seg- „mente din cele 5 care iau parte la constituirea capului, „aşa numitele segmente maxilare persistă înapoia orificiului „bucal şi anume al 3-lea sau segmentul mandibular, al „4-lea sau segmentul maxilar al 5-lea sau segmentul la- „bial. Segmentul antenal va desvolta antenele, *segmentul „intercolor rămâne fără prelungire*, segmentul mandi- „bular falca superioară, segmentul maxilar falca inferioară „şi în fine segmentul labial buza de jos print'o perfec- „ţionare a apendicelor"!

Acelaş fel de a privi geneza apendicelor cefalice se găseşte şi în lucrarea Fortinsecten Mitteleuropas de Escherich (Berlin 1914 edit. Paul Parey) la pag 13 şi 138-142, lucrare ce a fost consultată de d-nii Nüsslin Rhumbler la întocmirea părţei generale.

Deci după d-nii Nüsslin-Rhumbler, *labra sau buza superioară este o simplă piesă, o prelungire exoscheletică de origină tegumentară ?*

Çredem însă că în faza actuală a ştiinţei, când majoritatea naturaliştilor admit ipoteza transformărei speciilor şi derivaţiunea genealogică a unora din altele, când pentru stabilirea clasificaţiunei, zoologia modernă ne pune în mână trei serii de fapte ce se pot controla reciproc şi care se raportă la anatomia comparată, Paleontologie şi Embrio-

genie putem discuta pe această bază şi să vedem până la ce punct afirmaţiunea de mai sus poate sta în ştiinţă. In acest scop vom face o scurtă incursiune în ramura respectivă a ştiinţei.

Dacă analizăm despărtământul ortopodelor vedem că el cuprinde 5 clase ce se pot grupa în 2 despărţăminte constituind 2 serii filogenetice bine distincte. Ambele serii debutează prin forme acnotice din care derivă apoi formele aeriene.

In prima serie, regiunea cefalică cuprinde 5 perechi de apendicite dintre care primele 2 perechi sunt situate înaintea gurei (preorale). Ambele perechi sau numai cele dintâi sunt desvoltate în organe sensoriale. Acest despărţământ se numeşte *Antenifere* şi cuprinde Crustacei, Miriapozii şi insectele.

In general embriogenia şi anatomia comparată dovedesc că insectele derivă din ortropode care erau prevăzute cu picioare abdominale cum sunt astăzi miriapodele.

Dar dacă presupunem că aceste consideraţiuni n'ar fi suficiente urmează să facem analiza sistemului pieselor bucale, vom constata că aceste apendice bucale cu toate adaptările la cari s'au pretat rămân construite pe un plan identic. Deşi labra şi-a pierdut orice asemănare exterioară cu un apendice, totuşi, vedem la majoritatea formelor de insecte o uşoară esincrură, care o divide în 2 jumătăţi legale. Studiul nervaţiunei ne arată că la Protocerebron care dă nervii la ochi se adaogă 2 perechi de ganglioni postorali cari s'au urcat dealungul Colicrului esofagian şi care se numesc Dentocerebron şi Tritocerebron; ganglionii din dentocerebron trimit nervii la antene; cei din tritocerebron la labră.

Deci labra trebue considerată ca şi labium rezultând din fuzionarea unei perechi de piese pe linia mediană.

In acest caz labra apare ca un echivalent morfologic al celei de a 2-a pereche de antene a crustaceilor.

Ioan Florescu
Conferenţiar de zoologie forestieră

RECENZII

Imbătrânirea artificială a lemnului prin ozon. (La Nature, 19 Août 1922).

Lemnul *verde* nu se întrebuinţează în industrie; mai înainte de a fi lucrat, lemnul se deshidratează parţial şi se curăţă de anumite substanţe alterabile pe care le conţine atunci când este de curând tăiat. Obiectele fabricate din lemn *verde* sau *aproape verde* se deformează încetul cu încetul, adăogându-se la aceasta şi pericolul iminent al distrugerei prin atacul ciupercilor şi însectelor xilofage.

Nu suntem prea depărtaţi de timpul când singurul mijloc pentru îmbătrânirea lemnului tăiat era *uscarea naturală:* 4—10 ani — după esenţe şi întrebuinţări — se ţinea lemnul în aer liber, adăpostit sau neadăpostit. Inconvenientele acestui sistem erau prea mari şi atunci s'au desvoltat metoadele de *uscare artificială* prin căldură şi ventilaţie, flambaj, injecţinni sub presiune etc. Aceste metoade n'au dat şi nu vor da rezultatele dorite, căci îmbătrânirea lemnului prin expunerea sa îndelungată la aer liber este mai mult decât o uscare fizică propriu zisă: este şi un processus chimic din cauza substanţelor ce compun seva cari se oxidează şi se rezinifică în timp ce amidonurile, zacharurile şi albuminele dispar.

Uscarea artificială cu vapori nu *senilizează* lemnul ci numai îl deshidratează, lăsând însă neatinse amidonurile şi alte substanţe cari devin focarele de desvoltare a atâtor inamici distrugători ai lemnului.

Războiul mondial a pus imperios problema procurărei materialului lemnos perfect uscat — *îmbătrânit* — necesar fabricatelor multiple de război. După nenumărate experienţe, Inginerul Otto—căpitan în rezervă din artilerie—a reuşit să industrializeze o metodă originală de *senilizarea* lemnului prin ozon. Datorit acţiunei combinate a căldurei şi ozonului, lemnul de curând tăiat se îmbătrâneşte artificial în 2—3 săptămâni, întocmai cum ar fi fost după o expunere de câţiva ani la aer liber.

Instalaţiunea cuprinde: *etuvele* unde se aşează materialul supus ozonificărei; *radiatorii* cu vapori pentru încălzit; *pompele* pentru aspiraţiunea aerului, ce se usucă prin clorură de calcium, *ozonificatorii* cari ozonifică oxigenul aerului uscat, trimis de pompele aspiratoare.

Graţie trimeterei alternative de aer ozonificat şi de aer uscat în etuvă, lemnul suferă o deshidratare aproape completă; afară de aceasta, amidonul, zacharurile şi albuminoidele din celule lemnoase se oxidează şi rezinifică iar alte substanţe devin imputrescibile; culoarea lemnului nu suferă nici o modificare. Examinate la microscop, secţiuni în lemne expuse ozonului, se constată că prezintă aceleaşi caractere ca şi lemnele îmbătrânite natural. Sonoritatea, rezistenţa şi elasticitatea sunt identice cu a lemnelor perfect uscate în mod natural.

După datele obţinute de „Compagnie française des bois" costul ozonificărei pe m. c. este de 18—30 fr. după grosimea lemnelor. Avându-se în vedere diferenţele enorme între preţul pe m. c. de lemn verde şi cel pe m. c. de lemn perfect uscat — mai bine zis senilizat — diferenţe ce vor atrage pe comercianţi şi industriaşi, avându-se în vedere rezultatele repezi şi strălucite date de metoda ozonificărei lemnelor, nu va fi prea îndepărtat timpul când această metodă va înlocui pe toate celelalte metoade de uscare şi prezervare artificială a lemnului.

In ţara noastră unde coeficientul de industrializarea lemnului este aşa de redus, s'ar realiza un progres economic netăgăduit dacă metoda mai sus descrisă ar ocupa locul ce merită în industria noastră forestieră.

NOTE

Trăznetul şi arborii. S'a explicat imunitatea de care se pare că s'ar bucura unele esenţe forestiere prin descărcarea preventivă, lentă ce se va face graţie formei ascuţite şi dantelate a aparatului lor foliaceu. D-l V. Schaffers a arătat că nu există nici un raport simplu între potenţialul descărcărei lente şi frecuenţa căderei trăsnetelor asupra arbori'or, ceiace a adus la concluziunea că explicaţiunea dată mai sus este eronată. (Revue générale des Sciences 30 Dec. 1922).

Creşterile de vară suplimentare. In determinarea vârstei arborilor după numărul inelelor anuale, creşterile de vară suplimentare—sau falsele inele—nu sunt o cauză de erori prea mari, căci—cu excepţia câtorva esenţe—formaţiunile lemnoase cari iau naştere în asemenea cazuri se adaogă într'o formă aproape continuă la

producțiunea normală (G. L. Fimke. Revue générale des Sciences, 15 Dec. 1922).

Respirația rădăcinelor. Rădăcinele plantelor sălbatece au respirația mai intensă ca aceia a plantelor cultivate. Activitatea fenomenelor respiratorii se mărește prin acțiunea aerului radioactiv și nu s'a găsit niciodată și în nici o parte, printre produsele de secrețiune, alt acid organic sau mineral decât CO^2. (Y. Stoklasa. Revue générale des Sciences, 15 Dec. 1922).

O nouă bacterie a solului. Se numește Bacillus Truffanti Truffant descoperită de D-l G. Truffant. Bacteria este fixatoare de azot ca și *Clostridium Pastorianum* cu care se înrudește; reduce nitrații și nitriții iar în mediu supra azotat își pierde facultatea de a fixa azotul liber.

Andrei Ionescu

COLECTA

Făcută pentru ajutorul brigadierului Avram Țicu din Dobregea grav rănit în luptă cu fiorosul bandit Vasile Vârlan

Suma din urmă:	Lei 1.076
Regiunea silvică *Baia Mare*	45
„ „ *Lipova* (Ocolul Dumbrăvița) .	73
Ștefan Mantea (personalul din Ocolul Giurgiu) .	400
P. I. Tănăsescu, „ „ „ Ghermănești.	100
Total general . . .	1.694

COLECTA

Pentru ajutorul văduvei și celor 3 copii rămași de pe urma colegului R. Căzănescu

Suma din urmă	9890
Au mai subscris:	
M. Manoilescu	200
I. Șterba	200
I. C. Nistor-Văleanu	200
C. Sfetcovici	200
Gr. Crețescu	200
Soc. Göetz (Tarcău)	500
Total general . . .	11390

Lista se ține deschisă tot anul.

Comitetul

TABLOU

De sumele colectate din iniţiativa d-lui inginer inspector general silvic Alex. Gostovici, şeful Regiuuei a 10-a silvică Constanţe pentru a veni în ajutorul brigadierului silvic Avram Ţicu dela perimetru de plantaţie Caraomer din Ocolul silvic Comarova, judeţul Constanţa, grav rănit în luptă cu vestitul şi fiorosul bandit Vasile Vârlan şi care a contribuit în mare parte la prinderea acestui tâlhar.

Numele persoanelor cărora li s'a încredinţat listele				Sumele adunate
Inginer silvic V. I. Stănescu	Şeful	Ocolului	Ostrov	800
Inginer şef silvic Gh. Condrea	„	„	Enişenlia	505
„ „ „ idem	„	„	Cernavodă	565
Inginer silvic I. G. Protopopescu	„	„	Comarova	—
Iginer şef silvic Dum. Ivancea	„	„	Cerna	1520
Ineiner silvic N. Gheorghiu	„	„	Casimcea	1520
„ „ Horia Grecu	„	„	Ciucurova	1560
„ „ Matei Pandrea	„	„	Babadag	6000
„ „ Virgil Ionescu	„	„	Tulcea	2212
Inginer şef siivic Gh. Stamatescu	„	„	Niculiţel	726
„ „ „ Marin Niculescu	„	„	Măcin	360
„ silvic Ioan Florescu	„	„	Turtucaia	1280
„ „ Mih. Fiera	„	„	Siltstra	545
„ „ An. Petrov	„	„	Kurtbunar	3843
„ „ Eremia Mavrodin	„	„	Bazargic	3505
Inginer şef silvic David Petrescu	Agent	de	control	500
Inginer inspector g-ral Al. Gustovici	şeful	Regiunei	2-a	1170
		Total . . .		26611

CHITANŢA

Lei B. 26.611 — Adică lei douăzeci şi şease mii şease sute unsprezece declar că am primit dela d-l inspector generel silvic Alex. Gostovici şeful regiunei a X-a silvică Constanţa, ce a colectat prin d-nii şefi de ocoale din cuprinsul Regiunei a X-a silvică. Drept care dau această chitanţă, mulţumind tot deodată tuturor persoanelor care au subscris sume de bani pentru a veni în ajutorul meu.

Constanţa 23 Ianuarie 1921.

Avram Ţicu
Brigadier silvic la Perimetrul de plantaţie Caraomer

Proces-Verbal No. 7

Şedinţa dela 22 Decembrie 1922

Şedinţa se deschide sub preşedinţia d-lni Al. Constantinescu; asistă d-nii: P. Antonescu, C. P. Georgescu, C. Sava Goiu, I. Comanici, N. Elefterescu, M. P. Florescu, G. Turneanu, V. Stinghe, D. Robănescu.

Se citeşte procesul verbal No. 6 al şedinţei din 5 Iulie 1922 şi se aprobă.

2. Se aprobă resultatul licitaţiei exploatărei pădurei din Zăvoiul Râul Târgului Muscel, proprietataa Cercului Silvicultorilor pe preţul de 382.000 lei asupra d-lui Ghiţă Ionescu din com. Ţigăneşti (Muscel)—şi se autorizâ comitetul de a face formele legale de vânzare.

3. Se aprobă numirea d-lui inginer silvic Em. Niculescu, ca ajutor al secretarului şi casierului, cu începere dela 1 Ianuarie 1923 fixându-i-se un onorar de 500 lei lunar.

4. Se hotăreşte a se face preîntâmpinarea colegilor care au luat parte la congres, spre a-şi achita cotizaţia de participare la congres. Se aprobă a se plăti diferenţa de 1760 lei din fondul societăţei d-lui Dimitrovici (Cernăuţi) spre a se achita restul de cheltueli a Congresului din Cernăuţi.

5. Se hotăreşte ca după 1 Ianuarie să înceapă ciclul conferinţelor cercului de studii forestiere din Bucureşti, precum a face apel şi la colegii din provincie spre a ţine conferinţe în diferite părţi ale ţărei, cu subiecte în legătură cu buna conservare a pădurilor.

6. Asupra preîntâmpinărei d-lui inginer silvic M. Ittu, pentru editarea Terminologiei Silvice, se deleaga o comisie compusă din d-nii: P. Antonescu, I. Comanici şi V. Stinghe, ca în colaborare cu d-l Ittu să hotărască asupra procurărei şi coordonărei materialului şi editărei lucrărei.

7. Se hotăreşte a se interveni pe lângă Ministerul Instrucţiunei Publice de a se introduce cursul liber de silvicultură în toate şcolile normale de învăţători şi seminare din ţară şi care cursuri libere se vor preda de inginerii silvicii.

De asemenea se va face apel la toţi inginerii silvici din oraşele sau apropierea oraşelor unde sunt liceie sau şcoli speciale de a se ţine conferinţi săptămânale elevilor din anii mai înaintaţi.

8. Se admit ca membri d-nii ingineri silvici: Teodor Ionescu, Demetriu Marian, Georgescu Constantin, Costi Nettea, Eftimie Petrescu, Horia Manole, Emil Niculescu, Ionel Moarcăş, Ion M. Despot, Vasile Trandafirescu, Const. Marcu, D. Teodoresu, N. Duldurescu, N. Popescu, Bruno Romoşan, Adalbert Schalat, George Fröhlich, şi Abel Rotea.

Se hotăreşte a se interveni la Ministerul Domeniilor de a se prevede sumele bugetare necesare trimiterei câtorva ingineri silvici, în străinătate pentru complectări de cunoscinţi şi numai din acei care au cel puţin 2—3 ani de practică.

10. Se respinge în unanimitate dimisiunea d-lui inginer şef N. Saegiu, consiliul neînţelegând ca un profesor de şcoala superioară de silvicultură să nu facă parte din societate.

11. Se hotăreşte a se interveni la Ministerul Domeniilor (Casa Pădurilor) ca toate publicaţiile de licitaţie pe lângă publicarea lor în Monitorul Oficial să se publice şi în Revista Pădurilor.

12. In fine se mai hotăreşte a se interveni la Ministerul Domeniilor, ca prin codul silvic să se oblige toţi proprietarii de păduri, să-şi publice aprobarea amenajamentelor şi în Revista Pădurilor, plătind aceiaş taxă ca şi la Monitorul Oficial, precum şi de a ruga pe toţi proprietarii de păduri de a se abona la revistă.

13. Congresul în 1923 va avea loc la Chişinău la finele lunei Mai; comitetul va fixa programul lucrărilor.

14. D-l P. Antonescu în numele întregului consiliu, mulţumeşte d-lui Preşedinte pentru generozitatea sa faţă de Societatea Progresul Silvic, pentru care s'a prevăzut în budgetul 1922/923 o subvenţie de 50.000 lei anual.

Preşedinte **Al. Constantinescu**

Secretar *M. P. Florescu*

Informaţiuni

In ziua de 4 Martie ora 1 p. m. în Sala de marmoră a Hotelului Boulevard din Bucureşti, inginerii silvici din România întregită au dat un banchet în onoarea colegului lor *Marin Drăcea*, care a obţinut Doctoratul în Sc. Silvice în Ianuarie a. c. la Universitatea din München.

La acest banchet au luat parte d-nii: *A. Constantinescu* Ministrul Domeniilor şi Preşedintele Soc. „Progresul Silvic"; d-l *Aureliu Eliescu*, vice-preşedintele Soc. „Progresul Silvic"; d-l *Emil Pangrati*, Rectorul Universităţei din Bucureşti; d-l *Vasilescu Karpen*, Directorul Şcoalei Politechnice din Bucureşti; d-l *Vâlcovici*, Directorul Şcoalei Politechnice din Temişoara; d-l *C. Buşilă*, Preşedintele Asociaţiei Generale a Inginerilor din România; d-l Ing. *Zănescu*, Secretarul General al A. G. I. R.; d-l *St. Cihosky*, Rectorul Academiei de Comerţ din Bucureşti; d-l Dr. *Bungeţianu*, profesor de comerţul şi industria lemnului la Academia de Comerţ; d-l Ing. *M. Cioc*, Reprezentant al marei industrii forestiere delegatul amicilor Şcoalei Politechnice; *Pensionarii*: M. Tănăsescu, C. I. Io-

nescu, G. Nicolau, N. C. Macovei etc. precum şi delegaţi ai diferitelor instituţii ca: d-l *Demetrescu-Vergu*, din partea Serviciului Silvic al Acadamiei Române; d-l *C. Bosoancă*, din partea Ad-ţiei Pădurilor Eforiei Spitalelor civile din Bucureşti; d-l *Gaitan Denize*, Secretarul M. S. Regina, fost Inginer silvic al Domeniilor Coroanei; d-l *C. Sava Goiu*, Directorul Şcoalei Superioare de Silvicultură din Bucureşti; d-nii *Caraman şi Demetrescu*, profesori la Şcoala Medie de Silvicultură din Temişoara; d-l *Daniil Clain*, Directorul Şcoalei inferioare de Silvicultură dela Brăneşti, *Preşedintele Societăţei Studenţilor* în Silvicultură, precum şi peste 70 ingineri silvici de toate gradele atât din Bucureşti, cât şi din ţară, în frunte cu d-l *C. Opran Ad-torul Casei Pădurilor.*

A fost o sărbătoare înălţătoare şi cu caracter academic. La banchet au toastat d-nii Al. Constantinescu, N. G. Popovici, Ç. Sava Goiu, Emil Pangrati, Vasilescu-Karpen, C. Buşilă, P. Antonescu, Dr. Bungeţianu, Aureliu Eliescu şi V. Stinghie; din discursurile rostite s'a desprins importanţa serbătoarei şi meritele serbătoritului.

D-l Dr. *M. Drăcea*, profund emoţionat a mulţumit tuturor celor prezenţi pentru interesul cauzei forestiere şi dragostea cu care a îmbrăţişat această manifestare colegială. D-l *A. Nedelcovici*, dela Mihăeşti (Muscel) în numele colegilor a oferit d-lui Dr. Drăcea, un butoiaş de salcâm în miniatură.

* * *

Adânc mişcat de sentimentele delicate ale înaintaşilor, ale camarazilor mai în vârstă sau mai tineri, cari la 4 Martie, de departe sau de aproape, au venit în număr mare spre a da corpului şi învăţământului nostru o solemnă mărturie de solidaritate iar celui ce iscăleşte dovada prietenii lor, le mulţumesc din suflet tuturor şi îi asigur de reciprocitatea sentimentelor mele. Aceste mulţumiri le exprim şi tutulor acelora care de departe au luat sufleteşte parte la manifestaţia din acea zi.

Dr. M. DRĂCEA
Inginer şef silvic

* * *

In ziua de 16 Martie a. c. promoţia VI (1899-903) *Alimănişteanu, Drăghiceanu, Lovinescu, Marinescu Coman, Popescu Toma, Popescu Mihi, Popescu Dem., Popov, Stan Stănescu*, a sărbătorit 20 ani dela absolvirea Şcoalei Superioare de Silvicultură de la Brăneşti.

S'a oficiat un Te-Deum în amintirea profesorului Ilie Păunescu Cârcea şi a Inginerului Silvic I. Hasnaş, morţi în decursul celor 20 ani.

S'a fotografiat în grup toată Seria împreună cu profesorii: P. Antonescu, N. Saegiu, C. Miclescu, N. Iacobescu şi cu d-nii C. Ionescu, consilier silvic, C. Sava Goiu, directorul Şcoalei Superioare de Silvicultură şi M. P. Florescu Secretarul Soc. „Progresul Silvic".

S'a oferit un banchet la restaurantul Iordache, în cinstea profesorilor. La acest banchet a participat şi d-l C. Opran Ad-torul Casei Pădurilor.

S'au rostit cuvinte frumoase de Inginerii Silvici: Coman Marinescu, Stan Stănescu, C. Alimănişteanu, Dem. Popescu şi au mulţumit în cuvinte pline de multă înţelepciune d-nii P. Antonescu, C. Sava Goiu, C. Miclescu, C. Opran, C. Ionescu şi M. P. Florescu.

Luăm act de manifestarea seriei a VI; dorim ca fiecare serie, să-şi serbeze la rând cei 20 ani dela absolvirea Şcoalei pentru legătura din ce în ce mai accentuată între profesori şi foştii lor elevi.

——

Corespondenţa privitoare la chestiunile redacţionale se va trimete pe adresa: Petre Antonescu inginer consilier silvic Str. Lucaci No. 91 bis. Bucureşti.

Pentru tot ce priveşte chestiunile de casă, administraţie şi expediţia revistei, se va adresa Administraţiei Revistei Pădurilor Casa Pădurilor (Ministerul Domeniilor şi Agriculturei), Bucureşti.

——

Comitetul de lucrări al Congresului al III al A. G. I. R. ce se va ţine la Cernăuţi, s'a constituit astfel:

Preşedintele Comitetului de lucrări: *Gr. G. Stratilescu.*

Preşedinţii secţiunilor în care s'a împărţit comitetul de lucrări: 1. Transporturi: *Al. Perieţeanu;* 2. Lucrări

Publice: *I. Arbore*; 3. Industrie: *C. R. Mircea*; 4. Mine: *I. Tănăsescu*; 5. Energie: *I. Ştefănescu Radu*; 6. Edilitate: *G. Balş*; 7. Silvice: *P. Antonescu*; 8. Învăţământ technic: *N. Vasilescu Karpen*; 9. Sociale: *I. Arapu.*

——

D-nii ing. silvic cl II Almoş Csutak, ing. stagiar Ştefan Guyas şi Emilian Pali, primiţi în corpul silvic al Statului pe ziua de 1 Februarie 1923, se repartizează ca ajutori primul la Ocolul Vaduri, al doilea la Ocolul Butoiu şi ultimul la Cărbuneşti.

D-nii Ingineri silvici Ioan Hossu, Anderco Abel, Victr Malarschi şi Emilian Pali se primesc în corpul silvic al Statului pe ziua de 1 Februarie 1923, primul cu gradul de inginer şef cl I, al doilea cu gradul de inginer şef cl II şi ultimii cu gradul de inginer silvic stagiar.

D-nii inginerii silvici Ştefan Ţurţuman şi St. Demetrescu absolvenţi ai Şcoalei Superioare de Silvicultură se primesc în Corpul Silvic al Statului pe ziua de 1 Februarie 1923, cu gradul de inginer silvic stagiar.

D-l inginer silvic C. Vasiliu absolvent al Şcoalei Sup. de Silvicultură se primeşte în Corpul Silvic al Statului pe ziua de 1 Februarie 1923, cu gradul de inginer silvic stagiar.

D-nii ingineri şefi silvici I. Seceleanu şi M. Ştefănescu Suhăţeanu se detaşează pe ziua de 1 Martie 1923 în mod provizoriu în calitate de agenţi de control, primul pe lângă regiunea silvică Sighişoara, iar al doilea pe lângă regiunea silvică Cernăuţi.

D-l inginer silvic cl. I Dem. Anghelescu dela Ocolul Turnu Măgurele, se transferă în interes de serviciu pe ziua de 1 Martie 1923 în aceeaş calitate la Ocolul Abrud, iar în locul d-sale se numeşte în mod provizoriu d-l inginer silvic cl. II Adalbert Ciurilla.

D-l inginer silvic stagiar Victor Malarski se numeşte pe aceiaşi zi în mod provizoriu şef al Ocolului Vânju Mare în locul d-lui inginer şef Em. Demetrescu, transferat în calitate de agent de control pe lângă regiunea silvică Orşova.

D-nii ingineri consilieri silvici onorifici Petre Antonescu, M. Tănăsescu, inginer consilier silvic V. Teodorescu şi inginer inspector general C. Sava Goiu, se numesc membrii în Consiliul Technic, primii doi pe ziua de 1 Martie 1923 şi ceilalţi doi pe 30 Iunie 1922, pe 3 ani.

——

Noile taxe de export pentru produsele lemnoase. — Ministerul de finanţe, luând avizul comisiunii superioare vamele, a decis să vină cu un proiect de lege care va stabili următoarele taxe de export pentru lemn şi produsele lemnoase:

Lemne de rezonanţă şi claviatură lei 300 metrul cub.

Lemn cioplit de brad 60 lei metrul cub.

Legăturoaie de brad 45 lei metrul cub.

Lemn subţire de brad sub 20 centimetri 45 lei metrul cub.

Traverse da brad lei 5 de fiecare bucată.

Trunchiuri de brad 150 lei metrul cub.

Lemne de fag, fasonat de doage 75 lei metrul cub.

Lemne de foc, cari vor fi redate exportului, cinci sute lei vagonul.

In ceeace priveşte stocurile de **lemn de stejar din Transilvania tăiat,** s'a admis ca traversele şi stâlpii de telegraf să fie preluate de către Direcţiunile generale C. F. R. şi P. T. T., pe un preţ ce se va stabili ulterior de comun acord. Din ceeace va rămâne după îndestularea consumului intern, se va permite exportul a 600 mii bucăţi **traverse de 1.30 metri lungime,** precum şi stejar lucrat cu autorizaţia ministerului de industrie şi comerţ şi cu o taxă vamală de 400 lei metrul cub.

Pentru restul lemnului de stejar netăiat încă, ca şi pentru acel din vechiul regat, se menţine aceiaş taxă prohibitivă de 1.500 lei metrul cub.

Pentru **lemnele de mină** mai subţiri de 20 centimetri la capătul gros, pentru **traverse mici şi** pentru **bulumaci,** s'a avizat la taxă vamală de 275 lei metrul cub.

——

Lemnăria veche de stejar care beneficiază de taxa vamală redusă de 400 lei metrul cub, va trebui să fie exportată cel mai târziu până la 1 Octombrie a. c.

Nouile taxe vamale se înţeleg netto, fără nici o altă taxă de comision.

Exportul lemnelor de stejar. — Prin noul regim s'au acordat unele avantagii speciale pentru lemnul de stejar din Transilvania, care era tăiat în acel moment.

In acest scop s'a format o comisiune compusă din d. Tacit inspector comercial, d. Kertsch inspector industrial şi un reprezentant al ministerului de domenii şi unul al uniunii generale a industriei forestiere. Imediat ce se va complecta comisiunea, va pleca în Ardeal spre a stabili cantităţile de lemn de ştejar tăiat şi cât se poate exporta, după ce se va reţine cantitatea necesară consumului intern.

Exportul acestor lemne trebue făcut cel mai târziu până la Iulie a. c.

* * *

SOCIETATEA
„PROGRESUL SILVIC"

COMITETUL LUCRĂRILOR
CONGRESULUI SILVIC
DE LA CHIŞINĂU

Stimate şi Iubite Coleg,

Consiliul de administraţie al Societăţii „Progresul Silvic" în şedinţa sa din 22 Decembrie 1922, în conformitate cu moţiunea votată în congresul dela Cernăuţi, a hotărît cu *congresul silvic din anul acesta să aibă loc la Chişinău şi anume la finele lunei Mai.*

Comitetul însărcinat cu pregătirea lucrărilor referitoare intrunindu-se în ziua de 15 Februarie a. c. a fixat urmă-i toarele chestiuni destinate a figura la ordinea zilei a acestui Congres :

1. *Reîmpădurirea Basarabiei faţă cu legea respectivă de expropiere.*

2. *Ameliorațiuni pastorale în legătură cu noua reformă agrară și legea inființări pășunelor comunale.*

3. *Mărirea producțiunei fondului forestier al Basarabiei și mijloacele pentru ameliorarea progresivă a pădurilor sale.*

4. *Principiile introduse în noua noastră legislație silvică și*

5. *Vânătoarea din punct de vedere sportiv, economic și legislativ.*

Astfel, fiind, vă rugăm să bine-voiți a trimete comunicările D-v., cu referire la chestiunile de mai sus, cel mai târziu până la 15 Aprilie a. c. pentru a putea fi cercetate, tipărite și distribuite din vreme tuturor membrilor, iar pe de altă parte, dacă doriți a lua parte la congres D-stră și familia D-stră, a vă înscrie la sediul Societății, pentru a se lua măsuri pentru întocmirea programului detaliat al Congresului, care program vi se va trimite la timp.

Față de dorința manifestată de marea majoritate a membrilor corpului technic silvic ca al 4-lea congres al societății „Progresul silvic" dela războiul de întregire al neamului să se țină în Chișinău, centrul economie și cultural al mănoasei noastre Basarabii, care, dând pildă de un înălțător patriotism, s'a alipit cea d'întâiu la Patria Mumă și în vederea soluționărei atâtor probleme forestiere care interesează în deosebi această binecuvântată provincie, avem încedere că și de astă dată ne veți da bine-voitorul D-stră concurs, pentru ca congresul în chestiune să aibă, ca și cele precedente, un deosebit succes.

Președintele Comitetului de lucrări
Inginer consilier silvic și profesor
Petre Antonescu

Secretar,
Inginer șef silvic
M. P. Florescu

MINISTERUL AGRICULTURII ŞI AL DOMENIILOR

CASA PADURILOR

DIRECŢIA AMENAJERILOR

Deciziune

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii şi al Domeniilor,

Asupra raportului Domnului Administrator al Casei Pădurilor

Având în vedere articolul 2 din Codul silvic,

Având în vedere articolul 2 din Legea Modificărilor la Codul silvic publicată în Monitorul Oficial No. 131/920,

Decidem:

Art. 1. Se aprobă de noi:

a) Studiul de exploatare al pădurii Lopătărească pendinte de comuna Lopătari, judeţul Buzău, proprietatea Obştei Moşnenilor din Lopătari, în suprafaţă de 200 hectare. Regimul codru cu trei tăeri succesive. Revoluţia normală 100 ani. După 4 ani se va face a 2-a tăere de regenerare iară a 3-a nu se va face până ce nu se constată că regenerarea pădurii s'a făcut complect. Garanţia de împădurire 300 lei de fiecare hectar;

b) Regulamentul de exploatare al pădurii Dealul Bălescu pendinte de comuna Goideşti, judeţul Buzău, proprietatea Societăţii Anonime pentru Industria Forestieră fostă Goetz cu sediul în Bucureşti, în suprafaţă de 1871 hectare 5000 m. p. Reg ul corului cu tăeri rase. Revoluţia normală 80 ani, exploatarea în 45 ani 1899-1944, cu garanţia de împădurire 800 lei de fiecare hectar şi cu obligamentul de a înfiinţa pepinierele necesare pentru plantarea porţiunilor exploatate dela anul 1910 încoace şi a fiecărui parchet în anul al 3-lea după tăere, contrar oprindu-se exploatările mai departe;

c) Rogulamentul de exploatare al pădurii Muşa Mare pendinte de comuna Lopătari, judeţul Buzău, proprietatea Societăţii Anonime pentru Industria Forestieră fostă Goetz cu sediul în Bucureşti, în suprafaţă de 1704 hectare 3000 m. p. Regimul codrului cu tăeri rase. Revoluţia normală 80 ani, exploaterea în 50 ani 1901—1951, cu garanţia de împădurire 800 lei de fiecare hectar şi cu obliga-

mentul de a înființa pepinierele necesare pentru plantarea porțiunilor exploatate în trecut dela anul 1910 înnoace și a fiecărui parchet în anul al 3-lea dnpă tăere, în caz contrar se va opri exploatarea în parchetele viitoare ;

d) Regulamentul de exploatare al pădurii Tămășasca pendinte de comuna Gura Foii, județul Dâmbovița, proprietatea d-lui D. Grozescu, în suprafață de 27 hectare 7500 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 15 ani, exploatarea într'un an și cu garanția de împădurire 100 lei de fiecare hectar ;

e) Revizuirea regulamentului de exploatare al pădurii Cămărășenelul pendinte de comuna Rucăr, județul Muscel, proprietatea d-lui Gh. Mălăcea, în suprafață de 45 hectare 4925 m. p. Regimul codrului de tăeri rase. Revoluția normală 40 ani, exploatarea în 10 ani și cu garanția de împădurire 800 lei de fiecare hectar ;

f) Studiul sumar pentru exploatara pădurii Plaiul Rinichiului pendinte de comuna Comarnic, județul Prahova, proprietatea d-lui Petre Alexandrescu, în suprafață de 16 hectare 5000 m. p. Rogimul crâng simplu. Revoluția normală 25 ani, exploatarea în 3 ani și cu garanția de împădurire 400 lei de fiecare hectar ;

g) Amenajamentul pădurii Oniceni-Valea-Enei pendinte pe comuna Oniceni, județul Roman, proprietatea Primăriei Huși, în suprafață de 556 hectare 9970 m. p. Regimul crâng compus cu 150 rezerve la hectar. Revoluția normală 36 ani, 72 pentru rezerve, cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar ;

h) Studiul sumar de exploatare al pădurii Arva-Seacă pendinte de comuna Mera, județul Putna, proprietatea d-lui V. C. Velniță, în suprafață de 20 hectare. Regimul crâng compus cu 80 rezerve la hectar. Revoluția normală 30 ani, exploatarea în 4 ani și cu garanția de împădurire 150 lei de fiecare hectar ;

i) Studiul sumar de exploatare al pădurii Roșia-Jiu pendinte de comuna Roșia-Jiu, județul Gorj, proprietatea comunei Roșia-Jiu în suprafață de 20 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluția nor, maiă 30 ani, exploatarea într'un an și cu garanția de împădurire 100 lei de fiecare hectar ;

j) Studiul sumar de exploatare al pădurii Roșia-Jiu pendinte de comuna Roșia-Jiu, județul Gorj, proprietatea d-lui C. C. Gârdescu, în suprafață de 23 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 30 ani, exploatarea în 2 ani și cu garanția de împădurire 100 lei de fiecare hectar ;

l) Regulamentul de exploatare al pădurii Tabăra pendinte de comuna Bivolari, județul Iași, proprietatea d-lui I. Pavli, suprafață de 26 hectare 7730 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 25 ani, exploatarea într'un an și cu garanția de împădurire 150 lei de fiecare hectar;

m) Regulamentul de exploatare al pădurii Ciovârnășani pendinte de comuna Ciovârnășani, județul Mehedinți, proprietatea d-nei Emilia General G. ămăticescu, în suprafață de 350 hectare 5290 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 25 ani, exploatarea în 10 ani și cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar;

n) Regulamentul de exploatare al pădurii Cătămărești pedinte de comuna Stânceşti, județul Botoșani, proprietatea d-lui Gh. N. Prilogeanu, în suprafață de 74 hectare 1800 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 25 ani, exploatarea în 4 ani și cu garanția de împădurire 150 lei de fiecare hectar;

o) Studiul sumar pentru exploatarea pădurii Dosul cel mare pendinte de Comuna Brezoiu, în juprafață de 22 hectare 3400 m. p. Regimul codrului că tăeri rase. Revoluția normală 80 ani, exploatarea în 2 ani și cu garanția de împădurire 600 lei de fiecare hectar;

p) Studiul sumar pentru exploatarea pădurii Sihastra Strâmba pendinte de comuna Pueşti, județul Tutova, proprietatea d lui Gh. Vasilache, în suprafață de 20 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 30 ani exploatarea în 3 ani și cu garanția de împădurire 100 lei de fiecare hectar;

r) Studiul sumar pentru exploatarea pădurii Cioeani pendinte de comuna Rădăciuni, județul Bacău, proprietatea d-lui Lt. Colonel C. Chiru, în suprafață de 227 hectare, din care 137 hectare neexploatate. Regimul crâng compus cu 100 rezerve la hectar. Revoluția normală 20 ani, exploatarea într'un an și cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar.

Art. 2. Toate celelalte dispoziţiuni prevăzute în studiile respective și articotul adițional sunt executorii.

Art. 3 și ultimul. Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei deciziuni.

Dată în cabinetul nostru astăzi

Ministrul Agriculturii și al Domeniilor
(ss) **Al. Constantinescu**

PREMIU

Oferit pentru cea mai bună lucrare cu privire la monografia unui ocol silvic.

D-l Inginer Şef silvic Mihail P. Florescu, oferind suma de 8500 lei în bonuri ale împrumutului intern (ce i-a fost oferit de stat ca surplus de cotă asupra salariului pe timpul cât a fost în războiu) pentru cea mai bună lucrare cu privire la *monografia unui ocol silvic din ţară*, consiliul de ad-ţie ale Societăţei Progresul Silvic, în şedinţa dela 19 Mai a. c. a numit o comisie compusă din D-nii:

1. *Liviu Marţian*, inginer consil'er silvic din Ardeal.
2. *Petre Antonescu*, inginer consilier silvic preşedintele comitetului de redacţie.
3. *Mihail Boldur*, inginer inspector general din Cernăuţi.
4. *C. P. Georgescu*, inginer inspector g-l din ad-ţia centrală.
5. *Ion S. Zăvoianu*, inginer şef silvic fost în serviciul Basarabiei şi premiat de Soc „Progresul Silvic" pentru monografia ocolului „Tazlău".
6. Dr. *Marin Drăcea*, inginer şef silvic şi profesor la şcoala superioară de silvicultură, care sub preşedinţia d-lui Al. Constantinescu va cerceta lucrările şi decerne premiul. *Termenul până la care urmează a se depune lucrările, va fi până la 1 Ianuarie 1924.*

D-nii Ingineri silvici, amatori de a lua parte la acest concurs, menit de a îmbogăţi lucrările cu caracter ştiinţific, sunt rugaţi de a-şi trimete lucrările sigilate şi cu „moto" în termenul fixat de mai sus, pe adresa *Societăţei „Progresul Silvic"* Bucureşti.

Seminţe forestiere

Sămânţa de molid, desaripată, recolta din ţară a anului curent, de excelentă calitate, costul aproximativ 100 lei kgr. exclusiv transportul, se află de vânzare la regiunea silvică Sf. Gheorghe, Transilvania.

Cererile se vor adresa Administraţiei Centrale a Casei Pădurilor, Direcţia Plantaţiilor, Bucureşti.

„PETROȘANI“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PENTRU

EXPLOATAREA MINELOR DE CĂRBUNI

Capital Social Lei 280.000.000

MINELE : Petroșani, Vulcan, Aninoasa și Dilja

Județul Hunedoara, Transilvania

DIRECȚIUNEA GENERALĂ

BUCUREȘTI

STRADA AUREL VLAICU No. 22

Adresa telegrafică: „PETROȘANI“

Telefon 39/77

BANCA MARMOROSCH, BLANK & Co.

SOCIETATE ANONIMĂ

Capital social lei 125.000.000 deplin vărsat. = Rezerve lei 177.6000 000

SEDIUL IN BUCUREŞTI

Adresa telegrafică : „BLANKBANCA"

SUCURSALE ŞI AGENŢII

IN STRĂINĂTATE :

PARIS, Place Vendôme, 20.
CONSTANTINOPOL, Galata, Agopian Han, Agenţie în Stambul
NEW-YORK, Broadway, 31-33.
VIENA, Comanditã :
ALBERT BLANK & Co.
6, Josefsplatz, 6

IN ŢARĂ :

BUCUREŞTI: Cal. Victoriei, 42, Cal. Griviţei, Piaţa Sft. Anton, şi Cal. Moşilor (Gura-Oborului).
Arad, Brăila, Braşov, Chişinău, Cluj, Cernăuţi, Constanţa, Ismail, Oradea-Mare, Trg.-Mureş.

OPERAŢIUNI DE BANCĂ

Conturi-curente, Împrumuturi, Lombarde, Sconturi, Schimburi, Scrisori de credit, Cecuri, Avansuri comercianţilor şi industriaşilor, Emisiuni, Safe, etc.

CREDITUL EXTERN s. a.

CAPITAL 60.000 000 LEI

Prima Emisiune 30.000.000 Lei Complect Vărsaţi

Bucureşti — Str. C. A. Rosetti No. 37. — Telefon 14/31 şi 41/16

Execută orice operaţiuni de Bancă

Furnizează din depozitele sale şi din fabricile ce reprezintă :

Materiale de cale ferată normală şi îngustă. Materiale pentru atelierele de reparaţii de locomotive şi vagoane. Metale de orice format şi dimensiuni. — Maşini şi scule pentru atelierele mecanice. — Maşini pentru industria lemnului. — Instalaţii complecte şi maşini pentru fabricarea cărămizilor. — Camioane-autobuze, pompe, Automobile „Ganz-Bussing". — Explosibile, capse şi fitil pentru industriile miniere. Auto-pluguri „Komnick". Aparate pentru curăţirea apei din cazane sistem „Neckar". Lemne de foc, cărbuni de piatră, Coks metalurgic şi de gaz. — Exportă produsele solului şi subsolului.

Intrepozit propriu la Gara Dealul Spirei, Bucureşti

UZINELE DE FIER ȘI DOMENIILE
DIN
REȘIȚA
SOC. AN.

Telefon 9/39

Direcțiunea Generală
BUCUREȘTI, STRADA POVERNEI, 2

FABRICATE:

Fer brut	Armament și muniții
Fontă de fer și oțel	Buloane și nituri
Table, șine și traverse	Pluguri și mașini agricole
Fer în bare și fasonat	Unelte de săpat
Tablă	Amoniac sulfuric
Piese de fer forjat	Lemne de foc și construcție
Material de cale ferată	Mangal, var alb

Mine, Fabrici și Domenii la:
Reșița, Anina, Oravița, Bocsa, Nadrag, etc.
Pentru comenzi a se adresa la:
Direcțiunea comercială, TIMIȘOARA, Str. Lonovici 3
Reprezentanța Creditului Tehnic, București, Str. Marconi, 3

S. C. R.

„Clădirea Românească"

SOCIETATE ANONIMĂ
CAPITAL 60.000.000 LEI

Construește și Transformă,
Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție, cariere, balastiere, etc., etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen

Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor, procedeuri sau materiale noi, produse perfecționate sau economice, etc.

— Sediul București, Bulev. Domniței, 39 —

„CREDITUL MINIER"

Societate Anonimă Română pentru Desvoltarea Industriei Miniere

CAPITAL SOCIAL 175.000 000 LEI

Sediul Central: BUCUREȘTI, B-dul I. C. Brătianu, 75
Telefon 39/41 și 47/36

Sucursala: BUCUREȘTI, Str. Marconi. 3 — Telefon 13/9.

Direcțiunea Technică a Petroludui: PLOEȘTI
Bulevardul Independenței No. 23

Intreprinde:

Studii, expertize, calcule de rentabilitate, proecte de explorări pentru dovedirea și punerea în valoare a zăcămintelor de petrol, gaze naturale, cărbuni, minereuri, cariere și ape minerale.

Exploatează:

Pe cont propriu și în participație obiecte miniere, terenuri petrolifere, rafinerii de petrol (Aurora-Băicoi) etc.

Acordă credite:

Intreprinderilor existente miniere și în formație.

Cumpără și vinde:

Produse și privilegii miniere, redevențe și produse petrolifere proprii etc.

Produce:

Benzină ușoară de aviație, benzină pentru automobile și motoare, petrol lampant, motorină, păcură pentru combustibil, uleiuri minerale de prima calitate, etc.

„BANCA ROMANEASCA"

Societate Anonimă pe Acțiuni

CAPITAL LEI 250.000.000 — —
REZERVĂ . 56.000.000 — —

București Str. Smârdan No. 5
Adresa telegrafică „Românească"

Ori-ce operațiuni de Bancă în general:

Cumpărări și vânzări de efecte. — Avansuri pe depozite de efecte publice și acțiuni. — Emisiuni de cecuri și scrisori de credit pentru orice țară. Participațiuni industriale și comerciale și orice operațiuni financiare.

SUCURSALE: *Arad, Brașov, Bălți, Bazagic, Cluj, Constanța, Cernăuți, Chișinău, Galați, Ismail, Oradia-Mare, Tg.-Mureș, Timișoara, Tulcea, Tighina, Sibiu, Satu-Mare.*

Bănci afiliate: Banca Iașilor, Iași, Banca Bacăului; Banca Creditul Prahovei, Ploești; Banca Durostorului din Silistra; Banca Petrodava, P.-Neamț; Banca Dunărea Românească, Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoș; Banca Mehedințului din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Suceveană, Suceava; Banca Câmpu ungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ștefan cel Mare, Fălticeni.

G. N. Bagdat, președinte; C. G. Cociașu, adm.-delegat; Al. F. Bădescu, membru; Al. N. Stefănescu, membru; I. Grădișteanu, membru; Gl. Sc. Panaitescu, membru; H. Fulga, censor; Em. Dan, censor; G. I. Stoicescu, vice-președinte; D. D. Bragadiru, membru; I. I. Stănculeanu, membru; G. Corbescu, membru; St. C. Pop, membru, D. Matak, censor; V. Ștefan, censor; G. Dimitriu, censor.

Director General: *N. P. Ștefanescu*; Prim-Director: *Ion Săvescu*; Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Pilidi, Gr. Dumitrescu, Ing. C. Gheorghian.*

BIBLIOTECA ASTRA SIBIU

„CARPATINA“

Société Anonyme Roumaine pour l'industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siège Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferrée.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinées, caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèché.

Dépôts pour la vente en détail, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)

Roşiori (Teleorman)

Drăgăşani (Vâlcea)

Râmnicu-Vâlcea

Les commandes pourons être faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.

„ARIF" SOCIETATE ANONIMĂ

Pentru Exploatarea de Păduri și Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsați

Președinte al Consiliului de Administrație
CONSTANTIN NEAMȚU

Vice-Președinte al Consiliului de Administrație
Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAȚI
Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan**
Alexandru Zănescu

CONSILIERI:
Ingineri **Gh. Balș, C. Negrescu, I. Purcăreanu,**
D. Rolin și **J. Selleckaers**

DIRECTOR GENERAL:
Inginer-șef, M. N. Rădulescu

Director technic: Inginer, **D. Stoica**

Director comercial: L. Ciconi

Director forestier: Inginer-șef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munții Arifului, de pe valea Argeșului. Posedă o fabrică cu 18 gatere în Curtea-de-Argeș Vinde en gros și en detail, lemne de foc și cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeș. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primește comenzi pentru cherestea și lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar și fag, lazi și orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREȘTI STR. MARCONI No. 3
Telefon 2/91

XXXV. MARTIE 1923 No. 3

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

Apare sub conducerea comitetului de redacție compus din d-nii:

Dr. M. D. Drăcea, M. P. Florescu, I. Guguianu, N. Iacobescu, Dr. Z. Psemitky, D. Robănescu, V. N. Stinghe, I. Timoc și G. Turneanu

Sub președinția d-lui P. ANTONESCU

Redacția și Administrația Revistei la Casa Pădurilor
(în Ministerul de Domenii)

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SILVICĂ

DESBATERILE CONGRESULUI INGINERILOR SILVICI DIN CERNAUȚI

AUGUST — SEPTEMBRIE 1922

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA „NAȚIONALĂ", JEAN IONESCU & Co.
STR. BURSEI, 1
1923

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

---

Consilieri :

Ion Aleman
M. Boldur
Al. Constantinescu
Aureliu Eliescu
Mihail P. Florescu
Liviu Marțian
Ion Moldovanu
Const. Opran
Const. Sava-Golu
Vintilă Stinghe
M. Tănăsescu

Cenzori :

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Sculy.

Cenzori Supleanți :

I. Comanici, Dr. Marin Drăcea și G. Turneanu.

Biroul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte : Al. Constantinescu

Vice-Președinți : Aureliu Eliescu, Liviu Marțian
Secretar : M. P. Florescu
Casier : N. Elefterescu

Ajutor de Secretar și Casier : Emil Niculescu

Anul XXXV MARTIE 1923 No. 3

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

DESBATERILE CONGRESULUI INGINERILOR SILVICI DIN CERNĂUȚI.

Ziua I.

28 August 1922

Ședința festivă s'a deschis în sala sinodală a Mitropoliei în prezența d-lor *I. I. C. Brătianu*, primul-ministru; *I. Nistor*, ministrul Bucovinei; *Mitropolitul Repta*; Episcopul *Ipolit*; *generalul Mirescu*, comandantul diviziei a 8-a; D. *Toma*, președintele comisiei de unificare; Inginer *C. Bușilă*, președintele A. G. I. R. din București; Inginer *Răşcanu*, președintele cercului regional A. G. I. R. din Cernăuți și profesorul francez *Gentil*. Mai asistă toți d-nii deputați și senatori ai Bucovinei.

Biroul e format din d-nii Al. Constantinescu, președintele Societății „Progresul Silvic" și M. P. Florescu, secretarul Societății.

D. *Al Constantinescu*: Domnilor, înainte de a deschide ședința și pentru a complecta biroul congresului de astăzi, dați-mi voie să vă propun pe domnii: Opran, Antonescu, Boldur și Sculi ca vice-președinți adhoc ai congresului, cari să mă poată înlocui, ori de câte ori nu voi putea participa la ședințele congresului. Propun deci pe domnii Opran, Antonescu, Boldur și Sculi ca vice-președinți. (Aplauze). Aplauzele D-voastră îmi dovedesc că sunteți de acord. Rog să binevoiți a lua loc la tribună pentru desbatere.

D-l președinte după ce declară ședința deschisă, ține următorul discurs:

Domnilor Sivicultori și scumpi colegi,

La congresul Societății noastre de acum doi ani, ținut în capitala Regatului, am simțit cu toții bucuria de a vedea pentru prima oară strânși la o l'altă tovarășii de breaslă, veniți din toate unghiurile României Mari.

Atunci, Marele nostru Rege, făcându-ne cinstea de a descinde în mijlocul nostru, vă aduceți de sigur aminte cu ce ac-

cente patriotice v'a întâmpinat şi cu ce vorbire caldă v'a arătat nu numai menirea nobilei D-voastră îndeletniciri, dar şi nădejdele ce pune în priceperea, în munca şi în simţul D-voastră de datorie pentru marea operă de consolidare a scumpei noastre Românii.

Astăzi când ne întrunim în acest colţ din ţara Marelui Ştefan, să îndreptăm primul nostru gând de respect, dragoste şi admiraţie, către vrednicul lui urmaş, către scumpul nostru Suveran, care desrobind mormântul lui Ştefan, a desrobit şi mândrii codrii, martori ai atâtor vitejii ale Marelui Domnitor.

Congresul de la Cluj, din anul trecut, a pus temelia înfrăţirei D-voastră într'un corp unic şi solidar. Acolo prin glasul unanim al tuturor Silvicultorilor din România Mare s'au unificat Societăţile forestiere şi aţi făcut din Statutul Societăţii *„Progresul silvic"*, modificat de D-voastră, legământul care strânge azi într'un singur mănunchiu pe toţi cari profesează această nobilă îndeletnicire.

In această nouă organizaţie aţi binevoit, la sfârşitul congresului dela Cluj, să mă alegeţi în unanimitate Preşedintele D-voastră.

De atunci nu am avut ocaziu să vă văd pe toţi la o l'altă. Sunt fericit de a putea să văvăz azi, când vă exprim toată gratitudinea mea.

Acum sunteţi cu toţii tovarăşii activi ai aceleiaşi corporaţiuni, sunteţi servitorii credincioşi ai aceluiaş Stat şi ori unde ne vom întruni, numai sunteţi voi la noi, cum nu suntem azi noi la voi, suntem cu toţii d'apururea pe pământul scump al Patriei comune, al României Mărite, de şi nu încă întregită.

Domnii mei, codrul mare sau mic, leagăn al cultului, al legendelor şi al doinelor, a avut în toţi timpii şi la toate popoarele un rol de căpetenie atât în viaţa fisică, morală şi intelectuală a individului, cât şi în viaţa economică a Statelor.

Din codru omenirea şi-a alcătuit primul ei adăpost; prin el se îndepărtează miazmele admosferice vătămătoare şi ne face să respirăm aerul curat al naturii; codrul atrage norii care revarsă belşugul peste holde; el ne umbreşte de arşiţa soarelui şi tot el ne încălzeşte de rigorile timpului; codrul este unealta necesară la fiecare pas al vieţii, iar prin izvoarele nesfârşite ce şerpuiesc în el şi prin şoaptele frunzelor ce vânturile adie, ne

luminează mintea, ne înalță sufletul și ne încălzește inima în mijlocul atâtor greutăți ale vieței.

Cu toate foloasele ce popoarele și indivizii simțeau că pădurile le aduc, o soartă vitregă le-a fost mai adeseori rezervată. Omul, în egoismul lui feroce, nu și-a dat seama că folosindu-se fără frâu de acest har al naturei, va veni și ziua, când va trebui să-și ispășească lăcomia lui nebună.

Dacă răul produs de un uz desfrânat nu a părut simțitor, atunci când suflete puține populau globul și când nevoile traiului erau simple și reduse, el a apărut însă în toată goliciunea lui atunci, când cerințele traiului s'au înmulțit, când apucăturile omenirei s'au rafinat.

Se credea că dacă natura a hărăzit atâtea bogății, ea nu va înceta niciodată cu dărnicia ei. Chiar țări unde conștiința conservărei pădurilor se născuse, unde sciința pusese deja bazele conservărei, exploatărei și regenerărei pădurilor, ne-au dat cu toate acestea pilde triste, de a căror grave consecințe încă de mult, ele cele d'întâi, se resimt.

In locul încântătorilor codrii ai Pirineilor, în locul majestoșilor Alpi și romanticilor Apenini, Spania, Franța și Italia privesc cu jale la stâncile aride, pe care încearcă să le replanteze cu trudă și cheltueți mari, dar de multe ori cu rezultate îndoelnice, dacă nu zadarnice.

Dar dacă țări cu civilizație veche ne dau o asemenea dureroasă priveliște, ce pot spune despre codrii Micei Românii de ieri ?

Acest colț de pământ pururea câmp deschis tuturor invaziunilor, adeseori sub jug străin, lipsit de meșteri cunoscători ai misterelor științei și de legiuiri ocrotitoare, codrii lui au fost veacuri d'a rândul, lăsați prada tuturor poftelor.

Apoi nevoile rău înțelese ale Agriculturii pe de o parte, lăcomia marilor cultivatori de pământ pe de alta, au produs, prin defrișări nechibzuite, despădurirea a însemnate regiuni de câmpie, iar acapararea de către străini, sau societăți străine, a pădurilor, mai ales cele de rășinoase, a produs despopularea în mod simțitor a Carpaților noștri și a poalelor lor.

S'a venit prea târziu, în 1910, cu o lege silvică complectă, căci atunci răul era destul de simțitor. Astăzi însă, din multe puncte de vedere, nici această legiuire numai corespunde nevoii

de protecțiune, ce se datorește pădurilor din România Mare. Am mai suferit de un rău esențial, de lipsa de silvicultori și de școli silvice.

Până în ultimul pătrar al secolului trecut, nu aveam nici o școală de silvicultură și nici silvicultori Români.

Atunci apar câți-va tineri cari, cu pregătiri liceale complecte, urmase școli superioare în străinătate, din cari cei mai mulți în Franța la Nancy.

Socot, Domnii mei, că nu trebue pierdută nici o ocazie, când ne găsim în mijlocul familiei noastre, de a nu ne aduce aminte de acești părinți ai Silviculturei Române.

Până mai ieri priveam cu drag și cu respect pe inspectorul general Sică Orăscu, cel mai vechi din breaslă, comoară de blândețe și de sfaturi folositoare, dar pe care moartea nemiloasă ni l'a răpit pe neașteptate acum câteva luni.

Corporația silvică îi va purta vecinic o pioasă amintire, iar Societatea noastră se resimte de golul, pe care îl lasă în sânul ei neuitatul ei Vice-Președinte.

In dată după Orăscu, corpul silvic încearcă o a doua lovitură prin moartea lui Ionescu-Zane. Și el era unul din bătrânii Silviculturei Române pe care a cinstit-o prin scrieri însemnate și printr'o carieră demnă și îndelungată. Era membru la Societatea noastră și ne aducem aminte cu cât foc și patimă binevoitoare discuta anul trecut, la Cluj, Statutul Societății la a cărei întemeiere luase parte.

I vom purta și lui o pioasă amintire și cred că nu este departe ziua, când sub acoperământul căminului nostru, prin semne concrete, vom arăta viitorimei, pe acei cari au fost întemeietorii științei silvice Române și cari au lucrat fără preget pentru propășirea ei.

Astăzi ca și altă dată în mijlocul familiei silvice din România Mare, dați-mi voe de a împrospăta, mai ales tineretului, pe fruntașii silviculturii pe care avem fericirea de a-i avea încă în viață. Printre aceștia voi menționa pe profesorii Niculae Popovici și Petre Antonescu, pe Inspectorii generali Tănăsescu, Papinian, C. Ionescu, Angelin și alții, iar alături de ei nu uit pe distinșii silvicultori din alte ținuturi ale României Mari, cum sunt inginerii consilierii silvici Liviu Marțian, Ion Timoc și Terențiu Buhescu precum și inspectorii silvici Aleman Ion și Alexandru Balaș.

Sub ocrotirea legiuirei din 1910 a început o eră încurajătoare pentru pădurile noastre. Ea nu a putut fi însă de o lungă durată, căci războiul mondial este eclipsa, care începe să întunece, pentru un moment, mersul înainte al acestei stări înbucurătoare. Carpații și colinele, devenind domeniul absolut al armatei, nu numai că pădurile nu au mai putut fi păzite și regenerarea lor continuată, dar din contră au rămas câmp liber de exploatare în interesul apărărei naționale, cu tot cortegiul de abuzuri inerent stărei de război.

Iată dar starea pădurilor din vechiul Regat la sfârșitul anului 1918.

Dar, Domnii mei, eclipsele nu pot fi eterne. Fenomenele atmosferice le risipesc și în urma lor soarele sau luna reapar întotdeauna și încă cu mai mare strălucire.

Astfel a dispărut și eclipsa neamului nostru. Durerile și suferințele trecutului sunt transformate în accente de dragoste frățească, care dacă ne pot bucura, ne impune însă și mari datorii comune.

Dacă starea codrilor din vechiul Regat putea fi privită la un moment dat cu îngrijorare, pădurile de dincolo de Carpați și din Bucovina erau într'o stare mult mai bună. Exploatate după datele științei, la adăpostul unor legiuiri mei vechi, supraveghiate și ocrotite de ingineri silvici pregătiți și de un personal silvic mediu și inferior suficient, neavând să sufere nici invaziunea dezastroasă a unui dușman fără de suflet, ele se prezintă sub un aspect mult mai îmbucurător. Pădurile din Basarabia însă, mici ca suprafață, căci nu ating 200.000 hectare într'un ținut de 45.000 kilometri patrați, sunt în cea mai mare parte situate numai în anumite regiuni și brăcuite mai pretutindeni. Starea lor trebue să atragă deosebita d-voastră luare aminte din toate punctele de vedere.

Aceasta fiind starea generală a codrilor din România Mare nu o putem privi tocmai ca descurăjătoare, căci de cea ce au suferit pădurile vechiului Regat, au fost ferite pădurile din noile provincii. Și cum astăzi cu voia Domnului și prin vitalitatea neamului nostru România este una și nedespărțită, iar suprafețele ei păduroase de peste 7.000.000 de hectare, ca și câmpiile ei mănoase, formează un tot indivizibil, un patrimoniu național unic, deaceea ca concluzie spun: „Avem încă codrii pe pământul Românesc, vrednici să fim de ei".

Precum pădurile României Mărite formează o avuţie naţională unică, tot astfel şi pădurarii noştrii formează un corp unic. Tuturora la un loc le sunt încredinţate conservarea, regenerarea şi sporirea acestei importante ramure de avuţie naţională.

Cei cu răspundere de conducerea acestei ţări, au datoria, ca în limita puterilor lor, să nu cruţe nici o jertfă pentru a organiza învăţământul silvic de toate gradele, aşa cum cer nevoile timpului, pentru a avea întotdeauua numărul trebuincios de ingineri şi agenţi silvici bine pregătiţi; mai au datoria de a unifica legislaţia silvică şi de a organiza corpul silvic cu garanţii de dreptate în funcţionare şi înaintări, precum şi de a-i asigura mijloace de trai corespunzătoare nevoilor timpului.

Aici este locul de a pune în evidenţă începutul fericit, care s'a realizat prin unificare pe ziua de 1 Aprilie 1922, a organizărei administrative a serviciilor pădurilor şi încadrarea silvicultorilor din întregul Regat.

Această unificare, făcută fără sguduire, prin înţelegere din partea tuturor a interesului obştesc, va aduce zi cu zi cât mai multe foloase operei de unire sufletească în genere şi chestii pădurilor în special. Nu pot încheia acest capitol fără o menţiune specială a sufletului pe care domnii ingineri silvici Martian, Buhescu, Timoc, şi colaboratorii lor, l'au pus pentru înfăptuirea acestei opere atât de necesară pentru o bună administraţie a pădurilor.

In această atmosferă nouă pentru lumea pădurarilor, la care a luat parte cu toată abnegaţia şi dragostea toţi silvicultorii tineri şi bătrâni, nu s'a crezut de cuviinţă a se scoate la pensie anul acesta nici un silvicultor, pentru că luminile şi sfaturile celor cu experienţă s'au crezut necesare pentru ducerea mai departe a unei opere, la a cărei conducere a domnit până ieri concepţii în mare parte diferite. De chestiunile interesând pădurea şi pe pădurari v'aţi ocupat la congresele precedente şi vă veţi ocupa şi de data aceasta. Să sperăm că acum va fi pentru ultima oară şi că vom vedea, cât mai neîntârziat, îndeplinindu-se tot ce poate contribui la propăşirea acestei avuţii naţionale şi la asigurarea corpului de elită chemat a o sluji. Dar dacă asemenea îndatoriri cad în sarcina conducătorilor şi D-voastră silvicultorii de toate gradele, aveţi datorii tot atât de mari de îndeplinit. Acum, ca şi altă dată, vă repet că îndatorirea D-voastră de căpetenie

este că să lucraţi frăţeşte, mână în mână, mari şi mici, tineri şi bătrâni, într'o perfectă dar conştientă solidaritate, îndreptată numai în direcţia interesului obştesc, fără spirit de castă, fără idei preconcepute; să lucraţi întotdeauna cu demnitate şi nici odată stăpâniţi de patimi josnice sau de ambiţiuni deşarte şi întotdeauna cu respect de lege, de autoritate şi de dreptul fiecăruia, fie el tare, fie el slab.

Să puneţi în serviciul patriei mărite, toată ştiinţa voastră, toată agerimea minţei voastre, toată munca cinstită, toată încrederea nemărginită ce trebue să aveţi în puterea de viaţă a acestui neam şi aşezând opera voastră frăţească pe asemenea temelii, să aveţi siguranţa trăiniciei şi mângâierea că aţi contribuit cu folos la întărirea scumpei noastre Românii.

Incheiu, Domnii mei. rugându-vă ca însufleţiţi de aceste sentimente să uniţi glasul D-voastră cu al meu şi cu toţii din adâncul sufletului să zicem:

Trăiască România una şi nedespărţită!

Trăiască Regele Ferdinand şi Dinastia Română!

Trăiască corpul silvic al României Mari!

(Aplauze în delung repetate).

D-l vice-preşedinte **Petre Antonescu** luând cuvântul pronunţă următoarea alocuţiune:

Doamnelor şi Domnilor,

Cred că sunt interpretul D-voastră al tuturora exprimând gratitudinea ce simţim, când vedem în mijlocul nostru pe primul bărbat de stat al Ţării, pe d-l prim-ministru Ion I. C. Brătianu. Este pentru prima oară când Soc. „Progresul Silvic" este onorată de o astfel de înaltă personalitate politică, de primul cetăţean al României Mărite. Prezenţa sa în mijlocul nostru este de altminteri firească, dat fiindcă Domnia sa are suflet de silvicultor, iubeşte pădurea şi este însufleţit de cultul arborelui. In vara trecută alfându-se în vilegiatură la *Cumpăna*, localitate climaterică din munţii Arif, din cari îşi trag obârşia râul Argeş, unde am avut însărcinarea de a întocmi regulamentul de exploatare al pădurilor de pe aceşti munţi, am avut prilejul să constat că actualul prim-ministru, însoţit de doamna Brătianu, o distinsă botanistă, cu prilejul escursiunilor în împrejurimi, parcurgen pe jos, pe fiecare zi, timpul fiind frumos, zeci de kilometri admirând

frumoasele peisaje fireşti, ce împodobesc acest colţ de pământ al Ţării; am putut să mă conving cât de bine se simţea Domnia sa în solitarii, dar în acelaşi timp majestoşii codrii de molid de pe versanţii Clăbucetului, Nănesei, Caprei, Braiei, Modrugazului, Clăbucetului şi a altor văi încântătoare, traversate de numeroase pârâiaşe cu clanţuri de piatră impunătoare, unde îşi au stabilite culcuşurile, ascunzătorile lor, ursul, capra sălbatică, vulturul, irunca, cocoşul de munte etc.

Câte nopţi n'a petrecut D-sa în coliba simplă de pe muntele Clăbucetul, improvizată ad-hoc, unde inspirând exalaţiunile aromatice ale cetinei arborilor reşinoşi şi ozonul vivifăcător al pădurei de molid, şi-a găsit repausul şi liniştea, de care avea atâta nevoie.

'Mi amintesc că într'una din zile Domnia sa îmi spuse: „Imi pare bine, D-le Antonescu, că te revăd în mijlocul pădurilor, pentru ocrotirea şi îngrijirea cărora D-ta ai luptat o viaţă întreagă, şi-ţi fac o mărturisire: „dacă acum, bătrân fiind, ar fi să-mi aleg o carieră, aceasta ar fi aceea de silvicultor (aplauze). Nu găsesc, ce-i drept, o altă profesiune mai plăcută, mai atrăgătoare, decât acea care îţi dă prilejul să trăieşci necontenit în mijlocul naturii. D-voastră aveţ această favoare şi ştiu că vă daţi seama de rolul important al pădurilor, cari reprezintă o bogăţie economică, o avuţie culturală, de care orice societate nu se poate sustrage".

Pentru noi prezenţa D-lui prim-ministru al Ţării este un imbold, o încurajare şi o îndatorire în acelaşi timp, pentru ca în totdeauna să ne facem datoria de breslaşi harnici, luptând necontenit ca să conservăm această avuţie preţioasă a României întregite. In adevăr, cu cât pădurile într'un Stat sunt mai bine îngrijite, cu atât conştiinţa cetăţenească şi gradul său de civilizaţie este realmente mai desvoltat şi din potrivă. Acele ţări cari au păcătuit sub acest raport trebuie însă să ne servească de învăţătură, în ce priveşte rezultatele ce aşteaptă pe acei cari apucă pe calea despăduririlor dezordonate. Faţă cu trista lor experienţă, nouă nu ne mai ieste iertat de a repeta atari greşeli. Am dori însă că ori de câte ori se vor lua vreo măsură cu privire la soarta pădurilor, bărbaţii de Stat ai Ţării să ne ceară şi nouă avizul, care de sigur va fi în interesul crutărei lor şi al unei bune administraţiuni, căci nimeni ca inginerul silvic nu-şi dă

mai bine seama de adevărul recunoscut astăzi de toată lumea, că pădurea constituie un izvor de venituri perpetui şi că ea reprezintă chintesenţa solidarităţei între generaţiile succesive.

Să trăiască D-l Ionel I. C. Brătianu, care se găseşte astăzi în congresul silvic ţinut în Cernăuţi, capitala frumoasei Bucovine, pe care poeţii noştrii cei mai de seamă au cântat-o, au slăvit-o prin versuri neîntrecute (aplauze).

D-l I. I. C. Brătianu, prim-ministru.

Doamnelor şi Domnilor,

Am venit în mijlocul D-voastră ca să mă bucur de o activitate românească, care este foarte preţioasă în desvoltarea noastră de Stat şi nu aveam de loc intenţia să iau cuvântul, fiindcă nu puteam să fiu decât un spectator neavând însuşirile necesare pentru a fi un silvicultor. A dori ceva nu este a fi şi am spus-o foarte sincer d-lui Antonescu, că dacă ar fi să-mi aleg o carieră, de sigur că nici una nu m'ar atrage mai mult decât acea de silvicultor. Da, aceasta ar fi o intenţie, din care nu se creiază realităţi. Recunosc una din însuşirile silvicultorului. In orice meserie, de altfel, pentru ca aceasta să fie producătoare şi să nu rămână sterilă, trebuie o însuşire a sufletului şi una de creiaţie. Trebuie ştiinţă ca să fii silvicultor bun, dar trebuie dragoste ca să faci orice lucrare bine şi desigur în dragostea pădurilor mă leg şi eu cu cei mai buni. De aceea urmez lucrarea D-voastră cu toată iubirea, pe care o am pentru scopul pe care îl urmăriţi. Dacă a vorbit aşa de frumos colegul meu şi al D-voastră D-l Al. Constantinescu, este că D-nia sa are deplină cunoştinţă asupra rolului pădurilor şi al pădurarilor. Se zice că Românul, este frate cu stejarul. Dar fraţi au fost Cain şi Avel şi unul l'a omorât pe cellalt. Noi trăim în timpul testamentului nou, pădurile şi codrii trebuie să se manifeste altfel. Trebuie să vedem în ele un izvor de putere, cum l'a analizat amicul şi vecinul meu, de putere morală şi materială. O ţară cu păduri frumoase este o ţară, în care nu se poate să nu se resimtă factorul moral pe lângă cel material. Pe de altă parte desvoltarea lumii civilizate actuale este de o mare importanţă şi este o socoteală uşor de făcut, că cine îşi îngrijeşte pădurile îşi face cel mai temeinic sprijin pentru viitor. Cu această dragoste pe care o am pentru Silvicultură, eu urez corpului nostru silvic din toată inima muncă spornică şi

rodnică. Statul trebuie să îi dea tot ajutorul, pe care eu doresc să-l aibă, zic doresc să-l dăm, fiindcă făgăduieli positive în situaţia de azi nu pot să se facă. Pot însă să asigur, că orice guvern conştient, treptat cu puterea Statului, va face tot posibilul pentru a se da putere de realizare culturii noastre. Cu acest simţimânt îmi închei cuvântarea, cu regretul că dorinţa nu poate merge mai departe decât puterea de realizare (sunt silit să părăsesc adunarea Dv. împreună cu D-l Nistor) (aplauze prelungite).

D-l inginer C. Buşilă: preşedintele asociaţiunei generale a inginerilor:

Asociaţia generală a nginerilor din România răspunde invitaţiunei Societăţei D-vs. de a participa la congresul inginerilor silvici, ce se ţine în oraşul lui Ştefan cel Mare şi este fericită de a avea ocaziunea, ca, în numele tutulor inginerilor din ţară, să salute pe camarazii silvici, veniţi din toate colţurile României intregite.

In timpurile grele prin care neamul românesc a trecut, la Iaşi, în primăvara anului 1918, inginerii silvici s'au alipit mişcărei tutulor celorlalţi ingineri din ţară, şi cu speranţa în viitorul ce era rezervat Ţărei şi Neamului Românesc, au pus împreună bazele „Asociaţiunei generale a inginerilor din România". Instituţiune profesională, prin A. G. I. R. nu urmărim însă numai solidarizarea în vederea intereselor corpului ingineresc, ci urmărim ca inginerii, elemente de muncă în diferitele ramuri de activitate, să aducă cât mai mare folos în opera de aşezare şi propăşire economică a Ţărei creată prin sacrificiile unui neam.

Fie-care din noi, în cadrul propriu de activitate, suntem datori a ne pune cunoştinţele şi munca noastră în această operă, care va trebui să întărească economiceşte Ţara. — Vouă camarazilor, ingineri silvici, vă este rezervat un mare rol în această operă naţională: prin priceperea, cunoştinţele şi puterea D-vs. de muncă, şi mai ales prin sentimentele D-vs. româneşti, aveţi de consolidat şi de pus în raţională valoare imensele bogăţii ale pădurilor Ţărei noastre în aşa fel ca economia naţională să tragă cel mai mare profit.

In numele A. G. I. R. vă urăm spor la lucrările congresului D-vs. şi spor şi folos în marea operă românească ce aveţi de întreprins în cariera D-vs.

D-l Mironovici: (din partea Bucovinei).

Domnule Președinte, iubiți colegi,

In numele inginerilor silvici bucovineni vă zic „Bine ați venit la noi, fraților!

Dela 1775, de când s'a răpit frumoasa Bucovină dela trupul Moldovei, nu am avut zi mai frumoasă ca astăzi, când frați din toate unghiurile României întregite, însoțiți de familiile lor, au venit pe pământul nostru mănos, în frumoșii codri ai Bucovinei cu care a înzestrat Alexandru cel Bun și Ștefan cel Mare Fondul religionar greco-ortodox.

Și suntem fericiți, că primul congres al specialiștilor din Bucovina e al inginerilor silvici, întru cât bogăția de căpetenie a Bucovinei o formează pădurile

Importanța chestiunilor ce se vor desbate în acest congres sunt menite de a forma o tradiție în viața pădurărească românească și pentru binele economiei generale a Țărei.

Vă doresc spor la muncă, și ca rezultatul desbaterilor ce vor decurge în ședințele congresului să aibă ecou în inimile factorilor competinți ai Țărei.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările D-voastră.

D-l inginer Răşcanu, președintele cercului regional A.G.I.R. din Bucovina:

Domnule Președinte, iubiți colegi,

Cercul ingineresc „Bucovina", care întrunește la un loc pe toți inginerii depe pământul fostei Bucovina, aduce prin glasul meu colegilor ingineri silvici întruniți în congres, în orașul Cernăuți, cel mai călduros și frățesc salut.

Acest congres, dacă prin importanța deosebită a lucrărilor ce și-a propus, formează una din cele mai frumoase manifestațiuni inginerești, menite să înalțe și mai mult prestigiul corpului ingineresc; pentru inginerii membrii cercului regional Bucovina el prezintă însă o importanță cu totul specială, prin aceea că formează cea dintâi manifestațiune inginerească pe pământul Bucovinei desrobite.

Conștienți de marea datorie ce incumbă corpului nostru ingineresc de a împrăștia în toate colțurile României Mari lumina culturei technice românești, noi inginerii, care alcătuim

cercul regional „Bucovina", ne concentrăm cu toţii sufletele noastre ca din adâncurile lor să urăm acestui congres cel mai desăvârşit succes, aducând cea mai puternică contribuţie înaltei cauze ce deserveşte.

D-l preşedinte Al. Constantinescu: Domnilor, avem în mijlocul nostru doi oaspeţi străini, străini de naţionalitate, însă nu de sânge, aceştia sunt domnul prof. Gentil dela Sorbona şi ajutorul său domnul Boucard. Domnul prof. Gentil a exprimat dorinţa de a veni la Cernăuţi ca să aziste la congres şi ceva mai mult mi-a cerut ca în numele Franţei să spună câteva cuvinte. Am constatat cu plăcere, că s'a ţinut de cuvânt şi azi dimineaţă cu primul tren au sosit amândoi la Cernăuţi şi în momentul de faţă sunt oaspeţii noştri şi chiar în această minută m'a rugat ca, ţinându-se de cuvânt, să vorbească câteva cuvinte, Dau cuvântul d-lui profesor dela Sorbona Gentil pentru a face uşurarea sufletului său către Franţa, din mijlocul căreia a venit cu drag în România.

D-l prof. Gentil: *(tradus din franţuzeşte)* Domnilor, în scopul studiului geologic al catenei principale a Carpaţilor, am profitat de lunile de vacanţă şi am sosit în Bucovina: această perlă a României Mărite, care, pentru omul de ştiinţă, prezintă atâtea lucruri interesante.

Şi din localitatea în care mă găseam, informându-mă despre congresul inginerilor silvici, am ţinut neapărat ca să vin în Cernăuţi dimpreună cu prietenul meu d-l Boucard spre a asista la acest congres.

Pe noi francezii chestiunile silvice ne preocupă foarte mult, dovadă că în corpurile noastre legiuitoare există aşa zisul bloc parlamentar compus de peste 200 membrii, cari au drept deviză de a lupta prin toate mijloacele pentru cruţarea pădurilor. In adevăr, dela conservarea şi exploatarea lor raţională depinde, în mare parte, stabilitatea orografiei actuale a solului naţional şi bunul regim al apelor.

Ştiu că o parte din D-voastră şi-au făcut studiile profesionale în Franţa, care întotdeauna şi-a deschis braţele pentru a primi ia sânul său pe fiii bravuiui popor latin dela Dunărea de jos.

Reîntorşi în patrie ei au contribuit la vulgarizarea ştiinţei, devenind în acelaşi timp un factor important al civilizaţiei din Orientul apropiat.

Pentru a înlesni contactul între intelectualii francezi şi cei români, mi am propus ca înapoindu-mă în Franţa să fac tot posibilul ca cărţile noastre referitoarre la diferitele ramuri ale ştiinţei, precum şi la literatura propriu zisă, să fie mai accesibile, să poată fi puse pe un preţ mai convenabil la dispoziţii unea publicului român.

Şi pentru că preşedintele Societăţei D-voastră este d-l Al. Constantinescu, ministrul agriculturei şi domeniilor, care în timpul războiului a adus servicii reale cauzei aliaţilor, ţin de datoria mea ca în numele colegiului universitar al Sorbonei să-i aduc omagiul cuvenit.

Urez ca lucrările congresului D-voastră să fie însoţite de cel mai desăvârşit succes pentru binele pădurilor, aceste bunuri naturale, de care omenirea nu se poate dispensa şi cari, dacă sunt bine cultivate, pe lângă serviciile lor imateriale pot procură proprietarilor respectivi venituri considerabile.

Profit de ocaziune de a ruga pe d-nii congresişti ca să asiste la conferinţa ce o voiu ţine mâine la ora 6 p. m. în Aula universităţii din Cernăuţi, când voi trata despre: „Structura geologică a Carpaţilor şi viitorul lor". Tot atunci d-l Boucard va ţine o comferinţă având ca subiect: „Românii Macedoneni din Pind" (Aplauze).

D-l preşedinte Al. Constantinescu: Daţi-mi voie ca în câteva cuvinte în limba franceză să răspund d-lui profesor (urmează trad. din franţuzeşte).

Mulţumesc foarte mult pentru frumoasele cuvinte pronunţate de savantul profesor universitar de la Sorbona, care a ţinut să onoreze cu prezenţa sa congresul nostru.

Este adevărat că mulţi din membrii acestui congres, dintre inginerii silvici din vechiul Regat mai ales, au absolvitt cursurile şcoalei superioare naţionale de ape şi păduri din Nancy, unde au fost priimiţi cu însufleţire de către compatrioţii d-lui profesor universitar Gentil.

Desăvârşindu-şi acolo instrucţia lor profesională ei au fost primii pionieri ai progresului silvic în România.

Dar Franţa, Domnilor, a fost pentru România focarul de lumină nu numai pentru silvicultură, dar pentru toate cele l'alte ramuri de învăţământ. Universităţele franceze şi toate şcoalele speciale superioare au fost întotdeauna deschise studenţilor din

țările latine și celor din România în special, pentru care fapt ei au nutrit și vor purta d'apururea o deosebită recunoștință Franței generoase, care stă în fruntea civilizațiunei umane.

Insuflețiți de sentimentele de gratitudine cele mai curate pentru țara soră, rog pe d-l profesor universitar Gentil ca înapoindu-se în patrie să transmită compatrioților săi expresiunea simpatiei și dragostei nețărmurite a poporului român de la Dunăre, care, prin sacrificiul a 800.000 dintre cei mai buni fii ai săi, a dat un concurs prețios pentru ca să învingă cauza dreptății și ca desrobirea popoarelor de sub jugul opresiunei să fie un fapt îndeplinit.

Grație acestor jertfe, și sprijinului marilor noștrii aliați România și-a putut întinde granițele în limitele s le etnografice, devenind astfel mare și puternică. Prin munca și sârguința tutulor bunilor patrioți, vom reuși de sigur, a ne tămădui rănile din trecut și a deveni un factor de ordine, de pace și de progres în concertul european (Aplauze).

D-l C. Sava Goiu, directorul școlii superioare de Silvicultură: D-le președinte, doamnelor și domnilor, iubiți frați și colegi, dați mi voie ca, în numele a peste 200 studenți ai școlii superioare de silvicultură, să salut acest congres și în special pe camarazii Bucovineni cari astăzi ne primesc în mijlocul lor. Ne-am întâlnit în această frumoasă țară a Bucovinei, pentru ca împreună să discutăm diferite chestiuni importante pentru cultura noastră silvică, mai ales astăzi când această cultură se găsește și trece printr'o criză. Este incontestabil că în urma războiului s'au petrecut atâtea prefaceri, încât trebuia să facem și alte sacrificii, pe lângă cele efectuate de cei cari s'au jertfit pentru mărirea patriei. S'a lăsat să treacă în adevăr din patrimoniul silvic al țării mii și mii de hectare, pentru a putea răsplăti pe acei cari au contribuit la făurirea României-Mari. Dacă corpul nostru conștient de menirea sa a stat în această privință alături de acei cari au conducerea țării, nu este mai puțin adevărat însă că corpul silvic va căuta să refacă ceeace împrejurările au contribuit ca să se peardă. Este datoria noastră ca să mărim acest domeniu prin replantarea tuturor terenurilor improductive, cari însumează mari suprafețe. Găsim în discursul președintelui o notă nouă, chezășia cuvântului nu ca președinte dar ca ministru, care ne promite că doleanțele corpului vor fi satisfăcute. Școala noastră de

silvicultură a suferit ca şi pădurile mult din cauza războiului. Mulţi din colegii Bucovineni nu ştiu că şcoala noastră a fost o instituţie cu instalaţii corespunzătoare şi suficiente, pe câtă vreme ea însă astăzi este pribeagă, este găzduită prin bunăvoinţa altor instituţiuni neavând un cămin al său propriu. Sperăm că în această privinţă ni se va înfăptui, în fine această doleanţă. Daţi-mi voie, d-le preşedinte, că în calitate de director al şcolii superioare de Silvicultură să adresez câteva cuvinte profesorului francez Gentil, care a venit în mijlocul nostru, în calitate de fost elev al şcolii naţionale de ape şi păduri din Nancy. (urmează traducerea din franţuzeşte).

D-le profesor, profitând de prezenţa D-voastră în mijlocul acestui congres, vă rog să transmiteţi corpului technic silvic francez, admiraţia noastră pentru vitejia de care au dat dovadă inginerii silvici francezi în războiul 1914—1918, când o mare parte dintr'înşiii au căzut victimă patriotismului lor înălţător.

Vă rog, în acelaş timp, a arăta membrilor acestui corp de elită cât de mult preţuim noi, dintre cari mulţi am fost colegii lor de bancă la excelenta şcoală superioară de Silvicultură din Nancy, munca, devotamentul şi priceperea în apriga lor luptă pentru refacerea pădurilor distruse de barbaria teutonă.

Spuneţi-le, de asemenea, că inima noastră s'a întristat în zilele lor de restrişte şi din potrivă a vibrat de emoţiune, când soarta armelor a fost, în fine, favorabilă acelora cari au jertfit totul pentru întronarea principiului de naţionalitate în noua înjghebare a bătrânei Europe, precum şi pentru salvgardarea civilizaţiunei mondiale ameninţată de acei cari ridicase la înălţimea unei dogme politice că „forţa primează dreptul".

Sunt sigur că sunt în asentimentul D-voastră al tuturor, sfârşind cu cuvintele: *Vive la France* (Aplauze).

D-l ing. Dr. Eugen Guzmann:

Mult stimate domnule Preşedinte.
Mult stimate Doamne şi Domni,

In numele colegilor germani îmi permit să salut călduros pe stimaţii congresişti. Venit în Bucovina la o vârstă înaintată, şi fiind întotdeauna foarte mult ocupat, regret că nu am putut să-mi apropriu încă bine limba românească şi vă rog, dar, să mă scuzaţiţ dacă nu pot să mă servesc de dânsa cu acest prilej.

Cei mai mulţi dintre colegii germani din Bucovina sunt sosiţi din Apus. Ei au venit cu adevărată bucurie în această frumoasă ţară, unde au găsit o a doua patrie şi au făcut, tot ce au putut, pentru desvoltarea Silviculturei.

Importanţa Silviculturei în economia naţională e, într'adevăr, foarte mare. Şi tocmai în România Mărită de azi cu bogatele sale comori şi cu nelimitatele posibilităţi de desvoltare — întinsele ei păduri constituesc o parte considerabilă a avutului naţional, înafară de faptul marei lor însemnătăţi pentru binele general şi pentru regimul apelor în special.

Silvicultura precum şi industriile forestiere în România sunt chemate să joace un rol însemnat.

Aceste două importante elemente ale economiei naţionale în Bucovina au ajuns încă demult la o desvoltare care poate servi de model. Pentru aceasta silvicultorii din Bucovina şi-au pus toate puterile lor. Ei ar fi bucuroşi să arate onoraţilor congresişti mai multe lucrări technice silvice, de cât vor putea să vază acum, dat fiind puţinul timp consacrat excursiunilor conform programului actualului congres.

Cu dorinţa sinceră ca acest lucru să se poată îndeplini cât mai curând şi ca congresul de acum să poată da rezultate complect mulţumitoare, închieiu acest „Salut de bună venire".

D-l inginer Inspector general C. P. Georgescu: Domnilor, la Iaşi vremurile au făcut ca să fie leagănul tuturor actelor mari al românismului. Printr'o fatalitate istorică s'a întâmplat ca, în acest oraş şi anume chiar în aceaşi casă unde s'a săvârşit unirea Munteniei cu Moldova, să aibă loc şi unirea proviinciilor alipite. Dar Iaşul mai are încă un merit mare şi anume că într'ânsul s'a făcut unirea tuturor tehnicienilor Ţări într'un singur mănunchi. In adevăr la Iaşi s'a plămădit şi marea societate generală a inginerilor din România (A. G. I. R.) la care ca delegat al Casei Pădurilor am asistat la primul congres al acestei asociaţiuni, care a avut loc în a 2-a capitală a Ţării. Natural, d-lor, că războiul a provocat un mare dezastru economic şi pentrucă technicienii aflaţi acolo şi-au dat seama de necesitatea refacerei Ţării, s'au unit cu toţii şi au constituit Societatea A.G.I.R. care în timpul din urmă a luat o mare desvoltare. Această Societate va fi de sigur nădejdea economică a viitorului. Noi inginerii silvici suntem măguliţi că d-l inginer Buşilă, preşedintele

A. G. I. R-ului a venit să ne salute personal în numele membrilor acestei Societăți. Să-mi dați deci voie Domnilor, ca în numele tuturor inginerilor silvici din acest congres să-i exprim mulțumirele noastre. (aplauze).

D-l președinte Al. Constantinescu: Din cuvântările Dv. s'a desprins dorința cea veche de a se termina cu chestia organizării învățământului silvic, cu chestia organizării corpului silvic și cu chestia unificării legislației silvice. Este adevăr atcă la congresul din anul trecut și din anul acesta ați formulat în totdeauna la sfârșitul congresului aceleași moțiuni, cari s'au prezintat ministerului domenilor pentru a se ține seama de ele. Din nenorocire, poate din norocire, dezideratele prea vechi n'au luat ființă, pentrucă ele n'ar mai fi fost, dacă se înfăptuiau, corespunzătoare stării politice și naționale pe care o avem de 3 ani încoace; ar fi fost o organizație pe care Dv. înșivă astăzi ați fi considerat o prea strâmtă pentru un corp devenit prea mare, în cât chiar dacă se făcea atât organizația învățământului cât și organizația corpului silvic, precum și organizația legislației noastre forestiere trebuia să fie supusă unei revizuiri totale. Anul trecut, când pentru prima oară s'a întrunit sub acelaș acoperemânt, toți silvicultorii din România Mare într'o singură societate și și-au alcătuit programul lor pentru învățământul silvic și pentru organizarea corpului silvic nu pot, dat fiind sarcina pe care mi-ați dat-o, să nu fiu solidar cu dezideratele dv. și mai cu seamă astăzi când în treacăt am și sarcină de ministru, de care depinde în parte realizarea acestui act de solidaritate. Cred că ați fost atenți și ați putut înțelege din cuvântarea mea că restul dorințelor D-voastră se va îndeplini. (aplauze). Ca să fiu mai precis, repet încă odată textul. Să sperăm că acum va fi pentru ultima dată și că vom vedea cât mai curând îndeplinindu-se tot ce poate contribui la propășirea acestei ramuri de avuție națională. Eu nu mă dau înapoi în orice ordine de idei dinaintea greutăților, căci în totdeauna toate problemele, cât de grele ar fi ele, le privesc în față, nu bag capul înnisip ca struțul în fața dificultăților. Să vă fie de ajuns și să fiți încredințați că faptul ce se va îndeplini în primul rând va fi organizația învățământului silvic, al 2-lea organizația corpului silvic și în al 3-lea rând unificarea legislației silvice. Eu după acest congres, pentrucă nu vreau ca ce voi face să fie străin de D-voastră, adică de

corpul silvic, voiesc ca să se stabilească principiile pentru admisibilitatea nu numai în învăţământul superior, dar şi în cel inferior.

Condiţia de unificare a legislaţiei silvice va fi, D-lor, după cum v'am spus şi Statutul pe care guvernul îl va face. Organizarea silvică va cuprinde un cadru mai mare decât Statutul, pentru că organizarea va cuprinde tot ce este păduresc, şi pe acei cari sunt funcţionari ai Statului şi pe acei cari sunt funcţionari silvici la stabilimentele particulare şi pe acei cari au studiat Silvicultura. In această ordine de idei îndată în luna aceasta mă voi ocupa de a numi comisiunile pentru aceasta.

Vă previn dinainte, că vor fi puţini la număr, căci dacă veţi fi mulţi nu veţi lucra. Voi căuta ca până la deschiderea camerii să îmi alcătuesc proiectele necesare şi de concursul meu şi de puterea mea de a le realiza, să nu se'ndoiască nimeni (aplauze).

D-l C. P. Georgescu citeşte următoarea dare de seamă anuală a Societăţei Progresul silvic, care se aprobă.

După 36 ani de existenţă, Societatea „Progresul Silvic" descinde azi pentru prima oară în Cernăuţi, capitala Bucovinei: această provincie atât de bogată în păduri, care ne-a fost răpită mişeleşte în 1777.

După congresul din anul trecut care a avut loc la Cluj în mijlocul fraţilor Ardeleni, Societatea noastră a ţinut de datorie, ca congresul din anul acesta să aibă loc în mijlocul fraţilor Bucovineni.

Activitatea Societăţei noastre în cursul anului expirat, cu toate vremurile grele prin care am trecut şi trecem încă, a fost destul de rodnică.

In prima linie *s'a realizat unificarea* Revistei Pădurilor şi Economia Forestieră, care, graţie comitetului de redacţie în frunte cu d-l Inginer consilier silvic şi profesor Petre Antonescu, de la 1 Ianuarie 1922 a putut să apară lunar în mod regulat si cu material din ce în ce mai ales şi mai bine coordonat.

La Societatea noastră, conform statutelor, s'a ţinut în primăvara a. c. 3 conferinţe şi anume:

D-l Aurel Iliescu a tratat despre Politica noastră forestieră.

D-l Inginer M. Manoilescu a vorbit despre Silvicultură şi Technică.

D-l C. P. Georgescu a tratat despre „Priviri Generale asupra Administraţiei silvice". Toate aceste conferinţe au avut loc în sala Societăţei Politechnice din Bucureşti şi au fost publicate în Revista Pădurilor pentru a putea lua cunoştinţă şi inginerii silvici din serviciul exterior.

Ţinem, cu acest prilej, să aducem aci mulţumiri atât D-lor conferenţiari cât şi „Societăţei Politechnice" care ne-a pus la dispoziţie sala.

Din iniţiativa Societăţei „Progresul Silvic" anul acesta sărbătoarei *Sădirei arborilor* i s'a dat o deosebită atenţie.

Ministerul Instrucţiunii Publice a binevoit a hotărî ca aceste serbări să aibă un caracter şcolar în întreaga ţară.

La Bucureşti, serbarea a avut loc la Herăstrău sub auspiciile direcţiunei şcoalei superioare de Silvicultură şi darea de seamă asupra modului cum a decurs această sărbătoare s'a publicat la timp în Revista Pădurilor.

In provincie a fost organizată de mulţi Ingineri Silvici cu concursul autorităţilor locale.

Ar fi de dorit ca această serbare, atât de folositoare cauzei forestiere, să se generalizeze cât mai curând în toată ţara, în care scop Societatea „Progresul Silvic" face un apel călduros către toţi membrii prezenţi în acest congres. Faţă de incendiile dese de păduri ce s'a semnalat în anul trecut, Societatea noastră a făcut un apel prin presă pentru ca proprietarii respectivi să ia măsuri pentru o pază riguroasă a pădurilor în timpul secetelor.

Pentru vulgarizarea chestiunilor de ordin pădurăresc, de o parte din colegii noştrii, cari înţeleg a servi cauza forestieră s'a scris multe articole în diferite reviste periodice

Paralel cu aceasta în ziarele noastre cotidiane ca: Viitorul, Dacia, Neamul Românesc, Infrăţirea, Glasul Bucovinei, Argus, etc. s'a scris articole instructive de către câţiva din tinerii noştri şi în special de d-nii Florescu şi Turneanu, cari au adus şi aduc un folos real pe această cale, contribuind mult la luminarea opiniunei publice.

Conform unuia din dezideratele congresului silvic din anul trecut, anul acesta nu s'a mai scos la pensie nici un inginer silvic din cadrele celor bătrâni, pe asemenea vremuri când avem lipsă vădită de elemente cu multă experienţă.

Celelalte trei deziderate cu privire la legea organizărei corpului silvici a învăţământului şi a unificărei codului silvic s'au pus în desbaterea congresului dela Cernăuţi, pentru ca având şi asentimentul fraţilor Bucovineni în sesiunea de toamnă a parlamentului, să le putem în fine aduce la îndeplinire.

In interesul îmbogăţirei literaturei noastre silvice d-l Inginer şef silvic Florescu, a instituit un premiu de 8500 lei în titluri de rentă 5% de la Împrumutul intern, ce i s'a cuvenit ca salariu pe timpul războiului, pentru una din cele mai bune lucrări cu privire la monografia unui ocol silvic şi sper că cei în drept, în termenul fixat de comitet, vor răspunde acestui gest.

D-na Maria V. Golescu, a constituit un fond de 5000 lei, din care să se întreţină un fiu de brigadier sau pădurar din judeţul Muscel în şcoala de brigadieri dela Brăneşti.

Ţinem a le mulţumi pentru aceste acte mărinimoase, mai cu seamă pe asemenea vremuri de materialism.

Ca acte de legături cu alte asociaţii, putem menţiona următoarele:

In congresul Asociaţiei Generale a Inginerilor din România, ţinut la Iaşi în Octombrie 1921, în moţiunea asupra învăţământului technic s'a admis în unanimitate încadrarea învăţământului silvic în Politechnică. Iar în congresul ce se va ţine în luna Octombrie la Timişoara, chestiunilor silvice li s'a dat toată atenţia, în care scop s'a înfiinţat o secţie a parte, stabilindu-se astfel o legătură trainică şi de mult folos cu una din cele mai mari şi mai selecte organizaţii de breslaşi. D-l profesor Petre Antonescu a fost ales ca preşedinte al secţiei silvice.

Societatea noastră doreşte ca câţi mai mulţi dintre membrii ei să ia parte şi la acel congres, unde pentru prima oară corpul technic inginerese de toate specialităţile îşi va exprima părerile şi în chestiuni cari interesează soarta pădurilor.

Dacă vă putem comunica atâtea lucruri îmbucurătoare ce s'au putut înregistra laactivul Societăţei „Progresul Silvic", avem durerea de a vă anunţa, în acelaş timp, pierderea a următorilor membrii ai Societăţei noastre:

N. D. Ghica-Comăneşti, fost membru în consiliul de Administraţie al Societăţei.

C. Al. Orescu, Inginer inspector general silvic, fost membru fondator al Societăţei şi vice-preşedintele său.

Dem. Ionescu Zane, Inginer inspector general silvic, fost membru în consiliul de Administraţie al Societăţei.

Aron Cârpinişanu, inginer şef silvic, pensionar.

Rafail Căzănescu, inginer silvic.

N, Torgaschev, inginer silvic.

Augustin Maghiar, inginer inspector silvic.

Simedroniu Păun, student forestier, iar la 12 Martie a. c, a fost reînhumat cu onoruri eroul nostru: *Virgiliu C. Stoicescu,* fost inginer şef silvic silvic care-şi complectase studiile forestiere la Nancy şi care, prin scrierile sale, promitea mari speranţe.

La celebrarea ceremoniei lor funebre Societatea noastră a fost reprezentată şi fiecăruia i s'a rezervat şi câte o pagină în revista noastră.

* * *

Avem datoria de a mulţumi d-lui Petre Antonescu, preşedintele comitetului de redacţie, care, cu concursul celorlalţi membrii din comitet, a putut face să apară Revista Pădurilor în mod foarte regulat.

În fine se cuvine să mulţumim d-lui M. P. Florescu, secretarul Societăţei noastre, care deşi nu face parte din cadrele Statului, totuşi tot timpul său liber şi l'a consacrat, în mod absolut dezinteresat, pentru binele Societăţei; d-lui N. Elefterescu casierul Societăţei; precum şi tânărului inginer silvic N. Caragea, ajutor de secretar şi casier, care a adus preţioase servici atât revistei cât şi Societăţei noastre.

Preşedinte, **Al. Constantinescu**

D-l preşedinte Al. Constantinescu: Cred că încuviinţaţi ca şi de rândul acesta să trimitem M. S. R. o telegramă prin care congresul să-şi exprime sentimentele lui de admiraţie respectoasă şi de dragoste faţă de persoana Regelui şi de Dinastie, (aplauze).

C. P. Georgescu: Scopul Societăţii noastre este ca să construim un palat în Bucureşti. D-l preşedinte ne-a donat un loc pe Bulevard. Vreau să citesc acum şi darea de seama a gestiunii. Vă atrag atenţiunea că D-l preşedinte a făcut o donaţie de 300.000 lei, de care aici nu vorbesc. Profit de ocazie ca să-i mulţumesc; (citeşte darea de seamă).

BILANȚ

Incheiat la 31 Decembrie 1921

ACTIV **PASIV**

	Lei	B.	Lei	B.
Teren pentru clădire			2 0.000	—
Acționari			117,000	—
Efecte publice ale secției cerc. Ing. silvici v. n. 170000 89%	143.500	—		
Efecte publice „Progresul Silvic“ v. n, 45630, 80%. . .	36.480	—	179.980	—
Casa numerar la 31 Decembrie 1921 :				
Cercul inginerilor silvici . .	4.488	30		
Progresul Silvic	6.440	35	10.928	65
Banca Românească deposit numerar			56.281	—
Cupoane de încasat ale secției Cercul inginerilor silvici .	5.250	—		
Cupoane de încasat Progresul Silvic	9.920	—	15.170	—
Casa de depuneri în numerar dep. Progresul silvic. . .			904	75
			580.364	40

	Lei	B.	Lei	B.
Capitalul cercului inginerilor silvici pentru local. . . .			500.000	—
Fond de rezervă al cercului ing. silvici pentru local .			4.335	05
Fond Progresul silvic din donații și cotizații	43.825	10		
Fond din cupoane	9.920	—	53.745	10
Dividende neachitate pe 1920.			12.845	—
Beneficiu net al cercului inginerilor silvici			9.341	25
				—
		—	580 265	40

Președinte, **Al. Constantinescu** *Contabil-Casier* **N. N. Elefterescu**

Membrii: **M. Tănăsescu, Const. Sava Goiu, L. Marțian, M. Boldur, M. P. Florescu.**

Verificat și găsit conform cu scriptele:

Cenzori : **K. Sculy, O. D. Cratero, C. P. Georgescu.**

Proces-Verbal

Subsemnaţii cenzori, în temeiul Art. din statute, întrunindu-ne astăzi 10 August 1922 am procedat la verificarea şi controlarea operaţiunilor de vărsăminte, plăţi, restituiri, cheltueli, etc pe care le-am găsit regulat justificate.

Verificând bilanţul şi contul de profit şi pierderi, le găsim întocmite real şi exact şi cerând extrasul de cont al Băncei Româneşti am constatat că se soldează exact cu încasările făcute.

Aceasta fiind situaţia reală a Soctetăţi noastre la 31 Decembrie 1921, cu onoare vă rugăm să bine-voiţi a da descărcare Consiliului de Administraţie al Societăţei pentru gestiunea până la data de mai sus.

Cenzori: X. K. Sculy, O. D. Cratero, C. P. Georgescu

Contul de profit şi pierderi

Incheiat la 31 Decembrie 1921

DEBIT			CREDIT		
	Lei	B.		Lei	B.
Cheltueli de administ.	891	75	Cupoane dela efecte .	8.500	—
Beneficiul net . . .	9.341	25	Dobânzi	1.718	—
	10.218	—		10.218	—

Preşedinte, **Al. Constantinescu**

Contabil-Casier, **N. N. Elefterescu**

Membrii : **M. Tănăsescu, Const. Sava Goiu, L. Marţian, M. Boldur. M. P. Florescu.**

Verificat şi găsit conform cu scriptele:

Censori: **K. Sculy, O. D. Cratero, C. P. Georgescu.**

D-l preşedinte: Pun la vot această dare de seamă. Cine este pentru, să ridice mâna. Se aprobă în unanimitate.

Şedinţa va începe mâine la orele 9 dimineaţa în teatrul naţional. Vă rog domnilor, ca să fiţi exact pentru ca discuţiile să poată începe de vreme.

D-l Sava Goiu: D-le preşedinte şi iubiţi colegi, ca omagiu pentru vizita preţioasă a d-lui prim-ministru I. Brătianu, dacă sunteţi de părere, propun să-l proclamăm ca membru de onoare.

D-l preşedinte: Vă supun propunerea. Dacă sunteţi cu toţii de acord, îl vom proclama pe D-l Ionel C. Brătianu membru de onoare şi eu îmi voi face datoria, să-i comunic votul D-voastră (Aplauze) Cu aceasta închid şedinţa de azi.

Ziua II-a

29 Septembrie 1922

In fotoliul prezidenţial d-l vice-preşedinte Petre Antonescu. Şedinţa se deschide la orele 10, în sala Teatrului Naţional, ordinea de zi fiind : 1. Impădurirea terenurilor improductive. 2. Comasarea pădurilor micilor proprietari. 3. Distribuţia speciilor forestiere în România. 4. Speciile exotice şi naturalizarea lor în ţara noastră. 5. Regenerarea pe cale naturală a pădurilor de molid.

5. Unificarea codului silvic. 6. Legea de organizare a corpului silvic în conformitate cu acea a corpului technic. 7. Reforma învăţământului silvic.

D l Petre Antonescu: S'au prezentat 2 comuni-cări şi anume: una a d-lui Przemitzchi din Basarabia şi una a d-lui Precup. Dacă credeţi de cuviinţă, să rugăm pe d-nii autori să ne facă cunoscut, sau să ne citească referatele din nou şi acei cari vor voi să participe la discuţie să binevoiască a se înscrie în ordine,pentru a li se da cuvântul. Rog deci pe d-l Precup, în primul rând, să binevoiască să ia cuvântul.

D-l Precup: D-le preşedinte, iubiţi colegi (citeşte referatul care a fost publicat în Revista Pădurilor: Impădurirea terenurilor improductive din revista Pădurilor (aplauze).

D-l Pzemitchi: citeşte referatul: Impădurirea terenurilor neproductive, care s'a publicat în Revista Pădurilor. După aceasta D-sa continuă:

Eu nu sunt contra reformei agrare care este necesară. Domnilor, unii spun, că nu se ajunge pământ pentru țărani și ca atare trebuie să desființăm ceea ce au mai rămas din pădurile noastre ca să putem împroprietări pe țărani. Aceasta însă nu e adevărat, căci la noi în loc de țărani se împroprietăresc oamenii dela oraș, cari nu au pământ. Casa pădurilor să ia măsuri ca împroprietărirea să fie așa cum spun legile. Cu micșorarea terenurilor păduroase Basarabia va merge la dezastru. Aceasta este tot ce am vrut să spun (aplauze).

D-l Petre Antonescu: Aplauzele Dv. dovedesc cât suntem datori D-lor referenți cari și-au dat osteneala ca să ne prezinte studii de toată însemnătatea. Să le mulțumim cu atât mai mult cu cât cei mai mulți din D-nia lor colaborează în mod asiduu la Revista noastră a Pădurilor, dându-ne cu aceasta un concurs prețios. Rog dacă cineva mai are ceva de spus în această chestiune să se anunțe spre a-i acorda cuvântul.

D-l Potoc: D-lor, chestiunea care se pertractează are ca scop legarea terenurilor existente. Cum a amintit d-l Przemitzchii în baza reformei agrare se distribuie țăranilor și parte din păduri cari azi mâne vor fi defrișate. Fac propunerea ca să se intervină pe lângă „Casa pădurilor" ca islazurile cari se formează să fie întrebuințate ca păduri de pășune, așa cum se proceda în Austria și în Ungaria (aplauze).

D-l Porucic: D-lor, am vrut să aduc o mică complectare în privința împăduririi terenurilor improductive căci în cuprinsul limitelor Basarabiei, Bucovinei și a Moldovei se petrece un fapt foarte dăunător: Coastele de Nord est și Nord vest dela Rădăuți încoace aproape toate sunt în faza năruirei din cauză ca ele au fost despădurite. Eu am calculat că suprafețele de teren dăunate prin ponorâre se urcă la 20%, ori aceste locuri nu pot fi vindecate prin împădurire pentru că și pădurile se ponorăsc. In regiunea colinelor am constatat o mulțime de locuri cari se năruiesc. Singurul mijloc de a remedia această stare de lucruri este, ca pe lângă împădurire să se proceadă și la drenarea apelor.

Trebuie să dăm drumul ca să se scurgă apele de infiltrație prin locurile unde sunt ponorâri, căci numai astfel procedând acestea se pot vindeca. Lucrări de felul acesta s'au făcut în alte părți și s'a constatat, că acolo unde s'au efectuat cismele,

unde s'au captat apele subterane, unde s'au pus jgheaburi pentru ca apele să nu amenințe coastele, terenul s'a transformat într'un loc perfect cultivabil (aplauze).

D-l Petre Antonescu: Chestiunea tratată de d-l Porucic este de toată însemnătatea, pentru că împădurirea prin ea însăşi nu este întotdeauna suficientă, ci trebuie să recurgem şi la alte mijloace technice.

Mijlocul recomandat este eficace, dar totuşi pădurea mai cu seamă cea în stare de codru, prin faptul transpirațiunei frunzişului, poate să capteze o parte importantă din proviziunea de apă aflată în pământ vărsând-o în atmosferă sub formă de vapori, astfel că acest fapt contribue la uscarea, la însănătoşirea terenurilor împiedicând ca să stagneze apele.

In anumite împrejurări, însă şi anume atunci când apa stagnează timp îndelungat în cutele de teren, în urma ploilor torențiale precum şi atunci când structura geologică a pământului este de aşa natură, încât apa prin infiltrațiune ajunge d'asupra unui strat impermeabil, negreşit că se poate chiar dacă solul este împădurit, să se producă scufundări sau dislocări de terenuri. A susține însă, că împădurirea nu este necesară, ori că ea nu poate să ne dea nici un concurs pentru fixarea coastelor surpătoare este o mare deosebire. In vechiul Regat cunosc o mulțime de locuri împădurite mai cu seamă în jud. Râmnicul Sărat, cari, dat fiind natura argiloasă a terenurilor foarte expuse fugiturilor, când prin umiditate îşi pierd coheziunea lor, dacă s'ar despăduri, ar porni de sigur la vale. Totuşi, din discuțiunea de astăzi putem trage un învățământ practic şi anume că acolo unde există izvoare subterane sau ape de infiltrațiune, înainte de a proceda la împădurire trebuie să însănătoşăm solul, să colectăm aceste ape conducându-le până la cursul unui râu sau pârâiaşi oare care. Mulțumesc d-lui Porucic pentru participarea D-sale în discuțiunea chestiunei împăduririi terenurilor improductive.

D-l Comanici: D-le preşedinte, onor. congres. Chestia împăduririi terenurilor improductive n'a venit din întâmplare în desbatere, ci a provocat-o legile de reformă agrară. Această reformă a început în vechiul Regat, a continuat în Basarabia, în Bucovina şi într'o măsură mai mare în Transilvania, pentru că în legile în chestiune s'a spus că păşunile comunale se pot

complecta şi din păduri şi cu precădere din pădurile Statului. Durerea pe care a simţit-o silvicultorul, când a luat cunoştinţă de cuprinsul legilor agrare cu privire la exproprierile de păduri a avut de urmare punerea în discuţie în acest congres a chestiunei împădurirei terenurilor improductive.

In adevăr, în Transilvania există foarte multe terenuri sterile din cauza formaţiei geologice a solului său. Nu vreau să discut chestia mai mult, de a pune în evidenţă necesitatea ca să rămână împădurite mai departe aceste terenuri, aşi vrea să amintesc însă că pentru ca reforma agrară să se execute în mod raţional, trebuie să cerem celor îndrituiţi sa recurgă la consiliele silvicultorilor, mai cu seamă când e vorba de înfiinţare de păşuni comunale.

Totuşi, pentru că experienţa a dovedit că aceste păşuni nu după mult timp se transformă în terenuri improductive (sterile) aş ruga pe toţi colegii, cari sunt în poziţie să-şi dea avizul, ca să aibă grijă la exproprieri, ca toate terenurile cari sunt nepotrivite pentru păşune, să fie excluse dela expropriere.

In Transilvania trebuie negreşit să se înfiinţeze păşuni comunale sacrificându-se şi o parte din păduri căci fără păşuni vitele ţăranilor din această provincie nu pot trăi. Comisiile sau torurile chemate ar trebui, însă, să constrângă pe cei cari au păşuni să le amelioreze, iar nu să facă islazuri din păduri; dar din nenorocire, nimeni nu-şi dă seama că este mai bine să ai puţin, dar bun, decât mult şi rău.

O propagandă în această direcţie până acum nu o vedem şi toată lumea Domnilor, cere ca pădurile să dea un venit anual cât mai mare fără să se gândească că ele trebuie luate măsuri să li se asigure în acelaş timp şi regenerarea.

In Transilvania sunt multe terenuri sterile deja împădurite, dar în alte părţi aceste terenuri azi sunt păşunate de vite, din care cauză se formează din nou râpele, aşa că munca şi cheltuiala întrebuinţată pentru împădurirea lor a fost zadarnică. O propagandă activă din partea tuturor silvicultorilor, ca administraţia Casei pădurilor să ne stee în ajutor spre a se putea opri orice abuz este de toată necesitatea.

D-l **Petre Antonescu**: Părerea mea ar fi ca să se formeze o moţiune în sensul acesta spre a fi supusă discuţiunei.

Frâncu: D-le preşedinte, d-lor colegi, 2 puncte vreau să relevez şi anume: ca să putem împăduri terenurile improductive trebuie să intrăm în posesiunea lor. Majoritatea acestora nu sunt în posesiunea Statului ci a proprietarilor particulari. Trebue dar să ne gândim la mijloacele prin cari am putea ajunge în stăpânirea lor. Eu am văzut un şef de ocol din Argeş, care a propus o pădure pentru înfiinţare de păşiune în schimbul islazului pe care îl avusese proprietarii. Părerea mea este ca să se exproprieze terenurile improductive. Trebuie să se ştie însă cari sunt terenurile acestea şi să se exproprieze acei proprietari, cari nu vor voi să le împădurească într'un timp oarecare. A 2-a chestiune este. ca după ce s'a făcut aceasta, să se formeze pepiniere cât mai multe mai ales cu salcâm şi să se dea gratuit acelor particulari, cari doresc să împădurească terenurile lor, cărora ar fi bine să li se dea chiar premii.

D-l C. P. Georgescu: D-lor congresişti, mi se pare că d-nii cari au discutat această chestiune n'au tratat-o din punctul de vedere al unui congres ci din punctul de vedere technic.

După mine chestiunea privită are în genere 3 laturi: 1. tranşarea chestiunii proprietăţii; 2. chestiunea financiară şi în al 3-lea rând intră chestiunea technică. Prima chestiune trebuie rezolvată: legiferarea asupra terenurilor neproductive. Toată chestiunea aceasta trebuie privită din punctul de vedere general. Cred că congresul are să se pronunţe în privinţa aceasta în dezideratul lui, ca guvernul de azi sau de mâine să tranşeze această chestiune, aceasta cu atât mai mult cu cât trebuie să ştim că dacă prin expropriere terenul neproductiv intră în mâna unui ţăran, cu greu îl vom mai putea scoate din mâna lui. Cred că asupra acestei chestiuni suntem de părere să cerem guvernului să reguleze această chestiune chiar astăzi, căci numai astăzi este momentul. A doua chestiune este cea financiară. Trebuie să recunoaştem că astfel cum au fost administrate pădurile până astăzi suntem cel mai sărac corp şi cea mai săracă Administraţie. (Aplauze). Dar este un paradox că stăpânind o avere aşa de mare, oamenii politici n'au înţeles importanţa economică a pădurilor, cari au impus producţia lemnului şi din punctul de vedere financiar. Soarta inginerilor silvici este deplorabilă şi trebuie ameliorată. Din aceste venituri imense s'ar putea creea un fond pentru ameliorarea terenurilor neproductive. Cred d-lor,

că în privința aceasta nu există decât o singură soluție. Este ocazia ca să punem pe tapet din nou chestiunea legei de organizare a Casei Pădurilor care să fie o adevărată lege: faceți un cap pentru Casa Pădurilor. Nu este suficient ca noi să ne lansăm pentru chestiuni mari economice și să ne punem personalitatea noastră în joc. Nu este nici rolul consiliului technic ca să lanseze aceste idei. Odată chestiunea financiară rezolvată rămâne ultima chestiune, mijloacele și atunci ambele mijloace atât ale d-lui Precup cât și ale d-lui Przemitzchii vor fi bune.

D-l Petre Antonescu: Rog pe d-l Georgescu să redacteze o moțiune, care îmbrățișând chestiunea în mod general, ar fi mai usor de adoptat de către congresiști.

D-l Boldur: D-le președinte, Domnilor, ambele referate al d-lor Przemitzchy și Precup prezintă o mare importanță pentru noi, cari suntem dela munți, mai ales din punct de vedere administrativ. Am servit în Austria de jos și cunosc întru-câtva chestiunea împăduririi terenurilor neproductive. Acolo țăranii plantează puieții. Un comitet particular întreține 10 pepiniere, totuși țăranii nu pot căpăta destui puieți.

Am ajuns la un punct, unde dăm de recalcitranța țăranului. Pădurea trecută în proprietatea țăranului nu mai poate fi scoasă dela el și ar trebui să se facă o lege specificând cum să treacă pădurea la țăran și cum să se facă un schimb de teren. Eu sunt de părere ca chestia să o atingem și din punctul acesta de vedere, noi trebuie să facem oarecare educațiune profesională prin intermediul învățătorilor creind cursuri de Silvicultură la școlile normale. Aș fi încă de părere ca în chestiunea împăduririi terenurilor neproductive să formulăm o moțiune, prin care să cerem, ca în scopul unei sănătoase propagande între țărani să se instituie la fiecare școală normală cursuri de Silvicultură ținute de ingineri silvici.

Eu cred că n'ar trebui să dăm țăranilor tot ce le trebuie și după aceea să-i amenințăm cu exproprierea. Să se dea un termen oarecare pentru ameliorarea terenului și aceasta să fie pus în vedere și cu pedeapsă.

D-l Clain: Onor auditoriu, se discută chestiuni foarte frumoase, se discută din punct de vedere științific, însă s'a uitat partea practică. Fiindcă d-l Administrator al Casei Pădurilor este de față, o să-l rog să desaprobe sau să aprobe, findcă această casă

este numai pe hârtie. Casa pădurilor are un buget impus ei de alţii cari n'au ţinut seama de rostul pe care îl are această Casă a păduritor în România-Mare. Să vă spun în 2 vorbe, ne trebuesc bani şi iar bani. Nu avem bani ca să plătim personalul, ca să facem regenerarea pădurilor exploatate, nu avem bani pentru învăţământul silvic atât de necesar nouă (aplauze). Primul lucru pe care trebue să-l cereţi, pentrucă eu multă vreme ştiu că n'am să stau în această viaţă. Să cereţi ne'ncetat, să cereţi cu stăruinţă şi violenţă pentrucă lumea aşa-i, azi consideră pădurea ca o vacă de muls, care trebuie să dea lapte, fără să mănânce.

Să cerem fonduri ş iar fonduri speciale pentru aceste terenuri improductive, cari trebuesc împădurite, să cerem creiarea de fonduri, cari să fie destinate pentru împădurirea acestor terenuri. A doua chestiune a atins-o d-l Boldur. Am propus înfiinţarea de Societăţi forestiere, fiindcă numai astfel putem face educaţia poporului. Să privim realitatea lucrurilor: învăţătorii, după ce ies din şcoala normală, nu se gândesc la şcoală ei vreau să fie deputaţi (aplauze).

Nu prin articole scrise, cari nu se citesc, nu prin conferinţe cari se ţin la Bucureşti, nu cu acestea vom face pe public să se convingă de importanţa pe care o au pădurile şi de însemnătatea chestiunilor care ne doare pe noi. Eu am luat o iniţiativă, am cerut în Franţa permis ca să traduc o carte care a adus servicii reale poporului francez, aştept răspuns, am să o traduc şi am să rog pe d-l ministru al instrucţiunii publice ca să o tipărească şi să o răspândească cât se poate mai mult. Am să rog şi pe d-l ministru de domenii ca să stăruiască să se facă asociaţii şi şcoli forestiere.

Vă spui că trebuie să imităm, ceeace a făcut Franţa. Aceste asociaţii au împădurit o mare parte de terenuri improductive. Mă resumez: să cerem ca Casa Pădurilor să aibă bugetul ei, să nu fie numai pe hârtie, şi să se creeze un fond pentru împădurirea terenurilor improductive şi să se facă o propagandă cât mai mare în popor, aceasta am avut să spun (aplauze).

D-l Opran administratorul Casei pădurilor, D-lor vreau să fac un mic sumar asupra celor ce s'au discutat aici până acum. Discursul d-lui Przemitchi asupra terenurilor improductive ne-a dat câteva indicaţiuni technice. Partea cea mai importantă tratată,

după mine, este aceea relevată de d-l inspector Frâncu, posibilitatea ce trebuie să o avem pentru ca noi să putem face împădurirea terenurilor improductive. Şi aceasta ar fi cea mai importantă parte a chestiunii, pe care o tratăm. Vine după aceea discuţia urmată între d-nii inspectori generali Georgescu şi Clain. Eu ca silvicultor să-mi daţi voie să vă spun că cunosc tot ce trebuie făcut cunosc durerile şi mă limitez să ameliorez. Situaţia financiară a fost de aşa fel, încât nu s'a putut face câtuşi de puţin. Este adevărat că codul silvic astfel cum a fost conceput, votat, este o lege complectă, este opera d-lui Petre Antonescu pentru care îmi daţi voie să-i aduc omagiile mele, însă aceasta a rămas neaplicată, nu s'a putut, o ştiţi de ce. Sunt 12 ani de când această lege a fost votată şi din ea s'au luat numai câteva părţi. Avem promisiunea că se va face foarte mult pentru păduri. Bazându-ne pe această promisiune să sperăm, că ceeace s'a făgăduit, se va realiza. Este o chestiune, nu trebuie să credeţi că nu ştiu ce vă doare, dar împrejurările sunt de aşa fel, că nu se poate face mai mult. Dacă ar putea altul face mai mult ca mine, stând în fruntea Casei pădurilor, aş demisiona imediat.

D-l Dămăceanu: Toate punctele esenţiale ale chestiunii au fost discutate, a rămas chestiunea bugetului însă. Dacă lucrările merg în economia noastră forestieră rău, e că rădăcina este aşa. Bugetul aslfel cum este întocmit denotă lipsa unei mentalităţi forestiere în Ţara-Românească.

A. Nedelcovici: Aş putea cită un alineat, un articol, al cărui număr îmi scapă, din legea agrară unde se spune că în ce priveşte terenurile improductive acestea se pot expropria fie în folosul comun sau al Statului pentru a se pune în valoare prin împădurire sau se lasă în seama proprietarilor, dacă aceştias e obligă a le împăduri ei înşişi, luându-se garanţii pentru aceasta, încât noi am putea astăzi, în congresul în care ne găsim, să folosim acest deziderat. N'are decât fiecare să menţioneze când lucrează comisiele de expropriere, cari sunt terenurile improductive cerând ca să se aplice legea, declarând expropierea lor. Nu ar rămâne acum decât ca să găsim mijloacele practice ca să ducem mai departe această legiferare.

D-l Constantin Gheorghe: Anul trecut s'au întâmplat o mulţime de incendii. Am o propunere de făcut şi anume ca

în pădurile incendiate să nu se admită păşunatul timp de 20 de ani; al doilea punct este cel privitor la şcoli, despre care a vorbit d-l Boldur şi anume să se introducă studiul silvic pentru elevi. Acestea sunt propunerile ce am avut de făcut.

D-l C. Belu: Vreau să fac o propunere în chestia împăduririi terenurilor improductive. Singuri nu putem lucra, trebuie să cerem ajutor dela ceilalţi. Să cerem ajutorul Societăţi geografice. Să ne punem în legătură cu astfel de Societăţi, care ar putea avea mai mare influenţă decât noi şi astfel să lucrăm şi pe urmă să facem aceace avem de făcut. Nu putem să stăm la ţară, să învăţăm pe ţărant căci suntem destul de ocupaţi.

D-l D. Grozescu: Propunerea d-lui Boldur cu ţăranii, nu cred că ar putea să-şi găsească ecou în toate părţile, unde masele au început să-şi arete efectul lor, de oarece chiar populaţia caută să pună stavilă acestui lucru. Hotarele nu se mai cunosc din cauza uzurpărilor cari află loc; cred că ar fi bine să se intervină ca partea legală a comisiilor de expropiere să se amâne, până când să se poată măsura suprafeţele improductive pentru a şti ce măsuri putem lua pentru ele. Aceasta este propunerea.

D-l Ionescu Andrei: Legea agrară a privit proprietăţile destinate a fi expropriate ori terenurile cari au format obiectul discuţiei de astăzi ca fâcând parte şi altă categorie de proprietăţi, cari altă dată erau proprietăţi de mare valoare, însă intrând în mâna unor anumiţi proprietari aceştia le-au transformat în terenuri improductive. Cred că chestiunea, din punctul de vedere care ne priveşte pe noi, nu e rezolvată şi ar trebui ca sub o formă nouă de expropiere să căutăm să putem intra în posesiunea terenurilor improductive, cari nu sunt prevăzute prin legile agrară. Rog să se închidă discuţia.

D-l Petre Antonescu: Ar fi bine ca golurile de munte, precum şi terenurile împădurite, destinate ca să devie islazuri comunale să se încredinţeze Administraţiei Casei Pădurilor ca să ia măsurile necesare pentru îmbunătăţirea păşunelor alpine, pentru sporirea producţiunea lor în iarbă cu chipul acesta împăcându-se şi interesul ţăranului şi cel general. Sa exprimat dorinţa de a se cadastra terenurile improductive ca să se ştie ce avem şi să se întocmească o statistică. Noi avem dreptul după art. 19 din Constituţie ca să rezervăm din părţile destinate expro-

pierii terenurile improductive. Şi în această privinţă ar fi trebuit ca odată cu expropierea să specificăm ce anume trebuia esclus dela expropiere. De acest drept n'am ştiut să facem întrebuinţare. Totuşi, până când nu ia o formă definitivă aplicarea celor 4 legi de reformă agrară, ce am făurit cu pripeala caracteristică mentalităţei românului, putem încă să intervenim, Nu este încă totul pierdut. În ce priveşte propunerea de a se interzice păşunatul în pădurile incendiate este foarte bună, dar mi se pare mie că această chestiune nu este la ordinea zilei. Că nu sunt de ajuns articole prin reviste periodice, gazete politice, conferinţe publice, etc., este just, dar totuşi este mai bine să se facă ceva decât nimic. In Italia sunt catedre ambulante de Silvicultură, ba chiar în cazarme se ţin conferinţe soldaţilor despre Silvicultură. Vedeţi dar că chestiunea vulgarizării cunoştinţelor silvice este îmbrăţişată în toate ţările civilizate şi aşa fiind ar trebui ca să imităm şi noi aceste bune exemple, pentru că prin asemenea mijloace se înlesneşte rezolvarea chestiunii împăduririlor. etc. Să se ia măsuri de a se opri păşunatul în păduri, de oarece toate satele au fost înzestrate cu păşuni comunale, şi mai cu seamă să se interzică în plantaţiuni făcute cu multă trudă şi cheltuială, Legea silvică ce se proiectează, trebuie să fie foarte severă în această privinţă. In legătură cu chestiunea promovării împăduririlor şi ca o reamintire a fericitei împrejurări că ne găsim astăzi cu toţii în Capitala frumoasei Bucovine, fac propunerea ca să autorizăm pe colegii noştrii de aici ca pe spezele Societăţei „Progresul Silvic" să se înfiinţeze o pepinieră pe o suprafaţă oarecare, din care să se acorde în mod gratuit proprietarilor particulari puieţi pentru împădurirea terenurilor neproductive (aplauze).

D-l **Diaconescu** : Sunt de părere ca administraţia Casei Pădurilor să înfiinţeze pepiniere sivice în toate ocoalele pentru producţiunea de puieţi, dar să nu se dea gratuit, ci cu un cost foarte mic ; s'ar putea planta cu chipul acesta cel puţin câte 100.000 de puieţi în fiecare an, (Şedinţa se suspendă pe 5 minute). La redeschidere.

D-l **vice-preşedinte Petre Antonescu** : Inainte da a trece la discuţiunea celei de a 2-a chestiune dau cuvântul d-lui Opran care are să comunice ceva.

D-l Administrator al Casei Pădurilor **Opran** : D-lor, ştiţi cu toţii că din domeniul păduresc se trece ca izlazuri comunale

o mare suprafață de teren. Mă gândesc că ar urma să punem cel puțin pe altă cale la loc, ceea ce ni se ia din pădurile noastre. M'am gândit să propun ca sumele, cari vor rezulta din exploatarea acestor păduri, ca sumele cari se vor da de comune ca despăgubiri pentru exproprierile făcute, să nu se treacă în bugetul statului, să nu se pună la dispoziția ministerului de finanțe, ci să se dea Casei Pădurilor, însfârșit ministerului de domenii, cu condiția ca din aceste sume să împădurim terenurile improductive, iar cu restul, care va rezulta, să facem lucrări de ameliorare ca construcții: de căi ferate etc. Cred că guvernul nu ne va refuza aceasta și v'aș ruga să faceți o moțiune în sensul acesta (aprobat prin aplauze).

D-l **vice președinte, inginer consilier silvic Petre Antonescu**: Trecem acum la discuțiunea chestiunei a doua pusă la ordinea zilei „Comasarea pădurilor micilor proprietari și exploatarea lor prin cooperative. Dau cuvântul d-lui Inginer șef silvic Ioachimescu.

D-l **Ioachimescu**: Odată cu pădurile micilor proprietari vom comasa și terenurile din perimetrul pădurilor, vom putea astfel înfăptui o mare operă silvică. De ce comasarea este o chestiune importantă, nu este greu de văzut. Am propus ca toate pădurile sătenilor lipsiți de drumurile necesare, să formeze serii de exploatare desebite, care să suporte un singur regim și același metod de tratament. Eu cred că avem dreptul în baza legilor actuale ca să facem aceasta. Am propus ca în toate pădurile din mica proprietate să nu se poată exploata, decât după ce vor fi amenajate avându-se în vedere, pe lângă continuitatea exploatărei și aceea a asigurărei regenerării lor în mod complect.

D-l **Țurcan**: (citește referatul). *„Problema comasării pădurilor, administrația și exploatarea lor comună“*. Ca al patrulea motiv a fost reducerea cheltuielilor de administrație, fiindcă micile proprietăți se administrează fiecare în parte. Pe cât de ideale au fost motivele celor cari s'au gândit la o asemenea reformă, pe atât de mare a fost rezistența proprietarilor mici, cari nu au permis ca în gospodăria pădurilor lor, să se amestice o altă administrație fie chiar a Statului. Dieta Bucovineană, sunt 1 sau 2 decenii de atunci, a votat o lege în conformitate cu propunerile specialiștilor, cari au stabilit anumite norme de procedare. In această privință părerea mea este: Ca congresul inginerilor

silvici să roage ministerul de domenii de a întocmi o lege unitară pentru administrarea pădurilor particulare şi de a se institui, pe lângă acest minister, o direcţiune pentru cultura, exploatarea şi controlul pădurilor particulare, 2. Accastă direcţiune va propune măsurile necesare, cari vor fi de luat pentru comasarea pădurilor ţărăneşti, precum şi pentru o bună administrare a pădurilor comunale. Există 3 categorii de păduri: 1. pădurile proprietarilor mici, 2. pădurile comunale şi 3. pădurile moşnene. Pentru a satisface dorinţa particularilor aş crede că este de lipsă ca şi ei să fie ascultaţi, spre a se şti cum cred ei că ar pune la dispoziţia Statului averile lor. In acest scop guvernul ar trebui să intre şi cu ei în tratative.

D-l **inginer consilier silvic I. Timoc**: Cu mult mai multe sunt pădurile în Transilvania, unde a fost şi este legea pe baza căreia fiecare proprietar a avut dreptul să-şi depărteze partea lui de pădure. Pe baza aceasta s'a întâmplat ca un composesorat să împartă pădurea moşneană devalmaşă între proprietari. Observându-se aceasta de fostul guvern ungar de pe atunci cum că merge la distrugerea fondului păduros, în 1918 a dat o ordonanţă, prin care se spunea că nu se pot exploata pădurile particulare neadministrate de Stat, decât numai pe baza unei autorizaţii a forurilor competente. Ordonanţa este în vigoare. Eu sunt de părere, că orice deziderat în privinţa aceasta ar fi superfluu, până ce chestia nu se va regula prin o lege (aplauze).

D-l **V. Stinghe**: Atât timp cât lucrul nu este legiferat, până când nu s'a venit cu o lege de comasare, lucrul acesta nu se poate face, fiecare proprietar are nevoe de lemne în fiecare an. Şi numai atunci când această lege s'a făcut, când proprietăţi individuale s'au ridicat, numai atunci se poate veni cu un amenajament, până atunci trebue să rămână acea exploatare fracţionată pe proprietatea fiecăruia.

Este vorba de facerea unei legi pentru ca această comasare să ia forma definitivă şi atunci această comasare este gată cu estimarea dreptului fiecăruia.

D-l **Grozescu**: Trebuie izlazuri comunale de format şi cu form legii nu putem ataca proprietăţile particulare fiiud în aceleaşi condiţii ca pădurile Statului. Sunt în toate ocoalele pă de pădure de vârstă înaintată şi sunt silit să văd producerea islazuri. Sunt o mulţime de cazuri de acestea, pe cari unii dir

D-voastră le cunoaşteţi în mare parte; multe proprietăţi au încăput pe mâna proştilor. (aplause).

D-l vice-preşedinte P. Antonescu: Intr'adevăr expunerile d-lor ante-vorbitori au fost foarte interesante şi le mulţumesc tuturor din inimă.

Cu aceasta închei şedinţa şi anunţ continuarea ei la orele 3 după amiază.

Şedinţa a II-a

Şedinţa se deschide la ora $4^1/_4$ p. m. fotoliul preşedinţial fiind ocupat de d-l Petre Antonescu.

D-l inginer consilier silvic şi profesor Antonescu: Dau cuvântul d-lui Guguianu, inginer inspector silvic.

D-l I. Guguianu: D-le preşedinte, iubiţi colegi, m'am decis să ţin această conferinţă din mai multe puncte de vedere. 1. că avem în fruntea administraţiei Casei Pădurilor un coleg de al nostru. 2. preşedintele Soc. noastre este ministrul domeniilor. Momentele mari în cari ne găsim, reclamă ca să se facă ordine în ce priveşte organizaţia corpului silvic, de aceea vă rog să binevoiţi a mă asculta şi să fiţi indulgenţi dacă nu cumva nu am să satisfac dorinţa d-voastră (Citeşte conferinţa: „Cum stăm") aplauze).

D-l Petre Antonescu: Trecem acuma D-lor la ordinea zilei, adică la chestiunea „Distribuţia speciilor forestiere în România". Nu am încă prezentat nici un comunicat în această privinţă, cred că cineva din d-v poate să ia cuvântul în ce priveşte distribuţia speciilor în România

D-l Clain: O mică întrebare, de ce n'a venit biroul cu un referat?

D-l Petre Antonescu: Nu este aşa de uşor de a face studiul pentru repartizarea tuturor speciilor forestiere dintr'o ţară. In Ungaria fostul prof. Fekete dela Academia forestieră din Selmecsbánya în ultimul timp, dar înainte de război, a publicat în 2 vol. studiul repartizării speciilor în Ungaria: o lucrare de mare importanţă ştiinţifică care s'ar putea zice că este unică în Europa. Dacă la noi nu s'a publicat decât relativ puţin în această direcţiune este că chestiunea e foarte grea şi cere concursul tuturor. Afară de aceasta necesită un personal anume însărcinat

cu o asemenea lucrare după cum s'a procedat în Ungaria. Adevărul este că la congresul internaţional dela Paris în 1913 a fost la ordinea zilei şi această chestiune şi profesorul de botanică dela şcoala naţională de ape şi păduri din Nancy Guinier a prezintat un referat foarte interesant dovedind că, este destul să ne răzimăm pe date statistice, cum s'a procedat înainte în Franţa, în Ungaria şi în alte ţări. Sunt alte chestiuni cari trebuesc studiate şi anume modul cum se comportă speciile în circumstanţă de climă, de sol şi de ceilalţi factori ai vegetaţiei. Rezolvarea acestor chestiuni necesită atât cunoştinţe silvice cât şi botanice. Botanistul şi cu forestierul în comun acord pot lucra foarte mult. Dacă Franţa n'a răuşit să pună la punct această chestiune precum şi alte State civilizate, cred că s'ar putea tolera şi ţării noastre întârzierea care a avut loc. Aceasta nu însemnează însă că n'ar fi timpul ca să ne organizăm şi noi în vederea soluţionărei ce ea condiţionează.

D-l **Porucic**: Speram ca să aud şi eu un referat, o comunicare în privinţa aceasta, dar fiindcă s'a adus un reproş din partea publicului interesat, ţin să aduc la cunoştinţă că peste câteva luni o să apară un studiu în privinţa distribuţiei speciilor lemnoase în România, datorit d-lui Ianculescu.

D-l vice-preşedinte **P. Antonescu**: Mare îmi este surprinderea auzind această ştire fericită, pentrucă n'am avut cunoştinţă până acum despre iniţiativa unei asemenea importante lucrări.

D-l **Porucic**: (continuând). Studiul amintit este în legătură cu studiul geologic, dar d-l Ianculescu este în acelaş timp şi botanist, astfel încât studiul se face şi din punct de vedere botanic, încât cred că o să fie toată lumea mulţumită.

D-l **Drăcea**: Cunosc şi eu această lucrare şi dificultăţile cari au împiedecat apariţia ei până acum, sunt numai cele technice. In cât priveşte întreruperea d-lui Clain, D-sa putea să ia cunoştinţă de modesta noastră activitate literară; ar fi putut să vadă că se lucrează în această direcţiune, menţionez lucrarea asupra distribuţiei florilor publicată în revistă, şi ar fi putut asemenea să se informeze şi despre studiul asupra distribuţiei *laricelui* în anumite zone, publicat în revistele noastre.

A. Nedelcovici: Referitor la chestiunea care s'a adus în discuţie, după cum se recunoaşte de toţi, datorită dificultăţilor

şi complexităţei ce prezintă, nu iau cuvântul, ca s'o tratez, ci numai pentru a expune sumar câteva observaţiuni, pe cari le-am putut prinde cu ocaziunea executărei lucrărilor profesionale, observaţiuni cari nu aduc lumini noui, dar cari au mai mult scopul de-a reliefa importanţa unei anumite laturi din această complexă chestiune a repartizărei esenţelor.

Chestiunea „repartiţiei esenţelor" prezintă, pentru cunoaşterea ei, nu numai o importanţă de ştiinţă pură, pentru a ne explica fenomene naturale ce ne cad sub ochi, ci are şi o latură aplicativă de multă importanţă, cred, pentru cultura forestieră şi care s'ar traduce prin echivalentul „alegerea esenţelor", care chestiune ştim ce rol primordial joacă, ori de câte ori este vorba de: împăduriri, regenerări etc., cu un cuvânt de creearea, ameliorarea şi creşterea arboretelor, este deci o intimă legătură, dacă nu o identitate, între chestiunea alegerei esenţelor şi repartiţia lor, prima fiind o consecinţă a celei de a doua.

Pentru studiul parţial al chestiunei ne vom servi de o cale indirectă. In adevăr, ce determină repartiţia esenţelor, dacă nu factorii de vegetaţie: clima şi solul? Aceşti doi factori s'ar putea chiar reduce la unul singur — clima — deoarece ştim că însuşi solul, — stratul superior vegetal — este o funcţie a climei şi astfel studiul repartizărei esenţelor se face indirect studiind clima.

Noi cunoaştem desigur clima în general pe zone, ceeace face obiectul botanicei geografice şi în care se cuprind toate elementele determinante corespunzătoare, însă ceeace este în deosebi de reţinut pentru latura aplicativă, este „clima locală". Asupra acestui punct doresc să insist puţin, căci el este acela, care aduce oarecari modificări sau mici derogări — de însemnătate practică şi locală — în climatul general dat şi care deci desleagă răspunsul pentru unele întrebări ce punem.

In analiza acestui punct, al factorilor cari îl alcătuesc, doresc să opresc puţin atenţiunea Domniilor-voastre. Unul din elementele stabile, fixe şi tocmai pentru aceasta important pentru o staţiune dată, este relieful solului, element care are o mare înrâurire asupra climei locale.

Din complexitatea elementelor componente ale reliefului solului, în general se insistă asupra unuia — expoziţia — care s'ar putea zice, că este sinonim cu căldura şi, în subordonare,

cu toți ceilalți factori influențați de aceasta. Desigur că rolul său este evident, însă nu trebue vreodată privit izolat. Valoarea rolului elementului — expoziție — este direct dependentă de înclinația, sub care se prezintă. Și de expoziție nu se poate vorbi ca de un element apreciabil, decât dela o anumită înclinare (unghiu de pantă generală) înainte. In adevăr, cantitatea de căldură ce se primește dela o rază de soare de o anumită intenzitate, crește cu unghiul, sub care cade acea rază, fiind maximă când unghiul este de 90°.

Aci rezidă o parte a chestiunei, asupra căreia voiesc să inzist, în legătură cu rolul pe care îl joacă relieful solului asupra climatului local și, în consecință, asupra repartiției esențelor.

In adevăr, dacă am avea un tablou al cantităților de căldură primite de o expoziție sudică cu diverse grade de înclinare, s'ar putea vedea, că gradele temperaturei medii cresc cu unghiurile de înclinare ale pantei, pe când pe o expoziție nordică, din contră, descresc. Dar ceeace s'ar părea curios, este faptul, că dela o anumită înclinare înainte temperatura medie a lunilor de vară pe expoziția sudică începe să descrească față cu șesul sau cu expozițiile cu pante mai mici, deoarece soarele ocupând poziții superiore d'asupra orizontuiui trimite razele sub unghiuri mari, la care adăogându-se și unghiurile mari ale pantelor face ca razele solare să cadă sub unghiuri mai mici, decât pe terenurile șese sau cu pante mici.

Mă opresc aci, ne mai făcând decât mențiune despre studierea: deschiderei văilor (profilul lor transversal), umbrirea versanților, valorei (unghiului) razelor de umbră și de lumină etc., pentru a se vedea rolul covârșitor și al acestui element complex „relieful solului" în repartiția esențelor.

Și acum, dacă ne vom duce cu gândul într'o regiune accidentată—să alegem pe aceea de coline—ca fiind cea mai bine cunoscută, găsindu-se în mijlocul celorlalte două: de șes și munte, ne vom explica de ce la tot pasul găsim schimbări de esențe, după cum privim de pe muchie spre versantul de Nord sau Sud, unde vedem fag sau gorun; ori scoborând o coastă expusă spre Sud pornim din muchie prin gorun pur și ne oprim în partea de jos a coastei în arboret pur de fag.

Observațiuni de acest fel sunt și se pot cita numeroase și diferite în raport cu relieful solului și ținându-se seama de cir-

cumstanţele în care ne vom găsi, rămân un adevăr: fie că ne vom scoborî spre şes, fie că suim spre crestele munţilor.

Din cele expuse succint se pot desprinde atâtea aplicaţiuni practice judicioase şi n'ar fi să cităm decât una spre a învedera importanţa repartizărei esenţelor; atunci când ne propunem să regenerăm o pădure, este bine să nu decretăm introducerea unei anumite esenţe, ci să recomandăm de a se ţine seama de toate variaţiunile şi condiţiunile locale, pe cari, trebuie să le cercetăm şi apoi să le decretăm.

Observaţiunile arătate am ţinut să le fac, numai în dorinţa d'a accentua şi mai mult importanţa factorului complex: relieful solului în repartiţia esenţelor.

D-l Andrei Ionescu: Intr'adevăr obvservaţiile, pe cari iubitul meu coleg le-a făcut, sunt destul de importante, însă sunt de un ordin, care nu privesc un congres, ci un studiu ştiinţific pur şi atâta totul. Deşi eu în această materie am fost poate foarte slab, pentrucă sunt victima răului din ţara noastră, că acele chestiuni importante vitale cari privesc economia generală, sau cari privesc resursele de viaţă ale ţării, n'au fost destul studiate. Este chestiunea Statisticii forestiere.

Repartizarea esenţelor este acel cadru general, sunt liniile generale cari sunt stabilite pe o hartă a ţării, determinând care este vegetaţia, putând să dea un maximum de rentă.

Această coordonare a celor spuse mai înainte, această repartizare generală a vegetaţiei pe întreg teriloriul ţării, este un rezultat al statisticei forestiere, care a fost încercat să fie făcută, în pripă. De aceea voiu veni cu o doleanţă în acest congres şi voiu ruga Casa Pădurilor ca un efect imediat al acestui congres, de oarece poate vom pleca din această localitate, fără să dăm un răspuns cât de puţin satisfăcător al repartizării esenţelor.

Să vină cu stabilirea hărţii geo-flore şi un sfat, dacă îmi permite Casa Pădurilor să-i dau un sfat, să facă această hartă geo-floră cu munca silvicultorilor, a şefilor de ocoale, dar prea are mult pe capul său bietul şef de ocol. Pentru ca acest şef de ocol să depună însă o muncă, dacă vreţi în afară de puterea sa, să institue Casa Pădurilor premii pentru acel şef de ocol, care va face cel mai bun studiu asupra repartizărei esenţelor în ocolul său, premii cari să plătească munca, care va fi în interesul general al ţării.

D-l Plăpceanu: Chestiunea repartizării esenţelor în România este o chestiune dificilă. D-l Ionescu Andrei a spus, că această importantă lucrare se poate face de şefii de ocoale. Eu îmi permit să fac o propunere: să se numească o comisiune din câţiva silvicultori, cum s'a făcut şi înainte de războiu. Mai de grabă ar putea o astfel de comisiune trece în diferitele localităţi şi să formeze o hartă şi un studiu al rapartizărilor esenţelor.

D-l Porucic: Chestiunea repartizării esenţelor lemnoase în România sonstă din 2 lucrări: cartografiarea acestor esenţe pe o scară de $^1/_{50\cdot000}$, lucrare pe care pot să o facă şefii de ocoale şi studiul după cum această repartizare se va face. Este de dorit, ca să se dea un imbold pentru cartografiarea cât mai repede a repartizării esenţelor.

Este o hartă a pădurilor la ministerul de domenii şi cred că această hartă ar fi suficientă pentru unele studii. Eu vreau să pun în vedere un lucru şi anume ca această cartografiare să se facă în legătură cu solul, întrucât fiecare esenţă este legată de natura solului. In regiuni cu *ciornoziom* pădurile n'o să crească, căci pentru ca o pădure să vegeteze, trebuie să aibă un anumit sol lipsit de săruri solubile: de sulfate şi cloruri; în tot cazul aceste săruri trebuie să fie în cantităţi minimale. Şi dacă am constatat, că în câteva locuri creşte pădurea, aceasta nu înseamnă că toată regiunea a fost altă dată ocupată de pădure. Trebuie făcut întâi studiul solului şi apoi studiul repartizării esenţelor. In regiuni, cari se limitează cu stepa, cresc vişinerii, aceasta nu înseamnă însă că acolo ar putea să crească o pădure.

Pădurile din centrul Basarabiei cresc, datorit nu faptului că au o climă favorabilă, dar faptului că acolo, ceva mai spre Nord, este solul nisipos. Eu aş propune, ca să se facă această cartografiare, însă în legătură strânsă cu studiul solului şi numai atunci se vor putea face deducţii sigure despre răspândirea pădurilor şi despre plantaţii artificiale.

D-l Przemitzchii: In privinţa repartizării esenţelor vreau să spun, că, după cum au observat o mulţime de oameni de ştiinţă, pădurile din Basarabia sunt strict legate de felul terenurilor. Pădurile încep să crească pe terenuri cu o altitudine de cel puţin 150 m., căci la o asemenea înălţime d'asupra nivelului mării, avem şi apă mai multă, care este în stare de a spăla

solurile. Nu numai relieful prin urmare are influenţă, dar şi solul este o formaţie a climei.

Eu m'am ocupat cu repartizarea speciilor forestiere şi după cum am observat din literatura botanicei, distribuţia arielor lor de vegetaţie nu s'a stabilit definitiv, aşa cea mai înaltă poziţie în Basarabia este ocupată de fag. Propunerea mea este : să se facă o hartă de repartizare a esenţelor, întocmind şi harta solurilor, aceasta atât în interesul general cât şi al agriculturii chiar. Eu cred că am putea să ne servim şi numai de harta orografică însărcinând în acest scop o anumită persoană, căci necesită muncă, timp şi cheltuială. Sunt de părere deci, că trebuie instituită o comisie specială, în care pot intra şi silvicultori, cari să se intereseze de această chestiune şi astfel am putea realiza această operă (aplauze).

D-l Petre Antonescu: Observaţia făcută de d-l Nedelcovici relativ la repartizarea speciilor este o observaţie demnă de a atrage atenţiunea noastră asupra acestui lucru şi să-mi dea voie d-l Przemitzchii să afirm, că solul joacă rolul secundar, pe lângă climă şi relieful terenului. Un autor care s'a ocupat mult cu chestiunea aceasta, a fost d-l doctor Lujo Adamovic, care a studiat flora Balcanilor. El a dovedit că nu-i destul solul şi clima, ci mai sunt şi alte cauze şi anume condiţiile tectonice, cari fac ca unele specii să înainteze mai mult într'o vale, într'o regiune orografică oarecare. Nu-i destul prin urmare o statistică forestieră, trebuie afară de aceasta un studiu anumit asupra modului cum sunt repartizate speciile şi din punctul de vedere al condiţiunilor biologice. Aceste spuse, cred că putem trece la proximul punct din ordinea zilei şi anume la „Speciile exotice şi naturalizarea lor în ţara românească". Acord cuvântul d-lui Drăcea.

D-l Drăcea : Să ne precizăm atitudinea noastră faţă de această chestiune (citeşte referatul, aplauze).

Speciile exotice şi naturalizarea lor în ţara noastră.

Numeroase sunt problemele mari şi urgente, cari bat azi la poarta silviculturei române. Asupra importanţei relative a problemei culturii exoticelor, părerile sunt împărţite. In acest scurt referat vom enunţa fără detalii numai părţile esenţiale ale chestiunii. Ceea ce ne importă, în deosebi aici nu sunt detaliile

de cultură ci precizarea atitudinii noastre faţă de problema ce ne preocupă, cum şi principiile fundamentale de avut în vedere la soluţionarea ei.

In ce priveşte cultura exoticelor, trebue de la început să dăm un răspuns următoarelor întrebări de căpetenie:

I. *„Are silvicultura română interesul şi posibilitatea să se preocupe acum de problema culturii esenţelor forestiere exotice?*

Şi, în caz afirmativ.

II. „Care este, după încercările făcute deja până acum la noi, după interpretarea critică şi judicioasă a rezultatelor obţinute în alte părţi, după rezultatele la cari a ajuns ştiinţa silvică, drumul pe care trebuie să mergem în viitor? Cari sunt adică regulele fundamentale de avut în vedere în încercările de naturalizare şi de cultura exoticelor, cari sunt speciile asupra cărora trebue să se îndrepte în deosebi atenţia noastră?

I. La prima întrebare s'au dat deja şi se pot da răspunsuri foarte felurite. Pesimiştii, care se recrutează aproape întotdeauna din silvicultorii cari nu s'au preocupat nici odată de esenţele forestiere exotice, socot că nu avem *nici interesul* şi *nici posibilitatea* să ne preocupăm de cultura unor asemenea esenţe. Ei afirmă că flora forestieră spontană a ţării noastre, este îndestulătoare pentru a satisface tot ceea ce noi putem cere de la cultura arborilor de pădure. Pe lângă aceasta, încercările de naturalizare cer şi muncă multă, îndelungă şi mari sacrificii băneşti, cari s'ar putea cu mai mult folos pune în serviciul cunoaşterii şi culturii speciilor pe cari le avem şi pe cari uneori nu le cunoaştem îndeajuns şi nu le folosim în mod raţional.

Incercările cu cultura exoticelor nu numai că sunt costisitoare dar adesea-ori rezultatul nu este de cât negativ sau puţin folositor. Ba încă, uneori, odată cu aceste culturi, introducem în ţară boli criptogamice, cari pot fi foarte păgubitoare chiar florei forestiere spontane. Optimiştii, cari se recrutează de obiceiu dintre silvicultorii tineri, începători şi entuziaşti, preconizează încercările în stil mare şi fiindcă adesea ori purced la lucru fără un plan stabilit, fără spirit de continuitate, fără a se sprijini pe rezultatele pozitive ale ştiinţii, din costisitoarele lor încercări nu rămân cu timpul de cât foarte puţini arbori izolaţi sau pâlcuri de exotice, cari pot constitui de altfel un pre-

ţios material de cercetare pentru silvicultorii ce ulterior sunt preocupaţi de aceeaş chestiune.

Intre aceste două extreme, reprezentate prin pesimişti şi optimişti, a oscilat şi oscilează în cursul timpului, în diferite ţări şi ţinuturi, atitudinea silviculturii faţă de problema culturii esenţelor forestiere exotice. In deosebi cu foarte mult optimism s'a lucrat în această direcţiune în Germania între 1780—1880 şi apoi de la 1880 până la 1910; de atunci încoace, în această ţară, entuziasmul pentru cultura esenţelor forestiere exotice a scăzut simţitor; în Franţa, din contră, deşi optimiştii în cele din urmă 3—4 decenii nu au lipsit, numărul lor însă a fost foarte mic şi abia în timpul din urmă, după războiul mondial, care a adus pe tapet chestiunea restaurării regiunilor dăunate de război, mişcarea în favoarea culturii esenţelor forestiere exotice s'a intensificat. Şi pesimismul şi optimismul sunt atitudini extreme greşite şi păgubitoare. In contra atitudinii pesimiştilor se ridică cu toată tăria minunile pe cari le poate face un arbore exotic, cum este de ex. salcâmul, atunci când această esenţă se cultivă aşa cum îi convine, sau duglasul care — după afirmaţiile silvicultorilor germani — promite de pe acum să despăgubească cheltuelile imense, în multe direcţiuni zadarnice, făcute de silvicultura acestei ţări, pentru încercări cu exotice. In contra optimismului exagerat este bine să relevăm zădărnicia şi costul mare al multor încercări făcute vreme îndelungată, uneori de secole, pentru naturalizarea speciilor exotice. Până azi cu mici excepţiuni s'a putut stabili că numai foarte puţine specii exotice sunt în acelaş timp şi capabile şi demne de a fi cultivate.

Referentul, după cât cunoaşte chestiunea, crede că cea mai justă atitudine a generaţii noastre în chestiunea culturii esenţelor forestiere exotice trebuie să se ţină într'o poziţiune mijlocie faţă de pesimişti deoparte, faţă de optimişti de alta. Silvicultura noastră are interesul să se preocupe de chestiunea culturii esenţelor forestiere exotice, căci — folosind judicios rezultatele obţinute în altă parte, folosind în mod critic ceea-ce a dobândit până acum ştiinţa silvică în această direcţiune, se poate încetăţeni în flora noastră specii forestiere cari cresc excelent în ţinuturi bine alese în cuprinsul ţării noastre şi pot fi de o cultură foarte rentabilă. In afară de aceste rezultate materiale, ştiinţa silvică română are interesul să se preocupe de cultura esenţelor

forestiere exotice, întru cât problemele pe cari aceasta le ridică, contribuiesc foarte mult la lărgirea cercului de cunoştinţe ale silviculturii, în deosebi pe tărâmul geografiei botanice şi climatologii comparate.

Munca şi cheltuelile pe cari le absorb cercetările privitoare la naturalizarea esenţelor exotice sunt în adevăr mari, dar se pot reduce şi se pot face foarte fructuoase.

Ştiinţa silvică, în studiul ei actual, ne poate feri de încercări infructuoase, de risipa banului. Fie din budgetul statului, fie din dragostea pe cari anumiţi proprietari particulari o au pentru cultura exoticelor, se pot asigura mijloacele pentru cultura acestora. Intr'un cuvânt, ca răspuns la prima întrebare, silvicultura română are şi interesul şi posibilitatea să se preocupe de pe acum de cultura esenţelor forestiere exotice. Pesimismul în toate ramurile activităţii omeneşti aduce cu sine descurajarea, lipsa de iniţiativă; în ce priveşte cultura esenţelor forestiere exotice, acest pesimism nu numai că alcătueşte un mediu duşmănos ori cărei noui încercări, chiar cu multe şanse de reuşită, dar se poate uşor preface în duşmănie faţă de ceea ce s'a făcut sau de ceea ce se face şi ca atare este un mod de a vedea cu totul reprobabil şi ca atare datori suntem a ne feri cât mai mult de el.

II. In ce priveşte întrebarea 2-a, iată cari ar fi principiile fundamentale şi drumul pe care trebuie să-l urmăm în viitor în chestiunea culturii esenţelor forestiere exotice.

1. Un elementar şi fundamental principiu al silviculturii cere să cultivăm fiecare specie forestieră în condiţiunile staţionale (de sol şi mai des de climă) cari îi convin sau, cum se zice, în staţiunea sa. Scoasă din staţiunea sa o esenţă se cultivă şi se menţine greu, şi cu timpul piere sau este eliminată în lupta pentru existenţă. O „*aclimatizare*“ chiar dacă are loc, se desăvârşeşte numai în timp foarte lung cu care nici silvicultura — aşa de obişnuită a lucra cu termene lungi — nu poate calcula.

Când este vorba de specii ce cresc într'o anumită ţară, în care se cunoaşte zona naturală de distribuţie a fiecărei esenţe, alegerea specii de cultivat într'un anumit punct, nu este prea grea.

Dacă însă este vorba să introducem esenţe forestiere din ţinuturi îndepărtate, atunci capacitatea unei esenţe de a fi cul-

tivată nu poate fi asigurată decât dacă condițiunile staționale ale noului ținut pot satisface exigențele speciei în chestiune sau, cu alte cuvinte, dacă staționea și în special climatul noului ținut este asemănător climatului în care erburile în chestiune cresc spontan. Este în deobște cunoscut că, în puncte foarte depărtate ale globului cu floră foarte diferită, climatul poate prezinta foarte multe analogii. Depărtarea prea mare, stavilele pe cari evoluția geologică le-a pus între asemenea ținuturi, au împiedicat și împiedică și acum diferitele specii de a cucerii — fără mijlocirea conștientă a omului — toate ținuturile în cari condițiunile stationale sunt prielnice desvoltărei lor. Ca atare, cel ce purcede la rezolvirea problemei culturii esențelor forestiere exotice într'un anumit ținut, obligat este a urma această cale:

a) A cunoaște întâi condițiunile staționale și în special climaterice în ținutul în care voiește să rezolve problema culturii exoticelor;

b) A cunoaște pe glob ținuturi cu o floră diferită, prețioasă din punct de vedere silvic, cu un climat cât mai asemănător cu climatul ținutului în care voește să cultive esențe forestiere exotice;

c) A cunoaște cât mai temeinic exigențele speciilor forestiere exotice, spre a putea ști à priori pe cari le poate cultiva în anumite condițiuni staționale și cu cele mai multe șanse de reușită;

d) A cunoaște în acelaș timp și însușirile silvice și technologice ale diferitelor specii exotice, fiindcă — desigur — firesc este, ca dintre esențele cari *pot* fi cultivate într'un anume ținut, să nu alegem decât pe acelea cari *și merită* a fi cultivate;

e) Incercările făcute în alte părți ale lumii cu o știință silvică și o silvicultură mai înaintată ne poate fi de un foarte mare folos, dacă cunoaștem condițiunile staționale și economice ale ținutului în chestiune și dacă știm a folosi critic și judicios rezultatele obținute acolo.

In literatura străină și în deosebi în cea germană și franceză, putem găsi un vast material științific adunat timp de multe decenii — chiar secole -- în trecut, — dar folosirea acestuia cere foarte mult spirit critic. Și aceasta nu numai în ce privește cultura exoticelor, dar în general în toate chestiunile de silvi-

cultură. Căci fiecare țară, fiecare ținut, își are particularitățile sale istorice, staționale, economice, politice etc. și ceea ce este adevăr într'o parte poate fi minciună în alta. — Repetăm însă că în literatura străină germană și franceză putem găsi foarte mult material științific a cărui folosire judicioasă ne poate scuti de foarte multe greșeli în viitor.

Din cele arătate mai sus se vede că, în chestiunea culturii exoticelor trebuie să începem întâiu prin *a studia* și apoi a *încerca*. Știința noastră, deși foarte tânără, are deja dobândite și cucerite definitiv câte-va adevăruri fundamentale cari nu pot fi nici odată trecute cu vederea fără pericolul de a face greșeli făcute deja în altă parte. „*Intâi a studia și apoi a încerca*" este o deviză fundamentală a științei silvice de azi. Nu mai poate fi vorba azi deci în chestiunea culturii exoticelor de „încercări" acolo unde știința ne-a dat deja un răspuns. Nu mai poate fi vorba azi, cum erau îndreptățiți a face înaintașii noștri, de a comanda la întâmplare sau la rând orice exotice menționate într'un catalog oarecare de undeva, oricare ar fi reclama respectivului negustor. Numai în trecutul îndepărtat, acum un secol și mai bine se putea lucra astfel, cum lucra de exemplu Burgsdorf sau Wangenheim, cari puneau în vânzare, pentru orice ținut, cutii în cari se găseau asortate câte o sută de feluri de semințe forestiere exotice. Atunci se putea tolera ca „întâiu să încercăm și pe urmă, după ce am văzut rezultatele să și studiem".

Astăzi, oricare ar fi persoana care începe a cultiva exotice — instituție de Stat, inginer silvic care lucrează din inițiativă proprie, particular etc. — întotdeauna, trebuie să înceapă cu studiul, complectat cu cercetarea la fața locului a rezultatelor din trecut.

2. Chiar dacă îndrumătorul lucrărilor de cultura exoticelor s'ar socoti deplin orientat asupra speciilor de cultivat, asupra locului și felului cum fiecare trebuie cultivată, lucrările sale vor trebui să poarte multă vreme tot caracterul de încercare, fiindcă numai după foarte îndelungată vreme suntem în măsură și îndreptățiți să tragem o concluziune definitivă și precisă asupra capacității și demnității unei esențe de a fi cultivate. Se poate ca știința pe care am clădit să aibă încă lacune, sau se poate ca îndrumătorul culturii să se fi înșelat în stabilirea premiselor pe baza cărora își întemeiază cercetările, sau se mai

poate ca împrejurări interne—străine cu totul de factorii naturali de producţiune—să fi făcut să eşueze în parte încercările sale. Un lucru care trebuie în deosebi relevat, este că esenţele forestiere nu încep a-şi arăta adevăratele lor cerinţe staţionale, decât după ce au trecut de epoca creşterii maxime în înălţime — dacă a reuşit să ajungă până aci. Să dăm câteva exemple.

Să zicem că molidul ar lipsi din cuprinsul ţării noastre. Din faptul că azi găsim prăjinişuri de molid în inima zonei stejarului, la câmpie (Periş d. ex.) nu putem de loc trage concluziunea că specia în chestiune este capabilă şi demnă de a fi cultivată aici. Noi ştim care va fi soarta acestor arborete în viitor. Să presupunem pe de altă parte, că stejarul pedunculat ar lipsi din ţara noastră. Din faptul că o cultură de stejar, rău făcută în împrejurimile Bucureştilor, nu reuşeşte, nu suntem îndreptăţiţi să afirmăm că stejarul aci nu merge. In ambele cazuri ştiinţa ne-ar arăta în adevăr că rezultatele sunt amăgitoare; rezultatul definitiv nu-l putem obţine decât cu timpul, cu încercări persistente, făcute vreme îndelungată, cu spirit de continuitate, luând toate precauţiunile necesare spre a înlătura neajunsurile cari nu decurg din factori naturali de producţiune locali. Lucrurile relevate aci şi anume faptul că rezultatul definitiv, aprecierea temeinică a aptitudinii şi demnităţii unei esenţe forestiere de a fi cultivată într'un anumit loc nu se poate face decât după mult timp, nu trebuie de loc să deştepte în cetitor ideea că ştiinţa nu ne-ar putea permite à priori să ne fixăm dela început asupra esenţelor de cultivat într'un anumit ţinut. Din contră. Tocmai această ştiinţă ne îndreptăţeşte de exemplu să afirmăm că nucul american, deşi creşte la noi până aproape de Sinaia, locul lui adevărat este în ţinuturile unde via găseşte condiţiuni optime şi în deosebi în partea de SV a ţării. Pinul strobus, deşi creşte până acum foarte bine chiar în câmpia română, în jurul Bucureştilor, optimul său climateric în ţara noastră este în zona fagului. Rămâne însă adevărul că nici entuziasmul pripit nici descurajarea timpurie nu sunt la locul lor în materie de cultura exoticelor şi că chiar dacă ne-am clădit încercările noastre pe cele mai temeinice premise ştiinţifice, ultimul cuvânt il are tot încercarea de lungă durată.

3. Detaliile, în ce priveşte înjghebarea şi conducerea lucrărilor de cultura exoticelor, nu pot fi expuse aici. Interesant credem însă că este a arăta cari sunt speciile exotice, cari pot fi menite a fi cultivate de pe acum pe o scară mai întinsă în cuprinsul ţărei noastre. Afirmaţiunile se sprijină pe ceea-ce putem clădi din interpretarea judicioasă a literaturii respective, pe cunoştinţele pe cari le avem despre condiţiunile staţionale ale ţării noastre şi pe atâtea cunoştinţe, cât am putut dobândi, asupra esenţelor forestiere exotice cultivate pe alocurea încă de câte-va decenii în ţara noastră. Concepţia fundamentală a referentului este că — cel puţin pentru generaţia noastră— trebuie să ne preocupăm în primul rând şi numai de speciile despre cari măsura cunoştinţelor noastre ne îngăduie a afirma că *şi pot şi merită* a fi cultivate sau încercate cu insistenţă în diferitele regiuni ale ţării. Generaţiile viitoare vor avea un preţios material documentar de la generaţia noastră de azi şi, cu mai multă ştiinţă, cu mai multe mijloace ca noi, va putea mări ulterior numărul esenţelor forestiere de încercat, dacă vor mai crede de cuviinţă.

Reşinoase.

1. *Pinus strobus poate* şi *merită* a fi cultivat la noi pe o zonă destul de întinsă în regiunea podgoriilor, în cuprinsul zonei fagului, cam până la mijlocul zonei reşinoaselor, pe pământuri buna (uşoare, profunde, fresce) în arborete pure sau, de preferinţă, în amestec cu fagul sau bradul, molidul. Spre deosebire de celelalte specii de pin, este mai pretenţios faţă de sol şi este mai puţin supt de zăpadă. Avantajiile specifice ale culturii acestui arbore sunt: cultură uşoară, creştere foarte repede, mare productivitate în materie, excelentă esenţă de complectare în regenerări de fag sau reşinoase.

Pinul strobus are însă şi următoarele însuşiri, cari pot împiedeca sau restrânge cultura lui. Ciuperca *cronartium ribesiarum* face adevărate ravagii în arborete în vârstă de pinus strobus.

Această ciupercă lipsea în trecut în patria pinului strobus, se zărea însă în Europa, fără să aducă pagube însemnate speciilor pe cari le ataca. Pinus strobus însă, după introducerea sa a fost foarte puternic atacat şi odată cu puieţi de pinus strobus exportaţi în America de nord s'a exportat şi ciuperca în chestiune. Acolo unde am văzut la noi în ţară pinus strobus cultivat, nu l-am găsit încă atacat. Chiar dacă *cronartium ribesiarum* nu

s'ar găsi la noi, el poate fi foarte uşor adus de o împrejurare oare care, aşa că, în cazul că cultura pinului strobus se intensifică, putem cu siguranţă compta şi pe atacul puternic al ciupercii de care vorbim.

O altă însuşire neplăcută a pinului strobus este aceea că elagajul natural se face foarte greu şi foarte târziu, împrejurare care face ca lemnul să fie nodoros. Lemnul acestei specii este moale, uşor,= 6⁰ jut cu reşină. Duramenificarea se face foarte târziu. Un tâmplar, căruia i-am dat să lucreze bucăţi de lemn de pinus strobus de la Sinaia (Fruntea lui Văsii) asemăna lemnul de pinus strobus cu cel de salcie sau plop. Uşurinţa, lipsa de tărie a unui lemn nu, constituesc însă un defect al acestuia, după cum o dovedeşte suficient mişcarea din ultimul timp în favoarea lemnelor moi. Pentru hârtie, chiar în Germania unde este acum aşa de mare lipsă de lemnul ce poate fi întrebuinţat pentru fabricarea acesteea, nu se manifestă o cerere pentru lemnul de pinus strobus, deşi cercetări de laborator îl arată apt pentru aceasta — şi la noi — la Buşteni sau Zărneşti — s'ar putea face în această privinţă încercări cu materialul ce ar rezulta din rărirea—foarte necesară — a arboretului de la Fruntea lui Văsii.

In puţine cuvinte pinus strobus poate şi merită a fi cultivat de pe acum pe o scară întinsă în ţara noastră. De abusuri cu cultura acestui arbore, încă puţin răspândit, nu avem deocamdată a ne teme. Ultimul cuvânt îl va spune tot viitorul şi la timp se poate uşor restrânge cultura lui, atunci când se găseşte că aceasta se întinde prea mult.

In vechiul regat, în indivizi izolaţi şi tineri, arborele se găseşte în foarte multe părţi; ca arboret pur, foarte frumos vegetând, îl cunoaştem — cum am amintit,—la ocolul silvic Sinaia; în amestec cu pinus silvestris, austriaca şi picea excelsa lângă reşedinţa ocolului silvic Tarcău; cele mai în vârstă şi mai frumoase exemplare de pinus strobus le cunoaştem în ocolul silvic Revna, din Bucovina.

Pseudotsuga Douglasii. Duglasul

După conformaţia organelor, după biologie şi exigenţe, după distribuţie, se deosebesc două varietăţi, sau chiar specii, cu însuşiri forestiere deosebite:

Pseudotsuga Douglasi (Corn) *Duglasul verde, Duglasul de coastă,* care creşte pe coasta vestică a părţii centrale a Americii de Nord şi

Pseudotsuga Glovea (Mayr). *Duglasul albastru, Duglasul de Kolorado,* care creşte în America de Nord, în Munţii stâncoşi, mai spre Est de primul, într'un ţinut cu un climat mai puţin umed, mai continental.

Duglasul verde.

Coasta vestică a părţi centrale a Americei de Nord, în părţile mai reci ale castanetumului şi în fagetumul din acea regiune, caracterizată printr'un *climat umed, printr'o lungă perioadă de vegetaţie, prin lipsa gerurilor prea mari în timpul iernei.* In ţinuturi cu un climat umed se ridică, în patrie, până în picelum; lipsa umezelii atmosferice îl împiedecă de a scoborî mai jos spre câmpie. In Europa găseşte cele mai bune condiţiuni climaterice în ţinuturile Nord vestice ale acesteia, caracterizate printr'un climat oceanic, umed, fără geruri prea mari iarna, fără geruri frequente de primăvară şi toamnă. Cu cât în Europa ne depărtăm de coasta oceanului spre ţinuturile din centrul continentului, cu climat excesiv (geruri mari de iarnă, geruri de primăvară şi de toamnă frequente, uscăciunea aerului) cu atât cultura acestui minunat arbore devine mai grea, căci el *suferă de ger.*

Gerurile mari de iarnă, mai cu seamă în zile senine, luminoase, când frunzele nu sunt acoperite de un strat de zăpadă, fac ca acele să degere. La arborii cari au suferit de ger se observă timpuriu, cum şi în primăvara următoare, cum acele pe anumite porţiuni de ramuri se roşesc, mor şi ca consecinţă cad, aşa că lăstarul rămâne fără ace—dacă cumva nu s'a uscat şi el. In urma gerurilor mai mari din timpul iernei, pot degerà şi mugurii, lăstarii terminali. Gerurile târzii şi timpurii sunt deasemeni vătămătoare, cele din urmă mai cu seamă distrug lăstarii de toamnă nelemnificaţi, daţi f. frequent de acest arbore în tinereţe. Cere pământuri bune, sau f. bune şi nu este esenţă de împădurit locuri rele. Evită atât locurile argiloase, compacte, umede, cât şi nisipurile de o calitate mijlocie sau submijlocie. De altfel sistemul radicelar se acomodează terenului, pe terenuri puţin profunde înrădăcinarea devine trasantă, pe terenuri profunde înrădăcinarea este la început pivotantă, spre a devenii ulterior pivotantă-trasantă. Un număr de rădăcini se întind aproape ori-

zontal la o mică profunzime. Pământurile argilo-nisipoase sau nisipo-argiloase, humoase, fresce sunt cele cari convin cel mai bine Douglasului verde, care nu trebue pus nici pe nisipuri sărace sau uscate, nici pe terenuri prea umede, nici pe terenuri prea argiloase și prea compacte.

Umezeala mare în sol și mai cu seamă în aer, climat dulce, acestea sunt condițiunile optime de vegetație pentru Douglasul verde.

Esență cu temperament delicat de umbră, ca și bradul și poate chiar în și mai mare măsură. Din această cauză arboretele pure de duglas cresc strânse, bogate în indivizi și material, umbresc f. puternic solul, sunt—ca să zicem așa—întunecoase. Acele rămân până la 8 ani pe ramuri, puieții se instalează și vegetează bine câțiva ani în umbrișul puternic al arboretul de deasupra.

Creșterea duglasului este foarte puternică, această însușire unită cu faptul că acest arbore are un temperament delicat, de umbră, care formează deci masive cu mare consistență, bogate, face ca această esență să fie una dintre cele mai productive în materie. Dacă ținem seamă apoi și de excelentele calități ale lemnului (trunchi frumos, puțin alburn, lemn cel puțin tot așa de bun cât al celui mai bun molift, apropiindu-se uneori în însușiri de cel de larice) de repedea lui creștere, ajungem la concluzia că: cultura duglasului, acolo unde aceasta este posibilă, este una din cele mai rentabile. Această esență prețioasă —odată câștigată pentru cultura forestieră a ținuturilor din N V Europei va răsplăti în deajuns enormele cheltueli făcute până acum, acolo cu încercarea atâtor altor exotice.

La noi duglasul s'a introds pe ici pe colo în pădure (Fântânele, Posada (Comarnic) Sinaia), sau în foarte multe parcuri. In pepiniera Buftea se cultivă duglasul pentru parcuri.

Se găsesc la noi în țară exemplare de peste 25 ani. După câte cunoaștem noi această esență și după cât cunoaștem condițiunile climaterice ale țării noastre, putem afirma, că această esență prețioasă nu găsește la noi excelente condițiuni de vegetație (geruri prea mari de iarnă, geruri timpurii și târzii frequente), dar că — față cu marea sa valoare — merită să fie de acum înainte — mai mult ca orice altă esență — încercată pe o scară întinsă și sistematic. Se va cultiva în acele stațiuni

caracterizate printr'o mare umezeală atmosferică şi prin lipsă de geruri. Va trebui în primul rând pusă acolo unde la noi bradul se găseşte în condiţiuni optime de vegetaţie, La limita nordică a zonei fagului, se va pune pe versante NV-ce, mai umede, mai puţin lovite de vânturi unde pericolul gerurilor târzii şi timpurii, e mai puţin de temut. Se vor alege cele mai proprii terenuri. Se vor evita fundurile de văi, unde gerurile sunt cele m i frequente, mai mari şi deci mai periculoase. Temperamentul extrem de delicat al duglasului verde ne obligă să cultivăm această esenţă numai sub un acoperiş, pe care el îl suportă f. bine şi sub care se găseşte în deosebi apărat de geruri târzii şi timpurii de gerurile de iarnă, cari în zile clare, luminoase, este f. vătămător arborilor izbiţi direct de razele soarelui. Inaintând în vârstă arborele ese din zona periculoasă dela suprafaţa pământului, lăstarii de toamnă devin mai puţin frequenţi, aşa că cel puţin de gerurile timpurii, arborele nostru este cruţat.

De obiceiu plantaţie 1.5/1.5 sau mai rar. Arborele este f. vătămat de vânatul mare, aşa că culturile trebuiesc împrejmuite. Când se întroduce singur în masiv, se recomandă a se face un mic ţarc de nuele în jurul fiecărui arbore.

Silvicultorul român, care va putea precisa definitiv in ce condiţiuni se poate cultiva acest arbore la noi vă face un mare serviciu patriei sale.

Duglasul albastru.

Considerat mai înainte ca varietate a precedentului, este acum — după Mayr — socotit ca o specie aparte (pseudotsuga glauca. Mayr) Creşte în climatul continental al munţilor Colorado şi stâncoşi. El rezistă la geruri mari în Columbia Engleză şi în Alberta, cum şi la călduri mari în Colorado, unde pluviozitatea este mică (40 cm.)

Gerurile de iarnă nu-i cauzează înroşirea, moartea, căderea acelor şi nici degerarea mugurilor sau lăstarilor terminali. Nu dă lăstari de toamnă. Mult mai puţin, sau aproape de loc expus a suferi de geruri timpurii, de geruri târzii suferă cam tot atât ca şi bradul nostru. Cu cât în Europa ne depărtam de ţinuturile cu un climat oceanic spre ţinuturile cu un climat continental, cu atât cultura duglasului albastru devine mai sigură, mai puţin aleatorie decât cultura duglasului verde. Aceleaşi exigenţe faţă de sol ca şi duglasul verde. Lemnul tot aşa de bun.

Duglasul albastru creşte însă mult mai înalt de cât duglasul verde şi nu atinge marile dimensiuni (80-90 metri înălţime) pe care acesta din urmă (duglasul verde) le poate atinge. El atinge abia o înălţime maximală de 45 m. In tinereţe, (până la 10 ani) creşte relativ încet (ca bradul) şi are deci nevoie de îngrijiri, degajări; de la această vârstă în sus, creşterea se activează egalând aproape creşterea bradului sau a molidului.

Deşi mai încet crescători ca duglasul verde, duglasul albastru prin calităţile lemnului său, prin faptul că poate creşte în climate continentale, merită a fi încercat pe scară foarte mare în pădurile ţării noastre, în picetum cum şi în zona fagului.

Cu titlul de încercare se poate încerca în terenurile calcare din această regiune, alături cu pinus austriaca şi cu abies concolor.

Intr'o mai mică măsură merită a fi încercate: *Chamaecyparis Lawsoniana, Picea pungens* şi *picea sitkaensis*. Obârşia lor, rezultatele încercărilor din alte ţări sau de la noi ne îndreptăţesc a pune şi aceste esenţe pe lista celor ce se pot încerca, cu o oare-care speranţă pentru viitor.

Abies nordmaniana, abies concolor rămân foarte frumoşi arbori de parc.

Juniperus virginiana, care a înşelat aşteptările ce se puneau în el de către silvicultura germană ar putea fi încercat la noi cu — probabil — mai multe şanse de reuşită. *Pinus banksiana*, acolo unde se poate instala — pe cele mai rele terenuri — nu merită mai multă atenţiune de cât alte specii de pin. *Larix leptolepis* are o creştere amăgitoare în tinereţe.

Foioase.

Cele mai multe foioase exotice s'au recrutat în Europa şi în special — cu mai multe şanse de reuşită — s'au recrutat şi se vor recruta la noi din ţinutul cuprins în Alleghany şi Missisipi. Climatul acestui ţinut are foarte mare asemănare cu climatul unui ţinut care în Europa S-E ocupă bazinul mijlociu al Dunării (Ungaria de sud, Banatul, Oltenia, Vestul Muntenii, vestul Ardealului, Jugoslavia), caracterizat între altele prin cultura porumbului. In ambele continente climatul în chestiune poartă numele de climat danubian. In acest climat, în Europa, putem afirma că se pot obţine cu speciile mai jos enumărate, rezultate mai frumoase de cât s'au obţinut până acum în centrul şi vestul acestui continent. Speciile în chestiune sunt următoarele:

Nucul american. Juglans nigra şi *Juglans cinerea.* Ambele specii ar trebui cultivate în ţinuturi în cari şi salcâmul creşte bine. Juglans nigra (nuca rotundă) cere pământuri foarte bune, profunde şi locuri adăpostite, ferite de ger. J. cinerea (nuca lungăreaţă) creşte mai încet ca precedentul, are lemnul mai uşor şi mai puţin frumos, dar rabdă mai bine gerurile târzii şi timpurii. Nu trebuie să întindem cultura acestor arbori în afara zonei stejarului. Arborii în chestiune ori de câte-ori i-am văzut alături de nucul românesc (T. regia), au un trunchiu mai frumos, o creştere mai repede şi, putem afirma cu multă siguranţă — suferă mult mai puţin de ger de cât acesta.

Dintre speciile forestiere exotice foioase, nucii americani merită deja de pe acum a fi cultivaţi pe o scară întinsă în staţiuni bine alese. Nuca lor încolţeşte greu şi de aceea se recomandă ca cu mult timp înainte de a fi sămănată în pepinieră, să fie pusă la încolţit în nisip umed amestecat cu băligar cald. Sămânţa se poate semăna în pepinieră chiar cu colţ. Din seminţe nepuse la încolţit dau târziu puieţi, cari nu se pot lignifica până toamna şi suferă sistematic de ger în anii următori. Forma înrădăcinării puietului ne obligă a planta foarte tineri (un an) puieţii la locul definitiv sau chiar a semăna direct nucile cu colţ (puse la încolţit) în cuiburi mari făcute la locul de împădurit cu această esenţă.

Populus canadensis sau *deltoides* sau *deltoida.*

Plopul de Canada. Extraordinar de repede crescător; mare producţie în materie. Pământuri fertile de lunci. Azi, când lemnele moi, încep a fi preţuite mult mai mult ca mai înainte, acest plop merită să fie luat serios în considerare. Propriu pentru fabricarea chibritelor, celulozei şi ca lemn ascuns de mobilă. La noi în ţară merită o deosebită atenţie. Să se pună în pământuri de luncă, evitându-se locurile inundabile. Se pune din butaşi cu rădăcini.

Quercus rubra. L.

Din partea de Est a Americei de Nord. Aceleaşi esigenţe climaterice ca şi stejarii noştri. Se poate mulţumi şi *cu pământuri de calitate mai inferioară* (sărace), decât stejarii noştrii. Creşte repede în tinereţe, de altfel ca şi cerul, cu care împreună formează grupa de stejari „rubrae". Lemnul de o calitate inferioară celui al stejarilor noştri, în special mai poros.

deci mai impropriu pentru dogărie şi mai puţin trainic. Să se planteze de tânăr şi să se evite a se pune pe soluri prea compacte, sau prea umede, sau prea uscate, (deci nu pe soluri calcare uscate). Suferă de geruri târzii şi timpurii, ca şi speciile indigene. Să nu se cultive prea des, căci în tinereţe, când bogatul lui frunziş nu se pierde iarna, tulpinele subţiri pot fi uşor îndoite sub povara zăpezii.

Carya alba.

Cel mai bun şi în deosebi cel mai elastic lemn dintre foioase. Valoare foarte mare. Aceiaşi patrie şi aceleaşi exigenţe climaterice ca şi nucii americani, o climă dulce, cu lungi perioade de vegetaţie. Suferă ceva de ger timpuriu şi chiar de iarnă, aşa că adăpostul superior în primii ani îi este foarte priincios (sub masiv). Să se pună deci în zona fagului, numai la limita inferioară a acestei zone, pe terenuri în pantă, expuse la soare, călduroase şi nebântuite de geruri, deci nu în funduri de văi, în lunci ar găsi soluri excelente, dar aci gerurile sunt mai frequente. Numai pe cele mai bune pământuri (fresce, fertile, afânate, profunde). De obiceiu semănături sub masive, în pământ mobilizat. Sămânţa sănătoasă primăvara după coacere, rămâne un an în pământ. Plantaţia este mai grea şi mai nesigură, sistemul radicelar este alcătuit din rădăcini lungi, subţiri, moi, suculente, cu puţini peri radicali. In tinereţe (10 ani) creşte foarte încet. Lăstăreşte foarte bine. Se poate trata atât în crâng, cât şi în codru. Esenţă bună de rezervă în crânguri compuse.

Gleditschia triachantos. L.

Glădiţa se poate considera ca naturalizată la noi. Originară din partea S.E. a Statelor-Unite ale Americei, unde, în luncile fluviului Missisipi, atinge înălţimi de 40 m.

Aceleaşi exigenţe climaterice ca şi salcâmul: climate dulci, cu toamnă lungă şi târzie, localităţi ferite de vânturi şi geruri. Soluri profunde, ferite, nu prea compacte. *Ar suporta binişor inundaţiile.* (A se mai verifica această informaţie). Esenţă eminamente de lumină. Creşte foarte repede. Lemnul se aseamănă întru câtva cu cel de salcâm, are însă alburnul mult mai desvoltat şi foarte uşor atacat de cari. Duramenul de culoare roză. Lemnul este foarte durabil, greu (0.78), greu fizibil, puţin elastic în definitiv inferior lemnului de salcâm. Lăstăreşte bine. Excelent pentru garduri, vii. In cultura forestieră a căpătat până

acum numai un foarte modest loc în nisipurile Olteniei, în câteva puncte (Piscu) amestecat cu salcâm, de care este întrecut şi năbuşit (deoarece solul convine mai bine acestuia din urmă).

Liriodendron tulipifera. L.

Se caracterizează printr'un lemn *ca de plop,* de culoare gălbue, potrivit de tare, destul de durabil, cu calităţi excelente. In Europa ne vine din America, sub numele de plop american, din partea de Est a Americei de Nord, acolo prin lunci poate atinge o înălţime de 60 m. La noi ar suferi de geruri mai mult decât salcâmul, nucul şi de aceia la cultura lui să se ţină seamă de această observaţie. Soluri de cea mai bună calitate *de luncă.* Arbore de lumină. Flori frumoase. Minunat arbore izolat în pajişti, parcuri.

Prunus serotina şi *fraxinus americana* merită în genere puţină atenţie.

Din speciile de origină chineză menţionăm aci *ailanthus glandulosa,* care în genere merită mai multă atenţiune de cât i se atribue de silvicultura română şi *sophora japonica* (Corea), cu care se pot continua încercări în ţinuturi în care merge bine şi salcâmul.

D-l Petre Antonescu : Mulţumesc d-lui Drăcea pentru frumoasa expunere, care ne-a făcut-o în ce priveşte speciile exotice. Este o chestiune într'adevăr importantă şi în alte părţi s'au făcu experienţe de mult, dar mai cu seamă în ce priveşte dacă cutare specie poate să trăiască într'o ţară, sau nu. Primele plantaţii de specii exotice au avut loc în grădinile de agrement de pe lângă casele de locuinţă. Şi la noi sunt în diferitele parcuri din oraşe mai cu seamă o mulţime de specii, cari din nefericire nici până acum nu sunt studiate. Unele din aceste specii exotice au ajuns deja la o vârstă înaintată şi studiul lor ar constitui negreşit un pas câştigat, pentrucă putem să ne dăm seama de realităţile din ţara noastră. Lucrul acesta este atât de adevărat, încât D-l Hickel inspector silvic şi profesor de Silvicultură la şcoala de Agricultură din Grignon (Franţa), care la congresul forestier internaţional ţinut în Paris în Iunie 1913 a prezintat o interesantă comunicare asupra specielor exotice şi naturalizate, a declarat că faptul că a a reuşit să crească într'un parc o specie exotică oarecare, trebuie considerată ca o primă indicaţiune că ea ar putea fi introdusă şi într'o pădure. In parcuri cele mai adeseori ele se gă-

sesc sub formă de arbori izolaţi. S'au făcut studii în privinţa naturalizării speciilor şi trebuie să se facă o deosebire marcantă, între ceeace însemnează naturalizare şi aclimatizare. Naturalizare înseamnă, că specia introdusă în ţară poate în cele mai multe cazuri să înflorească şi să producă sămânţă, cu alte cuvinte să se regenereze pe cale naturală producând un lemn, dacă e vorba de o specie lemnoasă, de aceiaşi calitate ca şi în ţara sa de origine; pe câtă vreme a aclimatiza înseamnă a aduce o specie într'o ţară cu o climă cu totul diferită, decât aceea din care ea a provenit, ori această aclimatizare în aer liber nu se poate efectua. Această distincţie trebuie făcută, de altfel sunt specii cari nu se reproduc prin seminţe.

Unele esenţe forestiere exotice în timpurile preistorice au existat în regiunile în cari trăim noi astăzi; dovadă fosilele pe cari le găsim în formaţiunile geolegice aparţinând erei terţiare etc. Emigrarea plantelor a avut loc dela Est la Vest şi cu cât ne apropiem de Oceanul Atlantic cu atât numărul speciilor descreşte. In secolul XVI a fost introdus în Europa Thuya de Canada *(Th. occidentalis)* şi castanul sălbatic.

In veacul XVII-lea salcâmul, nucul negru, *(juglans nigra)*, ginkgo, ienuperul de virginia etc.

In cel de al XVIII-lea pinul lordului Weymouth, biota, ailantul; *Quercus rubra*, suga de Canada, etc.

Cei cari şi-au câştigat cele mai mari merite în ce priveşte naturalizarea speciilor forestiere au fost în Franţa *Pierre Belon* în secolul al XVI-lea şi *André Michaux* (1746—1802), iar în Germania *Wagenheim* (1747—1800). Eu sunt de părere, că ar trebui să se facă un studiu special al speciilor exotice în ţara noastră. constatându-se mai întâi rezultatele ce ele au dat în parcuri. Cred că s'a terminat discuţia şi asupra acestei chestiuni.

Şedinţa se închide la ora 6 $^{3}/_{4}$.

Şedinţa a III-a

Şedinţa se deschide la ora 10 $^{1}/_{4}$ a. m. în fotoliul prezidenţial fiind d-l Petre Antonescu.

D-l P. Autonescu: D-lor, în şedinţa de ieri s'au tratat mai toate chestiunile, a rămas însă ultima şi anume chestiunea regenerărei pădurilor de molid pe cale naturală. Nu s'a prezentat din nefericire nicio comunicare. Probabil că şi-a rezervat dreptul o parte

din D-voastră ca să vorbească fără niciun comunicat scris. Care dir Dumneavoastră vrea, prin urmare, să ia cuvântul în ce privește regenerarea pădurilor de molid pe cale naturală? Este o chestie delicată în general, ea a format obiectul preocupațiilor forestierilor din străinătate, în scopul de a se determina cauzele pentru cari pădurile de molid din anumite situații să nu se poată regenera pe cale naturală și acesta a fost motivul pentru care comitetul care a pregătit lucrările congresului, a pus în discuție chestiunea dificultății regenerării pădurilor de molid pe cale naturală.

Așa fiind se pune întrebarea, care ar fi mijlocul și tratamentul cel mai indicat, ca să se poată regenera pădurile p cale naturală? Față cu scumpirea seminței arborilor forestieri nc trebuie să ne gândim, cu voie sau fără voie, de a da precădere î regenerarea pădurilor procedeului cel mai puțin costisitor. Cor dițiile economice actualmente sau schimbat cu desăvârșire. Dac ar fi să recurgem la însămânțări artificiale, ar trebui să ne îr grijim de a cumpăra sămânța trebuitoare. Acum un kg. sămânț de molid costă peste 200 lei, așa că considerațiuni financiar ne silesc să schimbăm și noi modul nostru de procedare di punctul de vedere al technicei silvice. Rog deci, ca să luați cu vântul în chestiunea aceasta atât de importantă din punct d vedere forestier.

D-l M. Boldur, inspector silvic din Bucovina: Aș vroi s vă relatez câteva experiențe practice. Am servit totdeauna în pă durile dela munte, numai în timpul din urmă am venit la Ce năuți, și am avut totdeauna de a face cu molidul. Codul silv austriac prevede la pădurile de munte și anume de pe versanți înal petroși, numite păduri de protecție, „prevede, zic, tăieri în banc lungi și înguste în scopul de a se produce regenerarea pe ca naturală din arboretele ce rămân. Noi nu putem începe cu bande acestea pe versantele cari sunt expuse vânturilor. Și acum pădurile țărănești, la care nu-i poți aduce pe țărani să facă pla tații regulate, ca să avem regenerarea asigurată, am început cu fel de grădinărit și excepție de versantele vestice, făcând extraordinar de frumoasă experiență. De altcum regenerarea m lidului pe cale naturală o vedem și pe poenile de munte. In jude Vizniței am văzut următorul fenomen: Poenile țăranilor din cau grădinăritului aplicat s'au împădurit toate, încât țăranul, dacă n scoate puieții din poeni, garantez că, în 25 de ani, nu mai rămâ

cu nicio palmă de poiană. S'au făcut experienţe de acestea cu regenerarea pădurilor de molid şi în judeţul Câmpulungului, în Pojorâta, etc. In chestiunea aceasta ar fi foarte bine, dacă s'ar face o Statistică, fiindcă eu, după cât ştiu, în judeţul Vijniţa toată împădurirea s'a făcut pe cale naturală.

D-l **P. Antonescu**: Mulţumesc d-lui Boldur pentru comunicarea foarte interesantă ce ne-a făcut..

D-l **I. Timoc**: D-le preş., onor congres, succesul bun îl avem în tot cazul în regiunile de munte, unde solul este astfel, încât creşte molidul văzând cu ochii. Eu aş fi încă de părere, ca să se facă pe cale artificială împădurirea terenurilor forestiere dela munte cu molid, dacă nu ar fi periclitate de vânturi şi de insecte, cu cari avem necaz de 3 ani de zile. Ştim că, ca să se facă împădurirea pe cale naturală, trebuie să aplicăm tăieturi succesive, dacă aplicăm însă acestea, atunci rărim pădurea şi vânturile, vijeliele, orcanele, rup pădurea, fiindcă aceştia curenţi aeriani sunt inamicii cei mai mari ai pădurilor.

D-l **Diaconescu**: In munţii din judeţul Argeş s'a făcut tăierea rasă în bande înguste. Bandele aveau o lăţime egală cu lungimea arborilor. Este o nereuşită complectă, care nu ne-am putut'o explica până acum. Toate bandele acestea, cari s'au făcut, se prezintă ca nişte bulevarde goale fără puieţi pe toţi munţii. Este o chestiune, care ar trebuui să o lămuriţi D-voastră.

D-l **Sârbu**: La Fondul bisericesc toate pădurile sunt amenajate complect şi avem o noţiune cât se poate de clară asupra acestei chestiuni. Inainte de 20 ani s'a executat tăieri rase pe suprafeţe mari. Văi întregi erau tăiate şi regenerarea era foarte anevoioasă, ea se făcea pe cale artificială. De 15 ani încoace s'a introdus un sistem nou în pădurile Fondului religionar. Planul de exploatare pe hartă era asemenea unei mese de şah, unde toate suprafeţele, cari sunt proiectate ca tăiate, sunt cu culoare neagră, încât se vede imediat, care e partea tăiată. Parchetele nu trebuie să fie mai mari decât maximum. 15 ha; experieţele cari s'au făcut sunt foarte îmbucurătoare, toate suprafeţele cari s'au tăiat, sunt împădurite iarăşi complect. Ar fi bine, ca congresul să se intereseze de acest sistem de regenerare, care s'a introdus la noi. Eu cunosc rezultatele acestei procedări şi pot să spune, că sunt foarte satisfăcătoare, cu toate că eu eram contra acestui sistem. Vă aduc aceasta la cunoştinţă.

D-l **Manoilescu**: In ambele sisteme de tăiere, pentru obținerea regenerării pe cale naturală a molidului ni s'a arătat, că trebuie ca tăierea să se facă pe suprafețe mici, sau în bande înguste. Cunosc un singur caz de tăiere în bande a molidului la pădurea Bușteni. Se face tăiere în bande și este cu desăvârșire dezastruoasă. In tăierea în ochiuri ni se spune ca să o facem pe suprafețe mici, până la 15 ha. Vreau să zic, că în ambele sisteme trebuie să luăm cantitatea de material, eare se exploatează de pe suprafețe miei, or noi trebuie să ne întrebăm, când facem un amenajament, se va putea oare aplica un astfel de sistem în condițiile favorabile exploatării ? Să ne referim la pădurile din vechiul Regat, în situația actuală în care se găsesc pădurile de munte. Ce cheltueli de instalație trebuie să facă un exploatator ? Din punctul acesta de vedere nu se poate aplica în vechiul Regat nici unul din aceste 2 sisteme. Sistemul în bande l'am încercat. Dar ne-am pus întrebarea atunci, cum s'ar putea aplica o tăiere în bande în pădurile noastre din munte, pentru ca să se înlesnească exploatarea și să se dea posibilitatea de a se executa această tăiere ? Cum ar trebui așezate ele ? Or să le facem prea scurte, ca să nu trecem de pe un versant pe altul, sau să le dăm o lungime enormă, ceeace e imposibil. Prin urmare părerea mea este, că ambele sisteme sunt greu de aplicat și mă refer la pădurile, pe cari le cunosc din munții din vechiul Regat. Aș avea încă ceva de comunicat onor. congres în privința tăierilor rase, cari s'au făcut în pădurile noastre și pe cari le cunosc foarte bine. S'au condamnut la noi tăierile rase, le condamn și eu, condamn și cum s'a făcut regenererea în unele păduri de molid.

Nu trebuie să uităm că oamenii de știință își fac singuri concluziile, trebuie însă să căutăm a le trage toate aceste din experiență. Nu ne este permis, ca să ne pronunțăm într'o chestiune și să tragem eoncluzii, atât timp cât n'am studiat cazul, care a produs efecte reale. In exploatarea și regenerarea pădurilor de molid se face o mare greșeală. Am fost nevoiți să tăiem și să scoatem în exploatare suprafețe imense față de puterea noastră de a putea regenera aceste suprafețe. In pădurile Tarcăului au existat 2 amenajamente. Se vindea la 2 societăți. Regenerarea acestor păduri a rămas pe seama Statului. Era posibil pentru acesta când nu avea personal inferior, era posibil ca să se facă regenerarea tuturor acestor suprafețe ? Am pornit la luptă ne-

înarmați, în primul rând nu existau puieții necesari, ca să se poată efectua plantația la timp, care plantație s'a făcut mult mai târziu. S'a efectuat cu toate acestea. In pădurile dela Tarcău s'au plantat până la 600 ha. anual. S'a întrebuințat 800 lucrători, cari lucrau în aceeași zi în diferite puncte ale pădurii. Ce personal de supraveghere ne trebuia? Și acesta s'a recrutat din pădurari; ce număr de puieți ne trebuia nouă, ca să facem această plantație? Fără îndoială ca să producem un număr așa de mare de puieți anual, trebuia un număr așa de mare de lucrători și oameni pricepuți. Ne-a lipsit și acest personal. Tot felul de încercări s'au făcut în această chestiune: s'au plantat câte doi puieți într'un groapă, chiar câte 3 puieți de câte 3 ani s'au plantat, ca să nu se riște, în caz când s'ar pierde unul din ei. Rezultatul acestor plantații, cari s'au făcut în condiții așa de grele, a fost admirabil de frumos. Este o plăcere pentru ori și cine ca să vină să vadă această plantație. Am avut cinstea, să avem vizita a 2 Belgieni, cari au rămas surprinși de plantația, care s'a făcut la noi. Nu afirm, că toate plantațiile cari s'au executat, sunt așa de frumoase. Sunt și plantații, cari nu sunt reușite. Ce măsuri s'au luat pentru întreținerea astor plantații, după executarea lor? Nu s'a luat nici o măsură; se poate vedea și astăzi lupta extraordinară ce o dau puieții, cu puterea extraordinară de vegetație pe care o au, ca să poată eși deasupra esențelor moi, cari i-au năvălit cu totul.

Dacă s'ar fi luat la timp măsurile necesare pentru curățirea și întreținerea acestor plantații, nu am fi avut nici o perdere Am descoperit în acestea o plantație, care nici nu se știa, că există, s'au făcut într'însa lucrări de curățire și a rezultat o plantație de molid de tot frumoasă. Care este concluzia ce o tragem, din ceea ce am avut onoarea să vă spun? Concluzia este, d-lor, că greșit se condamnă tăierea rasă și regenerarea pe cale artificială a pădurilor de molid și dacă sistemul a fost greșit aplicat, nu înseamnă că trebuie să tragem concluzia, că este neaplicabilă tăerea rasă și regenerarea pe cale artificială, care poate da rezultate excelente, cu condiția însă ca să se facă cu îngrijire și să se ia măsurile necesare pentru replantarea părții tăiate. Rămâne să se compare rezultatele și posibilitatea pe care o avem de a face exploatarea prin tăerea rasă și regenerarea artificială, precumși posibilitatea de a o face pe cale naturală în condițiile cari s'au arătat.

D-l **Petre Antonescu**: Şi în Bucovina s'au făcut tăeri rase pe întinderi foarte mari şi s'a lăsat antreprenorilor grija ca ei să facă drumuri forestiere. In Bucovina însă s'a recurs, în timpul din urmă, la mijlocul cel raţional şi anume s'a procedat la construirea de drumuri pe socoteala Fondului religionar. M'am întrebat de unde avea Fondul religionar greco-ortodox mijloacele necesare? De către inginerii silvici respectivi s'a dovedit, că dacă s'ar lua cu împrumut suma necesară, într'un timp relativ scurt se va amortiza toate cheltuelile, plus că se va înzestra pădurea cu nişte drumuri, cari vor rămâne pe viitor în folosinţa Fondului. Ca şef al serviciului technic forestier exista atunci în Bucovina d-l Iosef Opletal, inspector general silvic, actualmente directorul general al corpului technic silvic din Ceho-Slovacia, care a făcut o scriere, putând concura cu orice altă lucrare de literatură technică din Europa occidentală. După cum îmi aduc aminte la expoziţiunea noastră jubiliară din 1906. D-l Opletal s'a prezentat cu o broşură din partea Fondului religionar, prin care făcea o dare de seamă despre lucrările făcute până atunci în Bucovina. Şi nn uumai că s'au amortizat toate cheltuelile cu construcţiuni de şosele, căi ferate, fabrici de cherestea şi alte instalaţiuni industriale, în timpul prevăzut, dar am fost informat, că după câţiva ani numai, lucrările fiind făcute înainte de războiu, rezultatele au întrecut aşteptările chiar cele mai optimiste. Astăzi în urma războiului nu ştiu cum stau lucrurile, cred însă că există drumuri bune în toate părţile, încât chestiunea transportului lemnelor şi în acelaş timp posibilitatea aplicării de tratamente raţionale şi de operaţiuni culturale, este rezolvită în Bucovina. Crearea de valori prin infiinţarea de mijloace de comunicaţie este aşa de importantă, încât un reprezentant al ştiinţei franceze B. de la Grye, care ne-a vizitat ţara, în referatul său prezentat ministerului domeniilor, a declarat: „înnainte de a recurge la întocmiri de amenajamente, trebuie să se construiască mai întâi drumuri forestiere"; alţi doi specialişti francezi aduşi mai târziu în ţară (Broilliard şi Huffel) au fost de aceeaşi părere. Nu am fost următori recomandaţiilor făcute, iar rezultatul a fost că la Tarcău, a cărei suprafaţă păduroasă este de 30.857 ha, n'a mai rămas decât vre-o 6—7000 ha neexploatate. Pe diversele văi ale munţilor Tarcăului s'au construit ramificaţii la linia ferată principală de pe valea Tarcăului, acum însă ele nu mai există,

fiindcă şinele depe văile secondare şi terţiare ale muntelui Tarcău s'au ridicat de antreprenori, după ce ei au terminat cu exploatarea în acele părţi şi acum nu se mai poate face plantaţiuni pentru asigurarea regenerărei pădurei, decât cu mari sacrificii băneşti şi cu multe dificultăţi. Dacă aveam drumuri făcute pe socoteala noastră proprie, puteam aplica sisteme de exploatare mult mai raţionale ca cele actuale. Am fi putut, de exemplu, foarte uşor fracţiona posibilitatea anuală, stabilind pe aceeaş vale sau pe văi diferite mai multe guri de exploatare, în loc ca să se taie ras dintr'un singur loc suprafeţe întinse, cari fac replantarea lor foarte dificilă, dacă nu imposibilă. Dispunând de drumuri, am fi putut uşor remedia încouvenientele incontestabile ale tăerilor rase pe întinderi mari, cari nu se mai practică nicăiri. Atari exploatări şi plantaţiuni cu aceeaşi esenţă care este molidul, prezintă un mare pericol pentru viitorul apropiat. Dacă astăzi luptăm cu diferitele specii de bostrichizi, mâine lupta va fi şi mai aprigă, pentru că în masivele pure de molid îşi vor găsi aceste insecte un mediu prielnic pentru înmulţirea şi propagarea lor. In tot cazul ar trebui să profităm de experienţele făcute aiurea.

In Franţa nu vrea nimeni să audă de tăerile rase preconizate în Germania de un dislins prof. dela univ. din München (Endres), cel puţin în timpul care a precedat războiul, dar criticate de regretatul profesor dela aceiaşi universitate *Karl Gayer*, un partizan hotărît al regenerărilor naturale.

Aceste din urmă vederi câştigându-şi din ce în ce mai mulţi proseliţi s'a făcut un pas înainte către principiile, cari întotdeauna au predominat în doctrina franceză. In Elveţia s'a aplcat deasemenea mult timp tăerile rase, în timpul din urmă forestierii respectivi convingându-se însă că rezultatele nu sunt bune, ei au dat din ce în ce mai multă precădere grădinăritului, precum şi metoadelor de tratamente, cari asigură regenerarea pădurilor pe cale naturală. Un reprezentant al ştiinţei forestiere din această ţară prof. de Silvicultură dela şc. politechnică din *Zurich*, învăţatul şi amicul meu A. Engler, este un adept declarat al acestei teorii şi am rămas plăcut impresionat de comunicarea d-lui M. Boldur, prin care arată că tratamentul grădinărit aplicat în pădurile de molid din carpaţii Bucovinei a dat excelente rezultate.

Pădurile de molid, este adevărat, tind a se constitui sub forma unui singur etaj de vegetaţie, din care cauză se creiază condiţii foarte defavorabile pentru regenerarea lor pe cale naturală; de multe ori aceasta regenerare devine aproape imposibilă, pentrucă stratul de foi moarte care nu se poate descompune în mod complect, decât după un timp foarte îndelungat din cauza densităţei masivului şi a acoperişului abondent al acestei specii, cari împiedică ca o cantitate însemnată din precipitaţiile atmosferice să ajungă la pământ. Tot asemenea şi cu lumina solară. In Elveţia s'a pus întrebarea de ce nu se regenerează pe cale naturală multe din pădurile de molid, instituindu se şi un premiu de decernat celui care va rezolva această chestiune.

In 1911 s'a prezentat o lucrare în această privinţă, care s'a premiat de soc. forestierilor din Elveţia.

Autorul, un inspector silvic, care după ce discută, ceea ce se susţine de către diferiţi autori francezi şi germani, bazat pe observările sale proprii ajunge la concluzia, că în pădurile de molid trebuie să înlesnim accesul la suprafaţa solului a luminei şi căldurei practicând răriturî în etajul dominant, după metoada şcoalei franceze.

Acum, pentrucă am avut ocazia să vorbesc de reprezentanţii ştiinţei silvice franceze, cari vizitându-ne ţara şi-au dat obolul pentru ocrotirea şi buna administraţie a pădurilor noastre, să-mi daţi voie să salut prezenţa în mijlocul nostru a 2 reprezentanţi ai ştiinţei franceze, a d-lui Gentil profesor la Sorbona şi Burcard ajutorul său cari au avut buna voinţă să ne ţină ieri o prea frumoasă conferinţă asupra formaţiuni geologice a munţilor noştri, chestiune de care noi forestierii ne interesăm foarte mult şi cari astăzi participă la lucrările congresului nostru. Ce semn de deosebită recunoştinţă faţă de d-lor şi faţă de ţara pe care o reprezintă, de iubita noastră sororă mai mare Franţa, care pentru noi a fost simbolul dreptăţii şi al ideilor generoase, să ne ridicăm cu toţii, însufleţiţi de deosebită dragoste, strigând *trăiască Franţa*. In acelaş timp vă rog să aprobaţi, ca să declarăm pe ambii aceşti domni ca membrii de onoare ai societăţii noastre. (aplauze) *D-l Gentil* (mulţumeşte în limba franceză), iar d-l Clain îi răspunde tot în limba franceză.

D-l Guguianu:

D-le Președinte
D-lor Colegi,

Acum 30 ani cu ocazia congresului silvic a venit în desbatere pentru prima dată chestiunea tăierii rase. Tăierea rasă era preconizată de către consilierul silvic *Pitceak* adus de reposatul ministru al Agriculturii Petre Carp. Din partea colegilor noștri însă, din care făcea parte și d-l Petre Antonescu, se combătea tăierea rasă și se susținea grădinăritul. Sistemul acesta era preconizat și aplicat în Franța. Imi pare bine că s'a pus în discuțiune regenerarea pădurilor de molid pe cale naturală și să-mi dați voie să vă fac un istoric al aplicării tăerii rase mai ales în pădurile de molid. Tăerea rasă a luat naștere din cauza economiei de cheltueli în câștigarea materialului necesar pentru industrie și numai târziu când lemnul nu prea avea valoare, iar exploatarea pădurilor de molid reclama cheltueli enorme, a trebuit să se acorde, să se admită, tăerea rasă pe suprafețe mai întinse și de aci nevoia de plantație și de cheltueli.

S'a susținut, că aplicându-se grădinăritul se produce o mulțime de vătămări arborilor de molid. Domnilor, eu cred că la noi în țară, grădinăritul adevărat în pădurile de molid nu s'a aplicat niciodată. Astăzi, când valoarea lemnului de molid a crescut așa de mult, nu ne rămâne, decât să aplicăm grădinăritul și nu vom avea nimic de regretat (apl).

D-l **Marin Drăcea**: D-lor, chestiunea regenerării pe cale naturală a pădurilor de molid aduce pe tapet chestiunea tăierii rase. Această chestiune s'a discutat și se va mai discuta, se vor face propuneri și va rămâne efectul care va dicta. De aceea nu aduc nici o soluție, dar vreau să arăt modul cum trebuie discutată și pusă pe tapet chestiunea. Problema se pune după mine astfel: din punct de vedere technic, înseamnă năzuința de a realiza o recoltă fără preocupare de cheltuieli. In toate pădurile tăierea trebuie astfel executată, ca pădurea să poată crește în condiții fericite și să căutăm meșteșugul, cum putem regenera pe cale naturală molidul. A doua problemă este laturea economică a chestiunii, afacerea trebuia să renteze. Aici împrejurările cer ca să lucrăm direct contra convingerii noastre de technicieni,

Pentru ca afacerile să renteze, trebuie ca întreprinderile să fie mari, să se taie mult, să se taie concentrat şi cheltuelile să se amortizeze în timpul cel mai scurt.

Acesta este interesul economic al chestiunii. Numai nevoile financiare au vorbit până acum în interesul plantaţiunilor, de altcum nimeni n'a cutezat să vorbească împotriva lor. Cultura molidului se poate face în regiuni deschise şi trebuie să tindem să regenerăm molidul pe cale naturală, căci technica noastră ne poate pune acum destule mijloace la dispoziţie.

D-l **Sârbu**: Pentru a uşura transportul materialului lemnos, fiindcă acesta nu se putea face, după cum doreau exploatatorii, de aceea administraţia Fondului bisericesc a clădit diferite mijloace de transport, ca: şosele, drumuri de vară şi de iarnă, parte pe spesele sale proprii parte pe spesele exploatatorilor. Rezultatul a fost că toate pădurile Fondului au astăzi o reţea de drumuri şi căi de comunicaţii. Este firesc că în România, unde nu există mijloace de transport, sistemul de regenerare naturală este imposibil după părerea mea; s'ar putea face însă încercări în regiunile, unde aceste condiţii ar fi date. Dacă pădurile sunt mai apropiate de căi şi de şosele, exploatatorii ar putea fi obligaţi, ca să aplice tratamentele şi operaţiunile culturale necesare. (Şedinţa se suspendă pe 5 minute).

D-l **Petre Antonescu**, vice-preşedinte: Declar deschisă şedinţa şi vă comunic că am primit dela d-l inginer silvic Muşat o telegramă, prin care arată că regretă foarte mult, că n'a putut din împrejurări familiare, să asiste la congres şi urează spor la muncă (d-l M. P. Florescu citeşte telegrama). Trecem acum la ordinea zilei. Chestiunea care urmează să fie tratată este „Unificarea codului silvic". Asupra acestei chestiuni s'a prezentat un referat de către d-l Ion Timoc, pe care îl rog să binevoiască să ne facă un rezumat asupra expunerii d-sale.

D-l I. **Timoc**: D-le preşedinte, onorat congres, „Problema unificării codului silvic" este o problemă, care nu poate fi amânată. Incă nu avem un cod silvic, o lege silvică, care trebuie să se facă în timpul cel mai scurt. (citeşte referatul în această privinţă, care s'a publicat în „Revista Pădurilor).

D-l **Petre Antonescu**: D-l Timoc a fost unul, care ne-a dat un concurs preţios ca colaborator la „Revista Pădurilor" pentru care îi mulţumim în deosebi. Rugăm pe d-l Precup, care

deasemenea trateză chestiunea unificării legislației noastre silvice să ne facă un rezumat.

Precup: (citește referatul său, care s'a publicat la timp în „Revista Pădurilor").

D-l **Nedelcovici**: Iubitul meu coleg a tratat chestiunea, cum a trebuit pentru un congres. Mi se pare că este referatul cel mai bun, pentrucă a pus o concluzie, o doleanță, care trebuie îndeplinită în binele țării, al pădurilor și al umanității, îi aduc laudele mele din acest punct de vedere. Am însă o mică observare de făcut și anume aceasta: Domnii mei, legislația silvică a unei țări și în special a țării noastre trebuie privită din 2 mari puncte de vedere 1) juridic și 2) administrativ. Punctul de vedere juridic, legislativ silvic, este o lege, pe de altă parte administrarea silvică cu principiile sale o altă lege. Prin urmare legiuirea noastră silvică trebuie să fie divizată în aceste 2 subdiviziuni: legislația propriu zisă și legea administrației silvice românești. Cari sunt principiile codului silvic ni le-a spus, cari sunt principiile legislației administrative, indiscutabil că le cunoașteți. Scumpul meu coleg, d-l Drăcea, a publicat în revistă principii noi de administrație în această ordine de idei. Trei buie să punem în vedere forurilor supreme, ca să ne fie admise aceste doleanțe, căci numai astfel vom avea codul silvic și administrația silvică.

D-l **Grozescu**: Mă refer la chestiunea defrișării și la chestiunea pășunilor. In ordinea de zi n'a fost pusă și problema pășunării. Această stare este la noi acută și azi și dacă nu vom lua măsurile, cari să încercuiască mai bine pădurile contra acestei practice, vom continua să rămânem în aceeași situație, în care ne aflăm astăzi. Faptul că reforma agrară și-a rezolvat problema ei cea mai mare, ne-ar da posibilitatea să revenim asupra chestiunii acesteia, asupra dispoziției codului silvic referitor la pășunat. Cu toții, cari am trecut pe la ocoale, știm situațiile critice din punctul de vedere administrativ. La noi avem o stare deosebită în pădurile de colinede stejar, cărora li se aplică așa zisul codru regulat. Eu aș propune, ca pășunatul în pădurile cărora li se aplică tratamentul codrul regulat, să fie complect oprit până la vârstele mai înaintate, adică până când arboretele sunt aproape de exploatare, pășunatul astfel interzis este un folos pentru pădure.

Aplicând această măsură vom salva cea mai mare parte din pădurile noastre, a căror situaţiune actuală nu este de invidiat. Aceasta era propunerea pe care o aveam de făcut, şi rog ca comisia care va fi însărcinată cu întocmirea noului nostru cod silvic unificat, să ia în vedere cele ce am expus.

D-l **P. Antonescu**: Cred că ar fi bine, în interesul bunului succes al congresului, ca toţi acei Domni cari au luat cuvântul, să binevoiască să se găsească la ora 3 p. m. aici, ca să putem formula diferitele moţiuni referitoare la dezideratele exprimate, pentru ca în urmă să se pună acestea în discuţia congresului. Trebuie neapărat, ca discuţia fiecărei chestiuni să fie urmată de o moţiune. Cu aceasta închid şedinţa de dimineaţă. (12½)

Şedinţa IV-a

In fotoliu prezidenţial D-l Petre Antonescu, vice preşedintele congresului.

D-l **Antonescu**: Ne-a mai rămas de dimineaţă discuţia asupra unificării codului silvic. Mi se pare, că sunt oare cari Domni, cari ar vroi să vorbească în chestiunea unificării codului silvic.

D-l **Stinghe**: (citeşte un referat).

D-l **Plăpceanu**: Vă rog să binevoiţi, să nu treceţi aşa de uşor asupra penalităţilor, ce se vor prevede în legea nouă silvică, căci de aceasta depinde existenţa pădurilor noastre, Noi ingineri silvici ne-am dat seama, că cu legea veche, dacă nu erau penalităţi, s'ar fi făcut numeroase delicte, aşa că păduri întregi ar fi fost astăzi tăiate şi poate şi defrişate. Ţin să rog pe onoraţii colegi şi onoratul congres ca în noua alcătuire a legii să se prevadă la capitolul : *delicte silvice* toate sumele calculate fix. S'au propus soluţii, cari erau aplicabile în ţările alipite ; să se facă judecarea delictelor silvice de comisiuni administrative de judeţe şi pe urmă să se înainteze la minister. Ţin să vă spun, că ţăranul la noi nu are frică de cât de justiţie. Cel puţin aşa era în vechiul Regat şi graţie acestei temeri delictele au fost puţin numeroase. Sunt deci de părere, ca în noua alcătuire a codului silvic să se prevadă judecarea acestora de către justiţie. Sunt în acelaş timp de părere, ca să se dea competinţă silvicultorilor, ca să aplice pedepse mai severe, căci nu-

mai astfel se vor stârpi delictele. Tariful pentru plata lemnelor tăiate în delict trebue să fie mărit foarte mult, şi anume în raport cu scumpirea veloarei lor. Afară de aceasta tariful trebuie să fie fix. Astăzi penalităţile relative la contravenţia antreprenorilor, prevăzute prin condiţiile penerale de vânzare a pădurilor şi prin codul silvic, sunt aşa de mici, încât antreprenorilor le convine să plătească amenzile şi să taie pădurea. Comisiunea, ce se va forma pentru alcătuirea codului silvic, va trebui deci să ţină socoteală de acest fapt, prevăzând în tariful aplicabil antreprenorilor cari comit delicte silvice şi pedepse mai mari.

D-l **Boldescu**: Să-mi permiteţi, ca să spun şi eu două cuvinte, în legătură cu problema care se discută în chip serios şi înţelept. N'am să le spun ca să le asimilaţi repede, ci în proporţia puterii noastre de a percepe şi a posibilităţii de realizare. Terenuri sterile sunt multe şi ele constitue o pagubă pentru ţara noastră, o rană care se întinde. Ele constituiesc o perdere din toate punctele de vedere şi împădurirea lor ar fi un mare isvor de avuţie publică. Nefericirea face, ca să nu stee în puterea noastră de acţiune, ca să ne putem ocupa de ele. D-lor, nu ştiu cu ce forţă, cu ce accent mişcător aş striga de la această tribună, ca să auziţi totul, ca să fie de toţi pătrunşi. Mai este un chip de a face o dovadă, că iubim acest neam, de a face dovadă aceia, cărora le stă în mână să ne ajute, să întârzie deschiderea prăpastiei, ce ne stă înainte, este modul de a salva pădurea, averea Statului, căci prin distrugerea pădurii se sapă temelia neamului. Ar trebui să se dea alarma, pentru ca cei de sus să ia seama că nu fac operă patriotică satisfăcând toate poftele mulţimii, ale cărei patimi sunt răscolite de duşmani.

Pădurile cari au mai rămas, sunt ale noastre, fraţii noştrii ţăranii sunt prea bogaţi de bani, de ignoranţă şi aceasta este nenorocirea lor. Au fost vremuri când omul fără trudă a asvârlit sămânţa, a căpătat multe fructe şi în casa omului acesta trândăvit nu poate sta nimeni un sfert de oră. Dacă acestui om i se mai făgăduieşte, să i se dea şi alte bunuri, atunci el este condamnat la o mizerie fără leac. Dacă ar fi să mă întrebe cineva. D-le Boldescu ce propui d-ta pentru binele acestui neam? Aş răspunde: propun ca pădurile să fie închise cu sârmă ghimpată şi la colţul fiecărei păduri să fie instalată o mitralieră. Pădurarii să nu fie locali, iar la colţul fiecărei păduri să

fie un castel betonat. Pădurarii să fie mai bine plătiți ca astăzi, din care cauză și disciplina lor lasă de dorit. In adevăr fiecare dispune de 3 deputați; de 2 senatori și un ministru (ilaritate) și eu șeful lor sunt sclavul, care se îmbată de poezia pădurii, cel care primește alice și gloanțe prin ferestre. Pădurile ocolului meu au fost bântuite de o mare plagă a omizilor, consecințele lor s'ar fi putut remedia, dacă am fi avut un regim de ordine, dar în zilele pe cari le trăim, nu toți își fac datoria. Din cauza aceasta văd cum ne scapă terenul de sub picioare și săracile pădurile mele au pățit multe. Aș cere deci, ca într'o moțiune să se introducă un fel de protest și anume în sensul că corpul silvic, se degajează de orice responsabilitate morală. Cu sistemul actual de administrație Casa pădurilor perde de 300 ori mai mult decât încasează într'un an.

Nu ar fi mai bine, mai corect, să zicem, vindeți ce-i de prisos, faceți cheltueli cuvenite, dar ce atâtea milostenie, care se întoarce cu huiduieli chiar, contra celor cari le acordă ? Să cerem, prin moțiunea ce o vom propune, ca hotarele pădurilor să fie închise, pentru ca acestea să fie ferite de toate stricăciunile. Intr'o altă ordine de idei, șefii de ocoale ar trebui să fie descărcați de exploatările în regie pentru cinstea noastră, pentru cinstea corpului. Pe noi să ne descarce, fiindcă nu numai că n'avem nici un beneficiu, ci din potrivă suntem nevoiți a face o supra osteneală și să cheltuim în schimb mult din propria noastră agoniseală, plus că avem marele desavantaj al bănuelei de necinste, pe care ni-l asvârle în față tot poporul (apl.).

D-l Petre Antonescu: Am terminat și chestia aceasta în cât putem trece la discuția celor două puncte din programul desbaterilor, ce au mai rămas la ordinea zilei :

1. Legea de organizare a corpului silvic în concordanță cu acea a corpului technic, înlăturând toate lacunele constatate în actuala lege de organizare și 2. reforma învățământului silvic de toate gradele, precum și încadrarea școalei superioare de Silvicultură în școala Politechnică.

Rămâne să dispuneți dacă, față cu timpul înaintat și cu făgăduelile solemne ale d-lui ministru al Agriculturii și Domeniilor, mai este necesar, ca să intrăm în discuție asupra acestor chestiuni, când d-sa ne-a spus că se va preocupa de întocmirea legilor referitoare. Este bine însă, ca să desemnăm reprezentanții din

diferitele țări alipite, cari ar putea să fie în măsură de a studia chestiunile referitoare în tot complexul lor.

D-l **Boldescu**: Ca un omagiu promisiunei date, nu se cuvine să atacăm chestia aceasta. Eu cred că prin aceasta obligăm moralmente mult mai mult pe d-l ministru, astfel că n'ar fi nevoie, decât să indicăm pe D-nii membrii, cari să studieze chestiunea.

D-l **Frâncu**: Sunt de părere, să se numească câte o comisiune pentru fiecare chestie în parte, iar comisiunea să se constitue din sânul nostru.

D-l **C. P. Georgescu**: Este adevărat că președintele nostru, în calitatea sa de ministru, s'a obligat să ne împlinească doleanțele. Rostul congresului însă este, ca să arate d-lui ministru, liniamentele generale în cari să se brodeze legea. Ar urma totuși ca D-voastră, ca congresiști, să alegeți mandatarii, cari să elaboreze legile, de cari ne interesăm așa de mult.

D-l **Clain**: Sunt de acord cu D-voastră și cu ceeace a spus d-l Georgescu, vreau să zic că proiectul, ori cât de perfect ar fi întocmit, poate însă că îi va lipsi cevai și ar fi bine ca să ni se trimită și nouă acest proiect, ca să facem diferite observări și noi. Când faci o lege, o faci pentru viitor. Este bine ca să fie o lege bună și lipsită de lacune. Comisiunea va lucra, dar se poate întâmpla, ca ea să piardă din vedere unele chestiuni importante, de ce să nu le dăm concursul, spre a se ști că este opera noastră a tuturor ?

D-l **Sârbu**: Eu cred că vorbesc în asentimentul tuturor d-lor colegi; dacă reamintesc, ceea ce a vorbit d-l ministru în sala sinodală. D-sa ne-a asigurat că această chestiune, până la sesiunea parlamentară, să fie rezolvată. Aș ruga, să numim persoanele.

Eu propun pentru Bucovina ca referent al codului silvic pe D-l Boldur, pentru organizația învățământului silvic pe D-l Țurcan, iar pentru organizația corpului silvic pe D l Sârbu; pentru Basarabia: pe d-nii Topor, Prezemitzchi și Costeanu, iar pentru Ardeal pe d-nii Timoc (cod silvic) Marțian, la organizația serviciului silvic și Lința la învățământ.

D-l **Plăpceanu**: Legea nouă silvică cuprinde în cadrele ei pădurile tutulor proprietarilor: ale Statului, ale instituțiilor de binefacere, ale comunelor, etc. de aceea cred, că ar fi bine, ca și de la aceste autorități să fie numit câte un membru, care să le reprezinte și să-și dea părerea în chestia organizărei cor-

pului silvic. A doua chestiune, aş propune, dacă d-nii membrii şi onor congres admite, ca să se improprietăriască şi inginerii silvici cu câte 10 ha.

D-l prof. **Iacobescu**: În privinţa numărului delegaţilor congresului pentru legea de organizare a învăţământului cred, că este bine, ca să fie din partea învăţământului superior şi inferior câte doi membrii (aprobat).

D-l **Grozescu**: Revin asupra propunerii d-lui Clain, este numită o comisie care să lucreze asupra acestui proiect. Departe de mine gândul că această comisiune, nu ar avea la îndemână tot materialul şi cunoştinţele necesare pentru redactarea proiectului. Sunt de părere, ca proiectul de lege întocmit, să se publice într'un fel de comunicare făcută în revistă şi astfel dorinţa exprimată ar fi îndeplinită.

D-l **Stinghe**: Discuţia de acum, n'ar fi avut loc, dacă ne înţelegeam de la început, când a propus d-l Sârbu constituirea comisiunei. D-l ministru a exprimat o dorinţă şi ne-a dat asigurarea, că va face această legiferare. Dar prin aceasta nu i s'a ridicat corpului silvic dreptul, să-şi exprime şi să-şi formeze o părere. Ar fi bine ca congresul să adaoge în moţiunea d-lui Sârbu, că are deplină încredere în membrii, cari vor lucra în direcţia aceasta. D-l ministru şi-a exprimat doleanţa, ca să se numească 3 reprezentanţi, cu care să poată lucra. Rămâne să decideţi asupra chestiunii, cum să lucreze reprezentanţii, pe cari îi alegeţi. Dacă d-v îngrădiţi comisiunii terenul, în care trebue să se mişte, atunci discuţia este necesară, acum sau mai târziu, pe cale de referat scris sau în şedinţă publică.

D-l **Dumitrescu**: Părerea mea este, ca mandatul pe cari l dăm comisiunii, să fie în sensul ca să lucreze în spiritul şi în conformitate cu principiile hotărâtoare, pe care le-am dat 3 ani dearândul. Chiar şi legea organizărli corpului silvic s'a discutat în congresele trecute. Modalitatea găsită a fost, ca proiectele să se publice în revista noastră, iar observările cari se vor face, să se comunice comisiunii. Aceasta este o soluţie foarte bună, întrucât comisiunea care urmăreşte binele nostru al tuturora, oameni aceştia o să culeagă din aceste observaţiuni, pe acele cari sunt mai necesare şi serioase pentru corpul nostru silvic.

D-l **Clain**: Noi până acum am discutat asupra învăţământului superior, dar avem şi un învăţământ mediu şi inferior, căruia trebuie să i se dea atenţiunea cuvenită.

D-l **P. Antonescu**: Sunt de părere, ca să dăm deplină libertate delegaţilor congresului. D-l ministru voeşte să aducă numai decât la îndeplinire făgăduelile sale. Se poate însă întâmpla, ca timpul să fie aşa de scurt de la lucrarea ante-proectelor de legi şi prezentarea lor parlamentului, încât nu s'ar putea utiliza toate observaţiunile, ce fiecare ar dori să facă asupra dispoziţiilor cuprinse în acele ante-proecte, sau aceste observaţiuni, foarte multe din ele diametral opuse, ar putea zăpăci pe cei din comisie. Discuţia se închide şi şedinţa se suspendă pentru 5 minute.

D-l vicepreşedinte **Petre Antonescu**: Deschid şedinţa şi dau cuvântul d-lui Guguianu, care are de adus ceva la cunoştinţă D-niilor voastre.

D-l **Guguianu**: D-le preşedinte, iubiţi colegi, cu ocazia unei delegaţii, care mi s'a dat din partea Casei pădurilor, ca să merg în Turda-Arieş, trecând prin staţia Muncel am observat, pe versantul drept al râului Arieş, un arbore izolat, secular, aparţinând foioaselor, care era verde în timpul iernii, fiindcă plecasem iarna. Intrebând pe un domn avocat care era cu mine, ce este cu arborele acesta, mi-a răspuns că el este în totdeauna verde: Interesându-mă mai deaproape am aflat, că acest arbore a fost vizitat de fostul împărat Fran-cisc Iosef şi autorităţile administrative respective, respectând voinţa Suveranului de pe atunci, au hotărît, ca nimeni să nu se atingă de acest arbore, în care scop au înfiinţat un serviciu de pază. Acum trecând să iau în primire regiunea silvică, unde se găseşte acest arbore, am dispus să mi se aducă o creangă. După ce m'am uitat la el bine am văzut, că e în toată splendoarea lui. Arborele e de esenţă fag, are un diametru până la 82 cm. şi o înălţime până la 16 m. Mi s'a adus o creangă, pe care am încredinţat'o d-lui profesor Iacobescu spre analizare. Această creangă arată că inelele anuale sunt foarte mărunte, frunza este cea obicinuită a fagului, însă ceva mai mică. Vegetaţia începe odată cu a stejarului, după cum m'au informat inginerii silvici locali. Sămânţă nu produce, aşa că nu se pot găsi moştenitori, şi nici alţi arbori de felul acesta. D-l prof. de botanică Borza directorul grădinei botanice din Cluj, m'a încredinţat, totuş, că împrejurul celui despre care vă vorbesc, s'ar mai găsi în aceleaşi condiţii încă 2 fagi seculari. Urmează ca să fotografiem acest arbore la anul.

D-l P. **Antonescu**: Rămâne acum să hotărîm asupra persoanelor, cari să figureze ca delegaţi ai congresului în cele 3 comisiuni spre a lucra la întocmirea legii de organizare a corpului technic silvic, la codul silvic şi la organizarea învăţământului profesional silvic.

D-l **Sculi**: Propun pentru vechiul Regat următorii 3 colegi: pentru codul silvic pe d-l Petre Antonescu, pentru învăţământul silvic pe d-l inspector general Goiu Sava, iar pentru org. ser. silvic pe d-l C. P. Georgescu, (aprobat).

D-l **Antonescu**: Rămâne ca prin ridicare de mâini să hotărîţi, dacă menţineţi decizia luată în congresul precedent dela Cluj ca şc. sup. de Silvicultură să fie alipită la şcoala Politecnică din Bucureşti. Cei cari sunt de această părere să ridice mâinile în sus. S'a primit cu mare majoritate de voturi şi cu cinci abţineri, din partea acelora cari sunt de părere, că învăţământul superior trebue să se predea într'o Academie de Silvicultură, cu un local al său propriu şi care să aibe o existenţă independentă.

D-l **Stinghe**: Am de făcut o propunere asupra comisiilor, propunere pe care mi-au sugerat-o membrii congresului. Comisiile, cari au timp dela 2 până la 3 luni, cel puţin $2\,^1/_2$, pentru a lucra ante-proiectul, să-l publice în revista societăţii Progresul Silvic, pentru ca de acest proiect să ia cunoştinţă toţi membrii congresului, cari doresc să facă observările lor. Să se publice ziua şi locul, unde se va întruni această comisiune pentru ca toţi membrii corpului technic silvic aflaţi întâmplător în Bucureşti să vină ca să discute. Observaţiile să fie precise şi scrise scurt.

D-l P. **Antonescu**: Să-mi daţi voe, să nu primesc o asemenea soluţie. In ce priveşte codul silvic, în special, îmi închipui, că comisia o să aibă foarte mult de lucru şi dacă s'ar aprobà propunerea, ca numai silvicultorii aflaţi în Bucureşti să se pronunţe asupra modului, cum se vor alcătui ante-proectele în chestiune, ar însemna ca să excludem dela aceasta pe toţi ceilalţi d-ni ingineri silvici din serviciul exterior, adică, tocmai pe acei cari, din punctul de vedere practic, au mai multă experienţă. In acelaş timp comisiunea D-voastră ar fi supusă unui fel de tutelă, acei Domni având dreptul să aprobe, sau să respingă unele articole, cari nu le-ar conveni. Eu în aceste condiţii nu primesc însărcinarea dată. Delegaţii d-voastră, în care presupun că aveţi

toată încrederea, pentru că de aceea i-aţi ales, ori au toată libertatea de a lucra cum le dictează priceperea şi conştiinţa lor, ori nu au. Nu uitaţi însă, că ei nu fac o operă definitivă, mai este ministrul, mai este consiliul de miniştri, secţiunile corpurilor legiuitoare, membrii parlamentului etc. etc. La alcătuirea actualului cod silvic am lucrat, fără să fi fost nevoe de o supracomisie şi cred că am răspuns aşteptărilor D-voastră.

Comisiile în chestiune vor face tot posibilul de a cere avizul tuturor acelora, cari vor crede de cuviinţă, că le poate fi de folos. Casa Pădurilor ar putea să dea o circulară ca organele silvice, atât din vechiul regat cât şi din provinciile alipite, să facă propuneri în legătură cu unificarea legislaţiei noastre forestiere. A lucra sub tutelă, chiar aparentă dacă ar fi, nu îmi convine, vă rog dar ca să alegeţi altă persoană în locul meu.

D-l **Boldur** : D-le preşedinte, d-lor colegi, cuvintele d-lui Stinghe le-am înţeles, prin aceasta nu se restrânge libertatea comisiunii.

D-l **Stinghe** : N'am avut niciodată intenţia să ofensez pe cineva. Am spus : Comisia are puterea deplină, să hotărască ce vrea. Dar acest mod se cere chiar de presa de toate zilele ca legile, pe cari le prepăteşte guvernul, să fie date publicităţii Şi aceasta am vrut şi eu să facem. Il asigur pe d-l Antonescu că n'am avut intenţia să-i restrâng libertatea şi dacă este necesar, eu retrag propunerea.

D-l **Georgescu** : Sunt de părerea d-lui Stinghe, care n'a căutat să ofenseze pe d-l Antonescu, cu forma sub care a făcut propunerea. Cred şi sunt de părere ca textul să fie publicat iar nu comisia să se prezinte la o zi şi într'un loc anumit. O observaţie care va fi bună, comisia o va primi cu plăcere.

D-l **Petre Antonescu** : Comisiunea însărcinată n'o să respingă părerile bune ale oricărui inginer silvic. Bine înţeles primesc orice idee din partea oricui. Dimpotrivă, ar fi bine ca Dv. chiar cu începere de azi, să lucraţi câte un memoriu prin care să vă exprimaţi doleanţele şi să le trimiteţi comisiunii. Codul silvic o să fie relativ voluminos şi ştiţi cât costă astăzi imprimatul. Dacă se va putea, se va face totuşi şi aceasta. Nu am crezut că d-l Stinghe a avut intenţia să mă jignească, nu, câtuşi de puţin, dar vreau să domnească oarecare disciplină in modul nostru de procedare, şi să avem încrederea unii într'alţii, mai cu seamă în cei care au dat oarecare probe că merită aceasta.

D-l **Ionescu Andrei**: Congresul este umanim ca Dv. să puteţi lucra cu putere discreţionară. In ce priveşte însă organizarea învăţământului superior iubiţii mei colegi, cari sunt la banca biuroului, de sentimentele cărora nu mă îndoesc, dar este un curent al timpului şi rog de aceea pe onoratul biurou ca să pună la vot propunerea pentru comisia şcolii să lucreze ca şcoala noastră să fie ataşată la Politechnica din Bucureşti, aceasta să rămână bine lămurit

D-l **P. Antonescu**: Citesc încă o dată persoanele propuse pentru comisiunea de învăţământ pentru Ardeal: Linţa, Basarabia: Przemischii, iar p. Bucovina: Dimitrovici, p. vechiul Reg. Sava Goiu, directorul actual al şcolii. (Primit).

D-l **Sârbu**: Moţiunea pe care am făcut-o eu, a fost votată după regulele parlamentare, după aceea s'a început o nouă votare şi ivindu-se divergenţă de păreri eu îmi retrag candidatura şi vă rog să mă ştergeţi de pe listă.

D-l **Petre Antonescu**: D-lor, In ce priveşte membrii din Bucovina, d-l Sârbu declară că numai vrea să facă parte din comitet. Credcă sunt în asentimentul Dv. rugând pe d-l Sârbu cu insistenţă, ca să primească această însărcinare (apl).

D-l **Sârbu**: Am declarat că nu primesc şi am motivele mele, vă rog să nu insistaţi.

Tcaciuc: Luaţi în considerare, că întrucât d-l Sârbu nu primeşte candidatura. să i-a d-l *Vicol* delegaţia. D-l Vicol pentru org. ing. silv. iar d-l Dimitrovici pentru organizarea corpului silvic.

D-l **Petre Antonescu**: Din Bucovina se recomandă d-l Sbiera (apl.).

D-l **Stinghe**: In Bucovina s'a înfiinţat o societate silvică cu numele „Societatea forestieră din Bucovina" cu sediul în Vama. Nu este formată de ingineri silvici. Această denumire forestieră nu spune deocamdată nimic, nu o cunoaştem şi din cele ce voi ceti, vă veţi da Dv. seama, care este situaţia membrilor ei şi veţi lua cunoştinţă de un deziderat al acestor membrii, care este formulată pe hârtia ce o citesc (citeşte). Părerea biroului a fost, ca această chestie să fie înaintată comisiei de învăţământ, care se va ocupa de ea la timp.

D-l **Petre Antonescu**: Declarăm că vom face tot posibilul, ca să realizăm doleanţelor D-lor. Cu aceasta am terminat. Rămâne să citească d-l Georgescu moţiunea relativă la împădurirea terenurilor improductive.

D-l **C. P. Georgescu**: Chestia fiind complicată. am căutat să fac moțiunea cât de scurtă. Iată conținutul ei. (citește, aplauze). S'a publicat în Revista Pădurilor. Aplauzele Dv. dovedesc că toată lumea este de acord și că adoptă concluzia.

D-l **Porucic**: Legea de expropriere prevede că terenurile improductive trec la Stat. Ar trebui prevăzut, ca să se aplice aceasta cât mai repede din cauza reformei agrare.

D-l **P. Antonescu**: Rămâne să hotărască viitorul congres. Ar fi bine ca el să se țină în Basarabia și anume în Chișinău (se primește). Imi dați acum voie Domnilor, ca să mulțumesc tuturora pentrucă prin obiectivitatea în discuții, prin cuviința păstrată în toate ocaziunile și partea contributivă la succesul congresului, s'a ridicat mult prestigiul corpului technic, din care cu toți facem parte.

S'a discutat cu toată urbanitatea necesară, care corespunde de altfel nivelului. Dv. de ingineri cu o cultură generală superioară. Nus'a petrecut nici un incident și discuții liniștite, înălțătoare, cum rar se întâmplă, au avut loc în sânul congresului din anul acesta. Trebuie dar să recunoaștem ca în această privință s'a făcut un progres temeinic.

Vă mulțumesc, încă odată, pentru concursul ce mi l'ați dat în aceste 2 zile, când am avut cinstea să prezidez congresul inginerilor silvici. Vă doresc drum bun spre căminurile D-voastră și vă zic la revedere, cât mai mulți d'impreună cu Doamnele la anul, în Chișinău.

VIZITE, EXCURSIUNI, BANCHETE ETC.

Luni 28 August, după prânz, congresiștii au vizitat orașul, fabrica de bere, fabrica de butoaie etc.

Seara, a avut loc o agapă colegială, la care Societatea „*Armonia*" din Cernăuți, a dat un concert muzical, în cinstea congresiștilor, în sala germană.

Marți 29 August, după închiderae ședinței, congresiștii au audiat conferințele ținute în aula Universității de către d-nii profesori Gentil și Bruckart, veniți dela Sorbona, pentru studii geologice în România.

Seara, Sindicatul forestier din Bucovina a oferit un ban-

chet în onoarea congresiştilor în sala Germană la care au luat parte şi d-nii miniştrii Al. Constantinescu şi I. Nistor.

Miercuri 31 August, cu un tren special congresiştii au plecat din Cernăuţi la Mânăstirea Putna.

S'a oficiat un Te-Deum la mormântul Voevodului Ştefan cel Mare, după care d-l Inginer Inspector general silvic Daniil Clain a rostit o duioasă şi patriotică cuvântare în numele corpului silvic din România întregită.

De către Soc. „Progresul Silvic" s'a depus pe mormântul Voevodului o frumoasă jerbă de foi de palmieri cu tricolorul naţional. S'a vizitat muzeul şi odoarele mânăstirei, după care s'a făcut o excursiune cu trenul forestier în pădurile Fondului Religionar de pe valea Putnei.

S'a vizitat apoi fabrica de sticle Fischer din Putna, unde fiecăruia congresist i s'a oferit de către Soc. „Progresul Silvic" ca amintire un pahar de voiaj, încrustat cu motive forestiere şi ziua vizitărei.

La înapoiere a avut loc o masă colegială în curtea Mânăstirei Putna, unde s'a rostit cuvinte de mulţumire şi înfrăţire din partea d-lui Petre Antonescu, Boldur, C. Sava Goiu, Dimitrovici, Clain, C. P. Georgescu.

D-l M. P. Florescu Secretarul societăţei „Progresul Silvic" în numele comitetului de organizare mulţumeşte călduros tuturor congresiştilor pentru sacrificiul ce l'a făcut fiecare răspunzând în număr atât de impunător atât dânşii cât şi familiile lor, la apelul Societăţei.

Din partea Bucovinei D-l D-r Gutzman, inginer consilier silvic rosteşte următoarele:

Ing. Dr. Guzmann.

Mult stimate doamne şi Domni,

Imi pare extraordinar de rău, că nu pot să mă exprim în limba celor mai mulţi din cei prezenţi şi anume nu pot din motivele, pe care le-am arătat în salutarea din prima zi de congres.

Doamnele mele, domnii mei!

Spre bucuria silvicultorilor Bucovineni, din cea mai mare depărtare cei ce stau sub pajura verde, au venit în număr neobişnuit de mare.

In adevăr, nimic nu e mai potrivit să animeze ştiinţa silvică

şi cultura pădurilor, decât schimbul de idei şi o examinare a metoadelor de cultură practicate în diferite locuri.

Aceasta mai ales în mijlocul pădurei chiar.

De aceia ar fi foarte înbucurător, cum am mai spus în salutarea mea, dacă după congresul, care de data asta se ţine mai ales în capitala provinciei, ar urma mari excursiuni în întinsele păduri ale ţinutului, în special în acele ale Fondului religionar.

Aici în Mânăstirea Putnei stăm pe un pământ istoric.

Nu mi-e dat mie, să vă povestesc despre strălucitele vremuri ale lui Ştefan cel Mare şi ale familiei sale, deşi în faţa noastră, în pădurile ce ne înconjoară, sunt martori vii : fagii şi brazii în vârstă de sute de ani, cari în prima lor tinereţe au văzut acele timpuri mari. Eu voesc numai să arăt, că la o epocă depărtată, în urmă, se găsesc începuturile Silviculturei în Bucovina.

Câteva cifre vor întări spusele mele, fără ca pe d-voastră să vă obosească.

Dejà la 1782 au fost întrebuinţaţi 2 forestieri în Bucovina.

In anul 1785 s'a dat o ordonanţă forestieră şi pentru aplicarea ei s'au înfiinţat 2 forestieri şi anume în Iacobeni şi în Câmpul-Lung şi doi pădurari în Putna şi Vatra-Dornei.

In anul 1786 a avut loc numirea unui silvicultor şef pentru Fondul religionar şi împărţirea pădurilor dela Iacobeni înparchete de către „învăţatul" silvicultor—cum zic scriptele—Florian Müntzger.

Pe acea vreme existau dejà 2 fierăstrae de apă, unul al maiorului Schätz lângă Capul-Codrului, construit cu o cheltuială de 287 guldeni, putând să tae zilnic 20 scânduri : micul început al însemnatei noastre industrii forestiere de azi.

Pe la 1800 s'au făcut şi regenerări artificiale. Avem martori vii: nu departe de aici, la Voivodeasa, sunt larici, a căror sămânţă trebue să se fi procurat de foarte departe. Am numărat odată, acum în urmă, vârsta unui trunchi doborît, care avea 120 ani. Deci plantaţia a avut loc cam pe la anul 1800.

O menţiune pentru perioada de timp care a urmat după aceasta; progresul început a găsit o grea piedică în lipsa de pieţe de desfacere pentru cea mai mare parte din produsele forestiere. Acest lucru era posibil mai de mult, însă numai pe lângă Bistriţa plutibilă, Siret şi Ceremuş. Istoria silvică a Bucovinei ne informează între altele despre îndrăsneţele şi riscatele transporturi de lemne în plute ale dulgherului Mihail Steier şi ale mandatarului cameral Petre Strohmeier până la Marea Neagră.

în prima jumătate a secolului expirat. Fără acest plutărit nu ar fi răsunat nici o secure în întinsul ţinut al pădurii virgine.

Dar începutul s'a produs o schimbare, debuşeuri s'au găsit şi în ultima perioadă de 40 de ani, cu începere cam de pe la anul 1880 din secolul trecut şi până la isbucnirea războiului mondial, cu repedea înflorire a industriei forestiere a mers mână 'n mână construcţiunile de drumuri şi alte mijloace de transport în pădurile Fondului religionar până în locurile cele mai depărtate, desvoltându-se în acelaşi timp şi o puternică gospodărie forestieră, care în mod deosebit, a ţinut seamă de raportul susţinut, de continuitatea în exploatări şi în regenerări. Despre aceste lucruri aşi dori, să fac, cândva, iubiţilor noştri oaspeţi, o expunere mai detailată, de cât e posibil astăzi, ceeace ar fi spre folosul pădurilor şi acelor ce le conduc, căci ar găsi într'ânsa impuls pentru o activitate şi mai plină de zel de aci înainte; ar fi de asemenea spre folosul vizitatorilor, care desigur ar duce cu ei acasă un preţios stimulent.

Silvicultorul lucrează liniştit în pădurea depărtată de lume.

El iubeşte pădurea mai presus dn orice, aceste sfinte palate ale păcii, care constitue ultimul scop al omenirei.

Pădurea e splendidă, mai ales cea virgină, fie că zăpada ca o velinţă albă o acopere, ori că e învelită de razele aurii ale soarelui, sau că bolta înstelată a nopţii se întinde deasupra ei.

De aceia tinerii de haină verde ţin la ea din toată inima, din tot sufletul, dar, după cum am putut observa din discuţiile avute cu amabilile Doamne, nu numai inginerii silvici, ci şi femeile nutresc o caldă dragoste pentru pădurea noastră binecuvântată. Ridic paharul meu pentru ca păzitorii şi îngrijitorii pădurilor să stea într'o frăţească unire în lung şi în latul ţării, ca acest colţ al Carpaţilor cu nestimate bogăţii să se păstreze generaţiilor viitoare nevătămat, pentru ca să trăiască tăria verde şi nu uit aici nici pe ambilele Doamne, pentru ca Silvicultura să înflorească şi să prospereze din ce în ce mai mult spre binele omenirei şi al Statului.

După care congresiştii s'au despărţit cu regret de aceste locuri sfinte neamului şi în grupuri, grupuri, au parcurs poteca frumoasă ce duce dela Mânăstire la gara Putna unde s'au imbarcat în tren, cu destinaţia spre Bucureşti. Parte din ei au plecat să viziteze şi regiunea dela Dorna.

Proces-Verbal Nr. 5.

Şedinţa dela 10 Iunie 1922

Şedinţa se deschide sub preşidenţia D-lui Al. Constantinescu.

Asistă D-nii: M. Tănăsescu, C. Sava Goiu, C. P. Georgescu, V. Stinghe, I. Comanici, M. Drăcea, M. P. Florescu, N. Elefterescu.

1. Se citeşte procesul-verbal Nr. 4, al şedinţei din 20 Mai a. c. şi se aprobă.

2. In urma concluziunilor comitetului congresului, se hotărăşte ca în congresul dela Cernăuţi pe lângă chestiunile propuse în şedinţa precedentă să se discute următoarele chestiuni cu caracter ştiinţific.

a) Impădurirea terenurilor improductive

b) Comasarea pădurilor micilor proprietari şi exploatarea lor prin cooperative

c) Distribuţia speciilor forestiere în România.

d) Speciile exotice şi naturalizarea lor în ţara noastră,

e) Regenerarea pe cale naturală a pădurilor de molift.

3. D-l M. Tănăsescu face o dare de seamă asupra chestiunei construirei Căminului Cercului Inginerilor Silvici. Consiliul decide a se obliga toţi membrii de a cumpăra acţiuni pentru clădirea cercului, conform Statutelor. In acest scop se vor lua şi măsurile necesare prin Cons. de Ad-ţie al Soc. Progresul Silvic. Lucrările clădirii cercului s'au aprobat a se face aşa cum au fost prevăzute în procesul-verbal al sub-comitetului pentru clădirea cercului.

4. Se autorizâ secretarul soc. a merge la Cernăuţi şi a lua contact cu colegii Boldur, Mironovici, Bunescu, Vicol ,Turcan şi alţii în vederea organizărei congresului silvic.

5. D-l Preşedirte donează dividendul acţiunilor sale la fondul clădirea cercului, pentru care Consiliul în umanitate mulţumeşte.

6. D-l Elefterescu casierul societăţei face o expunere sumară a fondului societăţei, şi se decide a se face preîntâmpinări tuturor membrilor rămaşi în restanţă pentru a-şi achita obligaţiunile faţă de societate.

Preşedinte, **Al. Constantinescu**

Secretar, **M. P. Florescu**

Proces-Verbal Nr. 6.

Şedinţa de la 5 Iulie 1922

Şedinţa se deschide sub preşidenţa D-lui Al. Constantinescu.

Asistă D-nii: M Tănăsescu, P. Antonescu, A Eliescu C. Sava Goiu, C. P. Georgescu, X. Sculy, O. Crattero, I. Comanici, N. Elefterescu, D. Robănescu, M. P. Florescu.

Se citeşte procesul-verbal Nr. 5, al şedinţei din 5 Iunie 1922 şi se aprobă.

In urma legăturilor stabilite cu comitetul congresului din Cernăuţi, se aprobă următorul program pentru congresul ce se va ţine în zilele de 28 August şi următoerele:

Programul Congresului şi a Adunărei Generale a Societăţei „Progresul Silvic" pe 1922

a) Plecarea din Bucureşti la 26 August ora 10 seara cu trenul accelerat de Cernăuti.

Sosirea la Cernăuţi în ziua de 27 August ora 3. p. m.

Recepţia de primire şi sosirea în gară.

Incuartiruirea congresiştilor.

b) **Ziua 1-a,** a Congresului Luni 28 August (Sf. Maria)

Ora 9 dimineaţa. Tedeum la Capela Seminarului de la Mitropolie.

Ora 10. Şedinţa festivă a congresului în sala Sinodală de la Mitropolie:

a) Discursul de deschidere al Preşedintelui Soc. „Progresul Silvic" şi darea de seamă a Soc. pe anul 1921 22.

b) Răspunsul reprezentanţilor diversele autorităţi locale şi societăţi.

c) Raportul casierului societăţei asupra gestiunei pe 1921/22.

d) Raportul cenzorilor pentru verificarea gestiunei.

După prânz

Vizitarea oraşului, Universităţei, bibliotecei, diverse instituţii, catedrale, muzeul industrial, spitalul central de copii, de alienaţi, institutul de surdo-muţi, grădina botanică, fabrica de butoaie, fabrica de cherestea, de mobile, etc. în grupe.

Ziua 2-a, August (Marţi).

Dimineaţa:

a) Impădurirea terenurilor improductive.

b) Comasarea pădurilor micilor proprietari şi exploatarea lor prin cooperative.

c) Distribuţia speciilor în România.

După prânz

d) Speciile exotice şi naturalizarea lor în ţara noastră.

e) Regenerarea pe cale naturală a pădurilor de molift.

Ziua 3-a, 30 August (Miercuri).

Dimineaţa:

a) Unificarea codului silvic.

b) Legea de organizare a corpului silvic.

c) Reforma învăţământului silvic de toate gradele.

După prânz

a) Formularea dezideratelor şi,

b) Discursul şi închiderea congresului.

Apoi vizitarea diverselor instituţiuni, aşezăminte culturale din oraş.

Ziua 4-a, 31 August (Joi).

Plecarea dimineaţa cu un tren special din Cernăuţi la Mânăstirea Putna. Te-deum la mormântul marelui Voevod Ştefan cel Mare. Apoi vizitarea fabricei de cherestea, de ciment şi de sticlă din localitate. Excursia cu trenul Decauville în interiorul pădurilor din ocolul silvic Putna, proprietatea Fondului Religionar.

Inapoierea cu trenul special spre Dorneşti cu o oprire la Rădăuţi.

Imbarcarea pentru Bucureşti, la trenul personal, ce pleacă în ziua de 1 Septemvrie la ora 3 dimineaţa din gara Dorneşti.

* * *

Consiliul mai hotăreşte.

1. Comunicările să se trimită în rezumat de către D-nii membrii D-lui Ing. Silvic N Caragea, ajutor de secretar al Societăţei „Progresul Silvic", la Bucureşti (Casa Pădurilor) spre a se tipări din timp

2. Termenul până se vor trimite comunicările se fixează până la 1 August a c.

3. D-nii membrii care vor dori a lua parte la Congres sunt rugaţi a se inscrie până la 1 August a. c. la secretariatul societăţei «Progresul Silvic», pentru a li se trimite bilete de legitimaţie pe c. f. r.

4. Consiliul a fixat o taxă de 200 lei, pentru fiecare membru participant spre a se acoperi cheltuelile ocazionate de congres.

5. Vor lua parte şi soţiile D-lor Ing. silvici şi care se vor anunţa din timp spre a putea face toate înlesnirile de transport pe C. F. R şi cuartiruri.

6. Consiliul va lua măsuri pentru găzduirea Congresiştilor la Bucureşti cât şi la Cernăuţi.

7. Pe măsura primirii adesiunilor se vor trimite D-nilor membrii bilete de legitimaţie pentru călătoria pe C. F. R. dela domiciliul respectiv până la Cernăuţi şi cocardele de congresişti.

Preşedinte, **Al. Constantinescu**

Secretar, **M. P. Florescu**

Comitetul lucrărilor:

Petre Antonescu
C. Sava Goiu
V. Stinghe

Comitetul Bucovinei:

M. Boldur
D. Mironovici
T. Vicol
Eugen Gutzmann
S. Dimitrovici
C. M. Banescu

D-l M. Tănăsescu expunând chestia fixărei onorarului architectului, consiliul în unanimitate fixează onorariul D-lui Architect

Nenciulescu la suma totală de 75.000 lei pentru: anteproectul şi proectul definitiv intocmit (plan, devize, desen precum şi executarea lucrărilor.

Consiliul aprobă ca din fondul subvenţiilor Soc. sa se achite restul costului tipărirei broşurei congresului din 1921 în sumă de Lei 10.753,75 precum şi 165 lei costul clişeelor fotografice din acea lucrare şi 500 lei plata stenografiatulni conferinţelor ţinute la sediul Soc.

Din fondul subvenţiilor acordat de Ministerul Domeniilor se va reconstrui fondul de 30.000 lei pentru monumentul ce se va ridica în amintirea inginerilor silvici morţi în răsboi.

Se admit noi membrii pe ziua de 1 Iulie a. c; D-nii Szote Ernest, Spörtsuy Geza, Nagy, George, Brozsek Carol şi Mihail Ittu.

Informaţiuni

Congresul inginerilor silvici care se va ţine anul acesta în Chişinău, din cauza dificultăţii de a se putea încuartirui un număr însemnat de participanţi, pe care comptăm, în Capitala Basarabiei şi anume spre sfârşitul lunei Mai când urma a avea loc congresul în chestiune şi având în vedere numeroşii refugiaţi de peste Nistru etc. cari n'au domiciliul în hotelurile precum şi în cea mai mare parte din casele de locuinţă din acest oraş astăzi suprapopulat.

Consiliul de administraţie al Soc. „Progresul Silvic" a hotărât amânarea congresului dela Chişinău pentru una din lunile de vacanţă.

*

D-nii referenţi cari au fost rugaţi de Comitetul însărcinat cu pregătirea lucrărilor congresului din Chişinău de a trata chestiunile cari sunt destinate a figura la ordinea zilei; în urma amânării congresului pot înainta comunicările respective până la 1 Iunie a. c. cel mult.

Congresul A. G. I. R.
CERNĂUȚI
Comitetul de lucrări
Secția Silvică

Domnule și Iubite Coleg,

La congresul A. G I. R. care se va ține anul acesta în luna Septembrie la Cernăuți, secțiunea silvică a hotărât a se discuta următoarele chestiuni :

1. Vițiile și defectele lemnelor în raport cu întrebuințarea lor industrială.
2. Conservarea lemnului.
3. Transportul lemnului și.
4. Regimul vamal cu privire la importul și exportul lemnului.

Cunoscând competența dv. în chestiunile cu privire la rolul și importanța pădurilor în economia generală a țărei, comitetul pentru pregătirea lucrărilor congresului A. G. I. R. vă roagă cu insistență de a trata cel puțin una din aceste chestiuni

Comunicările D-v precum și celelalte ce se vor primi după ce vor fi cercetate, se vor tipări, după care se va trimite tuturor membrilor A. G. I. R. spre a lua cunoștință înainte de data deschiderei congresului.

Așa fiind vă rugăm, ca până la 1 Iunie 1923, cel mult, să binevoiți a ne trimete manuscrisul lucrărilor Dv. însoțite și de diagrame, planșe etc. (dacă va fi nevoe) la sediul A. G. I. R. str. Episcopiei 2, etaj, București.

Suntem convinși că veți răspunde apelului nostru în mod favorabil, în interesul cauzei forestiere care întodeauna a găsit în Dv. un sprijin călduros.

Primiți, vă rugăm, Domnule și Iubite Coleg asigurarea sentimentelor noastre colegiale.

Președintele Secțiunei Silvice
Petre Antonescu

Secretar, *M. P. Florescu*

LICITAȚIILE

de pădurile Statului ce se vor vinde spre exploatare în ziua de 25 Aprilie și 25 Mai 1923

25 Aprilie 1923

Licitații la Casa Pădurilor	Suprafața Ha.	m.p.	No. arborilor	No. anilor de exploatare	Estimație
Zăvorul „Lazu", Dâmbovița	41.3994		—	1	100,000.—
Neagra, Prahova	—	—	6137	1	203,000.
Licitație la Prefecture Jud. Bacău					
Berzunț, trup. D.-Marina, Bacău	—	—	15442	1	40,134.—
„ Poiana, Biser. S. III „	—	—	2184	1	71,363.—
„ „ „ „ II „	—	—	1728	1	82,993.—
Căiuț-Pralea, S. II Cupon B. „	—	—	1225	1	103,324.—
„ „ „ „ D. „	—	—	1271	1	78,793.—
Pârjolu-Câmpeni, Seria I „	—	—	2000	1	74,430.55
Valea-Rea, Bacău	—	—	1345	1	22,043.76
Văleni, Putna	—	—	1332	3	12,235.20
Vizantea, Seria I, Putna	—	—	1561	2	70,402.05
Rușii-Vlădicai, Roman	11.9000		—	1	92,862.75
Vizantea, Seria II, Putna	—	—	1401	2	28,348.15
Ciuturești, Roman	14.1586		—	3	69,339.65
Lic tații la Prefestura Jud. Iași					
Protopopeni, Botoșani	4.2244		—	2	20,856.—
Zamostea, Seria I. Dorohoi	—	—	8234	1	72,380.—
Licitații la Prefectura Jud. Buzău					
Găvanele, Buzău	—	—	1560	1	20,000.—
Glodu-Petricica, Buzău	—	—	4629	1	19,171.—
Peleticul la Munte, Tinosul, R.-Sărat	—	—	2328	1	22,609.25
Licitații la Prefectnra Jud. Argeș					
Cotmeana, Seria II, Argeș	—	—	260	1	115,520.—
Licitații la Prefectura Jud Vâlcea					
Mihăești, Seria VI, Vâlcea	—	—	4267	1	85,000.—
Miloștea, trupul Bujoara, Vâlcea	—	—	159	1	47,028.—
Ezeru-cu-brazi, Vâlcea	—	—	1731	2	100.006.70

	Suprafața Ha.	m.p.	No. arborilor	No. anilor de exploatare	Estimația
Dăești-Băbuești, Argeș	—	—	704	1	48,933.30
Jiblea, Seria II „Păușa", Argeș .	—	—	658	1	25,524.05
Sălătruc, S. XIII, „Chiaiu Argeș	—	—	494	1	36,613.2[illegible]
„ „ XIV, „Oarbele „	—	—	1005	1	49,357.—
„ „ XI, „Tomeni" „	—	—	661	1	32,010.—
„ „ XII, „Frunți" „	—	—	723	1	61,878.—
Scăueni, Seria VI, Argeș . . .	—	—	653	1	17,400. —
Văleni, Seria XV, Argeș . . .	—	—	1064	1	40,042. —
Dobriceni, Vâlcea	—	—	1192	3	32,925.—
Licitații la Prefectura Jud. Dolj					
Turburea, Gorj	—	—	438	1	11,000.—
Plaiurile, Stănceşti-Larga Gorj .	—	—	1066	1	67,821. —
Zăvoiul Curtura Nicoli, „ .	—	—	1178	1	42,492.75
Tismana, Seria II, Gorj	—	—	555	1	9,210. —
Şipotu, Gorj	—	—	533	1	43,100.—
Licitații la Prefectura Jud. Tulcea					
Cerna, Seria Mangina, Tulcea .	32.0300		—	2	58.312.—
V. Alexandri „Cavacula" „ .	21.5867		—	1	83,351.20
Ortachoiu-Daulcea, Tulcea . .	18.0852		—	1	36,532.10
Beidaud, Seria Sarighiol, Tulcea	63.4857		—	2	28,568.60
Licitație la Prefectura Jud. Tutova					
Bunești-Brădicești, Fălciu . . .	52,1200		—	5	87,561.60

25 Maiu 1923

Licitații la Case Pădurilor

Căşcioarele-Cotroceanca, Ilfov .	48:	—	—	1	512,640. —
Telița, Seria Poșta, Tulcea . .	22.2100		—	1	6432,05 l i ha.
Cetățuia, Seria Ii Bacău . . .	—	—	1875	1	157,658.05
Mușuroaele, Putna	—	—	3976	3	554,327.60
Murta-Glavacioc, Dolj	—	—	336	1	113,268.90
Balabancea - Cerna Seria Geaferca-Rusă, Tulcea	28.2600		—	2	5125,40 lei ha.
Crivina-Cislău, Buzău	9.3100		—	1	182,655.—
Polovragi, trup. Plaiurile, Gorj .	—	—	2608	3	209,162.55

	Suprafaţa Ha.	m.p.	No. arborilor	No. anilor de exploatare	Estimaţia
Cotmeana, Seria X, Argeş . .	—	—	268	1	114,071.05
Balabancea-Cerna, Seria Martina, Tulcea	42.0280		—	2	3153,05 lei ha.
Căiuţ-Pralea, Seria III Bacău .	—	—	1903	1	115,840.35
Vaideeni Vâlcea	—	—	2537	1	658.386.—
Jijila-Văcăreni, Tulcea	28.4400		—	1	187,249.—
Feredeni, Argeş	10.2750		—	1	119,861.30
Netoţi Lunca, Argeş	—	—	1395	1	553.639.—

Condiţiunile speciale pentru punerea în vânzare a acestor păduri se pot vedea zilnic la Casa Pădurilor, Direcţia exploatărilor, Ministerul Agriculturii şi Domeniilor înire orele 11—1.

MINISTERUL AGRICULTURII ŞI AL DOMENIILOR

CASA PADURILOR

DIRECŢIA AMENAJERILOR

Deciziune

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii şi al Domeniilor;

Asupra raportului domnului Administrator al casei pădurilor

Având in vedere art, 2 din Codul Silvic;

Având în vedere art. 2 din Legea Modificărilor la Codul Silvic publicată în Monitorul Oficial cu Nr. 131 din 1920.

Decidem:

Art. 1. Se aprobă de noi :

a) Regulamentul de exploatare al pădurii Priseaca Furnicaru Bubina din comuna Chirileşti judeţul Covurlui proprietatea C. N. Vasiliu în suprafaţă de 254 hectare din care 86 hectare sunt exploatate. Regimul Crâng simplu. Revoluţia normală 25 ani, exploatarea în 5 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare ha.

b) Regulamentul de exploatare al pădurii Marginea Domnească pendinte de comuna Lăicăi județul Muscel, proprietatea moștenitorilor I. Grigorescu în suprafață de 100 hectare. Regimul codru cu tăeri rase. Revoluția normală 30 ani, exploatarea în 2 ani și cu garanția de împădurire 1000 lei de fiecare hectar ;

c) Regulamentul de exploatare al pădurii Stirbețul, pendinte de comâna Hârsa, județul Prahova, propiietatea Ana C. Stere în suprafață de 127 hectare 8500 mp. și 5 hectare 1500 goluri. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 15 ani, exploatarea în 13 ani și cu garanția de împădurire 150 lei de fiecare hectar ;

d) Regulamentul de exploatare al pădurii Hărtești pendinte de comuna Mărgineni județul Neamț, proprietatea Oscar Rappaport în suprafață de 54 hectare 3300 mp. și 0 hectare 4500 poeni. Regimul Crâng simplu. Revoluția normală 30 ani, exploatarea în 5 ani și cu garanția de împădurire 300 lei de fiecare hectar.

e) Regulamentul de exploatare al pădurii Conteștii de sus pendinte de comuna Davidești județul Muscel, proprietatea Eliza Perieteanu și Virgil Perieteanu în suprafață de 1038 hectare, 2484 m. p. Regimul Crâng simplu. Revoluția normală : Seria I și II 14 ani. Seria III-a 10 ani, exploatarea în 14 ani pentru seria I și II-a și 2 ani pentru seria III-a și cu garanția de împădurire 100 lei de fiecare hectar ;

f) Regulamentul de ezploatare al pădurii Coteniță, pend nte de comuna Bălănești Județul Olt, proprietatea Orașului București în suprafață de 26 hectare 2874 m. p. Regimul Crâng simplu. Revoluția normală 20 ani, exploatarea in 4 ani și cu garanția de împădurire 150 lei de fiecare hectar ;

g) Regulamentul de exploatare al pădurii Olănești pendinte de comuna Olănești județul Vâlcea, proprietatea băncei Marmorosch Blank în suprafață de 2354 hectare 1300 m. p, și 98 hectare 2500 poeni. Regimul Codru cu două tăeri succesive. Revoluția normală 100 ani, exploatarea în 40 ani și cu garanția de impădurire 300 lei de hectar ;

h) Studiul sumar de exploatare al pădurii Tisa pendinte de comuna Pârscov Județul Buzău, proprietatea C. N. Ghica, C. N. Constantinescu în suprafață de 17 hectare 7000 m. p. Regimul Crâng simplu. Revoluția normală 20 ani, exploatarea în 2 ani și cu garanția de împădurire 150 lei de fiecare hectar ;

i) Regulamentul de exploatare al pădurii Vladnic pendinte de

comuna Valea Rea Județul Tecuci, proprietatea Maria C. Plagino în suprafață de 132 hectare. Regimul Crâng simplu. Revoluția normală 30 ani, exploatarea în 4 ani și cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar ;

j) Regulamentul de exploatare al pădurii Perieni și Bălteni din raza comunei Prisăcani Hermeziu din Județul Iași, proprietatea Moșt. I. Ciceiu, în suprafață de 651 hectare 0427 pădure și 30 hectare 1900 poeni. Regimul Crâng simplu. Revoluția normală : Seria Perieni 32 ani, Seria Bălteni 20 ani—termenul de exploatare în 5 ani garanția de regenerare 150 lei de hectar pentru pădurea Perieni și 100 lei la hectar pentru Seria Bălteni ;

l) Regulamentul de exploatare al pădurii Viișoara pendinte de comuna Viișoara județul Olt, în suprafață de 27 hectare 7212 m. p. Regimul Crâng simplu. Revoluția normală 15 ani, exploatarea în 3 ani cu garanția de împădurire de 100 lei de fiecare hectar ;

m) Regulamentul de exploatare al pădurii depe muntele Macreden pendinte de comuna Tulnici, jud. Putna, proprietatea obștei răzășilor din comuna Tulnici, în suprafață de 1109 ha, 5000 m p. pădure propriu zisă și 20 ha poeni. Regimul codru cu modalitatea de tratament codru cu tăeri rase in 5 serii : Seria I 314 ha, seria II 197 ha, seria III 197 ha, seria IV 200 ha, seria V 200 ha. Revoluția normală 120 ani, exploatarea în 4 ani și cu garanția de împădurire 1000 lei de ha.

n) Regulamentul de exploatare al pădurei Broasca pendinte de comuna Păsău, jud. Gorj proprietatea d-lui C. Dobrescu, în suprafață de 70 ha 8750 m p. Regimul crâng simplu Revoluția normală 30 ani, exploatarea în 10 ani și cu garanția de împădurire de 200 lei la ha.

o) Regulamentul de exploatare al pădurii Pandelea pendinte de comuna Vulcana Pandeli jud. Dâmbovița, proprietatea d-nei Cleopatra Xenocrat Kiriazi în suprafață de 70 ha 8769 m p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 15 ani, exploatarea în 3 ani și cu garanția de împădurire de 100 lei de fiecare hectar.

p) Regulamentul de exploatare al pădurii Lunca Strechioaia pendinte de comuna Stănilești jud. Fălciu proprietatea primăriei Huși, în suprafață de 70 ha, 1900 m p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 5 ani, exploatarea într'un an și cu garanția de împădurire 100 lei de ha.

r) Regulamentul de exploatare al pădurii Mişina pendinte de comuna Herăstrău, jud. Putna, proprietatea d-nei Vera Chifu, în suprafaţă de 100 ha Regimul codru cu modalitatea de tratament codru grădinărit. Revoluţia normală 100 ani, exploatarea în 5 ani şi cu garanţia de împădurire 500 lei de ha. Extragerea arborilor să se facă dela 30 cm în sus la 1 m 30 dela sol ;

s) Regulamentul de exploatare al pădurii Juguru, pendinte de comuna Juguru jud. Muscel, proprietatea d-iui C. Berindei, în suprafaţă de 202 ha 0316 m p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 25 ani, exploatarea în 4 ani şi cu garanţia de împădurire 150 lei la ha.

ş) Regulamentul de exploatare al pădurei Măgura Murei pendinte de comuna Frumuşei jud. Gorj, proprietatea Gh. Hortopan şi alţii, în suprafaţă de 26 ha 3900 m p. Regimul crâng simplu Revoluţia normală 30 ani, exploatarea în 3 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de ha.

t) Regulamentul de exploatare al pădurii Rotunda pendinte de comuna Liteni, jud. Suceava, proprietatea d nei Elena Olmazu şi dr. A. Müller, în suprafaţă de 143 ha 6800 m p. Regimul crâng simplu Revoluţia normală 40 ani, exploatarea în 3 ani şi cu garanţia de împădurire de 200 lei la ha.

ţ) Regulamentul de exploatare al pădurei Faraoani pendinte de comuna Cleja, Valea Mare şi Faraoani jud. Bacău proprietatea d-lui I. D. Dobreanu, H. Sutzu şi Al. Scorţescu în suprafaţă de 2884 ha. 400 m p. Regimul crâng simplu cu 3 serii. Revoluţia normală 30 ani, exploatarea seria I în 26 ani, seria II în 22 ani, seria III în 24 ani şi cu garanţia de împăduirre de 150 lei la ha.

u) Studiul sumar de exploatare al pădurei Zăvoiul Cioroiu pendinte de comuna Cioroiu, jud. Romanaţi, proprietatea comunei Cioroiu, în suprafaţă de 12 ha 900 m p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 10 ani, exploatarea într'un an şi cu garanţia de împădurire 100 lei la ha.

v) Studiul sumar de exploatare al pădurii Zăvoiul Manoleşti pendinte de comuna Drăgăneşti jud. Olt, proprietatea d-lui V. Manolescu în suprafaţă de 19 ha 5000 m p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 10 ani, exploatarea într'un an şi cu garanţia de împădurire 100 lei de ha.

z) Regulamentul de exploatare al păduri Hudeştii Mari Concesti pendinte de comuna Hudeştii Mari, jud. Dorohoi, proprietatea

d lui Ion Frank, în suprafață de 303 ha 4200 m p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 30 ani, exploatarea în 10 ani și cu garanție de împădurire 150 lei la ha.

x) Regulamentul de exploatare al pădurii Mireasca Păuleasca pendinte de comuna Micești jud. Muscel proprietatea d-lui Niculae Ifrim în suprafață de 74 ha 2500 m p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 16 ani, exploatarea în 4 ani și cu garanția de pădurire 100 lei la ha.

y) Regulamentul de exploatare al pădurii Dealul Corbuletului pendinte de comuna Săulești jud. Gorj, proprietatea d-lui Numa Frumușeanu, în suprafață de 118 ha. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 30 ani, exploatarea în 4 aui și cu garanția de împădurire 200 lei la ha.

q) Studiul sumar de exploatare al pădurii Frunușelu Mira, pendinte de comuna Ștefănești jud. Gorj, proprietatea d-nei Aneta Cristovici, în suprafață de 19 ha 3245 m p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 30 ani, exploatarea în 3 ani și cu garanția de împădurire 200 lei la ha.

k) Amenajamentul pădurii Corbasca pendinte de comuna Corbasca, jud. Tecuci, proprietatea Statului în suprafață de 1602 ha. Regimul codru regulat. Revoluția normală 99 ani;

Art. 2. Toate celelalte dispoziții prevăzute în studiile respective și articolul adițional sunt executorii.

Art. 3 și ultimul. Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei deciziuni.

Dat în cabinetul nostru.

Ministrul Agriculturii și Domeniilor

(ss) Al. Constantinescu

„PETROȘANI“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PENTRU

EXPLOATAREA MINELOR DE CĂRBUNI

Capital Social Lei 280.000 000

MINELE : Petroșani, Vulcan, Aninoasa și Dilja

Județul Hunedoara, Transilvania

DIRECȚIUNEA GENERALĂ

BUCUREȘTI

STRADA AUREL VLAICU No. 22

Adresa telegrafică: „PETROȘANI“

Telefon 39/77

BANCA MARMOROSCH, BLANK & Co.

SOCIETATE ANONIMĂ

Capital social lei 125 000.000 deplin vărsat. = Rezerve lei 177.5000 000

SEDIUL IN BUCUREŞTI

Adresa telegrafică : „BLANKBANCA"

SUCURSALE şi AGENTII

IN STRĂINĂTATE :

PARIS, Place Vendôme, 20.
CONSTANTINOPOL, Galata, Agopian Han, Agenţie în Stambul
NEW-YORK, Broadway, 31-33.
VIENA, Comanditã :
ALBERT BLANK & Co.
6, Josefsplatz, 6

IN ŢARĂ :

BUCUREŞTI: Cal. Victoriei, 42, Cal. Grivitei, Piaţa Sft. Anton, şi Cal. Moşilor (Gura-Oborului).
Arad, Brăila, Braşov; Chişinău, Cluj, Cernăuţi, Constanţa, Ismail, Oradea-Mare, Trg.-Mureş.

OPERATIUNI DE BANCĂ

Conturi-curente. Împrumuturi, Lombarde, Sconturi, Schimburi Scrisori de credit, Cecuri, Avansuri comercianţilor şi industriaşilor, Emisiuni, Safe, etc.

CREDITUL EXTERN s. a.

CAPITAL 60 000 000 LEI

Prima Emisiune 30.000.000 Lei Complect Vărsaţi

Bucureşti — Str. C. A. Rosetti No. 37. — Telefon 14/31 şi 41/16

Execută orice operaţiuni de Bancă

Furnizează din depozitele sale şi din fabricile ce reprezintă:

Materiale de cale ferată normală şi îngustă. Materiale pentru atelierele de reparaţii de locomotive şi vagoane. Metale de orice format şi dimensiuni. — Maşini şi scule pentru atelierele mecanice. — Maşini pentru industria lemnului. — Instalaţii complecte şi maşini pentru fabricarea cărămizilor. — Camioane-autobuze, pompe, Automobile „Ganz-Bussing" — Explosibile, capse şi fitil pentru industriile miniere. Auto-pluguri „Kommick". Aparate pentru curăţirea apei din cazane sistem „Neckar". Lemne de foc, cărbuni de piatră, Coks metalurgic şi de gaz. — Exportă produsele solului şi subsolului.

Intreposit propriu la Gara Dealul Spirei, Bucureşti

UZINELE DE FIER SI DOMENIILE
DIN
REȘIȚA SOC. AN.

Telefon 9/39

Direcțiunea Generală
BUCUREȘTI, STRADA POVERNEI, 2

FABRICATE:

Fer brut	Armamenți și muniții
Fontă de fer și oțel	Buloane și nituri
Table, șine și traverse	Pluguri și mașini agricole
Fer în bare și fasonat	Unelte de săpat
Tablă	Amoniac sulfuric
Piese de fer forjat	Lemne de foc și construcție
Material de cale ferată	Mangal, var alb

Mine, Fabrici și Domenii la:
Reșița, Anina, Oravița, Bocșa, Nadrag, etc.
Pentru comenzi a se adresa la:
Direcțiunea comercială, TIMIȘOARA, Str. Lonovici 3
Reprezentanța Creditului Tehnic, București, Str. Marconi, 3

S. C. R.

„Clădirea Românească"

SOCIETATE ANONIMĂ
CAPITAL 60.000.000 LEI

Construește și Transformă,
Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție, cariere, balastiere, etc., etc.
Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen
Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor, procedeuri sau materiale noi, produse perfecționate sau economice, etc.

— Sediul București, Bulev. Domniței, 39 —

„CREDITUL MINIER"

Societate Anonimă Română pentru Desvoltarea Industriei Miniere

CAPITAL SOCIAL 175.000 000 LEI

Sediul Central: BUCUREȘTI, B-dul I. C. Brătianu, 75

Telefon 39/41 și 47/36

Sucursala: BUCUREȘTI, Str. Marconi. 3 — Telefon 13/9

Direcțiunea Tehnică a Petrolului: PLOEȘTI
Bulevardul Independenței No. 23

Intreprinde:

Studii, expertize, calcule de rentabilitate, proecte de explorări pentru dovedirea și punerea în valoare a zăcămintelor de petrol, gaze naturale, cărbuni, minereuri, cariere și ape minerale.

Exploatează:

Pe cont propriu și în participație obiecte miniere, terenuri petrolifere, rafinerii de petrol (Aurora-Băicoi) etc.

Acordă credite:

Intreprinderilor existente miniere și în formație.

Cumpără și vinde:

Produse și privilegii miniere, redevențe și produse petrolifere proprii etc.

Produce:

Benzină ușoară de aviație, benzină pentru automobile și motoare, petrol lampant, motorină, păcură pentru combustibil, uleiuri minerale de prima calitate, etc.

„BANCA ROMANEASCA"

Societate Anonimă pe Acțiuni

CAPITAL LEI 250.000.000 — —
REZERVĂ „ 56.000.000 — —

București, Str. Smârdan No. 5
Adresa telegrafică „Românească"

Ori-ce operațiuni de Bancă în general:

Cumpărări și vânzări de efecte. — Avansuri pe depozite de efecte publice și acțiuni. — Emisiuni de cecuri și scrisori de credit pentru orice țară. Participațiuni industriale și comerciale și orice operațiuni financiare.

SUCURSALE: *Arad, Brașov, Bălți, Bazargic, Cluj, Constanța, Cernăuți, Chișinău, Galați, Ismail, Oradia-Mare, Tg.-Mureș, Timișoara, Tulcea, Tighina, Sibiu, Satu-Mare.*

Bănci afiliate: Banca Ialților, Iași, Banca Bacăului; Banca Creditul Prahovei, Ploești; Banca Durostorului din Silistra; Banca Petrodava, P.-Neamț; Banca Dunărea Românească, Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoș; Banca Mehedințului din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Suceveană, Suceava; Banca Câmpu ungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ștefan cel Mare, Fălticeni.

G. N. Bagdat, președinte; C. G. Cociașu, adm.-delegat; Al. F. Bădescu, membru; Al. N. Stefănescu, membru; I. Grădișteanu, membru; Gl. Sc. Panaitescu, membru; H. Fulga, censor; Em. Dan, censor; G. I. Stoicescu, vice-președinte; D. D. Bragadiru, membru; I. I. Stănculeanu, membru; G. Corbescu, membru; St. C. Pop, membru, D. Matak, censor; V. Ștefan, censor; G. Dimitriu, censor.

Director General: *N. P. Ștefanescu*; Prim-Director: *Ion Săvescu*; Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Pilidi, Gr. Dumitrescu, Ing. C. Gheorghian.*

BIBLIOTECA „ASTRA" SIBIU

„CARPATINA“

Société Anonyme Roumaine pour l'industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siège Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferrée.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinées, caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèché.

Dépôts pour la vente en détail, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)

Roşiori (Teleorman)

Drăgăşani (Vâlcea)

Râmnicu Vâlcea

Les commandes pourons être faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.

„ARIF“ SOCIETATE ANONIMĂ

Pentru Exploatarea de Păduri și Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsați

Președinte al Consiliului de Administrație
CONSTANTIN NEAMȚU

Vice-Președinte al Consiliului de Administrație
Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAȚI
Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan**
Alexandru Zănescu

CONSILIERI:
Ingineri **Gh. Balș, C. Negrescu, I. Purcăreanu,**
D. Rolin și **J. Selleckaers**

DIRECTOR GENERAL:
Inginer-șef, M. N. Rădulescu

Director technic: Inginer, **D. Stoica**

Director comercial: L. Ciconi

Director forestier: Inginer-șef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munții Arifului, de pe valea Argeșului. Posedă o fabrică cu 18 gatere in Curtea-de-Argeș Vinde en gros și en detail, lemne de foc și cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeș. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primește comenzi pentru cherestea și lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar și fag, lazi și orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREȘTI STR. MARCONI No. 3
Telefon 2/91

ANUL XXXV APRILIE 1923 No. 4

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC“

Apare sub conducerea comitetului de redacție compus din d-nii:

Dr. M. D. Drăcea, M. P. Florescu, I. Guguianu, N. Iacobescu, Dr. Z. Psemitky, D. Robănescu, V. N. Stinghe, I. Timoc și G. Turneanu

Sub președinția d-lui PETRE ANTONESCU

Redacția și Administrația Revistei la Casa Pădurilor

(în Ministerul de Domenii)

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

BIBLIOTECA CENTR. ASOCIAȚIUNII SIBIIU

LEGE PENTRU ORGANIZAREA CASEI PĂDURILOR

LEGEA DE ORGANIZAREA CORPULUI SILVIC

ANTE-PROECT DE LEGE

PENTRU

ORGANIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SILVIC

ANTE-PROECT DE LEGE PENTRU CODICELE SILVIC

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA „NAȚIONALĂ“, JEAN IONESCU & Co.

STR. BURSEI, 1

1923

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

---

Consilieri :

Ion Aleman
M. Boldur
Al. Constantinescu
Aureliu Eliescu
Mihail P. Florescu
Liviu Marțian
Ion Moldovanu
Const. Opran
Const. Sava-Goiu
Vintilă Stinghe
M. Tănăsescu

Cenzori :

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Sculy.

Cenzori Supleanți :

I. Comanici, Dr. Marin Drăcea și G. Turneanu.

Biroul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte : Al. Constantinescu

Vice-Președinți : Aureliu Eliescu, Liviu Marțian

Secretar : M. P. Florescu

Casier : N. Elefterescu

Ajutor de Secretar și Casier : Emil Niculescu

Anul XXXV APRILIE 1923 No. 4

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

LEGILE NOASTRE

In diferitele adunări generale ale Societăţei „Progresul Silvic“, dar mai cu seamă în congresele cari au avut loc după răsboiu şi anume în Bucureşti, Cluj şi Cernăuţi, corpul technic silvic şi-a exprimat dorinţa ca legea de organizare a Casei Pădurilor, legea de organizare a corpului silvic, a învăţământului silvic de toate gradele, precum şi legea de unificare a legislaţiei noastre forestiere, destinate a garanta conservarea şi exploatarea raţională a pădurilor ce ne-au mai rămas, a facilita opera de refacere a celor distruse în urma evenimentelor răsboiului, precum şi de a se asigura breslaşilor cari îngrijesc aceste bunuri naturale extrem de preţioase din punctul de vedere al interesului general, o existenţă independentă de vicisitudinele politice şi de arbitrariul administrativ inerent unor vechi deprinderi.

D-l Al. Constantinescu, actualul ministru al domeniilor şi în acelaşi timp preşedintele Societăţei „Progresul Silvic“, care, ori de câte ori s'a prezintat ocaziunea, a dovedit că îşi dă seama de importantul rol al pădurilor în economia generală a ţării, în admirabilul discurs pronunţat cu prilejul şedinţei festive a deschiderei lucrărilor ultimului congres de la Cernăuţi, care a avut loc în luna August din anul trecut, prezent fiind şi d-l primministru, I. I. C. Brătianu, a făgăduit formal că în sesiunea actuală a Parlamentului va prezinta câte şi patru proiectele de legi menţionate mai sus.

Şi spre a face să înceteze orice echivoc, D-nia sa a ţinut să accentuieze, că o dată ce şi-a dat cuvântul, nimeni nu trebuie

să se mai îndoiască de aducerea lui la îndeplinire, cu atât mai mult cu cât promisiunea dată corespunde cu vederile guvernului actual şi ale D-sale în special.

Mai mult decât atât, odată cu declaraţiunea că voieşte să lucreze în concordanţă cu vederile corpului technic silvic, a cerut congresului, ca să desemneze din sânul său câte un membru din provinciile cari astăzi alcătuiesc România Nouă, spre a face parte din cele patru comisiuni însărcinate de a lucra la redactarea ante proiectelor de legi referitoare.

Conform acestei dorinţe, congresul a delegat în fiecare din aceste comisiuni câte un inginer silvic şi anume: din vechiul Regat, din Ardeal, din Bucovina şi din Basarabia.

D-l ministru Al. Constantinescu luând cunostinţă la înapoierea sa în Bucureşti, neputând lua parte la toate şedinţele congresului din Cernăuţi, a aprobat alegerea făcută şi convocând comisiile, acestea au şi început lucrările în localul Casei Pădurilor.

Ca membrii în acele comisiuni s'au mai numit, d-nii Aurel Eliescu, vicepreşedintele Societăţii „Progresul Silvic", fost silvicultor în serviciul Statului; N. Gh. Popovici, inginer consilier silvic, profesor şi senator, M. Tănăsescu, inginer inspector general silvic în retragere, actual membru în consiliul technic al pădurilor, şi D. Clain, inginer inspector general silvic şi director al şcoalei de brigadieri silvici din Brăneşti, cari prin experienţa şi luminile lor erau de la sine indicaţi spre a contribui la făurirea unor cât mai bune legi de interes primordial pentru propăşirea Silviculturei române,

Şi pentru ca comisiunile, astfel complectate, să poată lua cunoştinţă fiecare de lucrările celorlalte şi prin urmare să fie în stare de a coordona rezultatul activităţei lor, au ţinut şi câte-va şedinţe plenare.

D-l Aureliu Eliescu însă, pe lângă participarea sa la mai multe întruniri ale comisiunei pentru unificarea codului silvic, în scopul de a fi pus în curent cu tot ce lucrase această comisiune înainte de a fi numit D-sa ca membru, a lucrat cu d-l Petre Antonescu, mai multe seri consecutive acasă la dânsul.

După terminarea lucrărilor de către fiecare comisiune, o parte din membrii respectivi fiind reclamaţi de interese de serviciu, au fost nevoiţi să plece la reşedinţele lor, astfel că nu au putut să se mai întru nească într'una sau mai multe şedinţe plenare, pentru a

se da ultima citire ante proiectelor de legi, după cum ar fi trebuit.

Această lucrare de coordonare trebuind negreşit ca să se facă, ea a fost efectuată de reprezentanţii diferitelor comisiuni şi anume de către d-nii Petre Antonescu, Liviu Marţian, C. P. Georgescu şi Dr. Dimitrovici rămaşi încă în Bucureşti, cari, după ce au încheiat un proces-verbal, printr'un anumit referat au supus administraţiei Casei Pădurilor lucrările celor patru comisiuni.

Această administraţiune avusese, de altminteri, grija ca printr'un ordin circular să invite pe toţi D-nii ingineri silvici, ca, sub forma de memorii sau de referate, să-şi dea avizul asupra inovaţiunilor de introdus în legile amintite, pe cari experienţa şi noile vremuri le-au pus în evidenţă.

Din nenorocire, fie că termenul fixat pentru înaintarea unor astfel de memorii a fost prea scurt, căci cu toţii credeam că vor fi supuse Corpurilor legiuitoare, printre cele dintâi proiecte de legi, sau din cauza multiplelor ocupaţiuni cu cari sunt prea împovăraţi, faptul positiv este, că n'au dat urmare acelei invitaţiuni decât prea puţini ingineri silvici, ale căror memorii şi referate au fost trimise comisiunilor îndrituite

In timpul din urmă constatându-se însă că va mai trece încă oarecare timp, până se va prezintă Parlamentului proiectele legilor noastre, membrii Corpurilor legiuitoare fiind ocupaţi cu discuţiunea şi votarea pactului nostru fundamental: Constituţiunea precum şi alte legi de o importanţă deosebită ca legea impozitelor etc., D-l administrator al Casei Pădurilor a convocat la Bucureşti pe toţi d-nii şefi de regiuni din România Mărită, spre a lua cunoştinţă de cele 4 ante proiecte de legi pregătite şi a-şi da avizul asupra modificărilor ce ele comportă.

De sigur că s'ar fi putut obţine şi mai bune rezultate, dacă ele ar fi fost trimese cel puţin cu 10—15 zile înainte de convocare, pentru că în acest caz fiecare şef de regiune ar fi avut timpul necesar spre a studia cu deamănuntul mecanismul fiecărui ante proiect în parte şi eventual ar fi putut lua, în consfătuiri comune şi avizul D-lor agenţi de control ataşaţi pe lângă acele regiuni.

Ar fi fost deasemenea de dorit ca în afară de directivele de ordin cu totul general date de D-l ministru celor 4 comisiuni chemate la D-sa acasă într'una sau 2 şedinţe de o durată foarte

scurtă, să se fi putut stabili, lucrând cu fiecare dintr'ânsele, principiile de prima importanţă, cari trebuiau neapărat să fie cuprinse în noile proiecte de legi.

De sigur că raţiuni de stat, chestiuni de mare însemnătate politică cari au caracterizat prima parte a sesiunei legislative actuale prelungită, după cum ştim până la finele lunei Maiu, au absorbit întreaga activitate a D-lui ministru Constantinescu, astfel că D-sa nu a mai avut timpul material necesar spre a se ocupa, în mod special, cu studiul legilor noastre forestiere.

Cu plecarea sa în concediu de o lună în străinătate pentru reintremarea sănătăţei de care avea absolută nevoie, a luat cu sine, după cum suntem informaţi, atât ante proectele de legi, cât şi observaţiunile făcute de către d-nii şefi de regiune, spre a le revizui şi a le da tuturor forma definitivă.

Comitetul de redacţie socotind că este util ca toţi inginerii silvici mari şi mici, să ia cunoştinţă de lucrările comisiunilor instituite de congresul din Cernăuţi, a hotărât a le da publicităţei prin Revista Pădurilor, pentru ca până la depunerea proiectelor de legi spre a fi discutate de membrii Parlamentului să poată să-şi expună părerile, fie prin rapoarte oficiale, fie prin articole destinate a fi înserate în Revista Pădurilor.

Intârzierea publicărei acestor ante proiecte de legi provine, din cauză că se credea, că vor fi examinate în fine de d-l ministru, spre a se putea astfel cunoaşte ultima lor alcătuire, evitându-se astfel o dublă cheltuială cu tipărirea lor.

După publicarea discuţiunilor, cari au avut loc la congresul din Cernăuţi şi ele întârziate din pricina stenografului angajat, care n'a trimis manuscrisul referitor decât după câte-va luni, comitetul a crezut oportun ca să se facă şi acest sacrificiu reclamat de împrejurări cu totul neprevăzute de altfel, în interesul cauzei forestiere şi pentru realizarea unui scump deziderat pentru care cu toţii am luptat cu perseverenţă de atâta timp.

Petre Antonescu

LEGE

PENTRU ORGANIZAREA CASEI PĂDURILOR

CAP. I

Casa Pădurilor

Art. 1. — Casa Pădurilor, înfiinţată prin legea promulgată în Monitorul Oficial No. 291 din 30 Martie 1910 se menţine; iar scopul, atribuţiunile şi organizarea ei se modifică după cum urmează:

Art. 2. — Casa Pădurilor este o instituţie autonomă, administrată de un consiliu superior de administraţie şi un administrator general, care lucrează sub controlul ministerului agriculturii şi domeniilor.

CAP. II

Scopul

Art. 3. — *Casa Pădurilor are de scop:*

1. A administra toate pădurile dela art. 15 din codicele silvice.

2. A administra fondul creiat prin această lege având ca destinaţie: sporirea, prin cumpărări de păduri, a suprafeţei domeniului silvic al Statului, conservarea, regenerarea, exploatarea, pădurilor, precum şi punerea în valoare a terenurilor neproductive.

3. A ridica în plan, a hotărnici şi a amenaja pădurile.

4. A face lucrări pentru corecţiunea torenţilor.

5. A construi sau cumpăra în Bucureşti o clădire, pentru plasarea biurourilor administraţiei centrale a Casei Pădurilor.

A cumpăra sau construi, unde va fi nevoe, clădiri pentru plasarea birourilor direcţiunilor regionale silvice şi ale ocoalelor silvice, locuinţe pentru personal, depozite pentru lemne, etc.

6. A împrumuta dela Banca Naţională, sau din altă parte, sumele necesare executărei diferitelor lucrări prevăzute la alin. 3, 4 şi 5, de mai sus şi a le achita din bugetul ei, conform condiţiunilor în care se vor fi făcut aceste împrumuturi.

7. A întocmi şi ţine la curent o situaţie generală (matricola) de toată averea mobilă şi imobilă ţinând de pădurile Statului şi de cele administrate de Stat.

8. A întocmi şi ţine la curent statistica generală a pădurilor.

9. A aplica legile şi regulamentele privitoare la pădurile ce administrează.

10. A exercita drepturile şi obligaţiunile de patronaj ale pădurilor Statului din Ardeal asupra bisericilor patronale.

11. A aplica legea No. 18 din 1890, referitoare la pădurile grăniţereşti, din fostul district Năsăud.

12. A administra pădurile fondului religionar greco-oriental român din Bucovina.

13. A aplica legea învăţământului silvic.

14. A ajuta, încuraja şi populariza literatura silvică.

15. A administra fondul de educaţia copiilor inginerilor silvici din Ardeal, a celui ce se va înfiinţa, după aceleaşi norme în tot cuprinsul Regatului, precum şi alte fonduri similiare, pentru educaţia copiilor personalului silvic inferior.

16. A forma, educa şi ocroti lucrătorii silvici din pădurile Statului şi celor administrate de Stat.

17. A încuraja şi ocroti societăţile forestiere având de scop propăşirea silviculturei.

18. A cultiva vânatul de toate speciile şi a aplica legea poliţiei vânatului.

19. A lua măsuri pentru popularea cu peşti preţioşi a apelor de munte şi a încuraja piscicultura în acestea.

20. A amenaja şi îmbunătăţi păşunile alpine.

21. A înfiinţa şi întreţine staţiuni de experienţe silvice.

22. A aplica legea agrară în ce priveşte pădurile.

23. A-şi exercita drepturile şi obligaţiile relativ la căile ferate, subvenţionate din fondurile pădurilor din Ardeal.

24. A lichida instituţiunile vechi muncitoreşti erariale din regiunile silvice: Sighetul Marmaţiei şi Baia Mare din Ardeal.

25. A cumpăra pădurile oferite de Casa Rurală aflătoare pe moşiile cumpărate de această instituţiune, în conformitate cu legea sa organică şi dispoziţiunile cuprinse în prezenta lege.

26. A cumpăra în deplină proprietate, sau numai spre exploatare, păduri întregi sau porţiuni din ele aparţinând moşnenilor sau răzeşilor, comunelor, composesoratelor, urbarialiştilor,

bisericilor, şcoalelor, persoanelor morale, societăţilor anonime, particularilor, etc. precum şi golurile munţilor, şi poenile din interiorul sau perimetrul pădurilor.

27. A cumpăra pământuri neproductive, terenuri lipsite de vegetaţie lemnoasă, spre a se creia păduri de protecţie.

28. A cumpăra proprietăţi streine, aflătoare în perimetrul pădurilor Statului, precum şi terenuri din regiunile muntoase şi de coline, în scopul împăduririi sau îmbunătăţirii păşunelor alpine şi cele împădurite.

29. A schimba porţiuni de păduri, poeni, goluri şi locuri înfundate, contra altor terenuri sau porţiuni de păduri de o valoare echivalentă.

Pentru regulări de perimetre se va putea da deasemenea în schimb locuri goale sau porţiuni de pădure cu o valoare echivalentă.

30. A arenda, până la împădurirea lor, terenurile cultivabile, golurile de munte, poenile din perimetrul pădurilor Statului aflătoare la munte, coline, şesuri, în regiunile inundabile, precum şi a reglementa folosinţa lor, în interesul unei gospodării silvice raţionale.

31. A vinde spre exptoatare, sau a exploata în regie pădurile Statului precum şi cele administrate de Stat.

32. A exploata în regie căile ferate forestiere şi ori ce alte instalaţiuni silvice, pentru debitarea lemnului sau servind la transportul lemnelor.

33. Pentru exploatările în regie dela alin 31 şi 32, Casa Pădurilor are dreptul a deschide la Banca Naţională un credit de sumele necesare executărei acestor lucrări.

Acest credit se va acoperi din vânzarea produselor pădurilor.

34. A rezolva în fine orice alte chestiuni privitoare la păduri.

Art. 4. — Dela promulgarea prezentei legi pădurile enumerate la art. 15 diu codicele silvic împreună cu inventariul şi fondurile lor, trec în administraţia Casei Pădurilor, iar veniturile din vânzarea produselor acestor păduri, se vor distribui proprietarilor respectivi, potrivit normelor dela art. 46 din codicele silvic.

Cauţiunile de împădurire existente pentru aceste păduri, vor fi consemnate la Casa de depuneri pe seama Casei Pădu-

rilor; ele se vor întrebuința însă numai la regenerarea pădurilor cărora aparțin.

Personalul technic, administrativ și de pază, ce funcționează la aceste păduri, va putea trece în serviciul Casei Pădurilor, dacă întrunește condițiunile de admitere în corpul silvic.

Art. 5. — Casa Pădurilor are drepturile unei persoane juridice, putând primi donațiuni și legate, a poseda bunuri mișcătoare și nemișcătoare, a intenta acțiuni și figura în justiție prin administratorul său sau delegatul lui, ca parte reclamantă și pârîtă.

CAP. III.

Fondul Casei Pădurilor

Art. 6. — Pentru îndeplinirea scopurilor ei, Casa Pădurilor în afară de sumele prevăzute în budgetul ordinar își va constitui un fond alimentat cu următoarele venituri:

1. Sumele rezultate din vânzarea materialului lemnos ce cade pe islaurile (pășunele) comunale creiate prin legea de expropriere, sau în pădurile Statului, precum și sumele ce reprezintă plata valorii solului expropriat.

Deasemenea prețul ce se cuvine Statului pentru plata poenilor și pădurilor expropriate ca terenuri cultivabile, sau fânețe.

3. 10% din venitul anual al Casei Pădurilor, provenit din vânzarea produselor lemnoase rezultate din exploatarea pădurilor Statului, precum și din orice alte produse forestiere.

4. Suma anuală de 5.000.000 lei acordată ministerului de agricultură și domenii prin legea din 23 Decemvrie 1908.

Emisiunea rentei pentru 5.000.000 lei efectivi, se va face anual și în mod obligatoriu de ministerul de finanțe. Ea se va trece în budgetul Casei Pădurilor și se va întrebuința la cumpărări de păduri, de terenuri neproductive și de terenuri necesare pentru construcții de clădiri și de căi ferate forestiere și alte mijloace de transport, potrivit dispozițiunilor legii de față.

5. Venitul poenilor interioare și exterioare din perimetrul pădurilor Statului.

6. Sumele ce ce vor încasa ca despăgubiri provenite din violarea dispozițiunilor Codului silvic, a contractelor și a condițiunilor generale de exploatarea pădurilor Statului, stabilite

prin hotărîri judecătoreşti, prin constatări şi prin transacţiuni administrative.

7. Sumele cuvenite din amenzile prevăzute de contractele de vânzarea pădurilor Statului sau pădurilor administrate de Stat, aplicate pe cale administrativă.

8. Veniturile acestui fond al Casei Pădurilor, precum şi orice alte fonduri sau venituri ar dobândi această instituţiune prin donaţiuni, legate sau prin orice alt mod.

CAP. JV.

Administraţia Casei Pădurilor

Art. 7. — Administraţia Casei Pădurilor este încredinţată unui consiliu superior de administraţie şi unui administrator general.

Consiliul superior de administraţie se compune din 7 membrii şi anume :

Un reprezentant al fondului religionar ortodox român din Bucovina ; un reprezentant al administraţiei pădurilor comunale grăniţăreşti din fostul regiment al 2-lea din Năsăud ; un reprezentant al comunităţii de avere grăniţăreşti din Caransebeş ; un reprezentant al societăţii Progresul Silvic şi alţi 3 desemnaţi de ministrul agriculturii şi domeniilor ca reprezentanţi ai pădurilor Statului.

Pentru a fi numit membru în consiliul superior de administraţie al Casei Pădurilor se cere să fie inginer silvic cu gradul de cel puţin Inginer Inspector general silvic.

In cazul când aceşti ingineri silvici fac parte din cadrul oficial al corpului technic silvic, ei se consideră ca detaşaţi în consiliul superior de administraţie, fără a mai putea primi alte funcţiuni în servicii publice sau particulare.

Membrii consiliului superior de administraţie, se numesc prin Decret Regal şi se reînnoesc câte 3 la fiecare 3 ani, prin tragere la sorţi, anul socotindu-se la 1 Ianuarie. Membrul din Consiliu ieşit la sorţi, va putea fi numit din nou.

Consiliul superior de administraţie îşi alege din sânul său un preşedinte şi un vice preşedinte.

Administratorul general este ţinut a lua parte la şedinţele consiliului superior căruia îi va prezenta chestiunile de rezolvat.

Consiliul superior se întruneşte cel puţin de 2 ori pe săptămână şi ori de câte ori va fi convocat de preşedintele acestui consiliu.

Consiliul superior lucrează cu majoritatea membrilor ce-l compun şi decide cu cel puţin 4 voturi din cele exprimate. Minoritatea este ţinută a-şi motiva părerea.

Membrii consiliului superior de administraţie, care vor lipsi nemotivat dela 5 şedinţe ordinare consecutive, se vor considera ca demisionaţi.

Membrii Consiliului superior vor primi lunar o diurnă egală cu de două ori salariul şi accesoriile gradului de Inginer Consilier superior silvic.

Afară de aceasta, de fiecare şedinţă ei vor primi un jeton de prezenţă, în caz de deplasare îndemnizaţie de transport, precum şi o primă anuală din venituri ca şi ceilalţi funcţionari ai Casei Pădurilor, care se va fixa prin regulamentul de aplicare al acestei legi,

Membrii corpului technic silvic din *cadrul oficial* numiţi în consiliul superior de administraţie, îşi păstrează drepturile ce au în corpul technic silvic şi primesc pe lângă salariul lor, o diurnă egală cu diferenţa până la acoperirea diurnelor acordate celorlalţi membrii din consiliu plus prima anuală din venituri.

Art. 8. — Hotărârile consiliului superior de administraţie constau din :

a) — *Decizii* cari sunt executorii şi care se dau în chestiuni ce intră în competinţa consiliului de a le rezolvi definitiv.

b) — *Avize* referitoare la chestiuni cari depăşesc competinţa consiliului şi cari devin executorii numai după aprobarea ministrului.

Chestiunile pentru care se vor da *decizii* sau *avize*, se vor stabili prin regulamentul de aplicare al prezentei legi, păstrându-se principiul unui cât mai largi autonomii şi descentralizări.

Art. 9. — Ministrul de agricultură şi domenii are dreptul de control asupra mersului întregei administraţii a Casei Pădurilor

El poate lua parte la şedinţele consiliului superior de administraţie, în care caz prezidează consiliului.

Pentru ori ce alte chestiuni privitoare la păduri, în afară de cele stipulate prin prezenta lege, de care va fi sesizat mini-

strul, nu vor putea fi rezolvite înainte de a se fi luat avizul conform al consiliului superior de administrație

Art. 20. — Administratorul general va fi numit prin Decret Regal pe termen de 5 ani, dintre membrii corpului technic silvic având gradul de cel puțin Inginer Inspector general silvic și în urma avizului consiliului superior de administrație.

El nu va putea fi revocat decât în caz de călcare a legilor și regulamentelor, de abateri grave, sau rea credință și în urma avizului conform, motivat al consiliului superior de administrație pronunțat cu majoritate absolută a membrilor din care se compune.

Art. 11. — Administratorul general al Casei Pădurilor va primi lunar un salariu, cu accesoriile lui, egal cu de 2 ori salariul și accesoriile unui Inginer consilier superior silvic ; deasemenea se bucură și de celelalte drepturi ale membrilor Corpului technic silvic.

Art. 12. — Membrii consiliului superior de administrație și administratorul general vor depune la numirea lor, înaintea ministrului de agricultură și domenii jurământul cerut de art. 19 din codicele silvic.

Art. 13. — In cazul când membrii consiliului superior de administrație sau administratorul general al Casei Pădurilor, se vor face vinovați de nerespectarea legilor și regulamentelor privitoare la păduri, vor fi judecați disciplinar de Secțiunea II-a a Inaltei Curți de Casație, conform art. 39 din Legea de Organizare a acelei Curți.

CAP. V

Atribuțiuni

Art. 14. — Atribuțiunile consiliuiui superior de administrație sunt :

1. A conduce, supraveghea și controla mersul întregei administrațiuni, în limitele atribuțiunilor stabilite prin presenta lege.

2. A aproba vânzări de produse lemnoase dela 1/2—3/4 din competința Ministrului :

a) A scoate în vânzare spre exploatare pădurile Statului și cele administrate de Stat, produsele rezultate din exploatarea acestor păduri, precum și rezultatul licitațiunilor pentru aceste vânzări ;

b) A aproba vânzările prin bună învoială ;

c) A aproba transacţiuni pentru ori ce amenzi, despagubiri sau cheltueli sub ori ce titlu pretinse sau cuvenite pe baza codului silvic ;

d) Arendarea poenilor, locurilor perimetrale, păşunelor alpine, a carierelor de peatră, precum şi extragerea de petriş, lut, nisip, etc. din cuprinsul pădurilor Statului şi a celor administrate de Stat.

e) Inchirierea de locuinţe şi alte construcţiuni pentru personalul de administraţie sau în interesul exploatărei.

f) Construirea de clădiri noui, stabilimente industriale silvice şi instalaţiuni de transport cu caracter permanent.

g) Cumpărări, vânzări şi schimbări de imobile,

h) Incheierea de contracte pentru exploatarea, debitarea şi transportul produselor silvice.

i) Decomptarea şi descărcarea din seama celor în drept a produselor silvice şi obiectelor din inventar devenite inutilizabile.

k) Arendarea vânatului din păduri şi rezolvarea tuturor chestiunilor relative la vânat, la înmulţirea vânatului util, la distrugerea fiarelor şi la pescuitul în apele de munte.

l) Achitarea preţului pădurilor cumpărate dela Casa Rurală potrivit art. 21 al. 1 din legea ei constitutivă.

m) Cu avizul directorului serviciului respectiv, aprobă amenajamentele, regulamentele de exploatare şi studiile sumare, modificările şi revizuirile lor.

n) A aproba cumpărările de păduri. schimbările, cumpărările de terenuri neproductive, de terenuri necesare traseurilor de căi ferate dumurilor şi construcţiunilor forestiere de orice fel

o) A aproba prelungirea termenelor de plată şi exploatare dela 6 luni până la un an.

p) A trimite în străinătate Ingineri silvici pentru studii de specializare.

r) A aproba devizele de construcţiuni, întreţinere şi or ce alte lucrări de acest fel, în limitele competinţei sale.

3. Consiliul superior de administraţie îşi va da avizul :

a) Asupra tuturor chestiunilor enumărate la punctul 2 ce depăşesc competinţa lui.

b) După propunerea administratorului general, sau din proprie iniţiativă, asupra măsurilor necesare pentru organizarea

serviciului, pentru modificările deadus în numărul şi compunerea personalului technic silvic şi adminis.rativ, sau ori care altul necesar bunului mers al serviciului.

c) Asupra bugetelor de cheltueli şi venituri ale pădurilor Statului, ale pădurilor administrate de Stat, ale celor de sub controlul Statului şi al fondului Casei Pădurilor, lucrări care i se vor prezenta de administratorul general: a se pronunţa asupra salariilor, diurnelor, jetoanelor, primelor, indemnizaţiilor şi gratificaţiilor de acordat personalului Casei Pădurilor, în limitele bugetului.

Consiliul va putea modifica bugetele ce i se propun spre desbatere. motivând acesta în avizul ce va da.

d) Asupra tuturor chestiunilor privitoare la păduri, care i se va cere de ministerul agriculturii şi domeniilor având dreptul de a propune el însu-şi orice măsură ar crede de cuviinţă pentru buna funcţionare a Casei Pădurilor.

e) Infine va rezolvi în limita legilor şi regulamentelor şi toate chestiunile privitoare la păduri.

Art. 15. — Atribuţiunile administratorului general al Casei Pădurilor sunt următoarele:

1. Conduce administraţia Casei Pădurilor pe baza legilor, regulamentelor şi dispoziţiunilor luate de consiliul superior de administraţie.

2. Controlează, supraveghează şi asigură bunul mers al serviciului; ia toate măsurile de ordine şi disciplină asupra întregului personal al Casei Pădurilor.

3. Cu concursul directorilor de servicii, întocmeşte bugetul Casei Pădurilor pentru pădurile Statului, examinează bugetele pădurilor administrate de Stat şi le supune consiliului de administraţie.

4. Ţine licitaţii, închee contractele, face tratările, transacţiunile şi alcătuirile de ori ce natură, în conformitate cu deciziile consiliului superior de administraţie şi cu avizele acestui consiliu aprobate de ministru.

5. Dispune întrebuinţarea sumelor necesare şi a fondului Casei Pădurilor pe baza deciziilor consiliului de administraţie sau pe baza avizelor acestui consiliu, aprobate de ministru; ordonanţează sumele şi aprobă justificarea sumelor cheltuite.

6. Aprobă gratificaţii şi ajutoare în natură sau în bani per-

sonalului Casei Pădurilor până la valoarea sumelor ce se vor stabili prin regulament.

7. Aprobă prelungirea termenelor de plată până la 6 luni.

8. Aprobă transacțiunea delictelor silvice până la suma ce se va fixa prin regulament.

9. Aprobă vânzarea obiectelor deteriorate scoase din inventar cu o valoare dela 10.000—100.000 lei.

10. Aprobă cu avizul directorilor serviciului respectiv, devizele de construcțiuni, de întreținere și alte lucrări până la valoarea sumelor egale cu 1/2 din competința consiliului superior de administrație.

11. Aprobă din fondul Casei Pădurilor prime și ajutoare pentru împăduriri și plantațiuni, până la suma ce se va fixa prin regulament.

12. Aprobă contractele de închirierea localurilor pentru oficii sau pentru locuința personalului din serviciul Casei Pădurilor până la suma ce se va fixa prin regulament.

13. Aprobă premisele și concediile personalului Casei Pădurilor.

14. Aprobă și modifică, cu avizul directorului serviciului respectiv, tarifele de vânzare a produselor lemnoase și a oricăror alte produse ale pădurilor.

15. Aprobă tarifele pentru vânzarea produselor silvice și a materialelor.

16. Aprobă cumpărarea de instrumente silvice, topografice și diferite alte aparate, mașini și unelte, mobilier, hărți, cărți. reviste etc., în valoare dela 10.000—100.000 lei.

17. Aprobă arendarea terenurilor necesare exploatărilor având o sprafață mai mare de 5 hectare.

18. Aprobă t blourile de elevi bursieri și neburșieri ai școalelor silvice de toate gradele.

19. La transportul pe apă aprobă scăderi de material până la 10 %.

20. Recomandă ministrului de agricultură și domenii (jus praesentationis) spre numire preoți la bisericile patronale din Ardeal..]

21. Infine în limitele atribuțiunilor sale, va autoriza pe directorii de serviciu pentru diferite lucrări ca să le aprobe în numele lui.

CAP. VI.

Cumpărări de păduri şi de terenuri neproductive

Art. 16. — Procedura de urmat pentru noile achiziţii de păduri şi locuri neproductive se va face pe cale de regulament.

CAP. VII.

Organizarea Casei Pădurilor

Art. 17. — Administraţia Casei Pădurilor se împarte în:

1. Administraţia centrală, şi
2. Administraţia exterioară.

Administraţia centrală cuprinde 6 direcţii şi 3 servicii şi anume:

1. *Direcţia organizării şi personalului* se va ocupa cu: organizarea personalului, învăţământul, staţiunile de experimentaţie, monumentele naturale şi istorice din cuprinsul pădurilor, literatura silvică, chestiunile de patronaj a pădurilor, ocrotirea muncitorilor silvici, asociaţiunile forestiere, fondul de educaţie a copiilor inginerilor silvici şi ai personalului inferior, precum şi budgetul general.

2. *Direcţia conservării pădurilor, amenajerile şi ridicările în plan* căreia aparţin: conservarea pădurilor, fondurile de cumpărări de păduri, determinarea pădurilor de protecţie, amenajerile, planurile, aprobarea amenajamentelor, ţinerea la curent a registrului (matricola) tuturor pădurilor supuse regimului silvic, exproprierea terenurilor improductive, contravenţii la amenajamente, regulamente de exploatare şi studii sumare, aplicarea reformei agrare relativ la păduri, statistica, conservarea planurilor, documentelor şi hotărniciele.

3. *Direcţia exploatărilor* are ca atribuţiuni: exploatările pe baza amenajamentelor sau studiilor generale a pădurilor Statului şi a celor administrate de Stat etc, întocmirea tarifelor de ori cc fel, arendări, etc.

4. *Direcţia plantaţiilor* se ocupă cu: pepinierele, plantaţiile în porţiunile de păduri exploatate, a poenilor, a terenurilor neproductive, nisipurilor sburătoare etc. fondurile de împăduriri şi cauţiunile de regenerare, păşunile împădurite şi păşunile alpine.

5. *Direcţia technică*, în atribuţia căreia intră: chestiile rela-

tive la căile de transport al lemnelor pe uscat şi pe apă, stabilimentele de industria lemnului, construcţiunile, telegraful, telefoanele proprii şi exploatarea lor, corecţiunile şi stingerea torenţilor şi ravenelor, inventarierea stabilimentelor şi materialelor de cari dispun, fondurile referitoare etc.

6. *Direcţia vânătoarei şi pisciculturei* căreia aparţin: conservarea şi înmulţirea vânatului, distrugerea fiarelor şi animalelor stricătoare, aplicarea legei vânatului în toată ţara şi a legei pescuitului pentru apele dela munte.

7. *Serviciul contenciosului* căruia aparţin chestiunile juridice şi delictele silvice.

8. *Serviciul comptabilităţii* care va ţine comptabilitatea în bani şi materiale a Casei Pădurilor.

9. *Serviciul registraturei şi archivelor* care va înregistra corespondenţele şi va conserva dosarele.

Direcţiunile se vor împărţi după necesitate în servicii şi biurouri pe cale de regulament.

Art. 18. — Fiecare *direcţie* va fi condusă de câte un inginer silvic, cu gradul da cel puţin inginer Inspector general; iar serviciile de contencios, comptabilitate şi registratură se vor conduce de specialişti.

Art. 19. — *Directorii* serviciilor din Casa Pădurilor, au îndatorirea de a inspecta şi controla personal, sau prin delegaţii lor, direcţiunile regionale, ocoalele silvice şi celelalte servicii exterioare pentru lucrările ce-i privesc, lucrând în numele administratorului general al Casei Pădurilor.

Art. 20. — Pe lângă serviciul de contencios va funcţiona un consiliu de avocaţi şi altul de Ingineri silvici, cari sunt şi hotarnici, ale căror atribuţiuni şi număr, se vor fixa prin regulament.

CAP. VIII

Administraţia exterioară

Art. 21. — *Administraţia exterioară* se compune din:

1. *Direcţiuni regionale silvice.*

2. *Ocoale silvice.*

3. *Serviciile de exploatarea C. F. forestiere şi alte stabilimente industriale.*

Numărul *direcțiunilor regionale silvice* și împărțirea lor în servicii, cât și uumărul *ocoalelor silvice*, se face pe cale de regulament.

Art. 22. — *Direcțiunile regionale silvice* vor fi conduse de Ingineri silvici cu gradul dela Inginer inspector general silvic în sus.

Art. 23. — *Direcțiunile regionale silvice* vor fi organizate pe cale de regulament pe baza principiului de descentralizare, iar atribuțiunile lor vor fi:

1. A conduce administrarea pădurilor Statului și celor administrate de Stat în interesul unei exploatări raționale și a exercita controlul la pădurile celorlalte categorii de proprietarii din cuprinsul direcțiunii.

2. A exercita disciplina și a controla activitatea personalului și a serviciilor subordonate.

3. A întocmi, a revizui și a lua dispozițiuni pentru aplicarea amenajamentelor și a programelor technice pentru pădurile Statului și celor administrate de Stat.

4. A aproba scoaterea în vânzare prin licitație și rezultatele licitațiilor, vânzările prin bună învoială a produselor silvice; a încheea contracte relative la ori ce alte chestiuni privitoare la păduri, a aproba proectele de împădurire anuală precum și devizele de ori ce alte lucrări silvice sau technice, în limitele competenței sale care va fi până 1/2 din competința administratorului general.

5. A întocmi proectele bugetelor anuale ale direcțiunii regionale și a le înainta spre aprobnre, cu cel puțin 3 luni înainte de începerea anului financiar.

6. A aproba executarea tăerilor și tuturor operațiunilor anuale, prevăzute de amenajamente la pădurile Statului și cele administrate de Stat.

7. Dă autorizațiile de exploatare pentru pădurile celorlalte categorii de proprietari, supuse regimului silvic, pe baza amenajamentelor, regulamentelor de exploatare sau studiilor sumare.

8. Pe temeiul prevederilor bugetare, aprobă și ordonanțează sumele ce intră în competința sa arătată la alin. 4 de mai sus și aprobă justificarea lor.

9. Aprobă tranzacțiunile pentru delicte silvice, până la suma ce se va fixa prin regulament.

10- Aprobă vânzarea obiectelor din inventar, până la suma competinței sale dela alin. 4.

11. Aprobă permisiuni și concedii personalului subordonat până la o lună.

12. Intocmește tarifele de prețurile produselor silvice și le înaintează spre aprobare Casei Pădurilor.

13. Aprobă gratificații în bani personalului subaltern, până la suma ce se va fixa prin regulament.

14. In chestiuni care depășesc competința sa, dar a căror rezolvare imediată este în interesul Statului, orice întârziere putând provoca prejudiții, directorul regional este obligat pe propria sa răspundere, a lua măsurile necesare, sub rezerva aprobărei ulterioare, raportând în acelaș timp Casei Pădurilor.

15. Directorul regional este responsabil pentru on ce daune s'ar aduce Statului sau pădurilor administrate de Stat, dintr'o rea administrație.

In limitele atribuțiunilor sale, directorul regional va putea autoriza pe propria sa răspundere pe inginerii silvici din serviciul direcțiunei, pe șefii ocoalelor silvice, precum și pe șefii exploatărilor, să aprobe în numele său.

Art. 24. — Ocoalele silvice și serviciile de exploatare vor fi conduse de ingineri silvici, ajutați, acolo unde va fi nevoe, de ingineri silvici stagiari și de conductori silvici.

Inginerii stagiari, conductorii, brigadierii și pădurarii, vor fi direct supuși ordinelor șefului de ocol sau șefilor serviciilor de exploatare : deasemenea tot la ordinele lor va fi și ori ce alt personal auxiliar, ca vânători, crescători de vânat, păzitori de vânat, mecanici, picheri, fochiști etc. și ori ce alt personal angajat provizoriu la exploatări în regie etc.

Art. 25. — Ocoalele silvice vor fi organizate pe cale de regulament pe baza principiului de descentralizare, iar atribuțiunile lor vor fi :

1. A administra pădurile Statului și cele administrate de Stat în interesul unei exploatări raționale.

2. A exercita disciplina și controlul personalului subaltern.

3. A întocmi programul de lucrări anuale pentru aplicarea amenajamentelor, a le înainta spre aprobare direcției regionale și a ține la zi registrele referitoare.

4. A da autorizațiile de tăere la pădurile particulare pe

baza amenajamentelor, regulamentelor de exploatare şi studiilor sumare.

5. A scoate în vânzare prin licitaţie produsele silvice, a vinde prin bună învoială asemenea produse, a încheia contractele referitoare şi a aproba rezultatul licitaţiilor în limita competinţei sale, care se va stabili pe cale de regulament.

6. A întocmi proectele bugetelor anuale relative la pădurile Statului şi ale celor administrate de Stat şi a le înainta spre aprobare cu cel puţin 5 luni înainte de începerea anului financiar.

7. A aproba tranzacţiile de delicte silvice, până la suma ce se va fixa pe cale de regulament.

8. A aproba concedii personalului subaltern până la 10 zile.

9. Inginerul silvic şef de ocol este personal responsabil de ori ce daune s'ar aduce pădurilor statului sau celor administrate de Stat din neglijenţă sau rea credinţă.

Art. 27. — Şefii serviciilor de exploatare ale căilor ferate, ai ferăstraelor, ai regiilor etc. vor fi numai ingineri silvici, ajutaţi în caz de nevoe de ingineri stagiari, conductori silvici, mecanici, fochişti, picheri, cantonieri, etc.

Aceste servici vor fi independente de ocoalele silvice vor sta însă sub controlul direcţiunei regionale respective. Atribuţiunile şefilor de servicii se vor fixa pe cale de regulament.

Art. 28. — Controlul pădurilor celorlalte categorii de proprietari, se va face de direcţiunea regională atât prin şefii de ocoale cât şi prin alţi ingineri silvici anume însărcinaţi în acest, scop.

CAP. IX

Personal auxiliar

Art. 29. — Atât în administraţia centrală a Casei Pădurilor, cât şi în administraţia exterioară, pe lângă serviciile silvice se vor numi în diferitele funcţiuni, ce nu necesită cunoştinţe speciale de Silvicultură şi personal strein de corpul silvic, medici avocaţi, casieri, comptabili, mecanici, fochişti, secretari, dactilografi etc., cari vor purta numele de *personal auxiliar al Casei Pădurilor.*

Numărul, gradele, drepturile, obligaţiile şi salariile lor, se vor fixa pe cale de regulament.

Casierii vor fi mânuitori de bani publici. putând încasa şi plăti în numele Casei Pădurilor.

Admiterea lor în serviciu şi funcţionarea lor, se va face în aceleaşi condiţiuni ca şi a funcţionarilor similari ai ministerului de finanţe.

Art. 30. — Toţi funcţionarii făcând parte din *personalul auxiliar* al Casei Pădurilor, la numirea lor în serviciu vor depune înaintea administratorului general, pentru cei din administraţia centrală, sau înaintea directorului regional ori şefului de ocol pentru cei din serviciul exterior, jurământul cerut de art. 19 din codicele silvic.

Art. 31. — In cazul când aceşti funcţionari, se vor face vinovaţi de infracţiuni, călcare de legi şi regulamente, etc., ei vor fi judecaţi şi pedepsiţi disciplinar de către consiliile de disciplină ale corpului silvic, după normele stabilite prin legea de reorganizare a acestui corp.

Art. 22. — Această lege se va pune în aplicare imediat după promulgarea ei.

Toate dispoziţiunile legilor şi regulamentelor anterioare, cari vor fi contrare acestei legi, sunt şi rămân abrogate.

Comisiunea instituită pentru elaborarea proectului acestei legi a fost compusă din: Ing. consilier silvic *Liviu Marţian*, Ing. insp. gen. silv. *C. P. Georgescu*, Ing. silvic *Dr. Silviu Dimitrovici.*

LEGEA

DE ORGANIZAREA CORPULUI SILVIC

CAP. I.

Art. 1. — Corpul silvic se compune din 3 corpuri distincte :

a) *Corpul tehnic silvic,*

b) *Corpul conductorilor silvici,*

c) *Corpul brigadierilor silvici și al pădurarilor.*

Corpul technic silvic cuprinde inginerii silvici de toate gradele.

Corpul conductorilor pe conductorii silvici de toate gradele.

Corpul brigadierilor silvici și pădurarilor pe brigadierii și pădurarii de ori ce grad.

CAP. II.

Corpul technic silvic ;

Art. 2. — Corpul technic silvic cuprinde 3 cadre :

a) *Cadrul oficial,*

b) *Cadrul particular,*

c) *Cadrul de neactivitate.*

Cadrul oficial și cel particular formează împreună *cadrul de activitate al corpului technic silvic.*

Fac parte din cadrul oficial inginerii silvici ai Statului, cei ai pădurilor administrate de stat, precum și cei din serviciul Domeniului Coroanei.

Fac parte din *cadrul particular* inginerii silvici cari își exercită în mod efectiv profesiunea, fără a face parte dintr'un serviciu public.

Fac parte din *cadrul de neactivitate* inginerii silvici cari nu-şi mai exercită profesiunea lor

Art. 3. — Inginerii silvici din *cadrul oficial* vor administra pădurile şi vor îndeplini ori ce serviciu public în legătură cu conducerea, executarea şi efectuarea lucrărilor technice de ori ce fel privitoare la păduri.

Art. 4. — Inginerii silvici din *cadrul particular* vor exercita profesiunea de inginer silvic, fie în instituţii particulare, societăţi anonime de exploatare şi de industria lemnului, cooperative etc... fie ca simpli particulari, potrivit legilor ce stabilesc normele, după care se exercită această profesiune.

Art. 5. — Atât inginerii silvici din *cadrul oficial*, cât şi cei din *cadrul particular*, vor putea fi ajutaţi în lucrările lor de conductori silvici, brigadieri silvici şi pădurari.

CAP. III.

Condiţii de admisibilitate

Art. 6. — Pentru a fi admis în *corpul technic silvic*, se cer următoarele condiţiuni :

a) Să fie cetăţean român,

b) Să aibă vârsta de cel puţin 21 ani împliniţi.

c) Să aibă diploma sau certificatul şcoalei superioare de silvicultură din ţară.

d) Să nu fi suferit o condamnare pentru crimă, sau pentru următoarele delicte : falş, furt, înşelăciune, abuz de încredere, mărturie mincinoasă, atentat la bunele moravuri, în cazurile prevăzute de art. 262, 263, 264, 267 şi 271 din codul penal, abuz de putere, delapidări de bani publici, mituire, percepere de taxe ilegale, spargere de sigiliuri, distrugere de acte în cazul art. 204 din codul penal, pentru delictul prevăzut de art. 77 din codul penal şi să nu fie falit nereabilitat conform art. 852 din codul de comerţ.

Art. 7. — La Casa Pădurilor se va ţine la zi un *registru matricol* al corpului technic silvic, în care se vor trece inginerii silvici pe măsura admiterii lor în corp şi în cadrele respective, precum şi acei cari au căzut în vre'una din vinele alin. d dela art. 6 sau cari au fost distituiţi.

Art. 8. — Inginerii silvici din serviciile Statului, instituţiile

silvice administrate de stat (județele, comunele, instituțiile publice și persoanele morale etc.) și Domeniul Coroanei, sunt de drept admiși în *cadrele oficiale* ale corpului technic silvic.

Art. 9. — Studenții cari în momentul promulgării legei de față se găsesc în străinătate pentru studii de silvicultură, spre a fi admiși în cadrele corpului technic silvic vor depune, înaintea consiliului profesoral al școalei superioare de silvicultură din țară, un examen de echivalență al diplomelor sau certificatelor ce vor poseda.

Art. 10. — Numai inginerii silvici trecuți în *registrul matricol* al Casei Pădurilor, pot fi numiți în serviciul Statului, al pădurilor administrate de Stat și al Domeniului Coroanei în locurile vacante.

Art. 11. — Inginerii silvici la numirea lor în serviciile Statului, ale pădurilor administrate de Stat și ale Domeniul Coroanei vor depune înaintea unei instanțe judecătorești jurământul cerut de art. 19 din codicele silvic.

CAP. IV.

Grade și clase

Art. 12. — Gradele în corpul technic silvic, începând dela cel mai mic sunt:

a) Inginer silvic stagiar;
b) Inginer silvic;
c) Inginer șef silvic;
d) Inginer inspector silvic;
e) Inginer inspector general silvic;
f) Inginer consilier silvic;
g) Inginer consilier superior silvic.

Art. 13. — Numirile inginerilor silvici în funcțiuni și admiterea lor în corpul technic silvic, cadrul oficial, se face prin Decret Regal după propunerea administratorului Casei Pădurilor.

Art. 14. — Inaintările inginerilor silvici, dela un grad la altul, se fac la alegere și la vechime, după împlinirea stagiului stabilit pentru fiecare grad, după cum urmează:

a) Dela gradul de inginer stagiar silvic la gradul de inginer silvic, înaintarea se face automat și de drept după o vechime de un an împlinit.

b) Dela gradul de inginer silvic la gradul de inginer şef silvic înaintarea se face la alegere şi la vechime.

Pentru avansarea la alegere se cer cel puţin 3 ani vechime, iar pentru avansarea la vechime 6 ani.

c) Pentru înaintările la alegere dela gradul de inginer şef silvic la gradul de inginer inspector silvic, pe lângă o vechime de 3 ani, se cere un examen teoretic trecut înaintea unei comisiuni speciale compusă din 5 membrii, dintre care 3 numiţi de consiliul superior de administraţie al Casei Pădurilor şi 2 profesori de ştiinţe forestiere delegaţi de consiliul profesoral al şcoalei superioare de silvicultură.

d) Dela gradul de inginer inspector silvic la cel de inspector general, se cere la alegere un stagiu de cel puţin 3 ani împliniţi iar la vechime 7 ani împliniţi.

e) Dela gradul de inginer inspector g-ral la gradul de inginer consilier silvic, înaintarea la alegere se face după un stagiu de cel puţin 4 ani împliniţi, iar la vechime după 8 ani împliniţi.

f) Dela gradul de inginer consilier la gradul de inginer consilier superior silvic, înaintarea se face după un stagiu de 4 ani împliniţi şi numai la alegere.

g) Pentru toate gradele, avansările la vechime se vor face automat şi de drept, prevăzându-se în buget sumele necesare.

Art. 15. — Gradul şi clasele inginerilor silvici acordate prin legea de organizare a corpului silvic din 1920, reducându-se prin prezenta lege dela 10 grade şi clase, la 7 grade fără clase, încadrarea inginerilor silvici se va face după cum urmează :

1. Inginer stagiar din vechea lege este egal cu *inginer stagiar din noua lege.*

2. Inginer silvic cl. II, cu cel de *Inginer silvic.*

3. Inginer silvic cl. I, cu *Inginerul silvic având un an vechime în grad.*

4. Inginer şef silvic cl. III, cu *Inginerul şef silvic din noua lege.*

5. Inginer şef silvic cl. II, este egal cu *Inginerul şef silvic având doi ani vechime în grad.*

6. Inginer şef sivic cl. I, cu *Inginerul inspector silvic cu un an vechime în grad.*

7. *Inginer inspector silvic* cl. II cu cel de *Inginer inspector general silvic.*

8. Inginer inspector silvic cl. I, este egal cu *Inginerul inspector general silvic având un an vechime în grad.*

9. Inginer inspector general silvic, cu *Inginerul consilier silvic cu un an vechime în grad.*

10. Inginer consilier silvic, este egal cu *Inginer consilier silvic superior.*

La vechime a gradului acordat prin prezenta lege, se va adăoga şi vechimea în gradul ce a avut dela data înaintărei.

Art. 16. — In cazul când se va face *legea de organizare a corpului technic general român,* inginerii silvici şi conductorii silvici vor face parte din acelaşi corp, în aceleaşi condiţiuni şi vor avea gradele şi clasele ce se vor stabili prin acea lege.

CAP. V.

Corpul conductorilor silvici

Art. 17. — Pentru admiterea în *corpul conductorilor silvici* se cer condiţiunile dela aliniatele a, b şi d dela art. 6 precum şi certificatul de absolvire al unei şcoli medii de conductori silvici din ţară.

Art. 18. — Actualii conductori, forestieri, oficianţi silvici, maeştri lemnari, cari nu au absolvit o şcoală de conductori silvici, dar posedă cel puţin 4 clase secundare, au o vechime de cel puţin 5 ani în serviciu, şi au dat în acest timp dovadă de capacitate, vor putea fi înscrişi în cadrele corpului conductorilor silvici, în urma unui examen ce se va fixa pe cale de regulament.

Art. 19. — Corpul conductorilor silvici cuprinde cele 3 cadre arătate la art. 2 din prezenta lege.

Art. 20. — Gradele în corpul conductorilor silvici, începând dela cel mai mic, sunt :

a) *Conductor silvic ajutor,*

b) *Conductor silvic,*

c) *Conductor silvic principal.*

Gradul de *conductor silvic ajutor* are o singură clasă, iar gradele de *conductor silvic şi conductor silvic principal* au câte 2 clase.

Art. 21. — Pentru a fi numit în serviciul Statului, comu-

nelor, etc., adică în *cadrul oficial* al conductorilor, se cere îndeplinirea condițiunilor dela art. 6, cu deosebire că vârsta poate fi dela 18 ani în sus.

Numirile și avansările conductorilor se fac prin decizie dată de administratorul general al Casei Pădurilor.

La numirea lor în serviciu, conductorii silvici vor depune jurământul cerut de art. 19 din codicele silvic.

La Casa Pădurilor se va ține și pentru conductorii silvici un *Registru matricol*, cerut de art. 7 din prezenta lege.

Art. 22. — Inaintările conductorilor dela grad la grad și dela clasă la clasă se va face după cum urmează:

a) Dela gradul de conductor silvic ajutor la gradul de conductor silvic cl. II, se vor face în urma unui examen teoretic și practic și după o vechime, în gradul de conductor silvic ajutor, de cel puțin 5 ani.

Comisiunea de examinare se va compune din 3 membrii și anume: 2 ingineri silvici delegați de Casa Pădurilor și un profesor de științe silvice al școalei de conductori silvici.

b) Dela gradul de conductor sitvic cl. II la conductor silvic cl. I înaintările se vor face, după 5 ani vechime, în mod automat și de drept.

c) Dela gradul de conductor cl. I, la gradul de conductor principal cl. II, înaintarea se face *la alegere*, după o vechime în gradul de conductor cl. I de cel puțin 5 ani, iar *la vechime* după 10 ani în grad. Inaintările la vechime se vor face de drept și în mod automat înscriindu-se în budget sumele necesare.

d) Inaintările de la conductor principal cl. II la cl. I, se fac numai la alegere și după o vechime de cel puțin 5 ani împliniți.

CAP. VI.

Corpul brigadierilor silvici și al pădurarilor

Art. 23. — Gradele în corpul brigadierilor silvici și al pădurarilor sunt:

a) *Brigadierii silvici* pentru serviciul de pază și control al pădurilor;

b) *Pădurarii*, pentru serviciul de pază.

Ambele grade au fiecare câte 3 clase.

Art. 25. — Pentru admiterea în *corpul brigadierilor silvici şi al pădurarilor,* se cere îndeplinirea condiţiunilor dela art. 6 alin. a, b şi d precum şi certificatul de absolvire al unei şcoli de brigadieri silvici sau de pădurari.

In acest corp vor fi admişi actualii brigadieri şi pădurari fără şcoală, cari vor avea o vechime de cel puţin 5 ani în serviciu şi după ce vor fi trecut cu sucees un examen, după normale ce se vor prevedea prin regulamentul de aplicare al acestei legi. Numirile şi înaintările brigadierilor şi pădurarilor se vor face de către direcţiunile regionale.

Art. 25. — Corpul brigadierilor silvici şi al pădurarilor cuprinde şi el cele 3 cadre arătate la art. 2 din prezenta lege.

Art. 26. — Pentru a fi numit în serviciul Statului, comunelor etc., adică în *cadrul oficial* al brigadierilor sau al pădurarilor, se cer condiţiunile dela art. 24, cu modificarea că vârsta candidaţilor să fie de cel puţin 21 ani şi să fi satisfăcut legea recrutării :

La numirea lor în serviciu atât brigadierii silvici, cât şi pădurarii vor depune jurământul prevăzut la art. 19 din codicele silvic.

La Casa Pădurilor se va ţine atât pentru brigadierii cât şi pentru pădurari, *registrele matricole,* cerute de art. 7 din presenta lege.

Art. 27. — Atât gradul de *brigadier silvic* cât şi cel de *pădurar* coprind fiecare câte 3 clase. Inaintările din clasă în clasă se fac după cum urmează :

a) Dela gradul de brigadier silvic cl. III, la cl. II şi de la gradul de pădurar cl. III la cl. II, se fac în mod automat şi de drept la 10 ani vechime ; iar înaintările dela gradul de brigadier silvic cl. II, la cl. I şi de la gradul de pădurar cl. II la cl. I se fac numai la alegere, după o vechime de 10 ani.

CAP. VII.

Inaintări

Art. 28. — Inaintările inginerilor silvici se fac de consiliul superior de administraţie al Casei Pădurilor, pe baza propunerilor administratorului general al Casei Pădurilor, în urma avizului conform al consiliului directorilor de serviciu, însoţit de memoriile candidaţilor şi statele lor personale.

Inaintările conductorilor silvici se fac de administratorul general al Casei Pădurilor pe baza propunerilor directorilor regionali.

Art. 29. — Inginerii, conductorii, brigadierii silvici şi pădurarii, din *cadrul particular,* se vor înainta în grade şi în clase, după aceleaşi norme ca şi cei din *cadrul oficial,* cu deosebire că atât pentru înaintarea la alegere, cât şi pentru cea la vechime, se va cere o vechime dublă ca acea fixată pentru *cadrul oficial.*

Inginerii silvici din *cadrul particular* nu au drept la înaintare, de cât până la gradul de inginer inspector general silvic ; iar conductorii silvici până la gradul de conductor cl. II inclusiv.

Celelalte grade şi clase, sunt rezervate numai inginerilor şi conductorilor din *cadrul oficial.*

CAP. VIII.

Diferitele poziţii ale membrilor Corpului silvic

Art. 30. — Poziţiile inginerilor, conductorilor, brigadierilor silvici şi pădurarilor sunt :

1. Activitatea,
2. Disponnibilitatea
3. Neactivitatea.

Art. 31. — Poziţia de activitate cuprinde pe toţi inginerii, conductorii, brigadierii silvici şi pădurarii, din *cadrele oficiale* şi *cadrele particulare* conferind toate drepturile cari decurg din presenta lege.

Art. 32 — Poziţia de *disponibilitate* se aplică tuturor inginerilor, conductorilor, brigadierilor silvici şi pădurarilor, care au eşit din cadrele oficiale sau din cadrele particulare prin demisiune, prin licenţiare din serviciu, sau prin ieşire la pensie şi ea durează maximum 3 luni, până la înscrierea lor în cadrul la care le dă dreptul noua lor ocupaţie.

După 3 luni de *disponibilitate* inginerul, conductorul, brigadierul şi pădurarul se trece de drept în *cadrul de neactivitate.*

Tot timpul petrecut în poziţia de *disponibilitate* se adaogă la vechimea în grad şi clasa ce a avut, în *cadrul* pe care l'a părăsit.

Nu beneficiază de poziţia de *disponibilitate* acei cari au

fost destituiți sau licențiați din serviciu în urma unor abateri de la datorie.

Inginerul, conductorul, brigadierul silvic sau pădurarul care, din cauză de boală sau infirmitate temporară, a întrerupt serviciul timp de 3 luni, se poate trece din *oficiu* în poziție de *disponibilitate*.

Art. 33. — Inginerul, conductorul, brigadierul sau pădurarul aflat în poziție de disponibilitate din cauză de boală, are dreptul la retribuția întreagă cuvenită gradului și clasei sale; iar cei aflați în disponibilitate prin suprimare de post sau suspendare din serviciu, au dreptul la jumătate retribuția cuvenită gradului lor, conservându-și însă drepturile lor la pensie și unii și alții.

In caz de însănătoșire sau de anularea suspendării din serviciu, ori în caz de post vacant, ei vor fi rechemați de preferință în serviciu și anume în gradul și clasa ce au avut.

Art. 34. — Poziția de *neactivitate* cuprinde pe inginerii, conductorii, brigadierii și pădurarii aflați în *cadrul de neactivitate*

In această poziție se trec toți cei aflați în disponibilitate, cari, până la expirarea termenului de 3 luni, nu au obținut înscrierea în unul din cele două cadre active: *oficial* sau *particular*.

Art. 35. — Când un inginer, un conductor, etc, trece din *cadrul oficial* în cel *particular*, el își păstrează gradul ce-l are.

Când un inginer, un conductor, etc., trece din *cadrul particular* în cel oficial, el își păstrează gradul său, însă vechimea ce are în *cadrul particular* i se socotește pentru *cadrul oficial* numai la jumătate, adică va fi trecut în cadrul oficialimediat după cei ce au jumătate din vechimea pe care el a avut-o.

Art. 27. — Când un inginer, un conductor, brigadier sau pădurar, trece din unul din *cadrele active* în cadrul de neactivitate, el își păstrează gradul ce l-a avut.

Art. 37. — Când inginerul, conductorul, brigadierul sau pădurarul, trece din *cadrul de neactivitate* în unul din *cadrele active*, timpul petrecut în cadrul de neactivitate nu se socotește la vechimea în gradul și clasa ce l-a avut.

Art. 38. — In primii 10 ani inginerii silvici din *cadrul oficial* au *dreptul* la un concediu de odihnă de 30 zile anual; iar după 10 ani de serviciu, la un concediu de odihnă de 45 zile anual.

Art. 39. — Orice conductor silvic din *cadrul oficial* are drept, în primii 10 ani de serviciu, la 20 zile anual concediu de odihnă, iar după 10 ani de serviciu, la 30 zile.

Art. 40. — Orice brigadier silvic şi pădurar *din cadrul oficial*, are drept în primii 10 ani de serviciu, la un concediu de odihnă de 15 zile anual; iar după 10 ani de serviciu, la 25 zile anual concediu de odihnă.

Art. 41. — Concediile temporale acordate pentru motive justificate, nu pot trece peste două luni anual.

In caz de boală însă, concediul poate fi prelungit la maximum de un an, primind integral retribuţiunile cuvenite.

Dacă boala este incurabilă, Inginerul. conductorul, brigadierul sau pădurarul, va fi pus în retragere *din oficiu* pe baza dispoziţiunilor legii de pensiuni.

Inginerii silvici pot obţine concedii pentru perfecţionare în specialltatea lor.

Asupra unor asemenea cereri se pronunţă consiliul superior de administraţie al Casei Pădurilor pe baza recomandaţiei direcţiei regionale şi a raportului motivat al serviciului respectiv.

Un atare concediu nu se poate da decât pe baza unui angajament autentic şi cu condiţiune că, solicitatorul va servi Statului un timp de cel puţin 5 ani.

In caz de neîndeplinirea obligaţiunilor luate, ei vor restitui şi sumele date pentru acest scop, ca salariu, diurnă. etc.

Art. 42. — Inginerul, conductorul etc. care trece peste limita concediului acordat, sau care nu se prezintă la post la data când expiră concediul, perde leafa pe timpul absenţei de la post şi aceasta fără prejudiciul pedepselor disciplinara ce i se va aplică după cazuri.

Dacă absenţa trece peste 50 zile fără justificare, inginerul, conductorul etc. se va considera demisionat de drept.

CAP. IX.

Stabilitate şi transferare

Art. 43. — Inginerii, conductorii, brigadierii silvici şi pădurarii, cari fie parte din *cadrul oficial*, se bucură de stabilitate în serviciu.

Art. 44. — Transferarea dintr'un serviciu în altul, a membrilor corpului silvic din *cadrul oficial*, se poate face numai:

a) După cerere,

b) Cu consimţământul lor,

c) Prin înaintare,

d) In interes de serviciu,

e) Pe cale disciplinară.

Transferările inginerilor silvici în interes de serviciu se fac numai de consiliul de administraţie al Casei Pădurilor; ale conductorilor silvici de administratorul general al Casei pădurilor; iar ale brigadierilor silvici şi pădurarilor de către directorul regional, cel transferat având dreptul la rambursarea cheltuielilor făcute cu transferarea, pentru el, familie şi bagaje.

CAP. X.

Datorii, drepturi şi incomptabilităţi

Art. 45. — Inginerii, conductorii, brigadierii şi pădurarii sunt datori să observe strict toate dispoziţiunile legilor şi regulamentelor. Vor avea în vedere întotdeauna interesul public şi vor împiedica — după puterile lor — tot ce este dăunător pădurilor. Sunt datori a veni regulat la serviciu neputând să lipsească decât din cauze legitime şi numai cu aprobarea superiorilor. Ei trebue să fie element de ordine, să aibă o bună purtare în societate şi să păstreze buna cuviinţă faţă de superiori, colegi, interiori şi public.

Art. 46. — Membrii corpului silvic din cadrul oficial au dreptul a fi aleşi membrii în corpurile legiuitoare, în consiliile judeţene, consiliile comunale, sau alte emanaţiuni ale corpurilor electorale.

Candidaţii pentru corpurile legiuitoare vor fi puşi în concediu din oficiu, dela anunţarea în mod oficial a candidaturii. Cei nealeşi îşi reiau de drept locurile ce ocupau în cadrul oficial; iar cei validaţi vor fi trecuţi *de drept* în concediu nebeneficiând de leafă şi accesorii pentru tot timpul duratei mandatului iar posturile lor vor fi suplinite din oficiu.

Cei aleşi îşi păstrează dreptul la înaintare, iar timpul cât deţin mandatul se socoteşte valabil pentru pensie.

Art. 47. — Inginerii silvici şi conductorii silvici au dreptul

la un salariu corespunzător gradului, precum şi la un adaus familiar, locuinţă în natură, sau la îndemnizaţii de chirie.

Salariile inginerilor şi conductorilor silvici vor fi pe grade şi clase egale cu acelea ce se plătesc, sau ce se vor fixa, pentru inginerii şi conductorii din *corpul technic general român.*

Afară de salarii şi accesoriile arătate, inginerii şi conductorii silvici mai au dreptul la îndemnizaţii de deplasare. diurne, remize, prime, cheltuieli de transport, precum şi alte drepturi stabilite, sau care se vor stabili pe cale de regulament.

Art. 48. — Inginerilor silvici. atât celor din *cadrul oficial* cât şi celor din *cadrul particular* li se recunoaşte de drept şi titlul de inginer hotarnic, putând executa măsurători, amenajamente, expertize, lucrărl technice şi hotărnicii, în conformitate cu regulamentele de hotărnicii în vigoare.

Art. 49. — Membrii corpului silvic din *cadrul oficial* nu pot ocupa două funcţiuni retribuite în acelaş timp şi le este interzis de a exercita comerţ sau industrie, precum şi de a primi însărcinări de membrii în consilii de administraţie şi censori la societăţile, cari au în exploatare pădurile Statului, sau cele administrate de Stat.

Art. 50. — Inginerii silvici numiţi profesori, agregaţi, conferenţiari sau asistenţi de cursuri la diferite şcoale îşi rezervă toate drepturile, ce le dă prezenta lege.

In ce priveşte retribuţia ea va fi după alegere : aceia a gradului din corpul silvic, sau aceea de profesor, conferenţiar, etc.

In cazul când pe lângă funcţia de profesor, vor exercita şi alt serviciu la pădurile Statului, sau cele administrate de Stat, ei vor avea dreptul a primi ambele salarii.

Art. 51. — Brigadierii şi pădurarii au dreptul la salariul corespunzător gradelor şi claselor ce au, la adaus familiar, locuinţă în natură sau indemnizaţiile de chirie, ce se vor fixa pe cale de regulament.

Deasemenea ei au drept la câte cel puţin 3 hectare de pământ de hrană la cei din regiunile de câmpie, la 4 hectare la cei din regiunile de coline şi la câte 5 hectare la cei din regiunile de munte.

CAP. XI.

Pedepse şi măsuri disciplinare

Art. 58. — Pot fi supuşi la pedepse disciplinare toţi membrii corpului silvic din *cadrele oficiale* şi *particulare* şi anume în următoarele cazuri;

a) Când au refuzat să îndeplinească o datorie a funcţiunii lor, impusă de legi şi regulamente, sau când aa depăşit competinţa lor.

b) Când au călcat vreo dispoziţiune din legi şi regulamente.

c) Când au lipsit dela serviciu fără concediu aprobat în regulă.

d) Când au dat probă vădită de neglijenţă, incapacitate sau rea credinţă.

e) Când au lipsit de cuviinţă şi demnitate în raporturile reciproce sau erarhice.

f) Când au cerut, sau au primit mită şi când prin orice alte acte ale vieţei lor publice sau private, compromit demnitatea de om, de funcţionar public, sau ating demnitatea corpului din care fac parte.

Art. 53. — Pedepsele sunt de două feluri:

a) *Pedepse de ordine,*

b) *Pedepse disciplinare.*

Pedepsele de ordine sunt:

1. Avertisment în scris.
2. Amendă până la maximum:

100 lei pentru inginerii silvici,
80 „ „ conductorii silvici
50 „ „ brigadieri „
30 „ „ pădurari.

Pedepsele disciplinare sunt:

1. Mustrarea.
2. Mustrarea cu ridicarea lefii pe timp de maximum 15 zile
3. Transferarea.
4. Suspendarea din funcţiune pe timp limitat şi anume dela 5 zile la 3 luni.
5. Ridicarea dreptului de înaintare pe timp limitat şi anume până la maximum 3 ani.
6. Retrogradarea,

7. Punerea din oficiu în retragere la pensie.
8. Destituirea.
9. Eliminarea din corpul silvic.

Art. 54. — Avertismentul şi amendarea se aplică pentru abateri mici, în scopul de a deştepta pe cei învinuiţi asupra abaterilor comise.

Art. 55. — Mustrarea sau mustrarea cu ridicarea salariului şi transferarea sunt o reprobare formală, cu invitaţiunea expresă de a se corija.

Art. 56. — Suspendarea din funcţiune se poate face pe un termen ce nu poate fi mai mic de 5 zile, nici mai mare de 3 luni. Ea poate fi fără leafă, cu leafă redusă, sau cu leafă dar fără adaose sau indemnizări şi cu, sau fără, recunoaşterea vechimei în grad şi clasă, după gravitatea faptului.

Drepturile la pensie se menţin în timpul suspendării din funcţiune.

Art. 57. — In cazul când un membru al corpului silvic ar fi urmărit în corecţional sau în criminal, se poate pronunţa suspendarea încă dela primul act de urmărire. Suspendarea este obligatorie, în cazul când s'a dat mandat de depunere sau ordonanţă de urmărire.

Suspendările de asemenea natură au un caracter provizoriu, cât timp ţine şi urmărirea: ele nu au caracter penal sau disciplinar, de cât în cazul când urmărirea s'a încheiat prin condamnare definitivă.

Art. 58. — Ridicarea dreptului de înaintare se face pe un timp, care nu poate fi mai mic de un an şi nici mai mare de 3 ani. Timpul pentru care s'a aplicat această pedeapsă, nu se socoteşte la vechime pentru viitoarea înaintare.

Art. 59. — Retrogradarea se poate face numai dintr'un grad sau clasă superioară în cea imediat inferioară; iar cel retrogradat nu mai poate avansa din nou în clasele şi gradele superioare, de cât după normele presentei legi, adică cu vechimea cerută fiecărui grad şi clasă dela data retrogradării.

Art. 60. — Punerea din oficiu în retragere se aplică membrilor corpului silvic în cazurile prevăzute de legea generală de pensiuni.

Art. 61. — Este de drept destituit şi eliminat din cadre ori ce membru al corpului silvic:

1. Dacă este condamnat definitiv la o pedeapsă pentru crimă.

2. Dacă este condamnat pentru falş, furt, înşelătorie, abuz de încredere, mărturii mincinoase, atentat la bunele moravuri, în cazurile prevăzute de art. 262, 263, 264, 267 şi 271 din Codul penal, abuz de putere, delapidare de bani publici, mituire, percepere de taxe ilegale, spargere la sigiliuri, sustragere de acte, în cazul prevăzut de art. 852 din Codul de Comerţ, precum şi pentru acte de trădare în contra Statului.

Destituirea în acest caz este pronunţată prin decret Regal.

Art. 62. — Un membru al corpului silvic odată eliminat, nu mai poate fi reprimit în acest corp.

Art. 63. — Pedepsele dela art. 53 se aplică tuturor membrilor corpului silvic din cadrul oficial.

Pentru membrii din corpul silvic din cadrul particular se aplică numai pedepsele disciplinare de la aliniatele 1, 5, 6 şi 9 ale acelui articol.

Art. 64. — Inginerii, conductorii silvici, brigadierii silvici şi pădurarii din cadrele oficiale nu pot lua în exploatare păduri de ale Statului, administrate de Stat, sau particulare; nu pot deasemenea lua concesiuni de lucrări publice, sub pedeapsă de a fi consideraţi ca demisionaţi.

Art. 65. — Inginerii şi conductorii silvici *eliminaţi din corpul silvic* nu au dreptul de a executa lucrări technice silvice, sau alte lucrări privitoare la păduri.

Art. 66. — *Pedepsele de ordin, avertismentul şi amenda,* se dau membrilor corpului silvic din *cadrul oficial* pentru abateri mici. Aceste pedepse se aplică presonalului exterior de Directorul regional; iar personalului din administraţie centrală, de Administratorul general al Casei Pădurilor.

Art. 67. — *Pedepsele disciplinare* pentru abaterile comise de inginerii, conductorii, brigadierii silvici şi pădurarii se vor aplica în prima instanţă de *Consiliile de disciplină,* ce vor funcţiona câte unul pe lângă fiecare Direcţiune silvică regională.

Aceste consilii vor da decizii, cari în termen de 15 zile vor putea fi apelate la *Consiliul central de disciplină,* ultima instanţă de judecată ce va funcţiona pe lângă administraţia centrală a Casei Pădurilor.

Deciziile neapelate în termen, devin definitive şi executorii.

Consiliul central de disciplină judecă toate apelurile contra deciziilor consiliilor de disciplină şi dă hotărâri, care sunt definitive şi executorii.

Art. 68. — Inginerii silvici dela gradul de inginer inspector general silvic în sus, precum şi toţi inginerii silvici din serviciul central şi cei detaşaţi ca profesori, suplinitori, conferenţiari, însărcinaţi de cursuri etc., la şcolile silvice de ori ce grad, în caz de abateri vor fi judecaţi în prima instanţă de Consiliul central de disciplină cu drept de apel la Consiliul superior de administraţie al Casei Pădurilor, care se va transforma în asemenea cazuri în *Consiliul Superior de Disciplină* prezidat de un membru al Curţii de Casaţie.

Art. 69. — Consiliile de disciplină de pe lângă direcţiunile regionale vor fi compuse din câte 4 ingineri silvici de diferite grade numiţi de Casa Pădurilor şi prezidaţi de preşedintele tribunalului local.

Art. 70. — *Consiliul central de disciplină* va fi format din 4 membri, directori de serviciu din administraţia centrală a Casei Pădurilor, între care directorul personalului şi alţi trei traşi la sorţi, prezidaţi de un consilier al Curţii de Apel din Bucureşti.

Art. 71. — Acuzarea în faţa Consiliilor de disciplină se va face de câte un inginer silvic de orice grad, delegat de Casa Pădurilor, sau de directorul regional.

Art. 72. — Consiliile de disciplină vor fi ajutate în desbateri de un secretar, care va lua parte la şedinţe, va lua note, va contrasemna declaraţiile martorilor, deciziile şi hotărîrile consiliilor.

Art. 73. — Trimiterea în judecată va fi întotdeauna precedată de o cercetare prealabilă, ascultându-se în descărcare învinovăţitul, după ce va lua cunoştinţă de acuzaţiunile, ce i se aduc.

Art. 74. — Odată cu chemarea în judecată, i se va trimite celui învinovăţit copie după referatul şi decizia de dare în judecată, pentru a-şi putea face apărarea fie personul, fie printr'un membru al corpului silvic, ales de acuzat.

Art. 75. — Consiliile de disciplină au dreptul ca în cursul judecăţei, în cazurile când nu sunt destul de bine lămurite, să dispună un supliment de cercetare relativ la faptele, pentru care cel dat în judecată este învinovăţit.

Art. 76. — Celelalte detalii de funcţionare ale Consiliilor de disciplină se vor fixa pe cale de regulament.

CAP. XII

Pensiuni

Art. 77. — Inginerii, conductorii, brigadierii şi pădurarii din cadrul oficial al corpului silvic, vor fi supuşi la reţinerile prescrise de legea pensiilor.

Ei beneficiază de drepturile de pensiune după dispoziţiunile acelei legi, afară de acei din administraţiunile care au legi speciale de pensiuni şi cari îşi vor regula dreptul lor la pensie după acele legi.

Art. 78. — In ce priveşte membrii corpului silvic, *cadrul oficial*, cari trec dintr'un serviciu în altul având o casă deosebită de pensiuni, reţinerile de pensiune dela vechiul serviciu vor fi vărsate la Casa de pensiuni a noului serviciu la cari funcţionează.

Regularea dreptului la pensie se va face de Casa la care s'a vărsat ultimile reţineri şi după legea acelei Case.

Art. 79. — Membrilor corpului silvic din Ardeal, Bucovina şi Basarabia, *cadrul oficial*, la aşezarea drepturilor lor la pensiune li se vor păstra toate drepturile câştigate şi li se vor considera şi anii serviţi.

Art. 30. — Toate fondurile de pensiuni dela judeţe, comune etc. cari privesc pădurile luate în administraţia Statului, se vor vărsa la Casa de pensiuni a Statului.

Art. 81. — Pot fi puşi în retragere *din oficiu* membrii corpului silvic din cadrul oficial, ajunşi la limita de vârsta prevăzută de legea generală de pensiuni pentru a-şi putea regula la pensie.

La vârsta de 65 ani împliniţi punerea în retragere din oficiu a inginerilor de or ce grad este obligatorie.

Regularea la pensie a inginerilor silvici, profesori cu titlul provizoriu sau definitiv, se va face după normele învăţământului secundar şi superior al Ministerului de Instrucţii Publice.

Art. 82. — Punerea în retragere din oficiu se va face cu 2 luni de zile înainte de 1 Aprilie sau 1 Octombrie al fiecărui an în baza aprobării Consiliului Superior de Administraţie al drepturile Casei Pădurilor.

Art. 83. — In cazul când un inginer, conductor, brigadier silvic sau pădurar. în timpul şi din cauza serviciului a căpătat

vre'o boală sau infirmitate, care îl face impropriu serviciului, va fi scos la pensie *din oficiu* şi indiferent de numărul anilor serviţi i se va acorda o pensie egală cu salariul gradului ce'l are.

Art. 84. — Inginerii silvici cari au funcţionat sau funcţionează la unul din serviciile publice pe baza legei de organizarea corpului silvic din 10 Septembrie 1920, ţinându-se seama de gradele ce au, vor fi încadraţi conform art. 15 din presenta lege.

Art. 85. — In primul an dela promulgarea legei de faţă, Consiliul Superior de Administraţie al pădurilor se va întruni şi va conferi inginerilor silvici, făcând parte din cadrele oficial, particular şi de neactivitate, grade, potrivit drepturilor şi situaţiei fiecăruia.

Conductorii, brigadierii silvici şi pădurarii vor fi încadraţi de Administratorul general al pădurilor pe baza propunerilor Direcţiunilor regionale.

Art. 86. — Această lege se va pune în aplicare imediat după promulgarea ei.

Toate dispoziţiunile legilor şi regulamentelor anterioare, care vor fi contrare acestei legi, sunt şi rămân abrogate.

Comisiunea instituită pentru elaborarea proectului aceste legi a fost compusă din : Ing. consilier silvic *Liviu Mortian,* Ing. insp. gen. silv. *C. P. Georgescu,* Ing. silvic *Dr. Silviu Dimitrovici.*

ANTE PROECT DE LEGE
PENTRU
ORGANIZAREA INVAŢAMÂNTULUI SILVIC

CAP. I

DISPOZIŢIUNI GENERALE

Art. 1. — Invăţământul silvic are de obiect studiul teoretic şi practic al Silviculturei.

Invăţământul silvic este de trei grade :

a) Invăţământul silvic inferior, care se predă în şcoalele de pădurari şi de brigadieri silvici.

b) Invăţământul silvic mediu, care se predă în şcoalele medii silvice, şi

c) Invăţământul silvic superior, care se predă în secţia silvică a Şcoalei Politechnice din Bucureşti.

Art. 2. — Casa Pădurilor are sub conducerea şi controlul său învăţământul inferior şi mediu.

CAP. II

Invăţământul silvic inferior.
Şcolile de pădurari şi de brigadieri silvici.

Art. 3. — Invăţământul silvic inferior are de scop formarea personalului pădurarilor şi brigadierilor silvici necesari diferitelor administraţiuni publice, obştiilor exploatatoare de păduri, proprietarilor particulari şi antreprenorilor de păduri.

Acest învăţământ se va preda în şcolile de pădurari, ce se vor prevedea prin regulament precum şi în şcolile de brigadieri silvici, dela Brăneşti, Gurghiu şi Căiuţ, sau în alte şcoli ce se vor înfiinţa după necesitate,

Art. 4. — In şcolile de pădurari se vor admite candidaţii cari au absolvit învăţământul primar elementar, cari au satisfăcut legea recrutării şi au o vârsiă maximă de 30 ani.

Concursul de admitere în aceste şcoli,

Modul şi timpul în care actualii pădurari din serviciul silvic al Statului vor fi chemaţi să urmeze cursurile teoretice ale şcoalei, se va determina prin regulament.

Durata învăţământului în aceste şcoli va fi de 12 luni, din care ultimele 6 luni vor fi destinate numai învăţământului practic, după care absolvenţii vor trece un examen de capacitate după normele ce se va determina prin regulament.

Art. 5. — In şcolile de brigadieri silvici se vor primi, prin concurs, candidaţii cari au terminat până la înfiinţarea învăţământului primar complimentar, cel puţin învăţământul primar şi cari au o vârstă de 18—30 ani.

Se vor preferi aceia, cari au satisfăcut legea recrutării şi vor fi obţinut cel puţin gradul de sergent.

Modul ţinerei concursului de admtere în aceste şcoli se va determina prin regulament.

Durata învăţământului teoretic şi practic va fi de 2 ani, după care urmează examenul de capacitate.

Acest examen va fi depus după normele şi din materiile fixate prin regulament. El va consta dintr'o probă scrisă, una orală şi alta practică.

Art. 6. — Materiile cari se vor preda în şcolile de pădurari şi de brigadieri, precum şi gruparea lor pe catedre, se vor prevedea prin regulamentul de aplicare a acestei legi, care nu se va putea modifica de cât cu avizul consiliului profesoral aprobat de Ministru.

Art. 7. — In fiecare şcoală se vor primi un număr de elevi bursieri fixat prin decizie ministerială. Bursierii pot fi întreţinuţi şi de judeţe, comună, instituţiuni publice precum şi de proprietarii de păduri particulare.

Art. 8. — Elevii şcoalei, cari nu au satisfăcut legea recrutării, vor fi amânaţi de serviciul militar până la sfârşitul studiilor. Absolvenţii acestor şcoli vor face serviciul militar, în condiţiile prevăzute de art. 53 din regulamentul legei de recrutare.

Art. 9. — Personalul didactic al şcolilor de pădurari şi de

brigadieri se va recruta dintre inginerii silvici ai Statului, cari au gradul de cel puțin inginer silvic clasa I-a, cari au făcut lucrări silvice de valoare și cari vor fi recomandați de Consiliul permanent al învățământului de pe lângă Ministerul Domeniilor.

Ei vor fi numiți și însărcinați cu facerea cursurilor prin deciziune ministerială.

Art. 10. — Direcțiunea este încredințată unuia dintre profesorii școalei numit prin deciziune ministerială.

Art. 11. — Controlul școalelor de pădurari și de brigadieri va fi făcut de Casa Pădurilor printr'un inspector al acestor școli, având gradul de cel puțin inginer inspector silvic, numit prin decret Regal, dintre profesorii secției silvice a Școalei Politechnice san dintre membrii Consiliului technic al pădurilor.

Atribuțiunile inspectorului se vor determina prin regulament.

CAP. III

Invățământul silvic mediu. (Școalele de conductori silvici)

Art. 12. — Invățământul silvic mediu are de obiect studiul teoretic și practic al Silviculturei, în scopul de a forma personalul ajutător al inginerilor silvici din administrațiile publice și întreprinderile particulare.

El se predă în școala de conductori silvici dela Casa Verde (Temișoara), sau în acelea ce se vor mai înființa prin decret Regal după necesitate.

Art. 13. — Durata studiului este de patru ani, dintre care 3 ani destinați pentru studii teoretice și un an de stagiu pentru lucrări practice făcute sub controlul direcțiunei școalei la pădurile Statului sau la acele administrate de Stat.

Art. 14. — In aceste școli vor fi admiși prin concurs absolvenții a 4 clase liceale, sau a unei școli secundare echivalente recunoscută de Consiliul profesoral al școlii.

Art. 15. — In fiecare școală se vor primi un număr de elevi bursieri, ce se va fixa prin deciziune ministerială. Bursierii vor fi întreținuți și de județe, comune, instituțiuni publice, precum și de proprietarii de păduri particulare.

Art. 17. — După terminarea anului de practică, elevii vor depune un examen de diplomă din anumite materii de specialitate,

cari se vor fixa prin regulament. Absolvenţii cu diplomă ai şcoalei dobândesc titlu de conductor silvic.

Art. 17. — Absolvenţii cu diplomă ai acestei şcoli vor face serviciul militar cu termen redus ca şi absolvenţii liceelor. Ei vor avea dreptul să se prezinte la concurs pentru a intra în secţia silvică depe lângă Şcoala Politechnică.

Art. 18. — Materiile care se vor preda în şcolile medii sunt:

Artimetica raţionată, algebra, geometria plană şi în spaţiu, trigonometria plană, noţiuni de geometrie descriptivă şi analitică, mecanica elementară şi aplicată.

Ştiinţele naturale (botanica generală şi silvică, patologia vegetală, zoologia şi entomologia forestieră, mineralogia şi geologia) aplicate la Silvicultură.

Vânatul, pescuitul şi piscicultura.

Ştiinţele fizico-chimice (fizica, meteorologia şi climatologia, chimia generală şi agricolă aplicată la păduri).

Dendometria, estimaţiuni silvice, amenajarea pădurilor şi noţiuni de corecţiunea torenţilor.

Silvicultura, exploatarea pădurilor, comercializarea şi industrializarea produselor lemnoase. — Noţiuni de ameliorăţiuni pastorale.

Construcţiuni de drumuri şi poduri, de clădiri forestiere, ferăstraie, Topografia, Desenul technic şi topografic.

Noţiuni de drept şi legislaţie silvică. Economia politică.

Administraţie şi statistică silvică.

Protecţia pădurilor. Noţiuni generale de agronomie şi horticultură.

Contabilitatea, Limba şi literatura română. Limba franceză. Istoria naţională şi noţiuni de istoria universală. Higiena.

Un profesor va putea preda două sau mai multe materii. In nici un caz nu i se poate da unui profesor mai multe ore de curs, decât numărul admis pentru profesorii şcoalelor secundare sau liceelor Statului prin legea învăţământului secundar.

Distribuirea materiilor pe ani de cursuri, gruparea lor pe catedre şi conferinţe, programul analitic al cursurilor şi lucrărilor practice respective, se vor determina prin regulament.

Art. 19. — Profesorii se vor recruta prin concurs, dintre inginerii silvici absolvenţi cu diplomă ai învăţământului silvic superior din ţară sau străinătate, iar pentru Limba şi literatura

română Higiena, etc. dintre specialişti posedând titlurile cerute de legea învăţământului secundar şi superior.

Inginerii silvici trebue să aibă cel puţin gradul de inginer şef, să fi făcut lucrări silvice de valoare posedând şi o practică îndestulătoare. Ei vor fi recomandaţi ca suplinitori de Consilul permanent de instrucţiune de pe lângă ministerul de domenii în unire cu Consiliul technic al pădurilor.

Modul ţinerei concursului se va determina prin regulamentul de aplicare a acestei legi.

Profesorii vor fi numiţi după normele legei învăţământului secundar, ei fiind asimilaţi în totul profesorilor secundari. Legea şi regulamentul acestui învăţământ li se va aplica numai întru cât legea de faţă nu prevede contrariul.

Art. 20. — Inginerii silvici profesori ai acestor şcoli pot opta între leafa gradului din corpul silvic sau aceia de profesor secundar cu gradaţiile respective.

Art. 21. — Direcţiunea şcoalei este încredinţată unuia dintre profesorii şcoalei de specialitatea silvică, numit prin decret Regal.

Art. 22. — Şcoala medie dela Casa Verde va administra, ca şi până astăzi, pădurea Statului, care formează ocolul silvic Casa Verde. Venitul ei intrând în bugetul şcoalei, va servi pentru acoperirea cheltuelilor sale.

Celorlalte şcoale medii, ce se vor mai înfiinţa, li se va da în administrare una sau două păduri, în care elevii să poată face lucrările practice şi de aplicaţiune. Venitul acestor păduri intrând în bugetul şcoalelor respective, va servi pentru acoperirea cheltuelilor necesare şcoalei.

Art. 23. — Pe lângă şcoalele medii se va înfiinţa câte o staţiune de exprimentaţie forestieră, care va fi pusă sub conducerea direcţiunei şcoalei, iar funcţionarea ei se va determina prin regulament.

CAP. IV

Invăţământul silvic superior

Art. 24. — Invăţământul silvic superior se predă în secţia silvică, care se înfiinţează prin presenta lege, la Şcoala Politechnică din Bucureşti.

Art. 25. — Acest învăţământ are de scop:

a) De a da cunoştinţe superioare în domeniul ştiinţelor silvice pregătind personalul de ingineri silvici necesari ministerului domeniilor, stabilimentelor publice, sau altor persoane morale ori particulare, precum şi învăţământului silvic.

b) De a contribui la propăşirea ştiinţelor silvice şi a Silvicul. turei naţionale în special.

Art. 26. — Materiile învăţământului superior silvic şi gruparea lor pe catedre este următoarea:

1. Botanica forestieră, patologia vegetală, mineralogia şi geologia forestieră.

2. Chimia generală, analitică şi a solului. Chimia technologică forestieră.

2. Fizica generală, meteorologia şi climatologia.

4. Drumuri, şosele, poduri, căi ferate forestiere şi dispozitivele întrebuinţate pentru transportul lemnelor pe apă şi uscat. Construcţii forestiere.

5. Mecanica raţională şi aplicată. Rezistenţa materialelor. Hidraulica. Ferăstraie Maşini şi unelte necesare industriei lemnoase.

6. Teoria erorilor, topografia şi geodezia.

7. Silvicultura şi istoricul pădurilor.

8. Amenajamentul, Dendrometria şi Corecţiunea torenţilor.

9. Exploatarea pădurilor, şi Technologia forestieră.

10. Protecţia pădurilor. Economia politică şi Politica forestieră.

11. Statistica forestieră, Administraţia şi gestiunea silvică. Comerţul lemnelor.

12. Estimaţia şi expertize forestiere. Rentabilitatea pădurilor şi Ameliorăţiuni pastorale.

13. Conferinţe de zoologia şi entomologia forestieră. Vânătoare. Pescuit şi pisciculturâ, ataşată pe lângă catedra de botanică.

14. Matematicile speciale şi superioare (algebra superioară) Geometria analitică plană şi în spaţiu. Geometria descriptivă cu aplicaţiunile ei. Calculul infinitlsimal.

15. Conferinţe de finanţe, comptabilitate generală şi comptabilitatea pădurilor.

16. Dreptul şi Legislaţia silvică.

17. Desenul technic, industrial şi topografic. (conferinţiar).

18. Conferinţe de amenajarea şi architectura parcurilor, cultura plantelor. Ameliorări pastorale şi Horticultura.

Art. 25. — Pe lângă secţia silvică a Şcoalei Politechnice

se vor înființa unul sau mai multe laboratorii și muzee botanice precum și o stațiune de experimentație centrală forestieră. Modul de funcționare al stațiunilor forestiere se va determin prin regulamentul de aplicare al acestei legi.

Art. 26. — Durate studiilor teoretice și practice la secția silvică a Școalei Politechnice este de 4 ani.

In fiecare an după terminarea cursurilor și examenelor, studenții sunt datori să facă un stagiu de 2 luni pe lângă ocoalele silvice ale Statului sau la pădurile particulare unde vor fi repartizați de consiliul profesoral după normele arătate în regulament.

Art. 27. — Condițiile de adminisibilitate a studenților sunt acele prevăzute în Decretul Lege pentru înființarea și organizarea Școalelor Politechnice din România.

Dispoziţiuni tranzitorii

Art. 28. — Actualii profesori definitivi ai Școalei Superioare de silvicultură trec ca profesori definitivi ai secției silvice dela Școala Politechnică, potrivit specialității și catedrelor ce astăzi ocupă. Ceilalți profesori și conferențiari ai Școalei Superioare de Silvicultură pentru a fi numiți profesori cu titluri provizoriu sau conferențiari se vor conforma normelor admise pentru numirea profesorilor și conferențiarilor la Școala Politechnică.

Art. 29. — Studenții actuali ai Școalei Superioare de Silvicultură vor fi admiși în secția silvică a Școalei Politechnice din București, după normele stabilite prin regulamentul de aplicare al acestei legi.

Art. 30. -- Ministerul domeniilor va subvenționa Școala Politechnică din București în vederea înființării secției silvice de pe lângă această școală cu sumele necesare bunei sale funcționări prevăzând în bugetul său anual și numărul de burse ce va acorda studenților acelei secțiuni.

Art. 31. Pentru cheltuielile de prima instalațiune a secției silvice ca: laborator și muzeu botanic. muzeu technologic, mobilier, material didactic, etc... se va deschide un credit în valoare de 2 milioane lei.

Art. 32. — Pentru lucrările practice și de aplicațiunea cursurilor de specialitate silvică se dă în administrația secției silvice de pe lângă Școala Politechnică din București următoarele

păduri: pădurea Piscul Câinelui din jud. Prahova, pădurea Snagov din jud. Ilfov şi pădurea Rădeşti din jud. Muscel. Veniturile acestor păduri se vor înscrie în bugetul secţiei silvice şi va servi numai pentru acoperirea cheltuelilor secţiei silvice. Modul de administrare a acestor păduri se va determina prin regulament.

Art. 33. — Din consiliul de perfecţionare al Şcoalei Politechnice va face parte şi un reprezentant al ministerului de domenii care va putea fi unul din profesorii secţiei silvice. Acest reprezentant va susţine, din punctul de vedere didactic interesele ministerului de domenii, căruia va fi obligat a-i raporta ori de câte ori i se va cere, asupra mersului şi nevoilor învăţământului superior silvic.

Art. 34. — Pe lângă ministerul domenilor se înfiinţează un consiliu permanent al instrucţiunei silvice inferioare şi medii, compus din câte un profesor al învăţământului silvic superior, mediu şi inferior aleşi din consiliile profesorale respective: doi delegaţi ai Casei Pădurilor dintre inginerii inspectori silvici, numiţi de minister pe timp de 3 ani. Atribuţiile şi modul de funcţionare al acestui consiliu se vor determina prin regulament.

Art. 35. — Toate legile, regulamentele şi dispoziţiile de orice natură contrarii legei de faţă sunt şi rămân abrogate.

Art. 36. — Regulamentele speciale pentru diversele grade ale învăţământului silvic vor desvolta dispoziţiunile acestei legi şi vor determina modul său de aplicare.

Art. 37. Prezenta lege se va pune în aplicare pe ziua de 1 Septembrie 1923.

Comisiunea instituită pentru elaborarea proectului acestei legi a fost compusă din: Ing. *C. Sava Goiu*, Ing. *V. Liniţia.*

ANTE-PROECT DE LEGE PENTRU CODICELE SILVIC

CAP. I.

Regimul Silvic

Art. 1. — Sunt supuse regimului silvic, adică se vor administra şi folosi conform legei de faţă :

a) Terenurile împădurite în mod natural sau pe cale artificială de pe întregul teritoriu al ţării.

b) Pământurile lipsite de vegetaţie lemnoasă destinate a fi împădurite pentru a se creia păduri de protecţie, sau într'alt scop de interes general,

c) Păşunile împădurite ale composesoratelor din Transilvania, Banat Crişana şi Maramureş aflate în indiviziune cari au fost administrate de Stat.

d) Păşunile împădurite creiate în baza legilor agrare sau a legilor pentru înfiinţarea de păşuni comunale.

e) Terenurile după care pădurile au fost în trecut defrişate şi a căror împădurire se va hotărî de Casa Pădurilor.

f) Parcurtle publice şi cele particulare cari au fost excluse de la expropiere cu ocaziunea aplicărei legilor de reformă agrară.

g) Terenurile improductive care se vor expropria spre a fi împădurite pe baza Constituţiunei sau a altor legi speciale.

Art. 2. — Toate terenurile şi pădurile cari intră în prevederile art. 1 de mai sus vor fi ţinute în evidenţă trecându se la Casa Pădurilor într'un registru cadastral.

Art. 3. — Se vor determina şi clasifica ca păduri de protecţie : acelea care se găsesc la limita vegetaţiei forestiere şi în jurul golurilor de munte ; acelea care se află în bazinele de recepţie ale torenţilor ; acelea a căror existenţă este necesară

pentru a împedica surpăturile, mişcările de teren, eroziunile, dislocarea şi rostogolirea pietrilor şi a stâncilor ; acelea situate pe povârnişuri repezi destinate a garanta siguranţa oraşelor, satelor, stabilimentelor industriale, precum şi circulaţia pe căile ferate, pe şosele şi alte mijloace de transport ; acelea care împiedică prăbuşirile de zăpadă, (avalanşele, troenile sau lavinele), ori formarea de nisipuri mişcătoare ; acelea a căror menţinere este necesară pentru protejarea malurilor râurilor contra ruperilor şi a mâncăturilor de apă ; acelea care asigură cursul şi debitul regulat al apelor, precum şi acele terenuri pe cari consiliul superior de administraţie al Casei Pădurilor va hotărî că interesul general necesită de a fi împădurite în scopul creării de păduri de protecţie.

Art. 4. Delimitarea pădurilor de protecţie, în cazul când această lucrare n'a fost încă efectuată, se va face de către direcţiunile regionale silvice cari vor încunoştiinţa pe cale administrativă, ca să asiste la această operaţiune pe proprietarii lor aceştia având dreptul de contestaţie la Casa Pădurilor în timp de 30 zile, dela înmânarea încunoştiinţărei. Casa Pădurilor, cu avizul conform al consiliului superior de Administraţie va decide.

O dată rămasă definitivă hotărârea declarărei pădurei ca fiind de protecţie, se va proceda la delimitarea ei pe teren prin deschideri de linii sau prin alte semne vizibile.

CAP. II

CONSERVAREA PADURILPR

Secţiunea I-a

Amenajarea pădurilor

Art. 5. — Pădurile supuse regimului silvic în baza art. 1 al acestei legi nu se pot exploata, decât în baza unui amenajament, al unui regulament de exploatare sau al unui studiu sumar aprobat de consiliul superior de administraţie al Casei Pădurilor

Amenajamentul este obligatoriu:

a) Pentru pădurile Statului şi cele administrate de Stat ; ale domeniului Coroanei, ale Eforii Spitalelor Civile din Bucureşti ; ale Epitropiei Sf. Spiridon din Iaşi ; ale aşezămintelor de binefacere şi de cultură naţională ; ale corporaţiunilor şi per-

soanelor eclesiastice; ale fundațiunilor publice și private, ale societăților anonime, ale societăților miniere, ale întreprinderilor industriale și ale ori cărei persoane juridice.

b) Pentru pădurile cu caracter fideicommis, ale composeratelor nobile și urbariale, ale moșnenilor sau răzeșilor și ale obștiilor stăpânite în devălmășie.

c) Pentru pădurile situate pe islazurile composesoratelor nobile și urbariale, aflate în indiviziunee.

d) Pentru pădurile particulare de la munte și coline având o suprafață mai mare de 100 ha și de 300 ha. la câmpie.

Regulamentul de exploatare este obligatoriu:

Pentru pădurile particulare dela 50 până la 1000 hectare la munte (peste 600 m. altitudine) și de la 25 până la 300 hectare la coline (peste 200 m. altitudine) și câmpie.

Studiul sumar este obligatoriu:

Pentru pădurile particulare mai mici de 50 hectare la munte și mai mici de 25 hectare la coline (dealuri) și câmpie.

Art. 6. — Amenajamentele, regulamentele de exploatare și studiele sumare se vor face de membrii corpului technic silvic prevăzuți deegea de organizarea acestui corp.

Art. 7. Amenajamentul va fi făcut în urma unui studiu amănunțit al circumstanțelor fizice și economice ale pădurei.

El va avea de scop: fixarea condițiunilor și a modului de exploatare, stabilirea posibilității în vederea continuității exploatării produselor principale, asigurarea regenerării pădurei cu specii de valoare proprii regiunei și producerea celei mai mari cantități de lemn de lucru și construcțiuni în locurile unde natura terenului, a esențelor și condițiile economice vor permite aceasta.

Regulamentele de exploatare și studiele sumare vor avea de scop conservarea pădurilor și regenerarea lor cu specii de valoare proprii regiunei, prin deosebire de amenajamente unde principiul continuității (anualizarea) tăierilor principale trebuie păstrat, prin *regulamentele de exploatare* se va putea prevedea și tăieri intermitente realizându-se într'un an până la cel mult 10 posibilități anuale, întrucât bine înțeles tratamentul aplicat ar permite aceasta, după care exploatare va trebui să urmeze neapărat o perioadă de așteptare egală cu numărul posibilităților anuale tăiate în plus; iar prin studiele sumare se va putea prevedea tăierea

într'un singur an până la $^1/_5$ parte din suprafaţa sau din materialul lemnos al unei păduri, după care va urma câte o perioadă de aşteptare de 4 ani.

De facultatea de a exploata într'un an mai multe posibilităţi nu vor beneficia însă, decât acei proprietari particulari cari vor dovedi că pot împăduri la timp suprafeţele tăiate.

In amenajamentele, regulamentele de exploatare şi studiele sumare ale pădurilor particulare se va prevedea şi suma ce va trebui să se consemneze în fiecare an şi înainte de a se începe exploatarea pe seama Casei Pădurilor ca garanţie că obligaţiunea de împădurire se va aduce la îndeplinire. Nedepunerea ei împedică începerea exploatării.

Casa Pădurilor va putea dispensa de depunerea acestei cauţiuni şi în condiţiunile ce va crede de cuviinţă, în urma unei cercetări la faţa locului, pe proprietarul care se va constata că exploatează pădurea sa de 10 ani şi că porţiunile exploatate în acest interval sunt regenerate în bune condiţiuni, fie în mod natural, fie artificial şi că se în grijeşte de întreţinerea porţiunilor regenerate.

Termenele minime ale revoluţiunilor ce urmează a se prevedea în amenajamente, regulamente de exploatare şi în studiele sumare ale pădurilor particulare tăiate în cadru plin cu tăieri progresive vor fi:

Pentru pădurile de reşinoase curate sau amestecate de 80 ani
Pentru cele de fag de . . . . . 70 „
Pentru cele de stejar curate sau amestecate de . . 80 „
Pentru pădurile compuse de diferitele specii de stejar sau cele amestecate cu alte exenţe forestiere tratate în crâng simplu de . . . . . 25 ani
Pentru cele de stejar exploatate pentru coaja de tăbăcit de . . . . . 15 „
Pentru păduri de zăvoaie şi ostroave de . . . . . 5 „
Pentru răchitării de . . . . . 1 „

Pentru pădurile de reşinoase curate sau amestecate precum şi în cele de fag curat tratate în codru grădinărit, grosimea minimă în diametru a arborilor exploatabili va fi de . . . . 30 cm la înălţimea peptului.

Aceiaşi grosime minimă în diametru la 1,30 m de la pământ se cere şi pentru arborii de rezervă esploatabili din pădurile tratate în crând. compus.

Art. 8. — În instrucțiunile pentru întocmirea amenajamentelor, a regulamentelor de exploatare și a studiilor sumare, ce se vor face de Casa Pădurilor, se vor prevedea normele pentru ridicarea în plan a pădurilor, a hotărnicirei și perimetrării lor, precum și toate amănuntele necesare la efectuarea și revizuirea acelor amenajamente, regulamente, sau studii sumare.

Art. 9. Amenajamentele, regulamentele de exploatare și studiile sumare, aprobate până la promulgarea acestei legi, vor rămânea în vigoare până la expirarea termenelor fixate printrînsele.

Intr'un termen de un an dela promulgare, ele vor trebui însă să fie completate prin câte un plan de împădurire.

Art. 10. Amenajamentele, regulamentele de exploatare, studiile sumare odată aprobate, nu li se poate aduce nici o modificare. Ele vor fi revizuite din 10 în 10 ani, iar în caz de evenimente neprevăzute ca: incendii, invaziuni de insecte, doborâri însemnate de arbori din cauza vânturilor sau altor agenți atmosferici, care vor modifica în mod radical starea pădurei, revizuirea se va putea face la intervale și mai scurte.

Art. 11. Inginerii silvici cari vor întocmi amenajamente, regulamente de exploatare, studii sumare etc. și cari se vor abate dela principiile legei de față, sunt răspunzători de daunele directe și indirecte cauzate. Pe lângă aceasta ei își vor pierde dreptul de a mai face asemenea lucruri, iar amenajamentele, regulamentele și studiele sumare făcute vor fi declarate nule și neavenite.

Art. 12. Pentru amenajarea, ridicarea în plan și perimetrarea pădurilor Statului și celor administrate de Stat se fixează un termen de 10 ani dela promulgarea acestei legi.

Art. 13. Până la întocmirea și aprobarea amenajamentelor pădurilor Statului și celor administrate de Stat exploatarea acestor păduri se va face pe baza unui program technic alcătuit de Casa Pădurilor după principiile prevăzute la art. 7 din lege.

Art. 14. Proprietarii și exploatatorii de păduri cari le vor exploata fără amenajamente, regulamente de exploatare sau studii sumare, ori cari vor contraveni la stipulațiunile ce ele cuprind, vor fi pedepsiți cu confiscarea în profitul Statului a materialului lemnos tăiat în contravenție, iar dacă el va fi înstrăinat, vor fi amendați cu valoarea acelui material constatată de direcția regională silvică printr'un act de estimație.

In acelaş timp exploatarea va fi oprită pe cale administrativă.

Partea interesată va avea dreptul de contestaţie la Casa Pădurilor, care, prin consiliul superior de administraţie, va decide şi asupra duratei oprirei tăierei, precum şi asupra condiţiilor în care urmează a se reîncepe tăierea.

Oprirea exploatărei fără amenajament, regulament de exploatare (studiu sumar) sau contra dispoziţiilor ce cuprind, nu îndreptăţeşte niciodată şi sub nici un motiv pe proprietari de a formula o pretenţiune de despăgubire în contra Statului.

CAP. III

Administraţia şi paza pădurilor

Art. 15. Se vor administra de către organele silvice ale Statului:

a) Pădurile Statului;

b) Pădurile şi păşunile cari în momentul promulgărei legei de faţă se găseau în administraţia Statului, precum şi acelea car au fost expropriate, sau se vor expropia, pe baza legei de reforma agrară în Transilvania, Banat, Crişana şi Maramureş.

c) Păduriie, precum şi păşunile împădurite cari se vor înfiinţa.

d) Pădurile comunităţilor de avere, cele ale judeţelor, ale comunelor, precum şi ale obştiilor stăpânite în indiviziune.

e) Pădurile Casei Şcoalelor, ale Casei Bisericei, ale Eforiei Spitalelor Civile din Bucureşti, ale Epitropiei Sf. Spiridon din Iaşi, ale aşezămintelor brâncoveneşti, ale bisericei Madona Dudu din Craiova, precum şi ale altor instituţiuni, fundaţiuni şi persoane juridice decât cele prevăzute prin prezentul aliniat.

f) Pădurile pe care Statul le stăpâneşte cu alţii în indiviziune.

g) Pădurile particulare ai căror proprietari vor cere ca ele să fie administrate de Stat.

Administraţia pădurilor prevăzute în alin. *a*, *b*, *c*, *d*, *e*, *f*, şi *g*, de mai sus se va face de Ingineri silvici, conform normelor stabilite pentru administrarea pădurilor Statului, iar cheltuelile se vor acoperi din venitul acestor păduri, afară numai când din

venitul obţinut nu se va putea preîntâmpina aceste cheltueli, în care caz Statul va suporta singur cheltuelile de administraţie şi de pază.

Art. 16. Se vor administra de către serviciile lor proprii:

Pădurile Domeniului Coroanei şi altele decât cele menţionate la art. *15.*

Personalul silvic întrebuinţat la atari păduri va trebui să aibă aceleaşi titluri şi să îndeplinească aceleaşi condiţiuni de capacitate ca şi cei din serviciul Statului. Ei se vor bucura de drepturile stabilite prin legea de organizare a corpului silvic.

Art. 17. Pădurile particulare având o suprafaţă mai mare de 3000 ha. la coline şi câmpie şi de 5000 ha. la munte se vor administra de către ingineri silvici. Pentru cele cu întindere dela 300 ha. la câmpie şi coline şi dela 1000 ha. la munte până la 3000 ha. respectiv 5000 ha. se va putea angaja ingineri sau conductori silvici.

Art. 18. Pentru a putea fi angajaţi în exploatări de păduri particulare, agenţii silvici trebue să îndeplinească toate condiţiunile cerute pentru membrii corpului silvic al Statului.

Art. 19. Personalul silvic al Statului, al instituţiunilor şi al proprietarilor particulari, la intrarea lor în funcţiune, vor depune următorul jurământ:

„In numele A Tot Puternicului Dumnezeu jur credinţă Regelui României şi Dinastiei Sale şi:

Că voiu observa cu sfinţenie Constituţia şi legele ţărei;

Că voiu păzi cu zel şi sârguinţă pădurile şi voi ocroti vânatul şi tot ce ţine de ele;

Că voiu lucra şi devota prosperităţei lor;

Jur că voiu constata şi urmări conform legii şi conştiinţe mele, fără consideraţie de persoană, pe toţi cari au făcut, sau încearcă de a face stricăciuni pădurilor vânatului şi tot ce aparţine de ele;

Că nu voi inculpa niciodată pe un nevinovat;

Că nu mă voiu sustrage dela îndatoririle serviciului meu şi nu-l voiu părăsi fără învoirea superiorilor mei;

Jur că voiu păstra tot ce mi se va încredinţa spre îngrijire.

Aşa să-mi ajute Dumnezeu".

Acest jurământ se va presta de membrii corpului silvic din serviciului Statului înaintea unei instanţe judiciare.

Art. 20. Membrii corpului silvic, cari au depus jurământul dela articolul precedent, sunt consideraţi ca agenţi ai siguranţii publice. Ei au dreptul de a purta o armă de foc şi ca atare de a fi scutiţi de orice taxe.

Art. 21. Proprietarii particulari cari, în termen de trei ani, nu-şi vor fi angajat personalul silvic, despre care tratează art. 15 şi 17 din această lege, se vor pedepsi cu o amendă dela 2000—10000 lei, iar Casa Pădurilor are dreptul a-l numi din oficiu.

Secţiunea II

Impăduriri

Art. 22. Fiecare proprietar este obligat, ca în termen de cel mult 3 ani dela terminarea exploatărei, să reîmpădurească în bune condiţiuni porţiunile de pădure, care nu se vor fi regenerat în mod complect pe cale naturală, contrar tăierea va fi oprită, până ce proprietarul va reîmpăduri suprafeţele exploatate.

In pădurile exploatate până acum şi în care au rămas părţi neîmpădurite, proprietarii sunt obligaţi să le împădurească cu specii preţioase, sau cu cele cari existau când s'a tăiat pădurea în termen de 7 ani cu începere cel mai târziu din anul 1926 şi anume anual câte $\frac{1}{7}$ din suprafaţa rămasă neîmpădurită.

In caz contrar ei vor fi obligaţi a plăti, până se va face împădurirea, anual câte 300 lei de hectar, fără somaţiune şi judecată, ci numai prin simpla aplicare a legei de urmărire.

Dacă proprietarul declară că nu este în măsură de a face împădurirea, această lucrare o va face Statul în comptul proprietarului, care va fi obligat de a restitui Statului în timp de 30 ani, sub formă de anuităţi, cheltuielile făcute cu împădurirea, precum şi cu lucrările de întreţinere până în momentul ce i se va da în primire suprafeţele astfel repopulate.

Impăduriri şi încurajarea lor.

Art. 23. Pentru a se înlesni împăduririle Statul va lua următoarele măsuri :

a) Va face pepiniere şi uscătorii de seminţe, din care va putea da sămânţă ori puieţi gratuit chiar proprietarului care va avea nevoe.

b) Prin organele sale silvice, după cererea proprietarului va întocmi planurile şi devizurile pentru repopularea pădurilor acestora şi în anumite cazuri va dirija, în total sau în parte, lucrările de împădurire.

c) Va acorda premii de încurajarea proprietarilor, cari se vor fi distins prin buna exploatare a pădurilor lor, sau cari vor fi făcut împăduriri în bune condiţiuni în regiunile de munte şi de dealuri în special, precum şi pe locurile supuse surpăturilor, iar la câmp în localităţile lipsite de păduri, precum şi pe terenurile cu nisipuri sburătoare.

d) Va reduce până la jumătate impozitele la care sunt supuse pădurile în exploatare, când proprietarii vor lăsa să crească pădurile până la vârsta cerută pentru producera lemnului de lucru şi de construcţiune cel puţin 80 ani.

e) Va acorda subvenţiuni până la 50% din costul de împădurire a terenurilor improductive din bazinele de recepţie ale ravenelor şi torenţilor, a celor aflătoare la limita vegetaţiunei lemnoase, precum şi pretutindeni, unde se va simţi nevoia de a se înfiinţa păduri de protecţie.

Impădurirea terenurilor improductive.

Art. 24. Terenurile improductive ca râpi, nisipuri mişcătoare, locuri mlăştinoase, pământuri des inundabile, prundurile de pe lângă cursul râurilor, pământurile superficiale şi pietroase, cele expuse alunecărilor, a fi surpate sau spălate de ape, cele de pe lângă malurile râurilor, precum şi cele prevăzute de legile de reformă agrară, după ce vor fi determinate şi inventariate, se vor împăduri de proprietarii lor în termenul ce se va fixa prin anumite instrucţiuni.

In caz când se va constata, că o parte din acesta terenuri se pot ameliora prin gazonare, prin cultură de vii, de arbori roditori etc. iar proprietarii respectivi îşi vor lua angajamentul, ca să execute ei înşişi, în termenul ce se va fixa, atari lucrări de îmbunătăţire, vor fi scutiţi de obligaţiunea de împădurire.

Dacă însă terenul destinat a fi împădurit, prin întinderea sau starea sa, ameninţă productivitatea pământurilor imediat vecine, ori siguranţa căilor de comunicaţie, a locuinţelor, a stabilimentelor industriale etc. iar proprietarii lor declară că nu pot suporta cheltuelile de împădurire sau de consolidare necesare,

Statul, după ce le va expropria, va proceda la lucrările necesare pentru împădurirea lor.

Art. 25. Comunele, pe teritoriul căror sunt situate terenurile improductive, sunt obligate a procura din pădurile sau păşunile lor împădurite, lemnele şi alte materiale necesare pentru lucrările de îmbunătăţire ale acestor terenuri. Ele vor pune, pe preţurile locale, la dispoziţia celui însărcinat cu executarea lucrărei de împădurire puieţii necesari, din pepinierele ce vor înfiinţa, muncitorii, drumurile de acces şi mijloacele de transport. Aceste comune vor lua măsuri pentru oprirea păşunatului şi paza plantaţiunilor sau a lucrărilor efectuate, contrar Statul va angaja pădurari în comptul lor.

Defrişarea

Art. 26. Defrişarea pădurilor, în afară de cazurile prevăzute de legile pentru reformă agrară şi pentru înfiinţare de păşuni comunale, este interzisă.

Se consideră ca defrişare scoaterea tulpinelor din pământ, păşunatul vitelor în însămânţişurile naturale, în plantaţiuni şi în lăstaruri mai mici de 10 ani, incendierea unei păduri, precum şi exploatările vicioase, cari conduc în total sau în parte la distrugerea unei păduri.

Defrişarea se poate permite numai în următoarele cazuri:

a) Când va fi necesar a se da un perimetru mai regulat unei păduri, fără ca întinderea defrişată să fie mai mare de 10 ha.

b) Când va fi necesitate să se construiască prin pădure case de locuit şi alte clădiri necesare exploatărei, drumuri sau alte mijloace de transport; să se creeze locuri de depozite pentru lemne, să se deschiză linii pentru separaţiunea părţilor cuvenite proprietarilor cu ocazia ieşirei lor din indiviziune.

c) Când va trebui să se dea în schimb proprietarului unui loc înfundat în pădure, o întindere de o valoare echivalentă lângă perimetrul său exterior.

d) Când întinderea porţiunei defrişate va fi compensată prin împădurirea prealabilă a unei întinderi egale de teren: şi când tinerile plante, în vârstă de cel puţin 5 ani, reprezintă toate garanţiile de reuşita împădurirei.

e) Când va fi necesitate pentru instalaţiuni de mine, de carieri de piatră, de nisip sau de lut, pentru instalaţiuni de to-

pitoare, de saline sau de alte stabilimente industriale, precum şi când va fi necesar a se creia locuri de hrană pentru trebuinţa personalului silvic de admtnistraţie şi cel de pază.

Art. 27. Defrişarea nu se va putea face decât în urma une constatări în localitate şi în urma autorizaţiei date de Casa Pădurilor.

Art. 28. Contravenienţii la dispoziţiunile art. 27 se vor pedepsi cu amendă de 1000—2000 lei de hectar şi vor fi obligaţi a împăduri părţile defrişate. Contrar această lucrare se va face de Stat pe cheltuiala proprietarului respectiv.

Secţiunea IV-a

Păşunatul în păduri.

Art. 29. Păşunatul în păduri este cu desăvărşire oprit.

Art. 30. — Contravenţiilor la dispoziţiunile art. 29 se vor aplica, pentru pădurile mai mari de 10 ani, o amendă de 5 lei pentru o oaie, un miel sau purcel, de 10 lei pentru un porc de 15 lei pentru un viţel sau mânz, de 20 lei pentru un cal, un măgar, un catâr, sau o vită mare cornută, de 25 lei pentru un cal şi de 30 lei pentru o capră.

Dacă pădurea va fi mai mică de 10 ani, amenda va fi îndoită.

Art. 31. — Proprietarul pădurei, în care se practică păşunatul în contra legei, se va pedepsi cu o amendă îndoită decât acea prevăzută în art. precedent.

Art. 32. — Proprietarul vitelor cari se vor găsi în pepiniere sau în plantaţiuni mai tinere de 10 ani, precum şi în parcurile sau grădinile destinate unui uz public, se va pedepsi cu o amendă întreită.

Caprele şi porcii găsiţi fără păzitori în lăstaruri, în însemînţişuri sau plantaţiuni, în parcuri şi pepinere, vor fi împuşcaţi şi lăsaţi la dispoziţia proprietarilor lor. Dacă acestia nu sunt cunoscuţi, personalul silvic va anunţa imediat pe şeful postului de jandarmi din apropiere, care, transportându-se imediat în localitate, va ridica animalul vânzându-l prin licitaţie publică în azisienţa primarului şi notarului comunei. Preţul rezultat se va da în folosul orfanilor de răsboiu.

Art. 33.—Delicuenţii despre cari se vorbeşte mai sus, vor fi condamnaţi şi la despăgubiri, cari, în nici un caz, nu vor fi mai mici decât îndoitul amenzei de la art. 30.

Secţiunea V-a

Incendiile în Păduri

Art. 34.—Focul în pădure, precum şi la o distanţă de 100 m. de aceasta, nu este permis decât numai cu autorizaţiunea personalului silvic local.

Se poate însă face focul în pădure în locurile destinate pentru stână şi numai pentru trebuinţele ei, în părţile locuite de pădurari, de tăetori de lemne şi alţi lucrători, în porţiunile de păduri aflate în exploatare, de către agenţii silvici aflaţi în lucrări, precum şi de către acei cari iau parte la vânători. Ei se vor îngriji însă la plecarea lor, ca să-l stingă sub pedeapsă de a fi supuşi la o amendă de 500—2000 lei în afară de pedepsele prevăzute de codul penal şi a despăgubirilor datorite.

Art. 35. — Cel care, prin neglijenţa lui, a provocat un incendiu în pădure, va fi pedepsit cu închisoare dela 1 lună până la 6 luni.

Afară de aceasta el va fi condamnat la plata daunelor suferite de proprietarul pădurei.

Dacă însă, prin măsurile ce va fi luat, a reuşit să oprească incendiul, fără să se fi cauzat vre-o pagubă, el va fi scutit de orice pedeapsă.

Art. 36. — Acela care trecând printr'o pădure, sau prin vecinătatea ei, dă peste un foc părăsit şi nestins încă, este obligat, de a-l stinge singur şi în mod complect. Dacă însă nu poate face aceasta, sau dacă a observat că pădurea a luat foc într'un punct oarecare, el este dator să dea de ştire imediat proprietarului sau personalului său silvic, primăriei sau postului de jandarmi cel mai apropiat. Contrar va fi pedepsit cu o amendă de 200—300 lei.

Art. 37. — Autoritatea comunală sau jandarmeria anunţată, va avea dreptul pentru stingerea incendiului, de a obliga pe locuitorii din comuncle vecine cu pădurea de a ieşi imediat la locul sinistrului cu uneltele necesare, ca: sape, lopeţi de fier, târnăcoape, topoare, găleţi de apă etc.

Conducerea lucrărilor pentru stingerea incendiului revine agentului silvic mai mare în grad, aflat la faţa locului, sau în lipsa

Art. 38. — Locuitorii, cari la somaţiunea făcută vor refuza să ia parte la stingerea focului, precum şi funcţionarii cărora li s'a adus la cunoştinţă existenţa incendiului dar cari nu au luat imediat măsuri pentru stingere, vor fi amendaţi cu câte o amendă de 200—300 lei ;

Locuitorii cari iau parte la stingerea focului, sunt datori a se supune ordinelor date de conducători.

Secţiunea VI-a

Distrugerea Insectelor

Art. 39. — Proprietarii de păduri sunt ţinuţi a executa dispoziţiunile, ce se vor lua, de către autorităţile silvice spre a se împiedica daunele ocazionate de insecte, sau pentru a se preîntâmpina estensiunea lor.

In caz când proprietarii nu se vor conforma, lucrările necesare se vor face de personalul silvic al Statului în socoteala lor, iar cheltuelile făcute se vor încasa, fără somaţiune sau judecată, ci numai prin aplicarea legei de urmărire.

Secţiunea VII-a

Apărarea contra vânturilor

Art. 40. — In pădurile expuse doborârei din cauza vânturilor, se va reserva o fâşie lată de cel puţin 50 m. sub forma unei perdele, pentru apărarea pădurilor depe proprietăţile vecine. Această fâşie de pădure nu se va putea exploata, decât atunci când pădurile, în folosul cărora a fost reservată, a ajuns vârsta de exploatabilitate. Până atunci ea va putea fi tratată numai în codru grădinărit.

Contravenienţii vor fi răspunzători faţă de proprietarii vecini de daunele cauzate.

CAPITOLUL IV.

Secţiunea I-a

Exploatarea pădurilor Statului, judeţelor, comunelor, aşezămintelor publice şi de bine facere

Art. 41. — Pădurile de protecţie din regiunea de munte nu se pot exploata decât în codru grădinărit şi cu condiţiunea ca posibilitatea să nu depăşească creşterea anuală.

lui şefului postului de jandarmi, primarului comunei, sau orcărui reprezentat al autorităţei publice mai mare în grad.

Art. 42. — Vânzarea pădurilor spre exploatare prevăzute la art. 15 nu se va putea face, decât în baza unei adjudecaţiuni precedată de licitaţiune publică ţinută conform regulelor prevăzută de legea comptabilităţei Statului.

Art. 43. — Casa pădurilor este autorizată de a vinde din pădurile Statului şi cele administrate de Stat prin buna învoială, şi până la o valoare de 100.000 lei, porţiuni din pădure sau cantităţi de material lemnos. Asemenea vânzări nu se pot face însă decât pe baza unei estimaţiuni şi în limitele posibilităţei stabilite prin amenajamente, programe technice, etc., în folosul cooperativelor săteşti şi numai pentru trebuinţele personale ale membrilor acestor cooperative.

In caz când valoarea materialului lemnos trece peste 100.000 lei, cooperativele săteşti îl pot obţine numai pe cale de licitaţiune publicată după normele legei comptabilităţei Statului.

In localităţile în cari suprafaţa pământului cultivabil este redus şi unde locuitorii pe lângă creşterea vitelor se ocupă cu lucrul în pădure, după ţinerea unei singure licitaţiuni se va putea vinde pe preţul zilei din pădurile Statului şi celor administrate de Stat, în limitele posibilităţii lor anuale, dacă preţul oferit întrece pe cel rezultat la licitaţie, precum şi pe cel de estimaţie.

Art. 44. — Casa Pădurilor prin organele sale va putea vinde, pe bază de tarife cari se vor întocmi la intervale de cel mult trei ani, lemnele de foc, de lucru, şi de construcţiuni necesare micilor industriaşi şi locuitorilor din sate şi oraşe, cari nu fac parte din societăţi cooperative pentru trebuinţele lor proprii.

Art. 45. — Este cu desăvârşire interzis vânzarea pentru speculă, cedarea sau înstrăinarea sub ori ce formă, a materialului lemnos cumpărat pe preţul de estimaţie sau pe bază de tarife, în caz contrar vor fi pedepsiţi co o amendă egală cu valoarea întreită a materialului înstrăinat :

Art. 46. — Produsele pădurilor prevăzute la art. 15 alin. b, c, d şi e, cari vor fi plătite după tarifele în vigoare vor servi, în primul rând, la satisfacerea trebuinţelor proprietarilor respectivi, restul se va vinde după normele stabilite pentru pădurile Statului ; Din veniturile anuale ce vor scădea mai întâi cheltuelile de administraţie şi de pază, cele necesare pentru lucrările

tehnice şi de împădurire, impozitele, preţul de expropriere, iar restul veniturilor se va distribui proprietarilor potrivit drepturilor lor.

Art. 47. — Casa Pădurilor va putea dispune ca din veniturile pădurilor administrate de Stat să se creieze fonduri speciale pentru preîntâmpinarea cheltuelilor necesare lucrăriior silvice tehnice şi pentru regenerarea acelor păduri.

Art. 48. — Proprietarii de păduri, precum şi inginerii silvici din serviciul Statului sau dela particulari, sunt datori să depună la grefa tribunalului situaţiunei imobilului, tiparul ciocanelor silvice întrebuinţate la diferite lucrări silvice. Neîndeplinirea acestei formalităţi va atrage pentru proprietari contravenienţi, amendă de 1000-2000 lei, iar inginerii silvici vor fi supuşi penalităţilor prevăzute de legea de organizare a corpului silvic.

Art. 49. — Din momentul primirei permisiunei de exploatare şi până nu va fi obţinut deplină descărcare, exploatatorul unei păduri este răspunzător pentru daune şi interese de toate delictele silvice comise în coprinsul şi în jurul locurilor de exploatare până la o distanţă de 200 m. Această răspundere încetează dacă prepuşii, lucrătorii sau oamenii lui, vor fi înştiinţat, în termen de cel mult, 8 zile dela comiterea delictului, organele silvice respective, pe proprietarii pădurei, sau pe representanţii lor cari sunt datori să urmărească şi să constate delictele comise. Răspunderea exploatatorului nu va înceta nici după descărcarea dată de organele silvice, dacă se va constata că această descărcare a fost dată în mod fraudulos.

Art. 50. — Posibilitatea fixată prin amenajament, regulament de exploatare sau studiu sumar nu va putea fi depăşită decât în cazuri de forţă majoră bine constatată şi ceea ce se va tăia în plus într'un an se va scădea din posibilităţile viitoare ale deceniului în curs.

Secţiunea II

Transportul lemnelor pe uscat

1) Transportul pe uscat:

Art. 51 — Când transportul lemnelor prin proprietatea de care aparţine pădurea destinată exploatărei nu s'ar putea face, sau ar costa prea mult, scoaterea lor până la cea mai

apropiată cale de comunicaţie publică se va face şi pe proprietăţile străine, fie pe drumurile existente, ca : jilipuri, căi ferate drumuri de şlit, planuri înclinate, funiculare, etc. sau pe cele ce se vor înfiinţa de exploatator, acesta fiind obligat să despăgubească pe proprietar de toate daunele ce i s'ar ocaziona.

In acest scop, după cererea părţei interesate, direcţiunea regională silvică în urma unei constatări locale prin organele sale, care se va face după trecerea a cel puţin 30 zile, va hotărî despre necesitatea transportului lemnelor prin proprietăţi străine şi va determina : locul pe unde se va putea face în modul cel mai puţin vătămător pentru aceste proprietăţi, timpul cât el va dura şi suma cuvenită ca despăgubire proprietarilor respectivi. La fixarea despăgubirei, pe lângă celelalte elemente de apreciere, direcţiunea regională silvică va ţine seamă, în cazul când trecerea se va face pe drumuri existente, atât de cheltuelile făcute cu construcţia lor, cât şi de cele necesare cu întreţinerea lor, iar când trecerea ar urma să se facă pe drumuri ce trebuesc înfiinţate din nou, spezele de construcţie şi de întreţinere privesc numai pe exploatator. Dacă părţile nu s'ar mulţumi cu această sumă, ele se pot adresa justiţiei, dar numai în ce priveşte quantumul despăgubirei, iar nu asupra utilităţei şi condiţiunilor de trecere. Până la prouunţarea unei sentinţe definitive transportul lemnelor nu poate să fie împedicat, dacă s'a depus despăgubirea fixată de direcţia regională respectivă.

Art. 52. — In caz când exploatatorul ar voi, să înfiinţeze o linie ferată pentru transportul materialului lemnos, el nu poate face aceasta decât conformându-se condiţiunilor stabilite prin legea pentru construcţiunea şi exploatarea căilor ferate din iniţiativă privată din 28 Martie 1900, cu modificările din 31 Mai 1905. După aceleaşi norme se va proceda şi în ceeace priveşte constatarea utilităţei şi acordarea de despăgubiri pentru locurile necesare pentru încărcarea, descărcarea şi depozitarea lemnelor destinate a fi transportate pe uscat şi pe apă. Aceste locuri în nici un caz nu trebue să fie alese pe albiile râurilor, ci întotd'a-una d'asupra nivelului celui mai ridicat al apelor de inundaţie.

In caz de trebuinţă organele silvice însărcinate cu cercetarea locală, va dispune şi asupra lucrărilor pentru consolidarea malurilor şi a altor construcţiuni trebuitoare, proprietarul tere-

nului folosit având însă dreptul de a pretinde desființarea instalațiunilor de transport și a construcțiunilor făcute după expirarea termenului acordat pentru concesiune.

Transportul pe apă

Art. 53. — Proprietarii sau exploatatorii de păduri, vor putea să-și transporte pe apă lemnele, fie în stare liberă sau sub formă de plute, pe apele pe care până acum s'a executat un asemenea transport. Pe acele cursuri de apă însă pe care transportul lemnelor în stare liberă sau sub formă de plute nu s'a exercitat încă, precum și pe acele cursuri de apă unde pentru efectuarea unui asemenea transport există, sau va fi nevoie de construcțiuni hidraulice ca: opusturi, stăvilare sau alte reținere de apă, precum și de lucrări technice pentru apărarea malurilor și a instalațiunilor agricole și industriale aflate în ființă, aceste construcțiuni precum și transportul nu se vor putea face, decât în baza unei autorizări prealabile din partea direcțiunii regionale.

Cererea pentru obținerea autorizării se va înainta însoțită de un memoriu amănunțit cu indicațiunea cantității și felului lemnelor de plutit, arătarea locului pe unde se începe și unde se termină plutirea, precum și de un plan de situație al cursului de apă pentru care se cere autorizarea.

In acest memoriu și plan se va arăta în mod detaliat construcțiunile bidraulice, morile, canalurile, lucrările de apărarea malurilor sau de regularea cursului acelei ape, în fine toate lucrările existente pe cursul sau malurile apei, precum și acelea ce se proectează a se face.

In termen de 10 zile dela primirea autorizării concesionarul este obligat de a o înainta primarului sau primarilor comunelor, pe teritoriul cărora se va face plutirea, cari sunt datori a o afișa de îndată la ușa primăriilor comunelor pe teritoriele cărora urmează a se face construcțiunile, constatând aceasta prin dresare de proces verbal cu dată certă.

In timp de o lună dela afișare toate persoanele interesate vor putea face observațiunile lor, sau vor putea formula noi cereri de plutire. După expirarea acestui termen organele silvice, în azistența autorităților comunale respective, vor face o constatare la fața locului, înaintând direcțiunei regionale rezultatul spre decidere.

Art. 54. — Autorizarea se va da numai pentru cantitatea materialului lemnos, de care dispune proprietarul sau exploatatorul de pădure şi numai pentru durata exploatărei pădurei plus 2 ani cel mult dela terminarea tăerei.

Când sunt mai multe cereri de autorizare şi cei interesaţi nu se pot înţelege între dânşii, ea se va acorda aceluia, care va avea să transporte cantitatea cea mai mare de material lemnos pe distanţa cea mai lungă şi de valoarea cea mai mare.

Nu se poate da autorizare, decât aceluia care va prezenta garanţii serioase de solvabilitate pentru a putea despăgubi pe proprietarii riverani de daunele, ce eventual li s'ar putea produce prin faptul transportului.

Nu se va încuviinţa nici o autorizare de plutire, dacă prin construcţiunea opusturilor sau altor instalaţiuni pentru reţineri de apă, s'ar putea ocaziona pagube mai mari decât mijloacele cunoscute ale aceluia care a cerut'o, precum şi atunci când construcţiunile în chestiune ar face cu neputinţă funcţionarea instalaţiunilor industriale sau agricole în fiinţă, a căror utilitate ar fi mai mare decât aceea a transportului lemnelor prin plutire, afară dacă solicitatorul de a obţine concesiunea îşi va lua obligaţiunea de a executa lucrările trebuitoare pentru apărarea malurilor, pentru asigurarea funcţionărei instalaţiilor existente şi a trecerei peste acele ape.

Când pentru exercitarea plutirei vor trebui transformate instalaţiunile existente, solicitatorul de a obţine concesionarea va trebui să suporte cheltuelile de transformare şi va despăgubi pe proprietar de pierderea folosinţei pe timpul transformărei.

Înfiinţarea de noi opusturi, străvilare, zăgazuri sau alte reţineri de apă, nu se poate încuviinţa, de cât dacă acestea nu împedică funcţionarea celor existente.

Art. 55. — Autorizarea de plutire odată acordată pentru un curs de apă, sau o anumită porţiune dintrînsul, nu se mai poate da o nouă autorizare altei persoane pentru timpul duratei primei autorizări, afară numai dacă cantitatea materialului lemnos pentru care s'a dat autorizarea, este mai mică decât capacitatea de transport a cursului de apă, sau dacă în timp de 5 ani consecutivi primul consesionar n'a transportat anual întreaga cantitatea de lemne, pentru care a primit autorizarea. In cazul acesta noul concesionar va avea şi dânsul dreptul să se folosească de acel

curs de apă, cu condițiune de a nu stânjeni în folosința lor pe vechii concesionari și de a plăti aceluia care a obținut autorizarea, despăgubirea pe care o va fixa direcțiunea regională silvică ținând seamă de amortizarea cheltuelilor de construcție și a celor necesare pentru curățirea și regularea albiei.

Cei nemulțumiți de această despăgubire au dreptul de apel la Curtea de Apel, din rezortul căreia face parte pădurea exploatată în termen de 15 zile de la notificarea deciziunei instanței competinte. Deciziunea Curței este definitivă fără drept de recurs.

Până la pronunțarea unei sentințe definitive transportul lemnelor nu poate fi impedecat, dacă s'a depus despăgubirea fixată de direcțiunea regională.

Art. 56. — Cel care a obținut autorizarea, este obligat să țină construcțiunile în bună stare, să facă lucrările necesare pentru apărarea malurilor, a clădirilor și a instalațiunilor hidraulice ce sunt în cursul apei, toate acestea subsancțiunea de a i se revoca autorizarea și fără drept de despăgubire.

El este dator să despăgubească pe riverani de stricăciunile cauzate malurilor și terenurilor vecine prin lovirea lemnelor transportate în stare liberă sau în formă de plute, cum și prin revărsarea apelor slobozite.

Conscesionarul, cu cheltuiala căruia s'a efectuat opusturile și celelalte instalațiuni, are dreptul pe timpul concesiunei sale de a stabili regulile de funcționarea transportului și a construcțiunilor făcute, în cazul când s'a acordat dreptul de a transporta lemne pe același curs de apă la mai mulți proprietari sau exploatatori de păduri.

După terminarea tansportului materialului lemnos al primului concesionar acest drept va trece asupra celor l'alți, cari, de comun acord, vor hotărâ căruia dintre dânșu i se cuvine sarcina de a stabili regulile de funcționarea transportului și a instalațiunilor executate.

Cantitatea de material, epoca, precum și ordinea în care are să se efectueze transportul de fie care concisionar, se va prevedea în autorizațile, ce se va da de direcțiunea regională. In stabilirea succesiunei transportului lemnelor se va da prioritate concesionarului mai vechiu, sau primului solicitator. In caz când cererile s'au prezentat în aceeași zi, se va da precădere aceluia, care are de transportat materialul lemnos de valoarea cea mai mare.

In anumite cazuri, direcţiunea regională silvică, va putea stabili ca transportul lemnelor diferiţilor concesionari să se facă în acelaş interval de timp fără a mai stabili ordinea în care urmează a se succeda transportul materialului deferiţilor concesionari.

Concesionarul este obligat ca construcţiunile, lucrările etc., efectuate în scopul transportului pe apă, sau pentru preintâmpinarea pagubilor cauzate prin transport, precum şi instalaţiunile pe care le-a primit de la vechii concesionari, a le întreţine în bună stare şi a le preda concesionarului însărcinat cu luarea lor în primire, înschimbul unei despăgubiri care se va stabili de direcţiunea regională silvică.

In caz când în cursul de apă unde s'a acordat concesiunea de plutire, nu se mai simte nevoie de construcţiunile hidraulice executate, ultimul concisionar este obligat de a desfiinţa pe propria sa cheltuiala acele construcţiuni spre a se lăsa liber cursul apei.

Art. 57. — Casa Pădurilor prin instrucţiuni speciale va stabili modul de aplicaţiune a dispoziţiunilor articolelor de mai sus, privitoare la transportul pe apă şi pe uscat.

Art. 58. — Vor fi supuşi la o amendă de 2000 până la 20000 lei, în afară de daunele cauzate, acei care vor face construcţiuni hidraulice şi de regularea cursurilor apelor, precum şi acei cari vor transporta lemnele pe apă, în plute sau în stare liberă, fără autorizare.

Pe lângă această amendă acei cari au făcut construcţii în vederea transportului de apă, fără a fi obţinut în mod prealabil autorizarea, sunt datori ale desfiinţa, dacă prin existenţa lor se va produce pagube proprietarilor reverani. In caz contrar această lucrare se va face pe cheltuiala lor.

Stricăciunile provenite din cazuri de forţă majoră, sau care s'ar fi putut produce şi fără instalarea opusturilor, nu cad în sarcina concesionarilor.

Art. 59. — Fie care proprietar de opusturi va face să se constate de două ori pe an prin primăria respectivă, prevenind şi pe reverani, starea construcţiunilor ce va fi făcut, spre a se putea lesne stabili în urmă degradaţiunile provenite din faptul plutirii.

Dacă cel autorizat nu a luat măsuri a se face această constatare, nu va fi admis să probeze că stricăciunile erau anterioare plutirei.

Pentru desdăunările eventuale concesionarul este obligat a depune o cauțiune, ce se va stabili de către direcțiunea regională silvică în urma unei prealabile expertize locale.

Art. 60.—Cel căruia i s'a dat autorizarea, nu poate desființa lucrările, de care nu se mai servește și nici face altele de cât cele autorizate fără încuviințarea Casei Pădurilor sub sancțiunea, în caz de abatere, a revocărei de drept a autorizării, în afară de despăgubiri.

Art. 61. — Lucrătorii vor avea dreptul să treacă pe proprietățile streine, ori de câte ori au lucrări de făcut de-a lungul malurilor.

In caz de stricăciuni, proprietarii malurilor vor fi despăgubiți.

Art. 62. — Autoritățile comunale și administrative vor ajuta pe explotatori la redobândirea lemnelor lor luate de apă.

Art. 63. — Vor fi amendați cu 1000 până la 2000 lei, acei cari nu vor anunța direcțiunea regională silvică precum și pe riverani, cel puțin cu 10 zile înainte de începerea și terminarea transportului lemnelor pe apă.

CAP. V.

Secțiunea I-a

Stabilirea dreptului de proprietate al moșnenilor sau răzeșilor, al obștenilor (Bucovina) și al conposesorilor (Transilvania) cu privire la păduri, poieni, goluri de munte etc.

Art. 64. — Pentru stabilirea drepturilor de proprietate ale moșnenilor sau răzeșilor, ale membrilor composesoratelor din Transilvania și ai obștiilor din Bucovina aflate în devălmășie, cu privire atât la pădurile ce stăpânesc, cât și la pășunele, fânețele și locurile de arătură aflătoare în poienile și locurile goale din interiorul sau dinprejurul perimetrului pădurilor lor, precum și la golurile de munte destinate pășunatului, se institue o comisiune compusă din judele de ocol, din administratorul plășei și din controlorul fiscal al locului unde este situată proprietatea, care comisiune va fi prezidată de judele de ocol. Drepturile moșnenilor sau răzeșilor, al obștenilor și membrilor composesoratelor care au fost stabilite prin sentințe definitive se vor respecta și pe viitor.

Dacă imobilul face parte din mai multe comune sau chiar

județe ori plăși, oricare din judecători, din ocolul căruia ar face parte o porțiune din imobil, e dator și are competința de a instrumenta pentru întreg imobilul și a face parte din comisiune.

El trage după sine în comisiune pe subprefectul și controlorul din rezortul reședinței judecătoriei. In asemenea cazuri, și dacă mai mulți judecători au luat inițiativa operațiunii, conducerea ei rămâne aceluia, care a luat-o mai întâiu.

Judecătorul e dator ca, în termen de o lună dela promulgarea legii de față, prin notarii comunelor din ocolul său, să se informeze de cetele de moșneni sau răzeși, de obșteni sau composesorate aflătoare în fiecare comună, de numele persoanelor cari le compun pe cât va fi posibil, de numele generic al proprietății, de numele parohului și al dirigintelui școlii din comuna situației imobilului.

Notarul e dator, până în 15 zile dela primirea adresei judelui de ocol, să-i dea toate aceste informațiuni, sub pedeapsa unei amende dela 500—1000 lei, care i se va aplica de judele de ocol în mod definitiv.

Treptat cu primirea acestor informațiuni, comisiunea va proceda la lucrare, care va trebui terminată pentru toate imobilele cetelor de moșneni sau răzeși, ale obștiilor (Bucovina) sau ale composesoratelor (Transilvania) din ocolul său, până în opt luni eela promulgarea acestei legi.

Spre acest sfârșit, judele de ocol este dator, ca printr'o citație colectivă să încunoștiințeze obști de ziua, când comisia va descinde în comună.

Art. 65. — Citațiunea va cuprinde :

a) Numele obștiei,

b) Numele generic al proprietății.

c) Ziua și ora descinderei în comună.

d) Invitarea obștei de a se prezenta în localul primăriei situațiunii imobilului cu orice acte, planuri, sau titluri de posesiune privitoare la drepturile ei.

Citația se va trimete de judele de ocol, pe lângă o adresă a sa, parohului, dirigintelui școlii și notarului comunei situațiunei imobilului.

Notarul o va afișa de îndată la ușa primăriei, constatând aceasta prin dresare de proces-verbal, pe care îl va trimite judelui de ocol. Preotul o va ceti în biserică în prima Duminică

dela primire şi va trimite îndată judelui de ocol adeverinţa de primire, în care va menţiona şi ziua când a cetit-o în biserică, învăţătorul va trimete de asemenea adeverinţă de primire şi va căuta să răspândească printre moşneni această încunoştiinţare.

Dacă imobilul face parte din diferite comune, trimiterea citaţiei notarului, parohului şi dirigintelui şcolii uneia din comune este deajuns.

Asemenea, dacă în comună sunt mai multe parohii şi şcoli, trimiterea citaţiei la unul din parohi sau diriginte de şcoală este de ajuns.

Dacă din contră nu va fi preot, ori învăţător în comună, sau numai unul din ei, exemplarele de citaţie destinate acestora nu se vor scoate de judele de ocol.

Judele de ocol e dator a trimite citaţia în timp util, iar descinderea comîsiunii nu poate avea loc înainte de 15 zile dela afişarea citaţiunii la uşa primăriei.

El va încunoştiinţa de asemenea prin adresă pe ceilalţi membri ai comisiunei de ziua descinderii, cel puţin cu opt zile înainte de ziua fixată.

Art. 66. — La ziua fixată comisiunea, în asistenţa notarului, care va servi ca secretar al ei, va asculta pe toţi moşnenii sau răzeşii, membrii obştiilor (Bucovina) sau ai composesoratelor (Transilvania) cari se vor prezenta, va examina titlurile, răfuelile dintre ei, hotărniciile şi planurile prezentate de fiecare, va descinde la imobil, va face măsurătoarea prin Ingineri, de va fi nevoe, va lua orice informaţiune şi va face orice investigaţiuni cu privire la obiceiurile locale, la drepturile şi posesiunea lor, va asculta martori, va cerceta ori ce acte de ori ce fel i s'ar prezenta, va statua chiar cu privire la drepturile celor ce nu s'ar prezenta şi, prin derogare dela dispoziţiunile codului şi procedurii civile, va stabili drepturile privitoare la averile dotale, la acelea ale minorilor, interzişilor, persoanelor puse sub consiliu judiciar şi absenţilor, chiar când aceştia nu ar avea reprezentanţi legaţi, sau când ar fi lipsă, judecătorul putând chiar la faţa locului să numească reprezentanţi legali minorilor şi incapabililor şi uza de toate mijloacele pentru a constata existenţa şi proporţia unor asemenea drepturi, va primi pe soţi ca reprezentanţi de drept, pentru părţile dotale şi parafernale, — cu un cuvânt, comisiunea va uza de puterile cele mai largi pentru a stabili

drepturile fiecăruia din devălmaşi, fără a fi nevoe pentru femeile măritate de autorizaţia soţului, pentru minori şi ceilalţi incapabili, de îndeplinirea formalităţilor de autorizare, cerute de codul şi procedura civilă.

Dacă lucrarea nu se va putea termina într'o singură zi, dânsa va continua fără întrerupere şi în zilele următoare până la terminare.

Asupra întregei sale operaţiuni, comisia va da o decizie semnată de toţi membrii prezenţi, putând lucra chiar cu doi membri, dintre care judele de ocol trebue să fie prezent neapărat. Pe lângă deciziunea-sa, comisia va dresa şi o tabelă, care va face parte întegrantă din deciziune şi care va cuprinde: numele obştei, numele membrilor ei, calitatea lor, de sunt majori, minori sau incapabili, numele imobilului, natura şi întinderea lui aproximativă, precum şi proporţiunea dreptului fiecărui în imobil.

Deciziunea comisiunii şi tabela care o însoţeşte, se vor afişa îndată de judele de ocol la uşa primăriei respective şi, până în trei zile dela pronunţarea lor, şi la uşa judacătoriei. Această afişare se va constata prin dresare de proces-verbal semnat, pentru afişarea la comună, de membrii comisiunei prezenţi la darea deceziuni şi de notar; pentru afişarea la judecătorie, de judecător sau stagiar şi de grefier.

Pentru fiecare imobil judele de ocol va ţine un dosar separat.

El e dator a trimite din oficiu direcţiunei regionale silvice respective copie depe decizia comisiei şi după tabelă precum şi a da copii de pe dânsele ori cât ar cere.

Art. 67. — In termen de două luni dela data afişărei deciziunei comisiunei la uşa judecătoriei, oricine are dreptul a face apel în contra deciziunii comisiunii la tribunalul judeţului, de care depinde judecătoria, fie că a fost ori nu prezent înaintea comisiunei.

Femeia măritată face apel fără autorizaţia soţului, soţul poate face apel fără mandat, chiar pentru drepturile parafernale ale soţiei, reprezentanţi legali ai minorilor şi interzişilor, fără autorizaţia consiliului de familie, care nu e necesară nici pentru a sta în instanţă. Pentru cei puşi sub consiliu judiciar, pot face apel ei sau consilierul lor judiciar. Pentru minori şi interzişi au încă dreptul de a face apel, tot în termenul de mai sus, primarul

comunei, notarul, preotul, învățătorul, procurorul tribunalului, minorul mai mare de 14 ani și ori ce altă persoană.

In petiția de apel se va arăta numele obștiei sau al composesorului, domiciliul apelantului, calitatea în care face apelul, numele și situația imobilului, data deciziunii apelată, iar apelul va fi însoțit și de o copie depe el.

Tribunalul, îndată ce va primi un apel, va cere dosarul de la judecătorie.

Nu va fixa termenul la nici un apel, până când din dosarul judecătoriei nu va constata, că a expirat termenul de apel. Atunci va forma un singur dosar pentru toate apelurile făcute contra deciziunii comisiunii, pe care din oficiu le va declara conexe printr'un proces-verbal și va fixa o singură zi de judecată. Pentru acea zi se va scoate o singură citație pe numele obștei, sau a composesoratului care va servi ca chemare la înfățișare, atât pentru apelanți cât și pentru obștie. Citația se va face după regulile prevăzute la Art. 75 alin. II, proc. civilă.

Dacă judecata se va amâna la ziua fixată pentru cauze legale, sau ar fi nevoe de cercetări locale ori expertize, totuși președintele tribunalului e dator a fixa termenele de înfățișare și a face ca toate lucrările preparatorii să fie făcute în timp util, pentru ca sentința tribunalului să fie pronunțată până în maximum trei luni, socotite din ziua expirării termenului de apel sub sancțiunea, în caz de abatere, de pedepse disciplinare.

Apelurile de asemenea natură se vor fixa, chiar în zilele în care tribunalul, după regulamentul său interior, nu judecă apeluri; ele se vor cerceta cu precădere înaintea tuturor proceselor din acea zi și, dacă nu se va termina într'o zi, se va continua fără întrerupere în zilele următoare până la terminare. Tribunalul va judeca cu cu cel puțin doi judecători. Ministerul public va pune concluziuni.

Tribunalul, apreciind toate titlurile prezentate și dovezile făcute, va pronunța sentința sa.

Sentința se va redacta de un judecător și se va prevedea într'însa numele acelui judecător.

Sentința tribunalului e definitivă, nesupusă opoziției, însă cu drept de recurs în Casație în termen de 30 de zile dela pronunțare chiar în cazul când a fost dată în lipsă. Curtea de Casație va judeca până într'o lună, cu precădere înaintea tuturor

proceselor dela ordinea zilei şi fără opoziţie. Recursul suspendă executarea.

Tribunalul, pe baza sentinţei ce ar pronunţa, va forma până în 5 zile dela pronunţare, o nouă tabelă definitivă, întru cât nu s'ar fi făcut apel la curtea de Casaţie, care va cuprinde toate enunţările tabelei comisiunei, şi care se va semna de completul, care a luat parte la judecată.

Art. 68. — Până în opt zile dela pronunţarea sentinţei, ea trebue să fie trecută în condica de sentinţe a tribunalului şi îndată după dânsa se va trece tabela vorbită mai sus, care va face parte integrantă din sentinţă. Ele se vor trece şi în registrul de transcripţiuni imobiliare, atât cartea funduară cât şi cartea cadastrală.

Preşedintele tribunalului e dator a trimite din oficiu, copii depe sentinţă şi tabelă, certificate de ei ca fiind conform cu originalele şi cu menţiunea că sunt transcrise, judelui de ocol respectiv până în zece zile dela transcrierea lor în registrul tribunalului, iar judecătorul până în cinci zile dela primire este dator ale trece într'un registru special numit, „Registrul drepturilor moşnenilor sau răzeşilor, al obştiilor (Bucovina) sau al composesoratelor (Transilvania).

Art. 69. — Dacă preşedintele tribunalului, până în două luni dela afişarea deciziunii comisiunii la judecătoria de ocol, nu va cere judecătoriei dosarul afacerii, judecătorul din oficiu este dator a-l trimite tribunalului.

Preşedintele tribunalului va avea grijă să examineze acel dosar, şi când vor fi trecut 2 luni dela afişarea deciziunei comisiunei la judecătoria fără să se fi făcut apel contra ei de nimeni, el este dator a încheia un proces-verbal, constatând ne apelarea şi rămânerea ei definitivă, şi va face menţiune de aceasta pe decizia comisiunei şi pe tabela ei, ordonând grefei a transcrie procesul său verbal, decizia comisiunei şi tabela ei, făcând menţiune pe ele de efectuarea acestei operaţiuni. Termenul, în care ea se va face, va fi acela prevăzut la articolul precedent.

După transcriere va înapoia din oficiu judelui de ocol dosarul cu menţiunile făcute pe originala decizie a comisiunei şi pe tabelă, că n'a fost apelate, precum şi copie legalizată de preşedinte depe procesul său verbal. Judele de ocol, primind toate

acestea, le va transcrie îndată în registrul menţionat la articolul precedent.

Art. 70. — După ce tabela a rămas definitivă şi s'a transcris, ea constitue un titlu definitiv pentru toţi cei cari au fost prezenţi sau reprezentaţi, în modul indicat de această lege, înaintea uneia din cele două instanţe de fond.

Aceştia nu vor putea invoca între ei, sub nici un motiv şi pe nici o cale, alte drepturi asupra imobilului, decât cele prevăzute în tabela definitivă.

Toţi acei, care vor pretinde că au fost omişi, sau au fost înscrişi cu drepturi mai mici decât ar avea şi nu vor fi fost prezenţi sau reprezentaţi în modul indicat de această lege, înaintea nici uneia din cele două instanţe de fond, îşi vor putea stabili drepturile lor, pe cale de acţiune ordinară înaintea tribunalului, care va judeca ca primă instanţă.

Acţiunea se va îndrepta în contra reprezentanţilor obştiei, desemnaţi conform acestei legi.

Pe baza hotărîrilor definitive ce se vor da, se vor face cuvenitele îndreptări în tabela definitivă, precum şi în registrele ribunalului, judecătoriei unde ea este transcrisă, după care se va rimite copii şi direcţiunei regionale silvice respective.

Numai dela data acestei rectificări, noii înscrişi vor putea exercita drepturile lor de codevălmaşi.

Drepturile dobândite până atunci, conform acestei legi, de către cei de al treilea, se vor respecta.

Nouii înscrişi nu vor putea, în nici uu caz, cere nici valoarea fondului, nici veniturile pe trecut, decât numai în contra obştiei şi nu vor putea urmări pentru acoperirea lor, decât veniturile nedistribuite încă şi cele viitoare.

Ei nu vor putea înfiinţa nici sequestru asigurător, nici sequestru judiciar în timpul judecăţei.

Comisiunea instituită în baza art 29 va introduce în tabele toate modificările drepturilor de proprietate cari au avut loc până la promulgarea legei.

Art. 71. — Impărţeala pădurilor, proprietatea moşnenilor sau răzeşilor, ale obştiilor (Bucovina) sau ale composesoratelor (Transilvania) nu se poate face decât prin justiţie şi numai dacă unanimitatea codevălmaşilor o va cere, precum şi dacă judecata va constata că imobilul se poate comod împărţi în natură.

In timpul procesului de împărţire nu se poate cere, nici înfiinţa sequestrul judiciar.

In caz când obştia se află în indiviziune cu o persoană morală sau cu particulari, cari, ei sau autorii lor, nu au făcut parte din obştie, eşirea din indiviziune se va face conform dreptului comun. Instrăinările, făcute în Transilvania, Banat, Crişana şi Maramureş până la 1 Decemvrie 1918, iar în celelalte provincii alipite până la promulgarea acestei legi, de unul şau mai mulţi moşneni sau răzeşi, obşteni (Bucovina) ori composesori (Transilvania) a dreptului lor indiviz, nu pot avea alt efect decât a substitui pe cumpărător în aceleaşi drepturi indivize, pe cari le avea vânzătorul, rămânând cumpărătorul supus la toate restricţiunile acestei legi.

Art. 72. — Instrăinarea drepturilor indivize în pădurile moşnenilor, răzeşilor, ale obştiilor (Bucovina) şi ale composesoratelor (Transilvania); sau a loturilor lor în urma împărţelei, fără deosebire dacă vânzarea se face unei persoane străine sau făcând parte din obştie, sunt valabile numai dacă se vor face cu aprobarea ministerului de domenii.

Statul poate cumpăra drepturi indivize dela moşneni sau răzeşi, dela composesori (Transilvania) sau dela membrii obştiilor (Bucovina), sau loturile fixate prin împărţeală, având dreptul de preferinţă. Ori ce vânzare făcută cu călcarea acestei legi, este nulă de drept.

Art. 73. — Pădurile moşnenilor sau răzeşilor cari au fost împărţite în natură pe baza art. 36 din codul silvic din 1910, precum şi cele ale obştiilor (Bucovina) sau composesoratelor (Transilvania) care urmează a fi divizate pe temeiul sentinţelor judecătoreşti, în ce priveşte exploatarea şi administrarea acestor păduri, starea de diviziune continuă mai departe şi se va face conform dispoziţiunilor acestei legi.

Pădurile moşnenilor sau răzeşilor, ale obştiilor şi composesoratelor nu se pot înstrăina.

Secţiunea II

Exploatarea pădurilor stăpânite de moşnenii sau de răzeşii de obştii (Bucovina) sau de composesorate (Transilvania) în devălmăşie

Art. 74. — In termen de o lună dela transcrierea *tabelei definitive*, care stabileşte drepturile moşnenilor sau răzeşilor, precum şi a membrilor obştiilor şi ai composesoratelor în de-

vălmăşie, judecătorul de ocol este dator ai convoca obştia într'o adunare generală, fixând ziua şi locul unde se va ţine adunarea, spre a-şi constitui aşezământul său cu privire la averea în devălmăşie.

Chemarea se va face prin citaţiune colectivă, pe numele obştei, înmânată în modul indicat la art. 65 iar adunarea sub preşedinţia judecătorului de ocol, se va ţine în comuna sau în satul unde se găseşte fiecare obştie sau composesorat.

Adunarea moşnenilor sau răzeşilor devălmaşi, a obştenilor sau a composesorilor este legal constituită, dacă se presintă copărtaşi, reprezentând peste jumătate din drepturile indivize stabilite prin tabela definitivă şi transcrisă.

Dacă la prima chemare nu se presintă moşneni în condiţiunile prevăzute de alineatul precedent, judele de ocol va constata aceasta prin proces verbal şi va fixa o nouă zi de întrunire, al cărei termen nu va fi nici mai scurt de 15 zile, nici mai lung de 20, socotit din ziua primei convocări. Pentru acest nou termen va fi citată tot după normele de mai sus.

La acest de al doilea termen, adunarea este legal constituită, ori care ar fi proporţia de drepturi pe care ar prezenta o moşnenii sau răzeşii obşteni, ori composesorii prezenţi.

Art. 75. Moşnenii sau răzeşii, obştenii sau composesorii, întruniţi în modul de mai sus, îşi vor alcătui *aşezământul* lor în care vor indica :

a) Numirea proprietăţei devălmaşe şi locul unde este situată ;

b) Numele şi domiciliul tuturor moşnenilor sau răzeşilor, obştenilor, ori composesorilor devălmaşi, precum şi partea pe care fiecare din ei o are în proprietatea stăpânită în devălmăşie conform tabelei definitivă şi transcrisă ;

c) Dispoziţiuni privitoare la modul cum se va face numirea administratorilor cetei de moşneni sau răzeşi, obşteni ori composesori. la numărul şi durata funcţiunei lor, precum şi la fixarea drepturilor şi îndatoririlor acestora;

d) Dispoziţiuni privitoare la modul cum se vor ţine întrunirile devălmaşilor, la numărul de voturi ce va trebui să se obţină pentru ca o hotărîre a întrunirei să poată fi valabilă şi la puterea ce aceste hotărîri vor avea faţă de devălmaşi sau faţă de cei de al treilea ;

e) Dispoziţiunile privitoare la cheltuelile comune, la darea socotelilor şi la distribuirea beneficiilor realizate din exploatarea pădurilor, din păşune, făneaţă şi terenurile de arătură ;

f) Dispoziţiuni privitoare la modul cum se vor aplana neînţelegerile ce se vor ivi între devălmaşi ;

g) Epoca la care se va fixa întrunirea anuală a devălmaşilor ;

h) Numirea primilor administratori şi fixarea salariilor lor.

In afară de dispoziţiile de mai sus, în aşezământ se vor putea trece orice dispoziţiuni prevăzute în această lege ; precum şi altele care totuşi se vor aplica chiar de nu ar fi prevăzute, judele de ocol va opri însă a se trece în aşezământ stipulaţiuni care ar contrazice fie direct, fie indirect, dispoziţiunile acestei legi.

Aşezământul pentru a fi valabil, trebue să fie făcu înscris şi aprobat de majoritatea în drepturi şi în număr a moşnenilor sau răzeşilor, obştenilor ori a composesorilor prezenţi la convocare. El se va autentifica de judele de ocol şi se va transcrie în registrul prevăzut la art. ...

Art. 76. — Dacă la a doua convocare nu s'ar prezenta de loc moşneni sau razeşi, obşteni, ori compensori, sau prezentându-se nu s'ar putea obţine majoritatea prevăzută la articolul precedent, precum şi în cazul când, prezentându se, nu ar voi să încheie aşezământul, judele de ocol este îndreptăţit a forma el însuşi aşezământul şi a numi administratorii, conformându-se principiilor stabilite în legea de faţă.

Aşezământul, alcătuit după normele de mai sus, fie de către moşneni sau răzeşi, obşteni ori composesori, fie de către judecător, este obligatoriu pentru toţi devălmaşii şi opozabil celor de al treilea din ziua transcrierei lui.

In registrul de inscripţiuni mobiliare în cartea funduară şi cadastrală se va trece asemenea, după cerere sau din ofţciu, toate schimbările ce ar surveni posterior în drepturile fiecăruia din devălmaş sau din alcătuirea aşezământului, precum şi orice indicaţiuni se vor da judelui de ocol de ministerul agriculturei şi al domeniilor privitoare la supunerea pădurei şi a golurilor regimului silvic, la amenajament sau regulament de exploatare şi, în fine, orice înstrăinări sau drepturi reale s'ar constitui de obşte sau de unii din ei asupra proprietăţei devălmaşe.

Dacă asemenea drepturi reale s'ar constitui înaintea tribunalului, grefierul e dator din oficiu a le comunica judelui de ocol respectiv pentru a fi trecute şi în acest registru.

Art. 77. — Devălmaşii vor trebui să aibă *în fiecare an*, la epoca fixată prin aşezământ, *o întrunire*, în care se vor ocupà :

a) Cu *stabilirea bugetului.*

b) Cu *luarea socotelilor.*

c) Cu *fixarea beneficiului net de distribuit*, care va fi în proporţie cu dreptul fiecăruia în devălmăşie.

d) Cu *numirea administratorilor*, cari nu pot fi mai puţini de trei, nici mai mulţi de cinci.

e) Cu *fixarea remunerariilor administratorilor*, care nu vor fi mai mari de 10% din beneficiile net realizate.

Intrunirea va avea loc în ziua şi locul fixat de administratori.

Devălmaşii vor fi înştiinţaţi de preşedinte de ziua întrunirei prin anunţuri, în care se vor indica precis chestiunile asupra cărora se vor discuta, făcute cu 25 zile înainte de întrunire. Anunţurile vor fi trimise de preşedinte primăriei locale, la ocolul silvic şi la judecătoria de ocol şi la Casa Centrală a Băncilor Populare.

Primarul e dator a afişa anunţul la uşa primăriei, constatând aceasta prin proces verbal. Trimiterea anunţurilor la celelalte autorităţi se va constata prin dovezile acestora de primirea lui.

Numai cu îndeplinirea acestor formalităţi, adunarea este legal constituită. Preşedintele şi primarul, cari nu vor îndeplini obligaţiunile impuse mai sus, sau le vor îndeplini cu violarea vreunei forme, se vor pedepsi cu o amendă, care se va aplicà de judele de ocol, dela 1000 — 2000 lei, iar în caz de recidivă, dela 2000—5000 lei.

Aceste amenzi, se vor încasa în folosul comunei.

Afară de *întrunirea obişnuită, ce va aveà loc în fiecare lună*, se vor putea ţine *întruniri extraordinare*, ori de câte ori administratorii vor crede aceasta necesar.

Intrunirea va trebui să fie convocată :

a) Când va fi cerută de cel puţin a 5-a parte din devălmaşi.

b) Când se vor fi ivit pagube extraordinare, cari vor fi distrus o parte din păduri, precum incendii sau alte accidente.

c) Când se va fi intentat cetei moşnenilor sau răzeşilor un proces, care ar pune în discuţiune dreptul ei de proprietate sau

de posesiune, ori când se vor fi constatat mari pierderi din averea devălmăşiei. .

Anunţurile pentru asemenea adunări se vor face întocmai ca pentru adunările anuale.

Art. 78. — Vor avea dreptul să ia parte la întrunire toţi proprietarii devălmaşi sau moştenitorii lor, ale căror drepturi vor fi stabilite prin tabela transcrisă, personal, sau prin reprezentanţi autorizaţi, bărbaţi sau femei majore.

In afară de excepţiunile dela art. 79 pentru orice alte afaceri, întrunirile anuale şi cele extraordinare sunt legal constituite, când vor fi de faţă la prima convocare devălmaşi reprezentând în drepturi cel puţin jumătate din părţile totale ale devălmăşiei.

Dacă la prima convocare nu s'a întrunit acest număr, adunarea anuală şi cea extraordinară va aveà loc de plin drept fără altă convocare, în a 8-a zi liberă dela prima convocare şi se va ţine ori care ar fi numărul devălmaşilor prezenţi.

Deciziunile, în toate acestea adunări, se iau cu majoritatea în drepturi a devălmaşilor prezenţi.

Art. 79. — Intrunirile însă, care au de scop *modificarea aşezământului*, constituirea de drepturi reale, facerea de tranzacţiuni, nu sunt legal constituite, dacă la prima convocare nu sunt prezenţi moşneni sau răzeşi obşteni sau composesori reprezentând în drepturi peste 2/3 din ele şi în număr cel puţin jumătate din numărul total al moşnenilor sau răzeşilor, obştenilor ori composesorilor devălmaşi ; iar la oricare din întrunirile ulterioare în acest scop trebue să fie prezenţi copărtaşi reprezentând peste jumătate din drepturile totale ale devălmăşiei şi ca număr 1/3 cel puţin din numărul lor total.

In ambele cazuri, hotărârile nu se pot lua decât cu cel puţin 2 3 din drepturile reprezentate în adunare.

Oricare ar fi numărul întrunirilor convocate în acest scop, pentru fiecare din ele trebuesc făcute anunţurile prevăzute de art. 77, căci dispoziţiunea dela art. 78 ca întrunirea să se poată ţine a doua oară fără convocare şi cu orice număr, nu se aplică pentru deliberările de această natură.

Art. 80. — Toate întrunirile se prezidează de judele de ocol respectiv, iar în capitalele de judeţe, cari au obşte de moşneni sau răzeşi de obşteni, ori de composesorate, de preşe-

dintele tribunalului local. La întrunire va putea să asiste un delegat al Casei Pădurilor.

Președintele întrunirii va verifica, înainte de a se declara întrunirea constituită, dacă convocările legale sunt regulat făcute și dacă este prezent numărul legal de membrii. In caz când convocările nu sunt făcute în conformitate cu legea, el va amâna întrunirea pentru altă zi spre a se face noui convocări, Dacă convocarea este legal făcută, dar nu se prezintă membrii în condițiunile legale, el va amâna întrunirea; iar pentru noua întrunire se va procede după distincțiunile dela art. 77 și 78.

Art. 81. — La toate întrunirile, fără deosebire, femeea măritată se poate prezentà fără autorizația soțului; soțul poate reprezenta pe soție, fără mandat chiar pentru drepturi parafernale; tutorii și procuratorii reprezintă de drept pe minori și interzișî; iar pentru cei puși sub consiliul lor judiciar, se pot prezentà și singuri sau consiliul lor judiciar. Deasemenea minorii peste 14 ani se pot prezentà în persoană.

Toți aceștia fără distincțiune, n'au nevoe ca să îndeplinească nici una din formalitățile de autorizări cerute de codul civil sau de procedura civilă.

De asemenea, prin derogare dela dreptul comun, drepturile dotale indivize în imobil acelea ale minorilor, interzișilor, absenților și ale celor puși sub consiliul judiciar se pot înstrăinà în total sau în parte, în mod valabil și fără îndeplinirea oricărei alte formalități întrucât înstrăinarea a fost încuviințată de întrunirea devălmașilor constituită după cerințele acestei legi.

Art. 82. — Hotărârile întrunirilor devălmașitor, luate cu numărul legal, sunt obligatorii pentru toți devălmașii, oricare ar fi natura drepturilor lor și starea lor civilă și chiar dacă nu au luat parte la întrunire.

In termen de 15 zile dela întrunirea prin care s'a luat o hotărâre, orice devălmaș va avea dreptul să ceară judelui de ocol respectiv anularea unei hotărâri luate contra dispozițiunilor așezământului și contra celor prevăzute în această lege.

Hotărârea întrunirii nu se poate pune în lucrare, decât după expirarea acestui termen și dupăce președintele consiliului de administratori va luà un certificat dela judele de ocol, că nu s'a făcut cerere de nimeni pentru anularea ei,

In caz când ar exista cerere de anulare, judele de ocol e

dator a o judeca până în 10 zile dela data cererei. Hotărîrea lui nu e supusă opoziţief, apelului sau recursului.

Ea e definitivă şi executorie.

Art. 83. — Administratorii reprezintă ceata moşnenilor sau răzeşilor, obştenilor, ori a composesorilor în devălmăşie faţă cu cei de al treilea.

Numărul lor nu va putea fi mai mic de 3 nici mai mare de 5.

Ei vor alege din sânul lor un preşedinte şi un casier.

Casierul nu va avea dreptul să păstreze la dânsul, decât sumele strict necesare care se vor fixa de administratori.

Toate celelalte sume le va depune la casa Centrală a Băncilor Populare, după regulele pe care această Casă le va stabili.

Administratorii sunt solidari răspunzători materialmente şi penal de gestiunea lor şi a casierului, precum şi de orice daune ar rezulta prin abaterile lor dela obligaţiunile impuse prin această lege.

Ei lucrează valabil în majoritate.

Deciziunile lor vor fi constatate prin procese-verbale, care se vor trece într'un registru special, pe care îl va ţine la dispoziţia ori cărui devălmaş, a organelor silvice ale Casei Pădurilor şi al judelui de ocol.

Ei în majoritate reprezintă obştea faţă de cei de al treilea în justiţie, fie ca reclamanţi, fie ca pârîţi.

Pe tot timpul prevăzut în aşezământ, administratorii nu pot demisiona nici fi înlocuiţi de moşneni sau răzeşi, obşteni ori membrii de-ai composesoratelor, afară de cazul când s'ar constata că nu lucrează cu bună credinţă, că compromit interesele obştei, că fac acte ilegale sau dau probe de o vădită neglijenţă. In asemenea cazuri ori ce moşnean sau răzeş, obştean, ori membru în composesorat, organele silvice ale Statului pot cere judelul de ocol depărtarea. Judele citând pe cel învinovăţit va decide.

Până la pronunţare, el îl poate suspenda.

Hotărîrea e definitivă şi executorie, nefiind supusă opoziţiei, apelului, sau recursului.

Art. 84. — In cazul când ar fi vacanţe în consiliul administratorilor, când administratorii ar fi îndepărtaţi pentru vreunul din cazurile prevăzute la articolul precedent, când obştea nu ar numi administratori prin aşezământ sau în întrunirile anuale, ori i-ar numi în număr mai mic decât minimum legal şi, în fine, ori de câte ori, din ori ce împrejurări nu ar fi deloc administratori,

sau n'ar fi în număr legal, numirea în total sau complectarea se face din oficiu de judele de ocol în mod definitiv.

Administratorii, astfel numiți, reprezintă obștea față de cei de al 3-lea și în justiție, având aceleași drepturi și obligațiuni pe care legea le prevede pentru administratorii numiți de obște prin așezământ sau aleși în întrunirile lor legale.

Deasemenea, din ziua transcrierii tabelii definitive de drepturile moșnenilor sau răzeșilor, obștenilor, ori ale composesorilor și până la alcătuirea așezământului, sau când din ori ce cauză obștea s'ar găsi fără așezământ, tot judele de ocol numește din oficiu unul sau trei administratori și care vor funcționa, până când obștea își va alcătui așezământul după regulele acestei legi și ar alege administratorii săi.

Judele de ocol va fxa onorariul acestor administratori, care nu poate fi mai mare decât aceia prevăzut de art. 487 din pr. civilă ; precum și cauțiunea la care vor fi supuși, dacă judele de ocol va găsi că e nevoe a se depune o cauțiune.

In asemenea caz, acești administratori sunt învestiți cu toate drepturile și supuși la toate obligațiunile, pe care legea le conferă administratorilor numiți de obște prin așezământ sau aleși în întrunirile lor.

In plus, ei vor avea, până la alcătuirea așezământului, toate puterile pe care legea de față le dă adunărilor devălmașilor.

In ceeace privește însă actele enumerate la art. 78 ei nu le vor putea face, decât în urma unei autorizări speciale, și prealabile a judelui de ocol și numai după formele prescrise la art. 79 din această lege.

Funcțiunea administratorului, numit din oficiu de judele de ocol, durează atât timp cât obștea nu-și va alcătui așezământul după regulele acestei legi și ar alege administratorii lor.

Art. 85. — Pădurile stăpânite de moșneni sau de răzeșii în devălmășie la data promulgărei codicelui silvic din 1910, precum și cele din Ardeal și Bucovina dela 1920 chiar dacă în urmă au fost împărțite în natură, sunt socotite în ce privește exploatarea că starea lor de indiviziune există și continuă mai departe și ca atare, urmează ca pe viitor pădurile lor nu se vor putea exploata decât inconformitate cu art.

Art. 86. — Folosința locurilor de arătură, a păsunei și a fâneței, fie de către însăși devălmașii, fie prin arendare, învoire

la vânat, pescuit, etc. se va face şi regula de administratorii devălmăşiei, după avizul conform al şefului de ocol respectiv, în caz contrariu, aceşti administratori se vor pedepsi cu amendă fie care dela 1500—2000 lei, iar arendările vor fi nule de drept, fără drept de despăgubire de ori ce natură pentru arendaşi; iar folosinţa moşnenilor sau răzeşilor, a obştenilor, ori composesorilor, dacă ei singuri o exercită, va fi oprită.

Art. 87. — Prin amenajamentele pădurilor, stăpânite în in diviziune de cetele de moşneni sau răzeşi, obşteni, ori composesori, se va determina porţiunea din care proprietarii devălmaşvor putea lua lemnul de foc pentru încălzitul caselor şi lemnul de lucru necesar trebuinţelor lor casnice.

Art. 88. — Un regulament special va desvolta toate dispoziţiunile dela art. 64—87 precum şi procedura de urmat în cazurile, în care ea nu e determinată în această lege.

Toate petiţiunile, cererile, acţiunile, apelurile, constatările locale, expertizele, citaţiile, comunicările de sentinţe, transcrierile, procesele-verbale, afiptele, dovezile, certificatele, copiile, ori ce acte de procedură judiciară sau extra judiciară etc. cu un cuvânt tot ce s'ar face şi de ori cine în aplicarea oricăreia din dispoziţiunile dela art. 64—87 din această lege, sau cu ocaziunea lor este scutit de ori ce taxă de timbru şi plata de portărei, fie ca taxă după regulamentul lor, fie ca spese de transport.

In ceeace priveşte obştiile de moşneni de obşteni sau composesori dela oraşe, toate atribuţiunile şi obligaţiunile prevăzute în acest capitol, pentru primarul şi notarul comunei rurale, se vor îndeplini de primarul şi secretarul comunei urbane, afară de oficiul de secretar al comisiunei de stabilirea drepturilor moşnenilor, care se va îndeplini de grefierul judecătoriei.

CAP. VI.

Contravenţii şi delicte silvice. Penalităţi şi urmăriri

Art. 89. — Se numeşte o contravenţie forestieră abaterile la dispoziţiunile articolelor din prezenta lege făcute de proprietari în pădurile ce le aparţin, precum şi ori ce fapt care ar stânjeni buna desvoltare a pădurii.

Pedepsele pentru aceste contravenţiuni, a căror constatare se va face de către membrii corpului silvic, la care va fi invitată

să asiste şi partea interesată, se va pronunţa de direcţia regională respectivă ca primă instanţă, iar în caz de contestaţie de către Casa Pădurilor.

Art. 90. — Se numeşte delict silvic daunele cauzate în pădurile altuia. Pentru delictele comise se va aplica următoarele penalităţi: pe lângă valoarea produselor silvice fixată după tarifele ce se vor întocmi de Casa Pădurilor la intervale de cel mult 3 ani, delicvenţii vor fi supuşi şi la plata unei amenzi după distincţiunile următoare:

Acela care va tăia sau transporta arbori verzi din picioare sau de pe jos nefasonaţi, va plăti preţul acelor arbori după tarif şi ca despăgubire jumătate din acest preţ, iar ca amendă o sumă egală ca aceste două valori.

Acela care va tăia arbori de rezervă, seminceri, pueţi de sămânţă sau lăstari în vârstă până la 10 ani, precum şi acela care taie arbori din păduri de protecţie, sau care va scoate arborii şi tulpinele lor din pământ va plăti preţul acelor arbori după tarif şi ca despăgubire o sumă egală acertui preţ, iar ca amendă o sumă egală cu aceste două valori.

Acela care va coji, săcui, cresta, ciocârti, sgâria, face semne pe arbori sau tăia crăcile lor, va plăti jumătatea valorii arborilor după tarif, iar ca amendă o sumă egală cu această valoare.

Acela care va tăia sau transporta arbori uscaţi din picioare sau depe jos, va plăti valoarea materialului lemnos, iar ca amendă o sumă egală cu această valoare.

Acela care va strânge şi ridica ghindă fără autorizaţie, jir, seminţe, fructe, muşchi, iarbă, frunze verzi sau uscate, sau alte producţiuni ale pădurilor va plăti preţul acestor produse după tarif, iar ca amendă o sumă egală cu această valoare.

Acela care crestează arborii spre a extrage dintrînşii reşină, terpentin, sevă (mâzgă) de mesteacăn, de paltin etc. va plăti jumătate din preţul arborilor şi ca amendă o sumă egală cu această valoare.

Pe lângă aceste pedepse materialele cari fac obiectul delictelor sau contravenţiunilor se vor confisca şi vinde în profitul proprietarului pădurei.

Art. 91. — Acei cari exploatând în baza unui contract o pădure, au tăiat ei sau oamenii lor alţi arbori decât cei vânduţi, sau un număr mai mare decât aveau dreptul, ori în altă parte

decât în locul unde s'au vândut, vor fi consideraţi ca deliquenţi şi urmăriţi la plata amenzii şi valorii arborilor după tarifele întocmite de Casa Pădurilor. Dacă arborii tăiaţi nu se vor mai găsi în fiinţă, grosimea se va determina după circonferinţa sau diametrul măsurat pe tulpină; iar dacă tulpina va lipsi, grosimea se va hotărî de autorităţile judecătoreşti, după grosimea arborilor ce se găsesc împrejurul locului unde erau situaţi arborii, constatată prin actele dresate de agenţii silvici.

Art. 92. — Acei cari vor fi contrafăcut sau falşificat ciocanele servind la marcarea arborilor, sau cari vor fi uzat de ciocane contrafăcute sau falşificate, acei cari 'şi vor fi procurat fără drept ciocane adevărate şi vor fi făcut cu ele o aplicare sau o întrebuinţare păgubitoare intereselor sau drepturilor proprietarilor de păduri, vor fi pedepsiţi cu închisoare dela o lună la şease luni, independent de despăgubiri.

Art. 93. — Acei cari vor fi comis delicte sau contravenţiuni vor fi supuşi la o amendă întreită cu valoarea arborilor tăiaţi sau a produselor silvice şi la o închisoare dela 5 zile până la o lună şi anume:

a) In caz de recidivă prin comiterea unui nou delict sau contravenţiuni în timp de un an dela constatarea primului delict sau primei contravenţiuni;

b) In caz de cumul de delicte sau contravenţiuni;

c) Când tăerea s'a făcut cu ferestrăul;

d) Când infracţiunea a avut loc între apusul şi răsăritusoarelui;

e) Când comiterea delictului s'a făcut de mai multe persoane constituite în bandă sau armate.

Art. 94. — Sustragerea de lemne lucrate, sau aşezate în teancuri sau stive, aflate în perimetrul pădurei sau în depozite, magazii, sau curţi, se va pedepsi cu închisoare dela 5 zile la o lună, independent de plata valoarei lor şi a despăgubirilor.

Art. 95. — Funcţionarii cari vor fi ajutat, înlesnit sau participat la comiterea unui delict silvic, vor fi pedepsiţi cu maximul amenzilor prevăzute mai sus şi cu închisoare dela trei luni la un an; ei vor fi solidari pentru valoarea despăgubirilor.

Art. 96. — Cel ce va distruge sau fura tăbliţe, stâlpi de parchetaţie sau servind la fixarea perimetrului pădurei, etc. pre-

cum şi orice alte inscripţiuni aflate în pădure se va pedepsi cu o amendă dela 50—250 lei, plus valoarea acelor obiecte.

Art. 97. — Acela care va face săpături în pădure pentru a scoate lut, nisip, piatră etc. va plăti valoarea materialului scos, plus costul muncei necesară pentru astuparea gropilor şi nivelarea terenului, precum şi o amendă de 50—250 lei.

Art. 98. — Acela care va introduce sau lăsa vite la păşune în pădure în mod intenţionat, sau prin neglijenţă, pe lângă amenda prevăzută la art. 30 va plăti ca despăgubire valoarea daunelor cauzate, plus plata conducătorului vitelor la oborul comunal (plata mânatului).

Despăgubirea nu poate fi mai mică decât amenda prevăzută la art. 30, în cazul când vitele au păşunat în păduri mai tinere de 10 ani sau pe timp umed, ori dacă păşunatul a durat mai mult de 24 ore.

Art. 99. — In caz când se constată că vitele au scăpat în pădure căutând adăpost din cauza unei furtuni, unei grindini, ori din alte cauze de forţă majoră, proprietarul vitelor va plăti numai valoarea pagubelor cauzate fără nici o altă amendă.

Art. 100. — Când un călător trecând printr'o pădure este nevoit, din cauza vreunui accident, să taie lemne, el nu este supus amenzei, ci numai la plata daunei cauzate, cu condiţiunea însă ca în 24 de ore dela comiterea delictului să încunoştinţeze personalul însărcinat cu paza pădurii.

Art. 101. — Cine trece cu carul pe drumuri oprite, sau conduce vite prin păduri în afară de drumurile destinate în acest scop, va fi pedepsit cu o amendă dela 50—250 lei plătind şi pagubele ocazionate, dacă vor fi.

Art. 102. — Dacă într'o localitate delictele şi furturile de lemne sunt numeroase, prefectura sesizată de direcţiunea regională silvică, poate dispune ca vânzarea de lemne să nu se poată face în localitatea unde se comit delictele, precum şi unde ele se vând, decât dacă vânzătorul posedă un certificat din partea proprietarului dela care a cumpărat lemnele vizat de autoritatea comunală respectivă, prin care să se arate precis felul, numărul şi dimensiunile lemnelor ce a vândut.

Această dispoziţie trebuie a fi publicată la primăria comunei sau comunelor respective, precum şi la cancelaria prefecturei.

Părțile interesate într'un termen de 15 zile dela afișare, pot face contestare la ministerul de interne, care va decide dacă este ori nu locul de a se lua o asemenea măsură excepțională.

CAP. VII

Urmărirea delictelor silvice

Art. 103. — Personalul silvic al pădurilor Statului și al celor administrate de Stat, al Domeniului Coroanei, precum și cel al proprietar lor particulari numiți în conformitate cu această lege, sunt obligați să constate și să urmărească toate delictele comise în pădurile date în supravegherea lor.

Ei sunt ținuți a lua instrumentele, carele și vitele cari au servit la comiterea delictului, precum și vitele ce s'au găsit păşunând în contra dispozițiunilor acestei legi și a le da în paza primarului comunei celei mai apropiate. Ei vor putea fi însoțiți de agenții forței publice sau de 2 martori pentru a urmări obiectele ridicate de delicvenți și transportate în curți, grădini, magazii, etc., sau și în alte locuri, având dreptul de a le ridica și restitui proprietarului după încheierea actelor de constatare.

Vitele cari au transportat lemne tăiate în delict, vor fi deasemenea restituite, dacă proprietarul lor va plăti cheltuelile făcute cu paza, întreținerea și conducerea lor până la oborul comunal (cheltuelile de mânat).

Personalul silvic al Statului, al Domenului Coroanei și al particularilor va avea dreptul să ceară direct ajutorul forței publice pentru urmărirea, reprimarea delictelor și contravențiunilor silvice, precum și pentru căutarea și luarea înapoi a materialelor făcând obiectul delictului.

In cazuri de flagrat delict, personalul silvic este dator a constata faptele cel mult în 24 ore dela comiterea delictelor și în caz de imposibilitate materială, cel mai târziu în 3 zile dela săvârșirea faptului, încheind proces verbal.

Art. 104. — Lemnele tăiate se vor restitui proprietarului lor, iar instrumentele cari au servit la comiterea delictului ca: topoare, ferestraie etc., găsite asupra delicvenților sau a complicilor lor, precum și zăloagele luate, vor fi confiscate și vândute în folosul fondului Casei Pădurilor.

Art. 105. — Delictele prevăzute prin prezenta lege, care

nu se referă la flagrant delict, se vor constata prin procese verbale, dresate de personalul silvic al locului unde s'a comis delictul, în urma chemării delicventului pe cale administrativă. Procesul verbal va fi semnat, şi de delicvent ; iar în caz de neprezentare la dresarea procesului verbal, sau dacă refuză a-l semna, se va face menţiune într'însul.

Procesele verbale de constatare, în cazuri de flagrant delict, fac probă deplină până la înscrierea lor în falş, celelalte procese verbale vor fi crezute până la probă contrarie.

Art. 106. — Procesele verbale de constatarea delictelor silvice se vor trimite judecătorului de ocol sau tribunalului, după competinţa lor, pentru a li se da cursul legal dacă delicventul nu se învoeşte a plăti imediat amenda şi despăgubirea cuvenită.

Art. 107. — Judecătorul de ocol judecă în prima şi ultima instanţă delictele silvice până la 2000 lei amendă şi despăgubire, iar cu drept de apel până la 5000 lei.

Art. 108. — Dacă în instanţa de judecată delicventul ar pretinde vre un drept de proprietate, coproprietate, sau ori ce alt drept real asupra pădurii, în care delictul a fost comis, afirmaţiunea sa nu poate fi ţinută în seamă, decât atunci când ea va fi bazată pe titluri sau pe o posesiune dovedită şi numai când dreptul invocat ar fi de natură a ridica faptului caracterul de delict.

In cazul când judecata ar chibzui că afirmaţiunile delicventului prezintă o oarecare seriozitate, ea va fixa un termen scurt, înăuntrul căruia aceasta trebue să intente acţiunea civilă ţinzând la stabilirea drepturilor sale.

Dacă la acest termen dânsul nu va prezenta dovada intentării acestei acţiuni, sau dacă se va constata din parte-i străgăniri în judecata ei, instanţa penală va proceda la judecarea delictului fără a ţine seamă de pretinsele sale drepturi.

Art. 109. — Inginerii şi conductorii silvici ai Statului, precum şi cei din serviciul celorlate categorii de proprietari, au dreptul de a intenta acţiuni, de a face opoziţiune, apel şi recurs înaintea instanţelor judecătoreşti pentru amenzi, valoarea materialului şi a despăgubirilor, precum şi a susţine aceste acţiuni.

In caz dacă aceşti ingineri şi conductori silvici nu se vor prezinta înaintea instanţelor judecătoreşti, judecătorul va fi dator a lua în considerare actele scrise prezentate şi procesele-verbale

de constatarea delictului, pentru ca, aplicând delicventului pedeapsa amenzii sau închisorii, să-l condamne înacelaş timp la plata valoarii şi la despăgubiri.

Art. 110. — Ministerul public de la tribunale şi curţi va lua în totdeauna concluziuni în procese de delicte sau contravenţiuni silvice, atât în ceeace priveşte aplicarea amenzilor, cât şi a restituirii valorii şi despăgubirilor civile cuvenite Statului şi celorlalte categorii de proprietari.

Art. 111. — Bărbaţii, părinţii, tuturorii şi în general toţi stăpânii, vor fi răspunzători pe cale civilă de delictele şi contravenţiunile comise de femeile, de copii minori şi de pupilii lor, domiciliaţi cu dânşii şi neînsuraţi, de lucrători, de servitori şi de alţi subordonaţi ai lor.

Această răspundere se va întinde la restituiri, daune şi cheltueli.

Art. 112. — Judecătoriile de ocoale, tribunalele şi Curţile de Apel sunt datoare să trimită Casei Pădurilor sau organelor sale extractele depe cărţile de judecată, hotărârile şi deciziile lor, pentru ca cei în drept să poată lua măsurile necesare de incasarea sumelor, ce li se datoresc.

Grefierii care nu se vor conforma acestei dispoziţiuni vor fi pedepsţi cu o ameneă dela 200 la 1000 lei.

Art. 113. — Toate amenzile pronunţate pe baza acestei legi, restituirile şi despăgubirile acordate pentru delicte şi contravenţiuni comise în pădurile particulare se vor încasa în folosul proprietarilor respectivi.

Pentru încasarea amenzilor, restituirilor şi despăgubirilor cuvenite pentru daunele cauzate în pădurile Statului, sau cele adminstrate de Stat, precum şi cele ale Domeniului Coroanei, se va aplica legea de urmărire a veniturilor Statului, plătindu-se perceptorilor fiscali o primă de 2% din valoarea acelor delicte.

Restituirile şi despăgubirile cuvenite celorlalţi proprietari se vor îndeplini conform dreptului comun.

In caz de însolvabilitate a delicuentului sau contravenientului, judecătoria de ocol sau tribunalul va înlocui amenda prin închisoare, socotindu-se pentru o zi de închisoare 30 lei.

Art. 114. — Casa Pădurilor, direcţiele regionale şi ocoalele silvice, fără îndeplinirea formelor cerute de art. 20, din legea din 28 Martie 1872 privitoare la administrarea domeniilor Sta-

tului, vor putea, înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, să facă transacțiuni asupra amenzilor, restituirilor și despăgubirilor, la cari ar avea drept în baza acestei legi.

După pronunțarea unei hotărâri definitive nu va putea transige decât asupra restituirilor (valoarilor) și despăgubirilor; iar în privința amenziior resultând din o hotărâre definitivă, nu va putea transige în forma arătată mai sus, decât dacă dânsa va fi mai mică de 3,000 lei.

Art. 115 — Un regulament de administrațiune publică va determina amănuntele aplicărei presentei legi.

Art. 116. — Legile silvice în vigoare aflate în vechiul Regat, în Ardeal în Bucovina și în Basarabia, până la promulgarea acestei legi sunt și rămân abrogate.

CAP. VIII.

Secția I-a

Fondul împăduririlor și al Ameliorațiunilor forestiere

Art. 117. — Toate amenzile încasate din contravențiuni sau din delictele comise în pădurile Statului, în cele administrate de Stat și ale Domeniului Coroanei, precum și toate condamnaiiunile la valori și despăgubiri pentru delicte și contravențiuni comise în pădurile Statului, se vor încasa în folosul fondului împăduririlor și ameliorațiunilor forestiere, ce se creează prin prezenta lege; sumele se vor vărsa la Casa de Depuneri.

Intrebuințarea acestui fond se va face pe baza unui buget, separat, votat de Adunarea deputaților de odată cu bugetul general al Statului.

*

Membrii comisiunei însărcinată de congresul din 1922 cu lucrarea acestui ante-proiect de lege : *Petre Antonescu, I. Timoc, M. Boldur și dr. Przemiscky.*

ASOCIAȚIA GENERALĂ
a
INGINERILOR DIN ROMÂNIA
A. G. I. R.

București, 22 Martie 1923
Str. Episcopiei 2, Etaj

Comitetul de Lucrări al Congresului III (Cernăuți)

Circulara No. 4

SECȚIA SILVICĂ

Domnule și Iubite Coleg,

La primul congres al A. G. I. R., ținut la Iași în 1921, a participat un număr însemnat de ingineri silvici.

In al doilea congres, ținut la Timișoara în toamna anului trecut, în secția silvică s'au discutat mai multe chestiuni cu referire la rolul însemnat ce-l au pădurile pentru bunul regim al apelor și economia generală a țărei.

Integritatea patrimoniului nostru forestier, mai mult ca oricând, astăzi, trebuește menținut cu orice preț.

In adevăr, în urma evenimentelor ultimului război, multe codruri frumoase de molid, de stejar și de alte specii forestiere au fost distruse, sau, în cazul cel mai favorabil li s'a redus într'o cătime însemnată rezerva lor lemnoasă, din care cauză producțiunea forestieră, în scurt timp, dacă nu se va lua măsuri de repopulare a suprafețelor exploatate în mod dezordonat, va deveni insuficientă pentru trebuințele consumațiunei.

Și cu toate acestea, această materie primă, lemnul, nu numai că este necesară, dar ea este indispensabilă pentru multe industrii cum de ex. aceea a mobilelor, a construcțiilor civile și militare, pentru fabricațiunea pastei de lemn pe cale mecanică sau chimică, a fibrelor sau lânei de lemn, întrebuințată pentru ambalaje, în metalurgie, în tapiserie etc., pentru industria caroseriei automobilelor, care în timpul din urmă a luat o mare desvoltare; în căruțărie, în aviație etc., pentru cari speciile cele mai căutate sunt frasinul, salcâmul, ulmul, nucul și stejarul; pentru industria fabricațiunei butoaelor, a paturilor de pușcă, a instrumeutelor muzicale precum și pentru placaje și contraplacaje, industrie odinioară foarte înfloritoare în Rusia țaristă, unde se utiliza lemnul de mesteacăn, de plop tre-

mui ător, de anin, de brad, de molid etc. Industria coloraţiunei artificiale a lemnelor prin procedee mecanice sau prin electricitate etc., constituesc de asemenea o industrie importantă.

Cerinţele fiind numeroase, iar oferta materialului lemnos bun de lucru şi construcţiuni reducându-se din ce în ce ; din cauza împuţinării stocului şi dificultăţile de transport preţul lemnului propriu pentru întrebuinţări industriale în deosebi, s'a urcat în consecinţă, iar în urma evenimentelor războiului, când multe păduri au fost distruse cu desăvârşire, el s'a sporit într'o astfel de proporţie, încât nimeni n'ar fi putut crede aceasta cu câţiva ani mai înainte, preţ care, după toate probabilităţile de altminteri, se va menţine multă vreme în viitor.

Se explică aşa dar, pentru ce în toate Statele civilizate se dă astăzi cea mai mare atenţiune problemei silvice şi găsirei metoadelor celor mai corespunzătoare pentru mărirea producţiunei lemnoase a pădurilor printr'o cultură sistematizată a acestor bunuri naturale.

Trebue a aminti că pădurile sunt nu numai producătoare de valori menite de a îmbogăţi ţările respective, dar că ele contribuesc şi la ameliorarea condiţiunilor climaterice şi hidrografice şi la înfrumuseţarea teritoriului ţărei, arborele sau mai bine zis colectivităţile de arbori, pădurea, fiind cel mai eficace purificator al atmosferei terestre.

Pentru aceste motive încă dela înfiinţarea Asociaţiei generale a inginerilor din care face parte un număr foarte mare de ingineri silvici, s'a decis ca, într'o secţiune anumită, să se trateze în fiecare an un număr determinat de chestiuni în legătură directă cu economia şi technica forestieră propriu zisă.

In acest scop, comitetul pentru pregătirea lucrărilor referitoare la secţiunea silvică, despre care se menţionează în circulară No. I. din 28 Februarie 1923, a hotărât cu ocaziunea congresului ce se va ţine în luna Septembrie a. c. în Cernăuţi, acest centru important al industriei lemnoase din România întregită, să se discute următoarele chestiuni :

1) Viţiile şi defectele lemnelor în raport cu întrebuinţarea lor industrială.

2) Mijloacele de conservarea lemnului.

3) Transportul lemnelor pe apă şi uscat.

4) Politica noastră vamală din ultimul timp şi mişcarea comerţului exterior în ce priveşte importul şi exportul lemnelor.

Membrii corpului technic silvic, cari, prin prezența lor și comunicările prezentate la precedentele congrese ce s'au ținut la Iași și Timișoara, au contribuit la succesul obținut, sperăm că și de astă dată vor pregăti din vreme și vor da desvoltarea cuvenită studiului chestiunilor de mai sus, comunicări cari, vă rog a le trimite cel mai târziu până la 1 lunie a. c., la sediul A. G. I R. str. Episcopiei No. 2 București, spre a se putea cerceta, tipări și distribui din vreme tuturor membrilor spre a putea lua de ele cunoștință, nemai fiind nevoe de recitirea lor în ședințele congresului, ceia ce va înlesni mult discuțiunile și votarea moțiunilor corespunzătoare.

Președintele Comitetului de lucrări
Gr. C. Stratilescu

Președintele secțiunei silvice
Petre Antonescu

Secretar
M. P. Florescu

MINISTERUL AGRICULTURII ŞI AL DOMENIILOR

CASA PADURILOR

Deciziune

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii şi al Domeniilor;

Asupra raportului Domnului Administrator al Casei Pădurilor;

Având în vedere art. 2 din Codul silvic;

Având în vedere art. 2 din Legea Modificărilor la Codul silvic publicată în Monitorul Oficial No. 131/920:

Decidem:

Art. 1. — Se aprobă de noi:

a) Studiul general de exploatare al pădurii Cristeşti-Unguroaia pendinte de comuna Cristeşti, Judeţul Botoşani, proprietatea Licu Candiani în suprafaţă de 518 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 36 ani şi cu garanţia de împădurire 150 lei de fiecare hectar.

b) Regulamentul de exploatare al pădurii Dobrosloveni pendinte de comuna Dobrosloveni, Judeţul Romanaţi, proprietatea Teodora Cristide în suprafaţă de 25 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 30 ani exploatarea în 5 ani şî cu garanţia de Impădurire 150 lei de fiecare hectar;

c) Studiul sumar de exploatare al pădurii Floreasca pendinte de comuna Bălteni, Judeţul Gorj, proprietatea Adrian Florescu în suprafaţă de 20 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală de 33 ani, exploatarea în 3 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare hectar.

d) Regulamentul de exploatare al pădurii Berezlogi Pârâul Saca pendinte de comuna Stolniceni, Judeţul Suceava proprietatea Elena Colonel Rotaru, în suprafaţă de 101 hectare 1530 din care numai 16 hectare 1500 exploatabile. Regimul Crâng simplu. Revoluţia normală de 30 ani, exploatarea într'uu an şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare hectar;

e) Regulamentul de exploatare al păpurii Floacăi din comuna Colţeşti (Vâlcea) proprietatea Eufrosina P. Roşianu şi alţii în su-

prafață de 29 hectare, 140 m. p. Regimul crâng cu 80 rezerve la hectar. Revoluția normală 35; termenul exploatărei 2 ani și cu cauțiunea de regenerare 300 lei de fiecare hectar;

f) Regulamentul de exploatare al pădurii Huluba—Valea Albinei din comuna Bârzești—Județul Muscel, proprietatea Obștei moșnenilor Bârzești, suprafața 32 hectare 1900 m. p. pădure și 2 hectare 5700 m. p. poeni. Regimul Crâng simplu. Revoluția normală 20 ani termenul exploată ei 4 ani și cu cauțiunea de regenerare de 100 lei la hectar

Studiul sumar de exploatare al pădurii Seciurile din comuna Comarnic Județul Prahova, proprietatea I. I. Bureței, suprafața 23 hectare 9000 m. p. Regimul Crâng simplu. Revoluția normală 30 ani, exploatarea într'un an și cu garanția de 300 lei la hectar;

Art. 2. — Toate celelalte dispoziții prevăzute în studiile respective și articolul adițional sunt executorii:

Art. 3. — Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu executarea presentei Deciziuni.

Dată astă-zi 11 Aprilie 1923 în cabinetul nostru.

Ministru
(ss) **Al. Constantinescu**

TARIFE PENTRU CUBATUL ARBORILOR în PICIOARE și DOBORÎȚI, a LEMNELOR TĂIATE și CIOPLITE, CUM ȘI PENTRU ESTIMAREA PĂDURILOR

NECESARE:

Cooperativelor pentru exploatarea de păduri; *antreprenorilor, brigadierilor* și *pădurarilor* silvici; *conducătorilor* de poduri și șosele, *administratorilor* și *controlorilor* financiari, *perceptorilor, chiristigiilor; elevilor școalelor de meserii; societăților forestiere,* etc. de **M. G. GEORGESCU** *Inginer șef silvic.*

Se găsesc de vânzare în

Editura Librăriei IOAN N. STAICU—C.-Lung (Muscel)

CU PREȚUL DE 10 LEI

PREMIU

Oferit pentru cea mai bună lucrare cu privire la monografia unui ocol silvic

D-l Inginer şef silvic Mihail P. Florescu, oferind suma suma de 8500 lei în bonuri ale împrumutului intern (ce i-a fost oferită de stat ca surplus de cotă asupra salariului pe timpul cât a fost în războiu) pentru cea mai bună lucrare cu privire la *monografia unui ocol silvic din ţară*, consiliul de ad straţie ale Societăţei «Progresul Silvic», în şedinţa dela 19 Mai a. c., a numit o comisie compusă din D'nii :

1. *Liviu Marţian*, inginer consilier silvic din Ardeal.
2. *Petre Antonescu*, inginer consilier silvic, preşedintele comitetului de redacţie.
3. *Mihail Boldur*, inginer inspector g-ral din Bucovina.
4. *C. P. Georgescu*, inginer inspector general din administraţia centrală.
5. *Ion S. Zăvoianu*, inginer şef silvic fost în serviciul Basarabiei şi premiat de Soc. „Progresul Silvic" pentru monografia ocolului „Tăzlău".
6. *Marin Drăcea*, inginer şef silvic şi profesor la şcoala superioară de silvicultură care sub preşedinţia d lui Al. Constantinescu va cerceta lucrările şi decerne premiul.

Termenul până la care urmează a se depune lucrările, va fi până la 1 Ianuarie 1924.

D-nii Ingineri silvici, amatori de a lua parte la acest concurs, menit de a îmbogăţi lucrările cu caracter ştiinţific, sunt rugaţi de a-şi trimete lucrările sigilate şi cu „motto" în termenul fixat de mai sus, pe adresa *Societăţei „Progresul Silvic"*, Bucureşti.

Cumpărăm seminţe de pădure, cantitate mare, precum şi puieţi de molift de 3 ani.

BIUROUL SILVICO-TECHNIC

Agăş-Bacău.

„CREDITUL TECHNIC"

Prima Societate Română pentru încurajarea Intreprinderilor Technice şi Industriale

Capital Social 35.000.000 lei, deplin vărsat

Preşedinte al Consiliului de Administraţie:
Ing. N. P. ŞTEFĂNESCU Dir. Băncei Româneşti

Vice-Preşedinte al Consiliului de Administraţie:
Ing. C. P. BRĂTĂŞANU, mare industriaş şi propriet.

ADMINISTRATORI DELEGAŢI:
Inginer G. BALŞ, mare proprietar,
Inginer TIBERIU EREMIE, mare antreprenor

CONSILIERI:
D. D. BRAGADIRU, mare industriaş.
Inginer C. BUŞILĂ, Prof. la şcoala de Poduri şi Şosele
EMIL BRANCOVICI, Directorul Societăţii «Agricola».
Ing. Inspect. General TANCRED CONSTANTINESCU
GR. GOLESCU, Directorul Băncei «Agricola».
ION LUCA NICULESCU, mare comerciant şi Industriaş.
Inginer CH. PENESCU-KERTCHI, Directorul General al Societăţii Române de Automobile
Inginer E. WOLFF, mare industriaş.
Inginer P. ZLATCU.

Director General: **Inginer Corneliu Bălteanu**
Dir. technic: Ing. M. CIOÇ *Dir. Comercial: GH. CIOFLEC*

Dăm consultaţiuni şi referinţe asupra intreprinderilor technice şi industriale din ţară; condiţii generale, condiţie locale, materie primă, combustibil, mijloace de transport, organizarea mijloacelor de fabricaţie, maşini personali producţie, debuşeu.

Sediul în Bucureşti, **Str. Marconi 3, Telefon 2/91**
(Palatul Soc. de Asigurare «Agricola»).

„PETROȘANI“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PENTRU

EXPLOATAREA MINELOR DE CĂRBUNI

Capital Social Lei 280.000 000

MINELE : Petroșani, Vulcan, Aninoasa și Dilja

Județul Hunedoara, Transilvania

DIRECȚIUNEA GENERALĂ

BUCUREȘTI

STRADA AUREL VLAICU No. 22

Adresa telegrafică: „PETROȘANI“

Telefon 39/77

BANCA MARMOROSCH, BLANK & Co.

SOCIETATE ANONIMĂ

Capital social lei 125 000.000 deplin vărsat. = Rezerve lei 177.6000.000

SEDIUL IN BUCUREȘTI

Adresa telegrafică : „BLANKBANCA",

SUCURSALE și AGENȚII

IN STRĂINĂTATE :

PARIS, Place Vendôme, 20.
CONSTANTINOPOL, Galata, Agopian Han, Agenție în Stambul
NEW-YORK, Broadway, 31-33.
VIENA, Comandită :
ALBERT BLANK & Co.
6, Josefsplatz, 6

IN ȚARĂ :

BUCUREȘTI: Cal. Victoriei, 42. Cal. Grivitei. Piața Sft. Anton, și Cal. Moșilor (Gura-Oborului), *Arad, Brăila, Brașov; Chișinău, Cluj, Cernăuți, Constanța, Ismail, Oradea-Mare Trg.-Mureș.*

OPERAȚIUNI DE BANCĂ

Conturi-curente, Împrumuturi, Lombarde, Sconturi, Schimburi, Scrisori de credit, Cecuri, Avansuri comercianților și industriașilor, Emisiuni, Safe, etc

CREDITUL EXTERN s. a.

CAPITAL 60.000.000 LEI

Prima Emisiune 30.000.000 Lei Complect Vărsați

București — Str. C. A. Rosetti No. 37. — Telefon 14/31 și 41/16

Execută orice operațiuni de Bancă

Furnizează din depozitele sale și din fabricile ce reprezintă:

Materiale de cale ferată normală și îngustă. Materiale pentru atelierele de reparații de locomotive și vagoane. Metale de orice format și dimensiuni. — Mașini și scule pentru a ellerele mecanice. — Mașini pentru industria lemnului. — Instalații complecte și mașini pentru fabricarea cărămizilor. — Camioane-autobuze, pompe, Automobile „Ganz-Bussing". — Explosibile. capse și fitil pentru industriile miniere. Auto-pluguri „Komnick". Aparate pentru curățirea apei din cazane sistem „Neckar". Lemne de foc, cărbuni de piatră, Coks metalurgic și de gaz. — Exportă produsele solului și subsolului.

Intreposit propriu la Gara Dealul Spirei, București

UZINELE DE FIER SI DOMENIILE

DIN

Telefon 9/39 — **REȘIȚA** — SOC. AN.

Direcțiunea Generală

BUCUREȘTI, STRADA POVERNEI, 2

FABRICATE:

Fer brut	Armament și munițiuni
Fontă de fer și oțel	Buloane și nituri
Table, șine și traverse	Pluguri și mașini agricole
Fer în bare și fasonat	Unelte de săpat
Tablă	Amoniac sulfuric
Piese de fer forjat	Lemne de foc și construcție
Material de cale ferată	Mangal, var alb

Mine, Fabrici și Domenii la:

Reșița, Anina, Oravița, Bocsa, Nadrag, etc.

Pentru comenzi a se adresa la:

Direcțiunea comercială, TIMIȘOARA, Str. Lonovici 3

Reprezentanța Creditului Tehnic, București, Str. Marconi, 3

S. C. R.

„Clădirea Românească"

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL 60.000.000 LEI

Construește și Transformă,

Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție, cariere, balastiere, etc., etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen

Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor, procedeuri sau materiale noi, produse perfecționate sau economice, etc.

— Sediul București, Bulev. Domniței, 39 —

„CREDITUL MINIER"

Societate Anonimă Română pentru Desvoltarea Industriei Miniere

CAPITAL SOCIAL 175.000 000 LEI

Sediul Central: BUCUREȘTI, B-dul I. C. Brătianu, 75

Telefon 39/41 și 47/36

Sucursala: BUCUREȘTI, Str. Marconi. 3 — Telefon 13/9

Direcțiunea Technică a Petrolului: PLOEȘTI
Bulevardul Independenței No. 23

Intreprinde:

Studii, expertize, calcule de rentabilitate, proecte de explorări pentru dovedirea și punerea în valoare a zăcămintelor de petrol, gaze naturale, cărbuni, minereuri, cariere și ape minerale.

Exploatează:

Pe cont propriu și în participație obiecte miniere, terenuri petrolifere, rafinerii de petrol (Aurora-Băicoi) etc.

Acordă credite:

Intreprinderilor existente miniere și în formație.

Cumpără și vinde:

Produse și privilegii miniere, redevențe și produse petrolifere proprii etc.

Produce:

Benzină ușoară de aviație, benzină pentru automobile și motoare, petrol lampant, motorină, păcură pentru combustibil, uleiuri minerale de prima calitate, etc.

„BANCA ROMANEASCA"

Societate Anonimă pe Acțiuni

CAPITAL LEI 250.000.000 — —
REZERVĂ „ 56.000.000 — —

București. Str. Smârdan No. 5
Adresa telegrafică „Românească"

Ori-ce operațiuni de Bancă în general:

Cumpărări și vânzări de efecte. — Avansuri pe depozite de efecte publice și acțiuni. — Emisiuni de cecuri și scrisori de credit pentru orice țară. Participațiuni industriale și comerciale și orice operațiuni financiare.

SUCURSALE: *Arad, Brașov, Bălți, Bazargic, Cluj, Constanța, Cernăuți, Chișinău, Galați, Ismail, Oradia-Mare, Tg.-Mureș, Timișoara, Tulcea, Tighina, Sibiu, Satu-Mare.*

Bănci afiliate: Banca Iașilor, Iași, Banca Bacăului; Banca Creditul Prahovei, Ploești; Banca Durostorului din Silistra; Banca Petrodava, P.-Neamț; Banca Dunărea Românească, Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoș; Banca Mehedințului din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Suceveană, Suceava; Banca Câmpu ungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ștefan cel Mare, Fălticeni.

G. N. Bagdat, președinte; C. G. Cociașu, adm.-delegat; Al. F. Bădescu, membru; Al. N. Stefănescu, membru; I. Grădișteanu, membru; Gl. Sc. Panaitescu, membru; H. Fulga, censor; Em. Dan, censor; G. I. Stoicescu, vice-președinte; D. D. Bragadiru, membru; I. I. Stănculeanu, membru; G. Corbescu, membru; St. C. Pop, membru, D. Matak, censor; V. Ștefan, censor; G. Dimitriu, censor.

Director General: *N. P. Ștefanescu*; Prim-Director: *Ion Săvescu*; Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Pilidi, Gr. Dumitrescu, Ing. C. Gheorghian.*

BIBLIOTECA „ASTRA" SIBIU

„CARPATINA“

Société Anonyme Roumaine pour l'industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siège Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferrée.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinées, caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèché.

Dépôts pour la vente en détail, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)

Roşiori (Teleorman)

Drăgăşani (Vâlcea)

Râmnicu Vâlcea

Les commandes pourons être faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.

„ARIF" SOCIETATE ANONIMĂ

Pentru Exploatarea de Păduri și Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsați

Președinte al Consiliului de Administrație
CONSTANTIN NEAMȚU

Vice-Președinte al Consiliului de Administrație
Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAȚI
Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan**
Alexandru Zănescu

CONSILIERI:
Ingineri **Gh. Balș, C. Negrescu, I. Purcăreanu,**
D. Rolin și **J. Selleckaers**

DIRECTOR GENERAL:
Inginer-șef, M. N. Rădulescu

Director technic: Inginer, **D. Stoica**
Director comercial: L. Ciconi
Director forestier: Inginer-șef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munții Arifului, de pe valea Argeșului. Posedă o fabrică cu 18 gatere în Curtea-de-Argeș Vinde en gros și en detail, lemne de foc și cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeș. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primește comenzi pentru cherestea și lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar și fag, lazi și orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREȘTI STR. MARCONI No. 3
Telefon 2/91

ANUL XXXV. MAI-IUNIE 1923 No. 5-6

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC“

Apare sub conducerea comitetului de redacție compus din d-nii:

Dr. M. D. Drăcea, M. P. Florescu, I. Guguianu, N. Iacobescu, Dr. Z. Psemitky, D. Robănescu, V. N. Stinghe, I. Timoc și G. Turneanu

Sub președinția d-lui **PETRE ANTONESCU**

Redacția și Administrația Revistei la Casa Pădurilor

(în Ministerul de Domenii)

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

Un pas înainte spre normalizare . . . . **Constantin Opran**
Reforma agrară și problema agro-silvică . **G. Agapie**
Dela congresul de mine . . . . . **M. T.**
Stingerea torenților cu împăduriri și corecțiuni **N. Davidescu**
Congresul Uniunei G-le Forestiere din România **Petre Antonescu**
Asupra oidiumului ștejarului și peritheceele sale . . . . . **I. Grințescu**
Calcul coordonatelor orthogonale . . . . **I. Angelescu**
Calcularea intersecțiilor, fără mașina de calcul cu ajutorul tablelor de valori naturale I. Clouth . . . . . **D. I. Ciurileanu**
Calcul intersecțiilor prin formule analitice cu ajutorul logaritmilor . . . . . **Gh. Agapie**
Promoția festivă de doctori onorifici la înalta școală pentru cultura solului din Viena . **Guzman**
Confecționarea traverselor de fag . . . .
Corespondența din Viena . . . . . **C. Georgescu**
Situația uscătoriei de conuri de rășinoase de pe lângă ocolul silvic „Regina Elisabeta“ pe anul 1922-1923 . . . . . **I. C. Ionescu**
NECROLOG: Victor Begheanu, Miladin Rancu, Constantin Manoliu, Vasile Bălăceanu .
Informațiuni . . . . . .

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA „NAȚIONALĂ“, JEAN IONESCU & Co.

1, STRADA BURSEI, 1

1923

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

---

Consilieri :

Ion Aleman
M. Boldur
Al. Constantinescu
Aureliu Eliescu
Mihail P. Florescu
Liviu Marțian
Ion Moldovanu
Const. Opran
Const. Sava-Goiu
Vintilă Stinghe
M. Tănăsescu

Cenzori :

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Sculy.

Cenzori Supleanți :

I. Comanici, Dr. Marin Drăcea și G. Turneanu.

Biroul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte : Al. Constantinescu

Vice-Președinți : Aureliu Eliescu, Liviu Marțian

Secretar : M. P. Florescu

Casier : N. Elefterescu

Ajutor de Secretar și Casier provizoriu : P. Istrati

Anul XXXV MAI-IUNIE 1923 No. 5-6

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

UN PAS INAINTE SPRE NORMALIZARE

Prin faptul războiului, după cum ştim cu toţii, s'au sacrificat numeroase vieţi omeneşti, s'au deteriorat drumuri, s'au distrus sate, s'a întrerupt întreaga noastră activitate în diferitele ramuri de producţiune; în timpul din urmă, însă, trebue să recunoaştem, că năzuinţa tuturor a fost şi este, ca prin muncă şi perseverenţă să se remedieze urmările nefaste datorite vremurilor vitrige prin cari am trecut. Aceasta nu va fi totuş cu putinţă, decât printr'o operă constructivă care va conduce la refacerea noastră economică.

Pădurile, în special, au suferit foarte mult din pricina războiului: suprafeţe întinse au fost nimicite prin bombardamente în timpul luptelor, pentru lucrări, făcute pentru întărirea tranşeelor precum şi pentru procurarea unei enorme cantităţi de material lemnos propriu pentru lucru şi construcţiuni de care întotdeauna se face uz, dar mai mult abuz, în asemenea împrejurări anormale. Păduri întregi s'au tăiat, afară de aceasta, din consideraţiuni de strategie militară.

Ca consecinţă a acestei stări de lucruri, pădurile de răşinoase din regiunile noastre de munte au fost bântuite, după cum era şi firesc, de adevărate invaziuni de insecte xylofage, cari găsind un mediu prielnic de desvoltare, s'au înmulţit în mod considerabil, astfel că, spre a se pune stavilă unei calamităţi care ameninţa să ia proporţii îngrijitoare, Statul a fost nevoit să facă cheltueli însemnate, cari negreşit vor trebui să fie continuate până la desăvârşita stârpire a răului.

Rezultatele obţinute până acum, graţie muncii şi destoiniciei inginerilor noştri silvici, pot fi socotite ca satisfăcătoare.

In adevăr, acum se cunoaşte în amănunt biologia acestor insecte, astfel că lupta în contra lor, pusă pe un teren ştiinţific, are cele mai multă şanse de succes.

Masivele de stejar de pe teritoriul vechiului regat, vremelnic ocupat de trupele inamice, au fost, pe de altă parte, supuse exploatărilor celor mai dezordonate constând din extragerea nucilor, a exemplarelor de elită de frasin, ulm, stejar, spre a fi întrebuinţate la fabricarea paturilor de puşcă, pentru aviaţiune, spre a fi fasonate în traverse de căi ferate, etc., aceste din urmă fiind trimise cu milioanele în Austria şi în Germania mai cu osebire.

O atare întreprindere sistematică în ce priveşte devastarea pădurilor ţării, ar fi condus, cu siguranţă, la sleirea lor totală în material de construcţie şi propriu pentru diferite întrebuinţări industriale, dacă geniul bun al României şi vitejia bravilor noştrii ostaşi n'ar fi gonit peste graniţă cohortele duşmane, cari se instalaseră d'abinelea în ţara noastră, în scopul de a o săcătui şi a pregăti locuitorilor săi cea mai crudă robie.

Cu acest trist prilej am putut să ne dăm seama despre ce va să zică dominaţia acelor popoare civilizate din Europa centrală, cari au cultivat ştiinţa numai în scop egoistic, şi anume pentru a putea trage într'un anumit moment, cel mai mare profit în propriul lor folos, iar nu de a da pildă de omenie, de sentimente de cuviinţă faţă de poporul pe care îl credea învins pentru totdeauna.

Duşmanii noştri, după ce terminaseră cu transportul marilor stocuri de cereale, ce le găsiseră în ţară, tăbărîseră în urmă asupra pădurilor, fără a ţine seamă de principiile stabilite în convenţiunea dela Haga şi de nevoile reale ale populaţiunei autochtonă, lipsită de lemnele de foc necesare în cumplita iarnă din 1916/17, din care cauză mulţi oameni săraci dela sate şi oraşe au murit de frig.

Dacă înainte de războiu vechiul Regat făcea parte din ţările exportatoare şi anume pentru o cifră care, în unii ani, a trecut de 25.000 000 lei aur, astăzi, datorită împrejurărilor mai sus arătate, deabia că va putea face faţă nevoilor interne constând din refacerea construcţiunilor rurale distruse şi a unui număr însemnat de poduri şi podeţe, din înlocuirea pe distanţă de mii de kilometrii a traverselor de căi ferate în mare parte putrezite, precum şi pentru procurarea materialului necesar diverselor noastre industrii lemnoase.

Pentru restaurarea pădurilor din vechiul Regat, din Bucovina şi Basarabia, provincii care au suferit cel mai mult din cauza războiului, se cere astăzi din partea inginerilor silvici din serviciul Statului, al persoanelor morale şi al proprietarilor particulari, toată râvna şi devotamentul necesar, pentru că numai astfel ţara îşi va putea reconstitui patrimoniul său forestier decimat, numai astfel se va putea pune în stare de maximă productivitate cele 7.000.000 hectare păduri, sau aproape a patra parte din întregul teritoriu al României întregite.

In acest scop trebuesc înfiinţate pepiniere centrale şi volante şi anume în diferitele centre păduroase ale ţărei şi pe o astfel de întindere, încât să se poată îndestula cu puieţii necesari nu numai trebuinţele curente ale serviciului silvic al Statului, dar şi ale celorlalţi proprietari.

In această ordine de activitate Administraţia Casei Pădurilor a luat din timp măsuri corespunzătoare, a căror bune efecte se vor pune în evidenţă în scurtă vreme.

Sunt convins, în adevăr, că una din problemele principale ale acestei Administraţiuni trebuie să fie, ca prin mijlocul împăduririlor să se pună în valoare toate terenurile neproductive rezultate fie din compoziţiunea lor mineralogică defavorabilă, cum sunt nisipurile sburătoare, fie din cauza vechilor islazuri aflătoare în delimitările locuitorilor dela 1864, cari, prin practicarea unui păşunat neregulamentat şi prin introducerea la păşune a unui număr de vite disproporţionat cu producţiunea lor în iarbă, s'au transformat în locuri goale, în care baza mineralogică apare la suprafaţă, în râpi, în surpături, în terenuri inutilizabile pentru ori şi ce altă cultură decât cea forestieră.

Sarcina acestei Administraţiuni va fi foarte grea, bine înţeles, mai cu osebire că, în interesul satisfacerei unei necesităţi sociale, prin ultimele legi de expropriere şi de înfiinţări de păşuni comunale a fost nevoe, să se defrişeze o parte însemnată din actualul nostru domeniu forestier.

Pentru a se facilita opera de restaurare a pădurilor, misiune grea dar în acelaş timp frumoasă prin rezultatele ce se vor obţine, era absolută nevoe de a se da Corpului silvic o lege de organizare, care să-i asigure stabilitatea şi un salariu corespunzător vremurilor de azi, o lege de reorganizare a actualei Şcoli Superioare de Silvicultură, care a produs până acum o pleiadă

de specialişti de valoare, dar prin alipirea sa, ca secţie specială la şcoala politechnică, cunoştinţele lor technice vor fi pe viitor şi mai mult consolidate, precum şi legea pentru estinderea actualului cod silvic, inclusiv legea modificătoare din 1920, asupra întregului teritoriu al României mari, sporindu-se la o cifră de 10 ori mai mare amenzile pentru contravenţiuni şi delicte comise în pădurile supuse regimului silvic.

La făurirea acestor legi, întreg corpul silvic a luat parte.

Şi în formularea doleanţelor lor, justificate, spre cinstea lor trebue să declar, inginerii silvici de toate gradele, tineri şi bătrâni, în activitate sau în poziţie de retragere pentru pensie, profesori, precum şi foştii elevi ai Şcoalei Speciale de Silvicultură din Brăneşti cari actualmente nu fac parte din cadrele Corpului silvic, dar cari sunt legaţi de trecut prin amintiri neperitoare, s'au prezintat cu totul uniţi formând un singur bloc.

Meritul lor este mare.

Este şi mai mare, însă, recunoştinţa lor pentru D-l Al. Constantinescu, preşedintele Societăţii Progresul silvic şi titularul Departamentului Agriculturii şi al Domeniilor, care, după ce a revizuit şi a dat forma definitivă acelor anteproecte de lege, a întrebuinţat întreaga sa autoritate politică pentru ca ele să treacă, fără nici o modificare, prin Corpurile legiuitoare.

Cuvântul său dat la diferitele congrese ale inginerilor silvici a fost, aşa dar, ţinut în întregime.

In numele Corpului technic silvic şi al profesorilor Şcoalei Superioare de Silvicultură îi exprim aici cele mai vii şi respectoase mulţumiri.

Ţin asemenea să mulţumesc şi D-lui Inginer Inspector-silvic Iulius Moldovan, raportorul la Senat a primelor două legi silvice menţionate mai sus, care, prin cuvinte bine simţite şi o strânsă logică în argumentare, a dovedit că afirmările ce se făcuse, cum că legile în chestiune nu ar corespunde adevăratelor dorinţe şi nevoi ale Corpului silvic, sunt cu totul nefondate.

Constantin Opran

REFORMA AGRARA ŞI PROBLEMA AGRO-SILVICA[1])

1. Ne dăm sau nu îndeajuns seama, fapt sigur este, că trăim o epocă excepţional de bogată în transformări — pe teren social şi pe teren economic — transformări, cari vor da istoricului de mâine mult timp de lucru.

Intre faptele însemnate ale epocei noastre, reforma agrară va ocupa, fără îndoială, un loc de frunte.

Istoria va slăvi, probabil, cumineenia, de care a dat dovadă generaţia noastră, rezolvând liniştit conflicte de interese, cari în alte ţări a slăbit ordinea, împingând-o la o stare vecină sau chiar de tot anarhică, dar ea nu va uita să-i impute în acelaş timp acţiunile, pe cari nu le-a făcut bine, indiferent de cauză.

Deaceea socotesc, că oricine crede serios, că are ceva de spus, cu prilejul vreunei alcătuiri importante, ce angajează viitorul ţarei, este dator — în scop de îndreptare — să vorbească, căci altfel nu-şi face datoria faţă de conştiinţa sa şi faţă de neam.

Conferentul de azi crede a se găsi într'o asemenea situaţie.

Titlul conferinţei mele este: *reforma agrară şi problema agro-silvică.*

Reforma agrară ştim ce este: este soluţiunea unei probleme bine cunoscută, adeseori vine desbătută, pe care o ştim sub denumirea, *chestia agrară.* Dar problema agro-silvică, ce poate fi? La ce realitate, la care suferinţă se referă ea? Care este literatura acestei probleme? Nu cumva este o simplă închipuire?

Judecând după absenţa oricărei discuţiuni — în ce o priveşte — azi, am putea foarte bine să zicem, că problema agro-silvică este o ficţiune, o născocire de moment. Răscolind însă trecutul — de ieri şi înapoi câteva decenii — fără bătae de cap şi fără multă căutare o vom găsi bine conturată: în conştiinţe, în dispoziţiuni administrative, în legi chiar, soluţionată parţial şi înfăptuită parţial.

Problema agro-silvică s'ar sprijini pe o relaţiune organică ce ar fi existând între pădure şi câmpie, relaţiune, care în rea-

1) Conferinţă ţinută în ziua de 27 Aprilie 1923 la Societatea „Progresul silvic" în localul societăţei politechnice.

litate ar fi fost nesocotită la noi, din care cauză am fi avut de-suferit consecinţe neplăcute în agricultură, simţite de toţi, relaţiune în fine, care fiind organică — adică de viaţă şi am putea zice, forţând puţin, şi de moarte — cată a fi restabilită.

Dacă există în fapt o asemenea relaţiune şi dacă la noi în fapt ea a fost nesocotită şi nerestabilită, apoi urmează două lucruri: primul că există o problemă agro-silvică, de care nu nu numai că putem, dar trebue să vorbim şi s'o şi soluţionăm; iar al doilea este, că am greşit reforma agrară, pentru că am făcut-o, fără a ne gândi că trebue restabilit şi raportul organic între pădure şi agricultură. Şi negândindu-ne la acest lucru, am fărămiţit marea proprietate, care era o rezervă preţioasă — oricare ar fi fost concepţia restabilirei domeniului forestier la câmpie — şi am nimicit sau în cazul cel mai bun neam pus în cale piedici şi greutăţi nesfârşite pentru restabilirea acestui domeniu în viitor, oricare ar fi principiul, pe care vom voi să facem această restaurare.

Precizez isprava noastră, în ipoteza admisă, care vom vedea, că corespunde purului adevăr, prin următoarea propoziţiune: reforma agrară în vigoare este o alcătuire în detrimentul agriculturei, pe care a condamnat-o să se desvolte în condiţiuni naturale defavorabile, cu perspectivă, ca în viitor aceste condiţiuni treptat-treptat să devină şi mai rele.

Că m'aş putea înşela ar rezulta, la prima vedere, din faptul tăcerei, ce a purtat corpul silvic, în această chestiune tot timpul cât s'a plămădit reforma agrară şi chiar după înfăptuirea ei până azi.

Mai mult, dacă aş spune acum, că în regiunea de câmpie a ţărei româneşti procentul păduros variază dela 1% în judeţul Brăila la 10% în judeţul Vlaşca şi dacă aş afirma că raportul socotit necesar pentru nevoile agriculturei este mult mai mare două ecouri aş putea percepe, unul cam astfel: iluziuni, erezii economice; iar altul: adevăruri ştiinţifice, nevoi economice vitale.

Această constatare este suficientă pentru a şi da tăcerei noastre un început de explicaţiune. Ca oameni de ştiinţă, silvicultorii îşi dădeau seama, că numai pe adevăr se poate clădi ceva serios şi rodnic. Ori, exprimându-se anterior oarecare rezerve asupra realităţii influenţei climaterice a pădurilor, în regiuni agricole, silvicultorii — din spirit de precauţiune — au pre-

ferat să tacă, să se abţină dela propuneri, cari puteau să aibă la bază o temelie şubredă.

Adoptând această atitudine, silvicultorii au făcut, de fapt, exces de precauţiune, căci rostul pădurilor în regiuni agricole se sprijină pe temeiuri bine documentate de ştiinţă; iar bănuelile emise în contra acestei realităţi nu pot rezista unui examen ştiinţific aprofundat.

In fine, dacă reforma agrară s'a făcut fără participarea noastră, sub tăcerea noastră, cu sacrificarea problemei agrosilvice — deci în detrimentul numai şi numai al agriculturei — lucrul se mai poate explica şi prin repeziciunea succedărei evenimentelor, cari nu ne-au dat răgaz să ne gândim, că rezolvarea chestiei agrare este un moment unic pentru rezolvarea problemei agrosilvice şi că mai târziu această problemă poate deveni insolubilă.

Oricum, este timp, încă puţin timp, să reflectăm şi să ne pronunţăm, căci problema agrosilvică încă se mai poate rezolva în mod fericit pentru ţară.

Făcând aceste constatări — evident — mă şi simt angajat să reiau argumentele pentru o temă şi argumentele pentru cealaltă temă; să le analizez cu obiectivitatea necesară şi să scot urmările practice, ce decurg din acest studiu.

Pentru a ajunge la ţintă, sunt nevoit să parcurg o regiune aridă, pe care — în nici un caz — nu o pot ocoli, căci numai în această parte rezidă argumentele, pe cari se sprijină fondul chestiunei.

Fac apel la Dv. să mă urmăriţi pas cu pas, pentru ca la sfârşit să conchidem împreună şi să cădem de acord asupra măsurilor de ordin practic, ce se vor impune.

Să vedem, aşa dar, cari sunt argumentele celor două teme şt anume: a temei, care vede un raport organic între pădure şi agricultură şi aceea care se îndoeşte de acest lucru. Zic: se îndoeşte; nu zic: neagă. Şi înţeleg prin aceasta: convingeri mai tari şi convingeri mai slabe. Aşa dar: ezitaţiuni, exageraţiuni dacă voiţi, nu negaţiuni. Acest lucru este foarte important, căci pedeoparte el ne goneşte din minte ideile pesimiste, cu privire la posibilitatea unei hotărîri de ordin practic; iar pe de alta ne dă raza de speranţă a întărirei convingerilor, a fortificărei spiritului, lucru absolut necesar, când trebue să trecem dela stări de conştiinţă la acte de voinţă.

2. Dar pe ce se sprijină acest raport organic? Ştim. Pe două lucruri: întâi pe produsele materiale directe, pe lemn, care are nesfârşite şi indispensabile întrebuinţări în agricultură şi al doilea pe produsele materiale indirecte anume: pe influenţa pădurilor asupra regimului ploilor în epoca de vegetaţie.

Primul rol al pădurilor, în regiuni agricole, este discutabil căci pădurea este o sursă de producţiunc, o sursă de venituri şi dacă la un moment dat, nu este în stare să dea venituri comparabile cu agricultura, soarta ei este hotărîtă. Trebue să dispară, căci menţinerea ei cu deasila devine o erezie economică. In aceste condiţiuni pădurea poate să dispară şi poate să apară. Ea este şi rămâne supusă doar legei cererei şi ofertei. Nu studiez acum rostul pădurilor la noi din acest punct de vedere.

Argumentul hotărîtor pentru rostul pădurilor în regiuni agricole derivă din cel de al doilea folos atribuit lor. Are sau nu pădurea vre-o inftuenţă asupra ragimului ploilor? Da sau Nu? Dacă are şi dacă prin împuţinarea sau dispariţia lor, agricultura sufere de lipsă de apă, cum este cazul necontestat la noi, atunci soarta pădurii este una. Ele trebuesc menţinute, iar domeniul forestier restaurat în raportul necesar. Nu are această însuşire, atunci cadem în primul caz. de care am spus că nu ne preocupăm acum.

3. Dacă nu mă înşel pentru prima oară apare la noi tema — să-i zicem prin exagerare — negativă a influenţei pădurilor asupra regimului ploilor, în anul 1905, sub condeiul unuia dintre cei mai de seamă fruntaşi, pe cari i-a avut corpul silvic. E vorba de defunctul Inspector General silvic Theodor Galeriu.

Iată ce categoric şi concis se exprimă acest eminent şi cult silvicultor în memoriul depus Ministerului cu raportul înregistrat la No. 27020 din 26 Mai 1905:

„Este cunoscut şi demonstrat că pădurile influenţează clima locală şi anume în ce priveşte menţinerea umidităţei şi regularea cursului apelor.

In ce priveşte faptul că pădurile ar influenţa clima generală a unei ţări, lucrul nu este dovedit de specialişti, ba este chiar combătut de meteorologişti cu date culese din observaţiuni făcute în timp de zecimi de ani.

Aceşti savanţi stabilesc — şi cu drept cuvânt — că clima generală a unei ţări nu poate fi influenţată de direcţiunea şi

violența curenților, direcțiune și violență ce a rămas aproape constantă de sutimi de ani.....

Dacă în adevăr pădurile ar constitui un mijloc incontestabil contra secetei, de sigur că in acest caz — spun meteorologiștii — ar urma ca, în timpurile secetoase la munte și în regiunile păduroase să avem ploi regulate. Ori acest fapt nu s'a adeverit nici în anul 1900 și nici în 1904.

Impădurirea nisipurilor, surpăturilor, torenților și coastelor expuse a se surpa, influențează clima locală și înavuțește de sigur regiunile devastate și sărăcite; dar plantarea acestor terenuri constitue mai mult o chestiune de ordin economic, de cât o chestiune climatologică generală...".

Acest citat ne infățișează odată cu părerile autorului asupra chestiunei și opiniile contrarii, cari ar fi circulat în acest timp, opinii cari nu sunt și ale noastre, ale acelora cari atribuim pădurilor și influențe în legătură cu căderea ploilor și nu sunt de altfel ale nici unui om de știință azi.

Rezultă din citat, că ar fi existat pe atunci părerea, că pădurile pot înfiuența climatul general al unei localități și ca atare, ele ar fi putut, dacă ar fi fost într'o proporție oarecare, să evite secetele din 1901 și 1904.

Asemenea păreri, cari nu au nici o legătură cu știința, vor fi circulat, în vorbire mai ales și la profani. Poate să se fi strecurat și în presă, de vreme ce autorul face aluzie la ele. In revista noastră sau în oricare alta cu caracter științific n'am avut ocazie să citesc. Este natural ca în vremuri de restriște, când asupra tuturor se abat calamități așa de mari, să se rostească și cei pregătiți, dar mai ales acei cari au pregătire cu totul sumară.

Părerile autorului acestui memoriu, privitoare la climatul general al unei localități și anume la factorii cari-l determină, sunt în totul conforme cu știința și ca atare găsesc aprobarea tuturor.

In ce privește influența climaterică a pădurilor autorul o reduce la două aspecte: menținerea umidității și regularea cursului apelor.

Că pădurea este un regulator al cursului apelor, prin faptul că le întreține sursa și le menține debitul aproape constant, nu se mai discută de nimeni. Așa este!

Că pădurea păstrează umiditatea solului mai bine ca orice altă cultură a pământului, iarăşi nu se mai discută, mai alcs de aceia dintre noi cari atribue pădurilor şi influenţe în legătură cu căderea ploilor.

Ceeace nu înţelegem, căci nu explică acel memoriu, este în ce fel vede autorul, că pădurea îndeplineşte un rol climateric ca consecinţă a însuşirei, ce'i se recunoaşte, de a păstra umiditatea solului. Ce fel este acea influenţă, prin care se manifestă ea?

Căci în gura unuia, care are aerul de a tăgădui pădurei orice contribuţiune în regimul local al ploilor, afirmaţiunea aceasta este de neînţeles.

4. In adevăr, dacă e să tragem vre-o concluzie din faptul că pădurea menţine mult timp umiditatea şi să zicem adică că prin această însuşire îndeplineşte un rol climateric, apoi nu putem trage altă concluzie, de cât că influenţează asupra căderei ploilor, prin faptul că întreţine — mai mult ca orice altă cultură — atmosfera cu umeditate şi răcoare, ambele condiţiuni necesare şi indispensabile, pentru ca norii, ce o parcurg, să se poată condensa.

Cred că nu mă înşel şi nu voiu reda greşit înţelesul acestui citat, dacă-l exprim astfel: *nu precipitaţiunile atmosferice sunt un produs al pădurilor, ci pădurile sunt un produs al precipitaţiunilor atmosferice, pe cari pădurile nu le influenţează întru nimic.*

Cred iarăşi că nu mă înşel, dacă redau astfel şi ideia celor cari atribue pădurilor o influenţă climaterică în privinţa căderei ploilor: *Aparitia şi existenţa vegetaţiunei pe soluri proprii este condiţionată de preexistenţa unei cantităţi minime de umezeală şi căldură solară; odată ce vegetaţiunea a apărut, oricare ar fi ea şi mai mult de cât ori care pădurea, prin procesul vieţei şi prin existenţa ei materială se comportă ca un factor climateric local manifestându-şi acţiunea între altele şi prin influenţarea regimului local al ploilor într'o măsură limitată, dar nu neglijabilă.*

Citind atent aceste două expresiuni, se vede uşor, că cea de a doua admite pe cea dintâi în totul, afară de negaţiunea ultimă pe care o înlocueşte cu o afirmaţiune, menţionând că nu numai pădurea, dar orice formă de vegetaţiune, — pădurea însă mai mult ca oricare alta, poate influenţa asupra căderei

ploilor. Voiu deslusi lucrurile, făcând mai întâi o expunere teoretică şi controlând apoi acordul teoriei cu realitatea, pe care o explică. Incepem prin a ne întreba: de ce nu plouă în Sahara? Nu plouă din cauza naturei solului, care este nisipos. se încălzeşte repede şi foarte mult, ridică temperatura atmosferei ambiante şi suge umezeala din ea. Ori norii ce trec printr'o atmosferă uscată şi încălzită nu se pot condensa, ci din contră, vaporii trec într'o stare mai depărtată de aceia a saturaţiunei.

Să presupunem că, printr'un mijloc oarecare, am amendat tot solul Saharei, transformându-l în sol nisipo-argilos şi argilo-nisipos, care ştim că e rece, rău conducător de căldură. Rezultatul se va manifesta imediat; solul nu se va mai încălzi ca în primul caz, el nu va mai absorbi vaporii din atmosferă cari prin efectul curenţilor de aer atmosfera va căpăta treptat un oarecare grad de umiditate, care fapt unit cu acela al unei temperaturi potrivite, mult scăzută faţă de cea de azi, vor ajunge să redea atmosferei însuşirea de a condensa norii, ce o va parcurge. Şi astfel va începe să plouă în Sahara.

Dar pământul fiind complect desgolit şi expus razelor soarelui şi acţiunei vânturilor, el va pierde foarte repede prin evaporaţiune cantitatea de apă primită. Bine înţeles, o parte însemnată dintr'însa va intra în sol şi apoi în subsol şi această apă va fi sustrasă definitiv atmosferei locale. Cantitatea de umiditate atmosferică va fi cu atât mai mică cu cât a fost de mare cantitatea de apă ce s'a strecurat în subsol şi s'a sustras procesului evaporaţiunei. Acesta este un lucru însemnat. Atmosfera Saharei se va încărca cu vapori din localitate numai în scurtul timp, ce va urma căderii ploaiei. In rest, ea va fi avizată tot la vaporii aduşi de curenţii ce merg spre Sahara din regiunile înfloritoare, ce sunt împrejurul ei.

Să ne închipuim acum, că printr'un mijloc oarecare s'a parvenit a se acoperi tot solul Saharei cu resturi de plante neputrezite, ca: ierburi uscate, paie, frunze, crengi, trunchiuri de arbori etc. şi că aceste resturi au fost fixate de sol, aşa ca să nu le ia vântul şi solul să rămâie iarăşi descoperit. O nouă şi importantă schimbare se va petrece în clima Saharei. Razele soarelui ne mai căzând direct pe suprafaţa solului, ci pe nişte corpuri rele conducătoare de căldură, atmosfera va fi mai puţin încălzită, iar apa se va evapora într'un timp mai îndelungat. Prelungirea aceasta

va fi sporită încă prin faptul că vântul nu mai atinge solul şi nici apa ce stă sub adăpostul acelor resturi de vegetale. Rezultatul va fi, că atmosfera Saharei va fi aprovizionată cu vapori din localitate un timp mai îndelungat, gradul ei de umiditate va fi întreţinut un timp mai îndelungat, iar norii ce trec prin atmosfera Saharei vor avea prilejuri mai multe de a se condensa. Şi astfel va ploua mai mult în noul ţinut al Saharei.

Să ne închipuim acum că printre resturile de paie, ierburi, uscate şi frunze moarte au răsărit fire de iarbă, care vor creşte până la înălţime de $^1/_2{}^m$ sau 1^m sau fie şi mai puţin de $^1/_2{}^m$, iar printre crengile şi trunchiurile arborilor au răsărit puieţi de diferite specii forestiere apropiate localităţei, puieţi, cari, în câţiva ani, ajung să formeze păduri mai mult sau mai puţin falnice. Care va fi situaţia climaterică a Saharei? De data aceasta o schimbare simţitoare şi bine făcătoare se va fi petrecut în clima ei. Resturile de vegetale, care acopereau solul, vor fi putrezit şi nu-şi vor mai putea îndeplini rolul lor. In schimb acest serviciu va fi efectuat cu un succes mai desăvârşit de corpurile plantelor vii, căci acestea vor proteja mai bine solul şi vor prelungi în timp evaporarea apei, deci aprovizionarea atmosferei cu vapori. Mai mult, ceeace resturile moarte ale vegetalelor nu erau în stare să facă, vor face acum vegetalele, plantele vii răsărite în solul Saharei. In adevăr, o parte însemnată din apa căzută la suprafaţa Saharei pătrundea în sol şi subsol şi nu mai revenea atmosferei Saharei, de cât poate printr'un ciclu foarte depărtat, din care ea însă direct nu trăgea profituri imediate. De data aceasta lucrurile se vor schimba. Plantele vor reda atmosferei umiditatea solului, iar pădurile vor reda şi umiditatea subsolului până la adâncimi uneori nebănuite. Astfel plantele anuale vor pompa umezeală până la 30—50 cm. sau cel mult 1 m. adâncime, iar pădurile vor explora adâncimea subsolului până la 10 m. şi poate şi mai mult. Atmosfera Saharei va primi deci şi apa ce se strecurase în subsol, adică gradul ei de umiditate va fi simţitor sporit, temperatura ei va fi scăzută în acelaş raport, iar norii vor avea înlesniri de condensare foarte dese şi va ploua mai mult, poate în mod îndoit şi regulat peste suprafaţa Saharei.

Va să zică, schimbarea naturei solului a adus primele picături de apă. Apariţia vegetaţiunei anuale a prelungit în timp

producerea de umiditate atmosferică şi prin aceasta a sporit şi cantitatea de ploaie.

Aparițiunea pădurilor a prelungit şi mai mult acest fenomen şi anume după experiențele de azi de 3 ori mai mult, de cât cultura agricolă şi de două ori mai mult decât fânețele naturale. In acelaş timp pădurile au sporit umiditatea atmosferică prin redarea şi a acelei cantități de apă — în total sau în parte, după abundența ei — ce se strecurase în subsol şi scăpase de influența căldurei, a vânturilor şi a vegetațiunei anuale. Pădurile aşa dar au mărit capacitatea de saturațiune a atmosferei, prin sporul de umiditate ce i-a procurat şi prin scăderea temperaturei ocazionată de această operațiune.

(Va urma)

G. Agapie
Inginer şef silvic

DELA CONGRESUL DE MINE [1])

Cu ocaziunea deschiderei celui de al 2-lea Congres al Inginerilor şi Technicianilor de mine ținut în toamna trecută la Bucureşti în palatul „FUNDAȚIUNEI CAROL", colegul nostru D-l ingine inspector g-l silvic Mihail Tănăsescu a rostit următoarea cuvântare ocazională, pe care ne facem o plăcere a o împărtăşi camarazilor :

Domnilor,

Delegat de D-l Alexandru Constantinescu, ministru al domeniilor şi preşedinte al Societății «*Progresul silvic*» de a-l reprezenta la această mare întrunire, aduc urările de bine celui de al 2-lea congres al inginerilor şi technicienilor din industria minieră.

Doresc, ca lucrările D v. să constitue un progres real în desvoltarea acestor avuții imense, — *numite mine*, — ascunse în fundul pământului.

Doresc, ca punerea în valoare a acestor avuții, deci aducerea lor la suprafață, să fie prielnică în primul rând *României Mari* şi să realizăm aceasta, pe cât posibil, *prin noi înşine.*

Astăzi avem technicieni dibaci pentru exploatarea minelor,

1) Publicat în Analele Minelor.

mâine prin experienţă continuă, ei vor fi şi mai destoinici. aşa în cât Patria, ori când şi la orice apel ar face, inginerii săi, să găsească pe lângă dragostea de a o servi şi puterea de a realiza nevoile ei.

Domnilor,

La prima vedere, s'ar părea că nici o legătură nu ar fi între pădure şi mină; totuş dacă vom analiza mai deaproape chestiunea vom vedea că legatura este foarte mare. Legislaţiile miniere însăşi, leagă mina de pădure, sau pădurea de mină... Cum voiţi!

Se poate concepe oare, mai ales cu progresele de astăzi, exploatarea unei mine, fără lemnul necesar, din care se construesc galeriile? Şi puţin lemn consumă oare galeriile din mine?

Se poate aşeza oare o sondă de petrol, dacă nu dispunem de cheresteaua necesară pentru a construi casa sondei, fără de care un sondaj nu s'ar putea face?

Geologii au dovedit până la evidenţă, că minele de huilă şi de lignit, nu sunt de cât păduri preistorice, îngropate în frământările pământului, deci nu sunt de cât rezultanta, transformaţiunile urmate, în substanţa vegetală.

Şi dacă este o legătură între pădure şi mină, nu mai puţină este o legătură intimă între pădure şi apă.

Apa, astăzi, în urma progreselor Hidraulicei, tinde să înlocuiască cărbunele de piatră şi ţiţeiul — ca producători şi regeneratori de energie în electrificarea Căilor Ferate, în trimiterea forţii pe distanţe mari, etc. — şi cine ştie ce ne mai rezervă descoperirea vreunui aparat, care sub un volum mic să conţină o forţă mare electrică! Ce schimbare enormă se va produce atunci. în mijloacele de transport ca şi în toată îndustria de pretutindeni!

Avem dar şi noi huila noastră, *la houille blanche*, cum o numeşte francezul, pentru care toţi trebue să luptăm, ca să ne-o păstrăm cu sfinţenie şi este cert că nu o putem păstra, de cât cruţând pădurile, căci după cum pădurea nu poate să existe fără umiditate, tot aşa nu poate să existe apă fără pădure.

Deşertul Saharei, nu are pădure, dar nu are nici apă; îndată ce se iveşte o oază, ai convingerea că acolo este şi apă, este şi viaţă.

Avem în istorie exemple destule, din cari să vedem, ce au devenit regiuni întregi, altă dată fertile, dar unde omul, în nebunia lui, a distrus pădurile.

Renan în descrierea sa despre *Galilea* zice: *La Galilée était un pays très vert, très souriant, le vrai pays du Cantique des Cantiques.*

L'état horrible où le pays est réduit, ne doit pas faire illusion. Ces pays, maintenant brulés, ont été autrefois des paradis terrestres.

Şi aceasta numai din cauză că s'au distrus pădurile, iar unde se distrug pădurile dispar şi izvoarele.

Chateaubriand, pentru a arăta mai bine importanţa pădurilor în viaţa omului a spus că:

Les forêts précedent les peuples, les déserts les suivent.

Iar *Parquet* zicea:

L'arbre nous fait l'eau,
L'eau nous fait le pré,
Le pré, le troupeau,
Le troupeau l'engrais,
Et l'engrais le blé.

Şi aş putea să vă citez încă multe bucăţi din filosofii şi scriitorii mari ai lumii, care să documenteze aceste strânse legături, între pădure şi apă.

Astăzi, domnilor, ţara noastră posedă o suprafaţă totală păduroasă de peste 7 milioane hectare, răspândite mai mult sau mai puţin uniform, după facilitatea de exploatare, căci omul este o fiinţă lacomă, egoistă; îndată ce poate, taie, distruge chiar, numai ca să-i fie bine momentan, fără a se gândi la viitor.

Bucovina, domnilor, este cea mai împădurită din cele 7 ţinuturi surori, având un procent de păduri de 43% din suprafaţa teritorială, iar cea mai puţin împădurită este Basarabia, cu abia 5%.

Statul, domnilor, este cel mai mare proprietar de păduri, cum este de altfel şi cel mai mare proprietar de mine, iar acum cu naţionalizarea subsolului, vrea să devie unicul proprietar de mine.

El posedă circa 2 milioane hectare, codrii seculari de stejar, molift, frasin şi alte specii forestiere preţioase cu o valoare astăzi, de peste 15 miliarde lei, domeniu pe care noi, generaţiunile de astăzi, nu avem dreptul să-l risipim, ci numai să-l exploatăm, realizând produsul anual în aşa fel, ca raportul să fie susţinut la perpertuitate. Suntem dar datori, a conduce astfel pădurile, prin tratamentul ce le vom aplica, în cât să obţinem în prima linie lemnul de lucru,

care se scumpeşte pe zi ce trece, pentru că se răreşte, nu numai la noi, dar în toată Europa. Datori suntem dar, să-l apărăm şi să-l păstrăm cu sfinţenie pentru a nu deveni prea curând tributarii străinătăţii, căci atunci vom plăti îngrozitor de scump, *ceeace risipim astăzi, vorba Scripturii, pentru un blid de linte.*

Pădurea are un rol imens în viaţa popoarelor: în codrii adânci se ascundeau, secole în urmă, strămoşii noştri, pentru a scăpa de urgia barbarilor; în codrii, populaţiunile îşi găsesc astăzi lemnul necesar locuinţelor şi tuturor trebuinţelor lor economice.

Pădurea trebue păstrată şi îngrijită, iar valoarea ei va creşte şi va creşte tot mai mult, căci întrebuinţările ei, sunt cu atât mai numeroase şi variate, cu cât progresul, este mai mare în omenire.

Cu tot fierul, cu tot betonul armat, care înlocueşteîn multe părţi lemnul, ţările cele mai avansate în civilizaţie ca Anglia, Franţa etc. sunt şi cele mai mari consumatoare de lemn de tot felul, aceasta o documentează statisticile.

Domnilor,

Un pădurar bătrân aşa ca mine, nu poate, nici la un Congres de mine, să nu vorbească de scumpele lui păduri; deaceea, încheind după ce am făcut, cu voia domniilor voastre şi împreună cu D-v. o mică excursiune în domeniul forestier, vă rog să-mi îngăduiţi ca să vă urez din tot sufletul, spor la muncă, progres şi bine pentru Patria noastră, care ne adăposteşte şi care este atât de ospitalieră pentru toţi.

M. T.

STINGEREA TORENŢILOR CU IMPADURIRI ŞI CORECŢIUNI

Stingerea torenţilor este lucrarea cea mai importantă, mai indispensabilă, mai productivă şi mai urgentă, care trebue făcută în ţară pentrucă: prin stingerea lor se măreşte prosperitatea ţării întregi şi pentru că suprafaţa ocupată de torenţi, e foarte mică pe lângă a ţării, iar desastrele produse de ei în câţiva ani şi chiar într'un singur an prea ploios întrece costul stingerii lor.

Cu stingerea torenţilor se face regimul apelor bine făcător

şi clima mai bună aşa că fertilitatea şi producţiile pământului se măresc în toată ţara.

Apele cu regimul binefăcător împreună cu pădurile, produc binefaceri imense şi cele mai mari bogăţii, care întrec cu mult pe toate celelalte ce se pot găsi în ţară şi care sunt nu numai inepuisabile, dar pot fi mărite foarte mult dacă sunt bine amenajate şi bine utilisate.

Dar toate aceste binefaceri şi bogăţii scad şi se pierd treptat cu distrugerea pădurilor pentru că nu se pot conserva fără protecţia lor.

Apele cu pădurile sunt surse profunde de prosperitate şi de frumuseţe. Ele fac posibilă utilisarea apelor în condiţiile cele mai economice pentru navigare, irigare, energie şi fertilisarea pământului care se perde dacă nu e bine întreţinută.

Urgenţa stingerii torenţilor resultă din faptul că puterea lor distructivă creşte cu timpul şi desastrele produse de ei, se întind prin rîuri şi fluvii până la mare.

E foarte greşită credinţa că stingerea torenţilor nu ar fi rentabilă. Lucrarea e vastă pentru că se întinde pe suprafeţe mari şi sunt mulţi torenţi. Se pot stinge însă pe rând începând cu cei care prezintă mai mare urgenţă, şi se poate opri formarea altora.

In Franţa se credea la început că este imposibilă stingerea torenţilor, pentru că nimenea nu ştia cum să-i stingă.

Dar îndată ce s'a găsit un singur om capabil să-i stingă, s'au format curând oameni compentinţi şi rezultatele obţinute au fost surprinzător de favorabile, pentru că s'a dat terenului o valoare care întrece de mai multe ori costul stingerii, deosebit de binefacerile care se întind afară din zona torenţilor şi cari sunt chiar mai mari.

Torenţii sunt produşi de acţiunea puternică a gravităţii care dă aerului şi apei mişcări violente cu care rod şi rup suprafaţa pământului şi pe care numai pădurile o poate apăra pentru că le micşorează violenţa cu mărimea, resistenţa şi durata lor şi prin puterea ce au de a reţine, de a înmagazina multă apă în pământul lor şi de a o conserva apărând-o de soare şi de vânturi cari o evaporă.

Câteva exemple ilustrează mai bine devastările produse de torenţi şi marile binefaceri produse cu stingerea lor.

In Gasconia, pe ţărmul Oceanului, torenţii aerieni au format

dune de nisip de 200 km. lungime, 5 km. lărgime şi până la 80 m. înăţime, care a îngropat 100 mii Ha. locuite şi cultivate. In dosul lor aceste dune au închis cursul apelor şi au transformat 700 mii Ha. lande în stepă umidă şi morbidă care distrugea pe om cu producţiile ei otrăvitoare, în total a transformat în deşert 800 mii Ha. Dune şi Lande.

Inginerul Bremontier care a împădurit dunele, a observat că ele s'au format numai după distrugerea pădurii depe ţărm. După împădurirea dunelor şi landelor, toata regiunea deşertică de 800 mii Ha. a fost transformată îutr'una din cele mai prospere şi ma sănătoase care are o valoare de un miliard fr. aur, pe care numai pădurea i-a dat-o ; iar exploatarea dă locuitorilor un venit anual mai mare de 50 milioane fr. aur.

Impădurirea dunelor crezută mult timp imposibilă, a făcut celebru pe inginerul Bremontier, iar pe Chambrelen numai puţin pentu asanarea şi împădurirea landelor făcute mai târziu.

Aceste lucrări sunt foarte rentabile pentru că n'au putut costa mai mult de 300 - 400 mil. fr. şi în plus s'a mai obţinut o populaţie sănătoasă şi viguroasă foarte necesară pentru ţară.

Exemplul acesta e foarte luminos pentru că arată complect cum o regiune productivă şi locuită, a fost după distrugerea păduri transformată în deşerţ de torenţii aerieni, iar în urmă după reîmpădurire a fost prefăcută într'o regiune bogată şi sănătoasă cu lucrări foarte rentabile.

Alt exemplu destul de luminos pentru torenţii de apă este : Stingerea în Alpii de jos a torenţilor mari şi vecini Faucon si Bourget care se varsă în râul Ubaye afluent al Duranţei care se varsă în Rhon.

Ambii torenţi au săpat albiile lor in coasta aceluiaşi munte. Distanţa între ele e de 1500 m.

La 13 August 1876 o ploaie torenţială a căzut asupra acestor torenţi care a durat 25 minute.

Pe Faucon care nu era stins a curs în timp de o oră 234000 m. c. lavă rece de pământ, peatră şi apă cu o înălţime de 7 m. adică cu un debit pe secundă de 65 m. c. din care 18 m.c/s. apă şi 47 m. c/s. pământ şi peatră. Peatra mergea înainte, pământul după ea şi apa le împingea din urmă.

Peatra şi pământul aruncate de torent în lunca râului Ubaye a format un mare con de dejecţie pe care s'a clădit comuna Faucon şi s'au făcut culturi.

Iuţeala şi presiunea apei produsă de pantă şi de înălţime în albia îngustă şi adâncă a torentului se perdea când lava rece eşea pe conul de dejecţie şi piatra se oprea chiar în albia puţin adâncă pe con iar apa sterilă cu pământ steril se împrăştia pe tot conu de dejecţie, devasta culturile şi ameninţa comuna.

Torentul Bourget egal cu Faucon era stins cu împăduriri începute la 1894 şi cu corecţiuni.

Pe acest torent a curs timp de 4 ore numai apă puţin turbure cu un debit mai mic de 3 m. c/s. adică de 25 ori mai mic ca lava rece iar apă a curs aproximativ pe jumătate pentru că a intrat multă în pământ.

Pe conul de dejecţie, apa fără peatră a adâncit albia s'a anchesat bine în ea şi e fertilisantă.

Pădurea era mică de 6 ani dar efectele ei bine făcătoare cresc împreună cu ea.

Diferinţa între efectele produse de ploaia torenţială pe Fauconi şi Bourget este enormă.

In basinul Faucon apa gonită de gravitate cu iuţeală mare a sterilizat şi ruinat pământul în pământ a intrat puţină apă pe care soarele şi vânturile a evaporat-o curând iar isvoarele au secat şi ele curând.

In basinul Bourget pădurea a întârziat scurgerea apei, a înlesnit intrarea ei în pământ şi a apărat-o de soare şi de vânturi a dat apei materii fertile şi alimentează multe isvoare care nu seacă după ploae. Ploaea a fertilisat pământul nu la ruinat ca în basinul Faucon. In basinul Faucon ploaea a fost răufăcătoare iar în Bourget binefăcătoare.

Despădurirea produce deşertul.

Impădurirea produce paradisul.

Rentabilitatea stingerii torenţilor [1])

Lucrările au costat în total — 660.000, fr.

1) Impădurirea a 754 ha. . .	180-000, fr.	27 %
2) Corecţiuni	395.000, „	60 %
3) Diverse	85.000, „	13 %

Resultatul

A dat valoare la 240 ha. pe conurile de dejecţie evaluate	535.000, fr.
A protejat comunele Faucon şi Bourget .	350.000, „
A protejat culturi şi 6 cătune în munte .	220.000, „
	1.205 000, fr.

1) Demontzey pag. 499. Reboisement et gazonement des montagnes.

Adică avantagiile locale obținute au o valoare de 2 ori mai mare de cât costul stingerii torenților și în plus s'a creat o pădure de 754 ha. s'a înbunătățit regiunea râului Ubaye și al Durantei, s'a asigurat circulația pe calea națională No. 100 și-a mărit siguranța orașului Barcelonette situat pe Ubaye în aval de torenți. Regimul binefăcător al torenților stinși se întinde pe râuri și fluvii până la mare și pot produce binefaceri mult mai mari ca în zona lor

Experiența arată că: stingerea torenților e mai dificilă când au înălțimi mari și sunt mai sus.

Torenții Faucon și Bourget au gura lor la 1170 m. d'asupra mării adică la înălțimea Predealului și coadele la 2930 m. adică 420 m. mai sus ca vârful muntelui Omul. Lungimea torenților e de 5500 m. Inălțimea lor e de 1760 m.

In România puțini torenți ar avea înălțimi mai mari de 600 m. și coadele lor mai sus de 1500 m.; prin urmare costul corecțiunii lor ar fi mult mai mic pentru că baragele cu care s'ar face corecțiunea lor ar fi și mai mici și mai puține. Dar și împădurirea când se face la înălțimi mai mici costă mai puțin.

Condițiile naturale sunt mai bune în România și prin urmare stingerea torenților va fi mult mai economică ca în Alpii francezi.

In Franța, administrația pădurilor cuprinde și pe a apelor, e complectă, bine organizată; e condusă de oameni competenți, cu mijloace suficiente ca să poată îndeplini marea ei misiune de care depinde prosperitatea țării. Are însă de restaurat multe și mari regiuni devastate.

In România însă, administrația pădurilor e o anexă secundară a Ministerului Agriculturii și Domeniilor, fără autoritate și fără mijloace suficiente; a fost condusă mai tot deauna de oameni politici fără nici o competință, așa că n'au putut înțelege marea importanță a pădurilor și în loc să le apere le-a lăsat prea de multe ori pradă exploatatorilor.

Administrația apelor, e încredințată Ministerului Lucrărilor Publice care n'are nici o competință, așa că torenții au distrus lucrări cari au costat mai mult decât stingerea torenților și în special pe Valea Prahovei de când s'a construit calea ferată, iar Ministerul n'a stins nici un torent.

Câteva baragii pe torenții Prahovei nu i-a stins, iar lucrările de apărare și mici corecțiuni, n'au nici o influență asupra regi-

mului apelor a căror putere devastatoare măreşte torenţii, dificultăţile şi costul întreţinerii lucrărilor. Numai pădurea stinge torenţii.

Fără stingerea torenţilor, baragiile rezervorii ce se proectează să fie construite în văile munţilor vor fi curând umplute cu pământ sau rupte cum au fost deja multe prefăcute în ruine.

(Va urma) Inginer N. Davidescu

CONGRESUL
UNIUNEI GENERALE FORESTIERE DIN ROMÂNIA

In localul Camerei de Comerţ din Bucureşti s'a ţinut în ziua de 22 Aprilie a. c. adunarea generală a reprezintanţilor industriei lemnoase : ai fabricelor de cherestea şi a exploatărilor mari de păduri din vechiul Regat, Bucovina şi Ardeal, fiecare cu o organizaţie a parte, constituind aşa numită Uniune generală forestieră din România.

Conform programului de mai înnainte stabilit, s'a prezintat mai multe referate tratând despre regimul exportului, despre noile taxe fiscale puse asupra exploatărilor şi industriei forestiere, despre expropierea pădurilor din Ardeal, codificarea muncii, consumul intern, etc., iar d-l Inginer silvic Turneanu a făcut o interesantă expunere asupra mersului şi desvoltarea cooperativelor săteşti pentru exploatări de păduri.

După deschiderea congresului de către d-l Dr. Vasile Marcu, preşedintele Uniunei şi al Sindicatului forestier din Bucovina, cunoscut membrilor societăţei „Progresul silvic“ prin simpatica primire făcută la Cernăuţi, cu ocaziunea celui de al 3-lea congres al inginerilor silvici şi după declaraţiunile reprezentantului ministerului de Industrie şi Comerţ şi al „Uniunei generale a industriaşilor“, primul care a luat cuvântul asupra chestiunilor dela ordinea zilei, a fost d-l H. Brauner, secretarul congresului şi directorul „Monitorului forestier“ D-sa a stăruit asupra faptului instabilităţii, care a caracterizat regimul nostru vamal în perioada de după războiu, în stabilirea taxelor de export asupra lemnelor, producând o nesiguranţă dăunătoare mersului normal al afacerilor. Astfel numai de parte decât în cursul lunei Marte a. c. taxa existentă de 10 lei la m. c. pentru

exportul lemnelor de cherestea, s'a sporit dintr'odată la 150 lei, ceeace a făcut cu neputinţă vânzarea a 150 mii vagoane material lemnos. afător în depozitele fabricelor de cherestea.

Luând apoi de bază bilanţurile încheeate şi publicate pentru anul 1921 ale societăţilor anonime, prin exemple concrete dovedeşte, că pe câtă vreme capitalurile învestite în celel'alte industrii au produs beneficii reprezintând un procent de 18, de 23 şi de 25%, iar societăţile petrolifere cum de ex. „Steaua Română" la un capital de 310 milioane lei a realizat un beneficiu de 143 milioane lei, iar „Astra Română" la un capital de 225 milioane a obţinut un beneficiu de 242 milioane lei, ceea ce reprezintă un procent de peste 106%, — industria forestieră cu un capital de 451.194.750 lei n'a putut realiza decât un beneficiu de 44.938.714 lei adică mai puţin de 10%, — iar câteva întreprinderi, sau soldat chiar cu pierderi considerabile.

Făcând, deasemenea, comparaţiune între taxele vamale şi valoarea produselor exportate, constată că produsele petrolifere sunt impuse numai cu 3—9%, pe când cele lemnoase cu 6% pentru fag, iar pentru trunchiurile de brad cu 75 la %.

Vorbind, mai departe, despre situaţiunea industriei forestiere D-l Brauner încheie spunând, că producţiunea pădurilor ţării este de 250,000 vagoane cherestea sau de 5 milioane m. c. şi consumul intern nefiind decât $^1/_5$ din producţiunea amintită, rămâne disponibil la export 4 milioane m. c. pe an [1]).

Acelaş lucru îl susţine şi D-l inginer Ath. Ionescu, membru în comitetul Uniunei, care în referatul său despre consumul intern se exprimă astfel:

„Exportul materialului de cherestea de reşinoase, a cărei producţiune anuală în ţară este aproximativ de 250.000 vagoane, pe când consumul intern este numai de 50.000 vagoane [1]).

Or se ştie, că suprafaţa totală a pădurilor de reşinoase din România întregită este de circa 1.755.400 hectare şi anume:

In vechiul Regat	457.300	hectare
„ Transilvania	743.968	„
„ Crişana	15.232	„
„ Maramureş	211.089	„
„ Banat	13.291	„
şi „ Bucovina	294.520	„
Total	1.735.400	„

1) Monitorul Forestier No. 7—8 din $^1/_{15}$ Mai 1923, pag. 222—224.

Acestea după datele statistice din 1920, când întinderea pădurilor din Transilvania, Crişana, Maramureş şi Banat a fost socotită la 4.110.479 ha.[1]), pe când după cele ale guvernului ungar prezintate cu prilejul conferinţei de pace din Paris, când s'a luat de bază linia de demarcaţiune *Clemenceau*, ea este numai de 3.792.927 ha. adică mai puţin cu 317.552 ha. dintre care pădurile de reşinoase cu 483.45 ha. Dat fiind că prin debitul lemnelor rotunde în cherestea se pierde cam 50% în cifră rotundă, rezultă că producţiunea anuală a pădurilor de reşinoase în lemn de lucru şi construcţiuni din România Mărită, după opiniunea referenţelor de mai sus, ar fi de 10 milioane m. c., ceeace ar reveni la aproape 6 m. c. pe an şi la hectar ($\frac{15.000.000}{1.735.400}$ = 5,76 m. c.).

Pentru a-şi face cineva o ideie, cât de exagerată este această cifră, este destul să spunem, că producţiunea anuală a pădurilor din Germania, a căror întindere este de 54 milioane hectare, dintre care 4.700.000 aparţin Statului, reşinoasele, adică masivele cele mai productive, alcătuiesc un procent de 65,5% şi anume: pinul silvestru 42,6%, bradul şi molidul 22.6%, iar laricele 0,3% şi cu toate că pădurile sunt tratate de un timp îndelungat cu metodă şi sciinţă de un personal forestier numeros şi priceput, totuşi producţiunea anuală medie la hectar a pădurilor Statului e de 3,86 m. c. din care 1,04 m. c. lemn de lucru (statistica din 1888).

In Franţa cu o suprafaţă păduroasă de 9.472.747 hectare, din care $^1/_5$ reşinoase şi $^4/_5$ foioase, ceace reprezintă 17,92% din întregul său teritoriu, pădurile Statului în întindere de 1.075.615 ha., sau 11,59%, cu o excelentă administraţiune silvică, produc pe an şi pe hectar 2,81 m. c., din care 2,13 lemn de foc şi 0,68 m. c. lemn de lucru.

In studiul „Pădurile din România Mare" pe care l-am publicat mai întâi în „Revue générale de Science" din Paris şi anume în numărul din 15 Iunie 1920, consacrat în întregime autorilor români, sub titlul „Capacitatea României Mari de a exporta lemne" am evaluat, după o preatabilă consultare cu unul din fruntaşii silviculturei din Ardeal, producţiunea anuală a pădurilor de reşinoasă din această provincie,

1) Pădurile din România Mare de Petre Antonescu, 1920, pag. 5.

capabilă de export după îndestularea trebuinţelor interne (cari se pot socoti la o cincime) la... 37000 vagoane cherestea, iar a pădurilor din Bucovina . . . „ 20000 „ „

Total 57.000

ne putându-se compta pe un export din pădurile din vechiul Regat şi din Basarabia.

Astfel fiind, socotind că într'un vagon intră 20 m. c. cherestea de molid şi brad, în termen mediu, se va putea exporta anual: 1.140.000 m. c. adică numai $\frac{1}{5}$ parte din cifra considerată de bună de D-l Brauner şi D-l inginer Ath. Ionescu.

La suma de 1.140.000 m. c. adăugând o cincime, reprezentând necesităţile interne, adică... 228.000 m. c., obţinem totalul de 1.368.000 m. c., ceeace revine ca producţiune medie pe an şi pe hectar a pădurilor de reşinoase din Ardeal la 1.07 m. c. $\left(\frac{1.368.000}{1.278.000} = 1.07\right)$ Admiţând această cifră credem că nu ne aflăm departe de adevăr.

Că în timpul de faţă se face un abuz cu exploatarea pădurilor de reşinoase ale proprietarilor particulari din Ardeal, ceeace a justificat emiterea cunoscutei ordonanţe din 1918 a guvernului ungar, prin care s'a căutat a se pune frâu tăierilor dezordonate, exploatându-se nu numai producţiunea anuală adică creşterea acestor păduri, dar şi o mare parte din capitalul lor lemnos, care trebuie să rămână intangibil, aceasta o ştim cu toţii. Din nenorocire diferiţii miniştrii ai departamentului economiei noastre naţionale, cari s'au perindat de la războiu încoace, n'au luat nici o măsură, pentru a stavili un rău, care tinde a lua proporţia unui dezastru economic. Nu trebue totuşi să jonglăm cu cifrele, să ne facem iluziuni, să credem adică că de oare ce fabricele de cherestea, înzestrate unele cu maşinele cele mai perfecţionate—ţinând recordul cu cele d'intâi din Europa dacă nu din toată lumea, ce sporesc pe fiecare zi, noi putem să ne comparăm cu Statele bătrâne în civilizaţiune, şi posedând o adevărată conştiinţă forestieră nu taie, în fiecare an, de cât producţia reală a pădurilor, iar nu aceea ce actualele legi silvice din vechiul Regat şi din provinciele alipite,— cari nu mai sunt la înălţimea vremurilor de astăzi—permit ca să se facă spre paguba noastră şi a generaţiunilor viitoare, cari, cu drept cuvânt, ne vor judeca cu asprime.

Din foarte interesantul referat al d-lui N. Butculescu, președintele societății industriașilor de cherestea din vechiul Regat, găsim de cuviință să extragem următoarele pasagii privitoare la sarcinele impuse prin noua lege a impozitelor asupra industriei și exploatărilor forestiere :

„Până la războiu industria forestieră era scutită de orice impozite atât în vechiul Regat cât și în teritoriile alipite. Ea plătea numai o taxă comunală și județeană de 3% din beneficiu.

Astăzi impozitele ce apasă industria respectivă sunt :

1°) La cumpărarea unei păduri o taxă de înregistrare de 5% din valoarea ei.

2°) La începerea exploatării impozitul elementar agricol de 20% din venitul pe hectar, inclusiv impozitele adiționale.

3°) Deosebit de impozitul proprietății, se impune cu 16% plus adiționalele exploatarea propriu zisă, considerată ca întreprindere industrială, care dă un venit separat de acela al proprietății.

4°) Peste impozitul la venitul exploatării ca întreprindere industrială, vine impozitul complimentar care, conform art. 42 variază între 2—27% din beneficiul net, care trece de 10—15%.

Peste aceste impozite se adaugă :

5°) Taxa de 1% asupra cifrei afacerilor.

6°) Cotizațiile pentru asigurarea lucrătorilor contra accidentelor.

Urmează apoi taxele speciale :

7°) Comunale și județene de 3 lei de fiecare metru cub brut etc.

8°) Ca încheiere, impozitul global, care se ridică până la 18%.

Prin moțiunea admisă în urma discuțiunilor avute în cele 2 ședințe ținute în ziua de 22 Aprilie a. c., pe cari le-am urmărit în de aproape s'a dat expresiune doleanțelor „Uniunei generale forestiere“ în cea mai mare parte pe deplin justificate.

Seara, la ora 9, a avut loc la restaurantul Iordache un banchet, la care au luat parte peste 50 industriași, precum și alți invitați ca D-l Cezar Popescu, directorul industriei mari din ministerul de industrie, D-l G. Iorga, directorul general al comerțului, D-l Gheron Netta, directorul Institutului comercial român, reprezentanții presei și președintele comitetului de redacție al „Revistei pădurilor“.

După primul toast ţinut de D-l Dr. Vasile Marcu, preşedintele „Uniunei generale forestiere“, pentru M. S. Regele, mai luă cuvântul D-l Dr. P. Groza, fost ministru, preşedintele organizaţiei forestiere din Ardeal, D-nii Bela Palmai, Török, Ciato, Smilovici, Brauner, Cezar Popescu, Gheron Netta şi cel ce scrie aceste rânduri, a cărui vorbire o reproduc după darea de seamă publicată, în rezumat, în „Monitorul Forestier“:

„D-l Consilier silvic Antonescu, face o largă expunere a problemei lemnului, vorbeşte despre lemnul de stejar, de distrugerea acestei esenţe de către armatele de ocupaţie prin devastarea pădurilor, rugând industriaşii să aibă în vedere această împrejurare excepţională în exploatările lor cruţând pe cât posibil pădurile“,

Seria toastelor o încheiă tot D-l Dr. Vasile Marcu, preşedintele Uniunei.

Petre Antonescu

ASUPRA OIDIUMULUI STEJARULUI ŞI PERITHECEELE SALE

Istoric. In toamna anului 1907 şi în vara lui 1908, micologii francezi semnalară, în câteva puncte din sudul şi centrul Franţei, presenţa unei ciuperci parazite din grupul Erysiphaceelor, având aspectul unui puf alb, făinos, atacând mugurii şi frunzele de stejar [1]).

După informaţiile *strânse* de Griffon şi Maublanc [2]) acest parazit ar fi fost văzut deja în 1904 fără ca să fie luat în seamă Tavares [3]) comunică atunci că acest parazit apăruse în Portugalia încă din 1878 pe *Quercus racemosa* şi fusese determinat de Thümen sub numele de *Oidium quercinum.* După acesta, *Oidium quercium* Thüm. ar fi *identic* cu ciuperca parazită a stejarului din Franţa.

1) P. Hariot. Note sur un oidium du chêne (Bull. dela Soc. mycologique de France, XXII, 1907, p. 157.
M. Gard. Note sur un oidium attaquant les feuiles de chêne (C. R. heb 5 Tom. Soc. Biol. vol 65, 1908 p. 167).
2) Ed. Griffon et A. Maublanc. Sur le blanc du chêne (Comptes-rendus Acad. Sciences Paris, vol. 147, 1908, p. 437).
3) Tavares, Note sur l'Oidium quercinum. Thüm (Brotenie, vol. 8, 1908, p. 78).

Din lucrările lui Neger [1]), Tubeuf [2]), Kirchnen [3]) Roth [4]) Vuillemin [5]) şi alţii rezultă că, dela 1908 oidum la stejar, s'a răspândit cu o intensitate crescândă în toată Europa şi în nordul Africei, producând pagube serioase în păduri.

In România oidium la stejar a fost observat încă dela 1908 într'o pădure din Judeţul Prahova [6]). De atunci a fost deseori semnalat în diferite localităţi, fără însă cu toate acestea să se fi descoperit sistemul său de reproducere.

Sistematica. Până în 1912 sistematica oidiumului stejarului a constituit o enigmă micologică. Până la această dată, în adevăr, ciuperca nu era cunoscută decât sub forma sa conidiană, formă nesatisfăcătoare pentru a putea fi clasată în mod definitiv printre Erysiphacee şi din această cauză cea mai mare parte din autori l-au arătat sub numele provizoriu de *Oidium quercinum,* sub care fusese descris de Thümen [7]) Griffon şi Maublanc [8]) constatară identitatea oidiumului de stejar din Franţa cu *oidium quencinum* Thüm. şi propuseră să fie numit *oidium alphitoides.* Pe dealtă parte alţi autori, pentru a nu cita decât pe Tubeuf, Kirchner şi A. Engler, au susţinut, fără însă a dovedi de altfel că oidiumul stejarului nu era decât forma conidiană a unui parazit foarte răspândit pe alun: *Phyllactinia corylea.*

Hariot [9]) mai 'ntâi şi apoi Mangin [10]) fură cei dintâi cari avură ideia de a apropia oidiumul stejarului cu oidiumul alunului

1) F. M. Neger. Uber das epidermische Auftreten eines Eichenmehltanes in einem grossen Theil von Europa (Naturw. Zeit. f. Land-und Forstw. vol. 6 1908 p. 538).

2) C. von Tubeuf. Der Eichenmehltau in Bayern (Naturw. Zeit. f. Land-und Frostw, vol. 6, 1908, p. 54: et vol. 7, 1909, p. 119).

3) O. Kirchner, Das Auftreten des Eichenmehltaus in Württenberg (Naturw. Zeit. f. Land-und Forstw, vol. 7, 1909, p. 213).

4) J Roth. Auftreten des Eichemehltaus în Ungarn) Naturw. Zeit. f. Land-und Foerstw, vol. 7, 1909, p. 246).

5) P. Vuillemin. Le blanc du chêne (Révue génerale des Sciences pures et appliquées, vol. XXI, 190 , p. 812.)

6) M. Drăcea. Oidium, ultima calamitate a pădurilor de stejar (Economia forestieră, vol. III, Bucureşti, 1921, p. 41).

7) F. de Thümen. Contributio ad floram myc. lusit., I, 1878, p. 6.

8) Ed. Griffon şi Maublanc. Le blanc du chêne et *l'Oidium quercinum* (Bull. soc. mycol. de France, vol. XXVI, 1910, 132).

9) P. Hariot. Note sur un oidium du chêne (Bull. Soc. mycologique de France, vol. XXIII, 1907, pag. 15[1]).

10) L. Mangin. Une invasion redoutable du blanc du chêne (Journal d'Ogvie. pratique, XVI, 1908, p. 108).

(*Microsphaera a lui* Walles.) Acest mod de a vedea fu împărtăşit de Neger [1]), micologul saxon bine cunoscut.

Chestiunea era în acest punct, când după cercetări asidue *Arnaud şi Foex* [2]) descoperiră peritheceele oidiumului stejarului clasificându-l astfel definitiv printre Erysiphacee [3]).

Aceşti autori au procedat la un studiu al fructificaţiei modului de reproducere şi au putut să-şi dea seama că este vorba într'adevăr de un *microsphaera tovarăş* cu *microsphaera alni* ciupercă foarte răspândită în America de Nord pe diferite specii de stejar şi mai ales pe *Quercus Nigra* şi *Quercus alba.*

Pentru consideraţiuni de prioritate şi oarecari diferenţe morfologice, ei propuseră să fie numit *Microsphaera quercina* (Schweinitz) Burril-*Microsphaera alni* Salmon pro parte.

După Griffon şi Maublanc [4]) *Microsphaera* stejarului din Europa nu ar fi identică nici cu *Microsphaera* americană, nici cu formele întâlnite până atunci în Europa. El ar aparţine unei specii noi, proprie stejarilor din Europa şi pentru care propuseră numele de *Microsphaera alphitoides.*

In momentul de faţă lucrarea cea mai completă asupra albeţei stejarului este aceea a lui Neger [5]). După ce face un rezumat al lucrărilor anterioare asupra acestei chestiuni, de acord cu *Salmon* [6]), acest autor conclude, că oidiumul stejarului este o formă biologică aparţinând speciei colective *Microsphaera alni* (Wallr.) Salm. forma *quercina.*

După cum se vede sistematica acestei specii este încă nedefinită. Numele de *Microsphaera quercina* stabilit de *Burill* [7])

1) F. M. Neger. Die systematische Stellung des Eichenmehltaupilzes (Naturw. Zeit. f. Land-und Ferstw. vol 7, 1909, p. 114).

2) G. Armand el Et. Foex, Sur la forme de l'oidium du chêne en France (Comptes-rendus Acad. Sciences Paris, vol. 154, 1912, p. 124).

3) Paithaeceele an fost culese de Arnaud şi Foex pe frunzele de sessiliflora. Salisb. à Gavillarque dep. du Gard, la 30 Decembrie 1911).

4) Ed. Griffon şi A. Maublanc. Les Microsphera des chênes et les perithèces du blanc du chêne (Comptes rendus Acad. Sciences, Paris, vol. 154, 1912, p. 935.

5) F. M Neger. Der Eichenmehltau (*Microsphera alni*) Wallr. var. quercinu (Naturw. Zeit. f. Forst-und Landw. vol. 1 , 1915, p. 1).

6) Ern. S. Salmon. monograph of the Erysiphaceae (Mem. Torrey, Botanical club, New-York, IX, ipos p. 133).

7) T. J. Burrill şi F. S. Earle. Parasitic Fungi of Illinois. Part. II, Erysiphaeae (Bull. of. fhe Illinois state Laborat. of mat. History, II, 6, 1887).

este după părerea noastră cel mai exact; acest nume mai are avantajul de a nu da loc la nici o confusie.

In Germania abia în Octombrie 1920 fură observate pentru prima oară perithaceele oidiumului de stejar, de Behrens [1]). Aceste perithecee erau absolut aceleaş ca cele studiate de Arnaud şi Foex.

In acelaş an, la aceeaş dată (Octombrie) Peghion [2]) a observat peritheceele de *Microsphaera quercine Burr* pe Quercus pedunculata şi *Quercus lanuginosa*, în Italia în vecinătatea Buloniei.

In sfârşit, tot în 1920 şi la aceeaş epocă, Beanveria [3]) a observat deasemenea perithece, însoţind albul stejarului, pe stejarul pedunculat lângă Lion, dar studiindu-le mai de aproape şi-a dat seama, că aceste perithecee nu erau aceleaş ca ale lui Microsphera observate de Foex, ci erau în realitate fructificaţii aparţinând unui Phylloctinia desvoltat pe frunzele stejarului, de unde el trase concluzia, că albul stejarului poate fi produs de cel puţin două Erysphacee.

Intr'o publicaţiune recentă, Klika [4]) comunică că a recoltat, în 1921, numeroase perithecee de *Microcphera Quercina*, pe *Quercus pedunculata* şi Q. sessiliflora, la Rudnice, Veltrusi şi la Kovisce în Boemia. Acest autor atrage în special atenţiunea asupra infuenţei favorabile a secetei asupra formaţiunei peritheceelor acestui parazit.

Peritheceele Oidiumului de stejar în România.

Spre sfârşitul verei trecute (August) am găsit un mare număr de perithecee de Microsphera stejarului pe un *Quercus pedunculata* (distr. Mureş-Turda) Transilvania.

Frunzele mugurilor anuali, diformaţi prin acţiunea parazitului erau acoperite de un micelum abundent şi purtau grupe de perithecee în diferite stări de desvoltare. Lângă tinere perithecee de culoare galbenă, încomplet formate, erau altele bine coapte, ce uşor se puteau distinge după culoarea lor brun închis (fig. 1).

1) I. Behreus. Die Perithecien des Eichenmehltaus in Deutschland, (Zeitschrift f. Pflanzen krankh. Bd. 31, 1921, p. 108.

2) V. Peglion, Beobachtungen über die Perithecienfermen des Eichenmehlatun (Redic. Scol. R. Accad. Lincei, cl. Sc. fis. mat, et mat., vol. 28. 1919 p. 197)

3) J. Beauveria. Les périthèces du „blanc du chêne" Microsphera et Phyllactinia (Ann. Soc. bot. de Lyon, XLI, 2e partie, 1920, p. 30).

4) Jaromir Klika. Einige Bemerkungen über die Biologie des Mehltaus (Ann. Mycol, vol. XX, 1922, p. 74).

Ele măsurau 130—150 microni; erau deci mai groase decât acelea din tipul microspohena alni.

Fiecare peritheceu avea un număr variabil de prelungiri (în general 10 până la 20) puţin mate la basă şi aproape tot atât de lungi ca diametrul peritheceelor.

Prelungirile se terminau cu ramificaţii dichotomice caracteristice (fig. 2 şi 4), de formă cilindrică, dispuse în acelaş plan şi întinzându-se pe o suprafaţă de 35—40 microni (fig. 3).

In interiorul unui peritheceu am numărat până la 10 asce prin forme scurt pedicelate şi cuprinzând 4—8 ascospori [1]).

Pădurile Gurghiului nu au fost singurele păduri ale Transilvaniei, unde s'a putut recolta perithecee de *microspohera* stejarului în timpul toamnei anului 1922. Le-am găsit tot aşa în Septembrie în crângurile de la Horia, de lângă Cluj.

Acolo, pe unele frunze se găseau de asemenea perithecee rare de *phyllactinia corylea,* probabil aduse de vânt din boschetele de aluni vecine, care erau acoperite complet.

Cât despre conidii, destul de rare după perioada ploilor de toamnă, ele erau elipsoide şi aşezate la extremitatea unui conidiophor pluricelular.

Printre stejării României am observat, că Quercus pedunculata Erh. şi Quercus sessiliflora Salisb. sunt cei mai atinşi, mai ales în crângurile de un an sau doi şi pe frunzele cele mai tinere.

In timpul anului 1922 cantitatea de conidii produse de această ciupercă fu aşa de mare, că scuturând ramurile tinerelor lăstare cădea o făină albă abundentă.

Factorii biologici favorabili desvoltărei oidiumului de stejar. Iarna dulce, primăvara umedă şi seceta persistentă a verei 1922, pare că au favorisat nu numai formaţiunea conidiilor,dar şi aceea peritheceelor, ceea ce se întâmplă destul de rar. In ceea ce priveşte pagubele deja produse de ciupercă în România, ele sunt incalculabile şi forestierii privesc cu îngrijorare viitorul splendidelor noastre păduri de stejar.

Origina. Unii micologi cred că albul stejarului este de origină americană şi că a fost adus în Europa cu diferite specii de stejar şi aluni americani.

---

1) Este de remarcat că formele studiate de Armand şi Foex (l. c.) nu posed decât asce conţinând 1—4 ascesponi.

Ar avea deci o origină identică cu aceea a atâtor ciuperci (cum de exemplu oidiumul viţei, acela al agrişeî sau trandafirilor), care introduse în Europa, se reproduc mai ales prin conidii.

Această părere, care este a micologilor cu autoritate, ca Grifon, Maublanc, Veger şi alţii, a fost combătută de Armand, Foex şi Mangin. Pentru aceştia din urmă, origina parazitului este nesigură; ar reeşi că stejarii şi alunii, de obicei atinşi de oidium în America, se bucură de o oarecare imunitate faţă de oidiumul stejarilor europeni. Aceşti autori cred, că această Eriysiphacee este probabil de mult timp în Europa, dar că în urma unor condiţii climaterice particulare, nu au putut decât în aceşti din urmă ani să ia o extindere şi o desvoltare aşa de considerabilă.

In sprijinul acestei teorii, Torrend [1]) susţine că oidiumul stejarului este cunoscut în Portugalia de cel puţin 30 ani şi că apariţia sa de la 1907 trebue să fie considerată ca un fenomen nou, ale cărui cauze sunt de cercetat Magnus [2]) este de părere ca oidiumul stejarului este numai o specie indigenă, care trăeşte în mod normal pe o altă plantă şi a devenit parazită a stejarului în mod accidental. El citează cazul liliacului ne atacat de oidium în Europa pe când în America el este f. des atacat de această ciupercă [3]) Torrend crede şi el în schimbarea gazdei, dar pentru el gazda primitivă nu ar fi o specie indigenă.

In ce ne priveşte, având în vedere proveniența americană a câtiva oidium, astăzi foarte răspândiţi în Europa, şi în aşteptare, ca cercetări experimentale să poată confirma sau înfirma ipotezele menţionate mai sus, suntem de partea acelora, care privesc oidiumul de stejar ca un element nou pentru flora Europei.

Efectele. Stejarii atinşi de oidium au creşterea anuală redusă şi mugurele terminal adesea distrus ceea ce face ca axul principal să fie înlocuit cu ramuri laterale. Frunzele stânjenite în desvoltarea lor sunt închircite, adesea în parte se usucă. In ceea ce priveşte frunzele deja desvoltate ele sufăr în genere mai puţin.

---

1) C. Torend. L'oidium du chêne au Portugal et a l'île Madèra (Brotania, vol. VIII 1909).

2) Magnus. Zum Auftreten des Eichenmehltanes (Vereinschr. Gesellsch. Luxem. N'aturw, 1910, p. 108.

3) P. Magnus. Der Mehltau auf Syringa vulgaris in Nordamerika (Berichte d. deutsch. bot. Gesselsch XVI. 1898 p. 63).

Trebue menţionat aci memoriile publicate de M. Drăcea [1]) şi Sümegli [2]) asupra ravagiilor produse de oidiumul stejarului în diferite regiuni ale României. Al doilea, din aceşti autori, face să reeasă de altfel, că această Erysiphacee ar fi cauza unor afecţiuni ale căilor respiratorii la tinerele Bovidee.

Combaterea. Floarea de sulf în pulbere fină este după cum se ştie remediul specific contra tuturor oidiumurilor.

E de la sine înţeles, că nu se poate întrebuinţa acest produs decât pentru suprafeţe limitate, dat fiind preţul său ridicat. Pe de-altă parte, floarea de sulf nefiind aderentă, efectul său nu este decât de scurtă durată. ceea ce necesită pudrări repetate şi costisitoare. Un remediu mai economic, indicat astăzi în toate tratatele speciale este soluţia zisă de California [3]). Se întrebuinţează acest produs (1120) servindu-se de un pulverisator.

Kühl [4]) recomandă pentru a combate oidiumul, sulful coloidal, care posedă marele avantaj de a fi aderent şi de a putea fi distribuit în particule foarte mici. Pentru a prepara 100 litri de soluţie ajunge 50 grame de sulf coloidal.

Trebue recunoscut cu toate acestea că marea extindere luată de ciupercă şi abundenţa conidiilor ei par a face ilusoriu orce tratament cu produse cu basă de sulf. Să sperăm însă, că mai curând sau mai târziu, se va putea printr'o selecţiune metodică, să se găsească printre stejarii noştrii o rasă, care să fie dotată cu o oarecare imunitate în ceea ce priveşte oidiumul.

I. Grinţescu
Profesor la Universitatea din Cluj

19 Oct. 1922

---

1) M. Drăcea. Oidiumul ultime calomitate a pădurilor de sfejar. (Economia Forestiere, vol. III. Buc. 1921 p. 41).

2) I. Sümegli, mana făinoasă a sfejarului. Importanţa silvică şi agricolă a lui oidium quercinum (Econ. Forestieră, vol. III. Buc. p. 35).

3) M. Hollrung. Die Mityl Zur Bekämphung der Pflanzenkrankheiten, 1914, p. 100.

4) K. Kühl, Kolloidaler Schmefel zur Bekämpfung der Erysiphaceeu (Gurten welt, Bel. 24. 1920, p. 16).

CALCULUL COORDONATELOR ORTHOGONALE

In lucrările de cadastru, măsurătoarea unui teren se face numai prin coordonate orthogonale.

Inainte calculul punctelor se determina prin rezolvirea triunghiurilor şi cu ajutorul tablelor de logarithmi a liniilor trigonometrice.

Astăzi coordonatele absolute se determină servindu-ne de o ecauţiune analitică în care dându-se coordonatele a două puncte şi orientările, se caută intersecţia unui al treilea punct.

Calculul se face cu ajutorul tablelor de linii trigonometrice naturale a D-lui Inginer Niculescu şi a maşinei de calcul.

Punctele tachimetrice (poligonaţie) însă se calculează destul de uşor cu tablele 5 zecimale ale lui I. Clouth, servindu-se numai de sinus şi cosinus;

Cunoscut fiind că este mai avantagios a se introduce în formule sinusul şi cosinusul, în loc de tangentă şi cotangentă.

In metodul de calcul pe care-l preconizez voi arăta un sistem prin ajutorul tablelor I. Clouth, servindu-mă însă de coordonatele relative ale punctelor.

Avantagiul de a lucra numai cu relative este că ne putem servi foarte uşor de tablie cu 5 zecimale.

In adevăr presupunând că avem:

1000×0.000009 (este cel mai dezavantagios caz).

Sau aproximativ,

$$1000 \times 0.00001 = \overset{m}{0.01}$$

Deci eroarea pe care aşi face-o în cel mai rău caz este de $\overset{m}{0.01}$.

Dacă voi avea numere mai mari de cât 1000 de ex. 2000 atunci am eroarea $\overset{m}{0.02}$.

In acest caz ne putem servi iarăşi de Clouth, căci în prima coloană la rubrica No. 10, avem 6 zecimale.

Se notează că aceasta este relativ numai la miimi, iar pentru restul de cifre cele 5 zecimale sunt absolut suficiente.

După cum se vede din calcule am realizat şi diviziunea numerelor tot cu aceleaşi table, lucru de care autorul nu dă nici o indicaţie în prefaţa sa.

In sistemul meu am luat un exemplu din tablele Topometrice ale D-lui Inginer I. Niculescu, pag. XVII, în care se dau

punctele 1 şi 5 şi se caută intersecţia punctului 7,având în acelaşi timp şi orientările.

Mai adaug că intru cât nu mă servesc decât de sinus şi cosinus unde variaţiile de la arc la arc nu sunt în anumite împrejurări periculoase pentru aproximaţie (tangente în apropiere de 100^c), voi lua orientările aşa cum se găsesc fără a mai face vre'o distincţiune dacă este nevoe de a lucra cu sinus sau cu cosinus.

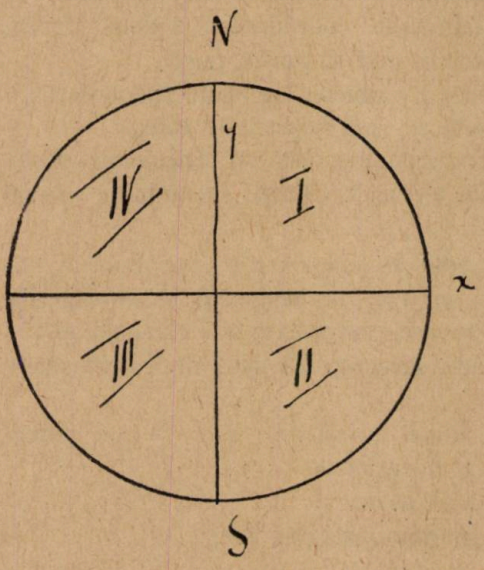

In acest mod cadranele vor fi aranjate după figură.

Depe calculele mai jos arătate se vede că am ajuns exact la aceleaş coordonate.

După oarecare experienţă, calculul unui punct se poate face maximum în 10 minute.

Maşina de calcul fiind scumpă şi de multe ori construită cu materiale defectuoase, poate că sistemul meu de calcul va găsi un avantaj pentru acei acei cari nu au mijloace la dispoziţie de a cumpăra maşina.

Ecuaţiunea care dă coordonatele punctului de intersecţie 7, în cazul când lucrăm cu coordonate relative adică origina axelor ar fi în punctul 5, este:

$$y=\frac{x_1-tg\alpha_1\, y_1}{tg\alpha-tg\alpha_1}$$

Sau făcând-o calculabilă prin logarithmi;

$$y=\frac{(x_1\cos\alpha_1-y_1\sin\alpha_1)\cos\alpha}{\sin(\alpha-\alpha_1)}.$$

x_0	4872.64	y_0	2074.39	$\alpha=$	69.92.82
x_2	4846.60	y_2	2952.86	$\alpha_1=$	127.05.17
$-x_1=$	26.04	$y_1=$	878.47	$-(\alpha-\alpha_1)=$	57.12.35
	I		II		III

$$y=\frac{(26.04\cos 127.05.17-878.47\sin 127.05\,17)\cos 69{,}92\,82}{\sin 57.12.35}$$

I	II	III	
8.245	728.85.5	789.62. cos 69.92.82	
2.473	63.776	318.50	
16	7.288	36.398	
10.734	364	4.094	
	63	273	
	800.35.—	10	I
	10.734	359.275	sin 57.12.35
	789.616	IV 312.66	(4)
		=46.615	
	459.628 relativ	39.082	(5)
y_0	2074.39	7.533	
y=	2534.018 absolut	7.034	(9)
		0.497	
		0.468	(6)
		0.029	(2,8)

Divisiunea

$$x_1 = tg\,\alpha\; y_1 = x = \frac{\text{Sin } 69^0.92'.82'' \times 459^m 63 \quad I}{\cos 69^0.92'.82'' \quad II}$$

I.	II			
356.20	409.30			
44.525	364.00	8	899.57	= x_1 relativ
8.014	45.30		4872.64	
534	40 95	9	5772.21	= x_1 absolut
27	4.35			
409.300	4.095	9		
	0.255			
	227	5		
	— = 28	7		

Divisiune

Inginer şef I. Angelescu
Şeful Serviciului Technic al Jud. Teleorman

Calcularea intersecţiilor, fără maşina de calcul cu ajutorul Tablelor de valori naturale I. Clouth.

D-l Inginer Şef I. Angelescu, Şeful Serviciului Technic al jud. Teleorman, preconizează un metod de calculare a coordonatelor punctului de întretăerea a 2 vize, servindu-se nu mai de Tabla I. Clouth care dă produsele parţiale ale liniilor trigonometrice *sin* şi *cos* cu numerile 10, 20,30. — 90.

Metoda prezintă interes deosebit, pentru acei cari n'au mijloace la dispoziţie de a cumpăra maşina de calcul după cum spune însăşi autorul şi cari doresc totuşi a calcula coordonatele vârfului unui triunghiu, direct fără rezolvirea lui. Nu se înţelege însă dacă se intenţionează rezolvirea întregii triangulaţii pe calea aceasta, în care caz ar fi trebuit să trateze şi compensările, s'au numai de intersecţiile sporadice ce se fac în cursul unei ridicări. Autorul se pare că priveşte chestiunea în general şi, din chiar titlul articolului dar mai ales din primele rânduri, s'ar înţelege că toate punctele ridicărei să-şi capete coordonate pe calea aceasta. Discutând de la început scopul problemei, trebue să menţionăm că metoda intersecţiei este şi ea una din metode, alături de altele în topometrie, dar nu se poate generaliza şi că, dacă la noi s'a început a i se da o întrebuinţare mai largă ca aiurea fără a ajunge totuşi la frecuenţa ei din lucrările grafice de planşetă, este datorită numai *maşinii de calcul*, în vederea căreia subscriitorul rândurilor acestea a pus problema intersecţiei de o rezolvire absolut curentă şi automată *), trecând direct la coordonatele *absolute* verificate în mai puţin ca 3 minute.

Astăzi intersecţia a devenit frecuentă numai la operatorii cari dispun de maşină, iar ceilalţi ştiind cât calcui ia acasă, o ocolesc de câte ori e posibil, înlocuind-o cu drumuire sau cu radieri simple.

D-l Ing. Angelescu voind a veni în ajutorul acestora din urmă, propune metoda d-sale care crede că e mai rapidă ca prin rezolvire de triunghiuri cu logaritmi.

Dispunând de Tabela Clouth care are produsele gata cu 10,20....90 ale liniilor trigonometrice sin şi cos, d-sa ne dă un procedeu practic de a executa o formulă a coordonatelor relative servindu-ne în calculare de aceste produse în loc de a face înmulţiri cu mâna. Această formulă în funcţie de *sin* şi *cos*, singurele linii ce le are Clouth, este scoasă din formula clasică a coord. *relative* de intersecţie în funcţie de *tg*.

„Făcând-o calculabilă prin logaritmi, după cum spune autorul impropiu, de oarece are şi o diferenţă şi apoi, tocmai de logoritmi vrea să se depărteze,—obţine:

$$y = \frac{(x_1 \cos \alpha_1 - y_1 \sin \alpha_1) \cos \alpha}{\sin (\alpha - \alpha_1)}$$

*) Noua metodă de Triangulaţie cu maşina de calcul, publicată în Revista Pădurilor din 1915.

In fig. alăturată, care corespunde exemplului numeric luat, se vede că x şi y sunt catetele tr. dreptunghiu de proecţie, adică sunt *coordonatele relative*.

Autorul se mulţumeşte cu relativele, — de altfel ca şi în toate părţile în străinătate, chiar folosind maşina.

Aceste relative trebuesc adunate apoi cu semnele date de cadrane şi se obţin astfel absolutele.

Calculele cu Tabla Clouth se pot urmări uşor în exemplul dat, — menţionând că în tablă pentru diverse ordine de cifre trebue mutată virgula produsului cu 10 aflat în tablă, spre dreapta sau spre stânga. Astfel sin 127° 05'17" × 878.47 se obţine luând:

pentru 800 . . . 728.855 — valoarea interpolată între $\begin{cases} 127^c\ 05 \\ 127.06 \end{cases}$ şi la coloana 80, a sin-ului, mutând virgula spre dreapta cu o cifră

„ 70 . . . 63.776 — val. interpolată la coloana 70 fără mutare de virgulă

„ 8. . . . 7.288 — valoare luată din coloana 80 cu mutarea virgulei la stânga cu o cifră

0,40 . . 0.364 — valoare luată din col. 40 mutând virgula cu 2 la stânga

0,07 . . 0.063 — „ „ col. 70 virgula dată cu 3 cifre la stânga.

878.47 800.346

Şi tot aşa se fac toate înmulţirile formulei.

Impărţirile se fac tot cu tabla, invers însă, folosind produsele parţiale interpolate şi trecând de la ele la numerile câtului date de coloanele în care ele se găsesc în tablă.

Adică în exemplul dat, pentru împărţirea 359.^{m}275: sin 57.^{c} 12.^{i} 35" se caută în tablă pe linia sin 57.^{c} 12', care este coloana ce conţine pe cel mai mare număr din cele mai mici ca el şi găsind coloana 40 se face interpolaţia acesteia pentru cele 35" şi se obţine 312.66 care se scade din 359.275, trecând în drept cifra 4, care e bine să se treacă 400 spre a preciza ordinul de cifre.

Pentru restul de 46.^{m}615 se caută pe aceiaş linie cel mai apropiat de el şi se găseşte coloana 50, la care interpolând se obţine 39.082, ce se scade din 46.615, scriind alături sub 400 pe 50

Şi tot astfel se capătă pe rând celelalte cifre ale câtului 459.62. — Acesta e chiar relativa căutată care cu semnul ei + dato-

rit cadranului I al direcţiei 69.92.82 ne dă absoluta 2534,02. — Se notează grija de a nu inversa cadranul adică a se pune 327.12 35, ceea ce în metoda cu coord. absolute dispare.

Trecând la calcularea celeilalte relative vedem că se face tot cu tabla Clouth, realizând formula $x_1 = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} y_1$ printr'o înmulţire şi o împărţire în loc de o înmulţire simplă ce s'ar fi putut face $x_1 = tg\, \alpha\, y_1$ dacă Tabla ar fi avut şi produsele tangentelor.

Date aceste deslușiri pentru acei dintre cititori cari nu cunosc tabla Clouth, — dacă căutăm să analizăm metoda, îi găsim desavantajele; a) că forţaţi fiind a folosi numai *sin* şi *cos* singurele linii pe care le conţine tabla, — *se culeg* din ea la fie ce intersecţie 4 valori, în loc de 2 cât cer tragentele cari se ştie că concentrează în ele şi pe *sin* şi pe *cos*.

Astfel expune la greşeli, cari sunt foarte frecuente mai ales la tablele fără tăbliţe de interpolări cum e Clouth pentru produsele 1—9, mai ales că culegerea se face cu rigoarea ultimei cifre, a 5-a fiind vorba de distanţe ce trec peste 1000 m. la triunghiuri.

b) Că foloseşte deplasările de virgule care sunt absolut condamnate în calculele cu Table, dtn cauza greşelilor de mutare când avem numere cu zeruri la mijloc (240005).

Din această cauză s'a şi renunţat azi complect la ele, singurele table folosite fiind cele italieneşti ale lui *Sanfelici*, cari au gata virgule puse la distanţe ce nu depăşesc 400 m şi cari sunt perfecte la calcule de coordonate mici, chiar având maşină, dar cari n'ar fi de folos la formula pusă de D-l Angelescu.

c) Că nu are verificare, care trebueşte făcută cu ori ce chip spre a garanta calculul, mai ales aci când e expus la atâtea greşeli de table. — Autorul nu dă suficientă inportanţă acestui factor indispensabil orcăeri norme de calcul, chiar cu maşina.

Cu deslușirile date precnm şi înarmaţi cu precauţiunile semnalate mai sus, credem că problema pusă de D-l Angelescu poate folosi mult celor ce voesc să scape de logaritmii rezolvirii obişnuite de triangulaţie şi posedă obişnuinţa folosirei unei table, ca acelea a lui Clouth.

D. I. Ciurileanu
Inginer silvic

Calculul intersecţiilor prin formule analitice cu ajutorul logaritmilor.

Se ştie din geometria analitică, că formulele coordonatelor unui punct P intersectat din alte două puncte A şi B, a căror coordonate sunt respectiv xa, ya şi xb, yb, iar orientările punctului B din A şi B sunt α şi β, sunt următoarele:

1) $$y = \frac{xb - xa + ya\,tg\alpha - ya\,tg\beta}{tg\alpha \quad tg\beta}$$

2) $$x = \frac{yb - ya + xa\,cotg\alpha - xb\,cotg\beta}{cot\alpha - cotg\beta}$$

sau

$$x = xa + (y - ya)\,tg\alpha = xb + (y - yb)\,tg\beta$$
$$y = ya + (x - xa)\,cotg\alpha = yb + (x - xb)\,cotg\beta.$$

Cu ajutorul maşinei de calcul se capătă valorile coordonatelor x, y cam în 5' de un calculator de mijloc.

Cu logartmi şi prin rezolvarea triunghiului A B P, aceste coordonate se pot calcula cam în 15'.

Superioritatea maşinei este deci indiscutabilă. In plus ea mai realizează şj economie de muncă sau cum se zice la Cadastru economie de creer".

Maşina de calcul are totuşi inconviente: e scumpă şi nu tocmai uşor de reparat. Ea nu poate fi cumpărată de cât de profesionişti. Şi nu dintre cei de ocazie. ci dintre aceia, cari lucrează intens şi mult timp.

De aci şi interesul de a găsi sau a adapta formule potrivite pentru calculul cât mai avantajos cu logartmi.

Eu calculez intersecţiile cu logaritmii — şi nu prin rezolvarea triunghiului A B P, ci prin formule analitlce, cari ştim, că oferă control pentru greşeli. De pildă, observând formula 1) constatăm că x se obţine de două ori în funcţiune de y calculat, aşa în cât o greşeală de calcul sau o simplă eroare mai mare a lui y, se pune în evidenţă, când se calculează x.

Bine înţeles formula întrebuinţată de mine este calculabilă prin logaritmi.

Ca celeritate, după oarecare exerciţii, un calculator liniştit se apropie simţitor de maşină.

Formula mea este formula (1), pe care am făcut-o calculabilă prin logaritmi.

In acest scop, să observăm mai întâi, că formula lui x poate fi privită ca calculabilă prin logaritmi, căci la rezultatul termenilor calculabil:

$(y - ya)\,tg\,\alpha$ şi $(y - yb)\,tg\,\beta$ e uşor a adăoga doar pe xa şi xb

Chestiunea se reduce a face formula lui y calculabilă prin logaritmi.

In acest scop să scădem din ambii membri ai formulei (1) pe ya şi să efectuăm apoi transformările, ce se vor indica:

$$y - ya = \frac{(xb - xa) + ya\,tg\,\alpha - yb\,tg\,\beta}{tg\,\alpha - tg\,\beta} \quad (-ya)$$

$$= \frac{(xb - xa) + ya\,tg\,\alpha - yb\,tg\,\beta - ya\,tg\,\alpha + yb\,tg\,\beta}{tg\,\alpha - tg\,\beta} =$$

$$= \frac{(xb - xa) - (yb - ya)\,tg\,\beta}{tg\,\alpha - tg\,\beta} = \frac{(xb - xa)\left(1 - \frac{yb - ya}{xb - xa}\,tg\,\beta\right)}{tg\,\alpha - tg\,\beta.}$$

Facem următoarea înlocuire:

$$3) \qquad -\frac{yb - ya}{xb - xa}\,tg\,\beta = tg^2\,\varphi.$$

După efectuarea calculelor în relaţiunea (3) se poate ajunge la unul din aceste rezultate:

$$tg^2\,\varphi < 0$$
$$tg^2\,\varphi > 0$$

In primul caz formula $y - ya$ ia mai departe următoarele transformări:

$$4) \quad y - ya = \frac{(xb - xa)(1 + tg^2\,\varphi)}{tg\,\alpha - tg\,\beta} = \frac{(xb - xa)(\cos^2\varphi - \sin^2\varphi)}{(tg\,\alpha - tg\,\beta)\cos^2\varphi}$$

$$= \frac{(xb - xa)\cos^2\varphi}{(tg\,\alpha - tg\,\beta)\cos^2\varphi} = \frac{(xb - xa)\cos\alpha\cos\beta\cos^2\varphi}{\sin(\alpha - \beta)\cos^2\varphi}$$

In al doilea caz $y - ya$ ia următoarele transformări:

$$5) \quad y - ya = \frac{(xb - xa)(1 + tg^2\,\varphi)}{tg\,\alpha - tg\,\beta} = \frac{xb - xa}{(tg\,\alpha - tg\,\beta)\cos^2\varphi} =$$

$$\frac{(xb - xa)\cos\alpha\cos\beta}{\sin(\alpha - \beta)\cos^2\varphi}$$

Cu modul acesta am făcut formula lui $- ya$ calculabilă prin logaritmi. O transcrim:

I) când $tg^2\varphi < 0$, avem:

$$y - ya = \frac{(xb - xa)\cos\alpha\cos\beta\cos^2\varphi}{\sin(\alpha - \beta)\cos^2\varphi} \quad 6)$$

φ fiind dat de relaţiunea

II) când $tg^2\varphi > 0$ avem:

$$-\frac{yb - ya}{xb - xa} tg\beta = tg^2\varphi \quad 8$$

$$y - ya = \frac{(xb - xa)\cos\alpha\cos\beta}{\sin(\alpha - \beta)\cos^2\varphi} \quad 7)$$

x păstrându-şi formula dela început, anume:

$$(x = xa) + (y - ya)\,tg\alpha = xb + (y - yb)\,tg\beta \quad 9)$$

Observăm numai că φ este cu atât mai bine determinat cu cât tg,β este mai mică, încât dintre cele două orientări α şi β, vom nota cu β pe aceea, a cărei tangantă este mai mică.

Ca dispozitiv de calcul întrebuinţăm pe următorul:

1	2	3	4	5		6		7		8
.	x	α, β.	Y	±	φ	±		y	±	x	±	x
7	2867.24	77° 01' 10"	10 323.81		−269.68		+237.69		49°07' 40"	+99.62		+369.30
				−	2.4.308.487	+	2.3.741.799	+	18.786.199	+ 1.9.983.316	+	2.5.673.793
				+	17.236.909	+	13.514.491	+	17.950.480	+ 0.6.373.088	+	17.236.909
				−	2.1 545.396	+	19.463.705	+	16.736.679	+ 2.6.356.404		2.2.910.702
				+	2.3.741.799					+ 432.16		+195.47
253	3299.40		10 423.43	−	17.803.597	+	1.6.719.995			2867.24		3103.93
					18.901.798	+	16.736.679			3299.40		3299.40
					18 975.240	+	1.9.983.316			control		
							+9962					
							10323.81					
12	3103.93	27° 53' 30	10 054.12				10423.43					
10	2950.62	22° 36' 30"	11 406.15		− 178.52		−321.21		297°07'10"	−158.38		+20.14
				−	2.2 516 869	−	2.5.067.891	−	19.494.184	− 2.1.997.003	+	1.3.040.281
				+	16.195.425	+	19.652.743	+	19.095.880	+ 16.195.425	+	1.1.029.404
				−	1.8.712.294	+	28.957.121	−	18.590.880	− 1.8.191.428	+	2.4.069.684
				−	2.5.067.891	+	17.952.590			− 65.95		+255.25
269	2884.67		11 247.77	+	13.644.403	−	1.1.630.345			2950.62		2629.41
					16.822.201	−	18.590.064			2884.67		2884.66
					25° 41 30	+	13.040.281			control		
					19.547.940		+20.14					
					51° 23' 00"		11227.63					
14	2629.41	85° 29' 20"	11 227.63				11247.77					

Unghiurile sunt sexagesimale.

Toate calculele se fac pe Tablou. Nu e nevoie de nici o hârtie în plus.

In coloana 1 se scriu punctele. După cum vedem: din 7 şi 12 s'a intersectat 253; iar din 10 şi 14, 269.

In coloana 2 se scriu x-urile punctelor cunoscute precum şi x-urile calculate ale punctelor, transcriindu-le din coloanele 7 şi 8.

In coloana 2 se scriu orientările citite ale punctelor intersectate.

In coloana 4 se scriu y-urile punctelor cunoscute, precum şi a celui intersectat, transcriindu-l din coloana 6, unde se găseşte calculat, jos.

In coloana 5 se fac calculele pentru obţinerea lui φ din relaţiunea (8).

In coloana 6 se fac toate calculele privitoare pe y.

In coloanele 7 se fac calculele privitoare pe x; iar în coloana 8 se calculează x pe a doua cale, după formula (9) spre a obţine controlul.

Cu puţină atenţiune se poate urmări uşor rostul şi şirul cifrelor.

Evident, formulele (6), (7), (8) şi (9) sunt generale şi pot fi întrebuinţate indiferent pentru calculul unei simple intersecţii sau pentru calculul triangulaţiei. In acest ultim caz compensările se fac pe coordonate absolute prin mijloace cunoscute.

Gh. Agapie
Inginer şef silvic

PROMOŢIA FESTIVĂ
DE
DOCTORI ONOROFICI LA INALTA ŞCOALĂ PENTRU CULTURA SOLULUI DIN VIENA.

O manifestaţie pentru pace.

In urma propunerii *colegiului profesoral* al *Academiei* pentru cultura solului din Viena, care propunere a fost aprobată de către *Consiliul de Miniştri*, au fost promovaţi pe baza meritelor deosebite ce şi le-au câştigat pentru ştiinţa silviculturei ca *doctori onorifici* ai Academiei:

Consilierul intim Dr. Max Endres, profesor de ştiinţe silvice la Universitatea din München, ca recunoaştere a marilor sale merite în desvoltarea ştiinţelor „Politica forestieră", Estimaţia pădurilor şi Statica silvică;

Arnold Engler, profesor de silvicultură la şcoala politechnică din Zürich şi preşedinte al institutului central elveţian pentru experimentaţia silvică, „drept recunoaştere a productivei sale activităţi pe terenul ştiinţei silvice, îndeosebi pentru lucrările sale asupra problemelor ereditătii şi asupra rolului pădurilor în economia naturei";

Consilierul aulic ing. Hermann cav. de Guttenberg, inspector silvic regional i. r. în Graz, „ca apreciere a meritelor sale pentru studierea, împădurirea şi regenerarea economică a „Karstului";

Consilierul aulic ing. Eugen Guzman, director al bunurilor fondului bisericesc fort. or. al Bucovinei i. r. în Cernăuţi, „ca recunoaştere a activităţii sale exemplare pentru trecerea dela exploatarea extensivă la exploatarea intensivă a pădurilor, pentru facerea accesibile a noui ţinuturi păduroase precum şi pentru crearea de industrii forestiere";

Ing. Franz Hesket, consilier superior silvic de Schwarzenberg în Frauenberg, „drept recunoaştere pentru felul său de exploatare potrivit atât progreselor ştiinţei cât şi experienţei practice, exploatare care poate servi de model şi care a contribuit la promovarea economiei forestiere în întregul ei";

Profesorul Dr. Henrik Hesselmann, preşedintele secţiei de ştiinţe naturale a institutului suedez pentru experimentaţie silvică din Stokholm, „drept apreciere a meritelor sale deosebite pentru crearea şi desvoltarea bazelor ştiinţei producţiunei forestiere";

Dr. Petre Erasmus Müller, maestru de vânătoare al curţii Regale a Danemarcei, consilier superior silvic i. r. în Kopenhaga „ca apreciere a meritelor sale pentru intensificarea bazelor ştiinţifice ale silviculturii şi îndeosebi drept recunoaştere a studiilor sale dătătoare de directive în materie de soluri forestiere."

Adolph Oppermann, director al institutului danez pentru silvicultură şi experimentări forestiere în Springsforbi, lângă Kopenhaga, ca recunoaştere pentru lucrările sale importante atât în teorie cât şi în practică, mai ales pe terenul industriei lem-

noase, al politicei forestiere şi în chestiuni de biologia speciilor lemnoase.

Profesorul Gunar Schotte, directorul institutului suedez pentru experimentaţie silvică în Stokholm, „drept recunoaştere a studiilor sale încoronate de succes asupra seminţelor forestiere şi drept aprecierea lucrărilor sale pentru crearea unor baze ştiinţifice pentru o cultură raţională şi pentru creşterea arborilor".

Solemnitatea proclamării a avut loc la 18 Martie 1922, prezenţi fiind *Senatul academic, profesorii* şi reprezentanţii *studenţimii* de la această Academie, reprezentanţii *Guvernului federal austriac,* ministrul plenipotenţiar al guvernului Regal român, prof. universitar Dr. *Constantin Isopescul-Grecul* şi mulţi alţi *oaspeţi distinşi.*

Dintre doctorii onorari, numiţi mai sus, au participat la această serbare în persoană profesorul Dr. Endres, directorul bunurilor i. r. ing. Guzman şi consilierul superior silvic ing. Hoske.

Rectorul magnific al *Academiei,* profesorul dr. *Robert Fischer,* a subliniat într'o cuvântare de deschidere şi de bună urare însemnătatea acestui act festiv făcând, cu acest prilej, aprecieri asupra lucrărilor ştiinţifice şi practice ale celor ce urmau să fie promovaţi.

In urma invitaţiei din partea d-lui rector, consilierul aulic profesorul dr. Adolf Cieslar *promovează* cu formele obicinuite, pe doctorii onorari noui numiţi.

Apoi directorul bunurilor i. r. ing. *Guzman* în numele *nouilor doctori onorari,* mulţumind pronunţă următoarea cuvântare:

Magnificenţa Voastră,
Onorat Colegiu profesoral,
Stimaţi oaspeţi,

Cea mai de seamă datorie a mea este astăzi să mulţumesc, atât din parte-mi, cât şi conform unei invitaţiuni ce am primit-o chiar acuma, în numele domnilor cari au fost proclamaţi deodată cu mine doctori onorari, pentru cinstea cu totul deosebită, ce ni s'a făcut prin distincţiunea cea mai înaltă acordată de Academia pentru cultura solului şi pentru actul sărbăto-

rirei acesteia, la care regret că numai câţiva din d-lor au putut să participe.

In ce mă priveşte în decurs de 50 ani, am desvoltat o activitate practică foarte încordată pe o suprafaţă întinsă din regiunea Alpilor şi în Carpaţi, căutând întotdeauna să pun în legătură cât mai strânsă ştiinţa şi practica. Regret însă că tocmai din această cauză n'am putut să iau parte, de cât numai într'o măsură mică şi la resolvirea şi altor probleme şi să dau ştiinţei acel tribut de muncă, pe care i l-aşi fi consacrat de altfel cu cea mai mare plăcere, considerând mai ales stima ce am pentru această manifestare a geniului uman.

Afară de aceasta, tot materialul ce-l adunasem în decurs de decenii, pentru ca să-l utilizez în timp de repaos, l-am pierdut în timpul războiului în urma invaziunilor, cari au venit asupra Cernăuţilor.

Dacă totuşi o societate atât de însemnată de savanţi, cari constituesc un far luminos al ştiinţei înalte, a crezut de cuviinţă să-mi facă o cinste atât de mare — primesc acest dar, care este o adevărată înfrumuseţare a amurgului vieţei mele, cu mulţumire adâncă şi cu dorinţa fierbinte ca acestei academii, acestui eminent focar pentru cultivarea ştiinţei noastre, să-i fie sortită o înflorire de lungă durată şi o desvoltare continuă.

Fără îndoială că şi ceilalţi domni doctori onorari împărtăşesc din toată inima această dorinţă şi aduc aceiaşi mulţumire exprimată prin graiul meu.

Dar astăzi, în această zi de mare sărbătoare pentru mine, să-mi daţi voie să mi îndeplinesc şi o altă datorie pe care o resimt adânc.

Doresc să contribui şi eu cu ceva în chestiunea păcii, aceasta fiind în legătură cu desvoltarea ştiinţelor, cari au fost atât de greu lovite prin războiu şi prin urmările sale. Ştiinţa este într'adevăr internaţională, ea îşi produce efectele ori când şi ori unde, ea nu ţine seamă de graniţe, ci are o influenţă universală şi atunci când locaşurile ei au suferit oarecari pagube în unele părţi ale pământului, aceste pagube se transmit numai decât şi peste tot.

Când eram mai tânăr, am văzut şi eu, ca mulţi alţii, războiul în altfel însă. Cel care a cetit dealtmintert Iliada, Nibelungen, cel care a studiat istoria veche şi nouă, întreb: cine n'ar dori în

avântul său tineresc, mai ales dacă au intervenit din când în când şi amintiri din familia sa proprie, să imite faptele eroice şi glorioase ale strămoşilor ?

Anii trecând şi cutreerând prin pădurile pe cari le voiu iubi întotdeauna, pe crestele când poleite de soare şi când bântuite de viforul Alpilor, prin pădurile seculare, tăcute şi singuratice din Carpaţi, fiind mai aproape de zeitate, în puţinele clipe libere pentru reculegere, au biruit alte concepţii.

Ororile războiului, distrugerea marilor valori omeneşti şi culturale, sunt obsesiuni cari, pe zi ce trece, mă stăpânesc tot mai mult.

Şi dacă raţionăm rece, vedem lămurit, că de acum încolo faţă de groaza ucigătoare a războiului trebue să reacţionăm cu energie şi pacea să devină ţinta cea mai sublimă, pe care omenirea să o urmărească pe acest pământ.

Ultimul război, atât de îngrozitor, pe care l-am văzut din apropiere imediată, n'a putut decât să întărească acest mod de a vedea.

Trebue să ne gândim numai, ceeace s'ar fi putut face în acest timp cu forţa şi cu banii cheltuiţi, într'o măsură ce întrece orice închipuire, în decursul acestui război, precum şi în urma lui.

Ce adâncă ameliorare a stării fizice a oamenilor s'ar fi putut obţine, în special cum s'ar fi putut desfiinţa în scurt timp unul din cele mai straşnice şi mai cumplite flagele ale omenirii, tuberculoza şi alte multe maladii contagioase dacă s'ar fi întrebuinţat numai o mică parte din sumele enorme de bani cheltuite. Stăvilirea a numeroase maladii socotite astăzi ca incurabile, cari n'au fost studiate încă în deajuns, constituie deasemenea numai o chestiune de bani şi de timp.

Acelaş lucru trebue să se spună şi despre chestiunile ce sunt în raport cu sporirea producţiunii şi a ameliorăţiunilor de tot felul, în legătură cu alimentarea noastră. Chiar transformarea terenurilor improductive în câmpii fertile este numai o lucrare tehnică, prin urmare iarăşi o chestiune de cheltuială de timp şi de bani.

Timp şi bani necesită şi marile îmbunătăţiri ale căilor de comunicaţii precum şi importantele chestiuni sociale cari astăzi agită lumea. Orice om sărac ar fi putut să primească în caz de boală,

de infirmitate sau la o vârstă înaintată, ca un dar prețios un adăpost și îngrijirea necesară.

Și cât progres în domeniul cel mai înalt, pe terenul gândirii, al științei și al artei, nu s'ar fi putut realiza cât câștig, nu s'ar fi putut obține prin ocrotirea și cultivarea comorilor culturale celor mai mari! Distrugerea lor a mers mână în mână cu sălbăticirea sufletului omenesc.

Pe scurt, cu o cheltuială mai mică de bani, de timp și de forță și fără vărsare de sânge, s'ar fi putut transforma pământul, într'un timp relativ scurt, într'un mic paradis în loc de un mare cimitir.

Realizarea unei păci durabile nu este o utopie. Căci dacă cineva ar întreba popoarele, dacă sunt pentru un nou război, toată omenirea, — excepțând doară câțiva monștrii dornici de sânge și de bani, — ar răspunde „nu". Și dacă majoritatea covârșitoare este împotriva războiului, atunci un război trebue să se împiedice cu orice preț; lucrul se înțelege dela sine.

Dar această voință trebue, ce-i drept, să se manifeste, trebue fără îndoială să se exprime. Și în diferitele asociațiuni ce urmăresc întronarea păcii, se pot vedea de mai multă vreme curente tari în această direcție.

Pentru ca aceste curente să se poată manifesta pe deplin, este nevoie de o mișcare mai pronunțată în acest sens, o propagandă activă și neobosită care să intre adânc și puternic în masele poporului.

Mulțimea cea mare a omenirii este condusă și se lasă a fi condusă. Și tocmai în acest fapt consistă, deși nu fără anumite pericole, posibilitatea practică de a desvolta voința spre pace în toată puterea ei. Căci chiar numai un număr mic de oameni cari urmăresc cu o voință de fer ținta, pe care au cunoscut-o ca bună, ajunge spre a atinge acest țel și a atrage cu sine massele largi ale popoarelor.

Organizațiile, cari urmăresc stabilirea deplină a păcii și în care accesul trebue să fie ușor pentru orișicine și absolut fără nici o jertfă, ar putea, dacă ar cuprinde toate ținuturile pământului, să devină puteri neîntrecute; ele ar putea să acapareze complect opinia publică prin intențiunile lor nobile, care sunt în acelaș timp raționale și ar putea să o domineze

în mod complect. Dealtfel opinia publică, ca atare, a fost întotdeauna un factor puternic, care impune respect şi este precumpănitoare.

Urmează dela sine, deci că toţi aleşii, popoarelor, să fie obligaţi să manifesteze voinţa spre pace.

Căci cu nici un preţ nu e bine ca popoarele să fie conduse de oameni, cari n'au nici o răspundere, ci aleşii lor trebue să fie numai acei cari, şi propun a aduce la îndeplinire voinţa expresă pentru pace a popoarelor.

Şi nu este bine câtuşi de puţin de a mai întârzia.

Nici măcar un deceniu nu este bine să lăsăm să treacă. Bazele operei pentru pace trebue numai decât să se clădească.

Cu generaţia de astăzi, ce dispare încet, se stinge şi amintirea cruzimelor nespuse ale războiului. S'a adunat destulă materie explosibilă. Chiar şi chestiunea predominării rasei albe sau acelei galbene nu este lucru simplu: ea trebue să se apropie tot mai mult de rezolvare. Felul şi dimensiunile unui război viitor, pierderile de vieţi omeneşti şi de valori culturale pe cari le-ar aduce cu sine, nici nu se pot concepe.

Şi este o obligaţiune neînlăturabilă şi urgentă ca în contra acestui fapt să lucrăm cu toate mijloacele, cu ultima energie.

Şi oare acest pericol să nu se poată preîntâmpina cu toate mijloacele şi cu toată energia necesară?

Să nu facem noi lucrul acesta, când putem să-l aducem la îndeplinire? Mai înnainte ca ceeace a fost distrus, să se fi refăcut chiar numai în parte, au urmat noi mari devastări şi pământul întreg numai poate suporta multe distrugeri de felul acesta. Câtă decadenţă fără seamăn în economia mondială a adus cu sine ultimul război, ne arată cu toată claritatea abia anul expirat. In adevăr, pe lângă un regres catastrofal în legăturile comerciale s'a manifestat în foarte largă măsură lipsa de lucru, chiar şi în statele învingătoare cele mai bogate; s'a creiat situaţiuni critice în Statele neutre, mizeria a fost împinsă uneori până la foametea cea mai grozavă în teritoriile vaste ale popoarelor învinse, sângerânde în prăbuşirea lor internă, sau bântuite de deprecierea banului şi de valuri de scumpete.

Intreg pământul se prăbuşeşte.

Rezolvarea diferitelor procese extrem de dificile, soluţionarea treptată a acelor probleme formidabile cu cari se ocupă aproape

în zadar cei mai însemnaţi conducători şi cei mai buni experţi ai popoarelor dela încheierea războiului încoace pentru a readuce măcar în parte la normal starea popoarelor, poate să se producă numai într'o atmosferă de pace. Şi numai în această atmosferă s'ar putea înlătura în mod durabil asperităţile monstruoase, care constitue urmările inevitabile nu numai a acestui război, ci şi a tuturor conflictelor armate şi cari pot aduce noi nenorociri.

Felul cum ar trebui să se tranşeze chestiunile litigioase între diferitele popoare, s'a discutat adeseori. Pentru aceasta evident este nevoie de o jurisdicţiune internaţională, căreia să i se asigure execuţiunea sentinţelor date. Ceeace s'a făcut deja în mecanismul diferitelor formaţiuni politice, adeseori destul de complicate, pornind dela începuturi modeste şi desvoltându-se treptat până la nişte aşezăminte perfecte, cari pot să servească ca model, trebue să se poată face şi pentru marea familie a Statelor de pe suprafaţa globului.

Este just, că pentru realizarea acestui lucru în toată amploarea cuvenită, sunt încă multe greutăţi de învins. Experienţele ultimilor ani, decepţiile de cari au fost urmate multe speranţe puse de toţi acei cari au gânduri umanitare, în activitatea şi desvoltarea instanţelor juridice internaţionale, nu sunt de natură să ne facă câtuşi de puţin ca să pierdem orice nădejde.

In măsură mai mică, astfel de instanţe juridice s'au dovedit deja bune şi aplicabile. Oamenii de seamă le-au fixat deja directivele, deşi vremelnic ele au fost îngenuchiate prin forţă. Dar oricum, s'a alcătuit deja un sâmbure împrejurul căruia trebue să se acomodeze o formă şi o modalitate de aplicaţiune, chiar dacă chestiuni streine şi necompatibile dreptului internaţional se mai interpun încă. Voinţa neclintită de a ajunge la scopul final va găsi drumul cel bun pentru realizare.

Dată fiind firea omenească, nu vor lipsi scepticii faţă de un plan atât de vast. Aceşti sceptici trebue să fie însă câştigaţi prin succesele realizate. Şi mai ales lor trebue să le spunem, că nici odată pesimismul n'a fost factor de progres care s'a realizat fără îndoială întotdeauna ori câte piedici i-au stat în cale. Aceasta poate să facă numai un optimism sănătos. Indeosebi casa părintească este chemată să caloboreze la clădirea păcii, la împăcarea popoarelor şi mai ales mama cu concepţia proprie inimei sale

despre dragoste, gata de orice jertfă şi în general femeia, care este mai blândă şi care dă mai larg curs liber dă mai larg curs liber sentimentelor celor mai gingaşe.

Şi şcoala cu influenţa sa însemnată, ce o exercită asupra ţineretului, este în mare parte chemată să colaboreze în această direcţie. Aci este locul să accentuăm, că faţă de progresele tot mai mari ale culturii spiritului, trebue să lucrăm şi asupra culturei inimii şi a sufletului.

Şi ce operă măreaţă ar putea face în prima linie universităţile, ca cele mai înalte foruri pentru cultura omenească! Fiind răspândite peste întregul glob pământesc, cuprinzându-l cu puterea fiinţei, ce pune pe oameni în veşnic contact spiritual, din aceste centre de ştiinţă ar putea să plece o iniţiativă viguroasă şi puternică, care ar avea de sigur cel mai mare efect. Ele ar putea să pue pe diadema ce încoronează ştiinţa, o nouă piatră nestimată spre binele durabil al omenirii pentru vremurile viitoare.

Şi artei trebue să i se dea partea cuvenită la opera aceasta, munca artiştilor geniali dovedeşte cu prisosinţă aceasta.

O parte impunătoare din această năzuinţă nobilă ar cădea în sarcina presei, care prin puterea ei formidabilă poate revărsa asupra pământului şi fericire şi durere. Ea ar putea să aibă, ca nimeni altul, un câmp vast pentru o activitate rodnică.

Mijloacele pentru propaganda întinsă, de care este nevoie, n'ar fi prea greu de dobândit, cum ne-o dovedeşte tot ce s'a făcut de către oameni mărinimoşi şi gata de jertfe, pentru binele omenirii şi pentru pacea popoarelor. Ce neînsemnate sunt sumele necesare pentru aceasta şi pentru realizarea unei opere de pace, pentru ameliorarea soartei omenirei, faţă de imensile cheltueli de bani şi forţe pe care le reclamă pregătirile militare permanente ale popoarelor!

Concepţia păcii va învinge neapărat, fiindcă este bazată pe raţiune şi etică, pe concepţia clar văzătoare despre ceea ce este om şi umanitate.

In lupta neîntinată de sânge a inteligenţilor pentru pace, trebue ca mai de vreme sau mai târziu ca să reuşim să atingem această ţintă. Concepţia de pace va cuprinde în vigoarea sa invincibilă întreg pământul. Datoria cea mai sacră este, fără îndoială, pentru tineri şi bătrâni de a colabora la această operă. Atât individul cât şi comunitatea trebue să profeseze adevăratul umanitarism, care singurul îi va ocroti în existenţa lor.

Inginer **Guzman**

CONFECȚIONAREA TRAVERSELOR DE FAG

Vechiul regat — în urma marelui război, — se soldează, în privința materialului lemnos, cu deficit.

1⁰ Trebuințele armatei noastre pentru încălzire și construcțiuni de poduri, tranșee;

2⁰ Trebuințele armatei de ocupație pentru zonele ei de luptă;

3⁰ Spiritul destructiv al populației.

Nu numai pădurile ies din război cu deficit, dar chiar și calea ferată, care trebue refăcută.

Accidentele — destul de numeroase — din anul 1922 sunt o mărturie, că e mult de lucru pe terenul refacerii, la căile ferate.

Toată lumea technică convine în a spune, că întreținerea acestei căi de comunicație trebue repede pusă la punct și în special operațiunea de preschimbarea traverselor nu poate și nu trebue să întârzie. Dar, după întregirea țării dispunem de o rețea de circa 12.000 klm. de linie și în anul 1922 nu s'au preschimbat traverse, de cât pentru vre-o 1500 klm., cari au necesitat aprox. 1.800.000 bucăți de traverse. Vedem, dar, prin diferență cât mai e de lucru pe acest teren.

Prima întrebare, ce se impune dela sine, este dacă dispunem de numărul trebuincios de bucăți.

Un ziar cotidian, care se ocupă cu chestiunile economice spunea — nu de mult — că s'au făcut cercetări la fața locului, pentru a se stabili n-rul de traverse existente, astfel ca apoi să se vadă dacă se poate face export cu ele.

Rezultatul anchetei a fost, că se găsesc depozitate — prin Ardeal și Banat — multe mii de vagoane de bucăți de traverse de stejar, dintre cari unele confecționate special pentru străinătate, având alte dimensiuni și neputând fi utilizate în țară.

Apoi, că în afară de acestea mai rămân încă vre-o câteva milioane, la dispoziția C. F. R.

Desigur, dacă lucrurile sunt așa, n'avem nimic de zis.

Ceeace știu — însă — specialiștii forestieri, este că din vechiul regat s'au realizat posibilitățile pe mai mulți ani și că pentru a stabili un echilibru, e necesar să să sisteze — cel puțin pentru moment — exploatarea pădurilor de stejar din Ardeal, spre a se vedeà cum stăm cu disponibilitățile în acest lemn, acolo.

In al doilea rând — tot specialiştii au spus — ca întreaga confecţionare a traverselor de cale ferată, să se execute din fag, rămânând ca stejarul să fie întrebuinţat numai de şantierele navale fabricele de vagoane, etc.

* * *

Fagul înjectat, poate fi întrebuinţat — ca traversă*) 10, 12 ani, însă trebue să îndeplinească câtcva condiţiuni, înainte ca lemnul să fie doborât în pădure:

1⁰ Să aibă o convenabilă grosime, pentru a stabili un randament mai mare. Incepând dela 0.35 m. în diametru, el poate fi exploatat, în vederea confecţionării de traverse.

2⁰ Partea utilizabilă a trunchiului să fie destul de înaltă, pentru ca exploatarea să renteze (trunchiul odată doborât, să putem lucra din el cât mai multe bucăţi).

3⁰ Să n'aibă noduri

4⁰ trunchiul să fie cât de drept

5⁰ „ „ n'aibă fibră torsă

6⁰ lemnul să fie sănătos.

Majoritatea lemnului de fag, când atinge vârste înaintate [respectiv diametre mari] şi anume: dela 0.50 m. diam. în sus, e scorburos la partea inferioară a tulpinii. De multe ori acest fapt nu trebue considerat ca un defect capital, pentru cel care confecţionează traversele din asemenea lemn, căci putregaiul se sue 1—3 m. şi dispare, astfel că restul trunchiului (de 10—15 m.) poate fi foarte bine utilizat pentru scopul ce şi l-a propus exploatatorul.

* * *

Acela care ar vrea să se ocupe cu chestiunea, care formează obiectul rândurilor de faţă, ar puteà să se întrebe pe drept cuvânt în cât timp ar puteà exploatà o pădure de fag, în vederea obţinerii traverselor?

Dăm, mai jos, câteva date cu privire la această întrebare, date culese personal — cu ocazia confecţionării unui mare număr de bucăţi — într'o pădure care nu s'a exploatat ras. ci unde materialul pentru traverse a fost ales, aşà ca să îndeplinească condiţiunile expuse mai sus.

---

*) In acest mic studiu ne punem din punctul de vedere al confecţionării traverselor, pentru liniile înguste.

Panta terenului, în care s'a lucrat şi care trebuie ţinută în seamă tot d'auna când va fi vorba de exploatări, a fost — în termen mediu — de 40%.

Timpul întrebuinţat la doborîrea din picioare, considerând ziua de lucru efectiv 10 ore.

Pentru un fag de	0.30	m.	diametru	necesită	0.017	zile	lucru
„ „ „ „	0.40	„	„	„	0.022	„	„
„ „ „ „	0.45	„	„	„	0.026	“	„
„ „ „ „	0.50	„	„	„	0.030	„	„
„ „ „ „	0.60	„	„	„	0.033	„	„
„ „ „ „	0.70	„	„	„	0.039	„	„
„ „ „ „	0.80	„	„	„	0.045	„	„
„ „ „ „	0.90	„	„	„	0.05	„	„
„ „ „ „	1.00	„	„	„	0.061	„	„

Aceste date — împreună cu cele următoare — pot formă o idee aproximativă. de timpul utilizabil pentru lucrarea traverselor.

Operaţiunea imediat următoare, după doborîre, este tăierea crăcilor, pentru ca apoi să se procedeze la scoaterea trunchiului în lungimi dorite.

Cu alte vorbe: dacă vrem ca traversele pe cari le confecţionăm să aibă 2 m. lungime, vom secţiona trunchiurile din 2 în 2 m. cu joagărul (fierul).

In privinţa secţionării, avem — iarăşi — date, culese experimental, asupra duratei de timp pe care o necesită diferitele diametre.

Durata de secţionare, considerând ziua de 10 ore

Pentru un fag de	0.30	m.	diametru	necesită	0.008	zile	lucru
„ „ „ „	0.35	„	„	„	0.012	„	„
„ „ „ „	0.40	„	„	„	0.015	„	„
„ „ „ „	0.50	„	„	„	0.020	„	„
„ „ „ „	0.60	„	„	„	0.025	„	„
„ „ „ „	0.70	„	„	„	0.031	„	„
„ „ „ „	0.80	„	„	„	0.040	„	„
„ „ „ „	0.90	„	„	„	0.046	„	„
„ „ „ „	1.00	„	„	„	0.058	„	„

Şi aici, ca şi la doborîre, influenţează panta terenului în care se lucrează.

Cu cât panta va fi mai repede, cu atât timpul întrebuinţat se măreşte. Cevà mai mult: în această operaţie (a secţionării) un mare inconvenient, care se traduce prin pierdere de vreme, constă în aceea că — în timpul tăerii — joagărul se înţepeneşte, lucru ce reclamă intervenţia „penelor", spre a „deschide tăietura" şi a lăsà fierul liber în mişcarea sa.

Exploatarea fagului — pentru traverse — e bine să înceapă în a doua jumătate a lunii Martie, aşa îel ca la finele lunii Mai să se termine toate oper ţiun le şi ele (traverscle) să fie lăsate spre a se uscà.

In caz când se simte lipsă de braţe, exploatarea fagului poate începe în primele zile din Martie.

Operaţiunea secţionării terminându-se, începe «spartul buştenilor» pentru ca apoi să se treacă la «fasonarea în traverse».

Spartul buştenilor necesită 0.005 zile de lucru repartizat pentru o singură bucată de traversă.

Confecţionarea acestora am făcut-o în vederea liniilor înguste (ecart 0.75), astfel lungimea fiecărei bucăţi este de 1.50, afară de cele speciale, pentru macazuri, cari au 1.80—2,50.

Fasonarea propriu zisă constă în cioplirea coajei — lucru ce se execută uşor în luna Mai — şi în „cioplirea în dimensiune".

Acum i se dau traversei dimensiunile celelalte, afară de lungime, pe care o aveà deja.

Baza mare e de 0.20 m., înălţimea de 0.15 m. şi baza mică — care va veni în contact cu şinele 0.12 m., astfel că în secţia transversală apare în formă de trapez.

In privinţa bazei superioare (de 0.12) ar fi de adăogat că traversa, în momentul aşezării ei pe terasament, nu rămâne definitiv aşà cum a fost cioplită în pădure, ci pentru a se obţine o cât mai convenabilă aşezare a şinelor se mai ciopleşte în locurile pe cari se vor aşeza şinele, astfel că se mai pierde ceva material.

La recepţie — deci — nu trebuiesc făcute dificultăţi antreprenorului, în cazul când baza de sus ar fi mai mică de 0.12 m. tocmai din consideraţiunile expuse. Această remarcă îşi are explicaţia în faptul că din moment ce nu s'a scos 0.12 m. la baza superioară, s'a căutat a se economisi o traversă din trunchiul din care a provenit, căci dacă s'ar fi căutat — poate — a se obţine exact o.12 m. s'ar fi scos dintr'un buştean — de ex. — numai 4 bucăţi în loc de 5.

Or, materialul care rămâne — în speță traversa nerecepționată — e «lemn mort», ca unul care nu îndeplinește contractul și nu poate fi întrebuințat nici la foc (în caz de vânzare) având alta lungime decât aceea consacrată metrului ster (având, adică, 1.50 m. lungime).

In condițiunile de confecționare, mai sus arătate, timpul necesar pentru fasonarea propriu zisă (descojire și cioplit) ar fi de 0.005 zile de lucru, pentru o bucată.

Pomenind mai sus de forma trapezoidală a traversei, adăogăm că aceasta nu este unică, fiindcă i se poate da oricare din următoarele forme:

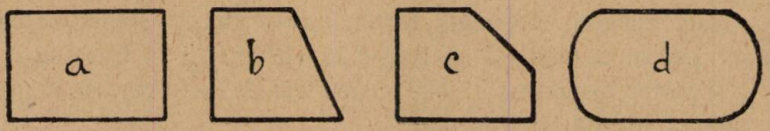

Ultima formă, d, este aceea care se dă traverselor ce nu vor avea de suferit o mare presiune, din partea încărcăturilor.

Debitarea lor se poate face și la un ferăstrău, când îl avem în apropiere.

In această alternativă, debitul din bușteni se poate face astfel:

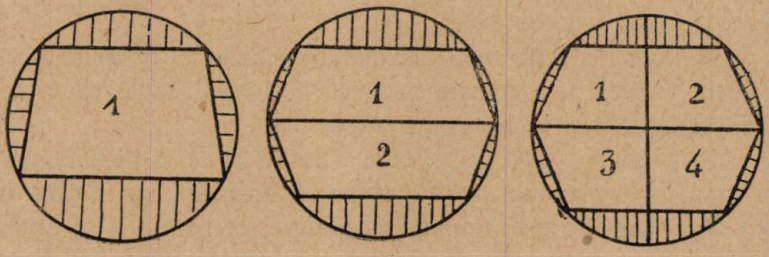

Arătăm mai jos un tablou, din care se poate vedea dimensiunea unei traverse, când depărtarea dintre două bucăți, așezate pe terasament, variază:

Depărtarea între două traverse	TRAVERSA			Înălțime	Observații
	lungime	sus lățime	jos lățime		
1.435	2.40 - 2.70	0.15 — 0.26	0.26	0.15	dimensiunile se înțeleg în metri
1.000	1.80 — 2.00	0.14 — 0.24	0.24	0.13	
0.760	1.40 — 1.60	0.11 — 0.20	0.20	0.12	

In privința organizării muncii putem spune numai că: lucrul trebue dat în acord, integral; oamenii se grupează — în acest caz — câte 4—6, și își iau angajamentul de a confecționa integral, sau în parte, un anumit număr de bucăți.

La fiecare operație, se asociază câte doi, în fiecare căprărie până termină operația cu care s'au angajat.

Este interesant de știut cari sunt pierderile în material, cu ocazia confecționării traverselor, dat fiind că sunt atâtea operațiuni — prin cari lemnul trecând — cedează o parte din volumul său.

Având în vedere că trunchiurile nu pot fi întrebuințate în toată integritatea lor, că - prin urmare — o bună parte se pierde prin eliminarea vârfurilor, stabilim această pierdere, (inculsiv crăcile, cari și ele fac parte din volumul brut) la 35%.

Acest material nu este cu desăvârșire pierdut pentru antreprenor, căci el poate fasona lemn de foc din resturile cari au fost înlăturate dela traverse.

Natural, că în acest caz, costul metrului-ster va fi sporit cu aprox. 30%, din considerațiuni lesne de priceput.

A doua pierdere, care cifrează 10%, este aceea referitoare la înlăturarea părților scorboroase ale fagului în picioare.

Prin spargerea buștenilor se pierde aproximativ 7% din cauza constituției defectuase a trunchiului, care nu poate crește perfect.

O altă pierdere — în material — se produce prin cioplire, care — în cazul traverselor ce vor deservi liniile înguste — nu contează cu mai mult de 10%

In fine, prin transport dela locul de confecționare la o apă de plutire, sau la o rampă de încărcare, se mai pierde 5%, astfel

că în total avem o pierdere de 67%, adică dintr'o sută de m_3 lemn brut, nu avem traverse decât pentru 33 m^3; sau, dacă nu ţinem socoteală de 35% crăci şi vârfuri, cari realmente nu'ş perdute — putându-se fasona în lemn de foc — rezultă că avem pierderi numai de 32%.

* * *

Traversele, astfel cum au fost lucrate, pe întinsul suprafeţei de pădure, trebuesc adunate în locuri potrivite, pentru a putea fi date pe un scoc, or tăvălite la o rampă, etc. Munca efectuată cu această operaţie variază în limite foarte largi, căci în unele cazuri traversa se poate tăvăli uşor până la gura scocului, în alte cazuri ea trebue cărată în braţe, ori la spinare, căci facerea scocului necesită mari cheltueli.

Putem da — totuşi — oarecari date aproximative asupra timpului întrebuinţat pentru această operaţie.

Transportul unei traverse — în condiţiunile de mai sus — până la 60 m. depărtare şi în condiţiunile de pantă arătate, într'o altă ordine de idei, reclamă 0.02 zile de lucru.

Totalizând acum muncile efectuate cu diversele lucrări, ajungem la concluzia că: în cazul când vom confecţiona traverse din trunchiuri de fag cari să aibă în mediu 0.40 m. diametru, ne va costa o singură bucată 0.067 zile de lucru, ceeace — după preţurile de azi — 1923, reprezintă 3,75 lei (desigur că aici nu este cuprins preţul materialului).

* * *

Aceste date, destul de modeste, ar putea să formeze — credem — un punct de reper pentru acela care ar dori să fasoneze traverse, în vederea instalării unei căi ferate forestiere.

CORESPONDENŢA DIN VIENA

Târgul de mostre de primăvară din Viena

Intre 18—24 Martie a. c. a avut loc în Viena târgul anual de mostre al industriaşilor austriaci, prin care aceştia sperau să câştige cumpărători pentru produsele lor, graţie cărora să poată rezolvi marea criză a industriei austriace, datorită lipsei de comenzi. Din citirea jurnalelor rezultă că târgul nu a dat roadele aşteptate; preţurile exorbitante fac produsele industriei austriace inaccesibile

chiar popoarelor cu valută forte. Pentru specialiştii români vizitarea târgului menţionat este foarte instructivă, dând o vedere de ansamblu asupra modului cum se pot utiliza până la maximum materiile prime, cari până la războiu erau la îndemâna industriilor austriace şi ungare şi cari astăzi prin alipirea noilor provinci sunt la dispoziţia noastră. Cred că nu e lipsit de interes să înşir mai jos industriile reprezentate în târg cari au o anumită legătură cu ramura noastră de activitate. Distingem, din punctul nostru de vedere, mai întâi industriile, cari fabrică produse din lemn, ca:

Jucării. In marea majoritate jucăriile sunt confecţionate din lemn vopsit, cu cari se scot efecte frumoase cari satisfac cu prisosinţă scopul urmărit, fiind în acelaş timp relativ eftine. Jucăriile la modă sunt miniaturile în lemn, în maşini, case, poduri etc. pe cari şi le construesc copii singuri cu ajutorul unor clare instucţiuni şi cari contribuesc în o largă măsură la educaţia lor.

Bastoane. Se expun numeroase modele de bastoane şi umbrele confecţionate fie din lemn dat la strung, fie din nuele îndoite la un capăt de frasin, paltin, corn, fag, pin, molid, etc.

Obiecte de sport, ca bărci, ski, sănii, rachete etc. cari consumă mari cantităţi de lemn de frasin, în special.

Instrumente muzicale. Viena este un centru mondial important pentru fabricarea instrumentelor muzicale, ceeace nu trebue să ne mire dat fiind gustul pronunţat pentru muzică al vienezilor şi marea productivitate în lemn de rezonanţă a pădurilor vechei monarchii. Ele ocupă o secţiune întreagă a târgului de mostre şi formează punctul de atracţie al vizitatorilor.

Urmează o serie intreagă de produse, cari, fiecare în parte constituesc obiectul unei industrii aparte, ca: Instrumente de precizie din lemn: linii, echere etc.

Mânere pentru unelte din frasin, carpin sau fag.

Monture pentru perii. Articole pentru cismărie de ex. cuie de lemn de mesteacăn, calapoade din carpin şi fag. Cutii pentru păstrarea obiectelor de lux şi instrumentelor, pentru împachetatul mărfurilor şi magazinelor etc. creioane, tocuri, pensule.

Articole pentru fumători ca: pipe, tabachere etc.

Pentru fabricarea obiectelor, sus menţionate, se consumă cantităţi însemnate de material, din cauza marilor lor număr şi rapidei lor uzare, aşa încât nu trebuesc dispreţuite de producătorul de lemn.

Marele consumatoare de lemn însă îl alcătuesc un alt grup

de industrii, cari au influenţa directă asupra gospodăriei silvice cum sunt fabricele de:

Mobile. Austria este un centru important pentru fabricarea mobilelor, ceeace se constată, de altfel lesne din vizitarea târgului de mostre, unde sunt respectate un număr foarte mare de fabrici.

Se pot vedea atât mobilele eftine de teiu şi brad pentru cei săraci ca şi mobile masive sau în furniruri din toate lemnele exotice sau europene preţioase.

Tot în această secţiune se expun ustensile necesare gospodăriei casnice, impletituri din nuele etc.

Hârtia. Austria în actualele ei graniţe cuprinde puţine fabrici de hârtie şi pentru ca să poată satisface consumul intern importă cantităţi mari în special din Ceho-Slovacia. Din cauza lipsei de materii prime care constitue una din marile crize ale industriei austriace, sunt avizaţi să facă economisirea oricărui material şi să dea utilizarea ultimului rest inutilizat până astăzi, aşa de ex. în secţiunea hârtiei abundă împletiturile, materialele pentru împachetat şi curăţat din hârtie (lâna de hârtie) din resturile de jurnal.

Maşini. Din seria de maşini expuse atrag atenţia în special maşinile agricole şi ceie necesare industriei morăritului, cari sunt bine reprezentate. Cu toată străduinţa technicianilor, în construcţia maştnilor de mai sus nu s'a găsit un înlocuitor pentru lemn, care înlesneşte în primul caz, prin uşurinţa sa transportul din loc în loc al maşinei şi asigură în al doilea caz buna calitatale a făinei neîmprumutându-i nici un miros displăcut.

Urmează apoi alt grup de industrii care fntrebuinţează lemnul ca combustibil, al cărui principal reprezentant este industria sticlei, în care Austriacii deţineau recordul, dar care astăzi a trecut toată în Ceho-Slovacia de unde astăzi sunt nevoiţi să importe.

Dau aci spre folosinţa celor interesaţi, firmele cari au expus la târgul de mostre, dela cari deţin câteva cataloage, din cari unele cu preţuri, pe cari le depun la redacţia revistei, unde se pot consulta: *Din Germania.*

Gebrüder Linck Ober Kirch i Baden.

Katzmarck Dreilinder Str 6. Leipzig.

Georg Witig Dresden-Lobtau.

Fromag Frankfurter Maschinenfabrik, Gaggenau i Baden.

Simens pentru motoare electrice şi unelte mişcate prin electricitate.

Din Austria

Martin Zimmermann Wien X Hasengasse 11.

Zuckermann Wien XVIII Anastasius Grüngs 22.

Össterreichische Werke Wien X Arsenal.

Land und Forstwirtschaft Betrieb und Produkteververtung's Wien I Hegelgasse 13.

Wender Stahlwarenfabrik Wien VI Gumpendorfer str. No. 5.

Firme pentru construcţia funicularelor :

Adolph, Bleichert Leipzig.

Seilbahn A. G. Wien III Este platz. 4.

In urma războiului construcţiunile în lemn încep să-şi ia locul lor de frunte, din cauza înlesnirei cu care se poate face clădirile din acest material şi eftinătăţei lui relativ. Toate Societăţile de construcţiuni expun noi modele de case în lemn, care mai de care mai ingenioase în economisirea materialului. Se dă o deosebită grijă la facerea bolţilor din lemn, pentru cari aproape fiecare Socii etate are câte un brevet, graţie căruia să se poată da deschideri cât de mari bolţilor hangarelor sau să se poată utiliza cât mamult din mansardele caselor de locuit. Tot în această categorie putem pune şi industria parchetelor.

Din o examinare rapidă a expoziţiei se constată că industria austriacă este foarte desvoltată în ramurile ei cari utilizează materia primă lemnul după cari în al doilea rând vin fabricaţiunea obiectelor de lux, în special din piele. Toată tendinţa lor actuală este ca să recâştige pieţele din provinciile desmembrate de vechea monarchie, unde să poată desface produsele industriei lor şi de unde apoi să-şi poată lua materiile prime, de cari astăzi sunt lipsiţi. După războiu industria este în o continuă stagnare, din care compănii de lucrători sunt fără de lucru. Guvernul Austriac favoriza exportul, industriaşii sunt admirabil organizaţi în Camere de Comerţ, între cari e şi o Cameră Română-Austriacă de Comert, însă cu toate acestea nu se găsesc cumpărători, aşa că criza e departe de rezolvire cu deosebită plăcere am constatat că, unele din industriile noastre, între cari în primul rând aceea a mobilelor, au ajuns la nivelul celor de aci. Bine înţeles că pentru marea majoritate nu poate fi încă vorba de comparaţie, ele constituind un ideal spre care trebuie să tindem şi pe care de astăzi înainte trebuie să avem convingerea că-l vom ajunge graţie bogăţiilor noastre în materii prime, şi energiei şi priceperei poporului român.

O nouă întrebuinţare a talaşului de lemn ca material pentru construcţiune în locul cărămidei.

Sub numele de „Herakleth“ a apărut un nou material de construcţiune, care constă din un amestec de talaş de lemn cu un anumit mortar, care promite a se răspândi, din cauza multiplelor avantaje. Pregătirea materialului este cât se poate de simplă. Se cufundă talaşi de lemn în o soluţie de KOH şi apoi aşa umed se pune în o cuvetă obişnuită de scânduri,unde se amestecă bine cu o pulbere «Heraklith» după care operaţie acest material se poate întrebuinţa. Pulberea Heraklith este un amestec de cimenturi (Kiserit şi Magnerit) substanţă brevetată, pe care o procură numai Soc. de Construcţiuni, cari deţin brevetul. Hersklithul are multiple întrebuinţări din care cea mai importantă este construţia pereţilor diverselor clădiri. Construcţia cu Heraklith se execută în modul următor:

Intâi se procedează la instalarea fondaţiunilor, care de obiceiu se recomandă să fie de beton, sau chiar din lemn, după care urmează construcţia cherestelei clădirei din beton, fer sau lemn (grinzii stâlpi, cosoroabe etc.).

Golurile dintre elementele cherestelei se umplu cu materialul, pregătit în modul amintit mai sus. Pentru ca să se dea forme regulate zidului şi pentru reţinerea lui până la uscarea şi întărirea materialului, rumeguşul cu mortar se aşează între forme simple de scânduri. După umiditatea atmosferică mortarul se usucă în 1—3 zile, când se dau la o parte formele, iar la 24 ore după uscare zidul se poate tencui cu mortar obişnuit din var şi nisip sau cu acelaş mortar Heraklith.

La casele de locuit zidurile exterioare pot avea grosimea minimă de 7 cm. iar la pereţii interni 5 cm. la care grosime se mai adaugă şi aceea a temeliei aşa că în total grosimea minimă este pentru zidurile ext. de 10 cm., iar pentru cele interne 7 cm. Serviciul pentru controlul construcţiunilor al oraşului Viena permite construirea din acest material cu 2 caturi, mansardă şi pimniţă. Din devizul prezentat de una din Soc. de construcţtuni rezultă că o casă de dimensiile 9/8 m. cu un etaj costă astăzi în Austria:

materialul de construcţiuni	în Heraklith	în cărămidă
	69.880.000 cor.	132.950.000 cor.
lucrul	140.870.000 „	140.870.000 „
Total	210.750.000 „	273.820 000 „

(1 cor. v 460 lei)

Calităţile pe cari le posedă şi avantajele pe cari le prezintă acest material în raport cu celelalte materiale de construcţiuni sunt următoarele:

Pereţii de Heraklith sunt rău conducători de căldură. După experienţele staţiunei de experienţă pentru cercetarea materlalelor de construcţiune din München din 1921 rezultă că Heraklithül este de 3 ori mai puţin conducător de căldură decât cărămida. La târgul de mostre din Viena se demonstrează această proprietate intuitiv anume în o casă miniatură cu 2 odăi despărţite prin un perete de Heraklith gros de 3 cm. una din odăi era încălzită continu până la 50° cu ajutorul unei lămpi de spirt, în cealaltă cameră temperatura se menţine constaniă aproape de temperatura atmosferică.

Din cauza acestei proprietăţi casele sunt călduroase iarna şi răcoroase vara.

Placa de Heraklith este rea conducătoare de semet, proprietate demonstrată experimental, în acelaş mod ca şi pentru căldură, clopotul unei sonerii din o cameră nu se auzea în cealaltă cameră.

Rezistă la intemperiile atmosferice, chiar la acţiunea grindinei nu menţine umezeală, după cum ne spun diversele scrisori de mulţumire dela posesorii locuinţelor în Heraklith.

Nu este aprinzabil. Cercetările serviciului de pompieri din Viena ne spune că rezistă la orice flacără, talaşul nearzând decât în măsura topirei foarte lente a cimentului.

In prezenţa subsemnatului s'a ţinut în faţa unei plăci de Herakleit flacăra unei lămpi de benzină câteva minute fără ca placa să ardă. Cu ocazia unei foc în casele unei colonii de lucrători, casele de lemn au ars, cele de Heraklith au rămas în picioare. Ca măsură de precauţie totuşi serviciul pentru controlul construcţiunilor din Gratz şi Viena obligă pe constructori să tencuiască coşurile cu beton.

Construcţia zidului şi pregătirea mortarului este foarte simplă şi deaceea nu necesită un lucrător specialist, putându-se face de orce meşteşugar.

E foarte uşor: un m^3 cântăreşte cam 300 kgr. pe când un m^3 de cărămidă 1670 kgr. (după cercetările staţiunei de ex. din München menţionată mai sus) şi deci se poate transporta cu uşurinţă până la locul construcţiunei.

Pentru 1 m^2 de perete în gros. de 10 cm. trebuesc următoarele materiale:

cherestea (lemne) 0.02 m^3

talaş de lemn (0,6 $^m/_m$ gros, 4—5 $^m/_m$ lăţime) 6 kgr.

KoH. 2,7 kgr.

pulbere de Heraklith 17,1 kgr.

2 m^2 pentru formele de scânduri

(20—25 $^m/_m$ gros, cari se pot întrebuinţa de 20 ori) 0.025 m^3

Cuie (se pot întreb. de 3 ori) 0.015 kgr.

ore de lucru pentru pregătirea pastei,

construirea cherestelei etc. 2 ore.

Materialul sus amintit se poate întrebuinţa deasemenea pentru tapetarea internă a mansardelor, pentru umplerea golurilor de sub podini, la construirea tavanelor, pereţi răcitoarelor etc.

Unele Soc. de construcţiuni au făcut din acest material plachete de dimensiuni 33/200 cm. şi de grosimi, pentru zidurile exterioare 10 cm. cu cari se pot construi case, în locmai, pentru zidurile interne 7,5 cm., ca şi cu cărămizele se pot servi la tapetul caselor de scânduri, de beton etc. Pentru noi ca ingineri silvici acest material prezintă o mare importanţă înlesnindu-ne să punem în valoare talaşul de lemn un rest al fabricaţiei şi în acelaş timp prin natura lui fiind comod se poate întrebuinţa cu succes în construcţiunile forestiere.

In Austria s'au construit multe case din acest material şi în decursul a doi ani, de când s'au început construcţia lor au dat rezultate bune. Pentru casele de turişti, de pe galeriile de pe munţi pare a fi un material ideal, fiind uşor şi deci putându-se transporta cu înlesnire.

In câteva reviste Austriace se găsesc articole asupra acestei material, în cari se vorbeşte cu mult entuziasm de viitorul lui.

* * *

Cât de departe merg Vienezi în economia lemnului şi câtă grije au pentru viitorul pădurilor ţărei lor, ne dovedeşte între altele şi următoarea naivă invenţie, în faţa căreia nu te poţi opri să nu zâmbeşti. Se ştie cât de mult ţin Germani, ca cu ocazia Crăciunului, fiecare casă să-şi aibă bradul împodobit. In târgul de mostre se expune un puet de brad imitat prin o prăjină în verde, care reprezintă trunchiul, de care apoi cu ajutorul unor prinzători patente se prind ramuri de la un brad mai bătrân. Prinzătorile sunt foarte discrete şi prin aranjarea ramurilor se poate face o imitaţie

foarte reuşită, care satisface scopul urmărit. Mai interesant decât invenţia este însă afişul, cu care i se face reclama, din care extrag următoarele:

Pomul de Crăciun artistic.

Dacă un sfert din familiile, cari se găsesc în Europa, ar dori să aibă câte un pom de Crăciun, oare se pot produce în Europa atâtea vagoane de pueţi?

Trebue să jertfim pădurile noastre pentru satisfaceare acestui obiceiu? şi apoi câţi pueţi se strică în pădure cu ocazia recoltărei nefiind... destul de frumoşi?

Fiecare inginer silvic poate să dea relaţii asupra acestui fapt.

Mica puezime doreşte să trăiască, să crească şi să devină mare pentru ca atunci să ne fie nouă folositoare ca lemn de lucru şi de foc.

Nu ştiu însă dacă speranţele inventatorului se îndeplinesc căci pe deoparte el doreşte să cruţe pueţii, iar pe de altă parte se aduc prejudicii brazilor în vârstă în cazul unui barbar emondaj. Insă ea este cât se poate de folositoare fiindcă ajută la menţinerea unui obiceiu, pentru satisfacerea căruia cel sărac nu poate da cele câteva zeci de mii de coroane cât costa aci un puet în preajma Crăciunului.

Se anunţă pentru luna August 1923 în Moscova o expoziţie rusească pentru produsele agricole şi ale industriei casnice.

Expoziţia cuprinde 17 secţiuni, din care următoarele sunt cu caracter silvic:

1. Secţiunea ştiinţifică.
2. Staţiuni de experienţe şi cercetări agricole şi forestiere.
3. Economia forestieră.
4. Piscicultura şi Vânătoarea.
5. Dispoziţiuni luate de Statul sovietic pentru propăşirea agriculturei şi culturei forestiere.

Condiţiunile generale de livrarea maşinelor pentru lucratul lemnului din Germania.

Fabricanţii de maşini pentru lucratul lemnului din Germania s'au asociat şi au format condiţiuni generale de livrare, graţie cărora s'au pus la adăpost contra pierderilor rezultate din cauza fluctuaţiunilor valutei, anormalei funcţionări a căilor de comunicaţiuni sau insolvabilităţei cumpărătorului.

Fabricanţii asigură buna funcţionare a maşinelor livrate pe un period de 6 luni şi se obligă a face reparaţiunile sau înlocuirile

pieselor deteriorate, în cazul când cumpărătorul face dovada că maşina s'a deteriorat din cauza defectuozităţei de construcţie. Garanţii complecte, adică şi asupra puterei de producţiune a maşinei, nu se dau decât în cazul când ea a fost instalata de monteurul fabricei furnizoare şi când se cumpără după indicaţiile vânzătorului accesorile necesare ca: material de uns, curele de transmisiune, maşini-unelte etc.

Preţul oferit este întotdeauna loco-fabrica şi la el se mai adaugă cam 5—10% pentru împachetare, 5—10% pentru încărcare în vagon, 20—30% tone de transport şi vamă, care pentru România se urcă la acest procent după experienţele fabricanţilor. La orce comandă se pretinde un acont de minimun $^1/_3$ din preţul cumpărărei. Până la achitarea complectă a banilor, maşina este proprietatea vânzătorului, stricăciunile aduse maşinilor din cauza întâmplărilor extraordinare ca foc, războiu, revoluţie etc, sunt pe rizicul cumpărătorului. De foarte multe ori în preţul oferit de fabricant, nu se cuprind şi accesoriile maşinllor, fără de cari maşina nu poate funcţiona cum ar fi de ex ferăstrăul dele bandsage, apoi diverse curele de transmisiune interioare etc. Asupra acestui punct trebue o deosebită atenţiune, fiindcă deseori, fabricanţii la oferte nu menţionează aceste accesori, pentru a da un preţ avantajos şi apoi mai târziu te înştiinţează de necesitatea lor. La cerere se înaintează odată cu maşina şi desemnele fundamentelor, cherestelei de lemn, legăturile dintre maşini fără ca însă să se dea şi desemnele construcţiei interioare a maşinelor. Preţurile oferite de fabricanţi sunt foarte aproximative şi numai la darea unei comenzi se oferă preţul definitiv, pe care îşi rezervă dreptul de a-l modifica cu câteva procente după fluctuaţiunile valutei.

Preţurile magazinelor se oferă în general în o valută forte, în special în Dolari sau Franci elveţieni, însă la plăţi o primesc valoarea corespunzătoare în mărci. Cum cred că mulţi fabricanţi români, au un deosebit interes să afle mai detaliat aceste condiţiuni, ele sunt depuse la redacţia revistei unde se pot consulta.

Adoptarea roatei cu dinţi fără sfârşit la automobile, graţie cărei invenţi s'a dat posibilitatea tancurilor, în timpul războiului, să treacă peste orice obstacole de teren, nu putea să rămână fără întrebuinţare în industria forestieră. In adevăr, o fabrică de automobile prezintă la târgul de mostre un auto-camion compus din vehiculul cu motorul, care se mişcă cu ajutorul unei roate cu dinţi

fără sfârşit, puţin diferită de aceea adoptată tancurilor, şi un camion remorcă, în care se încarcă butucii.

In văzul vizitatorilor expoziţiei autocamionul îşi plimbă remorca sa, încărcată cu 10 butuci lungi de 6 m. şi groşi de 50—70 cm., prin câmpul ondulat trecând cu uşurinţă uimitoare peste obstacolele terenului.

Deasemenea în păduri, acest vechicul poate străbate toate drumurile naturale, la cari pantele şi rampele se succed una după alta. Dinţii şi lăţimea roatei fără sfârşit permit autocamionului să treacă atât peste terenul argilos înmuiat de ploi.

Ar merita, ca cercetări speciale, să stabilească limitele în cari este convenabil a se utiliza acest nou mijloc de import, din punct de vedere al rentabilităţei şi al posibilităţei de a trece peste diversele obstacole ale terenului.

C. Georgescu
Inginer silvic

Viena

SITUAŢIA USCĂTORIEI DE CONURI DE RĂŞINOASE
DE PE LÂNGĂ
OCOLUL SILVIC „REGINA ELISABETA"
pe anul 1922—1923

In anul acesta uscătoria de conuri de reşinoase a funcţionat cu mici întreruperi în intervalul de timp de la 11 Decembrie 1922, până la 27 Martie 1923, scoţându-se sămânţă de molid şi o mică cantitate de sămânţă de brad alb, din conurile trimese de o parte din ocoalele Regiunei XI silvică, după cum se vede mai jos :

1.	Ocolul	Pipirig	a trimes	297	saci	în greutate de	10.000	kgr.
2.	„	Galu	„ „	434	„ „	„ „	13.325	„
3.	„	Bohalniţa	„	76	„ „	„ „	2.850	„
5.	„	Almaş	„	9	„ „	„ „	270	„
			In total	816	saci	în greut. tot. de	24.410	kgr.

Conuri de molid şi 6 saci conuri de brad alb, în greutate de 150 kgr. (ocol. Almaş).

Din aceste conuri s'au extras 700 kgr. sămânţă de molid şi 11 kgr. sămânţă de brad.

Sămânţa de molid are un procent germinativ de 90%, aflat cu un germinator prin mai multe probe succesive şi cu un număr destul de mare de seminţe.

Energia germinativă este foarte satisfăcătoare, deoarece din observaţiile făcute asupra rapidităţii încolţirei, am observat că :

60% din sămânță a încolțit după 7 zile
80% „ „ „ „ „ 8 „
85% „ „ „ „ „ 10 „
iar după 12 zile am avut procentul germinativ de 90%.

In ceiace privește procentul de puritate al acestei semințe, este de 97.5%; aceasta din cauza acelor de molid ce s'au strecurat odată cu recoltatul conurilor și cari cu ocazia vânturării seminței de molid, au fost prea grele pentru a fi luate de vânt.

Valoarea de întrebuințare este de 73, 82% (după formula lui Mayer).

Toate datele de mai sus, ne conduc la concluzia că aceste conuri au fost produse într'un an bun de semânță, că a fost la timp recoltate, păstrate bine și manipulate cu îngrijire.

Operațiile de scoaterea seminței, au fost făcute de doi lucrători plătiți lunar, sub supravegherea și conducerea personalului acestui ocol.

Pentru a se vedeà cum variază cantitatea de sămânță supusă diferitelor operațiuni de extracție în timp de 24 de ore, dau mai jos o situație.

	Saci	Kgr.	La sută
1. Cantitatea de conuri intrată în 24 de ore în uscătorie	12	360	
2. Cantitatea de conuri scoasă, după ce a fost ținută 24 ore la temperatura de 40° .	13¹	332	
3. Cantitatea de sămânță aripată rezultată de la morișcă		30	8%
4. Cantitatea de sămânță rezultată de la ciurul I		28	7½%
5. Cantitatea de sămânță rezultată de la ciurul II		26	7%
6. Cantitatea de sămânță rezultată după ce a fost udată și frecată în mâini . . .		23	6%
7. Cantitatea de sămânță desaripată rezultată de la vânturătoare		9	2.5-3%

1. Conurile își măresc volumul deschizându-se bracteele la căldură, dar își micșorează greutatea pierzând apa prin evaporație.

Producția zilnică fiind de la 8—9 kgr. sămânță desaripată, cantitatea este destul de mare, dacă ținem socoteala de suprafața mică de încălzire a uscătoriei, care este de 25 m².

Din cele 106 zile de funcționare a uscătoriei, scăzându-se 27 de zile în cari nu s'a lucrat din cauze diferite ca: schimbul echipei de lucrători, sărbătorile Crăciunului, curățirea conductelor, — rămân 79 de zile în cari s'a lucrat efectiv și cari justifică cantitatea totală de sămânța rezultată.

Cu scoaterea acestei semințe s'a cheltuit:

Cu recoltarea și transportul conurilor până aci de către ocolul Pipirig	7.007 Lei
„ Galu	11.477 „
„ Buhalnița	1.535 „
„ Almaș	530 „
Total	20.549 Lei
Salariul total al celor 2 lucrători	8.040 „
Costul combustibilului	5.000 „
Cheltueli de reparație a uscătoriei	2.455 „
Diverse cheltueli	815 „
Total general	36.859 Lei

Ceiace revine la 51,85 Lei Kgr. de sămânță, preț destul de redus, față de prețul seminței de molid din Transilvania (care este de 100 lei kgr.) și față de prețul din streinătate care — după ofertă făcută acestui ocol, de către firma Jul.-Stainer, Neustadt-Wiener (Austria, din 10 Ianuarie 1923 — este de 160 lei kgr. de sămânță de aceiaș esență, fără a fi socotit costul ambalajului și al transportului.

Din cele de mai sus, se vede clar că scoaterea seminței pe această cale (cu ajutorul uscătoriei) este incomparabil mai avantajos și din punctul de vedere cultural prin aceia că nu alterează (prin scoatere), facultatea germinativă și din punct de vedere economic scoțându-se într'un timp scurt toată cantitatea de sămânță conținută de conuri, micșorând astfel costul ei. La acestea se mai adaugă și că molidul fiind, aci, în zona lui optimă de vegetație, ne oferă semințe capabile de a ne da indivizi sănătoși și viguroși

I. C. Ionescu
Inginer silvic stagiar

Victor Beghenau

nspector Silvic în retragere a încetat din viață la Câmpulung (Muscel) după o scurtă suferință în noaptea de 21 Aprilie 1923

Cu o durere adîncă am primit vestea morței celui mai bun și mai iubit dintre camarazii noștri!

Victor Beghenau nu era numai un distins silvicultor, vechi

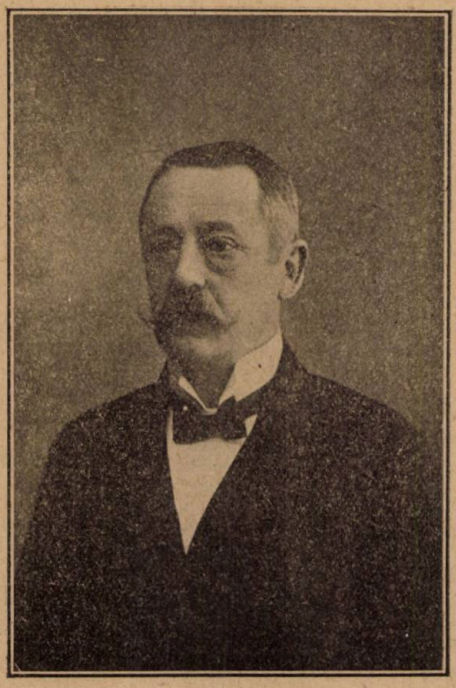

elev al școalei forestiere din Tharand, dar era un suflet cum rar se întâlnește, și un caracter cum rar se vede.

Modest, *totdeauna la datorie, nefăcînd nici odată paradă, nici de munca lui, nici de serviciile ce aducea Administrației, nici de lucrările însemnate silvice, făcute în pădurile Statului, cu aceiaș rîvnă și încredere ca și cnm le-ar fi făcut în proprietățile*

lui; şi poate că această modestie, să fie chiar cauza, că deşi era un distins silvicultor. deşi avea relaţiuni Inalte cari i-ar fi putut folosi mult dacă ar fi uzat numai odată de ele, totuş dupe 36 ani de serviciu, abia a obţinut gradul de Inspector Silvic Cl. I ceeace îi aducea o pensiune de nimic.

Bun, *totdeauna plin de afabilitate, şi gata a consilia spre bine pe orcine. Tinerele generaţii de Silvicultori cari veneau în contact de administraţie cu el, nu aveau decît de cîştigat, şi mulţi desigur, sunt aceia, cari au putnt beneficia de bunele sfaturi, ale lui Victor Beghenau.*

Practic, *el nu vedea în toate lucrările forestiere cu cari era însărcinat, de cît partea practică, aplicativă cu rezultate folositoare, pentru Administraţie. Astfel el a plantat cu reşinoase suprafeţe întinse de poeni în pădurile statului din ocolul său, de cele mai multe ori uzînd de zilele ce erau obligaţi să facă sătenii, pentru învoeli la uscături,—deci fără nici o cheltuială pentru Stat, — plantaţiuni cari se desvoltă, şi fac cinste celui dispărut.*

Numai graţie lui Victor Beghenau **M. S. Regele,** *când era* **Prinţ de Coroană,** *alesese Bahna Rusului, ca punct de vînătoare, atât de apreciat cu toată sălbăticia locului, şi cu depărtarea în munţi, a acestui centru de unde se puteau face vînătorile cele mai alese, de vînat mare şi de cocoşi de munte.*

Graţie priceperei lui, şi spiritului de bun gospodar, de care era înzestrat, el a putut cu o cheltuială de nimic, să construiască 2 case de vînătoare pentru folosinţa **M. S. Regelui:** *una la* **Plaiul Bisericei,** *lângă Berevoeşti (Muscel) şi alta la* **Bahna Rusului,** *lîngă Slatina, ultimul sat pe valea Rîului Doamnei.*

In timpul războiului, ş'a părăsit tot bunul ce strînsere într'o viaţă întreagă, şi în exodul nenorocit a scăpat numai cu cea ce avea pe el, căci întorcându-se din lucrări la ocol, înainte de a ajunge, a aflat că inamicul a rupt frontul nostru cari era aproape şi că poate va fi şi ajuns la Aninoasa, încît pe o vreme teribilă de Noembrie fără cele necesare şi-a luat drumul pribegiei, salvîndu-se într'un pardesiu de preot, de ploaia şi răceala ce pătrundea la oase; şi a făcnt drumul mai pe jos, mai cu căruţa, pînă la Galaţi, din cari cauză s'a îmbolnăvit greu, că era aproape să se prăpădească acolo.

A dus tot timpul campaniei în Moldova, unde a condus Ocolul Rasca, dar unde a îndurat şi lipsuri mari fără un cuvînt

de murmur şi fără a solicita nimic... nimic... de unde ar fi putut să aibă mult.

El era iubit de toţi cîţi l'au canoscut şi nici odată nu ar fi auzit dela el, o vorbă de rău pentru cineva.

Victor Beghenau trebue să ne fie o pildă totdeauna vie înaintea noastră, căci totdeauna a fost mai presus de micimile omeneşti şi ne-a fost cel mai bun camarad.

La ultimul locaş el a fost condus de întregul oraş, şi de camarazi, cari cu un devotament lăudabil, i-au dat ultimele onoruri.

La solemnitate au participat prin reprezentanţii lor: **Casa Pădurilor, Societatea Progresul Silvic** *şi* **camarazii din Minister** *cari au depus coroane pe sicriul său, şi prin cuvîntări pline de îndoliere au schiţat întreaga carieră a acestui* **bun Silvicultor.**

La Biserică a vorbit D-l Dem. Anastasescu din partea Regiunei Silvice Piteşti, Ernest Gheorghiu din partea Ocolului silvic „Aninoasa", Dem. Robănescu din partea Corpului Silvic, iar la mormînt D-l Horia Lazăr din partea Casei Pădurilor şi M. P. Florescu din partea Soc. „Progresul Silvic" ale căror discursuri sunt cele din text.

M. T.

* * *

Luni 23 Aprilie curent, câmpulungenii au adus la locul de veci pe Victor Beghenau fost inspector silvic si maestru la vânătoarele regale ce se făceau la Bahna Rusului.

Inginer silvic cu o cultură solidă, Beghenau a rămas toată viaţa în judeţul Muscel şi nu a dorit nici o mărire multumindu-se să rămână şef al ocolului silvic Aninoasa în mijlocul ţăranilor pe care i-a iubit şi ajutat.

Eşit la pensie în 1919 s'a înscris în partidul poporului pentru a-şi pune şi mai înainte munca şi priceperea în serviciul ţării şi a făcut parte din consiliul comunal al oraşului Câmpulung.

Stimat şi apreciat pentru bunătatea şi activitatea rodnică ce a avut în judeţ, câmpulungenii şi mulţi ţărani din împrejurimi au căutat să răsplătească munca depusă de acest inginer silvic şi cu toţii l-au condus la locul de veci, oraşul luând doliu prin închiderea magazinelor, etc.

După serviciul divin oficiat în Biserica Domnească de preoții Moisescu, Sradian, Dragomirescu dela Capul Piscului și Popescu de la Aninoasa și unde o companie de soldați din județul Muscel a dat onorurile cuvenite s'a format cortegiul din pădurari cari duceau coroanele depuse de Administrația Casei Pădurilor, societatea «Progresul silvic" corpul inginerilor silvici. Regiunea 7-a silvică, Ocolul silvic Carol I, Ocolul silvic Aninoasa și soc. Vânătorilor din Câmpulung. După preoți urma carul mortuar întocmit anume pentru această înmormântare, acoperit cu crăci de brad și flori naturale de câmp tras de șease cai albi conduși de pădurarii ce au fost sub ordinele lui în ultimul timp.

Pe coșciug erau două frumoase jerbe de flori naturale una depusă de d-na inginer silvic Golescu și alta depusă de d-l cons. silvic M. Tănăsescu.

După carul mortuar în afară de sora dispărutului, d-ra Ema Beghenau singura rudă, urmau numeroși prieteni și admiratori ai defunctului făcând un impozant cortegiu cum rar s'a văzut în oraș.

Cortegiul astfel format a parcurs străzile Mihail Vlădescu și Negru Vodă înconjurând Bulevardul și de aci s'a îndreptat spre cimitirul Flămânda.

Printre asistenții ce însoțeau cortegiul am remarcat :

D-na dr. Costea, d-na inginer silvic Anastasescu, d-na Bolintineanu, d-na inginer silvic Georgescu, d-ra N. Costea, etc.

Inginerii silvici : Dem. Anastasescu Al. Gostovici, Ernest Gheorghiu, Dem Robănescu, Stan Stănescu, Horia Lazăr, M. Păcescu, M. P. Florescu, M. Georgescu, A. Nedelcovici, Bratu, I. Marinescu, Traian Ionescu, C. Nettea, Paladian; d-nii : Nicolau prefectul județului, N. Costea primarul orașului, Alimănescu președintele tribunalului, Aronescu. Bursănescu și Patraulea judecători, colonel Stănescu și Niculescu, lt-colonel Ludowic și Ionel Costea, d-nii : Nae Negulici, dr. Titi Roșeanu, dr. Biberi, Al. Mușetescu, N. Ghica, P. Poșoiu, Bolintineanu, Constantinescu, Șerbănescu, Anton Negulici, Paul Paul, Jean Vlădescu, Mitică Vlădescu și mulți alții.

Pe tot parcursul muzica militară a însoțit carul mortuar.

Cu Victor Beghenau a dispărut un om bun și cinstit.

(Indreptarea)

* * *

D-l Ininger Inspector silvic Dem. Anastasescu, din partea Regiunei silvice „Piteşti" a rostit următoarele:

Intristată Adunare,

Incă unul din falnicii stejari ai corpului silvic a fost răpus de nemiloasa secure a mroţei.

Durerea deslănţuită prin prăbuşirea lui se pierde în ecoul frumoşilor codri ai munţilor cutreeraţi de el şir de ani în de a lungu.

Plâng camarazii cari'l iubeau şi stimau, plâng subalterni cari'l venerau şi pentru care aveau un deosebit cult.

Plâng pe acel ce a fost distinsul nostru coleg Inginer Inspector Beghenau.

Născut la Bucureşti în 1856 şi-a făcut studiile liceale la Braşov şi pe cele de specialitate la Tarand.

Intrat în corpul silvic al statului cu gradul de Guard General cl. II. în anul 1881, sue destul de repede, graţie muncei sale perseverente, treptele erarhiei silvice până în anul 1915 când i se conferă gradul de Inginer Inspector silvic, în care timp a ocupat funcţiunile de şef silvic al Districtului Muşcel, şef al ocolului Nucşoara, şef al ocolului şi circumscripţiei Aninoasa.

Apreciat ca vânător, în tot timpul cu multă abilitate şi devotament a însoţit pe Majestatea sa Regele la vânătoarele Regale din judeţul Muşcel.

După o muncă încordată şi rodnică în care timp a adus servicii enorme statului a eşit la pensie la I. Aprilie 1920.

Iubiţi colegi, luaţi pildă dela acest brav silvicultor care prin calităţile sale superioare a fost fala corpului silvic şi ori de câte ori auziţi pomenindu-se numele său, descoperiţi-vă şi veneraţi-l.

Să rugăm pe a tot puternicul să-l aibă în rândul celor aleşi şi odată cu supremul adio să-i zicem; fie-i ţărâna uşoară şi amintirea veşnică.

* * *

D-l Inginer Inspector silvic Ernest. C. Gheorghiu, din partea ocolului silvic Aninoasa, rosteşte următoarea cuvântare:

Jalnică adunare,

«Vestea morţei iubitului meu prieten şi coleg V. Beghenau a fost pentru mine, una din cele mai dureroase lovituri ce am primit, în

timpul vieţei, căci acest om de elită, a avut un suflet nobil, o inimă de aur şi un caracter sincer şi curat.

Ca prieten l'am preţuit în lungul timpului, de peste 30 ani, de când mi-a fost un scump coleg şi un confrate în ale vânătoriei

Inzestrat cu calităţi sufleteşti superioare, ori-cine venea în atingere cu dânsul prindea o vie simpatie si bunătatea sufletului său a rămas legendară în meleagurile Aninoasei, unde şi-a petrecut tinereţea, ajutând mulţimea săracă, fiind iubit şi stimat de toţi.

Ca urmaş la serviciul silvic din regiunea Aninoasa, unde admînistra ocolul de peste 35 ani, a îngrijit de pădurile Statului cu hărnicie şi cu o ardoare demnă de toată lauda. Aci am putut constata urmele neşterse ce a lăsat în sufletele populaţiei, cât şi'n frumoşii codri, pe care i a îngrijit cu durere de bun stăpâni o viaţă întreagă.

Victor Beghenau, n'a fost numai un funcţionar model, un rar camarad, dar sentimentele lui curate şi pline de dragostea naturei, l-a făcut să o iubească profund şi să o cunoască în tainele ei adânci; el a fost şi un mare vânător, nu însă dintre cei ce vânează pentru a distruge fără milă tot ce-i iese în cale, ci un vânător de elită, pe cât de iscusit, pe atât şi de modern.

Dragostea lui mare de natură il făcea de multe ori, să cutriere săptămâni întregi frumoşii noştri munţi organizând cu măiestrie vînătorile Regale.

Plin de durere şi tristeţă, cu inima însângerată ca după un frate iubit, ridic glasul meu tremurător, către tine scumpul şi nobilul meu amic, şi cu mine plâng fiarele pe care le-ai ocrotit trimiţându-ţi o ultima salutare, un adio etern.

Legea naturei este nestrămutată, tot ce naşte moare, nu se pierde însă nimic, totul se transformă şi rămâne sub alte forme şi noi colegii tăi albiţi de vreme şi sbuciumări, te vom urma mai curând sau mai târziu, în lunga şi veşnica călătorie, de unde nimeni nu se mai reîntoarce.

Sfârşesc innecat de lacrimi ferbinţi ce varsă sufletul meu întristat peste trupul tău neînsufleţit şi-ţi zic un ultim adio !

Fie-ţi ţărâna uşoară.

* * *

D-l Robănescu, inginer inspector silvic, rostește următoarele:

Jalnică adunare,

Am trista sarcină de a reprezenta inginerii silvici din toată țara la înmormântarea inginerului inspector silvic Victor Beghenau și cu aceasta să aduc omagiul lor ultimelor rămășițe ale dispărutului, iar eu să-mi iau rămas bun dela fostul meu agent de control, bunul și sincerul meu amic.

Cu Victor Beghenau dispare unul din inginerii silvici ce au luat parte la înființarea și îndrumarea serviciului silvic.

Cu o cultură superioară, ca absolvent al Academiei silvice din Tarand, a intrat în corpul silvic la 1881 și pentru prima oară a fost numit șef de ocol în județul Muscel unde a și rămas căci după toată dragostea ce purta a tot ce aparținea acestui județ, a trebuit ca lăcașul de veci să fie tot în Câmpulungul de care nu putea să se despartă.

Nu a dorit măriri căci cu titlurile și calitățile ce avea putea să ajungă orice, însă nu a voit a se despărți de Aninoasa unde în ultimul timp funcționa ca șef al ocolului și după 38 ani de serviciu a ieșit la pensie cu gradul de inginer inspector silvic.

A fost un amorezat al naturei și de aci un conservator fără pereche al pădurilor.

Toată munca a pus-o în serviciul pădurilor și cine a făcut drumul dela Stâlpeni pe Bratia la Râușor și dela Coseşti pe râul Doamnei până la Bahna Rusului a văzut că în fiecare pădure a statului sunt porțiuni de plantațiuni de stejar sau de rășinoase, se vede Ocolul silvic Aninoasa înconjurat de un frumos parc, castelul de vânătoare dela Râușor și cel dela Bahna cu parcurile ce le înconjoară și care toate sunt operile lui și construite fără a cere nimic.

Fiind vânător pasionat și priceput a făcut să fie conducătorul vânătorilor Regale ce se făceau în munții Doamnei.

Om bun, fire blândă și liniștită, fără dușmani. El a fost ca un stejar falnic care nu cere dela nimeni nimic dar sub umbra căruia mulți trăiesc bine.

Dela Victor Beghenau fiecare are câte o frumoasă amintire și de aceia moartea lui aruncă atâta regret.

Pentru noi inginerii silvici memoria lui va fi eternă, rămânând un model de cinste şi hărnicie.

Eu aduc regretul tutulor inginerilor silvici şi pentru toţi mă rog lui Dumnezeu, pentru veşnica odihnă a sufletului mult regretatului Victor Beghenau.

* * *

D-l Ing. insp. silvic Horia Lazăr rosteşte următoarele:

Intristată adunare !

Ca reprezentant al d-lui Ing. C. Opran, Administratorul Case. Pădurilor şi al Administraţiei Casei Pădurilor, am trista misiune de a însoţi până la ultimul locaş, corpul neînsufleţit al Inginerului Inspector Silvic Victor Beghenau.

Om cu vastă cultură enciclopedică, caracter blând, funcţionar conştiincios şi drept, şi-a dat sufletul său curat în mâinile Sfântului Aranghel, uşor şi fără suferinţă, acela care în tot timpul vieţei nu a făcut pe nimeni să sufere.

Inginerul Victor Beghenau în 38 ani de zile în care a făcut serviciul la Stat, a ştiut să împace atât interesele Statului — nu numai cruţând, dar şi mărind prin splendidele şi reuşitele plantaţiuni din Ocolul Aninoasa, patrimoniul forestier ce-i era încredinţat, — cât şi interesele multiple ale populaţiunei care trăia în jurul său, populaţiune care l-a iubit şi l a stimat.

Pentru activitatea sa ca funcţionar cinstit şi priceput, Ad-ţia Casei Pădurilor îl dă ca model colegi or săi şi depune un ultim omagiu de recunoşt nţă în faţa mormântului său.

Fie-i ţărâna uşoară şi amintirea vecinică !

* * *

D-l Inginer Şef Silvic M. P. Florescu, Secretarul Soc. „Progresul Silvic" ca delegat al Soc. „Progresul Silvic", rosteşte următoarele la mormânt:

Cinstiţi părinţi,
Intristată adunare,
Dragi camarazi,
Iubiţi conductori, brigadieri şi pădurari,

In fine a sosit ora fatală a despărţirei de acel ce până eri era Victor Beghenau — S'au rostit cuvinte sincere de atâţia alţi

buni colegi — înaintea rostirei mele şi care au evidenţiat meritele acestui bătrân pădurar şi n'aş mai avea poate nimic de adăugat.

Dar cum Beghenau face parte din garda bătrânilor noştri înaintaşi ca: Bantaş, Galeriu, Orescu, Chihaia, Nădejde, Zane şi alţii care au pus bazele Soc. „Progresul Silvic" acum 35 ani în urmă şi cari cu mintea şi munca lor au contribuit la aceia ce bruma de tradiţie forestieră avem azi exact ca o licărire de individualitatea noastră, nu putem a ne despărţi aşa de uşor de acest bătrân, bun, blând, sincer, harnic, dezinteresat, care n'a avut nici un duşman în viaţă, ca dovadă mulţimea prezenţei dv. a Muscelenilor şi Câmpulunginelor, dela intelectualii cei mai de seamă ai judeţului şi oraşului Câmpu Lung până la acei modeşti ţărani şi ţărance din acest frumos şi românesc judeţ, cari în haine de sărbătoare au venit în număr atât de impunător ca să ia ultimul adio dela Beghenau, ce v'a fost atât de drag şi care v'a cinstit judeţul şi oraşul vostru, a fost o figură din acele ce cam rar se întâlnesc şi de care cu greu vă despărţiţi, acum când peste câteva clipe, pământul acesta rece şi umed când groapa aceasta încă deschisă, îl va înghite şi pe dânsul pe veci din mijlocul celora care l'am cunoscut şi iubit.

Figură distinsă, cu cultură occidentală, descendent dintr'un părinte care venit în ţară de pe timpul lui Cuza Vodă, când i s'a încredinţat direcţia şcoalei naţionale de Poduri şi Sosele de pe acele vremuri şi care ca Colonel de Stat major a fost delegat cu fixarea pichetelor de frontieră şi locurile de vămi, serviciu pe care l'a condus şi sub domnia Regelui Carol, — nu putea de cât să calce pe urmele calităţilor tatălui său. Venit tânăr în ţară, după ce-şi terminase cu suces cursurile de specialitate la Tharandt, a fost numit în serviciul silvic al Eforiei (de pe acele vremuri) şi anume la Sinaia, după care în scurt timp la stăruinţa d-rului Kalinderu a intrat în serviciul silvic al Statului (pe când depindea de Ministerul de Finanţe ca şef al ocolului pădurilor din regiunea muntoasă a Muscelului — şi unde şi-a profesat meseria continuu timp de 35 ani.

Trebuie să mărturisim un adevăr sincer aci în faţa mormântului său.

A fost singurul inginer silvic din întreg cuprinsul României întregite, care a stat continu toată viaţa la unul şi acelaş ocol.

A fost unul din acei rari specialişti care n'a umblat după onoruri şi mărimi.

Şi ca pensionar fiind, n'a înţeles a duce viaţa acea comodă de pensionar, cum obişnuesc în deobşte Francezii, cari după ce ies la pensie nu mai fac nimic, ci din contră veşnic era ocupat şi agitat, lucrând atât pentru binele public în comisia interimară a oraşului şi dând zilnic consultaţii forestiere celor interesaţi.

Prin calităţile sale superioare şi însuşirile vânătoreşti, a atras către acest ţinut curat românesc pe blândul nostru Rege Ferdinand încă de pe când era Prinţ moştenitor de Coroană.

Şi Doamne! câte din tainele munţilor şi dragostea de păduri, n'a însuflat oare acest bătrân pădurar în inima Regelui nostru şi care azi se odihneşte rece în faţa noastră cu chipul său blând şi chica sa argintie ca şi zăpada ce se mai zăreşte azi, ici colo, pe vârful munţilor ce ne înconjoară şi care i-au fost lui atât de dragi, că aproape unul n'a rămas necercetat şi necălcat de picioarele sale.

Azi pădurile, vâlcelele cu tot ce înconjoară aceste podoabe a naturii din acest ţinut al Muscelului, sunt triste căci se despart de acel ce le-a fost lor mai drag şi parcă un doliu cernit ca şi un nor gras se aşterne azi pe coama munţilor Muscelului.

In tot timpul activităţei sale, a fost blând şi drept, a iubit şi păstrat cu evlavie aceste comori naturale numite păduri în cari ne desfătăm şi profităm noi acei ce vom mai supravetui. Prin acţiunea sa strict consevatoare. ne-a păstrat aproape intact tot masivul de păduri din nordul jud. Muscel iar plantaţiile executate de el în cuprinsul ocolului său cu vremea vor constitui mărturia vremurilor trăite şi consacrate de iel pentru binele patriei şi pădurilor.

Ca bun patriot ce şi-a iubit ţara şi pe Regele nostru pe care l'a călăuzit adesea în atâtea ore de recreaţie la care are drept orice om, zic a luat drumul pribegiei alături de buna lui surioară singurul lui tovarăş de familie şi a venit în Moldova, unde şi acolo deşi bătrân şi suferind şi-a făcut cu prisosinţă datoria faţă de ţară şi corp. Ca militar, fiind, l'am întâlnitt adesea în retragere în drumul său de pribegie de la Câmpu Lung către Roman şi de acolo în susul Moldovei şi'mi aduc aminte şi azi cu drag de cuvintele lui de îmbărbătare. Intors din nou la Aninoasa, a mai funcţionat câtăva vreme când conform regulamentelor, şi legilor ţărei, i s'a respectat şi lui liniştea vieţei de pensionar la care are drept orice funcţionar corect după 35 ani de muncă continuă.

Pentru Soc. „Progresul silvic" moartea lui e o pierdere. El n'a fost din acei care a luptat cu condeiul pentru progresul silvic românesc, el a luptat pentru activitatea şi progresul silvic prin munca reală şi continuă pe teren.

Garda tinără se desparte azi cu duioşie şi respect de unul din cei mai bătrâni străjeri ai gărzei vechi.

Şi pentrucă minutele trec şi se apropie despărţirea, în faţa mormântului tău, ţiu să-ţi mărturisesc aci că ultima dorinţă ce mi-ai exprimat-o acum câteva săptămâni, când te-am vizitat, ţi se va îndeplini şi anume:

In orele de recreaţie, voi coordona acele date şi fotografii strânse de tine, cu prilejul vânătorilor tale din munţii Muscelului şi cu concursul bunilor mei colegi voi face să apară în o publicaţie specială, toată viaţa ta frumoasă de vânător de elită al Muscelului şi însoţitor sincer în orele de recreaţie al blândului nostru Rege.

Căci în adevăr meriţi această cinste din partea acelor ce te-au cunoscut şi înţeles.

Ai lăsat o urmă pozitivă de individualitatea ta pe acest pământ şi aceasta ar trebui să servească de pildă multora dintre tineri noştri, care azi stau aci în jurul tău.

Căci cu aceste suveniruri frumoase de viaţă, vor pleca fiecare dintre aceia, care înţelege rostul vieţei omeneşti pe acest pământ, aşa cum l'ai înţeles tu.

Ai murit, sărac, dar cinstit! Aceasta e soarta tuturor oamenilor care se sacrifică pentru binele obştesc.

Şi acum iubite Beghenau în acest amurg de seară, când soarele prinde a scoborî după dealurile înălbite încă cu zăpadă şi care ţi-au fost atât de dragi, când mantia verde de primăvară a pădurei încadrează colinele pe cari veşnic le-ai suit şi coborît, când murmurul liniştit al Vâlsanului, Riului Doamnei, Valea Rea, Slănicul, Bratia, Riul Târgului etc. pe care le contemplat adesea, se despart de ocrotitorul lor, când ciripitul de primăvară al păsărilor din cuiburile lor tainice par acum la despărţire mai triste, până când şi frumoşii tăi cerbi şi căprioare, podoaba munţilor Muscelului, simt în eul lor ceva mistic, când în fine *ora despărţirei* chiar de prietenii Muscelului, de colegii tăi de meserie tineri şi bătrâni a sunat:

In acest ceas duios de despărțire, în numele Soc. „Progresul Silvic“ îți zicem pentru ultima oară, *ultimul adio!*

Mergi acolo sus în ceata celor mulți și drepți și din parte-ne îți vom reserva o frumoasă pagină de amintiri sincere pentru tot ce ai făcut tu în viața ta pe acest pământ.

Iar nemângâiatei tale surori, singurul tău tovarăș credincios! și de zile bune ca și de bâjanie și în fața mormântului tău, sfânt, Soc. „Progresul Silvic“ depune expresiunea ei de sinceră condoleanță.

Și acum, acum..... dragi mei pădurari ca un ultim omagiu a vieței stăpânului vostru mai bătrân și vânător de elită ce a fost mai sunați-i din cornurile și buciumurile voastre, ultimul semnal din corn care să ajungă până în vârful tuturor plaiurilor munților Muscelui pe care i-a iubit.

Mai sunați-i încă odată!

Și în fine încă odată pentru ultimul adio!

MILADIN RANCU

Inginer inspector silvic

Corpul Silvic al Statului a îndurat o nouă lovitură prin moartea harnicului Inginer Inspector Silvic Miladin Rancu, șeful regiuni silvice din Sebeșul Săsesc.

La două săptămâni după înmormântarea colegului pensionar Victor Beghenau, Corpul Silvic a fost nevoit să petreacă la locașul de veci pe un coleg din serviciul activ.

Inginerul silvic Miladin Rancu la terminarea războiului mondial servia în Ceho slovacia.

Deși în vârstă înaintată, totuși după întregirea neamului și a Patriei Române nu a hesitat nici un moment de a-și părăsi cuibul său așezat și a plecat cu cei 50 de ani chemat de colegii săi români, ca să-și dea și el obolul său la închegarea și organizarea serviciului silvic din Transilvania, unde erau așa de puțini ingineri silvici români la prăbușirea Ungariei.

In serviciu a lucrat cu râvnă și dragoste de meserie, cu iubire de neam și de patrie.

Nici în timpul boalei nu şi-a putut uita de serviciu, iar în visuri tot lucrările îi preocupau creerul.

Greutăţile serviciului le suporta cu tărie, iar lipsurile materiale din cauza insuficienţei retribuţiunilor le înfrunta cu bărbăţia unui vizionar optimist.

Vor rămâne pentru vecie cuvintele, cu care îmbărbăta el pe colegii necăjiţi, cari se plângeau de neajunsurile vieţii cu retribuţiuni mici în scumpetea istovitoare de azi.

„Na fiţi necăjiţi băeţi, statul Român dacă nu azi, dar mâne nu va rămânea nimănui dator"

Cuvinte *cari ar trebui* să deştepte la realitatea vieţii pe cei chemaţi să aline greutăţile funcţionarilor cinstiţi şi devotaţi ai Statului.

Miladin Rancu credincios principiilor menţionate aşteptând împlinirea propriei sale propoväduiri a murit lăsând familia într'o stare atât de săracă, încât şi cheltuelile de înmormântare au trebuit împrumutate, până la o aranjare oficială.

A murit sărac, dar cinstit!

Inmormântarea a avut loc în 6 Mar., ziua de Sf. Gheorghe, în Sebeşul Săsesc, făcută de cei doi preoţi locali în asistenţa intelectualilor şi ţăranilor români din localitate.

Corpul inginerilor silvici a fost representat prin Inginerii silvici Ioan Comaniciu, Iancu Fonai, Victor Pop, Hârşan, Ioan Scurtu, Ioan Zeicu, Gheorghe Suciu, Gheorghe Bozdoc, Dănilă Roşu, Baadag Sainaiger, Ioan Popovici, Pavel Ianoş, Rudolf Scwartz, Desideriu Horvath şi medicul erarial silvic.

Au fost presenţi oficianţii, brigadierii silvici şi pădurarii din cuprinsul Regiunii.

In numele Ministerului Domeniilor ca delegat al Administratorului Casei Pădurilor a vorbit în cuvinte duioase şi pline de recunoştinţă faţă de defunct subadministatorul Casei Pădurilor Ioan Comaniciu, iar în numele corpului Inginerilor silvici Inginerul Ioan Fonai, ambii din administraţia Casei Pădurilor, împodobind carul mortuar cu câte o cunună frumoasă trimisă de mandatarii lor.

Cu această ocaziune şi pe această cale, Societatea Progresul silvic exprimă viile mulţumiri d-lui dr. Lazăr Popovici medic în Sibiu, din a cărui bună voinţă personală, delegaţia Casei Pădurilor şi-a putut continua drumul din Sibiu la Sebeşul Săsesc cu automo-

bilul numitului domn, nefiind legătură cu trenul potrivită pentru ziua înmormântării.

Societatea „Progresul silvic" încearcă după Beghenau încă o pierdere din garda frumoasă a bătrânilor şi valoroşilor noştrii pădurari.

M. P. Florescu
Secretarul Soc. „Progresul silvic"

✝

Constantin Manoliu

C. Manoliu s'a născut în comuna Boroaia judeţul Suceava anul 1863. Studiile liceale le-a făcut la Botoşani, în urmă a plecat în Franţa şi a urmat şcoala forestieră dela Nancy în anii 1887—1889.

Intors în ţară, a intrat în corpul silvic al statului la 1 Decembrie 1989, cu gradul de Guard General silvic, înaintând până la gradul de Inspector silvic cl. I-a.

A funcţionat ca şef de ocol la ocoalele Dolhasca şi Adăncata, ca subinspector silvic la regiunile Bacău şi Iaşi, iar mai în urmă Sef al Regiunei I silvice Iaşi, de unde s'a retras prin demisiune.

In toate funcţiunile ce a ocupat, s'a achitat cu multă corectitudine şi deosebit tact de datariile sale. Bun camarad, iubit şi stimat de foştii subalterni ai săi, cari astăzi 'şi aduc aminte cu drag şi respect de el, a făcut cinste corpului şilvic, căci în totdeauna l-a representat cu demnitate.

A iubit atât de mult cariera silvică, că şi-a neglijat interesele sale în folosul statului, căci numai datorită stărei sale materiale a putut susţine familia sa, compusă din soţie, şase fiice şi un fiu.

Forţat de împrejurări, — în timpul războiului fiind ataşat ca delegatul Casei Pădurilor pe lângă Comandamentul militar a armatei Ruse dela Bârlad — s'a hotărât a demisiona, spre a-şi putea căuta şi apăra interesele sale la moşie, unde se instalase trupele ruseşti.

Suferind de o boală de inimă, cari progresând în ultimii 2 ani, făcându-l să sufere grozav, moare la 29 Noembrie 1922 la moşia sa din Comuna Svoraştea Jud. Dorohoiu. Familia ne anunţând, nimeni din membrii Corpului silvic n'a luat parte la înmormântare.

Ne împlinim astăzi o datorie a aduce omagiul cuvenit memoriei lui C. Manoliu, care merită toată recunoştinţa acelora cari l-au cunoscut şi apreciat.

Comitetul revistei

Vasile Bălăceanu

Inginer Silvic

In primele zile ale lui Iunie a. c., după groaznice suferinţi, s'a stins din viaţă, într'un sanatoriu din Braşov, în vârstă de abia 22 ani, Inginerul Silvic V. Bălăceanu. A dispărut prea de timpuriu dintre noi, căci abia în Decembrie trecut a părăsit băncile şcolii. La acest fatal desnodământ nu ne aşteptam, deoarece toţi îl ştiam destul de robust, destul de viguros. Destinul, însă, a fost prea crud cu el şi, mai ales, cu familia lui îndurerată, care suferă o pierdere ireparabilă şi căreia îi aducem condoleanţele noastre.

Cu el dispare încă un **lăstăraş** *din tânărul nostra codru. Pierderea lui ne doare şi cu greu ne despărţim de el. Promoţia noastră se micşorează din ce în ce. Numai într'un singur an am pierdut patru-dintre cei mai viguroşi colegi, dintre cei mai entuziasmaţi şi mai bine pregătiţi. După* **Marian, Alexandrescu** *şi* **Oniceac** *se duce şi* **Bălăceanu,** *victimă al aceleiaşi ingrate boli: ftizia.*

Născut la 15 Iulie 1901 în Com. Gura Motrului, după ce şi-a terminat liceul la Turnul Severin, Bălceanu a venit la Şcoala de Silvicultură în 1919, pe care a absolvit-o în Decembrie trecut.

Fire blândă, entuziasmată la exces; caracter de bronz, cultură aleasă, a reuşit să-şi facă numai prieteni în mijlocul nostru.

Cariera, pe care și-a ales-o, îi era foarte scumpă și pentru pădure avea o dragoste nemărginită.

In numele colegilor din promoția 26 și al Comitetului de Redacție al Revistei Pădurilor am o sfântă datorie, să aduc prinosul nostru de recunoștință pentru frumoasa și nepieritoarca amintire, ce ne-a lăsat.

Dormi în pace, Dragă Ică! O parte din dorințele tale s'a realizat; Corpul Silvic a căpătat o nouă lege, Școala a trecut la Politechnică; cât privește celelalte: mângâierea și mulțumirea familiei tale, precum și progresul silviculturei, le vom lua in sarcina noastră, cari vom lupta până la ultima energie, ca să punem și noi o mică piatră la acest măreț edificiu.

Te vom pomeni în tot timpul, căci amintirea ta va rămâne vie în inimile noastre. Rugăm pe A-tot-puternicul Părinte să te aibă în paza 'Sa, așezându-te în rândurile celor drepți și fără prihană.

Fie-ți țărâna ușoară și amintirea neștearsă!

P. Istrati

Cum se vor aplica și calcula nouile taxe vamale de export

în valute forte pentru lemnărie

Ministerul de finanțe a trimis oficiilor vamale un ordin circular prin care le pune în vedere între altele următoarele dispoziții privitoare la noile taxe de export la lemnărie.

Aceste taxe au intrat în vigoare cu începere dela 1 Martie 1923 și se percep sau în monete de aur efectiv, sau în valută forte ale țărilor unde se exportă marfa, după paritatea stabilită prin alăturatul tablou.

Paritatea stabilită rămâne în vigoare până când se va constata diferențe în minus sau plus, când se va comunica schimbarea intervenită.

Pentru mărfurile destinate țărilor cu valută slabă, taxele se vor percepe în lei aur efectiv, sau lire sterline, sau dolari, sau franci francezi, sau franci belgieni, sau franci elvețieni, sau

lire italiene, fie efective sau devize, plata în lei Banca Națională ne mai fiind admisă nici pentru aceste țări.

Pentru lemnăria de stejar fasonată, pentru care se va prezenta autorizațiune de export specială, eliberată de ministerul de industrie și comerț și vizată de direcțiunea generală a vămilor, se va percepe ca taxă de export lei 4000 de vagon, **însă tot în valută forte,** *după cum e prevăzută în tabloul anexat.*

De asemenea pentru traverse mici (de linie îngustă), bulamaci și lemne de mine (lemnele de mine având o grosime de maximum 20 cm., la capătul gros) se va percepe ca taxă de export lei 2750 de vagon, **tot în valută forte** *după cum e calculată în tablou și tot pe bază de autorizație specială, eliberată de ministerul de industrie și vizată de direcția vămilor.*

Aceste taxe reduse, ce se aplică numai pe bază de autorizație specială **sunt valabile numai până la 1 Octombrie 1923.**

Taxele de comision la mărfurile din anexatul tablou nu se mai percep.

Pentru lemnele de foc de stejar, se va aplica totdeauna taxa prevăzută la lemnul de stejar brut.

De asemenea se atrage atențiunea să se observe ca sub denumirea de lemn cioplit (brad) care are ca taxă lei 1200 de de vagon, să nu se exporteze trunchiuri de brad care au ca taxă lei 3000 de vagon.

Iată și cele două tablouri de calcularea valutelor forte:

TABLOUL TAXELOR DE EXPORT LA LEMNARIE

FELUL MĂRFEI	Unitatea de taxare	Lei Banca Națională	Lei Aur	Franci Elveţieni	Franci Francezi	Lire Engleze	Dolari	Franci Belgieni	Lire Italiene	Coroane Cehe	Peseţas Spaniole	Fiorini Olandezi
Cherestea de brad şi traverse de brad	Vag. de 20 m. c.	3000	120.—	95.—	214.—	141 ş. 1 p.	18.20	227.—	385	952	115.40	46.85
Trunchiuri de brad	„ „ „ „	3000	120.—	95.—	214.—	141 „ 1 „	18.20	227.—	385	952	115.40	46.85
Lemn subţire esenţă răşinoasă cu diametrul până la 20 c. m.	„ „ „ „	1000	40.—	32.—	71.—	113 „ 7 „	6.05	75.—	128	317	38.45	15.50
Lemn de rezonanţă (brad)	„ „ „ „	6000	238.—	190.—	428.—	182 „ 2 „	36.35	454.—	769	19 5	231	94
Lăturoaie (margini, capace) esenţă răşinoasă	„ „ „ „	900	36.—	28.—	64.—	112 „ 3 „	5.45	68.—	115	285	35	14
Lemn cioplit (brad)	„ „ „ „	1200	48.—	38.—	85.—	116 „ 4 „	7.25	91.—	154	381	46	18.50
Lemn de fag fasonat şi doage	„ „ 12½ „	940	37.—	30.—	67.—	112 „ 9 „	5.70	71.—	120	298	36	14.50
Traverse de fag (calculat 10 buc, la m. c. cu 5 lei bucata) 125 bucăţi la vagon	„ „ 12½ „	625	25.—	20.—	45.—	10. 8 „ 5 „	3.75	47.—	80.	198	24	10
Laţi de foc	„ „ 14½ „	725	28.—	23.—	52.—	10. 9 „ 9 „	440—	54.—	93	230	28	11
Lemne de foc de fag	„	500	20.—	15.—	35.—	10. 6 „ 9 „	3.—	38.—	64	158	19	8
Lemn de stejar brut aci intră şi lemnul de stejar de foc	„ „ 12½ „	12500	495.—	398.—	893.—	1171 „ 2 „	75.75	947.—	1602	3968	481	195
Traverse de stejar	„ „ 10 „	10000	398.—	320.—	722.—	1. 14.	60.—	760.—	1288	3178	389	157
Bulumaci, lemn de mine şi traverse de stejar, pentru linie îngustă [1]).	„ „ 10 „	2750	105.—	87.—	197.—	187 s. 7 p.	17	208	352	873	106	43
Lemn de stejar fasonat şi doage	„ „ „ „	15000	596.—	478.—	1083.—	121.—	90	1140	1932	4767	583	236
Lemn de stejar fasonat şi doage [1])	„ „ „ „	4000	160.—	127.—	285.—	154 ş. 8 p.	24	303	513	1270	154	62.50

1) Această taxă se aplică numai pe bază de autorizaţie specială şi până la 1 Octombrie 1923.

Ocolul silvic Frumoasa în Miercurea-Ciuc, Transilvania

Un apel

Aducem la cunoştintă că Gheorghe Biro pădurar cl. I, conducătorul substitut al cantonului silvic Nr. VI din Cârţa: (Ocolul silvic Frumoasa.) a murit la 6 Februarie a. c. din o aprindere (inflamaţie) de creeri, pe care a căpătat-o în serviciul îndeplinit la *uscătoria de sămînţe din Cârţa*, din cauza căldurei mari care era a uscătorie.

Soţia numitului a rămas cu 8 copii minori fără niciun ajutor (afară de cei 1000 Lei pe care îi va primi din fondul de pensie judeţean), întrucât fondul de pensie al pădurarilor judeţeni încă nu funcţionează ne find întocmit încă regulamentul.

Numitul a stat 22 ani neintrerupt în serviciul silvîc, a fost unul din cei mai buni, lucru ce dovedeşte şi însărcinarea sa cu conducerea unui canton şi n'ar merita să-i remâie familia într'o aşa sărăcie, de aceia rugăm cu onoare pe toţi colegii să facă o colectă cu care am putea veni în ajutorul acestei familii nenorocoasă.

Eventualele colecte ce se vor face de fiecare dintre noi, se vor trimite pe adresa.

Ocolul silvic Frumoasa.

Miercurea-Ciuc, pentru familia pădurarului G. Biro.

In numele comitetului de iniţiativă

Ingineri silvici | **Schmidt**
Florescu
Schörscher

Informaţiuni

In ziua de 26 Aprilie c. ora 10 a. m. în „Căminul Cultural al Fundaţiei Principele Carol" din Roşiorii de Vede, cu concursul autorităţilor şi a tuturor şcolilor, s'a înaugurat prima sărbătoare de sădirea pomilor în acest oraş.

La ora 9 dim. procesiunea în frunte cu autorităţile

şi „Sfatul Cultural“ al căminului a pornit pe calea Dunării până la calea ferată Roşiori — T. Măgurele unde a avut loc sărbătorirea sădirei pomilor. După serviciul divin oficiat de protoereul T. Pereţeanu, a urmat cuvântarea d-lui I. Marinescu inspectorul „Fundaţiei, Principele Carol“ pentru jud. Teleorman, apoi o conferinţă a domnului Inginer silvic N. N. Caragea şeful ocolului silvic Roşiorii de Vede al cărui conţinut vom avea plăcerea a-l publica într'un număr viitor şi în care într'un stil frumos şi plin de imagini poetice a arătat foloasele şi frumuseţile pădurei şi necesitatea formărei prin educaţia tineretului din şcoli a unei conştiinţe forestiere şi a unui cult al arborelui.

Plini de entusiasm, copiii purced la facerea gropilor împrejurul câmpului de sport şi plantează sub supravegherea d-lui Ing. silvic N. N. Caragea peste 400 pueţi de diferite specii, fiecare cu eticheta elevului care l-a plantat. Au urmat apoi jocuri atletice, foot-ball şi distribuirea de cărţi elevilor silitori.

* * *

Masivele din pădurea numită „Dornişoara“ estimate la 86.662 m³ molid lemn de lucru în picioare şi la 16.455 m³ molid exploatate deja împreună cu folosirea ferestrăului din Dornişoara s'au vândut prin licitaţia publică din 1 Martie 1923 firmei „Uniunea Română“ din Vatra-Dornei cu suma totală de 25.575.640 Lei 51 bani.

* * *

D-l Profesor consilier silvic şi senator N. G. Popovici, a fost decorat de Guvernul francez cu Ordinul Legiunea de Onoare în gradul de ofiţer pentru activitatea sa patriotică înainte şi în timpul războiului.

Aducem viile noastre felicitări d-lui Popovici, care ocupă în corpul silvic un loc de frunte, pentru înalta distincţiune ce i s'a acordat.

* * *

Consiliul de administraţie a Soc. „Progresul Silvic“ în şedinţa dela 15 Iunie a. c. a hotărât ca *congresul silvic* din anul acesta să aibă loc la Chişinău în ziua *de Joi 27 Septembrie* (Înălţarea Cruci) şi următoarele.

Comitetul de lucrări roagă călduros pe D-nii membri care au de făcut comunicări scrise să le trimită la sediul Societăţei „Progresul Silvic“ până la 1 August cel mai târziu, pentru a putea fi cercetate şi tipărite la timp.

* * *

Consiliul de ad-ţie A. G. I. R. în şedinţa de la 19 Iunie a. c. a hotărât ca *congresul Inginerilor* din anul acesta să aibă loc la *Cernăuţi,* în ziua de *Duminică 26 August* şi următoarele.

Comitetul de lucrări roagă călduros pe D-nii membri care au de făcut comunicări scrise să le trimită la sediul A. G. I. R. (str. Episcopiei etaj) Bucureşti, până la 15 Iulie a. c. cel mai târziu, pentru a putea fi cercetate şi tipărite la timp.

Credem ca acei din D-nii Ingineri silvici, care din diverse motive n'au putut participa la congresul silvic din 1922 de la Cernăuţi vor avea ocazia de-astă-dată de a cunoaşte astfel Bucovina.

* * *

Prin înaltele decrete Regale No. 2675 şi 2676 din 31 Mai 1923, publicat în Monitorul Oficial No. 51 din 8 Iunie 1923 s'a conferit :

1. *D-lui Petre Antonescu,* inginer consilier silvic, profesor la şcoala superioară de silvicultură şi Preşedintele comitetului de redacţie a Revistei Pădurilor :

Coroana României în gradul de Comandor.

2. *D-lui M. P. Florescu,* inginer şef silvic al Creditului Technic şi Secretarul Soc. „Progresul Silvic“ :

Steaua României în gradul de ofiţer.

* * *

Un comitet de specialişti a scos o revistă lunară intitulată „*Viaţa de ţară*“ în felul revistei Franceze „*Vie*

de la Campagne" în care s'a dat o deosebită atenţie şi ramurei forestiere.

Redacţia şi ad-ţia Revistei este la *Prefectura Ilfov serviciul Veterinar Bucureşti.*

Abonamentul este de 50 lei anual pentru funcţionari.

Rugăm călduros pe toţi colegii ingineri silvici de a se abona şi vulgariza această revistă în sufletul populaţiei rurale.

LICITAŢIILE

de pădurile Statului ce se vor vinde spre exploatare în zilele de 20 Iulie, 10 August şi 22 August a. c.

20 Iulie 1923

Licitaţii Prefect. judeţului Buzău	Suprafaţa Ha.	ar.	No. arborilor	No. anilor de exploat. arre	Estimaţie
Cislăul, Buzău	—	—	480	1	94000.—
Voloşcani, Putna	6	76	—	3	21700.—
Pârscov, Buzău	—	—	290	1	44061.—
Licitaţii la Prefect. Jud. Neamţ					
Buhalniţa, Neamţ	—	—	8727	1	50174.—
Licitaţii la Pref. Jud. Bacău					
Dumbrava, Roman	9	98	—	1	83854,15
Căiuţ-Pralea, Bacău	—	—	1246 fagi	1	104000.—
„ „ „	—	—	1146	1	138000.—
Licitaţii la Pref. Jud. Argeş					
Prislopu, Muscel	7	09	—	1	45450.—
Licitaţii la Prefec. Jud. Vâlcea					
Budoiu, Vâlcea	—	—	999 fagi	1	68497.—
Călimăneşti, Vâlcea	—	—	1966	1	129640.—
Licitaţii la Prefec. Jud. Dolj					
Praporul, Romanaţi	3	50	—	1	79457.—

10 August 1923

Licitații la Casa Pădurilor Buc.

Netoți-Lunca, Teleorman . . .	—	—	1395	1	533639.—
Mușuroaele, Putna	—	—	3976	3	554327,60
Telița, Tulcea	22	21	—	1	6432,50. pe ha
Murta-Zglavacioc, Dolj	—	—	356	1	113268,90
Căiuț-Prolea, Bacău	—	—	1593	1	115840,35
Balabancea, Tulcea	42	83	—	2	3153,65.—
Cotmeana, Argeș	—	—	268	1	114071,05
Crivina-Cislău. Buzău	9	31	—	1	182655.—
Balavancea, Tulcea	28	26	—	2	5122,40. pe ha
Căscioarele-Cotroceanca Ilfov .	48	—	—	1	512640.—

22 August 1923

Licitații la Casa Pădurilor Buc.

Călimănești, Vâlcea	—	—	1627	1	212430.—
Ostroavele-Ciughineaua, Teleor.	188	68	—	4	1023250.—
Slatoaia, Vlașca	14	97	—	1	450479.—
Vaideeni, Vâlcea	131	—	—	2	591300.—

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DOMENIILOR

CASA PĂDURILOR

Deciziune

Noi Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturi și al Domeniilor.

Asupra raportului Domnului Administrator al Casei Pădurilor:

Având în vedere articolul 2 din Codul silvic;

Având în vedere articolul 2 din Legea Modificărilor la Codul silvic publicată în Monitorul Oficial Nr. 131/920:

Decidem:

Art. 1. Se aprobă de noi:

a) Regulamentul de exploatare al pădurii Brătești pendinte de comuna Bârsănești, județul Bacău, proprietatea Gh. Sion în suprafață de 414 hectare din care 123 hectare 50 pădure exploatabilă. Regimul crâng compus cu 60 rezerve la hectar în parchetul Nr. 1 și 100 în parchetul Nr. 2. Revoluția normală 40 ani, exploa-

tarea în 2 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fie care hectar:

b) Regulamentul de exploatare al pădurii Isszoppatak pendinte de comuna Sovata judeţul Mureş-Turda, proprietatea Composesoratului Iszoppatak, în suprafaţă de 176,3 jugăre cadastrale, Regimul codru cu tăeri rase. Revoluţia 40 ani. In prima perioadă 1921/930 se vor exploata 27,2 jugăre, după trecerea căreia regulamentul se va revizui — unde regenerarea naturală, nu se va efectua va fi complectată în mod artificial cu plantaţiuni de reşinoase Cauţiunea de regenerare se fixează la 250 lei de fie care hectar:

c) Regulamentul de exploatare al pădurii Răşina pendinte de comuna Răşina judeţul Gorj, proprietatea Ilariu D. Schileru în suprafaţă de 203 hectare 4800 m. p. Regimul Crâng simplu. In parcelele A şi B însă se vor lăsa 80 rezerve la hectar. Revoluţia normală 20 ani, exploatarea în 8 ani şi cu garanţia de împădurire 100 lei de fiecare hectar:

d) Regulamentul pădurii Boldeşti pendinre de comuna Boldeşti Judeţul Prahova, proprietatea George I. Ionescu în suprafaţă de 928, hectare 9000 m. p. Regimul Crâng simplu. Revoluţia normală 20 ani şi cu garanţia de împădurire 100 lei de fiecare hectar

e) Regulamentul de exploatare al pădurii Dealul-Lung pendinte de comuna Lacul lui Bălan, Judeţul R.-Sărat, proprietatea T-. Dăbuleanu, moştenitorii D. Suculescu, în suprafaţă de 5103 hec. tare 600 m. p. Pădurea constituită în două serii: Seria I-a de 3962 hectare codru regulat. Revoluţia 80 ani, exploatarea în 12 până la 22 ani şi cauţiunea 500 lei de hectar şi Seria II-a de 296 hectare 60 — Crâng simplu — Revoluţia normală 22 ani — exploatarea în 5 ani şi cauţiunea de regenerare 200 lei de hectar.

f) Regulamentul de exploatare al pădurii Priseaca pendinte de comuna Gornetu-Cricov Judeţul Prahova, proprietatea Casei Şcoalelor în suprafaţă de 76 hectare 5770 m. p. Regimul Crâng simplu Revoluţia normală 25 ani, exploatarea în 2 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fie care hectar.

g) Regulamentul de exploatare al pădurii Slobozia Constandache pendinte de comuna Stolniceni Judeţul Suceava, proprietatea Obştei „Invierea" din comuna Tătăruş Suceava, în suprafaţă de 95 hectare 2302 m, p. Regimul Crâng simplu. Revoluţia normală 30 ani, exploatarea în 3 ani şi cu garanţia de împădurire 250 lei de fie care hectar.

h) Regulamentul de exploatare al pădurii Neculele pendinte de comuna Jitia Judeţul R.-Sărat, proprietatea Cristina D. Gher-

mani în suprafaţa de 3647 hectare. Regimul Codru grădinărit concentrat. Revoluţia normală 100 ani, exploatarea în 8 ani în prima serie şi 10 ani pentru celelalte 4 serii de exploatare şi cu garanţia de împădurire 1000 lei de fie care hectar.

Din decizia No. 17980/922 publicată în Monit, Oficial, No. 274/922 se anuleaza regulam. păd. Neculele prevăzut la art. I al. b.

i) Regulamentul de exploatare al pădurii Ciofleni pendinte de comuna Telejna Judeţul Vaslui, proprietatea Dimitrie Antonescu, în suprafaţă de 84 hectare 3347 m. p. Regimul Crâng simplu. Revoluţia normală 30 ani, exploatarea în 4 ani şi cu garanţia de împădurire 150 lei de fie care hectar.

j) Regulamentul de exploatare al pădurii Poiana Mănăstirei pendinte de comuna Ţibana Judeţul Vaslui, proprietatea Aron Soomovici şi Max Michel în suprafaţă de 91 hectare 2630 m. p, Regimul crâng simplu. Revoluţia 21 ani, exploatarea în 3 ani şi cu garanţia de împădurire 300 lei de fie care hectar.

l) Regulamentul de exploatare al pădurii Costineni pendinte de comuna Sănduleni Judeţul Bacău, proprietatea căpitan Ercole Roseti în suprafaţă de 614 hectare pădure şi 58 hectare poeni. Pădurea s'a constituit în două serii de exploatare: Seria I-a de 500 hectare şi seria II-a de 24 hectare. Regimul şi tratamentul — crâng simplu — Revoluţia normală pentru seria I-a de 30 ani, termenul exploatărei de 6 ani şi garanţia de regenerare fiind de 400 lei la hectar: iar pentru seria II-a revoluţia normală şi termenul exploatărei 9 ani garanţia de regenerare fixându-se la 200 lei de fie care hectar.

m) Studiul sumar de exploatare al pădurii Mihăeşti pendinte de comuna Mihăeşti Judeţul Muscel, proprietatea Elena I. A. Ghica în suprafaţă de 25 hectare 5000 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 20 ani, exploatarea în 3 ani şi cu garanţia de împădurire 150 lei de fie care hectar.

Art. 2. — Toate celelalte dispoziţiuni prevăzute de studiile de exploatare şi articolul adiţional anexat sunt executorii;

Art. 3. — Şi ultimul. Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu executarea presentei Deciziuni,

Ministru

No. 22297. (ss) **Ioan C. Brătianu**

* * *

Amenajamentul pădurii Petriceaua pendinte de comuna Repedea, plasa Vişăul, judeţul Maramureş, proprietatea Erezilor lui

Petru Mihali şi Dr. Ioan Mihali, in suprafaţă de 2191, 6 jug. cad. Regimul codru cu tăeri rase, revoluţia normală 80 ani, exploatarea făcându-se în 10 ani, conform planului anexat în text. Garanţia 1400 lei de hectar.

Exploatarea se permite cu obligaţia ca anual să se predea regenerat complect, cu reuşită sigurată, câte 219 jug. cad. cât se tae, contrariu amenajamentul devine nul şi se va opri tăerea.

* * *

Amenajamentul pădurii Cristeşti, pendinte de comuna Cristeşti, judeţul Fălticeni, proprietatea d-lui C. G. Sturza, sub următoarele prescripţiuni:

Suprafaţa: 2212 hectare 3052 m. p pădure şi 145 hectare 3290 m. p. poeni. Regimul şi tratamentul crâng simplu, lăsându-se însă în porţiunile de pădure bătrână 60 arbori de rezervă aleşi din speciile preţioase şi care nu se vor putea tăia decât după 8 ani de la trecerea tăerii prin parchetul respectiv. Revoluţia normală şi termenul de exploatare 37 ani, iar garanţia de regenerare se fixează la 300 lei de fiecare hectar.

Ministrul
Agriculturii şi Domeniilor
(ss) **Al. Constantinescu**

No. 5992/923

PUBLICAŢIUNE

Se publică spre cunoştinţa generală, că în ziua de 31 Iulie 1923 ora 10 a. m., se va ţine licitaţie publică cu oferte închise, în localul Casei Pădurilor din Bucureşti, Ministerul Domeniilor şi la Prefectura judeţului Caraş-Severin din Lugoj pentru vânzarea spre exploatare pe un period de 3 ani, calculat dela 1 Septembrie 1923 şi până la 1 Septembrie 1926, a unei porţiuni în întindere de 390 jugăre cadastrale din pădurea Statului Berzasca de jos. jud. Caraş-Severin.

Odată cu vânzarea acestei păduri se arendează şi fabrica de cherestea din Drencova, precum şi Calea ferată forestieră Drencova-Valea Sirina, cu condiţiunile speciale prevăzute în caetul de sarcini ataşat la lucrări, pentru care se va face contract separat.

Licitaţia se va ţine pe jugăr.

Garanţia provizorie de lei 500.000. Supra oferte nu se primesc.

Preţul dela care începe licitaţia este 16000 lei pe jugăr iar pentru arenda anuală a fabricei de cherestea şi căii ferate forestiere dela 200.000 lei.

Ad-tor (ss) *C. Opran.*

COLECTA

Pentru ajutorul celor 3 orfani rămaşi de pe urma colegului Rafaiel Căzănescu

N. Popescu, Domeniul Coroanei Malini (Suceava).	500 lei
Victor, Vădianu (Căiuţ)	100 „
Total . . .	600 „
Suma din urmă . .	11.390 „
Total general . . .	11.990 „

Lista rămâne deschisă până la finele anului 1923.

Comitetul

PREMIU

Oferit pentru cea mai bună lucrare cu privire la monografia unui ocol silvic

D-l Inginer şef silvic Mihail P. Florescu, oferind suma suma de 8500 lei în bonuri ale împrumutului intern (ce i-a fost oferită de stat ca surplus de cotă asupra salariului pe timpul cât a fost în războiu) pentru cea mai bună lucrare cu privire la *monografia unui ocol silvic din ţară*, consiliul de ad straţie ale Societăţei «Progresul Silvic», în şedinţa dela 19 Mai a. c., a numit o comisie compusă din D nii :

1. *Liviu Marţian*, inginer consilier silvic din Ardeal.
2. *Petre Antonescu*, inginer consilier silvic, preşedintele comitetului de redacţie.
3. *Mihail Boldur*, inginer inspector g-ral din Bucovina.
4. *C. P. Georgescu*, inginer inspector general din administraţia centrală.
5. *Ion S. Zăvoianu*, inginer şef silvic fost în serviciul Basarabiei şi premiat de Soc. „Progresul Silvic" pentru monografia ocolului „Tăzlău".
6. *Marin Drăcea*, inginer şef silvic şi profesor la şcoala superioară de silvicultură care sub preşedinţia d lui Al. Constantinescu va cerceta lucrările şi decerne premiul, *Termenul până la care urmează a se depune lucrările va fi până la 1 Ianuarie 1924.*

D-nii Ingineri silvici, amatori de a lua parte la acest concurs, menit de a îmbogăţi lucrările cu caracter ştiinţific, sunt rugaţi de a-şi trimete lucrările sigilate şi cu „motto" în termenul fixat de mai sus, pe adresa *Societăţei „Progresul Silvic"*, Bucureşti.

BIBLIOTECA „ASTRA" SIBIU

„CARPATINA“

Société Anonyme Roumaine pour l'industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siège Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferrée.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinées caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèché.

Dépôts pour la vente en détail, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)

Roşiori (Teleorman)

Drăgăşani (Vâlcea)

Râmnicu-Vâlcea

Les commandes pourons être faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.

„ARIF" SOCIETATE ANONIMĂ

Pentru Exploatarea de Păduri şi Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsaţi

Preşedinte al Consiliului de Administraţie
CONSTANTIN NEAMŢU

Vice-Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAŢI
Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan**
Alexandru Zănescu

CONSILIERI:
Ingineri **Gh. Balş, C. Negrescu, I. Purcăreanu,**
D. Rolin şi **J. Selleckaers**

DIRECTOR GENERAL:
Inginer-şef, M. N. Rădulescu

Director technic: Inginer, **D. Stoica**

Director comercial: L. Ciconi

Director forestier: Inginer-şef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munţii Arifului, de pe valea Argeşului. Posedă o fabrică cu 18 gatere în Curtea-de-Argeş Vinde en gros şi en detail, lemne de foc şi cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeş. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primeşte comenzi pentru cherestea şi lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar şi fag, lazi şi orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREŞTI STR. MARCONI No. 3
Telefon 2/91

ANUL XXXV IULIE-AUGUST 1923 No. 7-8

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

Apare sub conducerea comitetului de redacție compus din d-nii

Dr. M. D. Drăcea, M. P. Florescu, I. Guguianu, N. Iacobescu, Dr. Z. Psemitky, D. Robănescu, V. N. Stinghe, I. Timoc și G. Turneanu

Sub președinția d-lui PETRE ANTONESCU

Redacția și Administrația Revistei la Casa Pădurilor

(în Ministerul de Domenii)

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Pădurile din Suedia și Expoziția din Göteborg	Petre Antonescu
Stingerea torenților cu împăduriri și corecțiuni	N. Davidescu
Reforma agrară și problema agro-silvică .	G. Agapie
Memoriu descriptiv al Piramidei tachiometrice „Ciurileanu"	D. I. Ciurileanu
Necrolog: Virgiliu Berariu	M. P. Florescu
O nouă orientare	M. P. Florescu
Din literatura străină	M. P. Florescu
Informațiuni	* * *

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA „NAȚIONALĂ", JEAN IONESCU & Co.

1, STRADA BURSEI, 1

1923

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

Consilieri :

Ion Aleman
M. Boldur
Al. Constantinescu
Aureliu Eliescu
Mihail P. Florescu
Liviu Marțian
Ion Moldovanu
Const. Opran
Const. Sava-Goiu
Vintilă Stinghe
M. Tănăsescu

Cenzori :

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Seuly.

Cenzori Supleanți :

I. Comanici, Dr. Marin Drăcea și G. Turneanu.

Biroul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte : Al. Constantinescu

Vice-Președinți : Aureliu Eliescu, Liviu Marțian
Secretar : M. P. Florescu
Casier : N. Elefterescu

Ajutor de Secretar și Casier provizoriu : P. Istrati

Anul XXXV IULIE-AUGUST 1923 No. 7-8

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

PĂDURILE DIN SUEDIA ŞI EXPOZIŢIA DIN GÖTEBORG

Cu prilejul aniversării a 300 ani de la înfiinţarea de către marele rege Gustav Adolph a oraşului port de mare Göteborg, astăzi cu peste 200.000 locuitori, aflător la înbucătura fluviului Götaelf, care sa varsă în strâmptoarea Kattegat, consilul comunal respectiv a hotărît sărbătorirea acestui eveniment printr'o expoziţie.

Vizitatorii acestei expoziţi, în care se află concentrată, pe suprafaţă de câte-va hectare, munca de mai multe decenii a harnicului popor suedez, şi-au putut da seama de progresele săvârşite în diferitele ramuri de producţiune.

In urma iniţiativei societăţei pentru protecţiunea pădurilor din Suedia, în zilele de 4—7 Iulie 1923 s'a ţinut în Göteborg primul congres forestier din această ţară, la care au luat parte numeroşi profesionişti din cele 4 state nordice ale Europei şi anume: Suedia, Finlanda, Norvegia şi Danemarca.

Iar în ziua de 16 Iulie a avut loc congresul presei internaţionale, la care, din partea ziariştilor români, a participat d-l Stelian Popescu, fostul ministru de justiţie şi actualul director al „Universului".

Intr'o serie de articole publicate sub formă de foiletoane în acest ziar cu începerede la 19 Iulie, purtând ca titlu: **o călătorie în Suedia,** *note şi impresiuni,* ni se face cunoscut rezultatul constatărilor sale în diversele domenii de activitate, cu ocaziunea excursiunilor între prinse de grupul al III-a, din care făcea şi d-sa parte, pentru vizitarea în special a regiunilor industriale.

Ca întemeietor şi administrator delegat al societăţi fores-

țiere Drajna», ne spune d. Stelian Popescu în foiletonul de la 31 Iulie, „mă interesa să văd o exploatare suedeză de cherestea, iar o fabrică de hârtie, în lipsă de hârtie ce avem în țară, mă interesa și mai mult.

In acest scop vizitând *Scoghall*, unde se găsesc mari fabrici de cherestea și de hârtie, D-sa le descrie astfel;

„Scoghall este o localitate situată în partea de nord a „lacului *Vener*, aproape de înbucătura fluviului *Klarr*.

„Pe toate marginele acestui imens lac sunt presărate sate „și orășele la cari vin din toate direcțiunile vapoare și vaporașe. „Fabrica este chiar în marginea lacului, pentru ca să aibă la în- „demână lemnele, ce vin în bușteni în plute imense tocmai din „nordul Suediei pe fluviul Klarr și sunt oprite la bazinul din fața „fabricei. Din acest bazin unii bușteni sunt luați în mod mecanic „de niște macarale gigantice, cari ridică deodată greutăți de 2—4 „vagoane și făcuți stive imense pentru timpul iernei, când din „cauza înghețului navigația încetează și se transportă fie la fabrica „de cherestea, fie la cea de hârtie; alți bușteni se duc tot mecanic „direct din bazinul cu apă în fabrică și se fasonează.

„Clișeele reproduse arată cât sunt de imense aceste stive „de lemne. Mi s'a spus că singura acea fabrică are nevoie anual „de mai multe milioane de trunchiuri. Fabrica aceasta ocupă o „suprafață imensă, totul este mecanic și munca omului redusă „numai la conducere.

„In fabrica de hârtie și de pastă am văzut uriașe instala- „țiuni pentru preparatul hârtiei și a pastei de lemn, celuloza, „care se vinde și separat până în Australia. M'a interesat în de- „osebi pasta preparată special de o albeață rară din cauza sulfi- „tului cu care e limpezită și care se exportă mai ales în Italia, „unde servește la fabricarea mătasei artificiale aflată în ultimul „timp într'o desvoltare considerabilă."

In articolul relativ la o călătorie în Suedia, publicat în *Universul* de la 18 August a. c. și purtând ca titlu: *Fapte și observațiuni. Constatări folositoare țării noastre.* menționatul autor se exprimă astfel:

„M'am înapoiat din Suedia, entuziasmat de tot ce am „văzut în această țară, care ar putea servi de pildă, de cinste, „de continuitate în muncă (condiție esențială pentru a putea aduna „roadele muncii tale) de puterea de a voi și de a înfăptui voința, „de ordine și îndeplinirea datoriei fiecărui cetățean.

„Ce păcat că depărtarea, valuta, scumpetea traiului de acolo, „care pentru ei s'a dublat numai, pentru noi înseamnă aproape o „imposibilitate de a trăi—toate acestea închid drumul a cât mai „mulţi din ai noştrii, cari n'ar putea decât să folosească. căutând „să cunoască ţara şi poporul suedez."

„Poate că Statul ar trebui în direcţiunea aceasta să facă „oare cari sacrificii pentru ca să înlesnească vizitarea ei şi de „către acei cari, sugestionaţi de vederea atâtor lucruri bune, „practice şi folositoare, ar fi în măsură să dea directivă bună în „diferite ramuri de activitate şi la noi."

Dat fiind că suprafaţa teritorială a Suedii este de 44.8 milioane hectare, din care pădurile ocupă după unii autori 21.4 milioane sau aproape 50%; că ea este una din cele mai mari ţări exportătoare de lemne din Europa, posedând o industrie lemnoasă astfel organizată încât poate fi luată ca model, ar fi fost într'adevăr logic ca Casa pădurilor, Uniunea generală forestieră a fabricanţilor noştrii de cherestea şi Centrala cooperativelor săteşti, să fi trimis cel puţin câte un delegat la congresul forestier din Göteborg.

Sacrificiul n'ar fi fost câtuşi de puţin prea mare, în raport cu capitalul de cunoştinţe practice dobândite prin vizitarea diverselor instalaţiuni ale industriilor lemnoase, ale fabricelor de cherestea în special, cari, după cât ştim, sunt înzestrate cu cele mai perfecţionate mijloace mecanice, permiţând un debit ireproşabil şi obţinerea unui mare randement, precum şi o admirabilă dispoziţie pentru transportul lemnelor până la locurile de destinaţie, ceeace nu puţin contribue la micşorarea cheltuelilor de producţie şi prin urmare la rentabilitatea unei întreprinderi forestiere.

Technica a pus, în adevăr, la îndemâna industriei lemnului numeroase posibilităţi pentru reducerea la minimum posibil a costului mânei de opere, care astăzi mai cu seamă contribue, într'o însemnată proporţie, la sporirea preţului de vânzare al mărfurilor, suplinind-o prin forţa mecanică a maşinelor.

Suedia, cu simţul practic recunoscut al poporului său, a ştiut să profite cea d'ântâiu de ultimele perfecţiuni ale technicei, cu ajutorul căreia ea susţine cu isbândă lupta de concurenţă pe pieţile internaţionale cu Statele exportătoare de lemne, printre cari se numără şi ţara noastră.

Câte învățăminte utile nu și-ar fi putut însuși delegații instituțiunilor menționate mai sus, pe cari, în urma constatărilor de vizu cu prilejul expoziției congresului forestier de la Göteborg, le-ar fi pus negreșit la dispoziția celor interesați pentru folosul lor și al industriilor respective!

Totuși nici o inițiativă în această direcțiune din partea noastră. Și dacă în urma insistenței personale a *D-lui D. de Viersen*, ministrul regatului suedez, acreditat în România, D-l Stelian Popescu, directorul ziarului Universul, nu s'ar fi decis să ia parte la congresul de presă și de a da publicității cele văzute, de sigur nimeni n'ar fi știut de remarcabila expoziție și de numeroasele congrese ce anul acesta au avut loc în Göteborg.

Trăim cu toate acestea în niște timpuri de refacere, când pentru sporirea producțiunei și îmbunătățirei stării noastre financiare, se cere tocmai maximum de sforțări și de pricepere, și în această privință am fi putut învăța mult, cunoscând mijloacele întrebuințate în Suedia pentru exploatarea rațională a pădurilor sale virgine, pentru asigurarea regenerării lor și pentru o bună organizație a comerțului și industriei lemnoase.

Dar pe câtă vreme noi rămânem cu desăvârșire indiferenți față de manifestația din Göteborg, după cum sunt informat guvernul austriac, cu toată criza monetară prin care trece țara respectivă, n'a hezitat totuș de a da concursul necesar cunoscutului profesor Iulius Marchet dela școala superioară pentru cultura solului din Viena (Hochschule für Boden kultur in Wien) ca, însoțit de câți-va ingineri silvici, să facă în chiar vara aceasta o călătorie de studii forestiere în Suedia și Finlanda, deși acelaș profesor în anul 1913 și anume dela 4—20 Iulie a condus escursiunea făcută în Suedia de silvicultorii din serviciul Statului, cari fusese chemați de a urma cursurile comerciale dala menționata școală. Aceste cursuri înainte de războiu se țineau înfiecare an cu câte o serie de asemenea auditori, în scopul de a-i familiariza cu cunoștințele necesare referitoare la categoriile de material lemnos cerut în principalele centre de desfacere, la valorificarea lor, la tarifele de transport pe căile ferate sau navigabile, la tarifele vamale etc.

După datele publicate de inginerul inspector silvic Dr. Gabriel Ianca relativ la această escursiune în revista „Central blatt für das gesamte Forstwesen" din anul 1914 în mai multe numere consecutive, cu începere din Ianuarie și până în August

şi din espunerea făcută de inginerul Hans Hufnagl în unul din ultimele numere ale ziarului „Holzmarkt", care apare în Viena şi anume bisăptămânal, Miercurea şi Sâmbăta, rezultă că cea mai mare parte a terenurilor din Suedia, din punctul de vedere geologic, aparţin grupei archaice sau agnotozoică, reprezintând cea mai veche formaţiune din scoarţa solidă a globului terestru. Rocele ce-l constituesc sunt: granitul şi gneisul şi pe ici pe colea porfirul. In mică cantitate se găseşte şi calcar primitiv, precum şi hyporit (silicat de magnezie şi calce).

Grupa primară sau paleozoică este reprezentată prin sistemul silurian şi anume prin roce bogate în calcar, care nu se găsesce decât în mică cantitate, din care cauză Suedia face parte din ţările sărace în calcar.

Partea de nord a acestei ţări, care în timpurile primitive nu a fost acoperită de mare, în timpul glaciaţiunei dela începutul cuaternarului, epoca geologică imediat anterioară celei actuale, a fost acoperită de o calotă de ghiaţă, care plecând din munţii Scandinavici, unde avea aici o grosime, după afirmaţiunile geologilor, de peste 4000 metri, se întindea peste Danemarca, Germania şi o mare parte a Rusiei, cuprinzând mari cantităţi de sfărămături de roce pe cari le a depus sub numirea de morene, după dispariţiunea ghieţarilor în urma unei temperaturi mai calde.

Partea de mijloc şi de sud a Suediei, care a fost acoperită de mare, formează astăzi limita până unde se poate practica cultura agricolă, dincolo de care se întinde intensul domeniu al pădurilor mohorâte ale acestei ţări, des întrerupte de numeroase râuri, lacuri şi turbiere, cari îţi fac impresia că te găseşti în timpurile preistorice, acum o mie de ani, mai cu seamă când găsindu-te într'o absolută solitudine, zăreşti şi statura svelţă a unui ren cu coarnele lui caracteristice la marginea unui lac sau a unei turbiere.

In ce priveşte clima Suediei, dat fiind gradele de latitudine în care se găseşte, forma longitudinală a terenului său şi marea distanţă dela capătul său de nord şi până la extremitatea sa sudică, (1600 km) prezintă o mare variaţiune, din care cauză flora precum şi fauna sa sunt foarte diferite. In tot cazul ea nu este aşa de riguroasă, cum s'ar aştepta cineva, dat fiind apropierea părţii sale septentrionale de polul nord şi aceasta datorit curentului marin: Gulf-Stream. In adevăr temperatura medie anuală variază

dela —2,8 grade centigrade (Laponia) până la + 7,2 grade: extremitatea meridională a Suediei. Iarna însă în părţile unde, din cauza înălţimei munţilor înconjurători, sunt excluse dela influenţa binefăcătoare a vânturilor ceva mai calde, temperatura se coboară adese ori până la—50°. In partea de nord soarele este vizibil timp de 53 zile, iar noaptea este caracterizată printr'un amurg continuu. Diferenţa de temperatură dintre zi şi noapte este foarte mică, astfel că puţinele zile de vară sunt îndestulătoare pentru ca fructele să ajungă la maturitate. Ploile ca şi zăpada sunt abundente

Solul forestier cuprinde mult humus acid, pătura vieţuitoare fiind formată de diferite specii de vaccinee, de empetrum, de calluna, din muschi şi din licheni. Pe asemenea sol creşte totuşi magnifice păduri de pin silvestru.

Pentru conservarea bunei calităţii a solului silvicultorii suedezi fac tot posibilul pentru favorizarea amestecului reşinoaselor cu foioasele, în care scop ei se servesc mai cu seamă de mesteacăn, când e vorba de pădurile ce populează partea de nord şi cea de mijloc a Suediei şi aceasta cu atât mai mult cu cât prin descompunerea frunzelor sale, cari conţin mult calcar contribue la neutralizarea acidului humic al solului.

Pădurile din aceste regiuni au suferit mult din cauza defrişărilor şi a incendiilor voluntare din partea primilor colonişti ai Suediei, cari auvenit cei mai muiţi din Danemarca, astfel că după un timp mai mult sau mai puţin îndelungat, lipsind drumurile, în mai multe localităţi s'a simţit lipsa de lemne. Prima lege forestieră având de scop protecţiunea pădurilor din această ţară poartă data de 1638, dispoziţiunile sale însă din lipsă de personal, a rămas în desuetudine.

La începutul secolului al XIX-lea guvernul suedez vândut spre exploatare din pădurile Statului suprafeţe întinse, circa 500.000 hectare, pe preţuri derizorii.

Rezultatul ca şi la noi unde, înainte de războiu, s'au vândut spre exploatare antreprenorilor mii de hectare din pădurile din regiunea de munte, a fost, din punctul de vedere al asigurării regenerării, cu totul nefavorabil.

S'a prevăzut după aceea în Suedia acordarea de premii acelor cari vor inaugura o exploatare raţională de păduri, efectul a fost însă acelaşi: devastarea pădurilor, care s'a urmat în mod vertiginos; astfel încât opinia publică fu cu drept cuvânt alarmată văzând că se

istoveşte una din cele mai însemnate ramuri de avuţie naţională.

In timpul din urmă s'a luat, în fine, măsuri pentru pregătirea unui personal forestier, care să poseadă toate cunostinţele teoretice şi practice silvice necesare, precum şi pentru instituirea unui comitet însărcinat cu studiul mijloacelor corespunzătoare pentru ocrotirea pădurilor ţării şi exploatarea lor sistematică. Propunerile acestui comitet au condus la votarea legei silvice din 11 Maiu 1903, actualmente în vigoare care, prevede obligaţia reîmpădurirei suprafeţelor exploatate. precum şi controlul tăierilor făcute.

Astăzi serviciul silvic suedez, prin lucrările de seamă executate, se bucură printre celelalte ramuri de activitate technică de o mare consideraţiune.

După cele mai recente date statistice suprafaţa Suediei este de 47.750.000 hectare din care 3.666.000 hectare lacuri. Terenul agricol cultivabil (pământ de arătură şi livezi) ocupă 5.000.000 hectare. Terenurile improductive (locuri stâncoase, turbiere, smârcuri etc) 15.000.000 hectare, iar pădurile 20.800.000 ha.

Din acestea din urmă 8.234.422 ha aparţin Statului.

35,421	„	„	stabil. publice
35.207	„	„	oraşelor.
99.063	„	„	prov. şi jud.
559.601	„	„	comunelor.

Total 8.963.714 hectare

din cari însă numai 4.992.113 hect. sunt productive în înţelesul propriu al cuvântului.

Pădurile particulare au o întindere totală de 11.840.000 hectare. Din punctul de vedere al ariei de distribuţiune a speciilor din Suedia se disting următoarele regiuni:

1. *Regiunea fagului* cuprinzând partea de sud a acestei ţări, precum şi o fâşie îngustă de pe lângă coastă, care se întinde până la Göteborg, precum şi insulele Gotland şi Oeland. In această regiune cea mai mare parte din teren a trebuit să fie cedat agriculturei.

2. *Regiunea stejarului.* Specia, care populează pădurile din Westmannland, partea de sud din Gestrikland şi Wärmland, este stejarul pedunculat, iar în stare de desiminaţie paltinul de munte şi cel de câmp (arţarul cu foile ascuţite) ulmul de munte, frasinul, aninul, plopul tremurător etc.

Această zonă este limitată la nord printr'o linie, care plecând dela Gefle trece pe lângă țărmul lui Dalelfven, se îndreaptă spre partea nordică a lacului Vener, după care ia o direcție spre vest înspre Cristiania.

3. *Regiunea rășinoaselor.* Regiune care cuprinde provinciile Vörmland, Dalarne, Iämtland, și Norrland, precum și o parte din Laponia. Această însemnată parte a Suediei este populată cu pin silvestru și molid, căror specii pretutindeni li se asociază mesleacănul. In partea de sud a acestei zone se găsesc desiminate speciile foioase din regiunea stejarului, care însă dispar cu totul în partea de nord rămânând numai rășinoasele și mesteacănul. Totuși cu cât mergem mai spre nord, cu atât pădurile devin mai rare, arborii mai subțiri, iar frunzișul lor mai puțin dens. In partea nordică a acestei regiuni molidul devine predominant, iar mesteacănul mai abondent.

4. *Regiunea mesteacănului.* Această regiune ocupă partea cea mai de nord a Suediei unde formează în munți o curea de mesteacăn cum este reprezentată la noi zona de pin tîrâtor (jneapân). In partea de nord a acestei regiuni cureaua de mesteacăn, apare la o altitudine de circa 400 m, în cea sudică însă ea se ivește abia la 900 m.

In cât privește modul de procedare pentru asigurarea regenerărei pădurilor, el diferă după situațiunea în care se găsesc aceste păduri. Astfel în părțile de sud ale Suediei, unde predomină fagul, se dă preferință regimului codrului plin cu tăieri progresive, în care regenerarea se face prin însemânțări naturale, ori prin însemințări artificiale în cuiburi, sau prin plantațiuni cu pueți în vârstă de 2 ani, practicate în submasivul arboretelor de pin silvestru create numai înscopul de a facilita introducerea fagului.

In pădurile Suediei de mijloc, compuse de pin silvestru și de molid, se caută a se obține masive amestecate formate din aceleași esențe și anume prima specie ocupând o proporție de 70%, iar cea de a 2-a de 30%. In acest scop în tăerile practicate ras se rezervă un număr de 30—50 arbori la hectar, după care se procede la pârjolirea saprafețelor exploatate spre a se împiedica creșterea buruienelor. Arborii opriți (pinii) având coaja groasă nu suferă din cauza pârjolirii în chestiune.

Aceste suprafețe se arendează în majoritatea cazurilor ță-

ranilor sau lucrătorilor pentru a cultiva pe dânsele secară, cu obligaţiunea însă de a le ţine împrejmuite cu gard 5 ani de a rândul spre a fi ferite de păşunatul vitelor. După semănatul secarei (secale cereale multicuale) 80 l. la 1 ha, şi anume în primăvara imediat următoare, se procede la repopulări artificiale în proporţia de mai sus.

După ce trunchiurile pinilor crescând în masiv se acoper cu crăci uscate până la 6 m. înălţime, aceste crăci se curăţă întrebuinţându-se scări lungi de 6 m., dar numai dela arborii aceia cari sunt destinaţi a atinge vârsta exploatabilităţii.

Practicarea răriturilor se începe atunci, când molizii sunt ameninţaţi de a fi copleşiţi de pini, extrăgându-se din aceştia mai cu seamă cei atacaţi de Peridermium pini.

In pădurile din nordul Suediei, din cauza asprimei climei şi a perioadei scurte de vegetaţie, a creşterei foarte înceată şi a coronamentelor ascuţite ale molizilor şi pinilor silvestri, ceea ce le dă un aspect particular, ca şi arboretelor ce le constituesc, a căror consistenţă este rară, solul este expus formaţiunei humusului acid şi turbierelor cari acoper în general mari întinderi.

Altitudinea variază între 70—170 m şi numai câţi-va munţi ajung până la 350 m. înălţime absolută d'asupra nivelului mării.

Exploatarea pădurilor se face de regulă prin tăeri rase, de oarece pinii silvestrii fiind prea bătrâni numai pot da sămânţă fertilă, cere tăieri sunt urmate de plantaţiuni făcute la distanţă de 1.5 m. între rânduri şi puieţi.

Pentru procurarea seminţelor necesare împăduririlor există în Suedia mai multe uscătorii, una din cele mai mari şi mai bine organizate este cea din localitatea *Mora*, proprietatea societăţei pentru protecţiunea pădurilor din Suedia. Seminţele în stare nearipată se conservă de regulă în tinichele închise hermetic.

Ceea ce face ca comerţul şi industria lemnului în Suedia să învingă ori ce concurenţă, nu este numai faptul că lemnul este de o excelentă calitate, ci şi înlesnirea cu care se face transportul lui de la locurile de producţiune şi până la cele de destinaţiune, datorită numeroaselor râuri de care dispune şi admirabilei organizaţiuni a plutăritului, condiţiuni cari produc micşorarea la minimum a cheltuelilor de transport.

In această privinţă Suedia este considerată ca ţara clasică a transportului pe apă al lemnelor.

Transportul lemnelor pe râuri şi lacuri se efectuiază mai în totd'auna în stare liberă, iar nu legate în plute. Acest din urmă mijloc de transport se întrebuinţează numai când plutăritul are loc pe mare şi anume d'a lungul coastelor, în care caz lemnele formând grămezi mari şi fiind legate cu lanţuri sunt trase de remorchere.

Faptul că lemnele stau mult timp în apă, nu numai că nu-şi pierd din calitatea lor technică, dar după cum rezultă din lucrarea Dr. Gabriel Ianca: „Influenţa apelor dulci şi sărate asupra însuşirelor technice ale lemnelor celor mai principale specii" prin acest fapt ele îşi pierd o parte din hygroscopicitatea lor şi sunt mai puţin expuse a-şi mări şi micşora volumul, a se crăpa şi a putrezi, de oare ce o parte din substanţele constitutive ale sevei ca zahăr, albumină, amidon etc, sunt spălate de apă. Afară de aceasta, conţinând o mai mare cantitate de humiditate ca cele uscate la aer, se pot tăia mai uşor în fabricele de cherestea, iar lemnul de pin foarte mult expus să capete o culoare albastră din cauza criptogamelor, prin şederea în apă timp de mai mulţi ani chiar, este scutit de atacul acestora şi rămâne cu totut alb.

După calculul făcut cea mai mare distanţă ce trebuie să parcurgă lemnele în Suedia din pădure şi până la un râu sau lac flotabil, nu trece de 5—7 km.

Aceste râuri, cari isvoresc din munţii aflători despre limita Norvegiei şi se varsă în golful botnic, unde se găsesc marile fabrici de cherestea, au o direcţiune favorabilă transportului lemnelor, iar primăvara şi vara, când de ordinar se efectuiază plutitul, ele dispun de cantităţi de apă îndestulătoare, panta lor afară de aceasta este favorabilă, adică nu este nici prea mare şi nici prea mică şi anume în celemai mari rîuri ea variază dela 0,93 — 1,04 m pe km. pe câtă vreme rîul Dwina dinRusia n'are decât 0,06 m. pe km.

Pentru înlesnirea transportului trebuie negreşit a se executa în fiecare an lucrări de regularea cursurilor acestor rîuri, constând din adâncirea albielor, din înlăturarea sau spargerea cu dinamită a colţurilor de stânci existente, din micşorarea vitezei apelor, din consolidarea şi apărarea malurilor, sau din ocolirea căderilor de apă prin canale sau scocuri (jghiaburi) de apă.

sau în fine prin consirucţiuni de opusturi în pâraiele secondare cari nu dispun de multă apă, precum şi de greble (opritori, pârcanii etc.)

Cheltuielile cu aceste lucrări se fac de o societate pe acţiuni, care le repartizează asupra celor interesaţi în raport cu cantitatea de lemne ce au transportat

Trunchiurile, ce plutesc de ordinar amestecate, pe unul şi acelaşi râu cum de ex. pe Angermanelf, care este flotabil pe o lungime de 360 km., sunt foarte multe şi aparţin la peste 65 proprietari. Pentru ca lemnele fiecăruia să fie duse la fabrica sa de cherestea, de celuloză etc, trebuiesc negreşit mai întâi alese dintre ale celorlalţi şi apoi aduse, fără a se pierde prea mult timp la destinaţiune. Iată cum a fost rezolvată această chestiune: Fiecare proprietar este obligat aşi însemna lemnele, ceeace se face cu un ciocan de marcat, cu ajutorul căruia se poate cunoaşte atât proprietarul cât şi felul speciei şi al sortimentului respectiv. De ordinar fiecărui trunchiu se aplică 12 mărci şi anumecâte 3 pe cele 2 capete ale sale şi câte 3 pe suprafaţa trunchiurilor în partea lor vecină cu cele două extremităţi.

Spre a se putea face alegerea după proprietarii cărora ele aparţin, există în anumite locuri în rîuri, lângă lacuri sau lângă mare aşa numitele alegătoare (Skiljeställe), cari constau dintr'un mare număr de bariere construite în formă de podeţe mai înalte decât suprafaţa apei.

Sub aceste barieri trec toate trunchiurile fiind îndreptate în aşa zisele *„magazine“* de către lucrători, cari stau pe podeţele în chestiune, servindu se în acest scop de nişte sapine în formă de prăjini lungi. Lemnele alese sunt trecute în magazinul fiecărui proprietar prin nişte uliţe strâmpte formate din grinzi sau buşteni, ce plutesc d'asupra apei, legate fiind, cu nişte lănţişoare unele de altele, care magazin este de asemenea alcătuit din bariere de trunchiuricari plutesc şi sunt legaţi între dânsele cu lănţişoare. Cei cari fac alegerea truchiurilor, trebuie să ştie şi cantitatea lor. In acest scop unul dintre lucrători imediat ce a zărit marca proprietarului, îi strigă numele, iar altul însemnează pe o listă numele şi numărul strigat.

Toate aceste manipulaţiuni se fac foarte repede şi cu o mare precizie, astfel că numai rar se întâmplă schimbări de

lemne. Afară de aceasta societatea pentru plutirea lemnelor acordă premii pentru fiecare trunchiu sau buştean, care a fost restituit fiind dus acolo, unde nu trebuia, iar lucrătorul care a făcut alegerea, nu este plătit pentru aceste lemne rătăcite, astfel că el are tot interesul, ca să nu se strecoare vr'o greşală.

Pentru alegerea lemnelor se întrebuinţează un mare număr de lucrători.

Lucrările de întreţinere şi de regularea cursurilor râurilor din provincia Dalekarlien şi din Norrland a căror lungime este de 25000 km. au costat în anul 1905 50 milioane coroane suedeze, ceeace revine la 2000 coroane la un km., pe când pentru întreţinerea unui km. de drum de fer, cheltuelile s'au urcat tot atunci la 65.000 coroane. Se vede dar ce mare diferenţă există în Suedia între transportul lemnelor pe apă şi cel pe uscat.

Suedia exporta anual înainte de războiu peste $3^1/_2$ milioane m. c. numai lemne ferestruite din totalul de 9 milioane m. c. Ea dispune astăzi de peste 1400 fabrici de cherestea în cari sunt ocupaţi peste 67.000 lucrători.

Cele mai multe din aceste fabrici întrebuinţează gatere (ferestrae verticale alternative) din fabrica Bolinder din Stockholm prevăzute cu pânze de ferăstrău subţiri, cari nu dau naştere la mari pierderi de material. Afară de aceasta printr'un anumit mecanism aprovizionarea gaterelor cu buşteni se face foârte simplu.

In Suedia există peste 150 fabrici de celuloză producând anual 600.000 tone pastă pentru hârtie, cele mai multe fiind preparate cu sulfit întrebuinţând numai lemn de molid şi numai puţine cu sulfat utilizând lemn de molid şi de pin silvestru.

In conformitate cu legea silvică suedeză din 1903 este cu desăvârşire interzisă exploatarea pădurilor particulare, dacă există pericolul ca, după tăere, să nu se mai poată împăduri. De regulă suprafeţele exploatate trebuiesc împădurite. Controlul aplicărei acestei legi se face de societatea pentru ocrotirea pădurilor, care trimite la faţa locului o comisiune compusă din 3 membri: un inspector silvic, un delegat al societăţei şi un expert forestier.

Dacă comisiunea găseşte că este necesar de a se reîmpăduri artificial suprafaţa exploatată, ea dispune ca lucrarea să se facă.

Prin o lege specială se opreşte ca societăţile pe acţiuni să cumpere complexe mari de păduri. Una singură din aceste

societăți posedă în adevăr o suprafață păduroasă de 285.000 ha. în plină proprietate, plus una de 60.000 ha. arendată.

Suedia are o școală superioară de silvicultură în Stockholm, în care studenții urmează timp de $2^1/_2$ ani, după ce au ascultat un an cursurile unei școli forestiere, care se află instalată în provincie. Se primesc anual 22 studenți.

Pentru instrucțiunea personalului inferior există 6 școli în care cursurile se predau timp de un ande șeful de ocol respectiv.

In Suedia se află asemenea o stațiune de experiențe forestiere având o autonomie a sa proprie. Sediul său este în Stockholm și este condusă de un comitet de 5 persoane. Ea coprinde două secțiuni: una forestieră și alta de botanică.

Mai înainte de a termina această expunere, care cred că prezintă oarecare interes pentru cetitorii acestei reviste, asupra condițiunilor forestiere ale Suediei, servindu-mă de literatura străină, după cum am arătat la început, țin a mai adăuga că la congresul forestier din Göteborg, D-l profesor *A. Cajander*, directorul general al administrațiunei forestiere din Finlanda, a afirmat că această țară dispune de o cantitate de 1631 milioane m. c. material lemnos, ceiace revine la 45 m. c. la hectar, din care 53% pin silvestru, 25% molid și 15% mesteacăn, creșterea anuală lemnoasă fiind de 4%.

D-l Th. Kiar, inspector forestier, reprezintantul Norvegiei prin referatul său a arătat, că în pădurile acestei țări se găsesc la unitatea de suprafață 50 m. c. material lemnos în termen mediu, ceea ce în total revine la 316 milioane m. c. creșterea anuală lemnoasă fiind în total de 9,7 milioane m. c., de fapt însă se taie 12.5 milioane m. c. deci mai mult cu 2.8 milioane.

In locul profesorului *A. Opperman*, reprezentantul Danemarcei care a fost bolnav, la inagurarea deschiderei congresului vorbind *D-l O. Fabricius*, acesta a făcut cunoscut că în această țară exploatarea forestieră se face în mod inlensiv, că materialul lemnos de exploatare se cifrează la 45 milioane m. c. sau la 150 m. c. la hectar, adică el este de 3 ori mai mare decât în celel'alte țări nordice. Jumătate din această cantitate, este formată din lemn de reținoase, iar restul din foioase și mai cu seamă din lemn de fag.

Afară de aceasta cu tăierile nu se depășesce câtu-și de puțin creșterea anuală.

Petre Antonescu

STINGEREA TORENȚILOR CU IMPĂDURIRI ȘI CORECȚIUNI

(u r m a r e)

Științele au constatat:

1. Că pământul productiv are o viață reală, iar pământul steril e materie inertă.

2. Că pădurile sunt organe vitale esențiale și principale ale vieței pământului, iar plantele erboase sunt organe vitale secundare și au necesitate ca și animalele de protecția pădurilor ca să prospereze.

3. Că viața pământului e chiar viața țărei și cu ea întreține viața populației și vigoarea ei, atât de necesară pentru apărarea țărei și respectarea ei de inimicii care năvălesc asupra ei când o văd slabă.

4. Că fără păduri viața pământului e slabă și bolnavă, tot așa e și a populației lui, iar medicina nu poate decât să îi prelungească agonia.

Pădurile însă regenerează pământul și popu'a'a.

Vara se vede cum din orașe fug oamenii chiar din palate cu grădini mari la munții cu păduri, unde deși stau puțin timp se întorc mai sănătoși. Adică nici palatele nu protejează suficient viața oamenilor cu tot confortul lor mare, pentru că e clima mai rea în orașe și ea nu depinde de palate.

Steppa și deșertul produse de torenți aduc iadul și foametea pe pământ.

I. A. Fabre a constatat că:

La terre qui se boise n'est plus plue matière inerte, la forêt lui comunique, une vie rèelle, la transforme. La pelouse fait de même à un digré moindre. L'érosion ne nait pas eu sol boisée, le deboisement provoque l'érosion, le reboisement l'eteint.

Alexandre Surell, a constatat că:

De la présence des forêts sur les montagnes dependent l'existence des cultures et la vie des populations.

In rezumat.

Regimul torențial produs de despăduriri, ruinează țara cu ploi torențiale mai multe care spală și răpește pământul fertil cu scurgerea repede a apelor iar în pământ intră puțină apă pe care soarele și vânturile o evaporează curând.

Dar pământul fără apă nu produce nimic. Grindina chiar e produsă de despăduriri pentru că vara aerul e prea cald deasupra pământului gol și evaporează pa'tea inferioară a nori'or, iar vaporii

mai uşori ca aerul se ridică deasupra norilor unde se condensează din nou, adică: aerul prea cald sileşte norii să se ridice prea sus şi dacă sunt prea groşi 2 sau 3 km. ajung cu partea lor superioară între 3 şi 4 km. înălţime unde se produc fenomenele cele mai violente şi dă grindină şi ploi torenţiale.

Pădurile cu răcoreala ce produc permit norilor să stea mai jos şi dacă sunt prea groşi ating puţin zona cu fenomene prea violente şi dă grindină puţină şi mică. Grindina nu cade când e frig. In Tunisia s'a observat grindină cu unele bucăţi mai grele de 1 kg.

Inundările cu ape torenţiale sunt mai mari şi sterilisante. Cu munţii împăduriţi sunt mai mici şi fertilisante.

Dar cu regimul torenţial vara e mai caldă şi mai secetoasă, iarna mai geroasă, frigu mai timpuriu toamna mai întârziat primăvara, pentrucă variaţia temperaturii e mai mare pe pământul gol şi ea face viiturile mai violente şi clima rea.

S'a constatat că omul distrugând pădurea se distruge şi pe el; cu toate astea omul distruge pădurea şi odată cu ea şi producţia lemnului de care are mare necesitate. Cauza e ignorarea consecinţelor şi pasiunea distrugerii înăscută în om cu care a prefăcut paradisuri în deşerturi.

Dar cu ştiinţă şi muncă inteligentă a prefăcut deşerturi în paradisuri.

Ţăranii caută pământ arabil şi urăsc munţii împăduriţi care produc lemn în loc de alimente şi de păşuni. Dar dacă li se explică că pădurea fertilizează pământul şi fără ea se sterilizează, înţelege şi răspunde că se potriveşte şi aşa, pentrucă simte adevărul.

In Franţa unde s'a produs multe deşerturi cu distrugerea pădurilor, populaţia creşte foarte încet. In Germania unde s'au conservat mai bine pădurile, populaţia creşte mai repede.

Iată ce se obţine cu stingerea torenţilor.

1. Impădurirea munţilor care măreşte producţia lemnului şi cu care se fac munţii să fie rezervorii mari de apă abundentă şi fertilisantă.

2. Un regim binefăcător al apelor şi o climă mai bună cu care se face posibilă utilisarea apei în condiţiile cele mai economice, la navigare la irigare şi pentru energie şi fertilisarea pământului.

In total aceste lucrări care s'ar întinde în toată ţara sunt imense, şi dacă se pot construi treptat şi în bune condiţii naturale se produc avantagii şi economii care ar întrece de sute de ori costul stingerii torenţilor, cu care s'ar micşora foarte mult şi costul întreţinerii acestor lucrări.

Căile mari navigabile sunt cele dintâi care trebuesc construite, pentru că numai ele pot satisface cu prisosinţă toate transporturile.

Industria şi comerţul care pun în valoare bogăţiile mari ale solului şi subsolului ţării şi activitatea populaţiei, găsesc energii suficiente la căderile de apă, petrol, cărbuni, gaz, metan etc.

Ele însă nu se pot desvolta decât numai atât cât le permite capacitatea căilor de transport care la căile ferate e prea mică, dar la căile mari de apă în mod practic e nelimitată.

Pe căiie de apă se poate transporta cu taxe mici şi la timp, toate mărfurile sărace, grele şi voluminoase necesare în cantităţi enorme, dar din care căile ferate nu pot transporta decât o mică parte şi cu toate sacrificiile ce s'au făcut pentru grâne, nu le-a putut transporta nici odată la timp şi în bune condiţii în cât numai dela ele ţara perde pe an cam 140 milioane lei înainte de războiu.

Belgia e de zece ori mai mică decât România şi cu toate că are 9000 km. căi ferate şi cele principale sunt duble, are şi 2500 km. căi de apă ca să poată satisface transporturile. Proporţional cu suprafaţa ţării nu are bogăţii mai mari ca România.

Irigarea e indispensabilă pentru o agricultură sistematică care se face cu creşteri de vite pentru că în caz de secetă pagubele ar fi prea mari, fără irigări.

Agricultura cere pământului să producă alte plante şi mai multe decât acelea pe care le-ar produce el în mod natural, aşa că fertilitatea lui e de multe ori insuficientă şi trebue întreţinută cu gunoiu şi îngrăşăminte artificială care costă cam 50 lei aur la ha pe an.

Dar fără apă cu sau fără îngrăşăminte nu produce nimic, din contră cu îngrăşăminte are mai mare necesitate de apă pentru că poate produce mai multe plante.

Cu irigări şi cu plantaţii se obţin cele mai mari îmbunătăţiri ce se pot face pământului pentru că se face şi clima mai bună, După împădurire irigările cu ape limpezi fertilizează pământul, cu ape turburi îl îngraşă iar plantaţia îl apără de vânturi care măresc efectele secetelor, şi mai întreţine umezeala aerului cu apa subterană pe care o sug cu rădăcinile lor şi prin frunze o dă aerului.

In România majoritatea anilor sunt secetoşi numai pentru că nu cad ploile la timp şi pe aceştia irigăriie îi pot face buni. Anii prea secetoşi sunt foarte rari 2% sau 3% şi se poate sacrifica o parte din culturi mai puţin importante când nu se pot iriga toate.

Fenomenele solare sunt periodice şi de ele depind cele depe pământ. Dar cele solare fiind mult mai mari maschează influenţa pădurilor pentru că şi cu păduri au fost ploi torenţiale şi ani secetoşi. Cu păduri însă majoritatea anilor sunt buni şi fără păduri sunt răi.

Hervé Mangon a constatat că:

L'équilibre entre le sol forestier et le sol arable est indispensable à la prosperité de l'agriculture.

Malheur aux pays assez imprevoyents pour detruire leur forêts.

Secetele şi violenţa vânturilor cresc treptat cu despădurirea iar siguranţa porumbului şi altor culturi care cresc vara scade treptat cu despădurirea munţilor. Pe câmpii sunt suficiente perdele de arbori să le apere de vânturi şi numai pe culmile lor păduroase dar nici atâta nu a rămas.

Energia are o importanţă foarte mare. Ea e utilisată la tot felul de maşini şi în total consumaţia ei e imensă şi creşte continuu. Dar combustibilii care o produc se epuizează şi trebuie moderată consumaţia lor ca să nu devie prea scumpi sau insuficienţi.

Căderile de apă cu regimul binefăcător pot da surse mari de energie şi perpetui.

Baragiile rezervorii cu care se captează energia apelor, numai cu torenţi stinşi pot da energie multă în mod economic, pentru ca sunt alimentate continuu cu un debit de apă care nu variază prea mult şi rezervoriul artificial cu apa ce magazinează, micşorează şi el variaţia debitului apei care curge din munţii împăduriţi.

Cu torenţi apa se scurge repede cu un debit prea mare şi prea violent care nu se poate utilisa, aduc mult pământ cu care astupă sau micşorează mult capacitatea rezervorului artificial. Apa utilă remâne puţină, e sterilă şi cu un debit prea mult variabil Energia care se obţine costă mult pentru că baragiul trebue să resiste la ape mai mari şi mai violente iar apa care produce energia e prea puţină. Intreţinerea e deficilă şi la multe a fost imposibilă când torenţii au adus pământ prea mult şi au astupat rezervoriile.

In rezumat:

Stingerea torenţilor produce avantagii imense şi economii foarte mari la construirea lucrăriror indispensabile pentru prosperitatea ţării.

O simplă statistică de recoltele perdute pe fiecare an, ar arăta că valoarea lor e de mai multe sute de milioane şi în anii mai răi trec de miliard.

Aceste perderi pot fi evitate cu stingerea torenţitor, precum şi stricăcinnile ce cauzează lucrărilor publice şi private.

Deosebit de evitarea perderilor se mai obţine fertilisarea pă-

mântului, un bun regim al apelor şi o climă mai bună cu care se măreşte prosperitatea ţării.

Cele expuse pun suficient în evidenţă importanţa mare a apelor şi pădurilor de care depinde agricultura, comerciul şi industria, şi necesitatea de avea o administraţie bine organizată şi bine condusă de oameni competenţi, ca să poată executa lucrările vaste pentru stingerea torenţilor, conservarea pădurilor şi buna lor utilisare.

Lucrările sunt vaste pentru că ocupă suprafeţe mari şi sunt multe, dar mărunte.

Caracterele torenţilor.

1. Torenţii se nasc pe munţii despăduriţi pentru că nu sunt obstacole, care să întârzie scurgerea apei şi să îi înlesnească intrarea şi conservarea ei în pământ.

Pe munţii goi, apa se scurge repede într'un timp scurt, cu un debit mare şi spală, roade şi răpeşte pământul productiv care e numai la suprafaţă, iar în pământul rămas steril, sapă şanţuri multe şi înguste, care se adâncesc la fiecare ploae şi măresc iuţeala şi pressiunea apei cu pantele lor mari şi cu înălţimile mari ale apei în şanţurile înguste.

Secetele şi vânturile usucă lesne pământul gol cu puţină apă şi cele mai multe isvoare seacă curând dupe ploae.

Şanţurile săpate cresc în lungime şi adâncime şi formează torenţii mici care alimentează pe cei mari în care se varsă.

2. Torenţii mari care se varsă în râuri au şi ei pante mari, albia îngustă şi debitul mare care măreşte înălţimea şi iuţeale apei, aşa că se scurge cu mare violenţă şi rupe mult pământ şi peatra cu care formează lava rece în care e mai mult pământ şi peatră de cât apă.

Când lava rece intră în albia râului în care se varsă, îi barează cursul şi sileşte rîul să roadă malul opus până dă de un teren mai resistent ca lava şi roade mai lesne lava.

Cu lava rece se formează în valea râului şi peste lunca lui un con de dejecţie care e tot albia torentului cu o formă inversă: mijlocul albiei sus şi mărginile mai jos şi lărgimea creşte repede dela vârful conului în jos.

Apele mai mici fără peatră sapă în con o albie puţin adâncă, dar când vine lava rece în albie o astupă şi înalţă pământul aşa că apa deschide altă albie pe părţile rămase mai jos şi pe care

o astupă altă lavă aşa şi albia râului pe con se mută de câte ori vine lavă multă.

Conul de dejecţiune e lunca torentului şi are pantă mare pentrucă coprinde petre mari care se opresc pe pante mari iar puterea apei care le târăşte scade ca şi înălţimea apei care se micşorează repede pe con din cauza marei lui lărgimi.

Luncile râurilor şi deltele dela gurile fluviilor sunt formate în mod analog ca conurile torenţilor, dar de ape cu o violenţă mult mai mică.

Torenţii sunt activi când au creşteri mari, subite cu lavă rece. Regimul lor torenţial violent şi rău făcător cu apă sterilă se transmite râurilor în care se varsă şi se întinde până la Mare cu inundări prea mari şi sterilisante.

Torenţii sunt stinşi când cresc încet, aduc numai apă turbure, şi se scurg într'un timp mult mai lung cu un debit mult mai mic ca torenţii activi.

Regimul lor potolit şi binefăcător cu apă fertilisată de humusu şi argila munţilor împăduriţi se transmite râurilor în care se varsă şi produc inundări potolite şi fertilisante.

Pantele torenţilor variază foarte mult şi sunt mai mari de 2%: Pe râuri şi fluvii scade dela 1,5% până la 5 la milion la gurile Dunării.

Pantele sunt determinate de mărimea petrilor, ce coprinde pământu transportat de apă pentrucă cele mari se opresc pe pante mai mari iar cele mici sunt duse mai departe şi sunt fărmate şi micşorate prin frecare între ele, aşa că la depărtări mari ajung nisipuri fine.

Petrile formează baza luncilor, pentru că prin oprirea lor deplasează curentul principal şi curenţii laterali slabi pot depune peste petre, nisip şi nomol.

Mişcarea apei în râuri e foarte variată mai întâi din cauza debitului care variază foarte mult dela apele mici până la apele mari, al doilea din cauza variaţiei pantei şi adâncimei pentrucă e foarte variată forma albiei care în lunci se deplasează lateral prin roaderea malurilor concave şi potmolirea celor opuse convexe.

Din petrişul din malul rupt de un curent concentrat asupra lui se opreşte între coturi unde curentul e repartizat pe toată lărgimea albiei şi formează praguri unde apa e puţin adâncă şi pragurile

sunt cu atât mai mari şi mai multe cu cât apele sunt mai torenţiale.

Loara navigabilă pe o mare lungime când era suficient împădurită, acum la apele mici e mai mult un fluviu de pietriş şi nisip cu apă puţină pe care nu se poate naviga.

Dacă torenţii ar fi stinşi căile navigabile s'ar construi în condiţii mult mai economice şi mai bune pentrucă lucrările ar avea de rezistat la ape mai puţin violente când vin mari şi ar rămâne mai multă apă când sunt mici.

Deltele şi bazele dela gurile fluviilor sunt formate în mod analog cu pragurile pentrucă un curent mai violent duce pe fundul cel mai adânc al albiei pietrişuri mai grele, care se opresc îndată ce curentul e slăbit prin lărgirea albiei într'un teren mai slab, iar curentul apei, după ce a deschis în dreapta şi în stânga albii noi prin roaderea malurilor, depunerile de nisip şi nomol se fac curând şi formează o insulă sau o deltă peste care apele mari îşi pierd violenţa lor din cauza lărgimii lor mari.

Chiar pe Sulina apele mari formează praguri de petriş care sunt roase de curent; când scad apele pragurile sunt roase şi de apele mari, dar cresc pentrucă ele aduc petriş mai mult decât pot roade şi când scade apa numai aduc pietriş, dar continuă roaderea lor incomlect pentrcă şi curentul slăbeşte când scade.

Pragurile fac navigarea dificilă, iar prin Deltele fluviilor este imposibil să se întreţie mult timp o cale navigabilă importantă.

Sulina nu e decât o cale semimaritimă şi incomplectă, pentrucă prin gura ei nu pot intra vapoarele în timp de furtună, iar când sunt apele mici, nu pot intra cu încărcătura complectă, aşa că sunt micşorate mult avantagiile navigării maritime.

Intreţinerea Sulinei e foarte dificilă cu toate lucrările mari ce se fac acum la gura ei, care a ajuns dela 1600 m. la 4 km. departe de port şi se depărtează în fiecare an cu 40 m. pentrucă Sulina aruncă în Mare 6 miloane m. c pământ pe an.

Sf. Gheorghe aruncă 14 mil. şi Kilia 50 milioane şi ţărmul înaintează în Mare până la 100 m. pe an la Kilia. Pământul acesta aruncat în Mare e oprit de apa stagnantă şi mai grea a Mării la gurile Dunării şi face navigarea dificilă şi cu timpul imposibilă.

Se caută deja altă cale prin Kilia dar nu se va găsi pentrucă e cea mai rea.

Sulina s'a putut întreține până acum numai pentrucă era mai mai mică 7% din debitu Dunării şi e mai mult un dren al apelor din Deltă care intră în ea decantate. După rectificări debitul a crescut numai cu apă din Dunăre la 12% adică cu apă care aduce nomol.

La început arunca în Mare mai puţin de 2 mil. m. c. pământ din care curentul litoral N. S. lua dela Sulina 60% acum aruncă 6 mil. şi curentul litoral e depărtat de Kilia încât poate lăsa nisip la Sulina cu care se micşorează adâncimea Mării dar numai poate lua aşa că dificultatea întreţinerii creşte continu spre imposibilitate.

Calea maritimă definitivă trebue să iasă în Mare într'un punct cu ţărmu stabil care să nu crească cu nisipurile aruncate de fluvii în Mare.

Dar între Kilia, Odesa şi Krimeea Marea e puţin adâncă maximum 20 m. la Odesa şi 32 m. între Kilia şi Krimeea şi în acest golf mare aruncă nisip Nipru. Bugu Nistru şi Kilia aşa că dela Nistru până aproape de Capu Midia 240 km. lungime ţărmul creşte şi nu e nici un punct stabil. Ţărmul stabil e indispensabil atât pentru port ca să fie lângă Mare cât şi pentru canal ca să se termine în port iar intrarea în port să poată fi adăpostită cu un dig mare ca să poată vapoarele intra şi eşi pe orice timp adică şi când e furtună.'

Un astfel de dig cum e şi la Constauţa e imposibil de construit la gurile Dunării; ar înlesni astuparea lor şi curând ar rămâne pe uscat din cauza lungirii ţărmului în Mare.

Situaţia portului are o importanţă foarte mare pentrucă produce avantagii mari pentru ţară dacă are legături bune cu ea şi dacă condiţiile naturale permit ca portul să fie mărit economic or cât de mult ar trebui în viitor.

Aceste condiţii sunt complect satisfăcute de punctul dela extremitatea Deltei aproape de Capu Midia pentrucă ar fi legat cu ţara prin cale ferată dublă indicată să treacă Dunărea la Hârşova şi nici un obstacol nu limitează extinderea economică a portului.

Importanţa mare a situaţiunii portului rezultă şi din faptul că: crescând cu timpul poate costa mai mult decât canalul şi prin urmare trebue ales punctul cel mai favorabil şi nu există altul mai favorabil.

Ştiinţele au constatat de mult că nu se poate întreţine mult timp o cale navigabilă prin gurile fluviilor cu Delte, iar diiicultatea crescândă a întreţinerii Sulinii arată încă odată exactitatea constatării.

Când lucrările ce se execută acum la gura Sulinii vor fi terminate, costul ei total dela început până la terminare ca să aibe 8 m. adâncime, cum s'a anunţat în Viitoru din 14/II/922, ar întrece 150 milioane aur şi va fi tot prea provizorie.

Dar calea definitivă equivalentă cu a Sulinii şi care poate fi mărită oricât de mult în viitor ar costa mai puţin, pentru că condiţiile naturale sunt escelente şi întreţinerea ei ar fi foarte uşoară şi mai economică ca a ori cărei alte căi maritime artificială.

Causa care face imposibilă navigarea prin gurile fluviilor cu Delta, e nomolul pe care îl aruncă fluviile în mare a cărei apă e mai grea şi cu sărurile ce conţine coagulează argila din apă şi o face să se depue de 14 ori mai curând ca în apa dulce.

Această causă nu se poate evita decât cu un canal pe lângă Deltă de 83 km. dela Dunavăţ până la extremitatea Deltei aproape de capul Media cam 30 km depărtare de Constanţa.

Altă cale nu există pentru că numai aci se găseşte un punct stabil lângă Deltă şi ţărmul Braţul Sf. George trece pe lângă Deltă şi poate fi utilisat până la Dunavăţ pe 47 km care remâne dupe rectificarea lui la Tulcea cu un canal de 3 km. şi altu la Murghiol de 7 km. Un canal 83 km. prin lacurile Razim şi Sinoe ar uni Sf. George cu Marea şi ar fi la nivelul Mării şi în comunicare liberă cu marea. O eclusă ar închide canalul la Dunavăţ şi ar face posibilă construirea unui mare basin cu apa stagnantă între eclusă şi Sf. George. Numai basinul cu apă stagnantă poate opri nomolu să intre în canal, el s'ar depune numai în gura basinului, de unde ar fi lesne curăţit. La apele mari care aduc nomol curentul apei pe Sf. George e suficient să ducă nomolul până la Mare, unde curentul dispare şi nomolul se opreşte la gură.

Sf. George Dunavăţ-Midia 47 km. plus 83 km adică 130 km lungime, e singura cale care poate uni definitiv Dunărea maritimă cu Marea în codiţiile cele mai bune încât va fi definitivă şi cea mai economică şi mai complectă pentru că se poate mări treptat ori cât va fi necesar în viitor.

Şi întreţinerea acestei căi va fi foarte uşoară. Aceasta cală ar

produce avantagii foarte mari pentru țară cu care ar fi legată cu calea ferată dublă indicată să treacă Dunărea la Hârșova și nu ar presenta nici un desavantagiu care să i micșoreze importanța și economia.

Problema aceasta e de mult rezolvată la gurile Rhonului prin care nu s'a putut obține nici o cale fluvială.

Cu un canal de 81 km Arles-Bouc-Marsilia s'a prelungit navigarea pe lângă Deltă în stânga, cu altul de 100 km s'a prelungit pe lângă Deltă în dreapta Boucaire-Cette.

Cel dintâi eșia la mare la Bouc dar pentru că era prea aproape de gura Rhonului s'a prelungit prin lac și prin un deal de 270 m. înălțime cu un tunel de 7200 m. care a costat cel puțin 6 milioane fr. km. de tunel.

Marsilia e la 45 km. departe de gura Rhonului și Cette la 85 km.

Aceasta arată cât sunt de favorabile condițiunile naturale la Delta Dunării unde nu sunt obstacole ci numai înlesniri cu lacurile mari prin care ar trece. Dunărea e de 3 ori cât Rhonul și tot de 3 ori e mai mare și Delta Dunării, cu toate astea eșirea la Mare e mult mai ușoară ca la Rhon și un canal fluvial ar costa mult mai puțin pe lângă Delta Dunării. Canalul maritim va costa relativ mai mult pentru că e cu mult mai larg și mai adânc.

Gura canalului ar fi cu 60 km mai la apus ca gura sf. George și cu 50 km mai la sud, iar gurile Dunării care înaintează în Mare cu 40 — 100 m. pe an se depărtează continuu de gura canalului. Lungimea țărmului ar fi aproape 100 km între gura sf. George și a canalului. Lacurile Razim și Sinoe erau un golf adânc al Mării, când Delta era mai scurtă iar nisipul Dunării i'a micșorat adâncimea și cum Delta se lungea prea repede a închis lacurile cu un cordon de nisip până la Midia care a rămas bătută de valuri și țărmul nu mai crește cu nisip.

In geografia României D. prof. S. Mehedinți arată că „Românii au făcut prea multă gospodărie hoțească în țara lor pe care au devastat-o ca distrugerea pădurilor și a pășunilor.

Rezultatul a fost că a sterilisat multe regiuni fertile, a sărăcit pământul, a micșorat numărul vitelor și calitateă lor.

Dar pădurea a conservat și întreținut viața și vigoarea românilor și i-a apărat de inamici care i-a invadat de mii de ori. Populația însă n'are nici o putere contra industriei și comerțului care ar face exploatări abusive. Chiar statul e jefuit când condițiile contractelor sunt defectuoase.

Nici pressa nu a putut scăpa munţii Vrancii şi alţii de a fi devastaţi complect.

Numai o bună administraţie a apelor şi pădurilor poate conservà şi mări productivitatea pământului prin restaurarea regiunilor devastate care deja sunt prea multe.

In prefaţă D. Mehedinţi conchide.

Cu România Mare maturitatea românilor începe. Şi ori se ridică pe planul istoriei, alături de naţiile care au ajuns pe treapta mai înaltă lipindu-se de pământul lor prin folosirea intensă dar prevăzătoare a tuturor isvoarelor de energie naţională ori vor fi fără doar şi poate întrecuţi de alţii şi eliminaţi din propriile lor hotare.

Aşa dar în locul patriotismului verbal care e o şcoală de falşitate, faptele geografice trebue să dea tinerilor această convingere: că generaţia de azi trăeşte în momentul cel mai decisiv al vieţii şi că trebue să fie cea dintâi generaţie de mare ofensivă economică şi culturală, fără de care biruinţă cu armele se risipeşte în zadar.

La pagina 210 arată că:

Germanii când au ocupat România ziceau că e o comoară nepreţuită. Şi adaugă:

Adevărul e că nicăeri pe faţa pământului nu-s adunate la un loc atâtea izvoare de bogăţie cereale, petrol, păduri, sare, metale, cărbuni, vii, pometuri, imense bălţi de peşte şi cea mai frumoasă cale de apă a Europei Dunărea.

La aceasta se poate adăoga că şi râurile României sunt din cele mai frumoase şi mai lesne de utilizat, mai cu seamă că Dunărea cu forma ei concavă e foarte favorabilă pentru utilizarea lor pentrucă le scurtează lungimea.

Dunărea uneşte Marea Nordului cu Marea Egeieă adică tot occidentul şi centru Europei cu Orientul pentrucă e unită cu Rhinul prin canalul Ludovig care va fi mărit, Rhinul e unit prin canal cu Germania şi Franţa. La Bratislava Dunărea va fi unită cu Elba, Oderul şi Vistula, Sârbii proiectează să unească Dunărea cu Salonicul canalizând Morava şi Vardarul care vor fi unite peste dealul care le separă. La porţile de fer se poate construi o eclusă ca să urce torentul. Nu există nici o aită cale de apă cu o importanţă aşa de mare, pentrucă ar întrece cu importanţa navigării chiar pe Mississipii care serveşte o parte mare din Statele Unite; iar alt fluviu cu o navigare mai importantă nu este, aşa că Dunărea

poate deveni în viitor cea mai importantă cale fluvială din lume.

Se canalizează în toată Europa râuri mai mici şi în condiţii mai grele ca în România iar în România abia acum încep a se gândi la canalizări fără a le începe.

După volumul apei care curge pe ea, Dunărea e cel mai mare fluviu al Europei pentrucă tot bazinul ei e mărginit de munţi înalţi iar Volga deşi are un bazin aproape dublu ca al Dunării e mărginit de câmpii mari şi de dealuri mici, numai o mică parte e limitată de Munţii Urali. Pe munţii înalţi cad mai multe ploi; pe câmpii şi dealuri mai puţine, se evaporează mai multă apa se scurge mai încet şi are timp să intre multă în pământ iar în Volga nu ajunge mai mult de $^2/_3$ din debitul Dunării.

Dar Dunărea cu toate că e un fluviu foarte mare regimul torenţial al râurilor din România face navigarea dificilă pe ea chiar în partea ei cea mai bună dela Porţile de fer la Galaţi pentrucă apele mari ale râurilor sunt mai violente şi aruncă în Dunăre pământ cu mult petriş care formează praguri în punctele unde curentul e mai slab. Când pragul e normal pe direcţia curentului care atacă malul contra căruia e dirigiat şi deplasează albia prin roaderea lui şi potmolirea celui opus care creşte. Când pragul e lateral deplasează curentul în partea opusă. Când e în mijloc divide curentul în două părţi şi la mijloc se formează o insulă care poate creşte foarte mult cum e delta.

Rezultatul e că regimul torenţial măreşte numărul pragurilor mărimea lor şi deplasările albiei care micşorează capacitatea navigabilă şi face foarte dificilă întreţinerea ei.

S'a văzut la Mississipi după indigiuirea luncilor că nivelul apelor mari s'a ridicat mai sus cu mai mult de 5 m. şi l'a făcut mai torenţial mărind iuţeala şi presiunea apei cu care a rupt lateral malurile până la 600 m. pe an şi a format praguri mari foarte greu de tăiat aşa că i-a micşorat capacitatea navigabilă şi a mărit enorm costul întreţinerii ei cu apărarea malurilor şi tăierea pragurilor. Condiţia pentru navigare e ca fluviul să nu rupă mai mult pământ decât poate duce, numai aşa poate fi albia bună pentru navigare. Cu regimul torenţial însă rupe totdeauna mai mult pământ decât poate duce şi aceasta e cauza formării pragurilor şi deplasărilor mari şi multe ale albiei.

Dacă torenţii ar fi stinşi râurile tot ar aduce destul pământ

ca să împingă Dunărea spre malu Bulgar şi să rămâe luncile României dar pragurile ar fi poate de 20 sau 30 ori mai mici şi deplasările albiei tot aşa iar capacitatea ei navigabilă ar fi completă pentru şlepurile actuale care nu ar mai fi silite să plece cu încărcătura pe jumătate la apele mici.

Regimul torenţial din munţi se întinde pe râuri şi Dunăre până la Mare, de aceea cu stingerea lor se obţine binefaceri imense afară din zonele lor unde produc avantagii mari locale.

In primăvara anului 1923 regimul torenţial şi-a arătat puterea lui devastatoare care va creşte mai mult cu distrugerea pădurilor.

In geografia României D. Mehedinţi arată bine o parte din dezastrele produse de regimul torenţial.

Inginer **N. Davidescu**

REFORMA AGRARA ŞI PROBLEMA AGRO-SILVICA [1])

(Urmare)

Dacă privim lucrurile dintr'un punct de vedere mai general, vom constata următoarele: căldura şi solul au adus apa; iar din combinaţiunea acestora în mediul atmosferic a rezultat *o forţă nouă viaţa vegetală.* Această forţă lucrează la rândul ei asupra celorlalte. Lucrează asupra solului, transformându-i natura lui fizică şi himică; lucrează asupra razelor solare reducând din excesivitatea ucigătoare a căldurei lor şi extrăgând din ele numai cantitatea, de cari are nevoie pentru existenţa şi desvoltarea ei; lucrează în fine asupra apei, creând condiţiuni favorabile condensărei ei, adică, sporind cantitatea acestui precipitat atmosferic.

Ne întrebăm acum în ce măsură este în stare această forţă să influenţeze asupra celor dintâi? Poate ea, de pildă, să oprească la infinit cantitatea de apă, ce cade asupra ţinutului ocupat de ea? Vom răspunde că influenţa forţei viaţă, — vegetală asupra forţelor ce au produs-o, stă în raport direct cu mărimea aceştei forţe. Cum viaţa vegetală este o forţă vie — deci cu tendinţă a se desvolta continuu, nelimitat — influenţa ei asupra cerlorlalte va fi crescândă, iar efectul ei pozitiv va fi limitat de mărimea şi de starea mai mult sau mai puţin optimă a celor lalte trei forţe.

Aceasta însemnează că firul de iarbă, al cărui fluid vital e mic şi existenţa redusă, lucrează proporţional cu mărimea lui, adică îşi transformă solul, îşi apără umiditatea primită în contra acţiunei de evaporare a căldurei şi a vântului şi crează condiţiuni favorabile sporirei acestei umidităţi în măsura trebuinţelor sale.

Arborele, a cărei forţă vitală este mult mai mare, transformă solul pe un spaţiu mult mai mare, apără umiditatea primită prin mijloace de multe ori mai perfecte şi crează condiţiuni de multe ori mai favorabile sporirei acestei umidităţi, de cât a putut face forţa vitală e temeră a firului de iarbă — tendinţa, atât a forţei vitale a arborelui cât şi a influenţei ei, fiind a se desvolta încontinuu şi nelimitat.

1) Conferinţă ţinută în ziua de 27 Aprilie 1923 la Societatea „Pregresul Silvic" în localul societăţei politechnice.

Această desvoltare a vieţei vegetale are o limită totuşi, care este atinsă atunci când a utilizat la maximum condiţiunile de existenţă a climatului general şi local.

Mărimea acestui maxim al desvoltărei vieţei, deci mărimea efectului crescând al acestei forţe asupra acelor forţe moarte, ce constitue climatul local şi general al localităţei, depinde de starea mai mult sau mai puţin optimă a acestor factori.

Astfel, în ipoteza că vegetalele apărute în Sahara s'au desvoltat treptat şi au ajuns a utiliza la maximum condiţiunile de sol, temperatură, lumină etc. şi rămâne numai ca desvoltarea ei să fie determinată de sporirea cantităţei de umezeală, influenţa lor asupra acestei sporiri se va epuiza mai de vreme, când asupra Saharei ar circula curenţi continentali, cari transportă nori puţini şi descărcaţi, de cât când asupra ei ar circula curenţi marilimi.

Economia vieţii vegetale cu economia naturei unde se desvoltă stau aşa dar în raporturi de dependenţă reciprocă. Natura moartă procură vieţii elementele necesare desvoltărei ei, iar viaţa le transformă şi le atrage în cantităţi din ce în ce mai mari, până când economia naturei a dat maximum de bunuri ce poate da şi atunci viaţa vegetală îşi opreşte desvoltarea şi ia aspectul caracteristic mediului în care trăesce.

Să presupunem că asupra Saharei, al cărui sol a fost amendat, s'a instalat numai plante anuale, deci fâneţi naturale şi chiar plante agricole. Cantitatea de apă ce va primi anual va fi sporită faţă de ceeace primea înainte de apariţiunea vegetaţiei şi anume cu aportul ce revine influenţei acestei noui forţe asupra celor, cari constitue climatul localităţei.

Dacă în ţinutul acesta s'ar fi instalat peste tot şi masive păduroase, — bine înţeles treptat şi anume la început subarbuşti apoi arbuşti şi în fine arbori apropiaţi condiţiunilor climaterice ale localităţei, cantitatea de apă, ce va cădea asupra Saharei va fi sporită — faţă de cazul precedent — şi anume cu raportul ce revine influenţei forţei vitale mai mari a arborelui decât a firului de iarbă, asupra factorilor fizici ai climei.

Dacă în fine, ne închipuim, că jumătate din suprafaţa acestei localităţi este ocupată de păduri, repartizate mai mult sau mai puţin regulat, pe toată suprafaţa ei, cantitatea de umiditate, ce

va primi anual, va fi egală cu media cantităților corespunzătoare celor două stări, când era acoperită numai cu plante anuale și numai cu păduri.

Dacă teoria aceasta este bună, trebue ca concluziunile ei să fie de acord cu realitatea, pe care pretinde c'o explică.

Și cari sunt consecințele acestei teorii?

Se știe, că energia vitală a plantelor, în cursul unui an și în climatul țărei noastre, trece prin două stări: una latentă, care durează aproximativ șase luni, de la Septembrie la Februar inclusiv și alta dinamică, adică în stare de desvoltare, care durează aproximativ cât ține cealaltă jumătate de an și anume de la Martie la August inclusiv.

Câtă vreme această energie rămâne în stare latentă, care este perfect similară energiei fizice, influența ei asupra mediului fizic, evident, este nulă, este ca și cum n'ar exista.

Când trece în stare dinamică, adică când ea începe să se desvolte și să tindă către desăvârșirea scopului ei pe această lume, începe în acelaș timp să influențeze asupra mediului fizic, pe care-l apropie, îl transformă în vederea nevoilor existenței și desvoltărei sale.

In această perioadă, deci, influența ei trebue să se manifeste prin ceva, perceptibil simțurilor noastre. Și am văzut că se și manifestă: asupra solului, prin faptul că-l pătrunde în adâncime și i transformă starea fizică și himică. Rădăcina arborelui roade stânca și face cu timpul un mic strat de materii nutritive deasupra ei. Acestea sunt lucruri vădite și necontestate. Influențează asupra razelor solare, resfrângându-le în așa fel, ca să nu mai fie arzătoare, ca în Sahara de azi, și extrage din ele numai cantitatea de căldură, ce-i este necesară. Asupra apei, în fine, influențează creiând condițiuni favorabile condensărei ei.

Așa dar *prima consecință*: în timpul jumătății de an, corespunzătoare perioadei de vegetație, solul țărei noastre trebue să primească o cantitate mai mare de apă, de cât în cursul celeilalte jumătăți de an, când energia vitală a plantelor este, ca inexistentă.

A doua consecință: sporul acesta de umiditate trebue să fie maxim în timpul, în care vegetația este în plină desvoltare, acoperind tot solul țărei noastre.

A treia consecință: pădurea, care reprezintă o capacitate

de energie vitală mult mai mare, ca celelalte forme de vegetaţie, trebue să provoace şi deci să producă mai multă umiditate, de cât celelalte forme vegetale, în condiţiuni identice de sol şi altitudine.

Datele meteorologice confirmă în mod strălucit aceste consecinţe. In adevăr, ţara noastră — vorbesc de vechiul regat—numai primeşte anual în medie 583 mm de precipitate atmosferice.

In timpul perioadei de vegetaţie cantitatea de precipitate apoase este de 338 mm, iar în perioada, când vegetaţiunea lipseşte, cantitatea de precipitate este de 245 mm. Aşa dar, influenţei energiei vitale în stare dinamică îi revine un spor de 193 mm de apă, sau în procente 80%.

Controlând, a doua consecinţă, vom găsi un acord şi mai frapant al teoriei cu realitatea. In adevăr, să ne întrebăm, care este luna din an, în care vegetaţiunea este în plină desvoltare şi aşa că nici-o formă vegetală să nu intre în declinul existenţei sale. Evident, aceasta nu poate fi decât luna Iunie, căci în Iulie ştim că pe suprafaţa câmpiei se găsesc lanuri întinse de cereale cu paiul uscat şi plin de grăunţe. Imediat după Iunie vine la rând Mai şi tocmai după aceasta ne putem gândi la Iulie.

Ei bine, meteorologia confirmă în tocmai prevederile noastre, căci Iunie primeşte 84 mm apă, Mai 73 mm şi Iulie 52 mm şi a. m. d. încât Februarie, ajunge să primeassă 30 mm apă.

Faţă de luna Februarie luna Iunie primeşte un spor de 54 mm, asupra cantităţei de 30 mm, ce primeşte cea dintâi, ceeace revine în procente 180%.

Cât de surprinzător apare acest fenomen, când ne gândim ce uşor se trece, de obicei, peste faptul vegetaţiei, ca şi când ea n'ar fi decât un simplu produs, al energiei fizice, nu şi al propriei sale sforţări.

In fine, referindu-ne la a 3-ea consecinţă, vom observa că, deşi ţara noastră numai prezintă azi aspecte, care să permită meteorologistului de a urmări gradat sporul de umiditate ce este de atribuit pădurei, în raport cu celelalte culturi, căci cel mai împădurit judeţ al nostru la câmpie abia atinge 10 procente, totuşi influenţa pădurei este atât de însemnată, în cât şi acest procent o pune în evidenţă.

In adevăr comparând cantitatea de apă ce primeşte staţiunea Bucureşti, care are un procent oare care de păduri împrejur,

cu staţiunea Tăbărăşti din Ialomiţa, lipsită de păduri, ambele staţiuni având sol argilo-nisipos, aceiaşi altitudine — anume 80 m — şi aceiaşi aşezare faţă de Carpaţi şi Dunăre, constatăm că Bucureştii primesc anual 581 mm. iar Tăbărăştii 431 mm. Diferenţa este aşa dar de 150 mm. sau 35%.

Ori cât am căuta să atribuim acest fenomen şi diferenţelor de staţie amintite mai sus, totuşi asemănarea împrejurărilor fizice este atât de mare, încât nu putem neglija sau reduce simţitor influenţa procentului păduros.

Teoria aceasta, cel puţin înainte de aprofundare, are subtilităţi ce trebuesc elucidate.

Astfel, orcine poate zice: pricep foarte bine cum sporul de ploaie aduce un spor de vegetaţie şi pricep chiar şi faptul că vegetalele în epoca desvoltărei lor pot aduce un spor de ploaie.

Vorba este: care este efect şi care este cauză? Căci se mai poate întâmpla ca sporul de ploaie în epoca corespunzătoare desvoltărei vegetaţiei să fie datorit altor cauze de cât desvoltărei vegetaţiei sau sporului vegetaţiei şi atunci vegetaţia rămâne pur şi simplu un efect al ploii; iar explicaţiunile noastre teoretice rămân şi ele pur şi simplu speculaţiuni logice fără temei real

Credem că chestiunea se clarifică astfel: dacă vegetalele în epoca desvoltărei lor sunt o cauză a sporului de ploaie şi dacă pădurea, care închide în ea cea mai mare capacitate de energie vitală, are influenţă asupra ploii mai mult ca celelalte forme vegetale, atunci făcând să varieze vegetaţiunea — adică schimbând procentul păduros — trebue să constatăm neapărat o variaţiune şi a sporului de ploaie, şi anume:

1. Scăzând procentul păduros, trebue să înregistrăm, ca urmare imediată, o scădere a cantităţei de ploaie.

2. Sporind procentul păduros, trebue să înregistrăm, ca urmare imediată, o sporirea cantităţei de ploaie.

Experienţe concludente — din acest punct de vedere — nu trebuesc căutate numai decât la noi. Nu fiindcă n'am fi făcut asemenea experienţe, — căci am făcut destule, ba încă din cele mai triste şi mai greu de suportat — dar n'am urmărit ştiinţificeşte fenomenul, n'am măsurat cantitatea de ploaie, ce cădea înainte de defrişare. Ştim ce cade azi, iar ce cădea altădată nu ne poate da indicaţiuni de cât istoria ori oarecari comunicări orale a vre-unor bătrâni, pe cari, evident, nu se poate pune temei serios.

Tema aceasta se lămureşte — din fericire — cu exemple bine studiate în alte ţări.

Citãm, ca ilustrare, câteva exemple din opera „La Forest" a Silvicultorului franccz Jacquot.

1. „In cantonamentul Dessa din India, distrugând pădurile s'a împuţinat brusc şi ploile. Acum domneşte acolo uscăciune îngroziloare. Cantitatea anuală de ploaie oscila în jurul lui 750 mm., ea a scăzut acum la 400 mm. Ca urmare starea generală higrometrică s'a scoborît pe o mare întindere a Indiei, din cauza pe deoparte a ridicărei temperaturei medii, rezultată din încălzirea solului desgolit, iar pe de alta din cauza evaporărei la la moment a apei căzute".

Aşa dar, scăzând procentul păduros a scăzut cantitatea de ploaie.

2. „Acum 60 ani, insula Ascension nu era decât o stâncă supra încălzită. Azi plantaţiunile opresc umiditatea norilor ; ploile, devenite frequente, au favorizat desvoltarea gramineelor, cari nutresc acum turme frumoase, pe câtă vreme înainte nu exista animal indigen în acea localitate".

3. „De când s'a întins mai mult plantaţiunile în insula Sf. Elena, cantitatea de apă s'a dublat".

Aşa dar, sporind procentul păduros, s'a sporit şi cantitatea de ploaie.

4. „La Porto-Rico şi Jamaica fenomenul s'a verificat dublu în perioada contimporană ; dispărute cu arborii, ploile au revenit cu ei".

Aşa dar, în aceiaşi localitate, fenomenul de cauză şi efect dintre vegetaţiune şi sporul de ploaie, s'a verificat dublu: micşorând procentul păduros, am redus şi cantitatea de ploaie ; mărindu-l am restabilit vechea stare de lucruri.

Şi putem continuà astfel cu citate cât voim de multe. Rezultatul peste tot este invariabil acelaş.

Conchidem : vegetalele, în epoca desvoltărei lor, sporesc cantitatea de ploaie, faţă de ceilalţi factori fizici — solul şi altitudineà — într'o proporţie nebănuit de mare. Ea poate produce 180 % mai multă umiditate de cât produc ceilalţi factori la un loc, în ţara noastră.

Fenomenul acesta nu s'ar putea explica printr'o teorie, care neglijând aflu negând influenţa vegetaţiei, să-l pue în legătură

numai cu creşterea temperaturei, cum ar fi cineva tentat să creadă, căci o astfel de teorie ar fi contrazisă de realitate. In adevăr, după o asemenea teorie, ar urma ca luna Iulie, care primeşte maximum de calorii, să primească şi maximum de precipitate apoase. Ori, am văzut că luna Iulie vine a 3-ea la rând cu 52 mm. apă, având înainte lunile Iunie cu 84 mm. şi Mai cu 73 mm.

Aşa dar tema aceasta verificată în mod strălucit de realitate, pune în lumină de adevăr, propoziţiunea de la început, anume că: după ce vegetaţiunea a apărut — graţie unui minimum de condiţiuni preexistente de căldură, umezeală şi de sol — ea începe să influenţeze mediul fizic, scoţând din el maximum de bunuri utilizabile, deci şi maximum de umezeală, în raport cu starea mai mult sau mai puţin optimă a curenţilor aerieni.

Printre formele de vegetale, pădurea, care cuprinde în ea o capacitate de energie vitală neasămuit mai mare de cât a ori cărei alte forme şi care are o durată de vegetaţiune mai lungă de cât oricare din acestea, ocupă evident poziţiunea cea mai de sus în scara de influenţă locală, asupra precipitaţiunilor atmosferice faţă de restul formelor vegetale.

In legătură cu acest spor de umiditate se poate pune următoarea problemă, foarte simplă şi foarte uşor de rezolvat, dacă elementele, ce trebue să introducem în ecuaţia ei, sunt bine determinate: care este suprafaţa, ce trebue afectată culturei forestiere la câmpie, pentru ca, de pe rest, să se recolteze — sub influenţa sporirei umidităţei — aceiaşi cantitate de produse agricole, ca de pe întreaga suprafaţă a câmpiei, când este lipsită de păduri.

Acesta este criteriul, după care trebue privită chestiunea prezenţei pădurilor la câmpie, nu criteriul — aşa zis economic — după care pădurea are raţiune de a fi, dacă produsele ei lemnoase au o valoare comparabilă cu aceea a recoltelor agricole.

Valoarea — mare sau mică — a produselor lemnoase este de fapt o plus valoare economică, căci prezenţa pădurilor n'a micşorat întru nimic cantitatea de recolte agricole, care se realizau de pe întreaga suprafaţă a câmpiei, când pădurile lipsesc.

Această plus valoare nu reprezintă doar valoarea brută a lemnului, ci o valoare mult mai ridicată, prin faptul că aceste lemne se găsesc aci, în mijloc la margine şi în orice loc al suprafeţei câmpiei, lângă casa omului, care-l cumpără.

In această privință să ne fie îngăduit a face o ultimă ipoteză, foarte instructivă asupra închipuitului caz al valorificărei Saharei.

Să presupunem, așa dar, că autorul unei isprăvi așa de mari, ființa aceea înțeleaptă, a tot știitoare și mai ales atotputernică, care a transformat un ținut pustiu și înfiorător într'unul înfloritor și plin de viață, după desăvârșirea operei sale s'a retras undeva, stabilind ca lucrurile create să meargă mai departe după aceleași legi, după care le-a făcut și să dispară prin nerespectarea lor. Bogăția naturei a atras, se înțelege, viețuitoare de tot felul de la microbul cel ascuns vederei noastre până la animalele cele mai mari ca tigrul, leul, elefantul etc. Apariținea acestor viețuitoare, dacă nu va fi făcut vre-un bine vieței vegetale, care le servea drept hrană, apoi nici rău nu i-au făcut. Câte viețuitoare nu trăesc, cum se zice în sinbioză, cu vegetalele, adică făcându-și servicii reciproce?

In cele din urmă va fi apărut și regele animalelor, care știm că este omul. Apariția unei asemenea forțe, care are în ea ceva din măreția și puterea creatorului acelui rai pământesc, n'a mai fost ceva inofensiv pentru viața vegetală și nici pentru economia naturei, așa cum a fost echilibrată de acea divină ființă, căci omul pricepe, combină, crează.

Față de viața vegetalelor, omul a luat aceiași atitudine ca acestea față de forțele moarte ale naturei. Depinzând de viața vegetalelor, care i servesc drept hrană, omul la rândul său le transformă și caută să creeze condițiuni cât mai favorabile pentru desvoltarea lor și deci a lui. Numai că vegetalele se conduc în baza unor legi, de cari ele nu-și dau seama, pe care nu le pot schimba și cari le duc în totdeauna la liman, pe câtă vreme omul este conștient și prin aceasta este osândit să caute singur legile, după care urmează să-și întreție și să-și desvolte existența sa.

Din cauza imperfecțiunei sale, omul nu dă totdeauna peste legile cele mai potrivite scopului său și de multe ori lucrează contra propriei sale existențe.

Așa, fie din cauza înmulțirei oamenilor în acel ținut, fie că ei au putut observa numai că solurile forestiere dau recolte agricole mai înbelșugate, locuitorii Saharei au început să defrișeze păduri pe o scară crescândă și în locul lor au cultivat plante agricole. Când pădurile au fost distruse în proporție mare,

întreaga economie a naturei s'a schimbat. Temperatura a devenit mai excesivă, ploile s'au rărit şi împuţinat şi în consecinţă recoltele agricole au devenit mici şi nesigure.

Se înţelege, unii din locuitorii acestui ţinut vor fi pus în legătură această schimbare cu faptul împuţinării pădurilor şi luând lucrul în serios au şi început opera de restaurare.

Dar a distruge este mult mai uşor de cât a restaura. Şi mai ales a restaura altă stare de echilibru al naturei este o operă, care nu se poate săvârşi de cât prin concursul timpului. A crede că pădurile pe suprafaţa Saharei s'au putut instala în 10 sau 20 ani, este desigur a crede în basme.

Apariţia pădurilor nu s'a putut face înainte ca plantele anuale să le fi pregătit terenul; iar desvoltarea lor nu s'a putut săvârşi de cât treptat, începând cu arbori de dimensiuni mici, puţin exigente şi evoluând către specii mai mari şi mai exigente.

Căci viaţa evoluiază către forme superioare numai în măsura, în care a răuşit să amelioreze mediul fizic, ameliorare, care este un produs al ei, obţinut prin sforţări continue.

De aci decurge şi principiul, după care trebue să ne conducem, când ne hotărâm a înfiinţa păduri. A semăna în stepa bărăganului nostru ştejar, ulm sau frasin este a ne expune la un eşec garantat. Dar cine poate afirma, că mai târziu—după ce specii mai puţin exigente vor fi transformat solul şi vor fi sporit puţin umiditatea—nu vor reuşi şi speciile exigente de stejar, frasin, ulm?

Aşa dar, după multă trudă, locuitorii Saharei vor fi replantat, o suprafaţă oarecare cu păduri, cu o pricepere, care poate lăsat mai mult sau mai puţin de dorit.

Nerăbdători de rezultat pedeoparte, iar pe de alta neînţelegând că procesul transformărilor mediului fizic este extrem de domol şi că scapă sensibilităţei instrumentelor lor de observaţiune într'un interval de timp scurt, văzând că pădurile nu mai creşteau, ca altădată; că nu făceau progrese vizibile, au conchis că pădurile nu au nici o influenţă asupra climatului Saharei, că bănuiala lor a fost înşelătoare şi în consecinţă s'au hotărât să nu mai piardă timpul cu păduri, cari ocupau solul în chip mai puţin rentabil, ca agicultura şi să defrişeze şi pe cele existente rămând ca să-şi procure lemne din ţinuturile înfloritoare din jurul Saharei. Şi astfel falşii înţelepţi ai Saharei au îndrumat

lucrurile astfel, ca acel ţinut să ajungă iarăşi ceeace a fost odată : un ţinut pustiu, înfiorător şi fără viaţă.

Trecând acum cu miulea la câmpia ţărei româneşti, la această Sahară cu sol amendat, supun meditaţiunei tuturor o succesiune foarte importantă de lucruri.

Până acum câtva timp nu aşa de depărtat.. nu mai mult de 200 ani—toată câmpia Munteniei şi a Olteniei, cu excepţia unei regiuni strânse, pe care o denumim stepă, era acoperită de o singură, puţin întreruptă pădure. — Probe materiale de existenţa şi dimensiunile acestei păduri avem încă şi azi prin numeroşi stejari şi peri sălbateci, ce supravieţuesc pe suprafaţa acestei câmpii denudate. Privind peticele de pădure, ce au mai rămas în această regiune, constatăm că acelea, cari vieţuesc pe soluri, unde apa freatică se găseşte la adâncimi accesibile rădăcinilor arborilor, ele vegetează bine şi dau venituri însemnate, iar acelea situate pe soluri, unde apa freatică se coboară mult în adâncime şi nu mai poate fi atinsă de rădăcini, vegetează rău şi dau venituri derizorii.

Primile se pot regenera şi prin însemânţare naturală, iar ultimele nu se regenerează bine nici prin lăstărire.

Incercările de a complecta pe ici colo regenerarea acestor păduri, prin însemânţări artificiale sau prin plantări cu stejar, care este esenţa spontnă a localităţei, au dovedit că unde aceste restaurări nu dau rezultate de tot negative, apoi starea lor de vegetaţie este vrednică de jale. — Unde s'a recurs la altă esenţă, care nu este a localităţei, dar este mai puţin exigentă pentru umezeală, salcâmul, rezultatele au fost mai satisfăcătoare.

Intrebăm, ce s'a întâmplat, ce schimbare a survenit, că pădurile spontane ale acestei regiuni nu se mai pot reproduce nici singure şi nici ajutate de om?

Evident, nu este alt răspuns de cât, că s'a schimbat clima localităţei, că aceasta primeşte azi regulat mai puţină umiditate decât primea odinioară, când era în stare să întreţină păduri în bună stare de vegetaţie, în stare de a se perpetua şi fără intervenţia omului, căci după toate isvoarele istorice pe acestea nu le-a semănat şi nu le-a întreţinut omul.

Ne găsim noi în faţa unei schimbări a climatului local sau a unei schimbări a climatului general?

Cine şi cum poate să afirme că s'a schimbat climatul ge-

neral al țări românești? Asupra ei vin aceiași curenți: crivățul, austrul, băltărețul. Nici țara noastră nu s'a apropiat de oceane și nici oceanele de ea. Nu se poate afirma că la munte ploua mai mult acum 150 ani decât azi. Dacă ar fi intervenit un cataclism în climatul general, acesta s'ar fi resimțit și asupra altor țări.

Ne găsim așa dar, cu mult mai multă posibilitate, în fața unei schimbări al climatului local, nu a climatului general.

Dar de ce s'a schimbat climatul local? Natura solului a rămas aceiași, altitudinea aceiași. Scoarța globului nici nu s'a ridicat, nici nu s'a coborât cu ceva apreciabil. Care altă cauză ar fi produs asemenea schimbare?

Noi nu vedem altă cauză decât împuținarea aproape exterminarea pădurilor din regiunea câmpiei noastre. Defrișarea pădurilor a schimbat economia locală a naturei și a primejduit nu numai existența restului pădurilor, ci și pe aceea a agriculturei, care în mod vizibil dă recolte din ce în ce mai mici și într'o stare de veșnică nesiguranță.

„S'a păcătuit mult prin exploatarea puțin chibzuită a pădurilor, a zis bunul și cultul nostru Suveran. Acel, care pune toporul la tulpina unui arbore, nu trebue să uite, că pregătește sicriul agriculturei".

Nu se poate găsi o expresie, care redând un adevăr științific în mod riguros, să fie tot deodată atât de plastică și de frumoasă!

Așa este! Defrișarea unui arbore este o reducere mică, infinit de mică, dacă voiți, dar este o reducere efectivă a condițiunilor de prosperitate a agriculturei.

Conchidem: *Pădurile influențează climatul local prin regularea cursului apelor, prin atenuarea forței vânturilor și prin sporirea cantității de ploaie în epoca de vegetație.*

Ea nu influențează în nici un chip climatul general al localității.

Așa dar, pădurile nu au însușirea de a atrage nori; nu favorizează, nu nimicește, nu influențează chiar câtuși de puțin curenților aerieni, cari constitue climatul general al unei localități. Că sunt păduri sau nu va fi nici una în coprinsul țărei românești, asupra ei tot crivățul și austrul—curenți continentali—și

tot ceva mai umezitul bălțăreț vor circula, căci cauzele, cari nasc acești curenți rezidă în poziținea uscatului față de mări și oceane.

Pădurile nu vor face decât să pompeze maximum de umezeală—în raport cu celelalte culturi — din norii pe cari curenții aerieni îi aduc și-i fac să treacă prin atmosfera lor umedă și răcoroasă, fară ca ele să fi contribuit cu ceva la aducerea acestor nori.

In astfel de condiții nu se poate pretinde pădurilor — ori cât de multe ar fi fost să fie evitat secete, ca cele din 1901, 1904, și 1918, fără a face confuziuni mari. Dacă sunt ani, când cureții plimbă nori puțini și descărcați peste o localitate, asupra acestui fenomen, care are de urmare seceta, pădurile n'au nici o putere. Suferă și ele la olaltă cu celelalte culturi.

Dar, dacă pădurile nu au legătură cu cauzele secetelor menționate, precum nu au nici cu belșugul excepțional al ploilor, dacă așa dar, pădurile nu au nici o legătură cu fenomenele, la cari se referă biblia, când vorbește de 7 vaci grase și 7 vaci slabe, apoi ele au legătură indisolubilă cu secetele mici și permanente, cari bântue regulat câmpia țărei românești, adică cu acele secete, cari rezultă din mișcarea constantă a cantității de apă, ce primește câmpia, în epoca de vegetație — din cauza distrugerei pădurilor de pe ea — fie că la munte plouă normal, fie că plouă dedesuptul sau deasupra stării normale.

Restaurarea robustității pădurilor într'o regiune unde distrugerea lor a modificat regimul ploilor, neputându-se face de cât treptat, prin concursul timpului și prin efortul crescând al vegetațiunii lor, putem conchide că este fericită țara, care a putut avea inspirațiunea și prudența de a se opri cu defrișarea înainte de a se fi coborât la proporția, care schimbă condițiunile climaterice în așa mare măsură, încât periclitează existența agriculturei.

Plecând, așa dar, dela examinarea opiniei, care neagă influența climaterică a pădurilor sub raportul sporirei cantității de ploaie, în raport cu celelalte culturi, am ajuns la tema pozitivă, pe care am desvoltat-o în liniile sale generale atât pe cât a permis natura lucrărei noaste.

La dreptul vorbind, nici nu există argumente pentru tema negativă, căci această temă combate un lucru inexistent: ea com-

bate ideea, că pădurile nu influențează climatul general al unei țări și în această părere ne găsește pe noi alături. Ea crede, că pădurea nu poate aduce ploaie de cât influențând climatul general. Tema aceasta ignorează pur și simplu adevăratul rol climateric al pădurilor, rol pe care l'am clarificat și prin care pădurea—fără a influența cu ceva climatul general—sporește totuși cantitatea de ploie, în epoca vegetației, scoțând din condițiunile existente și imuabile ale climatului general, maximum posibil de bunuri pentru nevoile existenței ei și ale restului vegetațiunei.

5. Am terminat chestiunea influenței climaterice a pădurilor Și fiindcă această chestiune pe noi Românii ne interesează, nu numai ca simplă speculațiune teoretică, ci mai ales ca aplicațiune să vedem, în ce fel văd specialiștii români și streini situația actuală a câmpiei românești și ce recomandă ei, ca lucrurile să fie cât mai bune posibil.

Dacă pentru ilustrarea și întărirea opiniei negative nu mai găsim rânduri, cari să mai adaoge ceva la părerea defunctului Theodor Galleriu, apoi pentru întărirea celei pozitive găsim destule variante în literatura noastră silvică. Ceva mai mult, această temă s'a impus și factorilor politici și o găsim chiar în politica forestieră adoptată de stat.

Mă voiu mărgini, în ce primește părerea specialiștilor români la două citate, cari complectându-se unul pe altul spun aproape tot ce trebue asupra vitalei chestiuni a raportului pădurilor față de celelalte culturi, a căror bună stare le este condițională de cele dintâi.

O personalitate strălucită, care spre paguba corpului silvic și a științei silvice românești a închis ochi foarte de vreme, la etatea de 36 ani, Inspectorul silvic Th. Pietraru, în lucrarea sa „Utilitatea amenajărei pădurilor la noi“ publicată în Revista Pădurilor în anul 1892, studiind chestiunea rolului, ce îndeplinește pădurea prin faptul existenței ei, ajunge la concluzia că; „menținerea pădurilor la câmpie este indispensabilă pentru starea culturilor asigurându-le protecțiunea și umiditatea, de care ele au nevoe“.

Această concluzie este în acelaș timp și un strigăt în contra acțiunei de defrișare a pădurilor la câmpie, acțiune, care se desfășura încă metodic și perseverent în acel timp.

O altă personalitate silvică, care trăește și este în stima

noastră a tuturor, în opera sa de o reală valoare ştiinţifică — consultată azi şi de alte cercuri ştiinţifice, afară de cele silvice — „Cestiunea împăduririlor artificiale în România" — D-l Inspector silvic R. Rusescu, se exprimă astfel în chestiunea arzătoare a complectărei domeniului nostru forestier la câmpie:

«Avem în ţară la noi o mare şi complexă chestiune a împăduririlor artificiale impusă: 1) prin necesitatea de a se aduce o asigurare recoltelor gricole, ameninţate în contînu de excesivitatea factorilor climatologici, în regiunea de şes a câmpiei; 2) prin legi şi dispoziţiuni speciale, reclamate de interesele economice ale diferitelor localităţi şi al 3-lea prin interesul complectărei şi bunei regenerări a masivelor forestiere, astăzi existente, aparţinând Statului".

Legile şi dispoziţiunile speciale, reclamate de interesele economice ale diferitelor localităţi — despre cari e vorba aci — se referă la împădurirea a 20.000 hectare terenuri comunale ale Dobrogei, 16500 ha. nisipuri sburătoare şi 51000 ha. terenuri inundabile şi mlăştinoase din Valea Dunărei şi Dobrogea.

Va să zică şi D-sa vede necesitatea complectărei domeniului forestier în regiunea de şeş, unde lipsa lor a provocat excesivitatea factorilor climatologici şi prin aceasta nesiguranţa recoltelor agricole, constatată şi simţită de toată lumea atunci ca şi acum.

Cine urmăreşte atitudinea, ce a avut Statul faţă de această chestiune rămâne surprins, constatând că acum 70 ani Statul român — în contrast cu indiferenţa păstrată azi — se preocupa perseverent de complectarea domeniului forestier la câmpie, pentru motive de ordin economic şi pentru motive de ordin climateric.

Şi rămâne numai puţin surprins aflând că acela, care s'a opus mai mult — cu argumente se înţelege — la punerea în practică a acestei năzuinţe, a fost unul dintre ai noştrii, primul inginer forestier român Serdarul Mihail Rămniceanu.

In adevăr cu ord. No. 396 din anul 1855 Ghenarie 10 Serdarul Mihail Rămniceanu a fost trimes de Ministrul de Culte în Franţa spre a-şi complecta cunoştinţele sale de specialitate.

Pe raportul primit de Minister dela Serdar Mihail Rămniceanu comisiunea technică dela Ministerul de Interne a scris părerea următoare ca între altele Mihail Rămniceanu să fie

obligat „a consulta persoane competinte de acolo asupra chipului celui mai potrivit de a se popula prin plantații câmpul Bărăganului și de a trimete departamentului cât mai în grabă acea lucrare ca, de va fi cu putință, să se pue în lucrare chiar în toamna aceasta".

Această însărcinare îi este reamintită aproape în fiecare ordin, ce primea dela Minister.

Venind în țară, Ministerul de Interne în anul 1859 cere ing. forestier Mih. Rămniceanu, care acum ocupa postul de Șef al serviciului silvic „să arate rezultatul studiilor ce va fi făcut în străinătate, cât și după întoarcerea sa în țară, asupra plantării graduală a câmpiilor dinspre partea Dunărei etc.", la care acesta răspunde următoarele: „Subsemnatul crede, că n'ar proceda regulat în atribuțiunile funcții, ce-i este încredințată proectând crearea de păduri din nou prin plantație sau chiar numai prin însămânțare, care trage după sine sacrificii pecuniare însemnate, mai înainte de a se lua dispozițiile necesare pentru conservarea, ameliorarea și exploatarea materialului pădurar în ființă".

Avea sau nu dreptate inginerul forestier Mih. Rămniceanu răspunzând astfel. Da și Nu. Da, pentrucă chestiunea mai urgentă, tot așa de vitală și infinit mai ușoară de rezolvat, pentru Stat, era ca să conserve masivele păduroase, ce erau în ființă, nu să le lase la libera dispoziție a proprietarilor, cari le defrișau pe capete. Statul da cu ușurință vrabia din mână pe cea din par. Nu! pentrucă nu trebuia să înăbușe în germene, prin indiferență, o năzuință așa de frumoasă a Statului, oricât de modeste ar fi fost perspectivele și proporțiile, în cari se puteau realiza atunci asemenea lucrări.

Știind cu câtă trudă se pot crea de regulă asemenea bune dispoziții a organelor, cari au puterea de a acorda mijloacele materiale cerute de astfel de lucrări, apare destul de ciudat cazul ca ele să fie repinse, când se oferă de la sine.

Cu toată împotrivirea unei personalități de talia și situația lui Mihail Râmniceanu, ideia complectării domeniului forestier la câmpie n'a fost nici înăbușită, nici părăsită.

Statul, prin Ministerul de Domnii, înființat câțiva ani, după secularizarea averilor Mânăstirești, a adus în țară specialiști dintre cei mai celebri ai timpului, spre a le cere avizul — pe baza

studiilor lor la faţa locului — asupra celor mai bune mijloace de a pune în valoare pădurile existente şi de complectare a domeniului forestier, unde pădurile lipseau.

Astfel am avut în ţară în anul 1875 pe conservatorul de păduri Bouquet de la Grye, în anul 1885 pe conservatorul de păduri Broillard, iar în anul 1888 pe distinsul, încă de pe atunci, sub inspector silvic francez C. Hüffel.

Aceşti silvicultori cari au imprimat cu pecetia personalităţii lor epoca ştiinţifică, pe care au trăit-o, au depus rapoarte dedetailate asupra a ceeace au constatat la noi însoţindu-le de sfaturile lor preţioase, cu privire la mijloacele, ce trebuesc adoptate atât spre a valorifica masivele existente, cât şi a crea masive noui, în localităţile unde prezenţa lor este cerută de nevoi economice şi climaterice.

Sfaturile date de Broillard şi Hüffel pentru împădurirea nisipurilor sburătoare au fost urmate întocmai şi au condus la rezultate strălucite.

Dar în afară de nisipurile sburătoare, a căror împădurire era reclamată în primul rând de nevoi economice, căci înaintau an de an asupra terenurilor cultivate, ei au mai găsit regiuni, unde înfiinţarea de păduri se impunea în primul rând pentru nevoi climaterice.

Aceste regiuni erau tot acelea, despre cari statul se ocupase cu zecimi de ani mai înainte. Evident, e vorba de bărăgane, unde din cele mai vechi timpuri accesibile cercetărilor istorice, s'a dovedit că nu au fost păduri, din care cauză clima lor a fost totdeauna de o excesivitate, pe care n'a cunoscut-o restul câmdiei româneşti, ocupată—până acum câteva decenii—în mare parte de păduri, deşi altitudinea şi natura solului este peste tot aceiaşi.

Iată în ce fel se exprimă Broillard cu privire la aceast' regiune: „Ce folositoare acţiuni ar avea asupra climei, mică zone de păduri, cari să spargă vânturile, să menţină oarecare răcoreală, dând roua vecinătăţilor? In nişte regiuni ca Bărăganele Ialomiţei, pădurea ar da viaţă ţărei şi e lesne a o creiai probă e pădurea Căpuşa. Dacă imensele domenii de câmp ale statului ar fi întrerupte cu bande de păduri, formând ca nişte garduri largi şi înalte, paralele la cnuii Dunărei, contra furtunelor li prafului, ocupând a 3-a sau a 4 a parte a Bărăganului, aceste şocuri n'ar primi o transformare vătămătoare".

Iar Hüffel în aceiaşi chestiune se exprimă astfel:

„In judeţele Ialomiţa şi Brăila se găsesc întinderi mari de stepe, cari sunt nişte terenuri orizontale, caracterizate prin lipsa de apă şi cari pe româneşte se numesc *bărăgane*. Aceste *stepe* sunt afectate mai cu seamă pentru păşunare, turmele de vite din această regiune se înumără printre cele mai frumoase din ţară.

In această câmpie întinsă, fără vre-o ridicătură de teren sau adăpost, vânturile nefiind oprite de nimică, au o putere foarte mare şi ajung a fi chiar periculoase.

Cea mai mare parte a bărăganului aparţine Statului. S'a hotărât a se face plantaţiuni de pădure, astfel se speră cu dreptate, că se va reuşi a îmbunătăţi condiţiunile climaterice.

Solul bărăganului este fertil şi format din aluvioane cuaternare argilonisipoase. Cu puţină băgare de seamă va fi uşor a se crea păduri fără mari cheltueli....

In Dobrogea, plantaţiunile, fără să fie grele, sunt mai puţin uşoare decât în România".

Va să zică, Broillard sfătueşte a înfiinţa în Bărăgane păduri, cari să spargă vânturile şi să menţină starea de răcoare şi umiditate, necesară — în lipsa altitudinei — la condensarea norilor; iar Hüffel aprobă în totul această ideie zicând că „se speră cu dreptate că se va reuşi a îmbunătăţi condiţiunile climaterice.

Dar Broillard mai recomandă, ca împădurirea să se facă până la proporţia de $^1/_3$ sau $^1/_4$ din suprafaţa câmpiei.

De ce $^1/_3$ sau $^1/_4$ şi de ce nu $^1/_3$ numai sau $^1/_4$? Iată întrebări, pe cari le prevăd şi pe cari le înţeleg, însă cu totul altfel, de cum se înţeleg ele de obicei.

S'a vorbit adesea de un anume procent păduros, care ar avea efecte mai mult sau mai puţiu miraculose.

Acest procent ar avea efectul de a crea o stare armonică între culturi şi ar asigura astfel maximum de bunuri atât pentru păduri cât şi pentru agricultură.

Eroare! Nu există un asemenea procent. Există însă unul, care produce maximum de rentabilitate a solului şi anume maximum de valoare a produselor agricole şi forestiere laolaltă.

Din cele ce urmează se va vedea cum se deduce acesta din urmă şi care este nonsensul celui dintâi.

In adevăr, dacă pădurile au o influenţă climatérică bună —lucru, care pare, că în mod absolut n'ar fi negat de nimeni—

apoi această influenţă maximă, când pădurile vor ocupa toată suprafaţa câmpiei şi va tinde către zero, când vom fi şi noi gata a tăia ultimii arbori de pe suprafaţa ei. Acest adevăr este evident şi nu mai comportă demonstraţie.

Între aceste limite extreme variază, aşa dar, mărimea influenţei climaterice a pădurilor, fiind totdeauna proporţională cu procentul suprafeţelor împădurite.

Maximum influenţei climaterice a pădurilor corespunde, deci, cu excluderea completă a culturei agricole şi acesta tocmai când agricultura dă maximum de produse la hectar; iar minimum influenţei climaterice, care este zero, corespunde cu excluderea completă a pădurilor, în care caz însă agricultura dă minium de produse la hectar.

Va să zică, între cazul extrem, când agricultura dă minimum de recoltă la hectar, dar ocupă toată suprafaţa şi între extrema cealaltă, când agricultura dă maximum de recoltă la hectar, dar suprafaţa, ce ocupă, tinde către zero, trebue să fie o fază optimă, care corespunde producerei valorii maxime a recoltelor agricole şi forestiere la o laltă.

Dacă, făcând recurs la semnificările matematicei, însemnăm, cu S suprafaţa ocupată de păduri şi cu S' suprafaţa ocupată de agricultură, şi dacă însemnăm cu V valoarea recoltelor forestiere la hectar şi cu V' valoarea recoltelor agricole la ha., realizarea raportului, care corespunde fazei optime nu coincide cu momentul, când V ori V' au valori maxime, ci cu momentul, când expresia: $Sv + S'v'$ are valoarea maximă.

Să insistăm puţin, ca să interpretăm mai de aproape semnificarea acestei relaţii.

Va să zică, ea este bazată şi rezultă chiar din faptul influenţei climaterice a pădurilor. Şi iată cum: ameliorarea condiţiunilor climaterice prin faptul existenţei pădurilor, are de urmare sporirea recoltelor agricole la hectar. Trei lucruri se pot întâmpla:

1. Ca suma sporurilor produselor agricole la hectar, de pe suprafaţa afectată agriculturei, să fie mai mică decât cantitatea de produse agricole, ce se recoltau de pe suprafaţa ocupată de păduri.

Acest caz nu poate corespunde raportului ideal dintre cultura forestieră şi cea agricolă, căci s'ar putea întâmpla, ca valoarea produselor lemnoase să fie aşa de mică încât, să nu

suplinească valoarea diferenței de recolte agricole dintre cantitatea produselor agricole, ce trebuia să se recolteze de pe suprafața ocupată de păduri și dintre suma sporurilor produselor agricole la hectar.

2. Ca suma sporurilor produselor agricole la hectar să fie egală cu cantitatea de produse agricole, ce se recoltau de pe suprafața ocupată de păduri.

Acest caz poate corespunde raportului acela ideal, căci situațiunea se soldează fără nici o pierdere din cantitatea totală de recolte agricole, iar valoarea produselor lemnoase este un adaos gratuit, este o plus valoare economică.

3. Ca suma sporurilor produselor agricole la hectar să fie mai mare decât cantitatea de produse agricole, ce se recoltau de pe suprafața ocupată de păduri.

Acest caz, evident, corespunde mai bine raportului ideal între pădure și agricultură, căci menținând încă produsele forestiere ca o plus valoare economică, a sporit în acelaș timp și cantitatea totală de recolte agricole. Avem așa dar și o plus valoare a recoltelor agricole.

Primul caz, care este cel mai defavorabil corespunde, se înțelege dela sine, fazei când sau pădurile sunt prea puține sau sunt prea multe.

Dar nu cumva suntem sub stăpânirea unei sugestii? Cărei cauze se datorește sporul acesta de energie, reprezentată prin plus valoarea economică a lemnului, ba încă și prin plus valoarea recoltelor agricole? Căci solul este acelaș, curenții aerieni aceiași, razele solare aceleași?

Nu suntem noi oare victima unei iluzii?

Am văzut că avem față în față două energii, cari se influențează și se condiționează reciproc. Este energia biologică, reprezentată prin viața plantelor și energia fizică reprezentată prin materia moartă, care constitue factorii climaterici.

Dintre plante, arborii au cea mai mare capacitate de energie vitală, așa în cât ei vor influența mai mult ca celelalte plante factorii, cari constitue energia fizică și vor scoate, prin urmare, din ei o cantitate mai mare de bunuri utilizabile, de cari în parte vor profita și plantele agricole.

Ne vom înșela numai în cazul, când nu există energie biologică. Dar cine neagă această formă de energie, trebue să

nege şi pe cele similare, între cari şi energia umană, care este o energie vitală conştientă. Negând această ultimă energie, trebue să negi şi influenţele, pe cari omul le exercită asupra energiei fizice şi a celei biologice, trebue să negi aşa dar enormele transformări pe cari omul, această energie vitală şi conştientă a adus-o şi celorlalte două feluri de energii, ceeace este desigur absurd.

Hotărât, nu ne putem înşela. Pădurea aduce un spor de energie vitală, deci un spor de influenţă asupra mediului, prin urmare un spor de energie utilizabilă.

Ce se întâmplă însă? Nu este nicidecum lucru simplu şi uşor de a determina acest spor.

In linii generale am raţionat astfel: pădurile sporesc cantitatea de ploaie în epoca vegetaţiei, iar sporul de ploaie aduce un spor al recoltelor agricole.

Prin urmare avem de studiat două chestiuni:

1. Care este sporul de umiditate atribuit pădurilor faţă de celelalte influenţe ale mediului fizic şi biologic?

2. Care este sporul recoltelor agricole atribuit sporului de umiditate realizat de păduri.

Ca să studiem prima chestiune suntem nevoiţi a recurge la unul din mijloacele următoare:

Sau alegem regiuni, cari sub raportul fizic să fie identice şi să difere numai prin procentul păduros.

Sau urmărim în timp influenţa pădurilor în aceiaşi regiune, făcând să varieze procentul păduros, pe care-l sporim treptat sau îl micşorăm treptat.

In primul caz se ridică obiecţiunea destul de fondată, că nu se poate admite identităţi absolute sub raportul fizic, aşa că nu se pot izola din problemă în mod absolut factorii fizici.

In al doilea caz, pentru a ajunge la o concluzie, ne-ar trebui zecimi de ani, dacă nu şi un secol.

Dealtfel acestea sunt experienţe, care nu se pot face, căci sunt prea scump plătite. Am văzut că locuitorii din Dessa au apucat vremuri când localitatea poseda păduri multe şi primea anual 750 m. m. apă. După ce au distrus pădurile, localitatea n'a mai primit de cât 400 m. m.

Acest rezultat este foarte preţios pentru ştiinţă, dar nu felicită nimeni pe locuitorii din Dessa de situaţia lor actuală.

căci ei fac azi agricultură exact în aceleaşi condiţiuni ca noi pe stepa Bărăganului. Ei au căzut într'o nenorocire, din care nu se vor putea ridica multă vreme.

Putem utiliza întocmai datele meteorologice din Dessa pentru a rezolva problema noastră silvică la câmpie? Depinde de faptul dacă raportul dintre 750 şi 400 este constant şi pentru alte asemenea experienţe, cari din nenorocire sunt numeroase, dar nu ne procură şi datele statistice ca cel citat.

Noi cel puţin, am distrus pădurile la câmpie şi nu ştim cât ploua atunci, când ele erau în fiinţă.

Iată deci dificultăţi pe care ştiinţa nu le-a înlăturat. Influenţa pădurilor asupra regimului ploilor este bruto ultra determinată. Dar ştiinţa n'a reuşit să răspundă precis la întrebarea ce fracţiune trebue atribuită mediului fizic, ce fracţiune mediului biologic şi referindu-ne la acesta ce fracţiune revine plantelor anuale şi ce fracţiune pădurilor.

In special la noi avem atât de puţine date, în cât nu ne putem încumeta să dăm o soluţie precisă procentului optim păduros, în felul cum el este conceput.

Suntem, aşa dar, mai ales noi, în situaţiunea de a soluţiona azi intuitiv această problemă.

Astfel trebuesc privite procentele de 25% sau 33% indicate de Broillard.

Iată în ce termeni. cumpăniţi şi conform cu ştiinţa, se exprima acum 24 ani asupra determinărei acestui raport în ţara noastră, un alt specialist străin, foarte distins, Dr. Philipp Carl Freytag în lucrarea sa: „Regatul României din punctul de vedere al agriculturei sale".

„A se restabili şi menţine o justă proporţie între pădure şi ţarine este, de sigur, una din chestiunile cele mai grele ale economiei de Stat, de care depinde, în mare parte, prosperarea şi bună starea ţărei. De aceia ar fi de dorit regatului Romăniei să i se rezolve bine această problemă în scurtă vreme".

Va să zică: „ar fi de dorit regatului României să i se rezolve bine această problemă în scurtă vreme". Evident, simţise acest străin, că noi am cam trecut limitele, căci urările sale, se vede bine, că pornesc dintr'un sentiment de îngrijorare.

Aşa dar, fie că se rostesc asupra acestei chestiuni figurile ilustre ale ştiinţei româneşti, fie că fac acest lucru celebrii

specialişti străini, şi unii şi alţii văd la fel. Ei nu concep regiunea de şes a ţărei noastre fără păduri. Ba marele silvicultor francez Broillard a şi indicat — după cum am văzut proporţia de 25-33%.

Ori, noi avem la câmpie un procent de păduri, cari variază pe judeţe dela 1% la 10%! Cât de puţin însemnează aceasta pentru agricultură, constatăm toţi fără deosebire, văzând cum clima şesului a devenit excesivă iar recoltele agricole mici şi nesiguri.

Prin urmare există o problemă silvică a câmpiei noastre, care concesionează prosperitatea agriculturei şi pe care naţiunea trebue s'o rezolve neîntârziat, dacă ţine să-şi consolideze viitorul.

6. Această problemă este, în adevăr, mai accentuată azi, dar ea durează de câteva decenii.

O găsirăm precizată de specialişti, cari au fost însărcinaţi la aceasta de sferile conducătoare ale politicei noastre economice

Prin urmare, această problemă a existat şi în conştiinţa acestor organe diriguitoare. Am reamintit mai sus de obligaţiunea ce i s'a dat primului Ing. forestier al României Serdar Mihail Rămniceanu în anul 1855, când a fost trimis în Franţa pentru complectarea specialităţei sale.

Pe atunci problema aceasta era — ce e drept — circumscrisă numai asupra regiunei Bărăganelor, cari erau în totul lipsite de păduri.

De formularea soluţiunilor problemei în acea primă fază şi de eforturile pentru aplicarea lor şi-au legat numele celebrii oameni de Stat şi oameni politici: Ian Ghica şi Mihail Kogălniceanu, precum şi Grigore şi Ion Marghiloman, Scarlat Sarca, Ion Petrescu, Constantin Argintoianu, A. G. Golescu, Al. Em. Florescu şi alţii.

Din ordine domneşti şi din dispoziţiuni administrative, problema agrosilvică — din ce în ce mai întinsă şi mai conturată, căci răul lua mereu proporţii — trece apoi în texte de legi.

Vechiul cod silvic, apărut în 1881, îi consacră un aliniat în art. 15, cu conţinutul următor: Consiliul Technic va întocmi tablou de pământurile lipsite de vegetaţie lemnoasă şi cari trebuesc repopulate cu păduri, însoţindu-l de constatările technice, ce au servit drept bază la hotărârea sa, care tablou se va publica în Monitorul Oficial. Formularea acestui aliniat, interpretarea şi

aplicarea lui, după cum vom vedea, nu mai restrânge problema agrosilvică asupra regiunii Bărăganelor, ci o extinde asupra întregei regiuni a şesului.

Mai departe, legea pentru regularea proprietăţei imobiliare în Dobrogea, apărută în 1882, prin art 23 cedează gratuit, câte un hectar de fiecare locuinţă, din moşiile Statului, pe care teren locuitorii să fie obligaţi, prin administraţia locală, să-l planteze cu pădure, sub direcţia agenţilor silvici ai Statului, cari le va pune la dispoziţie şi sămânţa necesară.

In fine actualul cod silvic — apărut în 1910 — supune regimului silvic, sub raportul conservărei lor, toate pădurile ţărei.

Nu putem zice, că vreuna din aceste legi a atacat problema agrosilvică în toată amploarea ei. Ele n'au privit această problemă decât dintr'o singură parte. Mai mult, soluţiunea dată de una din legi nu este adoptată, ci este înlăturată de legea următoare, iar soluţiunea, pe care o dă aceasta atacă o faţă pe care n'a cunoscut-o cea dintâi. De fapt ambele feţe dedeau aspectul întreg al problemei. Ca atare trebuiau considerate şi soluţionate în acelaş timp.

Astfel vechiul Cod silvic, văzurăm, că se preocupa de crearea de păduri în regiunile lipsite de vegetaţiune lemnoasă, cerinţă de sigur imperioasă, dar nu formula nici o măsură, care să vegheze la conservarea pădurilor existente la câmpie. Noul cod silvic consacră atenţiune numai conservărei acestor păduri şi nu se interesează de loc de crearea de păduri, în regiunile lipsite de vegetaţie, de şi bărăganele sunt peste tot descoperite, iar în celelalte judeţe pădurea s'a retras până la procentul de 1%. Dispoziţiunile acestui cod, referitor la pădurile câmpiei Româneşti, ar fi fost salutare dacă, apăreau cu 70 ani mai de vreme, când aveam ce conserva. Azi ele nu rezolvă greutăţile de cât laolaltă cu dispoziţiunile vechiului cod, concepute însă în mod practic.

Este foarte interesant şi foarte instructiv pentru viitor să vedem în ce spirit vechiul cod silvic atacă chestiunea complectărei domeniului forestier la câmpie. Acest studiu nu descopere un defect organic, pe care în diferite proporţii îl vom găsi aproape în toate regiunile noastre, indiferent de natura problemelor atacate.

O caracterizare a legilor noastre, în genere, este că ele au la bază un fond mai mult sau mai puţin pronunţat de comunism.

Sufletului nostru, format sub înrâurirea culturei occidentului, îi repugnă acest fond, totuşi el se impune ca un reflex al mediului, în care trăim.

Legile, clădite în adevărat spirit democratic, se inspiră dela nevoile poporului, iau viaţa dela concursul lui şi se aplică prin participarea fără murmur a tuturor.

La noi, natural, a fost şi este încă altă stare de lucruri.

Când se pronunţă azi în ţara românească cuvântul „democraţie", este ca şi cum pe vremuri ziceai „creştinism". Este în adevăr cuvântul cel mai cu trecere în faţa poporului. Dacă un partid politic nu urmăreşte sub o formă sau alta să adaoge la titulatura lui acest cuvânt magic *democrat*, se condamnă la pieire sigură.

Cu toate acestea, cine poate afirma, că poporul românesc are azi nivelul cultural necesar pentru a primi un regim cu adevărat democratic? Cine poate afirma că poporul este în stare să participe la formarea legilor şi mai ales că el se supune cu plăcere dispoziţiunilor lor?

Aceasta este o temă, pe care — oricât de mult talent ar avea cineva — nu poate s'o susţină fără să se încurce.

Din această stare de lucruri decurge în mod necesar un anumit mod de a face legile şi un anumit mod de a le aplica.

Dacă poporul nu prea participă la facerea legilor, apoi aplicarea lor trebue să se facă tot cam aşa. Fără să bage de seamă, individul trebue să se pomenească cu fericirea la uşă

Iată un exemplu din multe altele. Poporul român, la un moment dat al evoluţiei sale, se găseşte într'o mare suferinţă. Din cauza distrugerei pădurilor la câmpie, clima a devenit excesivă şi, odată cu aceasta, agricultura nesigură, producând nesusţinut şi mult mai puţin.

Ce este de făcut? Cum s'a ajuns la acest rezultat? Cine e vinovatul? Căci, în plină logică, dacă cineva e vinovat, să repare greşala. Statul, ca proprietar de pădure, este cel mai puţin vinovat, căci el e singurul, care nu şi-a defrişat pădurile. Vina, evident, o poartă în primul rând poporul, care n'a veghiat ca pădurile să fie conservate şi în al doilea rând sunt marii proprietari, care au defrişat pădurile. Ordinea de vină poate fi şi inversată, după modul de a judeca. In orice caz aceştia sunt vinovaţii, iar greşala este reparabilă, — cu multe sacrificii, în adevăr, dar este reparabilă.

Aşa dar, în plină logică, oricine trebuia să zică: vinovaţii la lucru, ca suferinţa să dispară!

Ei bine, nu! Statul să repare singur greşala, fără ca vre-unul dintre noi, vinovaţii, să contribuim cu ceva!

Şi astfel Statul se oferă să complecteze singur domeniul forestier la câmpie. Dacă această ofertă n'ar fi întrecut puterile lui, apoi n'am avea nimic de zis, căci „tout est bien, qui finit bien" Dar Statul nu avea atâtea moşii la câmpie câte trebuiau şi mai ales moşiile, ce aveau nu erau repartizate în toate regiunile, unde se afirmă lipsa de păduri.

In aceste condiţii Statul destină împăduririi din suprafaţa tuturor moşiilor sale aproximativ 70.000 ha, plus 51 000 hectare terenuri inundabile din Valea Dunărei şi Dobrogea, precum şi 16500 ha terenuri nisipoase.

Până la abrogarea vechiului cod silvic, adică până acum 13 ani, se împădurise din suprafeţele proectate aproximativ: 3500 ha în regiunea Bărăganelor şi 7000 hectare în terenurile nisipoase.

Dintre silvicultorii, cari şi-au legat mai mult numele de coducerea şi efectuarea acestor lucrări şi cari azi nu mai sunt în viaţă, ca recunoştinţă pentru opera şi idealul lor pomenim pe: D. Patrulius, C. Al. Orăscu şi Dem. Bovarolu.

La aceste lucrări, cu sfatul, cu îndemnul sau cu directa conducere au participat aproape toţi aşa zişii bătrâni silvicultori de vază a căror tinereţe sufletească o admirăm şi cu multă greutate căutăm s'o egalăm.

Menţionăm dintre aceştia numai pe d-l Inspector silvic pensionar R. Rusescu, care—pe lângă că a condus lucrările ca Şef silvic al Plantaţiilor — dar ne-a dat şi studiul de mare valoare ştiinţifică „Cestiunea împăduririlor artificiale în România" despre care am mai vorbit.

7. Aceasta era faza în care se găsea problema agrosilvcă în momentul apariţiunei reformei agrare. Anume ea exista în conştiinţe, exista în legi şi primise şi începuturi de înfăptuire.

După apariţiunea acestei reforme, problema silvică la câmpie a rămas, evident, tot ceeace a fost mai înainte: o necesitate vitală pentru viitorul agriculturei; posibilitatea rezolvărei ei însă a sărit în viitor peste nu ştiu câte decenii.

Reforma agrară a fost pentru problema agrosilvică un moment critic.

Erau două posibilităţi: una, ca problema agrosilvică să fie privită în faţă şi soluţionată în întregime odată cu reforma agrară şi alta ca această problemă să fie nesocotită

In primul caz, reforma agrară, ar fi fost, în adevăr, aceia ce indică denumirea ei: reformă agrară căci ar fi avut în vedere interesele agriculturei, pe cari le-ar fi şi soluţionat.

In al doilea caz — care a şi fost adoptat — ea a rămas o reformă în contra agriculturei, ale cărei interese le-a nesocotit, condamnând-o la o existenţă mizerabilă, în condiţiuni naturale cu totul defavorabile.

O putem numi cu drept cuvânt, *reformă antiagrară* sau dacă scopul ei a fost să transmită mecanic proprietatea solului din mâna bogatului în aceea a săracului, fără să aibă în vedere şi agricultura — cum e cazul — nu trebue să-i zicem atât de improprie reformă agrară, ci pur şi simplu *reformă socială*.

Va să zică se putea adopta şi primul caz. Să vedem în ce fel se putea soluţiona ambele probleme deodată: problema agrosilvică şi problema transmiterei proprietăţilor. Indicarea acestei soluţiuni nu o voi face fără utilitate, ca un viteaz după războiu, ci în vederea unui scop practic, care se va vedea numai decât.

Să considerăm ipoteza, că voim să stabilim şi să realizăm un anumit procent păduros uniform pe toată regiunea şesului. Urmează de aci, că pentru fiecare judeţ trebuia să se determine aproximativ diferenţa dintre acest procent si procentul de pădure existent spre a se găsi astfel suprafaţa, ce trebue rezervată pentru complectarea domeniului forestier pe judeţe.

Această lucrare, pentru majoritatea judeţelor, dacă nu pentru toate, nu ar fi fost chiar necesară, căci procentul de pădure actual nu este aşa de mic, în cât practic el putea fi privit ca inexistent.

Venea la rând întrebarea, din cari anume proprietăţi se putea şi trebuia să se complecteze domeniul forestier? In legătură că această întrebare venea la rând alta: cine profită de schimbarea adusă de noua stare de lucrari? La aceasta răspunsul este evident: toţi proprietarii rurali din regiunea şesului. Răspunsul acesta indică pe cel dintâi, căci dacă toţi proprietarii profită de noua stare de lucruri, este drept şi logic ca toţi să participe şi să contribuie la formarea ei.

Aceste răspunsuri stabilind principiul colaborărei tuturor

proprietarilor rurali la formarea domeniului forestier, ne rămânea să facem primul pas către deslegarea problemei întrebându-ne: ce procent din suprafața câmpiei reprezintă moșiile expropriate? La aceasta, fără a ne depărta mult de realitate, putem răspunde că moșiile expropriate reprezintă 80% din toată suprafața regiunei de șes.

Prin urmare, cu prilejul transmiterei proprietății dela marii proprietari la micii cultivatori, vom avea prilej de a determina și delimita pe suprafața pământului 80% din întregul domeniu, ce voim să destinăm pentru împădurire. Deci vom realiza la moment și fără absolut nici o cheltuială 80% din întinderea soluțiunilor problemei agro silvice.

Ba încă mai mult de 80%, poate 90%! și iată de ce: împroprietărirea s'a făcut, cum se zice, în complectare, adică s'a complectat micului cultivator restul de teren cultivabil ce-i lipsea până la 5 hectare.

Prin urmare calculul cotei suprafeței destinate împăduririlor dela fiecare mic cultivator împroprietărit, angaja și suprafața vechiului teren, ce poseda.

Ori categoriile de proprietari, excluși dela împroprietărire tot să prezinte 1% din suprafața regiunei de șes. Delimitarea terenului, ce datorau și aceste categorii, domeniului forestier se putea amâna, fără nici o pagubă pentru interesul general.

Iată dar un prilej, care, ca rapiditate, ca economie de cheltueli, în vederea aplicării reformei agrosilvice, este în adevăr unic în viața unui popor. Căci, dacă e să credem că principiul proprietății individuale va domni și de aci înainte, întinderea moșiilor mari este așa de redusă încât, pe socoteala lor, nu se mai concepe o expropriere viitoare, singurul prilej când simultan s'ar mai putea aplica, repede și fără cheltuială o reformă agrosilvică.

Dar lucrurile nu s'au petrecut astfel, căci la problema silvică a câmpiei noastre nu s'a gândit nimeni, în timpul când se concepea și se întocmea reforma agrară. Toată lumea a tăcut, inclusiv corpul silvic. Tăcerea aceasta, în special a corpului silvic, nu este explicabilă în deajuns numai prin cauzele tratate la începutul acestei lucrări. Pentru mine și pentru toată lumea cunoscătoare, această atitudine din partea unui corp — atât de aplicat către ideal și către binele public — într'o împrejurare,

care angaja o întreagă tradiție în gândirea și în acțiunea lui, rămâne o enigmă, a cărei deslegare nu se poate găsi de cât admițând că a trăit un fatal moment de uitare.

Totuși sper că acest moment, acel coșmar, va fi trecut înainte ca el să fi dat funestele urmări, ce putea să aibă.

Dar în ipoteza, că nu mai este nimic de făcut acum, ne întrebăm cum rămâne cu problema agrosilvică? Când se va mai putea rezolva, admițând că, în fine chiar de pe acum, toată lumea ar fi de acord în a constata necesitatea vitală a rezolvărei ei? Răspunsul nu poate fi altul decât că tocmai la sfârșitul cadastrărei și comasărei, de care a început să se vorbească azi, operațiuni cari vor dura nu știu câte decenii și vor cere sforțări, pe cari ni le putem închipui și greutăți, care adesea aproape nu se pot trece.

Prin urmare, în acest caz nenorocit, ce am făcut noi cu actuala reformă agrară? Intâi am aruncat rezolvarea problemei agrosilvice peste 70—80 sau chiar 100 ani.

Și al doilea, ne-am pus singuri în calea viitorului nostru greutăți enorme prin faptul că creem azi o stare de lucruri pe care o vom desface mâine cu sacrificii enorme, deși avem posibilitatea să statornicim azi pentru totdeauna și fără nici o cheltuială, aceiași stare de lucruri, pe care o vom stabili în viitor cu sacrificiile menționate.

Al treilea, amânând peste atâta amar de vreme rezolvirea problemei agrosilvice, ne vor fi creat prilej de a ne plânge încontinuu de variațiunea și minciuna recoltelor noastre agricole, suferind bineînțeles în acelaș timp și pagubele respective.

Acestea sunt consecințele realizărei în mod pripit și unilateral al unei mari reforme, pe care, dintr'o utilă reformă agrară, am redus-o la o simplă reformă socială de deplasare de drepturi de ici dincolo.

Cu toate acestea, după cum spusei, mai este o rază de speranță, rază, care va mai lumina câteva clipe și se va stinge apoi pentru totdeauna.

Clipele acestea nu sunt așa de mici, încât să nu putem profita de ele, dar nici așa de mari încât să stăm prea mult pe gânduri,

Care este raza de speranță și cât durează clipele?

Raza de speranță constă în faptul că suprafețele expro-

priate nu s'au parcelat încă; nici studiile de parcelare nu sunt întocmite. Va să zică, trăim încă clipele, când, în acelaş timp cu reforma agrară, putem să rezolvăm şi problema agrosilvică, dacă vrem.

Durata acestor clipe? Relativ foarte scurtă. Hotărârea, ce s'ar lua, nu calcă pragul anului 1924, fără o teamă puternică, că păşeşte în domeniul irealizărilor.

9. Să vedem acum şi ce s'ar putea opune realizărei reformei agrosilvice. Ne închipuim: argumente juridice; argumente bazate pe starea de spirit a populaţiei faţă de reforma proectată; argumente referitoare la posibilitatea afectărei împăduririlor şi în fine argumente economice.

Din punct de vedere de drept, s'ar putea ridica poate obiecţiunea, că măsura de a obliga pe proprietar să destineze pentru cultura forestieră o suprafaţă oarecare, este o vexare a liberului exerciţiu a dreptului de proprietate.

O asemenea obiecţiune nu are temei serios, căci ne întrebăm ce este regimul silvic altceva, decât obligaţiune de a te folosi de pădure, nu cum ai vrea şi ţi-ar conveni într'un moment dat, ci cum convine interesului tău permanent şi interesului general.

Absolut acelaş caz este şi cu obligaţiunea de a face pădure la câmpie. Se ridică agricultorului dreptul de a uza cum voeşte de o parte a suprafeţei de teren, ce-o stăpâneşte, obligându-l a nu o cultiva cum ar vrea şi cum i-ar conveni poate pentru un moment, ci într'un mod, care să satisfacă mai bine interesele lui permanente şi interesul general.

Diferenţa stă numai în natura scopului. La munte se supune regimului silvic o bucată de pământ cultivată cu pădure, pentru că altfel pământul nu produce nimic, iar la câmpie se supune regimului silvic o bucată de pământ, spre a fi acoperită cu pădure, pentru că fără aceasta restul terenului agricol produce nesigur şi insuficient.

Obligaţiunea aceasta nu este măcar o restricţiune, ci un postulat al doctrinei de solidaritate socială.

Motivele, ce s'ar sprijini pe starea de spirit a populaţiunei, faţă de această reformă sunt deasemenea inexistente.

Nu este idee, pe care, atât micul cât şi marele cultivator de pământuri să n'o îmbrăţişeze cu mai mulă căldură, ca aceea a înfiinţărei pădurilor la şes.

Ideia că pădurile îndulcesc clima şi că aduc chiar ploaia este mult mai vie în mintea cultivatorului de pământ, care o are prin tradiţie, decât a savantului, care cântăreşte şi iar cântăreşte punând pe taler deoparte şi de alta fel de fel de greutăţi, din cari câte odată iese ceva, iar altă dată nimic.

Dar chiar dacă n'ar avea în convingerea lor această idee, cultivatorii de pământ doresc pădurea pentru produsele ei lemnoase, de cari duc o lipsă cumplită şi de cari se resimte sănătatea, gospodăria şi agricultura lor.

De altfel nici când Statul nu a avut asupra populaţiei rurale ascendentul moral, pe care-l are azi. Populaţia rurală datorează statului situaţia materială excepţională, pe care o are. Oricât de multe şi puternice vor fi motivele, cari sprijină şi justifică reforma agrară, ea rămâne celpuţin în formă: o lege părtinitoare pentru 99 % din populaţiunea rurală. Şi când eu datorez cuiva situaţia mea, care este mai bună de cât putea s'o facă puterile mele, voiu primi cu resemnare obligaţiunea, ce mi-ar pune-o binefăcătorul meu, chiar dacă este în contra voinţei mele, dar nu şi în contra intereselor mele.

Societatea, Statul poate să zică azi ţăranilor: V'am dat pământ, v'am asigurat existenţa şi viitorul vostru. Un singur lucru vă cer: ca o parte din pământul, ce v'am dat, să-l cultivaţi cum cer eu, nu pentru mine, căci nu formulez nici o pretenţie asupra produselor, ci tot pentru voi, fiindcă numai aşa veţi folosi mai cu spor pământul, ce aţi dobândit.

Să vedem acum, dacă împăduririle proectate se pot face cu mijloacele, de cari dispune ţara. In această privinţă este de ajuns să amintesc, că Statul în 5 ani — dela 1890—1895 — a împădurit 3850 hectare în regiunea Bărăganelor, fără concursul obligator al populaţiunei, care este totdeodată destul de rară în această regiune. Ne putem închipui rapiditatea executărei acestui proect, când populaţiunea va fi obligată printr'o legiuire chibzuită şi extrem de severă, să participe la efectuarea lucrărilor.

Nu este momentul de a discuta principiile, după cari trebue să se organizeze serviciile, spre a se executa această grandioasă lucrare. Scopul nostru se reduce la contribuţiuni în vederea întocmirei legei, care să permită, ca odată cu aplicarea reformei agrare, să se delimiteze şi suprafeţele destinate domeniului

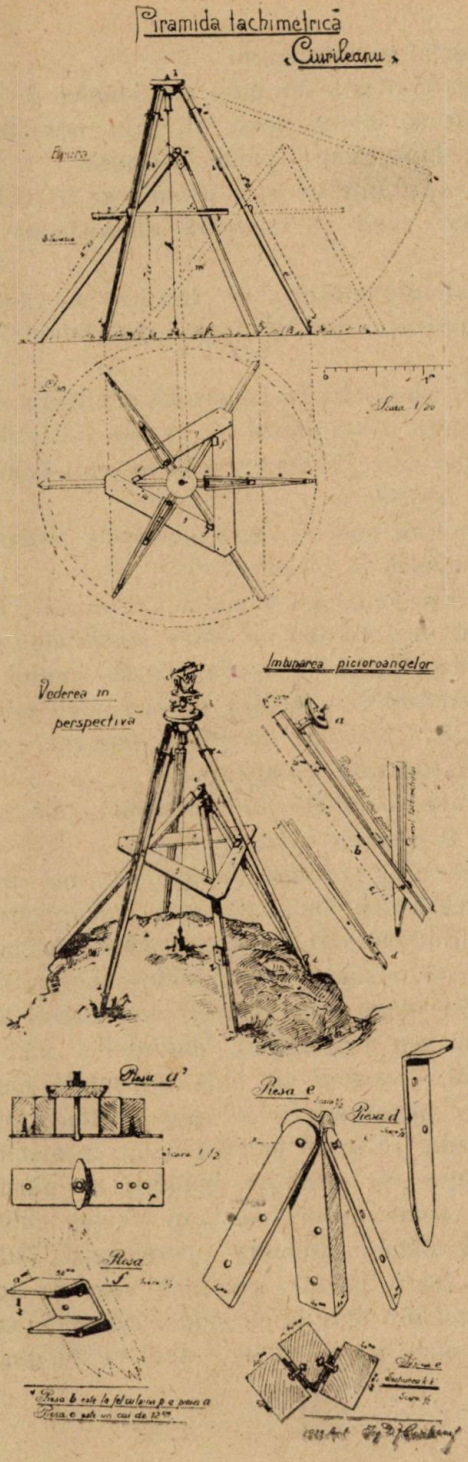

I. *Picioroangele* care se adaugă la picioarele tachimetrului sunt compuse de câte 2 şipci de brad, din cherestea, a 25/40 mm.—2.50 m. care sunt prinse prin piesele de fer *a*, *b*, *c* şi *d*, formând un unghiu între ele, între care se introduc picioarele tachimetrului, după cum arată figura la titlul „Imbinarea picioroangelor".

Piesa a, este o lamă de fer care leagă capetele lanteţilor prin câte 2 şuruburi sau cue de 5 cm., iar *cleştele de lemn* cu care e prevăzută se petrece printre cele două stiinghii ale picioarelor şi se pune în curmeziş spre a le fixa rigid de picioroange, fără *nici un şurub*.

Lama b, este simplă, prinsă cu 2 şurupuri de lanteţi la 70 cm. de piesa *a*, şi servă pentru a face sprijin piciorului, atunci când îl introducem ca în figură, cu ciocul sub cuiul *e*, şi-l apropiem puţin cam în silă apoi de cleştele din capăt *a*, In locul Lamei *b* se poate pune pur şi simplu *un cui* de 14 cm. care să treacă prin ambele stinghii ce compun piciorongul.

Piesa d, fixează vârful piciorongului:

II. *Piramida operatorului* este formată din 3 lanteți de brad de 40/60$^{mm.}$ – 2.50 m. care se înbină între ei, prin articulațiile *piesei e*, făcută din fer, după cum se vede în figură.

Cu 8 cue a 7 cm. răsfrânte această piesă *e* se fixează de capetele lanteților, chiar când se cumpără cheresteaua din depozit.

La 85 cm. de articulațiile piesei *e* se fixează de fiecare picior prin câte 2 șurupuri sau cue de 7 cm. răsfrânte *consolele de fier*, f.

Cele 3 picioare ale piramidei operatorului, desfăcute convenabil, permit introducerea peste vârful ei, a *trianghiului* rigid, format din 3 scânduri de câte 25/200$^{mm.}$ 1.50 m. cari compun platforma pe care șade operatorul.

In unghiurile lui se trag apoi pe rând picioarele piramidei așa în cât să se înțepenească în *în consolele f*.

In felul acesta în mai puțin ca 1 minut *s'a montat fără nici un șurup*, piramida operatorului, a cărei stabilitate este perfectă, datorită bazei de sprijin ce o are, și sistemului cu triunghiul. Greutatea operatorului o fixează și mai solid pe pământul de orice suprafață, chiar pe movilele țuguiate, cum arată exemplul din figură, datorită triunghiului.

Epura din figură arată în detaliu, cu dimensiuni reale, cele 2 vederi ale piramidelor în plan și elevație.

Montarea celor 2 piramide se face, după cum arată desenul, și anume: Se montează mai întâi piramida tachimetrului *fără el*, servindu-ne de firul cu *plumb*, care se mânuește destul de ușor datorită faptului că mișcând mult picioroangele, firul abea se deplasează. — Se aduce prin mișcări succesive, firul exact pe gaura semnalului sau a țărușului, bineînțeles plăcuța pe care va sta tachimetrul rămânând cât mai orizontală. După aceea se înțepenesc bine picioroangele și apoi se ridică unul din picioroange în felul cum se arată punctat în fig. însemnând locul unde a avut înțepătura lui printr'un bulgăre de pământ sau pietricică, pentru a'l repune apoi exact în acelaș culcuș

Având deja montată alături piramida operatorului lângă cealaltă a instrumentului într'o poziție simetrică față de unul din picioare iar piciorongul din dreptul piramidei ridicat în sus. se introduce prin târârea numai a unui picior,—acel ce se găsea

lângă piciorongul ridicat — piramida operatorului sub cealaltă, până ce lăsând iar piciorongul în jos în culcușul lui dinainte, să rămâe piramida sub cealaltă a instrumentalui fără să o atingă nici pe ea dar mai ales ca vârful ei să n'atingă firul plumb.

Se mai fac apoi mici potriviri ale picioareler așa în cât platforma triunghiulară să n'atingă nicăiri vre-un piciorong.

Folosind apoi consola *g* ne puiem urca pe platformă fără a solicita ajutorul cuiva. Înșurupăm apoi instrumentul pe care îl calăm apoi ca și dela pământ. Se fac apoi vizările staționând întotdeauna pe unghiul platformei dintre două picioarange pentru toate vizările cuprinse în direcțiile acestui unghiu, citirile la cele două microscoape făcându-le pe cât posibil fără a ne deplasa decât capul deasupra instrumentului.

Pentru acest scop s'a aranjat ca operatorul să fie ceva mai sus față de aparat, de cum este la pământ. Rotirea în jurul instrumentului se face pășind cu grijă peste piciorong fără a-l atinge, nestaționând însă niciodată cum am spus în dreptul lui.

La această pășire ne ajutăm sau ținând mâinile de vârful piramidei operatorului sau sprijinindu-ne afară pe un lanțet de 2—3 m. ce ni-l ține la îndemână un lucrător de jos și de care de obicei se leagă și o umbrelă mică (de cele de ploaie) cu care ne ține umbră aparatului.

Observațiuni asupra construirei piramidei

De oarece lemnăria acestor piramide are dimensiuni (2.50 m.) ce n'ar îngădui transportul ei comod pe C. F. R. am socotit ca *piese necesare numai pe cele de fier*, care să fie transportate alături de celelalte instrumente ale operatorului. Lemnăria se va cumpăra din nou ori de câte ori la o nouă moșie se cumpără cherestelaua semnalelor de triangulație. Instrucțiunea de față va înlesni construirea piramidelor în cel mult două ore chiar în depozitul de cherestea.

Iată inventarul ambelor feluri de piese :

Trusa pieselor de fier

3 piese *a* cu buloanele și cleștele lor de lemn + 6 cue de 5 cm.

3 piese *b* = 3 cue à 14 cm. lungime

3 piese *c* = 3 cue à 12 cm. lungime

3 piese *d* = 3 pinteni cu 6 cue à 7 cm.

1 piesă *e* = mănunchiul celor 3 lame articulate + 8 cue a 7 cm.

3 piese *f* = 3 suporţi cu 6 cue à 7 cm.

5 piese *g* = 3 consoale de urcare pe pe platformă cu 6 cue à 7 cm.

Plus 6 cue à 7 cm. câte 2 de fiecare piciorong + 9 cue de 7 cm. pentru triumf.

Adică în total *11 piese distincte de fier*, împreună cu 3 cue à 14 + 3 cue à 12 cm. + 41 cue à 7 cm. + 6 cue à 5 cm.

Lemnăria ce se cumpără dela cherestea

6 şipci de brad 25/40 mm sau 25/50 2 m 50.

3 lanteţi de brad 40/60 mm 2 m 50 cari pot fi şi de 60/80 mm pentru operatorii mai grei.

1 scândură de brad de 4 m 50 à 25/200 mm care se taie în 3 părţi à câte 1 m 50, ce compun triunghiul de platformă.

In total lemnăria cubează 44.3 dmc. şi costă circa 88,60 lei.

Modul de construcţie

Construcţia se poate vedea în desenele alăturate şi anume:

I. *Construcţia unui piciorong* din cele 3.

Se pun alături două şipci à 25/40 pe lăţimea de 5 cm. şi se bat prin ambele următoarele cue începând dela capătul destinat ca vârf: 1 cui à 7 cm. la 20 cm. de vârf, altul de 7 cm. la 80 cm. Ambele cue se resfrâng dincolo. Se prinde apoi cu 2 cue à 7 cm., în capătul şipcilor şi pe faţa destinată ca exterioară a lor, piesa *d*, cu câte un cui în fiece şipcă, aşa că să rămâe vârful de fier cu 6 cm. afară.

Apoi căscându-se capetele rămase libere ale celor 2 şipci se introduce între ele un picior dela tripiedul aparatului (Sistem Starke, Hildebrand, Morin etc). astfel ca pintenul pedalei lui să se găsească la 150 de vârful considerat, iar faţa interioară a lui să se aştearnă pe linia muchiilor destinate ca interioare la viitorul piciorong.

Se însemnează astfel cu creionul locul şi adâncimea unde va trebui bătut cuiul de 12 cm. ce constitue piesa *c* descrisă, precum se măsoară cu o bentiţă de hârtie şi ce căscătură vor avea şipcile în dreptul acestui cui.

Se trage apoi cu creionul o linie peste şipci la 1 m 80 şi se ia şi căscătura lor în dreptul ei, acesta fiind locul unde va trebui să fie bătut cuiul ce constitue piesa *b* descrisă.

Se notează şi căscătura dela capătul şipcilor având îmbucat între ele piciorul aparatului.

După aceste însemnări cu creionul se scoate piciorul dintre şipci şi se bat cuele: *a)* cuiul *c* de 12 cm., la locul însemnat (150) adică unde fuses subţioara pintenului piciorului, obişnuit la 2 cm., adâncime dinspre partea exterioară din cei 5 cm., din lăţimea şipcilor. Bătaia trebue făcută având picioarele căscate cu ajutorul unei bucăţi de lemn, de o grosime cât să dea căscătura insemnată în dreptul lui *c)*; *b)*. Cuiul de 14 cm., se bate la locul însemnat (1.80) şi 15 mm. dinspre partea inferioară şi având căscate şipcile tot cu un lemn, însă de grosimea căscăturei însemnate la *b*.

c) Piesa *a* se prinde de faţa interioară a şipcilor la capătul lor, lăsând şipcile la distanţa căscăturii însemnate, distanţa variată după sistemul piciorului. In acest scop lama de fer *a* are la un capăt 3 găuri, a folosi pe aceea ce lasă şipcilor căscătura însemnată la capătul lor.

Lama *a* se prinde de şipci cu cuele de 5 cm., bătute cu grije de a nu le crăpa, în care scop e bine ca cuele să fie ciocănite puţin în vârf spre al teşi puţin. Vârfut bontit la cue, înlătura crăparea, de oarece el rupe fibrele lemnului fără a le împinge în lături.

Cu aceasta piciorangul e gata. Se tac la fel şi celalalte două.

Montarea piciorangelor s'a descris când sau descris piesele şi se lămureşte mai bine pe figură.

Se menţionează că piciorangele se pot transporta de la o staţie la alta fără a le demonta de pe picioare. Pentru aceasta e nevoe ca, odată pentru totdeauna, când se construesc piciorangele să li se tae cu dalta la un ferar prisosul *lamei* a, atunci când s'a folosit la fixarea ei de şipci, găurile interioare din cele 3 rezervă de o parte. Aceste prisosuri pot împiedica la unele sisteme de tripied, mai ales la Starke, lipirea picioarelor lor într'un mănuchiu portativ.

II. *Consirucţia piramidei operatorului*, s'a descris odată cu piesele. Recapitulăm :

Se fixează cu cue de 7 cm., de fiecare din cele trei ramuri ale piesei *e* capetele lanteţilor de 40/60 — 250, aşezându-le cum arată secţiunea K K' din fig. Unghiul lamei din mijloc poate fi şi drept, în cazul acesta el va rămâne înspre interiorul piramidei când se desfac picioarele ei. Jocul de 5 mm., ce-l au articulaţiile lamelor permit aşezarea picioarelor la unghiurile necesare de 66 *c* pretins de triunghiul echilateral al platformei. Se fixează apoi la 85 cm., de vârf consolele *f*, aşa că pe fiece faţă a piramidei să fie câte o consolă în piciorul ce rămâne în dreapta când privim acea faţă (vezi fig.).

Se mai prind apoi cu cue consolele cele mici *q* cari pot fi de lemn ca în fig. sau de fier aşa ca să revină la 70 cm. de la capătul din pământ a fiecărui picior. Pe el se pune piciorul când ne suim pe piramidă, menţionând că nu e nevoe ca în timpul suirei aceasta să fie ţinută de nici un om, fiind foarte stabilă.

Construcţia platformei triunghiulare se face aşezând pe pământ cele 3 scânduri a 1,50 cu capetele înpletite ca în figuraa 2-a, aşa în cât latura interioară a triunghiului să fie de 96 cm (adică se lasă câte 27 cm din fiece cap al scândurilor). Se bat apoi câte 3 cue, ca în fig. . . , la fiece triunghiu şi resfrânte pe dinăuntru, avem gata triunghiul rigid al platformei. Montarea s'a spus că se face introducându-l pe deasupra piramidei lanteţilor, fără grija ca anume colţ ai ei să se sprijine pe anume lanteţ.

Se menţionează că în timpul transportului pe câmp cu căruţa triunghiul rigid departe de a fi incomod este tolosit ca bancă de şezut, sprijinit pe marginile căruţei. Totuşi pentru a-l transporta şi pe C. F. R. pentru cine vrea să-l păstreze, ceeace nu recomandăm, se poate face demontabil având în loc de cue buloane cu piuliţe, din care unul la fiece colţ poate fi fixat, ca în jurul lui să se rotească scândurile, cari astfel se strâng în felul metrului de buzunar.

D. I. Ciurileanu

Virgiliu Berariu

Inginer-Inspector Silvic

Abia întors acasă de la acea frumoasă manifestare a Societăţei „Progresul Silvic" dela 14 Iunie a. c. după o scurtă suferinţă, de abia de câteva ceasuri, la 18 Iunie a. c. a încetat din viaţă inginerul Inspector silvic *Virgil Berariu*, de la Regiunea silvică Lipova.

Moartea l'a prins la datorie pe acest harnic şi conştiincios funcţionar, care dela 1919 de când a trecut în serviciul silvic al Statului din Transilvania, pare că voia să dea dovadă colegilor săi, că numai graţie unei vitrege fatalităţi i s'a atribuit în viaţa sa de inginer silvic un nume şi caracter cu totul altul, decât acel pe care l'ar fi meritat.

S'a născut la 1865 în comuna Dumbrăviţa, judeţul Timiş din părinţi dascăli. Şi-a făcut studiile în liceul românesc din Braşov, iar silvicultura la Academia dela Şemniţi.

Intrat în serviciul silvic al Statului unguresc, a muncit cu multă dragoste de pădure şi specialitate timp de aproape 4 ani la întocmirea menajamentelor şi ridicarea în plan a pădurilor Statului din regiunile Făgăraşului, Gurghîului şi Mnnţii apuseni, dând dovadă de o neîntrecută capacitate de lucru şi multă pricepere.

Dar, neputându-se împăca cu tratamentul vitreg al şovinismului unguresc şi împins de dragostea de neam, fiind ferm convins că desrobirea nu poate porni decât dela fraţii liberi ai României, în 1893 a trecut Carpaţii convins că numai lucrând pentru prosperarea fraţilor liberi va putea contribui la întărirea şi mărirea neamului său.

Primit în Corpul silvic al Statului, a funcţionat ca şef de ocol la mai multe ocoale achitându-se cu conştiinţiositate de datoriile serviciuiui.

A fost om cu cultură generală şi pricepere în toate ramurile specialităţii silvice şi a consiliat şi iniţiat pe mulţi din silvicultorii generaţiilor tinere în lucrările de specialitate, în a căror memorie va trăi încă multă vreme.

Om cu spirit comercial bine desvoltat în activitatea sa de inginer silvic specialist are meritul de a fi încercat ani de-a rândul a face şi pe antreprenorul demonstrând, că inginerul silvic român poate fi nu numai bun funcţionar ci şi antreprenor şi liber profesionist.

Inmormântarea a avut loc la 20 Iunie în cimitirul din comuna Păuliș, vecină cu localitatea Lipova, unde defunctul și-a petrecut viața de copil în casa părintească;

Serviciul divin s'a oficiat în biserica din Lipova de către 3 preoți locali în asistența unui numeros public de intelectuali și țărani din localitățile Lipova și Păuliș. Cortegiul s'a format din întreaga asistență de intelectuali și țărani, care au urmat carul mortuar parte pe jos, parte cu trăsuri până la locul de veci. Răspunsurile la serviciul divin le-a dat corul de intelectuali din Lipova, iar în decursul cortegiului și la mormânt corul de țărani din comuna Păuliș, ambele conduse foarte bine de harnicii dascăli din localitate și cărora Corpul inginerilor silvici le mulțumește pe această cale.

La înmormântare au participat Casa Pădurilor și Societetea Progresul Silvic reprezentate prin inginerii silvici I. Comaniciu și D. Tomuța din administrația centrală, apoi A. Munteanu, N. Dănilă, I. Lagler, V. Popovici, Gh. Novac, L. Băcilă, I. Pavalache, F. Tompa, Pandrea. A. Stresa, S. Tișa. Economu. C. Molnar și alți câțiva cari au depus coroane pe sicriul său.

Au mai participat D-l A. Hodagiu contabilul șef al Regiunei și toți ceilalți funcționari civili ai Regiunei Lipova apoi oficianții silvici, brigadierii și pădurarii, cari asemenea au depus frumoase coroane pe sicriul său.

A vorbit în numele Casei Pădurilor D-l I. Comaniciu, subadministratorul Casei Pădutilor, relevând în puține cuvinte pline de recunoștință meritele defunctului, iar în numele Corpului inginerilor silvici D-l Pavalache șeful ocolului silvic Păuliș.

Societatea „Progresul Silvic" încearcă cu acesta încă pierdere din garda membrilor săi mai bătrâni și care era încă util pe asemenea vremuri de unificare sufletească, ca unul ce era autohton din Transilvania.

* * *

Soc. „Progresul Silvic" va păstra neștearsă din amintire, ultimul său gest, când Joi 14 Iunie venise la Țigănești (Ilfov) pentru ca împreună cu alți frați ardeleni, să ia parte la acea frumoasă manifestare a Soc. „Progresul Silvic" față de Președintele ei, într'un cerc intim de colegi. S'a exprimat a tfel:

Deși am fost cam nefericit până acum în corp, totuși azi mă simt mai mândru ca ori când, căci văd cu ochii și simț cu inima că ceia ce au dorit și luptat de de:enii atâtea generații, s'au realizat pe de a întregul!

Parcă i-a fost dat, să simtă și el o clipă din acea cupă a fericirei a unui corp care azi s'a emancipat complect, pentru ca numai după 4 zile, să plece dintre noi, și să ducă el cea dintâi veste a celor mulți dintre ai noștri care sunt în Ceruri, că corpul silvic și Școală și-au câștigat dreptul la o viață, pe care au visat-o și interpretat-o atâția și atâția înaintași.

M. P. Florescu
Inginer șef silvic
Secretarul Soc. „Progresul Silvic"

O NOUA ORIENTARE

spre naționalizare și comercializare a pădurilor Eforiei Spitalelor Civile, Sf. Spiridon și alte așezăminte de utilitate publică

Pentru o mai justă valorificare și comercializare a pădurilor a diferitelor instituțiuni de binefacere, guvernul actual, prin legea de mai jos, a stabilit normele generale pentru asociațiile de exploatarea de păduri, în semnul ca aceste instituții să fie mai interesate în realizarea justă a veniturilor, din cauza jocului nostru valutar, atât de dezastros intereselor reale a acestor instituții.

Aceasta e un prim pas spre naționalizare a pădurilor noastre, și o speranță pentru o mai bună și rațională gospodărie silvică.

Acesta a fost una din problemele ce veșnic s'au vulgarisat prin presă și lucrări de specialiști silvici și constitue azi un succes pentru acei din luptătorii, care au atras la timp atenția în mod energic publicului și guvernului în special, atunci când pădurile Eforiei mai anii trecuți erau să fie cedate unui consorțiu străin, iar cele ale Eforiei Sf. Spiridon din Moldova erau date la licitație spre exploatare în mare majoritate străinilor.

Prin aceasta s'a făcut un pas din programul întrevăzut de noi și sperăm că și Statul va veni în curând cu o lege la fel pentru pădurile sale. Facem loc acestei legi, spre e se lua cunoștință de toți economiștii și specialiștii noștri.

M. P. Florescu

Ministerul Sănătății Publice, al Muncii și Ocrotirilor Sociale

FERDINAND I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României,

La toți de față și viitori, sănătate:

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat la departamentul Sănătății publice, al muncii și ocrotirilor sociale sub No. 3142 din 1923,

Am decretat și decretăm:

Corpurile legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ceeace urmează:

LEGE

pentru

autorizarea Eforiei Spitalelor Civile din București, epitropia generală a spitalelor și ospiciilor Casei Sf. Spiridon din Iași și toate stabilimentele de utilitate publică ale căror bugete se votează de Adunarea deputaților, de a exploata în asociație cu județele, comunele, cooperativele sătești, orășenești și particularii, pădurile de pe proprietățile lor.

Art. 1. — Eforia Spitalelor Civile din București, epitropia generala a spitalelor și ospiciilor Casei Sf. Spiridon din Iași și toate stabilimentele de utilitate publică, ale căror bugete se votează de Adunarea deputaților, județele, comunele urbane și rurale, sunt autorizate a constitui între ele sau cu cooperative sătești și orășenești de credit, producție și consum sau cu particularii, societăți anonime sau sub formă anonimă, societăți în comandită, asociațiuni și orice fel de societăți în genere, pentru punerea în valoare sau exploatare a bunurilor mobile și imobile, ce le aparțin în condițiunile ce se vor stabili în fiecare caz printr'un jurnal al consiliului de miniștri.

In caz când societățile se vor constitui cu participarea particularilor, capitalul se va acoperi prin subscriere publică și acțiunile societății vor fi nominative.

Art. 2. — Pentru realizarea acestui scop, cooperativele sătești și orășenești de orice natură își vor putea mări capitalul până la suma necesară participării și exploatării, iar acțiunile sau părțile de asociație cari li se vor cuveni le vor putea înstrăina de bună voie.

Art. 3. — Dispozițiunile din orice legi, decrete-legi, decrete sau regulamente contrarii dispozițiunilor de mai sus, sunt și rămân abrogate.

Această lege s'a votat de Adunarea deputaţilor în şedinţa dela 9 Mai anul 1923 şi s'a adoptat de *una sută zece* voturi contra două.

Vice-preşedinte, *L. Mrejeriu*
(L. S. A. D.)

Secretar, Dr. Gheorghe Gârda

Această lege s'a votat de Senat în şedinţa dela 11 Mai anul 1923 şi s'a adoptat cu majoritate de *cincizeci şi nouă* voturi, contra *unu*.

Vice-preşedinte, *Dr. N. Popovici*
(L. S. S.)

Secretar, Dr. Hasnaş

Promulgăm acestă lege şi ordonăm ca ea să fie învestită cu sigiliul Statului şi publicată în *Monitorul Oficial*.

Dat în Bucureşti, la 26 Mai 1923.

(L. S. St.) FERDINAND

Ministrul sănătăţii publice,
al muncii şi ocrotirilor sociale
G. G. Mârzescu

Ministrul justiţiei
Ioan T. Florescu

DIN LITERATURA STRAINA

După ziarul francez „*L'oeuvre*“ No. 2807 de Vineri 8 Iunie 1923

Pădurile noastre coloniale

de Pierre Mille

Africa occidentală franceză, Africa equatorială, Cameronul şi Indo-China ar pntea şi ar trebui chiar să acopere necesităţile metropolei atât în ce priveşte lemnul pentru mobile, lemnul de construcţie cât şi travesele. »Reservele« colonilor noastre sunt enorme. Ştiinţificeşte proba a fost făcută de specialişti eminenţi ca Auguste Chevalier cât şi de experienţele dela Jardin de Noge t. Singura dificultate practică a exploatăţionei—dispersiunea, împrăştierea esenţelor, care nu se prezintă ca în Franţa grupate fiecare pe un loc de ex. aci stejar, dincolo fag, în alt loc bradul, ci amestecate la un loc—nu pare a fi de neînlăturat. Cu toate acestea nu s'a făcut nimic sau

aproape nimic cu toate lăudabilele eforturi. O singură dovadă este suficientă: *Ministerul repiunilor eliberate ceruse coloniilor noastre 60.000 metri cubi lemn de lucru* (construcție) *și acestea s'au văzut în imposibilitate de a-l livra în condițiunile impuse.*

Și anume iată de ce: pe deoparte consumatorul dorește să cunoască produsul ce cumpără, să fie sigur și să știe că acesta este totdeauna disponibil; pe de altă parte, producătorul vrea să aibă siguranța că marfa sa să fie în cea mai mare parte regulată chiar dela îmbarcare. — Aceste exigențe sunt contradictalorii. — Aproape toate înțelegerile (convențiunile) directe dintre producătorii forestieri și comercianții importatori sau intermediarii, au eșuat. Resultatul este următorul: *Franța continuă a cumpăra lemnul, de care are nevoie, din străinătate, în special din Scandinavia, și perde, din cauza schimbului anual, sume enorme.*

Deci, pentru moment, pădurile noastre coloniale, constitue o bogăție (moartă) care doarme aproape neexploatată. Există oare vre-un mijloc de remediere?

Congresul forestier, care s'a ținut la expoziția din Marsilia, a preconizat ideia instituirei unui oficiu central al pădurilor coloniale, în care s'ar găsi reuniți membri ai Administrației Coloniale explotatori forestieri și consumatori. Acest oficiu ar fi subvenționat de guvern, iar el la rândul său ar subvenționa controlând centrele și piețele ce ar creia, — pentru moment — la Marsilia, Bordeaux, Havre Nantes și Paris. Este ceiace s'a făcut deja pentru oficiul de locuințe ieftine, Băncile populare, Asociațiunile de credit Agricol, etc.

Aceste centre ar practica acontarea mărfurilor la explotatorii coloniali, ar grupa și repartiza esențele importate, ar face cunoscută utilizarea ar scădea prețul transportului prin procedee de centralizare. Acestea s'ar pune în legătură cu marile organizațiuni sindicaliste ca: organizația construcțiunilor și antreprizele generale de lucrări publice, marile societăți de exploatări forestiere, și guvermintele coloniale asigurându-și concursul marelor stabilimente de credit și al parlamentului.

Congresul forestier din Marsilia a remis o cerere în acest sens ministerului coloniilor.

In rezumat, industria forestieră colonială trebuește creiată în întregime. Pentru a o creia, Congresul declară că este indispensabil concursul financiar al Statului, sau cel puțin garanția acestuia. Eu presupun că dacă ar fi singur și liber în mișcările sale (acțiunile

sale), acest concurs sau această garanție ar fi dată de ministerul coloniilor. Dar este vorba de credite, care trebuesc solicitate dela Parlament.

Parlamentul se lasă tras de urechi, de câte ori i se cere bani. A dat bani pentru Băncile Populare, pentru oficiul locuințelor ieftine pentru că aici erau interesați alegătorii, dar în colonii — sau cel puțin în coloniile forestiere—nu sunt alegători. Aceasta este deja o diferență.

Apoi mai este încă ceva, ceiace ce nu se va spune Parlamentului, dar care fără îndoială va fi motivul tacit al lipsei sale de bună voință : antagonismul surd, dar foarte aspru, interesul care nu există aproape de loc, sau care dacă există este atât de slab încât se confundă cu interesul general, și interesul privat care nu există.

Aceste interese sunt acelea ale comercianților actuali forestieri cu străinătatea și pentru o mică parte a forestierilor francezi. La fel cu un personaj a lui Midi care spnnea: „Eu vreau bine înțeles să se vorbească de reforme, dar nu voiesc ca ele să se facă". Acest comerț dorește să se vorbească de resursele pădurilor noastre coloniale și de posibilitatea exploatărei lor, în sensul ca să reducă în o bună măsură exigențele producătorilor francezi și străini, dar nu ține afară din cale a realisa această amenințare. Căci nu ar fi intermediarii și negustorii actuali, care ar beneficia de această punere în exploatare, ci alții probabil. Deci aceștia vor spune foarte dulce : este bine și așa, nu este presant, proectul nu este încă la punct, și astfel nu se va face nimic.

D-v. mă veți întreba peutru ce vând fitilul ? Toçmai pentru a-l vinde! Eu arunc o piatră în baltă, la rațe, și sper că în curând se va găsi un scufundător, chiar în sânul Parlamentului, care va scoate piatra, pentru a o arunca din nou.

Traducere de
M. P. Florescu

Informaţiuni

Se publică — spre cunoştinţa generală — că în ziua de 10 Septembrie a. c. şi următoarele se va ţine, la şcoala de brigadieri silvici din Gurghiu, jud. Mureş Turda şi din Temişoara (Cassa Verde), examenele prescrise pentru Serviciul Silvic şi de vânat.

Vor fi admişi la acest examen toţi aceia, cari pot dovedi cu acte audentice că:

1 au împlinit vârsta de 19 aui:

2 au purtare bună;

3 au absolvit cel puţin 4 clase primare;

4 au practică mai îndelungată şi anume:

a) Dela absolvenţii vre-unei şcoale de Brigadieri Silvici se cere un an de practică;

b) Dela aceia, cari nu au făcut cursul unei Şcoale de Brigadieri Silvici, se pretinde practică de cel puţin trei ani.

Practica trebue dovedită cu certificatul eliberat de proprietarul sau administratorul pădurei, la care şi-a făcut candidatul practica. Acest certificat va fi eliberat de Şeful acelei Regiuni Silvice, în a cărei competinţă cade controlul acelei păduri particulare.

Cei admişi la examen, înainte de a fi examinaţi, vor plăti la Cassieria Şcoalei, ca taxă de examen, 150 lei (una sută cinci zeci lei).

Cererile referitoare, înzestrate cu toate documentele sus amintite, se vor înainta până la 20 August a. c. la Direcţiunea Şcoalei de Brigadieri Silvici din Gurghin, jud. Mureş Turda sau din Temişoara (Cassa Verde), de care petiţionarul e mai aproape, pentru a depune examenul.

Administraţia Cassei Pădurilor

* * *

Domnii Ingineri, cari s'au înscris pentru cursul de Estimaţie Forestieră a d-lui Prof. V. Stinghe, sunt încunoştinţaţi că acest curs apare *tipărit* la jumătatea lunei Sept. a. c., când îl vor primi prin rambursarea diferenţelor

dela sumele, ce s'au primit ca acont. Cine mai doreşte obţinerea cursului, se va adresa studentului *I. Dragomir* com. Grozeşti-Oituz, jud. Bacău sau d-lui *P. Istrati* la Revistă.

* * *

Fiindcă foarte mulţi din abonaţii Revistei sunt în urmă cu plata abonamentului şi fiindcă fondurile pentru acoperirea cheltuelilor cu redactarea Revistei se micşorează din ce în ce, rugăm pe d. d. abonaţi a-şi achita cât mai curând abonamentele, spre a fi la curent.

* * *

Studenţiii Secţiei Silvice a Şcoalei Politechnice ar dori să tipărească, în cursul verei curente, un curs de botanică forestieră, cu planşe în text şi în condiţiuni technice bune. Pentru aceasta se reînvoieşte înştiinţarea către d-nii Ingineri, ca să comunice d-lui *P. Istrati*, la Revistă, printr'o carte poştală, adesiunea d-lor şi numărul de exemplare, pe care-l pot plasa (bănci, coop., proprietari, etc).

Preţul se va stabili ulterior şi va fi publicat în revistă. Cursul preparator şi cu fasciculele se pot trimite cu începere dela 1 Octombrie 1923. Pentru cursul legat termenul este la finele anului şcolar viitor.

Această publicaţiune va fi urmată de aceia a cursurilor de Mineralogie, Geologie, Entomologie şi Zologie forestieră.

Rugăm pe d-nii subscriptori a ne trimite adesiunile cât mai neîntârziat, spre o şti pe câte exemplare să contăm.

Comitetul

* * *

Congresul *A. G. I. R.* va avea loc, anul acesta, la Cernăuţi în zilele de 23, 24, 25 şi 26 Septembre, a. c. Toate adesiunile se vor trimite pe adresa : *Asociaţia generală a Inginerilor din România* Bucureşti, str. Episcopiei 2 etaj, pentru a se trimite astfel — din timp, acelora cari ar dori să ia parte, toate formalităţile de drum, etc. Se va interveni la *Cassa Pădurilor*, pentru a se aproba concediu pe aceste zile.

* * *

Conform deciziunei Consiliului de Administraţie a Soc. *„Progresul Silvic“*, se stabilise — în principiu — ca congresul Inginerilor Silvici să se ţină la Chişinău în zilele de 27, 28, 29 şi 30 Septembrie a. c.

Or, cum — pe de oparte — tot în aceiaşi localitate şi tot în aceleaşi zile, este fixat congresul Partidului Poporului (General Averescu), ar fi foarte greu pentru cetăţenii Chişinăului, de a găzdui un prea mare număr de persoane, iar — pe de altă parte — şi congresul *A. G. I R.* este fixat la o prea mică distanţă de timp de congresul nostru, cum şi datorită faptului că în ziua de 26 Septembrie a. c. — probabil — d-l Ministru al Domeniilor şi Preşedintele Soc. „Progresul Silvic“ va fi delegat de guvern să predea — la faţa locului — terenul din Ardeal, acordat de Ţară generalului Berthelot, se aşteaptă, pe ziua de 14 Septembrie, venirea în ţară a d-lui Preşedinte —(actualmente în concediul în străinătate) — spre a fixa o nouă dată şi definitivă a congresului silvic dela Chişinău.

Despre aceasta vom anunţa imediat pe membrii Soc. *„Progresul Silvic“*

Secretariatul

* * *

Pentru admiterea în anul I în Şcoala Superioară de Silvicultură din Bucureşti şi în vederea trecerei ei pe 1 Octombrie a. c. ca o secţie la Şcoala Politechnică din Bucureşti, se publică — spre cunoştinţa celor interesaţi — că se va ţine concurs în ziua de 10 Noembre a. c. şi următoarele în localul Şcoalei Politechnice, Calea Griviţei No. 132.

Concursul se va ţine în conformitate cu condiţiunile de admitere în Şcoala Politechnică din Bucureşti, publicate în Monitorul Oficial No. 102 din 10 August 1921. Durata cursurilor este de 4 ani Candidaţii trebue să înainteze cererele şi actele necesare până în ziua de 20 Octombrie la Direcţiunea Şcoalei Superioare de Silvicultură din Calea Victoriei No. 102.

Pentru anul I-iu vor fi admişi 30 bursieri.

Cassa Pădurilor

* * *

In zilele de 31 August şi 1 Septembre a. c. se va ţine la Bratislava în sala de serbări a palatului ministerului pentru Slovacia „conferinţa internaţională a lemnului“ în urma iniţiativei Bursei şi a Camerei de comerciu din Bratislava.

Invitaţiile, cari poartă data de 17 August a. c., sunt făcute de Uniunea slovacă a producătorilor şi comercianţilor de lemne „Carpathia“, dimpreună cu comitetul de organizaţie al acestei conferinţe prin legaţiunea republicei cecoslovace, secţiunea comercială din Bucureşti.

Deşi aceste invitaţii au sosit cam târziu, totuşi ar fi de dorit, ca toţi adresanţii să fie următori amabilei atenţiuni din partea însărcinatului de afaceri al legaţiunei ţării aliate, care stă în fruntea naţiunilor cu o cultură raţională de păduri şi o industrie lemnoasă prosperă.

O dare de seamă se va publica cu plăcere în coloanele acestei reviste, despre cele discutate la menţionata conferinţă.

P. A.

Licitaţie Publică

Pentru furnizarea de materiale rulante aranjamente pentru calea ferată forestieră din Valea Bistriţei.

In ziua de 11 Octombrie 1923 la ora 12 a. m. se va ţine la Regiunea Silvică Bistriţa, jud. Bistriţa Năsăud licitaţie publică cu oferte închise, pentru furnizarea următoarelor materiale necesare căii ferate forestiere cu o lungime de 0.76 m., din Valea Bistriţei:

1. 1 (una) locomotivă cu aburi cu greutate de 18 tone în acţiune, cu 4 osii cuplate, având 9 H. P.;

2. 24 (douăzeci şi patru) vagonete (trucuri) de fier şi oţel cu 2 osii, cu frână de mână, cu capacitate de încărcare de 60 tone pentru transportat buşteni;

3. 24 (două zeci şi patru) vagonete de fier şi oţel cu 2 osii, fără frână, cu capacitate de încărcare 60 tone pentru buşteni;

4. 4 (patru) vagoane acoperite de bagaj, G./S. cu 4 osii şi 12 tone capacitate de încărcare;

5. 6 (şase) vagonete de transportat lemne de foc, cu 4 osii, capacitate de încărcare 12 tone, cu frână;

6. 4 (patru) vagonete cu ladă de transportat pietriş;

7. 4 (patru) vagonete cu pod pentru întreţinerea liniei;

8. 2 (două) elevatoare cu capră pentru ridicarea locomotivei.

Ofertele se vor înainta separat pentru fiecare categorie. Se pot oferi şi materiale rulante întrebuinţate.

Imprimatele ofertei, condiţiunile de licitaţie, furnizare şi transport, precum şi scrisoarea de învoială se pot procura contra sumei de 30 lei dela Regiunea silvică Bistriţa.

Regiunea Silvică

FERDINAND I-iu

Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa Naţională

Rege al Românei

La toţi de faţă şi viitori sănătate.

Asupra raportului Ministrului Nostru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturei şi Domeniilor Nr. 39.243 din 31 Iulie 1923.

Am decretat şi decretăm

Art. 1. — Se fac următoarele înaintări în Corpul silvic al Statului.

La gradul de *inginer inspector general silvic*, pe 1 April 1923, d-nii ingineri inspectori silvici Cl. I.: C. R. Rădulescu şi V. Boeru bugetari şi d-nii Emil Mihalescu şi d-nul I. Borş în mod onorific.

La gradul de *inginer inspector Cl. II*, pe 1 April 1923, d-nii ingineri şefi Cl. I: Paul Maxim Leneş, I. Coşei, Al. Popescu, Leon C. Vasiliu, D. Drâmbă, M. Manoilescu, Victor Pascu, D. Tomuţa, I. D. Ivănescu, D. Danielopol şi I. D. Stătescu, primii 10 bugetari, iar ultimul onorific pe acea dată şi bugetar pe 1 Iunie 1923; de asemenea se încadrează în acest grad d-l Adalbert Kauffman onorific pe 1 April 1923 şi bugetar pe 1 Iulie 1923.

La gradul de *inginer şef Cl. III* onorific pe 1 Octomvrie 1922 şi bugetar pe 1 April 1923, d-nii ingineri cl. I. Dionisie Bucur, N. Nedelcovici şi M. Petcuţ şi pe 1 April 1923 bugetar d-nii N. Comănescu, O. Rădulescu, D. Constantinescu, D. Iliescu, B. Teofănescu V. Molescu, I. Băleanu, I. Florescu, St. Rodoteatu, M. Pandrea, Al.

Stefánescu, Al. Bartha, Eugen Henel şi Otto Lukacs; d-l Gh. Vasiliu onorific pe 1 Iulie 1922 şi bugetar pe 1 April 1923, Ludovic Băcilă, Valentin Kodacsi, Arpad Erşek, Sico-Aron, Victor Horvat, Ludovic Demery, Otto Witting, Valeriu Opriş şi Al. Donath onorific pe 1 April 1922 şi bugetar pe 1 April 1923; iar d-nii I. Schorscher, A. Füöp, Anton Molnar şi Adalbert Schvartz, pe 1 April 1923.

De asemenea pe 1 April 1923 d l inginer Cl. I Ernest Tomae în bugetul fondului grănicerese dela Bistriţa Năsăud.

La gradul de *inginer Cl. II* onorific pe Iunie 1922 şi bugetar pe 1 April 1923 d-nii ingineri stagiari: Gh. Guţu, Al. Popescu, Tr. Ionescu, Victor Georgescu, Simion Ghica, Const. Hurmuzache, Dem. Ionescu, N. Caliniuc, Al. Ştefanopol şi Cezar Cristea, şi pe 1 Aprilie 1923 bugetar d-nii Cormoş Procopie, F. Enescu; G. Tudoraş şi G. Caminsky.

Art. 2 şi ultimul. — Ministrul Nostru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturei şi Domeniilor este însărcinat a aduce la îndeplinire executarea prezentului Decret.

Dat în Sinaia la 1 August 1923.

Nr. 3995 Ministrul Agriculturei şi al Domeniilor

(ss) **Al. Constantinescu**

pentru conformitate *Ştefan Dumitrescu*

MINISTERUL AGRICULTURII ŞI DOMENIILOR

CASA PĂDURILOR

Deciziune

Noi, Ministrul Secretar de Stat la Departamentul Agriculturei şi al Domeniilor.

Având în vedere raportul D-lui Administrator al Casei Pădurilor, dela Jr. Nr. 11489/923.

Decidem

Art. 1. — Se fac următoarele înaintări în Corpul silvic al statului;

La gradul de inginer inspector silvic cl. I: d-nii ingineri inspectori Cl. II: Ovidiu Cratero, N. Elefterescu, N. C. Bossie şi C. P. Bancheriu, onorific pe 1 Iulie 1922 şi bugetari primii trei pe 1 April 1923 şi ultimul pe 1 Iunie 1923.

La gradul de inginer şef silvic cl. I, pe 1 April 1923, d-nii ingineri şefi Cl. II: N. B. Popescu, Const. Marinescu, Iosif Sterba, Gh. Petrescu, I. Botescu, I. Nistor Văleanu, C. Ivanovici, Aurel Mureşan, Ion Zeicu, I. Gambosi, V. Moldvai, G. Greţulescu G. Stamatescu şi Em. Negoescu.

Se încadrează în acest grad d-l Ludovic Gasparetz onorific pe 1 April 1923 şi bugetar pe 1 Iunie 1923 şi d-l Koloşi Emreic pe 1 April 1923 plătit din fondul grăniceresc dela Bistriţa Năsăud.

La gradul de inginer şef silvic cl. II, pe ziua de 1 April. 1923, d-nii ingineri şefi Cl. III: M. Ştefănescu, Suhăteanu, I. Sclavu, N. Marţian, Ladislau Glos, Schmidt Fr. Alex. Acs. Adolf Petricsek, Antoniu Coman, Ernest Bartok, Gh. Suciu, M. Drăgan, Aurel Drăghiceanu, I. Rapoţescu, T. Popov, C. Sfetcovici, N. Bogdan, Gh. Cinta, C. V. Apostolescu, Th. Păiş, N. G. Teodorescu, Anton Atanasescu, I. Iftodor, I. N. Grigoraş, precum şi d-nii Victor Priboianu şi Gh. Condrea bugetari pe aceeaşi zi, însă onorific dela 1 Octomvrie 1922 iar d-nii Gh. Avram şi Paul Pribnov bugetari pe 1 April. 1923 plătiţi din fondul grăniceresc dela Bistriţa Năsăud.

La gradul de inginer silvic cl. I, d-nii ingineri silvici cl. II: Marin Rădulescu, Paul Tănăsescu, N. Gheorghiu, I. Ungureanu şi Aurelian Ionescu, onorifici pe 1 Ianuarie 1922 şi bugetari pe 1 April 1923, d-l Anastase Petrov se încadrează în acest grad, onorific pe ziua de 1 Iulie 1921 şi bugetar pe 1 April 1923; iar d-nii Salso Coloman şi Andrei Bittai pe 1 April 1923. primul în bugetul statului, iar al 2-lea în bugetul fondului grăniceresc dela Bistriţa Năzăud.

Art. 2. şi ultimul. — D-l Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat a aduce la îndeplinire executarea prezentei deciziuni.

Dată astăzi 25 Iulie 1923.

Ministru

(ss) **Al. Constantinescu**

Deciziune

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul de Interne, Ad-Interim al Agriculturii şi al Domeniilor.

Asupra raportului Domnului Administrator al Casai Pădurilor.

Având în vedere articolul 2 din Codul Silvic.

Având în vedere articolul 2 din Legea Modificărilor la Codul Silvic publicată în Monitorul Oficial Nr. 131/920.

Decidem

Art. 1. — Se aprobă de noi:

a) Regulamentul de exploatare al pădurii Nucu pendinte de comuna Bozioru din județul Buzău, proprietatea George și Matei N. I. ghica, în suprafață de 1332 hectare și 2000 m. p. din care 1136 hectare 1000 m. p. pădure bătrână, 64 hectare 4000 m. p. plantații și 131 hectare 8000 m. p. poeni.

Pădurea se constitue în două serii de exploatare: Seria I-a Râsca-Pârscovelul, în suprafață de 1236 hectare 4000 m. p aplicându-i-se regimul codru cu două tăeri succesive, revoluția normală 100 ani iar exploatarea se va face în 14 ani. Garanția de regenerare se fixează la 700 lei de hectar.

Seria II-a de protecție, în suprafață de 96 hectare 2000 m. p. căreia i se va aplica regimul și tratamentul codru grădinărit, cu o rotație de 10 ani, extrăgându-se numai arb. dela 0,40 diametru în sus măsurat la 1,30 m. dela sol.

Art. 2. — Toate celelalte dispoziținni cuprinse în studiul de amenajare și articolul adițional sunt executorii.

Art. 3 și u'timul. — Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu executarea prezentei deciziuni.

Dată astăzi 21 August 1923 în cabinetul nostru.

Nr. 43364/923 Ministru Ad-Interim.

(ss) **General Văitoianu**

Deciziune

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii și al Domeniilor,

Asupra raportului Domnului Administrator al Caaei Pădurilor.

Având în vedere articolnl 2 din Codul silvic.

Având în vedere articolul 2 diu Legea Modificărilor la Codul silvic publicată în „Monitorul Oficicial No, 131/920

Decidem:

Art. 1. — Se aprobă de noi:

a) Regulamentul de exploatare ai păduri Fărcașa pendinte de comuna Lucăcești, județul Bacău, proprietate a 65 răzeși din comuna Lucăcești, în suprafață de 115 hectare 3000 m. p. Regimul codru regulat, aplicându-se ultima tăere. Revoluția normală 90 ani,

exploatarea în 8 ani şi cu garanţia de împădurire 500 lei de fiecare hectar.

b) Amenajamentul pentru exploatare al pădurii Hârtopu pendinte de comuna Soldăneşti, judeţul Fălticeni, proprietatea d-lui Davidel Tatos, în suprafaţă de 131 hectare 0575 m. p. Regimul crâng simplu cu obligaţia însă că în pădurea nevândută se vor lăsa 50 rezerve la hectar, arbori sănătoşi dela 0,25 cm diametru în sus. Revoluţia normală 40 ani, exploatarea în 7 ani şi cu garanţia de împădurire 400 lei de fiecare hectar;

c) Regulamentul de exploatare al pădurii Bisoca-Floreasca pendinte de comuna Floreasca, judeţul Râmnicu Sărat, proprietatea dotală a d-lui L. L. Catargi, în suprafaţă de 900 hectare. Regimul crâng compus cu 100 rezerve la hectar din stejar şi fag din cei mai sănătoşi. Revoluţia normală 40 ani, exploatarea în 40 ani şi cu garanţie de împădurire 300 lei de fiecare hectar:

d) Regulamentul de exploatare al pădurii Scurta pendinte de comuna Scurtă, judeţul Râmnicu-Sărat, Proprietatea d-nei Zoe Comandor I. Mihail, în suprafaţă de 125 hectare 1792 m. p. din care 3 hectare poeni. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 35 ani, exploatarea în 5 ani şi cu garanţia de împădurire 300 lei de fiecare hectar;

e) Regulamentul de exploatare al pădurii Crăciuneşti-Miroaica pendinte de comuna Lopaş, judeţul Buzău, proprietatea fraţilor Crăciuneşti, în suprafaţa de 72 hectare 600 m. p. Regimul crâng simplu pentru grupa I (Parcelele A,B şi suparcela b) şi codru cu tăieri succesive pentru grupa II (parcelele C.D E F şi suparcela e). Revoluţia normală 30 ani pentru seria de crâng şi 90 ani pentru seria de codru. Exploatarea în 10 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei pentru seria crâng şi 400 lei pentru seria codru;

f) Regulamentul de exploatare al pădurii Cepleniţa pendinte de comuna Cepleniţa, judeţul Iaşi, proprietatea moştenitorilor M. Zarifopol, în suprafaţă de 518 hectare 2382 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 25 ani, exploatarea în 12 ani şi cu garanţia de împădurire 250 lei de fiecare hectar.

g) Revizuirea amenajamentului pădurii Măgura pendinte de comuna Hotarele, judeţul Ilfov, proprietatea Statului. Ca bază de amenajare se menţin prescripţiile vechiului amenajament, iar exploatările se vor efectua după planul anexat studiului de revizuire întocmit pentru perioade 1916 1942.

h) Regulamentul de exploatare al pădurii Budeşti Cantonul la Siminic, pendinte de comuna Budeşti, judeţul Argeş, proprietatea d lui B şi Sc Lahovari, în suprafaiă de 371 hectare 3100 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 30 ani, exploatarea în 10 ani şi cu garanţia de împădurire 400 lei de fiecare hectar. Păşunatul nu va fi permis decât când lăstarii va avea minimum 15 ani;

i) Regulamentul de exploatare al pădurii Sforile Văeni pendinte de comuna Tisău, judeţul Buzău, proprietatea D-lor Matei şi Ion Postelnicescu, în suprafaţă de 35 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 20 ani, exploatarea în 3 ani şi cu garanţia de împădurire 300 lei de fiecare hectar.

j) Regulamentul de exploatare al pădurii Mesteacănul zis Dosul Zariştei, pendinte din comuna Brezoiu, judeţul Vâlcea, proprietatea D-lui N. Barhină, Ion Bardaş şi Ancuţa D. Bardaş, în suprafaţă de 17 hectare 1450 m. p. Regimul codrului cu două tăeri, din care prima se consideră efectuată. Revoluţia normală 60 ani, exploatarea într'un an şi cu garanţia de împădurire 500 lei de fiecare hectar;

l) Studiul sumar pentru exploatarea al pădurii Lunca Fălciu pendinte de comuna Fălciu judeţul Fălciu, proprietatea Primăriei comunei Fălciu, în suprafaţă de 24 hectare 2500 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 5 ani, exploatarea într'un an şi cu garanţia de împădurire 100 lei de fiecare hectar;

m) Regulamentnl de exploatare al pădurii Fereşti pendinte de comuna Fereşti, judeţul Vaslui, proprietatea D-lui C. Rotaru, în în suprafaţă de 24 hectare 2660 m. p. pădure şi 1 hectar 1870 m. p. poeni. Regimul crâng compus cu 80 rezerve la hectar. Revoluţia normală 24 ani, revoluţia transitorie 22 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare hectar;

n) Studiul de punere în exploatare a 240 hectare din pădurea Arefu pendinte de comuna Arefu, judeţul Argeş, proprietatea moşnenilor Arefeei, în vederea satisfacerei nevoilor moşnenilor cu lemne necesar gospodăriilor lor. Această porţiune de pădure e împărţită în 4 cupoane, exploatabile prin două tăeri succesive în perioada 1921—1937 şi cu o garanţie de regenerare de 300 lei la hectar;

o) Regulamentul de exploatare al pădurei Măgura Băicăneşti pendinte de comuna Verbilă, judeţul Prahova, proprietatea D-nei Maria Garofiid. Suprafaţa pădurei 40 hectare 2000 m. p. din care 24 hectare 5000 m. p. pădure propriu zisă. Regimul crâng simplu, Revoluţia normală 20 ani, exploatarea în 2 ani, iar garantia de regenerare se fixează la 200 lei de fiecare hectar.

Art. 2. — Toate celelalte dispoziţiuni prevăzute în studiile de exploatare şi articolul adiţional anexat fiecăruia sunt executorii.

Art. 3. şi ultimul) — Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu executarea prezentei deciziuni.

Dată astăzi 4 Iulie 923 în cabinetul nostru.

No. 34259.

Ministru
(ss) **Al. Constantinescu**

ERATA

In articolul d-lui Petre Antonescu: «Congresul Uniunei generale forestiere din România» publicat în No. 5—6 de pe lunile Maiu-Iunie 1923, pagina 367, în loc de:

„Pentru a-şi face cineva o ideie, cât de exagerată este această cifră, este destul să spunem că producţiunea anuală *a pădurilor din Germania, a căror întindere este de 54 milioane hectare dintre care 4.700.000 aparţin Statului*", să se citească:

„Pentru a-şi face cineva o ideie cât de exagerată este această cifră este destul să spunem că producţiunea anuală a pădurilor **din Germania, a cărei întindere este de 54 milioane hectare, cu 13.995,863 ha. păduri dintre care 4.700.000 ha. aparţin Statului.**

* * *

In articolul d lui Inginer silvic Horea Manole, intitulat: „Confecţionarea traverselor de fag», publicat în numărul din Mai-Iunie a. c., în „Revista Pădurilor", paginile 400 şi 401.

In loc de: „aratăm mai jos un tablou, din care se poate vedeà dimensiunea unei traverse, *când depărtarea dintre două bucăţi* aşezate pe terasament, variază"..... se va ceti:..... *când depărtarea dintre şine variază* (fiind vorba, deci, de ecartamentul liniei).

Şi mai departe, în tabloul dela pag. 401, titlul primei coloane trebue citit: „Depărtarea între şine" (adică ecartamentul), căci în funcţiune de această depărtare sunt dimensiunile de fasonare ale traverselor. Desigur, că cititorii au făcut singuri corectarea cuvenită.

UZINELE DE FIER SI DOMENIILE

DIN

Telefon 9/39

REȘIȚA

SOC. AN.

Direcțiunea Generală

BUCUREȘTI, STRADA POVERNEI, 2

FABRICATE:

Fer brut	Armament și muniții
Fontă de fer și oțel	Buloane și nituri
Table, șine și traverse	Pluguri și mașini agricole
Fer în bare și fasonat	Unelte de săpat
Tablă	Amoniac sulfuric
Piese de fer forjat	Lemne de foc și construcție
Material de cale ferată	Mangal, var alb

Mine, Fabrici și Domenii la:

Reșița, Anina, Oravița, Bocsa, Nadrag, etc.

Pentru comenzi a se adresa la:

Direcțiunea comercială, TIMIȘOARA, Str. Lonovici 3

Reprezentanța Creditului Tehnic, București, Str. Marconi, 3

S. C. R.

„Clădirea Românească"

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL 60.000.000 LEI

Construește și Transformă,

Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție, cariere, balastiere, etc., etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen

Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor, procedeuri sau materiale noi, produse perfecționate sau economice, etc.

— Sediul București, Bulev. Domniței, 39 —

„CREDITUL MINIER"

Societate Anonimă Română pentru Desvoltarea Industriei Miniere

CAPITAL SOCIAL 175.000 000 LEI

Sediul Central: BUCUREȘTI, B-dul I. C. Brătianu, 75

Telefon 39/41 și 47/36

Sucursala: BUCUREȘTI, Str. Marconi 3 — Telefon 13/9

Direcțiunea Tehnică a Petrolului: PLOEȘTI
Bulevardul Independenței No. 23

Intreprinde:

Studii, expertize, calcule de rentabilitate, proecte de explorări pentru dovedirea și punerea în valoare a zăcămintelor de petrol, gaze naturale, cărbuni, minereuri, cariere și ape minerale.

Exploatează:

Pe cont propriu și în participație obiecte miniere, terenuri petrolifere, rafinerii de petrol (Aurora-Băicoi) etc.

Acordă credite:

Intreprinderilor existente miniere și în formație.

Cumpără și vinde:

Produse și privilegii miniere, redevențe și produse petrolifere propril etc.

Produce:

Benzină ușoară de aviație, benzină pentru automobile și motoare, petrol lampant, motorină, păcură pentru combustibil, uleiuri minerale de prima calitate, etc.

„BANCA ROMANEASCA"

Societate Anonimă pe Acțiuni

CAPITAL LEI 250.000.000 — —
REZERVĂ „ 56.000.000 — —

București, Str. Smârdan No. 5
Adresa telegrafică „Românească"

Ori-ce operațiuni de Bancă în general:

Cumpărări și vânzări de efecte. — Avansuri pe depozite de efecte publice și acțiuni. — Emisiuni de cecuri și scrisori de credit pentru orice țară. Participațiuni industriale și comerciale și orice operațiuni financiare.

SUCURSALE: *Arad, Brașov, Bălți, Bazargic, Cluj, Constanța, Cernăuți, Chișinău, Galați, Ismail, Oradia-Mare, Tg.-Mureș, Timișoara, Tulcea, Tighina, Sibiu, Satu-Mare.*

Bănci afiliate: Banca Iașilor, Iași, Banca Bacăului; Banca Creditul Prahovei, Ploești; Banca Durostorului din Silistra; Banca Petrodava, P.-Neamț; Banca Dunărea Românească, Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoș; Banca Mehedințului din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Suceveană, Suceava; Banca Câmpu ungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ștefan cel Mare, Fălticeni.

G. N. Bagdat, președinte; C. G. Onciașu, adm.-delegat; Al. F. Bădescu, membru; Al. N. Stefănescu, membru; I. Grădișteanu, membru; Gl. Sc. Panaitescu, membru; H. Fulga, censor; Em. Dan, censor; G. I. Stoicescu, vice-președinte; D. D. Bragadiru, membru; I. I. Stănculeanu, membru; G. Gorbescu, membru; St. C. Pop, membru, D. Matak, censor; V. Ștefan, censor; G. Dimitriu, censor.

Director General: *N. P. Ștefanescu*; Prim-Director: *Ion Săvescu*; Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Pilidi, Gr. Dumitrescu, Ing. C. Gheorghian.*

BANCA MARMOROSCH, BLANK & Co.

SOCIETATE ANONIMĂ

Capital social lei 125.000.000 deplin vărsat. = Rezerve lei 177.6000.000

SEDIUL IN BUCUREŞTI

Adresa telegrafică : „BLANKBANCA

SUCURSALE şi AGENTII

IN STRĂINĂTATE :

PARIS, Place Vendôme, 20.
CONSTANTINOPOL, Galata, Agopian Han, Agenţie în Stambul
NEW-YORK, Broadway, 31-33.
VIENA, Comanditâ :
ALBERT BLANK & Co.
6, Josefsplatz, 6

IN ŢARĂ :

BUCUREŞTI: Cal. Victoriei, Cal. Grivitei, Piaţa Sft. Anton, şi Cal. Moşilor (Gura-Oborului)
Arad, Brăila, Braşov; Chişinău, Cluj, Cernăuţi, Constanţa, Ismail, Oradea-Mare Trg.-Mureş.

OPERAŢIUNI DE BANCĂ

Conturi-curente, Împrumuturi, Lombarde, Sconturi Schimburi, Scrisori de credit, Cecuri, Avansuri, comercianţilor şi industriaşilor, Emisiuni, Safe, etc.

CREDITUL EXTERN s. a.

CAPITAL 60.000 000 LEI

Prima Emisiune 30.000.000 Lei Complect Vărsaţi

Bucureşti — Str. C. A. Rosetti No. 37. — Telefon 14/31 şi 41/16

Execută orice operaţiuni de Bancă

Furnizează din depozitele sale şi din fabricile ce reprezintă :

Materiale de cale ferată normală şi îngustă. Materiale pentru atelierele de reparaţii de locomotive şi vagoane. Metale de orice format şi dimensiuni. — Maşini şi scule pentru atelierele mecanice. — Maşini pentru industria lemnului. — Instalaţii complecte şi maşini pentru fabricarea cărămizilor. — Camioane-autobuze, pompe, Automobile „Ganz-Bussing". — Explosibile, capse şi fitil pentru industriile miniere. Auto-pluguri „Komnick". Aparate pentru curăţirea apei din cazane sistem „Neckar". Lemne de foc, cărbuni de piatră, Coks metalurgic şi de gaz. — Exportă produsele solului şi subsolului.

Intreposit propriu la Gara Dealul Spirei, Bucureşti

„PETROȘANI“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PENTRU

EXPLOATAREA MINELOR DE CĂRBUNI

Capital Social Lei 280.000.000

MINELE : Petroșani, Vulcan, Aninoasa și Dilja

Județul Huniedoara, Transilvania

Direcțiunea Generală :

BUCUREȘTI

STRADA AUREL VLAICU No. 22

Adresa telegrafică : „PETROȘANI“.

Telefon 39 77

BIBLIOTECA „ASTRA“
SIBIU

„ARIF" SOCIETATE ANONIMĂ

Pentru Exploatarea de Păduri și Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsați

Președinte al Consiliului de Administrație
CONSTANTIN NEAMȚU

Vice-Președinte al Consiliului de Administrație
Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAȚI
Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan**
Alexandru Zănescu

CONSILIERI:
Ingineri **Gh. Balș, C. Negrescu, I. Purcăreanu,**
D. Rolin și **J. Selleckaers**

DIRECTOR GENERAL:
Inginer-șef, M. N. Rădulescu
Director technic: Inginer, **D. Stoica**
Director comercial: L. Ciconi
Director forestier: Inginer-șef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munții Arifului, de pe valea Argeșului. Posedă o fabrică cu 18 gatere în Curtea-de-Argeș Vinde en gros și en detail, lemne de foc și cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeș. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primește comenzi pentru cherestea și lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar și fag, lăzi și orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREȘTI STR. MARCONI No. 3
Telefon 2/91

„CARPATINA"

Société Anonyme Roumaine pour l'industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siège Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferrée.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinées, caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèché.

Dépôts pour la vente en détail, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)

Roşiori (Teleorman)

Drăgăşani (Vâlcea)

Râmnicu Vâlcea

Les commandes pourons être faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.

ANUL XXXV. SEPTEMBRIE 1923 No. 9

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC“

Apare sub conducerea comitetului de redacție compus din d-nii:

Dr. M. D. Drăcea, M. P. Florescu, I. Guguianu, N. Iacobescu, Dr. Z. Psemitky, D. Robănescu, V. N. Stinghe, I. Timoc și G. Turneanu

Sub președinția d-lui PETRE ANTONESCU

Redacția și Administrația Revistei la Casa Pădurilor

(în Ministerul de Domenii)

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIIU

COMUNICĂRILE SECȚIEI SILVICE
IN CEL AL 3-lea CONGRES AL INGINERILOR DIN ROMÂNIA
ȚINUT LA CERNĂUȚI IN SEPTEMVRIE 1923

Problema exportului lemnului . . . . . M. P. Florescu

Transportul lemnelor pe apă și uscat . . Ladislau Papp și Gh. P. Antonescu

Normele de bază la stabilirea prețurilor lemnului de lucru, construcții și de foc în pădurile statului . . . . . Andrei Ionescu

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA „NAȚIONALĂ“, JEAN IONESCU & Co.
1, STRADA BURSEI, 1
1923

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

---

Consilieri :

Ion Aleman	Ion Moldovanu
M. Boldur	Const. Opran
Al. Constantinescu	Const. Sava-Golu
Aureliu Eliescu	Vintilă Stinghe
Mihail P. Florescu	M. Tănăsescu
Liviu Marțian	

Cenzori :

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Sculy.

Cenzori Supleanți :

I. Comanici, Dr. Marin Drăcea și G. Turneanu.

Biroul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte : Al. Constantinescu

Vice-Președinți : Aureliu Eliescu, Liviu Marțian — *Secretar :* M. P. Florescu — *Casier :* N. Elefterescu

Ajutor de Secretar și Casier provizoriu : P. Istrati

Anul XXXV SEPTEMBRIE 1923 No. 9

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

PROBLEMA EXPORTULUI LEMNULUI

Una din problemele de actualitate în domeniul nostru forestier, este chestia exportului lemnului de diferite specii şi de diferite forme (scânduri, buşteni, traverse doage, lemne de foc etc).

Lucrăm fără programe nici de conservarea strictă a pădurilor deci şi fără de vre-un calcul real de viitor şi nici de o regularitate matematică de ceiace putem exporta anual.

De toţi se strigă pentru îmbunătăţirea exportului lemnului întrucât pădurile ar constitui una din bogăţiile apreciabile, dar nimenea nu şi-a pus încă întrebarea cât timp oare vor mai putea fi capabile pădurile noastre pentru o augmentare a exportului anual. Căci din nefericire pădurile nu sunt ca alte naturi de avuţii ce să produc anual, ca să putem aprecia anual care ar fi cantitatea disponibilă pentru a putea fi exportată, — ci creşterile pădurilor sunt în funcţie de atâţia factori foarte variaţi.

La noi în ţară pădurile care se distrug, nu se refac tot pe aceiaşi măsură.

In locul pădurilor de fag şi stejar se instalează plopul, salcia, mesteacănul etc. In locul pădurilor de codru provenite din seminţiş, nasc pădurile crâng (lăstar). In alte părţi rămân râpe goale neregenerate şi care constituesc o pierdere şi pentru actualitate şi o calamitate pentru viitorime.

N'avem încă o problemă în sistematizarea nici chiar a exploatărilor pe regiuni, ceiace face că unele regiuni le exploatăm într'un timp foarte scurt în dauna altor regiuni, lăsând jalea în cele dintâi pentru decenii cum am făcut cu pădurile din jurul Bucureştiului, în schimb sunt altele care aşteaptă de veacuri . . . . . cum e pe râul Doamnei, Vâlsan, Topolog etc.

Neavând nici până azi o statistică la zi în care să se oglindească inventarierea întregului avut forestier pe natură de specii şi proprietari, chestia exportului merge pe dibuite. Nu există nici o cartografie a fiecăreia păduri în parte, ţinută la zi la centru pentru fiecare proprietar de păduri, decât pe ici pe colo la câte un ocol, care'şi are parte din pădurile sale amenajate.

Pilda cea mai frumoasă o formează pădurile fondului religionar din Bucovina şi unele din pădurile Ardealului. Iar la pădurile din vechiul regat sunt în frunte pădurile din Ocolul silvic Mihăeşti (Muscel).

Totuşi zilnic fabricile noastre de cherestea macină lemnul pădurilor noastre şi care mai de care se întrec în facerea de depozite cât mai mari, zilnic se înfiinţează alte fabrici noi, fără ca nimeni să se întrebe: până când vom putea să tăiem din această preţioasă avuţie naţională.

Grija care cu drept cuvânt a cuprins pe inginerii de mine, pentru a nu se mai face risipă cu produsele petrolifere, ca până acum, cam aceiaş grijă dar şi mai critică ne cuprinde şi pe noi Inginerii silvici, care ne gândim la viitorul acestei ţări, nu numai la actualitate şi interese personale momentane ale unora.

Problema exportului lemnului trebuie să fie grija conducătorilor sinceri ai României şi de aceia ar trebui ca toţi acei competinţi să ne strângem rândurile şi să găsim soluţia practică, atât în interesul continuităţei exploatărilor (însă mai redusă ca până azi) cât şi a fixărei unei cantităţi de export limitată, după ce mai întâi se vor satisface nevoile interne.

* * *

Problema exportului lemnului se împarte în două capitole mari :

a) exportul stejarului

b) „ bradului,

căci aceste sunt cele două exenţe mai căutate pe pieţele străine.

Exportul Stejarului.

Deja înainte de declararea războiului mondial, în vechiul regat se semnalase criza lemnului de stejar, fapt pentru care se fixase o taxă de export de 800 lei de vagon, adică cu mult mai mică ca aceia de azi.

Această lipsă de stejar, se datoreşte exploatărilor intensive care au decimat stejarul an cu an, cât şi lipsei complecte din partea celor autorizaţi de a lua măsuri serioase de regenerare imediată. Aşa că în locul codrilor de stejar (proveniţi din seminţă) al căror lemn e propriu pentru lemnul de lucru, încet încet au luat loc pădurile de crâng (provenite din lăstar) propriu pentru lemne de foc. Abuzul s'a continuat şi se mai continue şi azi, din cauză că ne lipseşte încă o tradiţie forestieră în România. Suntem prea galanţi cu pădurile.

A venit apoi faza II-a, unirea cu provinciile surori. In Ardeal exista înainte de război şi mai există şi azi ceva păduri de stejar destul de bine conservate. Dela declararea războiului mondial (1914) a început a se tăia şi în Ardeal în mod abuziv. pădurile de stejar, atât pentru nevoile armatei cât şi a speculei. Personalul silvic fiind parte mobilizat pe diverse fronturi, mulţi exploatatori au tăiat chiar şi fără autorizaţii şi fără control. *Aşa că la 1919 când a descălecat armata română şi autorităţile în Ardeal, existau cantităţi colosale de stejar tăiat, chiar din acele care zac încă şi azi în depozite şi se depreciază şi din calitate şi din valoare.*

Aceste păduri au fost achiziţionate de diverşi exploatatori cu preţuri derizorii (ţinând seamă de valoarea coroanei) aceste păduri au fost doborâte parte cu prizonieri şi numai ici colo s'au plătit ceva preţuri mai omeneşti (ca pe atunci) atât în păduri cât şi în fabrici pentru debitarea stejarului.

Greşala cea mare a existenţei acestor depozite colosale de stejar ce sunt azi în Transilvania, e că nu s'a făcut o propagandă mai vie de existenţa acestor materiale în vechiul Regat şi Basarabia, unde e atâta nevoie atât pentru C. F. R., căi ferate particulare, Direcţia Poştelor (pentru stâlpi de telegraf) cât şi pentru marea industrie forestieră naţională care are nevoie imperioasă de stejar la refacerea atâtor gospodării distruse de război.

Din această cauză stejarul s'a scumpit şi se scumpeşte zilnic în vechiul regat iar cei interesaţi au început a colinda munţii noştri în lung şi lat şi exploatează stejarul chiar şi din locurile cele mai periculoase ale munţilor.

Industriaşii din Ardeal se gândeau numai la export şi anume numai către Ungaria, pe de oparte că aveau angajamente făcute dela 1914 încoace şi deci nu-i interesa satisfacerea consumului intern al României întregite şi pe deoparte că multe din dimensiunile date lemnului debitat erau croite pentru cerinţele Ungariei cu *toate că sub vechiul regim austro-maghiar numai 15 % din stejar trecea graniţa monarchiei restul de 85 % rămânea în ţară.* Pe de altă parte mulţi din ei nu au fost sinceri, faţă de organele căilor ferate române atunci când au făcut apel de a livra traversele de stejar, că toţi spuneau că n'au de ajuns.

La o ultimă inventariere s'a găsit 2 milioane de traverse apte pentru nevoile C. F. R. şi cari din punct de vedere naţional ar fi trebuit rechiziţionate şi plătite omeneşte şi completa imediat traversele de pe toată zona terasamentelor C. F. R. căci multe din traversele de C. F. R. sunt putrede, altele n'au fost înlocuite dela război şi siguranţa transporturilor persoanelor şi mărfurilor zilnic e primejduită.

Şi atunci cu drept cuvânt ne întrebăm de unde provine acest stoc de traverse de stejar ce s'au găsit acum în Ardeal şi pentru cine au fost pregătite ? şi tare mi-e frică că dacă s'ar face o anchetă şi mai riguroasă să nu se găsească chiar şi de 3 ori mai mult.

De ce oare aceste traverse nu s'au dus în vechiul regat unde ducem atâta lipsă? Căci stejarul a început a se împuţina în vechiul Regat, e şi faptul că înainte de război se înfiinţase chiar o fabrică la Ploeşti pentru injectat traversele provenite din fag

şi unde se creozotau anual circa 400.000 bucăţi. Nemai funcţionând fabrica şi nemai tăindu-se nici fagul pentru traverse s'a făcut apel cu drept cuvânt de către organele C. F. R. la deţinătorii traverselor de stejar din Ardeal, făcându-se chiar şi un jurnal al Consiliului de Miniştri pentru rechiziţionarea traverselor de stejar. Dar când să se facă rechiziţionarea nu se mai găseau traverse.

La licitaţii nu se prezinta mai nimeni, şi oferiau numai pe preţuri mari, dar pentru furnizări cu preţuri benevole se găseau atâţia care să ofere, chiar şi Miniştrii, dar cu preţuri cu mult mai mari ca cele obţinute prin licitaţie publică.

Iată deci o mică schiţare sinceră şi dureroasă, decum industriaşii ardeleni au ştiut să-şi servească patria-mumă.

Că e o perdere pentru ţară nu mai e îndoială, căci se strică acest material acumulat în depozite pe suprafeţe de hectare, în stive colosale, expuse intemperiilor etc. şi o recunoaştem cu toţii că e o perdere, dar nu e mai puţin adevărat că trebue să recunoaştem şi încăpăţânarea acestor industriaşi ardeleni, care nu s'au pus în legătură cu interesele superioare de Stat, pentru a deservi Statul nostru în prima linie, şi industria din vechiul regat căci azi acele depozite erau de mult deblocate şi epuizate. Aci e toată pricina!

Statul văzând îndărătnicia acestor exploatatori, a pus la un moment dat taxe de export la stejar de 1150 lei m. c. pentru ca pe deoparte a opri exportul iar pe de altă de a forţa pe exploatatorii să-şi îndrepte privirile şi către vechiul regat.

Exploatatorii n'au înţeles nici acest gest şi au continuat în îndărătnicia lor privind mereu către Ungaria.

Anchetele făcute numai în câteva zile în vara 1922 de către organele oficiale şi în pripă chiar, ne-au adus cifre care ne-au pus pe gânduri.

Nu valoarea în lei ne interesează pe noi specialiştii, căci aceasta e atât de discutabilă şi variabilă dela zi la zi ci volumul în m. c. de material fasonat de stejar, fie în scânduri, doage, traverse etc. care se ridică la 500.000 m. c. sau 50.000 vagoane. Ceiace denotă că s'a făcut un adevărat jaf în pădurile de stejar din Ardeal în timpul războiului exploatându-se 1.000.000 m. c. (căci 50 % se pierde prin debitare sau cioplire).

Totuşi Statul în urma anchetelor făcute a dispus să aprobe exportul după ce se vor satisface nevoile interne, cu permise speciale pe nume de exploatatori cu anume garanţii de a complecta nevoile consumului intern şi anume preţuri maximale pentru traversele necesare C. F. R., numai ca acest material să nu se mai deterioreze căci până acum 20 — 25 % s'a deteriorat.

E locul să recunoaştem că şi industriaşii Ardeleni au pus totul în joc pentru a ne reda o industrie a debitării stejarului, demnă de invidiat, dar care am dori-o să o utilizăm de azi înainte numai pentru România întregită, atâta vreme cât ne lipseşte încă o industrializare pentru prelucrarea fagului, şi care cu paşi repezi va înlocui într'un viitor apropiat toată industrializarea stejarului de azi, atunci când stejarul nu va mai fi.

Azi stejarul a ajuns a fi căutat chiar în ţară unde se oferă până la 2500 — 3000 lei pentru m. c. de scânduri bune uscate, şi de aceea chestiunea exportului stejarului, trebue împărţită în 2 :

a) a exportului disponibilităţilor acumulate în Ardeal.

b) a regimului de protecţie a stejarului pentru viitor.

Pentru chestia exportului stejarului găsit debitat dela 1914 azi în Ardeal trebue :

1. Sau fixate taxe de export pe specificaţii de material realizabil: buşteni, bulzi, grinzi, scânduri, doage, parchete, placage, etc.

2. Contractele pe viitor ar fi de dorit să fie vizate cum s'a şi făcut, de Ministerul de Finanţe (Direcţia Vămilor).

3. Exportul traverselor să fie strict oprit.

4. Control riguros pentru a nu se permite la export nimic din tăerile noi recente de stejar,

5. fixarea unui termen de scurgere la frontieră.

Iar pe viitor :

1. Să se interzică cu desăvârşire exportul stejarului şi să se găsească soluţiile practice pentru refacerea pădurilor de stejar prin tratamente riguros aplicate şi plantaţii pe scară întinsă,

2. Să se interzică facerea traverselor din lemn de stejar decât pentru traverse speciale şi alte nevoi bine justificate, iar

pentru rest să se utilizeze pădurile de fag, care ar urma să se injecteze în cele 5 uzine de creozotat existente azi în țară.

3. Orice amenajament și aprobare de exploatare de păduri de stejar fie chiar al Statului să se comunice de către Casa Pădurilor și Ministerelor de Finanțe și Industrie pentru ca și prin organele sale să poată controla industrializarea stejarului.

4. Plantație imediat cu puieți de stejar a porțiunilor exploatate.

5. Fiecare exploatator de păduri de stejar să fie obligat a avea o comptabilitate specială de materialul rezultat, întrebuințarea și desfacerea supusă controlului celor 3 organe de stat: Ministerul de Finanțe, Ministerul de Industrie și Comerț, Casa Pădurilor.

6. Desvoltarea industriei de stejar în țară: doage, scânduri, mobile, parchete, lemn de construcție etc.

7. Întocmirea statisticei anuale a pădurilor de stejar.

* * *

O altă vină a tuturor industriașilor de lemn din Ardeal e și faptul că nici până azi nu au căutat a se romaniza.

Sunt în legătură încă cu o anumită finanță străină din Ungaria, și s'ar părea că sunt niște sucursale sincere ale centrelor financiare specifice evreo-ungurești către care ar dori să se scurgă toată avuția lemnului nostru, pentru ca aceștia mai departe să l precupețească pe alte piețe străine. Deci se explică și îndârjirea multora din industriașii ardeleni de a nu deservi interesul României întregite, căci sunt tentați de prețurile prea mari ce li se oferă pe piețele străine pentru stejar, din cauza lipsei vădite a acestei specii prețioase azi pe piața mondială, fapt care i face să nu vândă decât prea puțin în vechiul regat, așteptând ceas cu ceas exportul, adică satisfacerea clientelei de peste Tisa, unde desigur au angajamente vechi fiind finanțați chiar de acele instituții streine intereselor României.

Înțelegem ca într'o Românie Mare, să facem o politică forestieră românească căci acele păduri aparțin patrimoniului nostru întregit pe veci, și numai după satisfacerea nevoilor noastre imediat și numai din prisos dacă se constată că există să dăm ceva și vecinilor noștri. *Aceasta a fost adevărata cauză recentă a scumpirei stejarului la noi în Regat*, căci din disponi-

bilităţile de 50.000 vagoane stejar ecarisat nu s'a servit decât cu foarte puţin nevoile Regatului. Singura firmă „Kronos" din Cluj, care s'a romanizat prin înfiltrarea a câtorva buni Români din vechiul Regat, pare-mi-se că a furnizat Direcţiei C. F. R. câteva sute de mii de traverse, livrare care s'a făcut complect cât şi pentru câteva întreprinderi forestiere româneşti care aveau nevoie de traverse pentru cale ferată îngustă.

Ne pare bine că în câteva şedinţe a comisiei superioare de export, au fost chemaţi ăşi da avizul şi specialiştii silvici, care şi-au spus cuvântul lor deschis în chestia exportului stejarului, cel puţin acum când aproape numai avem stejar. Căci atunci când aveam din belşug păduri de stejar, nu era nevoie de sprijinul specialiştilor silvici, dar acum când s'a declarat criza stejarului, suntem solicitaţi şi noi.

Exportul lemnului de brad

Fabricile de cherestea. Necesitatea fixărei cantităţei de export anual. Criza lemnului de reşinoase.—In starea actuală de intensificare a exploatărilor pădurilor de reşinoase ne punem o întrebare: nu grăbim oare noi din generaţia de azi, cu paşi repezi falimentul pădurilor de brad, după cum am adus la falimentul pădurile de stejar?

Şi dacă aşa stau lucrurile care ar fi mijloacele reale şi necesare de a se lua pentru a nu scompta prea mult din rezervele viitorului, la care n'avem dreptul acei din generaţia de azi.

Problema exportului lemnelor e privită prin 2 prizme: *a)* prin prizma intereselor exploatatorilor de păduri şi fabricanţilor din cari 92 la sută sunt străini şi *b)* prin prizma specialiştilor silvici cari urmăresc interesul continiu de viitor al României.

* * *

Exploatatorii de păduri şi fabricanţii, spre a-şi susţine interesele falşifică adevărul asupra cantităţei disponibile, chiar în funcţia de statistica pădurilor noastre. Se erijează chiar ca factori competinţi şi stăruesc să inducă în eroare opinia publică şi să se creadă că ţara românească mai are încă păduri de brad inepuizabile.

Aşa dar chiar d. *H. Brauner*, directorul revistei „Monitorul Forestier" în o lucrare a d-sale cu privire la exportul lemnului afirmă la pag. 4, a lucrării d-sale cu privire la exportul lemnului în ce priveşte industria cherestelei de reşinoase că ea a crescut dela războiu încoace dela 60.000 vagoane (respectiv 1.200.000 m. c.) cât era în vechiul Regat, la 250.000 vagoane anual (respectiv 5.000.000 m. c.) Şi că din aceste 250.000 vagoane cherestea numai 50.000 vagoane ar fi necesare consumului intern, iar 200.000 vagoane (respectiv 4.000.000 m. c.) pot fără frică să fie exportate şi se grăbeşte chiar să susţie că aceste 4.000.000 m. c. cherestea ar echivala cu 4 miliarde lei (adică 1000 lei, m. c. cherestea).

D-sa vede chestia numai prin prizma intereselor mercantile a celor 92 la sută exploatatori forestieri fără a documenta cu nimic precis de unde provine această cifră fenomenală de 200.000 vagoane cherestea destinată exportului care ar atrage după mine falimentul forestier al României în 10—15 ani, dacă s'ar aplica întocmai preceptele d-sale.

Noi Românii şi specialiştii silvici opunem părerilor d-lui *H. Brauner* următoarele :

a) Pentru a se debita în fabricile noastre 250.000 vagoane de cherestea adică 4 milioane m. c. trebuie să tăiem din pădurile noastre cel puţin 10 milioane m. c. de arbori în picioare, ştiut fiind că 50% se pierd prin fasonare în fabricile de cherestea.

Ori suprafeţele pădurilor de reşinoase din România sunt :

In vechiul regat 457.300 h. a. în Transilvania 753,968 h. a., în Crişana 15.232 h. a. în Maramureş 211.089 h. a., în Banat 13.291 h. a., în Bucovina 294.520 h. a., în total 1.735.400 hectare, în care se cuprind şi suprafeţele exploatate barbar şi neregenerate complet.

După socoteala d-lui *Brauner* ar rezulta că producţia anuală a pădurilor reşinoase să fie.

$$\frac{10.000.000}{1.735.500} = 576 \text{ m.c.}$$

adică aproape 6 m. c. lemn de lucru pe an şi pe hectar ar produce pădurile noastre de reşinoase.

O premisă absolut eronată care conduce la o concluzie foarte gravă în detrimentul economiei generale forestiere naţionale.

La aceste premise nefondate aduc din partea specialiştilor noştri următoarele contribuţii.

1. D. Inginer consilier silvic *Petre Antonescu*, profesor de amenajament şi estimaţie la Şcoala Politechnică din Bucureşti secţia silvică decanul silviculturei româneşti în „Revista Pădurilor" No. 5 şi 6 din Mai Iunie 1923, publică o dare de seamă asupra acestor chestiuni unde arată clar cu date verificate pe teren care e adevărul din alte ţări civilizate : In Germania unde pădurile sunt tratate în mod ştiinţific producţia medie pe an şi pe hectar de abia este 3 m. c. 86 din care 1 m. 05 lemn de lucru ; In Franţa care are o excelentă administraţie silvică producţia medie pe an şi pe hectar este de 2 m. c. 81 din care 0 m. 68 lemn de lucru şi 2, 13 lemn de foc.

Deci iată cât de departe suntem faţă de cei 5 m. 76 creştere anuală cât ar rezulta pentru România din inspiraţille necontrolate ale D-lui *H. Brauner*.

In urma uni studiu matur al D-lui *P. Antonescu* şi fruntaşilor silviculturei ardelene, s'a stabilit că pentru exportul anual de reşinoase din Ardeal ar fi 37000 vagoane cherestea şi 20.000 vagoane din Bucovina deci în total 57.000 vagoane.

Un lucru destul de semnificativ este că comisia aceasta de specialişti la 1920 a emis in acel raport ideia că numai putem compta pe un export din pădurile din vechiul Regat şi Basarabia, aşa ne-am epuizat de repede pădurile de brad din România veche.

Ori aceste 57000 vagoane ce se pot exporta anual fără frică pot echivala cu 1.140.000 m. c. cherestea adică numai 1/4 parte din cifrele considerate de D. *H. Brauner* ca bune, fără a cunoaşte datele riguros exacte şi ştiinţifice ?

Dacă la cifra de 1.140.000 m. c. cherestea adaugăm o cincime pentru nevoile interne, adică 228.000 m. c. cherestea obţinem totalul de 1.368.000 m c. cherestea ceeace ar reveni ca producţie medie pe an şi pe hectar a pădurilor reşinoase numai din Ardeal şi Bucovina o cantitate de 1.07 m. c. cherestea.

$$\frac{1.368.000}{1.278.000} = 1.07 \text{ m.c.}$$

Am scăzut din total de 1.735.400 hectare pădure de brad cele 457.300 hectare din vechiul regat care numai contează la export ca fiind rezervate consumului intern.

Ori aceşti 1 m. c. 07 de cherestea ar reprezenta 2 m. c. 14 producţia medie anuală pe hectar a pădurilor noastre de rezinoase ca *lemn de lucru* din cauza terenului, climei şi nesistematizărei exploatărilor noastre, lucru constatat şi verificat de specialiştii noştri autorizaţi.

Ca concluzie in loc de 200.000 vagoane cherestea cât pretinde D-l *H. Brauner* să s'ar putea exporta, ţara noastră în condiţiile actuale şi pentru o serie de 50—60 ani nu poate exporta decât maximum 57.000 vagoane.

In această direcţie clară şi patriotică trebue să lucreze guvernanţii şi economiştii noştri autorizaţi. Deci se impune reducerea numărului actualelor fabrici de cherestea chiar la 1/4—1/5 din numărul existent astăzi în România, dacă nu vrem să ne pregătim prin noi înşi-ne şi falimentul pădurilor de brad ca şi a celor de stejar. In timpul nopţei să nu se mai taie în fabricile de cherestea. Limitarea numărului gaterelor fabricei la minimum necesar debitului posibilităţei anuale a pădurilor ce le deserveşte din aceea ragiune forestieră.

Exportul materialului lemnos să se repartizeze în mod uniform pentru toţi producătorii de cherestea, in raport direct cu capacitatea de producţie iar nu ca până acum când numai câteva societăţi forestiere străine sunt exportatoare şi numai ele beneficiază de preţul ridicat ce-l oferă pieţele străine.

Să se oprească în ţară dela fiecare fabrică şi o cotă de material de prima calitate pentru nevoile interne, pentru a nu exporta străinătăţei, numai lemnul de calităţi superioare şi în ţară să rămâe numai calităţi inferioare — şi în fine.

Ca deviză să avem pentru viitorul pădurilor noastre :

1. Fabricile de cherestea să fie în funcţie de păduri iar nu pădurile în funcţie de fabrici după cum s'a practicât din nenorocire până astăzi la noi.

2. Să se fixeze cantităţile de exportat anual, în loc de a se fixa taxe de export pe m. c. sau vagon.

3. Amenajiştii care alcătuesc amenajamentele pădurilor să fie obligaţi a le executa pe teren, fiind direct responsabili de neexecuterea amenajamentelor.

4. Întocmirea urgentă a Statisticei pădurilor, fără de care orice măsură de protecție am lua e iluzorie.

5. Romanizarea fabricelor din Ardeal care își au încă sediul la Budapesta.

6. Desființarea așa zisului — Bloc de transport — din Ardeal ca fiind imoral.

7. Romanizarea urgentă a acelor cooperative forestiere din Moldova în special al căror material e acaparat de străini pentrue xport.

M. P. FLORESCU
INGINER ȘEF SILVIC

TRANSPORTUL LEMNELOR PE APA ŞI USCAT

In exploatările forestiere punerea în valoare a produselor lemnoase depinde în marea majoritate a cazurilor de mijloacele de transport întrebuinţate.

De oarece în ţara noastră masivele forestiere cele mai importante, de reşinoase în special, se găsesc în părţile puţin accesibile, pentru exploatarea lor şi prin urmare pentru procurarea populaţiunei din restul ţării a cantităţilor de lemne de lucru sau de foc necesare este nevoe de construcţiuni de drumuri sau alte mijloace de transport cari să nu fie prea costisitoare şi executarea lor să nu necesite un timp prea îndelungat.

Inginerii silvici sunt profesioniştii cei mai indicaţi cari să întocmească proiectele respective şi să le aducă la îndeplinire.

Ei trebue să aibă de normă însă:

1. Ca cheltuelile de construcţie precum şi cele pentru întreţinerea şi exploatarea lor, să se poată amortiza într'un timp scurt.

2. Ca instalaţiunile în chestiune să permită transportul lemnelor de dimensiunile de care avem nevoie, fără pierderi simţitoare în ce priveşte cantitatea şi calitatea lor.

3. Să nu se aducă nici un prejudiţiu arboretelor destinate a rămâne în picioare.

Pădurile din câmpie şi din regiunea colinelor mărunte ale ţării din cauza transportului, putându-se face fără prea mari dificultăţi şi anume pe drumurile naturale existente sau cari se puteau uşor înfiinţa, în multe locuri au fost distruse aproape cu

desăvârşire. Cele din regiunea muntoasă din potrivă, nu numai că au fost mai bine conservate, dar sub forma pădurilor virgine, cum se mai găsesc încă, s'a putut acumula într'însele un mare capital lemnos de exploatare.

Pentru transportul produselor lemnoase din aceste păduri în special este nevoie de a ne servi de instalaţiuni de transport pe apă şi pe uscat, provizorii sau permanente.

Cu ajutorul mijloacelor de transport provizorii se pot scoate lemnele din pădure până în văile principale unde de regulă se construesc cele permanente.

A) Mijloacele de transport provizorii.

Despre mijloacele de transport cari nu necesită instalaţiuni speciale, în cele ce urmează le vom aminti numai, rămânând a ne ocupa mai mult de celelalte.

Sunt cazuri când suntem ţinuţi pentru a scoate lemnele din mijlocul înseminţişurilor naturale, să le cărăm ducându-le în spinare sau servindu-ne de ajutorul târgilor, a săniilor sau a roabelor de mână. Când însă terenul permite ele se scot cu ajutorul animalelor de tracţiune punându-li-se în spinare sau se trag cu sănii ori cu cărucioarele.

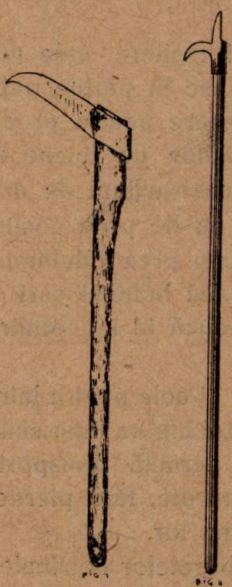

In exploatările cu tăieri rase, pe coaste înclinate şi în timpul iernei mai ales când pământul este îngheţat, lemnele de lucru şi de foc se pregătesc pe coastă până unde dând de un obstacol, sau micşorându-se panta, ele se opresc; de aci sunt pornite din nou în vale, repetându-se această operaţiune de câte ori este nevoie, până ce toate lemnele sunt aduse în valea principală.

Tot astfel procedăm atunci când voim să adunăm lemnele până la origina unui scoc, în care caz avem nevoie de anumite instrumente şi anume de ţapine pentru a rostogoli trunchiurile şi buştenii, şi cângi pentru lemnele de foc (*Fig. 1 şi 2*).

Prin aruncarea sau rostogolirea lemnelor pe coaste în jos

se pierde relativ mult material, în cazuri excepționale urcându-se chiar până la 20 % din volum.

Când e vorba de lemne de mare valoare, pentru a nu se pierde prea mult material prin rostogolire sau alunecare, ele se leagă cu funii de niște cârlige ce sunt fixate la unul din capetele lor, după care se slobod pe coastă în vale.

Când panta terenului este mică, iar trunchiurile sau buștenii se găsesc la o depărtare mai mare de valea principală, transportul lor se face cu ajutorul tracțiunei animale. Acest soiu de tracțiune este un mijloc de transport foarte avantajos mai ales în timpul iernei.

Procedeul este următorul: când trunchiurile sau buștenii sunt pe pământ se fixează de unul din capetele lor un fel de cârlige de fier de cari trăgându-se se târăsc mai departe ori se așează cu capătul lor cel gros pe o sanie de care se leagă cu lanțuri și cârlige de fier, trăgându-se apoi fie cu tânjala cu boi, ori cu caii înhămați.

Pentru utilizarea tracțiunii animale la transportul lemnelor este nevoie de a se construi mai întâi niște drumuri provizorii cari constau din nivelarea pământului pe ici și colea și din facerea podețelor necesare.

1. Scocurile

Intre instalațiunile speciale ce se întrebuințează pentru scoaterea lemnelor din pădure sunt scocurile de lemn.

Acestora li se dă forma unui canal semicircular construindu-se din trunchiuri, din lemne despicate, ori din scânduri.

Cu ajutorul lor se scot lemnele din pădure aducându-se până la instalațiunile permanente, de unde apoi se transpoartă la locurile de destinație.

In această privință după felul categoriilor de material lemnos destinat transportului, deosebim:

1. *Scocuri uscate pentru lemnele de foc și*
2. *Scocuri uscate pentru transportul trunchiurilor și a butucilor (buștenilor).*

1. Modul de construire a scocurilor pentru lemnele de foc.

La un scoc deosebim trei părți constitutive și anume: *origina scocului;* partea lui superioară, unde se adună lemnele spre a se da pe scoc. Partea aceasta este mult mai lată decât

scocul propriu zis; 2) *corpul scocului* şi 3) *gura lui*. Capătul său din vale, când e vorba de lemne de foc este mai ridicată, li se dă o contra pantă pentru ca lemnele căzând dela înălţime să se poată aduna în grămezi mai mari.

După fixarea traseului scocului, se începe lucrarea din partea din vale, construindu-se din trunchiuri lungi de 6—8 m. şi groşi de 0,15—0,25 m. *tablele scocului* (elementele din care este format scocul) a căror lăţime în partea de sus a secţiunilor transversale variază dela 0,50—0,60 m., iar adâncimea dela 0,15—0,20 m. Aceste table se aşează sau direct pe teren sau pe

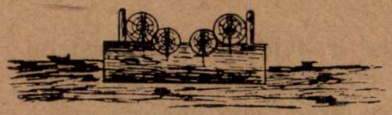

Fig. 3

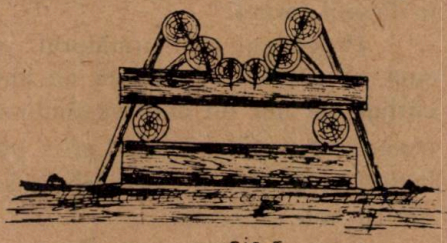

Fig 5

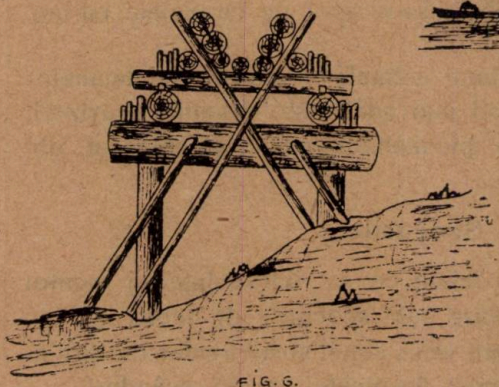

Fig. 6.

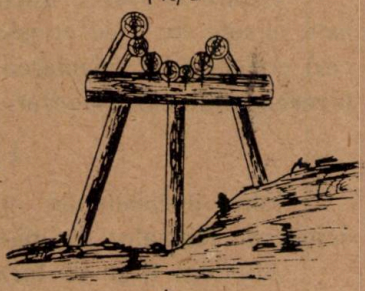

Fig 4.

fundaţii de lemn după configuraţia mai mult sau mai puţin accidentată a terenului. Ele constă, în majoritatea cazurilor, din patru trunchiuri din care două formează fundul scocului, iar celelalte două laturi sau coastele lui.

Fiecare trunchiu se fixează pe *talpa* sau *traversa* fundaţiei scocului prin cuie de lemn bătute în găurile ce se practică la capetele trunchiurilor cu ajutorul unui sfredel.

Tot pe tălpile în chestiune se reazimă şi legăturile între două table vecine, pentru ca acestea să nu fie mai sus sau mai jos, ci întotdeauna la acelaş nivel.

Trunchiurile întrebuinţate la construirea tablelor trebuie să fie drepte, iar nu strâmbe.

In vederea forței centrifuge a lemnelor ce coboară prin alunecare, de ordinar cu mare viteză în curbe și anume în partea exterioară a coastei scocului se mai adaugă încă un trunchiu pentru ca lemnele să nu poată sări dintr'însul.

Partea principală a fundației scocului o formează *talpa* ce i se mai zice și *traversa*, pe care se așează capetele tablelor.

Tabla sau traversa constă dintr'un lemn rotund lung de 1,5—2 m. și gros de 0,25—0,30 cm.

După configurația terenului talpa se așează direct pe pă-

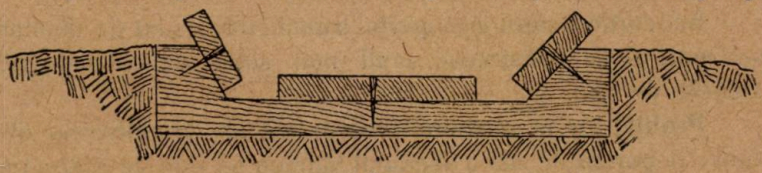

FIG. 7

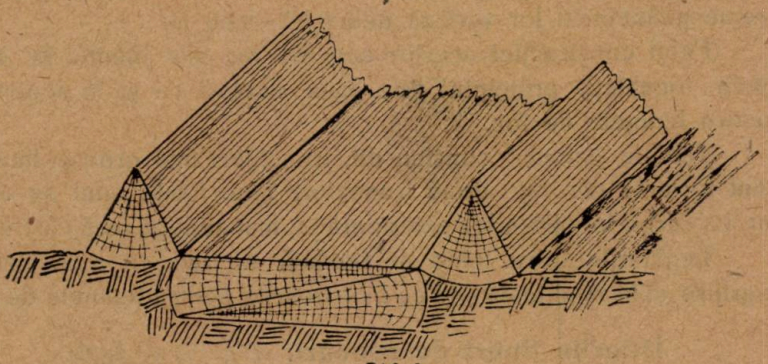

FIG. 8

mânt sau pe un picior în formă de jug, ori pe o fundație, care nu este altceva decât o căsoaie *(Fig. 3, 4, 5, 6)*.

Pe coastele foarte înclinate ale văilor scocurile întrebuințate pentru transportul lemnelor de foc în timpul iernei mai cu seamă în unele localități, se fac uneori din despicături de lemne (blane de fag) cele din fundul scocului, cari se așează direct pe zăpadă sau pe pământ, fiind mai late, iar cele alcătuind laturile scocului mai înguste *(Fig. 8)*.

Aceste scocuri de multe ori se acopăr cu zăpadă sau cu pământ. Pentru a i se da scocului o stabilitate mai mare, cu muchea unei săcuri se bat blănile de fag spre a se fixa mai bine în pământ sau în zăpadă.

De fapt ne servim de aceste scocuri laterale de construcţie specială când este vorba de a se transporta lemnele dintr'o porţiune oarecare de pădure până la scocul principal.

Scocurile laterale se fac şi din scânduri, în care caz după terminarea scoaterei lemnelor dintr'un loc se mută în altă parte a pădurei *(Fig. 7-8)*.

2. Scocurile uscate pentru transportul trunchiurilor şi a buştenilor.

Scocurile pentru transportul trunchiurilor sunt de dimensiuni mai mari şi se construesc mult mai solid de cât cele pentru lemnele de foc.

Profilul lor în secţiune transversală are următoarele dimensiuni: în partea de sus a secţiunii lăţimea sa este de 0,80—1,60 m. iar fundul depinde de grosimea maximă a trunchiurilor, pe câtă vreme adâncimea lor variază dela 0,30—0,60 m.

Felul construcţiei acestor scocuri nu este identic în diferitele localităţi, principiul este însă acelaşi ca şi la scocurile pentru lemnele de foc.

Tablele scocului constau din trunchiuri mai groase, laturile sunt formate din câte două trunchiuri bine fixate unul de altul, iar în curbe la partea lor exterioară se mai adaugă încă câte unul.

Legăturile între table şi fundaţii se fac cu o mai mare îngrijire şi în mod mai solid ca în scocurile pentru lemnele de foc.

Diferite tipuri de scocuri. *(Fig. 3, 4, 5, 6)*

In pădurile Statului exploatarea în regie din ocolul silvic Lăpuşna, ce face parte din Administraţia ocoalelor silvice Gurghiu, se întrebuinţează tipul Bavarez, *(Fig. 5)* cu deosebire numai că proptelele de susţinere a trunchiurilor, ce termină laturile sau coastele scocurilor, sunt fixate pe talpă sau pe traversă iar nu pe pământ.

Origina scocului constă din câteva table dintre care prima ca şi la scocurile pentru transportul lemnelor de foc are lăţimea cea mai mare, după care urmează două sau trei din ce în ce mai strâmte până ce se ajunge la lărgimea normală a scocului. Aceasta pentru a se putea introduce mai cu înlesnire lemnele într'însul. La ultima tablă dela capătul din vale a scocului i se dă o pantă mai mică. Ea poate să fie orizontală sau să formeze o

contra pantă în scopul de a se reduce întru-câtva viteza de alunecare a lemnelor.

Când se construieşte un scoc se dă multă importanţă alegerei pantei, deoarece dacă aceasta e prea mică lemnele se opresc mereu alcătuind adevărate obstacole, cari, pentru înlesnirea transporturilor trebuiesc înlăturate, iar dacă ea este prea mare trunchiurile alunecă cu o astfel de viteză încât adeseori sar afară din canal dând naştere la cheltueli însemnate cu adunatul şi datul lor din nou pe scoc.

Panta scocului depinde de altfel de felul sortimentelor adică de categoria materialului lemnos ce urmează a se transporta, de timpul când se face transportul precum şi de lungimea ce are scocul.

Pentru scocurile destinate transportului lemnelor de foc se admite o pantă mai mare ca la cele pentru buşteni, iar la aceste din urmă mai mare ca la cele pentru transportul trunchiurilor.

Anotimpul când se face operaţiunea transportului trebuie deasemenea luată în consideraţiune când e vorba de alegerea pantei. Scocurilor mai lungi li se dă de ordinar o pantă mai mică de cât celor scurte.

Astfel fiind pantele ce se adoptă în diferitele soiuri de scocuri sunt cele prevăzute mai jos:

a) **Pentru scocurile servind la transportul lemnelor de foc.**

1. In timp uscat	35-50%	sau	19-27°
2. In timp umed	25-30 „	„	14-19°
3. Când este zăpadă . . .	15-20 „	„	8-11°
4. In stare îngheţată	6-12 „	„	3-7°

b) **Pentru scocurile utilizate în transportul buşteniior.**

1. In timp uscat	25-30%	sau	14-19°
2. In timp umed	20-25 „	„	11-14°
3. Când este zăpadă	10-15 „	„	6-8°
4. In stare îngheţată	4-8 „	„	2-4°

c) **Pentru scocurile întrebuinţate la transportul trunchiurilor,**

1. In timp uscat	20-25%	sau	11-14°
2. In timp umed	15-20 „	„	8-11°
3. Când este zăpadă	6-10 „	„	3-6 °
4. In stare îngheţată	3-6 „	„	2-3 °

La origină li se dă scocurilor o pantă mai mare pentru ca emnele ce se introduc într'însele să-şi capete viteza necesară spre a nu se putea opri pe drum, adică până la gura lui a cărui pantă este de regulă cu 1/5 până la 1/2 mai mică de cât în restul scocului.

Regularea vitezei.

Deoarece din cauza configuraţiei topografice a terenului suntem nevoiţi uneori să dăm scocului o pantă mai mare de

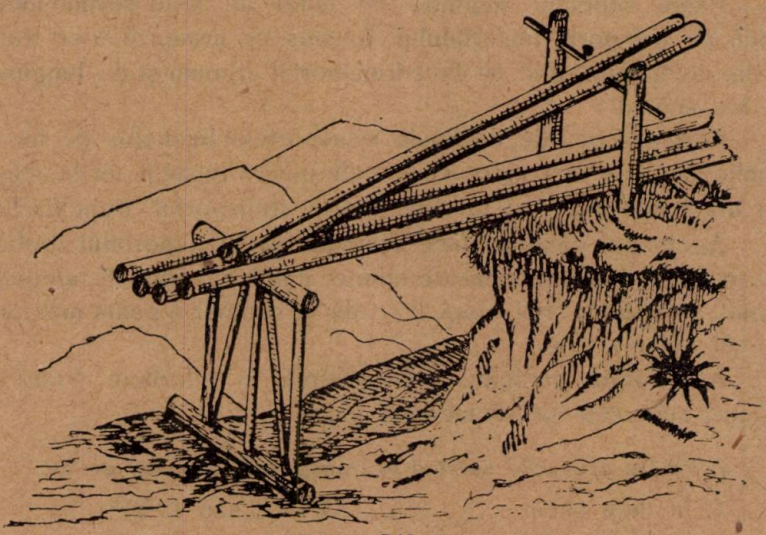

FIG. 9

cât ar fi necesar în cazul acesta pentru a reduce iuţeala de alunecare a lemnelor se întrebuinţează diferite mijloace.

Cea mai simplă metodă constă în a se reduce lărgimea pereţilor scocurilor, dându-li-se o direcţie mai aproape de verticală, de oarece prin aceasta lemnul în timpul alunecărei lovindu-se de pereţi îşi micşorează viteza.

In caz când acest mod de procedare nu dă rezultatele dorite, atunci în părţile unde scocul este aşezat direct pe pământ se scot câteva table astfel ca trunchiurile târându-se pe pământ îşi micşorează din viteza câştigată. Acest mod de procedare pentru reducerea vitezei este unul dintre cele mai eficace.

Se mai poate reduce viteza împrăştiindu-se pe scoc prundiş umed sau nisip şi anume în părţile unde pantele sunt mari sau

făcându-se uz de aşa zisele opritori, cari constau sau din simple trunchiuri de lemn *(Fig. 9)*, ori din anumite piese de fier *(Fig. 10, 11)* cari în munţii Gurghiului poartă numele de *mâţe*.

Sunt cazuri însă când se cere ca să mărim viteza de alunecare a lemnelor pe scocuri.

In acest scop, vara în timpurile uscate se stropeşte scocul cu apă sau se unge cu ulei, ori se înlocuiesc trunchiurile de molid pin unele table cu trunchiuri de fag pe care lemnele alunecă mai bine ca pe cele dintâi.

Modul de construire a unui scoc depinde de timpul destinat pentru funcţionarea sa.

Astfel, cel care este destinat să servească un timp îndelungat se construeşte mai solid, decât cel care nu are să dureze de cât un an.

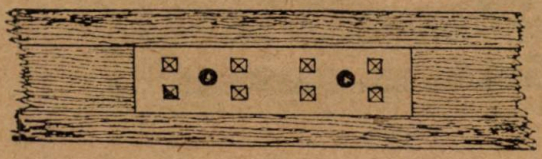

FIG. 10.

FIG. 11.

Direcţia lui caută să fie cât mai dreaptă, iar pentru curbe să se întrebuinţeze raze cât mai mari.

Afară de aceasta se recomandă ca joncţiunea scocurilor laterale cu cele principale să se facă sub formă de unghiuri cât mai ascuţite, iar în locurile unde scocurile trec peste drumuri, tablele sunt portative, spre a se putea ridica şi pune la loc după necesitate.

Pentru buna îngrijire a scocului se angajează supraveghetori, a căror obligaţiune este ca din când în când să-l cureţe de materialele depuse cu prilejul alunecărei, să-l ude cu ajutorul stropitoarelor când este nevoie, sau să capteze izvoarele în timpul verei, iar iarna să-l acopere cu un strat potrivit de zăpadă, sau să-l stropească din când în când cu apă ca aceasta înghetând alunecarea să se facă mai uşor.

Datoria principală a acestor supraveghetori este ca să se repare la nevoie stricăciunile cauzate scocului în timpul transportului lemnelor, în care scop ei au întotdeuna la îndemână uneltele şi materialul necesar.

La origina scocului lemnele se introduc în canal cu ajuforul cängilor, iar trunchiurile şi buştenii cu ţapinele. D'alungul canalului supraveghetorii sunt aşezaţi la o depărtare unul de altul de circa 150—200 m.

Pe lângă celelalte atribuţiuni ale lor ei trebue să ia măsuri ca să nu se oprească lemnele pe scoc.

In caz de oprire sunt datori de a da de ştire prin strigăte convenţionale lucrătorilor cari la origină introduc lemnele pe

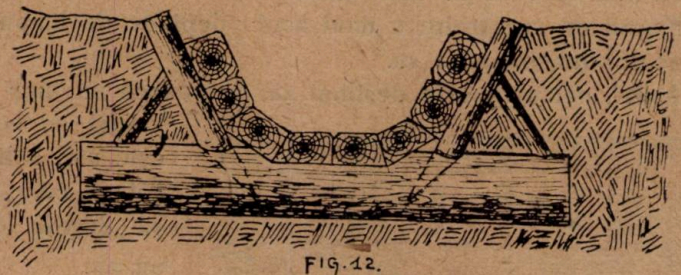

FIG. 12.

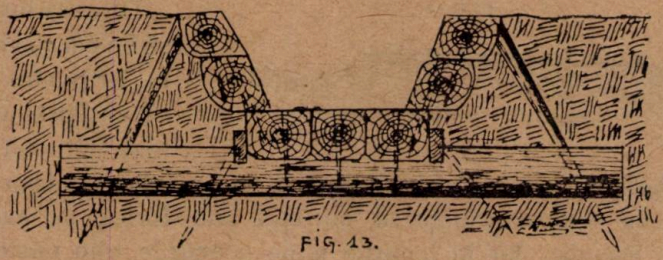

FIG. 13.

scoc, pentru ca lucrul să înceteze până când obstacolele vor fi înlăturate.

Introducerea lemnelor în scoc durează fără întrerupere până ce s'a terminat cu cele adunate la origine, după care lucrătorii aduc alte lemne. In timpul acesta supraveghetorii curăţă scocul şi fac reparaţiunile necesare în unele locuri stricate.

Transportul lemnelor cu ajutorul scocurilor cu apă.

Când nu se pot întrebuinţa scocurile uscate din cauza pantelor mici ale terenului, se recurge la aşa zisele scocuri cu apă. Modul cum se construesc aceste scocuri se vede din figurile 12, 13, 14, 15 şi 16.

Trebuie însă reţinut că este mai preferabil ca scocul să fie aşezat scobindu-se pământul iar nu să fie stabilit pe fundaţii

deoarece în primul caz el este mai bine fixat şi nu lasă să se piardă aşa de multă apă.

Când însă suntem nevoiţi a ne servi de o fundaţie, pe lângă scocul propriu zis trebuie rezervat şi un loc (podeţ) pe unde să poată umbla supraveghetorii *(Fig. 16)*.

Scocurile cu apă au cele mai de multe ori următoarele dimensiuni:

Lăţimea în partea lor superioară variază dela 0.30—0,60 m.

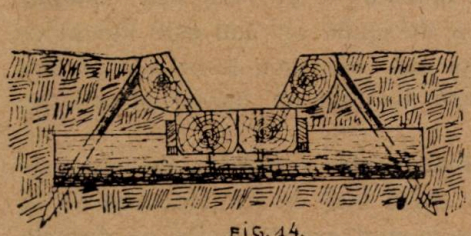

FIG. 14.

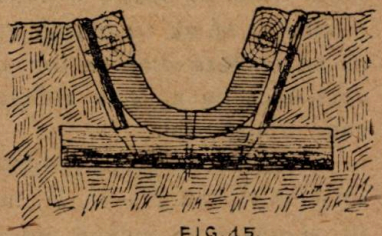

FIG. 15.

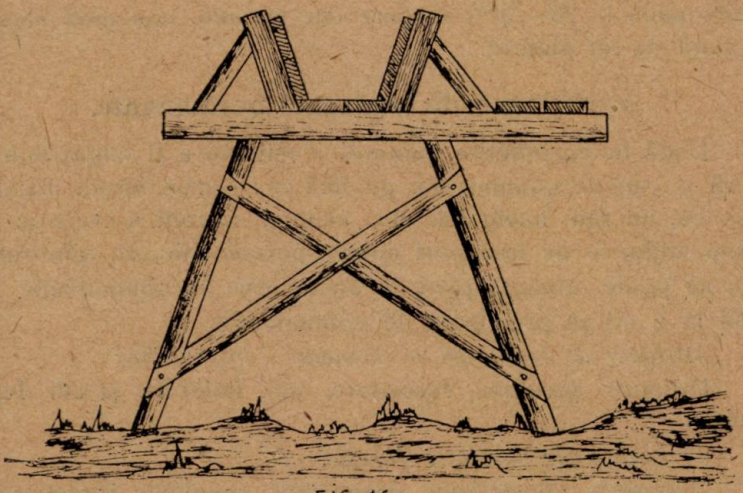

FIG. 16.

a fundului depinde de grosimea maximă a materialului de transportat. Cât pentru adâncime aceasta poate fi de 0,20—0,30 m.

Pentru transportul trunchiurilor sau a buştenilor lărgimea lor la partea superioară a secţiunei transversale a canalului este de 1—1,5 m., iar adâncimea dela 0,30—0,50 m.

Când ne hotărâm să construim scocurile despre care vorbim trebue să ne îngrijim ca să dispunem de apă necesară, precum şi ca legăturile dintre table şi îmbinarea pieselor ce le

compun să fie astfel făcute încât să nu se producă o prea mare pierdere din apa ce curge pe dânsele.

Cel mai bun tip de scocuri de asemenea categorie este acel ce se întrebuinţează în pădurile din jurul Băii-Mari, unde tablele constă din jumătăţi de trunchiuri de fag având un diametru dela 30 cm. în sus peste care se aşează şi câte o grindă.

Ca să dispunem de apa necesară pe întreaga lungime a unui scoc pe lângă o bună îmbinare a pieselor ce-l compun pentru ca să nu se piardă apa, de multe ori mai este nevoie ca să se capteze dintr'un loc sau altul apa unui isvor sau pârâiaş căci dacă ea nu este suficientă lemnele se opresc şi se întrerupe transportul.

Panta cea mai convenabilă pentru scocurile de apă este de 4—8 % sau 2°—4°, 5°, nu strică însă ca pe alocurea ea să fie şi mai mare putând ajunge în mod excepţional şi pe distanţe scurte până la 25—30% în care caz lemnele mai mult alunecă pe fund de cât plutesc.

B) Mijloace de transport permanente.

Dacă în apropierea pădurei destinată a fi exploatată nu există o cale de comunicaţie publică ca: o cale ferată normală, o şosea, un râu navigabil etc, suntem nevoiţi a construi noi înşine mijloace de transport numite permanente, cu ajutorul cărora să poate ajunge până la un centru de comunicaţie sau până la o arteră principală de comunicaţie.

Mijloace de transport permanente constau din:

Drumuri şoseluite forestiere, ape flotabile şi căi ferate înguste.

a) *Drumurile şoseluite forestiere.*

Deoarece construirea drumurilor şoseluite forestiere se face la fel ca celelalte drumuri publice, nu vom menţiona de cât dispozitivele prin care cele dintâi se deosibesc de cele din urmă. Astfel la drumurile şoseluite forestiere panta admisibilă este până la 7 % lărgimea drumului de 5-6 m., razele curbelor au minimum 12 m. pentru lemnele scurte, iar pentru cele lungi de minimum 20 m. Afară de aceasta la construirea lucrărilor de artă ca poduri, apărători etc., se întrebuinţează aproape exclusiv material lemnos.

b) *Ape flotabile.*

In cele ce urmează ne vom ocupa numai de apele destinate transportului lemnelor de foc, al trunchiurilor sau buştenilor din pădure şi până la un centru de desfacere sau la o cale principală de comunicaţie.

Plutirea lemnelor pe apă este unul dintre cele mai vechi metode de transport utilizate şi în acelaşi timp cea mai eftină, are însă inconvenientul că nu se poate întrebuinţa în tot timpul anului, deoarece iarna pe lângă că nu dispunem de apa necesară dar aceasta înghe̦ţând, transportul devine imposibil.

Afară de aceasta vara, în timp de secetă, apa devine insuficientă pentru efectuarea transportului; iar primăvara şi toamna de multe ori din cauza inundaţiilor produse prin topirea prea bruscă a zăpezilor ori a căderei de prea mari cantităţi de ape meteorice, acest mijloc de transport devine periculos.

De ordinar întrebuinţarea se face primăvara în timpul topirei liniştite a zăpezilor şi în urma ploilor de primăvară până în timpul secetelor de vară, toamna însă se începe din nou plutirea fără să dureze prea mult timp.

Cu ocazia transportului lemnelor pe apă malurile cursurilor de apă suferă stricăciuni cari se pot urca la o sumă considerabilă, cu care trebue despăgubiţi vecinii.

Cu toate că transportul pe apă este relativ eftin, totuşi cheltuelile ce necesită la curăţirea albiei şi regularea cursului de apă, cu un cuvânt amenajarea lui în vederea facilităţei plutirei lemnelor devin uneori foarte însemnate.

In ţara noastră acest mijloc de transport se întrebuinţează în judeţele Maramureş, Bistriţa, în munţii Gurghiului, în Sebeşul-Săsesc din Ardeal, în Bucovina, precum şi pe râurile Oltul, Lotrul, Bistriţa, Siret, Prut, etc. din vechiul Regat.

Din causa numeroaselor inconveniente ce el reprezintă în multe părţi se dă precădere căilor ferate forestiere cari fac ca transportul lemnelor să fie mai sigur şi uneori chiar mai rentabil.

Transportul pe apă se poate dar zice că aparţine mai mult trecutului, pe când celui pe căile ferate forestiere îi este rezervat viitorul.

Pentru realizarea unei economii forestiere raţionale în multe cazuri este bine ca să se favorizeze desvoltarea acestui mijloc de transport.

Plutitul lemnelor pe apă se poate face:

1. *In mod liber şi.*

2. *Sub formă de plute.*

Este totuşi absolut necesar, ca cursurile de apă utilizate pentru tansportul lemnelor să fie în mod prealabil regulate şi să dispunem de instalaţiunile necesare cum sunt opusturile pentru înmagazinarea unei mari cantităţi de apă în vederea cantităţei plutitului în timpurile secetoase mai cu seamă.

Regularea cursurilor de apă.

Apele curgătoare numai rare ori sunt proprii pentru transportul lemnelor din care cauză în majoritatea cazurilor suntem nevoiţi să facem lucrări pentru regularea lor.

In acest scop se cere îndeplinirea următoarelor condiţiuni:

1. Cursul de apă să aibă o direcţie cât se poate de dreaptă, fără curbe mici şi sinoase.

2. Lăţimea lui să fie ceva mai mare de cât lungimea maximă a lemnelor de transportat nu însă prea mare pentrucă în acest caz cheltuielile ce ar necesita scoaterea lemnelor scufundate s'ar urca la o cifră însemnată.

3. Adâncimea apei trebuie să fie astfel în cât lemnele ce plutesc să nu atingă fundul albiei. In această privinţă este suficientă pentru lemnele de foc o adâncime de 0,3 — 0,5 m., iar pentru transportul trunchiurilor şi buştenilor de 0,50 m.

5. Să prezinte locuri favorabile în vederea consituirei opusturilor sau a altor lucrări auxiliare.

Instalaţiunile necesare pentru regularea cursurilor apelor:

Consolidarea malurilor. Malurile surpătoare se pot consolida dând talazurilor o pantă de 1:1 după care terenul se plantează cu butaşi de salcie. In locurile unde aceasta este cu putinţă se pot construi diguri de lemn sau de piatră.

Cele mai obişnuite construcţiuni de consolidare de categoria acestora din urmă sunt căsoaiele cu pereţi simpli sau dubli umplute cu pietre şi având fundul lor prevăzut cu o podiţură de lemn. (*Fig. 17, 18, 19*).

Căsoaiele cu pereţii dubli. Terenul unde se construesc asemenea căsoaie se caută să fie cât mai solid. Peste el se aşterne un rând de fascine gros de circa 0,30 m. pentru a se putea apăra căsoaiele în contra mâncăturei apelor.

Peste acest rând de fascine se aşează tălpile sau grinzile de jos ale căsoaiei, care sunt paralele cu direcţia malului ce vrem să-l consolidăm. La căsoaiele duble tălpile au o grosime de 0,30 –0,35 m., iar distanţa dintre ele este în general de 2 m.

Perpendicular pe aceste tălpi se aşează la aceeaş distanţă de 2 m. aşa zisele legături cari constau din lemne rotunde groase de 0,20—0,25 m. şi a căror îmbinare cu tălpile se face în formă de coadă de rândunică.

FIG. 17

Peste aceste legături vine podiţura de susţinerea greutăţei.

Această podiţură este formată din prăjini groase de 0,10 m. şi aşezate unele lângă altele paralel cu pereţii longitudinali ai unei căsoaie. Spaţiul dintre fascine şi podiţură se umple cu pietre, iar deasupra

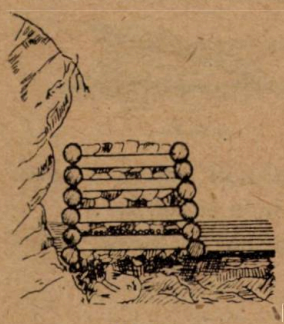

FIG. 18.

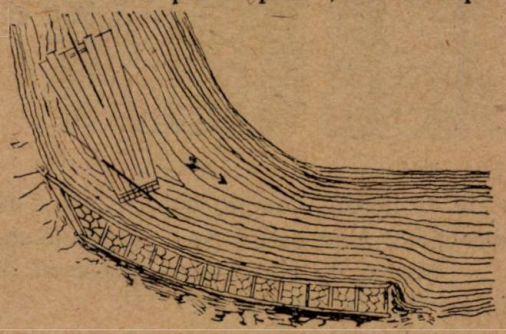

FIG. 19

legăturilor şi a podiţurii se pun peste tălpi alte grinzi de aceleaşi dimensiuni şi peste acestea legăturile corespunzătoare.

Se continuă astfel adică alternând grinzile cu legăturile până ce se obţine înălţimea ce trebuie să aibă căsoaia. Grinzile se fixează între dânsele bătându-se la distanţă de câte 2 m. cuie de lemn groase de 0.03 m. şi lungi de 0,60 m. în găurile făcute mai dinainte cu sfredelul.

Golul căsoaiei, format în modul descris mai sus, se umple apoi cu pietre asigurându-i-se în modul acesta rezistenţa necesară.

Unde cursul de apă prezintă o cotitură şi unde căsoaiele sunt expuse a fi lovite de plute, peretele dinspre apă se face din lemne cioplite. Pentru consolidarea malurilor se întrebuin-

ţează şi diguri făcute din piatră cu sau fără ciment, din beton sau din beton armat. Ele sunt însă foarte costisitoare, din care cauză până acum cel puţin, se dă preferinţă căsoaielor de lemn.

In adevăr, pe lângă că acestea sunt mai ieftine, dar materia primă necesară (lemnul şi piatra) ne-o putem procura cu uşurinţă pentru care motiv căsoaiele alcătuiesc elementul esenţial al unor atari construcţiuni hidraulice.

In locurile unde malurile cursului de apă nu au o înălţime îndestulătoare pentru plutitul lemnelor se adânceşte albia râului în aceste părţi, sau se înalţă malurile cu ajutorul umpluturilor de pământ, de piatră sau a căsoaielor, iar în părţile unde lăţimea albiei e prea mare, spre a o îngusta pentru construcţiunile ce le facem paralel cu cursul apei ne servim de diferite mate-

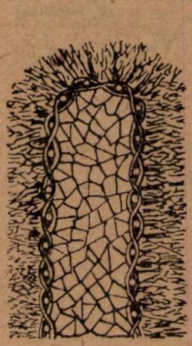

Fig. 20

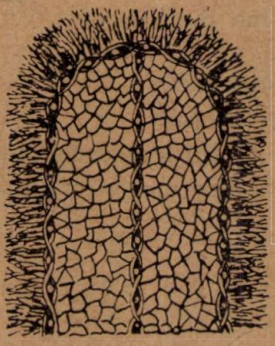

Fig. 21.

Fig. 22.

riale ca fascine, lemne, piatră etc., sau de aşa zişii *pinteni* a căror direcţiune este oblică sau perpendiculară la a malurilor.

Modul de construirea acestora din urmă se poate vedea în fig. 20, 21, 22, 23, 24.

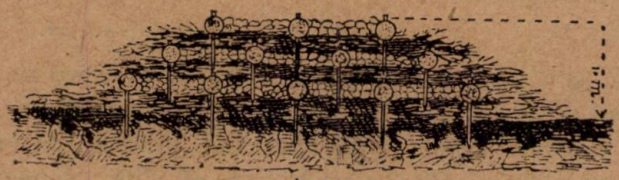

Fig. 23.

Când cursul de apă se desparte în mai multe ramificaţii, sau gârle, pentru ca să împiedicăm intrarea lemnelor transportate prin plutire printr'una din aceste gârle, se instalează opritori sau greble, iar când sunt prea mult curbe, se taie aceste sinuozităţi formându-se canale artificiale cât mai drepte, astfel că se sporeşte viteza apei şi se împiedică depunerile de pietrişuri pe lângă convexităţi.

Regularea pantei

Pentru micşorarea pantelor mari ale cursurilor de apă şi prin urmare a vitezei cu care plutesc lemnele se construiesc *praguri*. Acestea constau din grinzi transversale aşezate la oarecare

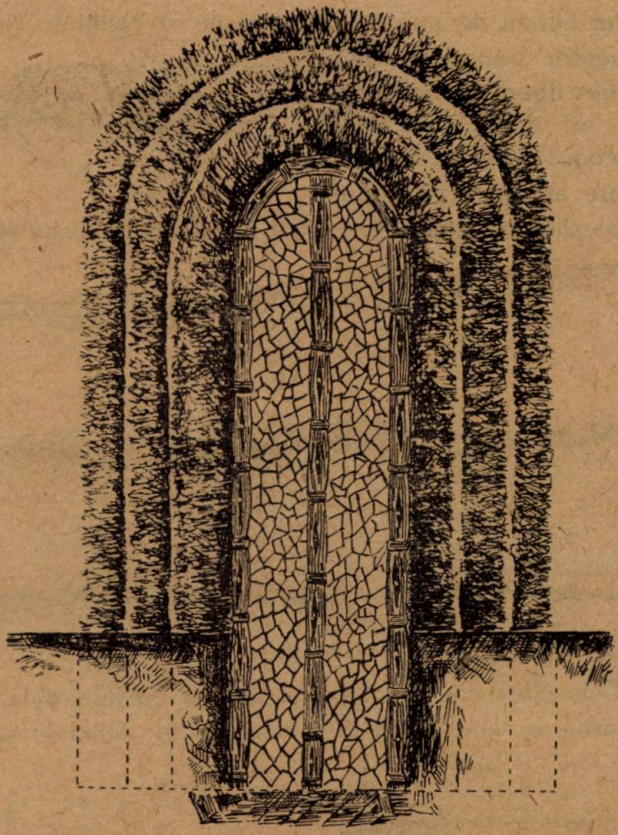

FIG. 24.

distanţă unele de altele şi fixate direct în maluri sau în albia râurilor prin ţăruşe de lemn.

Când aceste *praguri* nu sunt îndestulătoare pentru micşorarea pantei se construiesc baraje de lemn, de piatră sau de fascine, cărora li se dă o înălţime egală cu nivelul mediu al apei.

Cele de lemn sau de piatră sunt prevăzute uneori şi cu câte un stăvilar. *(Fig. 28, 29, 30).*

Dacă panta este însă foarte mare, iar albia râului stâncoasă aceasta se podeşte complect cu lemne dându-i-se forma de trepte, iar malurile se apără prin ajutorul căsoaielor Astfel procedând se reduce iuţeala apei şi cu aceasta se micşorează posibilitatea de a se sparge plutele.

Când cursul de apă nu dispune de o cantitate suficientă de apă pentru transportul lemnelor în stare liberă, ori sub formă de plute, ori dacă albia râului este stâncoasă astfel că lucrările de regulare ar costa prea mult,

Fig. 25.

în cazul acesta se construiesc canale solide de lemn sau de piatră.

Fig. 26.

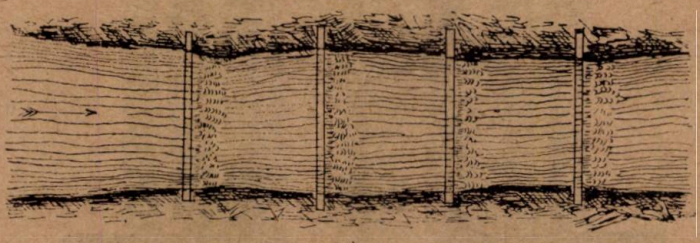

Fig. 27.

In Ceho-Slovacia şi anume în pădurile Statului dela Sigord, judeţul Saroş, în anul 1822 s'a construit din lemn şi scânduri

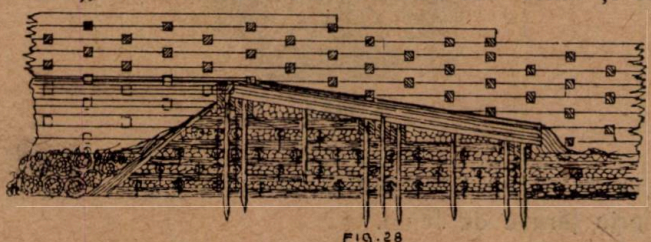

Fig. 28

un canal lung de 11 km. având o lăţime la fund de 1 m. şi o adâncime de 0,60 m. pentru transportarea lemnelor de foc *(Fig. 34—38)*.

Pentru procurarea apei necesară, în care scop s'a captat mai multe izvoare din pădure, s'a construit două opusturi.

Părțile cele mai mult expuse stricăciunilor ale acestui canal în anul 1861 au fost înlocuite cu piatră de trachit cioplită în

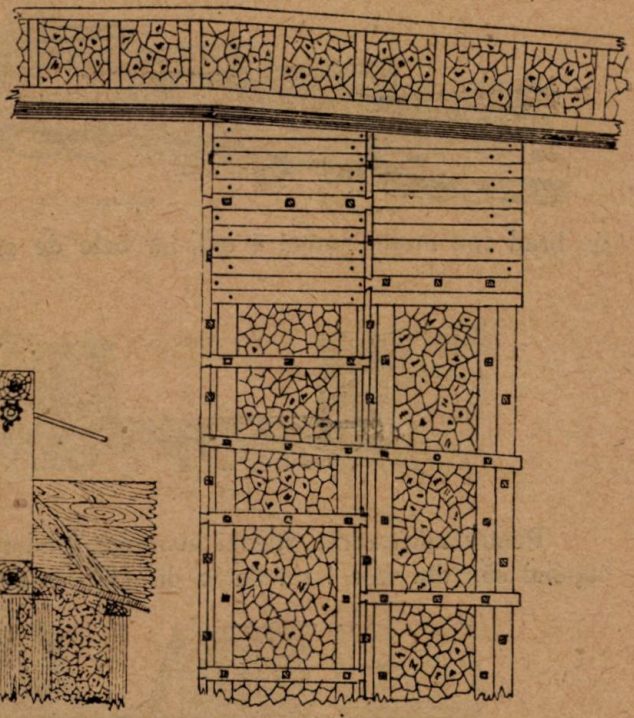

Fig. 29.

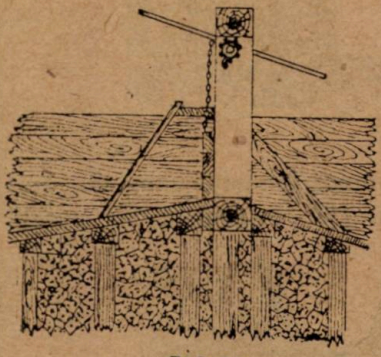

Fig. 30.

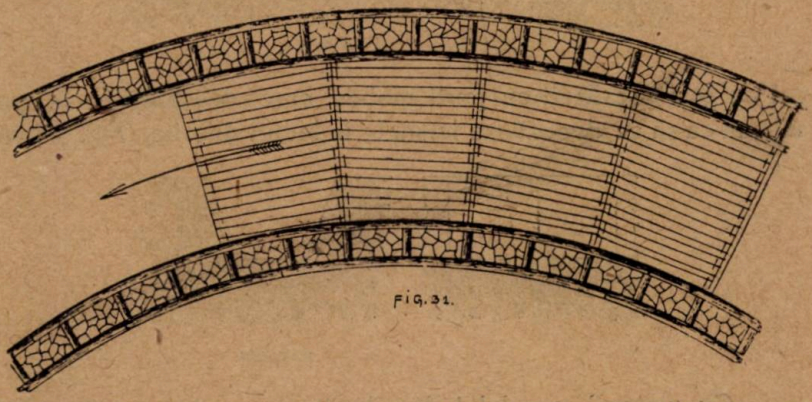

Fig. 31.

partea internă a canalului. Constatându-se în urmă că nici această piatră nu era destul de rezistentă, spărgându-se ușor, a fost înlocuită la rândul său prin lespezi de gresie.

Cu această ocazie s'a constatat că părţile canalului cari fuseseră făcute din scânduri de stejar au durat 20—22 ani, cele

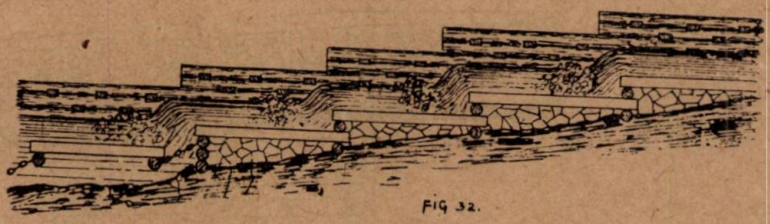

FIG. 32.

de brad sau molid numai 4 ani, iar cele de gresie 25 ani.

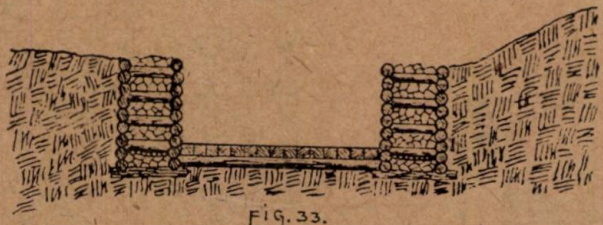

FIG. 33.

Pentru micşorarea vitezei lemnelor, fundului canalului dela capătul său din vale i s'a dat o direcţie orizontală iar pereţii

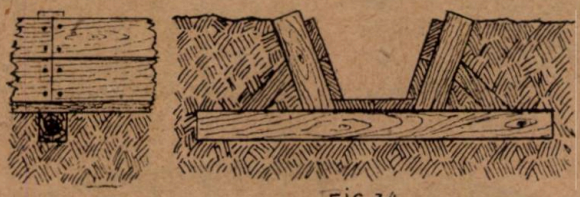

FIG. 34.

lui au fost prevăzuţi cu porţi mobile care deschizându-se permiteau ca să se depoziteze lemnele în locuri diferite. *(Fig. 39, 40).*

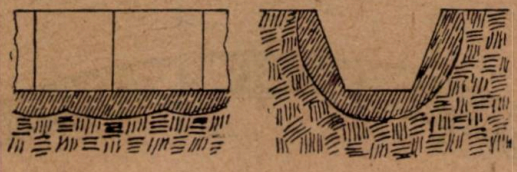

FIG. 35.

Cu ajutorul canalului în chestiune se transportau zilnic între 500 — 1600 steri, iar anual, în perioada 1892 — 1901, câte 18.000 steri.

Construcţia lui care a avut loc în anul 1822 a costat 230.000 coroane austriace, iar cheltuelile de transport, de între-

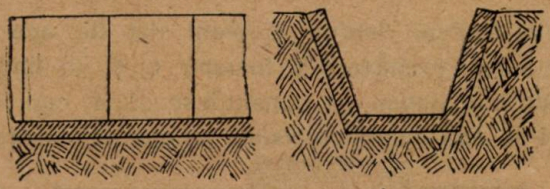

Fig. 36.

ţinere, precum şi de aşezarea lemnelor în depozit s'a urcat la

Fig. 37.

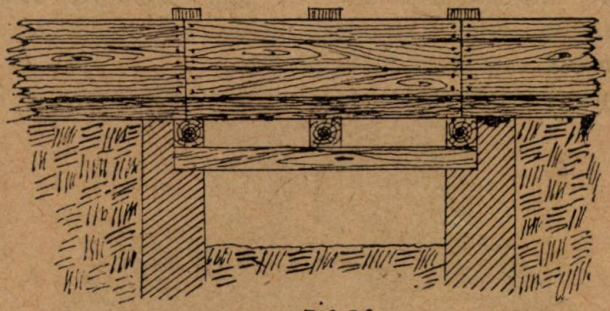

Fig. 38.

68 fileri (bani) de ster, pe câtă vreme transportul se făcea cu

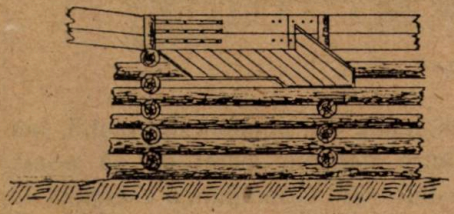

Fig. 39.

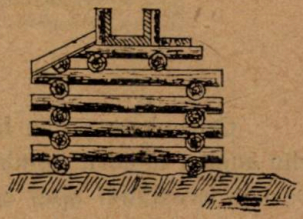

Fig. 40.

căruţele costa 1,60 coroane de ster. Acest canal astăzi nu mai există fiind înlocuit cu o cale ferată forestieră.

Instalaţiunile pentru asigurarea apei necesară plutitului. Opusturile.

Pentru a dispune într'un moment dat de apa necesară plutitului nu numai primăvara şi toamna ci şi în timpul verei, când apa este mai puţină, se construiesc după cum am arătat nişte reţineri de apă numite *opusturi* cu ajutorul cărora se înma-

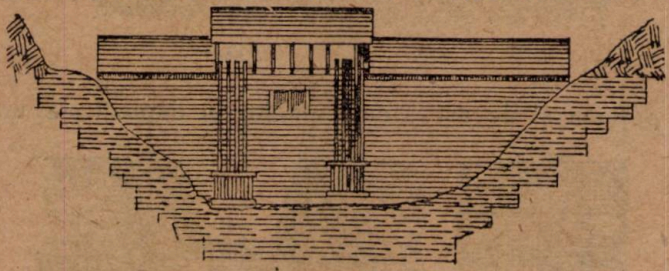

FIG. 41.

gazinează o însemnată cantitate de apă, căreia prin deschiderea stăvilarelor opustului, i se poate da drumul odată, de două ori pe săptămână sau chiar în fiecare zi.

La un opust distingem: corpul lui, stăvilarele şi coroana.

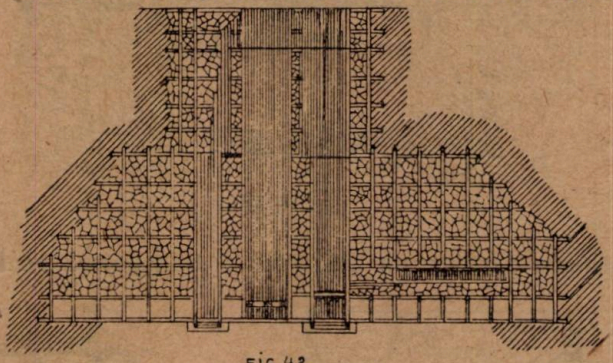

FIG. 42.

Corpul se poate face din lemn, din pământ, din piatră, sau din aceste materii combinate între dânsele astfel ca să poată rezista presiunei apei dela spatele său. Condiţiunea esenţială la un opust este ca el să nu lase să se strecoare apa.

In scopul acesta pentru stabilirea lui se caută un loc în care atât albia râului, cât şi malurile sale să fie stâncoase, sau să fie alcătuite de un pământ argilos.

La nevoe se sapă până se dă peste un asemenea teren, pentru că numai astfel se poate asigura opustului o temelie solidă, iar pereţilor săi laterali puncte rezistente de reazim.

In judeţul Maramureş şi anume în Ocolul silvic Vişeul de sus se găseşte opustul zis dela *Macherlău*, care reţine la spatele său o cantitate de circa 230.000 m^3 apă. El este construit din piatră şi ciment, iar stăvilarele sunt de fier.

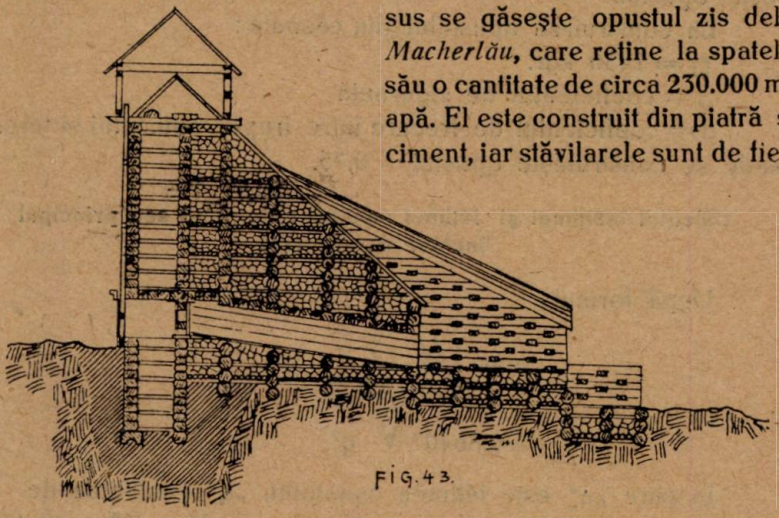

FIG. 43.

Cele mai multe oposturi se fac totuşi din lemn. *(Fig. 41—43).*

Grosimea opustului pentru ca el să poată rezista presiunei etc., ce se exercită asupra lui, se poate determina prin calcul cât şi pe cale grafică.

Dimensiunile opustului se calculează cu ajutorul formulelor în modul următor:

Calculul coroanei şi a taluzului.

Având înălţimea găsită a opustului *M* trebuie să calculăm lăţimea coroanei *A* şi înclinarea taluzului *r*, presupunând că r = o, adică păretele din faţa lacului este vertical, după formulele;

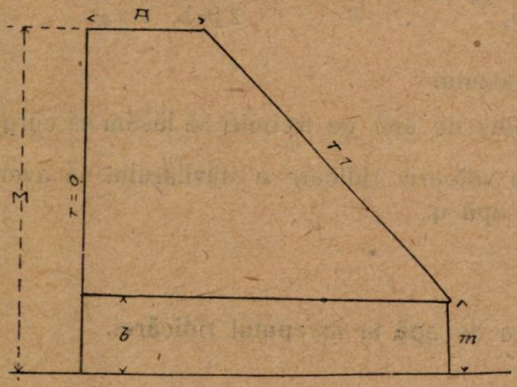

$$A = \frac{M}{2}\left(\frac{\delta}{\delta_1} \times \frac{\beta}{d} - r_1\right)$$

$$r_1 = \frac{\delta}{\delta} \times \frac{\beta}{d} - \frac{2A}{M}$$

în care

γ = greutatea apei (: 1 m^3 = 1000 kgr. :)

γ_1 = greutatea specifică a materialului din care se construieşte opustul.

La construirea opustului din căsoaie:

γ_1 = 1450 kgr.

β = coeficientul de siguranţă

d = coeficientul de frecare între trupul opustului şi terenul, unde se construieşte opustul = 0,75.

Calculul înălţimei şi lăţimei canalelor de fund sau principal închise de stăvilare

După formula.

$$a = \sqrt[5]{\left(\frac{3\,q}{1{,}6\,\mu} \times \frac{1}{2\,g}\right.}$$

$$= 0.86407 \sqrt[5]{q^2}$$

în care „a" este lăţimea canalului, „q" cantitatea de apă necesară, ce trebue să se curgă pe secundă, „μ" coeficientul de scurgere = 0,61, g = 9,81 forţa de gravitate.

„b" adică înălţimea canalului care în general este egală cu „a", ori cel puţin b = 0,8 a.

Calcularea înălţimei (X) la care trebuie să ridicăm stăvilarul canalului principal pentru a se putea scurge în tot timpul golirei lacului cantitatea necesară de apă la plutărit q.

O facem după formula:

$$X = M - \sqrt[3]{\left[M^{\frac{3}{2}} - \frac{n+1}{n} \times \frac{3\,q_1}{2\,\mu\,b.\,V2\,g}\right.}$$

în care:

M = înălţimea opustului

$\frac{q}{n}$ = cantitatea în plus de apă ce trebuie să lăsăm să curgă la început pentru ca la viitoare ridicare a stăvilarului să avem cantitatea necesară de apă q.

$\left(q_1 = q + \frac{q}{n}\right)$

$q_1 = q + \frac{q}{n}$ cantitatea de apă la începutul ridicărei.

$\frac{1}{n}$ se alege de noi şi anume: de la $\frac{1}{10}$ până la $\frac{1}{50}$ Dacă $q > 5$ m³ de apă, atunci $\frac{1}{n} = \frac{1}{50}$ până la $\frac{1}{25}$, iar dacă $q < 5$ m³, atunci $\frac{1}{n} = \frac{1}{10}$.

μ = coeficientul de scurgere = 0.61
b = lăţimea canalului,
g = 9.81

Timpul necesar (t) pentru a se umple opustul.

După formula:

$$t_1 = \frac{K}{q_1}$$

în care
K = volumul lacului,
q_1 cantitatea de apă pe secundă cu care se alimentează lacul.

Calcularea timpului (t) până când apa lacului poate servi la plutărit dând cantitatea q.

După formula:

$$ti = \frac{K}{q\text{-}q_1}$$

în care
K = volumul lacului;
q = cantitatea necesară pentru plutărit;
q_1 = cantitatea de apă cu ce se alimentează lacul.

Un exemplu pentru calcularea opustului în mod grafic.
(fig. pag. 150)

Formule:

Presiunea = Suprafaţa peretelui dinspre apa X cu distanţa dela centru de gravitatea suprafeţei părelui din spre apă la coroana opustului X cu greutatea absolută a unui metru cub=984, 5904.

Găsirea centrului de gravitate al trapezului: ca şi al ori cărui patrulater neregulat: abcd.

Se trage diagonala „ac" şi se determină centrul de gravitate al fiecăruia dintre triunghiuri „abc" prin $\frac{b\,c}{2}$ legat cu „a"

și $\frac{a\,c}{2}$ legat cu „b" în „a" și apoi prin $\frac{a\,c}{2}$ legat cu „d" și $\frac{c\,d}{2}$ legat cu „a" în „f" și se unește „e" cu „f".

Apoi se trage diagonala „bd" și se determină centrul de

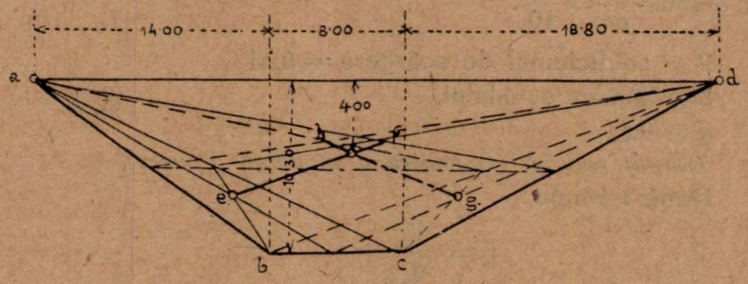

SCARA: 1:400

Fig.

gravitate al triunghiului „bcd" și „bda" ca mai sus în g și „h" și se unește g cu h.

Intersecția lui „ef" cu „gh„ în „m" este centrul de gravitate al patrulaterului „abcd" la distanța de 4,00 m. de oglinda apei.

Calcularea presiunei apei asupra opustului.

Suprafața părețelui dinspre apa . . . 210.12 m². X cu distanța centrului de gravitate = 4 m. este egal cu . . 840.48 m³ X cu greutatea specifică a unui m.c. apă = 984, 5904 kgr.

840,48×984, 9504 este *egal cu presiune apei asupra opustuiui 827, 828, 5393* kg.

Greutatea corpului opustului conform antemăsuratoarei este egal:

Cu greutatea materialului de umplutura 1009, 9240 m³
„ „ pământului de construcție 391, — „
„ „ pământului întrebuințat. 80, 6000 „

1 m³ material de umplutură = 1649,8 kgr.

1649,8 X 1009, 9240 = ... 1, 666172, 6172

1 m³ lemn de construcție = 583,56 kg.

583,56×391,0 = ... 228, 171, 960.

1 m³ pământ = 1916.69632 kg.

1916, 69632×80,6 = ... 154.485, 72339

Total . . . . . 2,048.830, 300 kg.

Dacă greutatea corpului opustului către presiunea apei stă în raport cu 2,47: 1.

Corpul opustului este format din pereți verticali *(Fig. 43)*.

Distanța dintre 2 pereți este de 2 m. fiind legați între dânșii prin trunchiuri de lemne transversale așezate la o depărtare de câte 2 m.

Păretele din spre partea în care se află apa reținută constă din grinzi groase de 0,35—0,40 m. cioplite pe trei părți.

Pentru ca aceste grinzi să fie bine încheiate astfel ca să nu lase să se strecoare apa printre dânsele, se întrebuințează scoabe, lețuri și mușchiu, *(Fig. 44)*, iar pentru ca grinzile să fie fixate unele de altele, se bat vertical cuie de lemn lungi de 99 cm. și groase de 5 cm., provenite din brazi tineri în găurile făcute cu sfredelul în mod alternativ, în fiecare serie de 2 — 3 grinzi subjacente.

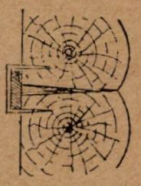

Fig. 44.

Ceilalți pereți ai opustului se construesc de asemenea din lemne rotunde groase însă de 0,30—0,35 m iar cele transverale (perpendiculare) cari leagă câte doi pereți numai de 20 25 cm.

Tot în acest mod se procedează și la construirea așa zi-selor proptele sau sprijinătoare ale opustului care au rolul de a mări rezistența *(Fig. 42 și 43)*.

După cum s'a menționat mai sus fundația sau temelia lui trebuie să ajungă până la stânca sau până la pământul rezistent din albia râului.

In acest scop e nevoie ca înaintea opustului definitiv să construim unul provizoriu pentru ca cu ajutorul lui să putem conduce sau trece apa reținută la spatele său (lacul opustului) peste locul unde se lucrează fundația care după ce este terminată se desființează dinpreună cu canalul pentru conducerea apei.

Iată modul de procedare:

După ce s'a săpat pământul din locul ales pentru fundație, destul de adânc spre a se da peste un teren stâncos sau argilos, în tot cazul pe o suprafață mai mare de cât e necesar pentru cei doi pereți ai opustului, sub acești pereți se așterne apoi în șanțul corespunzător din fundul săpăturei un strat de beton format din ciment Portland în amestec cu pietriș și prundiș bine spălat în proporția de 1 : 5.

Peste acest strat de beton vine un altul de argilă bine bătut cu maiul în care se aşează tălpile (grinzile cele mai de jos) părelui dinspre apă şi a celui imediat următor.

Talpa primului părete este scobită după cum se prevede în figura *45* spre a permite ca să se fixeze cât mai bine în stratul de argilă menţionat mai sus.

După ce construcţia de lemn a corpului opustului a ajuns la nivelul terenului, golfurile rămase dintre pereţi şi şanţ se umple de asemenea cu argilă, care se bate de asemenea cu maiul, iar căsuţele dintre pereţi şi legăturile transversale se umplu cu pietre. La fiecare 2 metri de înălţime se aşterne peste

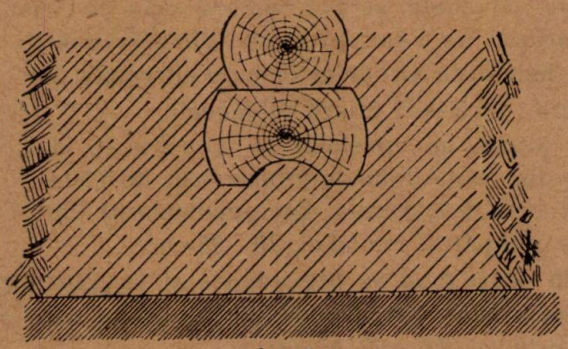

Fig. 45.

aceste pietre stratul de prăjini numit *poditura de rezistenţă* despre care s'a vorbit la căsoaie. După aceleaşi norme se procedează şi la construcţia proptelelor sau sprijinitorilor rezemătorilor opustului.

In timpul ce se lucrează corpul opustului se lasă loc pentru canalele de scurgerea apei la extremitatea cărora (în faţa lacului apei) se află stăvilarele.

Acestea sunt în număr de trei care se disting unele de altele prin numele ce poartă şi situaţia lor faţă de opust.

Primul stăvilar începe din punctul cel mai de jos al opustului dela fundul lui, cel de al doilea cu circa de 60 cm. mai sus de cât primul, iar al treilea, zis de siguranţă, se află în partea de sus şi cam la mijlocul opustului sub coroana lui *(Fig. 41)*.

Cel dintâi stăvilar se ridică în sus numai când se curăţă lacul dela spatele opustului de depunerile de materiale aduse de apă.

Cel de al doilea numit şi principal, serveşte spre a se da drumul apei trebuitoare pentru plutitul lemnelor.

Cel de siguranţă n'are alt rol de cât ca să lase să se scurgă o apă de prisos adică aceea care fără deschiderea acestui stăvilar ar tinde să treacă pe deasupra coroanei opustului în timpul când acesta nu funcţionează pentru plutit.

Lărgimea stăvilarului de fund precum şi a celui principal este de 2 m. pe câtă vreme lungimea lor variază după înălţimea opustului.

Dimensiunile stăvilarului de siguranţă depind de cantitatea precipitaţiunilor atmosferice ce cad anual în localitate şi de debitul râului în care s'a construit opustul.

Pereţi canalelor la extremitatea cărora se găsesc cele 3 stăvilare menţionate mai sus constă din grinzi cioplite, bine încheiate.

Modul de funcţionare al stăvilarelor.

Stăvilarul prim zis de fund este făcut de lemn închizându-se şi deschizându-se cu ajutorul unor angrenaje, a unor piese metalice prevăzute cu şurupuri, ori ridicându-se în sus cu lanţuri, frânghii etc.

Cel de al 2-lea stăvilar (principal) este făcut tot de lemn. La distanţă de 2 m. de dânsul, adică în dreptul peretelui al 2-lea al opustului; pe canalul pe unde se scurge apa necesară plutitului se află o poartă care se mişcă în jurul unei axe verticale excentrică, dacă, aflându-ne pe coroana opustului, acţionăm asupra unei prăjini care exercită o presiune de sus în jos asupra unei pârghii orizontale care face să se deschidă această poartă şi să dea drumul apei în canalul respectiv *(Fig. 46, 47, 48)*.

După ce s'a golit apa lacului din dosul opustului închidem poarta în chestiune cu mâna coborându-ne pe o scară care conduce dela coroană până la partea de jos a opustului, de această scară ne servim şi atunci când este nevoie ca să reparăm opustul.

Stăvilarul de siguranţă se manipulează tot de pe coroana opustului.

Când acesta este de dimensiuni mari şi este construit din zidărie plină (piatra cu ciment), beton etc. stăvilarele nu se fac de lemn ci de metal.

Coroana (partea superioară a opustului) este prevăzută cu un acoperiş pentru ca opustul, precum şi supraveghetorul însărcinat cu închiderea şi deschiderea stăvilarelor, să nu fie expuşi intemperiilor atmosferice.

Alegerea locului pentru instalarea opustului.

Alegerea locului unde trebuie să construim un opust este o chestiune importantă. Se dă în adevăr preferinţă acelor părţi ale râutui unde malurile şi albia sunt stâncoase, unde albia este

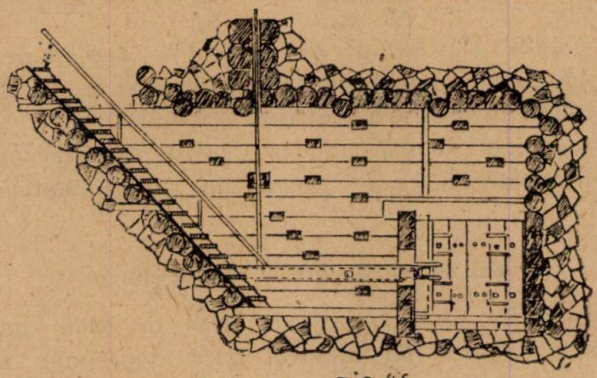

Fig. 46.

îngustă dar precedată de o vale largă, cu o pantă mică spre a se putea cu modul acesta reţine cât mai multă apă, cu alte cu-

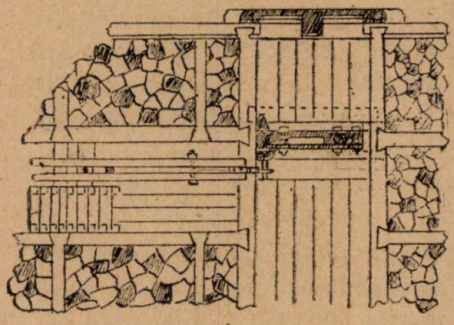

Fig. 47.

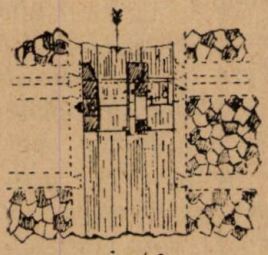

Fig. 48.

vinte trebuie ca lacul, care se formează prin strângerea apei la spatele opustului, să aibă o mare capacitate.

Cum se determină capacitatea unui opust?

Pentru a afla capacitatea unui opust trebuie să ne hotărâm mai întâi asupra înălţimei ce el trebuie să aibă. După aceasta determinăm profilul longitudinal al râului pe o distanţă oare care dela opust în sus.

Aflăm apoi ce suprafaţă are peretele opustului din partea sa din deal, adică din partea lacului, precum şi a secţiunilor transversale din zece în zece metri, în raport cu suprafaţa orizontală a apei.

Media suprafeţelor secţiunilor imediat vecine înmulţită cu

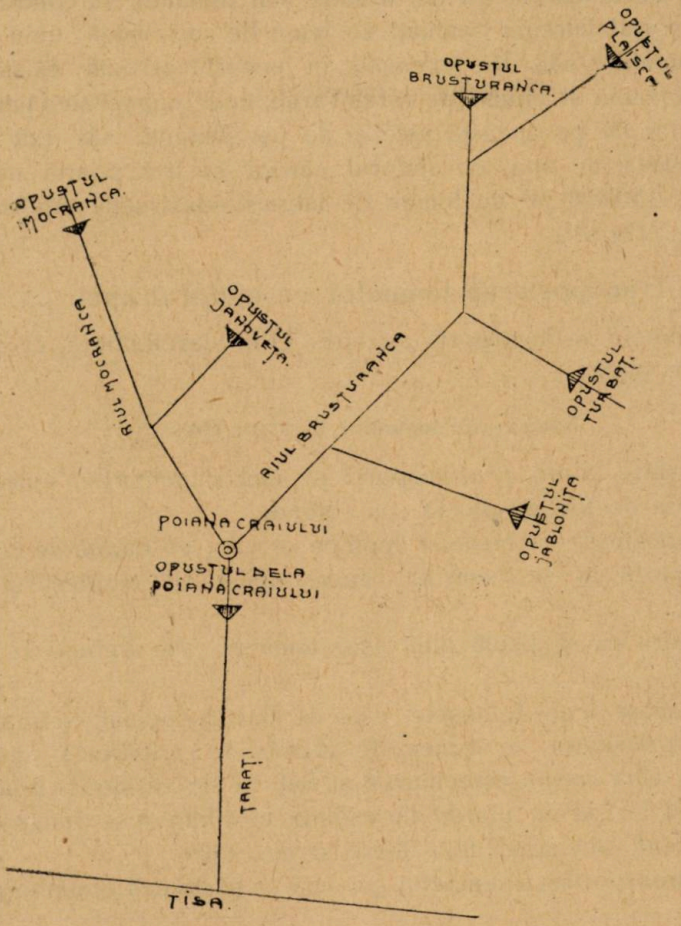

FIG. 49

distanţa dintre ele ne dă volumul dintre două secţiuni.

Totalizând aceste volume parţiale obţinem volumul de apă căutat în funcţiune de înălţimea fixată de noi la început.

Această înălţime o sporim sau o micşorăm după cantitatea de apă de care credem că vom avea nevoie.

Cu ajutorul opusturilor aflătoare pe afluenţii unui râu se pot transporta lemnele la distanţe foarte mari servindu-ne de apa lacurilor respective. Atunci când este nevoie nu numai de a pluti lemnele de pe valea unui afluent, ci şi de pe a altora combinăm lucrurile astfel ca apa slobozită dela un opust întâlnind pe aceia căreia s'a dat drumul mai dinainte, să contribuie la transportul întregei cantităţi de lemn de pe valea unui râu şi a afluenţilor săi. Un exemplu în această privinţă există în Ceho-Slovacia şi anume pe valea Taraţi, unde capacitatea tutulor opusturilor de pe această vale şi de pe afluenţii săi este de 700—800,000 m³ apă, cu ajutorul cărora se transpoartă anual 100.000—130,000 m³ de lemne de lucru şi construcţie sub forma de plute *(Fig 49)*.

Transportarea lemnelor cu ajutorul apei.

Lemnele se transportă pe apă: 1) In starea liberă, 2) Sub forma de plută.

Transportul lemnelor în stare liberă

In stare liberă se transportă pe apă trunchiurile, buştenii şi lemnele de foc despicate sau rotunde.

Trunchiurile şi buştenii după ce se taie, se curăţă de crăci se descojesc şi se ascut la capete, adică se cioplesc şi se rotunjesc.

Pentru ca să poată pluti uşor lemnele, ele trebuie să fie uscate.

In acest scop, foioasele, cele de fag în special, ce se taie iarna şi primăvara se transportă tocmai în primăvara anului viitor, pe câtă vreme trunchiuri e şi butucii de reşinoase pentru ca lemnul lor să nu piardă din calitate, este bine a se transporta după o lună sau două dela tăiere şi descojire.

In transportarea lemnelor pe apă se păstrează următoarele reguli:

Trunchiurile, buştenii şi lemnele de foc se aşează în stive pe malul paralel cu cursul râului, după care buştenii se prăvălesc în apă cu ajutorul ţapinelor, iar lemnele de foc trăgându-se sau împingându-se cu cângile.

Când este aproape de a slobozi apa în lacul unui opust, slivuirea în chestiune se face dela început în albia pârâului.

Deobicei se dă drumul lacului unui opust cu o jumătate până la o oră mai înainte de a se începe cu aruncarea lem-

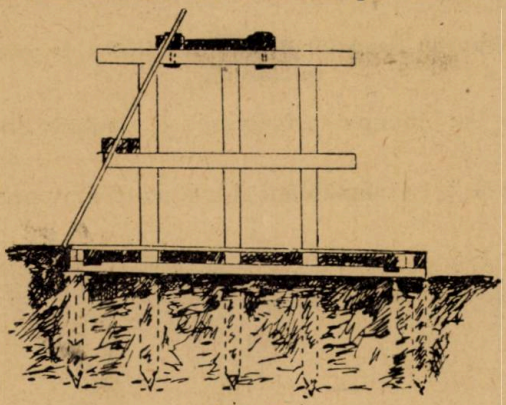

FIG. 50.

nelor în apă, deoarece viteza cu care plutesc lemnele e mai mare ca a apei.

Dealungul apei pârâului sau al râului, se aşează mai mulţi lucrători a căror datorie este de a descurca îngrămădirile

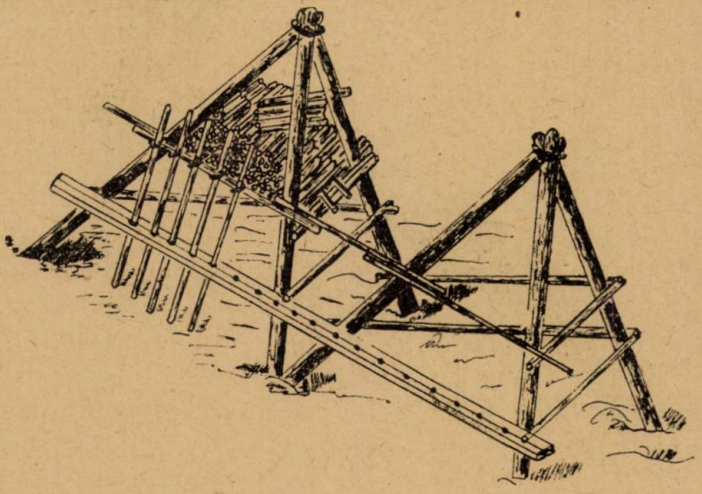

FIG. 51

(plăviile) ce eventual s'au format, precum şi de a da de ştire pentru a se înceta cu aruncarea lemnelor în caz de trebuinţă.

Odată ajunse la locul de destinaţiune, oprirea lemnelor se fac cu ajutorul aşa ziselor greble sau pârcanii *(Fig. 50, 51 şi 52)* care de regulă se instalează lângă locurile de depozit.

Greblele constau din mai multe juguri sau capre aşezate pe fundaţii fiind prevăzute cu zăbrele sau dinţi distanţaţi de 0,15—0,25 m.

Transportul lemnelor legate sub formă de plute (plutăritul)

Plutăritul se începe primăvara şi anume după trecerea inundaţiilor.

El durează 3—4 săptămâni dacă nu avem opusturi, după

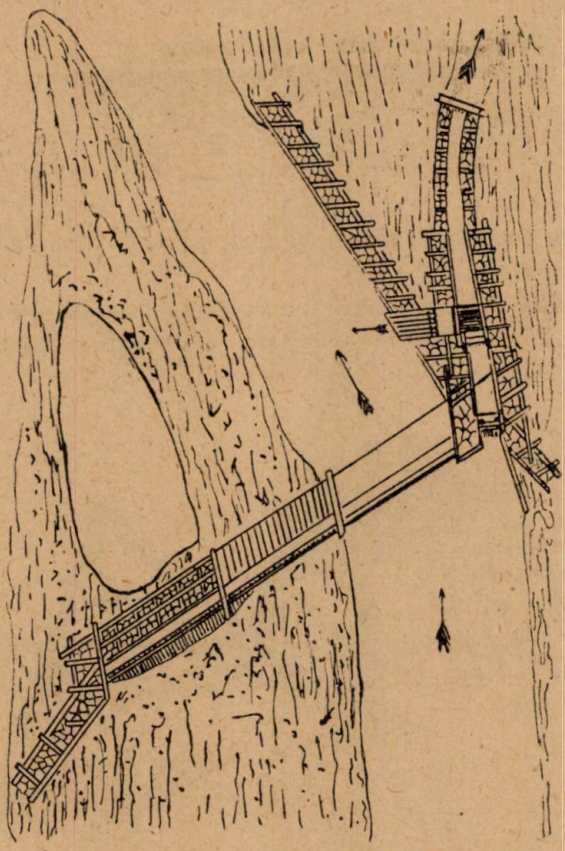

FIG. 52.

care timp apa micşorându-se, transportul lemnelor nu se mai poate efectua, dacă dispunem însă de opusturi plutăritul se poate continua şi mai târziu, la început în fiecare zi, apoi de 2—3 ori pe săptămână, iar vara numai odată pe săptămână.

Ploile de toamnă permit de asemenea plutăritul dacă mai avem lemne de transportat.

O plută constă dintr'una sau mai multe table sau căpătâie formate din mai multe trunchiuri sau buşteni legaţi unul de altul.

Fig. 53.

Lungimea unei table este de 8—30 m.

Intre acestea distingem: table sau căpătâie fixe *(Fig. 53)* semifixe *(Fig. 54)* şi mobile *(Fig. 55)*.

La cele fixe trunchiurile sau buştenii se leagă la ambele

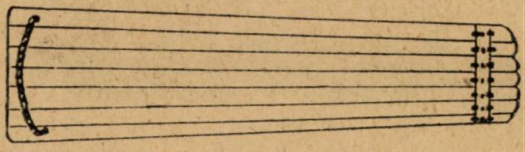

Fig. 54.

or capete cu ajutorul unor *chingi* de lemn aşezate la o distanţă cam de 1 m. de capete.

La tablele semifixe (zise şi *căule*) trunchiurile sau buştenii se leagă cu chingi la capătul lor dinainte, pe câtă vreme cele

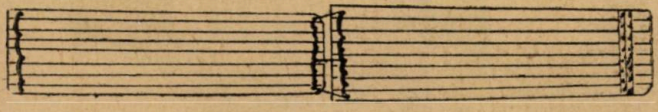

Fig. 55.

dinapoi numai cu *gânjuri* (nuiele răsucite) făcute din aluni, molizi, sau brazi tineri.

Când unei table semifixe 'i se mai adaogă o alta spre a se forma o plută, buştenii sau trunchiurile acestei din urmă se leagă numai cu gânjuri.

La tablele mobile lemnele se leagă la ambele lor capete cu gânjuri. In apropierea obârşiei râurilor se întrebuinţează mai mult plute cu table semifixe.

Inainte de construirea căiei ferate silvice de pe valea

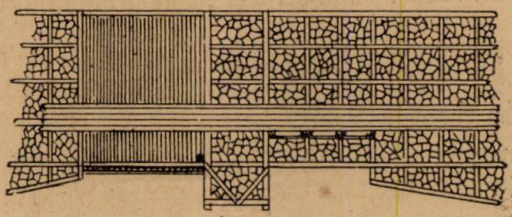

FIG. 56

Gurghiului, trunchiurile se transportau pe apa râului cu acelaş nume cu plute zise uriaşe compuse din 30—36 table mobile conţinând o cantitate de 600—700 m³.

Pe săptămână se transportă din munţi Gurghiului la de-

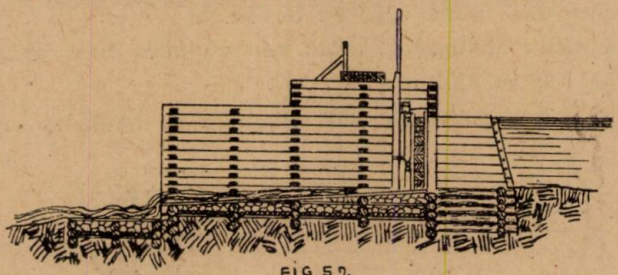

FIG. 57.

pozitul de lemne din Ierbuş aflător la o distanţă ca de 30—40 km. două *plute uriaşe*.

Intr'un an se transporta 30,000—40,000 m³. Fiecare plută

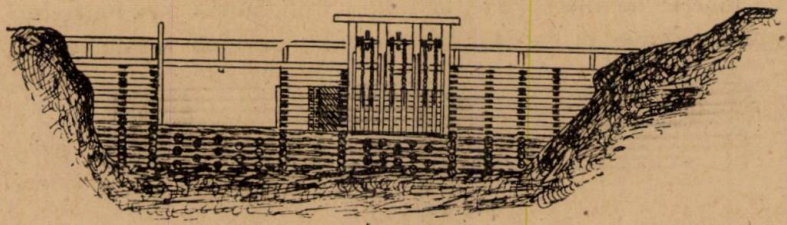

FIG. 58.

este prevăzută la capătul dinainte şi la cel dinapoi cu câte o cârmă constând dintr'o *prăjină* care se termină printr'o *lopată*.

Aceste cârme sunt aşezate pe câte un *jug* constând dintr'un

leț gros de 8/10 sau de 10/12 cm. care se prinde de plută prin trei *resteie* servind la conducerea plutei în direcția voită.

Când distanța ce trebuie să parcurgă lemnele în plute este de circa 60—80 km., iar apa este mică se construiește la distanță ca de 20—40 km. câte un opust la spatele cărora se formează lacurile unde oprindu-se într'însul plutele, acestea se leagă cu funii de cânepă sau de oțel de stâlpii fixați pe malurile acelor lacuri.

Tot aci se schimbă de ordinar plutașii cu alții, cari conduc apoi plutele mai departe, până la un centru de consumație, unde ele se vând sau le transportă mai departe.

Înălțimile acestor opusturi nu trec de 3—4 m. și sunt astfel

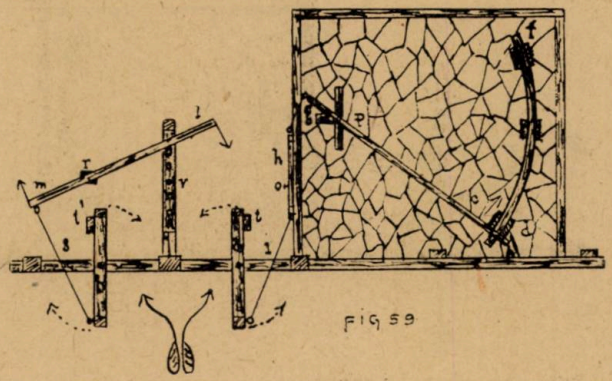

construite în cât permit trecerea plutelor.

Ele sunt construite după tipul Badez sau după cel din Transilvania.

Acesta din urmă *(Fig. 56, 57, 58)* se deosebește de celelalte opusturi prin faptul că nu conține decât două canale, unul prin care se dă drumul apei lacului necesară plutăritului, iar celălalt este destinat trecerei plutelor.

Ambele aceste canaluri sunt prevăzute cu câte un stăvilar.

Atari opusturi existau și pe apa Gurghiului, dar închiderea și deschiderea porții canalului servind la scurgerea apei se făcea după sistemul inginerului silvic *Bela Abrudbanyai.*

După acest sistem poarta în chestiune se putea închide de un singur om chiar în timpul când trecea apa, ceiace nu se poate face la celelalte sisteme, unde odată deschisă poarta, ea nu se poate închide până când nu se golește toată apa lacului.

Când poarta este deschisă după sistemul din Gurghiu se vede în figura 59, iar când este închisă în figura 60.

Poarta în chestiune este formată din două portiţe *a* şi *b* fiecare având aceleaşi dimensiuni şi putându-se mişca în jurul unor axe verticale.

Portiţa *a* este legată printr'un fier *i* de braţul scurt al pârghiei *g* care se poate mişca în jurul axei verticale *p*, pe când braţul lung *c* al acestei pârghii îşi poate schimba poziţia în scobitura practicată în grinda de lemn curbată *df*.

Cealaltă portiţă este legată de braţul stâng al unei alte pârghii *m l* cu ajutorul barei de fier care se poate mişca în jurul axei verticale *r*.

Această pârghie este prevăzută la capătul braţului lung

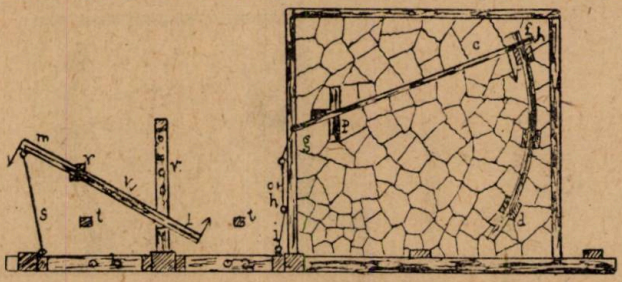

FIG. 60.

cu o lopată care e de două ori mai mare ca cea dela capătul braţului scurt *(mr)*.

Braţul lung al pârghiei *lr* se poate coborî sau înălţa graţie scobiturilor practicate în peretele despărţitor *v*.

Opritoarele *t* şi *t'* au rolul de a împiedeca porţile ca să nu se dea peste cap.

Deschiderea acestor portiţe se face în modul următor:

Un om mişcă capătul *h* al pârghiei *cg* dela punctul *f* până la *d*.

Cu chipul acesta portiţa *a* se deschide, permiţând ca apa să intre în canalul opustului, care în acest timp izbeşte lopata *l* dela pârghia portiţei *b*, împinge braţul lung al pârghiei *rl* până la partea de sus a scobiturei peretelui *v* astfel că se deschide şi portiţa *b*.

Inchiderea portiţelor se face împingând braţul lung *cp* al pârghiei portiţei *a (gc)* dela punctul *d* până la *f*.

Prin această operaţie se închide portiţa *a*, deoarece încetează presiunea ce exercită asupra lopetei *l*, iar o parte din apa care trece peste portiţa *b* apasă lopata *m* şi prin aceasta se închide portiţa *b*.

Căile ferate forestiere.

Căile ferate forestiere sunt mijloacele de transport permanente cele mai perfecte, deoarece cu ajutorul lor se poate transporta produsele lemnoase în orice timp al anului şi de orice dimensiuni ar fi, fără a se pierde din calitatea şi cantitatea lor.

Transportul pe calea ferată este mai scump de cât pe apă, însă dacă luăm în considerare că acest din urmă nu se poate efectua fără instalaţiuni costisitoare cari pe lângă altele necesită şi o mare cantitate de material lemnos, constatăm că transportul pe căile ferate este mai avantajos de cât cel pe apă.

Afară de aceasta dacă comparăm căile ferate cu drumurile forestiere soşeluite constatăm că de şi prin aceste din urmă putem transporta produsele pădurilor fără ca să se piardă din calitate şi cantitate, transportul însă costă mult, mai cu seamă atunci când este vorba de distanţe mari, căci avem nevoie de un număr mare de animale de tracţiune a căror întreţinere devine din ce în ce mai scumpă.

Când suntem în prezenţa unei exploatări forestiere amenajată cu o producţiune anuală şi susţinută de peste câteva zeci de mii de metri cubi, iar distanţa până la un centru de consumaţiune este relativ mare putem construi o cale ferată forestieră, căci în cazul acesta nimic nu ne poate împiedeca de a transporta întreaga cantitate a materialului lemnos exploatat.

Pentru ca construcţiunea unei căi ferate forestiere să fie rentabilă se cere prin urmare să cunoaştem: 1) Termenul de de exploatare al pădurei, care trebuie să fie cel puţin de 20—25 ani.

2. Cantitatea de material ce va rezulta din exploatarea anuală a pădurei şi preţul cu care se poate vinde.

3. Cheltuelile de exploatare, de administraţie, impozitele, cele făcute cu instalaţia liniei, inclusiv materialul rulant, cu casele de locuinţă pentru personal etc. socotind că la o gospodărie

permanentă pentru amortizarea capitalului investit este necesar un timp de cel puțin 20 — 25 ani.

4. La cât se urcă valoarea unui metru cub, dacă se repartizează toate aceste cheltuieli?

După ce ne-am convins de rentabilitatea construcțiunei căei ferate, procedăm la întocmirea proiectelor a planului de situație, a profilelor longitudinale și transversale, a podurilor etc. servindu-ne de studiu pe teren, precum și la nevoie de hărțile Institutului geografic al armatei.

In acest scop se preferă hărțile făcute pe scara de 1, 50.000 sau de 1, 75.000 cu ajutorul cărora ne putem da seama de situația și configurația terenului fiind prevăzute cu curbe de nivel și prin urmare se poate ști dacă într'un loc oarecare se poate construi ori nu o cale ferată forestieră.

Cu ocazia alcătuirei proiectelor referitoare trebuie avut în vedere:

1. *Situația și direcția liniei.* Calea ferată ce ne-am propus să construim trebuie să aibă o direcție cât mai dreaptă, să conducă pe drumul cel mai scurt la un centru de consumație sau la o altă cale de consumație importantă, pantele să fie mici și uniforme, evitându-se contrapantele și să fie instalată pe cât posibil pe o vale principală.

2. *Lungimea liniei.* Lungimea liniei depinde în primul rând de situația pădurei. Se va avea însă de normă ca traseul să nu facă prea multe ocoluri pentru-ca construirea, întreținerea și exploatarea ei să coste cât mai puțin.

3. *Felul de tracțiune.* Tracțiunea se poate face cu ajutorul animalelor sau cu forța mecanică.

Primul mijloc se întrebuințează când lungimea liniei ferate nu trece peste 15 km. și în localitate se găsesc un număr îndestulător de animale de tracțiune. Când însă lungimea liniei este mai mare, și când nu se poate elimina contrapantele precum și atunci când avem de transportat anual cantități mari de material lemnos, în cazurile acestea urmează neapărat să se dea precădere tracțiunei mecanice.

4. *Racordarea aliniamentelor.* Razele minime pentru curbele de racordarea aliniamentelor la căile ferate forestiere cu un ecartament de 76 cm. pentru liniile principale se admit a fi de

60 m., iar pentru cele laterale de 40 m., în cazuri excepţionale de 30 m. chiar.

Când ecartamentul liniei este de 60 cm. razele minime admisibile pentru liniile principale sunt de 40 m., iar pentru cele laterale de 30 m.

5. *Panta.* Am arătat mai sus că pe cât va fi posibil panta căilor ferate forestiere trebuie să fie uniformă în direcţia în care urmează a fi transportat materialul lemnos, în care caz vagoanele încărcate coboară singure în jos pe când cele goale pot fi trase în sus cu ajutorul animalelor sau al locomotivelor.

Panta depinde însă şi de înclinarea generală a văiei unde se construeşte linia, de a cărui pantă medie trebue să ţinem seamă cu prilejul întocmirei proectelor.

Panta maximă admisibilă pentru locomotivele care urcă spre a nu se pierde multă presiune este de 30 %.

Numai excepţional se poate adopta pante mai mari, dar numai pe distanţe scurte şi anume până la 50 % pentru tracţiune mecanică putând, pe distanţe cu totul mici, să ajungă până la 70 %.

Când se utilizează tracţiunea animală panta liniei în chestiune poate să fie şi de 100 %.

6. *Ecartamentul.* Pentru căile ferate înguste ecartamentul (depărtarea între şine) poate fi de 100 cm., de 76 cm., de 60 cm., de 50 şi de 40 cm.

Pentru căile ferate forestiere, când ne servim de tracţiunea mecanică el este de 76 cm., iar când utilizăm animalele de 60 cm,

7. *Viteza.* Depinde de modul de tracţiune.

In adevăr când tracţiunea se face cu animale, viteza este foarte redusă şi anume: la o rampă de 30 % ea nu trece de 3 km. pe oră, iar când tracţiunea este mecanică iuţeala permisă pentru locomotivele cu aburi este de 10—12 km. pe oră; pentru cele cu benzină viteza în general variază dela 9 km. până la 4,5 km. pe oră.

Construcţia liniei

Constă din trei lucrări principale.

1. Fixarea unghiurilor dintre aliniamente şi a curbelor de racordare.

2. Pichetarea, măsurarea liniei şi procurarea datelor necesare pentru întocmirea planului de situaţie şi

3. Lucrări de nivelment.

La întocmirea proectelor unei linii forestiere pe o vale trebue să se ţină seama de toate cele şapte puncte enumerate mai sus, dar mai cu seamă de racordarea aliniamentelor şi de stabilirea pantei liniei.

In urma acestor operaţiuni se procedează la fixarea pe teren a punctelor axei provizorii constând de regulă din mai multe linii frânte, dela care axă se trece apoi la cea definitivă.

In unghiurile formate din două aliniamente se trasează curbele de racordare după diferite noduri.

Cel mai practic pentru căile ferate forestiere, după părerea noastră, este cel pe care îl vom descrie mai la vale.

In această privinţă dtstingem două cazuri, şi într'unul şi într'altul întrebuinţându-se tablele pentru calcularea curbelor al-

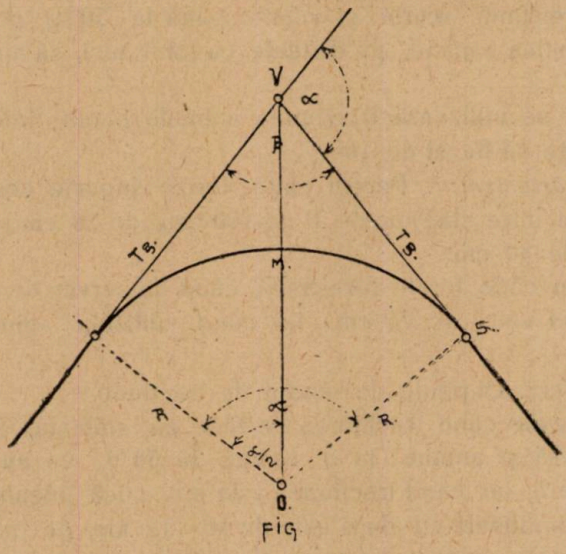

FIG

cătuite de inginerii *O. Sarrazin* şi *H. Oberbeck* din Berlin.

Primul caz. Când curba se trasează din vârful unghiului servindu-se de tangente (figura alăturată).

In acest scop se cere să cunoaştem:

Lungimea fiecărei tangente, adică distanţa dela punctele de tangenţă ale curbei şi până la vârful unghiului.

2. Distanța *VM* și

2. Situația câtorva puncte intermediare pe distanța *IM* și *MS*, în cazul când curba are o lungime mai mare.

Calcularea tangentelor. $Tg = R. \operatorname{tg} \frac{\alpha}{2}$

R o alegem după voie având în vedere raza minimă adoptată.

Pentru înlesnirea calculelor în general se dă razei lungimea de 100 m.

$\operatorname{tg} \frac{\alpha}{2}$ se găsește în rubrica a doua din tabela primă a tablelor Sarr și Ob.

$\sphericalangle \alpha$ se află din măsurarea unghiului β știind că α este unghiul suplimentar al unghiului β

$\sphericalangle \beta$ Se măsoară cu ajutorul tachimetrului sau teodolitului.

Calcularea distanței VM.

$$VM = VO - R = R \sec.\frac{\alpha}{2} - R = R \left(\sec \frac{\alpha}{2} - 1\right)$$

R este lungimea razei admisă.

Sec. $\frac{\alpha}{2} - 1$ se află în rubrica treia din tabela primă a lui Sarr și Ob.

$\sphericalangle \alpha$ Il cunoștem.

Lungimea curbei de racordare o calculăm servindu-ne de formula: $MS = R\frac{\pi\alpha}{180}$

R se cunoaște, $\frac{\pi\alpha}{180}$ se găsește în rubrica ultimă a tabelei prime a lui *SO* și *O*.

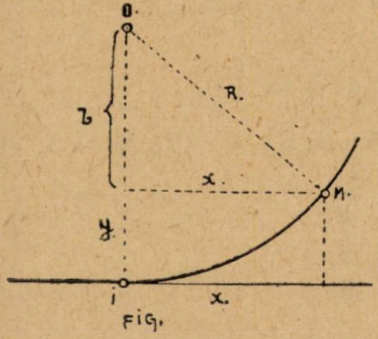

Fig.

Calcularea punctelor intermediare. — Punctele intermediare le calculăm după formula (Fig. alăturată).

$$Y = R - \sqrt{R^2 - X^2}$$

Demonstrația formulei

$$\begin{cases} Y = R - b \\ b^2 = R_2 - X^2 \\ b = \sqrt{R^2 - X^2} \\ Y = R - \sqrt{R^2 - X^2} \end{cases}$$

X se alege de noi, iar R ne este dată.

Y din formulă se găsește în tabela doua a lui S și O.

Lui X i se dă de ordinar valori de 5, 10, 15, 20 m. etc. sau de 4, 8, 12 m., etc.

Construirea curbei. Aşezăm instrumentul goniometric în vârful V.

Cunoscând lungimea tangentelor le măsurăm cu panglica pornind din punctul V.

Cu chipul acesta determinăm punctele de tangenţă ale curbei, adică începutul şi sfârşitul curbei de racordare.

Aceste puncte le fixăm pe teren cu ajutorul unor ţăruşi.

Tot din vârful unghiului determinăm şi punctul M adică mijlocul curbei în modul următor:

Pe bisectriţa unghiului măsurăm cu panglica lungimea distanţei V M pe care am aflat-o cu ajutorul tablei, obţinem astfel punctul M pe care îl fixăm pe teren printr'un ţăruş.

Astfel procedând am aflat cele trei puncte principale ale curbei, începutul, mijlocul şi sfârşitul său.

Dacă curba însă este mai lungă pentru a o putea trasa trebue să cunoaştem mai multe puncte intermediare, pe care după ce le calculăm servindu-ne de formula de mai sus, le fixam pe teren considerând trangentele ca axe ale absciselor, extremităţile ordonatelor fiecărei abscise fiind punctele intermediare căutate ale curbei.

Cazul al doilea. — Când nu ne putem aşeza cu instrumentul în vârful unghiului dintre aliniamente.

Determinarea curbei de racordarea aliniamentelor se face în cazul acesta cu ajutorul aşa ziselor unghiuri periferice, bazându-ne pe principiul că: unghiul periferic este egal cu $^1/_2$ din unghiul dela centru când lungimea de arc este aceiaşi.

$$\sphericalangle B\ A\ b = \frac{1}{2} A\ O\ b;\ \delta_0 \quad \frac{1}{2}\varphi_0$$

$$\sphericalangle b\ A\ c = \frac{1}{2} b\ O\ c;\ \delta_1 = \frac{1}{2}\varphi_1$$

Lungimea curbei Ab o însemnăm cu S_0; $Ac = S_1$; $Ad = S_2$, etc.

$$\text{arc}\ \gamma_0 = \frac{S_0}{R}$$

$$\text{arc}\ \gamma_1 = \frac{S_1}{R}$$

Deoarece lungimea coardei S, o alegem noi, valoarea unghiurilor δ se calculează din proporţiile :

$$2\,\delta_0 : 360 = S_0 : r\,\pi$$

$$2\,\delta : 360 = S : r\,\pi$$

$$2\,\delta = \frac{S \times 360}{r\,\pi} \quad \text{sau} \quad \delta = \frac{S \times 360}{r\,\pi} \times \frac{1}{2}$$

Pe baza acestei formule s'a alcătuit tabela IX din S şi O prin ajutorul căreia se poate afla valoarea unghiului periferic în funcţiune de ori ce coardă şi rază ar fi vorba.

Trasarea pe teren a curbei se face în modul următor : Ne

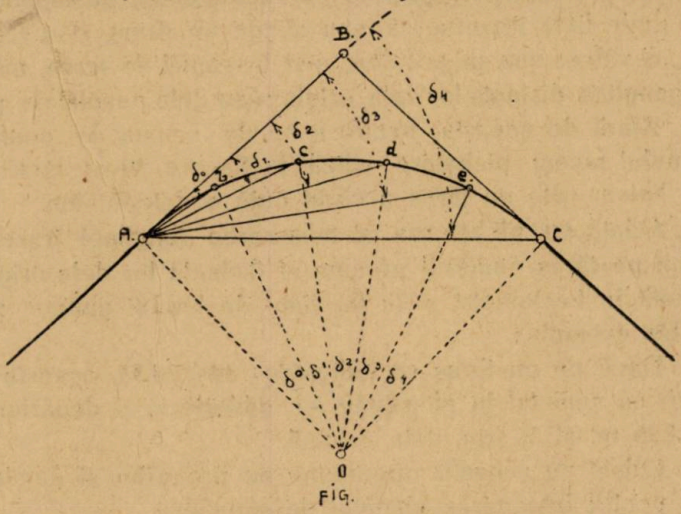

FIG.

aşszăm cu instrumentul în punctul unde am ales începutul curbei şi aci descriem, luând ca origină direcţia tangentei, unghiul periferic în funcţiune de lungimea coardei şi a razei cunoscute ; pe care îl găsim în tabela IX.

Având cu modul acesta direcţia coardei, o măsurăm cu panglica metrică, iar extremitatea coardei sau primul punct îl fixăm pe teren cu un ţăruş.

Primul punct al curbei fiind determinat, dublăm lungimea coardei, adăugăm sau scădem din citirea primului unghiu, după cum este cazul, gradele corespunzătoare unghiului periferic celui de al doilea în funcţiune de noua coardă, aflând astfel direcţia nouei vize, măsurăm apoi lungimea coardei pe care am

dublat-o şi eztremitatea ei va fi al doilea punct al curbei, pe care de asemenea îl fixăm pe teren cu ajutorul unui ţăruş.

Procedăm în modul descris mai sus pentru aflarea tutulo punctelor intermediare.

II. Pichetarea, măsurarea liniei şi procurarea datelór necesare pentru întocmirea planului de situaţie.

Locul de plecare, reprezentând punctul iniţial al liniei ferate, se însemnează cu O + O.

Pe lângă trasare pe teren a curbelor de recordare trebuie să pichetăm toate punctele mai importante din punctul de vedere al construcţiei din întreg parcurs al liniei, adică toate punctele unde linia traversează sau atinge un drum, o scurgere de apă, o vâlcea sau un accident mai însemnat de teren, măsurând cu panglica distanţa lor dela origina sau dela punctul de plecare.

Afară de aceasta pentru a ne da seama de configuraţia terenului facem pichetare adică la fiecare 20 de metri depărtare batem câte un ţăruş a cărui cotă o determinăm.

Odată cu pichetarea şi măsurarea lungimei traseului indicăm pe ţăruş numărul precum şi distanţa lui dela origină exprimată în hectometri şi în fracţiuni de hm. şi anume până la cm. De exemplu:

Dacă pe un ţăruş se află scris: 42+26.35, aceasta însemnează că punctul în chestiune se găseşte la o depărtare de 4 km. 226 m. şi 35 cm. dela origină.

Odată cu această operaţiune ne procurăm şi datele necesare pentru întocmirea planului de situaţie.

Mai înainte însă de a se proceda la măsurătoarea lungimei traseului unei linii ferate, el trebuie jalonat, având de normă ca în terenurile înclinate să reducem la orizont distanţele măsurate.

La pichetare ne servim de câte doi ţăruşi.

Unul se bate până în faţa pământului iar în punctele principale se bate şi un cui în mijlocul lui, iar cel de al doilea constă dintr'o şindrilă sau dintr'o scândură lată de 8 cm. lungă de 50 cm. şi având o grosime de 1—2,5 cm. care se bate în pământ la partea dreapta a primului ţăruş, scriindu-se pe dânsa atât numărul cât şi distanţa ţăruşului punctul 0.

Nivelmentul. După terminarea operaţiunilor de mai sus,

având la dispoziţie un instrument de nivelment, procedăm la determinarea cotelor punctelor atât în profilul longitudinal, cât şi în cele transversale.

Pentru controlul lucrărei se aleg puncte fixe de reper cari ne servesc la verificarea diferenţei de nivel a celorlalte puncte.

Pentru calculul cotelor se ia de bază un plan de comparaţie a cărui altitudine absolută, adică în raport cu nivelul mărei este bine să o cunoaştem.

Trecerea traseului unei linii ferate dintr'o vale într'alta.

Trecerea traseului unei linii ferate dintr'o vale într'alta peste un deal sau munte, se face de ordinar prin partea cea mai joasă a unei culmi, prin aşa numita şea de munte sau de deal.

Cunoscând diferenţa de nivel între aceasiă şea şi calea ferată dintr'o vale, panta maximă admisibilă, putem să calculăm lungimea traseului liniei în chestiune din vale şi până în menţionata şea.

Datele obţinute cu instrumentul de nivelment întrebuinţat ne servesc a figura în prima linie axa profilului longitudinal.

Aceasta consistând dintr'o succesiune de linii drepte cari ne indică sub forma de pante şi rampe variaţiunea înclinaţiunei terenului, pentru a obţine pante uniforme convenabile pe distanţe lungi, căutând în acelaş timp a nu fi nevoiţi a face prea multe umpluturi (rambleuri) sau tăeturi (debleuri) trebuie să facem compensările necesare servindu-ne de aşa *zisele linii directriţe.*

Cu această ocaziune se întocmeşte şi profilele transversale astfel după cum ele rezultă din măsurile directe pe teren, precum şi cele normale, adică cele pe cari le va avea linia ferată forestieră când construcţia sa va fi terminată.

Toate aceste lucrări inclusiv calculul terasamentului, stabilirea analizei preţuri, întocmirea devizelor referitoare a caietelor de sarcini etc., fac parte din operaţiunile de birou.

Formalităţi de îndeplinit în Ardeal

Pentru că cu ocazia construirei căilor ferate suntem adeseori nevoiţi să trecem şi peste proprietăţi streine autorizarea pentru asemenea lucrări se da în Ardeal de către prefectura judeţului dacă tracţiunea se face cu animale şi de către Ministerul de Comunicaţii când se întrebuinţează locomotivele.

In acest scop concesionarul trebuie să înainteze în câte două exemplare planul de situaţie, profilul longitudinal pe scara 1/2880, iar cele transversale pe scara 1/100, un memoriu technic planurile detailate ale instalaţiunilor precum şi calculul statistic al podurilor.

Cu aceste acte şi planuri comisia administrativă se transportă în localitate, după prealabila convocare a celor interesaţi, verifică proiectele, stabileşte planul definitiv al liniei şi încheie un proces verbal asupra celor îndeplinite, dând în acelaş timp aprobarea de a se începe lucrările dacă este cazul.

Această comisiune are ca datorie principală de a chibzui asupra dispoziţiunilor necesare pentru a se apăra interesele proprietarilor prin care trece calea ferată forestieră, precum şi drepturile lor de folosinţă asupra drumurilor.

Deasemenea este obligată de a lua măsuri pentru ca cursul liber al apelor să nu fie stânjenit prin construirea liniei.

Cu această ocaziune se stabilesc şi condiţiunile de concesionare, de construire şi cele relative la circulaţia viitoare a căiei ferate proiectată.

Construirea liniei

După aprobarea concesiunei se începe construirea liniei. La facerea terasamentului pe care-l profilăm mai înainte curăţind mai întâi terenul de materiale lemnoase, de cioate, de ierburi, etc. şi executând în locurile mocirloase lucrările technice necesare, după care se procede la facerea rambleurilor şi debleurilor între diferitele profiluri transversale precum şi la construirea podurilor.

Lucrările de terasament terminate se face nivelmentul definitiv al liniei pichetându-se fiecare punct al curbelor de racordare ale aliniamentelor şi ale celorlalte puncte ale liniei, în conformitate cu proiectele înlocmite şi aprobate.

Se începe apoi la supra structură aşezând traversele şi şinele în mod provizoriu, pentru a se putea transporta pietriş necesar balastului.

Odată acest pietriş adus se întroducere sub traverse, cari se ridică la nivelul fixat prin profilul longitudinal.

Operaţiunea de ridicare şi baterea pietrişului sub traverse pentru consolidarea liniei se repetă încă de două ori, aducându-se noi cantităţi de pietriş.

In acelaşi timp se caută ca direcţiunea şinelor să corespunză exact cu acea prevăzută prin proiecte; şi se umple golurile dintre traverse cu pietriş până la faţa lor superioară.

După aceasta se începe cu instalarea semnalelor, table de atenţiune, de micşorarea vitezei, de arătarea pantelor, a stâlpilor de km. de hm. etc., de închiderea trecerelor (bariere) de delimitarea terenului aparţinând liniei prin pietre sau stâlpi de stejar.

Paralel cu lucrările acestea se construesc şi gările, locuinţele personalului de mişcare, de întreţinere, remizele de locomotive, atelierele mecanice, de fierărie şi de tâmplărie, magaziile pentru ţinut materialele necesare, pompele pentru alimentarea maşinelor, rezervoarelor de apă, camera de uscat nisipul etc.

Se instalează apoi telefon şt în fine se procură materialul rulant compus din locomotive, trucuri, platforme, vagoane, drezine, iar în caz dacă linia e de utilitate publică şi vagoane pentru călători.

După terminarea lucrărei în chestiune comisiunea administrativă, care a dat concesiunea de construire, se transportă din nou în localitate spre a se constata dacă executarea lucrărilor corespund întocmai condiţiunilor fixate prin procesul verbal dresat la început, în care caz se dă aprobarea pentru circulaţie.

Calea ferată silvică Gurghiu (C. F. G. S.)

In cele ce urmează vom descrie calea ferată silvică Gurghiu, modul cum aceasta a fost construită şi cum funcţionează actualmente.

Ea serveşte la transportul produselor lemnoase ce se exploatează în regie, din pădurile munţilor Gurghiu până la depozitul Ierbuş, ce se află la o depărtare de 200 m. de gara Reghinul-Săsesc.

Construirea acestei linii s'a început în anul 1904 şt s'a terminat în 1905 de către D-l Ing. Consilier silvic L. Marţian.

La construirea ei s'a avut în vedere următoarele norme:

Concesionarea. Concesionarea circulaţiei pe calea ferată s'a făcut pe termen de 50 ani.

Drepturile şi obligaţiunile născute din această concesionare au revenit asupra serviciului silvic al Statului, reprezentat prin fosta Direcţiune silvică din Cluj.

Pe calea ferată în chestiune se transporta la început numai produsele forestiere din pădurile Statului, uneltele necesare pentru circulaţia liniei, precum şi lucrătorii trebuitori exploatărilor şi întreţinerei căiei ferate.

Mai târziu s'a dat aprobarea cuvenită spre a se face căraŭşie publică pe distanţa Ierbuş-Ibăneşti cu obligaţiunea de a se forma cel puţin 2 trenuri de persoane pe săptămână.

Construcţia liniei. Lungimea întregei reţele a căiei ferate Gurghiu este de 73,2 km. socotit dela gara Reghinul-Săsesc, de unde porneşte o ramificaţie din linia normală a C. F. R. până

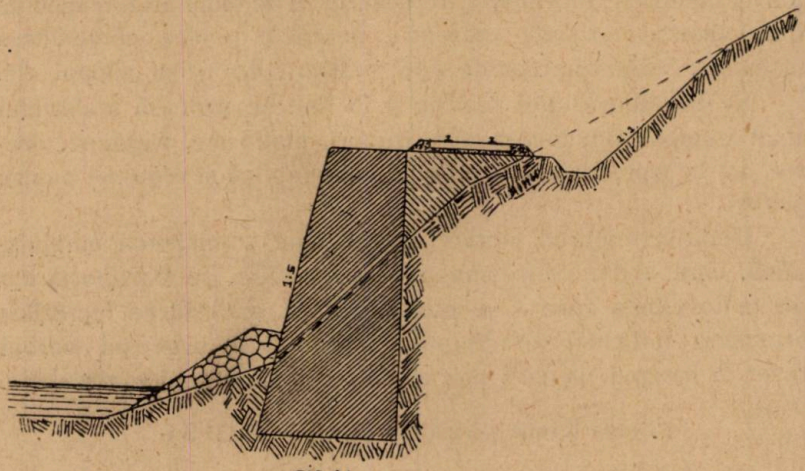

FIG. 61.

în depositul de lemne din Ierbuş, unde se încărca lemnele destinate a fi transportate mai departe.

Lungimea liniei principale este numai de 41 km. ea trece peste proprietăţile comunelor Solovăstru, Jabeniţa, Gurghiu, Orşova şi Ibăneşti.

Ramificaţiile laterale ale liniei principale se găsesc pe:

1. Valea Isticeului în lungime de 16,7 km.
2. „ Sirod „ „ „ 5,5 „
3. „ Meştera „ „ „ 4,5 „
4. „ Lăpuşna „ „ „ 4 „ şi
5. „ Creanga Alba „ „ „ 1,5 „ .

Infrastructura. Panta liniei principale este de $35^0/_{00}$, a celor laterale de $60^0/_{00}$, curbele de racordare având raze minime de 60 m. pentru linia principală şi de 40 m. pentru cele laterale.

In staţiuni panta maximă nu trece de 3%.

Lărgimea platformei terasamentului măsurată la înălţimea suprafeţei inferioare a stratului de pietriş este de 2,80 m. pe linia principală şi de 2,40 m. pentru liniile secundare.

In partea externă a rambleurilor situate în curbe s'a aplicat o supra lărgire.

Taluzilor rambleurilor până la înălţimea de 2 m. au 1 : $1^1/_2$: $1^1/_4$ iar pentru umpluturi mai mari de 2 m. de cel puţin 1 : $^1/_2$.

Taluzele debleurilor, ţinându-se seama de natura şi com-

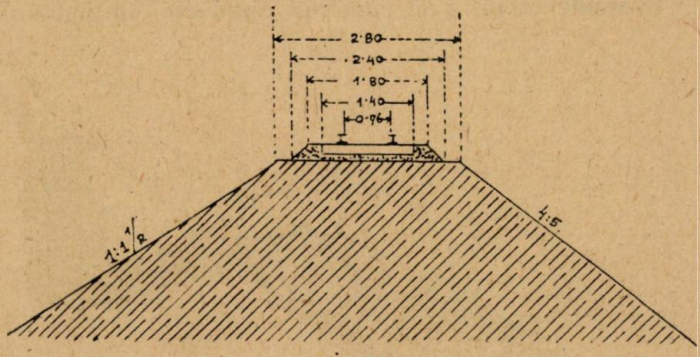

FIG. 62.

poziţiunea mineralogică a solului li s'a dat în general inclinaţiunea de 1 : 1.

In debleuri şanţurile laterale au o pantă care permite scurgerea apelor.

Gropilor de împrumut şi depositelor s'a căutat să li se dea o formă regulată spre a nu împiedica comunicaţiunea şi scurgerea apei şi de a nu da loc la înzăpezirea trenurilor.

Pentru împiedicarea surpăturilor sau a dislocărilor de teren cu ocaziunea rambleurilor şi a debleurilor s'au făcut lucrările necesare pentru fixarea pământului şi apărarea lui în contra viiturei apelor *(Fig. 61, 62, 63 şi 64)*.

Rambleurile situate pe locurile expuse inundaţiunilor s'au construit astfel ca platforma liniei să depăşească cu cel puţin 0,4 m. nivelul cel mai înalt al apelor.

In lucrările de apărare în contra acţiunei apelor s'au aplicat normele adoptate de direcţia căilor ferate Ungare.

Podurile mai mari s'au construit astfel ca nivelul apelor mari să fie cu cel puţin 1 m. mai jos, iar podurile mai mici şi podeţele cu cel puţin 0,50 m. precum şi ca direcţia lor să fie perpendiculară la axa liniei.

In locurile unde s'au putut asigura înălţimea necesară pentru scurgerea apelor s'au construit poduri deschise cu grinzi de fier, de lemn de stejar, sau de molid după necesitate.

Dimensiunile grinzilor au fost astfel calculate încât încărcătura maximă la cele de stejar pe cm^2 să nu treacă peste 70 kg., iar la cele de brad peste 60 kg.

In multe locuri s'au construit apeducte din piatră şi ciment

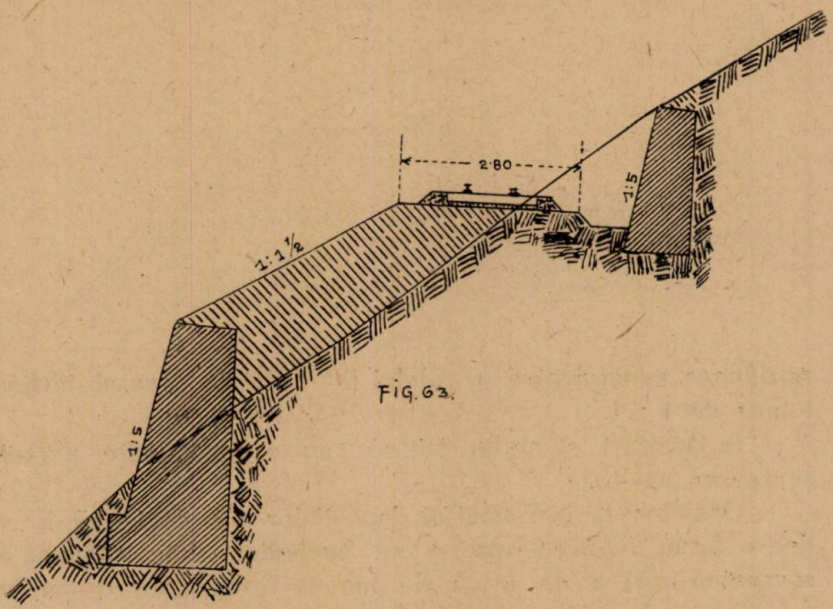

FIG. 63.

port and aplicându-li-se o supraumplutură de cel puţin 0,60 m. până la platforma terasamentului.

Contrazidurile şi aripile podurilor deschise s'au făcut din piatră şi mortar de ciment, iar zidurile de sprijinire din zidărie uscată (blocuri de piatră, fără mortar) afară bine înţeles de locurile mai mult expuse.

Fundaţiile podurilor deschise în solurile mai rezistente au o înălţime de cel puţin 0,80 m. având o deschidere de 0,60 m. până la 10 m.

Capetele lor sunt construite din beton sau din piatră ori din piloţi de stejar.

Grinzile sunt de fier sau de lemn.

Podul cel mai mare este cel dela km. 33+135 având grinzile de fier şi o deschidere de 10 m.

La apeducte deschiderile variază dela 0,60—2 m.

Pe linia forestieră principală de pe Valea Gurghiului există 135 de poduri.

La calcularea dimensiunilor grinzilor s'a luat de bază presiunea de 2250 kg. a roatei unei locomotive.

In locurile unde linia este traversată de un drum, s'a întrebuinţat aşa zisele şine conducătoare (adică pe lângă cea existentă s'a aşezat o altă şină scurtă) între şine vine o podeală de stejar, iar suprastructura liniei s'a făcut întocmai ca a dru-

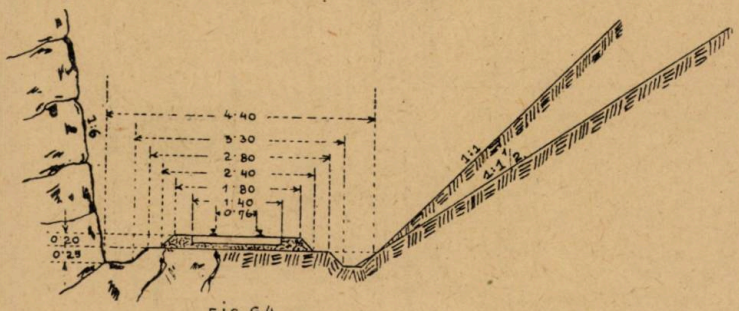

Fig. 64.

mului şoseluit, iar când el era natural, adică neîmpietruit s'a întrebuinţat un strat de pietriş gros de 10 cm.

La asemenea treceri de drumuri cu o mare circulaţie precum şi acolo unde mecanicul locomotivei nu le poate observa dela o distanţă mai mare de 150 m. s'au pus pe linie stâlpi de semnale indicatoare pentru micşorarea vitezei.

In celelalte cazuri s'a utilizat table avertizătoare.

Unde panta liniei se schimbă, trecând peste 10% pe o lungime de 500 m. se aşează stâlpi de nivel.

Suprastructura liniei. Ecartamentul liniei ferate este de 76 cm. şinele sunt fabricate din oţel Martin.

Ele au pe linia principală o greutate de 12 kg. pe m. liniar având legătura capetelor şinelor (Eclisajul) suspendat. *(Fig. 65, 66, 67).* Distanţa dintre traverse este de 60 cm. rezistenţa şinelor sub presiunea osiei locomotivei este de 4500 kg. sau sub presiunea roatei locomotivei de 2250 kg. pe cm^2.

Profilul șinelor de oțel de 12 kg pe m. linear, cu îmbinare (eclisaj) suspendată

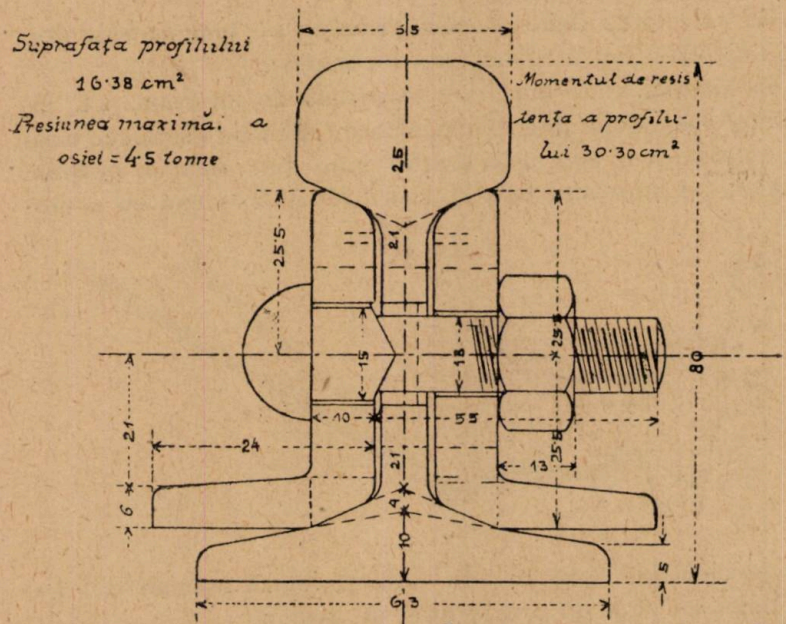

Greutatea buloanelor 0·106 Kg. Greutatea eclisei externe 2·20 Kg
Greutatea crampoanelor 0·093 Kg. Greutatea „ interne 1·804 „
Greutatea plăcei de suport = 0·67 „
l

Fig. 65.

Distribuirea traverselor.

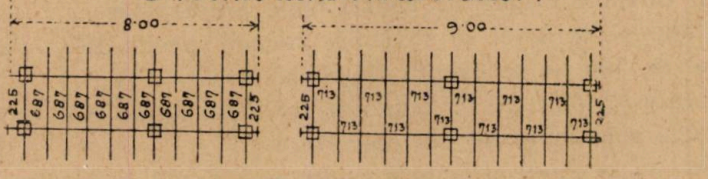

Dimensiunile traverselor de stejar.

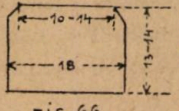

l = 1·40 m. 1:100

Fig. 66.

Macazele liniilor sunt cu limbă montantă şi regulator de stabilizare.

In gările unde se fac încrucişările de trenuri sunt de ordinar mai multe linii.

Distanţa între acesteia este de 3,20 m. socotit din axă în axă.

Aproape de punctul lor de întâlnire se aşează câte o traversă zisă de limită, în scopul de a se evita deplasarea liniilor în chestiune.

Traversele întrebuinţate sunt de stejar lungi de 1,4 m. groase de 0,13 sau de 0,14 m. şi având o lăţime de 0,18 m. la

Supraînălţarea şi supralărgirea

în milimetri.

Raza	Supraînălţarea	Supralărgirea	Raza	Supraînălţarea	Supralărgirea	Raza	Supraînălţarea	Supralărgirea	Raza	Supraînălţarea	Supralărgirea
40	62	20	100	25	16	140	17	8	350	7	4
50	50	20	110	23	12	150	16	8	400	6	4
60	42	20	120	21	12	175	14	8	500	5	0
70	36	16	125	20	12	200	13	8	600	5	0
80	32	16	130	19	12	250	10	4	700	5	0
90	28	16	135	18	12	300	8	4	1000	5	0

Nota. La întocmirea tabelei sa luat de bază 20 km. viteza maximă pe oră şi datele s'au calculat din formula: $h = \frac{2500}{R}$ unde „h" = supraînălţarea în milimetri, R = raza curbei în metri.

Ecartamentul liniei 760 m/m.

Raza ceamai mică R = 60 m. Viteză maximală = 20 km.

Lărgirea terasamentului umpluturei (remble u) în curbe = 2 u (u = supraînălţarea)

Fig. 67.

partea lor de jos şi de 0,13 sau de 0,14 m. la cea superioară.

Balastul. Consta dintr'un strat de pietriş având o grosime măsurată sub talpa şinelor de 0,20 m. şi o lăţime de 1,80 m.

La macazuri şi încrucişări el are o grosime de 0,30 m.

Norme relativ la circulaţia trenurilor.

Circulaţia trenurilor se face numai ziua şi anume vara dela ora 4—20, iar iarna dela ora 7—18.

In cazuri excepţionale se poate circula şi noaptea însă pe răspunderea serviciului silvic local, în caz de accidente.

Viteza maximă admisă pentru circularea trenurilor este de 15 km. pe oră.

Dacă locomotiva în loc de a trage împinge trenul această viteză se reduce la 8 km. pe oră.

In acest caz pe primul vagon trebuie să stea un frânar spre a putea da semnal în caz de accidente.

Noaptea, precum şi ziua când este ceaţă multă, viteza se reduce de asemenea la 8 km. pe oră, iar locomotivele poartă în faţă câte o lampă reflector.

In cazuri normale locomotiva stă întotdeauna înaintea trenului.

Când însă este nevoie de două locomotive acestea se aşează una după alta, iar nu una la început, şi alta la urmă.

In afară de frâna locomotivei trebuie să aibă frâne şi vagoanele, trucurile, platformele unui tren, cel puţin în proporţie ds 60% din totalul lor.

Locomotivele noi înainte de a se pune în circulaţie se examinează de către Inspectoratul C. F. R.

Conducătorul locomotivei trebuie să fi trecut neapărat examenul de mecanic.

Personalul de mişcare este numit numai dintre concurenţii cari în urma trecerei unui examen au dovedit că cunosc bine instrucţiunile de serviciu şi semnalizările. La fiecare tren există medicamentele trebuitoare pentru primele ajutoare în caz de accidente.

Toate accidentele se aduc imediat la cunoştinţa autorităţilor ahministrative, iar pentru cele mortale se îndeplinesc aceleaşi formalităţi ca cele prescrise pentru C. F. R.

Prin ordinul de autorizare No. 38.014/1904 al Ministerului de comerţ ungar aprobându-se cărăuşia publică pe distanţa Ierbuş-Ibăneşti s'a permis ca pe această distanţă să se sporească viteza până la 20 km. pe oră, punându-se următoarele condiţiuni: balastul să consiste din pietriş de prima calitate; plăcile în curbe cu raze mai mici de 80 m. să se pună pe fiecare traversă, la cele cu raze de 80—150 m. pe fiecare a treia traversă; cele cu raze de 150—1000 m. afară de plăcile de pe traversele de lângă eclise câte una la cel puţin două traverse, iar unde linia este dreaptă pe lângă traversele dela capetele şinelor să se mai pună încă o placă pe traversa din mijloc dela fiecare pereche de şine.

Staţiunile căiei ferate

Ierbuş. — Staţiune de plecare şi de alimentare cu apă având lungimea de 277 m. şi următoarele clădiri:

1. Locuinţa şefului staţiei cu două odăi şi o sală de aşteptare, un şopru, un cuptor pentru pâine şi o latrină publică.
2. Biroul de mişcare.
3. Depoul şi remiza de locomotive.
4. Atelierul de fierărie.
5. Atelierul de strungărie.
6. Fântâna cu pompă cu injector pentru alimentarea cu apă şi curăţirea locomotivelor precum şi un turn cu un rezervoriu având o capacitate de 6 m.^{3} din trei în trei ore.

Lungimea liniilor secundare pentru manevrare, încrucişarea trenurilor etc. este de 253,25 m. Lungimea liniilor înfundate este de 70,90 m.

Lungimea depoului de locomotive este de 238,35 m.

Lungimea liniilor C. F. R. prelungită până la gara Ierbuş, de 1200 m.

Cantonul 37. — Staţie cu oprire facultativă fără linii pentru încrucişări. Are o locuinţă compusă din două odăi, un grajd şi un şopru.

Gara Iabeniţa. Staţie cu oprire facultativă. Dispune de un pavilion de scânduri (sala de aşteptare). Nu însă şi de linii pentru manevre.

Gara Gurghiu. — Cu o lungime totală de 112.80 m.; are următoarele edificii:

Locuinţa şefului de staţie compusă din două odăi şi o sală de aşteptare, un cuptor pentru pâine, un grajd, şopru, magazie pentru depozitarea materialelor şi a uneltelor necesare întreţinerei liniei, precum şi o latrină publică.

Lungimea unei singure linii pentru încrucişarea trenurilor este de 133 m. Lungimea liniei înfundată Nr. 1 este de 38 m.

Lungimea liniei înfundată Nr. 2 este de 36,80 m.

Gara Ibăneşti. — Are o lungime de 112,80 m. şi următoarele clădiri: o locuinţă pentru şeful staţiei compusă din două odăi şi o sală de aşteptare, un grajd, un şopru, un cuptor pentru pâine, o fântână cu o pompă cu injector pentru alimentarea locomotivei cu apă având o capacitate 3,43 m.^{3} din 3 în 3 ore şi o latrină pentru public.

Lungimea liniei pentru manevre este de 112,75 m.
Lungimea liniei înfundată Nr. 1 este de 56,60 m.
Lungimea liniei înfundată Nr. 2 este de 49,90 m.

Gara Isticeu. — Stație din care pornește linia laterală Isticeu, are o lungime de 370 m. și următoarele edificii: locuința șefului stației compusă din două odăi de locuit, o odaie cu un cuptor pentru uscatul nisipului și altul pentru pâine, o altă odaie pentru depunerea uneltelor; o locuință pentru mecanicul locomotivei și pentru picher compusă din: 4 odăi, un șopru, un grajd, o latrină; un depou pentru locomotive și un atelier pentru reparațiuni mai mici.

Lungimea liniei Nr. 1 pentru încrucișeri, manevre etc., este de 371.8 m. Lungimea liniei Nr. 2 este de 96,7 m. Lungimea liniei Nr. 3 este de 89,1 m.

Gara Sirod. — Din care pornește linia lateraiă Sirod are o lungime de 151,5 m.

In această stație există următoarele clădiri: locuința șefului de stație compusă din două odăi, un șopru, un grajd, un cuptor pentru copt pâine și o baracă pentru depozitarea uneltelor lucrătorilor pe linii.

Lungimea unei singure linii pentru încrucișări este de 181 m.

Gara Meștera. — Are o lungime de 121 m. și următoarele construcții: locuința pentru șeful stației compusă din 2 odăi, un grajd, un șopru, un cuptor pentru copt pâine și o baracă pentru depozitarsa materialelor și a uneltelor necesare întreținerei liniei.

Lungimea liniei pentru manevre etc. este de 127,56 m.
Lungimea liniei înfundată este de 111,75 m.

Gara Lăpușna. — Din care pornesc liniile laterale Lăpușna și Creanga alba, în lungime de 159.03 m. dispune de următoarele clădiri:

Locuința șefului stației, compusă din 2 odăi, un grajd, un șopru, un cuptor pentru pâine, locuința mecanicului compusă din 4 odăi, grajd, șopru, cuptor; o locuință pentru frânar compusă din 2 odăi; depoul de locomotive; fântâna cu injector pentru alimentarea locomotivelor cu apă de capacitate 4.53 m.^{3} din 3 în 3 ore.

Lungimea liniei Nr. 1 pentru încrucișarea trenurilor este de 125,93 m.

Lungimea liniei Nr. 2 este de 125 m. Lungimea liniei înfundată este de 70,64 m.

Lungimea liniei depoului de locomotivă este de 78,70 m.

Materialele întrebuinţate la construcţia instalaţiunilor mai sus menţionate au fost:

Pentru gropile dintre şine pentru curăţitul locomotivelor dela depoul din Ierbuş, Isticeu şi Lăpuşna şi pentru canale şi cuptoarele de copt pâinea s'a întrebuinţat piatra şi cărămida,

Locuinţele şefilor de staţie au fundaţii de piatră, iar pereţii sunt de lemn de molid cioplit tencuiţi pe dinăuntru, iar acoperişul este făcut cu ţigle sau cu eternit.

Dopurile locomotivelor au fundaţiile de piatră, iar pereţii sunt de lemn cioplit sau în paiantă, pe când acoperişul este făcut din tablă.

Celelalte ecarete au pereţii din scânduri de molid fixate pe grinzi de lemn cioplit aşezate pe fundaţii de piatră.

Făcându-se analiza apelor fântânelor de alimentarea maşinelor s'a constatat că ele nu dau naştere la depozite calcaroase pe cazane.

Aparate de telefon şi alte semnale.

Toate gările au aparate telefonice, sârma fiind întinsă pe stâlpi de molid, aşezaţi la distanţă de 50 m., unul de altul.

Ele înlesnesc comunicarea ordinelor şi dispoziţiilor de serviciu. Numărul de km. este indicat pe stâlpi de piatră, iar a hm. pe stâlpi de ştejar.

Materialul rulant al căiei ferate.

Acest material se compune din:

a) 7 locomotive.

b) 5 vagoane de persoane, din care 2 Pulmanuri pentru M. S. Regele.

c) 5 vagoane de marfă închise.

d) 2 platforme podite şi amenajate cu bănci de lemn pentru călători.

e) 22 platforme pentru transportul lemnelor de foc.

f) 47 perechi trucuri.

Şease din locomotivele de mai sus servesc pentru trebuinţele liniei ferate forestiere având ecartamentul de 760 m m.,

iar una cu ecartamentul de 1,435 m., pentru ramificaţia liniei normale C. F. R. care face joncţiunea dela gara Reghinul-Săsesc cu staţia Ierbuş.

Locomotivele Nr. 1, Nr. 2 şi Nr. 3 provin din fabrica C. F. maghiare (M. A. V.) sistem *Klein Lander* cu 4 osii cuplate construite în anul 1903. Preţul de cumpărare a fost de 35,000 coroane o bucată.

Cu privire la aceste 3 locomotive ţinem necesar de a da următoarele date.

Înăţimea tamponului este de	570 m/m	Lungimea tuburilor focare	2740 m/m
Lungimea locomotivei „ „	7035 „	Diametrul „ „	40 „
Lăţimea „ „ „	1802 „	Expansiunea permisă	14 atmosf.
Înălţimea „ „ „	2460 „	Diametrul roţilor	750 m/m
Numărul osiilor	4 „	Cursa pistonului	350 „
Distanţa dintre osia I şi II	1100 „	Greutatea locomotivei	18 tone
„ „ „ II şi III	1150 „	„ „ în funcţ.	22,3 „
„ „ „ III şi IV	1100 „	Forţa de tracţiune exprimată	
Presiunea osiei	5575 tone	în cai putere	120 H. P.
Suprafaţa grătarului de foc	0,85 m²	Viteza maximă permis	20 km.
„ udată a cazanului	3,50 „	Rezervorul de combustibil	3 m³
„ încălzită şi udată de apă a tuburilor focare	48,14 „	„ „ apă	2 „
Numărul tuburilor focare	128	Combustibilul întrebuinţat: lemn de fag.	

Locomotiva No. 6. Pentru ecartament de 760 m/m. cu 4 osii cuplate construită în fabrica *Stahlbauwerke Freudenstein & Co.* Berlin în anul 1903, a costat 22.000 coroane *(Fig. 69).*

Această locomotivă are:

Înăţimea tamponului	540 m/m	Lungimea tuburilor focare	2120 m/m
Lugimea locomotivei	5835 „	Diametrul „ „	40 „
Lăţimea „	1900 „	Expansiunea permisă	12 atmos.
Înălţimea „	2250 „	Diametrul roţilor	580 m/m
Numărul osiilor	4 „	Cursa pistonului	520 „
Distanţa dintre osia I şi II	730 „	Greutatea locomotivei	12 tone
„ „ „ II şi III	795 „	„ „ în stare	
„ „ „ III si IV	730 „	de funcţionare	14 „
Presiunea osiei	3,5 tone	Viteza maximă permis. pe oră	15 km.
Suprafaţa grătarului de foc	0,75 m²	Forţa de tracţiune exprimată	
„ udată a cazanului	3,2 „	în cai putere	55 H.P.
„ încălzită şi udată a a tuburilor focare	27,5 „	Rezervorul pentru combust.	3 m³
Numărul tuburilor focare	90	„ „ apă	2 „
		Combustibilul utilizat: lemn de fag	

Locomotiva No. 7 pentru ecartament de 760 m/m. cu 4 osii cuplate construită în fabrica *Orenstein* şi *Koppel* din Berlin în anul 1908 a costat 24.000 coroane *(Fig. 70).*

LOCOMOTIVE NRUL 1, 2, SI 3, CU 4 OSII CUPLATE SISTEMUL KLEIN LANDER.

FIG. 68.

GREUTATEA LOC. ÎN FUNCȚIUNE 22·3 TONE
LAȚIMEA MAX. 1802 m/m

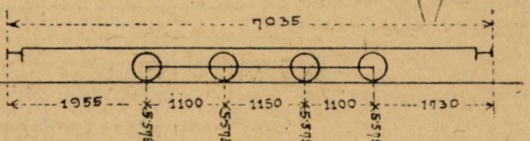

LOCOMOTIVA NRUL 6 CU 4 OSII CUPLATE. DIN FABRICA STAHLBAHUMVERKE FREUDENSTEIN & COMP. BERLIN TEMPELHOF.

FIG. 69.

GREUTATEA LOC. ÎN FUNCȚIUNE 14 TONE.
LAȚIMEA MAX. 1900 m/m.

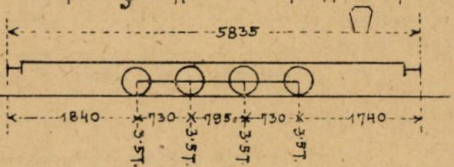

LOCOMOTIVA NRUL 7. CU 4 OSII CUPLATE. DIN FABRICA ORENSTEIN SI KOPPEL DIN BERLIN.

FIG. 70.

GREUTATEA LOC. ÎN FUNCȚIUNE 16·5 TONE.
LAȚIMEA MAX. 2130 m/m.

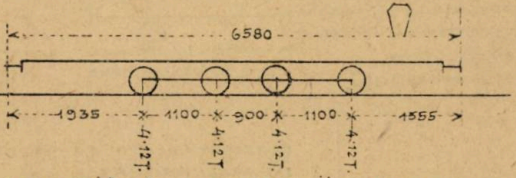

LOCOMOTIVA NRUL 8. CU 4 OSII CUPLATE DIN FABRICA M.Á.V. BUDAPESTA.

FIG. 71.

GREUTATEA LOC. ÎN FUNCȚIUNE 14·1 TONE.
LAȚIMEA MAX. 2030 m/m

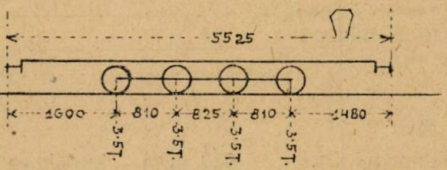

LOCOMOTIVA NORMALĂ CU 2 OSII DIN FABRICA MARKISHE LOC. FABR. DIN SCHACHTENSEE.

FIG. 72.

GREUTATEA LOC. ÎN FUNCȚIUNE 17 TONE.
LAȚIMEA 2150 m/m.

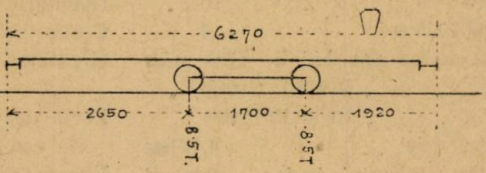

VAGONELE PENTRU TRANSPORTUL PERSONALELOR DIN FABRICA ROSSEMANN KÜHNEMANN BUDAPESTA.

FIG. 73.

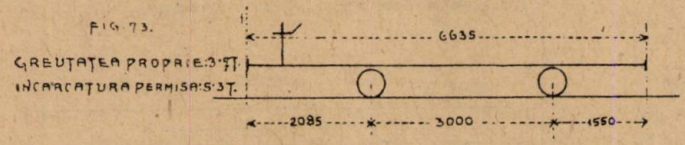

VAGONELE PENTRU TRANSPORTUL MĂRFURILOR DIN FABRICA ROSSEMANN SI KUHNEMANN BUDAPESTA

FIG. 74

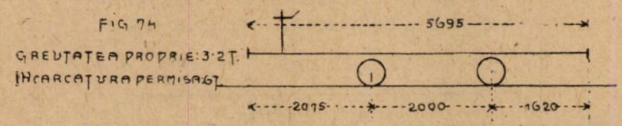

TRUCURI PENTRU TRANSPORTUL LEMNELOR DE CONSTRUCȚIE DIN FABRICA ROSSEMANN SI KUHNEMANN.

FIG. 75, 76.

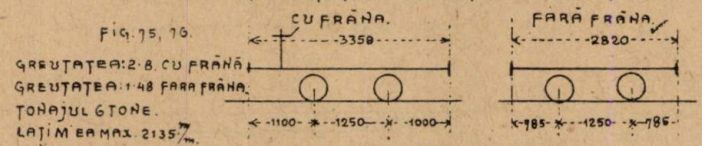

PLATFORMA PENTRU TRANSPORTUL LEMNELOR DE FOC DIN FABRICA FIRMA SCHLICH.

FIG. 77.

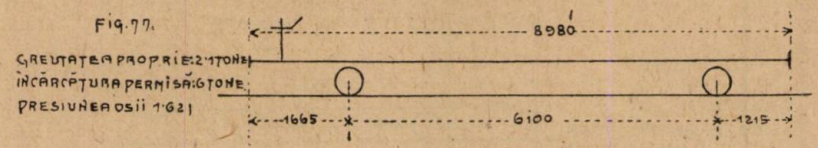

Ea are:

Înălțimea tamponului de	650 m/m	Lungimea „ „	2500 m/m
Lungimea locomotivei „	6580 „	Diametrul „ „	44,5 „
Lățimea „ „	2130 „	Expansiune permisă	12 Atm.
Înălțimea „ „	3310 „	Diametru roților	650 m/m
Numărul osiilor	4	Cursa pistonului	280 „
Distanța dintre osia I și II	1100 m/m	Greutatea locomotivei	13.7 tone
„ „ „ II și III	900 „	„ „ în funcț.	16,5 „
„ „ „ III și IV	1100 „	Forța de tracțiune exprim.	
Presiunea osiei	4,12 tone	în cai putere	60 H. P.
Suprafața grătatului de foc	0.80 m²	Vitezam aximă permis. pe oră	12 km.
„ udată a cazanului	3.5 „	Rezervorul pentru combus.	1,5 m³
„ încălzită și udată de apă tuburilor focare	36 „	„ „ apă	2 „
Numărul tuburilor focare	93	Combustibil întrebuințat: despicături de fag	

Locomotiva No. 8, pentru ecartament de 760 m/m. cu 4 osii cuplate construită în anul 1908 în fabrica M. A. V. din Budapesta a costat 28.000 coroane *(Fig. 71)*.

Această locomotivă are:

Înălțimea tamponului	550 m/m	Lungimea „ „	1950 m/m
Lungimea locomotivei	5525 „	Diametrul „ „	40 „
Lățimea „	2030 „	Expansiunea permisă	14 „
Înălțimea „	3346 „	Diametru roților	580 „
Numărul osiilor	4 z	Cursa pistonului	300 „
Distanța dintre osia I și II	810 „	Greutatea locomotivei	11,55 T.
„ „ „ II și III	825 „	„ „ „ în funcț.	14,10 „
„ „ „ III și IV	810 „	Forțe de tracțiune exprim,	
Presiunea osiei	3,50 T.	în caii putere	55 H.P.
Suprafața prătarului de foc	0,80 m²	Viteza maximă perm. pe oră	15 km.
„ încălzită și udată de		Rezervorul de combustib.	1,3 m³
apă a tuburilor focare	22,14 „	Rezervorul de apă	1,2 m³
„ udată a cazanului	2,20 „	Combustibilul întrebuințat: lemne	
Numărul tuburilor focare	92	de fag.	

Locomotiva pentru ecartament normal de 1,435 m/m cu 2 osii construită în fabrica *Markische locomotiv* din Schlachtensee. Ea are:

Înălțimea tamponului	1000 m/m	Diametrul tuburilor focare	40 m/m
Lungimea locomotivei	6270 „	Expansiunea permisă	14 Atm.
Lățimea „	2150 „	Diametrul roților	850 m/m
Înălțimea „	3500 „	Cursa pistonului	450 „
Numărul osiilor	2	Greutatea locometivei	13 tone
Distanța dintre osia I și II	1700 „	„ „ în funcțiune	17 „
Pres'unea osiei	5,667 tone	Forța detracțiune exprimafă	
Suprafața grătsrnlui de foc	0,81 m²	în caii putere	120 H.P.
„ udată a cazanului	3,45 „	Viteza maximă permisă pe oră	20 Km.
„ încălzită și udată de		Rezervorul de combustibil	1,8 m².
apa a tuburilor focare	45,12 „	„ „	3 „
Numărul tuburilor focare	97	Combustibilul întrebuiățai:	
Lungimea „ „	2500 m/m	lemnul de fag.	

5 vagoane de persoane cu frână de mână construite pentru ecartamentul de 760 m/m. cu 2 osii adaptabile curbelor, cu 2 compartimente, unul pentru călători și celălalt rezervat personalui silvic având o sobă de încălzit, au fost cumpărate dela firma *Rössemann* și *Kühnemann* din Budapesta în anul 1905. *(Fig. 73)*. Ele au:

Diametrul roțiilor	600 m/m	Incărcătura permisă	3500 kg.
Distanța osiilor	3000 „	Presiunea osiei	2,65 tone
Lungimea vagonului	6635 „	Înălțimea tamponului	570 mm.
Greutatea proprie a vag.	3700 Kg.	Costul unui vagon a fost de	7000 cor.

5 vagoane de marfă acoperite şi închise, cu frână de mână, cumpărate în anul 1905 dela fabrica *Rössemann* şi *Kühnemann* din Budapesta au:

Diametrul roţilor	600 mm.	Încărcătura permisă	6 tone
Lungimea vagonului	5695 „	Presiunea osiei	3,2 „
Distanţa osiilor	2000 „	Înălţimea tamponului	570 mm.
Greutatea proprie	3,2 tone		

22 platforme pentru acelaşi ecartament cu frână de mână, construcţie de fier si având un cadru de lemn pentru transportul lemnelor de foc şi un loc podit pentru ca să poată sta frânarii. Aceste platforme au fost cumpărate din Budapesta dela firma *Schlich* 1905 *(Fig. 74)* Ele au:

Diametrul roţilor	520 mm.	Încărcarea permisă	6 tone
Lungimea platformei	8980 „	Presiunea osiei	1,5 „
Distanţa osiilor	6100 „	Înălţimea tamponului	570 mm.
Greutatea proprie	2,1 tone		

47 perechi trucuri de fier şi oţel pentru transportul trunchiurilor, cu frâna de mână, cu câte un loc podit pentru frânari şi cu scaun de încărcare, mobil construite de firmele *Rössemann Kühnemann* şi *Orenstein & Koppel, (Fig. 75 şi 76).* Ele au:

Diametrul roţilor	520 mm.	Greutatea proprie	2,80 tone
Lungimea trucurilor	3350 „	Încărcătura permisă	6 „
Lăţimea trucurilor	2135 „	Presiunea osiei	1,62 „
Distanţa osiilor	1250 „	Înălţimea tamponului	570 mm.

Locomotivele intră în reparaţie pentru a se da roţile la strung la intervale de circa 6 luni. Cazanele lor se curăţă în fiecare săptămână, iar la fiecare 3 zile apa se goleşte şi se umple din nou. Locomotivele noi după 8 ani li se face în atelier o revizuire generală, încercându-li-se rezistenţa, aceasta operaţiune se repetă apoi la intervale de 4—5 ani.

O locomotivă parcurge într'un an circa 41,700 km.

Calea ferată forestieră din Gurghiu dispune de un atelier de strungărie şi de un atelier de fierărie.

In cel mecanic lucrează: 10 lucrători fiind plătiţi zilnic (8 ore) cu 30—80 Lei şi 7 ucenici cu câte 25 lei pe zi; în cel de fierărie lucrează: 4 lucrători cu un salar de 60 lei pe zi şi 9 ucenici cu câte 25 lei pe zi.

In atelierul de strungărie se găsesc:

1. 3 strunguri pentru fier.
2. 2 maşini de dat la rindea (geluit) fierul.

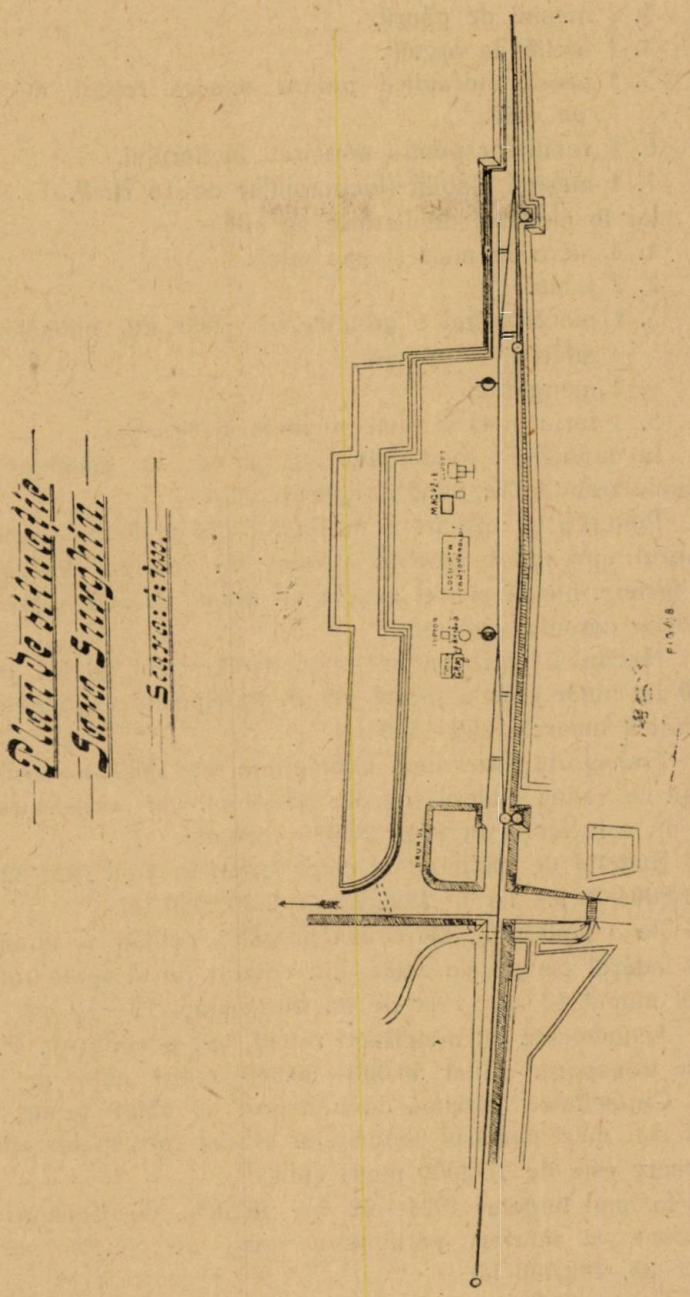

3. 2 maşini de găurit.
4. 1 tocilă de ascuţit.
5. 1 presă hidraulică pentru fixarea roţilor de vagoane pe osie.
6. 1 ventilator pentru aerisirea atelierului.
7. 1 maşină stabilă (locomobilă) de 16 H. P.

Iar în atelierul de fierărie se află:

1. 4 nicovale mari şi una mică.
2. 2 foale.
3. 1 placă având o greutate de 1000 kg. utilizată pentru îndreptatul şinelor.
4. 2 menghine.
5. 3 forje mari şi toate uneltele necesare.

In depoul de locomotive se găsesc de asemenea toate uneltele trebuitoare pentru repararea lor.

Punerea în mişcare a maşinelor din ateliere se face cu ajutorul curentului electric produs la fabrica de cherestea din Ierbuş. Lângă atelier se află un dinam de 300 volţi pentru a produce curentul necesar.

Mecanicii cari conduc locomotivele sunt plătiţi cu câte 1500 lei lunar plus o primă pentru transportul vagoanelor care se ridică lunar la 200—500 lei.

Transportul unei tone kilometrice în 1922 a costat 2,98 lei (a se vedea tabloul statistic referitor), iar construirea unui km. de cale ferată în 1905 20,080 coroane.

Bugetul de cheltueli al căiei ferate în anul 1921/22 a fost de 1.800.000 lei, iar în 1922/23 de 2.300.000 lei.

Pe o platformă, din cauza proastei calităţi a compoziţiei dela lagăre, cumpărate astăzi din comerţ nu se poate transporta decât numai 12 steri; iar pe un truc numai 12—13 m^3.

Actualmente cu materialul rulant ce-l posedă C. F. R. se poate transporta anual 50.000—60.000 metri cubi de lemne.

Capacitatea maximă de transport a căiei ferate, atunci când s'ar mări numărul vagoanelor şi s'ar face toate reparaţiile necesare este de 100.000 metri cubi.

In anul bugetar 1921—22 s'a încasat din transporturi de persoane şi mărfuri particulare suma de 246.335 lei, iar în 1922—23, 480.000 lei.

Transportul unui m^3 de lemne de lucru şi construcţie din

pădure până la depozitul din Ierbuş costă în termen mediu 40—50 de lei, iar al unui ster lemn de foc 30—35 lei.

Pentru descărcat din trucuri şi aşezarea în stive a lemnelor se plăteşte 6 lei de metru cub, iar pentru un ster 5 lei.

In total tăiatul, corhănitul, adică adusul lemnelor până la calea ferată, încărcatul pe vagon, transportatul până în depozitul din Ierbuş, descărcatul şi aşezatul lemnelor în stive, costă după preţurile actuale 140 lei, iar un ster 110 lei.

Tariful pentru călători se fixează de către serviciul silvic, local şi se aprobă de Inspectoratul căilor ferate particulare din Ministerul de comunicaţii.

Actualmente este în vigoare următorul tarif:

Transportul de persoane.

Tarif	Destinaţia	No kilom.	Preţul de persoană — Clasa I	Clasa II	Clasa III
			Lei, inclusiv impozitul, taxa de timbru si pentru asig. muncitorilor		
Local	Dela Ierbus la Jabeniţa	6	6	3	2
	„ „ „ Gurghiu	11	12	6	4
	„ „ „ Ibăneşti	15	18	9	6

Pentru transportul unui câine pe o distanţă de 1 — 50 km. cu trenul personal se plăteşte 20 lei.

Transportul de bagaje cu trenul personal pe distanţa de 1 — 50 km., costă 4 lei pentru 10 kg., iar pentru mărfurile exprese pe aceiaşi distanţă şi pentru aceiaşi cantitate 8 lei.

La bagaje şi la mărfurile exprese se ia ca bază 50 kg. (greutatea minimă).

Tariful mărfurilor ordinare.

Km.	Dela Ierbuş şi staţiunile următoare	Marfă cu bucata	Clasa A	Clasa B	Clasa C si tarif special	Tarif special	Observaţiuni
		Taxa de transport pr. 100 kg. în bani	Marfă cu vagonul				
6	Jabeniţa	300	150	120	100	80	
11	Gurghiu	400	200	145	120	95	
15	Ibăneşti	480	240	165	136	107	

O parte din figurile din prezentul text s'au reprodus după Szécsi.

TABLOUL

veniturilor, cheltuelilor de întreţinerea traficului şi circulaţiei lunare ale căei ferate Silvice Gurghiu în timpul dela 1 Aprilie 1922, până la 31 Martie 1923

ANUL ŞI LUNA	Venituri din tarifuri publice In total	Cheltueli de personal In total	Cheltueli de material In total	Cheltueli diferite In total	După scăderea veniturilor, rămân cheltueli totale	Circulaţia s'a transportat greutatea totală în tonă k. m.	No. zilelor lucrate	BILANŢUL Preţul de cost de una tonă k. m. lunar	BILANŢUL Preţul de cost de una tonă k. m. anual
1922 Aprilie	30137 24	86360	77705 46	5047 —	143482 36	78426 81	20	1 83	
„ Maiu	30997 95	93510	84443 28	8214 —	158845 78	112684 78	22	1 41	
„ Iunie	30777 50	95207	108601 —	7913 —	185435 53	103572 63	21	1 78	
„ Iulie	38934 75	76839	71902 04	12250 —	128086 70	42665 28	24	3 —	
„ August . .	20692 40	125691	72605 86	16347 —	197245 70	67217 64	23	2 93	
„ Septemvrie .	15335 95	119234	90931 60	11481 —	207563 79	57126 93	25	3 63	
„ Octomvrie . .	35765 —	125063	99777 30	7287 —	201379 14	47538 96	25	4 23	2.98
„ Noemvrie . .	24541 75	128889	76303 60	8091 —	191799 29	38512 11	22	4 98	
„ Decemvrie . .	18885 50	117750	107844 25	7068 —	216367 66	125930 70	22	1 72	
1923 Ianuarie . . .	46864 24	132964	153934 —	6105 —	250890 28	118981 80	24	2 11	
„ Februarie . .	28638 85	165244	118864 —	6131 75	265109 06	44030 63	20	6 02	
„ Marlie	22019 —	172034	147128 60	8454 —	308216 08	145270 86	25	2 12	
Suma totală . .	343590 03	1438725	1210040 99	104388 75	2454360 77	981959 13			

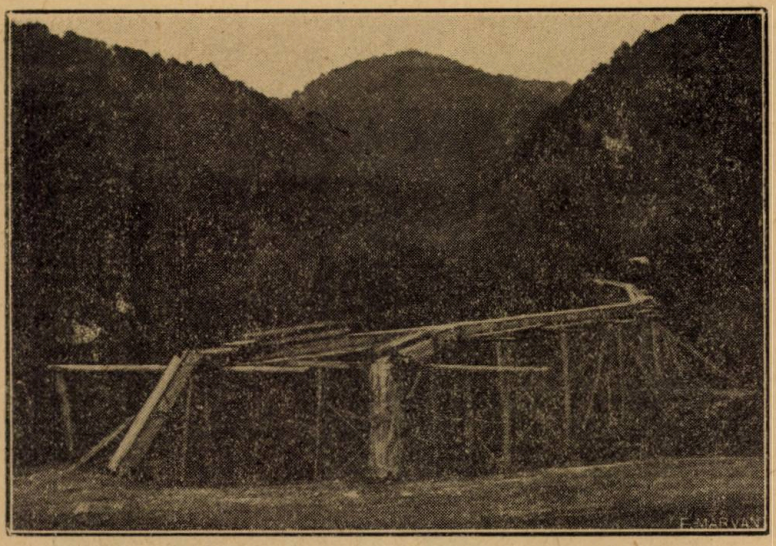

Un scoc cu apă pentru transportul lemnelor de foc

Scoc pentru transportul trunchilor din ocolul silvic Lăpuşna

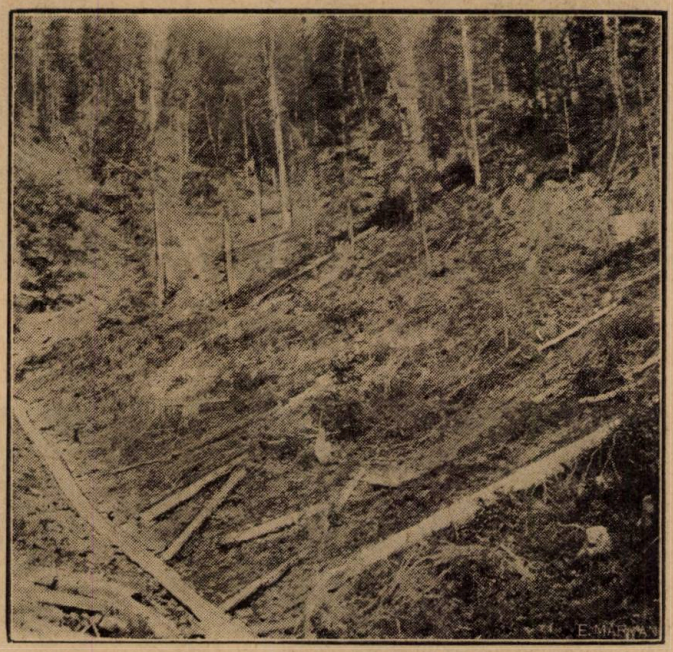

Scoc pentru transportul lemnelor de foc din ocolul Lăpuşna

NORMELE DE BAZA
LA STABILIREA PREȚURILOR LEMNULUI DE LUCRU, CONSTRUCȚII ȘI DE FOC IN PĂDURILE STATULUI

DE

ANDREI IONESCU

INGINER SILVIC

Lemnul este o marfă ce se produce, circulă și se consumă. Această marfă este una dintre cele mai importante din câte se găsesc pe piață și ocupă un loc însemnat între bunurile comerțului internațional, este deci o *marfă mondială.*

Prețurile mărfurilor sunt determinate de legea cererei și a ofertei; fenomenologia economică guvernată de această lege, își are loc pe așa zisa *piață economică,* iar prețul mărfei ia denumirea de *prețul pieței.* In consecință și prețul lemnului va fi supus aceleiași legi a cererei și ofertei, pe care vom căuta să o analizăm succint, pentru a vedea apoi dacă Statul — ca cel mai mare producător între producătorii de lemn din țara noastră — poate să-și fixeze prețurile produsului său — lemnul — după prețul pieței.

Presupunem pe X, Y, Z, U, vânzătorii de o anumită categorie de lemne, oferindu-și marfa lor pe piață cu prețurile p_1, p_2, p_3, p_4... și pe X', Y', Z', U'... cumpărători de lemne, cerând categoria oferită de vânzătorii de mai sus, cu prețurile p_1', p_2' p_3', p_4'...; schimbul va fi posibil sau vânzarea va avea loc între vânzătorii și cumpărătorii sus arătați, numai atunci când estimațiunile celor dintâi sunt inferioare sau egale celor din urmă; prețul, care va fi același pentru tot lemnul din aceiaș categorie vândută, se va fixa între un maxim egal cu estimațiunea ultimului cumpărător de lemne admis și a celui dintâi cumpărător de lemne exclus.

Analizând mai departe piața, se constată că prețurile variază în raport direct cu cererea (consumația) și în raport invers cu oferta. Insemnând cu Z prețul, cu U cererea și cu V oferta, avem :

$$Z = \frac{U}{V};$$

Diferențiind, avem: $dz = \frac{V.dU - V.dV}{V^2}$.

Se vede că, dacă dV=o iar dU capătă o valoare pozitivă, atunci dz se mărește, iar dacă din contră dU=o și dV capătă o valoare pozitivă, atunci dz ia valori negative, deci prețurile se micșorează.

Continuând cu analiza pieței, constatăm că în esență prețul este raportul dintre marfă și monedă, adică $P = \frac{M}{m}$, M fiind moneda și m marfa; întrucât însă moneda nu contează numai ca atare în schimb, ci de atâtea ori mai mare de câte ori intervine în schimb și dacă însemnăm cu V viteza circulației monedei, formula de mai sus devine:

$$P = \frac{M.\ V.}{m}$$

din care ușor se poate vedea că prețurile variază în raport direct cu cantitatea monezei multiplicată cu viteza circulațiunei.

In considerațiunile teoretice mai sus expuse asupra pieței economice, s'a admis „a priori" normalitatea factorilor ce compun piața, cu alte cuvinte liberul joc al cererei și ofertei. Avem astăzi această normalitate în complexul nepătruns încă de mintea omenească — al fenomenologiei economice ? Nu și iată de ce : Liberul joc al cererei și ofertei presupune existența a stocuri considerabile și variate de mărfuri, regularitatea și siguranța transporturilor, existența a multe mijloace de tresorerie interioară sau internațională. Astăzi, micșorarea producțiunei, desorganizarea și nesiguranța transporturilor, diferențele exagerate valutare în schimbul internațional, sunt vicii organice profunde în corpul economic actual, ale cărui funcțiuni — în consecință — sunt complet anormale. Liberul joc al cererei și ofertei implicit presupune că marfa ce formează obiectul schimbului este de natură bine fixată, stabilă, de calitate unică și bine determinată, divizată sau divizibilă în unități ce se pot

schimba oricum între ele. Există aceste condițiuni pentru marfa lemn, care este așa de diferită după cum este diferită și natura în creațiunile sale? Lemnul este un organism ce prezintă diferențe dela piesă la piesă, ca consecință a speciilor diferite din care face parte, a structurei interne ce variază cu fiecare arbore, a calităților fizice și mecanice ce prezintă.

Jocul liber al cererei și ofertei, are ca substrat economico-social interesul individual. Insă acest motor ce mișcă individul, suindu-l pe cele mai înalte trepte ale ierarhiei sociale, va fi el suficient să suie societatea pe acele culmi, rare ori atinse, ale interesului general, iluminate de aureola solidarismului și economic și social? Realitatea ce ne înconjoară ne demonstrează până la evidență că nu. Să nu se uite că nenumărații speculanți cari cer deslănțuirea liberei concurențe în condițiunile actuale ale pieței, *ascund sub acest seducător panaceu economic, poftele lor de îmbogățire neomenoasă.*

Se zice că liberul joc al cererei și al ofertei fac pe om să se folosească de cele mai bune produse cu cele mai avantagioase prețuri, ori astăzi vedem că există o categorie socială de indivizi cari tind — determinați de o rațiune psihologică explicabilă — a plăti scump, a trăi numai în lux, în cheltueli mari; deci întreprinzătorul de orice natură ar fi el, va tinde ca produsele destinate acestei clientele să fie menținute pe piață cu prețurile ridicate. Așa dar, unde sunt prețurile avantagioase ale liberei concurențe?

După cum am arătat și mai înainte, prețurile stau în strânsă relațiune cu cantitatea monezei, care are o unitate de măsură. Acestei unități de măsură îi corespunde o putere de cumpărare ce variază dela marfă la marfă; într'un limbaj matematic am putea reprezenta acea putere de cumpărare printr'un coeficient K, iar relațiunea dintre unitatea de măsură a monezei, a, și unitatea de măsură a unei mărfi date, b, s'ar exprima astfel: $a = kb$.

Actualmente coeficientul K a luat valori până acum necunoscute în viața economică mondială în general și a țărei noastre în special, atât pentru lemn, cât și pentru orice bogăție; puterea de cumpărare a unității monetare s'a redus enorm ca o consecință în primul rând, a inflației monetare care apasă greu întreaga noastră viață social-economică; în asemenea con-

diţiuni preţurile actuale nu mai pot fi rezultatul normal al jocului liber dintre cerere şi ofertă.

In concluziune putem spune că legea cererei şi a ofertei chiar în condiţiuni normale de piaţă, nu fixează preţul, „ab integro" ci tinde a apropia acest preţ de valoarea reală a produsului, considerat într'un mediu dat; valoarea reală reprezintă o estimaţiune socială preexistentă şi nici de cum o estimaţiune individuală; trebue explicată mai întâi acea estimaţiune socială pentru a putea apoi avea şi explicaţiunea fenomenului economic al stabilirei preţurilor.

Statul reprezintă „*Colectivitatea*" şi ca atare este chemat să organizeze viaţa economică a ţării nu ca mai înainte, în favoarea interesului particular, al unei clase suprapuse, ci pentru binele colectivităţei, pentru propăşirea şi bunul trai general; toate funcţiunile economice ale naţiunii trebuesc regulate cu ordine şi metodă în vederea maximului de randament naţional. *Statul este colectorul* şi *regulatorul energiilor disparate —imense ca număr*—din lăuntrul său şi astăzi mai mult ca oricând trebue să fie organul central director al acestor energii.

La aceste consideraţiuni adăogându-se şi faptul că la noi statul este cel mai mare proprietar de păduri, deţinând un sfert din domeniul pădurese al ţărei; atunci trebue, avem datoria ca în această vastă uzină naturală producătoare de bogăţii — producţiunea forestieră—să dăm o direcţiune unică, să organizăm ştiinţific producţiunea, să ne îngrijim continuu de echitabila repartiţie a bunului produs, să urmărim pas cu pas întreg acest processus al producţiunei forestiere naţionale. Şi din acest processus, *preţul lemnului reese că e un element de primul ordin în statica socială şi covârşitor în dinamismul economic.* Cu toată lipsa de concepţiune de ansamblu, cu toată dezorganizarea ce domneşte în toate ramurile de producţiune, cu toate loviturile nevoilor ce se simt aşa de variat şi aşa de puternic în rândurile celor mulţi şi nevoiaşi, să căutăm a da lemnului, produs de pădurile noastre, preţul care să reprezinte pe cât va fi posibil valoarea lui reală de consumaţiune.

Cum am văzut mai înainte neputinţa de a deduce preţurile mărfurilor — în consecinţă şi ale lemnului — din jocul cererei şi al ofertei; cât de anormali sunt factorii ce intră în formarea acestor preţuri, cum variabilitatea acestor factori—ca consecinţă

a nenormalităţei lor— este aşa de mare că nu pot constitui bazele pe care să se sprijine fixarea preţurilor. Statul ponderator, statul stabil şi cu rolul mai înainte expus, va căuta elementele cele mai juste, cele mai stabile şi deduse cu mijloacele cele mai ştiinţifice cari pot sta la baza fixărei preţurilor produselor sale lemnoase cu cea mai puţină dependenţă de preţurile anormale ale pieţei.

Producătorul îşi aduce pe piaţă marfa sa cu o estimaţiune preexistentă şi numai dacă această estimaţiune este egală sau inferioară estimaţiunei făcută de cumpărător, se produce vânzarea Limita sub care în nici un caz producătorul nu-şi poate scoborî preţul mărfei sale, este aşa numitul *preţ de cost*. Intr'un limbaj matematic acest fenomen economic s'ar exprima astfel. Dacă $X_0, X_1, X_2, \ldots X_3$, sunt valorile descrescânde prin care trece preţul unei mărfi fără ca acest preţ să se fixeze, seria $X_0, X_1, X_2, \ldots X_3$ are ca limită *a* preţul de cost, iar Xn — a tinde către zero.

Intr'o întreprindere productivă preţul de cost se compune din următoarele elemente.

I. *Cheltueli variabile proporţionale.*

II. *Cheltueli generale variabile neproporţionale.*

III. *Cheltueli generale fixe.*

Producţiunea forestieră, care ca orice întreprindere productivă rezultă din lucrarea celor trei factori de producţiune: natura, munca şi capitalul, are preţul de cost compus din următoarele părţi componente :

I. Cheltuelile variabile proporţionale :

a) Cheltueli pentru recoltarea lemnului.

b) Cheltueli pentru împăduriri şi lucrări de ameliorare.

c) Cheltueli pentru construcţiunea, reparaţiunea şi întreţinerea de drumuri.

d) Cheltueli pentru ridicarea, hotărnicirea şi amenajarea pădurilor.

II. Cheltueli generale variabile neproporţionale :

a) Intreţinerea şi reparaţia construcţiunilor, întreţinerea utilajului animal şi mecanic.

b) Luminat şi încălzit.

c) Salariile personalului de pază şi execuţie.

d) Salariile personalului de direcţiune si conducere.

e) Cheltueli de biurou.

f) Cheltueli neprevăzute.

g) Dobânzile capitalului rulant.

III. Cheltueli generale fixe :

a) Dobânzile capitalului sol.

b) Amortismente.

In cazul nostru intreprinzătorul forestier este statul şi în speţă vom face calculul preţului de cost al unităţei de măsură a lemnului, pentru Ocolul Silvic Creţeşti pe care-l conducem.

a) *Cheltuelile pentru recoltarea lemnului.* Intrucât în pădurile statului preţurile sunt fixate pe unitatea de măsură a lemnului considerat în picioare, — loco pădure — nu ne mai ocupăm de aceste cheltueli, ce rămân a fi adăogate la celelalte componente ale preţului de cost, spre a se şti preţul de vânzare al unităţei fasonate.

b. *Cheltueli de împăduriri şi lucrări de ameliorare.*[1]).

Până în prezent în Ocolul Silvic Creţeşti nu s'au făcut lucrări de împăduriri artificiale, nu fiindcă pădurile acestui ocol nu ar avea nevoe de lucrări premergătoare însămânţărilor naturale, de completări artificiale ale regenerărilor naturale, de ameliorarea masivelor actuale prin însămânţări artificiale sub masiv, prin introducerea pe cale artificială a esenţelor de valoare în crângurile degenerate, îmbătrânite, de împădurirea golurilor ce nu produc nici un fel de venit, sau nu răspund nici unei folosinţe, nu pentru că nu s'ar simţi nevoia acestor lucrări strict necesare unei gospodării silvice bine chibzuite, dar pentrucă în trecut ca şi acum, bugetele noaste s'au putut ajunge cu binefacerile lor până în Ocolul Silvic Creţeşti şi încă cel puţin 8/10 din toate Ocoalele Silvice ale vechiului regat.

Intrucât însă sperăm că nu vom mai lâncezi mult timp în această stare de înnapoiată gospodărie forestieră şi că o vom rupe cu tradiţia acelului „non possumus" bugetar pentru pădurile ţărei noastre şi pentru ca într'un viitor apropiat să dăm acestor păduri aceiace le datorăm de vreme îndelungată, trebue ca măcar de acum înainte să prevedem în preţul de cost al produselor lemnoase şi cheltuelile probabile necesare executărei lucrărilor mai sus expuse. Conducându-ne după datele statistice în materie,[2]) fixăm aceste cheltueli în mediu pe hectarul de

1) In literatura germană „Kulturkosten".

2) Streine, căci la noi nu există.

pădure la 5 lei. Suprafaţa păduroasă a ocolului Silvic Creţeşti este de 6126 ha deci totalul acestui fel de cheltueli va fi de 30.630 lei.

c) Cheltueli de construcţiuni, reparaţiuni şi întreţineri de drumuri. Aceste cheltueli pot fi şi permanente şi temporare după cum este vorba de construcţiuni noi de drumuri sau de reparaţiunea şi întreţinerea celor vechi. In primul caz se va avea în vedere capitalului întrebuinţat, a cărui dobândă şi implicit amortismentul, trebuesc să fie acoperite de veniturile realizate din producţiunea forestieră.

In majoritatea cazurilor la noi nu poate fi vorba decât de îmbunătăţirea, reparaţiunea şi întreţinerea drumurilor naturale din păduri cari sunt cheltueli permanente şi se pot prevede în cheltuelile de cost cu un quantum mediu pe hectarul de pădure. Pentru ocolul silvic Creţeşti, unde nu sunt decât drumuri naturale pentru exploatarea pădurilor sale, fixăm cifra acestor cheltueli la 0,50 lei de hectar, ceiace revine în total, faţă de suprafaţa păduroasă mai sus arătată la lei 15315.

d) Cheltueli pentru ridicarea în plan şi amenajarea pădurilor. Pădurile ocolului silvic Creţeşti s'au bucurat de deosebita favoare de a fi prevăzute de Cassa Pădurilor în programul ridicărilor şi amenajărilor ce s'au executat în campania 1921 şi 1922. Lucrările de ridicare s'au şi efactuat; din datele ce ni s'au dat de d-l inginer şef silvic *M. Ştefănescu Suhăţianu* însărcinat cu facerea lucrărilor, reese că *în medie* pe ha cifra cheltuelilor de ridicare în plan, fixarea hotarelor prin stâlpi, întocmirea şi aplicarea amenajamentului este de 40 lei, ceiace pentru suprafaţa totală a pădurilor ocolului nostru ne vine la 245040 lei; această sumă urmează să se cheltuiască în 3 ani, deci partea aferentă anului 1923/924 pentru care se fac calculele, este de 81680 lei, presupunându-se că părţile ce reveneau anilor 1921/922 şi 1922/923 au fost acoperite prin veniturile realizate în aceşti ani.

II Cheltueli generale variabile neproporţionale

a) Cheltueli de întreţinerea şi reparaţia construcţiilor, de întreţinerea utilajului mecanic şi animal. După devizul întocmit pentru lucrările de reparaţia şi întreţinerea construcţiunilor din ocol, suma necesară calculată este de 50000 lei.

Utilaj mecanic nu are ocolul; utilajul animal constă din

2 cai a căror întreţinere am fixat-o la lei 4320 pe anul 1923/924.

b) Luminat şi încălzit. Deşi în actualul buget aceste cheltueli sunt fixate la ridicula sumă de lei 200, noi punem în calcule suma reală necesară, care este de 1200 lei.

c) Salariile personalului de pază şi execuţie, de direcţiune şi conducere.

Salariile a 3 brigadieri şi 32 pădurari 213.460 lei.
Salariile în natură ale acestui personal 20.000 „
Diurne şi spese diferite „ „ 19.200 „

Salarii în banii şi natură, diurne şi spese ale personalului de direcţiune şi conducere 43.640 în total deci aceste cheltueli se ridica la 296.300 lei.

d) Cheltueli de biurou, abonamente, bibliotecă etc. In actualul buget această sumă este de lei 500, sumă cu mult inferioară celei ce se cheltueşte realmente, fie personal de şeful ocolului fie ajutat câte odată de mici fonduri date dela capitalul regiilor. Afară de aceasta un ocol silvic n'are prevăzută suma necesară pentru abonamentul la monitorul oficial şi suntem nevoiţi a cere primăriei locale sau altei autorităţi acest monitor pentru diversele nevoi ale serviciului; deasemenea biblioteca (!!...) ocolului nu poate fi niciodată înzestrată cu o carte utilă de specialitate, cu o revistă ştiinţifică etc. deoarece nu sunt fonduri pentru aceasta. In speranţa că ocolul va deveni un adevărat nucleu economic-administrativ în producţiunea forestieră naţională, am fixat quantumul acestor cheltueli la lei 4000.

e) Dobânda capitalului rulant. Acest capital de cheltueli, comun oricărei întreprinderi, este reprezentat prin dobânda cuvenită capitalului, monedă ce serveşte la plata muncei ce colaborează cu ceilalţi factori în producţiunea forestieră. In cazul nostru acest capital rulant este de lei 483.445 (suma tuturor cheltuielilor arătate mai înainte). Socotind procentul pe 5% cât de fapt statul plăteşte în împrumuturile sale, dobânda capitalului rulant este de 24.172 lei în cifră rotundă.

III Cheltueli generale fixe

a) Dobânda capitalului sol. Aci atingem o chestiune dificilă aceia a valoarei solului, capitalul sol în cazul nostru. Ne este destul de cunoscută formula clasică a valoarei solului în funcţiune de veniturile viitoare:

$$x = \frac{r}{[1+i]^n - 1}$$

Intrucât însă în ecuaţiunea de mai sus r, este el însăşi o funcţiune de mai multe variabile cărora nu le putem da decât valori foarte puţin probabile, chiar iluzorii, pentru revoluţiuni ce variază între 40—120 ani, rezultă că şi pentru x nu putem avea decât valori foarte puţin probabile, chiar iluzorii.

Vom recurge, pentru motivele de mai sus, la metoada estimaţiunei directe pentru calculul valoarei solului; ştim că această metodă de estimaţiune dă erori tolerabile când este vorba de păduri cu evoluţiuni lungi cum este cazul la stat. Actualmente nu avem un preţ al pieţei pentru solurile exlstente forestiere sau cele ce vor deveni forestiere prin împădurire artificială. Singurul element indicator în materie de estimaţiune directă a solurilor ar fi cuantumul valorei dat prin legea agrară adică de 40 ori preţul regional de arendă. Pentru judeţul Fălciu din care face parte Ocolul Silvic Creţeşti, acest preţ este de 56 lei la hectarul de pământ calitatea I-a şi 42 lei la hectarul de pământ calitatea II-a; noi vom socoti tot solul pădurilor din Ocolul nostru în categoria 2 a şi în consecinţă vom avea ca valoarea a unui hectar din acest ocol, 1680 lei iar ca valoare pentru întreaga suprafaţă împădurită a ocolului de 6126 ha, 10291680 lei. Fixând procentul de capitalizare la 3,5%, atunci dobânda capitalului de mai sus va fi 360208 lei.

b) *Amortismente.* Statul proprietar de păduri, ca orişice alt întreprinzător trebue să-şi amortizeze capitalul fix supus uzurei, învestit în clădiri, maşini, utilaj animal etc.

Valoarea construcţiunilor din ocolul silvic Creţeşti după preţurile reale din timpul executărei construcţiunei, se ridică la suma de lei 51000. Fixând la 20 ani terenul de amortizare, amortismentul anual va fi de 4080 lei, socotit 5% procentul de plasare. Ocolul mai posedă 2 cai cari au costot 11500 lei; fixând la 5 ani termenul de amortizare şi 5% procentul de plasare avem 2645 lei amortismentul anual.

Am calculat toate cheltuelile de producţiune; adunând aceste cheltueli avem un total general de lei 874.550 lei, care este *quantumul total al preţului de cost.* pentru toate materialele lemnoase ce se vor produce din pădurile ocolului silvic Creţeşti pe anul 1923/924.

Care este cantitatea de produse lemnoase ce vor rezulta din pădurile ocolului? Luând media dată de producţiunea ulti-

milor trei ani, rezultă: 400 m^3 lemne de lucru şi 19600 steri de foc. Insemnăm cu X, Y preţul de cost corespunzător unui metru cub de lucru şi unui ster de foc, avem:

a) $400\,X + 19600\,Y = 874550$

şi punând în mod aproximativ:

b) $X = 2\,X$, adică preţul de cost al unuităţii de măsură pentru lemnul de lucru este dublul celui al unităţei de măsură pentru lemnul de foc, avem:

$X = 43$

$Y = 86$, în cifre întregi.

Analizând preţurile tarifurilor în vigoare pentru pădurile din ocolul silvic Creţeşti, deducem mediile următoare: 33 lei pentru sterul de foc şi 85 lei pentru metrul cub de lucru. Aşa dar *cu preţurile actualului tarif statul nu îşi realizează preţul de cost al materialelor sale lemnoase.*

Unde este rezerva şi profitul întreprinderei, care oricât de modeste ar fi, trebue totuşi să existe în orice afacere productivă, deci şi în producţiunea forestieră de stat? Să nu se uite că astăzi cuvântul de ordine în gospodăria publică este *industrializarea administraţiei* şi — ca şi în practica industrială — în practica administrativă trebue să avem nedespărţite aceste elemente gestionale: *Capital, Amortismente, Rezervă, Profit şi Pierdere.* Comptul capital angajat în producţiunea forestieră de stat trebue să ia fiinţă şi să aibă viaţa sa proprie, să devie creditorul exclusiv al întreprinderei; la finele anului se va vedea dacă rezultatele sunt bune sau rele şi numai după ce se vor acoperi absolut toate cheltuelile de producţiune arătate mai înainte, se va trece la comptul următor, amortismente, şi în urmă din excedentul realizat o parte se va destina rezervei şi altă parte beneficiului întreprinderei.

Mai înainte de a stabili care ar fi cea mai raţională creştere ce ar trebui să dăm preţului de cost, pe unitatea de măsură a materialelor lemnoase, spre a se asigura statului excedentul din care să-şi constitue rezerva şi profitul, să examinăm succint preţurile pieţei şi să tragem concluziunile necesare. Actualmente nu se poate vorbi de o reală piaţă a lemnului, ci de numeroase pieţe ale acestei mărfi, fiecare piaţă cu fluctuaţiunile aproape zilnice şi diferind una de alta din cauza unui complex inexplicabil de împrejurări. Mă servesc de datele pieţei lemnelor din

ocolul silvic Creţeşti şi cele învecinate, adică Moldova răsăriteană de mijloc cu centre importante de consumaţie, Bârlad, Huşi şi Vaslui. Din analiza preţurilor considerând lemnul în picioare loco pădure, obţinem: 120 lei în medie pentru un ster şi 250 lei în medie pentru un metru cub lemn de lucru de mici dimensiuni.

Comparând aceste cifre medii cu mediile date prin calculul preţului de cost, rezultă că preţurile pieţei sunt aproximativ *de 3 ori mai mari decât preţul de cost al lemnelor din pădurile Statului.*

De oarece preţurile actuale ale pieţei — după cum am arătat şi mai înainte — nu sunt rezultatul jocului normal dintre cerere şi ofertă, pentru că:

a) Raporturile dintre factorii de producţiune munca şi capitalul sunt anormale;

b) Puterea de achiziţie a monedei noastre este excesiv micşorată ca consecinţă în primul rând a enormei cantităţi de hârtie monedă de pe piaţă;

c) Cantitatea de lemn produsă pe piaţă este cu mult inferioară nevoilor de consumaţiune;

d) Raporturile libere dintre cumpărător şi vânzător sunt împiedecate de marea greutate imensă a circulaţiunei mărfei lemn între diferitele centre de consumaţiune;

e) nevoile de consumaţiune ale lemnului sunt cu mult ridicate peste normal din cauza reparaţiunilor, completărilor şi refacerilor necesitate de golul lăsată de războiu în economia generală;

f) capacitatea de producţiune a pădurilor noastre este micşorată, pădurile particulare şi ale statului într'o mare măsură având posibilităţile normale de mai multe ori depăşite în timpul războiului.

Şi în fine această criză generală în viaţa economico-socială cu tot complexul ei nepătruns de factorii psihici individuali şi colectivi, factori sociali, politici şi economici, adăogându se la cauzele mai sus arătate, fac ca preţurile pieţei să fie cu totul anormale iar noi inginerii silvici din serviciul Statului, ca puternici factori de echilibru în dinamismul economic actual, nu le putem lua ca bază în stabilirea judicioasă, ştiinţifică a preţurilor lemnului produs de pădurile Statului.

Avându-se în vedere rolul Statului de reprezentant al intereselor generale, de ponderator în viața economică și de îndrumător în viața socială, rolurile trebue să și le menție și ca proprietar de păduri, după cum am arătat mai înainte;

Avându-se în vedere că din pădurile statului se aprovizionează cu lemne în primul rând autoritățile ce au bugetele la capitolul încălzitului, foarte reduse ca o consecință a stării deplorabile financiare în care suntem și că insuficiența combustibilului — aproape numai lemnul de foc — indirect ar contribui la micșorarea cantității și randementului muncei naționale desfășurată în instituțiunile statului;

Avându-se în vedere deasemenea că din pădurile statului se satisfac nevoile de lemn de foc ale funcționarilor public, ale căror salarii sunt departe de a echivala cu minimul de existență; se satisfac în parte nevoile orfanilor, invalizilor și văduvelor de războ', cărora statul le datorește sprijin pentru sacrificiile ce au adus pe altarul gloriei naționale;

Avându-se în vedere că statul din întreprinderile sale și ca atare din exploatarea pădurilor sale trebue să-și realizeze pe lângă prețul de cost și un excedent din care să-și constitue rezerva și profitul; că pădurile statului constituesc cea mai mare bogăție a sa privată și că din exploatarea acestei bogății trebue să realizeze venituri cu care să umple o parte din golurile sale bugetare; că exploatarea rațională și sub o formă pur industrială, technică, a acestor bogății, va contribui în parte la ameliorarea epuisantei fiscalități a sistemului de Contribuțiuni, abătute după războiu ca niște avalanșe asupra cetățenilor;

Avându-se în vedere și faptul că astăzi în societate, totul aproape s'a organizat nu atât în vederea satisfacerei nevoilor ci mai mult în vederea profiturilor și că aceste profituri fabuloase ce s'au realizat în întreprinderile forestiere ca și în alte întreprinderi în dauna Consumatorilor trebuesc să dispară, altfel scumpetea Vieței atinge limite catastrofale iar statul în această operă de asanare a Vieței noastre economice trebue să fie un exemplu real, cerând prețul just pentru bunurile sale date Consumațiunei publice;

Deducem următoarele Concluziuni în ceiace privește normele generale de fixarea prețurilor la materialele lemnoase din pădurile statului;

1. *Prețurile pieței actuale pentru lemn sunt prea mari și sunt rezuitatele unei stări economice anormale.*

2. *Aceste prețuri nu pot fi adoptate actualmente de stat ca bază în stabilirea prețurilor de vânzare a lemnelor din pădurile sale.*

3. *Baza reală pe care urmează să se sprijinească prețuriie materialelor lemnoase din pădurile statului, trebue să fie „prețul de cost" calculat după toate regulele științifice ale practicei industriale private.*

4. *Statul trebue să realizeze din vânzarea produselor sale lemnoase pe lângă prețul de cost și un excedent din care să-și Constitue „Rezerva" și „Profitul" ce nu lipsesc niciunei întreprinderi productive.*

5. *Să se fixeze la maximum 30 % din prețul de cost, quantumul Comptului „Rezervă" și „Profit" în producțiunea forestieră a statului.*

Andrei Ionescn
Inginer Silvic

Ideile exprimate în prezentele comunicări angajează numai pe autori nu și comitetul de redacție al acestei reviste.

Amenajamentul
și Triangulația pădurei

DUPA

muntii statului Mușuroaiele Mari și Mici

DIN JUDEȚUL MUSCEL

cu 1 plan, un canevas trigonometric, 11 figuri, 22 diagrame, numeroase tablouri, tarife pentru aflarea volumului molidului, fagului, bradului și al diverselor specii

DE

PETRE ANTONESCU

Inspector general silvic

Profesor la Școala superioară de silvicultură

1 volum 8° de 284 pag. (1903)

Se mai găsesc câteva exemplare la autor, strada Lucaci 91 bis.

PREȚUL 100 LEI

„PETROȘANI“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PENTRU

EXPLOATAREA MINELOR DE CĂRBUNI

Capital Social Lei 280.000.000

MINELE : Petroșani, Vulcan, Aninoasa și Dilja

Județul Huniedoara, Transilvania

Direcțiunea Generală :

BUCUREȘTI

STRADA AUREL VLAICU No. 22

Adresa telegrafică : „PETROȘANI“.

Telefon 39 77

„CREDITUL MINIER"

Societate Anonimă Română pentru Desvoltarea Industriei Miniere

CAPITAL SOCIAL 175.000.000 LEI

Sediul Central: BUCUREȘTI, B-dul I. C. Brătianu, 75

Telefon 39/41 și 47/36

Sucursala: BUCUREȘTI, Str. Marconi. 3 — Telefon 13/9

Direcțiunea Tehnică a Petrolului: PLOEȘTI

Bulevardul Independenței No. 23

Întreprinde:

Studii, expertize, calcule de rentabilitate, proecte de explorări pentru dovedirea și punerea în valoare a zăcămintelor de petrol, gaze naturale, cărbuni, minereuri, cariere și ape minerale.

Exploatează:

Pe cont propriu și în participație obiecte miniere, terenuri petrolifere, rafinerii de petrol (Aurora-Băicoi) etc.

Acordă credite:

Întreprinderilor existente miniere și în formație.

Cumpără și vinde:

Produse și privilegii miniere, redevențe și produse petrolifere proprii etc.

Produce:

Benzină ușoară de aviație, benzină pentru automobile și motoare, petrol lampant, motorină, păcură pentru combustibil, uleiuri minerale de prima calitate, etc.

„BANCA ROMANEASCA"

Societate Anonimă pe Acțiuni

CAPITAL LEI 250.000.000 — —
REZERVĂ „ 56.000.000 — —

București, Str. Smârdan No. 5
Adresa telegrafică „Românească"

Ori-ce operațiuni de Bancă în general:

Cumpărări și vânzări de efecte. — Avansuri pe depozite de efecte publice și acțiuni. — Emisiuni de cecuri și scrisori de credit pentru orice țară. Participațiuni industriale și comerciale și orice operațiuni financiare.

SUCURSALE: *Arad, Brașov, Bălți, Bazargic, Cluj, Constanța, Cernăuți, Chișinău, Galați, Ismail, Oradia-Mare, Tg.-Mureș, Timișoara, Tulcea, Tighina, Sibiu, Satu-Mare.*

Bănci afiliate: Banca Iașilor, Iași, Banca Bacăului; Banca Creditul Prahovei, Ploești; Banca Durostorului din Silistra; Banca Petrodava, P.-Neamț; Banca Dunărea Românească, Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoș; Banca Mehedinților din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Suceveană, Suceava; Banca Câmpulungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ștefan cel Mare, Fălticeni.

G. N. Bagdat, președinte; C. G. Cociașu, adm.-delegat; Al. F. Bădescu, membru; Al. N. Stefănescu, membru; I. Grădișteanu, membru; Gh. Sc. Panaitescu, membru; H. Fulga, censor; Em. Dan, censor; G. I. Stoicescu, vice-președinte; D. D. Bragadiru, membru; I. I. Stănculeanu, membru; G. Corbescu, membru; St. C. Pop, membru, D. Matak, censor; V. Ștefan, censor; G. Dimitriu, censor.

Director General: *N. P. Stefanescu*; Prim-Director: *Ion Săvescu*; Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Pilidi, Gr. Dumitrescu, Ing. G. Gheorghian.*

BANCA MARMOROSCH, BLANK & Co.

SOCIETATE ANONIMĂ

Capital social lei 125.000.000 deplin vărsat. = Rezerve lei 177.6000.000

SEDIUL IN BUCUREȘTI

Adresa telegrafică : „BLANKBANCA

SUCURSALE ȘI AGENȚII

IN STRĂINĂTATE :

PARIS, Place Vendôme, 20.
CONSTANTINOPOL, Galata, Agopian Han, Agenție în Stambul
NEW-YORK, Broadway, 31-33.
VIENA, Comanditã :
ALBERT BLANK & Co.
6, Josefsplatz, 6

IN TARĂ :

BUCUREȘTI: Cal. Victoriei, 42 Cal. Grivitei, Piața Sft. Anton, și Cal. Moșilor (Gura-Oborului)
Arad, Brăila, Brașov, Chișinău, Cluj, Cernăuți, Constanța, Ismail, Oradea-Mare Trg.-Mureș.

OPERAȚIUNI DE BANCĂ

Conturi-curente, Împrumuturi, Lombarde, Sconturi, Schimburi, Scrisori de credit, Cecuri, Avansuri, comercianților și industriașilor, Emisiuni, Safe, etc.

CREDITUL EXTERN S. A.

CAPITAL 60.000 000 LEI

Prima Emisiune 30.000.000 Lei Complect Vărsați

București — Str. C. A. Rosetti No. 37 — Telefon 14/31 și 41/16

Execută orice operațiuni de Bancă

Furnizează din depozitele sale și din fabricile ce reprezintă:

Materiale de cale ferată normală și îngustă. Materiale pentru atelierele de reparații de locomotive și vagoane. Metale de orice format și dimensiuni. — Mașini și scule pentru atelierele mecanice. — Mașini pentru industria lemnului. — Instalații complecte și mașini pentru fabricarea cărămizilor. — Camioane-autobuze, pompe, Automobile „Ganz-Bussing". — Explosibile, capse și fitil pentru industriile miniere. Auto-pluguri „Kommick". Aparate pentru curățirea apei din cazane sistem „Neckar". Lemne de foc, cărbuni de piatră, Coks metalurgic și de gaz. — Exportă produsele solului și subsolului.

Intreposit propriu la Gara Dealul Spirei, București

UZINELE DE FIER SI DOMENIILE
DIN
REȘIȚA
Telefon 9/39 — SOC. AN.

Direcțiunea Generală
BUCUREȘTI, STRADA POVERNEI, 2

FABRICATE:

Fer brut	Armament și muniții
Fontă de fer și oțel	Buloane și nituri
Table, șine și traverse	Pluguri și mașini agricole
Fer în bare și fasonat	Unelte de săpat
Tablă	Amoniac sulfuric
Piese de fer forjat	Lemne de foc și construcție
Material de cale ferată	Mangal, var alb

Mine, Fabrici și Domenii la:
Reșița, Anina, Oravița, Bocsa, Nadrag, etc.
Pentru comenzi a se adresa la:
Direcțiunea comercială, TIMIȘOARA, Str. Lonovici 3
Reprezentanța Creditului Tehnic, București, Str. Marconi, 3

S. C. R.

„Clădirea Românească"

SOCIETATE ANONIMĂ
CAPITAL 60.000.000 LEI

Construește și Transformă,
Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție, cariere, balastiere, etc., etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen

Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor, procedeuri sau materiale noi, produse perfecționate sau economice, etc.

— Sediul București, Bulev. Domniței, 39 —

BIBLIOTECA „ASTRA" SIBIU

„ARIF“ SOCIETATE ANONIMĂ

Pentru Exploatarea de Păduri şi Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsaţi

Preşedinte al Consiliului de Administraţie

CONSTANTIN NEAMŢU

Vice-Preşedinte al Consiliului de Administraţie

Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAŢI

Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan**

Alexandru Zănescu

CONSILIERI:

Ingineri **Gh. Balş, C. Negrescu, I. Purcăreanu,**

D. Rolin şi J. Selleckaers

DIRECTOR GENERAL:

Inginer-şef, M. N. Rădulescu

Director technic: Inginer, **D. Stoica**

Director comercial: L. Ciconi

Director forestier: Inginer-şef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munţii Arifului, de pe valea Argeşului. Posedă o fabrică cu 18 gatere în Curtea-de-Argeş Vinde en gros şi en detail, lemne de foc şi cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeş. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primeşte comenzi pentru cherestea şi lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar şi fag, lăzi şi orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREŞTI STR. MARCONI No. 3

Telefon 2 91

„CARPATINA“

Société Anonyme Roumaine pour l'industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siège Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferrée.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinées, caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèché.

Dépôts pour la vente en détail, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)
Roşiori (Teleorman)
Drăgăşani (Vâlcea)
Râmnicu Vâlcea

Les commandes pourons être faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.

ANUL XXXV. OCTOMBRIE 1923 No. 10

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC“

Apare sub conducerea comitetului de redacție compus din d-nii:

Dr. M. D. Drăcea, M. P. Florescu, I. Guguianu, N. Iacobescu, Dr. Z. Psemitky, D. Robănescu, V. N. Stinghe, I. Timoc și G. Turneanu

Sub președinția d-lui PETRE ANTONESCU

Redacția și Administrația Revistei la Casa Pădurilor

(în Ministerul de Domenii)

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNII SIBIIU

COMUNICĂRILE CONGRESULUI INGINERILOR SILVICI DE LA CHIȘINĂU 1923

Reîmpădurirea Basarabiei față cu legea respectivă de expropriere . . . . . Z. Prșemețchii

Reîmpădurirea Basarabiei față cu legea respectivă de expropriere . . . . . Gh. Agapie

Pădurile Basarabiei—Complectarea lor—Ameliorări Pastorale . . . . . I. I. Goga

Repartizarea speciilor forestiere din Basarabia . . . . . Z. Prșemețchii

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA „NAȚIONALĂ“, JEAN IONESCU & Co.

1, STRADA BURSEI, 1

1923

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

Consilieri :

Ion Aleman
M. Boldur
Al. Constantinescu
Aureliu Eliescu
Mihail P. Florescu
Liviu Marțian
Ion Moldovanu
Const. Opran
Const. Sava-Goiu
Vintilă Stinghe
M. Tănăsescu

Cenzori :

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Sculy.

Cenzori Supleanți :

I. Comanici, Dr. Marin Drăcea și G. Turneanu.

Biroul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte : Al. Constantinescu

Vice-Președinți : Aureliu Eliescu, Liviu Marțian

Secretar : M. P. Florescu

Casier : N. Elefterescu

Ajutor de Secretar și Casier provizoriu : P. Istrati

Anul XXXV OCTOMBRIE 1923 No. 10

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

COMUNICARILE CONGRESULUI INGINERILOR SILVICI DE LA CHIŞINAU 1923

REÎNPĂDURIREA BASARABIEI FAŢA CU LEGEA DE EXPROPRIERE

Basarabia despădurită ! Basarabia necesită a fi reînpădurită ! Aceasta e chestiunea, care trebuie să atragă atenţiunea principală celui de al IV congres al Inginerilor Silvici din România Mare.

Este recunoscut că pentru menţinerea echilibrului economic este necesar ca suprafaţa păduroasă a unei ţări să acopere 25 % din teritorul său, pe câtă vreme în Basarabia pădurile reprezintă numai 6%. Pentru a stabili normele de procedare, pentru a ajunge la realizarea idealului nostru şi pentru a ne da seama dacă condiţiunile naturale locale permit aceasta, este oportun ca, mai înainte, să facem o mică excursiune în domeniul fizico-geografic şi în istoricul pădurilor de aici. Basarabia, în trecutul său geologic a fost ferită de cataclisme vulcanice şi creaţiunile sale geologice sunt rezultatul acţiunei puterilor neptunice. Configuraţia terenului şi stratele geologice au aici toate semnalmentele acţiunei mărilor în timpurile preistorice.

Având în general o înclinaţie de la Nord spre Sud terenul în întreaga Basarabie are o configuraţie variabilă, ceea ce influenţează asupra climei, a faunei, repartizărei speciilor, ce constituie flora sa, precum şi asupra activităţei economice a populaţiei respective.

Partea sa de Nord, care se învecineşte cu Bucovina : judeţul Hotin şi partea de N.E. a judeţului Soroca, este cea mai ridicată din Basarabia, altitudinea sa medie fiind de 384,30m.

Stepa Bălţilor, care urmează cu o înălţime medie absolută d'asupra nivelului mării de 189,10m. alternează cu regiunea Codrilor, judeţul Orhei, Chişinău, Bălţi şi partea de Nord-W. a Tighinei, a căror altitudine medie este de 313,8m.

Judeţul Tighina, Cetatea Albă, Cahul şi Izmail formează a doua stepă a Basarabiei numită „Bugeac" cu o altitudine care variază dela zero până la 200,3m.

Natura solurilor stă în relaţiune directă cu configuraţia terenului. In regiunea de Nord aceste soluri sunt nisipo-argiloase de culoare gri deschisă sau soluri cenuşii conţinând 2-3% humus.

După aceasta urmează solurile gri-închise cernoziomurile degradate cu 3-5% humus, care alternează cu cernoziomurile închise nedegradate. Printre aceste din urmă se găsesc şi soluri argilo-nisipoase colorate cenuşiu precum şi soluri colorate închis, situate pe o bază meneralogică calcaroasă. (Partea de Nord a jud. Hotin şi Soroca).

In Stepa Bălţilor exsistă cernoziomuri amestecate mai mult sau mai puţin de nisip şi cu 5-6% humus precum şi soluri negre bogate în săruri de sodă şi în CL, SO şi CO_2.

In regiunea Codrilor, adică în Basarabia mijlocie, se află soluri argilo-nisipoase, puţin decolorate cenuşii şi nisipuri cenuşii, aproape lipsite de humus 2-3% (Stratul de nisipuri Baltice).

Spre Sud de regiunea Codrilor sunt situate cernoziomuri nedegradate cu 5-8% humus. Cele mai bune cernoziomuri din Basarabia sunt (pe linia Comrat-Manzâri) în partea de Sud a judeţului Tighina şi într'o parte a judeţului Cahul).

Judeţul Cetatea Albă şi Izmail sunt ocupate cu soluri castanii fără structură, bogate în carbonate şi în acelaş timp foarte sărace în humus 2-4% Aceste soluri sunt situate pe loes şi din punct de vedere geologic sunt cele mai noi formaţiuni, dacă facem abstracţiune de cele aluviale, care se găsesc în luncile inundabile ale Nistrului şi ale Prutului şi de solurile diluviale, situate în văi.

Nisipuri sburătoare în Basarabia se găsesc numai pe lângă or. Cetatea-Albă (Şabo) şi în delta Dunărei pe lângă Gebrieni.

Vegetaţia forestieră ca ori şi care alta, depinde, în afară de compoziţiunea mineralogică a solurilor, şi de umiditate.

Este recunoscut că cantitatea precipitaţiilor atmosferice este o funcţie a altitutidinei. Intr'adevăr în regiunea cea mai înaltă a Basarabiei, care este judeţul Hotin cu o altitudine de 350 m., după observaţiunile prof. Closovschi la Groscuţi, cantitatea precipitaţiilor atmosferice este de 575 m., La Sculeni în regiunea stepei Bălţilor a cărei altitudine este de 52 metr—447 m.m. La Teleşov, judeţ Orhei cu o înălţime d'asupra nivelului mărei de 148 m. în regiunea Codrilor : 469 m.m.

La Comrat în regiunea Stepei cu o altitudine de 87 m din judeţul Tighina 369 m. m.

In oraş. Cetatea-Albă aflat la înălţimea de 48 metr.—335 m. m., iar la Bugaz, pe malul Mărei Negre, din judeţ. Cetatea-Albă cu o altitudine de 2, 7 metri numai 216, 67 m. m.

Lăsând deocamdată la o parte istoricul desvoltărei florei din Basarabia, care va fi tratat de noi într'un studiu despre Repartizarea speciilor forestere din această provincie, mărginându-ne a face o ochire retrospectivă asupra repartizărei pădurilor în Basarabia.

Aici noi avem două complexe principale de păduri şi anume: în judeţul Hotin şi în partea N. E. a judeţului Soroca, iar al doilea complex în judeţul Orhei, Chişinău şi într'o parte din judeţul Tighina. Afară de aceste complexe principale, cu ramificaţiuni şi în alte judeţe ca Bălţi şi Cahul mai sunt păduri în luncile inundabile ale Nistrului şi ale Prutului şi zăvoaiele de de pe malul Dunărei.

După cum vedem pădurile din Basarabia nu sunt repartizate uniform pe toată întinderea sa. Condiţiunile naturale expuse mai sus cred că explic în deajuns cauzele acestei neegale repartizări.

A fost vr'odată întreaga Basarabie împădurită ? Răspunsul hotărîtor la această întrebare ni-l poate da numai natura solului, întrucât pădurea are o însemnată influenţă asupra lui şi în totdeauna lasă urme pe cari nu le pot şterge decât timpul de mai multe secole ; coloarea cenuşie şi degradarea cernoziomului.

Sunt indicii că o parte mai bună a Basarabiei a fost de veacuri lipsită de păduri. Suprafaţa pădurilor în Basarabia, după Profesor Docuceaev, care a luat de bază întinderea ocupată de

solurile modificate prin influenţa pădurilor ar fi fost de circa 450000 hect adică de 10% din teritoriul său.

După cadastrul general făcut în anul 1850 suprafaţa pădurilor a fost la această dată de 365,150 adică de 8,2%.

După ridicarea în plan din anul 1895 de către Institutul Geografic militar rus ele aveau 251,828 hect. adică numai de 5, 6% şi în fine după statistica Direcţiei Silvice din Chişinău 207.229 hect. din care acoperite cu păduri 183.821 hect. şi restul 23.408 hect. poeni şi goluri, adică 4,7 % din suprafaţa totală.

Astfel ca în perioada de la 1850 şi până la 1921 suprafaţa pădurilor s'a micşorat cu 44.669 hect. sau 17,7 %.

Inainte de a discuta chestiunea reînpădurirei Basarabiei şi dacă este necesară această reînpădurire, în ce măsură se poate face, pe care anume locuri şi cum trebuie făcute aceste înpăduriri (metoade şi mijloace) găsesc necesar a arăta cauzele care a adus Basarabia noastră într'o aşa tristă stare în ce priveşte pădurile. Iacov Sabuzav în Studiul său „Agricultura, industria şi comerţul din Basarabia în anul 1826" scrie: „Este de mirat cum până în prezent încă nu s'au defrişat pădurile din Basarabia, întrucât nu există nici o localitate din întreaga lume, unde să se fi făcut mai multe plângeri şi cereri de cât aci pentru defrişarea pădurilor". Ceea ce a contribuit la defrişaiea pădurilor, deşi aceasta s'ar părea curios sunt legile speciale şi anume: Legea rusă din anul 1888 relativă la conservarea pădurilor şi Legea de reformă Agrară din Basarabia din anul 1920. Prima lege, punând restricţiuni dreptului de proprietate şi punerea sa în aplicare făcându-se cu 2 ani în urmă, a provocat exploatările enorme de păduri particulare. Ca exemplu este destul să spun că călugării st. Monăstiri Capriana au vândut în anul 1883 cu 2 ruble desetina şi s'a tăiat într'un singur an 1000 hect. din pădurea Todoreşti.

Legea de Reformă agrară a expropiat în întregime pădurile particulare şi înainte de punerea în aplicarea ei a provocat devastări enorme în aceste păduri. Suprafeţe întregi de păduri seculare au căzut sub toporul proprietarilor, cari au voit prin ori ce mijloc ca să realizeze ceva din pădurile lor. Sunt exemple când proprietari după tăiere au introdus în locurile exploatate, vite mari şi oi ca să mai prinză ceva din fosta lor proprietate pierdută. A treia cauză care a contribuit foarte mult la distru-

gerea pădurilor a fost păşunatul vitelor şi în special al oilor. Pădurile de aici, fiind compuse din foioase cari se pot deci reproduce prin lăstari, nu le-a cauzat aşa de mult rău tăierile ca păşunatul. Introducerea animalelor în pădure este vătămătoare prin roaderea lujerilor tineri, prin bătătoritul solului deci prin înrăutăţirea însuşirilor sale fizice şi violentarea proceselor organice din interiorul solului. Provenienţa zariştelor, ale gârneţilor şi a golurilor chiar şi dispariţia multora din păduri se datoresc numai păşunatului.

4. Politica guvernului rus, care ne vroind prin legea 1888 a se călca „principiul sfânt al proprietaţei , a tolerat adoptarea de revoluţiuni scurte şi tăieri rase în codrii Basarabiei şi deşi oprit cu desăvârşire păşunatul vitelor mari şi ale oilor în pădurile statului a fost însă admis în pădurile particulare.

5. Politica forestieră în Basarabia este greşită de oare ce statul permite să se exploateze suprafeţe întregi de către diferite autorităţi şi să se introducă vite mari şi chiar şi oi în pădure. In loc ca de exploatare să se facă economie, spre a se putea restaura capitalul lemnos de exploatare sub pretext că Organele Silvice locale nu sunt în stare a aprovizionа cu lemne autorităţile şi populaţia, cari suferă de frig, se taie posibilitatea pe mai mulţi ani de către diferite Primării şi Prefecturi, prin diferiţi interpuşi, în contra intereselor obşteşti, ale Ţărei. Afară de aceasta invoirea vitelor cornute, a cailor şi a oilor la păşunatul în pădure atunci, când pentru impropri tărirea ţăranilor s'a expropriat suprafeţe enorme de pământ arabil, este o crimă faţă de pădurile din Basarabia, această însemnată avere naţională, cari bine cultivate pot să producă cantitatea de lemne, produsul de absolută necesitate.

Acuma când toate pădurile din Basarabia au trecut la Stat şi Statul prin organele Sale dispune de soarta lor, înainte de punerea lor în valoare printr'o bună pază şi prin restaurarea arborelor distruse în urma greşelelor din trecut, este absolut necesar, având în vedere condiţiunile staţionale, locale, adică a solurilor bogate cu carbonate şi a compoziţiei lor fizice precum şi lipsa de precipitate atmosferice a opri orice încercări de a se introduce păşunatul în pădure.

Este bine asemenea de a se pune capăt exploatărilor directe de către diferitele Primării şi autorităţi, cari, în majoritatea cazurilor, taie rău parchetele, impuţinează capitalul lemnos de

exploatare şi dau loc la abuzuri de către interpuşi şi contra interesului Statului şi al populaţiei.

In caz contrariu ideia de naţionalizare a pădurilor in scopul conservării şi îmbunătăţirii lor, precum şi pentru o justă distribuirea materialelor lemnoase va fi cu desăvârşire compromisă.

Trecem acum mai departe. Vom discuta chestiunea, unde trebuie făcute împăduririle şi dacă reforma agrară favorisează o atare acţiune în această direcţie. In acest scop, să examinăm ce prevede legiuitorul pentru păduri prin această lege ?

Articolul 8 din legea de reforma agrară spune că : „trec în proprietatea Statului pădurile în afară de cele ce fac parte din proprietatea ţărănească sau răzăşească". Nimic mai mult ! Nu se vorbeşte nimic despre ceeace se înţelege prin pădure, cum trebue să facă detimitările de păduri, despre terenurile cari trebuiau rezervate pentru împăduriri precum şi despre terenurile necultivabile. In realitate, afară de păduri, au trecut în patrimonul Statului conf. art. 9 bălţile, stufăriile şi lacurile.

In Regulamentul de aplicare a acestei legi deasemenea nu există nici o indicaţie asupra pădurilor : despre suprafaţele cari trebuie să fie trecute în perimetrul pădurilor, nici despre terenurile care trebuiau să se impădurească.

Astfel că legea de reforma agragră nu a rezervat Silviculturului din Basarabia nici un teren pentru aplicarea acţiunei de impădurire. Consecinţele exproprierilor au fost deci funeste Silviculturei. In Basarabia există o adevărată luptă între Silvicultori şi agronomi. Cu ocaziunea perimetrărilor de păduri agronomii pun toată staruinţa pentru a se lua cât mai mult din păduri, ignorînd hotarele stabilite de către inginerii cadastrului şi chiar suprafeţele determinate prin procese-verbale de predarea pădurilor.

In multe cazuri, nu numai că nu s'a adogat nimic în perimetrul pădurilor, ci din contra s'a luat din păduri poenile exterioare ba chiar şi cele interioare.

Sunt cazuri, când pădurea făcea inainte un singur trup şi, prin intervenţia agronomilor, s'au împărţit în mici petice de păduri, fără nici o legătură intre ele. Astfel că noi nu putem conta pe terenurile scoase din perimetrul pădurilor şi în special pe terenurile arabile.

La dispoziţia Statului rămân pădurile existente cu golurile perimetrale, bălţile şi stufăriile, deci decomdată toată energia noastră trebuie să fie aplicată aici. Sperăm însă că în viitor o

lege specială ne va pune la dispoziție și terenurile necultivabile, surpăturile de ape, locurile sterile precum și ripele.

Pădurile sunt repartizate în mod neegal prin întreagă suprafața a Basarabiei. Ele ocupă o parte din nordul județelor Hotin și Soroca, partea de mijloc a Basarabiei adică județele Chișinău și Orhei și o parte din județul Tighina și Cahul până la limitele fostei mare pontică.

Terenurile necultivabile sau acăror cultură este nerentabilă, se găsesc prin toată Basarabia adică și în zona stepelor Bălți și a Bugeacului.

Este, însă, posibil că, în interesul general al țărei, va fi recunoscută necesitatea crearei de păduri și pe terenurile arabile, din regiunile lipsite de păduri, cum sunt stepele noastre, cu atât mai mult cu cât războiul mondial ne-a dovedit ca bogăția unei țări, și prin urmare a populației, depinde mult de combustilul de care dispune. Este bune, așa-dar, să ne întrebăm dacă rezolvarea acestei probleme este posibilă și în ce anume condițiuni. In acest scop voiu rata aici și despre înpădurirea stepelor, chestiune care a interesat de mult timp pe silvicultori.

In această privință Rusia a făcut o mare experiență, care este prețioasă și pentru noi, întrucât lucrări de împădurire și studii științifice s'au făcut în regiunea de stepa Pontică, pe care o avem și noi (Bugeacul), Primile plantațiuni s'au făcut acolo în anul 1840 și cea mai mare desvoltare au ajuns atari lucrări cam pe la anul 1870. Afară de Stat, cu împăduriri s'au ocupat și coloniștii nemți precum și proprietarii particulari.

Statul a creiat masive de păduri pe o suprafață de 2000 de ha. în Vilico-Anadol și în alte părți și a înființat 5 stațiuni experimentale anume pentru a studia chestiunea împădurirei stepelor și influența care au pădurile asupra climei și a condițiunilor naturale din localitățile vecine.

In aceste stațiuni forestiere au fost eloborate metode de împădurirea stepilor, de a planta și crește stejarul, etc. S'a dovedit în mod științific că reușita și prosperarea plantațiunilor depinde de mobilizarea terenului, prășitul fiind absolut necesar pentru îmbunătățirea proceselor fizice și chimice, ce se petrec în sol, precum și pentru conservarea umezealei în pământ.

In timpul a peste 60 de ani de experiențe entuziazmul de la început s'a transformat într'o mare deziluziune. Frumoasele

Harta pădurilor din Basarabia

● *Pădurile artificiale.*

- - - - *Hotarul mării pontică.*

Harta hyprometrică a Basarabiei după Tillo.

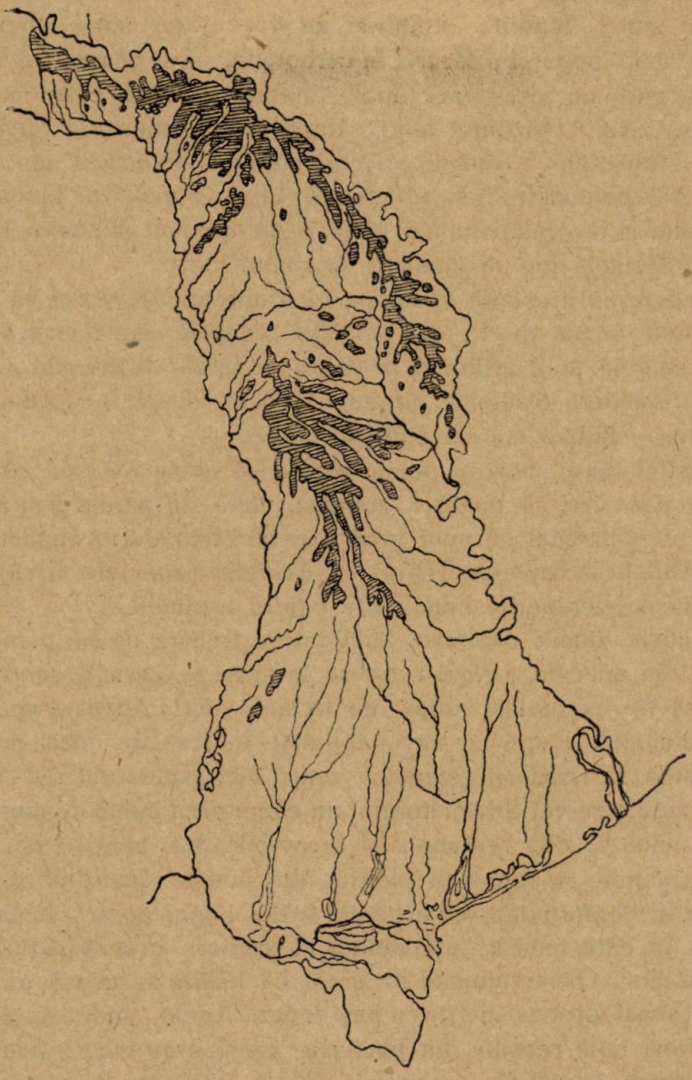

Terenuri ridicate mai mult decât 240 metri asupra nivelului mărei.

arborete create pe cale artificială, cari făceau mândria Silvicultorilor, au fost atacate la vârsta de 18 ani de zeuzera, etc. la vârsta de 30 de ani au început a se usca în picioare în special cele situate pe platouri. S'a întrebat care este cauza acestui fapt? Studiile ştiinţifice au dovedit că solul stepelor pontice este bogat în săruri, în carbonate, că se găseşte un strat până la care nu ajung nici apele meteorice nici cele subterane aşa zisul „Orizontul mort", după cum îl numeşte Silvicultorul G. Vâsoţchi, fostul director al staţiunei forestiere din Mariapol. S'a demonstrat că arborii pot lupta împotriva factorilor ce le sunt nefavorabili numai până la un moment şi anume până când rădăcinele lor nu ajung la orizontul mort.

Incetarea creşterei şi semne că arboretelor le merge rău, se încep dela vârsta de 18—25 ani. Mai rezistente au fost arboretele create în mod artificiat la capetele văilor, la marginea masivelor forestiere existente, precum şi cele făcute în forma de bande cu o lăţime de cel mult 40 metri.

Astfel fiind, noi nu putem aspira să avem în stepe păduri propriu zise, cari să poată fi conduse până la vârste înaintate. Natura ne-a indicat că sunt proprii pentru împădurire numai terenurile aflate la capetele văilor, cu deluvium, coastele şi râpele adică tocmai ferenurile nepotrivite pentru agricultură.

Aceste locuri, destinate împăd urirei, trebuie să fie plantate cu una din speciile, a cărei creştere, în tinereţe, permite ca arboretele să fie exploatate după un termen scurt. Aceasta specie este salcâmul. După ce am menţionat în treacăt ceea ce se poate face în regiunea stepelor, unde nici legiuitorul, şi nici natura, nu a rezervat Silvicultorului un câmp prea întins de muncă, trecem acum în altă regiune mai favorabilă din punctul de vedere forestier, în regiunea bălţilor din luncile Nistrului şi ale Prutului. In conformitate cu articolul 9 din Legea agrară, această regiune, în care natura—prin munca ei veşnică—crează păduri, a trecut la Stat. Observaţiunea ne arată că bălţile se usucă cu încetul şi acest proces merge cu paşi repezi. Acolo, unde—în anul 1890—după cum rezultă din planurile vechi, erau lacuri, acuma există păduri de salcie. Arboretele aici se schimb mereu. Cele compuse din specii moi sunt înlocuite sub ochii noştri prin specii tari. In pădurea Statului Chiţcani, după planul ridicat în anul 1899, speciile tari acopereau o suprafaţă de 64,24 ha., iar cele moi

de 69,75 ha.; în 1921 găsim 107,97 ha., ocupate de speciile tari, şi numai 26,02 ha. de cele moi. Suprafaţa, ocupată cu esenţele tari, într'o perioadă de 22 ani, s'a mărit cu 33,3%. Aceste exemple cred că dovedesc destul, că în luncile fluviilor noastre se petrec procese, cari sunt favorabile domeniului pădurei. Sunt convins că bălţile noastre constituie rezerva, prin care natura singură va mări domeniul Silvic din Basarabia.

Să vedem acum, ce măsuri au fost luate în trecut pentru utilizarea acestui dar natural şi în ce situaţie se găseşte, în prezent, chestiunea împădurirei bălţilor.

Până la anul 1919 toate bălţile Statului au fost administrate de Ocoalele Silvice. Acolo, unde s'a practicat pescuitul, s'a reinstalat stufăriile şi, după acestea, au succedat, în mod natural, pădurea. Administrând bălţile, Silvicultorul, prin diferite măsuri, poate regula folosirea lor ca stuf, papură etc. şi în aşa mod ca întotdeauna împădurirea naturală să fie protejată. Afară de aceasta, Silvicultorul, fiind singurul suveran, aici a avut un vast câmp pentru crearea de împăduriri artificiale şi cu un bun rezultat. Ca exemplu pot servi bălţile din Ocolul Cetatea-Albă, unde bătrânul Silvicultor Stanislav Bartosevici a creat în bălţile Olonăşti şi Palanca păduri întregi prin plantarea de stejar, de frasin american, de cer negundo şi salcie. Aici avem experienţa muncei de 40 de ani şi pilda ce poate face silvicultorul, care are dragoste pentru munca constructivă. (Acest Silvicultor trăeşte şi acuma în com. Oloneşti în cea mai cumplită mizerie însă). In bălţile Dunărei, în anul 1909, a fost înfiinţat Ocolul Silvic al Dunării în scopul împădurirei acestor bunuri. In perioada dela 1911-1914, cu entuziazmul tinereţei, am creat şi eu mai mult de o sută de hectare de pădure artificială.

In prezent toate bălţile cu apă şi cu stufării, au trecut la serviciul pescăriilor, Ocolul Dunărei s'a desfiinţat şi D-nii Agronomi, în multe locuri, au dat la ţărani terenuri din perimetrul pădurilor aflătoare în Lunca Nistrului. Cu chipul acesta s'a pus capăt măririi domeniului Silvic tocmai acolo, unde există terenuri foarte proprii pentru împăduriri, parcelând chiar suprafaţa destinată pădurei şi predată nouă cu toată regula în trupuri mici de păduri fără nici o legătură între ele.

Trecem acuma la pădurile existente. O mulţime de păduri, din cauza greşelilor din trecut, nu se găsesc în stare de masiv

încheiat, ci sunt pline de goluri şi poieni, cari, în caz dacă ar fi reîmpădurite, s'ar mări domeniul silvic din Basarabia. Există dar un vast câmp de muncă şi pentru aplicarea ştiinţei silvice chiar în pădurile pe cari le avem în administraţia noastră. Dar şi aici, ca în cazurile precedente, avem o ceartă vecinică cu agronomii, cari cu—toată rezistenţa ce opunem—ne rup, de ici şi colo, mari suprafeţe din perimetrul de odinioară al pădurei, uitând că prosperarea agriculturei depinde nu de suprafeţele cultivate ci, mult mai mult, de o muncă serioasă şi aplicată în concordanţă cu ştiinţa agronomiei.

Afară de poieni şi goluri, în pădurile Basarabiei, mai ales în cele situate în regiunea de trecere din zona stejarului în cea de stepă, se găseşte o suprafaţă considerabilă, unde arboretele, din cauza păşunatului abuziv, au căpătat un aspect aşa de urât, încât nici nu mai merita numele de pădure. Arborete de stejar poienit, compus din buchete de stejar Quercus pedunculata sau de Q. sesiliflora var. pubescens. Aceste păduri necesită a fi ameliorate prin creearea de noi masive, cari vor fi şi sănătoase, deci mai productive, şi mai rentabile. In lucrările de împăduriri, pe soluri forestiere, se va întrebuinţa metoadele pentru crearea de masive şi pentru creşterea stejarului, utilizate pentru împădurirea stepelor, adică mobilizând terenul prin arături cu 2 ani înainte de împădurire, prăşind intervalele până la închiderea coronamentului şi servindu-ne de specii auxiliare pentru favorizarea stejarului.

Cred că nu greşesc atunci, când afirm că această metoadă de împăduriri poate fi generelizată pentru întreaga Basarabie.

Recapitulând toate cele spuse mai înainte, ajungem la concluzia că : 1. Legea de reformă agrară nu ne dă posibilitatea de a se reconstitui întreagă suprafaţa păduroasă, care pe vremuri era de 450.000 de ha., întrucât terenurile forestiere defrişate şi transformate în locuri de arătură, cedate ţăranilor, nu mai pot fi reluate.

2. Legea agrară nu prevede valorificarea, prin împădurire, a terenurilor improductive (nisipuri, spălături, de apă etc., 3). Legea agrară, expropriind bălţile, şi apele, nu s'a preocupat despre rolul mare care îl pot juca fiind transformate în pădure. Astfel că, pentru reîmpădurire, avem la dispoziţie astăzi numai golurile şi poenile, din perimetrul pădurilor şi toată acţiunea noastră trebuie

concentrată aici. La întrebările ce trebuie să facem pentru îndrumarea pădurilor existente, în Basarabia, spre starea normală, spre a ne asigura producţia necesară pentru sistarea crizei de lemne, precum şi ce măsuri trebuiesc luate pentru împădurirea acestor suprafeţe ? La aceasta răspundem: experienţa a dovedit că, pentru îndeplinirea operei împăduririlor din această provincie, este nevoie de o bună conducere din partea unui silvicultor pregătit, ale cărui cunoştinţe teoretice să fie întărite prin lucrări practice făcute în condiţiunile identice cu cele ce există în Basarabia, adică a aceluia care cunoaşte bine metodele întrebuinţate pentru împădurirea stepelor şi cunoaşte bine lucrările de împădurirea bălţilor. Această conducere este necesară, pentru a se evita greşeli şi pierderi de timp pentru descoperirea din nou a Americei. Al doilea ne trebuie cantitatea de seminţă necesară, căci din experienţa personală pot spune că aceasta este cauza principală şi obstacolul cel mai serios pentru ca lucrările de împăduriri, să ia o mare desvoltare în Basarabia. Este necesar a se lua măsuri ca Ocoalele Silvice din această provincie să fie asigurate cu seminţe forestiere. Insă nu prin ordine severe şi de obiceiu prin mustrări, amendări sau punere în disponibilitate, această sistemă veche trebuie să fie odată părăsită.

Nu trebuie să uităm că, numai în cazuri excepţionale, omul lucrează numai pentru idea ca atare, ei de obiceiu el cere ca munca lui să fie răsplătită în bani prin cinstirea activităţii lui, etc.

Astfel că ar trebui înfiinţate premii, pentru a se acorda şefilor de Ocoale şi personalui silvic, care vor face dovadă de o muncă energică pentru recoltarea de seminţe forestiere şi pentru lucrări de împăduriri.

Acuma vine rândul tratărei mijloacelor, cu care putem face menţionatele lucrări. Vine chestiunee banilor. Intrucât zilele de prestaţie, introduse în prezent ca muncă obligatoare, este în totdeauna mult mai puţin productivă de cât cea făcută prin învoiala liberă, găsesc necesar a înfiinţa un impozit special pentru lucrările de împăduriri din orice vânzări de produse forestiere, spre a se putea creia un fond îndependent de bugetul Statului şi care să fie pus la dispoziţia Casei Pădurilor. Nu înţeleg de ce, pentru educaţia copiilor membrilori corpului Silvic, se poate

lua 2% cu ocazia contractelor de arendarea vânatului, iar, pentru înființarea unui fond de împăduriri, nu ?

Nu înțelegem de ce zilele de muncă obligatorie sunt admise pentru orice vânzări și arendări de păduri, iar un impozit special care să garanteze existența pădurilor, nu ?

Acest impozit a existat în Basarabia până în anul 1919, adică până la aplicarea legei comptabilității publice, depusă sub forma de garanție, pentru asigurarea regenerării pădurilor.

Din acest fond se va întreține pepinierile existente și se va înființa altele noi, se va recolta semințe și se va face plantațiuni în locuri, unde atari plantațiuni nu pot fi efectuate în schimbul prestațiunei în natură de exemplu cu pământ arabil.

Măsura înființării pepinierilor mici, întreținute de pădurari, trebuie să fie menținută și de aci înainte, întrucât — după cum am arătat — experiența trecutului, în Ocolul Silvic Tighina, a dat rezultate frumoase.

In acest ocol, care—în ce privește suprafața păduroasă— ocupă primul loc din toate Ocoalele din Basarabia, se practică următorul mod de împădurire. Terenurile destinate împăduririi se arendează pentru semănături agricole cel puțin 2 ani consecutivi, în ultimul an, înainte de împădurire arendașul, este obligat a cultiva numai plante prășitoare. Plantațiunile se fac de către săteni, cărora pentru 1 hect. plantat li se dă 1 hect. de teren din golurile și poenile libere, pentru a face semănături agricole pe termen de un an. Plantațiunile și semănăturile directe se fac numai după o prealabilă mobilizare a terenului printr'o arătură cu plugul sau cu casmaua pe locuri cu pante mari.

In adevăr, plantațiunile de stejar, în primii 4 ani iar, salcâmul în primii 2 ani, pentru conservarea umezelei și înlesnirea proceselor de arație în sol, necesită a fi prășite. In intervalele dintre plantațiuni și semănături se cultivă porumb, cartofi sau fasole, săteni, folosindu-se în mod gratuit, ne având altă obligație de cât de a prăși plantele forestiere și de a presta munca necesară pentru complectarea plantațiunilor.

Aceste măsuri, cu ajutorul cărora se pot împăduri suprafețe întinse, cu condițiune de a dispune de cantitatea puieților necesari în pepiniere sau de semințe îndestulătoare, au o parte bună, pentru că influențează foarte mult în mod educativ, căc

sătenii, cari au luat parte la asemenea lucrări, au început a se uita la pădure cu respect şi cu grijă.

Analizând toate cele arătate de mai sus, ajungem la următoarele concluziuni :

1. Basarabia, fiind lipsită de păduri al căror produs : lemnul este absolut necesar pentru desvoltarea vieţei sale economice, trebuie să fie reîmpădurită.

2. Împăduririle se vor începe, mai întâiu, cu locurile din perimetrul pădurilor existente, adică se vor planta toate poienile, golurile şi rarişte1e.

3. Având în vedere clima continentală a Basarabiei şi structura fizică a solurilor, se vor aplica, la efectuarea împăduririlor, metodele de cultură, decretate prin e perienţa trecutului, ca bune cu ocaziunea împădurirei stepelor pontice şi acelor din Ocolul Silvic Tighina.

4. Considerând repartizarea anormală a pădurilor din Basarabia, este necesar a se creia păduri şi în zona stepelor, însă utilizând, pentru acest scop, terenurile necultivabile, precum şi capetele văilor unde sunt soluri conţinând No. şi Cl. neforabile vegetaţiei forestiere, din cauză că au fost spălate de apele provenite din precipitatele atmosferice.

5. O lege specială, pentru împădurirea obligatoriu a terenurilor neproductive, este absolut necesară.

6. Este recomandabil, de a se continua lucrările de împădurirea golurilor din perimetrul pădurilor situate în luncile Nistrului şi în ale Prutului, după metoada întrebuinţată în timp de 40 de ani în Ocolul Silvic Cetatea-Albă de către Silvicultorul St. P. Bartosevici.

7. Este necesar a se preda şefilor de Ocoale administraţia bălţilor, excepţie de pescăriile propriu zise, cari vor rămâne sub Administraţia pescăriilor.

8. Se vor trece în perimetrul pădurilor toate poienile exterioare, situate în lunca Nistrului şi a Prutului.

9. Se va crea, printr'o lege specială, un fond de împăduriri, indepedent de bugetul Statului, sub forma unui impozit special asupra vânzărilor produselor forestiere.

10. Se va acorda premii pentru personalul Silvic şi persoanele particulare, cari se vor ocupa cu culegerea de semânţe forestiere şi cu împăduriri artificiale.

II. Se va înființa un post de inspector al plantațiunilor, care va conduce lucrările de împăduriri din Basarabia.

Se vor cruța pădurile existente de tăieri exagerate și de păşunatul vitelor, care este absolut periculos acestora, în condițiunile speciale de desvoltarea vegetației forestiere din Basarabia. Terminând cu chestiunea reimpăduririi Basarabiei, sper că de astăzi se va deschide o nouă eră pentru pădurile acestei provincii frumoase și Silvicultura va prospera, iar noi - modeștii muncitori pe terenul acestei ramure importantă a economiei naționale,—vom obține puterile morale și materiale necesare, spre îndeplinirea misiunei noastre față de țară și de generațiile viitoare.

Z. Prșemețchii

Tighina August 1923.

REIMPADURIREA BASARABIEI

FAȚĂ CU

LEGEA RESPECTIVA DE EXPROPRIERE

Tema aceasta, astfel cum e pusă, desvălue oarecum necesitățile, la cari se referă și cari — după cât înțelegem — sunt două: prima, este necesitatea de a reîmpăduri Basarabia sau mai precis de a lărgi domeniul forestier al ei și a doua, în ce fel actuala lege de expropriere ajută sau împiedică această grandioasă și vitală operă.

Pentru a evidenția prima necesitate nu este nevoie de altceva decât să pomenim că actualul procent păduros al Basarabiei este de 0.4%.

Cifra vorbește singură și ne spune, că reîmpădurirea Basarabiei este cerută de nevoi economice primordiale, bazate pe o complectă și cumplită lipsă de lemne și apoi de nevoi climaterice, căci clima acestui ținut nu poate fi de natură a întreține și a favoriza cultura bunului său pământ.

Imi închipui că populațiunea Basarabiei simte ambele nevoi. De prima, care se referă la lucruri concrete, își dă mai bine seama; de a doua însă, care trebue căutată și descoperită cu alți ochi, cred, că-și dă mai puțin seama și că mai curând s'a resemnat, reflectând: „Așa sunt lucrurile aici. Ce putem face? Creatorul a fost oarecum nedrept, înzestrând Basarabia cu un sol fertil și hărăzindu-i o climă uscată...".

Noi ne gândim însă că este o logică în ordinea lucrurilor în natură. Negreșit, nu se poate concepe condi-

ţiuni de mediu identice şi ireproşabile ori unde pe scoarţa globului şi este absurd să se gândească cineva, că e cu putinţă să se tindă la aşa ceva.

In unele părţi mediul fizic este mai favorabil decât în altele pentru desvoltarea plantelor şi deci a omului. Dar aceasta, care este cea mai minunată apariţiune — el însuşi produs al mediului şi în veşnică poziţiune faţă de el — omul este în stare să-i aducă modificări esenţiale, în favoarea sau in defavoarea sa şi în limite impuse de natura fizică şi de poziţiunea geografică a regiunei.

Nu se poate, ca Basarabia să fi avut întotdeauna aceiaşi floră şi acelaş climat, ca cele de azi. Şi nu mă refer la timpuri imemoriale....

In regulă generală, influenţa omului asupra mediului fizic şi biologic s'a exercitat pretutindeni dela bine la rău. Nu există popor, care — în legătură cu pădurile — să nu fi făcut greşeli, mai mici sau mai mari, mai uşoare sau mai funeste pentru schimbarea mediului şi pentru propria sa desvoltare.

Popoarele înzestrate cu o inteligenţă vie s'au deşteptat mai din vreme, au văzut prăpastia şi s'au oprit. „La France périra un jour faute de bois" a fost strigătul mântuitor al puterei de viaţă a poporului francez prin vocea unuia din fiii săi, încă din vremea, când silvicultura, ca ştiinţă, era inexistentă. Şi Franţa a fost mereu şi este şi azi în marş continuu către progres. Altele mai puţin dotate au mers până în fundul prăpastiei, de unde nu s'au mai ridicat. Şi avem exemple în multe părţi, chiar alături de Franţa.

Se poate face un studiu istoric pe aceste baze. Se poate studia desvoltarea şi decadenţa popoarelor în legătură cu atitudinea lor faţă de mediul, în care au trăit, şi în ultima analiză, faţă de păduri. Căci, unde sunt condiţiuni bune pentru desvoltarea şi propăşirea omului, şi unde au ajuns lucrurile, că plantele nu se mai pot des-

volta, cum trebue, omul se opreşte în desvoltarea sa şi dacă nu înţelege sau nu mai poate să reacţioneze, intră în declin, îmbătrâneşte, se stinge.

In Basarabia s'a mers către rău până la capăt, căci putem afirma, că Basarabia nu mai are păduri. De cantitatea recoltelor agricole, de variaţiunea şi nesiguranţa lor nu este cineva, care să nu se plângă şi să vadă în roz viitorul acestei provincii.

Dacă solul ei ar fi fost nisipos sau aproape nisipos, apoi Basarabia noastră de azi, ar fi fost cu siguranţă „Sahara" nimănui.

* * *

Dar problema reîmpădurirei, este ea oare o problemă numai a Basarabiei? Nu avem noi încă o vastă Stepă în Muntenia, dela Dunăre până în dealuri, putem spune? Nu mai avem un alt Bărăgan în Dobrogea? In fine nu mai avem noi unul, nu aşa de mare, dar este, în Transilvania?

In asemenea împrejurări ne întrebăm, de ce să concentrăm, în aceste clipe, cari sunt solemne, după cum voiu dovedi, atenţiunea noastră numai asupra Basarabiei? De ce această părtinire, când şi celelalte provincii suferă la fel?

Evident, nu ne facem întreaga datorie, dacă ne străduim să fericim o provincie şi amânăm „ad calendas" luarea de măsuri şi la celelalte, bântuite de acelaş flagel.

De acea măsurile, ce vom propune privesc Basarabia, dar privesc totdeodată toate regiunile lipsite de păduri din cuprinsul ţărei noastre.

* * *

Vine acum la rând a doua întrebare: reforma agrară ajută sau împiedică rezolvarea vitalei probleme a restaurărei pădurilor în regiunea de câmpie?

Răspunsul este categoric: reforma agrară ignorează

problema agro-silvică. O ignorează legea omenească „reforma agrară", dar n'o ignorează legea naturei şi nu trebue s'o ignorăm noi oamenii, cari suferim consecinţele abaterei şi călcărei acestei ultime legi. Să reflectăm:

Rostul reformei agrare a fost fărămiţirea marei proprietăţi într'un scop social, de care, din punctul nostru de vedere, nu ne interesăm. Şi nu discutăm nici dacă proprietatea mare trebuia, pentru motive economice sau altele, să fie cum a fost, sau cum este acum, ori să nu mai fie de loc. Urmăresc această transformare din punctul de vedere al sporirei capacităţei de producţie a solului, a mediului fizic al ţărei noastre. Şi această chestiune stă aşa, că dispariţia pădurilor este în detrimentul agriculturei, a cărei capacitate de producţie scade, după împrejurări până la anihilare. Franţa, Germania, Austria sunt ţări importatoare de produse agricole. Cu toate acestea nimeni nu concepe, că ar fi bine să distrugă toate pădurile, pentru a spori domeniul agricol. Aceasta, fiindcă există o conştiinţă, că fără păduri, ori nu va mai fi posibilă agricultura, ori se va face în condiţiuni neprielnice şi cu rezultate modice ori nule.

Reforma noastră agrară n'a fărămiţat pădurile, dar a nimicit posibilitatea de a complecta domeniul forestier, în interesul sporirei capacităţei de producţie a agriculturei. Distrugerea pădurilor din regiuni agricole, a fost, din nenorocire o operă terminată mult înainte de apariţiunea reformei agrare. Fructele unei asemenea lucrări le gustasem şi nu erau de loc dulci. Micşorarea şi inconstanţa recoltelor agricole au fost urmări simţite, suferite de toţi.

Am avut şi începuturi de reacţionare. Vechiul cod silvic prevedea dispoziţiuni pentru complectarea domeniului forestier la câmpie, dispoziţiuni, cari au şi fost înfăptuite parţial de Stat pe unele din moşiile sale.

In nouile legiuiri silvice acea salutară dispoziţie a fost pur şi simplu înlăturată.

Azi asistăm nu numai la împărţirea moşiilor Statului şi a Instituţiilor publice, ci şi la fărămiţirea marei proprietăţi particulare.

Această transformare însemnează, pe cât omeneşte se poate prevedea, imposibilitatea restaurărei domeniului forestier, oricând şi oricât de decişi am fi să înfăptuim această reformă mai târziu. Nu văd ce lege şi ce capete providenţiale ar fi în stare să împace interesele infinit de variate ale sutelor de mii de proprietari rurali, pentru ca să le schimbe proprietăţile — unele îmbunătăţite, altele depreciate — împingându-le unele peste altele pentru a face loc terenului destinat împădurirei. Aceasta va fi sau o lucrare interminabilă sau una soră de cruce cu anarhia.

Din fericire trăim încă momente, când reforma agrosilvică se poate face în condiţiuni prielnice, mai prielnice chiar ca oricând, adică fără cheltuială, fără a fi nevoie să împaci interese, ce nu se pot împăca şi fără nici-o pierdere de timp.

Propun să se facă o lege de complectare a domeniului forestier la câmpie. Complectarea să se facă de toţi proprietarii rurali, deci: de ţăranii împroprietăriţi, de proprietarii expropriaţi şi de proprietari rurali neexpropriaţi şi neîmproprietăriţi.

Prima şi a doua categorie vor da cota pentru pădure imediat, odată cu întocmirea şi aplicarea proectului de parcelare în loturi, lucrare, care pe alocuri s'a început, dar este cu totul la începutul executărei ei.

Pentru cele executate nu este nevoie decât să se reîntocmească proectul de parcelare şi să se aplice din nou, măsurile fiind tot cele vechi, făcute.

Ultima categorie de proprietari, cari nu pot reprezenta

mai mult de 5% din suprafaţa terenului ses — şi încă nici atâta — pot să satisfacă legea, mai târziu, când vom putea să executăm şi această lucrare, adică tocmai la finele cadastrării şi comasării, peste câteva decenii...

Ziceam că momentul este mai prielnic ca oricând. In adevăr măsurătoarea moşiilor se face în orice caz pentru operaţiunea exproprierii. Nu costă nici un ban, nici un minut în plus şi nici o bătae de cap pentru defalcarea cotei de împădurire, asupra primelor două categorii de proprietari. Cu prilejul exproprierei-împroprietărirei, vom aplica deci cel puţin 95% din întinderea soluţiunilor reformei agro-silvice.

Apoi ţăranilor, cari sunt beneficiarii nouei aşezări agrare, prin consensul tuturor categoriilor sociale, li se vor impune, prin acelaş consens, extrem de uşor suportabila obligaţiune — dacă se poate vorbi de aşa ceva — ca o parte din terenul câştigat să-l destineze unei anumite culturi, în propriul lor folos şi în folosul ţărei.

Dealtfel, afirm, fiindcă cunosc situaţia: nu există împotrivire din partea cuiva — bogat sau sărac, desmoştenit sau moştenit — în contra acestei vitale reforme.

In asemenea împrejurări neamul nostru a dat totdeauna probe, că are un suflet sănătos, echilibrat. Din adâncurile inconştientului său, el simte ce e bine şi ce e rău şi nu ezită de a se pronunţa pentru măsura cea bună.

Pe cât de prielnic e momentul de faţă, pe atât este de critic. Căci, dacă vedem clar şi avem şi energia necesară pentru a ne decide şi a înfăptui, este una: vom pune baze solide pentru desvoltarea neamului nostru; nu vom vedea clar, nu ne vom decide, apoi va fi rău, din ce în ce mai rău, care ne va stăpâni cu fatalitate, căci nu-l vom mai putea înlătura.

In fine acea lege trebue să generalizeze procentul de împădurire, ce înţelege să fie la câmpie şi care — luând

de bază starea de lucruri din ţările civilizate — nu trebue să fie sub 25%.

Bine înţeles, se va ţine seamă de procentul păduros existent şi se va complecta doar diferenţa, pe regiuni, până la procentul generalizat.

Terenul astfel format, destinat împădurirei, este şi rămâne proprietatea celor ce l'au constituit, cărora li se va impune obligaţiunea de a-l împăduri şi de a administra pădurile, potrivit unei legi chibzuite şi severe, pe care — dacă voim să facem păduri — vom şti şi cum s'o concepem şi cum s'o aplicăm.

* * *

Eu, unul, aşa văd, că e bine să fie. Şi nu reprezint un glas izolat, nu aduc o idee barocă, nu aduc măcar ceva de tot nou, despre care nimeni din corpul silvic să nu mai fi auzit până azi.

De fapt, sunt un neînsemnat reprezentant al unei tradiţii sănătoase, de complectare a domeniului forestier la câmpie, tradiţie, pe care o găsim în legi şi pe cari reprezentanţii mai în vârstă ai generaţiei noastre au tradus-o în începuturi de înfăptuire.

Mai reprezint, în fine, un curent ştiinţific, care vede în păduri — pe lângă un factor economic de importanţă primordială — şi un factor climateric, indispensabil pentru propăşirea agriculturei şi pentru sănătatea noastră, — curent, care, oriunde a fost aplicat, a adus invariabil fericirea ţărei şi unde a fost nesocotit, a cauzat nenorocirea ei, determinând emigrarea, sistarea progresului, degenerarea.

Doresc din tot sufletul să nu nesocotim tradiţia noastră; să nu pierdem unicul moment prielnic, ce trăim şi care nu mai poate reveni. Doresc, în fine, să fim binecuvântaţi, nu descalificaţi de generaţiile viitoare.

Gh. Agapie
Inginer şef silvic

MARIREA PRODUCȚIEI FONDULUI FORESTIER AL BASARABIEI ȘI MIJLOACELE PENTRU AMELIORAREA PROGRESIVA A PADURILOR SALE

Drept justificare a soluțiunilor practice, ce voiu propune, voiu desvolta câteva considerațiuni teoretice, cari, mi se pare, adaogă o altă lumină asupra influenței climaterice a pădurilor, fondul comunicărei, trebuind să fie, după cum vom arăta, în nedespărțită legătură cu această chestiune.

Plec dela constatarea, ce rezultă din însuși titlul comunicărei, că pădurile Basarabiei nu sunt în stare prosperă și că se simte nevoia de a aviza la mijloace, pe cari să le emită congresul, pentru ameliorarea lor în mod progresiv.

In legătură cu aceasta relevez faptul necontestat, cred, că agricultura în Basarabia are un mers variat și că anii de recoltă îmbelșugată au devenit excepții rari. Adaug în fine că procentul păduros actual este de 0.4%.

Trec apoi în revistă starea de lucruri din șesul Munteniei și Dobrogei, unde procentul păduros pe județe variază dela 1-10% și vom găsi și aici păduri, a căror stare necesită o ameliorare progresivă și vom mai găsi încă o agricultură nesigură, iar ca rentabilitate, cu totul în dezacord cu fertilitatea fabuloasă a solului.

Dela starea actuală, caracterizată prin procent păduros vecin cu zero și printr'o stare vădit precară a pădurilor rămase, cari nu se pot reproduce pe cale naturală, de și sunt constituite din esențe spontane, păduri, cari, dacă renasc încă prin mijloace artificiale, apoi starea tinerei păduri este tot atât de jalnică, de suferindă, ca a celei bătrâne, — dela starea actuală, deci, depărtându ne în trecut, nu mai mult de un secol, vom găsi în aceste regiuni pă-

duri întinse, aproape una singură, cu mici întreruperi, care creştea şi se perpetua pe cale naturală, în ciuda ostilităţei, fără frâu a populaţiunei.

Depărtându-ne apoi cu mintea în spaţiu ca şi în timp, vom descoperi numeroase ţinuturi în Asia şi nordul Africei, unde altădată au fost păduri, viaţă, civilizaţie, iar azi nu mai sunt păduri, nici agricultură, nici oameni, ci deşerturi.

Aceste numeroase şi dureroase transformări s'au impus gândirei oamenilor de ştiinţă, cari s'au străduit să găsească legătura dintre păduri şi viaţă, în substanţă legătura dintre păduri şi climatul localităţei.

Concluziunea, la care s'a ajuns, după cum ştim, este, că pădurile nu influenţează, nu modifică climatul general: că acesta este determinat numai de violenţa şi direcţiunea curenţilor dominanţi, cari sunt şi ei uscaţi sau umezi, după poziţiunea localităţei, faţă de mări şi oceane; că pădurile nu pot împiedica, ori favoriza curenţii aceştia, dar că ele influenţează climatul local şi că această influenţă în regiuni cu sol nisipos sau aproape nisipos este atât de însemnată, în cât, fără ele, localităţile acestea nu pot profita de binefacerile climatului general, oricât de înzestrat ar fi el pentru a da umiditate abundentă.

Exemplele Spaniei şi Greciei, cari au climat maritim, dar lipsă de păduri şi lipsă de apă, sunt foarte eloquente. Că în fine în ţinuturile cu sol închis, ca al ţărei noastre, lipsa pădurilor, fără a fi atât de funestă, ca în cele cu sol nisipos, are totuşi de urmare deteriorarea climatului local, prin privarea atmosferei de umiditate strecurată în sol, prin favorizarea desvoltărei căldurilor mari, aducătoare de grindină şi prin micşorarea cantităţei de precipitate atmosferice, ce primeşte localitatea, a cărei atmosferă este mai puţin prielnică condensării norilor.

Printr'o lucrare recentă, ce se publică în revista noastră, am emis ideia, că climatul local, în afară de elementele

fizice: solul şi altitudinea, este determinat, într'o măsură însemnată de însăşi plantele, al căror cel mai de seamă şi mai influent reprezentant este arborele. Este de altfel lucru cunoscut în ştiinţele naturale, că orice vieţuitoare neparazit, depinzând de mediul în care trăeşte, influenţează la rândul său acest mediu, creând condiţiuni favorabile existenţei sale.

De pildă, după ce vegetaţia a pus stăpânire pe un teren nisipos, razele solare, nu mai ating nisipul, atmosfera localităţei devine alta, nu mai este uscată şi supraîncălzită, şi devine proprie condensării norilor. Lipsită de acoperişul verde şi rău conducător de căldură al vegetaţiei, localitatea se transformă în deşert. Schimbarea în bine este datorită plantelor, cari au nevoie de condiţiuni anumite pentru desvoltarea lor.

Puetul agăţat de stâncă, cu timpul, o roade, o dizolvă, şi o transformă în sol forestier, după care se întâmplă adesea să vie omul să omoare arborele, să împiedice instalarea tinerilor pueţi, să descopere solul şi să-l lase expus razelor soarelui şi acţiunilor mecanice a apelor, care-l vor mişca şi târâ la vale. Planta a influenţat mediul într'un fel, realizând transformări enorme, iar omul a realizat şi el transformări enorme, dar opuse.

Influenţa plantelor asupra climatului local se exercită în timpul vegetaţinnei şi este un rezultat al luptei lor pentru existenţă. In stare latentă, adică în timpul sezonului mort, când viaţa plantelor este în stare embrionară, ori dormitează în rădăcinile, trunchiul şi ramurile arborilor, influenţa plantelor este nulă sub prima formă şi extrem de redusă sub a doua.

Evident, plantele influenţează mediul atmosferei prin mijloacele indicate până acum de ştiinţă, adică prin prelungirea actului evaporaţiunei, prin îmbogăţirea atmosferei cu vaporii strecuraţi în sub-sol şi prin reducerea efectelor

căldurei solare: dar ele pot influența prin alte mijloace, scăpate observațiunilor științei, pe cari le-am putea bănui sau nu le bănuim de loc.

Această concepție face să dispară nonsensul legat de ideia influenței climaterice a pădurilor, astfel cum e susținută azi, adică cu excluderea, tacit sau declarat, a celorlalte forme vegetale. In adevăr naște întrebarea: cum este posibil oare ca numai pădurea să influențeze climatul, pe câtă vreme celelalte plante, cari sunt arbori în miniatură, cu aceleaș organe esențiale: rădăcină, trunchiu, coronament, să nu aibă oe loc această însușire?

Negreșit, fiind diferență de mărime, deci de putere, este în consecință și diferență de efecte. Aceiași suprafață ocupată aci cu plante anuale și alături cu pădure, nu va influența în aceiași măsură nici asupra solului și nici asupra stării atmosferice, ci efectele vor fi proporționale cu capacitatea de energie vitală, ce închid aceste două forme vegetale.

In ultima analiză avem față în față cele două feluri de energii: energia fizică a naturei și energia biologică a plantelor. *Dacă prima poate oferi condițiuni minime prielnice — de sol și temperatură — pentru ca cea de a doua să poată trece din stare latentă, în stare de expansiune, de activitate, apoi aceasta începe să influențeze asupra celei dintâi, pentru a scoate din ea maximum de bunuri, ce poate găsi în vederea desvoltărei și perfecționărei sale continue.*

Inspirată din observațiunea regimului ploilor la noi, această teorie explică foarte bine particularitățile lui.

In adevăr, știm că sezonul cel mai bogat în precipitate apoase este vara; că după vară vine primăvara; iar sezoanele de vară și de toamnă sunt de aceiași importanță.

La prima încercare am fi conduși să punem în legătură sporul de ploaie cu sporul de temperatură, după ra-

namentul: mai multă căldură, mai multă evaporaţiune, mai mulţi şi mai încărcaţi nori, mai multe precipitate.

Concluziunile unui asemenea raţionament sunt:

1. Iulie trebue să primească cea mai mare cantitate de ploaie, căci primeşte şi cele mai multe calorii.

2. Lunile simetrice Iunie şi August trebue să primească cantităţi egale, Mai şi Septembrie de asemenea s. a. m. d.

Studiind însă modul repartizărei precipitaţiunilor în ţara noastră, ne vom convinge lesne, că nici pomeneală nu poate fi de a se ratifica o asemenea părere.

Iată şi diagrama ploilor, în funcţiune de cantităţile de precipitate, ce cad lunar, după observaţiuni pe cari Institututul meteorologic le face de mai bine de 40 ani.

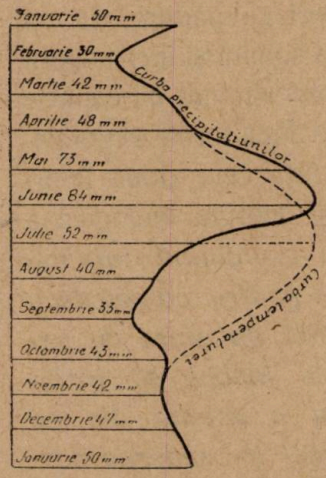

Curba din linii pline reprezintă mersul real al ploilor; iar cea din linii întrerupte reprezintă mersul, ce ar trebui să aibă ploile, în ipoteza că sporul lor se datoreşte sporului temperaturei.

Observăm că maximum de ploaie nu cade în Iulie, care primeşte 52$^{mm.}$, ci în Iunie, care primeşte 84^{mm} precipitate.

A vorbi de asemănare între lunile simetrice: Iunie şi August este o curată imposibilitate, căci Iunie primeşte 84^{mm} şi August 40$^{mm.}$ apă.

Dacă punem acum vegetaţia drept cauză a sporului de ploaie, totul se clarifică.

In adevăr, în luna Iunie, mai ales în prima jumătate a lui, toate plantele sunt verzi, iar vegetaţiunea lor foarte activă, pentru cea mai mare parte la maximum de activitate. Ea trebue să primească, ca atare, şi maximum de precipitate. Şi primeşte maximul de 84$^{mm.}$

Vine imediat luna Mai, când vegetaţiunea n'a ajuns încă la maximum activităţei, dar totul este viu şi verde. Ar fi să fie a doua după Iunie. Şi este cu 73 mm.

Lunile Aprilie şi Iulie se pot compara, căci în prima, vegetaţiunea se deschide, iar în ultima apune. Ele sunt comparabile în adevăr, căci Aprilie primeşte 48 mm., iar Iulie 52 mm.

Mai rămâne să cercetăm ipoteza, că o altă cauză ar putea spori ploaia în timpul vegetaţiunei, în care caz aceasta rămâne pur şi simplu un efect al acelei cauze.

Dacă vegetaţiunea este cu adevărat cauza, ar trebui— când facem să varieze vegetaţia, ceeace este tot una cu a face să varieze procentul păduros, căci pădurea domină situaţia prin mărimea influenţei ei — să observăm că variază şi sporul de ploaie, în raport de cauză şi efect, adică micşorând procentul păduros să se reducă şi sporul de ploaie şi sporind pe primul să se sporească şi cel de al doilea.

Din foarte numeroasele cazuri şi experienţe făcute în alte părţi ca titlu de documentare, cităm următoarele [1]):

1. In provincia Dessa din India, cât timp pădurile acopereau o mare parte din suprafaţa ei, pluviometrul înregistra 750 mm. anual. După ce pădurile au fost distruse, nu mai cade decât 400 mm.

2. In Algeria, defrişarea pădurilor a micşorat atât de mult cantitatea precipitaţiunilor, încât cedrul nu mai poate vieţui şi se usucă pe rădăcină.

3. De când plantaţiunile s'au înmulţit în insula Sfânta Elena, cantitatea de ploaie s'a dublat.

4. In Jamaica şi Porto-Rico fenomenul s'a verificat în dublu: reduse odată cu dispariţiunea arborilor, ploile au revenit odată cu ei.

Şi noi am procurat ştiinţei o experienţă preţioasă, căci

1) Jaquot „La Forest".

distrugând pădurile dela şes, am provocat degenerarea rămăşiţelor lor şi am adus starea de nesiguranţă şi de mică rentabilitate a agriculturei de azi.

Putem să împărţim regiunile în umede şi uscate, după cum au sau n'au păduri, indiferent de poziţia lor continentală sau maritimă, cu temperamentul, că gradul de umiditate este mai pronunţat, pentru aceleaşi procente păduroase şi condiţiuni fizice de sol şi altitudine asemănătoare, în regiunile cu climat maritim, decât în cele cu climat continental. Altmintrelea regiuni cu climat maritim, lipsite de păduri şi lipsite de apă am citat şi putem înmulţi citaţiunile cât de mult.

Aceiaşi regiune poate trece, prin defrişarea pădurilor, de la starea de regiune umedă la aceea de regiune uscată, cum s'a întâmplat cu Dessa, cu Algeria, cu Muntenia şi cu Basarabia; şi invers, prin înfiinţare de păduri, o regiune poate trece dela starea uscată la cea umedă, cum s'a întâmplat cu insula Sf. Elena, cu Jamaica şi Poto-Rico.

Legătura de cauză şi efect dintre vegetaţiune şi sporul de precipitate, fiind aşa dar stabilită ştiinţificeşte, nu mai este nevoie să emitem altă ipoteză.

Evident se poate adânci încă studiul pe ipoteza emisă pentru a găsi căile, prin cari vegetaţiunea reuşeşte să influenţeze starea atmosferică şi să scoată prin aceasta maximum de umiditate din condiţiunile imuabile ale climatului general. Căci e foarte probabil, că mai sunt şi altele, decât cele cunoscute.

Consecinţa practică a celor desvoltate este următoarea; dacă într'o regiune recoltele agricole sunt permanent slabe, în dezacord cu fertilitatea solului, din lipsă de apă, putem conchide cu certitudine, că acea regiune — continentală ori maritimă — are păduri pu-

ţine sau deloc. Crearea pădurilor se impune, ca mijloc suveran pentru ridicarea agriculturei şi pentru ameliorarea pădurilor existente.

* * *

E vorba de ameliorarea progresivă a pădurilor Basarabiei. Conform celor stabilite, primul lucru, ce trebue întrebat este: ce procent păduros are Basarabia?

Aflând că acest procent este 0.4%, fără alte comentarii ştim de ce suferă pădurile existente şi ştim în acelaş timp şi cum este agricultura Basarabiei şi ce rezultate are.

In aceste condiţiuni, a recomanda basarabenilor să protejeze pădurile ce-au mai rămas, în contra păşunatului, a incendiilor, să le taie bine şi să complecteze regenerarea cu esenţa cutare şi cutare, este a spune lucruri folositoare, mai toate ştiute, dar niciuna nu rezolvă greutăţile.

Este ca şi cum' ai spune cuiva, care se hrăneşte neîndestulător, prin forţa împrejurărilor, şi tânjeşte din această cauză, rămânând pipernicit, următoarele: „să te culci la ora cutare, să te scoli la ora cutare, să te cureţi bine, să te îmbraci aşa şi aşa şi vei creşte negreşit, te vei face mare". Toate bune; cauza de căpetenie fiind însă ignorată, individul se lustrueşte, dar nu creşte.

Aşa dar la sfaturile curente, care priveşte chestiunea ameliorării în deliu, sfaturi, cari, nu mă îndoesc, se vor da de cunoscătorii de aproape ai stărei pădurilor existente ale Basarabiei, noi adăogăm încă ceva, esenţial, fără de care nu se poate atinge scopul: *prin completarea domeniului forestier al Basarabiei, către amelioraiea progresivă a pădurilor sale.*

Gh. Agapie
Inginer şef silvic.

PADURILE BASARABIEI—COMPLECTAREA LOR — AMELIORARI PASTORALE —

Intre chestiunile, destinate a figura la ordinea zilei, în congresul inginerilor silvici, sorocit pentru anul acesta la Chişinău, fiind şi :

1. Reîmpădurirea Basarabiei faţă cu legea respectivă de expropriere,

2, Ameliorațiuni pastorale în legătură cu noua reformă agrară şi legea înfiinţării păşunelor comunale.

3. Mărirea producţiei fondului forestier al Basarabiei şi mijloacele pentru ameliorarea progresivă a pădurilor sale.

Voi cerca să tratez aceste chestiuni, desigur, însă nu în măsură în care ar putea face aceasta un coleg basarabean, mai bun cunoscător al nevoilor basarabene. Mărturisesc că nu cunosc legea de expropriere, care să se ocupe de reîmpădurirea Basarabiei. Cunosc doar articolul 8 din legea de reformă agrară pentru Basarabia, în baza căreia pădurile particulare urmează să se exproprieze. De asemeni, nu cunosc nici noua reformă agrară şi legea înfiinţării păşunelor comunale în legătură cu ameliorările pastorale art. 43 din legea de reformă agrară pentru Basarabia, care prevede că întinderea imaşului nu va putea fi mai mică de 15 % din pământul cuvenit exproprierei. Totuşi voi cerca să tratez chestiunile acestea oricum, ele fiind foarte interesante.

Inainte de toate, să facem cunoştinţă cu pădurile Basarabiei, cu starea lor actuală şi cu ceeace ele pot da Cele 240.000 ha. pădure din Basarabia sunt repartizate : între stat, deţinând 50.000 ha., marea proprietate 160.000 ha. şi răzăşii basarabeni 30.000 ha. şi, raportate la suprafaţa Basarabiei, abia

reprezintă 6%. Făcând abstracție de puținele păduri, conduse de stat în codru, toate pădurile Basarabiei sunt conduse în crâng, cu revoluții între 20—40 ani. Admițând o revoluție de 30 ani și exploatarea numai a posibilității anuale 8000 ha., de fapt posibilitatea aceasta este mult depășită și Basarabia amenințată de o grea lipsă de combustibil, admițând, mai departe, o creștere medie anuală de 3 m^3 pe hectar. Acestă creștere nu poate fi admisă mai mare, căci, dacă - cu rari excepții—se găsesc păduri cu o creștere de 5 m^3 anual pe hectar, sunt și păduri, cari nu dau decât 1 m^3 pe hectar, admițând toate cele de mai sus, ele nefiind departe de realitate, posibilitatea anuală ne-ar da 750 mii m^3. Acestea sunt pădurile Basarabiei și atât pot da.

Câte ar trebui însă să fie pădurile Basarabiei, ca să poată da tot, ce le trebuie și ca lemn de trebuință și ca combustibil celor 2.600.000 locuitori ai Basarabiei?

In țările apusului statisticile au stabilit un minimum de 1 m^3 pe an de cap de locuitor. Ar trebui, prin urmare, pentru Basarabia, 2.600.000 m^3. Enorma lipsă de 1.850.000 m^3 se înlocuește foarte greu de populația basarabeană prin tezic (un amestec de bălegar cu resturi de furaj), prin coceni, stuf, paie și, mai ales, prin extrem de multă răbdare și suferință.

Un metru cub pe an de cap de locuitor este, negreșit, ceva precis ca volum, dar rămânem, și mai departe, în aceeași nedumerire, dacă ținem să știm de este vorba de 1 m^3 din așa zisul gârneț, care ajunge până la 950 Kgr. sau de este vorba de 1m^3 de tei sau alte esențe moi, cari nu au decât pe jumătate. Calculul acesta are o deosebită însemnătate pentru stabilirea suprafeței împăduririle, care—de la un caz la altul—trece dela simplu la îndoit.

Să admitem numai populamente de esențe tari, să admitem că ele ne-ar da 5 m^3 pe hectar, făcând pentru moment, când vorbim de acești 5 m^3 pe an și hectar, abstracțiile de vitregiile de climă, cu care are de luptat pădurea basarabeană, să admitem aceeași revoluție de 30 de ani, posibilitatea anuală pe întindere care să ne dea cei 2.600.000 m^3 ar fi de 16.000 ha., adică îndoită cât cea de azi, care am văzut că nu e decât 8000 ha. Pentru realizarea noii posibilități 16.000 ha. ar însemna să trecem pentru pădurea basarabeană dela $^1/_4$ milion hectare, cât avem azi, la $^1/_2$ milion de hectare.

Iată dar un alt $^1/_4$ de milion de hectare de împădurit, pe

lângă cel existent. Ţinând însă seamă că în actualul $^1/_4$ de milion de hectare împădurit sunt mari suprafeţe de păduri istovite, nu numai prin exploatarea lor în crâng, repetată de atâtea ori, în cât rădăcinele au întrecut de mult vârsta, când ele mai pot hrăni un lăstar viguros, dar istovit şi prin un abuziv păşunat, rărirea tulpinelor este aşa de mare, încât hectarul din această pădure nu dă decât 1m.^{3} pe an şi adăugând, la aceste suprafeţe, suprafaţa pădurii din stepă populată de gărneţ degenerat, pădurea basarabiană de stepă aşa de mică, întortochiată, rară şi tristă, a cărei producţie nu trece peste 1m.^{3} pe an şi pe hectar, vom mai găsi încă vre'o 50.000 hectare din actuala pădure basarabeană, care nu-şi meritâ numele şi nu-şi îndreptăţeşte existenţa de cât prin dragostea prea mare de pădure a proprietarilor basarabeni, cari nu le-au sacrificat.

Am avea de împădurit deci 300.000 hectare. Este, de sigur, un mare şi frumos câmp de activitate, iarăşi făcând abstracţie pentru moment, de toate greutăţile, cari se leagă de realizarea lui şi, cu toate acestea, posibil de realizat.

Din sălbateca Dobroge Veche şi Nouă nu am făcut oare, cu mari jertfe şi cu toate greşelile începutului, frumoasa Dobroge de azi, atât sub raportul silvic, care ne interesează, cât şi sub raportul edilitar şi al comunicaţiei pe apă şi uscat?

De ce nu am face şi în mănoasa şi bogata Basarabie acelaş lucru.

Începuturile făcute cu căile de comunicaţie în Basarabia, cari nu sunt din cele mai fericite şi, paralele cu ele, nu am putea trece şi în celelalte câmpuri de activitate, între care este şi al nostru.

Împădurirea celor 300.000 ha. în 10 ani pentru resursele noastre nu ar fi ceva prea greu. La cheltuielile pentru plantarea unui hectar 1500 lei inclusiv unelte, plata personalului, pepiniere adăugând 2500 lei plata unui hectar de pământ din acele slabe şi netrebnice culturei agricole, cele 30.000 hectare de plantat anual ar costa 12.000.000 lei. Nu este de loc mult pentru o regiune, care—din îmbelşugatul ei pământ—răsplăteşte, prin grâul ei greu şi auriu, toată truda plugului şi îndreptăţeşte toate nădejdile noastre de mai bine. E o jertfă mare, desigur, pe care tot noi însă o vom preţui şi, cei câţi suntem încă tineri, îi vom vedea roadele. Putând-o înfăptui, vom schimba întreaga faţă a

Basarabiei, făcând-o mai atrăgătoare şi mai veselă, bogăţiei ei nelipsindu-i alt nimic.

Cu ce s'ar putea împăduri Basarabia? Sunt convins că nu greşesc răspunzând că numai cu salcâm. Este singura esenţă, care convine stepei Basarabiei în întregimea ei, exceptând partea din regiunea Hotinului şi regiuuea din jurul înălţimilor Lozovei, fiind continuarea stepei ruse, această stepă care, prin Bărăganul nostru, fuge în susul Dunării până la Turnu-Severin.

Pentru a învedera caracterul de stepă al Basarabiei cred necesară o comparaţie intre cantităţile medii anuale de precipitate din Bărăgan, date culese din valoroasa lucrare a eminentului nostru coleg d-l D. R. Rusescu „Chestiunea împăduririlor artificiale în România", şi cantităţile medii de precipitate anualc din Basarabia.

In Bărăgan avem, în ordine crescândă :

1. Vădeni cu 12 m. altitudine 361 mm.
2. Ţăndărei „ 50 „ „ 383 „
3. Brăila „ 28 „ „ 406 „
4. Lacul Sărat „ 25 „ „ 417 „
5. Ianca „ 32 „ „ 427 „
6. Stelnica „ 18 „ „ 429 „
7. Tăbărăşti „ 81 „ „ 431 „
8. Armăşeşti „ 70 „ „ 449 „
9. Grindul „ 75 „ „ 431 „
10. Ciorile „ 22 „ „ 509 „
11. Mizil „ 86 „ „ 513 „
12. Viziru „ 20 „ „ 545 „
13. Cioara Doiceşti cu 53 m. altitudine 552 mm.

In Basarabia avem, în ordine descrescândă :

1. Hotin cu 550 mm.
2. Bimbata cu 465 mm.
3. Soroca cu 460 mm.
4. Chişinău cu 455 mm.
5. Cimişlia cu 440 mm.
6. Bolgrad cu 385 mm.

Şi mai bine încă decât toate cifrele şi datele alăturata hartă generală a vegetaţiei ţărilor dacice, extrasă tot din lucrarea de mai sus, va învedera stepa basarabeană şi prelungirile ei în Dobrogea, Bărăgan şi în şesul Dunării.

Ca să reviu la chestiunea, ce ne-a preocupat până aci, împădurirea Basarabiei, voi aminti că, în plină stepă basarabeană, în ocolul Bindeni, colegul nostru d-l dr. Pzymeţschii, a

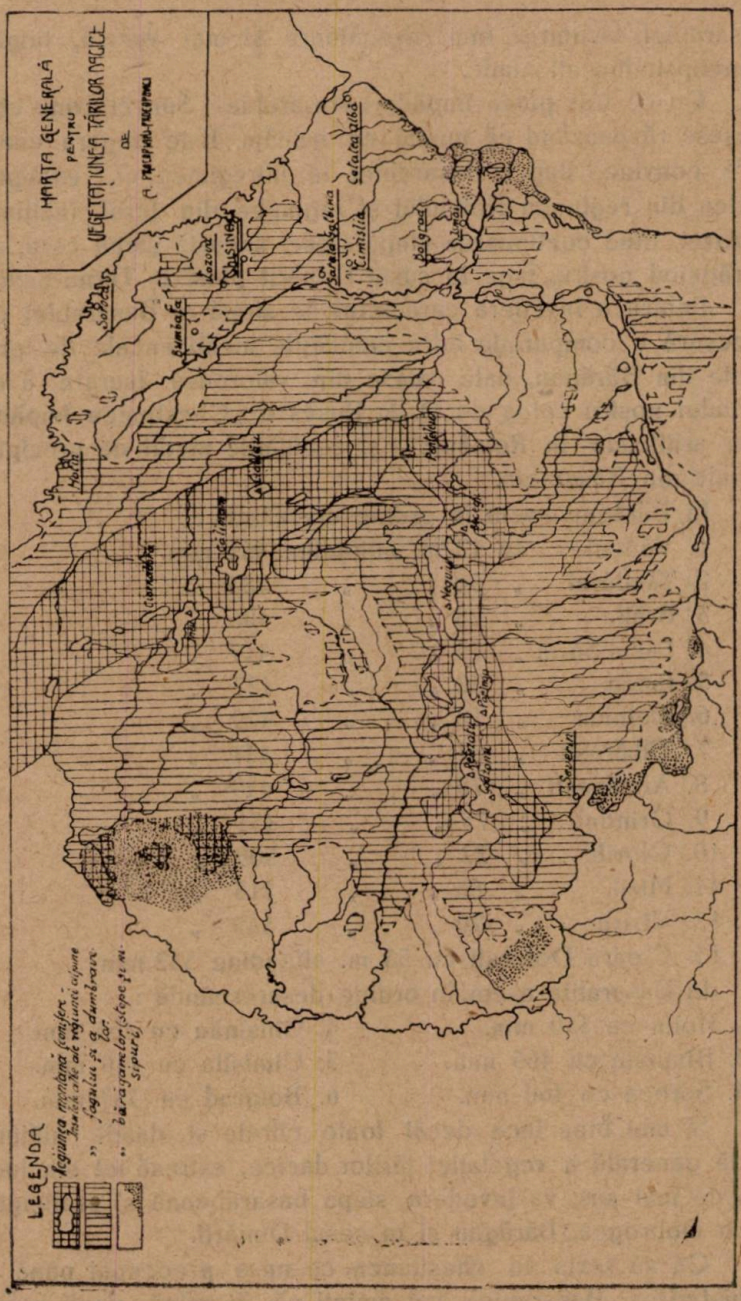
HARTA GENERALĂ
PENTRU
VEGETAȚIUNEA TĂRILOR NACICE
DE
LEGENDA
Regiunea montană (conifere - Insulele alte ale regiunei alpine
" fagului și a dumbravelor
" bărăganelor (stepe și nisipuri)
Hotin
Soroca
Bumbata
Lozova
Cimislia
Bolgrad
Cernăuți
Cetatea albă
Sarata Galbina
Cimislia
Pentelaia
Neguiu
Reșezatu
Codrona
Severin

făcut plantaţiuni şi însămânţări de salcâm încoronate de cel mai desăvârşit succes şi, dacă îndrăznesc să le găsesc vreun cusur, nu poate fi altul decât acela că, din articolul publicat de d. coleg Pzymeţschii în revista pădurilor anul 34 No. 5 din 1922, reese că întinderea lor e mică abia 600 hectare, dar începutul e foarte frumos şi plin de făgăduinţe.

Prin cele expuse până aici nădăjduiesc că am răspuns în partea chestiunei prime şi celei de a treia şi acestora numai în parte şi nu m'am ocupat încă de chestiunea a doua, ameliorări pastorale, de nerezolvat în legătură cu chestiunea silvică în caz când ne ocupăm de împădurirea şi ameliorarea pădurilor existente din Basarabia. In adevăr a vorbi de ameliorări pastorale în Basarabia în legătură cu ameliorările silvice, aici unde stepa este aşa de vrăjmaşă pădurei, înseamnă a adăoga pădurei un nou vrăjmaş, pe lângă climat, dintele şi copita vitei însamnă a turna apă peste foc ca să aţâţi focul. Intr'un anumit mod numai o rezolvare se poate da şi anume despărţind, odată pentru totdeauna, în Basarabia, păşunea de pădure.

Am arătat câte sunt şi ce pot da pădurile Basarabiei şi am arătat câte ar trebui să fie ca să poată da cât ar trebui Basarabenilor. Până vor fi însă atâtea, câte trebue marea majoritate a populaţiei suferă desăvârşita, lipsă a lemnului. Alături de această lipsă a lemnului, poate este şi cealaltă lipsă, a păşunei. Aceasta nu sunt în măsură să o spun. Este în măsură să o spună Zootechnia şi argonomia.

In măsura, în care pe noi ne preocupă esenţele, ce convin împădurirei Basarabiei ca valoare şi producţie, în aceiaşi măsură, când e vorba de păşuni şi—în legătură cu ele—de animalele ce vor păşuna, pe agronomi va trebui să-i intereseze selecţionarea plantelor furajere şi fâneţele artificiale chemate să îndoiască şi să întreiască producţia şi ca valoare nutritivă şi ca greutate, iar pe Zootechnişti rasele de animale în legătură cu clima, necesităţile de trai şi mulţimea foloaselor, ce pot aduce omului Noi întru atât doar am putea să rezolvăm chestiunea păşunatului în Basarabia opinând ca pământurile, care sunt acum stăpânite de nişte tulpini rare, istovite, ce îşi au pe nedrept numirea de păduri şi care problemaţi, vor da 1m.^{3} pe an şi pe hectar, dacă nu pot fi reîmpădurite, să fie date pentru păşune, iar pentru pădurile de tipul gărnet degenerat de pe întinsul stepei şi acelea

nedând mai mult de 1m.^{3} pe an şi pe hectar, de crăci, tot trunchiul fiind o biată cracă chinuită şi noduroasă, să se desfiinţeze şi acelea şi să se dea pământul păşunei şi agriculturei, dacă muncitorii îl vor cere şi vitele vor avea nevoe de hrană.

Aceasta este singura rezolvare, ce se poate da, dacă nu se poate da cealaltă a împăduririi şi atunci vom rămâne în Basarabia cu 200.000 hectare de pădure şi cu o criză mereu în creştere cu creşterea populaţiei şi nevoile ei.

I. I. Goga
Inginer Silvic

REPARTIZAREA SPECIILOR FORESTIERE * DIN BASARABIA

INTRODUCERE

Progresul Silviculturei ca ştiinţă aplicată, bazată pe ştiinţele naturale, este strict legat de studiul şi cercetarea fenomenelor naturale, cu care se ocupă această ştiinţă. Cu cât vor fi mai bine studiate condiţiunile staţionale ale vegetaţiei forestiere, cu atât vom fi mai asiguraţi ca diferitele operaţiuni aplicate în pădure, vor fi corespunzătoare scopului, Silvicultorul, contrar inginerului technic propriu zis, trebuie să ia toate măsurile în această privinţă, întrucât el operează cu un organism viu, iar nu cu o materie moartă. Afară de aceasta pentru fiecare act greşit natura se răsbună îngrozitor, căci urmaşii lui şi în anumite cazuri

---

* La întocmirea acestui studiu am consultat următoarele scrieri principale:

1. **F. S. Porucic**: *Geologia Basarabiei, Chişinău 1916 (în limba rusă).*
2. **N. K. Moghileanschii**: *Materiale pentru geografia şi statistica Basarabiei Chişinău 1913.*
3. **V. I. Lipschii**: *Studiul florei din Basarabia Kiev 1889.*
4. **N. Zeleneţchii**: *Dare de seamă asupra cercetărilor botanice din Basarabia. Odessa 1891.*
5. **N. Ochinsevici**: *Cercetări asupra pădurilor din Basarabia de Nord Memoriile Societ. Natur. din Rusia-Nouă V. XXVIII Odessa.*
6. **Idem**: *Pădurile Basarabiei în raport cu relieful şi natura solurilor. Chişinău 1909.*
7. **I. Pacioschii**: *Material relativ la flora Basarabiei Chişinău 1912.*
8. **Idem**: *Conspectul florei din Basarabia Chişinău 1914.*
9. **A. I. Nabochih**: *In cestiunea solurilor şi subsolurilor din Rusia Nouă şi Basarabia. Chişinău 1910.*
10. **Idem**: *Compositia şi origina diferitelor soluri şi subsoluri din Rusia de Sud. Petrograd 1911.*

chiar naţiunea întreagă vor suferi consecinţele. Dorind a depune şi eu obolul, a contribui şi eu prin munca mea modestă la propăşirea Silviculturei naţionale, mi-am propus a vorbi despre repartizarea speciilor forestiere în Basarabia, de oarece acest studiu poate să servească ca punct de plecare pentru o lucrare mai complectă referitoare la: „Repartizarea speciilor forestiere din România Mare.

Intrucât vegetaţia forestieră este rezultatul condiţiunilor naturale ale staţiunei respective găsesc necesar ca, înainte de a intra în tratarea subiectului, ce mi-am ales, să fac o mică descriere asupra diferiţilor factori ce constituie condiţiunile de vegetaţie, şi de a spune câte-va cuvinte asupra florei Basarabiei şi modului desvoltărei sale.

I Fiziografia Generală.

Basarabia este situată între 45° şi 48° 38' latitudine de Nord şi între 26°03 şi 30 25 longitudine Estică, având forma unui sector, lărgit spre Sud. Lungimea ei dela Nord spre Sud este de 380 km., lăţimea ei fiind în partea de Nord de 20 km., iar în partea de Sud de 180 km.

Configuraţia terenului variază, ceea ce influenţează asupra climei, hydrografiei, florei, faunei ţărei şi, bine înţeles, şi asupra activităţei economice a populaţiei.

Partea de sud a Basarabiei, şi anume dela Dunăre şi Marea Neagră până aproape de Valul de sus al lui Traian, reprezintă o câmpie tăiată de văi puţin profunde cu o direcţie sudică, datorită râurilor neînsemnate, cari de obiceiu se usucă în timpul verei.

Aceasta este o regiune de stepă (de bărăgan): lipsită de apă, cu veri călduroase, cu miragii neevitabile şi complectamente lipsită de vegetaţie lemnoasă, excepţie făcând de speciile. Amygdalus nana şi Prunus Spinosa (partea de nord a judeţului Izmail, Tighina şi partea de sud a jud. Chişinău). Dela Valul de sus al lui Traian stepa însă are un caracter deluros şi lipsit de păduri.

Spre Nord, şi anume din localitatea cunoscută sub numirea de „Codrile", se încep dealurile acoperite cu păduri, iar spre sud, in direcţia staţiei Corneşti se află cel mai înalt punct al Basarabiei meridionale şi anume, dealul Măgura a cărui altitudine este de 425 metri d'asupra nivelului Mărei. Dela acest deal pornesc

apoi în diferite direcţii o serie de înălţimi „Codrii de Bucul", cari cu masivul lor ocupă judeţul Chişinău. Ramurile acestor dealuri, a căror înălţimi se micşorează în mod treptat, sunt răspândite în special în partea de Vest a judeţului Tighina şi se continuă paralel cu Prutul până intră în judeţul Cahul.

Din regiunea deluroasă a Basarabiei meridionale fac parte judeţele Chişinău şi Orhei precum şi o parte din judeţul Bălţi.

Codrile Basarabiei meridionale spre Nord se schimbă cu bărăganul (stepa) Bălţilor, care ocupă o parte din judeţele Bălţi, Soroca şi Orhei. Această stepă este mult mai mult deluroasă şi se diferenţiază faţa de stepa Bugeacului.

Dela stepa Bălţilor terenul începe iar să se ridice astfel că în colţul N W al judeţului Hotin el ajunge la o altitudine de 465 metri d'asupra nivelului Mării : punctul cel mai înalt pentru toată Basarabia. De aici şiruri de coline se îndreaptă dela Vest spre Est în apropiere şi paralel cu Nistrul până la Văscăuţi. Intre Briciani şi Secureni, el se desparte în câteva ramuri de dealuri, cari trec spre Sud, fără a ajunge însă Prutul.

In aceiaş localitate menţionatul şir de dealuri este tăiat de altul şi anume de „toltri", „Cheiul de Bucul", care se continuă într'o direcţie dela N N E spre SSW.

„Toltri" sau „colinile de Miodolor" reprezintă recifi de barieră şi atole din etajul Mării Mediterane, compuse din coralii şi acoperite din substratul mării sarmatice.

Toltri, îndreptându-se pe lângă malul drept al râului Ciughur lângă satul Costeşti jud. Bălţi, ajung Prutul.

Silvicultorul N. Ochinşevici în scrierea sa : „Pădurile Basarabiei în raport cu relieful terenului şi natura lui, servindu-se de diferite surse, arată cari sunt altitudinile medii din diferirele judeţe din Basarabia. Astfel

Judeţul Hotin.	Partea sa de N V are o altitudine de	380 metri
	Partea de Vest	291 „
	Partea de Sud	192 „
Judeţul Soroca	Siretul Soroca	314, 5 „
	Puncte singuratice în partea de S E. şi de Sud-stepei Bălţi	331 metri
	Stepa Bălţilor	188, 5 metri
	Judeţele Bălţi, Orhei, Chişinău şi partea jud Tigh.	312,9 „

Judeţele Tighina, Cetatea-Albă, Izmail (Stepa Bugeacului) dela O . . . O—199, 7 „

Judeţele Chişinău şi Orhei părţile de Est pe lângă Nistru . . . 155, 43 „ „

Colinile şi dealurile Basarabiei n'au nimic comun cu munţii Carpaţi neconstituind ramificaţiile acestora, cum au fost consibirate în trecut, ci ele rezultă din activitatea apelor curgătoare, cari au săpat şi despărţit câmpiile în văi şi au denudat dealurile.

II Geologia Basarabiei.

Basarabia nu cunoaşte viforoasele acţiuni vulcanice. Stratele geologice au aci un caracter calm, fiind datorite numai acţiunei neptunice.

Grupa Arhaică este reprezentată în Basarabia prin rocele de granit de pe malul Nistrului: la Est de c. Cosouţi şi pe lângă comunele Ojevo şi Lomacineţi.

Pe malul Dunărei şi lângă lacul Cahul se află dealul *Chetrotiţa*, compus din filit de serolit, afară de aceasta, în valea Dunărei, la o distanţă de 5 klm. de c. Cartala, se află roce de calcar primitiv.

Sedimente din sistemul Cambrian în Basarabia nu există.

In perioada Siluriană Basarabia a fost acoperită de mare. Sedimente de la sfârşitul acestei epoce se află în tăieturile naturale ale Nistrului şi ale rîpilor profunde din partea de N. W. unde se găsesc; petriş nisipos, straturi de argilă foioasă şi conglomerate calcare.

In perioadele Devonian, Carbonifer, Permian, Trias, Jurasic şi în epoca Cretacee inferioară Basarabia era un pământ uscat, dar în epoca Cretaceului superior a fost din nou acoperită de mare.

Din sedimentele mai tinere decât cele Silurice în Basarabia se găsesc marnă pe Senovanul de jos şi pietrişuri nisipoase pe malul Prutului lângă orăşelul Lipcani, precum şi pe malul Nistrului dela Oneşti şi până la Rezina.

Afară de aceasta, sedimente Cretacice se găsesc în gurile tuturor văilor, cari dau în cele ale Nistrului şi Prutului spre Nord de linia Baragii Nou şi Cot.

La începutul erei terţiare sau neozoică Basarabia a fost acoperită de o mare întinsă şi dovada cea mai bună este că în oraşul Chişinău, la o adâncime de 173 metri, s'a găsit calcare şi pietrişuri nisipoase numulitice.

Profunzimea acestui strat de eocen este de până la 12 metri.

Sedimentele de Oligocen şi Aquitanien nu s'au constatat până acum.

In perioada de miocen (helveţian sau malasic) Basarabia a fost iarăşi acoperită cu apă şi majoritatea suprafeţei sale este ocupată de sedimente provenite din această perioadă, compuse din pietrişuri nisipoase şi din roce calcare. In această perioadă a avut loc şi creiarea de „toltri".

In Basarabia există de asemenea foarte multe sedimente din etajul Sarmatic. Stratele de Sarmatic acoper întreaga provincie şi numai în surpăturile de pe văile secundare, precum şi în valea Nistrului se văd sedimente de cretă şi seluriene, iar în valea Prutului cele senomaniene.

Stratul sarmatic ajunge aci o adâncime de 500—600 metri, formate din calcar şi nisip mai cu seamă precum şi din argilă. Pietrişul calcar se găseşte cu începere de la marginea N. E. până la paralela Cetăţei-Albe.

Argilele sarmatice în mai mare cantitate se află în Basarabia meridională şi anume între Rezina-Bălţi, Brăneşti şi Criuleni, Chişinău, Ganceşti-Prutul.

Ele ajung la Măgura la o adâncime până la 2000 metri. Aceste argile coprind straturi de nisipuri, cari servesc că rezervor pentru apele subterane. In anii ploioşi dau naştere la terenur mocirloase.

D'asupra stratului sarmatic se află sedimente trecând spre cele de pliocen, cari sunt reprezentate prin argile verzui şi prin nisipuri. Aceste nisipuri sunt cunoscute sub numele de „baltice", (Barbot-de-Marni). Ele se încep dela Soroca şi ajung în regiunea codrilor maximum de adâncime şi anume 120 metri. Graţie acestor nisipuri pădurile din Codri, în special dumbravele de stejar, au o creştere viguroasă.

Sedimente pontice se află numai în partea de sud a Basarabiei, fiind compuse din pietrişuri calcaroase, din nisipuri şi argile.

In epoca meotică şi pontică, după cum rezultă din sondajele de lângă Taraclia şi din alte localităţi ale Basarabiei, fauna a avut caracterul celei din Africa de Sud.

In epoca quaternară, după topirea giaţarului mare, în Bas[a]

rabia, ca şi în Europa de West, s'a stabilit o climă uscată şi continentală. In urma acestei epoce a rămas, în partea de Sud în special, loes bogat în calcar. Sub loes se găsesc argile bruneroşii. Aceste arg le sunt acoperite de straturi de argilă de culoare brună-galben, bogat în săruri de natrium şi în gips, d'asupra cărora există solurile fertile cunoscute sub numirea de „cernoziom"

Profesorul Naboghih, după un studiu de câţi va ani al solurilor din Basarabia, a ajuns la concluzia că această provincie a fost ferită de influenţa perioadei glaciare, conservând toate particularităţile reliefului perioadei, care a precedat epoca glaciară. Influenţa acestei epoi a constat din acoperirea cu loes a terenului format în epoca terţiară de care, afară de partea sudică a Basarabiei, această provincie este cu desăvârşire lipsită.

III. Clima

Basarabia este supusă influenţei a 2 curente aeriane, provenite unul din cauza gulfstromu'ui şi altul care vine din partea Turanului. Această provincie se găseşte, aşa dar, pe marginea teritorului, unde se dă lupta între aceşti factori climaterici.

In partea de Nord şi de mijloc a Basarabiei vânturile dominante sunt cele dela Nord-West. Prin memoriul prezentat Academiei ruse, C. S. Veselovschi explică origina acestor vânturi astfel: aerul rece din spre munţii Carpaţi, din partea de Nord Est a Basarabiei, unde altitudinea este mai mare, curge în continuu în direcţiunea sudică adică, spre Marea Neagră. In stepa Bugeacului, dând peste un teren lipsit de pădure, el se încălzeşte foarte mult, din cauză că se urcă în sus, fiind înlocuit în stratele de jos prin masele de aer rece, cari sosesc din Carpaţi.

In partea de sud a Basarabiei vânturile din Nord-West se schimbă cu cele de Est, cari—în timpul de primăvară—sunt cele mai violente. Origina acestor vânturi uscate şi cari stânjenesc dezvoltarea vegetaţiei, se explică prin faptul că ele iau naştere când presiunea aerului este maximă în Asia şi minimă în Ungaria (anticiclon).

Presiunea atmosferică medie la Chişinău este de 748,95 m. m. iar în Basarabia de sud de 761,40 m. m.

Cât pentru variaţiunea temperaturei, aceasta se vede din tabloul următor.

Regiunea	Grade Reaumur										
	Ianuarie	Martie	Aprilie	Mai	Iulie	Agust	Sept.	Octombrie	Noembrie	Decem	Medie anuală
De nord	— 4,5	1,3	8,3	14,6	20,1	—	14,3	9,5	2,1	—	8,0
mijloc	— 3,4	2,8	10,0	16,1	22,4	—	16,3	10,9	4,1	—	9,9
sud	— 1,2	3,1	9,1	15,1	22,5	—	17,4	16,9	6,1	—	10,3

Condiţiunile de temperatură, trebue să recunoaştem, că în Basarabia sunt favorabile. Amplitudinea temperaturei variază, în adevăr, între 24,5 şi + 32,7 grade celsuis. Lunele mai friguroase sunt Ianuarie cu 5° până la 6°, după care urmează Februarie cu 2° şi în fine Decembrie cu 1° C. Luna cea mai călduroasă este Iulie cu o medie de 24° C.

In ce priveşte cantitatea precipitatelor atmosferice, de cari depinde în mare parte dezvoltarea florei unei regiuni în Basarabia de Nord şi mai cu seamă în partea ei mai ridicată despre Nord-West, se urcă la 500-600m.m. anual. pe câtă vreme în stepa din Bălţi ea se reduce la circa 400 m.m., iar în regiunea din mijloc (Codri), trece peste 450 m. m. micşorându-se în mod dreptat până ajunge în gura Limanului de lângă Nistru numai la 216 m. m.

Repartizarea precipitaţiunilor atmosferice, organizate după regiuni şi lunile anului, se vede din tabloul de mai la vale, reprodus din articolul D-lui N. C. Cecherul-Cuş „Experienţa cultivărei grădinei de pomi fructiferi în regiunea din Basarabia de mijloc“ de pe lângă Nistru.

Regiuni	ploile şi zăpada în milimetri								
	dela Nov. până la Aprilie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	Aug.	Sept.	Octob.	Mediu anual
De Nord	138	41	70	99	99	75	57	36	613
De mijloc	138	29	54	77	68	44	37	23	470
De Sud	98	23	23	31	25	19	17	23	258

Astfel maximul lor îl ating în luna Iunie.

Asupra radiației solare ne putem face o ideie din tabloul următor, întocmit după heliograful Velicico (media din 12 ani)

Perioada	Media maximală	Media minimală	Media anuală
Iarna	276,6	154,0	213,0
Primăvara	660,3	337,5	563,3
Vara	950,4	707,1	848,9
Toamna	479,0	376,2	444,2
Anul	2272,6	1802,6	2094,8

Analizând datele de mai sus, ajungem la următoarea concluzie :

1. Clima Basarabiei, în ce privește temperatura și cantitatea apelor meteorice, nu este indentică pe întreaga sa suprafață, ci variază.

2. Partea sa de Nord, precum și locurile cu o mai mare altitudine absolută, adică de asupra nivelului mării, obține o mai mare cantitate de precipitații atmosferice.

3. In partea de Sud și cea de mijloc clima este mai uscată și prin, urmare este, mai puțin favorabilă desvoltărei forestiere.

IV. Soluri

Ca și clima și relieful Basarabiei, tot așa variază și solurile sale.

In regiunea de Nord, acestea sunt nisipo-argiloase gri deschise sau cenușii cu 2—3 % humus. După aceasta urmează cernoziomurile gri-închise-degradate cu 3—5 % humus, cari alternează cu cernoziomuri închise nedegradate. Printre aceste se găsesc și soluri argilo-nisipoase de culoare cenușie, precum și soluri colorate închis, situate pe o bază mineralogică formată din piatră calcaroasă (Partea de Nord a jud. Hotin și Soroca).

In stepa Bălților se găsesc ceornoziomuri în amestec, mai mult sau mai puțin, cu nisip și cu 5—6% humus, precum și soluri salifere negre bogate cu săruri de Clor, SO și CO.

In regiunea Codrilor, adică în Basarabia de mijloc, se află soluri argilo-nisipoase cenușii, aproape lipsite de humus 2—3% (Stratul de nisipuri baltice) spre Sud dela regiunea Codrilor

există cernoziomuri nedegradate cu 5—8 % humus. Cele mai bune cernoziomuri din Basarabia sunt cele de pe linia Comrat —Manzâr în partea de Sud a județului Tighina și în o parte din județul Cahul.

Județele Cetatea Albă și Ismail sunt ocupate cu soluri castanii fără structură, bogate în carbonate și, în același timp, foarte sărace în humus (2—4%). Aceste soluri sunt așezate pe lös, astfel că—, din punctul de vedere geologic—, ele sunt tinere afară de cele aluviale care se găsesc în luncile râurilor precum și de solurile deluviale situate în văi. Nisipuri sburătoare în Basarabia se găsesc pe lângă Cetatea Albă (Șabo) și la gurile Dunărei pe lângă Vâlcov și Gebrieni.

V. Flora Basarabiei și desvoltarea ei.

Flora Basarabiei variază, ca și condițiunile fiziografice ale acestei provincii, ea se poate distinge în două tipuri principale; formația stepelor și formația forestieră între cari există diferite tranziț uni și varietăți, cari pot fi astfel clasificate:

1. Pădurile Basarabiei de Nord și ale Basarabiei de mijloc (tipul pădurilor de west europene).
2. Pădurile tipului de tranziție și a celui de trecere dela zona stejarului la aceia a stepelor.
3. Pădurile din lunca Nistrului și ale Prutului.
4. Formația stepelor.
5. Formația terenurilor salifere.
6. Formația bălților.
7. Formația rocelor calcaroase.
8. Formația nisipurilor.

Incepem dela formațiunile geologice mai tinere, adică de la cele din epoca noastră.

In Basarabia nisipurile propriu zise sunt situate pe malul Mării Negre precum și pe zona litorală a malurilor fluviale și a limanilor. Cele mai multe nisipuri sunt cele de pe lângă gura Dunărei și anume între or. Vâlcov și c. Gebrieni. Aci se găsesc și dunele mici așa zise „cucuihuri".

Pe lângă mal se găsesc următoarele specii: Cakile maritima Scop, Eryngnim maritimum Scop, Gypsophilla trichotoma Wend, Mulgednim tataric D. C., Plantago maritima L., Plantago arenaria L. Poligonum maritimum L., Euphorbia peplis L., Triglochin palustre

L., Triglochin maritimum L., Elymus arenarius L. şi Isolepsis Holoschoenus L.

Pe dune cresc Carex brizoides Wimm., Carex Schreberi Schr., Elymus arenarius L., Secale fragile M. B., Triticum elongatum Host., Triticum intermedium Host.

In văile mici între dune apar şi primii reprezentanţi ai florei forestiere şi anume Hypophae ramnoides, L. Salix purpurea Salix repens L., Salix repens var. rosmarinifolia L., Prunus Spinosa L., Tamarix Pallasi Desf., şi Populus alba acela sub o formă de arbust.

Sub numele de *baltă* se înţelege terenurile situate în luncile fluviale, acoperite cu apă sau cari sunt expuse inundaţiilor în mod regulat. Se înţelege dela sine că în baltă se găsesc şi locuri, cari se acoper cu apă numai în cazuri excepţionale şi anume în anii când apele vin foarte mari. Astfel flora bălţei se prezintă sub diferite facies, astfel:

1. Se găsesc locuri populate cu plante plutitoare; Nyphmphea albad, Nyphas luteum L., Lemnammor L., Chura foetida A. Braun., Potomogeton Sp. etc., fără reprezentanţi ai florei forestiere.

2. Bălţi acoperite pe întindri mari cu Arundo Phragmites L. şi pe ici şi colea Salix Cinerea.

3. Terenuri acoperite cu Typha latifolia şi T. angustifolia cari au deja un strat de nomol aproape de $^1/_2$ metru.

4. Creaţiuni plutitoare speciale aşa zise „Coblî", formate din rămăşiţe de rădăcini de Phragmites, pe cari se găseşte Alnus glutinosa, însoţit de Salix Cinerea: lacul Tervasil la ostrovul Chîsliţa din delta Dunărei şi ostrovul din gura limanului Nistrului, unde se găseşte Alnus glutinosa, însoţită tot cu Salix cinerea pe o suprafaţă de circa 10 ha.

5. Salix cetum pe grindurile Dunărei compuse din Salix alba şi Salix fragilis şi cu semiţişuri de Morus alba sau M., nigra: începutul pădurilor în delta Dunărei.

6. Pădurile din valea Prutului şi cele din valea Nistrului, cele d'ântâi fiind ocupate cu Salix purpurea şi Salix viminalis, cari formează aici zăvoaele.

Pădurile din această vale, şi anume pe locurile mai joase, sunt compuse din plop (Populus alba şi P. nigra, precum şi din Salcie, Salix alba cu un subarboret de Crataegus monogyna, Cornus Sanguinea, Evonymus europaea, Viburnum Opulus, Sambucus nigra şi Coryllus avellana.

La oarecare depărtare de Prut, pe locuri mai ridicate, arboretele de Plop şi Salcie alternează cu cele compuse din Carpin, din Ulmus pedunculata Foug şi din Acer tartaricum. Pe locurile închise, precum şi pe marginea pădurilor, se găsesc Pirus communis L., Pirus Malus L. şi Prunus insititia L., In valea Prutului se găseşte deasemenea Alnus glutinosa şi Aluns icana

In valea Nistrului proporţia pădurilor creşte dela gura fluviului în sus, adică în raport cu ridicarea nivelului terenului şi uscarea bălţei.

In locurile cele mai joase, de curând acoperite cu apă, se găsesc arborete de Salcie (Salix alba). In raport cu ridicarea terenului arboretele, de Salcie sunt înlocuite cu cele de Populus alba şi de P. nigra, la început în amestec cu Salcie, apoi pure. După Plop vine Ulmul (Ulmus pedunculata şi Ulmus campestris) iar locurile cele mai ridicate sunt ocupate de Stejar (Quercus pedunculata) şi de Fraxinus excelsior în amestec me Acer campestre şi Acer tartaricum. In subarboret găsim Crataegus monogyna, Coryllus avellana, Sambucus nigra, Cornus sanguinea, Euvonymus Verucosa, Veburnum Opulus, rar Rubus caesius. Se găseşte, însă, acum, rar, viţa sălbatică, Vitis silvestris (pădurea Leontievo). Pătura erbacee este compusă din galium aparine L. Chaerophyllum temulum, Sisymbrium Alliaria, Convallaria majalis, Paligonatum latifolium, Anemone ranunculoides, Ficaria verna Scilla bifolia, Clematis recta, Viola odorata, Hesperis matronalis, Humulus lupulus, Carexmuricata, Poa nemoralis, Gallium boreale, Scutellaria hastifolia, etc.

Se observă, în ultimul timp, înlocuirea speciilor moi, Salcia şi plopul, cu cele tari, în special cu frasinul. In multe cazuri, în arboretele de Salcie, se găseşte un seminţiş nu de plop sau de ulm, ci de frasin.

Flora stepelor Basarabiei este compusă din elemente xerophylle, bine înţeles, fără arbori. Dintre arbuşti găsim aici Amygdalus nana, Caragana frutescens, Prunus spinosa. Este imposibil zice I. Pacioschi[1]) a face în prezent descrierea concretă a florei stepelor întinse din Basarabia, întrucât nu a rămas nici o bucată de stepă necultivată sau nepăşunată. Acest autor dă lista următoare de specii, din care a fost compusă flora stepelor de parloage din Basarabia de sud:

1) I. Pacioschi Conspectul florei din Basarabia Chişinău 1914.

Adonis Wolgensis Stew.
A. Vernalis L.
Ranunculus oxyspermus Mill.
Sisymbruim junceum M. B.
Dianthus capitatus D. C.
Salvia nutans L.
S. Silvestris L.
Phlomis pungens Will.
Euphorbia Gerardiana Jacq.
Crocus variegatus Hoppe.
Dianthus campestris M. B.
D. leptopetalus Willd.
Gypsophila paniculata L.
Silene densiflora D. Ww.
Arenaria rigida M. B.
Medicago falcata L.
Astragalus pubiflorus D. C.
Astrugalus dasyanthus Pall.
A. Onobrychis L.
Orobus albus L.
O. canescens L.
Asperula glauca Bess.
Galium Verum L.
Inala Oculus Christi L.
I. germanica L.
Achillea Setacea W. K.
A. nobilis L.
Artemisia austriaca Jacq.
Cardnus hamulosus Erh.
Iurinea moelis Reihb.
Campanula sibirica L.
Onosma tinctorului L.
Verbascum orientale M. B.
V. phoeniceum L.
Veronica austriaca L.
V. Spicata L.
Thymus Marschul — lianus Led.
Iris pumila L.
Carex Schreberi Schr.
C. mutaus Host.
Stipa pennata L.
S. Lesengiana Trin.
S. capillatu L.
Phleum Boehmeri Wib.
Poa natensis Wib.
Poua bulbosa vivipora L.
Festuca sulcata
Koeleria gracilis Pers.

Terenurile salifere se săsesc prin toată Basarabia, chiar în partea de Nord, în județul Hotin, se observă că solurile văilor sunt bogate cu sare de exemplu în jurul Noua-Suliță se găsesc Statice gmelini Wild. și Bupleurum tenuissimum L. In partea de mijloc a Basarabiei terenurile salifere se găsesc imediat după regiunea codrilor de lângă gara Pârlița.

Aceste terenuri sunt acoperite cu Scirpus maritimus, Galatella punctuata, Sillacu Besseri, Leuzea Salina, Atropis distans, Obione pedunculata, Suadea maritima, Lepidium latifolium. In valea Reutului și în jurul or. Bălți se găsesc terenuri salifere și, după cercetările prof. Nabochih, aici foarte des se întâlnesc terenuri salifere negrè de sodă.

Asemenea terenuri sunt populate cu Nasturtium silvestre, Beckmania cruciformis, Plantago teuniflora, Pulicaria vulgaris,

Matricaria chamomilla, Lepturus pannonicus, Artemisia maritima, Salsola kali, Suadea maritima, Petro Simonia Volvox, Kochia Lp. Atriplex littorale, Spergularia Salina şi Trifolium parviflorum

In Basarabia de sud terenurile salifere se găsesc foarte des pe malurile limanelor şi în văile râurilor.

Aci se află reprezentanţii tipici ai florei terenurilor salifere, de unde lipsesc arborii şi arbuştii. Pe marginea Dunărei şi pe marginea bălţei Stensova creşte Tamarix Palasi, lăsând la o parte formaţia, care populează pietrile calcaroase de pe malul Nistrului, trecem la formaţia vegetală cea mai puternică: la păduri. In Basarabia, afară de pădurile despre care am vorbit deja, adică de cele situate în luncile Prutului şi ale Nistrului, se află următoarele tipuri de păduri:

I. Pădurile Basarabiei de mijloc.

a) Tipul pădurilor de transiţie şi a celora situate în regiunea trecând din zona stepelor în zona ste'arului.

b) Pădurile de tipul celor din Europa de West.

II Pădurile Basarabiei de Nord, tipul pădurilor Europei centrale. Pădurile, aparţinând de tipul de transiţie şi de cel din regiunea, trecând din zona de stepă în cea a stejarului, se găsesc în judeţele Cahul, Tighina şi Chişinău. Pădurea caracteristică pentru acest tip sunt *Corbuna* de lângă gara Zloti, Săratta, Golban, Caracui, Gârboveţ, etc.

Pădurile tipului de transiţie sunt situate pe terenurile ondulate de natură argilo-nisipoase. Arboretele întrerupte de poieni sunt compuse din Quercus sessiliflora şi Q. pedunculata în amestec cu mult Fraxinus exelsior, Tilia argentea, Tilia cordata, Acer platanoides, Acer campestre şi Acer tartaricum, Prunus avium, Ulmus campestris şi Pirus comunis. Pe margini se găsesc Evonymus verrucosa, Rhamnus cathartica, Rhus cotinus, Viburnum opulus, Rubus tomentosus şi — foarte rar — Hedera Helix. Flora erbacee este compusă din Corydalis cava, Anemone ranunculoides, Ficaria verna, Mercurialis ovata, Scilabifolia, Convalaria majalis, Polygonatum latifolium, Gagea lutea, Asparagus tenuifolius, Glechoma hirsutum, Tulipa Silvestris, Arum maculatum, Carex brevicolis, C. digitata, Orobus niger, Stelaria Holostea, pe alo uri şi anume pe coaste Stipa Capillata, Orobus albus, Carex Schreberi, Poa bulbosa var. vivipara, etc.

Majoritatea din pădurile situate pe marginea stepei pontice

este compusă din Qurcus sessiliflora şi Q. pedunculata. var pubescens, cari formează aici arborete pure sau cu puţin amestec cu Ulmus campestris, Acer tartaricum şi Acer campestris.

In subarboret se găsesc prunus insititia, Crataegus monogyna, Virburnum Lantana, Rhus cotinus, Rosa cania sp., Rhamuns cathartica, Evonymus verrucosa şi Ligustrum Vulgare.

Pătura erbacee aici este compusă din plante xerophylle în amestec cu cele asociate pădurilor de foioase. Aceste păduri nu formează masivele închise, dar mai mult reprezintă arborete poienite sau răzişte.

Silvicultorul rus G. N. Visoţchii explică proveniența acestor păduri în modul următor: Umiditatea, ce există în sol şi în subsol, nu este suficientă pentru formarea unui arboret închis; arboretul compus din Quercus pedunculata, Q. sessiliflora şi Q. pubescens se răreşte, mai mult sau mai puţin, formând rărişte, compuse din buchete de stejar pipernicit.

Observaţiunile mele în timpul de 9 ani m'a adus la concluzia că rărirea masivelor aici nu se datoreşte lipsei de umiditate în sol ci al păşunatului vitelor. D-l Visoţchii are dreptate numai din punct de vedere că de fapt condiţiunile staţionale aci sunt puţin favorabile desvoltărei vegetaţiei forestiere, însă concluzia D-sale, că solul nu este în stare de a forma arborete închise în stare de masiv, este contra naturei arboretelor, întrucât din momentul închiderei coronamentelor, condiţiunile de conservarea umidităţei şi a altor procese în sol se ameliorează, şi—din contra — plantaţiunile noastre şi locurile unde nu păşunează vitele desmint această teorie în mod absolut.

Pădurile Basarabiei de mijloc, tipul Europei de West, aşa zise Codrile, sunt situate pe colinele Măgurei sau pe platoul ridicat, Iaşi-Orheiul, pe solurile forestiere cenuşii. Arboretele acestor păduri sunt compuse din Carpinus betulus, Quercus pedunculata, Q. sessiliflora, Frxinus excelsior, Acer campestris, Acer Platanoides, Acer tartaricum, Tilia argentea, Tilia cordata, Ulmus campestris, Ulmus montana, Fagus Silvatica, Prunus avium, Populus tremula, pirus malus, Pirus communis, Salix caprea, Acer Pseudoplatanus, rar Prunus Padus şi Sorbus aucuparia.

In subarboret se găsesc: Coryllus avellana, Staphyllea pinnata., Evonymus Verrucosa, Ev. europaea, Evonymus nana, Cornus mas, Cornus Sanguinea, Viburnum lantana şi Crataegus mo-

nogyna. Pătura vieţuitoare este compusă, în această regiune, din Dentaria bulbifera, Glechoma hirsutum, Lamium maculatum, Carex pilosa, Carex brevicollis, Palygonatum officinale, Lysimachia nummularia, Geum urbanum, Hedera helix, Arum maculatum, Asarum europeum, Ajuga reptans, Mercurialis perennis, Lampsana - Comunis, Pulmonaria obscura, Stelaria holostea, Melica uniflora, Allium ursinum; Equisetum hiemale, Paris quadrifolia, Listera oata, etc.

Este interesant de observat că în regiunea codrilor lipsesc plantele xerophyle, cari sunt caracteristice pentru stepe şi regiunile de transiţie, dar ele apar din nou în localităţile situate la Nordul regiunei Codrilor.

Dacă atragem atenţiunea asupra acestui fapt, cum şi asupra solurilor cenuşii sărace în humus, dacă deasemenea ţinem seamă de prezenţa unor ptante cum de exemplu Betula verucosa Erhrh. Betula pubescens Erhrh, Viscum album, etc. suntem ţinuţi a recunoaşte că acest caracter diferă de cel al celorlalte regiuni vecine. Trebue asemenea să recunoaştem că regiunea Codrilor este aceea care a fost în totdeauna împădurită şi chiar în epoca terţiară, în pliocen.

Pădurile Basarabiei de Nord, de tipul pădurilor Europei centrale, ocupă partea pe NW a judeţului Hotin, localităţile cele mai înalte din întreaga provincie. Aceste păduri sunt situate pe soluri cenuşii deschise, cari se numesc de popor „popeli". iar arboretele aici se compun din Fagus silvatica, Carpinus betulus, Acer pseudoplatanus, Acer platanoides, Populus tremula şi Betula verrucosa.

Afară de acestea, în pădurile Basarabiei de Nord, se mai găsesc Tilia cordata Mill, Quercus sessliflora Sm, Prunus avium şi Alnus incanaLL. Silvicultorul N. Ochinşevici a găsit aici următoarele specii, cari lipsesc în restul provinciei : Rubus idaeus L., Rubus suberectus Andres, Rubus glandulosus Bellard, Rhamnus saxatilis L, Daphne Mezereum L. Potentilla silvestris Nech Circaea Lutetiana L., Buphtalmum speciosum Schreb., Senecio Serracenicus L, Campanula patula L., Pirola rotundivlia L., Pirola secunda. Alt caracter îl au pădurile de pe stâncile pietroase ale malului Nistrului aşa zisele" păduri de protecţie" Ele sun compuse din Carpinus betulus, Ulmus Campestris, Ulmus pedunculata, Tilia cordata, Quercus pendunculata Q. sessiliflora,

Acer campestre, Acer platanoides, Acer pseudoplatanus, Acer tartaricum, Fagus silvatica, Pirus malus, Pirus communis, Viburnum Lantana, Staphyllea pinnata, Coryllus avellana, Evonymus verucosa, Evonymus europea, Cornus sanguinea, Cornus mas, Berberis vulgaris, Rhamnus frangula, Rhamuns cathartica, Prunus insititia, Prunus spinosa, Rosa (sp) şi Crataegus monogyna

Spre Sud dela Moşinc, tot pe malul Nistrului etc., se găsesc Rhus cotinus, Cotoneaster nigra, Prunus Mahaleb şi Spirea crenata.

Terminând cu descrierea sumară a florei Besarabiei, găsesc necesar a vorbi despre repartizarea pădurilor din această provincie.

Am în faţa mea două hărţi: Harta Tillo, pe care sunt semnate toate localităţile cu înălţimea 240 metri deasupra nivelului mărei şi harta pădurilor. Dacă ne uităm la ele, pare că una este copia celeilalte. Astfel, pădurile din Basarabia ocupă localităţile cele mai ridicate şi cred că nu greşesc dacă spun că acestea încep dela altitudinea de 130 m. d'asupra nivelului mării, fenomenul e bine explicat prin faptul că locurile mai ridicate primesc mai multe precipitaţii atmosferice, iar solurile de aici sunt mai spălate de săruri nefavorabile vegetaţiei forestiere.

Trecem acum la istoricul dezvoltărei florei din Basarabia. Unii din cercetătorii florei din Basarabia, zice Iosif Pacioschii [1]), sunt de părere, bazându-se că în această provincie se găsesc aceleaşi plante cu cele din Carpaţi, că flora Basarabiei, cel puţin din Nordul şi din mijlocul său, se datoreşte emigraţiunei celei din Carpaţi. Studiul mai detailat al formelor vegetale arată însă că majoritatea celor, cari fusese considerate ca fiind identice cu cele din Europa de West, n'au în realitate nicio relaţiune cu ele. Flora Basarabiei trebuie să fie recunoscută nu ca fiind de imigraţiune, ci ca o floră indigenă (aborigenă), care se găseşte în Basarabia încă din epoca terţiară, afară, bine înţeles, de stepa Buceagului, care la finele acestei epoci şi anume în timpul pliocenului, a fost acoperită de mare, astfel că din punct de vedere geologic, este mai tânără.

Ghiatarul mare nu a atins direct Basarabia. Influenţa acestui fenomen ar fi fost indirectă, şi anume prin micşorarea temperaturei anuală, s'a periclitat existenţa florei şi s'ar fi creat o

1. I. Pacioschii „Conspectul florei din Basarabia", Chişinău 1914.

climă extra continentală dela finele epocei glaciare. Consecinţele acestei climc trebuia să fie creaţiunea de mase puternice de loes. Din cercetările prof. Nabochih rezulta însă că Basarabia de Nord şi ceea de mijloc a fost ferită de asemenea influenţe, întru cât aici lipseşte lösul.

I. Pacioschii din faptul repartizărei plantelor şi existenţei formelor consideră că clima epocei glanciare nu a fost fatală pentru flora Basarabiei şi, având în vedere că terenurile ocupate de ea nu au fost îngropate sub strate puternice de lös, consideră că pădurile existente în Basarabia cu flora lor, au rămas dela epoca terţiară, astfol că ele au fost martorii epocei glăciare şi a sfârşitului acestui fenomen.

VI. Speciile forestiere din Basarabia şi repartizarea lor.

Ca specii forestiere vom considera toţi arborii şi arbuştii mari şi cei mici indigeni, din care se compune flora acestei provincii interesante. In Basarabia se găsesc următoarele specii:

Fam. Fagaceae

1. Fagus silvatica L.
2. Quercus pedunculata Ehrh.
3. Quercus sessiliflora Sm.
4. Quercus pedunculata var. pubescens Wild.
5. Quercus sessiliflora var. pubescens Wild.
6. Quercus pubescens var. pinnatifida Pacios.

Fam. Betulaceae

7. Carpinus betulus L.
8. Betula verrucosa Ehrh.
9. Betula pubescens Ehrh.
10. Alnus glutinosa L.
11. Alnus incana L.
12. Coryllus avellana L.

Fam. Ulmaceae

13. Ulmus campestris L.
14. Ulmus campestris b. suberosa Ehrh.
15. Ulmus campestris c. glabra Mill.
16. Ulmus campestris d. pumila Pall.
17. Ulmus montana With.
18. Ulmus pedunculata Foug.

Fam. Acerineae

19. Acer tartaricum L.
20. Acer pseudoplatanus L.
21. Acer platanoides L.
22. Acer campestre L.

Fam. Salicineae

23. Populus alba L.
24. Populus canescens Sm.
25. Populus tremula L.
26. Populus nigra L.
27. Salix fragilis L.
28. Salix Russeliana Koch.
29. Salix alba L.
30. Salix alba b. vitellina L.
31. Salix amygdalina L. a. concolor Koch.
32. Salix amygdalina L. b. discolor Koch.
33. Salix purpurea L.
34. Salix viminalis L.
35. Salix caprea L.
36. Salix cinerea L.
37. Salix repens var. rosmarinifolia L.

Fam. Berberideae

28. Berberis vulgaris L.

Fam. Rosaceae

39. Spirea media Schm.
40. Spirea crenifolia L.
41. Cotoneaster vulgaris Lindl.
42. Pyrus communis L.
43. Pyrus malus L.
44. Sorbus torminalis Crantz.
45. Sorbus aucuparia L.
46. Crataegus oxyacantha Gärtn.
47. Rubus idaeus.
48. Rubus suberectus Anders.
49. Rubus glandulosus Bellard.

50. Rubus caesius L.
51. Rosa pumila L.
52. Rosa canina L. a vulgaris.
53. Rosa canina C. uncinella Bess.
54. Rosa canina c. corriifolia Fr.
55. Rosa Villosa L. var. tomentoza Sm.
56. Rosa pimpenellifolia L.
57. Rosa gallica L.
58. Prunus Spinosa L.
59. Prunus insititia L.
60. Prunus avium L.
61. Prunus chamaecerasus Jacq
62. Prunus Mahaleb L.
63. Amygdalus nana L.

Fam. Leguminosae

64. Genista tinctoria L.
65. Cytisus nigricans L.
66. Cytisus Austriacus L.
67. Cytisus leucanthus W. K.
68. Cytisus biflorus l'Herit
69. Caragana frutescens D. C.
70. Caragana grandiflora D.

Fam. Anacardiaceae

71. Rhus cotinus L.

Fam. Celastrineae

72. Evonymus Europaea L.
73. Evonymus Verrucosa L.
74. Evonymus nana M. B.

Fam. Staphyleaceae

75. Staphylea pinnata L.

Fam. Rhamnaceae

76. Rhamnus cathartica L.
77. Rhamnus saxatilis Jacq.
78. Rhamnus frangula L.

Fam. Tiliaceae

79. Tilia cordata Mill
80. Tilia argentea Desf.

Fam. Thymeloaceae

81. Daphnae Mezereum L.

Fam. Araleaceae

82. Hedera Heli L.

Fam. Cornaceae

83. Cornus Mas L.
84. Cornus Sanguinea L.

Fam. Oleaceae

85. Fraxinus excelsior L
86. Ligustrum vulgare L.

Fam. Caprifoliaceae

87. Sambucus nigra L.
88. Sambucus ebulus L.
89. Viburnum Opulus L.
90. Viburnum lantana L.
91. Lonicera Xylosteum L.
92. Tamarix panniculata Stev.

In descrierea repartizării speciilor forestiere vom urma, nu după clasificarea lor botanică, ci după însemnătatea lor în economia forestieră locală.

Stejarul. Quercus pedunculata Ehrh are arealul cel mai mare dintre toate speciile forestiere din Basarabia. Incepând dela c. Corcmaza din judeţul Cetatea-Albă de pe malul Nistrului, hotarul de Sud al acestei specii importante ajunge rană în c. Răscăeţi (pădurea „Ciobruciu de pe deal") de la care trece spre N W la Leontievo din judeţul Tighina, spre West la c. Chirnăţeni, Troiţca, Batâr, Caraciu şi de aici întoarce spre Sud la c. Baimaclia din judeţul Cahul până la c. Baurci-Moldovan aproape de or. Cahul Spre Nord de hotarul arătat Quercus pedunculata formează arborete fie pure fie în amestec cu alte specii şi populează solurile aluviale din luncile fluviale, cernoziomurile degradate şi solurile forestiere decolorate cenuşii.

Stejarul gorun. Quercus sessiliflora Sm. are acelaşi areal ca şi Q. pedunculata, însă nu este indicat pentru pădurile situate în luncile râurilor, ci pentru partea de N W a judeţului Hotin.

Quercus pedunculata var pubescens Wild şi Quercus sessiliflora var pubescens Wild. Vegetează în special în pădurile situate în zona trecătoare din zona stejarului în cea de stepă în aşa numită zonă de tranziţie. Hotarul lor de Sud este acelaşi ca al

stejarilor Q. pedunculata şi Q. sessiliflora, formând aici, în special în pădurea Baurci-Moldovan, Leontieva, Ghebovet şi Teodoreşti arborete întregi. Hotarul de Nord trece dela Saharna în judeţul Orhei spre West la Tripeşti până la Corneşti şi de aici întoarce spre Nord la c. Năvârneţ în judeţ. Bălţi la c. Hâgdeeni până la c. Brătuşeni. din acest judeţ.

Aceste varietăţi de Quercus pedunculata şi Q. sessiliflora, afară de creşterea lor mai proastă, ce se explică prin faptul că solurile populate de aceste varietăţi sunt bogate în calcar, bătătorite şi inerbate, diferă de speciale materne prin aceea că ramurile tineri şi frunzele lor sunt acoperite cu păr. Afară de aceasta crescând în condiţiuni foarte nefavorabile create, fără îndoială, din cauza păşunatului şi anume în condiţiuni în care nu a putut rezista nici o altă specie, aceste varietăţi de stejar în lupta lor pentru existenţă, au căpătat facultatea de a lăstări din rădăcină.

Quercus pubescens var, penatifido Pacios are acelaşi areal ca şi cele alte 2 varietăţi.

Fagul Fagus silvatica L. se găseşte în Basarabia la limita sa extremă de Sud-Est, iar în Basarabia mijlocie în regiunea codrilor. Fagul nu formează arborete pure ci creşte în amestec cu stejarul, frazinul şi carpinul în partea vestică a căei ferate Chişinău—Iaşi în judeţul Chişinău, în Caprieni, Lozova, Sadova, Corneşti, Redeni şi Pârjolteni.

In Basarabia de Nord fagul formează deja arborete, ocupând soluri forestiere cenuşii în colţul de NV al judeţului Hotin, limitat în partea de Sud cu linia Rachitna la hotarul Bucovinei şi Daraban pe malul Nistrului.

Evident că fagul creşte pe terenuri cu o altitudine de cel puţin 320 metr. d'asupra nivelului mărei.

Carpenul. Carpinus betulus L. creşte în întreaga provincie şi anume spre Nord de linia Prut Haragâs din judeţul Cahul, Hânceşti din judeţ. Chişinău, Carbuna din judeţul Tighina, Străşeni din judeţul Chişinău până la Holercani (jud. Orhei) de pe malul Nistruluj. Posibil că înainte această specie a crescut şi în jurul Tighinei dacă se poate judeca după exemplarele singuratice, care au fost şi sunt în văile pădurilor Gherboveţ şi Leontievo.

Frasinul. Fraxinus excelsior L. nu se găseşte în partea de NV a Basarabiei. Hotarul de Nord al acestei specii se începe de la Culisovca (jud. Hotin) pe malul Nistrului şi trece spre S

E prin Sărbiceni, Moseni (jud. Soroca), până la Lobari şi mai departe până la c. Unchiteşti. De aici se întoarce spre Sud prin c. Receşti (jud. Soroca) spre Peleneşti (jud. Orhei) şi mai departe spre Vest până la Mirceşti şi Izvor din jud. Bălţi. De la Izvor linia de hotar iar se întoarce spre N. V ajungând Terebna din jud. Bălţi.

Hotarul de Sud se începe del a Epureni depe malul Prutului din jud Cahul şi trece prin Haragâş spre Nord până la Hanceşti, întorcând-se de aici spre Est până la c. Carabuna (jud. Tighina) unde la Tighina ajunge Nistrul. In lunca Nistrului frasinul creşte în pădurile inundabile până la c. Ciobruciu din jud. Cetatea-Albă. El populează solurile cele mai bogate şi cu ape subterane apropiate de suprafaţă.

Ulmul. Din toate speciile de ulm: Ulmus campestris L. şi varietăţile lui U. suberoza Ehrh, U. campestris L. U. pumila Pall, U. campetris L.c. glabra Mill sunt cele mai răspândite prin Basarabia şi cresc pe toate terenurile, unde se află şi stejarul, afară de solurile forestiere cenuşii populate cu fag. Ulmus montana vegetează în pădurile din zonade transiţie din regiunea Codrilor, ocupând vârfurile dealurilor din judeţele Chişinău şi Orhei, pe lângă Corneşti din jud. Bălţi şi în jud Hotin pe linia Ocniţa-Sârbiceni şi Culişovca.

Ulmus pedunculata creşte în luncile inundabile ale Nistrului şi Prutului (Bisecricani) şi în pădurile aşa zise de protecţie de pe malul Nistrului din judeţul Hotin şi anume de la c. Balamutovca până la oraşul Hotin. Evident că Ulmus pedunculata populează solurile bine irigate.

Teiul are hotarul său de Sud ce pleacă de la c. Haragâş din judeţ. Cahul spre Nord la Nemoreni din judeţ. Chişinău şi scoborând iarăşi spre Sud până la Carbuna din jud. Tighina se întoarce spre Nord până la Straşeni şi de aici spre Vest ajunge malul Nistrului pe lângă Holercani. (jud. Orhei).

Din ambele varietăţi cea mai răspândită este Tilia cordata Mill, pe când Tilia argentea Desf. este indicată numai în partea de Sud, şi în special în pădurile Carbuna şi Cigârleni-Moleşti din jud. Tighina la Haragâş din judeţ. Cahul precum şi în pădurile Basarabiei de mijloc (Corneşti, Călăraşi etc.)

Jugastrul. Acer campestris L. şi arţarul tătăresc acer tartaricum L. au în Basarabia acelaşi areal ca şi stejarii, hotarul lor de sud limita formează deci pădurilor din această provincie.

Arțarul cu foile ascuțite — Acer platanoides L. crește pe solurile modificate prin influența pădurilor. El se găsește în regiunea Codrilor spre Nord de linia Isaiceni (jud. Chișinău) Straşeni și Saharna (jud. Orhei) de pe malul Nistrului.

Paltinul Acer pseudo platanus L de asemenea crește spre Nord de această linie, ocupând totodată și locurile mai ridicate.

Mestecanul. Betula verrucosa Erh. și *Betula pubescens Erh.* se găsesc în colțul de N. V. al Basarabiei din județ. Hotin spre Vest de linia Poinași Noua-Suliță. In jurul Hotinului, începând de la c. Raşcov, mestecanul dispara și iar revine în jurul c. Sârbiceni și c. Ocnița. Mesteacanul este indicat de V. Lipschii și în jurul gării Corneşti, însă acest grnp de câțiva arbori nu poate fi considerat ca rămășița mesticenilor, care au crescut aici în mod natural, ci probabil au fost de proveniență artificială.

Plopul tremulator. Populus tremula L. crește la Nord de linia Prut Nisporeni (jud. Chișinău), Cigârleni, Straşeni, Peresceena și Rezina mai mult în grupuri mici sau în amestec cu alte specii.

Plopul alb sau pluta. Populus alba L. *și Populus nigra* L. se găsesc în luncile Nistrului și ale Prutului unde formează arborete compuse adeseori numai din aceste specii. Pe malul Dunării plopii cresc în mod izolat.

Populus canescens Sm. este inclicat pe malul Nistrului de pe lângă c. Atachi și oraşul Soroca.

Aninul. Alnus glutinosa Ehrh și Alnus incana L. cresc în lunca Nistrului de la c. Onut până la Raşcov din jud. Hotin și în valea Prutului de la c. Noua-Suliță (jud. Hotin) până la Bisericani din jud. Bălți. Afară de aceasta Alnus glutinosa se găsește în mod absolut izolat pa ostrovul din gura Nistrului, precum și pe ostrovul plutitor de pe lacul Fervazil din delta Dunării, unde această specie formează arborete.

Sălciile. Sălciile cari formează arborete fie pure fie în amestec cu plopii suni salix alba L. și salix fragilis L. Ambele aceste specii sunt răspândite în întreaga Basarabia, ocupând terenurile inundabile sau bine irigate din luncile râurilor și în văile adânci.

Salix Caprea L. se găsește în pădurile Basarabiei de Nord la Clisconți, Gremeşti, Hotin și Sărbiceni, precum și în Basarabia de mijloc și anume în regiunea Codrilor (Capriana, Corneşti, Sadova, Lozova, Pârjolteni) din jud. Chișinău și jud. Orhei.

Salix Russeliana Koch este indicată în Cabîlnea şi Şolari din judeţ Soroca, lângă râul Ciorna din jud. Orhei şi în partea de N. V. a jud. Hotin până în comuna Rascov.

Cele alte specii de sălcii ca *Salix amygdalina* L. *Salix purpurea* L. *Salix viminalis* L. *Salix cinerea* L. , se găsesc în întreaga provincie.

Sorbul. Pirus (Sorbus) torminalis Ehrh. se găseşte în regiunea Codrilor lângă Capriana, Lazovo jud. Chişinău, pe lângă Corneşti jud. Bălţi, Călăraşi jud. Orhei, pe lângă Culisovca în partea de Va judeţului Hotin şi în c. Cigârleni şi Rezeni din jud. Chişinău ; în ultimele puncte nu am observat însă arbori mari de această specie interesantă, toate exemplarele făcând impresia arborilor tineri, probabil că aici pe limita externă a arealului său sorbus torminals ca şi Populus alba pe lângă Gebrieni primeşte o formă de arbust.

Sorbus aucuparia Kranz, este indicat pentru regiunea Codrilor lângă Capriana din judeţul Chişinău ; l'am găsit însă şi în Cigârleni precum în şi Rezeni tot din judeţul Chişinău.

Părul salbatic-Pyrus communis L. se găseşte prin toată Basarabia de obiceu împreună cu stejarul, ajungând până la hotarul de Sud al pădurilor.

Păduretul. Pyrus malus L. este indicat în regiunea Codrile din judeţul Chişinău şi Orhei, în judeţul Hotin şi în judeţul Bălţi la Bisericani de pe malul Prutului.

In orice caz păduretul lipseşte din pădurile din zona de tranziţie situată pe cernoziomuri degradate.

Cireşul sălbatic. Prunus avium L. creşte în pădurile de tranziţie din judeţul Cahul la Haragâs, în judeţul Tighina la Cărbuna, în judeţul Chişinău, la Cigârleni, Capriana, Lozova, Sadova, Redeni şi mai departe în jud. Orhei. Soroca, Bălţi şi Hotin.

Prunus Mahaleb L. creşte pe malul Nistrului de la c. Moşineţ (jud. Hotin) până la Atachi (jud. Soroca) pe stâncile calcaroase de pe lângă Rezina (jud. Orhei) şi mai departe pe lângă râul Ciorna până în comuna Şoldaneşti.

Prunus Chamaecerasus Jacq. creşte pe lângă Hotin (Pridorodoc) în jurul c. Marcauţi, Oxenţia (jud. Orhei) şi în jud. Tighina unde ajunge până la Ciadâr Lunga şi spre Vest până la Cahul. Se observă ca această specie prefera solurile nemodificate sau puţin modificate prin influenţa pădurilor.

Prunus insititia L. creşte în pădurile de pe malul Nistrului dela Onut până la Ruhotin în partea de S.E. a judeţului Hotin (com. Lipcani, Sârbiceni), în judeţul Orhei (Ciorna, Rezina) şi în judeţul Chişinău. (Capriana, Lazova, Redeni).

Prunus spinosa L. se găseşte în întreaga provincie afară de partea de N.V. a jud. Hotin populând pădurile de tipul Europei meridionale.

Amydalus nana L. un arbust mic, propriu mai mult florei stepelor decât celei forestiere, se găseşte prin întreaga Basarabia în stepele şi pe marginea pădurilor: tipul de transiţie.

Scumpia. Rhus cotinus L., din ramurile sale tinere se prepară extractul pentru tăbăcitul pieilor; se găseşte pe lângă Nistru, începând de la Mosinet (jud. Hotin) până în com. Cormazi din jud. Cetatea Albă, precum şi în restul Basarab. pe cernoziomuri degradate.

Daphne Mezereum L., este indicat numai pe lângă Nistru de la c. Onut (jud. Hoiin) până în com. Moldova şi anume în pădurile de protecţie şi în partea de N.V. a jud. Hotin (Gremeşti, Grozenţi şi Şilonţi).

Staphylea pinnata L. are hotarul de la Haragâş spre c. Hanceşti, c, Cigârbeni, Straşeni şi de aici până la Holercani din jud. Orhei. In partea de Nord a Basarabiei Staphylea pinnata se găseşte în număr mare în pădurile de pe malul Nistrului pe lângă c. Daraban jud. Hotin.

Berberis vulgaris L. se găseşte pe stâncile situate pe malul Nistrului de la Onut până la Hotin, pe lângă Rezina, Ustie, Holercani şi foarte rar în pădurea Chiţcani-Copanca din jud. Tighina.

Rhamnus cathartica L. este răspândit prin toată Basarabia şi se găseşte chiar şi pe nisipurile de pe lângă Vîlcov din judeţ. Izmail, precum şi pe lângă Ceadâr Lunga din. judeţ. Tighina.

Din contra Rhamnus frangula L. creşte numai în Basarabia de Nord şi în cea de mijloc, începând de la linia Sculeni-Corneşti-Persecena, Rezina.

Rhamnus saxatilis Jacq, se găseşte foarte rar în Basarabia şi numai în jud. Hotin pe lângă c. Edineţi iar în judeţ. Bălţi pe lângă c. Zăbriceni.

Evonymus europea L. şi Evonymus verrucosa L. cresc prin întreaga provincie, bine înţeles în limitele regiunei acoperite cu păduri. Evonymus europea preferă soluri mai fresce.

Evonymus nana M. B. Acest arbust mic pare foarte interesant întrucât reprezintă o specie relictă se găseşte în pădurile situate în jurul c. Corneşti din jud. Bălţi. Afară de Basarabia acest arbust a fost aflat de I. Constantineanu în pădurea Bălteni jud. Vaslui,

Sângerul, Cornus Sanguinea L. creşte în pădurile de Nord şi cele de tipul Europei de Vest: în judeţul Hotin, Soroca, Orhei, Bălţi, Chişinău, Tighina şi Cahul (Haragâş şi Copaclia) afară de aceasta şi în pădurile situate în lunca Nistrului până la c. Ciobruciu.

Cornus Mas L. se găseşte pe stâncile de pe malul Nistrului la Rezina Cioma (jud. Orhei) şi Moldova (jud. Hotin) precum şi în toate pădurile din Basarabia mijlocie, adică în jud. Chişinău şi Orhei care reprezintă tipul pădurilor Europei de Vest.

Alunul Coryllus Avellana. creşte în Basarabia de Nord în judeţele Hotin, Soroca, Bălţi, Chişinău şi Orhei în regiunea Codrile. Afară de locurile arătate Coryllus Avellana se găseşte pe stânci în pădurea Delocheu (jud. Tighina) şi în valea inundabilă a Nistrului precum şi în pădurile Chiţcani, Copanca, tot din jud. Tighina.

Cotoneaster vulgaris Lindl. (cotoneaster nigra Walenb) se găseşte rar în Basarabia şi numai pe stâncile de pe malul Nistrului lângă Moşineţ (jud. Hotin), la Ustie pe malul Răutului şi lângă Delacheu din jud. Tighina.

Viburnum Lautana L. este foarte obişnuită în pădurile Basarabiei, întrucât creşte în diferite zone, începând de la Nordul acestei provincii până la limitele extreme ale pădurilor de aici.

Viburnum Opulus L. din contră, creşte numai în pădurile de N. V. a judeţului Hotin (Poiana, Clişcouţi Onuţ, Rascov), în luncile Prutului până la Bisericani şi ale Nistrului până la Falmazi din judeţul Cetatea Alba.

Sambucus nigra L. se găseşte prin toată Basarabia pe locuri bine irigate şi în special în lunci, unde formează subarborete în pădurile inundabile. Se întrebuinţează foarte mult pentru haraci de vie.

Lonicera xylosteum L. se găseşte numai în partea extremă de N.V. şi anume în pădurile zise de protecţie de pe malul Nistrului de la Onuţ până la Rascov (jud. Hotin).

Lemnul câinelui Ligustrum vulgare L. creşte în pădurile Basarabiei de mijloc şi în zona de transiţie din regiunea stejarului în aceea a stepelor.

Păducelul. Crataegus oxyacantha Gert. (Crataegus monogyna Jacq) se găseşte prin toată Basarabia.

Crataegus monogyna Jacq. B. *pubescens* este indicat de V. Hipschii pentru Com. Corneşti (jud. Chişinău)

Rosa pumila L. este indicată pentru întreaga Basarabie.

Rosa canina L. α. vulgaris creşte prin partea N. V. a judeţului Hotin (Poiana, Cliscouţi, Onut, Hotin şi Rascov).

Rosa canina L. β *uncinela.* Bess. ibidem *Rosa canina* ξ corliifol. F. ibidem.

Rosa villosa L. *tomentosa.* Sm. pe lângă Nistru la Atachi.

Rosa pimpinellifolia L. se găseşte la Cuhurlui (jud. Ismail), Cahul, Ceadâr-lunga în Dubusarii Vechi (jud. Tighina) şi în Rezina din jud. Orhei,

Rosa glauce Vill este indicată pentru Corneşti.

Spirea media Sch. este indicată în pădurile de protecţie de pe lângă Com. Mosinet (jud. Hotin).

Spirea crenifolia L. se găseşte în judeţul Tighina (Dubosari Vechi, Balâri, şi în judeţele Bâlţi (Pârliţi), în Cahul, Izmail şi Cetatea Alba.

Caragana frutescens D. C. se găseşte în stepa Bălţilor în judeţul Soroca. (Floreşti, Lira, Rogojeni), în jud. Orhei (Ustie şi în judeţul Tighina (Căuşani, Zaim, Cainari, Zloţi)

Caragana mollis Bess este indicată pentru Ustie şi Holercani din judeţ. Orhei şi pentru Cainari şi Zloţi din judeţ Tighina.

Caragana grandiflora D. C. se găseşte pe lângă com. Ceadâr Lunga din judeţul Tighina.

Rubus caesius L. creşte prin întreaga Basarabie.

Rubus suberectus Anders. şi *Rubus ideus* L. se găseşte numai în partea de N.V. a judeţului Hotin până în com. Rascov idem şi *Rubus glandulosus* Bell.

Tamarix paniculata Stev. creşte în lunca Dunărei pe lângă Reni, Chilia-Nouă şi Vâlcov din judeţ Izmail, ocupând soluri salifere. *Hedera Helix* L. se găseşte în pădurile de tipul Europei meridionale şi celei de Vest în regiunea Codrile, începând de la Carbuna din jud. Tighina, precum şi în pădurile din jud. Hotin.

Terminând cu aceasta modestul meu studiu asupra repartizării speciilor forestiere din Basarabia găsesc necesar a adăoga că în afară de speciile indigene arătate de noi, în această provincie se găsesc şi specii străine zise exotice, care fiind naturalizate au un rol însemnat în economia forestieră a Basarabiei. Asupra acestei chestiuni voiu reveni însă într'un studiu special.

Tighina, August 1923. **Z. Prşemeţchii**

Mărirea producțiunei fondului forestier al Basarabiei

și

Mijloacele pentru ameliorarea progresivă a pădurilor sale

I

Aspectul general al pădurilor din Basarabia

Basarabia posedă circa 216.000 H. a. păduri, din care circa 182.000 h. a. ale statului, iar restul păduri răzășești; pădurile particulare și mânăstirești dela 20 ha. în sus, au fost expropriate în folosul statului și actualmente se administrează de acesta conform art. 8 din legea de reformă agrară a Basarabiei. Față de întregul teritoriu al provinciei, aceasta revine la un procent păduros de 4,7%, iar față de suprafața păduroasă a României de 3,1 %.

Pădurile sunt constituite în majoritate din șuvițe și specii amestecate, atât flora arborescentă cât și suborborescentă fiind foarte variate. In general, caracterul amestecului este aproape identic cu al pădurilor de șleau: un amestec de carpen, stejar, frasin, ulm, jugastru, arțar, paltin de câmp, etc. în care predomină de obicei carpenul, uneori stejarul, rareori frasinul. Este un șleau de podgorie.

O cifră precisă a vârstei predominante nu se poate stabili, întru cât și etățile sunt confuz amestecate. Totuși, cu oarecare aproximație, în ceeace privește pădurile statului, s'ar putea spune că $^2/_3$ dintr'însele sunt mai mici de 10 ani, restul variind între 10 și 60 ani, cu foarte rari excepțiuni ajungând până la 120 ani. Pădurile răzești, unde se aplică revoluții scurte, de 5-10-15 ani, și care până în prezent n'au fost supuse niciunui control, au fost tăiate și brăcuite fără nici o normă, după nevoile sau interesele proprietarilor și în genere sunt reduse la suprafețe derizorii.

Terenul e deluros, străbătut de văi (şesuri) cu pante potrivite; e continuarea podişului moldovenesc, a cărui altitudine descreşte treptat spre sud-est, către câmpia Bugeacului şi limanul Nistrului. Se remarcă o abundenţă mare a coastelor alunecătoare şi ravenelor, ca consecinţă a defrişerilor şi a păşunatului abuziv.

Solul e argilo-nisipos, bogat în substanţe nutritive, conţinând pe alocurea calcar (jud. Soroca); subsolul mai mult nisipos, uneori calcaros, cuprinzând şi ceva straturi de cărbuni şi gips (jud. Bălţi). Izvoare şi ape curgătoare sunt puţine.

La pădurile statului, în timpul dominaţiei ruse exploatările s'au făcut aproape exclusiv sub regimul crângului simplu, cu revoluţiuni de 30—40 ani şi foarte rar al codrului cu tăieri succesive cu revoluţiuni de 80—100 ani. La crângul simplu regula era sistemul de exploatare în bande alterne sau succesive. In anul 1919, s'au inaugurat la unele păduri exploatările în crâng cu rezerve numeroase, tinzându-se la conversiunea în codru.

Toate pădurile statului sunt amenajate; cele expropiate posedă regulamente de exploatare. Amenajamente însă nu s'au mai respectat din anul 1914, mai întâiu din cauza războiului, cu consecinţa lui locală: revoluţia din iarna anului 1917, aşa zisa „sloboda" când autoritatea fiind abolită, revoluţionarii (sătenii) au distrus o bună parte din pădurile preţioase; şi apoi din cauza marei crize de lemne la ordinea zilei în Basarabia, criză care a determinat şi determină exploatări forţate şi dezordonate, încât amenajamentele şi studiile de punere în exploatare au devenit o ficţiune. Această criză dăinueşte de pe la începutul sec. XIX, şi cu greu va putea fi înlăturată, întrucât provincia dispune de reţea de căi de comunicaţie cu totul redusă, spre a se alimenta cu succes de la provinciile vecine Bucovina şi Moldova.

Este deci o necesitate absolută să se caute prin toate mijloacele a se preîntâmpina sau cel puţin remedia această situaţie, pedeoparte întronând ordinea în exploatări, prin menţinerea unui raport susţinut cât de strict, iar pe de alta pregătind masivele în vederea obţinerii de materiale lemnoase de mari dimensiuni, proprii pentru lucru şi construcţii; se impune de asemenea o activitate intensă pe terenul reîmpăduririlor, ameliorării şi înmulţirei căilor de transport, etc., într'un cuvânt o politică forestieră, cât mai chibzuită şi adaptată împrejurărilor locale.

Pe lângă cele de mai sus, se adaogă necesitatea ameliorării actualelor condiții silvico culturale ale masivelor, în interesul de a se pune capăt diminuării proporției de esențe prețioase, desvoltării maladiilor, diformităților, insectelor, etc.

II.

Mai înainte de a trece la fondul chestiunei, să arătăm pe scurt cauzele care au provocat starea actuală atât de precară a pădurilor din Basarabia, cauze care în mare există și în prezent. Sunt următoarele :

1. *Exploatări nechibzuite:* tăieri forțate și dezordonate brăcuiri, etc.; făcute în majoritatea cazurilor de speculanți străini, fără scrupule de „conștiință forestieră" care au fost încurajați direct sau indirect de fosta guvernare rusă, în dorința acesteia de a folosi orice mijloace pentru a realiza înăbușirea economică-socială a elementului autochton.

2. *Admiterea unor revoluțiuni prea scurte* la pădurile foste particulare, ceeace a condus la o disproporție prea mare între lemnul de foc și cel de lucru.

3. *Exploatări făcute în timpul verei;* acestea se practică din nenorocire și astăzi.

4. *Păşunatul abusiv şi incendiile.*

5. *Lipsa unui personal inferior pregătit* pentru sarcina ce-i incumbă. Instruirea brigadierilor și pădurarilor nu se poate lăsa pe seama inginerilor șefi de ocoale și conductorilor, deoarece aceștia sunt ocupați exclusiv cu biurocrația, nu cu administrația și controlul pădurilor. Putem afirma fără teamă de contrazicere că aci stă origina tuturor defectelor în materie de păduri, dealtfel nu numai în Basarabia, ci în întreaga țară. Acestei cauze i-se datorește în mare parte faptul că nu s'au îngrijit rațional pădurile, nu s'au făcut împăduriri decât în mod sporadic, nu s'a putut interesa nimeni de chestiunea ameliorării condițiilor de transport, de soarta pădurilor răzeșești care tind să dispară, de reglementarea păşunatului şi apărarea pădurilor de incendii, etc.

III.

Cum s'ar putea remedia această situație ? — Mijloacele sunt multiple și se reduc la măsuri de ordin administrativ și măsuri de ordin technic.

A. — Măsuri de ordin administrativ.

1. *Pregătirea și instruirea personalului inferior.* — Este evident că fără pregătirea profesională a cadrelor pe care se reazemă însăși existența și propășirea pădurei, orice alte mijloace sunt sau de nul efect, sau, în cel mai fericit caz, paliative.

2. *Desființarea radicală a biurocatismului* și *formalismului* care a dat și continuă a da roade nefaste și în alte părți, cum de ex. în vechiul Regat unde putem zice că mai există ceva păduri.

Intr'adevăr, la noi se pierde tot atât timp cu îndeplinirea formelor scrise în privința unei lucrări, cât și pentru efectuarea lucrărei pe teren. Exactitatea acestei afirmații o poate atesta orice funcționar silvic al Statului. Se pare însă că nu oricine înțelege cât de profund greșită este această mentalitate, cât de înapoiată și de fatală pentru bunul mers al treburilor pădurărești. Pădurea este natura însăși, cu caracteristicele ei — materie, spațiu și timp—, care nu permit ca ea să fie îngrădită în limitele concepțiilor umane, nefirești și paradoxale.

3. *Eliminarea tuturor străinilor de la exploatarea pădurilor*, fie ei chiar și concesionari sau delegați ai statului (autorităților) sau ai vechilor proprietari particulari, ale căror păduri deși s'au expropriat, însă în fiecare an li-se afectează anumite porțiuni de unde să-și taie lemnul pentru gospodării... Statul singur să facă exploatări, bineînțeles cu îndeplinirea intactă a condițiilor arătate la punctele 1 și 2 de mai sus.

4. *Reglementarea pășunatului, și aplicarea unor sancțiuni cât de severe în cazul nerespectărei amenajamentelor, cât și în cazul delictelor silvice* care se comit pe scară foarte întinsă de când cu isprava „slobodei" din 1917; constatarea, instituirea și reprimarea delictelor trebue simplificată.

5. *Obligativitatea impusă prin Lege micilor proprietari de a repopula pădurile degradate, cu esențe prețioase și rustice,* cum de ex. salcâmul și plopul, după indicațiile specialiștilor, care vor stabili felul culturilor și tipurile de arborete proprii diferitelor soluri și climei locale, *cu condițiunea ca Statul să dea cel d'întâiu, exemplu.*

6. *Oprirea cu desăvârșire a tăierilor în timpul verei.* Se crede că sunt necesare pentru a se evita criza de lemn de foc care survine în timp de iarnă? *Mai întâiu este de observat că niciodată această criză nu s'a putut evita, deoarece ea e cronică*

în Basarabia. Dacă populaţia ar învăţa să dea lemnului numai întrebuinţarea care cu niciun chip nu se poate înlocui, generalizându-se utilizarea tiţicului, paielor, brichetelor, cărbunilor, ţiţeiului, benzinei, etc. Ca combustibile domestice şi industriale [1]), n'ar mai fi nevoe şi de această ultimă maltratare a pădurilor, a căror regenerare se bazează exclusiv pe lăstărire.

B. — Măsuri de ordin technic.

1. *Revizuirea tuturor amenajamentelor şi întocmirea lor, acolo unde nu există,* în acord cu actualele cerinţe izvorîte din situaţia specială în care se găsesc pădurile sub raporturile: revoluţiilor, exploatabilităţilor, repopulărilor, *conversiunii în codru a pădurilor de crâng,* etc.

In privinţa Conversiunilor — o problemă de mare importanţă în Basarabia —, din experienţele făcute în anii 1919—1922, am dedus următoarele:

Faţă cu dificultăţile ce prezintă aceste operaţii, atât din punct de vedere technic: aplicarea preceptelor teoretice într'un domeniu care adesea ne oferă surprize, mai ales când e vorba de stejar al cărui semnţiş nu se poate acomoda cu încetineala tăierilor,— cât şi economic : prin suspendarea îndelungată a aprovizionării şi a veniturilor din exploatări, ne conduc la ideea că nu este practic a se generaliza dintr'odată conversiunea în codru a pădurilor de crâng.

O introducere a acestei măsuri treptat cu realizarea ansamblului de condiţiuni expuse mai înainte, începându-se cu pădurile care se prezintă în condiţiuni mai normale, în care cel puţin operaţiunile de ameliorare să se fi făcut riguros şi la timp, va fi, din contră, mai practic şi mai util.

2. *Prin mijlocirea unui birou technic să se elaboreze norme şi instrucţiuni pentru:*

a) Plantarea cu salcâm a terenurilor sterile şi a coastelor surpătoare; drenarea terenurilor mlăştinoase şi punerea lor în valoare prin împăduriri;

b) extinderea culturii plopului şi teiului, în vederea între-

---

1) In Basarabia există 24 fabrici de alcool, care ard lemn, ceeace înseamnă o crimă şi din punct de vedere social, care fabrici pot fi desfiinţate fără niciun inconvenient pentru Ţară, în cazul când nu se decid să adopte alt combustibil. Deasemenea câteva sute de mori consumă lemne.

buințării lor multiple și ca surogate prețioase ale rășinoaselor;

c) industrializarea scumpiei și a liberului tei;

d) înființarea, ameliorarea și întreținerea drumurilor de scoatere din păduri, deși ar putea fi adaptate pentru întrebuințarea de paie, brichete sau benzină.

e) prevenirea și stăvilirea incendiilor ce nasc adesea prin masivele tinere din cauza vegetației luxuriante a gramineelor;

f) combaterea maladiilor și diformitățile la esențele prețioase, cum de ex. în primul rând a *oidiumului* la stejar, studiindu-se cazul înlocuirii lui cu salcâmul, acolo unde se poate;

g) separarea domeniului forestier de al pescăriilor în regiunea inundabilă a Dunării și litoralul Mării Negre, în vederea punerii în valoare a pădurilor de acolo prin împăduriri cu salcie, plop și răchită pentru un întreit motiv:

1. ca mijloc de urcare a rentabilității,

2. ca mijloc de regulare a regimului bălților, apelor și a fixațiunii dunelor,

3. ca mijloc de satisfacere a extraordinarei nevoi de lemne în care trăește populația locală care își procură materialele de foc și mai ales de lucru cu extreme greutăți și cu prețuri fantastice, aducându-le din Moldova ori din Dobrogea;

h) exploatarea rațională a vânatului care e foarte abundent în Basarabia căruia ar trebui să i-se dea mai multă atenție și care se distruge fără cruțare de braconieri.

Fiecare din aceste îmbunătățiri sunt în aparență fără multă însemnătate însă în fond și toate, aplicate cu sistemă și perseverență înseamnă mult pentru Basarabia, unde *nimic din ceace se poate face pentru ameliorarea și cultura intensivă a pădurilor cu tot ceeace se referă la ele, nu poate fi de prisos.*

Firește că acel birou technic de care vorbim mai sus, va avea în sarcina sa și lucrările de mai mare importanță care sunt urgent necesare: ridicarea în plan și amenajarea pădurilor, construcțiunile forestiere, comasarea pădurilor răzeșești, etc.

Concomitent cu desfășurarea muncii pentru realizarea celor arătate, e imperios necesară o propagandă intensă și organizată, prin conferințe și diferite demonstrațiuni în scopul trezirii acelei „conștiinți forestiere" care în Basarabia ca și aiurea e o noțiune cu totul nouă.

IV

După cele expuse, mai avem de adăogat, ca încheiere, următoarele:

Problema măririi producţiunei fondului forestier al Basarabiei, care în mare parte e un corolar al problemei reîmpăduririlor, e de o importanţă covârşitoare, prin aceea că *e la ordinea zilei.* **Pentru a evidenţia această afirmare, e nevoe de un singur argument:**

Prin exproprierea pădurilor particulare, Statul a devenit în această provincie cel mai mare proprietar de păduri şi aproape unicul, căci proprietăţile rezeşeşti sunt fără însemnătate. Prin aceasta şi-a căpătat — prin organele sale silvice — un rol economico-social în cea mai înaltă accepţiune, asumându-şi o sarcină mare şi grea, covârşitoare pentru puterile sale din prezent. Toate privirile, năzuinţele şi speranţele, nevoile de lemne ale populaţiei unanime, se adresează cu începere din anul 1921 exclusiv Statului.

Ceeace în mod logic urmează de-aci, este o chestiune de demnitate profesională pentru noi şi imperativul categoric ce se impune ca Statul să inaugureze în această provincie o **politică forestieră** *conformă cu situaţia şi împrejurările loca e; aci în primul rând deci e nevoe de o utilizare cât mai chibzuită şi inteligentă a situaţiei la care s'a dat naştere prin expropriere.*

Izbânda finală va fi a noastră dacă vom şti să organizăm munca şi energiile, dacă vom avea bunăvoinţa *tuturor* **persoanelor, nu numai silvice, precum şi fonduri băneşti la timp ordonanţate; şi totdeodată dacă vom renunţa la anumite concepţii izvorâte dintr'o îndelungată vieţuire în cadrul unei ţări, care a fost, dar nu mai poate fi niciodată.**

Al. Ştefănescu
Ing. şef silvic

ERATA

In No. 9 (Sept, 1923) al „Revistei Pădurilor" la articolul: *Transportul lemnului pe apă şi pe uscat* al D-lor Ladislau Papp şi G. P. Antonescu se vor face următoarele rectificări:

La pag	rândul	în loc de:	se va ceti:	La pag.	rândul	în loc de:	se va ceti:
„ 538	26	se pregătesc	se prăvălesc	„ 577	19	70%	70‰
„ 540	3	li se dă	îl se dă	„ „	21	100 „	100 „
„ 550	7	cantităţei	posibilităţei	„ „	30	30 „	30 „
„ „	24	constituirei	construirei	„ 578	12	noduri	moduri
„ 561	22	(fig. pag. 150)	(fig. pag. 562)	„ 582	14	origina	origine
„ 564	8	golfurile	golurile	„ „	16	pichetare	pichetarea
„ 577	15	30%	30‰	„ 604		cifrele din tablou reprezintă lei şi bani.	

La pag. 606 în loc de „Şeful administraţiei ocolului silvic Curgiu" se va ceti: „Şeful administraţiei ocoalelor silvice Curghiul".

La pag. 606 în loc de „Lapuşna" se va ceti „Lăpuşna".

„PETROȘANI"

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PENTRU

EXPLOATAREA MINELOR DE CĂRBUNI

Capital Social Lei 280.900.000

MINELE : Petroșani, Vulcan, Aninoasa și Dilja

Județul Huniedoara, Transilvania

Direcțiunea Generală :

BUCUREȘTI

STRADA AUREL VLAICU No. 22

Adresa telegrafică : „PETROȘANI".

Telefon 39 77

„CREDITUL MINIER"

Societate Anonimă Română pentru Desvoltarea Industriei Miniere

CAPITAL SOCIAL 175.000 000 LEI

Sediul Central: BUCUREȘTI, B-dul I. C. Brătianu, 75
Telefon 39/41 și 47/36

Sucursala: BUCUREȘTI, Str. Marconi 3 — Telefon 13/9

Direcțiunea Tehnică a Petrolului: PLOEȘTI
Bulevardul Independenței No. 23

Intreprinde:

Studii, expertize, calcule de rentabilitate, proecte de explorări pentru dovedirea și punerea în valoare a zăcămintelor de petrol, gaze naturale, cărbuni, minereuri, cariere și ape minerale.

Exploatează:

Pe cont propriu și în participație obiecte miniere, terenuri petrolifere, rafinerii de petrol (Aurora-Băicoi) etc.

Acordă credite:

Intreprinderilor existente miniere și în formație.

Cumpără și vinde:

Produse și privilegii miniere, redevențe și produse petrolifere proprii etc.

Produce:

Benzină ușoară de aviație, benzină pentru automobile și motoare, petrol lampant motorină, păcură pentru combustibil, uleiuri minerale de prima calitate, etc.

„BANCA ROMANEASCA"

Societate Anonimă pe Acțiuni

CAPITAL LEI 250.000.000 — —
REZERVĂ „ 56.000 000 — —

București. Str. Smârdan No. 5
Adresa telegrafică „Românească"

Ori-ce operațiuni de Bancă în general:

Cumpărări și vânzări de efecte. — Avansuri pe depozite de efecte publice și acțiuni. — Emisiuni de cecuri și scrisori de credit pentru orice țară. Participațiuni industriale și comerciale și orice operațiuni financiare.

SUCURSALE: *Arad, Brașov. Bălți, Bazargic, Cluj, Constanța, Cernăuți, Chișinău, Galați, Ismail, Oradia-Mare, Tg.-Mureș, Timișoara, Tulcea, Tighina, Sibiu, Satu-Mare.*

Bănci afiliate: Banca Iașilor, Iași, Banca Bacăului; Banca Creditul Prahovei, Ploești; Banca Durostorului din Silistra; Banca Petrodava, P.-Neamț; Banca Dunărea Românească, Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoș; Banca Mehedinților din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Suceveană, Suceava; Banca Câmpulungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ștefan cel Mare, Fălticeni.

G. N. Bogdat, președinte; C. G. Cociașu adm.-delegat; Al. F. Bădescu, membru; Al. N. Stefănescu, membru; I. Grădișteanu, membru; Gl. Sc. Panaitescu, membru; H. Fulga, censor; Em. Dan, censor; G. I. Stoicescu, vice-președinte; D. D. Bragadiru, membru; I. I. Stănculeanu, membru; G. Corbescu, membru; St. C. Pop, membru, D. Matak, censor; V. Ștefan, censor; G. Dimitriu, censor.

Director General: *N. P. Stefanescu*; Prim-Director: *Ion Săvescu*; Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Pilidi, Gr. Dumitrescu, Ing. C. Gheorghian.*

BANCA MARMOROSCH, BLANK & Co.

SOCIETATE ANONIMĂ

Capital social lei 125.000.000 deplin vărsat. = Rezerve lei 177.6000.000

SEDIUL IN BUCUREŞTI

Adresa telegrafică : „BLANKBANCA

SUCURSALE şi AGENTII

IN STRĂINĂTATE :

PARIS, Place Vendôme, 20.
CONSTANTINOPOL, Galata, Agopian Han, Agenţie în Stambul
NEW-YORK, Broadway, 31-33.
VIENA, Comanditâ :
ALBERT BLANK & Co.
6, Josefsplatz, 6

IN TARĂ :

BUCUREŞTI: Cal. Victoriei, 42 Cal. Grivitei, Piaţa Sft. Anton, şi Cal. Moşilor (Gura-Oborului) *Arad, Brăil , Braşov; Chişinău, Cluj, Cernăuţi, Constanţa, Ismail, Oradea-Mare Trg.-Mureş.*

OPERAŢIUNI DE BANCĂ

Conturi-curente, Împrumuturi, Lombarde, Sconturi, Schimburi, Scrisori de credit, Cecuri, Avansuri, comercianţilor şi industriaşilor, Emisiuni, Safe, etc.

CREDITUL EXTERN s. a.

CAPITAL 60.000 000 LEI

Prma Emisiune 30.000.000 Lei Complect Vărsaţi

Bucureşti — Str. C. A. Rosetti No. 37. — Telefon 14/31 şi 41/16

Execută orice operaţiuni de Bancă

Furnizează din depozitele sale şi din fabricile ce reprezintă :

Materiale de cale ferată normală şi îngustă. Materiale pentru atelierele de reparaţii de locomotive şi vagoane. Metale de orice format şi dimensiuni. — Maşini şi scule pentru atelierele mecanice. — Maşini pentru industria lemnului. — Instalaţii complecte şi maşini pentru fabricarea cărămizilor. — Camioane-autobuze, pompe, Automobile „Ganz-Bussing". — Explosibile, capse şi fitil pentru industriile miniere. Auto-pluguri „Komnick". Aparate pentru curăţirea apei din cazane sistem „Neckar". Lemne de foc, cărbuni de piatră, Coks metalurgic şi de gaz. — Exportă produsele solului şi subsolului.

Intreposit propriu la Gara Dealul Spirei, Bucureşti

UZINELE DE FIER SI DOMENIILE
DIN

Telefon 9/39 **REȘIȚA** SOC. AN.

Direcțiunea Generală
BUCUREȘTI, STRADA POVERNEI, 2

FABRICATE:

Fer brut	Armament și muniții
Fontă de fer și oțel	Buloane și nituri
Table, șine și traverse	Pluguri și mașini agricole
Fer în bare și fasonat	Unelte de săpat
Tablă	Amoniac sulfuric
Piese de fer forjat	Lemne de foc și construcție
Material de cale ferată	Mangal, var alb

Mine, Fabrici și Domenii la:
Reșița, Anina, Oravița, Bocșa, Nadrag, etc.
Pentru comenzi a se adresa la:
Direcțiunea comercială, TIMIȘOARA, Str. Lonovici 3
Reprezentanța Creditului Tehnic, București, Str. Marconi, 3

S. C. R.

„Clădirea Românească"

SOCIETATE ANONIMĂ
CAPITAL 60.000.000 LEI

Construește și Transformă,

Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție, cariere, balastiere, etc., etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen

Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor, procedeuri sau materiale noi, produse perfecționate sau economice, etc.

— Sediul București, Bulev. Domniței, 39 —

BIBLIOTECA „ASTRA"

„ARIF" SOCIETATE ANONIMĂ

Pentru Exploatarea de Păduri și Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsați

Președinte al Consiliului de Administrație
CONSTANTIN NEAMȚU

Vice-Președinte al Consiliului de Administrație
Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAȚI
Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan**
Alexandru Zănescu

CONSILIERI:
Ingineri **Gh. Balș, C. Negrescu, I. Purcăreanu,**
D. Rolin și **J. Selleckaers**

DIRECTOR GENERAL:
Inginer-șef, M. N. Rădulescu

Director technic: Inginer, **D. Stoica**

Director comercial: L. Ciconi

Director forestier: Inginer-șef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munții Arifului, de pe valea Argeșului. Posedă o fabrică cu 18 gatere in Curtea-de-Argeș Vinde en gros și en detail, lemne de foc și cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeș. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primește comenzi pentru cherestea și lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar și fag, lazi și orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREȘTI STR. MARCONI No. 3
Telefon 2/91

„CARPATINA"

Société Anonyme Roumaine pour l'industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siège Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferrée.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinées, caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèché.

Dépôts pour la vente en détail, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)
Roşiori (Teleorman)
Drăgăşani (Vâlcea)
Râmnicu Vâlcea

Les commandes pourons être faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.

ANUL XXXV. NOEMBRIE 1923 No. 11

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC“

Apare sub conducerea comitetului de redacție compus din d-nii:

Dr. M. D. Drăcea, M. P. Florescu, I. Guguianu, N. Iacobescu, Dr. Z. Psemitky, D. Robănescu, V. N. Stinghe, I. Timoc și G. Turneanu

Sub președinția d-lui PETRE ANTONESCU

Redacția și Administrația Revistei la Casa Pădurilor

(în Ministerul de Domenii)

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

BIBLIOTECA CENTRALĂ ASOCIAȚIUNEA SIBIIU

Legile noastre	P. Antonescu
Lege de organizarea corpului silvic	* * *
Legea de organizare a învățământului silvic	* * *
Decret-Lege relativ la înființarea și organizarea școalelor politechnice din România	* * *
Lege pentru extinderea aplicațiunii dispozițiunilor Codului silvic din 1910 și a legii modificatoare a acestui Cod din 16 Septembrie 1920 în tot cuprinsul României	* * *
Clădirea căminului silvicultorilor	M. Tănăsescu Moșandrei
Transportul lemnelor pe apă și pe uscat . .	Dr. Eugen Guzman
Prețul lucrului în pădurile de munte de la obârșia râului Argeș și afluenți săi: Capra. Buda etc. aparținând societății Arif	V. C. Mihălcescu
Informațiuni	* * *

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA „NAȚIONALĂ“, JEAN IONESCU & Co.

1, STRADA BURSEI, 1

1923

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

---

Consilieri :

Ion Aleman
M. Boldur
Al. Constantinescu
Aureliu Eliescu
Mihail P. Florescu
Liviu Marțian
Ion Moldovanu
Const. Opran
Const. Sava-Goiu
Vintilă Stinghe
M. Tănăsescu

Cenzori :

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Sculy.

Cenzori Supleanți :

I. Comanici, Dr. Marin Drăcea și G. Turneanu.

Broul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte : Al. Constantinescu

Vice-Președinți : Aureliu Eliescu, Liviu Marțian

Secretar : M. P. Florescu

Casier : N. Elefterescu

Ajutor de Secretar și Casier Emil Niculescu

Anul XXXV NOEMBRIE 1923 No. 11

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

LEGILE NOASTRE

In No. de pe Aprilie al acestei reviste s'au publicat ante proectele de legi referitoare la organizarea Casei Pădurilor, a învățământului și Corpului silvic, precum și cel pentru modificarea codicelui silvic.

Dintre acestea patru legi, în sesiunea trecută a corpurilor legiuitoare n'au fost votate decât legea organizării învățământului și a corpului silvic.

Pentru ca opera de unificare a legislației forestiere a României intregite să fie complectă, urmează neapărat ca să ia ființă în cursul chiar al sesiunei viitoare și celelalte două legi, dela care atârnă, în prima linie, buna administrație și îngrijita conservare a domeniului nostru păduros.

In adevăr, principiile care au servit de bază la alcătuirea legei pentru înființarea Casei Pădurilor și la întocmirea codicelui silvic din 1910, corespundeau atunci nevoilor vechiului regat, dar numai convin astăzi și nici provinciilor alipite la patria mumă, ale căror păduri au fost administrate după alte norme și alte regimuri.

Societatea „Progresul Silvic", inițiativei și stăruinței căreia se datorește înfăptuirea a două din principalele deziderate ale corpului technic silvic, nu va dezarma, pânăce nu va deveni un fapt îndeplinit și legea de revizuire a codului silvic, precum și cea de reorganizare a Casei Pădurilor, la cari au colaborat comisiunile alese de congresul silvic din Cernăuți și confirmate de D-l Alexandru Constantinescu, actualul ministru al Domeniilor.

Spre cunoștința cititorilor acestei reviste reproducem, în cele ce urmează, atât cele două legi publicate în Monitorul Of. No. 139 și 141 din 23 și 26 Septembrie cât și decretul lege ratificat, în baza căruia funcționează Școala Politechnică, la care s'a alipit, pe ziua de 1 Octombrie 1923, Școala noastră Superioară de Silvicultură, care actualmente formează una din secțiunile sale.

1923 Octombrie 3 **Petre Antonescu**

LEGE

DE

ORGANIZAREA CORPULUI SILVIC

Promulgată prin Inaltul Decret Regal No. 4408 din 24 Septembrie 1923 şi publicată în „Monitorul Oficial" No. 141 din 26 Septembrie 1923.

CAPITOLUL I

Art 1. — Corpul general silvic al României este format din:

a) Personalul silvic superior, care cuprinde pe inginerii silvici de toate gradele;

b) Personalul silvic mediu, care cuprinde pe conductorii silvici de toate gradele, şi

c) Personalul silvic inferior, care cuprinde pe brigadierii silvici şi pe pădurarii de toate gradele.

Fiecare din aceste trei categorii de personal silvic constitue un corp distinct şi toate împreună constituesc „Corpul general silvic al României".

Art 2. — Corpul inginerilor silvici de toate gradele formează „Corpul tehnic silvic".

El se împarte în două diviziuni: „de activitate" şi de „neactivitate".

Diviziunea „de activitate" cuprinde două cadre:

a) Cadrul inginerilor silvici de Stat, şi

b) Cadrul inginerilor silvici din serviciile particulare şi a celor puse sub controlul Statului.

Fac parte din cadrul inginerilor silvici de Stat toţi inginerii silvici din serviciul pădurilor Statului şi a celor administrate de el, ale persoanelor juridice publice şi ale Domeniului Coroanei.

Fac parte din cadrul inginerilor silvici în serviciul particular orice inginer silvic care își exercită în mod efectiv profesiunea, fără a face parte dintr'unul din serviciile prevăzute la alinialul precedent.

Fac parte din diviziunea „de neactivitate" toți inginerii silvici cari nu-și mai exercită profesiunea.

Art 3. — Inginerii silvici din cadrul de Stat vor administrà pădurile și vor îndeplini orice serviciu public în legătură cu conducerea executarea și efectuarea tuturor lucrărilor tehnice de orice fel privitoare la pădurile ce le sunt încredințate.

Art 4. — Inginerii silvici din cadrul particular vor exercità profesiunea de inginer silvic, fie în instituții particulare, societăți anonime, de exploatare și de industria lemnului, cooperative, etc., fie ca simpli particulari, potrivit legilor ce stabilesc normele după cari se exercită această profesiune.

CAPITOLUL II

Condițiuni de admisibilitate

Art. 5. — Pentru a fi admis în corpul tehnic silvic se cer următoarele condițiuni:

a) Să fie cetățean român;

b) Să aibă vârsta de cel puțin 21 ani împliniți;

c) Să aibă diploma sau certificatul de inginer silvic al unei școli din țară sau din străinătate.

In acest din urmă caz diploma trebue să fie echivalată celei din țară de către consiliul profesoral al secției silvice dela școala politechnică, în condițiunile pe cari regulamentul de aplicarea legii le va prevede;

d) Să nu fi suferit nici o condamnare pentru fapte infamante.

Art. 6. — La Casa Pădurilor se va ține la zi un registru matricol de evidență al corpului tecnic silvic.

Art. 7. — Toți inginerii silvici din serviciile Statului, instituțiunile silvice administrate de Stat, județelor, comunelor, instituțiunilor publice și persoanelor juridice, publice și Domeniul Coroanei sunt de drept admiși în cadrele de Stat ale corpului technic silvic.

Art. 8. — Numai inginerii silvici trecuți în registrul matricol al Casei Pădurilor pot fi numiți în locurile vacante la instituțiunile prevăzute la art. 7.

Art. 9. — Inginerii silvici din cadrul de Stat, la numirea lor în funcțiune vor depune înaintea unei instanțe judecătorești jurământul cerut de codicele silvic.

CAPITOLUL III

Grade și clase

Art. 10. — Gradele în corpul technic silvic, începând dela cel mic, sunt:

a) Inginer silvic stagiar:

b) Inginer silvic;

c) Inginer-șef silvic;

d) Inginer subinspector silvic;

e) Inginer inspector silvic;

f) Inginer inspector general silvic;

g) Inginer consilier silvic.

Art. 11. - Admiterea inginerilor în corpul technic silvic cadrul de Stat, se face prin decizie ministerială; numirea lor în funcțiune se face prin decret regal, după propunerea ministrului de agricultură și domenii.

Art. 12. — Inaintările inginerilor silvici dela un grad la altul se fac la alegere și la vechime, după împlinirea stagiului stabilit pentru fiecare grad, după cum urmează;

a) Dela gradul de inginer stagiar silvic la gradul de inginer silvic, înaintarea se face automat și de drept la vechimea de un an împlinit;

b) Dela gradul de inginer silvic la gradul de inginer-șef silvic, înaintarea se face la alegere și la vechime;

Pentru avansarea la alegere se cere cel puțin 4 ani vechime, iar pentru avansare la vechime 6 ani;

c) Dela gradul de inginer-șef silvic la gradul de inginer subinspector silvic înaintarea se face la alegere și la vechime.

Pentru înaintarea la alegere se cere 4 ani și la vechime 7 ani în grad și reușita la un examen teoretic și practic, trecut înaintea unei comisiuni speciale compusă din 5 membri, dintre cari 3 numiți de ministerul agriculturii și domeniilor, având cel puțin gradul de inspector și 2 profesori de științe forestiere, delegați de consiliul profesoral al secției silvice dela politechnică;

d) Dela gradul de inginer subinspector la gradul de ins-

pector silvic, după un stagiu de cel puțin 4 ani împliniți la alegere și după 7 ani împliniți la vechime;

e) Dela gradul de inginer inspector silvic la gradul de inginer inspector general silvic, după un stagiu de cel puțin 3 ani împliniți și numai la alegere;

f) Dela gradul de inginer inspector general la gradul de inginer consilier silvic, după un stagiu de 4 ani împliniți și numai la alegere.

Art. 13. — Pentru toate gradele, avansările la vechime se vor face automat și de drept, cu începere dela aplicarea primului buget, care ar urmă împlinirii termenului de vechime, cu excepția cazurilor în care comitetul de înaintare ar șterge motivat pe cel în drept dela înaintare.

Inginerii silvici aflați în corp numai pe bază de certificate de absolvire, iar nu de diplome, nu pot înaintà decât la vechime și numai până la gradul de inginer inspector silvic.

Art. 14. — Gradul și clasele inginerilor silvici acordate prin legea de organizare a corpului silvic din 1920, reducându-se prin prezenta lege dela 10 grade și clase la 7 grade și încadrarea inginerilor silvici se va face după cum urmează:

1. Inginer stagiar din vechea lege, egal cu inginer stagiar din noua lege;

2. Inginer silvic clasa II, egal cu inginer silvic;

3. Inginer silvic clasa I, egal cu inginer silvic cu un an vechime în grad;

4. Inginer șef silvic clasa III, egal cu inginer șef silvic;

5. Inginer șef silvic clasa II, egal cu inginer șef silvic cu 2 ani vechime în grad;

6. Inginer șef silvic clasa I, egal cu inginer subinspector silvic cu un an vechime în grad;

7. Inginer inspector silvic clasa II, egal cu inginer inspector silvic.

8. Inginer inspector silvic clasa I, egal cu inginer inspector silvic cu un an vechime în grad;

9. Inginer inspector general silvic, egal cu inginer inspector general silvic, cu un an vechime în grad;

10. Inginer consilier silvic, egal cu inginer consilier silvic.

La vechimea gradului acordat prin prezenta lege, se va mai adăoga și vechimea în gradul și clasa ce a avut dela ultima avansare.

Art. 15. — In cazul când se va face legea de organizarea corpului technic general român, inginerii silvici şi conductorii silvici vor face parte de drept din acel corp, şi vor aveà gradele, clasele şi salariile ce se vor stabili prin acea lege.

CAPITOLUL IV

Corpul conductorilor silvici

Art. 16. — Pentru admiterea în corpul conductorilor silvici se cer condiţiunile dela alin *a, c* şi *d* dela art. 5 şi diploma de absolvire a unei şcoli medii de conductori silvici din ţară.

Prin excepţie însă actualii conductori, forestieri, oficianţi silvici, maeştri lemnari, cari nu au şcoala de conductori silvici, dar au cel puţin 4 clase secundare, o vechime de cel puţin 5 ani în serviciu şi au dat dovadă de capacitate, vor puteà fi înscrişi în cadrele corpului conductorilor silvici, în urma unui examen, ce se va fixà pe cale de regulament.

Comisiunea examinatoare va fixà, faţă de cunoştinţele de care ar face dovadă şi de vechime ce are în serviciu, gradul în care va fi înscris.

Situaţia acestor conductori silvici va fi regulată în primul an dela promulgarea acestei legi.

Art. 17. — Corpul conductorilor silvici cuprinde aceleaşi cadre ca cele arătate la art. 2 pentru inginerii silvici.

Art. 18. — Gradele în corpul conductorilor silvici, începând dela cel mai mic, sunt:

a) Conductor silvic ajutor;

b) Conductor silvic;

c) Conductor silvic principal.

Gradul de conductor silvic ajutor are o singură clasă, iar gradele de conductor silvic şi conductor silvic principal, au câte două clase.

Art. 19. — Pentru a fi numit în serviciul Statului, comunelor, etc., adică în cadrul de stat al conductorilor, se cer condiţiunile dela art. 5.

Numirile şi avansările conductorilor se fac prin decizie, dată de administratorul Casei Pădurilor.

La numirea lor în serviciu, conductorii silvici vor depune jurământul cerut de codicele silvic.

La Casa Pădurilor se va ţine şi pentru conductorii silvici un registru matricol, ca cel cerut de art. 6, pentru inginerii silvici.

Art. 20. — Inaintările conductorilor dela grad la grad şi dela clasă la clasă, se va face după cum urmează:

a) Dela gradul de conductor silvic ajutor la gradul de conductor silvic clasa II, se vor face în urma unui examen teoretic şi practic având şi o vechime în gradul de conductor silvic ajutor de cel puţin 4 ani.

Comisiunea de examinare se va compune din 3 membri, şi anume: doi ingineri silvici delegaţi de administraţia Casei Pădurilor şi un profesor de ştiinţe silvice al uneia din şcolile de conductori silvici;

b) Dela gradul de conductor silvic clasa II la conductor silvic clasa I, înaintarea se va face după 5 ani vechime în mod automat şi de drept;

c) Dela gradul de conductor clasa I la gradul de conductor principal clasa II, se face la alegere după o vechime în gradul de conductor clasa I, de cel puţin 6 ani, iar la vechime în mod automat după 10 ani de vechime în grad;

d) Inaintările dela conductor principal clasa II la gradul de conductor principal clasa I, se fac numai la alegeri, după o vechime de cel puţin 5 ani împliniţi;

e) Dispoziţiunile art. 13 pentru înaintarea la vechime ale inginerilor silvici se vor aplica şi conductorilor silvici. Cei cari ar aveà certificate de studii, iar nu diplomă, nu vor puteà înainta decât la vechime şi numai până la gradul de conductor principal clasa II.

CAPITOLUL V

Corpul brigadierilor silvici şi al pădurarilor

Art. 21. — Gradele în corpul brigadierilor silvici şi al pădurarilor, sunt:

a) Brigadierii pentru serviciul de pază şi controlul pădurarilor;

b) Pădurarii, pentru serviciul de pază.

Ambele grade au fiecar câte 3 clase.

Art. 22. — Pentru admitere în corpul brigadierilor silvici şi al pădurarilor, se cer îndeplinirea condiţiunilor dela art. 5,

alin. *a*, *b* şi *d*, să fi satisfăcut legea recrutării şi să posedă certificatul de absolvire al unei şcoli de brigadieri silvici sau de pădurari.

Prin excepţie însă, în acest corp vor fi admişi actualii brigadieri şi pădurari, fără şcoală, cari vor avea o vechime de cel puţin 5 ani de serviciu şi după ce vor fi trecut cu succes un examen după normele, ce se vor prevedeà prin regulamentul de aplicare al acestei legi.

Numirile şi avansările pădurarilor se vor face de direcţiunile regionale după recomandarea şefilor de ocoale, iar a brigadierilor silvici de administraţia Căsei Pădurilor, după recomandarea direcţiunilor.

Art. 23. — Corpul brigadierilor silvici şi al pădurarilor cuprinde şi cele două cadre arătate la art. 2 din prezenta lege.

Art. 24. — Pentru a fi numit în serviciul Statului, comunelor etc., adică în cadrul de Stat al brigadierilor şi al pădurarilor, se cer condiţiunile dela art. 22.

La numirea lor în serviciu atât brigadierii silvici cât şi pădurarii vor depune jurământul cerut de codicile silvic.

La Casa Pădurilor se vor ţine atât pentru brigadieri cât şi pentru pădurari registrele matricole cerute de art. 6 din prezenta lege.

Asemenea registre pentru pădurari se vor ţine şi de direcţiunile silvice.

Art. 25. — Atât gradul de brigadier silvic cât şi cel de pădurar, cuprind fiecare câte trei clase. Inaintările din clasă în clasă se fac după cum urmează:

a) Dela gradul de brigadier silvic şi pădurar clasa III, la clasa II se face în mod automat şi de drept după 10 ani de vechime; iar înaintările dela gradul de brigadier silvic şi pădurar clasa II, la clasa I, se fac numai la alegere după o vechime de cel puţin 5 ani în grad.

CAPITOLUL VI

Inaintările inginerilor silvici

Art. 26. — Inaintările inginerilor silvici se fac de către ministerul ariculturii şi domeniilor în urma propunerilor făcute de comitetul de înaintări.

Acest comitet se întruneşte sub preşedinţia administratorului Casei Pădurilor odată pe an, la începutul lunei Octombrie.

El este compus din câte 2 membri de fiecare grad, începând dela gradul de inspector, numit anual prin decizie, de ministrul agriculturii şi domeniilor, după propunerea administratorului Casei Pădurilor, şi din directorii silvici din administraţia centrală a Casei Pădurilor.

Acest comitet stabileşte dreptul de avansare la alegere şi la vechime.

Pentru fiecare loc propus ca avansare la alegere trebuie să corespundă şi o avansare la vechime.

Cei ce au vechimea se trec automat pe tabloul de avansări pe cât timp fac parte din corp.

Comitetul de înaintare, poate pentru motive binecuvântate, pe care le va arătà în scris şi numai după ce va ascultà şi pe inginer să opinieze la ştergerea după tabloul de înaintare a unui inginer silvic, care ar avea vechimea legală. Aceastà ştergere nu poate privi decât acel an.

Ministrul, cu toate acestea motivând, poate aprobà înscrierea pe tablou, dacă găseşte neîntemeiate motivele comitetului.

In regulamentul de aplicare al legii se va regulà în amănunt modul de funcţionare al comitetului de înaintări.

Art. 27. — Inginerii şi conductorii silvici cu diplomă, brigadierii silvici şi pădurarii din cadrul particular, se vor avansa în grade şi clase ca şi cei din cadrul de Stat, cu deosebire că, atât pentru avansare la alegere şi pentru cea la vechime, se va cere o vechime dublă ca aceea fixată pentru cadrul de Stat şi numai după cererea societăţii, proprietarului, etc. unde îşi face serviciul.

Inginerii silvici cu diplomă din cadrul particular nu au dreptul la avansare decât până la gradul de inginer inspector general silvic, iar conductorii silvici cu diplomă până la gradul de conductor silvic clasa I inclusiv.

Celelalte grade şi clase sunt rezervate numai inginerilor şi conductorilor din cadrul de Stat.

Inginerii silvici cu certificate, nu pot înaintà decât numai la vechime limitându-se înaintările, până la gradul de inginer-inspector.

Art. 28. — Poziţiile inginerilor, conductorilor, brigadierilo silvici şi pădurarilor, sunt:

1. Activitatea;
2. Disponibilitatea;
3. Neactivitatea.

Art. 29. — Poziţiunea de activitate cuprinde pe toţi inginerii, conductorii, brigadierii silvici şi pădurarii, din cadrele de Stat şi cadrele particulare şi conferă toate drepturile cari decurg din prezenta lege.

Art. 39. — Poziţia de disponibilitate cuprinde pe toţi inginerii, conductorii, brigadierii silvici şi pădurarii cari au ieşit din cadrele de Stat, sau cadrele particulare, prin demisiune. prin licenţiare de serviciu, sau prin ieşire la pensie, şi durează maximum 3 luni până la înscrierea lor în cadrul în care le dă dreptul în noua lor ocupaţie.

După trei luni de disponibilitate, inginerul, conductorul, brigadierul şi pădurarul se trece de drept în cadrele de neactivitate Tot timpul petrecut în poziţia de disponibilitate, se adaugă la poziţia în grad şi clasă ce a avut în cadrul pe care l-a părăsit.

Nu beneficiază de poziţia de disponibilitate acei cari au fost destituiţi sau licenţiaţi din serviciu, în urma unor abateri de la datorie.

Inginerul, conductorul, brigadierul silvic şi pădurarul, cari din cauză de boală sau infirmitate timporară, a întrerupt serviciul timp de 6 luni, se poate trece din oficiu în poziţia de disponibilitate.

Art 31. — Inginerul, conductorul, brigadierul şi pădurarul, aflat în poziţie de disponibilitate, din cauză de boală, are dreptul la retribuţia întreagă, cuvenită gradului şi clasei sale, iar cei aflaţi în disponibilitate prin suprimare de post, sau suspendare din serviciu, au dreptul la jumătate din retribuţia cuvenită gradului lor, pe timp de 6 luni, conservându-şi drepturile la pensie şi unii şi alţii.

In caz de însănătoşire sau de anularea suspendării din serviciu, or în caz de post vacant, ei vor fi chemaţi de preferinţă, în serviciu, în gradul şi clasa ce au avut.

Art. 32. — Poziţia de neactivitate cuprinde pe toţi inginerii, conductorii, brigadierii şi pădurarii, aflaţi în cadrul de neactivitate; în această poziţie se trec toţi cei aflaţi în poziţie de dis-

ponibilitate, cari până la expirarea de 6 luni, n'au cerut înscrierea în unul din cele două cadre, activ sau particular.

Art. 33. — Când un inginer, conductor, etc. trece din cadrul de Stat în cel particular, el îşi păstrează gradul ce are.

Când un inginer, conductor, etc. trece din cadrul particular în cel de Stat, îşi păstrează gradul său, însă vechimea ce are în cadrul particular, pentru cadrul de Stat, i se socoteşte numai la jumătate.

Art. 34. — Când un inginer, conductor, brigadier şi pădurar, trece din unul din cadrele active în cadrul de neactivitate, el îşi păstrează gradul ce are.

Art. 35. — Când inginerul, conductorul, brigadierul şi pădurarul trece din cadrul de neactivitate în cadrul activ, timpul petrecut în cadrul de neactivitate nu se socoteşte la vechimea în cadrul ce l'a avut.

Art. 36. — In primii 10 ani dela înscrierea în corp, inginerii silvici în cadrul de Stat au dreptul la un concediu de odihnă de 30 de zile, iar după 10 ani de serviciu la un concediu de odihnă de 45 zile anual.

Art. 37. — Orice conductor silvic din cadrul de Stat are dreptul în primii 10 ani de serviciu la 20 zile, iar după 10 ani la 30 zile concediu de odihnă anual.

Art. 38. — Orice brigadier silvic şi pădurar din cadrul de Stat au dreptul la un concediu motivat de 10 zile anual.

Art. 39. — Concedii temporale acordate pentru motive justificate nu pot trece peste două luni anual. In acest termen de două luni intră şi concediul de drept, prevăzut la art. precedente. In caz de boală însă concediul poate fi prelungit până la maximum de un an, primind intregral retribuţiile cuvenite. Dacă boala este incurabilă, inginerul, conductorul, brigadierul sau pădurarul va fi pus în disponibilitate din oficiu, pe baza dispoziţiunilor legii de pensiuni.

Inginerii silvici pot obţine dela minister concedii pentru perfecţionare în specialitate, dându-li-se salariu ce au după buget.

Art. 40. — Inginerul, conductorul, etc, cari trec peste limita concediului acordat sau cari nu se prezintă la post la data când expiră concediul, pierde leafa pe timpul absenţii dela post şi aceasta afară de prejudiciul pedepselor ce i se vor aplica după caz.

Dacă absenţa trece de 30 zile fără justificare, inginerul, conductorul, etc., este considerat de drept demisionat.

CAPITOLUL VII

Stabilitate şi transferare

Art. 41. — Inginerii, conductorii, brigadierii silvici şi pădurarii cari sunt în cadrul de Stat se bucură de stabilitate în serviciu.

Art. 42. — Transferarea dintr'un loc la altul al membrilor corpului silvic din cadrul de Stat se face de minister şi în următoarele cazuri:

a) După cerere într'un loc vacant;

b) Cu consimţimântul mutual;

c) Prin înaintare;

d) In interes de serviciu justificat;

e) Ca pedeapsă disciplinară.

Transferările inginerilor silvici şi conductorilor în interes de serviciu justificat se fac de ministru sau de administrator, în urma avizului conform al consiliului tehnic al pădurilor.

Transferarea brigadierilor se face de administraţia Casei Pădurilor, iar a pădurarilor de direcţiunile regionale.

Asemenea transferări dă drept celui transferat la rambursarea cheltuelilor făcute pentru el, familie şi bagaj.

Transferările ca pedeapsă disciplinară se fac pe baza hotărîrilor comisiunii de disciplină şi fără rambursarea cheltuelilor de transport, etc.

CAPITOLUL VIII

Datorii, drepturi şi incompatibilităţi

Art. 43. — Inginerii, conductorii, brigadierii şi pădurarii sunt datori să observe strict toate dispoziţiunile legile, regulamentele şi ordinele ce li se dă.

Art. 44. — Inginerilor silvici din cadrul de Stat pentru a fi aleşi membrii în Corpurile legiuitoare, în consiliile generale judeţene, consiliile comunale sau alte emanaţiuni ale Corpurilor electorale, li se vor aplica aceleaşi reguli ca şi inginerilor din corpul tehnic al Statului.

Art. 45. — Membrii corpului silvic au dreptul pe lângă salariul corespunzător gradului, pe lângă celelalte indemnizări ce se acordă funcţionarilor publici şi la teren de hrană.

Salariile inginerilor şi conductorilor silvici vor fi pe grade

și clase egale cu acelea ce se plătesc sau ce se vor fixa pentru inginerii din corpul tehnic general român.

Art. 46. — Inginerilor silvici, atât din cadrul de Stat, cât și din cadrul particular, li se recunoaște de drept și titlul de inginer hotarnic, putând executa măsurători, amenajamente, expertize, lucrări technice și hotărnicii în conformitate cu regulamentul de hotărnicii.

Art. 47. — Membrii corpului silvic cadrul de Stat nu pot ocupa două funcțiuni retribuite în acelaș timp și le este interzis a exercita comerț sau industrie, nici primi însărcinări de membri în consililiile de administrație și censori la societăți ce au în exploatare păduri ale Statului sau administrate de Stat. In alte societăți pot fi numiți însă numai cu autorizarea prealabilă a ministerului.

Art. 48. — Inginerii silvici, numiți profesori, agregați, conferențiari sau asistenți de cursuri la diferite școale, își rezervă toate drepturile ce le dă prezenta lege. Retribuțiunea însă va fi după alegere, aceea a gradului din corpul silvic, sau aceea de profesor, conferențiar, etc.

In cazul când pe lângă funcțiunea de profesor va exercita și alt serviciu la pădurile Statului sau cele administrate de Stat, va avea dreptul a primi ambele salarii.

CAPITOLUL IX

Pedepse și măsuri disciplinare

Art. 49. — Sunt supuși la pedepse disciplinare toți membrii din corpul silvic din cadre de Stat și particulare și anume în următoarele cazuri:

a) Când au refuzat să îndeplinească o datorie a funcțiunii lor, impuse de legi, regulamente sau a depășit competința lor;

b) Când au călcat vreo dispoziție din legi și regulamente;

c) Când au lipsit dela serviciu fără concediu;

d) Când au dat probă vădită de neglijență, incapacitate sau rea credință;

e) Când este lipsit de cuviință și de demnitate în raporturile reciproce sau ierarhice;

f) Când au cerut sau primit mită și când prin orice alte acte ale vieței lor publice sau private compromit demnitatea

de om sau funcţionar public, sau atinge demnitatea corpului din care face parte.

In afară de aceste răspunderi mai au şi pe acelea pe cari statutul funcţionarilor publici le prevede pentru toţi funcţionarii.

Art. 50. — Pedepsele sunt:

1. Prevenirea;
2. Avertismenl în scris;
3. Mustrarea cu ridicarea lefei până la 15 zile;
4. Transferarea;
5. Suspendarea;
6. Ştergerea după tabloul de avansare pe termen dela un an la 3 ani;
7. Punerea în disponibilitate pe termen minim de un an;
8. Destituirea;
9. Eliminarea din corpul silvic.

Art. 51. — Prevenirea şi avertismentul în scris se aplică în scop de corectare şi numai pentru abateri mici.

Art. 52. — Mustrarea cu ridicarea salariului şi transferarea sunt o reprobare formală.

Art. 53. — Suspendarea din funcţiune se poate face pe un termen ce nu poate fi mai mic de 15 zile, nici mai mare de 3 luni. Ea poate fi fără leafă, cu leafă redusă, sau cu leafă dar fără adausul sau îndemnizări, cu sau fără recunoaşterea vechimei în grad şi clasă, după gravitatea faptului.

Drepturile la pensie se menţin în timpul suspendării lui din funcţiune.

Art. 54. — In cazul când un membru al corpului silvic ar fi urmărit în corecţional sau în criminal, se poate pronunţa suspendarea încă dela primul act de urmărire. Suspendarea este obligatorie şi în cazul când s'a dat mandat de depunere sau ordonanţă de urmărire. Suspendările de asemenea natură au un caracter provizoriu cât timp ţine şi urmărirea, ele nu au caracter penal sau disciplinar decât în cazul când urmărirea s'a încheiat prin condamnarea definitivă.

Art. 55. — Ridicarea dreptului de înaintare se face pe un timp care nu poate fi mai mic de un an şi nici mai mare de trei ani, timpul pentru care s'a aplicat această pedeapsă nu se socoteşte la vechime pentru viitoarea înaintare.

Art. 56. — Este de drept destituit şi eliminat din corpul

silvic, orice membru care a fost condamnat definitiv pentru fapte infamante. Destituirea în acest caz este pronunțată cu decret legal.

Art. 57. — Un membru al corpului silvic, odată destituit nu poate fi reprimit în serviciul public, iar cel eliminat nu poate fi reprimit în corp.

Art. 58. — Membrii corpului silvic din cadrele de Stat un pot lua în exploatare păduri ale Statului, administrate de Stat, sau particulare, nu pot lua nici concesiuni publice sub pedeapsă de a fi destituiți.

Art. 59. — Inginerii și conductorii silvici eliminați din corpul silvic, nu au dreptul de a executa lucrări privitoare la păduri.

Art. 60. — Pedepsele dela art. 50 se aplică tuturor membrilor corpului silvic din cadrul de Stat.

Pentru membrii corpului silvic din cadrul particular, se aplică numai pedepsele disciplinare dela art. 50, alin. 2, 6 și 9.

Art. 61. — Pedepsele dela art. 50, alin. 1, 2 și 3 se aplică inginerilor și conductorilor de administratorul Casei Pădurilor, iar brigadierilor și pădurilor de directorul silvic.

Pedepsele dela art. 50 alin. 4—9 se aplică pentru inginerii silvici și conductori, de ministru, în baza avizului conform al consiliului de disciplină.

Pentru brigadieri de către administratorul Casei Pădurilor, iar pentru pădurari de directorul regional, în baza hotărîrei consiliului de disciplină al direcțiunei respective.

CAPITOLUL X

Consiliul de disciplină

Art. 62. — Pe lângă Casa Pădurilor și direcțiunile regionale silvice va funcționa câte un consiliu de disciplină, care are cădere a se pronunța asupra abaterilor membrilor corpului technic silvic.

Consiliul de disciplină depe lângă Casa Pădurilor, este format din 4 membri și 2 supleanți, numiți pe termen de 3 ani prin decret regal dintre consilierii și inspectorii generali silvici, și dintr'un consilier dela Curtea de casație, după recomandarea Curții de casație prin tragere de sorți, care prezidează consiliul.

Acest consiliu judecă inginerii silvici și conductorii de toate gradele, supuși judecății de administratorul Casei Pădurilor.

Consiliul de disciplină depe lângă fiecare direcțiune regională silvică este format din doi ingineri silvici de diferite grade numiți de minister prin decizie pe termen de 3 ani, și de președintele tribunalului, care prezidează. El judecă brigadierii și pădurarii supuși judecății de directorul regional.

Art. 63. — Acuzarea în fața consiliilor de disciplină se va face de către un inginer silvic de orice grad, delegat de Casa Pădurilor sau de directorul regional.

Art. 64. — Consiliile de disciplină vor fi ajutate în desbateri de un secretar, care va luà parte la ședință, va luà note, va contrasemna declarațiile martorilor, deciziile și hotărârile consiliilor.

Trimiterea în judecată va fi totdeauna precedată de o cercetare prealabilă ascultându se în descărcare învinovățitul, după ce va luà cunoștință de acuzațiile ce se aduc.

Odată cu chemarea în judecață a celui învinovățit, i se va trimite copie după referatul și decizia de dare în judecată, pentru a-și putea face apărarea, fie personal, fie printr'un membru al corpului silvic ales de acuzat.

Consiliile de disciplină au dreptul ca în cursul judecății, în cazurile când nu sunt destul de bine lămurite, să dispună un supliment de cercetare relativ la faptele pentru cari cel dat în judecată este învinovățit. Celelalte detalii ale consiliului de disciplină se vor fixà pe cale de regulament.

Art. 65. — Hotărârile consiliului de disciplină se dau cu majoritate de voturi și sunt definitive și executorii.

CAPITOLUL XI

Pensiuni

Art. 66. — Inginerii, conducătorii, brigadierii silvici și pădurarii din corpul silvic cadrul de Stat vor fi supuși la reținerile prescrise din legea pensiilor.

Ei beneficiază de drepturile de pensiune după dispozițiunile acestei legi, afară de cei din administrațiile cari au legi speciale de pensiuni și cari își vor regulà drepturile la pensie după aceste legi.

Art. 67. — In ce privește membrii corpului silvic cadrul de Stat, cari trec dintr'un serviciu în altul, având o casă deo-

sebită de pensiuni, reţinerile de pensiune dela vechiul serviciu vor fi vărsate la Casa de pensiuni a noului serviciu.

Regularea drepturilor la pensie se va face de Casa la care a vărsat ultimele reţineri şi după legea acelei Case.

Art. 68. — Membrii corpului silvic din Ardeal, Bucovina şi Basarabia cadrul de Stat, la aşezarea lor la pensie li se vor păstrà toate drepturile câştigate şi li se vor considerà şi anii serviţi înainte de unire.

Art. 69. — Toate fondurile de pensiuni de la judeţe, comune, etc., cari privesc pădurile luate în administraţia Statului, se vor vărsà la Casa Statului de pensiuni.

Art. 70. — Pot fi puşi în retragere din oficiu membrii corpului silvic cadrele de Stat având limita de vârstă prevăzută de legea generală de pensiuni, pentru a-şi puteà regulà drepturile la pensie, exceptând consilierii silvici, pentru cari se cere vârsta de 65 de ani împliniţi.

La vârsta de 60 ani împliniţi punerea în retragere din oficiu a inginerilor de orice grad afară de consilier, este obligatorie.

Regularea la pensie a inginerilor silvici, profesori cu titlul său definitiv, la şcolile superioare sau medii silvice, se va face după normele învăţământului superior şi secundar al ministerului instrucţiuniii publice.

Art. 71. — Comunicarea pentru punerea în retragere din oficiu se va face cu două luni înainte de 1 Ianuarie sau 1 Iulie al fiecărui an, în baza aprobării ministerului.

Art. 72. — In caz când un inginer, conductor, brigadier silvic, în timpul şi din cauza serviciului a căpătat vre-o boală sau infirmitate, care îl va face impropriu serviciului, el va fi scos la pensie din oficiu şi va primì pensia conform regulelor stabilite şi legea generală a pensiilor pentru asemenea cazuri.

Art. 73. — Inginerii silvici cari au funcţionat sau funcţionează la serviciile publice în baza legii de organizare a corpului silvic din 10 Septembrie 1920, vor fi încadraţi conform art. 14 din prezenta lege.

Art. 74. — In primul an dela promulgarea legii de faţă se vor încadrà toţi inginerii silvici în grade şi clase, potrivit drepturilor şi situaţiunii fiecăruia.

Incadrarea se va încuviinţà de ministerul agriculturii şi do-

meniilor, în urma avizului unui comitet compus din administratorul Casei Pădurilor ca preşedinte, din inginerul cel mai înalt în grad în Ardeal, în vechiul regat şi în Bucovina.

La grad egal va intra în comitet cel mai vechi în grad, la vechime egală, cel mai în vârstă.

Conductorii, brigadierii silvici şi pădurarii vor fi încadraţi de administratorul Casei Pădurilor pe baza propunerilor direcţiunilor silvice.

Art. 75. — Această lege se va pune în aplicare imediat după promulgarea ei; în privinţa salariilor însă, numai la bugetul viitor.

Toate dispoziţiunile legilor şi regulamentelor anterioare cari vor fi contrarii acestei legi sunt şi rămân abrogate.

Art. 76. — Un regulament decretat va stabili în amănunt modul de aplicare a tuturor principiilor prevăzute în această lege.

Această lege s'a votat de Adunarea Deputaţilor în şedinţa dela 25 Mai 1923 şi s'a adoptat cu unanimitate de una sută patru-zeci voturi.

Vice-Preşedinte : *(ss)* **Mrejeru**

Secretar *(ss) Petre Gârboviceanu*

Secretar general
(ss) C. Eraclide

Această lege s'a votat de Senat în şedinţa dela 30 Mai 1923 şi s'a adoptat cu majoritate de şase-zeci şi două voturi contra cinci.

Vice-Preşedinte
(ss) **C. D. Dumitriu**

Secretar : *(ss) D. Hasnaş*

Secretar general
(ss) B. Murgulescu

Promulgăm această lege şi ordonăm ca ea să fie învestită cu sigiliul Statului şi publicată prin „Monitorul Oficial".

Dat în Sinaia la 20 Septembrie 1923.

FERDINAND

Ministrul Agriculturii şi Domeniilor
(ss) **Al. Constantinescu**

Ministrul Justiţiei
(ss) **I. Th. Florescu**

LEGEA
DE
ORGANIZARE A INVĂŢAMÂNTULUI SILVIC

Promulgată prin Ialtul Decret Regal No. 4384 din 20 Septembrie 1923 şi publicată în „Monitorul Oficial“ No. 139 din 23 Septembrie 1923

CAPITOLUL I
Dispoziţiuni generale

Art. 1. — Invăţământul silvic are de obiect studiul teoretic şi practic al silviculturii.

El are trei grade:

a) Invăţământul inferior, care se predă în şcolile de brigadieri şi de pădurari;

b) Invăţământul mediu, care se predă în şcolile medii silvice cu o individualitate proprie sau şi în şcolile de conductori silvici depe lângă şcolile politechnice;

c) Invăţământul superior, care se predă în secţia silvică a şcolilor politechnice.

Ministerul agriculturii şi domeniilor, prin Casa Pădurilor, are sub conducerea şi controlul său învăţământul inferior şi mediu, afară de cel predat în şcolile de conductori depe lângă şcolile politechnice.

CAPITOLUL II
Invăţământul silvic inferior. Şcolile de brigadieri silvici şi de pădurari

Art. 2. — Invăţământul silvic inferior are de scop formarea personalului brigadierilor silvici şi al pădurarilor, necesari Statului şi altor proprietari de păduri, cari ar aveà nevoie de un asemenea personal.

Pentru brigadierii silvici acest învățământ se va predà în școlile existente sau în cele ce s'ar mai înființà, iar pentru pădurari în viitoarele școli de pădurari, cari vor funcționà după normele din această lege și conform regulamentului ce se va alcătuì de ministerul agriculturii și domeniilor (Casa Pădurilor) pentru aplicarea acestei legi.

Art. 3. — In școlile de brigadieri silvici se vor primì prin concurs candidații, în vârstă între 18 până la 30 ani, cari vor fi terminat cel puțin învățământul primar.

In caz de înființarea școlilor pentru învățământul primar complementar, candidații cari vor fi absolvit cursurile acestor școli vor fi preferați la admiterea la concurs.

Se vor preferì de asemenea aceia cari au satisfăcut legea recrutării și au obținut cel puțin gradul de sergent.

Modul ținerii concursului de admitere în aceste școli se va determinà prin regulament.

Durata învățământului teoretic și practic va fi de 2 ani cel puțin, după care elevii vor trece un examen de capacitate.

Acest examen va fi dat după normele și din materiile fixate prin regulament și va constà dintr'o probă scrisă, una orală și alta practică. Personalul didactic al școlilor de brigadieri silvici ai Statului cari vor aveà cel puțin gradul de inginer silvic clasa II, și cari se vor fi distins în serviciu prin lucrări de valoare și vor fi recomandați de consiliul permanent al învățământului silvic depe lângă ministerul agriculturii și domeniilor.

Ei vor fi însărcinați cu facerea cursurilor prin deciziune ministerială.

Această însărcinare este revocabilă. Ca apuntamente ei vor primì leafa gradului ce au în corpul silvic.

Direcțiunea școlii este încredințată unuia dintre profesorii ei, însărcinat prin deciziune ministerială.

Controlul școlilor de brigadieri și de pădurari va fi făcut de Ministerul agriculturii și domeniilor (Casa Pădurilor), prin inspectori numiți prin decret regal, cari sunt revocabili.

Inspectorii trebuie să aibă în corpul silvic cel puțin gradul de inginer-inspector silvic, putând îndeplini pe lângă funcțiunea de inspector al școlilor și alte servicii în Corp.

Atribuțiunile inspectorilor se vor determina prin regulament.

Art. 4. — In școlile de pădurari se vor admite candidați

cari au absolvit învățământul primar, au satisfăcut legea recrutări și au o vârstă maximă de 30 ani.

Durata învățământului în aceste școli va fi de 12 luni, din cari 6 luni vor fi destinate numai învățământului practic, după care absolvenții vor trece un examen de capacitate, a cărui normă se va fixa prin regulament.

Concursul de admitere în aceste școli, modul și timpul pentru care actualii pădurari din serviciul silvic al Statului vor fi chemați să urmeze cursurile teoretice ale școlilor se va determina prin regulament.

Art. 5. — Materiile cari se vor preda în școlile de brigadieri și de pădurari, gruparea lor pe catedre, repartiția duratei învățământului teoretic și practic, precum și regularea în detaliu a tot ce privește funcționarea acestor școli se va fixa prin regulamentul de aplicare al acestei legi.

Art. 6. — In școlile de brigadieri și de pădurari se vor primi un număr de elevi bursieri, fixat prin decizie ministerială.

Ei vor fi admiși în serviciul Statului în marginile prevederilor bugetare.

Restul locurilor de bursieri disponibile, se va complecta cu bursieri întreținuți de județe, comună, instituțiuni publice și proprietari de păduri particulare, cari vor vărsa la Stat costul bursei fixată de minister.

Condițiunile de admitere ca bursieri se vor determina prin regulament.

Elevii școlii de brigadieri, cari nu au satisfăcut legea recrutării la intrarea lor în școală, vor fi amânați de serviciul militar, până la sfârșitul studiilor.

Absolvenții acestor școli vor face serviciul militar, conform dispozițiunilor legii de recrutare.

CAPITOLUL III

Invățământul silvic mediu, școlile de conductori silvici

Art. 7. — Invățământul silvic mediu are de obiect studiul teoretic și practic al silviculturii, în scopul de a forma personalul ajutător al inginerilor silvici din administrațiile publice și întreprinderile particulare.

El se predă în școlile de conductori silvici existente, sau în acele ce se vor mai înființa de minister, după necesitate, fie ca

şcoli aparte, fie ca anexe la şcolile politechnice din ţară.

Durata studiului este de 4 ani, dintre cari 3 ani pentru studii teoretice şi un an de stagiu pentru lucrări de practică, făcut sub controlul direcţiunii şcolii la pădurile Statului.

Materiile cari se vor preda, distribuirea lor pe ani de cursuri, gruparea pe catedre sau conferinţe, programul analitic al cursurilor şi lucrărilor practice, se vor determina prin regulament.

Art. 8. — In aceste şcoli vor fi admişi, prin concurs, absolvenţii a 4 clase liceale, reale, comerciale, sau a unei şcoli secundare echivalente, recunoscută ca atare de consiliul profesoral al şcolii.

Se vor primi şi un număr de bursieri după regulele hotărâte la art. 6.

După terminarea anului de practică, elevii vor depune un examen de diplomă din anumite materii de specialitate, cari se vor fixa prin regulament.

Absolvenţii cu diplomă ai şcolii, au titlul de conductori silvici.

Absolvenţilor cari nu vor avea media cerută de regulament pentru obţinerea diplomei li se vor elibera un certificat de terminarea studiilor.

Ei vor putea trece până la 3 ani dela absolvire, la şcoala unde au învăţat, un nou examen după normele ce se vor fixa prin regulament, şi în caz de reuşită certificatul de absolvire va fi înlocuit prin o diplomă.

Prin obţinerea acestei diplome ei se pun pe picior de egalitate şi se bucură de aceleaşi drepturi cu camarazii lor de promoţie, însă ca clasificare vor figura în urma lor.

Absolvenţii cu diplomă sau cu certificat de capacitate al acestei şcoli vor face serviciu militar cu termen redus ca şi absolvenţii liceelor.

Numai absolvenţii cu diplomă vor avea dreptul să se prezinte la concurs pentru a intra în secţia silvică de pe lângă şcolile politechnice, precum şi a înainta la alegere în corpul conductorilor silvici.

Absolvenţii cu certificate de capacitate vor fi primiţi în corpul conductorilor silvici, ei nu vor putea însă înainta decât la vechime şi numai până la penultimul grad prevăzut de legea de organizare a corpului conductorilor silvici, ultimul grad în

corp neputând fi atins decât de conductorii silvici cu diplomă.

Art. 9. — Cursurile în şcolile de conductori se vor face de profesori sau de conferenţiari, după cum vor fi grupate prin regulament materiile în catedre de profesori sau de conferenţiari.

Un profesor sau conferenţiar va putea preda două sau mai multe materii.

In nici un caz nu se va putea da unui profesor sau conferenţiar mai multe ore de curs, decât numărul admis pentru profesorii şcoalelor secundare sau liceelor Statului prin legea învăţământului secundar.

Profesorii şi conferenţiarii pentru materiile silvice sau în legătură cu ele, se vor recruta prin concurs, dintre inginerii silvici, absolvenţi cu diplomă ai învăţământului superior silvic din ţară sau din străintate; iar pentru celelalte specialităţi dintre specialişti posedând titlurile academice respective şi îndeplinind condiţiunile de admitere în învăţământul secundar.

Inginerii silvici trebuie să aibă cel puţin gradul de inginer şef şi să fi executat lucrări silvice de importanţă.

Modul ţinerei şi confirmării concursurilor se va determina prin regulamentul de aplicare al acestei legi. Profesorii şi conferenţiarii, cari au reuşit la concurs, se vor numì prin decizie ministerială.

Profesorii şi conferenţiarii sunt stabili în funcţiunile lor.

Salariile vor fi pentru profesori aceleaşi ca şi ale profesorilor secundari, iar pentru conferenţiari ca ale profesorilor suplinitori din învăţământul secundar.

Atât profesorii cât şi conferenţiarii au dreptul la gradaţii pentru termenele de serviciu şi în proporţia ce se va prevede pentru profesorii învăţământului secundar.

Inginerii silvici, profesori ai acestor şcoli, pot opta pentru leafa gradului din corpul silvic sau acela de profesor secundar cu gradaţiile respective.

Direcţiunea şcoalei este încredinţată unuia dintre profesorii şcoalei numit prin decizie ministerială.

Drepturile, datoriile şi sancţiunile pentru corpul didactic al şcoalelor silvice medii, vor fi acelea ale corpului didactic secundar arătat de art. 36—53 inclusiv din legea învăţământului secundar şi superior.

Comisiunea de judecată dela art 5*a* din legea învăţământ-

tului secundar şi superior, pentru membrii corpului didactic silvic, va fi compus din 5 membri, dintre care 2 supleanţi numiţi prin decret regal şi anume: doui dintr'o listă de 6, prezentată de consiliul profesoral al secţiei silvice al şcoalei politechnice din Bucureşti, dintre profesorii acelei şcoli.

Doui, dintr'o listă de 6 prezentată de administratorul Casei Pădurilor dintre consilierii şi inspectorii generali silvici din activitate.

Un profesor al secţiei silvice dela şcoala politechnică numit de ministru.

Dintre cei 2 supleanţi unul va fi profesor la secţia silvică a şcoalei politechnice din Bucureşti, iar celalt dintre consilierii sau inspectorii generali silvici aflaţi în activitate.

In aplicarea articolelor sus menţionate ale legii învăţământului secundar şi superior se va înţelege prin "ministru" ministrul departamentului de care aparţine şcoala iar prin „consiiul permanent" consiliul arătat de art. 18 din prezenta lege.

CAPITOLUL IV

Invăţământul silvic superior

Art. 10.— Invăţământul silvic superior se predă în secţia silvică a şcoalelor politechnice din ţară.

Se înfiinţează prin prezenta lege, pe ziua de 1 Octombrie 1923, deocamdată la şcoala politechnică din Bucureşti, o secţie pentru învăţământul silvic superior.

Această secţie va fi formată din actuala şcoală superioară de silvicultură dependite de Ministerul agriculturii şi domeniilor.

Infiinţarea de secţiuni de învăţământ silvic superior şi la celelalte şcoli politechnice din ţară se poate face pe cale bugetară.

Condiţiile de admisibilitate a studenţilor în secţia învăţământului silvic superior al şcoalelor politechnice sunt acelea prevăzute de decretul lege publicat în *Monitorul Oficial* No. 61 din 19 Iunie 1920 pentru înfiinţarea şi organizarea şcoalelor politechnice din România care Decret lege se ratifică. Durata studiilor teoretice şi practice în secţie silvică a şcoalelor politechnice este de 4 ani. După terminarea examenului de sfârşit de an, în fiecare primi trei ani de studii, studenţii sunt datori să facă un stagiu de practică de câte 2 luni în fiecare an. In

ultimul an, cursurile încetează la 31 Martie. după care studenţii când încep examenul de absolvire.

Modul cum se va face practica se va determina prin regulament.

Şcolile politechnice decern absolvenţilor acestor şcoale titlul de ingineri silvici după normele prevăzute la art. 44 din decretul-lege arătat la art. 10 de mai sus.

Art. 11. — Invăţământul silvic superior are de scop:

a) A contribui la propăşirea ştiinţelor silvice şi în special a silviculturii naţionale;

b) De a da cunoştinţe superioare în domeniul ştiinţelor silvice pregătind personalul de ingineri silvici necesari Statului, persoanelor juridice publice sau private, particularilor, precum şi personalul didactic care se destină învăţământului silvic.

Materiile ce se vor predà în învăţământul superior silvic sunt următoarele:

1. Botanica forestieră, patologia vegetală, mineralogia şi geologia forestieră, zoologia şi entomologia aplicată.

2. Chimia generală, analitică şi a solului. Chimia technologică forestieră.

3. Fizica generală şi industrială, meteorologia şi climatologia.

4. Drumuri, şosele, poduri, căi ferate forestiere şi dispozitivele întrebuinţate pentru transportul lemnelor pe apă şi pe uscat. Construcţiuni forestiere.

5. Mecanica raţională şi aplicată. Rezistenţa materialelor, hidraulice, ferestrae, maşini şi uneltele necesare industriei lemnului. Regularea cursului apelor.

6. Teoria erorilor, topografia şi geodezia.

7. Silvicultura şi istoricul pădurilor.

8. Amenajamentul, dendrometria şi corecţia torenţilor.

9. Exploatarea pădurilor, technologia forestieră.

10. Protecţia pădurilor, economia politică şi politica forestieră.

11. Statistica forestieră, administraţia şi gestiunea silvică comerţul lemnelor,

12. Estimaţia şi expertizele forestiere. Rentabilitatea pădurilor şi ameliorări pastorale.

13. Vânătoarea, amenajarea, protecţia şi legislaţia vână-

lului, pescuitul, protecţia şi legislaţia lui. Economia naţională. Piscicultura.

14. Matematicele speciale şi superioare, algebra superioară geometria analitică, geometria descriptivă cu aplicaţiunile ei şi calculul infinitezimal.

15. Ştiinţa financiară, contabilitatea generală şi a pădurilor şi comerţul în general (conferinţe).

16. Dreptul şi legislaţia silvică.

17. Desemnul technic industrial şi topografic (conferinţe). Etc.

18. Hotărnicii, cadastru şi paleografie (conferinţe). Etc.

Prin regulament special fiecare şcoală politechnică va grupà materiile de mai sus în catedre de profesori sau de conferenţiari, un profesor sau conferenţiar va putea predà mai multe materii similare.

In nici un caz nu li se poate da pe săptămână mai multe ore de curs decât se dă în general profesorilor din celelalte secţiuni ale şcoalelor politechnice.

Art. 12. — Numirile de profesori şi conferenţiari, de şefi de lucrări sau de laboratoare şi de suplinitori la catedrele sau locurile vacante, se va face în conformitate cu regulele de numire a profesorilor, conferenţiarilor şi suplinitorilor la şcoalele politechnice.

Salariile, gradaţiile şi pensiunile vor fi aceleaşi ca ale tuturor celorlalţi profesori şi conferenţiari ai şcoalei.

Deasemenea li se va aplicà toate îndatoririle şi vor fi supuşi la toate măsurile şi sancţiunile disciplinare prevăzute prin decretul-lege menţionat la art. 10 de mai sus.

Art. 13. — Pe lângă secţia silvică a şcoalei politechnice se va înfiinţà un laborator şi un muzeu botanic şi alte laboratorii şi muzee ce se vor crede necesare, precum şi o staţiune de experimentaţie forestieră.

Pentru lucrările practice ale tuturor şcoalelor de silvicultură, li se va pune deasemenea la dispoziţie de ministerul agriculturii şi domeniilor (Casa Pădurilor) pădurile necesare.

Art. 14. — Actualii profesori definitivi ai şcoalei superioare de silvicultură trec ca profesori definitivi ai secţiei silvice dela şcoala politechnică din Bucureşti, pe cât posibil potrivit catedrelor ce astăzi le ocupă şi cu respectarea dreptului fiecărei şcoli politechnice de a grupà materiile. Cu începere dela bugetul

1924, salariile şi gradaţiile vor fi conform salariilor şi gradaţiilor profesorilor şi conferenţiarilor şcoalei politechnice

Toate celelalte catedre neocupate de profesorii definitivi, sau de conferenţiari definitivi, se vor complectà conform legii de faţă.

Art. 15. — Studenţii actuali ai şcoalei superioare de silvicultură vor fi admişi în secţia silvică a şcoalei politechnice din Bucureşti după normele stabilite prin regulamentul de aplicare al acestei legi.

Art. 16. — Ministerul agriculturii şi domeniilor va subvenţionà şcoala politechnică din Bucureşti, în vederea înfiinţării secţiei silvice depe lângă această şcoală, cu sumele necesare bunei sale funcţionări, prevăzând în bugetul său anual şi numărul de burse ce va acordà studenţilor acelei secţiuni.

Cheltuelile de prima instalaţiune a secţiei silvice, ca laborator şi muzeu botanic, muzeu technologic, mobilier, material didactic, etc, se vor acoperì prin prevederi ce se vor face în bugetul exerciţiului anului 1924.

Art. 17. — Din consiliul de perfecţionare al şcoalei politechnice va face parte şi un reprezentant al ministerului de agricultură şi domenii, numit prin decret-regal pe termen de 3 ani.

Art. 18. — Pe lângă ministerul agriculturii şi domenilor se înfiinţează un consiliu permanent al instrucţiunii silvice inferioare şi medii, compus din: câte un profesor al învăţământului silvic superior, mediu şi inferior, aleşi de consiliile profesorale respective şi din 2 ingineri inspectori generali sau consilieri silvici numiţi de ministru. Toţi membrii sunt numiţi pe termen de 3 ani.

Atribuţiunile şi modul de funcţionare ale acestor consilii se vor determinà prin regulament.

Art. 19. — Prezenta lege se va pune în aplicare pe ziua de 1 Octombrie 1923.

Un regulament va desvoltà dispoziţiunile acestei legi şi va determinà modul său de aplicare. Dispoziţiunile decretului-lege relativ la înfiinţarea şi organizarea şcoalelor politechnice din România publicate în „Monitorul Oficial“ No. 61 din 19 Iunie 1920, se aplică şi secţiei silvice, întrucât legea de faţă nu prevede contrariu.

Toate legile, regulamentele şi dispoziţiile de orice natură contrarii legii de faţă sunt şi rămân abrogate.

Ministrul Agriculturii şi Domeniilor
Al. Constantinescu

Această lege s'a votat de Adunarea Deputaţilor în şedinţa dela 25 Mai 1923, şi s'a aprobat cu unanimitate de una sută două-spre-zece voturi.

Vice-Preşedinte
(ss) **L. Mrejeru**

Secretar
(ss) Petre Gârboviceanu

Secretar general
(ss) Eraclide

Această lege s'a votat de Senat în şedinţa dela 30 Mai 1923, şi s'a adoptat cu majoritate de şaptezeci şi unu voturi, cotra trei.

Vice-Preşedinte
(ss) **Dimitriu**

Secretar
(ss) Hasnaş

Secretar general
(ss) B. Murgulescu

Promulgăm această lege şi ordonăm ca ea să fie învestită cu sigiliul Statului şi publicată prin „Monitorul Oficial".

Dat în Sinaia la 20 Septembrie 1923.

FERDINAND

Ministrul Agriculturii şi Domeniilor
Al. Constantinescu

Ministrul Justiţiei
I. Th. Florescu

DECRET-LEGE

RELATIV LA

ÎNFIINȚAREA ȘI ORGANIZAREA ȘCOALELOR POLITECHNICE DIN ROMÂNIA

Publicat în „Monitorul Oficial" Nr. 10 din 19 Iunie 1920
Ratificat prin legea de organizare a învățământului silvic

FERDINAND I.

Prin grația lui Dumnezeu și Voința națională, Rege al României.

La toți de față și viitori sănătate.

Asupra raportului ministrului Nostru secretar de Stat ad-interim la departamentul lucrărilor publice sub No. 17.255 din 10 Iunie 1920.

Având în vedere jurnalul consiliului de miniștrii cu No. 1465 din 9 Iunie 1920.

Am decretat și decretăm.

Art. 1. Se aprobă de Noi, sub rezerva ratificărei ulterioare a Corpurilor Legiuitoare, înființarea și organizarea școalelor politechnice din România, așa după cum se specifică mai jos.

CAP. I

Dispoziținni generale

Art. 1. — Școlile politechnice sunt institute de învățământ technic superior asemănate ca grad de cultură universităților.

Ele au de scop formațiunea inginerilor ce depind de Ministerul Lucrărilor Publice.

Art. 2.— Prima școală politechnică se înființează prin complectarea și transformarea actualei Școale naționale de poduri și șosele, care va deveni „Școala Politechnică din București".

Art. 3. — Alte școli politechnice se vor putea înființă în alte orașe ale țării și vor fi organizate în mod analog cu aceea din București, ținând seamă de circumstanțele și nevoile locale.

Art. 4. — Şcoala politechnică din Bucureşti va cuprinde deocamdată următoarele 4 secţiuni de specializare:

a) Secţiunea de construcţiuni (căi de comunicaţie, clădiri, hidraulică, lucrări de edilitate, etc., precum şi lucrări agricole şi silvice până la înfiinţarea unei secţiuni speciale pentru asemenea, lucrări.

b) Secţiunea de mecanică şi electricitate cu eventuale subsecţiuni pentru aviaţie şi telegrafie-telefonie.

c) Secţiunea de mine şi metalurgie.

d) Secţiunea industrială destinată să formeze inginerii necesari celorlalte industrii afară de cele menţionate sub *b)* şi *c)* din prezentul articol.

Alte secţiuni de specializare vor putea fi create, sau secţiunile de mai sus vor putea fi subdivizate atunci când desvoltarea economică a ţării va cere aceasta.

Art. 5. — Invăţământul şcolilor politechnice cuprinde:

Cursuri şi conferinţe cu exerciţiile respective;

Desemnul;

Proiecte;

Lucrări practice în laboratoriile şi atelierele şcoalei;

Practica pe teren a topografiei şi geodesiei;

Practica pe şantierele de construcţiuni, în uzine, fabrici, ateliere şi mine.

Vizite de lucrări, uzine, fabrici, ateliere, exploataţii, mine, etc., etc.:

Excursiuni ştiinţifice.

Art. 6. — Invăţământul predat de Corpul profesoral al şcoalei va puteà fi completat prin conferinţe asupra chestiunilor ştiinţifice, technice, economice şi sociale făcute elevilor de către oamenii de ştiinţă sau ingineri invitaţi de către Consiliul de perfecţionare.

Cursuri libere — de frecventare facultativă — pot fi înfiinţate cu aprobarea aceluiaş consiliu.

Art. 7. — Durata învăţământul în şcolile politechnice este de 4 ani, căutându-se a se da în primii ani cunoştinţele generale necesare inginerilor, iar în ultimii ani, cunoştinţele de specializare.

Art. 8. — Cursurile ce se vor predà pentru fiecare specialitate, lucrările de aplicaţie, gruparea diferitelor cursuri pe

catedre, programele analitice, distribuţia orelor disponibile pe cursuri şi aplicaţiuni, durata anuală a cursurilor, trecerea examenelor, obligaţiunile la cari sunt supuşi elevii şi pedepsele disciplinare ce li se pot aplica, practica pe şantiere de construcţii, în uzine sau fabrici, vacanţele, funcţionare a bibliotecii şi în general detaliile de organizare şi funcţionare a şcolilor politechnice şi a diferitelor lor organe: consilii, comitete, institute, etc., se vor stabili prin regulamente speciale de aplicare a acestei legi.

CAPITOLUL II

Administraţia şi conducerea şcolilor politechnice

Art. 9. — Administraţia fiecărei şcoli politechnice se face de directorul şcoalei, ajutat de comitetul direcţiunii, de subdirectorul şi de personalul administrativ necesar.

Art. 10. — Conducerea şi perfecţionarea şcoalei sunt încredinţate următoarelor organe.

a) Comitetul de direcţiune.

b) Consiliul de perfecţionare.

c) Consiliul profesoral.

Art. 11. — Comitetul de direcţiune se compune din:

a) Directorul şcoalei ca preşedinte.

b) Preşedinţii diferitelor secţiuni de specializare, aleşi la începutul fiecărui an şcolar de profesorii şi conferenţiarii fiecărei secţiuni.

c) Unul din profesorii cursurilor comune secţiunilor şcoalei, ales de Consiliul profesoral.

d) Subdirectorul şcoalei dacă este şi profesor al şcoalei. In cazul contra, subdirectorul ia parte la lucrările comitetului cu voce consultativă.

Art. 12. — Consiliul de perfecţionare al Şcoalei politechnice din Bucureşti se compune din Comitetul de direcţiune completat prin următoarele persoane.

a) Un membru al secţiunii ştiinţifice a Academiei române, delegat de Academie.

b) Un membru al Consiliului technic superior delegat de acest Consiliu.

c) Doi reprezentanţi ai industriei, desemnaţi de Ministerul Industriei şi Comerţului.

d) Un delegat al facultăţii de ştiinţe din Bucureşti.

Aceşti 5 membri sunt numiţi prin direct regal de către Ministerul Lucrărilor Publice. Mandatul lor e de 3 ani şi poate fi reînoit.

In fiecare an şcolar va mai fucţionà ca membru al Consiliului de perfecţionare, cu voce consultativă un vechiu elev al şcoalei, făcând parte din promoţiunea care a terminat de 4 ani şcoala. Numirea acestui membru, al cărui mandat este de un an şi nu poate fi reînoit se face prin deciziune ministerială după propunerea direcţiunei şcoalei.

La începutul fiecărui an şcolar, Consiliul de perfecţionare îşi alege un preşedinte.

Art. 13. — Consiliul profesoral se compune din toţi profesorii titulari ai şcoalei Profesorii suplinitori şi conferenţiarii pot fi convocaţi să ia parte cu voce consulativă la unele lucrări ale consiliului, afară de cele prevăzute la art. 25 şi 27. Consiliul profesoral se întruneşte sub preşedinţia Directorului.

Art. 14. — Directorul fiecărei şcoli politechnice este ales de Consiliul de perfecţionare, dintre profesorii ingineri ai şcoalei, cu o vechime de cel puţin 8 ani ca profesori titulari. Alegerea se face cu majoritatea voturilor tuturor membrilor compunând cele două consilii. Această alegere este confirmată prin Decret-Regal în urma propunerii Ministerului Lucrărilor Publice.

Directorul administrează şcoala potrivit prezentei legi şi regulamentelor ei de aplicare şi îngrijeşte de execuţia hotărârilor organelor de conducere prevăzute de lege.

In caz de absenţă a directorului, atribuţiunile sale sunt îndeplinite de cel mai vechi dintre preşedinţii de secţiune.

Art. 15. — Subdirectorul este numit prin decret regal de Ministerul Lucrărilor Publice, pe baza recomandaţiunii făcute de directorul şcoalei, el va fi diplomat al uneia din şcolile politechnice din ţară sau al unei şcoli echivalente ca grad de cultură cu acele şcoli.

Subdirectorul are atribuţiunea de a ajuta pe director în conducerea şi administraţia şcoalei, lucrând în numele directorului după instrucţiunile şi în limitele însărcinărilor şi delegaţiilor ce îi vor fi date de acesta.

Art. 16. — Comitetul de direcţiune, afară de atribuţiunile

prevăzute în alte articole ale prezentei legi, mai are şi pe cele următoare :

a) Întocmirea regulamentelor privitoare la ordinea şi disciplina interioară, la căminurile studenţilor, la bibliotecă, etc.;

b) Stabilirea şi armonizarea programelor analitice ale cursurilor şi lucrărilor practice, luând avizul profesorilor respectivi;

c) Distribuţia orelor disponibile între diversele cursuri şi aplicaţiuni;

d) Stabilirea orarelor de cursuri, conferinţe, lucrări practice, proecte şi interogaţi în înţelegere cu profesorii respectivi;

e) Stabilirea normelor relative la ţinerea examenelor, la executarea şi predarea lucrărilor de aplicaţiuni, la stabilirea notelor medii, promovări, la eliberarea certificatelor şi diplomelor, etc.;

f) Stabilirea principiilor după care trebueşte condus învăţământul în şcoală şi darea cuvenitelor directive corpului didactic;

g) Urmărirea bunului mers al studiilor, asistând în mod obligator prin membrii săi la examenele de fine de an, luând cunoştinţă de lucrările de aplicaţiuni executate de studenţi şi putând asista şi la prelegerile profesorilor şi conferenţiarilor;

h) Controlul regulatei frequentări a cursurilor şi celorlalte lucrări ale membrilor Corpului didatic al şcoalei;

i) Avizarea asupra tuturor chestiunilor interesând şcoala ce-i sunt supuse de director.

Hotărîrile de sub *b*), *c*), *d*), *e*), sunt supuse aprobărei consiliului profesoral.

Art. 17. — Atribuţiunile Consiliului de perfecţionare afară de cele prevăzute la celelalte articole ale legii sunt:

a) Infiinţarea de noui secţiuni de specializare, precum şi suprimarea sau modificarea unora din secţiunile existente;

b) Infiinţarea de noui cursuri, conferinţe, lucrări, etc., de laboratorii, ateliere şi institute anexe ale şcoalei, precum şi suprimarea sau modificarea unora din cursurile sau instituţiunile existente.

c) Stabilirea gradului de specializarea diferitelor secţiuni ale şcoalei, adică a importanţei de dat învăţământului special faţă de învăţământul comun tuturor secţiunilor, potrivit nevoilor ţării şi posibilităţilor de realizare;

d) Avizarea asupra tuturor chestiunilor cu caracter general ce-i sunt supuse de Minister sau de direcţiunea şcoalei.

Art. 18. — Consiliul profesoral are atribuţiunile prevăzute de prezenta lege şi se pronunţă asupra tuturor chestiunilor interesând şcoala şi cari îi sunt supuse de Minister sau de direcţiune.

Art. 19. — Profesorii şi conferenţiarii fiecărei secţiuni a şcoalei politechnice se întrunesc în consiliul prezidat de preşedintele secţiunei respective, pentru a delibera şi a aviza asupra chestiunilor speciale secţiunei.

CAPITOLUL III

Personalul didatic şi administrativ

Art. 20. — Personalul didactic al şcolilor politechnice se compune din:

Profesori, Conferenţiari, asistenţi.

Art. 21. — Cursurile şi lucrările formând învăţământul fiecărei şcoli politechnice sunt grupate pe catedre ocupate de profesori.

Profesorii dirijează cu ajutorul conferenţiarilor şi asistenţilor ce le sunt ataşaţi lucrările practice şi interogaţiile.

Art. 22. — Conferenţiarii sunt însărcinaţi fie cu parte din învăţământul formând o catedră potrivit art. precedent, fie cu unul sau mai multe cursuri pentru cari nu se găseşte oportună înfiinţarea unei catedre. Insărcinările conferenţiarilor se fixează odată cu numirea lor, ele pot fi însă modificate de consiliul profesoral, după propunerea comitetului de direcţiune. In cazul când conferenţiarul predă părţi din învăţământul formând o catedră, se va lua şi avizul profesorului respectiv.

Art. 23. — Asistenţii constituesc personalul ajutător al profesorilor şi conferenţiarilor pentru aplicaţiuni, proiecte, lucrări de laborator şi interogaţiuni.

Art. 24. — Profesorii, conferenţiarii şi asistenţii sunt numiţi dintre inginerii diplomaţi ai şcoalelor politechnice din ţară sau dintre inginerii şi arhitecţii diplomaţi ai unei şcoli superioare echivalente ca grad de cultură cu aceste şcoli şi specializaţi prin studiile, lucrările şi ocupaţiunile lor în ramura technică a catedrei la care urmează să fie numiţi, precum şi dintre doctorii în ştiinţe, drept, economie politică, etc. ale căror titluri le dau

dreptul să concureze la ocuparea unei catedre universitare similiare.

Pentru ştiinţele teoretice (matematici, fizică, chimie, geologie, mineralogie, etc.) asistenţii vor putea fi numiţi şi dintre licenţiaţi în ştiinţe.

Candidaţii la o catedră de profesor vor trebui să probeze o activitate efectivă technică sau ştiinţifică în specialitatea catedrei, la care concurează de cel puţin 5 ani.

Art. 25. — Când o catedră devine vacantă sau la creiarea unei noui catedre, Ministerul în termen de 2 luni dela ivirea vacanţei. publică vacanţa prin *Monitornl Oficial.*

In termen de 2 luni dela publicare, candidaţii doritori de a ocupa catedra şi cari se găsesc în condiţiunile prevăzute de prezenta lege, vor adresa cererile lor direcţiunei şcoalei politechnice însoţite de un memoriu arătând titlurile, lucrările şi activitatea technică şi ştiinţifică desfăşurată pe baza cărora solicită catedra.

In termen de cel mult 15 zile dela expirarea celor 2 luni lăsate pentru înscrierea candidaţilor, directorul convoacă consiliul profesoral al şcoalei pentru a-i supune spre cercetare cererile primite.

Consiliul profesoral deleagă o comisiune de 3 profesori de specialităţi apropiate catedrei vacante, aparţinând fie şcoalei la care se găseşte vacantă catedra, fie altor şcoli politechnice sau universităţi şi care, cercetând titlurile şi lucrările candidaţilor, prezintă consiliului în termen de cel mult o lună, un raport amănunţit asupra fiecărui candidat şi făcând una din următoarele propuneri:

a) Numirea unui profesor dintre candidaţii cari au solicitat catedra, fără a desemna în mod expres pe vreunul din aceşti candidaţi:

b) Numirea ca profesor a unei persoane care n'a solicitat catedra, dar care pe lângă o activitate de cel puţin 15 ani în specialitatea sa, se bucură prin lucrările sale de o reputaţiune recunoscută şi a cărei valoare ştiinţifică sau technică este vădit superioară tuturor candidaţilor!

c) Numirea unui profesor străin pe timp limitat;

d) Amânarea ocupărei catedrei.

In cazurile *b* şi *c* raportul comisiunei va arăta în mod amănunţit motivele pentru cari se face propunerea, analizându-se lucrările persoanei recomandate.

In cel mult o lună dela înaintarea raportului comisiunii, consiliul profesoral împreună cu Consiliul de perfecţionare hotărăşte printr'o încheere motivată asupra acestui raport, fie aprobând propunerea comisiunii şi stabilind, în cazul lit. *a*, cari anume dintre candidaţi urmează să fie recomandat pentru numire, fie amânând ocuparea catedrei. Hotărîrea se ia cu voturile a cel puţin jumătate plus unul din numărul total al membrilor, formând cele două consilii, iar în cazurile lit. *b* şi *c* cu voturile a cel puţin $^2/_3$ din acel număr.

Lunile Iulie şi August nu sunt cuprinse în termenele mai sus prevăzute în prezentul articol pentru îndeplinire diverselor formalităţi, afară de publicarea vacanţei.

Ministerul va aproba hotărîrea celor două consilii, dacă este făcută în condiţiuni legale şi în termen de o lună dela data hotărârei, va numi prin decret regal, la catedra vacantă, persoana recomandată.

Dacă recomandarea s'a făcut în baza alin. *b* sau dacă cel recomandat pe baza alin. *a* este profesor sau conferenţiar definitiv în aceiaşi şcoală politechnică sau într'o şcoală similiară numirea de profesor se face cu titlul definitiv. In celelalte cazur numirea se face cu titlul provizoriu.

Dacă cele două consilii nu recomandă pe nimeni, sau dacă recomandarea nu este făcută în condiţiuni legale, o nouă publicare a vacanţei nu se va putea face înainte de trecerea unui an dela data primei publicaţiuni.

Raportul comisiunii şi încheerea celor două consilii se vor publica în caz de numire în *Monitorul Oficial*.

Art. 26. — Alegerea şi numirea conferenţiarilor şi asistenţilor se face după aceleaşi norme ca şi pentru profesori, excluzându-se însă modalitatea prevăzută de alin. *b* a art. precedent; iar comisiunea prevăzută la acel articol putând supune pe candidaţi şi la probe scrise sau orale.

Pentru asistenţi termenul de înscriere se reduce la o lună şi lucrările comisiunii şi consiliului profesoral — cari în cazul acesta va lucra fără consiliul de perfecţionare — nu se publică în *Monitorul oficial*.

Art. 27. — Numirile provizorii făcute conform art. 25 şi 26 devin definitive, dacă după trecerea a cel puţir 3 ani de provizorat în care profesorii, conferenţiarii sau asistenţii noui nu-

miţi îşi vor fi îndeplinit efectiv funcţiunea, Consiliul profesoral îi recomandă pentru definitivat.

Pentru conferenţiari şi asistenţi se va lua şi avizul profesorilor respectivi.

Pentru recomandarea la definitivat a profesorilor provizorii consiliul profesoral va cuprinde numai profesorii titluari definitivi.

Numirile definitive se fac prin decret regal.

Dacă în timp de 4 ani de provizorat, Consiliul profesoral nu face recomandarea pentru numirea definitivă, însărcinarea profesorului, conferenţiarului sau asistentului, încetează dela sine după expirarea celor 4 ani şi funcţiunea ce ocupă devine vacantă

Art. 28. — Profesorii şi conferenţiarii definitivi sunt inamovibili, neputând fi eliminaţi din Corpul profesoral, transferaţi sau puşi în retragere decât potrivit prevederilor prezentei legi.

Art. 29. — Membrii Corpului didactic ai şcolilor politechnice trebue să fie cetăţeni români, afară de cazul prevăzut la art 25.

In mod excepţional şi numai pe baza avizului Consiliului profesoral se va putea angaja şi personalul special străin pentru laboratoare şi ateliere.

Art. 30. — Când o catedră devine vacantă sau la crearea unei noui catedre şi până la numirea titularului, Ministrul în urma recomandărei Consiliului profesoral, numeşte prin deciziune ministerială un profesor suplinitor.

In caz de concediu mai mare de 2 luni acordat de minister profesorului titular, un profesor suplinitor este numit prin deciziune ministerială pe baza recomandărei profesorului titular şi a avizului Consiliului profesoral.

Pentru concedii mai mici de 2 luni, profesorul suplinitor este desemnat de director, după recomandarea titularului.

In toate cazurile profesorii suplinitori trebue să îndeplinească condiţiunile primului aliniat al art. 24, ei vor fi aleşi de perferinţă dintre profesorii, conferenţiarii şi asistenţii şcolii.

Art. 31. — Profesorii şi conferenţiarii sunt obligaţi să facă regulat cursurile, conferinţele lucrările practice şi interogaţiile cu cari sunt însărcinaţi, conform programelor şi regulamentelor şi a urmări de aproape lucrările de aplicaţiuni şi proiecte ale elevilor.

In predarea cursurilor ei sunt liberi să urmeze ordinea sau

metoda ce vor crede mai bună, fără însă să iasă din limitele programelor stabilite.

Profesorii şi conferenţiarii sunt datori a depune textul cursurilor cu cari sunt însărcinaţi, pentru a puteà fi poligrafiate sau tipărite. Cursurile trebuesc ţinute la curent cu progresele ştiinţei şi technicei.

Numărul orelor de curs, conferinţe, lucrări practice, proiecte şi interogaţii pentru fiecare profesor sau conferenţiar se fixează potrivit art. 16; aceste ore nu vor puteà fi mai puţine de 6 pe săptămână, repartizate în cel puţin trei şedinţe săptămânale.

Profesorii şi conferenţiarii sunt obligaţi a luà parte în consiliile şi comisiunile prevăzute de lege şi regulamente.

Asistenţii sunt obligaţi, sub direcţiunea profesorilor sau conferenţiarilor, a urmări în mod permanent lucrările de aplicaţiuni ale elevilor, îndrumându-i şi sfătuindu-i pentru buna execuţiune a acestor lucrări şi a face cu elevii interogaţiile şi exerciţiile cu cari ar fi însărcinaţi de profesori.

Art. 32. — Nici un membru al corpului didactic ai şcolilor politechnice, fie titular, fie suplinitor nu poate lipsi dela cursurile şi lucrările cu cari sunt însărcinaţi, fără concediu.

Directorul poate acordà concedii de cel mult o săptămână. Concedii până la o lună pot fi acordate de comitetul de direcţiune.

Concedii mai mari nu pot fi acordate decât de Minister.

Acel care va absenta 30 zile consecutiv, fără concedi sau fără motiv binecuvântat, apreciat de Minister, va fi considerat ca demisionat.

Concediile se acordă:

a) Pentru cazuri de boală bine constatate. Dacă concediul de boală al unui membru al corpului didactic se prelungeşte peste un an, Ministerul are dreptul, luâng şi avizul consiliului de direcţiune, să-l pună în retragere din oficiu;

b) Pentru cercetări sau misiuni ştiinţifice sau technice şi numai în urma avizului conform al comitetului de direcţiune.

c) Pentru îndeplinirea funcţiunii de ministru sau secretar general.

Art. 33. — Ministrul, luând avizul consiliului de direcţiune, va puteà pronunţa punerea la pensie din oficiu a oricărui mem-

bru al Corpului didactic afectat de o infirmitate, de un viciu sau de o boală cronică, care l'ar face neapt funcţiunei sale.

Infirmitatea, viciul sau boala cronică, vor trebui constatate printr'o anchetă orânduită de Minister la care să ia parte şi doui profesori ai unei facultăţi de medicină.

Art. 34. — Dacă fără a fi atins de vre-o infirmitate propriu zisă, un profesor sau conferenţiar ar deveni neapt pentru îndeplinirea funcţiunii sale, Ministrul, consultând în prealabil şi în mod confidenţial Consiliul de perfecţionare, îl va puteà pune la pensie din oficiu, cu avizul conform al Consiliului profesoral unit cu Consiliul de perfecţionare.

Acest aviz se va da prin vot secret şi fără desbateri şi trebue să întrunească voturile a cel puţin 2/3 din totalitatea membrilor cari formează cele două consilii.

Art. 35. — După 35 ani de serviciu, în Corpul didactic al şcolilor politechnice, membrii acestui corp pot fi puşi în retragere din oficiu de către Ministru cu avizul conform al consiliului de perfecţionare.

După vârsta de 70 ani împliniţi, punerea în retragere din oficiu a profesorilor este obligatorie, cu rezerva unui an de onoare acordat de consiliul profesoral.

Profesorii şcoalelor politechnice în retragere vor purta titlul de onorifici.

Art. 36. — Tratamentul personalului didactic al şcolilor politechnice va fi acel al personalului didactic universitar şi anume:

Profesorii definitivi ai şcolilor politechnice vor primi salariul profesorilor titulari universitari.

Profesorii provizorii ai şcolilor politechnice vor primi salariul profesorilor agregaţi universitari.

Conferenţiarii şcolilor politechnice vor primi salariul conferenţiarilor universitari; iar asistenţii şcolilor politechnice vor primi apuntamente cuprinse între 70—100% din salariul conferenţiarilor după importanţa lucrărilor ce execută.

Drepturile la pensiune ale personalului didactic al şcolilor politechnice vor fi acelea ale personalului didactic universitar.

Art. 37. — Pedepsele disciplinare la cari pot fi supuşi membrii Corpului didactic al politechnicilor, sunt acele prevăzute

pentru Corpul didactic univesitar, comitetul de direcţiune constituind comisiunea de judecată.

Art. 38. — Personalul administrativ al şcoalei politechnice din Bucureşti cuprinde afară de director şi subdirector:

Un bibliotecar:

Un medic şi medic-ajutor:

Un şef al secretariatului, având sub ordinele sale un contabil şi ajutoarele necesare;

Unul sau mai mulţi censori însărcinaţi cu menţinerea ordinei şi disciplinei în şcoală;

Personalul administrativ este numit după aceleaşi norme ca şi funcţionarii Ministerului lucrărilor publice, după recomandarea directorului şcoalei.

Art. 39. — Personalul de serviciu este numit de director.

CAPITOLUL IV

Elevii.

Art. 40. — Admiterea în anul I al şcolilor politechnice se face pe baza unui examen, constând asupra cunoştinţelor indispensabile urmării cu folos a învăţământului din aceste şcoale. Programul acestui examen se va limitâ la cunoştinţele predate în licee.

Se vor puteà prezentà la acest examen admisibilii în facultăţile de ştiinţe şi în academia de înalte studii comerciale şi industriale, precum şi absolvenţii şcolilor technice medii.

Art. 41. — Se pot admite în anul al doilea şi al treilea al şcolilor politechnice, în urma unui examen al cărui program este stabilit de comitetul de direcţie, studenţii facultăţilor de ştiinţe şi studenţii şcolilor technice superioare din străinătate, considerate echivalente ca grad de cultură cu şcolile politechnice din ţară de către Comisiunea prevăzută la art. 45, cari fac dovadă că au trecut în acele şcoli examenele anilor corespunzători.

Art. 42. — Comitetul de direcţiune al fiecărei şcoli politechnice va putea admite în şcoală şi auditori liberi.

Art. 43. — Elevele vor puteà fi admise în şcolile politechnice în aceleaşi condiţiuni ca şi elevii.

CAPITOLUL V

Examene, Certificate, Diplome

Art. 44. — Elevii cari au satisfăcut toate condițiunile prevăzute de regulament pentru absolvirea școalei primesc o diplomă conferindu-le titlul de „Inginer" (diplomat al școlii politechnice din . . . .) cu mențiunea specialității urmată în școală și dându-le dreptul de libera practică a ingineriei.

Diploma va mai purtà și unul din calificativele : satisfăcător, bine, foarte bine (cu distincțiune).

Regulamentul de aplicare al legii va determinà condițiunile în cari se vor acordà fiecare din aceste trei calificative.

Art. 45. — Diplomele de inginer, eliberate de școli din străinătate, asemănate ca grad de cultură școlilor politechnice din țară, pot fi echivalate cu diplomele acestor din urmă școli.

Pentru fiecare școală politechnică o comisiune formată din 6 profesori ai școalei, aleși de consiliul profesoral la începutul fiecărui an școlar și prezidată de director, este însărcinată cu aceste echivalări.

CAPITOLUL VI

Laboratorii. Ateliere, Instalațiuni anexe școlilor politechnice

Art. 46. — Lucrările practice ale elevilor la cursurile cari comportă asemenea lucrări ca : fizica, chimia, mineralogia, geologia, mecanica hydraulica, electrotechnica, mașini, etc., se vor face în laboratoriile și atelelierele existente sau ce se vor înființà treptat pe măsura desvoltării școalei.

Șefii acestor laboratorii și ateliere vor fi profesorii cursurilor respective sau unul din acești profesori — dacă același laborator servește la mai multe cursuri — desemnat de consiliul profesoral.

Personalul technic și științific al laboratoriilor și atelierelor se numește de ministru, după recomandarea Directorului și avizului conform al șefului laboratorului respectiv.

Art. 47. — Afară de laboratoriile și atelierele prevăzute la art. precedent, se vor înființà pe lângă școlile politechnice, institute, laboratorii, ateliere, etc., destinate cercetărilor technice, sau științifice ale personalui didactic și elevilor școlii, ingine-

rilor, industriaşilor, oamenilor de ştiinţă, etc., admişi să facă asemenea cercetări, precum şi încercărilor diferitelor materiale, produse, maşini, aparate. etc.

Infiinţarea acestor instituţiuni se va hotărâ de consiliul de perfecţionare.

Art. 48. — Laboratorul existent pe lângă şcoala naţională de poduri şi şosele, în care se fac analize şi încercări de material de tot felul, se transformă în instituţie anexă a şcolii politechnice din Bucureşti şi se va numi „laboratorul de încercări şi analize de materiale de construcţie şi industriale" a cărui organizare şi funcţionare se va stabili printr'un regulament special.

CAPITOLUL VII

Taxe

Art. 49. — Elevii admişi în şcolile politechnice vor plăti pentru înscriere, lucrări practice şi examene, taxe ce se vor fixà de consiliul de perfecţionare.

Comitetul de direcţiune poate scuti de aceste taxe în total sau în parte, pe elevii meritoşi sau lipsiţi de mijloace.

CAPITOLUL VII

Legate, donaţiuni, venituri proprii, administrarea fondurilor

Art. 50. — Fiecare şcoală politechnică va puteà primi ori ce legate sau donaţiuni după avizul conform al consiliului de perfecţionare.

Toate sumele încasate de fiecare şcoală politechnică din taxele şcolare şi taxele pentru lucrările efectuate în laboratoriile sale nu vor fi vărsate la Stat, ci vor constitui venituri proprii ale şcoalei.

Fonduri provenind din legate şi donaţiuni, ca şi veniturile provenind din taxele încasate de fiecare şcoală politechnică, se vor administrà de comitetul de direcţiune al şcoalei potrivit regulamentului de aplicare a legii.

Dispoziţiuni tranzitorii

Art. 51. — Prezentul decret-lege se va pune în aplicare cu începere dela data promulgării lui.

Şcoala politechnică din Bucureşti va începe a funcţionà în anul şcolar 1920—1921, căutându-se a se desvolta treptat, dar cât mai repede şi potrivit nevoilor ţării, gradul de specializare a celor 4 secţiuni ale şcolii.

Art. 52. Actualii profesori, repetitori de cursuri şi asistenţii titulari ai şcolii de poduri şi şosele, vor trece ca profesori, conferenţiari şi asistenţi definitivi ai şcoalei politechnice, potrivit specialităţii lor; iar actualii profesori suplinitori cari au predat un curs mai mult de 5 ani, vor trece ca profesori provizorii.

Art. 53. — Directorul şcolii naţionale de poduri şi şosele şi întreg personalul administrativ ca şi personalul laboratoriilor şi atelierelor acestei şcoale, în funcţiune la promulgarea acestui decret-lege, îşi vor păstrà funcţiunile în viitoarea şcoală politechnică din Bucureşti.

Art. 54. — Până la reforma învăţământului secundar şi la unificarea acestui învăţământ în teritoriile de curând alipite ţării, va funcţionà pe lângă Şcoala politechnică din Bucureşti o diviziune pregătitoare, în care se vor predà cunoştinţele cerute la examenul de admitere în şcoală.

Vor fi primiţi în diviziunea pregătitoare toţi acei cari posedă actele necesare pentru a se puteà prezenta la acest examen.

Nimeni nu va fi admis a urma cursurile acestei diviziuni mai mult de un an.

Art. II. — Ministrul Nostru Secretar de Stat ad-interim la departamentul lucrărilor publice este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestui decret-lege.

Dat în Bucureştl la 10 Iunie 1920.

FERDINAND

Ministrul lucrărilor publice ad-interim,
(ss) C. Argentoianu

Ministrul justiţei,
(ss) M. B. Cantacuzino

LEGE

pentru extinderea aplicațiunii dispozițiunilor Codului silvic din 1910 și a legii modificatoare a acestui Cod din 16 Septembrie 1920 în tot cuprinsul României (Publ. Monit. Of. 59 din 17 Iunie 1923 [1])

Art. unic. — Codul silvic din vechiul regat din 1910, cum și modificările aduse acestui cod prin legea din 18 Septembrie 1920 [2]) se vor aplica pe tot teritoriul României, iar amenzile despăgubirile și valoarea materialelor prevăzute în art. 7, 14, 59 până la 86 inclusiv din codul silvic din 1910 se majorează de 10 ori, pentru toată țara [3]).

Pădurile composesoratelor, urbarialiștilor, foștilor nobili și fidei comisele din vechiul regat, se vor administra de Casa Pădurilor întocmai ca pădurile statului din vechiul regat însă venitul net anual se va pune la dispoziținea proprietarilor conform drepturilor ce au fiecare.

Toate legile, regulamentele, instrucțiile etc. existente în provinciile alipite sunt și rămân abrogate în întregul loc din ziua promulgărei acestei legi.

Un regulament de administrație publică decretat va detalia dispozițiunile acestei legi.

Al. Constantinescu
Ministru Agriculturii și Domeniilor

---

1) Votată de Cameră în ședința dela 31 Maiu 1923, iar de Senat la 1 Iunie 1923 fără discuțiune.

2) Data exactă a acestei legi M. Of. 131 din 16 Septemvrie 1920.

3) Prin legea privitoare la majorarea amenzilor judecătorești și la modul încasării lor publ. M. Of 279 din 25 Martie 1923, s'au înzecit amenzile penale, de procedură și disciplinare prevăzute de codurile: penal, civil și comercial cum și de orice alte legi și regulamente în vigoare în întreaga țară până la 14 August 1916, iar în teritoriile alipite și de legile în vigoare în vechiul regat până la acea dată, care se aplică în timpul de față în acele teritorii.

La această categorie intră și Codul silvic care la 19 fusese extins numai în Basarabia.

Deci punctul de plecare al înzecirii amenzitor din Codul Silvic e 25 Martie 1923, data promulgării primei legi. Potrivit aceleași legi cei condamnați la amendă sunt obligați ca în termen de o lună dela condamnare, termen care urmează a se prevedea în hotărâre, să depună la judele de ocol recipisa Admininistrației financiare sau a percepției de plata amendei.

Expunere de motive

Prin legile de curând votate, atât organizarea Corpului silvic cât şi a şcoalei de silvicultură a fost unificată peste tot cuprinsul ţărei întregite.

Se impune deci ca şi aplicarea legiuirilor silvice în fiinţă în vechiul regat să fie extinsă pe tot cuprinsul ţării, un început în această privinţă fiind făcut prin legea din 1 Noemvrie 1921 [1]) prin care dispoziţiunile legii silvice din vechiul regat au fost extinse.

Pe de altă parte întrucât amenzile trecute în Codul din 1910 sunt azi prea mici faţă de valoarea materialului lemnos fapt ce determină pe locuitori să comită numeroase delicte, se impune ca amenzile, valoarea materialului şi despăgubirile civile prevăzute la art. 7, 14. 59 până la 76 inclusiv din Codul silvic din 1910 să fie majorate de cel puţin 10 ori cum s'au majorat şi celelalte amenzi penale prin legea votată la 11 Martie 1923 [2]).

In vederea celor expuse mai sus am întocmit alăturatul proect de lege prin care aplicarea dispoziţiunilor Codului Silvic din 1910 şi ale legii modificătoare a acestui cod din 18 Septemvrie 1920 se extind pe tot teritoriul ţării întregite, iar toate legile regulamentele, instrucţiunile existente în provinciile alipite rămân abrogate în întregul lor, rugându-vă să binevoiţi a lua acest proect în discuţiunea d-voastră.

Al. Constantinescu
Ministrul Agriculturei şi Domeniilor

Altfel acesta va emite contra lor mandate de arestare. In caz de solvabilitate temeinică li se mai poate acorda încă un termen până la o lună (art. 1, 2, 4).

4. După 6 luni dela promulgarea acestei legi (M. Of. 271 din 1 Noemvrie 1921.

5. Data exactă a legii M. Of 279 din 25 Martie 1922.

Dăm mai jos inextenso desbaterile cari au avut loc în corpurile legiuitoare cu ocazia votării legilor de organizare a corpului silvic şi a învăţământului silvic.

Şedinţa de Marţi 25 Mai 1923 a adunării Deputaţilor în sesiunea ordinară prelungită 1922—23.

Se dă citire următorului raport şi proiect de lege.

Domnilor Deputaţi,

Comisiunea permanentă de agricultură, păduri şi domenii, întrunindu-se în ziua 22 Mai a. c., sub preşedenţia d-lui *Şt. Şendrea*, vice preşedinte, au luat în discuţiune proectul de lege pentru organizarea corpului silvic şi l-au admis fără nici o modificare, întocmai cum a fost prezentat şi prin subsemnatul raport vă roagă, d-lor deputaţi să binevoiţi a-i da şi aprobarea D-voastră.

In conformitate cu prescripţiunile art. 93 din regulamentul interior al Adunării, au fost desemnaţi d. *Al. Alimănişteanu* ca preşedinte, subsemnatul ca raportor, iar ca membri pe d-nii: *Gr. Dumitrescu, Anghel Mihăilescu* şi *P. P. Gârboviceanu.*

Raportor *I. Manolescu*

EXPUNERE DE MOTIVE

Marele domeniu silvic ce a intrat în patrimonul naţional prin alipirea provinciilor surori ne impune a face cu un moment mai curând reorganizarea corpului silvic, pentru a-i da putinţa a valorifica în interesul economiei naţionale această imensă bogăţie, obţinând în acelaş timp unificarea acestui serviciu, care actualmente funcţionează în cele patru provinci după patru norme diferite.

Corpul silvic luat în întregime cuprinde 3 elemente.

a) Personalul superior technic de conducere şi control.

b) Personalul mediu de executare,

c) Personalul inferior pentru paza pădurilor.

Prin lege, dar, am stabilit trei corpuri distincte cari împreună formează „Corpul general silvic al României".

Aceste corpuri sunt:

a) Corpul technic silvic format din inginerii silvici.

b) Corpul conductorilor silvici.

c) Corpul brigadierilor silvici şi pădurarilor.

Pentru fiecare din ele am stabilit norme de admitere şi funcţionare, pentru a le pune în măsură a răspunde intereselor generale nu numai prin conservarea actualului domeniu, dar şi pentru mărirea lui prin plantarea locurilor neproductive, consolidarea şi fixarea coastelor şi râpelor prin înzestrarea acestui patrimoniu cu şosele, căi ferate forestiere, ferestrae etc. pentru ca producţiunea normală a pădurilor să fie dată consumaţiunii atât ca combustibil, dar mai cu seamă ca lemn de lucru şi ca lemn pentru industrializare, pentru alimentarea actualelor fabrici şi acelor ce dorim să mai înfiinţăm.

Cele circa şapte milioane hectare pădure încredinţate „Corpului general silvic" sunt şi un mare rezervor de venituri pentru ţară în general şi pentru bugetul Statului în special, iar realizarea lor nu e posibilă decât printr'un corp silvic bine organizat şi bine plătit.

Prin aceasta vom asigura o consumaţie naţională a produselor normale ale pădurilor, se vor realiza mari venituri cari vor realiza un mare plus, peste trebuinţele plăţii personalului din care vom putea în prima linie înzestra pădurile, în măsura importanţei lor cu mijloace moderne de exploatare (şosele funiculare, căi ferate, ferestrae etc.) şi vom putea furniza bugetului ordinar, importante sume pentru alte lucrări de interes general.

Prin cultura lor ingineri silvici sunt alături de ceilalţi ingineri de celelalte specialităţi. şi ca atare salariile lor nu pot fi inferioare lor, motiv care ne-a făcut ca la art. 15 să prevedem că atunci când se va face o lege generală a corpului technic, inginerii silvici vor face parte din acel corp.

Pentru executarea marelor proecte pe care Statul urmează să le execute, ca o necesitate economică a nouei sale situaţii, personalul actual este insuficient, el urmează a se augmenta dela an la an, iar pentru a avea şi elemente de execuţie am introdus peste tot şi conductori silvici, cari existau în Ardeal şi Basarabia şi unde au dat reale servicii.

Pentru serviciul de pază am menţinut brigadierii şi pădurarii actuali, pe care îi vom complecta încetul cu încetul cu elemente noi, ieşite din şcoală.

Intrucât în Ardeal şi Bucovine sunt o serie de funcţionari silvici, Conductori forestieri, oficianţi silvici, meşteri lemnari, de mai mulţi ani în serviciu şi de cari avem nevoe, am stabilit asimilarea lor cu conductorii pe bază de examene practice şi teoretice; pentru brigadieri şi pădurari fără şcoală actualmente cu serviciu am stabilit acelaş lucru.

Acesta este obiectul proectului de lege ce am onoare a supune delibărarilor d voastră.

Al. Constantinescu
Ministrul Agriculturei şi Domeniilor

După adoptarea luării în considerare şi votarea articolelor în parte, se pune la vot proectul de lege în total şi rezultatul este:

Votanţi 114
Majoritate reglementară . . 93
Bile albe pentru 114

D-l *Leon Mrejeriu* vice-preşedinte: Adunarea în unanimitate a admis proectul de lege.

Şedinţa de Miercuri 30 Mai 1923 a Senatului.

D. *Gr. Vasiliu* vice-preşedinte; Discuţiunea generală este deschisă.

D. raportor are cuvântul.

D. *Iuliu Moldovan* raportor, D-lor senatori, proectul acesta de lege va face şi mai demnă situaţia pe care a avut'o până acum corpul silvic între corpurile noastre technice.

Nu pot, vorbind despre această lege de organizare a corpului silvic, să trec cu vederea şi să nu răspund la observaţiunile pe care le-a făcut colegul meu d. Popovici cu ocaziunea învăţământului silvic.

Imi pare rău că fostul meu coleg din Corpul silvic a avut un moment de uitare de sine şi a calificat atât acea lege cât şi aceasta ca produsul unor zigzaguri forestiere. Mi-e teamă că aceste zigzaguri forestiere după un trecut de muncă şi în silvicultură să nu-i scoată portretul în doliu.

Şi cu adevărat, dacă aş fi acel mic, acel tânăr forestier aşi scoate în zigzagurile forestiere portretul îndoliat al d-lui Popovici care a avut îndrăsneala să zică atunci când un corp. sil-

vic care a trecut prin toate peripețiile, prin toate suferințele, prin toate luptele încă dela 1853 și a luptat fără preget, fără pretențiuni exagerate și-a făcut totdeauna datoria, acum când școala de silvicultură actuală:

D. *N. G. Popovici*, cer cuvântul pentru a explica cuvântul îndrăsneală.

D. *Iuliu Moldovanu*, dacă se va atașa la școala politechnică îi va scădea prestigiul, va fi inferioară școalei de silvicultură de astăzi, va forma un fel de sucursală a politechnicei, deși astăzi face parte din Universitate.

D. *Emil Pangrati*, îmi dați voe să dau o lămurire, Școala de silvicultură nu are nici o legătură cu Univestitatea, i s'a tolerat să facă cursuri într'o sală și i-am ridicat această teleranță.

D. *Iuliu Moldovanu*, vă mulțumesc pentru ceeace spuneți pentru că este o dovadă și mai elocventă, că locul școalei de silvicultură nu este la Universitate ea are altă menire, urmărește alte scopuri.

Dar, d-lor, școala politechnică din țara românească este recunoscut că, formează, oameni technici de mare valoare.

Această școală are elevi ca Saligny, și ingineri cari au dat dovezi strălucite de înalte cunoștințe technice prin lucrările cari le-au executat și pe cari le-au admirat și străinii.

Ori d-lor, școlile de silvicultură sunt eminamente technice și prin organizațiunea ce li se va da acum vor da oameni cu desăvârșire bine preparați, ceace până acum nu a avut putința să facă școala dela Brănești, care a fost lipsită de laboratori și de toate cele trebuincioase unei școli politechnice moderne

Al doilea punct care mă face să răspund d lui Popovici, este că d-sa crede că atunci când această școală va fi în București nu va putea da silvicultori buni, fiindcă elevii nu vor avea mereu înaintea lor o pădure, o pepinieră etc.

Dar d-lor, inginerii noștri cari au făcut lucrări așa de frumoase au avut oare în București podul de peste Dunăre, ori liniile căilor ferate? Pentru cunoștințele practice este prevăzut, în lege, că elevii silvicultori vor face studii practice un an, plus cele două luni de vacanță în fiecare an școlar, vor fi afectate mai multe păduri pentru aceste studii practice deci și în această privință vor fi satisfăcute cele mai exigente cerințe.

Să mă ierte d. Popovici, că sunt în contrazicere cu d-sa,

deşi am mers braţ la braţ atâta timp şi am primit lovituri în comun, dar este o chestiune care se pune în mod conştient de mine fiindcă ştiu ce-l doare pe d. Popovici anume se ştie că la şcoala politechnică se învaţă serios, că acolo nu se glumeşte, se lucrează cu încordare...

D. *Nicolae G. Popovici* elevii noştri ştiu mai mult decât cei veniţi din străinătate cu toate că d-ta vrei să spui că până acum nu au lucrat în mod serios.

D. *Iuliu Moldovanu*, In ce priveşte cartea, în ce priveşte capacitatea silvicultorilor noştri actuali eu nu atac pe nimeni. Eu vorbesc numai de aceia cari vor eşi din viitoarea şcoală politechnică a noastră şi când vorbesc de viitoarea generaţie de ingineri silvici, convingerea mea este că atât legea de organizare a învăţământului silvic pe care am votat'o cât şi această lege de organizare a corpului, silvic, îi va ridica acolo unde trebue să fie şi nu vom avea în viitor deosebiri, cum au fost, în trecut, între inginerii silvici şi ceilalţi ingineri în privinţa culturii şi a pregătiriilor.

De azi înainte, cu fruntea sus, un inginer silvic va răspunde oricărui alt inginer de poduri şi şosele, mecanic sau de mine etc. că şi el are aceiaş pregătire şi acelaş drept de stimă şi respectul la care se împărtăşa până acum corpul ingineresc. Să trec acum la legea de organizare a corpului silvic.

D-lor, atunci când prin organizaţiunea corpului silvic se prevede că totul se va face prin acest corp, căruia ministrul atât de desinteresat, i-a abandonat toate atribuţiunile lui de până acum, când se formează o comisie de judecată care îşi dă avizul şi care aviz este judecata obligatorie şi executorie pentru ministru, când se garantează stabilitatea şi norma de avansare, când faţă de trecut se face un pas mai mult, un salt aşa de mare pentru binele corpului silvic, eu nu pot decât să felicit pe actualii şi viitorii silvicutori că au putut obţine aceste legi aşa de favorabile lor.

D. *N. G. Popovici*: judecata este şi astăzi.

D. *Iuliu Moldovanu* astăzi avizul nu este obigatoriu pentru ministru, astăzi d-voastră comisiunea, sunteţi ceva căreia vă poate da ministru ordin. Puteţi să faceţi un aviz şi ministrul poate să-l schimbe după bunul lui plac.

D. *N. G. Popovici* nu sunteţi în comisiune.

D. *Iuliu Moldovan*, se cunosc cazurile arbitrare, samavolnice şi nedrepte ale fostului ministru de domenii Cudalbu, când cele mai revoltătoare nedreptăţi se făceau cu ajutorul comisiei de judecată scăpând ministrul de răspundere pentru orice ilegalitate săvârşea.

Pentru aceste motive vă rog, d-lor senatori să binevoiţi să votaţi proectul de lege.

D. *Gr. Vasiliu* vice-preşedinte d. Popovici are cuvântul.

Voci: Inchideţi discuţia.

D. *N. G. Popovici*, nu puteţi să mă opriţi de a vorbi pentru că aci s'a spus că eu am avut îndrăsneala să vorbesc în această chestiune şi s'a adăugat că potretul meu va apare în doliu.

O voce: Aceasta este o chestiune personală.

Voci: Inchiderea discuţiei.

D. *N. G. Popovici*, puteţi hotărî ce vreţi însă cred că aveţi o datorie. Aveţi datoria d-lor să mă ascultaţi şi cred că d-voastră chiar ar trebui să nu cereţi să vorbesc pentru că cereţi aceasta unui om, despre care sunt sigur convingerei că are nu numai competinţa şi însuşirea dar şi dreptul ca şi datoria de a vorbi şi care astfel poate aduce şi e în măsura să aducă lumina în această chestiune.

D-lor în discuţiunea generală s'a spus că şcoala superioară de silvicultură, mergând ca o secţie la politechnică, nu are decât să câştige şi că noi, actualii profesori ai acestei şcoli, avem o durere când se face acest lucru, durere, care rezultă din faptul că acolo se cere ca profesorii să-şi facă datoria şi că acolo se învaţă carte. Ei, d-lor, pentru noi şi pentru mine în specia care am muncit o viaţă întreagă, care am muncit 40 de ani, care nu am trăit şi nu trăesc nici din fărămăturile băncilor ori instituţiile lor de credit, nici din îngăduinţa unora sau a altora, pentru mine zic care nu am fost nici destituit nici pus în disponibilitate vreodată, pentru nereguli sau neîndeplinirea datoriei, pentru mine, care, ca urmare a unicei anchete ce mi s'a făcut în tot lungul carierei mele de 40 de ani, am fost distins, avansat şi numit director al serviciului pădurilor, iar nu destituit sau pus în disponibilitate, ca alţi cari au îndrăsneala, marea îndrăsneală de a-mi contesta dreptul să vorbesc în numele corpului silvic şi al învăţământului silvic, pe care le-am iubit, le iubesc şi cărora cred că nu le aduc decât cinste făcând parte din ele, pentru

mine zic, nu văd de ce m'ar durea, fie ca chestiune de muncă, fie ca chestiune de competinţă trecerea învăţământului silvic la şcoala politechnică, când este bine ştiut de o lume întreagă şi când şi d-voastră am credinţa că v'aţi convins, de când am cinstea să stau în mijlocul d-voastră, că sunt nu numai un om care înţelege să-şi îndeplinească datoria, toată datoria, ori unde s'ar afla şi orice ocupaţie ar avea. Mai mult, niciodată în viaţa mea nu am primit alte însărcinări, decât pe acelea cari au putut cadra cu ştiinţa, cunoştiinţele şi experienţa mea, pentrucă am avut şi am un suveran dispreţ pentru tot ceace este sinecură.

Iată d-lor, că cea ce fac, combătând aceste legi este rezultatul curajului pe care mi-l dă libertatea mea de acţiune ca membru devotat, dar fără sgarde intereselor lăturalnice al partidului naţional liberal. Şi acei care confundă curajul cu îndrăsneala, desigur fac pe îndrăsneţii, dar nu sunt curagioşi şi nu sunt curagioşi pentru că nu pot fi, neţiind oameni liberi.

Ei bine d-lor, să ştiţi un lucru dela mine şi aci daţi-mi voe să fac puţină chestiune personală şi am dreptul să o fac fiindcă am fost provocat la aceasta, dacă d. Moldovanu se poate mândri, întrucâtva, cu activitatea sa silvică, desigur se mândreşte mai mult cu lucrări de technică ca poduri, case, etc., pe care le-a executat la Mihăeşti de altfel şi pe acestea sub direcţiunea mea pe când eram şeful său, şeful regiunei silvice din Piteşti. Voci, de chestia personală veţi putea vorbi după votarea legii,

D. N. G. Popovici, tot personală a fost şi a d-sale când a spus că potretul meu va apare în doliu.

Nu d-lor, potretul meu, nu a apărut şi nici că poate apărea. nici când, şi nici cum în doliu pentrucă eu cu cariera mea neîntreruptă de 40 ani nu am nici o pată neagră oricât de mică şi deci nu se va putea găsi negreală spre a mi se putea încadra potretul în doliu.

Potretul meu va fi veşnic luminat şi de acum înainte ca şi până acum pe când nu ştiu zău dacă al altora, a putut şi poate sta în lumina în care a stat şi stă al meu.

Da d lor, şcoala de silvicultură a fost şi este dela răsboiu încoace, copilul nimănui, şi înţeleg dece. D. ministru Constantinescu nu a făcut nimic pentrucă lasă pe copilul său şi nu a făcut să fie al său, pentrucă nu a voit, căci dacă voia, am convingerea că putea, că avea puterea să ţie şi să crească un copil

care ar fi putut deveni admirabil mai ales că era numai unul Dar acum cu durere văd, că-l dă de suflet, când aşa de bine putea să-l crească şi să-l crească chiar admirabil. Şi sunt sigur că dacă l ar fi păstrat şi îngrijit, ar fi avut deja extrema satisfacţie de a se bucura de frumuseţea, voinicia şi cumînţenia lui. Dar nu a voit aceasta şi rău a făcut.

Dar mă întreb d-lor, ce îi lipsea şi ce îi lipseşte şcolii noastre ? Profesori buni, elevi buni ? Nu ; căci îi are şi încă excelenţi ; şi tot pe aceştia îi va avea şi la şcoala politechnică. Atunci ce-i lipsea şi ce-i lipseşte ?

Iată ce-i lipseşte.

Local şi mijloace pentru refacerea materialului didactic pe care'l aveau, atât de bine reprezentat la Brăneşti şi care a fost distrus de războiu. Ori dacă numai acestea îi lipseau şcolei noastre, de ce d. ministru Constantinescu în loc să facă sacrificiul a 10-15 milioane lei pe care cu înlesnire putea să-l facă din cele peste 100 milioane lei la cât se cifrează venitul net al pădurilor Statului, s'a desinteresat şi se desinteresează de această şcoală şi o dă de suflet ministerului de lucrări publice făcând astfel, ca oamenii cari au copii mulţi, dar mijloace puţine pentru cari însă se justifică şi se poate justifica un asemenea gest. Acesta cu atât mai mult cu cât a găsit nemerit să dea şi bine a făcut că a dat—peste 165.000.000 lei—lemne gratis din pădurile statului pentru construcţi de şcoli primare rurale fără măcar să fi trecut această sumă ca venit administraţiei Casei Pădurilor.

D-lor s'a mai spus aci că, o şcoală de învăţământ silvic superior nu este bine şi nu trebue să fie la pădure ! Se poate.

Dar în orice caz, eu cred că nu este rău să fie acolo, în mijlocul pădurii, tineretul îşi capătă şi păstrează şi sănătatea lui fizică caşi sănătatea lui morală şi în această privinţă ar fi bine, ar fi foarte folositor să urmăm bunele experienţe ale Americanilor.

Dar în definitiv, dacă nu se poate sau se găseşte că nu este bine ca o asemenea şcoală să fie la pădure, căci la noi nu este încă moda aşa, cel puţin să o ducem într'un oraş care s'ar afla într'un important centru păduros. cum este Nancy pentru Franţa, Ebeswalde pentru Prusia, Tharand pentru Saxonia etc ; sau în cel mai rău caz dacă voiţi şi ţineţi cu orice preţ, să aveţi în Bucureşti o asemenea şcoală atunci nu la gara de Nord

este locul ei, ci la Băneasa la parcul Carol, sau aiurea, împrejurul Bucureştilor, căci numai acolo putem să-i dăm o fiinţă proprie şi s'o punem în măsură să aibă terenuri necesare, pentru înfiinţarea de pepiniere, grădini dendrologice etc, acestea trebuind să fie nedeslipite de şcoală.

Şi ca să încheiu cu chestiunea învaţământului silvic, mă rezum şi declar că îmi menţin cu totul părerea mea ; că învăţământul silvic nu are nimic de câştigat mergând la politechnică şi că astfel nu poate să câştige nimic, nici în cea ce priveşte prestigiul lui, nici în cea ce priveşte propăşirea lui, deci, ca atare trebue să fie un învăţământ special şi de sine stătător cu caracterul de învăţământ de stat; absolvenţii unui asemenea învăţământ fiind chemaţi, în covârşitoarea majoritate, să intre în corpul silvic al Statului, el, Statul fiind proprietarul celei mai însemnate suprafeţe din domeniul silvic al ţărei,

In cea ce priveşte legea pentru organizarea corpului silvic, găsesc că nici aceasta nu este norocos inspirată şi bine studiată. Mă ridic cu toată puterea în contra tendinţei ce se urmăreşte, ca corpul silvic să facă parte integrantă din corpul technic depe lângă Ministerul lucrărilor publice, căci mă întreb şi am dreptul să mă întreb şi să vă întrebaţi pe d-voastră, ce are de câştigat şi ce poate câştiga prin aceasta silvicultura românească ? Nu o văd şi nici nu o pricep.

De altfel, vă întreb : astăzi când corpul silvic are de administrat o avere ce trece de 7.000.000 ha. de păduri, nu este un non sens, nu constituie o flagrantă scădere pentru el, faptul că renunţă la fiinţa lui proprie de corp special, fiinţă pe care o avea şi a cărei existenţă se justifica atunci când avea de administrat numai 2,000.000 ha. de păduri ? Dar în definitiv, dacă credeţi că este bun lucru pe care eu nu îl cred ca corpul silvic să facă parte din cadrele corpului technic depe lânge ministerul lucrărilor publice, atunci la ce bun o întreagă lege cu 76 de articole, când un singur articol era suficient, prin care trebue să se spună pur şi simplu că „corpul silvic depe lângă ministerul agriculturei şi domeniilor se încadrează în corpul technic depe lângă ministerul lucrărilor publice.

Apoi, nu înţeleg zău, ce rost are şi ce unitate de conducere, va fi când administraţia silvică şi învăţământul silvic inferior şi mediu va depinde de ministerul agriculturei şi dome-

niilor, iar învățământul silvic superior și corpul silvic de ministerul lucrărilor publice. Ce legătură se va putea statornici între diversele grade de învățământ silvic pe deoparte și corpul silvic pe de altă parte, când unele vor depinde de o autoritate și altele de altă autoritate. In acest mod de o fi vă mărturisesc că eu nu văd decât o anomalie care va avea cu siguranță un efect dezastruos și pentru legătura de armonie ce trebue să existe între diversele grade de învățământ silvic și pentru ordinea și ierarhia ce trebue să existe în corp, singurele cari contribuesc la bunul mers al unui serviciu ca și pentru buna și rodnica îndrumare a pădurilor țării.

Școlile silvice de orice grad, corpul silvic cu toată ierarhia lui trebue, după părerea mea, - și părerea mea o consider ca cea mai bună, să formeze un tot indisolubil : trebue să aibă o ființă unică, o organizație și o conducere unitară.

Așa mă fac să văd și să concep, îndelungata meu experiență, știința mea, și nenumăratele exemple ce ne dau corpurile similare străine, ale căror organizațiuni le cunosc în toate amănuntele lor și în fruntea cărora stă corpul de elită ce este corpul forestier francez, unde școala dela Nancy, este un atribut al corpului silvic, iar acesta un atribut al școalei, școala fiind „Alma mater" a Corpului.

Nu mai fac, d-lor o analiză a acestei legi de organizare a corpului silvic căci și pe aceasta ca și pe aceia a învățământului silvic o găsesc și rău inspirată și nu îndeajuns studiată și este suficient să vă citez și vă rog să citiți art. 1, 2, 3, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 25 și 27, pentru a vă convinge de afirmația mea și astfel cred că vă veți întări în credința că nu am exagerat de loc când la începutul cuvântării mele am declarat că aceste legi par inspirate de autorii zigzagurilor forestiere.

Inchei, exprimându-mi încă odată marele meu regret că nu pot astăzi alături de simpaticul nostru ministru al agriculturei și domeniilor și făcând astfel am convingerea că nu mă despart de tovarășii mei de breslă ci, din contră, servesc această breaslă pe care o iubesc din toată puterea sufletului meu și pe care o vreau a noastră, numai a noastră, a silvicultorilor, pe care vreau să o văd în casa ei proprie chiar mai sărăcăcioasă decât în casă străină, chiar dacă aceasta ar fi un palat aurit. Căci și acum, ca și întotdeauna, am crezut cu toată puterea convingerii

mele, că şi învăţământul silvic ca şi corpul silvic este bine să aibă şi merită să aibă o fiinţă proprie, graţie însemnatului rol ce acestea au în propăşirea uneia din cele mai însemnate bogăţii ale ţării cum sunt pădurile, fiinţa pe care cu regret constat, că d-voastră o anihilaţi, o desfiinţaţi, prin legile pe chiar le aduceţi în senat. Făcând aceasta permiteţi-mi încă odată să o spun, puneţi o mare stavilă propăşirii şi învăţământului silvic şi deci silviculturii româneşti.

Doresc totuş din toată inima mea, ca aceste legi pe care le veţi vota să dea roadele pe cari d. ministru Constantinescu le aşteaptă dela aplicarea lor. Şi precum cu convingere şi credinţa că sunt bune d-sa le-a susţinut, cu aceiaş sinceritate şi căldură eu doresc buna lor rodnicie, deşi le am combătut din convingerea că nu sunt bune.

Declar însă, d-lor, că nu le votez pentru că am convingere în care vă mărturisesc, aş dori mult, foarte mult, aş dori fierbinte să fiu înşelat, dar din nefericire am ferma convingere că nu voi fi înşelat.

— Ne mai cerând nimeni cuvântul se pune la vot, luarea în considerare a legii şi se admite.

— Se citesc şi se votează succesiv şi fără discuţie toate articolele legii dela 1 - 76 cel din urmă.

— Se pune la vot cu bile legea în total.

D. *Gr. Vasiliu* vice-preşedinte.

D-lor senatori, rezultatul votului este următorul:

Votanţi	67
Majoritete regulamentară .	52
Bile albe pentru	62
Bile negre contra	5

Prin urmare, Senatul a adoptat proectul de lege.

Şedinţa adunării deputaţilor în care s'a votat legea învăţământului silvic.

Se dă citire următorului raport şi proect de lege.

Domnilor Deputaţi,

Comisiunea permanentă de agricultură, păduri şi domenii, întrunindu-se în ziua de 22 Mai a. c. sub preşedinţia d-lui *St. Şendrea*, vice preşedinte, au luat în discuţiune proectul de lege pentru organizarea învăţământului silvic, l-au admis fără nici o

modificare, întocmai cum a fost prezentat şi prin subsemnatul ales raportor, vă roagă să binevoiţi a-i da şi aprobarea D-voastră.

In conformitate cu prescripţiunile art. 93 din regulamentul interior al adunării, au fost desemnaţi d. *Al. Alimănişteanu* ca preşedinte, subsemnatul ca raportor şi ca membrii pe d-nii *P. P. Gârboviceanu, I. Florian* şi *Manolescu Strunga I.*

Raportor *G. Dumitrescu*

Expunere de motive

Invăţământul silvic din vechiul regat a fost stabilit prin legea de organizare a învăţământului profesional din 1891, prin care lege s'a înfinţat şcoala specială de silvicultură dela Brăneşti, cu două secţiuni; o secţie inferioară pentru crearea personalului silvic auxiliar sau inferior (brigadierii) şi o secţie superioară, în vederea formărei agenţilor silvici superiori.

In 1901, prin condiţiile de admisibilitate în secţia superioară, s'a dat acestei şcoli un caracter de învăţământ superior echivalent cu învăţământul universitar.

Dela acea dată până în prezent inginerii silvici s'au recrutat dintre absolvenţii acestei şcoli.

Având în vedere, nevoia de a se avea personalul technic superior cu o preparaţie complectă, atât în ceace priveşte partea culturală, administrativă şi de exploatarea pădurilor, cât şi perfecţionarea în direcţiunea industrializării lemnului, adică partea pur technică inginerească, silvică.

Ţinând seamă şi de faptul unificării personalului silvic de toate gradele, din teritoriile alipite şi cel din vechiul regat.

Urmând a ne folosi şi de rezultatele experienţei făcute în statele cu o cultură silvică înaintată: Găsim că se impune, în acelaş timp cu ratificarea decretului lege relativ la înfiinţarea şi organizarea şcolilor politechnice din România, publicat în monitorul oficial No. 61 din 19 Iunie 1920 să se treacă învăţământul silvic superior în şcolile politechnice, unde va forma obiectul unei secţii speciale.

D-l *Leon Mrejeriu* vice preşedinte: Discuţiunea generală este deschisă. Necerând nimeni cuvântul, pun la vot luarea în consideraţiune: S'a aprobat.

Art. 1—19 inclusiv se votează fără discuţiune.

Se pune la vot proectul de lege în total şi rezultatul este:

Votanţi 112

Majoritatea reglementară 93

Bile albe pentru . . . 112

D-l *Leon Mrejeriu* vice preşedinte; Adunarea în unanimitate a admis proectul de lege.

Şedinţa de Miercuri, 30 Mai 1923 a Senatului.

Şedinţa ordinară prelungită 1922—923. La deschidere:

D. *Grigore Vasiliu*, vice preşedinte: D-lor senatori, şedinţa este redeschisă.

La ordinea zilei avem acum legea pentru organizarea învăţământului silvic.

D. raportor *Iuliu Moldovan* are cuvântul.

D. *Iuliu Moldovan*, raportor: D-lor senatori, depun în deliberarea D-voastră proiectul de lege pentru organizarea *învăţământului silvic*. O lege care este în asentimentul personalului silvic şi pe care de mult o aşteaptă, o lege menită a-i ridica atât nivelul cultural cât şi cunoştinţele practice Eu îmi rezerv dreptul ca raportor, ca după discuţiunea generală să-mi fac declaraţiile mele şi să răspund obiecţiunilor ce se vor ivi cu ocaziunea acestei discuţiuni

Iată raportul şi proectul de lege.

Domnilor Senatori,

Proectul de lege pentru organizarea învăţământului silvic, votat şi adoptat de Adunarea Deputaţilor în şedinţa dela 26 Mai 1923 şi adus în deliberarea Senatului cu Mesajul regal No. dela 26 Mai 1922 secţiunile d-voastră luându-l în cercetare l'au admis numind, delegaţi.

S. I. pe d. Eraclide
„ II. „ „ Hancu D.
„ III. „ „ Moldovanu Iuliu
„ IV. „ „ Tony Iliescu
„ V. „ „ D. Drăghicescu

cari întrunindu-se în ziua de 30 Mai 1923 s'au constituit în comitet al delegaţilor, sub preşedinţia D-lui Tony Iliescu şi luând din nou în cercetare sus arătatul proect de lege, l-a admis, pe considerentele arătate în expunerea de motive care însoţeşte proiectul de lege.

Raportor, *I. Moldovan*

D-l *Gr. Vasiliu* vice-preşedintele: Discuţiunea generală este deschisă.

D-l Popovici are cuvântul.

D-l *N. G. Popovici:* D-le preşedinte, d-lor senatori, când s'au depus aceste legi pe biroul Senatului am avut onoare să iau cuvântul în contra urgenţei. Şi când am luat cuvântul în contra urgenţei, am simţit o mare strângere de inimă, pentru că această acţiune a mea, s'ar fi putut interpreta ca un gest în contra simpaticului nostru ministru de domenii, faţă de care sunt dator să declar, am o deosebită recunoştinţă, pentrucă a făcut acte şi gesturi de o delicată atenţiune faţă de mine.

Dar, tocmai pentrucă îi datoresc această recunoştinţă şi pentru că nu-i sunt indiferent, m'am crezut obligat să iau cuvântul asupra acestor legi şi să mă ridic în contra urgenţei. D-lor senatori, urgenţa aceasta a fost chiar o ultra urgenţă. In adevăr, eu înţeleg urgenţa unor legi atunci când nevoia votărei lor, bate la uşe, cum a fost bună oară urgenţa asupra legii chiriilor sau asupra legii contra speculei.

Dar urgenţa asupra unor legi nici măcar de organizare propriu zisă, nu o înţeleg şi nu o admit, pentru că nici una din aceste legi nu se raportă nici măcar la administraţiunea orî gestiunea corpului silvic, ci la stabilirea gradelor, a pedepselor, a recompenselor şi a avansării membrilor corpului silvic. Şi cu atât mai puţin nu înţeleg urgenţa, cu cât ştiu că există o lege care regulamentează aceste lucrări Prin urmare, nu văd nici un motiv de urgenţă pentru votarea unor legi de o aşa de mare importanţă cari nu sunt nici măcar bine studiate.

Cum v'am spus, d-lor, a fost mai mult decât urgentă, pentrucă, în secţiuni, nici nu s'au putut citi şi nici nu s'au citit aceste proiecte, iar raportorul lor a fost numit din oficiu, fără măcar să se fi ales delegaţi ai secţiilor, conform regulamentului şi fără ca raportorul, care nici el n'a avut timp să le citească să-şi fi depus şi tipărit raportul.

Voci: Noi am ales pe raportor:

D-l *N. G. Popovici*: Regulamentul spune categoric că raportul trebue să se împartă tipărit. Or, nu s'a împărţit pentru că nici nu s'a făcut un asemenea raport.

Desigur, d-lor senatori, aveţi dreptul să mă întrebaţi de ce am luat cuvâutul asupra acestor legi şi de ce le combat? Credeţi

oare că numai din capriciu sau din cine ştie ce alte motive combat aceste legi? Nu, d-lor, am luat cuvântul în acea mare şi nestrămutată dorinţă pe care o aveam şi o am, ca d-l ministru Constantinescu, când face legi, să facă legi de care să-şi poată lega numele şi cari să rămâie ca un monument ce nu poate fi dărâmat. Mai mult, ar fi fost în folosul d-sale chiar să ni se dea tot timpul trebuitor de discuţiune pentruca ministrul de mâine să nu poată zice, desfiinţez aceste legi pentrucă nici nu s'au discutat în Corpurile legiuitoare şi, ca atare nu merită numele de legi.

D-l *Al. Constantinescu* ministrul agriculturei şi domeniilor: Mă mulţumesc şi cu monumente mai mici.

D-l *N. G. Popovici:* Poate să vă mulţumească pe d-voastră dar daţi-mi voe mie, ca silvicultor, să nu mă închin la un monument, ori cât de mare ar fi el, dacă nu-şi găseşte justificare în conştiinţa mea de silvicultor.

Dar d-le Ministru, v'am rugat şi v'am implorat chiar alaltăeri aci să lăsaţi aceste legi pentru la toamnă spre a fi bine studiate în Parlament, căci aşa cum sunt alcătuite, vă mărturisesc îmi refuză mintea să creadă că ele au putut ieşi din mintea d-lui ministru Constantinescu pe care o ştiu atât de luminoasă, şi îmi vine mai mult să bănuesc că ele nu sunt opera d-sale, ci opera câtorva mititei cari, dela o vreme încoace, se amuzează cu zigzaguri forestiere. Şi să-mi fie iertat să o spun categoric, că şi aceste legi miros a zigzaguri forestiere.

Prin urmare, vedeţi că aceste legi nu sunt, după convingerea mea opera d-lui Constantinescu şi când d-sa doreşte, cu orice preţ să le treacă cu atâta viteză prin senat, fără nici o discuţiune, iertaţi-mă că trebue să o spun, ele seamănă mai mult a decrete-legi, decât a legi (Protestări).

Puteţi protesta, d-lor, dar e bine să o ştiţi, aşa am fost toată viaţa mea, am spus verde ce face, am simţit şi ceeace mi-a poruncit conştiinţa mea. Şi astfel conducându-mă, vă rog să mă credeţi şi să fiţi convinşi că nu fac acţiune contra ministrului şi mai puţin contra guvernului. Sunt d-lor, membru devotat al partidului liberal, dar nu înţeleg şi nu pot să admit, ca legi de o asemenea importanţă să fie trecute fără a ni se da posibilitatea să le discutăm, Proiectele nu au fost citite d-lor, nici în secţiuni nici în Comitetul de egaţiunilor. Raportorul comitetului delegaţilor nu a fost ales în regulă şi nici un raport tipărit nu s'a împărţit senatorilor.

Totul a fost şi este iertaţi-mi expresia, o adevărată parodie.

Voci: Protestăm.

D-l *N. G. Popovici*: A! Protestaţi! Foarte bine! Dar daţi-mi voie şi mie să protestez energic contra protestărilor d-voastre cari nu sunt fundate, deoarece am curajul, să nu vă supăraţi a vă întreba: care dintre d-voastre aţi citit aceste legi.

D l *G. Vasiliu* vice-preşedinte: Vă rog veniţi la chestiune.

D l *N. G. Popovici*: Viu imediat. D-lor senatori, din legea pentru organizarea învăţământului silvic se desprind, pentru mine două lucruri, iar dacă ar fi să i fac o analiză completă, şi dacă mi s'ar da timpul ca să o pot face, s'ar desprinde peste o sută de lucruri nepotrivite şi bizare. Iată-le:

Intâia, faptul desfiinţării unui învăţământ special şi, al doilea, crearea a unui învăţământ silvic, ca o codiţă a unei şcoli lângă gara de nord.

Este în adevăr, d-lor, bizar ca în acest secol al XX-lea când se ştie că specializarea stă la baza întregului progres realizat de omenire, noi să venim şi să desfiinţăm o şcoală specială de învăţământ silvic, spre a face din acest învăţământ un codicel al unei alte şcoli şi să venim să facem aceasta astăzi când ştim prea bine că mâine, se va veni tot aci cu o lege care creiază o facultate farmaceutică, prin deslipirea învăţământului farmaceutic de cel medical.

Scrieţi d-lor stenografi, că în secolul al XX-lea aci în Parlamentul României Mari, se votează azi fără măcar a fi citită o lege, prin care se desfiinţează un învăţământ special, iar mâine ni se va cere să votăm, tot aci, o altă lege, prin care se înfiinţează o şcoală de învăţământ special pornind dela principiul sublim că în specializare şi numai în specializare stă tot progresul.

Apoi în al doilea rând, în această lege de organizare a învăţământului silvic găsesc că în 14 locuri se trimite la regulament fără să fi stabilit prin ea principiile cari trebuesc reglementate, fiind ştiut că regulamentul are numai rolul de a desvolta principiile înscrise în lege, iar nu de a statornici principii. Or, această lege nu stabileşte principii şi ca atare cu greu poate purta numele de lege. Astfel stă scris în această lege, la art. 2 şi 8, că condiţiunile de admitere în şcolile de pădurari, brigadieri şi conductori le va stabili regulamentul; iar la art. 6 şi 9 că catedrele şi cursurile cari se predau în şcolile de pădurari şi brigadieri, le va stabili iarăşi re-

gulamentul şi încă multe altele. Atunci vă întreb ; Ce faceţi d-voastră ? Regulamente ?

Mai departe vă întreb, pentru ce desfiinţaţi acest învăţământ silvic şi faceţi d.n el o codiţă a şcolii politechnice ? Oare, pentrucă şi silvicultorii fac matematici, după cum spun unii ?

D-l *Dr. Haşnaş* : Dumneata de ce spui că eşti inginer ?

D-l *N. G. Popovici* : Dar dumneata de ce spui că eşti doctor ? Eu ştiu că eşti chirurg ? Ei d-lor este ştiut că sunt doctori oculişti, doctori chirurgi, doctori de boale interne, doctori de nas, gât şi urechi, precum sunt, dacă vreţi, doctori de oameni şi doctori de dobitoace etc.

Ei bine, tot aşa, d-lor, şi'n ramura inginerească sunt ingineri de poduri şi şosele, ingineri de mine, ingineri electriciani, ingineri mecanici, precum sunt şi ingineri silvici, pentru cari în occident mai peste tot, sunt şcoli speciale, şcoli deosebite.

Dar, d-lor, această lege păcătueşte dintr'un îndoit punct de vedere ; întâiu, pentrucă împiedică specializarea, prin faptul desfiinţării unei şcoli speciale ; şi al doilea pentrucă nu stabileşte principiile cum trebue să facă o lege, deoarece în nu mai puţin de 14 puncte, despre cari se ocupă art. 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, te trimite la regulament.

Apoi, prin dispoziţiunile ei se rup cu totul legăturile firesti normale şi indispensabile cari spre binele corpului silvic şi pentru propăşirea silviculturii româneşti existau până acum între învăţământul silvic superior şi corpul silvic, deoarece de acum înainte şi conform acestei legi, acel învăţământ nu va mai avea nici o legătură cu Casa Pădurilor, căreia trebue să-i dea agenţii de cari are nevoe.

Am dreptul deci să vă întreb ; este bine este logic să fie aşa ? Eu cred că nu. Căci corpul silvic — după convigerea mea — este produsul şcolii şi el este al şcolii, precum şcoala este şi trebue să fie a Corpului. O legătură indisolubilă trebue să existe între ele. Mai fi va această legătură când învăţământul silvic superior va depinde de ministerul lucrărilor publice, iar indrumarea, ca şi controlul lui, nu se vor mai face prin Casa pădurilor, ci prin ministerul lucrărilor publice, după cum se spune prin art. 10 şi 17 din această lege ? Nu o văd.

Dar d-lor senatori, care ar fi rostul unei şcoli de învăţământ silvic pe lângă şcoala politechnică ? Eu nici nu-l văd nici nu-l înţeleg, căci dacă, în adevăr se fac şi'n şcoala noastră matematici

superioare ca ştiinţe fundamentale, apoi ca ştinţe fundamentale se fac şi ştiinţele naturale şi în deosebi botanica şi acestea — daţi-mi voe să v'o spun sunt cele indispensabile şi fără de ele nu se poate concepe un bun silvicutor. Atunci pornind dela acest fapt, am dreptul să vă întreb: de ce nu ar fi mai la locul lui învăţământul silvic alături de învăţământul agricol? Or, a lipi învăţământul silvic la şcoala politechnică ar însemna, ca viitorul silvicutor să se pregătească pentru cariera lui în apropierea Gărei de Nord, unde are să vadă fumul locomotivelor de drum de fer, unde are să audă fluieratul maşinelor şi ciocănitul dela atelierele căilor ferate, în loc să fie în apropierea pădurii şi să vadă pădurea cu tot cortegiul ei interesant de frumuseţe şi să audă cântecul privighetoarei.

Se mai vorbea d-lor aci, despre prestigiul pe care l-ar căpăta învăţământul silvic, trecând la şcoala politechnică.

Ei bine. d-lor, după mine, prestigiul unei şcoli este acela pe care-l dă pregătirea temeinică a absolvenţilor ei în vederea specialităţii şi şcoala noastră, d-lor, a avut şi are încă un mare prestigiu, ea a rivalizat până la 1916 cu orice şcoală similară din străinătate, bucurându-se de acelaş prestigiu, dacă nu chiar şi mai mare ca multe alte şcoli străine, şi eu care am avut sub ordinele mele ca subalterni fie în calitate de inspector şef de regiune, fie ca director al serviciului pădurilor, absolvenţi a mai tuturor şcolilor silvice din străinătate, cunosc bine, foarte bine, valoarea acestor absolvenţi, pe cari în covârşitoarea majoritate, i-am găsit inferiori, mult inferiori absolvenţilor şcoalei noastre.

Prestigiul, d-lor, rezultând din faptul trecerii unei şcoli de specialitate şi de sine stătătoare, la o altă şcoală, ca o simplă secţie este pentru mine, ceace proptele sunt pentru un gard,

Dar mă veţi întreba poate, de ce vorbesc în chestiunea aceasta? Răspund, d-lor sunt profesor la şcoala superioară de silvicutură, sunt silvicutor cu o carieră de 40 ani, şi am convingerea că prin această lege se însemnează o mare scădere în evoluţia învăţământului nostru silvic. Şi lupt pentru a impiedica o asemenea scădere. D-lor o asemenea luptă am dus o şi la 1886, eram tânăr aveam numai 26 ani şi atunci s'a urmărit ca şi acum şi din nefericire s'a reuşit a se desfiinţa, cum pare că se va reuşi şi acum, şcoala superioară de silvicultură, la care eram profesor şi care se crease în 1883, de către marele ministru Ion Câmpineanu. Şi este bine să ştiţi, d lor că bietul nostru învăţământ silvic a peregrinat

atât de mult în viaţa lui, dela 1851 şi până acum şi mai peregrinează din nefericire încă, aşa că zău nu mai ştiu ce s'o alege de ei.

In orice caz, bine nu, asta e convingerea mea.

Iar în viitorul prea apropiat, am credinţa spre marea mea durere că silvicultorul îmi va da deplină dreptate, după cum din nefericire dreptate am avut şi când am combătut exploatările în regie ale pădurilor statului grație cărora silvicutorii s'au transformat în negustori de lemne pierzând în mare parte, caracterul lor de oameni de ştiinţă, precum dreptate am avut şi când am combătut sistemul tăerilor rase la munte, precum dreptate am avut şi când am combătut alte multe inovaţiuni, pe cari le găseam necugetate şi nepotrivite faţă cu stările de lucruri dela noi

Astăzi, mulţi prea mulţi chiar din aceia cari erau protagoniştii inovaţiunilor de mai sus, constată cu durere ca şi mine că toate acestea, au dus şi duc cu paşi repezi pădurile către un dezastru material, iar corpul silvic, în care sunt dealtfel atâtea elemente distinse şi de elită către un dezastru moral.

Ei bine, aşi dori din tot sufletul meu să mă înşel, dar am convingerea fermă că nu mă înşel când prezic că desfiinţarea şcolii superioare de silvicultură va face ca acest dezastru să fie şi sporit şi grăbit.

In adevăr d-lor la 1886, şcoala de agricultură dela Herăstrău murea de inaniţie din lipsă de elevi, căci prin înfiinţarea şcolii de silvicultură dela 1883, la şcoala de Agricultură dela Herăstrău nu mai veneau elevi, aceştia ne mai văzând perspectiva carierei de silvicultură, singura care-i atrăgea acolo.

Atunci un profesor dela şcoala de agricultură dela Herăstrău, care era şi un mare om politic, ca să redea viaţa muribundei şcoale dela Herăstrău, a reuşit să desfiinţeze şcoala de silvicultură şi să o treacă la acea şcoală, căreia s'a dat numirea de şcoala de agricultură şi silvicultură cu grad de învăţământ secundar. Astfel a ucis un corp viu fără ca prin aceasta să poată reuşi a da viaţa unui muribund.

Se ştia D lor şi se cunosc rezultatele mai mult decât funeste pentru corpul silvic, ale acelei acţiuni necugetate sau mai bine zis interesate de a desfiinţa şcoala superioară de silvicultură dela 1883 şi se întrevede ce elemente valoroase ar fi avut acum corpul silvic, cu gradele lui superioare şi de conducere dacă domnia existenţa şcolii superioare dela 1883, pe când astăzi constatăm, cu mare

durere, ce genuri de oameni de valoare şi cu o solidă pregătire, ca cultura şi profesională şi generală este în elementele de conducere ale acestui corp.

Ei bine, d-lor acelaş lucru se face şi acum ca şi la 1886, şi mă înspăimânt la ideea rezultatelor funeste ce am convingerea că vor reeşi de aci.

Eu nu zic că şcoala de poduri şi şosele nu este o şcoală bună, din contră toată lumea o ştie că este o şcoală superioară excelentă. Dar am dreptul să o spun şi am curajul să vă o spun, că şi şcoala noastră superioară de silvicultură care a dat Corpului silvic promoţii admirabile de silvicultori în deosebi dela 1901 la 1916, este o şcoală excelentă.

In adevăr, d-lor prin faptul că la 1901 când eram directorul serviciului pădurilor am ridicat condiţiile de admitere în şcoală, dela 4 clase secundare la bacalaureat; prin faptul, că am creat noi catedre, că am înfiinţat pepiniere, că am creat grădină dendrologică, că am înzestrat şcoala cu însemnate şi bogate muzee şi colecţiuni, Şcoa a noastră superioară de silvicultură dela Brăneşti s'a pus la un nivel nu numai egal, dar mai înalt chiar, decât multe şcoli similare străine şi devenise la 1916 una din cele mai bune şco i superioare din ţară.

Şi astăzi ce voiţi să faceţi şi ce faceţi? Astăzi anihilaţi fiinţa vitală a acestei instituţiuni, o desfinţaţi şi vroiţi să o faceţi să trăiască prin oxigenul, prin sângele altei instituţiuni.

Am şi datoria dar şi durerea să v'o spun că faceţi o mare greşeală, o incalculabilă greşeală. V'am implorat să nu o faceţi. Persistaţi. Aveţi puterea să o faceţi. Eu vă fac însă o declaraţie categorică, spunându-vă încă odată că faceţi o greşeală neiertată şi puneţi astfel o stavilă progresului silviculturei româneşti, de altfel am convingerea că în prea scurtă vreme, o să regretaţi ceeace faceţi şi o să constataţi că am avut dreptate, deplină dreptate. Dar nu trebue să vedeţi în acţiunea mea nici un motiv, nici de ambiţie, nici de amor propriu. Căci mi-ar fi şi îmi este indiferent, dacă predăm curs la o şcoală specială de silvicultură ori la o şcoală politechnică, când amândouă au acelaş grad de învăţământ superior. In acţiunea mea trebue să vedeţi numai rezultatul unei convingeri covârşitoare, pe care mi-o dă îndelungata mea experienţă, Cum că educaţia profesională, conştiinţa forestieră, spiritul de corp şi dragostea de meserie nu se pot căpăta şi nu se capătă decât în şcoli

speciale şi de sine stătătoare şi acestea mai ales pentru corpuri tinere, cum este corpul nostru silvic, sunt indispensabile ; căci numai graţie lor se pot forma nu uumai buni silvicultori cu dragoste, cu patimă de meserie, de care se simte atâta nevoe iar nu mercenari, cari îşi pot schimba şi îşi schimbă cariera dintr'o zi într'alta, dacă nu chiar în fiecare zi şi se duc acolo unde sunt mai bine plătiţi.

Spunând toate acestea, deşi rămân cu durerea în suflet că nu sunt luate în seamă spre binele învăţământului nostru silvic şi al silviculturei româneşti m'am considerat descărcat de răspunderea ce apasă asupra mea, şi m'am supus imperativului conştiinţei mele care nu m'ar fi lăsat liniştit pentru restul zilelor mele, că fiind în Parlamentul ţării, nu mi-am spus cuvântul meu fără înconjur şi pe deaîntregul, cuvânt căruia, cred că-i dă destulă autoritate şi competinţă trecutul celor 40 de ani de muncă cinstită, neprihănită fără nici o pată, oricât de mică, cum poate nu o au unii din cei cari au avut îndrăsneala să vorbească şi au vorbit în numele corpului silvic, muncă devotată, pricepută şi chiar pătimaşe, închinată toată şi fără precupeţire propăşirii învăţământului silvic şi silviculturii romîneşti.

Dar urmele activităţii mele profesionale, pe ori unde am trecut au rămas ca dovezi vii ale acestei activităţi, oricât vicisitudinele vremei şi incuria celor ce au venit după mine ar fi voit şi au voit să le distrugă.

Dar ele au fost recunoscute şi de simpaticul nostru ministru de domenii, când în congresul silvic dela Cluj din 1921, mă gratifică—vorbind despre mine în lipsa mea—cu calificativele de erudit, iscusit şi energic.

Aceste urme se văd şi astăzi la ocoalele silvice Trivalea, Mihăeşti, Cotmanea, Radu Negru, Butoiu, Nucet, Aninoasa, Leordeni, Ţigănia-Drăgăneşti, Slăveşti etc. din Regiunea Piteşti pe care am condus-o 6 ani şi care şi astăzi pot servi ca model de gospodărie silvică ; ca şi la Brăneşti, unde am stat ca director al şcolii o bună bucată de vreme ; ori la ad-ţia Casei Pădurilor pe care am condus-o câtva timp ; sau la consiliul technic al pădurilor din care am făcut parte o îndelungată vreme.

Acestea, d-lor, sunt motivele care îmi impun datoria, mie ca specialist, să consider ca o nenorocire pentru progresul silviculturii româneşti această lege şi în consecinţă să votez contra ei.

D-l *Gr. Vasiliu*, vice-preşedinte : Dl. ministru al agriculturei are cuvântul :

D l *Al. Constantinescu*, ministru al Agriculturei şi Domeniilor: Voi fi d-lor senatori tot atât de scurt cum a fost şi onorabilul domn senator Popovici. In aceasta a mea scurtă cuvântare voi îmbrăţişa ambele proecte la ordinea zilei, adică atât cel ce discutăm, privitor la organizarea învăţământului silvic cât şi acela care îi urmează care e privitor la organizarea corpului silvic.

Eu îmi explic, psihologiceşte, de ce a luat cuvântul d. senator Popovici. Nu iau de loc în nume de rău faptul că d-sa a combătut proectul de lege cum n'aş fi luat în nume de rău pe oricine le-ar combate, când ştiu că nu este la mijloc o răutate, ci cel care combate îşi expune convingerile sale. Apoi combaterea d-lui Popovici este amestecată cu un simţimânt de dragoste personală, pe care d-sa a declarat că o are pentru mine şi atunci vă întreb cum pot fi supărat ?

Eu sunt din aceia cari privesc în faţă problemele cele mai grele, caut să înfrânt greutăţile, nu pun capul în nisip ca struţul, în faţa lor ci merg înainte, cu convingerea adâncă şi cu conştiinţa deplină, pe care o are omul care ştie că îşi face datoria, (aplause) şi care ştie ce vrea (aplause). Nu numai că nu mă supără discuţia, ci din contră o caut, o doresc căci nimeni nu poate fi atot ştiutor iar din discuţie ese lumina.

Am zis că psihologiceşte îmi explic ceiace scormoneşte sufletul silvicultorului Popovici. El este un fruntaş în învăţământul silvic, a fost un fruntaş în corp, dar totdeauna a voit să fie unic în felul său. Acest drum îl urmează şi acum, el îşi îndeplineşte un act de conştiinţă. Iată de ce nu trebue să mă supăr.

Nu trebue să mă supăr şi pentru un alt motiv. In afară de tonul puternic al vocii sale, în afară de accentele conştiinţei sale, după cum ne spunea, nu am văzut că a făcut o critică serioasă legii. Ne a spus în prima linie, că ar trebui ca şcoala de silvicultură să facă obiectul unei şcoli speciale, iar nu o secţie la şcoala politechnică, căci prin aceasta s'ar scădea nivelul învăţământului silvic, ar primi la rigoare să fie ataşată la universitate.

Aceasta ca convingerea d-sale pe care trebue să i-o respectăm

In fond, ca critică a legii, a spus că programul este lăsat la aprecierea regulamentului.

Voi elimina din discuţie, această ultimă observaţie a d-lui Popovici, căci ea este neexactă în fapt. Această afirmare a d-sale mă face să cred că d-sa a uitat de principul legii, adică de alipirea,

la politechnica, pe care nu-l ndmite, nu a mai cetit în detaliu legea ci numai a răsfoit-o ; dacă citea legea cu atenţiune, ar fi văzut că pentru învăţământul superior, programul materiilor de predat e prevăzut chiar în lege.

Numai pentru cel mediu şi inferior a rămas ca regulamentui să-l indice, căci altfel ar fi încăcat legea cu prea multe detalii.

Rămâne acum chestla de principii.

Cum e mai bine pentru învăţământul silvic ? Să avem o şcoală specială, să fie alipită la Universitate, sau să fie la politechnică ?

D. senator Popovici crede că păcătuesc trecând la politechnică. Aş păcătui dacă aş micşora nivelul învăţământului, indiferent de acoperişul sub care el se predă, sau de instituţia de care depinde.

Eu, deşi profan în materie, ştiu însă din toată experienţa vieţii mele, destul de lungă, că o şcoală e bună, că are un nivel ridicat şi că produce oameni de ştiinţă şi de specialităţi bune, atunci când se iau garanţii serioase pentru admiterea în şcoală, când cursurile sunt la nivelul cerut şi mai ales, când profesorul este ales printre oamenii întradevăr de valoare şi când acesta mai are, la rândul lui, atât dragostea catedrei, cât şi conştinţa îndatoririlor lui (aplause, aprobări).

In asemenea condiţiuni. o şcoală, mai ales de specialitate, nu poate să dea decât roade bune, indiferent unde este alipită, sau dacă funcţionează ca şcoală separată.

Azi, şcoala de silvicultură este copilul nimănui. Depinde de ministerul meu, dar nu are local căci la Brăneşti, dinainte de războiu nu a mai funcţionat, clădirile fiind stricate în mare parte şi apoi e greu a avea o şcoală superioară, în afară de un centru mare din cauza profesorilor, pe cari nici nu-i poţi interna în şcoală şi nici pentru o oră de curs, nu se poate să-i faci să piardă o zi.

Puteau merge lucrările cu şcoala la Brăneşti, când numărul elevilor era mic, azi sunt sute. Şi apoi să nu ridiculizeze d. Popovici faptul că şcoala ar fi în oraş, spunându-ne că nu se învaţă silvicultură pe străzile oraşelor, sau la Gara de Nord, căci nici la Brăneşti şcoala nu are pădurile necesare studiilor practice ; chiar când şcoala era la Brăneşti, practica anuală şi cea de fine de şcoală o făceau elevii tot aiurea decât la Brăneşti. Apoi dela războiu încoace, cursurile scolii de silvicultură, unde sunt peste 200 de elevi, se fac prin toleranţă, într'o sală la Universitate.

D. Poopovici e profesor la şcoală şi-l întreb, oare toată a-

ceastă promoție, care ne va da ingineri silvici, care s'a preumblat cum spune d-sa, pe străzile Bucureștilor și care nu a trăit lângă pădurea dela Brănești, ne va da ingineri mai slabi ca cei dinainte ? Eu nu o cred ; dacă ar fi astfel, vina e în altă parte, iar nu în faptul că școala a funcționat la Universitate

D-lor senatori, nu este uniformitate în diferitele țări pentru acest fel de învățământ. In Franța e școală specială, însă în oraș, la Nancy ; în Germania, învățământul silvic superior se predă și în școli speciale în unele state și la universitate în altele ; In Elveția, la școala politechnică, despre care se știe ce renume are. Dar în toate părțile silvicultura superioară se predă în orașe, căci numai acolo se poate avea profesorii proprii pentru instituțiuniie de învățământ superior.

Așa dar, argumentul d-lui Popovici, că școala silvică trecând la politechnică, va fi în oraș, este lipsită de orice valoare, căci de aș trece-o la Universitate tot în oraș ar fi, ori de aș face o școală specială tot la oraș aș face-o căci la pădure nu pot avea corpul profesoral, necesar unui învățământ superior.

Din acestă cauză, nu numai școlile de silvicutură sunt la orașe dar și alte școli speciale technice, școala de mine, în Franța e la Paris ; școala centrală de arte și manufactură, de poduri și șosele tot la Paris, deși în Paris nu sunt mine, nu sunt poduri și șosele, nici uzine metalurgice.

In fine, întreb pe d. Popovici, școala politechnică nu e o școala de specialități ?

Silvicultura va rămâne o secție specială în școala politechnică, cu programul, cursurile, profesorii și cu partea practică a specialității silvice, cu laboratoriile și pădurile unde se va face de elevi practică.

Astfel fiind, în ce va scădea învățământul silvic ? Eu nu înțeleg. Din contră, prin materiile prevăzute în lege, am sporit cunoștințele viitorilor ingineri silvici. Apoi secția silvică la politechnică, va fi tot învățământul superior, cum este pentru celelalte ramuri de ingineri, silvicutorii sunt ingineri silvic. De unde pot ei mai bine obține titlul lor de ingineri, decât în școală menita a scoate ingineri de diferite specialități? Politechnica ne dă ingineri de poduri și șosele, de mine, electriciani, ne va mai da și silvici ; așa că aceștia se vor găsi în bună companie mai ales când știu că din vechea noastră școală de poduri și sosele, cu o organizare

mai simplă, au eşit atâţi eminenţi ingineri, atunci lesne ne putem da seama dece va produce, în organizar ea ei actuală Scoala Politechnică.

Eu, d-lor senatori, am conştiinţa împăcată că fac bine.

Silvicutorii vor fii elevii uneia din instituţiile cu cari ne fălim. Cum politechnica are secţiuni de ingineri de mine, de poduri şi şosele, electricieni, mecanici va avea şi o secţiune de inginerl silvici.

Acolo se vor primi tot elevii cu bacaloriat, vor urma tot cursuri superioare, un lucru însă, profesorii nu se vor numi profesori universitari, deşi şcoala e de învăţământ superior şi regret că nu pot să dau d-lui Popovici acest titlu.

D-l *N. G. Popovici* : Nu ţiu, aşa e şi în Franţa.

D-l *Al. Constantinescu*, ministru agriculturii şi domeniilor ; Prin urmare, aţi fi în drept să-mi spuneţi că păcătuesc daca mi-aţi arăta că scad nivelul şcolii, cum ar fi în cazul când aş zice să între în şcoala superioară de silvicultură elevi cu 4 clase de liceu, dacă în aceasta şcoală s'ar prevede cursuri cari nu pot să formeze cunoştinţele necesară unui inginer silvic. Dar când elevii trebue să aibă liceul, când pe lângă materiile azi existente în şcoală, mai adaug şi altele, când şcoala cu ce avea până azi a dat atâţi eminenţi silvicutori, ea în viitor va putea da şi mai bun, printr'un învăţământ mai bine organizat, cum este acela pe care îl prevedem prin actuala lege (aplause).

Noi ne fălim cu inginerii produşi la şcolile noastre şi sunt sigur că ne vom făli şi în viitor (aplause).

Astăzi însă. când avem România Mare, am voit să înfiinţez şcoli silvice superioare la diferite politechnice. Deocamdată la Bucureşti, mâine la Timişoara şi aşa mai departe, câci am prevăzut în lege, că vom înfiinţa secţiuni silvice şi pe lângă celelalte şcoli politechnice. Dar, d-lor, avem astăzi în Ardeal, o şcoală medie de conductori silvici, şcoala dela Casa Verde de lângă Timişoara, şi trebuesc înfiinţate încă şi altele, fie ca şcoli medii speciale, sau ataşate la politechnică, pentru a ne da conductori silvici, precum şcolile politechnice de ingineri ne dau şi conductori.

Astăzi domeniul forestier al ţării este foarte mult sporit şi trebue să facem faţă noilor trebuinţe de personal. Avem domeniul forestier din Ardeal unde silvicultorii în majoritate erau austriaci şi unguri şi dintre cari foarte mulţi au plecat, astfel că azi ne găsim în foarte mare lipsă şi trebue să împlinim cadrele personalului silvic. cât mai neîntârziat.

Incă de anul trecut am unificat ad-ţia silvică, am unificat serviciul ca să nu mai fie o direcţie la Cluj cu ad-ţie independentă şi alta la Bucureşti, Casa Pădurilor, care habar n'avea de ce se petrecea în Ardeal.

Prin legea de organizare a corpului, fac ca toţi silvicultorii să fie băgaţi într'un singur corp, cu aceleaşi garanţii de numiri şi înaintări şi cu aceleaşi măsuri disciplinare, în cazul când nu-şi vor face datoria.

Legile cari vi se prezintă d-lor, atât aceia a învăţământului silvic cât şi aceia a reorganizării corpului silvic, sunt rezultatul deliberărilor îndelungate, nu a unui mic funcţionar cum zici d-ta d-le Popovici, ci a întregului corp silvic, mai puţin d-ta (aplause prelungite).

Văd, d-le Popovici aci în tribune, pe d. Antonescu, un coleg al d-tale, mai bătrân ca d-ta, care a fost în comisiunea de alcătuire a proectului, alături de d-nii Georgescu, Opran, Sculi, tot ce ramura silvică are mai sus, mai văd pe Marţian cel mai bătrân silvicutor al Ardealului şi cari toţi doresc aceste legi.

Şi eu personal sunt în măsură să cunosc aceste chestiuni, căci în afară de situaţie mea ca ministru, care este ceva trecător sunt şi vechiul preşedinte al societăţei silvicultorilor din România Mare.

Am reuşit prin bunăvoinţa pe care am găsit-o la toţi silvicultorii din întreaga Românie, ca la mica societate a progresului silvic din România mică, să se alipească toţi silvicultorii din România Mare, iar în congresul dela Cluj din 1921, să-şi dea ei toţi la un loc, un statut comun pentru societatea silvică a României Mari, pe care cu atât mai mult mă cinstesc a o prezida, cu cât sunt vechiul preşedinte ales prin votul unanim al silvicultorilor, dat în momente când nu eram ministru.

Silvicultorii, în toate congresele prezidate de mine după mine, au fost de acord şi au cerut prin moţiune votată ministerului, organizarea învăţământului silvic şi alipirea celui superior la şcoala politechnică. Dovadă voturile congreselor din 1920, 1921 şi 1922 şi moţiunile trimise ministrului, care singur era în măsură ca să vie cu legea care să le satisfacă dorinţele, Apoi corpul inginerilor, în congresul lor din 1922, întind braţe frăţeşti silvicultorilor, chemându-i în sânul lor şi au concretizat hotărârea lor printr'o moţiune, prin care cer pe elevii silvici, viitorii ingineri, să vină la şcoala politechnică.

Iată sub ce auspicii, profesorii şi elevii intră sub acoperământul, politechnicei noastre (aplauze).

Insă de data asta, silvicultorii au avut norocul ca preşedintele lor să fie şi ministrul respectiv şi fiindcă eu mi-am dat cuvântul de cinste faţă de ei că le voi satisface revendicările lor legitime, acest cuvânt îl ţiu îl voi ţine, fie că voi mai sta, fie că nu, pe această bancă (aplauze prelungite).

După ce am unificat administraţia silvică, încă de acum un an, organizez azi învăţământul silvic de toate gradele şi corpul silvic din întreaga ţară, cu legi comune, pe cari le supun aprobării d-voastre. Mâine voi depune o lege de extinderea codului silvic din 1910, în întreaga Românie pentru a avea un singur regim silvic. Cu chipul acesta, silvicultorii din întreaga Românie, cari s'au unit sufleteşte ca corp, fără legi, văd azi venind legile cari să consfinţească un mod unic pentru învăţământul lor, un mod unic de organizare al corpului lor şi o lege silvică unică pe cari vor fi chemaţi s'o aplice în cariera lor.

Invăţământul silvic superior de astăzi trece pe lângă politechnica din Bucureşti. Mâine dacă se va putea, pe cale bugetară, vom înfiinţa şi pe lângă politechnica dela Timişoara o astfel de secţie silvica.

Am unificat învăţământul silvic, creiud şcoii medii silvice, pentruca astfel să avem pe tot întinsul ţării, agenţi formaţi şi crescuţi în aceleaşi sentimente şi cu aceleaşi cunoştinţe silvice.

Sarcina silvicultorilor este grea, pentrucă silvicultorul luptă nu numai cu vicisitudinile naturii şi cu greutăţile profesiunii dar şi cu acelea produse de cerinţele şi insistenţele care-i fac adesea să se abată şi dela ştiinţa şi dela modul cum conştiinţa lor le dictează (aprobări) să-şi îndeplinească datoria (aplauze).

Acesta este adevărul şi când vreau să fac o lege, ca să-i pun la adăpost de multe neajunsuri, mă mir că protestează D. Popovici, care ar trebui să fie alături de mine, când e vorba de tovarăşii săi de breaslă (Aplauze).

Eu nu doresc pentru binele ştiinţei române, decât ca în viitor, să avem ingineri silvici, tot a'a de buni, de învăţaţi şi de conştienţi ca elevii cari au absolvit şcoala noastră de poduri şi şosele (Apl.).

Termin d-lor senatori, cu conştiinţa deplin împacată, că dau tineretului care vrea să îmbrăţişeze această nobilă îndeletnicire mijlocul de a o dobândi cu toate cunoştinţele necesare şi într'un mediu demn de ei, că mai dau corpului silvic o organizare garantatoare a drepturilor, ca şi a datoriilor lor, şi în fine că le dau

tuturor sarcina să aplice o lege silvică unică, care dacă va mai avea nevoe de corecțiuni pe ici pe colo se vor face la timp, dar deocamdată va fi Codul Silvic unic al României Mari. Nu am pretenția de a fi făcut ceva perfect, am însă conștiința că în mod cinstit am căutat să fac cât mai bine și pentru un corp de care mă leagă atâtea scumpe amintiri și pentru țara, față de care silvicultorii au de îndeplinit un rol economic și social atât de mare (Apl).

Fac ce pot să dea D-zeu ca alții să facă și mai mult și mai bine. Eu nu numai că nu mă voi supăra, dar cu tot sufletul îi voiu ajuta. (Aplause îndelungate).

Voci: Inchiderea discuțiunii.

— Se pune la vot închiderea discuțiunii generale și se admite.

Se procede la discuțiunea pe articole a legii.

— Se citește art. 1 și se admite fără discuțiune:

Se citește art. 2.

D. Gr. Vasiliu vice-președinte D. Popovici are cuvântul.

D. N. G. Popovici: D-lor Senatori pentru că s'a închis discuțiunea când aveam dreptul la replică față de d. ministru al domeniilor, voi face acum o rectificare a spuselor d-sale.

D-lor senatori, și congresele silvice ca toate congresele sunt o masă de oameni care evoluează și pe cari o poți mișca cum vrei, probă că la congresul dela 1919 care s'a ținut aci în această sală s'a cerut ca învățământul silvic să fie alipit, ca o facultate, la universitatea din București pe când cu cele dela 1920 și 1921 s'a cerut ca el să treacă la politechnică. Și am convingerea că dacă s'ar mai face vre'un congres, nu este esclus ca, o aceiaș massă de oameni, să ceară ca învățământul silvic să fie alipit pe lângă cel agricol. Dar d-lor, dacă este vorba să luăm în seamă păreri mature și temeinice în această privință, atunci dați-mi voe să vă spun că la 1921 toți profesorii școlii afară de unul sau doi cari lipseau, au cerut printr'o încheere, pe care au făcut'o la acea dată, ca învățământul silvic să fie și să rămâie nu învățământ special și autonom, constituind un institut superior de silvicultură, deci să nu treacă nici la universitate nici la politechnică. Apoi dacă ar fi ca individual să-și dea părerea silvicultorii cu maturitate și experiență'am convingerea fermă, că marea lor majoritate ar cere acelaș lucru ca și profesorii școlii noastre ca și mine și astfel ușor s'ar putea vedea că nu sunt în păreri și mai puțin nu izolat.

Dar d-lor dacă este vorba să vedem cum este organizat învățământul silvic în diferitele țări dați-mi voe să vă fac o afirma-

țiune: cunosc organizarea învățământului silvic al tuturor Statelor și am vizitat multe din școlile de silvicultură a acelor state, și astfel vă declar că nu există în toată Europa decât o singură politechnică în care se predă silvicultura la Zürich, și mai peste tot locul sunt școli speciale și autonome de învățământ silvic.

D. Al. Constantinescu ministrul agriculturei și domeniilor. Mai bună ca cea dela Nancy sau din altă parte.

D. N. G. Popovici. Mai puțin bună ca cea dela Nancy, mai puțin bună ca cea dela Eberswalde, mai puțin bună ca cea dela Tharand, mai puțin bună ca cea dela Escurial, mai puțin bună ca cea dela Valombroso, mai puțin bună ca instituțiile superioare de silvicultură dela Moscova și Petrograd și mai puțin bună chiar, îngăduiți mi să o afirm ca a noastră dela Brănești care în răstimpul dela 1901 până la 1916 în deosebi a produs absolvenți eminenți, și dați-mi voe să vă spun că în toate școlile mai sus semnalate, învățământul silvic este special, iar școlile respective sunt independente și stau sub conducerea și controlul administrației silvice

D-lor permiteți-mi să vă explic, de ce în Elveția se găsește învățământul silvic într'o politechnică.

Elveția d-lor, fiind o confederație de mici state (cantoane) cum ar fi bunăoară două sau trei județe de ale noastre, acestora le-ar fi fost greu, le ar fi fost enorm de costisitor, le-ar fi fost imposibil să suporte fiecare din ele cheltuelile de întreținere, ale unei școli speciale; și atunci, toate la un loc și fiecare în raport cu bogăția lui naturală s'au unit și au făcut o politechnică cu diferite secțiuni, poduri, șosele, mecanice, electricitate, păduri etc. neputând întreține fiecare câte o școală specială.

Dar noi! Noi avem astăzi peste 7.000.000 ha. pădure. No. cari avem o populație de patru ori mai mare, noi cari avem un teritoriu de 7—8 ori mai întins ca Elveția și care nu suntem în stat confederație, este bine, este înțelept, este profitabil să facem așa? Eu cred, că nu! Și am deplina convingere că nu este bine! Mai mult prevăd cu durere, că făcându-se așa se face un mare rău, se pune o mare stavilă propășirei silviculturei noastre.

D-lor, după cum am spus, numai în asemenea școli speciale se capătă o educație profesională, se formează o conștiință forestieră, se câștigă dragostea de meserie. Și sunt dator să vă afirm că numai grație unor asemenea școli — dintre, cari unele. au o viață îndelungată s'au afirmat admirabile corpuri silvice ale Franței, ale Statelor Germaniei, ale Italiei etc.

Dar vă mai întreb ; unde are să facă practică elevul şcoalei de silvicultură, dacă acolo la gara de nord nu se găseşte loc pentru înfiinţarea, unei pepiniere sau a unei grădini dendrologice ? Desigur o să se facă practică silvică pe calea Victoriei sau pe bulevardele Bucureştiului.

Astfel înţelegeţi d voastră să se facă pregătirea viitorului silvicultor ? Aceasta însemnează progresul si propăşirea silviculturei româneşti. In orice caz, eu nu o înţeleg astfel ! Şi mă curemur la gândul că prin ceiace faceţi stricaţi un lucru bun pentru care nu trebue de cât prea puţin spre a-l face şi mai bun.

Ne mai cerând nimeni cuvântul se pune la vot art. 2 şi se admite.

Se citesc şi se votează succesiv şi fără discuţie art. 3. până la 16 cel din urmă.

Se pune la vot cu bile legea în total.

D-l Gr. Vasiliu vice-preşedinte D-lor senatori, rezultatul votului este.

Votanţi 74
Majoritatea regulamentară 50
Bile albe pentru 71
Bile negre contra 3

Prin urmare, proectul de lege a fost votat la ordinea zilei urmează proectul de lege pentru organizarea corpului silvic D. Moldovan raportor are cuvântul.

D. Iuliu Moldovan, raportor citeşte următorul raport şi proect de lege.

D-lor senatori,

Proectul de lege pentru organizarea corpului silvic, votat şi adoptat de Adunarea deputaţilor în şedinţa dela Mai 1923, secţiunile D voastre, luându l în cercetare, l'au admis numind delegaţi.

Secţiunea. I pe d. Eraclide.
„ II „ Hancu D.
„ III „ Moldovanu Iuliu
„ IV „ Tony Iliescu.
„ V „ D. Drăghicescu

cari întrunindu se în ziua de 30 Mai 1923, s'au constituit în comitet al delegaţilor, sub preşedinţia D-lui Tony Iliescu, şi luând din nou în cercetare sus arătatul proect de lege l-a adoptat, pe considerentele arătate în expunerea de motive, care însoţeşte proectul de lege.

I. Moldovan
Raportor

CLADIREA CAMINULUI SYLVIÇULTORILOR

Am regretat mult, că nu am putut participa la Congresul dela Chişinău şi cu atât mai mult cu cât, doream să fac o expunere detaliată camarazilor, asupra stadiului în care se găseşte această lucrare.

Este fără îndoială un lucru foarte greu astăzi, ca să faci o construcţie, mai ales la Bucureşti, — căci mâna de lucru a ajuns la preţuri extraordinare, iar materialele de lucru, au atins preţuri, neînchipuite vreodată. Mulţi dintre proprietarii cari au construit anul acesta, din cauza reducerei creditului, riscă să se ruineze — totuşi *Comitetul Clădirei Căminului*, ales de Consiliului de Administraţie al Soc. Progresul Sylvic, şi compus din D-nii Inspectori G-li C. P. Georgescu, Sava Goiu şi subsemantul, nu am încetat un moment, de a ne ocupa de această chestiune vitală pentru Corpul nostru, strângând fonduri şi materiale, cu cari nădăjduim ca, cât de curând să ne vedem întrupat idealul nostru.

Astăzi pot spune că avem fonduri, pentru a ne încumeta să începem lucrarea, avem adunaţi numerar, peste 4 milioane lei şi sperăm ca cu ajutorul totdeauna bine voitor al iubitului nostru Preşedinte şi acela al D-lui Administrator al Casei Pădurilor, care este unul din iniţiatorii construirei Cercului şi sprijinitor puternic, până la 1 Ianuarie 1924, acest fond să depăşească suma de 5 milioane lei.

Dacă până la sfârşit ne va mai lipsi ceva, vom face chiar imposibilul, pentru a termina această lucrare.

In ultimul timp, după multe peripeţii, comitetul a angajat pe D-l Arhictect Eracle Lăzărescu profesor la Şcoala de Arhitectură cu întocmirea planurilor şi devizelor, pe cari nădăjduim să le avem gata la începutul lunei Decembrie, iar în cea ce priveşte, proectele şi lucrările de beton armat, am angajat pe D-l Inginer Emil Prager un încercat specialist,

cu ajutorul cărora nădăjduim să ne vedem atins scopul urmărit.

Clădirea Căminului va avea 5—6 etage şi va fi situată pe terenul *Soc. Progresul Sylvic* din Bulv. I. C. Brătianu. Ea va ocupa 500—550 m. p., va fi înzestrată cu ascensor, încălzire centrală, lumină electrică etc. Va avea amenajate săli speciale, pentru redacţia şi administraţia Revistei Pădurilor, săli pentru un muzeu şi o bibliotecă silvică. O sală mare de $^{10}/_{18}$ m. elegantă, pentru adunările festive ale membrilor „Soc. Progresul Sylvic" iar în restul clădirei vor fi amenajate, apartamente de locuit sau pentru birouri, din care o parte vor folosi Silvicultorilor de pasagiu în Bucureşti, cum şi elevilor din Şcoala Politechnică, Secţia Sylviculturei, toate natural conduse după un regulament interior de serviciu, ce se va întocmi la timp.

Clădirea cu ajutorul lui Dumnezeu sperăm să o începem în primăvara viitoare şi să o terminăm până în toamnă, când nădejduim să o şi inaugurăm.

Iubiţi camarazi... căci pentru voi scriu aceste rânduri... vă mărturisesc că mă simt cel mai fericit, că pot să vă aduc la cunoştinţă cele de mai sus şi să vă rog, ca atunci când va fi nevoe şi vom face apel la concursul vostru, el să fie la înălţimea împrejurărilor şi scopului ce se urmăreşte.

Mulţumirea mea sufletească este cu atât mai mare, cu cât bunul D-zeu, mi-a hărăzit şi mie, deşi acum la bătrâneţe, să lucrez pentru realizarea acestui ideal, cari am convingerea că va avea şi o înrâurire puternică în strângerea rândurilor şi în contopirea într'un singur bloc, a tot ce este suflarea Sylvicultureasca în România Mare şi de-a pururi întregită.

M. Tănăsescu Moşandrei
Inspec. G-l Sylvic

TRANSPORTUL LEMNELOR PE APA ŞI USCAT

Prin transportul lemnelor, în accepţiunea largă a cuvântului, se înţelege transmiterea lor dela locul de producţie până la cel de consumaţie. In general o regiune foarte întinsă, căci dacă acest transport poate avea loc în cuprinsul unei singure parcele, altă dată el se practică pe distanţe considerabile. In adevăr, nu arareori în ţările europene îşi găsesc întrebuinţare lemnele exotice de peste ocean, iar cele din Carpaţii noştri sunt duse până în Indii.

Mijloacele întrebuinţate pentru transportul lemnelor variază foarte mult, servind în acest scop uneori propria lor greutate, iar altă dată pentru efectuarea lui se face uz de cele mai variate forţe motrice. In această privinţă un rol însemnat îl are şi felul anotimpului—indiferent dacă transportul se face vara sau în timpul iernei, — precum şi categoriile de material, adică felul sortimentelor ce urmează a fi transportate.

O importanţă covârşitoare o are însă cheltuielile necesare pentru transport, căci după cum rezultă din cunoscutele legi de economie naţională — mă refer la zonele lui Thümen — de aceste cheltueli depinde preţul unui produs oare-care.

Comunicarea ce am onoarea a o prezinta astăzi, congresului A. G. I. R. nu se ocupă, după cum este şi firesc, decât de prima parte, de altminteri foarte importantă a transportului lemnului, care începe din locul de producţie, din pădure şi intră în sfera de activitate a inginerului silvic. Dar nu este nevoie de a mă întinde în prea multe detalii, de oarece din numeroasele publicaţiuni ale specialiştilor de valoare sunt cunoscute d-lor ingineri silvici, iar pentru ceilalţi d-ni ingineri ele nu prezintă vr'un interes deosebit. In această comunicarenu voiu atinge, aşa dar, decât părţile cele mai esenţiale. Voiu ţine însă seama de consideraţiunile invocate din punctul de vedere, economic naţional de forestieri, a căror ţintă este de a trata în mod raţional pădurile făcându-le accesibile în mod permanent, precum şi de a realiza raportul susţinut mai mult sau mai puţin strict, fie în materie, fie în bani.

Voiu cerceta mai departe, ca unele ce ne interesează mai multe condiţiunile în cari se găsesc mijloacele de transport din ţările din cari fac parte munţii Carpaţi. Va fi de asemenea la locul său o examinare a modului cum a procedat în această privinţă admi-

nistraţiunea fondului religionar gr. or. din Bucovina: una din gospodăriile forestiere cele mai importante din Europa cel puţin.

Şi ceeace într'un interval de peste o jumătate de secol mi-am putut însuşi ca observaţiuni şi experienţă prin călătorii şi o activitate asiduă într'o mare parte din pădurile continentului european, le voiu expune în parte în cele ce urmează.

După actuala stare de lucruri transportul lemnului cuprinde două mari grupe:

I. *Transportul pe uscat*, care se referă la strângerea şi scoaterea lemnelor până la locul de încărcare sau de reexpediţiune (Rückung), la jghiaburile de pământ, la scocurile sau jilipurile de lemn, la zeoniferele cu sârmă şi cele cu cablu, la drumurile şoseluite, la căile ferate, la planurile înclinate şi

II. *Transportul pe apă:* cuprinzând plutirea liberă a lemnelor sau sub formă de plute, scocurile ude, încadrarea grămezilor de lemne (Holzrahmen) trase cu remorcherele şi transportul lemnelor cu şlepurile.

Lemnul tăiat deja fasonat, după împrejurări, în lemn de lucru sau de foc de diferite categorii, poate fi câte odată transportat imediat dela locul de producţie şi până la mari distanţe.

Cele mai multe ori, însă, dar mai cu seamă în regiunea de munte, din cauza dificultăţilor terenului, ori din consideraţiuni culturale, materialul lemnos împrăştiat prin pădure trebuie mai întâiu adunat întrebuinţând mijloace cât mai simple şi scos după aceea până la locurile cele mai apropiate.

Aceasta se poate face:

Cu *ajutorul oamenilor* scoţându-se lemnele pe umeri, cu spinarea, sau cu târgile, care este modul cel mai simplu şi mai puţin dăunător pentru pădure, dar costă mult şi nu este utilizabil decât pentru categoriile (sortimentele) uşoare;

Prin *asvârlire* cu mâna, ceeace nu este cu putinţă decât pentru anumite sortimente.

Prin *tăvălire* sau *corhănire* pe coastele repezi ale munţilor, lucrătorii servindu-se de sapine, de ciocuri sau cângi, ori de pârghii făcându-le să alunece în direcţiunea pantei.

Cu *ajutorul plăncilor* formate din lemnele destinate a fi transportate prin greutatea lor, sau cu ajutorul oamenilor;

Prin *rostogolire:* un mijloc simplu de transport al lemnelor.

Cu ajutorul *animalelor de tras* la jug, ori la ham, sau cu animale de povară.

Prin *şlituire*, lemnele fiind încărcate în târlii trase de oameni pentru sortimentele mai uşoare şi în sănii mai solide pentru buştenii rotunzi.

In toate aceste moduri de a scoate lemnele, pe forestierul, care se îngrijeşte de soarta pădurii sale, îl interesează nu numai faptul de a transporta lemnele cu cele mai mici cheltueli, dar mai cu seamă de a ocroti pe cât posibil solul, însămânţişurile preexistente, precum şi arboretele ce rămân în urma tăierei.

Iarna zăpada oferă, până la un oarecare grad, în această privinţă un bun scut, o bună apărare; din potrivă scoaterea lemnelor prin asvârlire, alunecare, târîre sau corhănire, restogolire şi în anumite împrejurări chiar prin şlituire, sau transportarea lemnelor cu săniile, ori aşezarea lor pe câte o osie cu două roate, pot cauza mari daune. Aşa fiind este recomandabil a se lua cuvenitele măsuri de precauţiune, spre a se micşora pe cât posibil inconvenientele semnalate mai sus, atunci mai cu seamă când lucrătorii nu sunt tocmai obişnuiţi cu asemenea lucrări.

Astfel, când trunchiurile se tîrăsc prin arborete tinere sau chiar mai bătrâne, trebue să se pună pe lângă marginile acelor arborete sau însămânţişuri lemne sau resturi din exploatare, pentru ca să fie întrucâtva apărate. Eventual tăvălirea sau corhănirea lemnelor pe coaste repezi nu trebue făcută în sensul celei mai mari pante, ci într'o direcţie piezişă, având grijă ca şi în cazul precedent ca arboretele sau însămânţişurile să fie apărate de stricăciuni prin lemne puse d'alungul marginilor lor.

Neglijarea unor asemenea măsuri provoacă daune însemnate elementelor constitutive ale arboretelor ce rămân, dar mai cu seamă celor de molid aflătoare pe versanţii munţilor, specie foarte sensibilă în această privinţă, cari daune pot avea consecinţe catastrofale.

Un mijloc eficace, care serveşte pentru a pune stavilă unor atari stricăciuni în arboretele de pe coastele repezi ale munţilor, constă în coborârea lemnelor cu ajutorul funiilor sau al frînghiilor. In acest scop se înfăşoară de câte-va ori funia sau frânghia în jurul tulpinelor sau al trunchiurilor arborilor, după cere se slăbeşte puţin câte puţin, spre a se da drumul lemnelor ale căror extremităţi sunt fixate de frânghie printr'un cuiu de fer prevăzut cu un belciug sau cu un cârlig.

Acest mod de transport al lemnelor zis prin *otgonire* necesită

o cheltuială ceva mai mare. Pe coastele prăpăstioase ale munţilor Tirolului, eu am întrebuinţat totuş această metodă, precum şi târîrea sau corhănirea lemnelor în mod pieziş, iar nu în sensul direcţiunei celei mai mari pante şi cu cele mai bune rezultate, de oarece plusul de cheltueli ocazionate au fost cu prisosinţă compensate prin minusul de stricăciuni pricinuite materialului lemnos transportat.

In condiţiunile noastre concrete nu se poate îndestul inzista asupra necesităţei de a se lua cele mai mari precauţiuni, când este vorba de scoaterea lemnelor din pădure.

Trecem acum la transportul lemnelor pe distanţe mai mari cu ajutorul unor anumite instalaţiuni.

Mijlocul de transport cel mai simplu utilizat în pădurile nostre, cele mai multe situate în regiunea muntoasă, sunt **jghiaburile de pământ** sau **alunecătorile naturale**, când ne servim de escavaţiunile sau depresiunile naturale ale terenurilor, sau de adâncimile formate prin însăşi alunecarea lemnelor, potrivind sau înlăturând pe cât este cu putinţă, micele accidente de teren şi aşezând trunchiuri în părţile laterale ale acestor jghiaburi spre a se împedica săritul lemnelor dintr'însele.

Avantajele realizate din punctul de vedere al costului şi înlesnirei transportului prin aceste instalaţiuni simple şi eftine sunt neutralizate, pe de altă parte, de pierderile adese-ori considerabile atât în cantitate cât şi în calitate, precum şi prin stricăciunile ocazionate solului şi arboretelor vecine din cauza pantelor mari de cari avem nevoie.

Diversele surpături şi rupturi de terenuri, sporite din ce în ce de către apele meteorice transformate în ravene şi torenţi, în regiunile de munte şi pe coastele repezi mai cu seamă, ne învederează locurile, unde la început a existat un jghiab de pământ, care a fost întrebuinţat la transportul lemnelor.

Deşi în Carpaţi, condiţiunile nu sunt tocmai aşa de nefavorabile, totuşi povârnişurile, pâraiele şi afluenţii lor, întrebuinţate ca alunecări naturale pentru transportul lemnelor, nu arare ori au fost cauza dezastrelor rezultate prin faptul înrăutăţirei regimului apelor.

Şi aici este necesar, aşa-dar, a se lua cele **mai serioase măsuri de precauţiune.**

Scocurile sau jilipurile de lemn. După cum numele lor indică, aceste jilipuri se construiesc din lemn şi anume din prăjini sau buşteni, dându-li-se forma unui canal aproape semicilindric, care

trece de a costişe sau în direcţiunea celei mai mari pante pe coastele munţilor, sprijinite parte pe pământul gol parte rezimate pe aşa numitele *juguri*. Alunecarea pe aceste scocuri se face prin propria greutate a lemnelor, iar jilipul principal nu arare-ori se subdivizează în alte ramuri secundare. După natura materialului lemnos de transportat, la construirea acestor jilipuri se întrebuinţează când lemne mai groase, când unele mai subţiri. Pentru lemnele mai grele se cere o pantă mai mică, şi după destinaţiunea lor şi timpul când sunt întrebuinţate, iarna puând fi acoperite cu ghiaţă sau cu un uşor strat de zăpadă iar vara fiind uscate, jilave, sau ude, ea variează în limite largi şi anume de la 4 până la 35%.

Atât în direcţiune orizontală cât şi verticală traseul trebuie mai întâi compensat, dându-se, afară de aceasta, părţei despre capătul din vale al scocului o pantă mai mică.

Cu aceste soiuri de jilipuri se poate transporta, într'un timp scurt, mari cantităţi de material lemnos, solul şi arboretele în marea majoritate a cazurilor rămânând cu desăvârşire intacte. Pentru construirea lor se cere, însă, o mare cantitate de lemne şi anume pentru 3—4 km este nevoie de 1000—2000 m^3, ceea ce dat fiind scurta durată a acestor jilipuri, construcţia lor reprezintă o sumă însemnată. Afară de aceasta pierderile de material lemnos ce se ocazionează, atât în cantitate cât şi în calitate, sunt adese-ori destul de mari, iar întreruperile de a funcţiona frecuente.

Aşa fiind, transportul nu este câtuşi de puţin eftin.

Dar ce să zicem despre situaţiunea dificilă, în care ne găsim, în cazul când jilipul a devenit inutilizabil, mai curând de cât am crezut şi nu ne-a mai rămas de transportat decât o mică cantitate de material lemnos, astfel că o reconstruire a lui nu mai rentează?

Zeoniferile cu sârmă. Aceste zeonifere, sau transporturi aeriene, întrebuinţate în terenurile înclinate constau dintr'o sârmă de fer călit, care se fixează atât în staţia superioară, cât şi în cea inferioară şi este prevăzută cu un dispozitiv, cu ajutorul căruia se poate întinde după voie, putându-se astfel transporta, în vale greutăţi suspendate, consistând de regulă numai din sortimente mai uşoare.

Zeoniferile cu cablu, cari servesc pentru transportul lemnelor mai grele, constau dintr'un *cablu purtător* bine întins, pe care se mişcă 2 roate legate între dânsele, formând un fel de *căruţ* şi fiind scobite la mijloc spre a putea cuprinde grosimea cablului.

Mişcarea se regulează printr'un alt cablu mobil mai subţire

numit *cablu tractor*, care serveşte şi la urcarea vehiculelor goale. Cablurile sunt susţinute de anumite dispozitive (picioare) de sprijinire. La zeoniferile cu dublu efect greutăţile cari coboară, fac să se urce până la staţia de încărcare vehiculele goale, în care scop la mijloc există un macaz de încrucişare.

Astfel a fost construit zeoniferul cu cablu din *Schlierenthal* din Elveţia, care trece la o înălţime considerabilă peste această vale şi anume pe o distanţă de 540 m., la estremitatatea căreia se află 2 picioare de sprijinire.

Zeoniferile cu sârmă, precum şi cele cu cablu, în regiunile muntoase cu coaste foarte repezi, prezintă pentru transportul lemnelor de pe podişurile înalte şi stâncoase oarecare avantagii. Instalarea lor simplă, care se poate efectua într'un timp relativ scurt, exploatarea lor uşoară, puţinele pierderi de material ce pricinuiesc, desăvârşita cruţare a solului şi a arboretelor ce rămân, pledează în favoarea lor. Intrebuinţarea acestui mijloc de transport este totuşi rară. In adevăr, lemnele grele proprii pentru lucru şi construcţiuni necesită instalaţiuni solide şi prin urmare cheltueli mari, exploatarea masivelor se concentrează pe suprafeţe mici, iar mutarea lor dintr'un loc într'altul nu este cu putinţă, sau necesită cheltueli însemnate, astfel că este nevoie şi de aite mijloace de transport. Afară de aceasta întreruperile de transport în terenurile dificile mai cu seamă sunt foarte păgubitoare.

Drumurile forestiere şoseluite servind la transportul lemnelor cu tot felul de vehicule se disting în:

Drumuri forestiere de 1-iul ordin, cari permit transportul cu vehicule grele în tot cursul anului, în care scop dispun de o *parte împetrită caroţabilă* (constând din pietre sfărâmate, sau din pietriş), lăţimea şoselei propriu zisă permiţând încrucişarea a 2 vehicule încărcate.

Drumuri forestiere de al 2-lea ordin, cari pot fi utilizate atât în timpul verei cât şi iarna, în care caz au o parte împetrită cu petriş şi eventual cu sfărâmături de pietre, sau numai în timpul iernei, când sunt neîmpetruite. Partea lor caroţabilă este mai mică şi aşa fiind dispune de numeroase locuri de încrucişare şi anume la astfel de distanţe, încât să se poată zări de la una la cealaltă.

Drumuri forestiere de al 3-lea ordin, cari fiind de o construcţiune uşoară, nu se utilizează decât în mod vremelnic.

Drumurile şoseluite au şi ele avantajele şi desavantajele lor.

Intre cele dintâi menţionăm micele pierderi de material ce se ocazionează atât în cantitate cât şi în calitate, admiţând că transportul se face la timp, după care urmează posibilitatea de a putea fi transportate şi micele cantităţi de material lemnos, putându-se vinde şi lemnele de o mai mică valoare calitativă, precum şi cruţarea solului şi a arboretelor care este într'o mai mare măsură asigurată, întru cât bine înţeles nu s'a neglijat de a se lua măsurile de precauţiune necesare, foarte simple de altfel.

Aceste drumuri forestiere fac cu putinţă transportul lemnelor în ori ce timp al anului, precum şi comoda distribuire a diferitelor lucrări de tăiere şi de predare a materialului lemnos. In cursul exerciţiului anului pădurar ele pot servi, mai cu seamă pe coastele repezi, ca locuri pentru depozitarea produselor forestiere ; mersul în pădure, paza şi întreagă gestiune a pădurii sunt, afară de aceasta, foarte mult înlesnite ca inconveniente şi dificultăţi putem enumera necesitatea unui studiu preliminar serios pentru stabilirea instalaţiunilor în chestiune după un plan exact; întocmirea costisitoare a proiectelor cari necesită de regulă un timp mai mult s u mai puţin îndelungat; în regiunile de munte trecerea peste diferenţe mari de nivel, ceea ce dă naştere la traseuri lungi şi la cheltueli în general însemnate; dependinţa, mai cu seamă când transportul se face cu săniile, de felul timpului.

Să examinăm cele de mai sus, în raport cu ceea ce trebuie să cerem noi de la instalaţiunile de transport forestiere.

In ce priveşte modalitatea de tratament adoptată, noi avem mai mult de a face cu codru cu tăieri rase, care până acum în pădurile din Carpaţi s'a practicat adese-ori pe suprafeţe mari, pot zice chiar, prea mari. Dela această formă de exploatăţiune extensivă trebuie însă, după cum a avut loc de altminteri în administraţia bunurilor fondului religionar gr. ordin. Bucovina de un timp îndelungat, să trecem la practicarea de tăieri mult mai mici, cari singurile permit alternarea absolut necesară şi distribuirea lor pe întreagă întindere a unui complex forestier. In pădurile aparţinând acestei administraţiuni s'a recurs deja la aplicarea de forme de exploataţiuni mai complicate cum este de ex. codrul plin cu tăieri de regenerare succesive sau progresive. Spre a ţine seamă de spiritul de progres ce animă întreaga noastră sciinţă technică, ne vom strădui de a introduce pe viitor şi în pădurile din Carpaţi toate acele tratamente perfecţionate, purtând diferite numiri, cari se aplică cu

excelente rezultate în alte ţări şi cari asigură regenerarea masivelor prin însămânţare naturală.

Regenerările naturale admirabile, cari se observă în pădurile din Carpaţi, ne obligă tocmai la aceasta. In menţionatele tratamente cari, în regiunile muntoase cu coaste foarte repezi urmează să tindă către formele grădinărite, trebuie să se ţină seamă mai înainte de toate de a se cruţa arboretele destinate a rămânea în picioare şi mai cu seamă de a se conserva cu îngrijire tinerile însămânţişuri.

Cu desele schimbări ale locurilor de manipulare trebuie să ia şi la noi o desvoltare din ce în ce mai mare practicarea răriturilor, precum şi celelalte tăieri de amelioraţie. Această perfecţionare a tratamentelor noastre constând, pe de o parte din mobilitatea exploatărilor practicate pe suprafeţe mici, iar pe de alta dintr'o îngrijită ocrotire a regenerărilor naturale sau artificiale, precum şi a arborilor rămaşi în tăierile de regenerare şi în cele de amelioraţie, va fi negreşit asigurată prin faptul scurtărei la minimum posibil a distanţelor de transport.

In acest scop este nevoie de astfel de mijloace de transport, cari să facă accesibile în mod permanent diferitele părţi ale unei păduri, ceea ce în primul rând se poate realiza prin drumuri, cari făcând parte dintr'o sistematică orânduire a unei reţele complecte pot, în acelaş timp, realiza şi celelalte avantaje menţionate mai sus.

Odată luată decisiunea de a se face accesibilă o pădure prin drumuri, se naşte întrebarea prin ce anume instalaţiuni poate fi adus la îndeplinire acest deziderat?

In pădurile noastre din Carpaţi avem adese-ori de a face cu întinse suprafeţe păduroase dispunînd de însemnate cantităţi de material lemnos.

Aici, de regulă în văile mari, trebuie să se construiască drumuri forestiere şoseluite de 1-iul ordin, întru cât după o minuţioasă examinare a tuturor împrejurărilor locale nu ar fi de preferat o cale ferată forestieră, sau transportul pe apă.

Aceste drumuri şoseluite rezistente pot servi pentru transportul lemnelor nu numai cu carele şi săniele, dar chiar cu camioanele.

Roatele acestor camioane, deşi obezilor li se dă de obicei o lăţime mai mare, totuşi ele contribuie la deteriorarea drumurilor. Afară de această este nevoie ca podurile să fie construite mai solid.

Pentru aceste motive s'a început a se întrebuinţa camioane mai uşoare, întrebuinţarea lor până acum este însă destul de limitată.

Aceste soluri de vehicule, precum şi altele cari permit distribuirea greutăţilor pe o mai mare suprafaţă, în care caz devin mai proprii pentru trebuinţele practice şi cu ajutorul cărora se economiseşte atât tracţiunea umană cât şi cea animală, au o carecare perspectivă pentru viitor.

Pentru a se face accesibilă o pădure printr'o reţea complectă de drumuri, pe lângă cele principale trebue să existe numeroase drumuri secondare. Iar în ce priveşte modul construcţiunei lor chestiunea costului joacă un rol preponderant. Aşa fiind pentru inginerul silvic constructor trebue neapărat să decidă consideraţiunile de statică forestieră, cu alte cuvinte cheltuiala să fie proporţională cu venitul ce se aşteaptă.

Pentru climatul nostru urmează neapărat, ca să se dea precădere transportului de iarnă, în care caz, avându-se în vedere şi întinsele şi importantele păduri din regiunea muntoasă, el se exercită aproape exclusiv din deal la vale.

Din această cauză adese-ori este de ajuns construcţiuni de o formă mai simplă. Evitându-se consideraţiunile strimpte, egoiste, o înţeleaptă economie trebue să domnească în această privinţă.

Şi dacă adeseori suntem supuşi seducţiunei de a recurge la construcţiuni mai ample, mai prezentabile pentru ochiul profanului, trebue însă să ştim să ne înfrânăm, pentrn ca nu *mai binele să devină un inamic al binelui*, astfel ca capitalurile întrebuinţate să fructifice în mod remunerator şi să se poată într'un timp determinat construi, mai cu seamă la munte, în mod mai mult sau mai puţin complect o reţea de drumuri.

Din aceste cauze de multe ori suntem ţinuţi a da preferinţă drumurilor de al 2-lea ordin, construite cu îngrijire şi între acestea adeseori acelora destinate numai transportului de iarnă.

Pe de altă parte este *foarte important* ca construcţiunea drumurilor să se facă după un plan bine chibzuit, iar nu numai bucăţi de drumuri şi la întâmplare. Trebue de asemenea avut neconvenit în vedere principiul ca cu minimum de cheltuială să se poată transporta cea mai mare cantitate de material lemnos şi în condiţiuni de maximă siguranţă în acelaş timp. In localităţile de munte unde transportul se face la vale, condiţiunile în această privinţă sunt favorabile. Nici o tracţiune, nici un obstacol: acesta este idealul, de care cineva trebue să caute a se apropia cel puţin. Aşa fiind, cea

mai mare importanţă o are panta, al cărui studiu trebuie făcut cu cea mai mare îngrijire.

După experienţa mea cele mai avantajoase pante medii în munţii Alpi şi în Carpaţi, sunt următoarele: pentru tracţiunea cu cai circa 10 – 11%, pentru trasul cu mâna 12—14%, iar când se întrebuinţează ambele feluri de tracţiune 11 – 13%.

De aceste cifre nu trebue să ne îndepărtăm prea mult. Această recomandaţiune are aici mai multă însemnătate decât anumitele variaţiuni de pantă, cari sunt de dorit în anumite împrejurări. O contra pantă trebue pe cât posibil evitată, admiterea pe distanţe mai lungi de pante mai mici (sub 5 – 6%) prejudiciază de asemenea celle de mai multe ori cuantumul greutăţei de transportat. Din potrivă, dacă urmează a se transporta greutăţi şi la deal, pantele nu trebue să treacă peste 5%. Raza minimă de admis pentru curbele de racordare depinde negreşit de lungimea lemnelor de transportat, precum şi de lărgimea drumului. In tot cazul în aceste curbe nu trebuie întrebuinţate pante prea mici. Pentru vehicule cu o încărcătură joasă, unde răsturnarea lor nu este de temut, trebuie menţinută o pantă aproape egală cu cele de pe celel'alte distanţe, pentru că altfel adeseori numai cu greu se poate învinge rezistenţele de frecare şi de presiune.

Lărgimea drumului în terenurile inclinate, ţinând seamă numai de cheltuieli, trebuie să aibă o limită. Pentru trasul cu mâna este de ajuns 1,2—1,5 m. La drumurile de al 2-lea ordin pentru tracţiunea animală această lărgime poate să se coboare fără inconvenient până la 2m,5, iar pentru drumurile pe zăpadă pot să fie şi mai puţin largi, dacă se ia măsuri pentru un număr indestulator de încrucişări, unde lăţimea drumului urmează să fie mai mare.

Starea în care se află un drum, are o mare importanţă şi aşa fiind trebuie luate măsuri pentru îngrijirea şi buna sa întreţinere.

In ce priveşte însemnătatea transportului raţional pe distanţe lungi este util, ca să stăruim mai cu seamă asupra faptului, ca în această privinţă să predomine principiul: zăpadă puţină, drum solid, transport bun. Şi tocmai pentru aceasta nu trebue să întârziem de a ne folosi de primele drumuri de sanie. Cu atât mai mult cu cât, când întrebuinţăm acest important mijloc de transport, prin schimbarea timpului se poate da naştere, chiar în regiunile noastre de munte, la întreruperea transportului de iarnă, care adese-ori nu poate avea decât o scurtă durată.

Buna construcţiune şi întreţinere a drumului de sanie – în interesul de a se face economie în ce priveşte cheltuelile de transport— are de asemenea cea mai mare importanţă, şi anume ca şi când este vorba de drumurile şoseluite de vară.

Despre tipurile principale de reţele de drumuri şi părţile lor constitutive.

Alegerea unei reţele de drumuri la câmpie, este destul de simplă, la munte însă această operaţiune e mai grea. In această din urmă regiune drumurile principale se construesc de regulă pe albiele văilor servindu-ne şi de drumuri costişe : de serpentine, în cursul inferior al văilor mai mari, caz însă care nu se întâlneşte de altminteri decât rar. Versanţii se fac accesibili cu ajutorul drumurilor secundare, cari pornesc dela micile pante ale drumului principal situat în vale şi urcă coastele în mod divirgent şi cu pante mai mari eventual formând mai departe şi serpentine, iar în unele cazuri aceste serpentine se alcătuiesc încă dela început, adică dela drumul principal.

Pentru că tendinţa noastă este de a putea transporta totdeauna lemne lungi, trebuie să se evite, pe cât este cu putinţă, întrebuinţarea de serpentine, atunci când nu putem dispune de raze destul de mari, caz care nu se întâmplă decât rar în terenurile noastre destul de favorabile din punctul de vedere al construcţiunei drumurilor.

Pentru întocmirea proiectului reţelei drumurilor se cere neapărat, ca să cunoaştem bine terenul. Hărţile existente prevăzute cu curbe de nivel ne oferă adese-ori puncte preţioase de reper.

Cea mai mare grijă trebuie să o avem, când facem alegerea drumurilor principale. Nu trebue să menţinem cu ori ce preţ drumurile existente defectuoase, de oare ce acestea prejudiciază de regulă instalaţiunea celor bune, fără a se realiza la urma urmei vr'o economie în cheltueli.

Traseurile de drumuri, cari s'ar fi stabilit mai întâiu pe hartă, trebuie, în toate cazurile dificile, aplicate pe teren şi rectificate la nevoe. A obţine pante satisfăcătoare şi în acelaş timp locurile necesare de întoarcere, când se face uz de serpentine ; a evita terenurile nefavorabile pentru construcţiuni de drumuri, aceasta necesită negreşit din partea operatorului mult talent şi multă experienţă.

Şi din contra se poate da naştere la erori grosolane, dacă alegerei şi determinărei traseuiui nu i se dă toată atenţiunea necesară.

Se întâmplă, în adevăr, ca drumuricari au fost nivelate foarte exact, poate cu $^1/_{100}$-$^0/_0$ din cauza altor lipsuri ce prezintă, să fie taxate ca rele, pe când altele al căror nivelement s'a făcut cu o exactitat, de $^1/_4$ sau chiar de $^1/_2$ $^0/_0$, dacă s'a ţinut însă seamă de principiele esenţiale ale sciinţei respective, să fie mult mai corespunzătoare.

De fapt este mai comod de a face nivelementul exact al unui traseu, decât de a efectua într'un teren dificil studiul obositor al mai multor variante. Şi dacă este permis, mai întâi în ce priveşte construcţia însăşi, de a modifica lărgimea drumurilor, curbelor de recordare, zidurile de susţinere, traseul dinpotrivă este ceva statornic, căruia ulterior nu i se poate aduce decât uşoare modificări.

Cu cât instalaţiunea unui drum este mai importantă şi cu cât condiţiunile locale sunt mai dificile, cu atât întocmirea proiectului trebuie să fie mai exactă. Practicianul instruit îl poate simplifica foarte mult. Modul de executare poate să varieze foarte mult şi anume dela construcţiunile de artă, adeseori monumentale, cari se fac la drumurile mai importante de I iul ordin din terenurile dificile, şi până la construcţiunile simple de pământ de pe drumurile de al 2-lea şi al 3-lea ordin, precum şi în terenurile favorabile cum adese-ori se găsesc la noi.

Producţiunea cantitativă variază de asemenea foarte mult, ea este foarte însemnată, când drumurile sunt bine trasate.

Reproduc câte-va date luate din practica mea. *Transportul de iarnă.*

a) Panta de 9 15%. Drum foarte bun. Tracţiunea cu mâna, şlitor excelent (Tirolez) 20 încărcături de sanie măsurate dau ca medie pentru un om şi un drum 2,2m³ (încărcătura minimă fiind de 0,87m,³ iar cea maximă de 3.45mc).

Panta mai mică, până la 5% Drum bun. Un vehicul cu un cal de o forţă mijlocie. 10 sănii măsurate au dat ca rezultat mediu la lemnele de construcţie (până la 15 m. lungime) 1.9m³,, iar la trunchiuri proprii pentru s ânduri (lungi de 4 5 m) 5m³. Producţia maximă în drumurile bune cu pante de 10-12% pentru o sanie cu un cal de 7-8m³ şi chiar mai mult.

Transportul de vară. Aceleaşi bune condiţiuni de drum şi pantă. Un vehicul cu 1 cal 6-7 m³ material pentru scânduri ca încărcătura unui car. Transporturile în vale cu vehicule cu un cal de forţă mijlocie, pantele fiind favorabile, sunt foarte raţionale. Vehiculele trase de boi sunt de asemenea bune.

Costul de construcţiune variază bine înţeles în limite largi. Ţinând seamă de oscilaţiunile extra-ordinare şi nesiguranţa condiţiunilor valutare renunţ însă de a obosi cu cifre pe onoraţii domni.

Acelaşi lucru se poate spune şi de *chestia rentabilităţei*, care are o importanţă covârşitoare pentru proprietarul de pădure. In tot cazul trebue să se asigure, pe cât posibil, o fructificare corespunzătoare capitalului întrebuinţat. Din practica mea proprie pot totuşi să asigur şi aşi putea să dovedesc cu cifre positive, că procedând judiţios *toate cheltuelile de construcţie* pot fi amortizate, printr'un plus de venituri, adeseori în câţi-va ani, iar câte odată în primul an chiar. Rentabilitatea aşa dar este adese-ori excelentă.

Ca exemplu pot menţiona o reţea de drumuri, pe care eu, în calitate de şef al ocolului silvic Schwaz (Tirol), am proectat'o şi executat'o în cea mai mare parte înintervalul dela 1891 până la 1894 în 2 complexe păduroase, terenul în ambele complexe prezintându-se foarte repede şi stâncos. Aceste condiţiuni foarte nefavorabile au condus la formarea de numeroase serpentine, care au dat traseului drumului forma unor raze. Cu modul acesta pădurea s'a făcut accesibilă în toate părţile sale şi s'a obţinut imediat un rezultat financiar excelent. Cele spuse mai înainte despre repedea amortizare a cheltuelilor de construcţie, adică despre rentabilitate, atunci când pădurea devine complect accesibilă, se aplică şi la drumurile construite în Schwaz. Afară de aceasta numai prin existenţa lor s'a putut face aplicaţiunea tratamentelor dificile devenite acolo obligatorii, precum şi practicarea de răriture etc.

Cu mult mai fericite sunt împrejurările în cea mai mare parte a pădurilor din Carpaţi, unde chestiunea accesibilităţei pădurilor se poate soluţiona mai perfect şi în acelaşi timp această lucrare se poate face mult mai uşor.

In ce priveşte întinsa activitate în construcţiuni şi creieri de drumuri de către administraţiunea fondului religionar voiu reveni mai târziu.

Rămâne de remarcat totuşi că aşa numitele drumuri provisorii, ce adeseori se găsesc în Carpaţi, fac parte din cele de al 3-lea ordin. Pentru exploatările timporale ele îşi îndeplinesc scopul. Fiind însă făcute din lemn nu au decât o scurtă durată. Ele pot deveni pentru pădure chiar un obstacol şi nu pot servi pentru o durabilă accesibilitate a pădurilor respective.

Aici trebue să menţionez despre construcţiunile de poteci pentru pietoni şi pentru cai.

Importanţa lor pentru pădurile din regiunea muntoasă reiese din faptul că pot servi ca o *lucrare pregătitoare pentru instalaţiunea diferitelor soiuri de mijloace de transport*, de oarece fac cu putinţă studiul exact al terenului, în scopul de a se face cu totul accesibil un mare complex forestier, ele înlesnesc afară de aceasta şi activitatea personalului forestier în ce priveşte îndeplinirea serviciului technic şi celui de pază.

In acest caz trebue procedat după un plan bine chibzuit spre a se avea o reţea complectă de poteci, căci şi ele contribue, pentru ca pădurile să devină accesibile.

Ca un exemplu tipic şi complect poate fi considerată reţeaua de poteci din ocolul silvic Putna aparţinând fondului religionar. Această reţea coprinde circa 315 km. şi a fost construită în mod complect în câţi-va ani după 1918.

La trasarea potecilor, când se procede în mod sistematic, se începe din punctele de legătură uşor accesibile (drumurile), şi anume pe deoparte dealungul albiei văilor, iar pe de alta dealungul culmilor unindu-se apoi acestea între dânsele prin alte poteci cu pante de circa 6—20 %. Versanţii mai largi se subdivizează la rândul lor printr'o linie de nivel aproape horizontală, începând mai bine din afară spre interiorul văei şi cu o pantă urcând puţin. In cât priveşte versanţii foarte largi ei primesc două din aceste subdiviziuni. In acelaşi timp se are grije de a se pune în contact punctele intermediare mai importante, precum şi de a se lega între dânsele văile, cantoanele de pază şi ocoalele silvice vecine.

Lungimea totală a reţelelor de poteci în pădurile din regiunea de munte ale fondului religionar coprinde circa 7000 km, dintre cari până la 1910 au fost terminate 3114 km.

Pe scocurile sau jghiaburile de pământ, cari alcătuiesc un mijloc de transport intermediar între cele de pământ sau alunecătorile naturale, între scocurile sau jilipurile de lemn şi între drumurile şoseluite, lemnele, sub forma de trunchiuri întregi sau de buşteni, alunecă în virtutea propriei lor greutăţi. *Mărginarele* sau *argelele*, cele două lemne aşezate imediat peste podini sau funduri de o parte şi de alta, împedică săritul în lături al lemnelor. In direcţiune oblică la mărginare se aşează traversele, cari în unele locuri, trecând peste părae, se căptuşesc cu lemne mai subţiri.

Câte odată pentru frângerea marilor pante se întrebuinţează întorsături cu un unghiu ascuţit, aşa numitele Wurfe. Ele funcţionează parte în timpul iernei. parte vara.

Panta variază între foarte largi limite. Cea mai avantajoasă variază cam între 15 şi 30 %; De dorit este întotdeauna un parcurs cât se poate mai în linie dreaptă şi o compensare îngrijită în proecţiune horizontală şi verticală. Greşeli făcute în această privinţă pot să aducă multă pagubă materialului transportat şi eventual şi arboretelor vecine.

Scocurile sau jghiaburile de pământ întrunesc într'o măsură mai mare sau mai mică avantajele şi inconvenientele alunecătorilor naturale, ale scocurilor de lemn şi ale drumurilor.

Acolo unde ele sunt la locul lor şi mai cu seamă unde dispunem de un bazin mai mare de producţiune, cum sunt de exemplu întinderile de teren în formă de platouri, precum şi unde permit o utilizare aproape continuă şi prin urmare întrebuinţarea părţilor construite de lemn, aceste mijloace de transport produc excelente rezultate, putând servi şi la transportul lemnelor lungi, corespunzând astfel continuelor cerinţe ale pieţelor de desfacere a lemnelor.

Un exemplu interesant îl oferă jghiabul de pământ din Waldalm (Waldalm-Riesweg) din ocolul silvic Gross-Reichling din Stiria. In partea sa din vale, panta atinge până la 83,7 %, cea medie fiind de 37 %, din care cauză în această parte nu poate fi utilizat decât vara, când este cu totul uscat şi anume partea sa superioară dimpreună cu ramificaţiunile sale, făcând astfel accesibil un podiş înalt de teren având o pantă medie de 10—15 %. Acest jghiab nu se poate folosi decât iarna, când este îngheţat. La punctul de trecere de la partea sa superioară spre cea inferioară se ţin în depozit lemnele din iarnă până în vara următoare. După îmbunătăţirile necesare ce i s'a adus, acest jghiab de pământ a funcţionat foarte bine. Totuşi este mai bine a se evita pante prea mari.

Scocul de pământ care există în ocolul silvic *Brandenberg* din Tirol este lung de 2,77 km. panta sa variază dela 12—40 %, cea medie fiind de 19 % El se utilizează în timpul iernei.

Ajungem acum la *căile ferate forestiere*, cari servesc mai cu seamă pentru transportul unei mari cantităţi de material lemnos şi în special pentru cel adus pe drumurile principale.

Ideia construirei de căi cu linii înguste este veche ajungând până la cel care ducea la drumul templului grecilor. La început s'a

întrebuinţat căi ferate cu linii înguste pentru exploatarea minelor. Atari căi ferate parte cu şine au fost întrebuinţate deja mai înainte de anul 1556 în minele din localitatea Schwaz mai sus menţionată. Pentru scopurile forestiere căile ferate cu şine de lemn au fost utilizate la începutul secolului al 19-lea în pădurile Statului din Idria (în Carniolia).

Din acestea proveni apoi cunoscutele căi ferate construite de inspectorul silvic Fiedler pe la mijlocul secolului al 19-lea, când în locul şinelor de lemn, întrebuinţate până atunci, s'au utilizat şine plane de fer.

Au urmat apoi diferite sisteme.

In specie ele se disting în căi ferate cu linii fixe şi în căi ferate cu linii transportabile. Cu introducerea marilor exploatări în pădurile din munţii Carpaţi s'au întrebuinţat şi aici căile ferate forestiere, astfel în 1870 pe domeniul Berhometh a fost construită o cale ferată cu şine de lemn, tracţiunea făcându-se cu caii, ea a fost prima cale forestieră din Bucovina, poate chiar şi din Carpaţi.

O mare desvoltare luară apoi căile ferate cu linii fixe în pădurile din regiunea muntoasă ale fondului religionar gr. or. din Bucovina. Foarte multă experienţă s'a câştigat cu ocazia exploatării acestor căi ferate, ale căror principale rezultate pentru împrejurările noastre le voiu expune pe scurt în cele ce urmează.

Pantele şi direcţiunea văilor mai mari ale munţilor din Bucovina favorizează foarte mult construirea căilor ferate forestiere. Ele făcură cu putinţă ca panta maximă la liniile principale să nu treacă peste 30 $^0/_{00}$, iar la cele secondare peste 40 până la 42 $^0/_{00}$ Contrapante la căile ferate existente ale fondului religionar au fost cu desăvârşire evitate. Razele minime admise la liniile principale, care au dat rezultate bune, este de 60 m., iar la cele secondare numai arareori se coboară mai jos.

Executarea infrastructurei a fost făcută în mod cât se poate de solid. Lăţimea platformei are de regulă 3 m., iar dacă calea ferată forestieră s'a unit cu un drum şoseluit până la 7 m.

Boltile obiectelor au fost numai din zid, cele mici acoperite cu lespezi sau boltite pentru podurile mai mari cu o suprastructură de lemn şi o deschidere până la 14 m. s'a utilizat grinzi dinţate, iar pentru construcţiile de artă mai mari piloţi de stejar.

Ecartamentul astăzi este numai de 76 cm. Şinele de oţel au de regulă o greutate de 12 kg. de metrul liniar. Acest mod de

construcţie a suprastructurei, distanţa dintre traverse fiind de 62 cm., permite circularea cu locomotive cu o presiune a roţei de 2500 kg, adică a locomotivelor până la 15 tone. De fapt s'a întrebuinţat locomotive cu tender cuplate 3/3 de 50 cai putere, de 10—12 tone cu 3 osii sistem Krauss cu o greutate în timpul funcţionărei de 12—14 tone şi cu foarte bune rezultate.

La început, când administrarea bunurilor fondului religionar nu dispunea de un personal suficient instruit, a trebuit să lase în sarcina antreprenorilor de lemne construirea şi exploatarea căilor ferate forestiere. Este însă uşor de priceput, că în astfel de condiţiuni nu se avea în vedere decât a se construi eftin, repede şi puţin durabil, dar fără a se lua măsuri de apărare în contra pericolului marelor viituri de ape. Exploatarea de asemenea nu se făcea în mod complect satisfăcător, după cum ar fi dorit proprietarul pădurei.

Din cauza aceasta administraţiunea bunurilor fondului luă în mână încetul cu încetul atât construcţia cât şi exploatarea căilor ferate forestiere dând excelente rezultate, astfel că nu se poate recomanda în destul lucrarea lor în regie. Numai pentru instalaţiuni mai mici şi în special pentru exploatarea cu cai şi cu motori cu benzină s'a lăsat încă în seama antreprenorilor.

Producţia căilor ferate forestiere este enormă. Pe o distanţă aproximativă de 15—25 km. lungime se poate trănsporta într'un an cu o locomotivă 50.000, iar cu 2 locomotive 100 000 m³ lemne.

Materialul extraordinar de preţios de care dispune administraţia fondului religionar despre construcţia şi exploatarea căilor ferate forestiere, precum şi asupra altor mijloace de transport, este reprodus în tratatul voluminos al D-lui consilier superior *Iosef Opletal* „Transportul lemnelor în serviciul direcţiunii bunurilor fondului religionar gr. or. din Bucovina, Viena 1913. W. Frick". In această lucrare, în care toate chestiunile referitoare sunt studiate cu o deosebită competinţă. Onorabilii domni, cari se interesează despre aceasta mai de aproape, vor găsi toate desluşirile până la cele mai mici detalii.

De altfel în pădurile din România adeseori s'a întrebuinţat exploatarea căilor ferate forestiere, iar uneori într'o măsură însemnată.

In aceste cazuri precum şi în alte părţi adeseori se utilizează pante mai mici decât cele menţionate pentru căile ferate ale fondului religionar, precum şi tipuri de şine mai uşoare şi mai grele.

Pante până la 7 % (pentru drumuri cu transport la vale) şi raze minime până la 20 m. pot fi considerate încă, după împrejurări, ca admisibile, după cum se practică fără nici un inconvenient în Vosgi, în Alsacia la căile ferate forestiere cu şine fixe construite după sistemul inginerului şef silvic *Blerau*. Condiţiunea esenţială se cere însă în schimb, ca construcţiunea să fie foarte solidă şi ca vehiculele să fie prevăzute cu frâne, cari să acţioneze în mod ireproşabil. In caz contrar siguranţa şi continuitatea exploatărei lasă foarte mult de dorit.

Un mijloc de transport auxiliar excelent, servind pentru diferite scopuri, îl formează căile ferate forestiere cu şine transportabile. Ele permit o mare mobilitate, astfel că în pădurile din regiunea de câmpie pot fi conduse până la fiecare arbore în parte. O încercare pentru alte feluri de transporturi, s'a făcut în scop de experienţă şi în pădurile fondului.

Faţă cu marea producţie a căilor ferate forestiere şi siguranţa unei exploatări uniforme — presupunând o instalaţie solidă — stă costul mare de construcţiune, care însă din cauza micelor cheltueli relative de exploatare se poate uşor amortiza producând un procent remunerator.

Zeoniferile se întrebuinţează mai cu seamă pentru transportul lemnelor în regiunea de munte de jos în sus, de ex. peste o şea de munte sau pentru traversarea văilor. Ceeace este comun pentru diferitele sisteme este întrebuinţarea unui motor. Acesta pune în mişcare greutăţile cu ajutorul unui singur cablu tractor.

Acest mijloc de transport din singuraticele cazuri ale întrebuinţărei lor în România este cunoscut domnilor ingineri.

Cheltuelile de instalare sunt destul de mari, în anumite împrejurări permite însă o bună rentabilitate.

Transportul lemnelor pe apă are loc cu ocaziunea plutitului liber, a scocurilor de apă, a plutăritului, întrebuiuţându-se ca mijloc de punere în mişcare forţa vie a apei.

Modul cel mai primitiv al transportului liber al lemnelor pe apă constă în aruncarea lemneior individuale în apele curgătoare spre a ajunge la opritorile (greble sau părcanii) situate în părţile inferioare ale văilor. In acest scop poate fi întrebuinţată apa însăşi a păraielor sau a râurilor, mai cu seamă primăvara în timpul topirei zăpezei după ploi mai mari, sau se înalţă în mod artificial nivelul apei în mod temporar cu ajutorul opusturilor, ori în mod permanent cu ajutorul pragurilor sau al barajelor.

Corpul opusturilor se face din lemn, din pământ, de piatră sau combinând lemnele cu piatra. Ele dispun de deschideri de porți de diferite construcțiuni și prevăzute cu stavilare de fund, de siguranță etc. Opuslurile reprezintă adeseori construcțiuni considerabile.

Barajele cari se pot efectua întrebuințându-se diferite materiale constă din baraje mici sau praguri și din altele având o înălțime mai mare. Aceste din urmă câte odată sunt amenajate cu stăvilare. Ca opritori servesc așa zisele greble de diverse feluri și construcțiuni. Diferite sunt asemenea și lucrările pentru protejarea malurilor în contra stricăciunelor. Iar în răurile sau păraele bine îngrijite servind la transportul lemnelor se efectuiază diverse lucrări pentru regularea cursului apelor.

Canalele construite în mod artificial servind pentru transportul liber al lemnelor se numesc *scocuri ude, saŭ ulucuri de apă*, cari se așează pe pământ sau d'asupra acestuia. Ele se fac de lemn, de piatră, sau de beton și cât se poate de impermeabil.

La *plutărit* lemnele se transportă legate. In scopul acesta se leagă cu *gânjuri* sau cu chingi de lemn mai multe trunchiuri unele lângă altele formându-se o *tablă* sau un *căpătâiu*. Două sau mai multe table sau căpătâie alcătuiesc o *plută*, care se conduce cu ajutorul unei cârme. Apa necesară pentru ridicarea nivelului necesar o procură în majoritatea cazurilor opusturile. Consolidări de maluri și mai cu seama lucrări pentru regularea cursurilor apelor sunt necesare și la plutărit.

Cu ajutorul apei și a mijloacelor menționate mai sus pot fi transportate adeseori mari cantități de material lemnos. Cheltuelile de exploatare sunt uneori neînsemnate. Avantajul lor este că numai avem nevoie de tracțiune animală și ne dispensează și de alte brațe de muncă, mai cu seamă în timpul actual când mâna de operă s'a scumpit enorm.

Acolo unde există în adevăr condițiuni favorabile pentru aceste mijloace de transport, ele nu pot fi așa de ușor înlocuite prin altele.

Adeseori însă aceste condițiuni sunt dimpotrivă nefavorabile. Pierderi însemnate atât în cantitate cât și în calitate, stricăciuni de tot felul aduse țărmurilor vecine ; costul adeseori mare al instalațiunilor ; dependința exploatărei de starea timpului ; daune frequente din cauza viiturilor mari de apă cu întreruperea exploatărei ; nesiguranța transportului materialului lemnos în anumite epoci : toate aceste

neajunsuri ţinute în seamă, vedem că eftinătatea transportului este numai aparentă.

Un curs de apă cunoscut ca bun pentru transportul lemnelor este *Bistriţa aurie* din Bucovina. In adevăr, plutăritul întrebuinţat aici de foarte mult timp, după ce dela mijlocul secolului trecut s'au înlăturat multe obstacole şi pericole ce existau atunci, dobândi încetul cu încetul o mare importanţă.

Şi pe *Ceremuş*, al cărui curs a fost regulat chiar dela începutul secolului trecut, există deja de mult o activă exploatare pentru transportul liber al lemnelor precum şi pentru plutărit.

Un însemnat scoc de apă cu un canal lung de 16 km. pentru transportul lemnelor de foc făcut în beton se găseşte la Reşiţa în Banat.

Incadrările de lemne (Holzrahmen) pe care le menţionăm numai servesc la transportul pe mare al grămezilor de lemne, după ce se înconjoară cu un cadru format din diferite lemne lungi legate între dânsele cu lanţuri.

Acest cadru se trage apoi dimpreună cu grămezile de lemne lângă un remorcher fixat de un stâlp cu ajutorul unui cablu, care se învârteşte pe o roată. Această procedare se repetă şi la alţi stâlpi.

Cu şlepurile şi caicele se transportă lemnele mai scurte şi anume pe mare sau pe fluvii navigabile. Capacitatea acestor şlepuri şi caice variază până la 500 metri cubi. Acest mijloc de transport înlocueşte în mod treptat mai sus menţionatele încadrări de lemne.

. . . . . .

Imediat ce lemnele, eventual după debitarea lor în scânduri sau în alte produse comerciale, sunt aduse la staţiunile de drum de fer sau în posturile mai mari, ele intră în comerţul mondial, chestiune care nu face obiectul acestei comunicări.

De relevat este însă, că din cauza marei lipse de vagoane atât proprietarii de păduri, cât şi industriaşii mult material neputându-se vinde, suferă mari neajunsuri, astfel că se micşorează în mod firesc putinţa de a achită impozitele şi veniturile Statului.

Intrucât activitatea vecinic cercetătoare a technicianului va isbuti de a găsi alte moduri de utilizare a forţelor naturale pentru mişcarea poverilor, cum de exemplu întrebuinţarea în acest scop a curenţilor aerieni ai mării, aceasta îi este rezervat viitorului.

De ceea ce suntem siguri, este însă faptul că diferitele mijloace de transport, pe cari noi le-am schiţat astăzi în treacăt, vor încerca în viitorul apropiat surprinzătoare modificări şi desvoltări.

. . . . . .

Ca întregire a expunerei de faţă voiu da câte-va relaţiuni asupra activităţei în construcţiuni a administraţiei bunurilor fondului religionar din Bucovina cu privire la transporturile forestiere.

De către această administraţiune într'un interval, care nu depăşeşte mult peste $3^1/_2$ decenii şi anume de la 1874 până la 1910 s'a construit:

512 km drumuri şoseluite de 1-ul ordin.
664 „ „ „ „ al 2-lea „
228 „ căi ferate forestiere.
4 „ opusturi şi
3 „ scocuri ude sau ulucuri de apă.

In oare care legătură cu acestea s'a efectuat mai departe şi cele 3114 km. poteci menţionate mai sus.

Costul total al acestor construcţiuni a fost de 8,152.000 coroane austriace în cifră rotundă, media anuală urcându-se dela 7800 coroane aur în deceniul 1874—1883 la 441,600 coroane în deceniul 1904—1910, adică de 56 ori mai mult.

Afară de aceasta, fondul religionar a mai contribuit cu 4.100.000 coroane la construcţia căilor ferate locale din Bucovina.

In ce priveşte extraordinara oscilaţiune actuală a valorilor valutare este bine să nu o mai relevăm. Pentru a restabili paritatea cu valoarea de astăzi a banilor ar trebui în adevăr să înmulţim cam cu 40 sumele indicate mai sus.

Cea mai mare parte a construcţiunilor, după cum s'a arătat deja, când am vorbit despre căile ferate forestiere, s'a efectuat în regie de către administraţia fondului, dându se în acord la singuraticii antreprenori cea mai mare parte din lucrări, procedeu care mai pretutindeni a dat rezultate foarte bune.

Concomitent cu facerea pădurilor accesibile prin mijloace de transport, precum şi prin alte măsuri luate de administraţia fondului s'a *sporit în mod însemnat şi venitul net.*

Venitul net al fondului religionar, s'a urcat de la 576.000 coroane în cinceniul 1874/78 la 3.717,000 coroane în ultimul interval de cinci ani 1909/13.

Această sporire a venitului cu de $6^1/_2$ ori mai mult câştigă cu atât mai mult în însemnătate, cu cât în acelaşi timp crescură :

1. Cheltuelile pentru reîmpăduriri, pază şi îngrijirea pădurilor de la 16 000 coroane la 221.000 coroane, sau la 14 orimai mult.

2. Sarcinile publice, impozitele etc. dela 306 000 coroane la 764.000 coroane, sau la $2^1/_2$ ori mai mult.

3. Cheltuelile extraordinare (cumpărări de bunuri, construcţiuni noi etc.) dela 672.000 coroane la 811.000 coroane, sau la 5 ori mai mult.

4. Cheltuelile pentru administraţia locală a direcţiunei şi a personalului de pază dela 350.000 coroane la 955.000 coroane, sau la $2^1/_2$ ori mai mult.

Sporul considerabil de la punctul Nr. 1 indică cheltuelile făcute tocmai pentru îmbunătăţirea şi conservarea pădurilor şi a producţiunei lor.

Cheltuelile dela Nr. 4 revin în cea mai mare parte asupra investiţiunilor, cari fac să se mărească valoarea proprietăţei în chestiune.

Sporul destul de mare dela punctul Nr. 4 are şi o însemnătate caracteristică, prin faptul că ne dovedeşte odată mai mult, că cu o cheltuială ceva mai mare pentru un personal mai numeros şi mai bine remunerat se obţine şi un venit mai mare.

Sporul plăţei de personal dela 350,000 coroane la peste $2^1/_2$ ori mai mult, adică cu 605.000 peste cele 350.000 coroane, a făcut să se mărească venitul cu 3.141.000 coroane peste cele 576 000 cât era la început, adică cu $6^1/_2$ ori mai mult.

La ce anume perfecţionare a gestiunei technice în pădurile respective s'a ajuns făcându-se accesibile pădurile prin mijloace de transport, înlesnindu-se astfel micşorarea şi distribuirea în mai multe locuri a tăerilor anuale, se poate vedea în regiunea văei Suha unde descentralizarea suprafeţelor de exploatare, este un fapt îndeplinit.

Cele dintâi baze pentru marea desvoltare la care a ajuns în pădurile fondului religionar mijloacele de transport, se datoresc activităţei rodnice în toate direcţiunile a consilierului forestier *Iulius Krutter*, care a condus întreaga administraţiune a pădurilor fondului în intervalul dela 1886 şi până la 1898, adică în timp de 12 ani.

El avu ca excelent colaborator timp indelungat şi anume ca referent în chestiuni de transporturi forestiere pe inspectorul general silvic *Iosef Opletal*, actualmente şef de secţie şi profesor în Cehoslo-

vacia, care cu o deosebită putere de muncă desvoltă o mare activitate în materie de transporturi şi scrise tratatul despre care am vorbit mai sus. O mare experienţă în chestiuni de transporturi forestiere posedă şi actualul referent forestier, inspectorul general silvic *Franz Patzak*, care se va pune desigur bucuros la dispoziţiunea celorlalte organe ale direcţiunei generale spre a le da toate deslușirile de cari ar avea nevoie. Fără îndoială nu este puţin lucru de a creia în complexele mari forestiere o reţea perfectă în toate privinţele de instalaţiuni de transport. Trebuie să ne ferim totuşi de generalizări. O judecată strict obiectivă asupra împrejurărilor actuale locale, bazate pe legi statice, trebue să predomine însă în alegerea mijloacelor de transport.

Dacă după matură chibzuire s'a ajuns la o fericită soluţiune, dacă proiectele sunt aduse la îndeplinire făcându-se astfel complect accesibil un complex forestier şi prin urmare susceptibil de o exploatare mai intensivă, care permite de a se păstra generaţiilor viitoare pe solurile pădurilor vîrgine admirabile regenerări naturale, noi forestierii simţim o infinită satisfacţiune.

Dacă aşi şti că pentru ideia de a face accesibile pădurile vom câştiga noi proseliţi, scopul acestei comunicări va fi atins şi sămânţa aruncată astăzi îi va urma într'o zi, de sigur, un bogat seceriş.

Tradus din limba germană de P. A.

Ing. Dr. Eugen Guzman
Consilier aulic şi Director
de Domenii

Preţul lucrului în pădurile de munte de la obârşia râului Argeş şi afluenţii săi: Capra. Buda etc. aparţinând societăţii Arîf (pe ziua de 10 Octombrie 1923).

Plătiţi cu ziua sau cu luna:

Copiii întrebuinţaţi la cojitul arborilor reşinoşi, la transportul coajei, la culesul răşinei, la aşternutul nisipului pe şinele căiei ferate, la adunat de muşchiu, la adunat de fructe în pepiniere, la semănături, la recepţii de material lemnos, ca telefonişti, sunt plătiţi pentru ziua de lucru cu	25 până la 60 lei.
Fetele şi femeile la lucru în pepiniere, la cojitul arborilor, la încărcarea în platforme a lemnelor de foc, ca bucătărese, ori servitoare, ca telefoniste, ca lăptărese, ca conducătoare de cai cu	35 până la 60 lei
Colonarii întrebuinţaţi la întreţinerea căei ferate Cumpăna Curtea de Argeş cu ramificările sale a societăţei Arîf (C. F. A.) lucrătorii pentru corvezii uşoare, sau utilizaţi ca servitorii, grăjdarii, văcarii, cosaşii, salahorii, frânarii, şefii de tren, telefoniştii etc. cu	35 până la 80 lei
Ţapinarii şi tăietorii la lemne de răşinoase precum şi încărcătorii de lemne de molid şi brad cu	60 până la 130 lei
Zidarii, cioplitorii, tâmplarii, cu . . .	150 „ „ 250 „
Pădurarii, şefi de coloană, cu	50 „ „ 70 „
Funcţionarii cu un salariu lunar de . .	1500 „ „ 3500 „
Şefii de sectoare, contabilii cu . . .	3000 „ „ 4000 „
Mecanicii	2500 „

Lucrul în acord.

Buşteni de reşinoase. Se plăteşte pentru:	
Prisăcit	30—60 lei de m³.
Fasonat	25—35 „ „ „
Tăvălit	50—50 „ „ „
Tras cu boii ziua de lucru în acord, circa	200 „ „ „
Dat lemnele pe scocurile uscate . . .	30—50 „ „ „
Dat lemnele pe scocurile de apă . .	15—25 „ „ „
Plutitul lemnelor pe râul Buda . . .	17 „ „ „

Încărcatul lemnelor în vagoane . . . 7 lei de m³.
Descărcatul lemnelor din vagoane şi stivuirea lor . . . . . 5 „ „ „
Reîncărcate . . . . . 10 „ „ „
Pentru buşteni de fag şi ulm aceleaş operaţiuni costă cu 20—40 % mai mult . .
Lemne de foc se plăteşte pentru:
Fasonat . . . . . 30 - 60 lei de ster
Tăvălit . . . . . 20—40 „ „ „
Tras cu boii, ziua de lucru în acord, circa . . . . . 200 „ „ „
Dat lemnele pe scocurile uscate, de săritoare . . . . . 5 „ „ „
Dat lemnele pe scocurile de apă . . 8 „ „ „
Plutitul lemnelor pe râul Buda, distanţă de 10 km. . . . . 7 „ „ „
Încărcat . . . . . 3 „ „ „
Descărcat şi stivuit . . . . . 4 „ „ „
Reîncărcat . . . . . 5 „ „ „
Pentru construirea scocurilor uscate utilizate pentru transportul buştenilor se plăteşte 80 lei de metru liniar
Pentru construirea scocurilor uscate utilizate pentru transportul lemnelor de foc se plăteşte . . . . . 50 „ „ „ „
Pentru construirea scocurilor de apă destinate pentru transportul lemnelor de foc se plăteşte . . . . . 70 „ „ „ „
Pentru construirea scocurilor de apă destinate pentru transportul buştenilor se plăteşte . . . . . 120—150 lei de m. lin.
Pentru construirea opusturilor se plăteşte . . . . . 100—140 lei de m³
Pentru construirea de căşiţe cu piatră şi fascine . . . . . 80 „ „ „
Pentru fabricatul cărbunilor, transportul şi încărcatul lor în vagon se plăteşte . . 250 lei sterul
Pentru transportul alimentelor se plăteşte . . . . . 0,11 lei de kg. şi km.

V. C. Mihălcescu
Inginer silvic-Şef, directorul exploatărei pădurilor de pe munţii Arif

Informaţiuni

In zilele de 11-15 Noembrie 1923 ţinându-se în Bucureşti congresul A. G. I. R., Casa Pădurilor a acordat un concediu de 6 zile inginerilor silvici membri ai acestei Asociaţii cari vor lua parte efectivă la congres.

* * *

D-nii abonaţi sunt cu stăruinţă rugaţi să achite abonamentele cu cari sunt în restanţă, de oarece altfel revista este pusă în imposibilitate să apară regulat.

D-nii cari nu doresc a mai primi revista, vor binevoi a ne comunica aceasta printr'o c. p.

De asemenea rugăm pe toţi domnii abonaţi să ne facă cunoscut actuala adresă a D-lor, pentru a nu mai face expediţia la adrese greşite şi a ne expune deci la frequente reclamaţiuni. **Redacţia**

* * *

Se face cunoscut că nu mai este disponibil nici un exemplar din Amenajamentul şi Triangulaţia pădurilor Muşuroaiele Mari şi Mici. **P. A.**

* * *

Pe ziua de 1 Septemvrie 1923 se înaintează d-nii A. Matavovsky, F. Szakmary, I. Gründl, A. Benedek, I. Scholtz, C. Molnar, D. Balogh, C. Muranyi şi G. Bogdan actualmente ing.-şef cl. I la gradul de ing.-insp.-silvic cl. II în mod onorific iar D-l ing.-silvic cl. I Ilie Brăila la gradul de ing.-şef cl. III onorific pe aceeaş zi şi bugetar pe 1 Oct.

* * *

D-nii ing.-şef silvici cl. II G. Teodorescu, Ilie Dimoftachi, Rejtö Adolph, Augustin Berian, Ion Lupu şi St. Predescu se înaintează pe 1 Aprilie 1923 la gradul de ing.-şef cl. I.

* * *

D-l ing.-silvic cl. II V. Petrescu din serviciul silvic al statului se înaintează pe 1 Iulie 1922 la gradul de ing.-silvic cl. I onorific şi bugetar pe 1 Iulie 1923.

* * *

D-l inginer silvic cl. I Ludovic Nagy şeful ocolului Tulcea se transferă în interes de serviciu în aceeaş calitate la ocolul Tg.-Ocna pe ziua de 1 Oct. 1923.

* * *

Se înaintează pe ziua de 15 Noembrie 1923 la gradul de ing.-şef-silvic cl. I d-nii ing.-şef cl. II D. Grozescu, A. Nedelcovici şi I. Seceleanu în mod onorific.

* * *

D-l ing.-şef cl. II Gh. Lupaşcu se înaintează pe ziua de 1 Noemvrie 1923 la gradul de ing.-şef cl. I.

D-nii ing.-şefi silvici cl. I V. Stinghe şi M. Drăcea se înaintează onorific pe ziua de 1 Noemvrie 1923 la gradul de ing.-insp.-silvic.

* * *

D-l ing.-silvic V. Lisievici din Administraţia Centrală a cooperativelor săteşti se primeşte pe ziua de 1 Oct. 1923 în serviciul silvic al statului cu gradul de ing.-silvic stagiar.

* * *

In scopul de a mări cunoştinţele teoretice şi practice ale ing.-silvici din serviciul Statului s'au trimes în Austria, Germania şi Franţa unde învăţământul silvic, cultura şi exploatarea pădurilor este mult înaintată, următorii ing.-silvici :

D-nii ing. M. Petcuţ, M. Rădulescu, Popescu Al. şi Georgescu C. pentru a face studiile teoretice şi practice la Viena şi München, cei 3 dintâi pe 3 ani iar al 4-lea pe 2 ani.

D-nii Nedelcovici A., V. Georgescu, Ef. Petrescu, M. Fiera şi P. Roşescu să ia parte la parte la lucrări de amenajare, exploatare şi plantaţiuni pe timp de un an fie în Germania fie în Austria.

* * *

Pe ziua de 1 Noemvrie 1923 se fac următoarele transferări în interes de serviciu în Administraţia Casei Pădurilor :

D-l ing.-silvic N. Cernescu şeful ocolului M. Văratec se transferă în aceeaş calitate la ocolul Turtucaia.

D-l ing.-silvic V. I. Stănescu, şeful ocolului Ostrov în aceeaş calitate la ocolul Bazargic.

D-l ing.-silvic V. Petrescu din Administraţia Centrală ca titular al ocolului Ţigăneşti.

D-l ing.-silvic Armand Keleny dela regiunea silvică Bistriţa la ocolul Ostrov.

D-l ing.-silvic Marin Niculescu şeful ocolului Tuluceşti în aceeaş calitate la ocolul Brăneşti.

D-l ing.-silvic Varnava Uttö din Administraţia Centrală ca titular al ocolului Adâncata.

D-l ing.-stagiar C. Rachieru ajutor la ocolul Căscioare ca titular provizoriu la ocolul Tulcea.

D-l ing.-silvic G. Tudoraş ajutor la ocolul Regina Elisabeta se transferă după cerere pe ziua de 1 Noemvrie 1923 în calitate de şef al ocolului Tg. Neamţ sub controlul d-lui inginer-şef I. Pruteanu.

D-l ing.-silvic stagiar St. Predescu ajutor la ocolul Tg. Neamţ se însărcinează provizoriu ca şef al cancelariei regiunei Piatra Neamţ.

* * *

Consiliul de Administraţie A. G. I. R. în şedinţa dela 9 Octombrie 1923, a hotărât ţinerea la Bucureşti în zilele de 11 – 15 Noembrie a celui de al treilea Congres al Inginerilor, ce era stabilit să se ţină la Cernăuţi.

D-nii referenţi cari au prezentat comunicări sunt cu insistenţă rugaţi a participa.

MINISTERUL AGRICULTURII ŞI DOMENIILOR

CASA PĂDURILOR
DIRECŢIA AMENAJERILOR

Deciziune

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii şi al Domeniilor;

Asupra raportului Domnului Administrator al Casei Pădurilor;

Având în vedere articolul 2 din Codul silvic;

Având în vedere articolul 2 din Legea Modificărilor la Codul silvic Publicată în Monitorul Oficial Nr. 131/920:

Decidem:

Art. 1. Se aprobă de noi:

a) Regulamentul de exploatare al pădurii de pe Muntele Chenia pendinte de comuna Sâmbotina, Judeţul Gorjiu, proprietatea Domnului Colonel Păianu şi alţii, în suprafaţă de 777, ha 2300 m. p. Regim Codru cu tăieri rase, revoluţia normală 100 ani, exploatarea în 20 ani şi cu garanţia de împădurire una mie lei de fie care hectar;

b) Regulamentul de exploatare al pădurii Steeasa Mare pendinte de comuna Teşila Judeţul Prahova, proprietatea Domnului M. Gh. Cantacuzino, în suprafaţă de 1108, ha 8000 m. p. împărţită în trei serii: Seria I-a în suprafaţă de 372, ha 4000 din care 110 hectare se vor exploata ras, iar 252, ha 1000 m. p. în Codru cu două tăeri succesive; şi seria II-a în suprafaţă de 298, ha 75000 din care 75 hectare deja exploatate, iar 223, ha 7500 se vor exploata în Codru cu două tăeri succesive şi seria III-a în suprafaţă de 437, ha 6500 din care 110 hectare deja exploatate, 108,8000 se vor exploata în Codru cu tăeri rase şi 218 hectare 8500 în Codru cu două tăeri succesive. Revoluţia normală 60 ani. Exploatarea în 20 ani, cu garanţia de împădurire 1000 lei de hectar pentru tăerile rase şi 300 lei de hectar pentru Codru cu tăeri succesive;

c) Regulamentul de exploatare al pădurii Voroveni, trupul Coasta Dealului Rădăcinei, pendinte de comuna Bârzeşti, satul Voroveni, Judeţul Muscel, proprietatea Domnului Niţă Popescu în suprafaţă de 67 hectare din din care 54, ha 60 pădure şi 12, ha 40 poeni. Regim Crâng simplu. Revoluţia normală 16 ani, exploatarea

în 4 ani și cu garanția de împădurire 200 lei de fie care hectar;

d) Regulamentul de exploatare al pădurii Dosu Ursului pendinte de comuna Lerești, Județul Muscel, proprietatea Doamnei Maria D. Severeanu în suprafață de 160 hectare. Regim Crâng simplu, revoluția normală 25 ani, exploatarea în 4 ani și cu garanția de împădurire 200 lei de fie care hectar;

e) Regulamentul de exploatare al pădurii Dosul Runcului, Posada Miță și Plasa Ruzii pendinte de comuna Perișani, Județul Argeș, proprietatea Domnului Ion Pașavel și Th. Pașavel în suprafață totală de 257, ha 3300 din care 202 ha, 0300 pădure neexploatată, 30 ha, 5000 pădure exploatată și 24 ha, 8000 poeni cu tăeri rase. Regim Codru, revoluția normală 80 ani, exploatarea în 5 ani și cu garanția de împădurire 800 lei de fie care hectar;

f) Regulamentul de exploatare al pădurii Gruiul Mirii pendinte de comuna Rucăr Județul Muscel, proprietatea G. Ionescu Baștea și I. Simionescu în suprafață de 73 iar restul până la 177 hectare pășune. Regimul Codru grădinărit, revoluția normală 80 ani, exploatarea în 3 ani și cu garanția de împădurire 300 lei de fiecare hectar;

g) Regulamentul de exploatare al pădurii Nemernicul și piscul Leurzii, pendinte de comuna Brebu Județul Prahova, proprietatea Doamnei Alexandra B. Catargi, în suprafață de 308 hect. 81 pădure și 35 hectare 72 poeni. Regimul Codru cu tăeri rase. Revoluția normală 70 ani, suprafața rămasă neexploatată de 151 ha, 50 se vor tăia în 4 ani și cu garanția de împădurire 1400 lei de fiecare hectar;

Art. 2. Toate celelalte dispoziții prevăzute în studiile de exploatare și articolul adițional anexat fiecăruia sunt executorii;

Art. 3. Și ultimul. Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei deciziuni.

Dată astăzi 21 August 1923 în cabinetul nostru

Ministru,

(ss) **General Văitoianu**

No. 43366

Noi Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturei și al Domeniilor.

Asupra raportului Domnului Administrator al Casei Pădurilor.

Având în vedere art. 2 din C. Silvic.

Având în vedere art. 2 din legea Modificărilor la Codul Silviv, publicată în Monitorul Oficial No. 131/1920.

Deciziune

Art. 1. Se aprobă de noi.

a) Regulamentul de exploatare al pădurei la *c* pendinte de comuna Vălenii de Munte jud. Prahova proprietatea moştenitorilor I. Ciureşeanu în suprafaţă de 28 hect. 5000 m. p. din care s'a exploatat 16 hect. Regimul Crâng Simplu. Revoluţia normală 25 ani, exploatarea într'un an şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare hectar.

b) Regulamentul de exploatare al pădurei Purcica pendinte de comuna Băseşti jud. Fălciu proprietatea d-lui Inginer N. Cerkez în suprafaţă de 158 hectare 1864 m. p. Regimul Crâng simplu. revoluţia normală 20 ani, exploataera în 9 ani şi cu garanţie de împădurire 200 lei de fiecare hectar.

c) Amenajamentul pădurei Vălcăneşti cu trupurile Rătunda, Valea Râpilor şi Purice, Curaturile, Valea Mandei şi Teiş pendinte de comuna Vălcăneşti jud. Prahova proprietatea D-lor Toma Sorescu şi Ioan Sorescu în suprafaţă de 528 hectare. Regimul Crâng Simplu cu 40 arbori esenţă stejar din cei mai groşi şi sănătoşi de rezervă

Revoluţia normală 15 ani exploatarea în 15 ani şi cu garanţia de împădurire lei 200 de fiecare hectar.

d) Regulamentul de exploatare al pădurei Zăvoiul Fărcăşeanca Neamţu pendinte de comuna Farcaşu jud. Romanaţi proprietate. D-lor I. Ionescu şi Marin Popescu în suprafaţă de 82 hectare 7216 m. p. Regimul Crând Simplu.

Revoluţia normală 15 ani, exploatarea în 10 ani şi cu garanţia de împădurire lei 100 de fiecare hectar.

e) Amenajamentul pădurei Stâna pendinte de comuna Târzii jud. Fălciu proprietatea D-lui G. Constantin în suprafaţă de 499 hectare 9800 m. p. din care 28 hectare poeni Regimul Crâng Simplu. Pădurea formează două serii de exploatare.

Seria I-a în suprafaţă de 299 hectare 2700 m. p. cu revoluţia normală de 32 ani şi garanţia de regenerare 150 lei la hectar şi.

Seria II-a în suprafaţa de 172 hectare 7100 m. p. cu revoluţia normală de 8 ani şi garanţia de regenerare 100 lei pentru fiecare hectar.

Art. II. Toate celelalte dispoziţiuni cuprinse în studiul de

amenajare și în articolul adițional ce li se anexează sunt executorii.

Art III. Și ultimul Domnului administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu executarea prezentei deciziuni.

Dată astăzi 14 Septembrie 1923 în Cabinetul nostru.

Ministru
(ss) **General Văitoianu**

No. 47359

Deciziune

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul de Interne Ad-interim la Ministerul de Agricultură și Domenii.

Asupra raportului Domnului Administrator al Casei Pădurilor.

Având în vedere articolul 2 din Codul Silvic.

Având în vedere articolul 2 din Legea Modificărilor la Codul silvic publicată în Monitorul Oficial No. 131/920.

Decidem:

Art. 1. — Se aprobă de noi:

a) Regulamentul de exploatare al pădurii Vulpea Bârseanu pendinte de comuna Ștefești, județul Prahova, proprietatea D-nii Moise Theoharescu, Aretie Lt. Colonel I. Stănescu, Iulian Slăniceanu Petre Bostinescu, D-nele Victoria Maior Haseganu, Aretia Maior Paunin, Eufrosina I. Gaftoi, Alexandrina Bostinescu ficele D-lui Gh. R. Bostinescu, cari s'au substituit prin acte dotale, în suprafață de 402 hectare 7300 m. p. Regimul codru cu tăeri rase lăsându-se la fiecare hectar câte 30 arbori de esență fag cu diametru peste 0,30 cm. și câte 10 brazi cu diametru peste 0,25 cm. Revoluția normală 80 ani, exploatarea în 5 ani și cu garanția de împădurire 1000 lei de fiecare hectar;

b) Regulamentul de exploatare al pădurii Păstrăveni-Rădeni pendinte de comuna Păstrăveni, județul Neamț, proprietatea Administrației Casei Școalelor, în suprafață de 686 hectare 7430 m. p. Timp de 10 ani în întreaga pădure se vor face lucrări culturale extrăgând plopul etc.

c) Regulamentul de exploatare al pădurii Barbu pendinte de comuna Bolotești, județul Putna, proprietatea D-lui V. I. Tiroiu, în suprafață de 59 hectare 3400 m. p. Regimul crâng simplu. Revo-

luția normală 25 ani, exploatarea în 2 ani și cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar;

d) Studiul sumar pentru exploatarea pădurii Curpenul pendinte de comuna Brezoiu, județul Vâlcea, proprietatea D-lui Florea D. Bardaș, în suprafață de 18 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 40 ani, exploatarea într'un an și cu garanția de împădurire 500 lei de fiecare hectar;

e) Studiul sumar pentru exploatarea pădurei Hotarul Aninoasa pendinte de comuna Fărcășești, județul Gorj, proprietatea Preot I. Bălteanu, în suprafață de 15 hectare 2000 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 25 ani, exploatarea în 4 ani și cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar;

f) Regulamentul de exploatare al pădurii Goguleasca sau Valea Dulce, pendinte de comuna Podenii Noi, județul Prahova, proprietatea D-lui Nae Nedelcovici, în suprafață de 36 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 15 ani, exploatarea în 4 ani și cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar.

g) Regulamentul de exploatare al pădurii Bechet pendinte de comuna Cătunele, județul Mehedinți, proprietatea D-nei Maria I. Ioanid, în suprafață de 51 hectare 3700 m. p. Regimul codru cu tăeri rase. Revoluția normală 80 ani, exploatarea în 4 ani și cu garanția de împădurire 1000 lei de fiecare hectar;

h) Regulamentul de exploatare al pădurii Tronăreasa pendinte de comuna Măgureni, judetul Prahova, proprietatea D-lui Barbu Catargi, în suprafață de 131 hectare din care s'a exploatat 21 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 20 ani, exploatarea în 10 ani și cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar;

i) Regulamentul de exploatare al pădurii Tâmna Cremenea pendinte de comuna Tâmna, județul Mehedinți, proprietatea Moștenitorilor I. Ioanide, în suprafață de 196 hectare 7250 m. p. pădure Regimul crâng simplu. Revoluția normală 35 ani exploatarea în 5 ani și cu garanția de împădurire 500 lei de fiecare hectar;

j) Regulamentul de exploatare al pădurii Sărata Nenciulești pendinte de comuna Gura Sărăței, județul Buzău, proprietatea D-lui Barbu Catargi, în suprafață de 24 hectare 8200 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 10 ani, exploatarea în 2 ani și cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar;

l) Regulamentul de exploatare al pădurii Măgureni Lotul 3, pendinte de comuna Măgureni, județul Prahova, proprietatea D-lui

Barbu Catargi, în suprafață de 798 hectare din care de exploatat 166 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 25 ani, exploatate în 3 ani și cu garanția de împădurire 300 lei de fiecare hectar.

Art. 2. — Toate celelalte dispoziții prevăzute în studiile respective și articolul adițional anexat fiecăruia sunt executorii.

Art. 3. — Și (ultimul) — Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu executarea prezentei deciziuni.

Dată astăzi 14 Septembrie 1923 în cabinetul nostru.

Ministru,

No. 47361 (ss) **General Văitoianu**

Decidem:

Art. 1.— Se aprobă de noi:

Studiul general de exploatarea pădurei Dubosarii-Vechi pendinte de comuna Dubosari Vechi, județul Tighina, proprietatea Statului, în suprafața de 1219,55 Ha. din cari 971,53 Ha. pădure și 248,02 Ha. poeni.

Regimul crâng simplu.

Pădurea formează patru serii de exploatare:

Seria 1 Strâmba în suprafață de 758,06 Ha. cu revoluția normală 30 de ani.

Seria 2-a Poiana în suprafață de 394,09 Ha.

Seria 3-a Plopul în suprafață de 25,12 Ha. cu revoluția normală de 20 ani.

Seria 4-a Salcia în suprafață de 42,28 Ha. cu o revoluție normală de 6 ani.

Art. 2. — Toate celelalte dispoziții cuprinse în studiul general de exploatare sunt executorii.

Art. 3 și ultimul. — Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei deciziuni.

Dată astăzi 18 Octombrie 1923 în cabinetul nostru.

Ministru,

(ss) **Al. Constantinescu**

No. 54.327.

Decidem:

Art. 1. — Se aprobă de noi:

a) Regulamentul de exploatare al pădurii Mâța pendinte de comuna Dedu, județul Mureș-Turda, proprietatea d-lui M. Caprucian & Comp., în suprafață de 53 hectare 8100 m. p. Regimul codru;

cu tăieri rase pentru parcela 1 și 2 în suprafață e 31, h. 7100 și codru cu tăieri succesive pentru parcelele 3, 4 și 5 în suprafață de 22, h. 1000. Revoluția normală 100 de ani, exploatarea în 3 ani a parcelelor 1 și 2 și 10 ani a parcelelor 3, 4 și 5 și cu garanția de împădurire 1000 lei de fiecare hectar;

b) Amenajamentul pentru exploatare al pădurii Beleghet versantul Asău pendinte de comuna Asău, județul Bacău, proprietatea Primei Societăți de Credit Funciar Român din București, în suprafață de 1934 hectare din care rămase neexploatate 225 hectare. Regimul codru regulat. Revoluția normală 60 ani, exploatarea în 4 ani și cu garanția de împădurire 600 lei de fiecare hectar:

a) Amenajamentul pentru exploatare al pădurii Baia pendinte de comuna Baia, județul Suceava, proprietatea d-lui Tache Slăvescu, în suprafață de 996 hectare 5800 m. p. Regimul codru cu tăeri rase în bande alterne pentru seria I și seria II-a crâng simplu. Revoluția normală seria I, 90 ani, iar seria II-a 35 ani, exploatarea în 10 ani, și cu garanția de împădurire 400 lei de fiecare hectar; pentru seria I și 100 lei seria II-a;

d) Regulamentul de exploatare al pădurii Dumbrava pendinte de comuna Scorțeni, județul Prahova, proprietatea D-lor Nicolae Scorțeanu și Gogu Sorescu, în suprafață de 14 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 15 ani, exploatarea într'un an și cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar,

e) Regulamentul de exploatare al pădurii Trestia Michia pendinte de comuna Trestia, județul Buzău, proprietatea D-lor general Gh. C. Văleanu și Viorica N. Filiti, în suprafață de 41 hectare 5000 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 12 ani, exploatarea în 3 ani și cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar

f) Regulamentul de exploatare al pădurii Cotul Zăgujeni pendinte de comuna Jupa, județul Caraș Severin proprietatea D-nei Maria Dumba și Alex. Manno, în suprafață de 200 jug. cad. Regimul crâng simplu. Revoluția normală 30 ani, exploatarea în 4 ani și cu garanția de împădurire 200 lei de fiecare hectar;

Art. 2. — Toate celelalte dispoziții prevăzute în studiile respective și articolul adițional anexat fiecăruia sînt executorii.

Art. 3 și ultimul. — Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei deciziuni.

Dat astăzi 19 Octombrie 1923 în cabinetul nostru.

Ministru,

No. 54335. (ss) **Al. Constantinescu**

PUBLICAȚIUNE

Se publică spre cunoștința generală că în ziua de 31 Oct. 1923, ora 10 a. m. în localul Prefecturei jud. Ciuc și la Casa Pădurilor București se va ține licitațiune publică prin oferte închise, conform legii asupra contabilității publice, pentru vânzarea spre exploatare pe un period de 2 ani, calculat cu începere dela aprobarea licitației a unei porțiuni în întindere de 67 jug. cu volum estimat la 14173 m. c. lemn de lucru de rășinoase din pădurea Heghies proprietatea composesoratului Ciumani, seria A. II parcelele 20, 22 și 23.

Vânzarea acestei porțiuni de pădure se face după regulamentul de licitațiuni și cu condițiunile generale de exploatare, ambele publicate în Monitorul Oficial Nr. 106 din 12 August 1912, cu aplicațiunea art. 72—83 din legea contabilității generale a Statului al căror text va fi afișat în sala de licitațiune cu condițiunile speciale cari se pot vedea la composesoratul Ciumani, la Regiunea silvică Sft. Gheorghe și ocolul Gheorgheni, iar în ziua licitației și la Prefectura Ciuc.

Licitațiunea se va ține în bloc.

PREMIU

Oferit pentru cea mai bună lucrare cu privire la monografia unui ocol silvic

D-l Inginer șef silvic Mihail P. Florescu, oferind suma de 8500 lei în bonuri ale împrumutului intern (ce i-a fost oferită de stat ca surplus de cotă asupra salariului pe timpul cât a fost în războiu) pentru cea mai bună lucrare cu privire la *monografia unui ocol silvic din țară*, consiliul de ad-strație al Societății „Progresul Silvic", în ședința dela 19 Mai a. c., a numit o comisie compusă din D-nii:

1. *Liviu Marțian*, inginer consilier silvic din Ardeal.
1. *Petre Antonescu*, inginer consilier silvic, președintele comitetului de redacție.
3. *Mihail Boldur*, inginer inspector g-ral din Bucovina.
4. *C. P. Georgescu*, inginer inspector general din administrația centrală.
5. *Ion S. Zăvoianu*, inginer inspector silvic fost în serviciul Basarabiei și premiat de Soc. „Progresul Silvic" pentru monografia ocolului „Tăzlău".
6. *Marin Drăcea*, ing. insp. silvic și profesor la școala superioară de silvicultură care sub președinția d-lui Al. Constantinescu va cerceta lucrările și decerne premiul, *Termenul până la care urmează a se depune lucrările va fi până la 1 Ianuarie 1923.*

D-nii Ingineri silvici, amatori de a lua parte la acest concurs, menit de a îmbogăți lucrările cu caracter științific, sunt rugați de a-și trimete lucrările sigilate și cu „motto" în termenul fixat de mai sus, pe adresa *Societății „Progresul Silvic"*, București.

„PETROȘANI“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PENTRU

EXPLOATAREA MINELOR DE CĂRBUNI

Capital Social Lei 280.000.000

MINELE : Petroșani, Vulcan, Aninoasa și Dilja

Județul Hunedoara, Transilvania

Direcțiunea Generală :

BUCUREȘTI

STRADA AUREL VLAICU No. 22

Adresa telegrafică : „PETROȘANI“.

Telefon 39|77

„CREDITUL MINIER"

Societate Anonimă Română pentru Desvoltarea Industriei Miniere

CAPITAL SOCIAL 175.000.000 LEI

Sediul Central: BUCUREȘTI, B-dul I. C. Brătianu, 75
Telefon 39/41 și 47/36

Sucursala: BUCUREȘTI, Str. Marconi. 3 — **Telefon 13/9**

Direcțiunea Technică a Petrolului: PLOESTI
Bulevardul Independenței No. 23

Intreprinde:

Studii, expertize, calcule de rentabilitate, proecte de explorări pentru dovedirea și punerea în valoare a zăcămintelor de petrol, gaze naturale, cărbuni, minereuri, cariere și ape minerale.

Exploatează:

Pe cont propriu și în participație obiecte miniere, terenuri petrolifere, rafinerii de petrol (Aurora-Băicoi) etc.

Acordă credite:

Intreprinderilor existente miniere și în formație.

Cumpără și vinde:

Produse și privilegii miniere, redevențe și produse petrolifere proprii etc.

Produce:

Benzină ușoară de aviație, benzină pentru automobile și motoare, petrol lampant, motorină, păcură pentru combustibil, uleiuri minerale de prima calitate, etc.

„BANCA ROMANEASCA"

Societate Anonimă pe Acțiuni

CAPITAL LEI 250.000.000 — —
REZERVĂ „ 56.000.000 — —

București, Str. Smârdan No. 5
Adresa telegrafică „Românească"

Ori-ce operațiuni de Bancă în general:

Cumpărări și vânzări de efecte. — Avansuri pe depozite de efecte publice și acțiuni. — Emisiuni de cecuri și scrisori de credit pentru orice țară. Participațiuni industriale și comerciale și orice operațiuni financiare.

SUCURSALE: *Arad, Brașov, Bălți, Bazagic, Cluj, Constanța, Cernăuți, Chișinău, Galați, Ismail, Oradia-Mare, Tg.-Mureș, Timișoara, Tulcea, Tighina, Sibiu, Satu-Mare.*

Bănci afiliate: Banca Iașilor, Iași, Banca Bacăului; Banca Creditul Prahovei, Ploești; Banca Durostorului din Silistra; Banca Petrodava, P.-Neamț; Banca Dunărea Românească, Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoș; Banca Mehedințului din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Suceveană, Suceava; Banca Câmpu ungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ștefan cel Mare, Fălticeni.

G. N. Bagdat, președinte; C. G. Cociașu, adm.-delegat; Al. F. Bădescu, membru; Al. N. Stefănescu, membru; I. Grădișteanu, membru; Gl. Sc. Panaitescu, membru; H. Fulga, censor; Em. Dan, censor; G. I. Stoicescu, vice-președinte; D. D. Bragadiru, membru; I. I. Stănculeanu, membru; G. Corbescu, membru; St. C. Pop, membru, D. Matak, censor; V. Ștefan, censor; G. Dimitriu, censor.

Director General: *N. P. Ștefanescu*; Prim-Director: *Ion Săvescu*; Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Pilidi, Gr. Dumitrescu, Ing. G. Gheorghian.*

BANCA MARMOROSCH, BLANK & Co.

SOCIETATE ANONIMĂ

Capital social lei 125.000.000 deplin vărsat. = Rezerve lei 177.6000.000

SEDIUL IN BUCUREŞTI

Adresa telegrafică : „BLANKBANCA

SUCURSALE şi AGENTII

IN STRĂINĂTATE :

PARIS, Place Vendôme, 20.
CONSTANTINOPOL, Galata, Agopian Han, Agenţie în Stambul
NEW-YORK, Broadway, 31-33.
VIENA, Comanditâ :
ALBERT BLANK & Co.
6, Josefsplatz, 6

IN TARĂ :

BUCUREŞTI: Cal. Victoriei, 42 Cal. Griviţei, Piaţa Sft. Anton, şi Cal. Moşilor (Gura-Oborului) *Arad, Brăila, Braşov; Chişinău, Cluj, Cernăuţi, Constanţa, Ismail, Oradea-Mare Trg.-Mureş.*

OPERAŢIUNI DE BANCĂ

Conturi-curente, Împrumuturi, Lombarde, Sconturi, Schimburi, Scrisori de credit, Cecuri, Avansuri, comercianţilor şi industriaşilor, Emisiuni, Safe, etc.

CREDITUL EXTERN s. a.

CAPITAL 60.000 000 LEI

Prma Emisiune 30.000.000 Lei Complect Vărsaţi

Bucureşti — Str. C. A. Rosetti No. 37 — Telefon 14/31 şi 41/16

Execută orice operaţiuni de Bancă

Furnizează din depozitele sale şi din fabricile ce reprezintă :

Materiale de cale ferată normală şi îngustă. Materiale pentru atelierele de reparaţii de locomotive şi vagoane. Metale de orice format şi dimensiuni. — Maşini şi scule pentru atelierele mecanice. — Maşini pentru industria lemnului. — Instalaţii complecte şi maşini pentru fabricarea cărămizilor. — Camioane-autobuze, pompe, Automobile „Ganz-Bussing". — Explosibile, capse şi fitil pentru industriile miniere. Auto-pluguri „Komnick". Aparate pentru curăţirea apei din cazane sistem „Neckar". Lemne de foc, cărbuni de piatră, Coks metalurgic şi de gaz. — Exportă produsele solului şi subsolului.

Intreposit propriu la Gara Dealul Spirei, Bucureşti

UZINELE DE FIER SI DOMENIILE

DIN

Telefon 9/39 **REȘIȚA** SOC. AN.

Direcțiunea Generală

BUCUREȘTI, STRADA POVERNEI, 2

FABRICATE:

Fer brut	Armament și muniții
Fontă de fer și oțel	Buloane și nituri
Table, șine și traverse	Pluguri și mașini agricole
Fer în bare și fasonat	Unelte de săpat
Tablă	Amoniac sulfuric
Piese de fer forjat	Lemne de foc și construcție
Material de cale ferată	Mangal, var alb

Mine, Fabrici și Domenii la:

Reșița, Anina, Oravița, Bocsa, Nadrag, etc.

Pentru comenzi a se adresa la:

Direcțiunea comercială, TIMIȘOARA, Str. Lonovici 3

Reprezentanța Creditului Tehnic, București, Str. Marconi, 3

S. C. R.

„Clădirea Românească"

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL 60.000.000 LEI

Construește și Transformă,

Cumpără și vinde tot felul de imobile

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție, cariere, balastiere, etc., etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen

Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor, procedeuri sau materiale noi, produse perfecționate sau economice, etc.

Sediul București, Bulev. Domniței, 39 —

BIBLIOTECA „ASTRA" SIBIU

„ARIF" SOCIETATE ANONIMĂ

Pentru Exploatarea de Păduri şi Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsaţi

Preşedinte al Consiliului de Administraţie
CONSTANTIN NEAMŢU

Vice-Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAŢI
Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan**
Alexandru Zănescu

CONSILIERI:
Ingineri **Gh. Balş, C. Negrescu, I. Purcăreanu,**
D. Rolin şi **J. Selleckaers**

DIRECTOR GENERAL:
Inginer-şef, M. N. ădulescu

Director technic: Inginer, **D. Stoica**

Director comercial: L. Ciconi

Director forestier: Inginer-şef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munţii Arifului, de pe valea Argeşului. Posedă o fabrică cu 18 gatere în Curtea-de-Argeş Vinde en gros şi en detail, lemne de foc şi cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeş. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primeşte comenzi pentru cherestea şi lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar şi fag. lăzi şi orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREŞTI STR. MARCONI No. 3
Telefon 2/91

„CARPATINA“

Société Anonyme Roumaine pour l'industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siège Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferrée.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinées, caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèché.

Dépôts pour la vente en détail, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)
Roşiori (Teleorman)
Drăgăşani (Vâlcea)
Râmnicu-Vâlcea

Les commandes pourons être faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.

ANUL XXXV. DECEMBRIE 1923 No. 12

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC“

Apare sub conducerea comitetului de redacție compus din d-nii:

Dr. M. D. Drăcea, M. P. Florescu, I. Guguianu, N. Iacobescu, Dr. Z. Prsemitky, D. Robănescu, V. N. Stinghe, I. Timoc și G. Turneanu

Sub președinția d-lui PETRE ANTONESCU

Redacția și Administrația Revistei la Casa Pădurilor

(în Ministerul de Domenii)

ABONAMENTUL 150 LEI PE AN

Pădurile și Consiliul Economic Superior . .	P. Antonescu
Exproprierea Pădurilor din Basarabia . . .	* * *
Salcâmul	Prof. I. Simionescu
Păstoritul	
Combaterea Insectelor vătămătoare în Ocolul silvic Joseni, jud. Ciuc	Th. Popov
Stăpânirea Terenurilor din Regiunea inundabilă	P. Ioan
Un non sens	Horia Manole
Contribuțiuni la Legislațiunea Silvică . . .	Ioan Simionescu
Contribuții la Modificarea Codului Silvic . .	H Lazăr
Contribuții asupra modificărei Codului Silvic	Ștefan Mantea
Propuneri asupra ante proectului de Lege pentru Codicele Silvic	I. Gh. Protopopescu
Din Literatura Streină	A. Ionescu
Informațiuni	* * *

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA „NAȚIONALĂ“, JEAN IONESCU & Co.

1, STRADA BURSEI, 1

1923

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

---

Consilieri:

Ion Aleman
M. Boldur
Al. Constantinescu
Aureliu Eliescu
Mihail P. Florescu
Liviu Marțian
Ion Moldovanu
Const. Opran
Const. Sava-Goiu
Vintilă Stinghe
M. Tănăsescu

Cenzori:

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Sculy.

Cenzori Supleanți:

I. Comanici, Dr. Marin Drăcea și G. Turneanu.

Broul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte: Al. Constantinescu

Vice-Președinți: Aureliu Eliescu, Liviu Marțian

Secretar: M. P. Florescu

Casier: N. Elefterescu

Ajutor de Secretar și Casier Emil Niculescu

Anul XXXV DECEMBRIE 1923 No. 12

REVISTA PADURILOR

UNIFICATĂ CU

ECONOMIA FORESTIERA

PADURILE ŞI CONSILIUL ECONOMIC SUPERIOR

Pe lângă ministerul de industrie şi comerţ s'a constituit, de curând, un consiliu superior al economiei naţionale, care este ţinut a şi da avizul asupra diverselor chestiuni economice, de la a căror bună soluţionare va depinde negreşit propăşirea acestei ţări.

Ideie nu se poate mai nimerită, pentrucă ori câtă bunăvoinţă ar avea un ministru şi oricât de capabil ar fi, el nu poate să cunoască în amănunţime, toate nevoile noastre economice şi absorbit fiind de multiple preocupaţiuni politice, nu dispune de timpul necesar, pentru ca măsurile luate în scopul săvârşirei unor opere utile pentru interesul general să fie rezultatul unui studiu serios, conştiincios.

Aceasta cu atât mai mult, cu cât probleme noi şi arzătoare s'au ivit în urma ultimelor evenimente ale războiului, cari, pentru normala lor rezolvare, necesită o matură chibzuire, şi o justă apreciere a împrejurărilor recent creiate.

Din acest consiliu economic superior vor face parte:

1 guvernator delegat al Băncei Naţionale a Romăniei d-l **M. Oromolu.**

2 directori de bancă: d-nii **N. P. Ştefănescu şi Titu Axente.**

2 reprezantanți ai agricultorilor: d-nii **G. Garoflid și Paul Teodoru.**

4 reprezentanți ai industriașilor: d-nii dr. St. Cerchez, Ing. C. Osiceanu, dr. Schiel și dr. M. Farcaș.

4 reprezentanți ai comercianților: d-nii *Ion Luca P. Niculescu, I. Sanielevici, dr. I. Evian și Emil Brancovici.*

2 *economiști:* d-nii **I. N. Angelescu și G. Leon.**

2 ingineri: d-nii **C. Orghidan și C. I. Brătianu.**

2 agronomi: d-nii **G. Cipăianu și G. Ionescu Sișești.**

1 jurist: d l **Vladimir Atanasovici.**

1 director general al C. F. R.: d-l **St. Pretorian.**

1 secretar general al ministerului de finance: d-l **D. Gheorghiu.**

1 director general al cooperațiilor: d-l **C. Cercel.**

1 „ „ „ comerțului: d-l **St. Chicoș.**

1 „ „ „ statisticei: d-l **I. Teodorescu.**

După cum vedem, în această lungă listă a reprezentanților diferitelor specialități în legătură cu diversele ramuri de activitate nu figurează nici un delegat al proprietarilor de păduri și nici un inginer silvicultor.

Pădurile, această însemnată bogăție a țării, de la a căror existență și chibzuită exploatare depinde prosperitatea agriculturei și întreaga noastră economie națională, au fost considerate și de astă dată ca o cantitate neglijabilă, că ele n'ar avea nevoe de solicitudine din partea factorilor indrituiți, precum și de a fi apărate când în acest consiliu se vor trata soarta lor, sau chestiunile în raport direct sau indirect cu producția forestieră.

Această nesocotire permanentă a intereselor celor mai vitale este principala cauză a dispozițiunilor legislative luate în detrimentul lor în ultimii ani, și cari sunt pe cale de a se mai lua încă, conducând negreșit la micșorarea patrimoniului nostru silvic

până la cea mai simplă expresiune şi la transformarea colinelor şi a munţilor României Mari, altă dată aşa de frumos impodobiţi cu o splendidă coroană de păduri, *în carsturi, în vaste întinderi de pământuri improductive, în râpe şi torenţi, cari prin dezastrele ce de bună seamă vor pricinui, vor răspândi groaza şi desnădejdea în populaţiunea* **satelor şi a oraşelor noastre expuse inundaţiunilor şi unui întreg** *cortegiu de calamităţi.*

Noi, cari am avut prilejul de a vedea şi alte ţări străine, Alpii francezi, austriaci şi elveţieni, precum şi o parte din împrejurimile Mediteranei, unde aşişderea din egoism, lăcomie sau ignoranţă s'a păcătuit mult faţă de păduri, prin defrişarea lor de pe soluri absolut forestiere, prin exploatări devastatoare intrezărim **inevitabilul** care se apropie cu paşi gigantici şi imposibilitatea în cari ne vom găsi, ca trecând peste puterile omeneşti, de a stăvili răul, după ce el va f luat prea mari proporţii.

Dar cine în aceste timpuri de frivole preocupaţiuni dă importanţa cuvenită, ori pune vre'un temeiu pe vorbele unui bătrân profesor silvicultor, care de aproape 45 ani de când ţine un condeiu în mână şi luptă pentru cauza sfântă a conservărei pădurilor şi a culturei lor după norme ştiinţifice, îşi dă totuşi seama că propovăduieşte de atâta timp în pustiu?

Şi cu toate acestea el nu va înceta, o clipă măcar, de a stărui pe aceiaşi cale şi de aci înainte, ca şi mulţi din camarazii săi de specialitate de altminteri, până ce eforturile lor comune vor găsi un ecou înaintea opiniei publice, care va sfârşi spre a se convinge că atari năzuinţe sunt călăuzite de sentimente înălţătoare şi n'au alt scop decât binele general.

Petre Antonescu

EXPROPRIEREA PĂDURILOR DIN BASARABIA

O importantă jurisprudenţă a înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie din Bucureşti

In ziua de 11 Octombrie 1923, s'a luat în cercetare recursul făcut de ministerul Agriculturei şi Domenilor prin adresa No. 8607 din 1923 în contra decizei Curţei de Apel din Chişinău, Secţia I-a No. 158 din 1922 dată în proces cu Elena Mitcov, Lazăr Winsberg şi Sloim Lipschitz.

Motivele de recurs

Curtea având în vedere recursul făcut de ministerul de Domenii şi Agricultură în contra deciziunei Curţei de Apel din Chişinău secţia I-a No. 158 din 18 Noembrie 1922.

Având în vedere motivele de recurs în următoarea cuprindere;

1. Greşită întrepretare şi violare a art. 19 din Constituţie şi a art. 1, 2, 8, 46, 53 şi 54 din legea pentru reforma agrară pentru Basarabia din 13 Martie 1920, iolarea art. 11 din legea Sfatului Ţărei din 26/27 Noembrie 1918.

Curtea de Apel din Chişinău prin deciziunea ce atacăm cu recurs începe prin a recunoaşte că art. 11 din legea Sfatului Ţărei Basarabiei din 26/27 Noembrie 1918 prin care se dispune trecerea pădurilor proprietate particulară din Basarabia, în domeniul privat al Statului are caracter constituţional, dar că art. 2, 8. 46. 52 şi 54 din legea de reforma agrară pentru Basarabia din 13 Martie 1920, sunt inconstituţionale, întrucât Corpurile Legiuitoare alese în 1919 nu sunt decât adunări legislative ordinare sau cel mult revizioniste, însă numai pentru a complecta şi desăvârşi revisuirea acelor art, din Constituţie a căror revizuire fusese în prealabil dispusă conform art. 128 din Constituţie.

Chiar în ce priveşte caracterul constituţional al art. 11 din legea Sfatului Ţărei Basarabiei din 26/27 Noembrie 1918, Curtea se pare că face rezerve şi nu-l consfinţeşte decât numai pentru că Curtea se pare că crede că intimaţii au binevoit să-i recunoască, puterea de a transige de părţi asupra unei asemenea chestiuni de ordine publică ceeace este o eroare fundamentală.

Toate principiile aflate în legea Sfatului Ţărei Basarabiei din

Noembrie 1918 sunt constituţionale ; ele formează una din condiţiunile unirei republicei democratice Moldoveneşti a Basarabiei, indepedente de la 24 Ianuarie 1918 cu Regatul Român, condiţiuni acceptate de guvernul Român în mod solemn prn declaraţiunea din 27 Martie 1918, cu obligaţiunea de a le trece în Constituţia Regatului.

Prin modul său de a vedea, Curtea de Apel din Chişinău Secţia I-a violează dispoziţiunile art. 11. 8, 46, 55 şi 54 din legea din 13 Martie 1920, privitoare la reforma agrară în Basarabia şi art. 19 Constituţie şi II din legea Sfatului Ţărei Basarabiei din Noembrie 1918 pentru următoarele motive:

1. Pentru că trecerea pădurilor proprietate particulară din Basarabia în domeniul privat al statului, deci naţionalizarea acestor bunuri, s'a operat în baza art. II din legea Sfatului Ţării Basarabiei dîn 1918, iar legea de reformă agrară pentru Basarabia din 13 Martie 1920, nu este decât o lege specială care regulează cum se va face preţuirea şi cum se va fixa despăgubirea când şi cum se va face plata precum şi alte chestiuni de detaliu.

Atunci când legea sfatului Ţărei din 1918, a hotărât prin art. 15 naţionalizarea pădurilor proprietate particulară din Basarabia, această lege n'a dispus ca naţionalizarea să aibă loc numai în schimbul unei prealabile despăgubiri şi nici măcar în schimbul unei despăgubiri.

Dacă este aşa, atunci chiar dacă corpurile Legiuitoare alese în 1919, ar trebui considerate ca nişte Corpuri Legiuitoare ordinare, încă puteau alcătui o lege ca aceea din 13 Martie 1920, prin care după ce prin art. 8 consfinţeşte trecerea pădurilor proprietatea particulară din Basarabia, apoi prin articolele următoare, instituite organe pentru preţuirea pădurilor, prin art. 45 şi urm. determină normele de preţuire prin art. 19 determină modul plăţei, iar prin art. 54 epoca când se va face plata.

In privinţa naţionalizărei pădurilor, proprietate particulară din Basarabia şi a trecerei în proprietatea privată a Statului a acestor păduri, legea din 13 Martie 1920 este o lege specială întocmai după cum legea de expropriere pentru cauză de utilitate publică, votată de Corpurile Legiuitoare ordinare, este o lege de asemenea specială de reglementarea exproprierei pentru cauză de utilitate publică şi de trecerea unor anumite bunuri în domeniul public al Statului în anumite cazuri.

Nu legea din 13 Martie 1920, a hotărât ca trecerea pă-

durilor proprietate particulară din Basarabia să treacă în proprietatea privată a Statului fără prealabilă despăgubire, aceasta s'a hotărît de legea Sfatului Ţărei Basarabiei în 1918, lege constituţională prin aceia că n'a pretins o prealabilă despăgubire.

Caracterul Parlamentului din 1919

2. Corpurile legiuitoare alese în 1919, adică primele Corpuri legiuitorare alese după războiu pe baza votului universal cu reprezenţanţi din toate ţinuturile alipite Regatului de bună voe, au fost adunări naţionale constituante, acestea rezultând din forţa împrejurărilor, din recunoaşterea tuturor. Mesagiul Regal de deschiderea adunărilor legiuitoare alese în 1919 a accentuat caracterul lor de adunări constituante.

Tot aceste Camere au votat legea pentru înfiinţarea păşunelor comunale şi legea de reformă agrară pentru Bucovina.

De asemenea camerile alese în 1920, adunări constituante, ele înseşi, au votat în 1921, legea de reformă agrară pentru Transilvania, Banat, Crişana şi Maramureş. Aşa se explică că aceste legi au putut dispune şi exproprierea de păduri, fără justă şi prealabilă despăgubire.

2. Greşită întrepretare şi violarea art. 19 din Constituţie a art. 11 din legea Sfatului Ţărei Basarabiei, a art. 2, 8, 45, 46, 53 şi 54 din legea de reformă agrară pentru Basarabia din 13 Martie 1920.

Curtea hotărăşte că din combinaţia art. 19 din Constituţie şi art. 11 din legea Sfatului Ţărei Basarabiei, din 1918 rezultă neîndoios că Sfatul Basarabiei, n'a făcut altceva decât să înscrie în legea sa, principiul numai al exproprierei pădurilor cu efectul numai de a le scoate din comerţ şi de a le face indisponibile în mâinele proprietarilor, dar că Statul nu poate intra în stăpânirea de fapt decât conf. art. 19 din Constituţie relativ la exproprierea pentru cauză de utilitate publică, adică după o justă şi prealabilă despăgubire.

Acest mod de a vedea al Curţii este fundamental greşit.

Atunci când art. 11 din legea Sfatului Ţărei Basarabiei din 1918, dispune trecerea pădurilor proprietate particulară din Basarabia, în proprietatea privată a Statului, deci naţionalizarea acelor păduri, aceasta înseamnă că este vorba de o trecere de pro-

prietate dela un proprietar la altul: în tot cazul nu poate însemna ceeace în mod neînţeles înţelege Curtea. Ce este acea scoatere din comerţ şi indisponibilitate în mâinile proprietarului?

Ar. 11 din legea Sfatului Ţărei a hotărît categoric trecerea proprietăţei particulare din Basarabia la Stat rezervând numai chestiunea fixări timpului când să o găsească oportună, chestiune deslegată prin legea din 13 Martie 1920, votată de Corpurile legiuitoare din 1919, care putea să facă acest lucru chiar dacă ar fi fost simple adunări legiuitoare iar nu adunări naţionale, pentru că era vorba de un detaliu iar nu de un principiu constituţional.

Nu expropriere, dar naţionalizare

In chestiune fiind vorba de o expropriere pentrucă uza de utilitate naţională, mai exact de o naţionalizare de bunuri, iar nici de cum de o expropriere pentru o cauză de utilitate publică, art. 19 din Constituţie nu-şi găseşte aplicarea aici. Din moment ce este vorba de naţionalizarea pădurilor proprietate particulară trecute de legea Statului Ţărei în proprietatea privată a Statului, fără obligaţiunea unei prealabile despăgubiri, nu se mai poate pretinde îndeplinirea formelor prescrise de legile speciale de expropriere, pentru cauză de utilitate publică nici măcar în ce priveşte despăgubirea prealabilă.

In consecinţă, Statul putea intra imediat în stăpânirea pădurilor, între care şi pădurea de pe moşia Mileşti a d-nei Elena Mitcova urmând să fie despăgubită conform legei din 13 Martie 1920, în tot cazul nu prealabil.

Având în vedere că Curtea de Apel prin deciziunea sa constată că ministerul de domenii pe baza art. 8 comb. cu art. II din legea pentru reforma agrară din Basarabia din Martie 1920, considerându-se proprietarul tuturor pădurilor din această parte a ţărei, a dat ordin agenţilor silvici să intre de fapt în stăpânirea acestor păduri, afară de acelea cari aparţin ţăranilor ori răzăşilor.

Că pe baza acestui ordin dat în toamna anului 1921, şeful Ocolului Silvic din care face parte pădurea de pe moşia Mileşti, jud. Chişinău, a pus în vedere proprietarei Elena Mitcova ca să-şi retragă păzitorii săi de acolo, apoi a şi intrat de fapt în posesia acestei păduri. Că atunci, atât proprietara cât şi aceia cărora

dânsa concedase în exploatare parte din pădure, au intentat acţiune prin care au cerut ca ministerul să fie condamnat a lăsa în stăpânire pădurea, deoarece dispoziţiunile din legea agrară de care ministerul s'a prevelat nu-i conferă dreptul de a-l deposeda înainte de a fi îndemnizaţi.

Considerând că Curtea de Apel a decis că modificările aduse de legea agrară din Martie 1920, pentru Basarabia, prin art. 35 şi 53 art. II şi principiilor legii Sfatului Ţărei ar fi anticonstuţionale şi ca atare nerecunoscându-le legalitatea, a hotărât că ministerul de domenii pe nedrept a intrat în posesiunea pădurei în discuţiune, mai înainte de a despăgubi pe proprietară.

Considerând însă că astăzi nu se mai poate pune în discuţiune constituţionalitatea articolelor mai sus menţionate din legea pentru reforma agrară din Basarabia, odată ce noua Constituţie prescrie prin art. 131, între altele, că sus citatele articole sunt şi râmân de ordin constituţional. Prin urmare, deciziunea Curţii de Apel, neputând să se susţină pe motivul de neconstituţionalitate a legei române de examinat dacă pe baza constatărilor de fapt făcute de Curtea de Apel deciziunea ei este justă şi prin urmare se poate menţine pe motive de pur drept altele decât cele arătate în deciziunea sa.

La ce se reduce chestiunea juridică

Considerând că chestiunea de rezolvat se reduce la interpretarea art. 8 din legea agrară din Basarabia, articol de ordin constituţional şi care prescrie că trece în proprietatea Statului pădurile, afară de cele ce aparţin proprietăţii ţărăneşti ori răzăşeşti adică dacă prin efectul acestui text din Constituţiune s'a ridicat proprietarului numai dreptul de proprietate asupra padurii expropriate, lăsându-i însă posesiunea până la plata indemnităţii, cum susţine proprietara, ori dacă din contra are de efect să lipsească pe proprietar şi de posesiune chiar înainte de plata despăgubirei, cum pretinde Statul prin reprezentanţii săi.

Considerând că acest articol îşi are origina la art. 11 din legea Sfatului Ţărei, legea votată de adunarea naţională din Basarabia care este de ordin constituţional şi a cărei respectare a făcut obiectul pactului de unire a acestui ţinut cu vechiul Regat.

Justa şi prealabila despăgubire

Considerând că acel articol prescrie că pădurile particulare trecând în întregime în proprietatea Statului, adăoga însă că aceastâ trecere să se facă atunci când se va găsi posibilă.

Considerând că această rezervă, adică ca trecerea în proprietatea Statului să se facă atunci când se va găsi posibilă, nu poate avea alt înţeles decât că această trecere sa va face numai atunci când Statul va dispune de mijloacele financiare pentru realizarea acestei exproprieri.

Considerând că dacă legiuitorul constituant în art. 8 din legea agrară a Basarabiei n'a mai reprodus această rezervă de aci nu se mai poate deduce că în intenţiunea sa a fost ca proprietarii să fie deposedaţi mai înainte de plata indemnităţii ce li se datorează, ci pentru că asemenea era inutilă odată ce a pus principiul că nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică şi după o dreaptă şi prealabilă despăgubire,

Că dacă cu ocaziunea exproprierei terenurilor cultivabile pentru sporirea întinderei proprietăţei rurale ţărăneşti, printr'un acord unanim pământul s'a dat în imediată folosinţă a ţăranilor, aceasta s'a făcut pentru consideraţiuni de înalt ordin politico-social şi chiar această transmisiune imediată a proprietăţei rurale de la o clasă socială la alta, s'a făcut cu recunoaşterea dreptului proprietarilor expropriaţi la plata nnei arende până la achitarea preţului, ceeace înseamnă că până la această dată, s'a reglementat numai exerciţiul dreptului de folosinţă al proprietarilor rurali asupra pământulul privit ca instrument de producţiune îndeplinind o funcţiune socială, dar nu s'a desfinţat acest drept de folosinţă ca atribut al proprietăţii, aşa că nici chiar prin analogie, care în sine nu-i admisibilă pentru decăderi de drepturi, nu se poate în nici un caz argumenta în senzul posibilităţei exproprierii pădurilor fără o prealabilă despăgubire iar până atunci Statul putând, pentru conservarea drepturilor sale, asupra pădurilor expropriate, să reglementeze condiţiunea juridică a acestor păduri şi modul de folosinţă al proprietarilor expropiaţi până la achitarea preţului.

Considerând că deosebit de aceasta exproprierea pădurilor a fost admisă pentru consideraţiuni deosebite de acele ce au determinat exproprierea terenurilor de cultură şi pentru islaz. In adevăr pădurile s'au expropiat nu pentru a fi date în proprietatea

ţăranilor, ci numai pentru ca trecând în proprietatea statului şi mărind domeniul său privat, ele să fie supuse unei exploatări mai ştiinţifice şi sistematice în interesul public, prin urmare nu poate fi vorba de o expropriere din cauze de utilitatea naţională, ideia naţională nu poate fi un minut influenţată de împrejurarea că pădurile aparţin statului ori particularilor, este dar o expropriere pentru cauză de utilitate publică.

Că de altfel, chiar legea pentru reforma agrară din Basarabia arată că exproprierea se face pentru cauză de utilitate publică şi naţională, înţelegând desigur că de utilitatea publică este exproprierea pădurilor. Iar de utilitatea naţională pământurile cultivabile cari trebuiau să se dea cultivatorilor săteni.

Considerând că din art, 46 şi 53 din legea agrară pentru Basarabia, cari sunt de ordin constituţional, nu se poate deduce nimic în favoarea pretenţiunei ministerului de domenii, căci art. 46 nu face decât să arate modul cum să se stabilească preţul, iar art, 53 obligă pe proprietar să primească drept îndemnitate în loc de bani titlul de rentă amortizabilă îu valoare nominală drept valoare reală. dar nici prin unul din textele din legea agrară cărora li s'a dat caracter constituţional prin noua constituţiune, nu s'a derogat dela principiul fundamental că nimeni nu poate fi expropriat decât după o prealabilă despăgubire, derogaţiune care ar fi trebuit să fie expresă şi formală.

Considerând în fine că cela ce dovedeşte în mod peremtoriu intenţiunea legiuitorului constituant, este că în vechiul regat şi Bucovina în cazurile în care se poate face exproprierea pădurilor particulare, o asemenea expropriere nu se poate face decât cu dreaptă şi prealabilă despăgubire, cum prescrie penultimul aliniat din art. 132 din Constituţiune.

Că dar nu se poate admite că legiuitorul a voit la exproprierea pădurilor să întrebuinţeze două măsuri deosebite, una din Basarabia şi alta mai de favoare din vechiul regat pe unii să-i deposedeze imediat iar pe ceilalţi numai după o prealabilă indemnitate, prin urmare şi în Basarabia ca şi în vechiul regat exproprierea pădurilor fiind pentru cauze de utilitate publică, ea nu se poate face şi proprietarii nu pot fi deposedaţi de aceste păduri decât numai după o prealabilă indemnizare, cum a decis şi Curtea de Apel, prin urmare recursul făcut de stat prin ministerul domeniilor este neîntemeiat.

Respingerea recursului

Pentru aceste motive şi în virtutea legii, Curtea:
Respinge recursul făcut de Ministerul Agriculturii şi Domeniilor prin adresa No. 8607/923 în contra deciziei Curţei de Apel din Chişinău Secţia I-a No. 158/922.

Sentinţa No. 43 din 11 Octombrie 1923.

SALCÂMUL

Ard pădurile cu nemiluita. sus la munte. Li se dau foc din ură, sau se aprind din neglijenţă; în locul lor rămâne stânca goală, neproductivă. La deal pădurile se taie cu atâta lăcomie, încât nu mai cunoşti locurile umbrite de altă dată. Puhoaiele pun stăpânire pe ele, brăsdându-le cu răni vii, pe care nu se prinde nici atâta iarbă, cât ar mulţumi o capră. Despre şesuri nu mai vorbesc. Cât poţi roti ochii nu zăreşti în multe locuri, nici un arbore. După ce s'au rădicat bucatele de pe ogoare, văi şi coline par presărate cu cenuşe. Doar cumpăna vre-unei fântâni cât mai aruncă umbră subţire, pe pământ. Mai ales în Basarabia de sud, e o jale. Peisajul prins de pe culmea dealului sub care se află târguşorul Romanovca de lângă Basarabeasca, îţi face impresia ergurilor sahariene, cu valurile de năsip, oazele fiind satele resleţe cu ceva umbră în jurul lor.

Se va domoli chestiunea agrară, dar va isbucni aceea a pădurilor. Unde se taie, pentru speculă ori pentru islaz, la loc nu se înseminţează nimic. Unde erau odată codri, numai numele lor a rămas în amintirea localnicilor. Chiar şoselele mari, naţionale, nu se mai plantează pe margini cu arbori, care să înlocuiască pe cei căzuţi de greutatea anilor, puşi de bătrânii cu un cult pentru arbori vădit superior nouă. Soarele de vară bate în plin drumeţul ostenit, care nu găseşte umbră nici măcar lângă o fântână, aşa cum era mai de demult Norii aleargă zănateci pe cer, căci răcoreala pădurii nu-i mai opreşte în loc, măcar o clipă, spre a descărca ceva din prea plinul lor de stropi. Apa de ploaie care cade, din vreme în vreme, se scurge repede pe povârnişul coastelor golaşe, căci trunchiurile de copac nu o împiedică, din drum, spre a o îndrepta în adânc ca să hrănească mai din belşug isvoarele din ce în ce mai secătuite.

Tăierea fără milă a arborilor şi neplantarea altora în loc, e una din neprevederile presentului, care se va răsbuna amarnic în viitor. De pe urma unor asemenea greşeli, mai de demult, ţinuturi întregi din partea muntoasă a Franţei au rămas despopulate, oamenii luându-şi lumea'n cap de răul torentelor, cari le pustiiseră pământul.

Şi totuşi e aşa de uşor de umbrit chiar locurile cele mai sărăcăcioase şi mai însetate. din stepele noastre. Puţină osteneală, prea puţină, faţă de foloasele ce se poi trage de pe urma ei. Scăparea e în salcâm. Acest copac, nebăgat în seamă la noi e una din binefacerile naturii. Cum e palmierul pentru pustiul Saharei, aşa ar putea fi salcâmul pentru noi. Numai fructe bune de mâncat nu dă. Incolo procură de toate.

E un arbor resistent. Se mulţumeşte cu puţin, de şi creşte iute şi sănătos. Nu prea alege. Creşte pe valea Cernei, printre munţi, ca şi în părţile umede. Creşte de minune în locurile cu puţină ploaie. Are putere des ulă ca să-şi resfire adânc rădăcinele şi să sugă râvineala păstrată sub brazda uscată ca cremenea. Trăeşte îndelung şi se puieşte lesne. Dintr'un salcâm, repede repede se capată un huceag.

Umbră are, căci ramurile bogate în frunze, şi le întinde în toate părţile. Atât e de resistent şi ţine la viaţă, ca salcia, în cât chiar dacă i-ai lăsa numai trunchiul gros, despuiat de ramuri, din primăvară până'n toamnă, îşi face din nou o cunună de mlădiţe lungi. Poţi să-i dai orice formă, după trebuinţă ori după gust. De vreai să împodobească bulevardele, îi retezi cununa, ca o sferă. La Temişoara în frumoasa grădină a Şcoalei de Artilerie, i s'a dat forma plopilor piramidali, străjuind o alee principală. De vreai să-l ţii pitic, se lasă să-i tunzi în forma gardurilor vii de Thuia. E ascultător şi mlădios, ca puţini alţi arbori.

Când îl laşi să crească în voie, nechinuit, te răsplăteşte pe deplin. In luna Iunie e ca nins, ciucură de flori. Pare că are ascunse în desişul frunzelor nenumărate harfe eoliene; e zumzetul albinelor care-l vizitează în roiuri nesfârşite. Face concurenţă teiului şi prin mireasma discretă a florilor, care îmbălsămează atmosfera şi prin nectarul din belşug ascuns în fundul potirului, hrana albinelor şi mana stupurilor.

Frunzele, hăcuite, dau saţ pasărilor.

Principalul dar însă e lemnul. E tare. vârtos: unii spun că se poate pune alăturea de lemnul stejarului. E bun de mobile, dar şi pentru butuci de roţi. E bun însă mai ales de foc, acolo unde tizicul, turte de baligă amestecată cu paie, este singurul combustibil de folosit. Dacă-i tai crăngile din tinereţă şi nu i le laşi decât spre vârf, creşte înalt, drept şi gros ca bradul. E minunat pentru stâlpi de casă. Ramurile din vârf pot folosi ca haragi pentru vie sau ca nuele pentru garduri. Tot ce trebue unei gospodării modeste, lemn de foc, de construcţie ori de tâmplărie, se poate scoate din salcâm.

Şi lesne ce se mai poate cultiva! Din sămânţa de salcâm deşi încolţeşte cam greu, repede se ridică puieţul, iar din lăstările salcâmului bătrân şi mai repede se poate căpăta o plantaţie în jurul casei. Din doi-trei salcâmi puşi pe coastele râpoase, în câţiva ani rănile pământului i sunt astupate iar puterea puhoiului tăiată. In această privinţa bate salcia.

Dunele de năsip sburător, cu salcâm se pot ţintui locului, după cum cu salcâm se fixează terenurile fugitive de pe pantele repezi.

Când te gândeşti că francezii au transformat Sahara lor din Gasconia, în păduri de pini, care a dat loc chiar industriei locale de răşini, îndrumându-se spre această specializare şi facultatea technică de la Universitatea din Tulusa, te doare inima văzând la noi pustietatea pământurilor mult mai prielnice pentru plantaţiuni.

In jurul satelor s'ar putea crea în câţiva ani, fără multă osteneală, păduri întregi de salcâmi. O clacă de câteva zile, toamna, pentru făcut gropi. puieţi aduşi de pe unde se găsesc şi păduricea repede se ridică. Dacă şcoala noastră ar fi îndrumată mai mult către necesităţile vieţii, decât spre formalismul sec al cunoştinţelor teoretice, nu ar fi şcoală din ţinuturile de stepă, care să nu aibă în cuprinsul grădinii ei o pepinieră de salcâmi. Ce zi de sărbătorire a vieţii ar fi aceea în care şiragul de elevi, conduşi de învăţători, s'ar îndrepta, fiecare cu câte un puiet de salcâm în mână, spre locul donat de comună pentru plantarea unei pădurici!

Aspectul de pustietate ar dispărea ca prin farmec, arborii rămuroşi ar chema din nou păsăruicele care găsesc ascunziş bun de cuib: răcoreala pădurii ar tăia din arşiţa soarelui. Faţa

locurilor s'ar schimba, iar tiziculs'ar folosi ca îngrăşământ pentru ogoare, mărindu-le rodnicia.

Minunea prefacerii ar fi săvârşită de salcâmul răbdător, ne pretenţios şi ascultător. Dar... oamenii aşteaptă totul numai de la Dumnezeu. Ei uită vorba: bate şi ţi se va deschide: îndrumătorii lor fireşti mai de grabă caută să exploateze pustietatea în care şi ei îşi duc viaţa de chin, decât să puie umărul spre a o înlătura.

PASTORITUL [1]).

In hotarele cele noi ale României Mari se cuprind întinse regiuni unde nu numai locuitorii se îndeletnicesc de multă vreme cu creşterea vitelor, dar cari, — prin condiţiunile lor naturale, — nu pot găsi o mai bună întrebuinţare decât sub această formă. Ardealul şi Banatul în bună parte Maramureşul, Bucovina şi Nordul Basarabiei, vin să se adauge la întreaga regiune muntoasă din vechiul Regat.

De aceia chestiunea păşunatului alpin ia o însemnătate deosebită în economia noastră naţională şi merită să ne oprim o clipă asupra ei.

Intr'o interesantă conferinţă pe care a ţinut-o nu de mult la societatea „Progresul silvic", d. Petre Antonescu inspector general silvic şi profesor, dă la lumină unele date preţioase şi face consideraţiuni judicioase asupra islazurilor comunale şi a problemei silvo-pastorale, la munte în special. D-sa dă şi informaţiuni comparative asupra măsurilor luate

1). Sub acest titlu s'a publicat ca articol de fond în ziarul „Viitorul" din 20 Octombrie 1921 No. 4081 reflecţiunile sugerate în urma citirei conferinţei „Islazurile comunale şi problema silvo-pastorală la munte în special ţinută de D-l Inginer consilier silvic şi profesor Petre Antonescu la societatea Progresul silvic în ziua de 2 Aprilie 1921.

Pentru că chestiunea ameliorăţiunilor pastorale îşi aşteaptă încă o judicioasă deslegare în interesul creşterei vitelor şi conservărei pădurilor, credem necesar a reproduce menţionatul articol în această revistă fiind încă de actualitate.

Nota Redacţiei

în alte țări și în deosebi in Elveț a și Austria, state în cari păşunatul în munți bine organizat a s orit mult bogăția lor.

Slujindu-ne în mare parte de lu rarea d lui Antonescu, vom expune în scurt cari sunt, după părerea noastră, condițiile create în România Mare și Noua, pentru desvoltarea acestei ramuri a economiei no stre naționale.

In regatul cel vechiu, atunci când s'a tratat pentru prima oară chestiunea islazurilor, ea a fost soluționată din punct de vedere al ne esității ca țăr nul să f e scăpat de presiunea pe care proprietar i o făceau asupra lui speculând nevoia sa de islaz. El era s lit să primească o ice condiții de învoială agricolă, căci altfel nu avea unde să-și țină vitele. S'a adoptat un sistem în care stabulațiunea juca rolul principal, și c re, într'o climă caldă și uscată ca a noastră, putea, atunci când era vorba de întinderi mari, să satisfacă nevoia țăranilor. Dar cu cât numărul vitelor a sporit și îngr jirea lor s'a ameliorat s'a învederat că nu pe islazurile de câmpie pot vitele să-și găsească alimentațiunea necesară. De la 1907 și până la de lararea războiului, e drept că mare parte din întinderea islazurilor a fost cultivată și cu plante artificiale de nutreț meiu păsăresc, lucernă, etc. Dar, în general, ele s'au dovedit insuficiente pentru o bună alimentare a vitelor

De aceia mai cu seamă acei cari vin din Ardeal, din nordul Moldovei, din Bucovina, sau Basarabia de sus, adică din regiuni mai înalte și cu o climă mai umedă, — unde islazul e un câmp verde tot anul și poate să alimenteze din belșug vitele, — își dau seama de condițiunile speciale ale marilor noastre întinderi do islaz cari nu pot să împlinească acelaș rol ca la dânșii.

Creșterea vitelor în câmpie, în mănoasele dar secetoasele noastre șesuri, trebue să fie bazată pe o politică de plante furagere artificiale care singură poate să asigure într'o climă mai uscată o producție mai constantă. Islazurile însă, sub forma de pășuni permanente, în deosebi sunt destinate regiunilor de mare cultură de vite, în podețele Carpaților, în Ardeal, în Bucovina și în Basarabia de nord.

In conferința d-sale, d. Antonescu atrage atențiuuea că, cu toată precauțiunea necesară pentru păstrarea pădurilor

avem în pășunele munților noștri mai bine folosite, putința de a avea o cultură de vite mai intensivă ca cea de astăzi.

Ca și Elveția și Tirolul, ar trebui ca și România, pe lângă o politică silvică de stat, să aibă o politică pentru o mai bună amenajare și folosire a pășunelor bogate și întinse din munți. Este un mijloc nu numai pentru a face să sporească bogăția națională a țare, dar pe aceiași suprafață de pământ să creas ă producțiunea și să se asigure unei populațiuni cât mai numeroase un trai mai bun. Și nu e vorba numai de măsuri pe cari să le ia proprietarii crescători de vite, ci, în aceste țări, statul a crezut de datoria sa să ia une e măsuri eficace de stârnire și încurajare a inițiativei particulare, luându-și chiar sarcini asupra sa.

Avem o țara întinsă și frumoasă. Suntem însă datori să dăm cea mai bună folosință fiecărei regiuni dintr'însa orientându-ne după condițiunile geografice și climaterice.

Astfel creșterea mare de vite nu trebue facută în câmpie, atât de favorabilă culturei cerealelor, nici în regiunea dealurilor atât de priincioasă culturei viilor și poamelor. — ci numai cea strict necesară și care în mod lateral e legată de aceste culturi. Regiunile întinse de cari am vorbit mai sus, golurile munților și platourile înalte și umede ale Carpaților, nu pot fi mai bine folosite de cât printr'o intensivă cultura de vite.

Aceasta e politica economică cea cuminte și chibzuită pe care însă-și natura ne-o indică.

COMBATEREA
INSECTELOR VATĂMĂTOARE IN OCOLUL SILVIC JOSENI DIN JUDEȚUL CIUC
IN CAMPANIA ANULUI 1921

PARTEA I.

Priviri generale

Ocolul silvic Joseni este situat în partea muntoasă a jud. Ciuc având o altitudine cuprinsă între cotele 785m, şi 1505m[1]).

Suprafaţa pădurilor administrate de stat este de 22,535ha 70; repartizată după natura proprietarilor, avem aci alăturatul tablou.

No. curent	No. proprietarilor	Numirea proprietarilor	Suprafaţa in Jugăre		Suprafaţa in Hectare	
			Iug.	St.	Ha.	a.
1	16	Composesorate nobile	34.222	2	19.693	70
2	1	„ urbariale	212	1	122	40
3	5	Comune	3919	3	1.795	00
4	7	Biserici	693	2	398	90
5	1	Corporaţiuni bisericeşti	20	4	11	70
6	16	Persoanele bisericeşti	174	7	100	50
7	5	Şcoale	719	8	414	20
8	1	Societăţi	19	8	11	30
	52	Total gl. . . .	39.991	5	22.535	70

Masivele păduroase sunt formate din molid aproape pur. In compoziţiunea acestor masive întâlnim foarte puţin brad şi mai puţin fag. Fagul şi mesteacănul îi găsim mai mult în porţiunile

1) Gara Gheorgheni 783m; Bilbor 1033m; Bătca Văcării 1450m; Măgura 1505m deasupra nivelului Mării Adriatice.

exploatate irațional — în aceste porțiuni, aceste două specii luând locul molidului cu multă ușurință.

Aci, fiind stațiunea molidului, el crește foarte viguros și se regenerează în mod natural cu multă ușurință. Sunt suprafețe întinse populate în mod natural cu molid a cărui creștere este uimitor de viguroasă.

Două sunt cauzele cari au înlesnit apariținea lui Bostrichus typographus în pădurile acestui ocol și anume:

a) In pădurile aparținând proprietarilor particulari, comunelor, diferitelor composesorate precum și Mânăstirii Sf. Franciscan Lazăr, conducătorii acestor bunuri s'au mulțumit a exploata pădurile lor, ca să obție maximum de venit posibil, fără a se îngriji și de regenerarea porți nilor exploatate. Aceasta au lăsat-o în sarcina naturii.

Exploatatorii, lacomi din fire, au extras numai materialul trebuincios, lăsând pe loc vîrfurile și crăcile, cari nefiind cojite, au format medii favorabile înmulțirii insectelor vătămătoare. iar pe de altă parte, aceste resturi au împiedecat regenerarea molidului, dând ocazie fagului și mesteacănului să-i ia locul.

Fiecare parchet necurățit formează un prim focar de infecțiune..

Pădurile sunt administrate de stat însă, titularul ocolului, lipsindu-i cu totul personalul, este obligat să facă pe șeful, pe brigadierul ba chiar și pe pădurarul și se găsește în imposibilitate materială de a controlà mai des exploatările ordonate, pe o întindere de 22.535ha, 70[1]) la care nu se poate duce decât pe jos sau călare. Acest lucru convine de minune atât proprietarilor cât și exploatatorilor.

b) Solul nu este rezistent, deci molidul este ușor trântit la pământ pe suprafețe destul de însemnate.

Majoritatea munților din această localitate sunt formați din blocuri de piatră, mai mult sau mai puțin rotunde și de diferite mărimi, acoperite cu un strat de pământ nu tocmai gros, care variază dela $0^{m}-1.^{m}$. In multe părți piatra apare la suprafață. Se poate observà grosimea stratului de pământ și din albia pâraelor, cari curgând, spală pământul, iar fundul lor — al

1) La această suprafață se adaogă circa 700.000ha neadministrate de stat, dar care se exploatează sub controlul șefului de ocol.

albiilor — rămâne acoperit cu pietre, par'că ar fi un trotuar împietrit cu pietre de diferite mărimi aruncate în dezordine,

La cea dintâi adiere a unui vânt mai puternic îl vedem trântit la pământ, iar pe partea de jos a trunchiului se vede şi piatra care l-a împiedicat a-şi forma *întreg sistemul radicelar.* De obiceiu vântul doboară pe cei mai bătrâni, cari au trunchiuri mai lungi ca vecinii lor, prin urmare pot oferi mai multe puncte de rezistenţă vântului; vântul îi apleacă, le strică echilibrul şi fiindcă sunt grei cad jos. In drumul său doboară încă câţiva molizi, formând ochiuri, pe cari vântul le măreşte până când dă de un teren sănătos sau masiv tânăr, unde nu mai poate avea nici o influenţă destructivă. Acestea sunt doborâturi pe suprafeţe mici.

Avem însă şi doborâturi pe suprafeţe mai mari provenite în urma uraganului, care s'a deslănţuit în munţii Carpaţi în anul 1914/1915 în vechiul regat, unde a trântit sute de hectare la pământ şi care n'a cruţat pădurile de dincoace de frontieră.

O parte din pădurile comunei Lazărea — hotarul al II lea — aflate pe lângă fosta graniţă Româno-Maghiară, au fost doborâte la pământ. Materialul lemnos provenit din această doborâre, la care se adaogă şi cel din doborâturile parţiale, a fost foarte abundent.

Fostul imperiu Austro-Ungar fiind angajat în răsboiu — din lipsă completă de braţe — nu l-a putut extrage. Acest material a format un mediu favorabil desvoltării insectelor vătămătoare, iar apariţia lui B. typographus s'a constatat chiar în vara anului 1915[1]).

c) Luptele cari s'au dezlănţuit în aceste localităţi au făcut ca suprafeţe întregi de păduri să fie tăiate pentru motive strategice. Materialul lemnos a rămas pe loc, neridicat şi necurăţit. La acest material adogând şi pe acela pe care l-a frânt, zdrelit şi doborât proectilele de artilerie, uşor ne putem face idee de modul cum s'au creiat medii atât de favorabile pentru desvoltarea insectelor vătămătoare,

Bostrichus typographus s'a constatat în anul 1915 în mic[1]) în câteva puncte în pădurile dinspre fosta frontieră; răul s'a lăţit în spre interiorul ocolului. — In anii 1916, 1917 şi mai ales în

1) Date culese de D-l Ing. N. D. Scrima.
2. După datele oficiale luate din archiva Joseni.

anul 1918 — pe timpul secetei generale B. typographus s'a întins şi desvoltat în proporţii îngrijitoare contaminând circa 10.000 ha pădure de molid şi uscând complet circa 400 ha.

Focarele atacului lui B. typographus nu s'au ivit numai în ocolul Joseni ci şi în ocoalele: Gheorgheni, Tulgheşi, Sf. Martin — Ciuc şi Miercurea — Ciucului, adică în toate ocoalele limitrofe cu vechia frontieră.

Personalul silvic din localitate a sesizat Casa Pădurilor — pe cale erarchică — amintind că dacă nu se vor luă măsuri, pericolul va deveni general. Direcţia centrală Cluj - din ordin — emite circulara No. 43045/920 şi ordonă să se facă cercetări amănunţite şi să se întocmească planul general de combaterea lui B. typographus pentru compania anului 1921, având şi sumele necesare iar rezultatul să fie comunicat până la 15 Ianuarie 1921,

Domnul Inginer N. D. Scrima, titularul ocolului silvic Joseni s'a grăbit a răspunde la această invitaţie, elaborând un plan general de combaterea lui B. typographus pentru ocolul silvic Joseni, pe care îl dăm în întregime, înaintându-l celor în drept prin Regiunea Silvică Sf. Gheorghe.

Iată acest plan general:

Consideraţiuni generale. Apariţia insectei B. typographus în ocolul silvic Joseni, s'a constatat pentru prima dată în anul 1915[1]) când în urma unui uragan, care a avut loc pe la sfârsitul anului 1914, o bună parte din pădurile comunei Lazărea şi anume pădurile dîn hotarul al II-lea, dinspre fosta graniţă Româno-maghiară au fost doborâte.

Intârziindu-se cu scoaterea acestor doborâturi, s'a observat în primăvara anului următor că cetina la o mulţime de arbori (molizi) începe a se înroşi şi treptat a se usca arborele în întregime şi cum această stare a fost atribuită altor cauze, nu s'a luat nici-o măsură de combatere, afară doar de scoaterea doborâturilor.

Survenind intrarea României în războiu şi pădurile atacate fiind în linia frontului, deci neputând fi îngrijite şi supraveghiate, atacul s'a lăţit, alimentat fiind şi de mediul favorabil ce îl prezentau arborii răniţi şi zdreliţi de obuze şi astfel ca consecinţă, fatal a ajuns la proporţiile îngrijitoare de astăzi.

---

1. Datele acestea sunt culese la faţa locului de la locuitori.

Cu întoarcerea administraţiei româneşti lucrurile s'au schimbat, Alarmaţi de dezastrul întâmplat prin atacul insectei Bostrichus în pădurile din vechiul regat (Tarcău), s'a ordonat în 1919 constatarea exactă a teritoriilor invadate şi contaminate de insecte. Greutăţi de ordin technic, precum şi împrejurările încă neclare, au făcut să nu se poate luà altă măsură decât scoaterea arborilor atacaţi şi doborâţi de vânt.

Prin măsurile de scoatere a doborâturilor cât şi a o parte din arborii uscaţi, ordonate atât sub regimul maghiar, cât şi sub cel românesc, nu s'a putut împiedica lăţirea răului. De unde la începutul anului 1915 atacul se mărginea la câteva zeci de arbori atacaţi şi uscaţi de Bostrichus, astăzi sunt circa 10.000 ha, contaminate în ocolul silvic Joseni, din care aproape 400 ha, complect uscate.

In interiorul ocolului Joseni atacul este mai pronunţat în pădurile din spre fosta graniţă româno-maghiară şi anume în pădurile comunei Lăzărea şi composesoratului Ditrău.

Impărţirea în sectoare de combatere

Cum am spus mai sus, din suprafaţa totală de 22,000 ha a ocolului Joseni, 10.000 ha sunt contaminate şi din acestea aproape 400. ha, complect uscate.

Deci, pentru uşurinţa combaterii cu succes a insectei Bostrichus typographus, ţinând seamă, că porţiunile atacate nu formează un singur trup, ci sunt răzleţite pe distanţe enorme, vom împărţi ocolul în 2 sectoare de combatere şi anume:

I Sectorul Borsec
II. „ Ditrău

iar ecare din ele va fi împărţit în mai multe subsectoare:

I. Sect Borsec cu 5000 ha
- *a)* Subsect. Bilbor având 3.000 ha al com. şi composes. Lăzărea.
- *b)* Subsect Borsec având 2.000 ha al com. şcoalei şi mânăst. Lăzărea

II. Sect, Ditrău cu 5000 ha.
- *a)* subsect. Ditrău având 2.500 ha al com. Ditrău şi particulare
- *b)* Subsect Lazărea având 1.000 ha al com. şi composesorat. Lăzărea
- *c)* Subsect. Joseni având 1.500 ha al composesoratului Joseni.

Sectorul Borsec şi Ditrău propunem să fie condu e de câte un ing. silvic secundaţi de câte un brigadier. Reşedinţele lor vor fi comunele Borsec şi Ditrău, iar subsectoarele să fie puse sub conducerea unui supraveghetor în lipsă de brigadier, sau sub conducerea unui student, din cei ce vor face practică la vară.

Personalul de conducere şi lucrătorii necesari la combatere

a) Personalul de conducere:

2 ingineri silvici şefi de sectoare plus titularul ocolului,
2 brigadieri ca ajutori ai şefilor de sectoare,
5 studenţi ca conducători de subsectoare şi
7 pădurari ca conducători ai echipelor de lucrători.

b) Lucrătorii:

Pentru stabilirea numărului de lucrători necesari la lucrările de combatere, ne vom conduce după suprafaţa contaminată, socotind 8 lucrători la 50 ha.

Suprafaţa contaminată 10.000 ha: 500 = 20. 20 × 8 = 160.

Deci 160 de lucrători necesari lucrărilor de combatere, vor fi repartizaţi pe proprietari şi sectoare astfel:

Sectorul I Borsec

a) Pentru composesoratul Lăzărea hot. II 2600 ha; necesită 42 lucrători.

b) Pentru comuna Lăzărea hot II 600 ha. necesită 9 lucrători

c) „ şcoala din „ „ „ 70 „ „ 2 „

d) Pentru mânăst. Franscisanilor Lăz. 80 ha. necesită 2 lucrători.

e) Pentru composesoratul Borsec hot. II 1400 ha, necesită 22 lucrători.

f) Pentru comuna Ditrău hot. II 250 ha. necesită 4 lucrători.

Sectorul II Ditrău

a) Pentru composesoratul Ditrău hot. 2,500 ha necesită 40 lucrători.

b) Pentru composesoratul Lazărea hot. I 700 ha. necesită 10 lucrători,

c) Pentru comuna Lazărea hot. I 300 ha. necesită 5 lucrător
d) „ composesoratul Joseni hot. I 1500 ha. necesită 24 lucrători.

T-l general 10.000 ha. necesită 160 lucrători

Lucrătorii vor fi angajaţi prin contract în mod permanent şi pe toată durata campaniei de combatere, care va fi de 7 luni.

Ei vor lucrà în echipe de câte 8 persoane sub conducerea unui pădurar, sau în lipsă de pădurar vor fi date în seama unui supraveghetor angajat cu luna.

Pădurarul sau supraveghetorul vor purta carnete în care vor însemna zilnic prezenţa la lucru a fiecărui lucrător.

Lucrările de combatere în genere vor fi sub conducerea şi controlul direct al inginerului şef de sector, care va raporta în fiecare lună lucrările efectuate, măsurile luate şi rezultatele obţinute.

Începerea lucrărilor de combatere

Nu putem preciza când vom începe lucrările de combatere întrucât acestea sunt condiţionate de fenomenele meteorlogice, ca zăpada spre exemplu, care deocamdată abundă şi face imposibilă ori ce lucrare şi mai cu seamă tăerea arborilor cursă. Cert este însă, că ele trebuie să se înceapă înainte de primul sbor al insectei.

Deci ţinând seamă de capriciile climei, putem spune că aceste lucrări se vor începe la 15 Martie când toţi proprietarii sunt obligaţi să ne puie la dispoziţie braţele necesare. Nici vorbă nu poate fi însă, că lucrările de combatere să înceapă în luna Februarie, când zăpada este aproape de 1 m. Numărul arborilor cursă, ce se vor tăia la ha., va fi de circa 2; însă, se vor întrebuinţa şi căzăturile verzi din iarna anului acestuia, care se vor înventaria.

Cheltuelile de combatere

Cheltuelile de combatere vor consta din diurnele personalului silvic însărcinat cu conducerea şi supravegherea lucrărilor şi din plata lucrătorilor angajaţi pe timp de 7 luni.

a) Pentru personalul de conducere ţinând seamă de scumpetea excesivă a traiului în această regiune, precum şi de greu-

tăţile destul de mari pentru aprovizionarea lor, iar pe de alta uzarea îmbrăcămintei şi încălţămintei, propun următoarele diurne.

Inginer silvic şef de sector 100 lei pe zi.
Student supraveghetor de subsector 75 lei pe zi
Brigadier silvic 50 „ „ „
Pădurar 25 „ „ „

3 Ing. (2 şefi de sect. şi şeful ocolului a 100 lei pe zi = 300 × 210 zile = 63.000 lei.
5 Studenţi supraveghetori de sub sectoare a 75 lei pe zi = 375 × 210 zile = 78.000 lei,
2 brigadieri 50 lei pe zi = 100 × 210 zile = 21.000 lei.
7 pădurari 25 „ „ „ = 175 × 210 „ = 36.750 iei.
Total 198.750 „

b) cheltuelile muncitorilor vor fi:
160 lucrători a 600 lei pe lună 96.000 × 210 = 672.000 lei.
Total general 870.750 lei.

sau 87 lei de hectar.

Reprezentarea cheltuelilor pe proprietari

Compozesor. Lazărea având 33 % din supraf. contam. îi devine 287100.00 lei.

Comuna Lazărea având 9 % din suprafaţa contam. îi devine 78300.00.

Compozesor. Borsec având 14 % din suprafaţa contam. îi devine 121800.00.

Compozesor. Joseni având 15 % din suprafaţa contam. îi devine 130500.00 lei.

Compozesor. Ditrău având 25 % din suprafaţa contam. îi devine 21750.00 lei.

Comuna Ditrău având 2,5 % din suprafaţa contam. îi devine 217500.00 lei.

Mânăstirea Lazărea având 0,8 % din suprafaţa contam. îi devine 9960.00 lei.

Şcoala Lazărea având 0,7 % din suprafaţa contam. îi devine 6090,00 lei.

T-l general 873000,00

Aceste sume trebuie să le aibă proprietarii respectivi şi să fie puşi la dispoziţia ocolului pentru a nu suferi lucrările de combatere.

Observaţiuni. Pentru bunul mers al lucrătorilor şi buna reuşită a campaniei este neapărat trebuincios a se detaşa 2 ingineri silvici ca şefi de sectoare, preferabil din cei cari au făcut campania de combaterea insectelor în regat, căci astfel singur şeful ocolului nu va putea face faţă atât lucrărilor de combatere cât şi lucrărilor de administraţie ale ocolului.

De asemenea pentru a putea complecta locurile vacante de pădurari şi pentru a avea personal suficient pentru supravegherea lucrărilor de combatere este de dorit a se mări lefurile pădurarilor căci aşa cum sunt plătiţi astăzi cu 120 lei lunar, nu vom putea menţine nici pe cei ce sunt în serviciu, dar a mai complecta şi locurile vacante.

Inainte de începerea campaniei de combatere ar fi de dorit o convocare a tuturor şefilor de ocoale la o consfătuire la reşedinţa regiunii, spe a stabili şi coordona un program comun de combatere, astfel ca începerea campaniei să nu ne găsească desorientaţi.

Acesta este în linii generale planul nostru de combatere, pe care îl spunem aprobării celor în drept cu rugămintea să binevoiască a complecta lacunele ce eventual s'ar constata.

Ing. Silvic, (ss) Scrima.

Acest proect a fost supus celor în drept pe ziua de 15 Februarie 1921, dar a rămas în cartoane până în ziua de azi.

PARTEA II-a

Lucrările de combatere

Lucrările de combatere — propriuzise — au început chiar din primele zile ale lunei Aprilie ; doborâtul arborilor cursă a început la 4 Aprilie şi a durat până la 29 Aprilie în punctele cele mai înalte, unde zăpada încă nu erà topită.

Când scriitorul acestor rânduri, a luat conducerea lucrărilor de combatere — 16 Aprilie — majoritatea arborilor cursă erau deja doborâte.

Inainte de a se începe această lucrare atât de importantă, s'a făcut cunoscut proprietarilor de păduri, precum şi exploatatorilor lor, prin ocolul Joseni, de modul cum trebuie să procedeze şi lucrările pe care sunt obligaţi să le execute conform art. 31 § 15 din legea ungară din 1879.

Pădurile fiind particulare, proprietarii lor, prin sus citata lege, se impun la diferite obligaţiuni în interesul proprietăţii lor. Ei sunt obligaţi să pue fondurile necesare sau braţe, pentru a se executa ori ce lucrări silvice de interes general sau particular. In baza acestor considerente, li s'a impus să tae arbori cursă — pe socoteala lor proprie — înnun ctele indicate de personalul silvic, dându-i-se şi oarecari instrucţiuni de modul cum trebuie să aplice diferite reguli în vederea diminuării pericolului. Iată aceste instrucţiuni:

1. Fiecare proprietar sau exploatator este obligat a tăiâ şi lăsa în parchet 3—4 arbori de esenţă molid, de fiecare jugăr având grosimea de 40—50cm. în diametru, curăţiţi de crăci şi necojiţi. Cojirea lor şi arderea cojilor să se facă la epoca care sa va indică de personalul silvic. Aceşti arbori să fie câte 10—15 la un loc, spre a se puteà controla mai cu uşurinţă.

2. Pe suprafeţele exploatate, să nu rămână resturi din lemnele exploatate ca: vârfuri, crăci, etc. cari n'ar fi bune de lucru; toate aceste resturi să se cojască sau să se arză complect, pentrucă orice lemn de molid necojit, formează un mediu favorabil înmulţirii lui Bostrichus.

3. Este interzis a se face construcţiuni forestiere în parchetele de exploatare ca: colibe pentru adăpostul lucrătorilor, bărăci, jilipuri, poduri, etc, din lemne necojite.

4. Se interzice scoaterea lemnelor de molid necojite din pădure,

5. Pentru neîndeplinirea dispoziţiunilor de mai sus vom face răspunzători pe cei ce nu s'au conformat şi vom luà măsuri în consecinţă în conformitate cu legea în vigoare.

Aceste instrucţiuni au fost comunicate la 20 Martie 1921 cu invitare expresă ca proprietarii să le aplice întocmai.

Arborii cursă. In total s'au tăiat următoarele curse:

pentru sborul I = 3683 curse în păd. administr. de stat şi 1037 curse în păd. particulare.

pentru sborul II = 2858 curse în păd. administr. de stat şi 521 curse în păd. particulare. 1558

911 curse naturale

Total 7452

Adică 9010 curse s'au tăiat pentru circa 8000ha. contaminate ceace revine la 1,15 arbori-curse la hectar pentru ambele sboruri.

Cursele s'au tăiat din cei cu un diametru de 0,30^{m} — 0,55^{m};

în unele părţi ne-am scoborât şi sub 0,30m în diametru când masivul erà mai tânăr.

Ca metodă de aşezare a arborilor cursă, am adoptat pe aceia prin „împrăştiere". Arborii s'au tăiat pe marginea pădurilor şi în jurul poienilor. Distanţa între curse variază dela 1 — 50m., după cum pădurea erà mai mult s'au mai puţin atacată. Am utilizat ca arbori — curse toţi molizii trântiţi de vânt, frânţi sau doborâţi de alte accidente, dar în care încă se găsea destulă sevă stagnantă în coaje. Arborii cari erau mai demult trântiţi — şi nu puteau fi utilizaţi ca curse — s'au cojit pur şi simplu, iar cojile lor s'au ars, indiferent dacă au fost sau nu atacaţi de vre'o insectă.

In părţile unde atacul erà mai pronunţat, s'au tăiat mai mulţi arbori cursă pe unitatea de suprafaţă, fără a ţine seamă că se vor forma ochiuri în pădure.

Tăerea arborilor cursă s'a început la 4 Aprilie, în locurile cu expoziţie sudică, iar pe măsură ce zăpada[1]) s'a topit, am tăiat şi în celelalte părţi urcându-ne până în coamele munţilor. Pe cât a fost posibil arborii cursă s'au doborât la lumină, însă s'au doborât şi în masive rare, unde lumina solară pătrundea la pământ ca printr'un ciur.

Rezultatele au fost destul de mulţumitoare, pentrucă acele curse au fost atacate, însă proporţia lui B. chalcographus a fost mult mai mare ca a lui B. typographus, cum a fost cazul la Secheris Patak din pădurile composesoratului Joseni $\frac{CI}{123}$/27/IV/921.

S'au tăiat şi arbori cursă de „încercare" în masive perfect sănătoase, unde n'au avut niciun semn de atac. Cursele n'au fost atacate şi la a doua serie de curse am abandonat a mai tăià curse în acele locuri, am tăiat însă mai multe curse în altă parte a pădurilor unde atacul erà bine pronunţat după cum am constatat din cursele tăiate din seria întâi.

La arborii cursă li s'a curăţit crăcile până la o grosime de 7cm. în diametru al trunchiului, iar dela această grosime înspre vârf s'au lăsat necurăţite pentrucă frunzele (acele) lăsate la vârf transpirând, accelerează uscarea arborelui cursă, făcându-l propriu pentru a fi atacat mai curând de B. typographus şi chalcographus. Arborii, care s'au găsit trântiţi la pământ şi în cari

1) In unele părţi zăpada a ţinut până la 25 Aprilie. din această cauză tăerea arborilor — cursă a continuat până la 29 Aprilie.

rămăsese puţină mâzgă, pentru a-i întrebuinţă ca arbori cursă, li s'au curăţit toate crecile până la vârf, pentruca uscarea lor să devie mai înceată şi astfel să fie mai mult timp capabil a atrage insecta la ei.

La 15 Iunie, după ce majoritatea larvelor s'au transformat în crisalide am început cojitul. Această operaţie s'a făcut în modul următor: un lucrător trunchiază coaja arborelui cursă în bucăţi de câte un metru, apoi se despică coaja cu toporul sau cu cuţitul pe tot lungul arborelui cursă. Un lucrător cu ajutorul unei pene de lemn deslipeşte coaja la una din secţiuni, o ridică în sus iar al doilea lucrător o trage cu mâinile până deslipeşte jumătate din coaje. După aceasta, lucrătorii fac aceiaş operaţie şi în partea cealaltă a secţiunii. In felul acesta, se scoate toată coaja de pe cursă, care se pune imediat cu partea interioară pe foc. Cinci lucrători dintre cari patru cojesc iar unul arde cojile şi vârfurile termină o cursă în timp de 45—60 minute. Inainte de a se începe cojitul focul trebuie să fie aprins. Dacă punem coaja cu ritidomul pe foc, insecta, care încă este în galerie, imediat ce simte căldura sboară. Dacă însă o punem cu partea interioară pe foc, insecta sub influenţa căldurii, încearcă să sboare, îşi întinde aripile, care de altfel sunt foarte subţiri şi astfel se pârlesc şi ea cade în foc.

Cojitul cu toporul sau cu alte instrumente ascuţite nu este bun, pentrucă ori cu câtă atenţie am coji rămân fâşii de coaje subţiri pe cursă, mai ales în părţile concave ale lemnului şi pe lângă cepuri, în cari rămân larve ce continuă să trăiască până se transformă în insectă perfectă. Cojitul cu toporul se poate face numai la lemnele căzute pe jos mai de mult şi pe care le-am întrebuinţat ca curse naturale. Coaja acestor lemne fiind mai mult uscată este bine lipită de trunchiu; nu se poate deslipi numai cu o pană de lemn, ci trebuie să întrebuinţăm toporul sau alt instrument ascuţit. Iarăş nu trebuie să îngrămădim toată coaja la un loc, apoi s'o punem pe foc; în acest din urmă caz, dăm posibilitatea multor insecte să scape nedistruse.

Pentru ca la cojit, să nu se confunde cursele din prima şi a doua serie — când cursele din seria I se cojesc, cele din seria II de jos sunt tăete — s'au însemnat cu creionul chimic fiecare cursă cu:

$$\frac{135 \text{ A, C.}}{\text{I}} \text{ 15 IV 921 şi } \frac{16 \text{ A. C.}}{\text{II}} \text{ 8 VI 921}$$

Personalul însărcinat cu conducerea lucrărilor, are instrucţiuni ca să nu le confunde la cojit. Eşantioanele ce se iau de pe curse se însemnează cu data, No. cursei şi data când au fost tăiate. Aceste date ne indică cu uşurinţă timpul când trebue să cojim cursele, ţinând seama bine înţeles, de împrejurările în cari se desvoltă insecta. Conducătorul lucrărilor, are un carnet în care se trece pe localităţi No. curselor şi data doborârei lor. La fiecare examinare, se trece în carnet, în dreptul cursei examinate, starea de desvoltare a insectei. Aceste observaţiuni se fac săptămânal. La ocol se ţine un *carnet g-l* în care se trec toate cursele din ocol. In el se fac diferite insemnări după rapoartele săptămânale ale conducătorilor. Din acest registru (carnet) putem şti în orice moment starea de desvoltarea insectei şi timpul când putem începe cojitul, Acest registru se ţine de obiceiu, de şeful ocolului sau de cel ce are întreaga conducere a lucrărilor de combatere.

In tabloul No. 1 la finele acestei lucrări sunt repartizate toatei cursele pe localităţi şi pe proprietari de păduri pentru sborul de Mai ; iar în tabloul No. 2 cursele tăeate pentru sborul din luna lui Iulie. In ambele tablouri s'au trecut şi cheltuelile făcute de proprietarii pădurilor pentru doborâtul şi cojitul lor.

Observaţiuni asupra vieţii lui B. typogrophus şi B. chalcographus

Sborul din generaţia primă (de mai) s'a produs între 10 ş 12 Maiu ; cum însă luna lui Mai a fost destul de ploioasă a provocat oarecare stagnare în desvoltarea normală a insectei. Insecta care a iernat în molid cu coaje subţire, a sburat mai de timpuriu cu câteva zile decât acea, care a iernat într'un molid cu coajai groasă. Sborul s'a observat mai întâi în expoziţiunile sudice, unde căldura şi lumina au influenţat mult şi a grăbit sborul insectelor. Mai târziu sborul insectelor s'a produs şi în celelalte expoziţii răcoroase (nordice). Cursele au fost invadate de insecte pe aceiaş măsură după cum s'a produs şi sborul între 10-12 Maiu.

Făcând observaţiuni din 10 în 10 zile la o cursă expusă la lumină am constatat următoarele ; [1])

La 14 Maiu camera nupţială era terminată iar coaja molidului străpunsă ; cea ce denotă că cursa a fost atacată în primele zile ale lunei Mai, deci insecta a lucrat cam 10 zile aproximativ La 24 Maiu galeria principală (mamă) avea o lungime de 4, 5

1) Observaţiunea este făcută asupra lui B. typcgraphus.

cm., iar galeriile larvale, câte 4 de fiecare parte şi în apropierea camerei nupţiale, avea o lungime sub un centimetru.

La 4 Iunie galeriile principale aveau 6 cm. lungime, iar galeriile larvale — toate pline de rumeguş — aveau o lungime de 1, 5 cm. La 12 Iunie galeriile principale erau terminate; lungimea lor era de 7 cm. iar galeriile larvare — parte din ele — complet terminate, iar larvele provenite din primele depuneri de ouă începuseră a săpa leagănul pentru a se transforma în nimfă.

La 15 Mai am început cojitul curselor, cari au fost cele dintâi invadate iar cojile şi crecile complect arse.

La această dată majoritatea din larve — provenite din primele depuneri de ouă — erau transformate în nimfă, iar restul larvelor aveau leagănul format şi încetase de a mai roade. Din această observaţiune reese că durata primei generaţiuni este de 10-11 săptămâni.

Alături de B. typographus cursele au fost invadate şi de B. chalcographus. Proporţia acestor două insecte variază; în unele păduri, B. typographus e mai numeros, iar în altele cum sunt pădurile composesoratului Joseni. numărul lui B, chalcographus este aproape egal ca al lui B. typographus.

B. chalcographus o insectă mult mai mică ca B. typographus ($^1/_3$ ca mărime;) este mai plăpând, sboară mai târziu cu vreo 18 zile. Când B. typographus termină galeriile larvare, B. chalcographus termină galeriile principale şi depune ouăle. Când B. typographus este în stare de nimfă, chalcographus este în stare de larvă desvoltată. Prin urmare distrugând cel dintâi gândac în stare de nimfă, distrugând şi pe cel de al doilea, care se găseşte în stare de larvă. Larva, fie că e expusă la soare fie că la foc, nu mai are viaţă.

Am remarcat că cursele n'au fost atacate pe toate feţele de odată şi cu aceiaş intensitate. In primul rând au fost atacate părţile de jos, apoi părţile laterale şi la urmă au fost atacate şi feţele curselor. Acest fenomen se explică astfel: în timpul sborului am avut ploi reci; insecta nu putea rezista picăturilor de ploaie care o supăra şi din instinctul conservării, căuta locuri mai adăpostite. Atunci insecta se instala în părţile inferioare ale cursei şi succesiv se urcă în sus până complectează toată cursa. Un inel întreg de coaje ne arată lămurit în care părţi ale cursei, atacul a fost mai concentrat sau mai slab. Iarăş am observat tot din punct de vedere al instinctului de conservare al insectei — că

insecta îşi alege locul de atac sub o crecuţă, care în mod întâmplător se află pe cursă, sau cursa este în contact cu ramuri dela arborii vecini; se vâră sub cetină şi de aci sub ritidomul molidului; la adăpost şi nesupărată de nimeni, începe a săpa galeria nupţială, unde are loc împerecherea cu masculul.

De obiceiu s'au găsit două până la trei femele şi un mascul într'o galerie mai la toate cursele. Foarte rar o singură femelă au patru.

Când avem două femele ele sapă două galerii în sensul axului molidului. Fiecare galerie mamă porneşte dela camera nupţială, una în sus şi alta în jos; iar în cazul când sunt trefemele, a treia galerie porneşte perpendicular pe direcţia fibrelor molidului apoi se curbează în sus sau în jos urmând direcţia paralelă cu celelalte galerii.

Bostrichus typographus şi chalcogrophus, după ce dă de căldură primăvara, în luna lui Mai, roiesc ca şi albinele cu deosebire că albinele s nt conduse de o regină pe când Bostrichus lucrează independent prin instinct.

Când un molid este ales şi atacat de bostrichizi, atacul începe de sus în jos. B. typographus săpând galeria în lungul molidului, distruge fibrele liberiane, iar larvele făcându-şi galeriile perpendicular pe galeria mamă, distrug fibrele liberiane în sens perpendicular. Larvele, când ajung în stare de nimfă, excretează un suc de culoare cafenie — brună, care, impregnează toată scoarţa pe dinăuntru, devenind din albă, cafenie închisă; iar ca consecinţă imediată avem: liberul fiind întrerupt de galeriile larvare, vasele eapilare astupate de lichidul cafeniu, întrerup circulaţia sevei descendente, iar molidul în primul an schimbă culoarea, devenind roşiatic apoi se îngălbenesc frunzele şi încep a cădea dela baza crecilor spre vârf; neputând transpira în mod complect se usucă. Locurile goale, cari n'au fost atacate de B. typographus sunt complectate de B. chalcographus, care făcându-şi galerii sub formă de stea roade şi ultimele rămăşiţe ale coajei molidului. Această insectă est un amic îndespărţit a lui B. typographus în pădurile de molid şi atacă simultan molidul.

După ce B. typographus şi chalcographus şi-au terminat misiunea: au uscat arborele, sunt urmaţi de Tomicus lineatus. Această insectă atacă lemnul care este uscat chiar de anul acesta Este o insectă mai mică decât B. chalcographus. Pătrunde în lemnul molidului perpendicular, pe o adâncime de 6-7 cm. apoi bifurcă această galerie la dreapta şi la stânga, urmând un inel

anual, în zona de primăvară. Femeia depune ouăle pe galerie bifurcată sus şi jos, astfel că un ou de jos se află în intervalul dintre două ouă de sus.

Larvele îşi sapă galeriile în sus şi în jos perpendicular pe galeria bifurcată şi paralel cu axul lemnului, astfel că toate se găsesc în zona de primăvară a lemnului.

Când un lemn este atacat de mai mulţi indivizi, lemnul nu se mai poate debita în scânduri, pentrucă este găurit de galeriile insectei, în toate direcţiunile.

In vara an lui curent toate cursele din seria I cojite, au fost atacate de Tomicus lineatus, chiar în luna lui Iunie.

Ii place să atace un lemn, care este de curând uscat, cum a fost cazul curselor, din seria I. Cea mai bună măsură de combaterea lui este, de a scoate imediat din pădure lemnele uscate şi a le fasona. Aşa dar, B. typographus şi chalcographus usucă molidul, iar T. lineatus îi distruge lemnul din punct de vedere technic. Aceste trei insecte se complectează una pe alta şi sunt foarte de temut în pădurile de molid.

Bostrichus typographus pe măsură ce lungeşte galeria, depune câte un ou la dreapta şi la stânga în mod simetric în nişte găurele mici, pe care le acopere cu o substanţă galbenă cleioasă Aceste săpături şi depuneri de ouă se încep chiar din imediata vecinătate a camerii nupţiale în partea cea mai fragedă a coajei pentruca larva înviind să poată chiar din prima zi să roa ă. După vreo zece zile, larva mărindu-se, i se întăresc organele bucale şi începe a roade şi părţile mai tari ale coajei. Pe măsură ce îmbătrâneşte, volumul ei se măreşte şi pe aceiaş măsură se măreşte şi galeria săpată de larvă. Cele dintâi larve, care înviază sunt cele de lângă camera nupţială. Acestea sapă de obiceiu şi galerii mai lungi, pentru că sunt provenite din prima producţie a insectei când vitalitatea ei era mai pronunţată. Galeriile, cu cât se depărtează de camera nupţială, au dimensiuni din ce în ce mai mici pentrucă sunt provenite din ouăle depuse de insectă când începuse a-i slăbi vitalitatea. S'au observat foarte multe ouă spre finalul galerii, care n'au înviat deşi locurile lor au fost săpate de insectă.

Bostrichus typographus depune cam 13-25 ouă de fiecare parte a galerii, adică până la 50 de ouă într'o generaţie; însă nu putem conta decât pe 40 ouă restul nu înviază. O singură insectă de B. typopraphus poate produce circa 65.500 insecte într'o vară.

In luna lui Maiu o insectă depune 40 de ouă la prima ge-

neraţie. Aceste 40 de ouă în luna lui Iulie depun fiecare câte 40, cea ce face 1600, dar insecta bătrână din prima generaţie mai depune încă odată 40 în luna lui Iulie cea ce face în total 1640, Dacă timpul este uscat şi favorabil desvoltăriluii B. typographus, aceste 1640 insecte, la sfârşitul lui August - admiţând că o să avem şi a treia generaţie — vor depune fiecare câte 40 de ouă, cea ce face 65.600 insecte în perspectivă de a ierna în stare de nimfă sau insectă şi gata să atace pădurile în anul următor. Puterea de reproducere a lui B. typographus este foarte mare, inspiră îngrijorări serioase în pădurile de molid. Dacă natura n'ar fi împiedicat înmulţirea lui B. typographus şi dacă organele competente n'ar fi luat măsuri de combaterea lui, am fi avut de înregistrat adevărate dezastre în pădurile de molid. Calculul de mai sus este făcut numai pentru o singură insectă, dar când ştiu că în pădurile de molid sunt milioane de insecte, ce dezastru s'ar putea deslănţui asupra acestor păduri în caz când toate aceste insecte s'ar reproduce ca în exemplul de mai sus!

T. chalcographus se înmulţeşte la fel, însă galeriile lui fiind mult mai mici snb formă de stea neregulată — şi vătămătoare ce o cauzează molidului este mai mică. B. typogrophus după ce atacă cursa, a depus ouă, prin urmare şi-a perpetuat speţa în prima generaţie, nu o părăseşte când este încă verde, ci continuă să trăiască în ea. Incepe a săpa o nouă galerie în continuarea celei dintâi, probabil aci se împerechiază din nou cu masculul, care o secundează întotdeauna.

Aceasta se întâmplă numai în cazul când cursa' n'a fost atacată în stil mare, ci a mai rămas încă coaje albă neîmpregnată cu lichidul brun exalat de larvă. Cursa, care a fost atacată de multe insecte, toată coaja dinăuntru a ei devine neagră, prin urmare nu mai poate oferi hrana suficientă; insecta o părăseşte dupăce a depus ouăle aci şi cată alt lemn cu sevă proaspătă spre a-l ataca. Tot astfel se întâmplă şi cu molizi utilizaţi ca curse naturale, pe care i-am găsit în pădure trântiţi de vânt sau alte accidente de cu toamna; aceştia fiind mai uscaţi ca cursele tăiate de noi, după primul atac sunt părăsiţi de insectă, pentrucă abia găseşte hrana pentru o singură generaţie.

Deobiceiu, aceste curse, sunt preferate mai întâi de către insectă, pentrucă găseşte hrana *imediat*, chiar în timpul sborului.

Cursele tăiate cu câteva zile înaintea sborului sunt atacate mai târziu şi anume după ce seva din ei se îngroaşe devine sta-

gnantă, pentrucă numai atunci îi place lui B. typographus şi chalcographus.

Din aceste observaţiuni putem trage următoarele conclusiuni: cursele trebuie să fie tăiate cu o lună, cel puţin, înaintea sborului, pentru ca să aibă timpul necesar a se mai uscà şi seva să devie mai vâscoasă, să nu mai circule, căci numai atunci este atacată mai cu predilecţie de B. tipographus, şi chalcographus.

Este bine ca cursele să fie marcate şi tăiate de cu toamnă sau chiar iarna, însă cum la munte cade un strat gros de zăpadă e greu să se facă această operaţiune în timpul iernii şi ea se efectuează de obiceiu primăvara, la sfârşitul lui Martie şi începutul lui Aprilie

Inainte de a începe cojitui curselor, trebuie să tăem alte curse pentru cea de a doua generaţie cel puţin cu 2—3 săptămâni înainte. In timpul cojitului multe din insectele, care vor scăpà nedistruse, se vor prinde în cursele dejà preparate. Acest procedeu ne-a dat rezultate bune la lucrarea noastră, pentrucă chiar în timpul cojitului din Iunie, celelalte curse ce se tăiaseră pentru a doua generaţie au fost atacate în timpul cojitului de insectele, ce scăpaseră nedistruse.

Când atacul este violent, toată cursa este atacată pe toate părţile: insecta se scoboară şi până la 6cm. în diametru, unde ritidomul deşi gros şi tare totuşi este perforat de B. typographus şi sapă galerie în coaja lui.

Crăcile care sunt curăţite de pe cursă nu sunt ocolite.

Ele sunt complect invadate de B. chalcographus.

Această insectă fiind mult mai mică ca B. typographus şi galeriile ei au dimensiuni mai mici.

Ea atacă părţile subţiri ale molidului, vârful cu coaje netedă şi crăcile, O cursă atacată de B. chalcographus nu se poate observa cu ochiul liber mai ales în urma unei ploi, pentrucă gaura de intrare este foarte mică, aproape invizibilă, dar luând un eşantillon de coaje ne convingem de existenţa atacului, văzând numeroasele galerii sub formă de stea cu braţele neregulate care ocupă toate locurile goale, pe care B. typographus le-a refuzat sau nu le-a putut ocupà. Aşa dar toate resturile curse ca; coaja, vârful şi crecile trebuiesc arse, chiar şi crăcuţele cele mai subţiri trebuiesc puse pe foc, Numai atunci lucrarea noastră de combatere va avea efectul dorit.

Sborul din prima generaţie a fost mai ordonat.

S'a produs într'un interval de timp relativ scurt (10–20 Mai) Galeriile insectelor erau aproape egale, iar starea de desvoltare a larvelor nu era distanţată, cea ce denotă că atacul s'a produs într'un interval scurt.

Această stare biologică se poate explica în felul următor: starea de iernare a insectei, care durează aproape 7 luni, precum şi gerul de iarnă influenţează mai mult asupra stării sanitare a insectei perfecte, mai puţin a insectei galbene şi mai puţin asupra nimfei. Starea letargică este dar mai uşor suportată de nimfă mai greu de insecta galbenă şi cel mai greu de insecta neagră. Sau cu un cuvânt insecta neagră nu poate ieşi afară din cauza gerului pe când nimfa şi insecta galbenă fiind adăpostite au posibilitatea a se transforma în stări mai perfecte şi a ajunge insectă neagră. Insecta care a iernat în stare de insectă neagră fiind perfect desvoltată, organele ei se vatămă de ger, iese nu tocmai sănătoasă din iarnă; pe când nimfa sau insecta galbenă fiind o masă informă în formaţie — poate nici sistemul nervos nu le este desvoltat — rezistă mai bine şi poate ajunge în stare de insectă neagră destul de repede. Insecta neagră fiind amorţită, întârzie câteva zile sborul pe când nimfa şi insecta neagră grăbesc sborul cu câteva zile; ca concluzie avem:

Sborul de primăvară — Mai — este mai ordonat şi se face într'un timp relativ scurt. De fapt acesta este cel mai de temut pentrucă într'un timp scurt apar mulţi indivizi (insecte) pe care cu greu îi putem birui, dacă n'am fi luat măsuri de combatere din timp.

Nu însă acelaş lucru se întâmplă şi cu sborul din generaţia a 2-a. Adevăratul sbor din generaţia a doua — Iulie s'a produs între 5–15 Iulie. In acest interval de timp ploile se răriseră, timpul a devenit mai cald, iar micile ploi parţiale, care nu ţineau decât câteva ore sau chiar mai puţin, nu puteau influenţa câtuşi de puţin în rău asupra vieţii lui Bostrichus,

Observaţiile făcute până la 5 Iulie, au fost infructuoase; o parte din curse erau intacte deşi toate erau tăiete între 6-15 Iunie; iar credinţa noastră era că Bostrichus a dispărut în unele păduri din cauza ploilor sau altor influenţe climaterice. Apariţia lui Bostrichus s'a observat la 7 Iulie în pădurea Orotway din composesoratul Ditrău, la o cursă expusă la lumină.

Prezenţa prafului brun pe cursă, care era efectul atacului ne-a schimbat părerea şi convingerea, cum că n'o să avem atac pretutindeni ca în prima generaţie.

Luând un echatillon de pe cursă, am constatat că insecta nu străbătuse coaja şi nici camera nupţială nu era terminată. Pecând alte curse, situate în alte localităţi, erau atacate din primele zile ale doborârii lor (15 Iunie, unele chiar mai de vreme). Acest atac este provenit din primul sbor întârziat (cazul cu pădurile composesoratului Joseni).

La al II-lea sbor, influenţa frigului asupra insectei este zero. Căldura influenţează în mod egal asupra oricărei stării de desvoltare. Nimfa sau insecta galbenă, sub influenţa căldurii, aşteaptă să se desvolte într'o stare mai perfectă, trecând prin cele 2 sau 3 săptămâni câte îi trebuieşte ca să se transforme în insectă neagră capabilă de a se reproduce, Din această cauză, sborul de Iulie este confuz.

Incepând dar din luna lui Iunie şi până la sfârşitul lui August, avem de observat sboruri continue, fără a putea şti dacă e sbor normal (de vară) sau dacă este provenit din primul sbor întârziat. Plecând dela acest principiu, bazat pe observaţii continue, înainte de a coji cursele din prima serie, se impune ca să preparăm alte curse pentru seria a 2-a cu 3-4 săptămâni înainte *şi să le reîmprospătăm toată vara* până când încetează ori ce sbor. Observaţiile trebuiesc făcute continu iar cojitul lor, să fie tot în ordinea doborârii, sau după cum insecta este mai mult sau mai puţin desvoltată.

Deşi cursele din seria a doua au fost tăiate într'un timp scurt (6-15 Iunie), atacul a fost foarte distanţat.

La 10 Iunie am avut curse complect invadate la Sgekerispatak de B. typographus ; la 7 Iulie în pădurile comunei Lazărea o parte din curse s'au găsit invadate de mult — erau în stare de larvă — pe când altă parte au fost intacte ; în schimb însă, crăcile acestor curse, îngrămădite lângă cursă, au fost complect invadate de B. chalcographus. Deşi cursele aveau un diametru de 30-40 cm. la înălţimea pieptului şi coaja subţire, totuşi au fost refuzate de B. chalcographus şi a atacat numai crăcile lor îngrămădite lângă cursă. La această dată, B. chalcographus a fost în stare de larvă înaintată. La 1 August am început cojitul curselor atacate mai de timpuriu şi arsul crăcilor atacate de chalcographus, chiar şi crăcile curselor intacte, ele au fost preferate înaintea curselor de către chalcographus.

In sborul de Iulie B. chalcographus a luat proporţii destul de mari ; pot afirma cu certitudine că 50 $_0/^0$ din curse sunt

atacate numai de chalcographus. Avem curse invadate complect numai de această insectă, cum este cazul la Szekilişpatak, pe când la prima generaţie chalcographus a atacat cam $^1/_3$ din curse. Această insectă fiind mult mai mică ca B. typographus este şi mai plăpândă, aşteaptă să se încălzească bine timpul, ca să se desvolte; acest lucru nu-l poate face în luna lui Maiu când frigul şi ploile reci de primăvară, încă persistă. Din această cauză, la prima generaţie, numărul lui este mult mai mic. Ii place să atace curse situate în masiv rar, unde are suficientă lumină, dar să fie ferit de vânt, pe când B. typographus atacă curse expuse numai la lumină.

Cursele din prima generaţie au fost atacate — după cum am spus şi în altă parte a acestei lucrări — lateral şi pe partea de-desupt şi foarte puţin pe feţe; iar cele din generaţia a doua, sunt atacate mai mult pe latura dinspre răsărit. Sborul se produce de obiceiu după ora 12, când se încălzeşte bine şi se ridică roua. Căldura fiind maximă în acest timp, insecta se fereşte de insolaţie, căci partea dinspre apus este complect şi intens luminată; atunci insecta trece pe partea dinspre răsărit a cursei, care este în umbră, atacând-o. Cursele, atacate la 7 Iulie de B. typographus după 6 săptămâni, adică la 21 August, larva se transformase în nimfă, ori de la starea de nimfă, până la insecta perfectă, nu trece de cât 2-3 săptămâni însă cum a fost cazul din vara auului acesta — sfârşitul lui Iulie şi începutul lui August foarte cald — acest timp s'a scurtat la 2 săptămâni şi cu cele 6 săptămâni fac 8 săptămâni durata generaţiei II-a.

Cheltuieli

Cheltuelile făcute cu ocazia lucrărilor de combatere s'au suportat o parte de proprietari şi o parte de stat. Proprietarii au plătit lucrătorii întrebuinţaţi la tăiatul şi preparatul curselor, la cojitul şi arsul cojilor şi crăcilor lor; au plătit diurnă zilnică pădurilor, care au supraveghiat şi condus lucrările; tot proprietarii au plătit diurna studenţilor forestieri pe timpul dela 20 Iulie, data când s'au prezentat la ocol până la finele campaniei de lucrări.

Statul a plătit din fondul de combatere al insectelor, diurna zilnică unui inginer şef detaşat din vechiul regat pe timpul dela 10 Aprilie până la finele campaniei de lucru, căruia se încredinţase conducerea generală a lucrărilor şi diurna şefului de ocol pentru zilele când a efectuat asemenea lucrări. Chestiunea financiară a

fost cea mai grea, atât pentru proprietari cât şi pentru organele care au condus lucrările de combatere.

Proprietarii [1]) în timpul războiului au imprumutat statul maghiar cu sume însemnate de bani. Dupăce s'a fixat graniţa între România şi Ungaria, guvernul maghiar n'a mai restituit sumele împrumutate, ba ceva mai mult, a avut grije să ridice şi ultimul ban din casele comunelor şi composesoratelor sub formă de împrumut; astfel că composesoratele şi comunele care administrează pădurile acestor grăniceri, sunt lipsite de fondurile necesare pentru administrarea acestor averi imense. In timpul lucrărilor întotdeauna ni se impută de către aceste composesorate că n'au fonduri şi că nu pot face niciun împrumut pentrucă... timpurile sunt „turburi", că materiaiul lor nu are căutare. Cu ajutorul autorităţilor administrative, proprietarii au fost constrânşi şi au parvenit în cele din urmă, a ne pune la dispoziţie braţele necesare la lucrările de combatere.

Personalul detaşat din vechiul regat, a trăit numai din „aconturi pentrucă până la finele campaniei de lucru, nu se stabilise în mod exact diurna zilnică cuvenită fiecărui grad, aşà că atât lucrătorii cât şi personalul technic au avut de îndurat aceleaşi neajunsuri.

Pentru 9010 arbori cursă, proprietarii au cheltuit 256.395 lei iar statul a cheltuit 13.500 lei sau în total 272.635 lei; Această sumă repartizată pe numărul hectarelor revine la 34 lei la hectar.

---

1) Proprietatea este constituită în felul următor: judeţele de frontieră Mureş-Turda, Ciuk şi Trei Scaune capitalele lor Turda, Ciuc şi Sf. Gheorghe sunt colonizate cu o massă compactă de Unguri şi Săcui luaţi din regimentele de grăniceri. Statul ungar, având interes ca pe graniţă să fie numai Unguri pentru a putea maghiariza elementele străine, i-a împroprietărit în bloc, dându-le munţi întregi pentru păşune şi lemne, iar ca teren de cultură li s'a delimitat la câmpi suprafeţe egale cu a munţilor. Proprietatea fiecăruia fiind în indiviziune, nu o putea vinde ca să piece în interiorul Ungariei, aşa că forţamente trebuia să rămâie pe loc. Aceste terenuri s'au luat din munţii Moldovii după ce s'a rectificat graniţa . . . . şi s'a defalcat o bună parte din teritoriul ei, formând cele trei judeţe de mai sus. Statul maghiar, pe lângă grăniceri unguri, a împroprietărit şi comunele, bisericele, şcolile, etc. pentruca fiecare să poată trăi în mod autonom. Atunci s'a constituit obştii numite *composesorate*, care aveau însărcinarea să administreze pădurile lor (indivizibile).

Celelalte autorităţi administrează pădurile lor în baza unor regulamente aprobate de stat. Pădurile sunt exploatate numai pe baza de amenajamente de către silvicultorul statului.

Un arbore cursă doborât, curăţit de crăci, cojit şi ars cojile costă în termen mediu 30,15 lei.

In proectul făcut şi propus de colegul inginer N. D. Scrima, titularul ocolului Joseni şi pe care l-am redat în întregime la începutul lucrării, se prevede că, proprietarii să puie la dispoziţia personalului, însărcinat cu conducerea lucrărilor de combatere, 87 lei de fiecare hectar. Noi am cheltuit numai 34 lei de hectar, realizând proprietarilor o economie de 53 lei de fiecare hectar. Cu toate acestea, proprietarii, tot n'au fost mulţumiţi; ar fi vrut ca să nu cheltuiască nici un ban, considerând lucrarea ca o sarcină grea (Vezi tabloul No. 5 relativ la cheltueli).

In ocolul Joseni s'au distribuit următoarele suprafeţe păduroase;

Composesoratul	Joseni	= 15.022	jugăre.
„	Ditrău	= 6.329	„
Comuna	„	= 1.725	„
Composesoratul	Lazarea	= 5.487	„
Comuna	„	= 1.667	„
Compos. Borsec	(„)	= 2.521	„
	Total gl.	. . . 32.751	„

Familiile nobile au fost împroprietărite individual pe suprafeţe mult mai întinse — 1 jugăr = 0,5755 ha.

Ca concluzie, pot spune cu certitudine următorul lucru: Lucrările au fost bine venite şi la timp; ca prim efect, s'a semnalat chiar în campania de lucru *localizarea răului.*

Dacă nu s'ar fi luat măsuri la timp, am fi avut de înregistrat un dezastru complect, iar frumoşii noştri munţi — podoaba ţării — cari formează un izvor de bogăţii nesecate, ar fi rămas în prada flagelului, înregistrând perderi enorme atât din punctul de vedere al diminuării materialului lemnos, cât şi al degradării terenului.

In tot cazul, serviciul silvic, prin măsurile luate, de către energicul Inginer Silvic C. Opran, administratorul Casei Pădurilor, a răspuns la chemare şi şi-a făcut datoria complect spre binele domeniilor forestiere şi a ţării întregite. Cu minimum de cheltueli s'au obţinut maximum de foloase.

Tabloul Nr. 1

De arborii cursă tăiaţi în pădurile din ocolul Joseni judeţul Ciuc pentru primul sbor

Nr. curent	Comuna	Numele şi pronumele proprietarului pădurei	Numirea pădurei în care s'au tăiat arbori cursa	Nr. arborilor curse pe proprietar			Costul						Observaţiuni
				Pădurea în care s'au tăiat arbori cursa	Total General	Nr. arborilor curse naturali	Doborîtului		Cojitului		Total General		
							Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
			a) **Păduri administrate de Stat**										
1	Joseni	Composesoratul Joseni	Dandár	292									
2	„	„	Bucini	132									
3	„	„	Kişchot	200	624	226	4610	—	7555	—	12165	—	
4	Ditrău	Composesoratul Ditrău	Halaşág	101									
5	„	„	Orotvaifelşa Tilolmaş	23									
6	„	„	Orotvalşo „	29									
7	„	„	Uihavas Ditropatac	148									
8	„	„	Fekete Şarokhata	30									
9	„	„	Valuşarka	7									
10	„	„	Kurtaşarok	8									
11	„	„	Karhana hutie helsosikilso	35									

12	Ditrău	Composesoratul Ditrău	Kozreszhata	7								
13	"	"	Nagyniac	5	393	—	7600	—	8000	—	15600	—
14	"	Comuna Ditrău	Oroszhük	52								
15	"	"	Mandra Şorac Malhasptak	125	177	—	3590	—	3600	—	7190	—
16	Lazărea	Composesoratul Lazărea	Hotarul I	230								
17	"	"	" II	335	565	685	5130	—	21322	—	26452	
18	"	Com. Lazărea	" I	155								
19	"	"	" II	525	680	—	8090		7390	—	15480	—
20	Borsek	Composesoratul Borsek	Kerekszek	17								
21	"	"	Nyamoş res	163								
22	"	"	Bukhavas	180								
23	"	"	Tokhagymaş	200								
24	"	"	Hetvezer-füros	150								
25	"	"	Korhintak	179								
26	"	"	Melyarok-Buviz	175	1064	—	5610	—	14022		19632	—
27	Lazărea	Sarhei	Malul Bistricioarei	180	180	—	1500	—	1800		3300	—
				3683	3683	911	36130		63689	—	99819	

Tabloul Nr. 2

De arborii cursă tăiați în pădurile din ocolul Joseni pentru al 2-lea sbor. Păduri particulare administrate de Stat.

Nr. curent	Comuna	Numele și pronumele proprietarului pădurei	Numirea pădurei în cari s'au tăiat arbori cursa	Nr. arborilor curse pe proprietar			Costul						Observațiuni
				Localitatea în care s'au tăiat arbori cursa	Total General	Nr. arborilor cursa naturali	Doborîtului		Cojitului		Total General		
							Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
1	Joseni	Composesoratul Joseni	Dandar	236									
2	„	„	Bucini	93									
3	„	„	Kişchot	188	517		4220	—	6204	—	10424		
4	Ditrău	Composesoratul Ditrău	Halaşag	120									
5	„	„	Orotváifelşa Tilolmaş	27									
6	„	„	Orotvalşo „	36									
7	„	„	Uihavos Ditropatac	201									
8	„	„	Fekete Şarokhata	35									
9	„	„	Valuşarka	17									

10	Ditrău	Composesoratul Ditrău	Kurtaşarak	13							
11	„	„	Korhana	47							
12	„	„	Kozreszhata	16							
13	„	„	Nagyniac	21	533	5733	—	5330	—	11063	
14	„	Com. Ditrău	Oroszhük	41							
15	„	„	Mândra Sorak Malhaşpatak	67	108	1950	—	1080	—	3030	—
16	Lazărea	Comp. Lazărea	Hotarul I	300							
17	„	„	„ II	314	614	6890	—	6140	-	13030	-
18	„	Com. Lazărea	„ I	93							
19	„	„	„ II	116	209	5235	-	2090	—	7325	—
20	„	Comp. Borsek	Kèrekszek	13							
21	„	„	Niamoşres	130							
22	„	„	Bukhavas	140							
23	„	„	Tokhaghymoş	131							
24	„	„	Hetvezer-füros	122							
25	„	„	Korhintak	140							
26	„	„	Melyarok-Buviz	121	797	15940	—	8000	—	23940	—
27	„	Mănăstirea	Franciscana	80	80	940	—	800	—	1740	—
				2858	2858	40908		29644	—	70552	

Tabloul Nr. 3

De arborii cursă tăiaţi în pădurile administrate de stat precum şi în cele particulare în ocolul silvic Joseni, jud. Ciuc pentru primul sbor

Nr. curent	Numele şi Pronumele proprietarului şi hotarul comunei	Supr. pădurii în cari s'au tăiat arb. cursa	Arbori cursa								Timpul sbcrului		Rezultatul depunerei oulelor: nimica, puţin, mijlociu, deajuns, mulţi.	Observarea pe arbori sănătoşi nimica, puţin, mulţi, etc.	Observaţiuni generale
			Tăiatul curselor		Câte curse s'au doborît			Totalul cheltuelilor doborîtului			Inceputul	Sfârşitul			
			Inceputul	Terminatul	Pe suprafaţa de 1 Jugăr	Pe câte Jugăre contaminate	Total Gener.								
		Jugăre	Luna Ziua	Luna Ziua	Bucăţi	Jugăre	Bucăţi	Lei	B		Luna Ziua	Luna Ziua			
	a) **Păduri administrate de Stat**														
1	Composesor. Joseni	15022	20/IV	25/IV	0.5	3000	624	4610	—		10/V	20/V	Complect invadate	Se va constata mai târziu, acum nu se poate observa nimic.	
2	„ Ditrău	6329	6/IV	29/IV	0.5	5000	393	7600	–		„	„	„		
3	„ Lazărea	5487	4/IV	20/IV	1.	5000	565	5130	–		„	„	„		
4	Comp. Borsek (Laz.)	2521	16/IV	29/IV	0.2	2000	330	5610	–		„	„	„		
5	Comuna Ditrău	1725	6/IV	29/IV	0.4	500	177	3590	–		„	„	„		
6	„ Lazărea	1667	4/IV	20/IV	0.5	1667	680	8090	—		„	„	„		
	Total gl. .	32751				17167	2769	34630	—						

b) **Păduri particulare ne administrate de Stat**

7	Societatea Valea Mureşului (Topliţa)	—	16/IV	29/IV	0.5	260	180	1500	—	10/V	Invadat	Se va constata mai târziu	Nu cunoaştem suprafaţa totală
8	Creditul Technic Isăcescu (Corbu)	—	16/IV	29/IV	0.5	350	175	1750	—	„	„		
9	Lucaci Istvan (Joseni)	—	16/IV	20/IV	0.5	50	28	280	—	„	„		
	Total general	—				660	383	3530	—				

Tabloul Nr. 4

De arborii cursă tăiaţi în pădurile din ocolul Joseni judeţul Ciuc pentru primul sbor. Păduri neadministrate de Stat,

Nr. curent	Comuna	Numele şi pronumele proprietarnlui pădurei	Numirea pădurei în care s'au tăiat arbori curse	Nr. arborilor curse pe proprietar			Costul					
				Pădurea în care s'au tăiat arbori curse	Total general	Nr. arborilor curse naturali	Doborîtului		Cojitului		Total gl.	
							Lei	B	Lei	B	Lei	B
1	Topliţa	S. V. M-şului	Pădurile Sárheghi	36	360	—	3600	—	2600	—	6200	—
2	Corbu	Cred. Technic	V. Isacescu etc.	92	92	—	920	—	1840	—	2760	—
3	Joseni	Lucaci Ştefan	—	28	28	—	350	—	420	—	770	—
4	Varviz	S. Szak Patak	—	247	247	—	2500		3300	—	5800	—
5	Sarmaş	—	Soc. de exploatare de păd.	130	130	—	1700	-	1100	—	2800	-
6	Georgheni	Bistr. Năsăud		180	180	—	2200	—	1900	—	4100	—
			Total general	1037	1038	—	11270	—	11160	—	22430	-

Tabloul Nr. 5

De arborii cursă tăiaţi în pădurile din ocolul Joseni judeţul Ciuc pentru al II-lea sbor. Păduri particulare neadministrate de stat.

Nr. curent	Comuna	Numele şi pronumele proprietarului pădurei	Numirea pădurei în care s'au tăiat arbori cursa	Nr. arborilor curse pe proprietar			Costul					
				Pădurea în care s'au tăiat arbori cursa	Total General	Nr. arborilor curse naturali	Doborîtului		Cojitului		Total General	
							Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.
1	Topliţa		Soc. „Valea Mureşului"	156	156		2340	-	2496	—	4836	—
2	Corbu	V. Isacescu	Creditul technic	83	83		1200	—	1130	—	2530	—
3	Joseni	L. Ştefan		16	16		200	-	192	—	392	—
4	Varviz	Societate	Societate „Szek patak"	129	129		1935	-	2050	—	3985	-
5	Sărmaşi			110	110		600		1760	—	2360	—
6	Suseni	Ianoş Martin		27	27		304		270	—	574	-
			Total general	521	521		6579	—		—	14677	-

Tablou

De cheltuelile generale făcute de proprietar și stat pentru lucrările de combatere pe timpul dela 1 Aprilie la 15 Septemvrie 1921.

Nr. curent	Numele proprietarului	Numele curselor	Cheltueli făcute pentru: Doborîtul și cojitul rborilor cursă		Diurna unui student		Diurna unui pădurar		Totalul pe proprietar		Total general		Observațiuni
			Lei	B	Lei	B	Lei	B	Lei	B	Lei	B	
1	Composesoratul Joseni	1367	22589	—	4160	—	800	—	27549	—			
2	„ Ditrău	926	26663		4160	—	800	—	31623	—			
3	„ Lazărea	1864	39482		4160		800	—	44442	—			
4	„ Borsek	1861	43572	-	4160	—	800		48532	—			
5	Comuna Ditrău	285	10220	—	—	—	800	—	11020	—			
6	„ Lazărea	889	22805	—	4160	—	800	—	27765				
7	„ Sárhegy	180	3300	—					3300	—			
8	Mânăstirea Francis.	80	1740	—					1740	—			

9	Societ. Valea Mureşului	516	11036 -			11036 -		
10	„Creditul Technic“	175	5290 —			5290 -		
11	Lucaci Ştefan	44	1162 —			1162 -		
12	Szek Patak	376	9785 —			9785 —		
13	Societ. „Sarmaş”	240	5160 —			5160		
14	„ Bistriţa Năsăud.	180	4100 —			4100 -		
15	Ianoş Martin	27	574 —			574 —		
16	Cheltueli neprevăzute 10 %					23307 —	256385 —	Cheltueli neprevăzute ca transport de la ocol la pădure, chelt. de ad-ţie, imprimate, întrernperea lucrului în timpul ploilor, etc.
17	Stat, plata unui silvicultor-şef detaşat à 80 lei pe zi dela 10 Aprilie la 10 Septemvrie					12000 —		
	Transp. dus şi retur					1500 —	13500 —	
18	Diurna şefului de ocol a 75 lei pe zi, 10 Aprilie la 10 Sept. socotite 15 zile luna.					2750	2750 —	
		9010	207478 —	20809 —	4800	249328 —	272635	

Tabloul Nr. 7

De studenţii forestieri repartizaţi pe păduri la combaterea insectelor în campania anului 1921

Nr. curent	Numele şi Pronumele	Pădurea la care este detaşat	Domiciliul
1	Băltăreţu Alexandru	Composesor. Bilbor	Bilbor
2	Dumitrescu Ilie	Comuna Lazărea	Lazărea
3	Gavrilă Andrei	Composes. Lazărea	Lazărea
4	Ghiţulescu Gheorghe	Comp. şi com. Ditrău	Ditrău
5	Mărăşescu Atanase	Composes. Borsec.	Borsec
6	Popescu	Composesor. Joseni	Joseni (Gheor.)

Th. Popov
Inginer Şef silvic Şeful Ocolului Furceni

STAPÂNIREA TERENURILOR DIN REGIUNEA INUNDABILA

Puternicul curent al exproprierii, pare a se întinde şi în regiunea inundabilă a Dunării şi se vorbeşte din ce în ce mai mult — ba în ultimul timp şi prin ziare — de exproprierea bălţilor.

Cel puţin odată în fiecare an şi anume primăvara, întreaga regiune se inundă. Niciun loc nu este ferit cu totul de inundaţie, dar scapă de unele viituri mai mici, puţine grinduri depe marginea Dunării.

După retragerea definitivă a apelor, rămân pline cu apă numai cele mai adânci depresiuni ale luncii — bălţile mari permanente — înconjurate de câte o zonă de stuf şi papură.

Restul — teren inundabil — brăzdat de gârlele de alimentare de privaluri şi japse, este acoperit în cea mai mare parte cu păduri şi împreună cu terenul de pe care pădurile de curând au fost distruse, constitue zona de păşune şi fâneaţă, întreruptă în unele părţi de arături. O însemnată suprafaţă smârcoasă din baltă, este acum cu totul neutilizabilă.

Datorită regimului capricios al apelor Dunării, întreaga regiune inundabilă, care dela Calafat până la Sulina se întinde pe o suprafaţă de aproximativ 1.000.000ha, este în continuă transformare.

Enormele cantităţi de materiale pe carî apele le transportă în suspensiune în timpul d s repetatelor viituri, aluvionează mereu lunca şi-i ridică treptat f nd l. Bălţi chiar din cele mari se potmolesc şi se transformă în mlaştini, acestea la rândul lor în terenuri inundabile, iar prin unele loc ri se înalţă chiar grinduri noi.

Şi pretutindeni unde apa părăseşte terenurile pădurea îi ia locul.

Intinderea şi bogăţia regiunii inundabile, interesând în acelaş timp mai multe ramuri de productivitate: Silvicultura piscicultura, agricultura, industrializarea stufului şi papurei, creşterea vitelor etc., este lesne de înţeles că acum, când se pare că această avuţie este scoasă la mezat, să fie solicitată stăruitor de reprezentanţii fiecărei culturi.

Dar cei ce vor fi chemaţi să hotărască asupra soartei ei, după ce vor cerceta o cu amănunţime din toate punctele de vedere şi cu multă grijă de a nu da vreunei culturi să risipească ceeace aparţine naţiunei întregi, bazaţi pe producţiunile actuale şi pe perspectivele lor în viitor, nădăjduim că vor aviza drept asupra mă-

surilor de luat, pentru punerea regiunii inundabile în adevărata valoare.

Până acum însă această chestiune n'a fost studiată în complexul ei şi prin urmare nici soluţionată.

A se începe cu exproprierea şi a se da cu foarte mare largheţă sătenilor ceea ce cer, înainte ca să se perimetreze pădurile şi să se rezerve pentru împădurire terenurile neproductive: râpe, nisipuri sburătoare, sărturi, locuri mocirloase, etc. -, înainte ca să se fixeze zona bălţilor şi a gârlelor lor de alimentare, este cea mai nefericită inspiraţie.

Ori cât de încurcată ar fi situaţia actuală în baltă tot se poate găsi mijlocul de separare distinctă a tuturor intereselor ce sunt reprezentate aci, căci întinderea fiecărei culturi trebue să se limiteze strict la suprafeţele dep cari ea se realizează.

Pentru câteva mii ha bălţi pescuibile, zadarnic cere pescăria „întregul imperiu al bălţilor" căci nu o să ajungă niciodată să recolteze peşte din copacii pădurilor sau din coarnele vitelor şi tot asemenea, pentru câteva grinduri arabile, zadarnic sătenii favorizări de puternicul curent al exproprierii, pretind întinse suprafeţe din baltă, con acrate altor culturi.

Faţă de tendinţa continuă de aluvionare a luncii inundabile pescăria să fie bucuroasă să-şi menţină şi în viitor suprafaţa actuală a bălţilor şi să intensifice producţia din ele, căci de mărit sau creiat a te bălţi, se întrevăd greutăţi aproape de neînvins.

La o îndiguire totală sau pe suprafeţe mari, pentru transformarea regiunii inundabile în terenuri agricole, de mult s'a renunţat. Încercări se mai fac acum numai cu îndiguiri parţiale ca să se asigure contra viiturilor, puţinele grinduri arabile.

Nici acestea nu reuşesc totdeauna, căci pe timpul inundaţiilor apa patrunde în sol prin capilaritate.

Întinsele suprafeţe neutilizate de aceste două precedente culturi, rămân pe seama silviculturei, care poate sigur şi fără multe cheltueli, să transforme şi ce nu este încă păduros, în păduri sau păşuni împădurite, producătoare de venituri însemnate şi cari să asigure şi creşterea unui mare număr de vite.

Un studiu economic amănunţit şi d zinteresat, ar dovedi că din cele 3 culturi ce-şi dispută întâietatea importanţei în baltă — agricultura, piscicultura şi silvicultura — cea din urmă poate să prospere neîndoios, ori care ar fi regimul capricios al apelor Dunării şi ori cum ar fi soluţionată chestia valorificării regiunii inundabile. Dar pentruca această ramură de producţiune să capete des-

voltarea ce merită, are nevoe de puțin concurs, la un mare impas în viața ei. O aprigă luptă se dă acum pentru stăpânirea luncii inundabile și ne este teamă mai ales de o împărțire care s'ar putea face, fără să se țină seamă de interesele generale viitoare.

In actuala ei stare, regiunea inundabilă are caracterul unei proprietăți indivizibile și nu s'ar putea expropria din ea suprafețe apreciabile, fără să nu se ing obeze la ele păduri, terenurile forestiere perimetrale ori gârle de-ale pescăriei Ceea ce a fost mai înălțat în baltă, deci mai puțin expus la inundații, s'a dat sătenilor cu ocazia altor exproprieri, pentru vetre de sat, arături sau islazuri. Următoarele terenuri, în ordinea expunerii lor la inundație sunt malurile Dunării -- la câte 8—12 km departe de sate – și unele grinduri, toate acoperite cu păduri în cea mai bună stare de vegetație. Ar fi păcat să se strice valoroase păduri, pentru a se constitui proaste islazuri și cari să se dea apoi în arendă, ori să se are, cum este cazul celor 3 islazuri din balta ocolului Comana aparținând comunelor Pietrile, Pueni și Gostinul.

Trebue să se mai știe că nădejdea de pășune a tuturor locuitorilor de prin satele alăturate bălții, este numai la pădurea de baltă, dar toate terenurile solicitate de ei la expropriere, chiar pentru islaz, sunt destinate arăturii.

Creditul ce s'a dat proprietarilor particulari, conform art 14 § II, ca să nu fie expropriați, dacă în timp de 10 ani îi fac îmbunătățiri, cu mai mult cuvânt trebuia acordat statului, în ce privește moșiile lui.

Cu toate acestea, multe comisiuni au hotărât exproprierea din păduri sau terenuri perimetrale, ori pur forestiere. Satenii nu vor avea real folos dela ele, dar statul pierde cât nu se poate închipui și ne imaginăm depe acum, cu ce greutăți se vor putea scoate aceste terenuri din mâna sătenilor când — ceva mai târziu— se vor convinge cu toții că în adevăr pentru alte culturi, terenurile neproductive din baltă, sunt cu totul improprii.

Exproprierea așa cum se face, este lipsită și de orice prevederi pentru viitor. Tocmai când se recunoscuse mai unanim influența pădurilor asupra regimului apelor și rolul lor în asigurarea recoltelor agricole, atunci tocmai s'a luat dela păduri, în baza actualei legi de reformă agrară, toate perimetrele rezervate pentru împădurire, cu ocazia altor exproprieri.

Ceeace au fost in stare să prevadă legiuitorii dela 1864 și 1893, n'au prevăzut legiuitorii dela 1920.

Coastele alunecătoare şi surpătoare, nisipurile sburătoare, torenţii ce ameninţă să distrugă satele, nu sunt destul de vorbitoare pentruca nici în urma atâtor greşeli, guvernele să nu vadă clar că cel puţin în privinţa terenurilor neproductive ce ne-au mai rămas în regiunea inundabilă, se impune o politică ce trebue să tindă spre păstrarea şi punerea lor în adevărata valoare?

Câtă vreme se recunoscuse chiar prin legea de reformă agrară că pădurile se exclud dela expropriere — art. 13 —, iar terenurile neproductive se rezervă pentru împădurire — art. 14 —, aveam tot dreptul să sperăm că legea se va interpretă şi aplică în favoarea statului, nu numai în ce priveşte moşiile lui, dar chiar şi în ce priveşte moşiile particulare, cari să se exproprieze în folosul statului.

Comitetul Agrar, a recunoscut în parte acest drept căci examinând un raport al Ocolului Comana, prin avizul dat în şedinţa „dela 25 Iulie 1923, a hotărît că nu se pot expropria terenurile „inundabile din regiunea Dunării, iar hotărârile date până în pre„zent de către comisiunile de expropriere respective, neputând să „aibă nici o urmare legală, toate terenurile, de orice natură, astfel „expropriate, vor intră din nou în patrimoniul Statului".

Este negreşit acesta un însemnat câştig, căci — dacă ni se va respectă dreptul — vom dă noi, numai pe cale administrativă, aceea ce vom socoti că este necesar şi util pentru împroprietărire.

* * *

In ipoteza că pădurile şi terenurile forestiere din regiunea inundabilă ar fi scăpate de expropriere, vedem un alt pericol şi anume părerea exprimată de un înalt funcţionar din direcţia Pescăriilor, într'unul din rapoartele sale:

„O zonă inundabilă cât mai întinsă, cu sau fără plantaţie „naturală de sălcii sau plopi cu o bogată floră marecajoasă, cum „şi aceea a terenurilor de fâneaţă şi cultură din această zonă". adică . . . toată lunca inundabilă.

Cine s'a ocupat mult şi serios de valorificarea regiunii inundabile — D-nii Dr. Antipa şi Inginer Vidraşcu, foşti directori ai Pescăriilor — a preconizat soluţia armonizării tuturor culturilor ce sunt posibile în luncă, iar nu distrugerea celorlalte, pentruca din venituri cu totul accesori pescuitului — păşune şi fâneaţă din pădure, terenuri agricole rezultate prin defrişeri, etc. — să se mărească apreciabil veniturile mici ale pescăriilor.

Vina este a noastră, căci nici până în anul 1923 nu am reuşit să scăpăm pădurile de baltă de amestecul altora.

Să lăsăm imense păduri şi terenuri forestiere pe seama agenţilor inferiori din serviciul pescăriilor, nespecializaţi nici în meseria lor, necum în silvicultură, pe câtă vreme serviciul silvic este bine încadrat cu specialişti de toate gradele — ingineri, conductori, brigadieri, pădurari — este iarăşi un fapt împotriva căruia nu se poate protesta îndeajuns.

Nu pretindem să înglobăm la păduri serviciul apelor — deşi dacă este o grije serioasă ca şi în privinţa lor să se facă ceva nu târziu se va ajunge şi la aceasta — dar pretindem să nu ni se răpească din păduri ori din terenurile forestiere nimic, cum se pretinde că pentru exploatarea a maximum 40.000 ha bălţi, ar fi nevoe de încă 240.000 ha de alte culturi, cu totul distincte de pescărie, că pentru a creşte peşte le trebue păduri, fâneaţă, păşune şi cereale de pe terenuri la câte 2—5 Km. de baltă.

Este atât de întinsă şi de bogată regiunea inundabilă a Dunării, că orice fel de cultură — silvică, agricolă şi pescărească — ar putea să prospere independentă, fără să se atingă de domeniul altuia.

Pentru această distinctă separaţiune, stăruim de mult timp.

De 3 ori până acum s'au dat decizii pentru perimetrarea pădurilor de baltă şi tot de atâtea ori s'a revenit.

Nu numai că n'am perdut nădejdea ci din contră credem temeinic că a ajuns acum momentul lichidării definitive a acestei chestiuni.

Pescăria va lua în stăpânire bălţile cu canalurile lor de alimentare şi la cari socotim că se va alipi recoltarea stufului şi papurei; agricultura se va mărgini la terenurile depe grinduri, îndiguite şi ferite de inundaţie ca să iasă din nesiguranţa exploatării de până acum, iar restul — păduri şi terenuri neproductive — vor rămâne pe seama serviciului silvic care prin drenaje şi împăduriri să le pună pe toate în valoare, asigurând atât producţia a imense cantităţi lemnoase, cât şi creşterea unui mult mai mare număr de vite, prin creearea de păşuni împădurite şi amenajamente pastorale întrucât caracterul de lungă durată a regiunii inundabile este a unei „rezerve de păşune".

P. Ioan.
Inginer şef silvic.

UN NON SENS

In cuprinsul ţării întregite sunt câteva sute de întreprinderi forestiere de diferite grade de desvoltare, adică cu diferite capitaluri sociale.

Toate aceste aşezăminte cu scop de a industrializă lemnul exploatează pădurile ţării, adică consumă una din bogăţiile naturale pe cari contează România Mare. Faptul bă această avere aparţine colectivităţii, prin foloasele imaceriale pe cari ea le procură locuitorilor, a determinat pe tegiuitori să se ocupe de aproape, de tot ce se numeşte pădure, legiferând dispoziţiile în codul silvic.

Dacă ar fi să luăm pe rând toate asociaţiile forestiere şi să vedem de către cine sunt îndrumate, am face trista constatare, că un procent infim de români are frânele conducerii, rămânând în rest, marele procent de conducători streini de naţionalitatea noastră şi cari deşi stabiliţi la noi de un îndelungat şir de ani, n'au găsit necesar să ne cunoască cel puţin limba de stat.

Sensul acestui fapt nu l-am priceput nici odată, căci cea mai elementară logică ne impune un singur fel de a judecà lucrurile: o societate care ia fiinţă pe teritoriul statului român — indiferent felul capitalului social — o societate care se îndeletniceşte cu exploatarea unei averi, ce aparţine la 16 milioane de suflete, nu poate fi şi nu trebue să fie condusă cel puţin în privinţa technicii de exploatare de cât de ingineri silvici români.

Este de neadmis ca o întreprindere forestieră, poate cea mai mare din cuprinsul regatului, să exploateze zeci de mii de Ha. de pădure; să aibă 7—8 fabrici de cherestea, iar în personalul de conducere *să nu fie nici un specialist român*!

Pentru evidenţiarea acestei chestiuni să ne închipuim de exemplu, că pe teritoriul statului german s'ar înfiinţa o societate românească, cu scopul de a exploată pădurile germane.

Ne întrebăm dacă legea silvică respectivă ar permite ca această întreprindere care mai târziu ar acaparà 20—30.000 Ha. să fie condusă numai de specialişti români?

Societăţile româneşti dela noi foarte puţine la număr, au în adevăr, ingineri silvici români, la conducere şi s'a văzut ce pot face aceste elemente, prin munca extraordinară pe care o de un, prin priceperea şi onestitatea ce au dovedit, în decursul anilor de activitate.

Prin urmare, nu poate fi un argument acela pe care streinii ni l-ar aduce, în sensul că elementele româneşti nu au pricepere în materie, fapt pentru care au fost siliţi să apeleze la specialişti, aparţinători altor naţionalităţi.

Este cu totul altceva; este dorinţa conducătorilor supremi, cari au înţeles să se înconjoare cu un fel de zid chinezesc, incluzând pe compatrioţii cărora în definitiv le este indiferentă soarta pădurilor româneşti, ştiind ei bine că n'au să trăiască cât lumea, iar copii lor urmând să'şi ducă viaţa în patria părinţilor.

Dacă aceasta este starea de lucruri, ne vedem siliţi a constată cu regret că în codicele silvic nu este nici un articol, care să precizeze şi să impună societăţilor în general, angajarea de specialişti rămâni, în raport cu importanţa exploatărilor fie după numărul metrilor cubi ce se exploatează anual, fie după mărimea capitalului social.

In aceeaşi ordine de idei vom aminti, că prin noua lege a advocaţilor se prevede ca nici un act să nu aibă valabilitate, dacă legalizarea sau autentificarea n'a fost făcută în azistenţa unui avocat, ba mai mult chiar, nici un fapt care ar avea legătură cu o instanţă judecătorească, şi s'ar referi la un cetăţean oarecare, să nu se poată produce, dacă respectivul cetăţean nu este azistat de un advocat.

Dece, atunci, pădurile româneşti să fie tăiate de persoane cari n'au nici un fel de legătură cu patria, ba ceva mai mult, să fie tăiate de persoane cari n'au nimic comun cu

pregătirea silvică, după cum am avut ocazie să vedem la unele întreprinderi?

In cele de mai sus nu trebue să vadă nimeni vre-o sămânță de „fobie" împotriva streinilor sau nechemaților. Nu! Ci fiecare judecând rece și fără părtinire să'și facă un examen de conștiință și să stabilească singur concluzia.

„Loc pentru specialiștii români în întreprinderile forestiere din România!"

Acesta trebue să fie un articol nou al codului silvic.

Horia Manole
Ing. Silvic

CONTRIBUȚIUNI LA LEGISLAȚIUNEA SILVICA

Deși proectul de lege pentru noul codice silvic este întocmit, totuș am ținut să arăt, în cadrul presentului articol, oare cari observațiuni asupra dispozițiunilor legale în vigoare, cu speranța că am putea folosi atunci când se va da forma definitivă a viitorului codice silvic.

I. *Constatarea și urmărirea delictelor silvice.* Pentru motive lesne de înțeles legiuitorul a admis din oficiu circumstanțe atenuante și a transformat delictele silvice în simple contravențiuni, fixând pentru toate soiurile de delicte, cuantumul sumelor la care urmează a fi condamnați delicuenții. Aceste sume, sunt așa de mici, în cât, — chiar majorate de 10 ori, ele nu acoperă nici valoarea materialelor furate.

In marea majoritate a casurilor, însă, judecătorii mai acordă și alte circumstanțe ușurătoare la aplicarea pedepselor prevăzute în lege sau în tarifele anexate, conform art. 59 alin. e din codul silvic, astfel că sumele la cari sunt condamnați delicuenții, nu acoper nici cheltuelile făcute cu procedura înaintea instanțelor judecătorești.

Având în vedere, pe de altă parte că procedura înaintea instanțelor judecătorești, este așa de lungă în cât o sentință condamnatoare definitivă nu se poate obține decât după 2 sau 3 ani; ținând seama că agenții fiscului au pus totdeauna cea mai mare întârziere pentru încasarea sumelor provenite din delicte silvice; și având în vedere că în ultimii 15 ani, a revenit la

fie-care 3-4 ani, câte un decret de amnestiere, se poate afirma cu toată certitudinea, că 90 % din delictele silvice constatate au scăpat nepedepsite.

Dacă s'ar compara, la Casa Pădurilor, cuantumul sumelor cuprinse în concluziunile proceselor-verbale de delicte silvice înaintea Justiției în cursul unui an, cu totalul sumelor încasate din delicte silvice de către ad-țiile financiare, se va putea vedea exactitatea celor afirmate mai sus.

Astfel stând lucrurile, nu trebue deci, să se mire nimeni, că delictele silvice s'au înmulțit în mod îngrijitor și că atât pădurile statului, cât, — și mai ales, — pădurile particulare sunt devastate și amenințate cu distrugerea. Este nevoie ca în noul codice silvic, să se prevadă sancțiuni mult mai severe și mai prompte, pentrn reprimarea delictelor silvice.

Intru cât codul silvic fixează pentru fiecare categorie ee delicte silvice, cuantumul sumelor la cari trebuie condamnați făptuitorii, și ținând seama că procesele-verbale de constatarea cazurilor de flagrant delict, fac proba deplină până la înscrierea în falș, cred că ar fi justificat pe deplin, măsura ce ar trebui înscrisă în noul codice silvic, ca Ministerul de Domenii, să urmărească din oficiu, pe delicuenți, la plata sumelor cuprinse în procesele-verbale de delicte silvice, fără somație sau judecată, pentru cazurile de flagrant-delict. Ar rămâne să se defere justiției, numai cazurile cari nu se referă la flagrant delict, și acelea unde justiția trebue să pronunțe și pedeapsa închisoarei.

2. *Regimul silvic.* Codul silvic din 1910, a armonizat cum nu se poate mai bine, condițiunile juridice ale proprietății, cu cerințele technice ale unei bune exploatări a pădurilor și cu interesele generale pentru conservarea domeniului forestier.

Folosința unei păduri, se exercită de către proprietarul respectiv și ca atare la el trebue să se adreseze toate măsurile pe cari statul le ia pentru conservarea pădurilor și regenerarea lor cu specii de valoare, proprii regiunei în cari vor fi situate.

Recoltarea fructelor, (exploatarea arborilor) se face de către exploatator, — fie el proprietarul pădurei, sau un cumpărător oare care. Acesta trebue să se conforme dispozițiunilor cuprinse în amenajamentul respectiv.

Depositarul intereselor generale este Statul și el are nu numai facultatea dar chiar obligațiunea de a interveni ca să ajute

pe proprietarul respectiv, atunci când acesta se află în imposibilitate de a putea executa clausele de regenerare cu specii de valoare.

Dacă proprietarii şi exploatatorii pădurilor particulare, s'au conformat, pe cât posibil dispoziţiunilor codului silvic din 1910, singur Statul n'a făcut nimic pentru salvgardarea intereselor generale, al căror depositar este. Nu s'a întocmit nici măcar regulamentul de aplicare al citatului cod, spre a explica şi reglementa multe dispoziţiuni legale, rămase confuse sau incomplete.

Văzându-se că codul silvic din 1910. nu a dat rezultatele aşteptate, s'a început o campanie în contra proprietarilor şi antreprenorilor pădurilor particulare, iar Ministerul de Domenii, prin regulamentul publicat în Monitorul Oficial No. 73 din 1921, *abrogă dispoziţiunile legei din 1910, descarcă pe Minister de obligaţiunea împăduririi suprafeţelor exploatate* cu sumele consemnate de proprietarii pădurilor particulare şi lasă în sarcina acestora obligaţiunea împăduririlor, sub pedeapsa că dacă în interval de 3-5 ani dela exploatare, nu s'a asigurat regenerarea, Ministerul va opri exploatarea pădurilor.

O lege, pentru a fi aplicabilă, trebue să nu fie vexatorie, şi să nu pretindă lucruri imposibile.

In adevăr, prin faptul că se impun anume reguli culturale la exploatarea pădurilor, — mai ales când se aplică tratamentul codrului grădinărit, sau al codrului cu tăeri succesive de regenerare, - şi prin faptul că se prevede prin lege, pentru proprietari, obligaţiunea de a reîmpăduri pe cale artificială, porţiunile de pădure neregenerate, guvernul trebuia să se gândească şi la personalul technic care să facă faţă acestor cerinţe.

Când se vorbeşte de exploatarea pădurilor particulare nu trebue a se gândi numai la cele câte-va societăţi forestiere mai mari, cari şi-ar putea permite cheltuiala de a angaja specialişti pentru exploatarea şi regenerarea artificială a pădurilor cum. părate, ci trebue a se avea în vedere întreaga mulţime a antreprenorilor cari nu pot angaja silvicultori pentru serviciile lor şi nici cunoştiinţe complecte de silvicultură nu posedă, pentru a satisface exigenţele codului silvic.

Dar fiind vorba de responsabilităţi, naşte întrebarea:

„Casa Pădurilor, ere o organizare silvică, destul de

„comp'ectă; personal technic ar fi putut avea cât de numeros, „dacă s'ar fi mărit la timp numărul studenţilor din şcoala de „silvicultură; fonduri a avut destule la dispoziţie din garanţiile „provizorii de împădurire, depuse de particulari şi ar fi putut „să aibă şi alte subvenţii de la antreprenorii pădurilor particu- „lare, dacă ar fi fost nevoe. Atunci, care este motivul pentru „care Statul, depozitarul intereselor generale, a dezertat de la „datoria impusă prin art. 9 şi art. 11 alin. e. din codul silvic? „Cine credeţi că va reface domeniul păduros exploatat, dacă „particularii nu vor putea, sau nu vor vrea?

„Credeţi că oprirea exploatărilor, va regenera domeniul „forestier exploatat, sau va aduce vre-un folos economic general?

Părerea mea este că dispoziţiunile codului silvic din 1910 sunt excelente şi trebuesc menţinute neschimbate şi în viitoarea legislaţie silvică, cu obligaţiunea pentru serviciul Silvic de a'şi face datoria.

Dacă particularul, face sacrificiul bănesc, în interesul general, de a pune la dispoziţia statului, fondurile necesare pentru reîmpădurirea suprafeţelor exploatate, deşi interesul lui ar fi poate, altul, atunci Statul, nu poate şi nici nu trebue să-i mai ceară alt-ceva şi nici să-i mai pună alte piedici în libera folosinţă a bunului său; aceasta este raţional, aceasta este equitabil.

Dar să examinăm puţin dispoziţiunile art. 11 alin. h. din regulamentul legei silvice care prevede: proprietarul sau ex- „ploatatorul este obligat a face el însuşi şi pe spesele sale „această lucrare, (reîmpădurirea suprafeţelor exploatate), în ter- „men de 3—5 ani cel mult de la tăerea anuală ce a avut loc, „Casa Pădurilor având dreptul în caz de necomformare, de a „opri exploatarea şi a dispune darea în judecată a contrave- „nienţilor pentru aplicarea penalităţilor cerute de art. 7 din „codul silvic."

Să nu ne interesăm ce va fi în viitor, ci să luăm în considerare starea actuală. Toate contractele de exploatare au fost făcute pe baza legilor silvice înainte şi după 1910, cari nu au cuprins într'însele această dispoziţie. Să presupunem cazul unui contract de exploatare, făcut cu respectarea tuturor dispoziţiunilor din legea silvică şi din regulamentul de exploatare, (amenajament) şi în care s'a trecut clauza că proprietarul, — conform obligaţiunei pusă de lege, — ia asupra sa regenerarea suprafe-

telor e ploatate, cari îi vor fi puse la dispoziţia sa de exploatator la 2 ani după exploatare. Garanţia de regenerare s'a depus la timp, pădurea s'a exploatat conform prescripţiunilor amenajamentului, iar după 2 ani de la exploatare parchetele au fost remise proprietarului respectiv, desfăcându-se ast-fel ori-ce relaţie juridică între antreprenor şi suprafeţele exploatate.

Naşte întrebarea în acest caz: mai poate oare, statul, din punct de vedere constituţional, să modifice convenţiile dintre părţi şi să anuleze drepturi legalmente câştigate? Poate el, în mod valabil, să oprească exploatarea unei păduri pentru cauze cari nu sunt opozabile antreprenorului? Aceasta este chestiunea, care dacă nu s'a desbătut încă înaintea Justiţiei, fiindcă regulamentul legei silvice, datează de puţin timp, se va desbate cu siguranţă într'un viitor apropiat.

Art. 1 alin. b. din citatul regulament, prevede: suprafaţa „de tăiat ras anual nu va fi mai mare de 50 hectare." Fiindcă nu se explică dacă această suprafaţă se socoteşte pe pădure sau pe serie de exploatare, dispoziţiunea devine confuză şi poate da naştere la diferite interpretări. De altfel, această dispoziţie regulamentară, care este arbitrară, — fiindcă nu poate fi susţinută ştiinţificeşte,—este ilegală, căci loveşte drepturi legalmente câştigate. Exemplu: sub imperiul actualului codice silvic din 1910, s'a contractat exploatarea unei păduri pe un număr oare-care de ani, bine înţeles cu clauza că cumpărătorul va putea tăia când va vrea şi cât va putea, în limitele duratei contractului, întru cât codul silvic nu conţinea nici-o restricţiune în această privinţă. S'a făcut cuvenitul amenajament aprobat prin decret regal şi s'a început exploatarea înainte de războiu. După războiu, cumpărătorul, voeşte a tăia restul pădurei, până la expirarea contractului de exploatare şi conform amenajamentului aprobat.

Fiindcă în timpul războiului, exploatările au fost întrerupte, antreprenorul este nevoit a tăia anual o suprafaţă mai mare de 50 hectare, pentru a putea termina exploatarea pădurei la termenul stipulat prin contractul de vânzare. Or, Ministerul Domeniilor, vine cu regulamentul din 1921 şi anulând amenajamentul respectiv modificând dispoziţiunile contractului pus în executare şi neţinând seama de dispoziţiunile codului silvic din 1910, stabileşte că nu se poate tăia anual de cât maximum

50 hectare, fără însă a mai explica cum rămâne cu restul de pădure, care nu s'ar mai putea tăia până la expirarea contractului şi de care cumpărătorul este lipsit în mod samavolnic. Naşte atunci întrebarea dacă poate fi constituţională, o asemenea dispoziţiune regulamentară.

Acum, să examinăm chestiunea reîmpădurirei suprafeţelor exploatate şi din alt punct de vedere.

Care este intenţiunea legiuitorului, atunci când ia cele mai serioase măsuri spre a se regenera, cu specii de valoare, suprafeţele exploatate? Este de sigur aceia de a avea pe viitor, păduri ceri să poată da lemn de lucru, sau cel puţin lemn de foc de bună calitate.

Atunci, crede statul că este suficient ca să edicteze numai măsuri privitoare la regenerarea pădurilor exploatate, fără a se mai interesa apoi de ele? Nu.

Marea majoritate a pădurilor particulare, — între cari cele moşneneşti ocupă un mare procent, — sunt complectamente devastate prin păşunări şi incendii.

Fie că pădurile exploatate s'au regenerat slab, fie că s'au regenerat în mod ideal, aproape toţi proprietarii particulari au o singură dorinţă: aceia de a transforma pădurile lor în islazuri de vite, fiind-că acest fel de folosinţă le aduc câştiguri imediate. Dacă ei văd că pădurea îi copleşeşte, atunci îi pun foc.

Intr'un precedent articol, publicat în Revista Pădurilor, am arătat cazuri văzute când pădurile au ars cu săptămânile fără ca proprietarii să ia vre-o măsură de stingere.

La stingerea unui incendiu întâmplat la o pădure de pe Valea Lotrului, în anul trecut, Societatea forestieră „Carpatina" a trebuit să aducă totuşi lucrătorii săi, plătind aproape 120.000 lei, fiindcă i s'a cerut plata dublă pe zi, (ziua şi noaptea). Dintr'o comună întreagă, situată lângă pădurea incendiată, nu au venit la incendiu de cât 12 lucrători, cari deşi erau proprietari ai acelei păduri nu s'au sfiit să ceară şi să obţină plata dublă pentru zilele întrebuinţate la lucrările de localizarea incendiului.

Se înţelege dela sine, că ori-ce măsuri se vor lua de stat numai pe hârtie, nu vor duce la resultatele dorite, dacă nu se va organiza un serviciu special şi complet pentru supravegherea serioasă a pădurilor particulare.

Măsurile legale, ce ar trebui înscrise în viitoarea legislaţie silvică, pentru a asigura existenţa pădurilor particulare în viitor şi a le regenera cu specii de valoare, au fost enumerate de subsemnatul, în articolul: „Distrugerea pădurilor moşneneşti prin incendii şi păşunări," publicat în Revista Pădurilor din Ianuarie 1923, aşa că găsesc de prisos a le mai indica aici.

3. *Pădurile moşneneşti în devălmăşie.* Art. 29-34 din codul silvic dela 1910, a stabilit în mod precis termene fatale, în limitele cărora urmau a se îndeplini toate formalităţile pentru stabilirea drepturilor moşnenilor privitoare la pădurile aflate în indiviziune, în vechiul regat.

In ultimul timp însă, după 13 ani dela instituirea codului silvic, am văzut că unii judecători procedează la constituirea de noui obşte de moşneni, în aceleaşi comune, unde la 1910 s'au mai constituit alte obştii, pentru alte proprietăţi decât acelea pe cari le ţintesc azi şi pe cari moşnenii nu le-au avut niciodată în primire. Am văzut şi *obştii formate din 2 locuitori*, la 1910, şi astăzi, se tinde a se forma o nouă obşte asupra aceleiaşi proprietăţi.

Găsesc că această procedură, de a constitui acum obştii de moşneni în vechiul regat este ilegală şi turburătoare de ordine.

Este ilegală, pentru motivul că, dispoziţiunile cuprinse în art. 29-34 din codul silvic sunt măsuri de excepţie, de strictă interpretare şi ca atare, comisiunea constituită de art. 29 nu poate avea puterea legală de cât în termenul celor 8 luni, fixate prin acel articol.

Este turburătoare de ordine, de oare-ce imediat ce s'ar constitui o obşte de moşneni, asupra unei păduri, membrii obştei intră samavolnic în acea pădure, chiar dacă n'au stăpânit-o niciodată, dând naştere la o serie nesfârşită de procese şi conflicte regretabile, păgubitoare pentru toate părţile, — ştiut fiind că procesele de proprietate, mai ales cele privitoare la averile moşneneşti sunt aproape interminabile în ţara noastră.

De altfel nici nu ştiu cum s'ar putea explica faptul că aceiaşi moşneni, cari aveau cunoştiinţă de dispoziţiunile legei încă dela apariţia ei, a trebuit să aştepte 13 ani spre aşi da seama că mai au drepturi şi în alte păduri de cât acelea pentru cari s'au constituit în obşte la 1910.

Este incontestabil însă, că greşitele proceduri ce se ob-

servă uneori, în aplicarea codului silvic, se datoreşte lipsei regulamentului de aplicarea acestui cod, care trebuia să interpreteze şi să pună la punct diferitele lui dispoziţiuni.

Observaţiunile de mai sus nu se referă la nouile provincii alipite, unde dispoziţiunile codului silvic s'au pus în aplicare în anul 1922.

Art. 36 din codul silvic, prevede că împărţeala pădurilor moşneneşti în devălmăşie, nu se poate face de cât în natură, după care fapt, bine înţeles, proprietarii respectivi ai loturilor, intră în prevederile dreptului comun, sub raportul folosinţei bunurilor lor.

Legea modificatoare a codului silvic publicată în Monitorul Oficial No. 131 din 1920 prevede la art. VIII, următoarele: „Chiar „în urma împărţelei făcută în baza art. „56 din codul silvic, în ce priveşte exploatarea „pădurei, starea de indiviziune continuă „mai departe, iar folosinţa moşnenilor „de venitul din exploatare, va fi regulată „potrivit regulilor stabilite prin Art. 37-54 „din codul silvic".

Dacă s'a recunoscut de toată lumea, foloasele menţionatelor articole din codul silvic, atunci când este vorba de proprietăţile indivize ale moşnenilor, trebue să mărturisesc că eu nu am găsit absolut nici un motiv plauzibil, care să îndrituiască această măsură generală şi pentru loturile individuale şi pot afirma că autorul acelei dispoziţiuni n'a cunoscut de loc, modul cum moşnenii se folosesc de proprietăţile lor particulare.

O atare dispoziţie, nu este admisibilă nici în drept, nici în fapt.

Este inadmisibilă în drept, fiindcă ştirbeşte liberul exerciţiu al drepturilor civile privitoare la proprietăţile individuale claro şi lichide, drepturi garantate prin Constituţiune.

Este inadmisibilă în fapt, de oare-ce cea mai mare parte din moşneni, brăcuesc pădurile lor, prin tăeri desordonate, — fie pentru trebuinţele casnice, fie pentru speculă, — prin păşunări, prin defrişeri pentru a face locuri de cultură sau de păşune, etc., şi numai o mică parte dintr'înşii, sunt dispuşi a-şi mai conserva pădurile lor.

Dată fiind această stare de lucruri, care este absolut generală în toate părţile ţărei, este greu de admis ca proprietarii loturilor cu păduri frumoase, să fie dispuşi a împărţi averea lor

cu cele câte-va sute de indivizi, cari au constituit obştea primitivă.

De alt fel, păcatul întregei noastre legislaţiuni este că nu se ţine seamă de adevărata stare a lucrurilor din ţara noastră. Consecinţa imediată este, că legile nu se pot aplica, iar resultatul este dezastruos.

Art. 36 din codul silvic, prevede libera vânzare a drepturilor moşneneşti către alţi moşneni codevălmaşi; iar când vânzătorul ar voi să vândă drepturile sale la o persoană streină de obşte, este dator a face publicaţiune la primăria respectivă şi la judecătoria de ocol, indicând preţul şi condiţiunile vânzărei Dacă în termen de 30 zile dela facerea publicaţiunei, nu se presintă niciun codevălmaş pentru cumpărarea drepturilor, atunci vânzătorul poate să le dea ori-cărei persoane streine de obşte.

Art. VII din legea dela 1920 prevede următoarele: vânzările prevăzute „la art. 36 din codul silvic, privitor la „instreinarea drepturilor indivize, în pădurile „răzeşilor, sau a loturilor lor, în urma „împărţelei, sunt valabile numai dacă sunt „făcute cu aprobarea Ministerului de Domenii, „statul având dreptul de preferinţă pentru „cumpărare".

Art. 18 din regulamentul legei silvice, publicat în 1921, explică că Ministerul de Domenii va putea refusa autorizarea vânzărei cerute, fără ca prin aceasta, să se pună în sarcina statului, obligaţiunea de a cumpăra drepturile propuse spre vânzare şi fără a da drept vre'uneia din părţi să formuleze cerere de despăgubiri, sub nici-un motiv.

După cum se vede mai sus, un moşnean, nu mai este stăpân pe averea sa, nici când se găseşte în indiviziune şi nici când a obţinut prin împărţeala în natură lotul său individual; ba ce este mai mult, el este lipsit de dreptul garantat prin Constituţiune, de a dispune de bunul său, la necesitate, fiindcă Ministerul de Domenii, s'a instituit stăpân absolut pe averea moşnenilor şi dă autorizaţiuni numai după bunul său plac pentru vânzările cerute de moşneni.

Parlamentul nostru, a votat multe legi anticonstituţionale şi nu este de mirare că s'au strecurat şi dispoşiţiunile amintite în legea silvică din 1920, dar suntem siguri că atunci când Justiţia va fi sesizată de vre-un caz care va cădea în prevederile art. VII şi VIII. din citata lege va da sentinţă care nu va fi pe placul făuritorilor acestei legi.

Este explicabil şi înţelege ori-cine, că statul este în drept ca să ia toate garanţiile posibile, în cea-ce priveşte vânzarea drepturilor indivize ale moşnenilor, făcându-se această vânzare chiar prin licitaţie publică la judecătoria de ocol respectivă măsură pe care eu o găsesc mai bună decât toate dispoziţiunile relative din codul silvic; înţeleg, ca statul, în interesul general să aibă dreptul de preferinţă, la vânzarea tuturor proprietăţilor particulare, nu numai la cele moşneneşti; dar, ca statul, să se institue stăpân absolut asupra averei particulare individuale, — fie ea chiar numai moşnenească, — a supuşilor săi, aceasta este inadmisibil, căci este curat bolcevism.

Prin art. 37-54 din codul silvic, s'au stabilit măsurile ce trebuesc luate şi formalităţile ce trebuesc îndeplinite, pentru administrarea şi exploatarea pădurilor stăpânite de moşneni, în devălmăşie.

Dacă acestor dispoziţiuni nu li se poate face nici-o obiecţiune din punctul de vedere al tutelărei pe care Statul trebue s'o exercite asupra acestui soiu de averi, găsesc însă că obligaţiunea impusă judecătorului de ocol, de a presida toate întrunirile moşnenilor, este incompatibilă cu funcţiunea sa de magistrat.

In adevăr, în aceste întruniri, pe lângă chestiunile pur administrative, se discută şi chestiuni litigioase şi ori cât s'ar feri judecătorul de ocol totuşi nu este posibil ca dânsul, care presidează întrunirea moşnenilor, să nu dea explicaţiunile ce i s'ar cere de aceştia.

Multe din procesele pe care cetele de moşneni le au cu terţe persoane, se judecă chiar de judecătorul de ocol, care a prezidat întrunirea, în care ele au fost discutate; afară de aceasta, tot el este chemat a judeca în primă şi ultimă instanţă, şi fără drept de recurs, — apelurile făcute contra hotărârilor luate în întrunirile de moşneni. — Se poate vedea din această expunere, când el este chemat să judece, chestiuni discutate şi hotărîte sub conducerea sa. — Dacă judecătorul ar da câştig de cauză cetei de moşneni, atunci terţa persoană l'ar putea suspecta de părtinire; dacă ar da câştig de cauză terţei persoane, moşnenii s'ar întreba, cu drept cuvânt, cari ar fi motivele pentru cari judecătorul şi-a schimbat părerea care a avut-o la întrunirea lor.

Părerea noastră este ca întrunirile de moşneni, să se prezideze de delegaţii Ministerului i de Domenii, sau de către administratorul de plasă scoţând pe judecător din asemenea chestiuni aceasta fiind atât în interesul magistratului, cât şi al unei bune justiţii.

* * *

Comentariile cuprinse în cadrul presentului articol, sunt făcute cu scopul de a atrage atenţiunea celor în drept, asupra defectelor actualei legislaţiuni silvice, pentru ca examinându-le în mod cât se poate de amănunţit, să nu treacă în viitorul codice silvic de cât dispoziţiuni raţionale, juste şi mai ales aplicabile cu succes.

Ioan Simionescu
Ing. Inspector silvic.

Contribuţii la modificarea Codului Silvic

1. La *Art. 59.* — Amenda va fi egală cu de cinci ori costul materialului, socotit după tariful de preţuri fixat de Administraţia Casei Pădurilor pentru fiecare fel de materiale.

2. La *Art 64.* — a se adăuga: Porcii, scroafele sau purceii, găsiţi fără păzitori în plantaţiuni, parcuri sau în pădurile tratate în codru, se pot împuşca pe loc, fiind obligat personalul silvic a anunţa imediat postul de jandarmi.

Un reprezentant al acelui post se va transporta imediat la faţa locului, va ridica animalul şi l va vinde imediat prin licitaţie publică, în asistenţa primarului şi notarului comunei. Preţul rezultat se va vărsa în folosul orfanilor de război din acea comună.

La *Art. 80.* — Lemnele tăiate sau produsele luate fără autorizaţie se vor restitui proprietarului lor; or ce instrumente sau vechiule au servit la comiterea delictului sau la transportul materialelor sustrase, precum şi zăloagele luate dela delicuenţi fără instrumente speciale, se vor vinde licitativ la 1 şi 15 ale fiecărei luni de şeful ocolului silvic respectiv, iar din suma rezultată se va vărsa la stat valoarea despăgubirilor civile şi a materialelor prevăzute în procesul verbal, iar restul la fondul orfanilor şi văduvelor din judeţul respectiv.

La *Art. 89.* — Din amenzile prevăzute în prezentul Cod,

pentru care s'a obţinut sentinţă definitivă, se va da ca primă de încurajare:

a) 20 agentului constatator al delictului sau contravenţiunei

b) 10 % acelor ce au susţinut în faţa instanţelor judecătoreşti procesul şi au obţinut sentinţa de condamnare.

H. Lazăr
Inginer Inspector silvic

Contribuţii asupra modificărei Codului Silvic

Delicte. 1. — A se majora actualul tarif din C. S. relative la delicte cu de cel puţin 15 ori, căci, aşa cum sunt fixate preţurile azi, faţă de cele zilnice ale lemnului, delictele, sunt o afacere rentabilă pentru delicuenţi.

Ex.: un gorun de 30 d. m. în circonferinţă, cu un volum de 5m³, se vinde după tariful de azi cu 300 lei m³, sau în total 1500 lei cel puţin, (un frasin sau un ulm, de aceleaş dimensiuni se vinde şi mai scump) iar după tariful C. S. valoarea este 150 lei şi amenda 280 lei, adică în cazul cel mai norocos, dacă, i se aplică pedeapsa completă, delicuentul ar plăti 430 lei în total, iar cu diferenţa până la 1500 lei, va putea plăti advocat bun şi să opereze la delicte continu, ca găsind o afacere rentabilă.

2. A se prevede în noul Cod Silvic de unificare, ca toate delictele şi contravenţiunile silvice, prinse în flagrant delict, să fie trimise procesele la instanţele Judecătoreşti nu pentru judecare, ci, numai pentru a le viza, a se lua notă în Registrul Judecătoriei, spre a se dispoza încasarea amenzei pe seama Ministerului public, iar, valoarea materialului şi despăgubirile civile, să se încaseze pe seama Casei Pădurilor şi a se creia *fondul special* al plantaţiunilor *terenurilor improductive şi al repopulărilor artificiale.*

Perceptorii fiscali respectivi, spre a accelera încasarea acelor sume, să aibe o tantiemă de $1^1/_2$-2%, aşa cum se procedează în prezent la Ministerul Instrucţiunii Publice, cu încasarea amenzilor şcolare.

Acest procedeu ar avea triplu avantaj:

a) Sumele s'ar încasa imediat şi nu ar mai avea ocazie delicuenţii de a fi amnestiaţi cu diferite ocaziuni, ceia ce pentru ei. înseamnă o încurajare, căci, nu de multe ori am auzit de-

licuen i cari spuneau cu multă emfasă „am comis delicte, m'au ertat şi voi mai comite, căci mă vor erta".

b) Delicuentul ar suferi consecinţele faptelor sale cât de repede, ceia ce ar avea ca efect: moralizarea lor şi evitarea delictelor.

c) Fondul plantaţiunilor s'ar alimenta, cu sumele provenite din despăgubirile şi valorile materialelor provenite din delicte şi contravenţiunile comise de delicuenţi.

In atare caz dacă: vre'un delicuent s'ar crede nedreptăţit, singura cale de atac, să fie declararea procesului în falş.

Perceptorul să înceteze urmărirea, până la judecarea procesului de către Instrucţie; dovedindu-se, că este nevinovat funcţionarul care a dresat Procesul Verbal falş, să sufere consecinţele codului penal, iar în caz dacă, delicuentul nu dovedeşte falşul, să fie obligat să plătească valoarea delictului dublu.

Orcare ar fi rezultatul instrucţiei, delicuentul, o dată cu declaraţia procesului în falş, să anexeze şi recipisa de consemnarea sumelor îndoite ale valorei procesului.

3. Procesele Verbale de urmărirea delictelor să fie judecate de instanţele Judecătoreşti şi numai pe baza hotărârilor pronunţate şi rămase definitive se vor trimete de ocol tot la perceptori spre încasare tot pentru scopul arătat mai sus.

4. Găsesc ca să fie obligate şi deci supuse regimului Silvic pe lângă pădurile particulare, autorităţilor, etc, de utilitate publică şi *terenurile împroductive*, destinate împăduririi.

După legiferare, acele terenuri se vor hotărî de o comisiune compusă din:

a) Şeful de Ocol Silvic ca reprezentant al pădurilor;

b) Consilierul agricol al Judeţului respectiv ca reprezentant al agriculturei (să nu se creadă că sunt terenuri bune de agricultură);

c) Şeful Serviciului Technic al Judeţului, sau, un conductor delegat, ca reprezentant al drumurilor (căci sunt multe şosele, drumuri şi poduri, cari necesită cheltueli colosale de întreţinere;

d) Un reprezentant al administraţiunii, care să reprezinte interesele locuitorilor. Această comisiune va merge din comună în comună şi va descrie amănunţit într'un tablou, acele terenuri

cu vecinătăţile lor, cari se vor publica în Monitorul Oficial spre ştiinţa tuturor.

Proprietarii acelor terenuri, vor fi obligaţi a le împăduri şi dacă nu au posibilitatea, le va împăduri Casa Pădurilor, despăgubindu-se de la proprietari în anuităţi.

Ştefan Mantea
Ing. Şef Silvic

Propuneri

Asupra ante-proectului de lege pentru Codicele silvic întocmit de domnii membri ai comisiunei delegată de congresul silvic din anul 1922 — şi publicat în Revista Pădurilor No. 4 din luna Aprilie 1923.

1. *La Art. 22*, sunt de părere a se prevede clauze şi pentru anteprenorii de păduri ale statului şi persoanelor morale în cazuri când în condiţiunile de exploatare se prevăd şi împăduriri artificiale.

Suma de 300 lei de hectar în cazuri de neconformare este prea mică, fiindcă cu scumpetea braţelor, împădurirea costă mai mult.

2. *La Art. 30* se prevede o amendă de 20 lei pentru cal şi altă amendă de 35 lei tot pentru un cal; deci rămâne a se clarifica prin aplicarea uneia din amenzi.

3. *La Art. 33* se vorbeşte numai de amendă şi despăgubiri fără a se arăta dacă despăgubirile sunt civile sau valoarea materialului ori prejudiciului. Tot la acest articol trebue specificat toate articolele la care se referă, fiindcă aşa după cum este redactat se înţeleg numai deliquenţii de la Art. 32 iar nu şi de la Art. 30 şi 31.

4. *La Art. 34* trebue explicat că focul se poate permite numai în luminişuri sau poeni cu obligaţia de a curăţi iarba şi frunzele moarte împrejurul vetrei pe raza cel puţin de 5 metri, iar în pădurile de reşinoase numai în poeni sau în văile cu apă în populamente de foioase cu obligaţiunea precauţiunilor arătate mai sus.

5. Amenda dela *Art. 36* este prea mică fiindcă se poate dispensa de sacrificiul oboselei drumului de chilometri preferind eventuala plată a amenzei de 300 lei.

Opinez ca asemenea cazuri să fie pedepsite ca tăinuitoare

şi ca sancţiune închisoarea; iar cel care descoperă pe incendiator să i se acorde premiu $^1/_4$ din despăgubiri.

6. La *Art. 37* opinez a se zice : Autoritatea comunală, *poliţienească*, jandarmi sau grăniceri vor da concursul necesar şi eficace pentru stingerea incendiului; ei vor obliga pe locuitorii comunelor vecine cu pădurea, de a da concursul prin orice mijloace pentru stingerea incendiului.

Autoritatea care refuză concursul cerut de agenţii silvici să fie pedepsită cu destituire şi închisoare penală maximă.

Acel care a pus foc intenţionat unei pădurl se consideră criminal şi condamnat ca atare iar despăgubirile urmărite din orice avere ; în caz de inviolabilitate se transformă în închisoare. Autorităţile civile şi judecătoreşti vor opri ca criminalul incendiator să vândă sau să transfere averea deghizat la alte persoane până la hotărârea definitivă a procesului.

In caz de tăinuiri şi neputinţă de a se descoperi autorul incendiului, materialul lemnos uscat din cauza incendiului să nu se vândă la locuitorii din comunele imediat vecine pădurei incendiate, ci numai la comunele mai depărtate sau la antepreneri prin licitaţie.

7. Sunt de părere ca capitolele IV şi V să urmeze după capitolul II pentru a fi în continuitate partea juridică şi osebit partea cu caracter mai mult administrativ; aşa că după capit. 3 să urmeze capitolul VI cu Art. 89 şi mai departe.

8. La *Art. 90* cazurile de contravenţiuni trebuesc clasificate pe aliniate. Tot la acest articol să se prevadă penalităţi severe pentru acei cari *cosesc* în poeni rezervate însemânţărei naturale sau artificiale, în plantaţiuni sau lăstari din parchetele exploatate mai mici de 5 ani.

Contravenienţii să fie condamnaţi pe lângă amenda din tarif şi la cuantumul prejudiciilor cauzate prin distrugere de lăstar şi deci compromiterea regenerărei pădurei.

Tăiatul erbei în lăstar dela 3 ani în sus nu va fi permisă decât cu secerea, sub directa supraveghere şi răspundere a agentului silvic dacă se constată tăeri de lăstari din neglijenţa sa.

9. Amenda dela *Art. 92* este prea mică fiind caz de falş cu premeditare pentru a frusta statul, a compromite regenerarea pădurei şi a compromite reputaţia Inginerului silvic care a întocmit studiul. Falşul să se pedepsească cu închisoare 1—3 ani.

10. La *Art. 93* să se adaoge: Dacă prejudiciul este mai mare de cât valoarea 1000 lei, se va mări închisoarea maximă, proporţional cu cuantumul prejudiciului dacă este de natură a compromite regenerarea pădurei.

11. *Art. 98* opinez a fi în continuitate cu art. 29 şi următoarele dela capitolul III secţia 4-a.

Art. 103 opinez a prevede: vitele cari s'au găsit păşunând să fie duse şi predate sub luare de dovadă, la una din Primării unde agentul silvic va crede că nu i le poate răpi din drum cu forţa pentru a nu fi duse la obor; sau că prin măsuri ce le va lua agentul silvic crede că va pune stavilă abuzului de delicte în viitor.

13. *Art. 116* 'l văd tipărit în Revista Pădurilor în aşa fel că suspendă pentru câtva timp aparatul administrativ şi judiciar prin faptul că: *legile silvice în vigoare din România veche*, Ardeal, Bucovina şi Basarabia se abrogă până la promulgarea nouei legi; şi mi se pare normal a se zice că: abrogarea legilor existente să decurgă dela sancţionarea nouei legi.

14. Opinez ca noua lege să fie în concordanţă şi cu articolele referitoare la păduri din codul Penal şi civil sau să se ceară prin noua lege abrogarea acelor articole din alte legi.

I. Gh. Protopopescu
Inginer Silvic cl. I

Din literatura străină

SILVICULTURA ÎN ENGLITERA

DE

D-l R. L. ROBINSON
Inspector general silvic, Departamentul de Agricultură şi Pescării, Whitehall Place, London S. W.

I. Descrierea generală a ţării şi condiţiunile de creşterea pădurilor.

In nici-o altă ţară din Europa condiţiunile de creşterea pădurilor nu sunt mai favorabile ca în Englitera. Această observaţie reiese din cercetarea situaţiei topografice, geologice şi a solului

şi eliminând, din punct de vedere administrativ, părţile nordice, vestice şi sudvestice ale Engliterei cari sunt deluroase şi muntoase şi compuse din roci primare, cealaltă parte de Sud şi Est dela o linie dusă dela fluviul Humber la Canalul Bristol este plană sau puţin ondulată şi este aşezată pe roci secundare sau terţiare. In această porţiune solurile variază foarte mult dela nisipurile uşoare până la argilele grele ca compoziţie, dar ca semn caracteristic este desvoltarea straturilor calcaroase şi oolitice. Sudvestul Engliterei este mai cu seamă tipul ridicat (înalt) al ţării şi este compus în mare parte de şisturi paleozoice şi roci deci, cu o mare desvoltare a granitului (Dartmoor). Wales este în cea mai mare parte o regiune muntoasă de şisturi paleozoice, roci şi grezii şi se ridică la Snowdon până la 3570 picioare înălţime (1080m). Nordul Engliterei este caracterizat prin lanţul central al Peninilor din straturi carbonifere ridicându-se la Crossfell până la 2892 picioare (882m) înălţime şi prin Districtul muntos Lake din Cumberland şi Westmoreland (ridicându-se la Scafell până la 3200 picioare (1975m) înălţime) compus din şisturi şi ardezii şi *Şevioţii* (2.676 picioare (816m) compuşi din granit şi andezit. Sudul Scoţiei este în mare parte o regiune muntoasă cu şisturi paleozoce şi grezii în special. Partea centrală este ocupată în mare parte de roci carbonifere continuată spre nord de un strat lat de grezie roşie veche. Restul regiunii consistă în special din o serie complexă de roci metamorfice vechi şi vulcanice din cari fac parte cei mai înalţi munţi ai insulei, ca Ben Nevis. 4.406 picioare (1343m).

Solurile faţă de o asemenea variaţie de roci sunt în cele ma multe cazuri în strânsă relaţiune cu caracterul rocelor, dar având în vedere timpurile vechi glaciale, această relaţiune este de obiceiu ascunsă în văi şi părţile joase de depozitele gheţarilor. In părţile umede ale Platoului Scoţian şi din Nordul Engliterei, precum şi în Wales sunt locuri foarte multe de soluri turboase şi mlaştini.

Având în vedere apropierea mării şi caldul curent Golf Stream climatul este dulce pretutindeni faţă de latitudine (50° N — 58,°30. N). Izotermele de Iulie trec dela Est la West prin insulă, pentru Nordul Scoţiei este 56° F. (13.3° C) şi pentru Sudul Angliei 62° F (16,°7 C). Izotermele de Ianuarie pe de altă parte trec dela Nord la Sud şi pentru centrul insulei este cam de 39° F (3,°9C). Afară de Nordul Scoţiei şi de munţii înalţi, nu cade de obiceiu prea multă zăpadă nici nu ninge mai mult decât câteva zile pe sezon.

Vânturile predominante sunt dela Sud Vest şi acesta aducând mari cantităţi de ploaie, urmează că părţile mai muntoase din West au mari precipitaţiuni (urcându-se până la 80" (2050,mm) de cât în Răsărit, unde pot fi sub 20" (515mm). Vânturile de Sud Vest au un efect important în creşterea redusă a arborilor şi are mari greutăţi pentru împădurire. Climatul în general, unde se poate obţine adăpost suficient faţă de aceste vânturi, se adaptează excelent pentru vegetaţia forestieră. Speciile europene comune precum: stejarul, frasinul, fagul, arţarul etc. şi molidul, pinul comun şi melezul, toate cresc bine pe soluri (potrivite) respective. Pe lângă aceasta, marea cantitate de ploaie şi umiditatea aerului sunt foarte favorabile pentru creşterea tuturor coniferelor depe ţărmurile Pacificului din America de Nord, precum bradul *Douglas* şi *Picea SitKensis*. Climatul dulce mai favorizează într'un sens restrâns şi conifere ca *Cupressus macrocarpa* şi *Pinus insignis* şi în unele localităţi special favorizate mai prosperează unele varietăţi de *Eucalyptus*.

II. Condiţiunile actuale ale silviculturei engleze

Suprafaţa totală a Engliterei este de 56.199.980 acre (22,753,000 ha.) şi din acestea 2.768.243 acre (1.120.700ha) sau 4.9% este teren păduros. 62% din aceste păduri sunt situate în Anglia, 31,4% în Scoţia şi 6,6% în Wales. Din suprafaţa totală mai puţin de 3% sunt pădurile Coroanei.

Cele mai păduroase regiuni sunt Surrey şi Sussex în Anglia (13% pădure), Glamorgan în Wales (5%) şi Elgin în Scoţia (14,5%). In general Englitera prezintă următoarea particularitate că judeţele de munte au relativ cea mai mică proporţie de păduri.

Odinioară când era o bună vânzare de lemne mărunte pentru scopuri generale, coajă de stejar pentru tăbăcit, bucăţi de stejar pentru construcţii de vase, mari suprafeţe de păduri au fost tratate în crâng cu rezerve şi acest sistem predomină încă în Englitera centrală şi sudică, deşi sistemul nu mai este recomandabil. O mică conversiune are loc la pădurile marî şi plantaţiuni, cari sunt destinate comerţului de lemne. Una din speciile cele mai rentabile pentru scopuri de construcţie este melezul care este plantat pe o scară foarte mare, fără consideraţie faţă de cerinţele silvice. Cantităţile şi valorile materialului principal tăiat în 1907/08 au fost:

larice 3.709.000 picioare cubice (105.000m³) valoare: L 144.000; stejar 3.604 000 pic. cub. (102.000m³) valoare L 237.000; pin comun: 3 95 000 pic. cub. 110.300m³) valoare L 81.000 şi fag 1.3 9.000 pic cub. (38.200 m³) valoare L 51.000. Partea caracteristică este lipsa din aceste date a vânzărilor importante de conifere mari ca molidul şi bradul care joacă mare rol în silvicultura continentală. Conifărul indigen *Pinus sylvestris* este plantat mult în climat umed şi pe soluri turboase din judeţele de munte. In asemenea poziţiuni el creşte indiferent şi poate fi înlocuit cu folos de celelalte 2 specii menţionate mai sus.

Venitul brut din toate pădurile Engleze în 1907/908 pare că este foarte scăzut, sub 6 shilling de *acru* pe an. Neglijenţa silvică pentru această stare este datorită mai multor cauze.

Aici e mai întâi influenţa tradiţiunilor care cere formarea plantaţiunilor amestecate de diverse specii pentru estetică şi spaţiu liber de creştere pentru arbori individuali.

Când a fost vorba de furnizarea lemnăriei navale în silvicultura engleză, acest fel de tratament a fost justificat într'o oarecare măsură, dar forestierii au înţeles greu condiţiunile cu totul schimbate în urma extraordinarii desvoltări comerciale din sec. XIX. Această desvoltare a întunecat, cel puţin temporar, importanţa afacerilor rurale ea a ridicat o clasă de proprietari cari ar prefera să neglijeze aspectul financiar al silviculturei pentru scopuri sportive şi estetice, s'au deschis uşile pentru consumaţie unor imense cantităţi de lemne de peste ocean obţinut cu mici cheltueli din pădurile virgine. Ţara pare de câţiva ani a da semne că şi-a modificat vederile letargice despre importanţa silviculturei, iar cererile de lemne străine nu mai sunt aşa de mari şi de uşor de procurat ca odinioară, dar rezultatele relelor tratamente a pădurilor de atâtea generaţiuni nu pot fi schimbate într'o zi.

II. Silvicultura engleză şi Statul

Nu există în Englitera păduri tratate cu un scop comercial şi aparţinând direct statului. Unele din departamentele publice precum Ministerul de Răsboiu are păduri pentru alte scopuri şi alte autorităţi precum corpul Eclesiastic are mici suprafeţe de păduri.

Pădurile Coroanei, totuşi sunt administrate de stat prin Administratorii de păduri. Aceste păduri au aproape 67.000 acre (27.100

ha.) de lemn construcţie şi s nt proprietate ereditară a Coroanei. Cea mai mare parte d'n această suprafaţă a fost plantată cu stejar acum 80—100 ani pentru a produce lemnărie navală şi de oarece multe terenuri nu erau favorabl pentru acest scop tăerile n'au fost uniform de bune. Apoi existenţa diferitelor drepturi în păduri au provocat o rea conducere. Administratorii de păduri au rezervat în anii din urmă o suprafaţă de 1..50J acre (>.060ha) în Scoţia şi 1.100 acre (485ha) în Wales pentru împădurire.

Autorităţile de stat (altele decât Comisionari (Administratorii) de păduri, a căror autoritate se mărgineşte la proprietăţile coroan i) cari se ocupă cu afacerile silvice în Regatul Unit sunt, pentru Anglia si Wales Departamentul de Agricultură şi Pescării; pentru Scoţia Departamentul de Agri ultură şi pentru Irlanda Departamentul de Agricultură şi Instrucţie Technica.

Starea nesatisfăcătoare a silviculturei în Englitera a fost subiectul diferitelor anchete speciale în ultimii ani In 1885 87 un comitet special din camera comunelor a recomandat formarea unui Departament Forestier şi înfiinţarea unei şcoli forestiere după forma nouei şcoli indiane forestiere la Cooper s Aill. Comitetul Ministerial numit în 1902 de Departamentul de Agricult ră şi P scării a recomandat stabilirea unei păduri pentru experienţă una Anglia, alta în Scoţia şi înlesnirea educaţiei silvice. S'a atras atenţia asupra necesităţii plantării terenurilor drenate.

Un comitet ministerial al silvicilturei irlandeze numit în 1907 a recomandat un sistem naţonal de împădurire pentru Irlanda, cuprinzând achiziţiunea unui teren de circa 200.000 acre (31.000 ha).

In 1907 Comisiunea Regală pentru Eroziunea Co stelor şi împădurire a prezintat două scheme (planuri) a ternative de împădurire peutru Englitera, unul cuprinzând asanarea şi plantarea a 150.000 acre (60.720 ha) şi un altul de 75.008 acre (30.360 ha) anual.

Până în acest timp asistenţa activă dată de stat silviculturei a fost restrânsă la unele subvenţ uni unor instituţiuni culturale pentru învăţământul silvic. Trecerea legi pentru Desvoltarea şi Ameliorarea Drumurilor din 1909, a însemnat totuşi un mare p egres în atitudinea Statului faţă de silvicultură şi de mişcarea de împădurirea. Administratorii (Comisionarii) numiţi pe baza acestei Legi au votat dela facerea acestei Legi până la sfârşitul anului

financiar 1914/915 o sumă de L 2.900.000 pentru diverse scopuri, între cari intră şi silvicultura.

1) Facerea anchetelor, experienţelor şi cercetărilor de împădurite.

2) Cumpărarea şi plantarea terenurilor necesare a fi împădurite.

Lucrarea care s'a făcut şi se execută pe baza acestei legi se detaliază în paragraful VI care urmează.

IV. Societăţile, Corporaţiunile (Instituţiunile) şi Proprietarii Particulari faţă de silvicultura Engleză.

In afară de instituţiile publice notate în paragraful precedent, multe oraşe au suprafeţe întinse de terenuri cu scopul de colectare a apelor de alimentaţie. Cele mai însemnate sunt: Birmingham (46.000 acre (18.600 ha) în Wales), Liverpool (22.000 acre (8.900 ha) în Wales) şi Manchester (11.000 acre (4.450 ha) în Cumberlandt. Suprafaţa totală pentru asemenea scopuri numai în Anglia şi Wales, în afară de terenul în devălmăşie, este cam de 140.000 acre (56.700 ha). Cea mai mare parte este ţară muntoasă goală, fără păduri, dar suprafaţa care ar putea fi împădurită n'a fost încă determinată. Ca o indicaţiune de progresele făcute cu plantarea este că o mică suprafaţă de 2.000 acre (810 ha) a fost împădurită în anul 1910. Operaţiunile de plantare au fost conduse după planurile cele mai sistematice de comunele Liverpool şi Manchester, dar în celelalte locuri lucrările în bună parte merg pe o cale de hazard.

Sunt în Englitera două societăţi principale, societatea Regală Engleză şi societatea Regală de Arboricultură Scoţiană, cu un mare sistem de filiale teritoriale, cari se ocupă exclusiv cu încurajarea creşterii arborilor şi cu silvicultura. Ultima a fost fondată la 1854 şi prima cu 27 ani mai târziu, fiecare societate având acum aproximativ 2.000 membrii. O societate mai mică societatea de Reîmpădurire de Sud (?) se ocupă cu plantarea resturilor de teren deia operaţiunile miniere. Mai sunt apoi alte două societăţi cu scopul de a ajuta pe propritarii particulari, cooperând cu ei pentru a obţine cele mai bune rezultate din pădurile lor.

Proprietatea particulară joacă cel mai mare rol în lumea forestieră engleză. Cea mai mare parte din proprietari au mare grijă să-şi conserve pădurile şi să le replanteze după tăere. Sunt

puţine locuri totuşi unde pădurile să fie tratate după legile strict comerciale sub conducerea forestierilor cu studii academice. De obicei latura comercială cedează mai mult sau mai puţin necesităţilor sportului şi esteticei. Interesul pe care proprietarii englezi de păduri îl arata faţă de arborete este enorma colecţiune de exotice risipite peste tot. In lipsa unei poliţii silvice energice din partea statului, proprietarul partieular s'a purtat în general după împrejurări.

V. Educaţia silvică, Experienţă şi Cercetare silvică.

Prima şcoală forestieră cu caracter academic a fost înfiinţată la 1885 la Coopers Hill, pentru prepararea candidaţilor pentru Serviciul Silvic Indian sub conducerea lui Sir Wm. Schilich. In 1889 primul curs de silvicultură pentru studenţii numai din Anglia a fost predat la Universitatea din Edinburgh de Profesorui Sominerville. Şcoala dela Coopers Hill a fost mutată la Oxford la 1905 şi acum sunt trei şcoli (la Universităţile din Oxford, Cambridge şi Edinburgh) bine întocmite pentru a produce candidati pentru pădurile din India şi cinci alte şcoli de mai mică importanţă, împreună cu două şcoli în Anglia destinate pentru personal inferior Acum s'a creiat obiceiul pentru studenţii cari urmează cursuri superioare să-şi facă studiile lor practice de silvicultură pe continent.

Faţă cu lipsa pădurilor întinse de stat există în ţară o mică cerere de funcţionari superiori silvici ca şi pentru învăţământ. Cererea principală este de administratori de moşii, cari trebue să posede cunoştinţe de agricultură cu silvicultură şi exploatare de moşii. Exploatarea detaliată a pădurilor este în cea mai mare parte lăsată pe seama oamenilor, cari, până acum, aveau puţină ocaziune să aibă o instrucţiune silvică.

In Anglia şi Wales Statul face demersuri directe pentru extinderea subvenţiei de L 1400 şi alte mici donaţiuni pentru învăţământul silvic, iar în Scoţia se fac demersuri indirecte pentru acelaş scop prin colegiile de agricultură. Experienţele în silvicultură au fost făcute pe o mică scară de unii proprietari particulari de păduri, însă fiindcă observaţiunile nu s'au făcut după un plan sistematic şi rezultatele sunt adesea de o valoare îndoelnică.

Cea mai utilă formă de experimentare a fost făcută fără îndoială de proprietarii particulari prin introducerea esenţelor exotice

ca *Abies Douglasii* şi *Picea Sitkensis*. Alte mi i studii şi cercetări au fost făcute de diferite instituţii de învăţământ. Studenţii şi Profesorii, totuşi îşi au timpul lor prea mult ocupat căutând să aplice principiile ştinţifice ale exploatării pădurilor în vederea progresului.

VI. Activitatea Comitetului Forestier.

Membrii Comitetului Forestier au fost numiţi în Mai 1910 şi după numirea unei comisiuni silvice care să se ocupe cu afacerile silvice şi-a anunţat politica sa cu privire la desvoltarea silviculturii? — In această politică punctul principal a fost importanţa învăţământului, cercetările şi demonstraţiunea. S'a hotărât că împădurirea la Stat ar trebui să fie amânată, până ce după cercetare se va stabili cari păduri ale statului pot fi avute în vedere din punct de vedere economic şi remunerativ şi până când va fi format un corp bine format de silvicultori. — S'a hotărât ce preparaţiuni ar trebui luate pentru acei angajaţi în operaţiuni forestiere. Membrii comisiunei au mers mai departe invitând diferite consilii comunale, cari au terenuri de împădurit pe suprafeţe drenate pentru apă, să poată avea fonduri pentru operaţiuni de plantare. S'a propus să se împrumute bani pentru aceste scopuri cu uşurinţe de termene cu condiţiunea ca restituirea banilor să se facă când pădurile vor deveni exploatabile.

Când Legea de desvoltare a fost sancţionată, Departamentul de Agricultură şi Pescării era autoritatea de stat pentru silvicultură în Englitera. Acest Departament a supus Comisiunei în Februarie 1911 un memoriu complet despre nevoile silviculturii în Anglia şi Wales şi a desfăşurat un program de administraţie, împădurire, educaţie, experienţe şi cercetări şi de instrucţiuni pentru proprietarii de păduri. S'a socotit că o sumă de circa L 125 000 ar putea fi cheltuită cu economie pe câţiva ani viitori pentru cumpărări de terenuri şi plantare, precum şi în mai mică măsură pentru alte scopuri menţionate mai sus.

Către sfârşitul anului 1912 s'a făcut un început cu lucrările de punere în exploatare (întreaga Englitera şi Wales fiind divizate în 5 districte fiecare cu un funcţionar special) şi cu lucrările de experimentaţie şi cercetări (despre boalele lemnului, insecte, ciuperci şi seminţe ferestiere), dar nici un progres nu s'a făcut cu actuala operă de împădurire. Lucrul important de a stabili un stat

major competent de a lupta cu aceste probleme a primit toată atenţiunea Departamentului de Agricultură şi Pescării,— o secţiune forestieră a fost formată şi partea technică a Departamentului a fost pusă în strânsă relaţiune cu administrarea actualelor păduri ale Coroanei. Departamentul de Agricultură şi Pescării a numit în Februarie 1912 un Comitet pentru a aviza la politica forestieră şi acest Comitet a raportat în favoarea unui sistem de supraveghere pentru scopuri de împădurire a terenurilor improductive în Anglia şi Wales, prezintând o schemă experimentală după planurile originale ale Comitetului. Comitetul a mai recomandat că Pădurile Coroanei dela Dean să fie puse astfel pentru a forma o suprafaţă de demonstraţie pentru scopul de a expune cele mai noi metode de silvicultură ştiinţifică şi de funcţionari forestieri bine pregătiţi. Ei consideră astfel că educaţiunea silvicultorilor ar trebui să aibă mai multă atenţie.

In vederea legislaţiei pentru crearea unui Departament de Agricultură pentru Scoţia a fost numit un Comitet în 1911 de a considera chestiunea silvică în Scoţia. Acest Comitet a recomandat stabilirea unei păduri demonstrative într'o situaţie potrivită în Scoţia facerea de însemnări pentru cercetări, experienţe, etc. formarea de experţi pentru amenajamente forestiere culegerea informaţiunilor cu ajutorul personalului şi în sfârşit stabilirea unui număr limitat de păduri model de stat.

Departamentul de Agricultură pentru Scoţia care s'a înfiinţat în 1912 a numit de atunci un comitet pentru consultaţiuni în materie forestieră. Până acum pasul principal făcut pentru a promova silvicultura in Anglia a fost admiterea pentru Universitatea din Edinburgh de a clădi şi a echîpa clădiri pentru o şcoală mare de silvicultură şi de a alcătui o pepinieră silvică şi numirea unui funcţionar silvic pentru a consulta Departamentul de Agricultură al Scoţiei.

Chestiunea silviculturei irlandeze este mai cu seamă scopul acestei lucrări, dar poate fi menţionat că în Irlanda s'au făcut demersuri de Departamentul de Agricultură şi de Instrucţie technică de a forma un Consiliu Superior care va fi capabil să promoveze ucrările noi de împădurire. Pentru celelalte scopuri Comisarii Departamentului au aprobat in Noembrie 1910 un avans de L 25.000 pentru achiziţiuni de terenuri.

In timpul anului 1911/912 Comisia de Desvoltare a primit în total pentru scopuri de silvicultură aproape 13 aprobări de sume până la L 115.009, iar pe acelaş period s'au mai făcut donaţiuni de sume până la L 15.000.

Concluziuni

Există în Regatul Unit 3 Autorităţi de stat pentru silvicultură şi dela 1885 o Comisiune Regală, 3 Comitete Departamentale, un Comitet Special şi Comisiuni de Avizare ocupate cu chestiuni de silvicultură şi împădurire, iar o comisiune a fost împuternicită în urmă să întrebuinţeze mari sume de bani pentru promovarea industriei. Este o indicaţiune că publicul britanic se dezinteresează de afacerile rurale sau de inutilitatea corpurilor consultative, că s'a făcut aşa de puţin progres pentru creşterea valorii lemnului. Cu toate aceste fapte, sunt în Englitera sub o altitudine de 1500 pic. de teren muntos întrebuinţate actualmente numai pentru păşunat sau sporturi, şi deşi diferă foarte mult părerile asupra împăduririi acestor terenuri, totuşi există neapărat mari suprafeţe de teren în cuprinsul ţării, cari ar fi mai proprii pentru producţiunea lemnului, decât pentru orice alt scop.

Silvicultura engleză a suferit în trecut de lipsa pădurilor de stat bine administrate neputând progresa pe calea ştiinţei silvice iar progresul va fi foarte încet pe viitor până ce statul nu va lua măsuri potrivite pentru a remedia acest rău.

A. Ionescu
Ing. silvic

Raport despre secţia forestieră a Universităţii din Cam ridge, Englitera

DE

AUGUSTINE HENRY M. A.
Profesor de silvicultură la Universitate

Instrucţia silvică a fost înfiinţată la Universitatea din Cambridge la 1907, când s'a format un comitet forestier al Biroului de studii agricole şi s'a numit un profesor de silvicultură.

Mersul studiilor pentru diploma în silvicultură poate fi rezumat astfel: Candidaţii pentru a fi admişi la examen pentru diplomă trebue: 1) să fii obţinut gradul de bacalaureat, 2) să fi

trecut examenele în Botanică, Geologie, Fizică şi Chimie şi 3) să fi audiat 2 ani cursuri de instrucţie în silvicultură şi ştiinţele alăturate.

Cursul pentru primul an cuprinde studii şi lucrări practice în Botanică forestieră, Silvicultură şi chestiuni generale silvice. In timpul vacanţelor mari, studenţii fac lucrări practice la păduri particulare din ţară sub conducerea unui forestier experimentat timp de 10 săptămâni.

Cursul pentru anul al doilea cuprinde studii potrivite de Amenajarea pădurilor şi Technologia silvică, Boalele arborilor şi a'e lemnului, despre lemn, zoologia forestieră, Administraţia, Arpentajul şi Inginerria. In timpul vacanţelor mari din acest an, studentul face 10 săptămâni lucrări practice într'o pădure pe pe comitet sub conducerea unui forestier al statului.

Totalul taxelor de studii în Silvicultură pentru diploma universitară este de 9. 19. 6. Taxa pentru admiterea la examenul de diplomă este L 2, 2. 0. Studenţii peste număr plătesc cheltuelile, cari sunt variabile, de instrucţiune pe timpul celor două vacanţe mari în păduri.e Britanice sau continentale.

Un curs elementar de silvicultură a fost stabilit pentru studenţii în agricultură, cari sunt încurajaţi acum să ia silvicultura ca obiect facultativ la examenul pentru diploma în Agricultură şi pentru gradul de bacalaurat în ştiinţele agricole. Acest curs elementar este identic cu cursul primului an pentru diploma în silvicultură.

Pădurile întrebuinţate pentru practică sunt pădurile particulare din apropierea oraşului Cambridge şi regiunile învecinate. Departamentul silvic obligă pe diferiţi proprietari particulari pentru a permite profesorilor şi studenţilor vizitarea pădurilor şi plantaţiunilor. Aceste vizitări, împreună cu acelea făcute la grădina Botanică din Cambridge, se fac săptămânal pe timpul favorabil, dând ocaziunea de a vedea orice fel de pădure din judeţele de răsărit ale Angliei şi studiul diverselor operaţiuni silvice.

Nu este nici o regiune sub controlul Departamentulni Silvic dar s'au făcut unele încercări şi experienţe de profesori şi studenţi asupra lemnului, cu ajutorul proprietarilor particulari interesaţi în această chestiune.

O mare colecţiune de eşantiloane, cam 1900 la număr, privitoare la studiul lemnului, Botanica forestieră, boalele lemnului

s'au strâns. Colecţiile de lemne, privesc nu numai speciile indigene ci şi exemplare din arborii cei mai importanţi din India, China, Japonia şi America de Nord.

O clădire forestieră, care va cuprinde laboratorii, ateliere, săli de lectură şi un muzeu, se va clădi anul acesta, costând cam L 5000, fondurile pentru clădiri şi mobilier depăşind L 4500 au fost date de particulari binevoitori. Pe lângă aceasta comitetul de desvoltare a subscris cu donaţie de L. 2500 pentru clădire : astfel că Comitetul Forestier dispune acum de L. 7000 pentru clădire, echipament şi întreţinere.

Departamentul de Agricultură şi Pescării a prevăzut pentru Fondul de Intreţinere L 500 anual pe 2 ani pentru lucrări de experienţă asupra lemnului, Comitetul Forestier a delegat pe D-l E. R. Burdon. M. A. cu studiul lemnului pentru 2 ani dele 1 Ianuarie 1913 şi pe D-l A. P. Long. B. A. ca asistent la aceleaşi lucrări şi pe acelaş timp.

Comitetul de Intreţinere (desvoltare) a aprobat o donaţie de L, 500 anual pentru 3 ani pentru lucrări de punere în exploatare în 12 judeţe din răsăritul Engliterei, cuprinzând Middlessex, Herdfordshire, Essex, Northamptonshire, Bedfordshire, Huntingdonshire, Northamptonshire, Rutlandshire, Cambridgeshire, Suffolc, Norfolc, şi Lincolnshire. Un export în silvicultură a fost numit de Comitetul Forestier pe un period de 3 ani.

Formarea candidaţilor pentru serviciul silvic Indian a început la Cambridge în Octombrie 1911. Comitetul forestier consultându-se cu Directorul studiilor silvice din India au editat în Ianuarie 1912 noţiuni speciale pentru cursul adiţional al candidaţilor forestieri din India, aşa cum se cere de secretarul de Stat al Consiliului din India. In legătură cu formarea candidaţilor forestieri pentru India, D l Jackson, Conservator de păduri din India, predă cursuri publice de silvicultură Indiană şi de Legi silvice.

Departamentul forestier este întreţinut pe de oparte prin subvenţiuni ale Consiliilor Judeţene din Northamptonshire, Norfolc, Cambridgeshire, West Suffo k şi Huntingdonshire ; de o subvenţie a guvernului prin Departamentul de Agricultură şi Pescării ; şi în cursul anului trecut au mai contribuit şi 10 colegii din Cambridge şi anume : Clare, Pembroke, Gonville & Cains, Trimty Hall, King Queen's, Christ's, St. John's. Trinity şi Emanuel.

A. I.

Carl Siman, Inginer, consilier ministerial la Min'sterul Agriculturei
(Cecho-Slovacia)

Economia forestieră în Republica Ceho-Slovacă

Pădurile în Ceho-Slovacia constituesc un element important al vieţei economice. Ele acopăr mai mult de o treime (33, 16 %) din suprafaţa totală a ţărei, căreia îi constitue una din principalele bogăţii naturale. După statisticile din 1920, suprafaţa păduroasă totală este de 4.662.133 hectare, din care 4 365.504 hectare pădure propriu zisă — Statul Ceho-Slovac este, împreună cu Finlanda, Suedia, Jugo-Slavia şi Austria, una din ţările cele mai bogate în păduri din Europa. Dacă se ţine seamă, pe de altă parte că se lucrează la o reîmpădurire sistematică a terenurilor puţin fertile sau sterile, a căror suprafaţă e mai mare de 400.000 hectare — se poate prevedea că suprafaţa pădurilor în Republica Ceho-Slovacă va întrece cât de curând 5.000.000 hectare. Ceho-Slovacia, stat relativ mic, are deci aproape de patru ori mai multe păduri ca Anglia, un milion de hectare mai mult decât Italia şi cam jumătate din suprafaţa împădurită a Franţei—Regiunile cele mai împădurite sunt cele dela Est şi anume: Rusia subcarpatină 50,05 % — 635.367 ha şi Slovacia (33,84 % — 1.658 635 ha): Silesia (34 91 % — 154.324 ha.); regiunile mai avansate din punct de vedere agricol şi industrial, au mai puţine păduri: Boemia (30,16 % — 1.569.965 ha); Moravia (28,82 % — 642.848 ha.)

Este tot aşa de interesant să constaţi buna stare a economiei forestiere şi excelentul rendement, pe care'l dau pădurile ceho-slovace din suprafaţa totală păduroasă de 4.662,133 hectare 3.490 829 hect, (84,9 %) sunt exploatate după o metopă raţionată, care permite o producţie anuală constantă iar 1.170.304 ha (21.10%) numai au fost exploatate până acum fără nici o metodă. In ceea ce priveşte posibilitatea unei exploatări regulate, ce s'ar putea practica în cea mai mare parte din pădurile republicei (4.001.906. hect. — 88,10 %). In Boemia, în Moravia şi în Silezia 1314 hect

de păduri numai nu comportă o exploatare regulată; acestea sunt în cea mai mare parte păduri de protecţie situate în munţi înalţi. In Slovacia şi în Rusia subcarpatină mai sunt 477,025 ha., care nu sunt susceptibile unei exploatări regulate (păduri virgine) şi pe care altitudinea le fac inaccesibile.

Scopul guvernului, prin legea ce o prepară asupra pădurilor, este de a impune tuturor pădurilor accesibile o exploatare naţională, după un plan economic regulat, care va fi supus unui examen şi unei aprobări oficiale. Principiul metodei preconizate este că nu se poate tăia anual decât o cantitate de pădure egală cu creşterea anuală, astfel că producţia regulată şi constantă a pădurilor să fie respectată.

Creşterea medie anuală la hectar a unui teren forestier este de 3,5 m. c. materie lemnoasă în diferite regiuni, luate separat; această creştere variază pentru pădurile de înălţime între 3,3 m. c. (Rusia subcarpatică) şi 5.5 m. c. (Silezia), în Boemia 3,4 m. c. în Slovacia 3,5 m. c. în Moravia 4,2 m. c.; pentru pădurile de jos este în mediu 2,5 m.c. iar în pădurile de mijloc aproape 3.0 m. c.

Calculând creşterea anuală şi pe hectar a suprafeţei totale a celor trei tipuri de pădure, creşterea anuală şi prin urmare exploatarea normală anuală ar fi:

ŢĂRILE	Păduri de mare altitudine	Păduri de mică altitudine	Păduri de mijlocie altitudine	TOTAL
Boemia	4.959.233 mc.	86.832 mc.	64.802 mc.	5.110,067 mc.
Moravia	2 132.420 mc.	7[illegible].580 mc.	118.001 mc.	2.425 001 mc.
Silezia	745.328 mc	11.735 mc.	4 508 mc.	761.571 mc.
Slovacia	4.559.410 mc.	491.912 mc.	52.058 mc.	5.103,380 mc.
Rusia subcarpatină	1.860.220 mc.	10.666 mc.	1.254 mc.	1.87 140 mc.
Total . . .	14 256.611 mc	775.725 mc.	240.623 mc.	15.272.950 mc

Cum în Rusia Subcarpatică în deosebi şi în Slovacia sunt aproape 500.000 ha. de păduri bătrâne, susceptibile unei exploatări regulate, se poate prevedea că Republica Ceho-Slovacă va putea produce cât de curând, fără ca producţia normală a pădurilor să fie atinsă, aproape 16.000.000 m. c. de material lemnos; bineînţeles că o exploatare raţională a tuturor pădurilor va produce o ridicare a creşterei medii anuale.

Deosebind producţia lemnului de construcţie de a lemnului de foc şi rămăşiţelor lemnoase, aceasta va fi după statisticile din 1920 la aplicarea metodelor prevăzute de noua lege forestieră, de 7.871 524 mc lemn de construcţie (51. 5%) şi 7.401 435 mc. (48. 5% lemn de foc şi resturi (crengi, uscături şi rădăcini).

Cifrele menţionate raportându-se la anul 1920, nu sunt definitive căci anul 1920 aparţine perioadei de după războiu, când din cauza situaţiunei confuse şi mai ales a lipsei de cărbune, a trebuit să se afecteze, ca lemn de foc, o cantitate importantă din lemnul de lucru. In ţinuturile cehe (Boemia, Moravia şi Silezia) unde predomină codru de conifere în mediu 70% (5.800 000 me) în Slovacia şi în Rusia subcarpatină unde codrii de foioase (fag). necultivate încă raţional, ocupă o suprafaţă importantă, se poate aştepta o mărire apropiată a producţiei lemnului de construcţie; ac sta va fi aproape 50% (3.500.000 mc), astfel că producţia lemnului de construcţie va atinge în republică 9.300.000 mc. şi aceea de lemn de foc şi resturi aproape 6.000000 mc. Aplicarea la toate pădurile a metodelor raţionale de exploatoare, extensiunea anuală a pădurilor, împădurirea numeroaselor goluri, cât şi o exploatare progresivă şi gradată vor mări încă producţia pădurilor.

Graţie marei bogăţii forestiere a Republicei Cehoslovace, industria şi comerţul lemnului s'au desvoltat foarte mult lemnul de construcţie rudimentar, lucrat în pădure, serveşte fie consumului intern, fie exportului.

Dacă ne raportăm la situaţa economică din 1920, consumaţia lemnului de construcţie se poate repartiza în modul următor:

Consumaţia anuală

Uzinele de celuloză şi hârtie	1.000.000 mc.
Mine (lemn de mine)	700.000 „
Căi Ferate (lemn de traverse)	300.000 „
Herăstrae (mai mult de 3 000 pânze de ferestrău)	6.500.000 „
Consumaţii diferite de lemn de construcţie, stâlpi şi de telegraf etc, ...	300.000 „
Consumaţie internă totală de lemne de construcţie aproape	8.8000.000 mc.
Astfel deci, fiind dată o producţie normală de lemn de construcţie de	9.3000.000 mc.
rămâne pentru export aproape . . .	500.000 „

Acest export de lemn bun, actualmente admisibil, este limitat în cea mai mare parte în Slovacia şi Rusia subcarpatină, de unde lemnul este transportat fie în Ungaria p ntru drumurile sale de fer, fie pe căile navigabile (Val. Hron) pe Dunăre şi Theiss, cu destinaţia pentru orient. Inainte de războiu Boemia singură exporta cantităţi c nsiderabile de lemn brut pe Ultava şi Elba cu destinaţia spre Germania. Astăzi însă din cauza desvoltărei considerabile a herăstraelor în ţinuturile ce he, acest export nu se mai face decât din pădurile de lângă frontieră, situate direct pe căile navigabile. Nu se poate deci compta în viitor pe un export important al buştenilor din ţările Cehe.

Herăstraele numeroase din Ceho-Slovacia poate să transforme aproape 6,5 milioane mc. buşteni în aproape 3.900.000 mc. lemn fasonat. O astfel de cantitate de material le nos tăiat întrece evident consumul Republicei Cehoslovace şi o parte considerabilă va putea fi exportată sub formă de articole semi fabricate sau fabricate.

Tot lemnul de foc produs de Cehoslovacia, nu poate fi consumat în întregime în interiorul ţărei; o parte importantă este exportată, mai ales din Slovacia şi Rusia subcarpatică; ceea ce nu se poate exporta, este transformat fie pe loc în cărbuni, fie întrebuinţat în uzinele de distilitaţia lemnului.

Pe lângă lemn pădurile produc tot aşa diferite produse secundare, ca scoarţă pentru tanin (de stejar şi brad), excelente seminţe forestiere, care sunt preparate în us ătorii prevăzute cu instalaţii moderne (Lip. Hradok, Ceske Budejovice, Bruo Trhanco, Brandys pe Elba) şi pot fi exportate raşina, diferite fructe forestiere, ciuperci, turta, litiera, plante medicinale şi altele.

R.

SILVICULTURA IN GERMANIA

Literatura silvică germană şi-a reluat mersul său normal menţinându-şi locul de căpetenie câştigat în ultimile decenii. Inginerii silvici din România nu pot rămâne departe de această mişcare şi în scopul de a înlesni celor interesaţi reluarea raporturilor cu intelectualitatea germană, dau mai jos adresele câtorva librării importante, specializate în editarea cărţilor silvice, dela cari se pot procura cataloage de cărţi şi cumpăra orice publicaţiune, cu caracter silvic apărute în Germania sau Austria:

Paul Parey Hedemannstr 10 S. W. II Berlin; Iulius Spinger, Berlin; Eugen Ulmer, Stuttgart; W. Frick, Wien I Graben 27.; Neumann. Neudam, Germania.

Tot în scopul amintit mai sus, am alcătuit prin intermediul Bibliotecarului dela Hochschule für Bodenkultur din Viena o listă a revistelor şi jurnalelor germane silvice cari au apărut după războiu,

Intre revistele cele mai serioase se enumără:

1. Naturwissenschaftliche zeitschrift für Landur Forstwirtschaft, publicat sub conducerea renumitului prof. dela Münchеn Tubeuf. Apare lunar şi se poate procura prin Eugen Ulmer.

2. Forstwissenschaft Centralblatt publicat de profesorii Endres, Schüpfer şi Fabricius este una din cele mai bune reviste actuale. Această publicaţiune este organul oficial al Societăţei staţiunilor de experienţe bavareze. Apare lunar şi se procură prin P. Parey.

3, Mitteilungen der Schweizerischen Centralanstalt für das forstlich Versuchwesen scos de Engler prof. Zürich; se poate procura prin Beer & Comp. Zürich.

4. Central blatt für das gesamte Forstwesen, care este organul oficial al staţiunei de experienţă dela Mareabrunn, (lângă Viena) scos de prof. Cieslar şi Ianka dela Hochschule din Viena. Anual apar 12 caete şi se procură dela Frick.

5. Schweizerische Zeitschrift für Forstwesen. Abonament anual 9 Fr. elveţieni Buchedrückerei Büchler Berna. Are o anexă în limba franceză. Journal forestier Suisse ab. anual 6 Fr. elveţieni. Se fac abonamente la ambele cu 12 Fr. elveţieni.

6. Mitteilungen aus der Sächsischen forst. Versuchanstalt zu Tharandt. apare anual în 6 caete, cu studii foarte serioase, Paul Parey.

7. Tharandter Forstl. Iahrbuch. P. Parey.

8. Allgemeine Forst und Jagzeit scos de prof. H. Weber şi Cristoph Wagner dela Freiburg, se poate procura dela Weber Freiburg I. B. Rosastr. 21.

9. Zeitschrift für Forst und Jagdwesen und forstliches Versuchwesen scos de prof. Schilling dela Eberswald prin Julius Springer.

10, Internationaler Mitteilungen für Bodenkunde scos de un comitet alcătuit din:

Glinka, Raman, Ilissink, Murgoci (Bucureşti) şi Schucht. Se poate procura prin Franz Wunder Berlin NW. 13.

11. Menddelanden Mittlg a. d. fwstf. Versuchwesen Schweden P. Parey.

In afara revistelor de mai sus, mai apar un număr de peste 20 de jurnale silvice, cari au în general un caracter local însă în cari se pot găsi şi chestiuni ştiinţifice. Dintre aceste jurnale menţionez câteva mai importante:

1. Deutsche Forst-zeitung organ al 25 de societăţi forestiere scos în vederea susţinerei intereselor locale şi pentru popularizarea ştiinţei silvice.

Neuman-Neudam.

2. St. Hubertus Illustr. Zeitschrift für Jagd und Forstliches Verwandte Zweige Wien XV Hútteldorfer 26 abonanetul $^1/_4$ an 48 lei.

3. Wild und Gund. Illustrierte Jagdzeitungen.

Freilag Berlin S. W. Gedemanstr 10.

Forstwritschaftliche Mitteilungen Graz Osterr.

Herengasse organ al soc. propr. de păduri din Austria de sus.

5. Wiener Forst und Jagdzeitung. Wien I Schauflergasse.

6. Forstl. Wochenschrift „Silva“ 360 lei anual p. Romania cu articole interesante ştiinţifice P. Parey.

In general nu am putut afla costul abonamentelor, care a suferit serioase modificări, din cauza scăderei mărcei germane. Fiindcă, publicaţiunile germane de astăzi sunt foarte scumpe, recomand ca precauţie, înainte de a se comanda vr'o revistă, să se ia informaţiuni de la librăriile respective asupra preţurilor.

Dintre cărţile apărute în ultimul timp citez:

Bethmann H. Lägegatter Lpz. 1920.

Hess R. Der Forstchutz Brl. 1914.

Pallak Katechismus d. Forstbenutzung Lpz, 1920.

d. Waldbauer Lpz. 1920.

Hufnagel L. Prakticum d. Forsteinrichtung Leipzig 1921.

Kunze Hiefstafeln f. Holzmassen Berlin 1921.

Lippman Anlage des Lägerwerk Iena 1920.

Lippmann die ges. Holz bearbeitung:

Fabrikbetriebe Iena 1922 (import).

Lagewerken Iena 1921 (import).

Bühler der Waldbau (import).

Handbibliotek d. Holztechnik Jena.

Borgmann W. die Begrundung, Erziehung d. Holz bestände Berlin 1920.

Endres Lehrbuch d. Waldwertrechnung und Forsttatikc Berlin 1919 (f. import).

Hempel die Grundlagen d. Forstbetriebeinrichtung 1922.

Kitschen Hohölzflora Lpzg 1920.

Schneider Hl. Handwörtenbuch d. Botanik Lpz. 1917.

Precum şi noi ediţii revăzute şi mult complectate din Gayer Forstbenutzung.

Judeich Forstbetriebeinrichtung.

Endres Handsbuch d. Forstpolitik 1922.

Schwappach Ertragstafeln d. Wichtigeren Holzarten 1903. Neudam.

Garcke Ill. Flora Deutschland Berlin.

Voigt. Excursinnburg 3 Studium d. Vogelstimme Lpzg. 1920.

Nússlin-Rhumbler Forstinsectenkunde Paul Parey 1922.

Moţiunea

adunării generale extraordinare a Soc. „Progresul Silvic“ din 27 şi 28 Aprilie 1923.

Societatea „Progresul Silvic“ întrunită în zilele de 27 şi 28 Aprilie 1923 în adunare generală extraordinară pentru a discuta şi hotărî asupra măsurilor urgente ce se impun pentru a obţine o salarizare normală pentru inginerii silvici din Corpul Technic Silvic ;

Constatând că actualele salarii ale inginerilor silvici din serviciul statului sunt adevărate salarii de mizerie cu totul necorespunzătoare şi în absolută discordanţă cu munca ce aceşti profesionişti o depun în interesul desvoltărei economice a ţărei ;

Constatând că inginerii silvici îndeplinesc aceleaşi condiţiuni de recrutare, fac aceleaşi studii technice şi au aceleaşi îndatoriri faţă de economia generală a ţărei ca toţi ceilalţi techniciani.

Considerând însă că inginerii silvici păstrători convinşi ai vechei lor tradiţii de ordine, dreptate şi legalitate, de muncă şi

cinste profesională, nu înțeleg o clipă că în alegerea mijloacelor pentru îmbunătățirea situației lor materiale să recurgă la acțiuni dăunătoare țărei, înțeleg însă ca solidari să-și afirme puternic în fața factorilor răspunzători dreptul la un tratament de salarizare care să le asigure un minimum de existență și o justă echivalare a muncei lor de creație și producție alăturarea de celelalte elemente ale Corpului de tehniciani din serviciile statului;

Adunarea hotărăște ca împreună cu A. G. I. R. să lucreze pentru egalizarea în salariu a tuturor tehnicianilor statului; iar această salarizare să fie corespondentă cu munca pe care tehnicienii o depun și profitul pe care statul îl trage din această muncă de specialitate.

Mai hotărăște ca o comisiune compusă din d-nii: C. P. Georgescu, Aurel Eliescu, Marin Drăcea, M. P. Florescu, Coman Marinescu, D. Georgescu, I. Comanici și P. Antonescu cari în mod permanent să lucreze pe lîngă factorii răspunzători ai statului pentru ca în cel mai scurt timp posibil să se realizeze atât de dreptele și întemeiatele cereri ale inginerilor silvici. Comisiunea va ține în curent pe membrii societății despre demersurile și rezultatele obținute.

Societatea „Progresul Silvic" se declară solidară cu rezoluțiunile ce se vor nota în congresul dela 29 Aprilie 1923 al Asociației Generale a inginerilor din România.

Președinte, **Aureliu Eliescu**

Secretar, *M. P. Florescu*

---

† Octavian Pop

Inginer șef silvic

Funcționarii Regiunei silvice Bistrița *cu inima frântă de durere fac cunoscut, că iubitul lor coleg* **Octavian Pop** *a încetat din viață la 14 Noemvrie 1923, după o scurtă suferință în etate de 58 ani.*

Inmormântarea a avut loc la 16 Noemvrie a. c., orele 3 d. m. dela clinica din Cluj.

Fie-i țărina ușoară!

† Ioan C. Elefterescu

Inginer Inspector silvic (pensionar).

Decedat la București în ziua de 14 Sept. a. c. în etate de 71 ani. **Fost membru fondator al Societății Progresul Silvic.** *Fost în corpul silvic al Statului și apoi în corpul Silvic al Eforiei Spitalelor civile, de unde a și eșit la pensie.*

A fost înmormântat Duminică 16 Sept. 1923 la Cimitirul Sf. Vineri din București.

Eforia Spitalelor Civile din București a fost representată prin D-l Inginer Inspector silvic C. Bosoancă, Ad-torul Pădurilor Eforiei, iar Soc. „Progresul silvic" prin D-l Inginer Inspector silvic M. P. Florescu, Secretarul Societății. Din partea ambelor instituții s'au depus câte o coroană și s'au rostit cuvântări relevându-se meritele dispărutului; au mai asistat din partea corpului silvic D-nii N. Elefterescu, I. Comanici, D. Tomuța, V. Precup, D. Robănescu, Sofronie Iancovici, etc.

Fie-i amintirea veșnică!

BIBLIOTECA CASEI PADURILOR

Administraţia Casei Pădurilor a decis de a înfiinţa pe propriele sale mijloace o bibliotecă, în care se vor tipări toate scrierile de valoare ale membrilor corpului technic silvic,

Primul volum conţinând 100 pagini, peste 78 figuri şi 13 fotografii, a apărut de curând de sub tipar pe hârtie velină,

El poartă titlul: **„Transportul lemnelor pe apă şi uscat"** şi este datorit colaborării D-lor; **Ladislau Papp** inginer inspector silvic, şeful administraţiei ocoalelor silvice Gurghiu; **Gh. P. Antonescu**, inginer silvic, şeful ocolului silvic Lăpuşna, conferenţiar de ştiinţele silvice la Academia de agricultură din Cluj şi **Dr. Eugen Guzman,** inginer consilier aulic, director de domenii.

Acest volum se va distribui tuturor regiunilor şi şefilor de ocoale silvice spre a se trece în inventarul respectiv, iar autorilor câte 50 exemplare fiecăruia,

D-l C. Opran, administratorul Casei Pădurilor, ca introducere a scris următorul cuvânt înainte:

„Că se simţea şi se simte încă absolută necesitate de scrieri forestire de valoare atât dln punctul de vedere ştiinţific, cât şi practic cine ar putea să conteste aceasta?

„O atare lacună nu trebuie însă să mai dăinuiască, dacă vrem în mod serios „ca silvicultura naţională printr'o cultură sistematică, să conserve, ba chiar să „sporească forţele de producţiune ale domeniului nostru forestier, în scopul de a „asigura generaţiunilor viitoare în mod permanent, un material de prima „necesitate, iar tezaurului public, precum şi proprietarilor respectivi, un venit „corespunzător capitalului considerabil ce reprezintă pădurile din România întregită,

„Una din principalele preocupaţiuni ale administraţiei Casei Pădurilor a fost de a contribui, în măsura posibilului la ridicarea nivelului cultural al inginerilor silvici prin organizarea învăţământului, prin trimiterea a unui număr oarecare dintr'înşii spre a-şi perfecţiona cunoştinţele lor teoretice şi practice la marile instituţiuni de învăţământ superior din Occident, precum şi pentru a se specializa în anumite lucrări technice".

„Desvoltarea literaturei noastre silvice acordând subvenţii şi oferind autorilor „putinţa de aşi publica operile lor, astăzi mai cu seamă, când costul tiparului „s'a scumpit enorm, a trebuit de asemenea să ne preocupe în deosebi.

„Trebuie să mărturisesc cu sinceritate că mă simt fericit că din ambele „aceste puncte de vedere s'a putut anul acesta inaugura un început de realizare.

S'a trimis, în adevăr, în străinătate 10 ingineri silvici şi s'au luat „măsuri de a se publica sub formă de broşuri, constituind astfel „Biblioteca Casei Pădurilor" ori ce scriere care prezintă o importanţă deosebită din punctul, „de vedere al popularizării ştiinţelor forestiere şi aplicaţiunilor lor şi merită prin urmare sacrificii din partea Statului.

De data aceasta cred că s'a îndeplinit o acţiune folositoare ce cadrează cu interesul general şi că s'a pus o mică petricică la clădirea edificiului destinat să asigure ştiinţei silvice şi exploatărei raţionale a pădurilor ţării o bază sigură şi un înfloritor viitor.

P. A.

* * *

Ne facem o deosebită plăcere de a anunţa cititorilor acestei reviste ultima publicaţiune a distinsului profesor de botanică de la Academia agricolă din Cluj, D-l **Iuliu Prodan.**

Lucrarea sa constând din două volume, format octav, dintre care unul pe hârtie semi velină, cu 1152 pagini, 27 figuri, 12 tablouri şi 89 planşe, iar cel de al doilea pe hârtie velină cu 420 figuri, este intitulată: **„Flora pentru determinarea şi descrierea plantelor ce cresc în România.**

Preţul ambelor volume este de 350 lei plus 11 lei cheltueli de expediţie şi se pot comanda adresându-se direct autorului *„Calea Mănăşturului No. 5 Cluj"*

Inginerii silvici, în special, doritorii de a se perfecţiona în determinarea speciilor şi în studiul relaţiunilor ce există între plante şi natura solurilor precum şi în chestiuni de phytogeografie, vor găsi în opera d-lui Iuliu Prodan îndrumările necesare.

Din acest punct de vedere o recomandăm cu tot dinadinsul.

Intr'unul din numerile viitoare se va face o recensiune amănunţită asupra publicaţiunei în chestiune.

P. A.

MINISTERUL AGRICULTURII ŞI AL DOMENIILOR
CASA PĂDURILOR
DIRECŢIA AMENAJERILOR

DECIZIUNE

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii şi al Domeniilor.

Asupra raportului Domnului Administrator al Casei Pădurilor.

Având în vedere articolul 2 din Codul Silvic.

Având în vedere articolul 2 din Legea Modificărilor la Codul Silvic publicată în Monitorul Oficial No. 131/920.

DECIDEM:

Art. 1. — Se aprobă de noi:

a) Regulamentul de exploatare al pădurii Valea Pietrei pendinte de comuna Podenii Noi, Judeţul Prahova, proprietatea Moştenitorilor S. Iarca, în suprafaţă de 37 hectare 1100 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 16 ani, exploatarea în 5 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare hectar.

b) Regulamentul de exploatare al pădurii Stânjenească şi Domnească pendinte de comuna Vidra, judeţul Putna, proprietatea Obştei locuitorilor din cătunul Burca, comuna Vidra, în suprafaţă de 122 hectare 1250 m. p. Regimul crâng simplu cu 80 rezerve la hectar în parcela C. Revoluţia normală 30 ani, exploatarea în 5 ani şi cu garanţia de împădurire 300 lei de fiecare hectar.

c) Studiul Sumar pentru exploatare al pădurii Cioroi pendinte de comuna Orţiţa, judeţul Sălaj, proprietatea D-nei Elena Pop, în suprafaţă de 16 hectare 2400 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 40 ani, exploatarea în 2 ani şi cu garanţia de împădurire 300 lei de fiecare hectar.

d) Regulamentul de exploatare al pădurii Muntele Rătuneiu pendinte de comuna Runcu, judeţul Dâmboviţa. proprietatea D-lor Gh. Vişoianu, N. Vlădău şi N. G. Vişoianu, în suprafaţă de 585 hectare din care 75 hectare goluri. Regimul codru cu tăeri succesive. Revoluţia normală 90 ani, exploatarea în 25 ani şi cu garanţia de împădurire 1000 lei de fiecare hectar.

e) Regulamentul de exploatare al pădurii Larga pendinte de comuna Doftana, judeţul Bacău, proprietatea D-lui Emile Ghika, în suprafaţă de 2396 hectare 2200 m. p. Regimul codru grădinărit. Revoluţia normală 80 ani, exploatarea în 10 ani şi cu garanţia de împădurire 300 lei de fiecare hectar.

f) Regulamentul de exploatare al pădurii Târnăuca la Sidor pendinte de comuna Târnăuca, judeţul Dorohoi, proprietatea Casei Rurale, în suprafaţă de 269 hectare 6800 m. p. Regim crângul cu 80 rezerve la hectar. Revoluţia normală 40 ani, exploatarea în 13 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare hectar.

g) Regulamentul de exploatare al pădurii Palanca pendinte de comuna Slobozia Secătura, judeţul Botoşani, proprietatea Casei Rurale, în suprafaţă de 422 hectare 2900 m. p. Regim crângul cu 80 rezerve la hectar. Revoluţia normală 30 ani, exploatarea în 5 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare hectar.

h) Regulamentul de exploatare al pădurii Varniţa pendinte de comuna Bozieni, judeţul Roman, proprietatea Casei Rurale, în suprafaţă de 19 hectare 4800 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 12 ani, exploatarea în 2 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare hectar.

Art. 2. — Toate celelalte dispoziţiuni prevăzute în studiile respective şi articolul adiţional sunt executorii.

Art. 3. — Şi ultimul, Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu executarea prezentei deciziuni.

Dată astăzi 24 Noembrie 1923 în cabinetul nostru.

Ministru (ss) **Al. Constantinescu**

No. 62045.

* * *

Deciziune

Noi Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturei şi al Domeniilor.

Asupra raportului Domnului Administrator al Casei Pădurilor,

Având în vedere Art. 2 din Codul Silvic,

Având în vedere Art. 2 din Legea Modificărilor la Codul silvic publicată în Monitorul Oficial No. 131 | 920,

DECIDEM :

Art. 1. — Se aprobă de noi :

a) Regulamentul de exploatare al pădurei Risipiţi pendinte de comuna Lăcusteni. judeţul Vâlcea, proprietatea minorului Iordachi B. Otetelişeanu, în suprafaţă de 123 hectare 6700 m. p. din care 14 hectare 4200 m. p. poeni şi drumuri. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 20 ani, ezploatarea în 5 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare hectar ;

b) Regulamentul de exploatare al pădurei de pe muntele Berevoiasca—Mare pendinte de comuna Albeşti, judeţul Muscel, proprietatea D-lor Colonel Veterinar V. Rădulescu, Colonel I. Negoescu şi D-na I. P. Baştea, în suprafaţă de 257 hectare din care neexploatate 20 hectare. Regimul codrului cu tăeri rase. Revoluţia normală 70 ani, exploatarea într'un an şi cu garanţia de împădurire 800 lei de fiecare hectar.

c) Studiul sumar de exploatare al pădurei Macredeu cu ramificaţiile Gresul şi Mesteacănul pendinte de comuna Tulnici judeţul Putna, proprietatea moşnenilor din comuna Tulnici, în suprafaţă de 4000 hectare din care se exploatează pentru trebuinţele moşnenilor o suprafaţă de 240 hectare. Regimul tăeri preparatorii. Revoluţia normală 100 ani, exploatarea în doi ani;

d) Regulamentul de exploatare al pădurii Zănoguţa pendinte de comuna Cernădia judeţul Gorj, proprietatea Societăţii Anonime Române pentru Industria Forestieră Carpatina, în suprafaţă de 445 hectare din care exploatabile 182 hectare. Regimul codru cu tăeri rase. Revoluţia normală 90 ani, exploatarea în 2 ani şi cu garanţia de împădurire 600 lei de fiecare hectar,

e) Regulamentul de exploatare al pădurii de pe Muntele Stănişoara pendinte de comuna Călineşti judeţul Vâlcea, proprietatea D-lui Gh. Popescu şi a moştenitorului Nicolae Popescu în suprafaţă de 104 hectare aproximativ. Regimul codru cu tăeri rase. Revoluţia normală 80 ani, exploatarea în 2 ani şi cu garanţia de împădurire 1000 lei de fiecare hectar ;

f) Regulamentul de exploatare al pădurii Scundu pendinte de comuna Scundu, judeţul Vâlcea, proprietatea erezilor defunctului Grigorie Lahovari D-nii Filip şi Constantin Grigore Lahovari, în suprafaţă de 416 hectare 9278 m. p. din care exploatată 50 h 6250. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 30 ani,

exploatarea în 8 ani şi cu garanţia de împădurire 150 lei de fiecare hectar.

Art. 2. Toate celelalte dispoziţiuni prevăzute în studiile respective şi articolul adiţional sunt executorii.

Art. 3 şi ultimul. — Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu executarea prezentei deciziuni.

Dată în cabinetul nostru astăzi 24 Noembrie 1923.

Ministru (ss) **Al. Constantinescu**

No. 62044,

* * *

Deciziune

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Agriculturii şi al Domeniilor.

Asupra raportului Domnului Administrator al Casei Pădurilor

Având în vedere articolul 2 din Codul Silvic,

Având în vedere articolul 2 din Legea Modificărilor la Codul Silvic publicat în Monitorul Oficial No. 181 920.

DECIDEM:

Art. I. Se aprobă de noi:

a) Studiul sumar de exploatare al pădurii Călineşti pendinte de comuna Bâlvăneşti judeţul Mehedinţi, proprietatea Gh. şi Anton Pârvulescu, în suprafaţă de 16 hectare 2187 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 30 ani, exploatarea în 3 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare hectar;

b) Regulamentul de exploatare al pădurii Petricica pendinte de comuna Nadişa, judeţul Bacău, proprietatea D-nei Emma Cristescu, în suprafaţă de 400 hectare. Regimul crângului cu 120 rezerve la hectar. Revoluţia normală 20 ani, exploatarea în 20 ani şi cu garanţia de împădurire 500 lei de fiecare hectar;

c) Regulamentul de exploatare al pădurii Hişeu pendinte de comuna Topliţa Română, judeţul Mureş Turda, proprietatea indiviză (composesorat) a D-lui Ieronim Urmanczi moştenitorii lui Ştefan Urmanczi şi alţii, toţi locuitori din comuna Topliţa-Română, în suprafaţă de 64 hectare 2804 m. p. Regimul codru cu tăeri rase. Revoluţia normală 90 ani, exploatarea în 4 ani şi cu garanţia de împădurire 1500 lei de fiecare hectar;

d) Regulamentul de exploatare al pădurii Baratu pendinte de comuna Lereşti, judeţul Muscel, proprietatea Mânăstirei Catolice din Câmpulung, în suprafaţă de 273 hectare. Regimul codru cu tăeri rase, Revoluţia normală 60 ani, exploatarea în 6 ani şi cu garanţia de împădurire 600 lei de fiecare hectar. Pădurea de protecţie dela gol va fi 50 metri lăţime;

e) Regulamentul de exploatare al pădurii Proviţa, Valea Lungă şi Sultanul, pendinte la comuna Proviţa de Jos, judeţul Prahova, proprietatea D-lui Barbu Catargiu, în suprafaţă de 432 hectare 6000 m. p. Regimul crâng simplu pentru parch. 1 şi 2, 16-24 şi crâng compus parch, 3-15 inclusiv. Revoluţia normală 25 ani, exploatarea în 25 ani şi cu garanţia de împădurire 300 lei de fiecare hectar;

f) Regulamentul de exploatare al pădurii Dosul Cuciulatului pendinte de comuna Retitea, judeţul Cojocna, proprietatea D-lui Gh. Banffi, în suprafaţă de 1162.96 jug. cad. sau 669,2547 hectare. Regimul codru cu tăeri rase. Revoluţia normală 80 ani, exploatarea în 12 ani şi cu garanţia de împădurire 1000 lei de fiecare jugăr;

g) Regulamentul de exploatare al pădurii Mira pendinte de comuna Ştefăneşti, judeţul Gorj, proprietatea D-lor Gheorghe şi I, Săvescu, în suprafaţă de 88 hectare 5000 m. p. Regimul crâng simplu. Re oluţia normală 30 ani, exploatarea în 5 ani şi cu garanţia de împăeurire 200 lei de fiecare hectar;

h) Regulamentul de exploatare al pădurii Cioc pendinte de comuna Cucueţi, judeţul Telorman, proprietatea D-lni Victor Chisim în suprafaţă de 35 hectare. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 24 ani, exploatarea în 2 ani şi cu garanţia de împădurire 200 lei de fiecare hectar;

i) Regulamentul de exploatare al pădurii Maxut pendinte de comuna Deleni, judeţul Botoşani, proprietatea D-nelor Eliza Paul Greceanu şi Adina Polizu, în suprafaţă de 1966 hectare 3767 m. p. din care de exploatat suprafaţa de 391 h. 1640. Regimul codru cu două tăeri succesive. Revoluţia normală se va fixa după revizuirea regulamentului în anul 1933. Exploatarea în 10 ani şi cu garanţia de împădurire 400 lei de fiecare hectar;

j) Regulamentul de exploatare al pădurii Salcia Sângeru pendinte de comunele Salcia Sângeru şi Lapoşul, judeţul Prahova proprietatea Bisericei Icoanei din Bucureşti, în suprafaţă de 941

hectare 2920 m. p. Regimul crâng simplu. Revoluţia normală 25 ani, exploatarea în 7 ani şi cu garanţia de împădurire 300 lei de fiecare hectar;

l) Regulamentul de exploatare al pădurii Podul Grozoreştilor pendinte de comuna Rucăr, judeţul Muscel, proprietatea Dlor Barbu Dumitrescu şi I. B. Cârciumărescu, în suprafaţă de 26 hectare 0874 m. p. Regimul crângul cu 80 rezerve la hectar. Revoluţia normală 40 ani, exploatarea în 3 ani şi cu garanţia de împăpurire 400 lei de fiecare hectar;

m) Regulamentul de exploatare al pădurii Teralia pendinte de comuna Zagon, judeţul Trei Scaune, proprietatea D-lui Menihert Weisz, în suprafaţă de 110 hectare 7939 m. p. Regimul crângul cu 80 rezerve la hectar. Revoluţia normală 20 ani, exploatarea în 4 ani şi cu garanţia de împădurire 500 lei de fiecare hectar;

Art. 2. Toate celelalte dispoziţiuni prevăzute în studiile respective şi articolul adiţional sunt executorii.

Art. 3. şi ultimul Domnul Administrator al Casei Pădurilor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei deciziuni.

Dată astăzi 24 Noembrie 1923 în cabinetul nostru.

Ministru,

Al. Constantinescu

No. 62041

ANUNT

Din cauza scumpetei excesive a tiparului şi hârtiei, se face cunoscut domnilor abonaţi ai Revistei Pădurilor că abonamentul revistei s'a majorat la 150 lei.

In consecinţă domnii abonaţi sunt rugaţi a achita abonamentul în restanţă cu suma de mai sus.

Redacţia.

Informaţii

In vederea apariţ'ei cursului de *Botanică Forestieră* a D-lui *Prof. N. Iacobescu*, domnii ingineri sunt rugaţi a trimite adesiunile, printr'o carte poştală, precum şi numărul exemplarelor pe cari le pot plasa (bănci, cooperative, proprietari etc.). Inscrierile se închid la 10 Ianuarie 1924, când începe tipărirea.

Se va tipări următoarele volume:

Vol. I Curs de Botanică generală şi industrială.
Vol. II „ „ „ forestieră şi Patologie Vegetală
Vol. III „ „ Zologie forestieră.
Vol. IV „ „ Entomologie „
Vol. V „ „ Mineralogie şi Geologie Forestieră.

Inscrierile se primesc la D-l *Prof. N. Iacobescu str. Anton Pan No. 41 Bucureşti.*

* * *

Articolul din presentul număr asupra Salcâmului este datorit D-lui I. Simionescu profesor Universitar.

* * *

La Casa Pădurilor s'a lucrat de către o comisiune compusă din D-nii Ing. Inspector Silvic: D. Anastasescu, Amedeu Câmpeanu, Horia Lazăr, Al. Popescu, I. Piso, şi I. Coşei, la regulamentul de funcţionare al Directoratelor cari se speră a se creia pe ziua de 1 Ianuarie 1924.

* * *

Ciclul conferinţelor ce se vor ţine de Soc. „Progresul Silvic", la sediul Soc. „Politechnice" din Bucureşti.

In cursul lunei Febr. şi Martie 1924 urmând a se ţine obişnuitele conferinţe, conform statutelor Soc. noastre, toţi D-nii ingineri silvici doritori a contribui la vulgarizarea chestiunilor la ordinea zilei în legătură cu economia forestieră, sunt rugaţi de comitetul de redacţie a şi trimite titlul conferinţelor spre a se putea stabili din vreme ordinea şi zilele în cari se vor ţine conferinţele.

* * *

Pe ziua de 1 Ianuarie 1924 se fac următoarele transferări în corpul technic silvic.

D-l Ing. silvic G. Suciu dela ocolul Sugag în serviciul central la regiunea Sebeşul Săsesc.

D-l Ing. silvic P. Cormoş dela Tg. Neamţ şi Al. Gerecze dela Bicaz ca titulari ai ocoalelor Valea Izei şi Seliştе.

D-nii ing. stagiari I. Sasu dela reg. Sebeş Săsesc, I Paraschiv dela reg. Lugoj, I. A. Nicolescu dela Tg. Mureş E. Zehan şi N. Boboc dela reg. Mercurea Ciuc ca titulari provizoriu la ocoalele Sebeş, Hodoş, Sarlota, Sân M. Ciucului şi Bicaz.

D-nii ing. stag. G. Caminschi dela reg. Chişinău şi C. Sperling dela reg. Lipova se repartizează primul la serviciul de plantaţii din Basarabia iar al doilea la regiunea Chişinău. D-l ing. stag. O. Mihălcescu din Administraţia Centrală ca ajutor la ocolul Jerbuş.

D-l ing. silvic Adalbert Dienesch dela cancelaria reg. Tg. Mureş la cancelaria reg. Deva.

D-l ing. silvic H. Rakosy Şeful ocolului S. M. Ciucului, la ocolul Danul.

D-l ing. A. Pruny şeful ocolului Cluj la Cancelaria reg. Buzău.

D-l ing. şef Silvic I. Ioachimescu şeful ocolului Ciuperceni să fie însărcinat şi cu controlul în cuprinsul regiunei Craiova.

D-l ing. A. Boldescu şeful ocolului Perişor la cancelaria reg. Craiova.

D-l ing. şef A. Molnar şeful ocolului Nehoiaş în aceiaş calitate la ocolul Perişor.

D-l ing. stag. A. Szabo din Adm. centrală ca ajutor la ocolul Bucovăţ.

D-l ing. şef silvic T. Popov dela ocolul Furceni la cancelaria regiunei Cernăuţi.

D-l ing. şef silvic cl. III L. Băcilă se încadrează în corp pe ziua de 1 Ianuarie 1923 cu gradul de ing. şef silvic cl I.

D-l ing. silvic Tr. Ionescu şeful ocolului silvic Şf. Gheorghe se transferă în aceiaş calitate la ocolul silvic Mihăeşti pe ziua de 15 Decembrie 1923.

* * *

Domnii abonaţi ai Revistei Pădurilor care-şi schimbă domiciliul, sunt rugaţi a ne comunica la timp noua adresă spre a putea primi în mod regulat revista.

* * *

D-nii ing. şefi silvici cl. I N. Puşcariu, David Petrescu şi I. Fonai se înaintează in mod onorific pe ziua de 1 Noembrie 1923 la gradul de ing. inspector silvic.

D-l ing. silvic I. Simionescu se reprimeşte în corpul silvic al statului pe ziua de 1 Ianuarie 1924 cu gradul de inspector, grad ce l-a avut la demisiunea D-sale din corp.

D-l ing. silvic Tiberiu Cernescu absolvent cu certificat al Şc. Sup. de Silvicultură din Bucureşti se primeşte în corpul silvic al Statului pe ziua de 1 Ianuarie 1924 cu gradul de ing. silvic stagiar.

* * *

La Societatea „*Progresul Silvic*“ s'a presentat pentru premiul oferit de D-l Inginer Inspector silvic M. P. Florescu, o singură monografie.

In cursul lunei Ianuarie 1924 va fi convocată comisia respectivă pentru a-şi da avizul.

* * *

In cursul lunei Ianuarie 1924 va apare în Revista Pădurilor desbaterile congresului silvic dela Kişinău

---

Colecta

Pentru susţinerea celor trei copii ai fostului coleg Rafael Căzănescu

Ion Andreianu 300 lei, D. Robănescu 200 lei, St. Caraman 100 lei Total Lei . . . 600

Suma subscrisă din urmă Total Lei 11.990

Total general . . . 12.590

ACT DE MULŢUMIRE

Am mai primit dela D-l Inginer silvic M. P. Floreccu încă 2600 (două mii şease sute lei) şi care cu suma de 9.990 ce am primit-o de la D-sa la timp, însumează în total suma de lei 12.590

Aduc viile mele mulţumiri tuturor camarazilor fostului meu soţ, cari s'au gândit un moment la ajutorul celor 3 copilaşi rămaşi fără nici un sprijin pe lume.

Eliza Rafael Căzănescu

31 Dec. 1923.

AVIZ

Cursul de **Estimaţie Forestieră** *a d-lui Profesor V. N. Stinghe* **a apărut tipărit** *şi s'a expediat tuturor domnilor ingineri, cari s'au înscris, pentru rambursarea diferenţelor dela sumele ce s'au primit ca acont.*

Fiind încă în posesia câtorva exemplare, cine mai doreşte obţinerea cursului, se va adresa prin o cartă postală studentului **I. Dragomir** *dela Şcoala Politechnică, secţia silvică.*

In urma cererilor cursul de Estimaţie se expediază recomandat cu 80 lei ramburs.

* * *

Albumurile cu Fotografii, a congresului de la Chişinău, fiind gata, cine doreşte a şi le procura, va trimite D-lui Inginer Inspector silvic M. P. Florescu suma de 500 lei, spre a'i se expedia.

Acei care au dat avansuri la Chişinău vor trimite diferenţele.

TABLA DE MATERII A „REVISTEI PADURILOR"

PE ANUL 1923

		Pag.
Antonescu P.	*a)* Terminologia silvică	17
	b) Pădurile şi constituţiunea	65
	c) Congresul uniunei generale forestiere din România	365
	d) Pădurile din Suedia şi Expoziţia din Götebory	441
	e) Legile noastre	693
	f) Pădurile şi consiliul Economic Superior .	805
Antonescu P. G.	*a)* Fabricarea cărbunilor de lemn în ocolul silvic Lăpuşna Transilvania	119
	b) Transportul lemnelor pe apă şi uscat (în colaborare cu L. Papp)	537
Agapie Gh.	*a)* Exploatarea raţională a pădurilor . . .	8
	b) „ „ „ . . .	87
	c) Reforma agrară şi problema agro-silvică	349
	d) „ „ „ „ „ „	467
	e) Calculul intersecţiilor prin formule analitice cu ajutorul logaritmilor	383
	f) Reîmpădurirea Basarabiei faţă cu legea respectivă de expropriere	637
Atanasescu A.	Creditul forestier	127
Angelescu I.	Calculul coordonatelor orthogonale	377
Constantinescu Al.	1923	1
Cosăcescu N.	Ogarul	78
Ciurileanu I. D.	*a)* Calcularea intersecţiilor fără maşina de calcul cu ajutorul tablelor de valori naturale I. Clouth	379
	b) Memoriu descriptiv al Piramidei tachiometrice „Ciurileanu"	500

		Pag.
Davidescu N.	*a)* Stingerea torenţilor cu împăduriri şi corecţiuni	360
	b(Stingerea torenţilor cu împăduriri şi corecţiuni	454
Florescu P. M.	*a)* Necrolog: Virgiliu Berariu	507
	b) O nouă orientare	509
	c) Din literatura străină	511
	d) Problema exportului lemnului	525
Florescu I.	Adnotări entomologice	137
Grinţescu I.	Asupra oidiumului ştejarului şi peritheceele sale	370
Guzman Eug.	*a)* Promoţia festivă de doctori onorifici la înalta şcoală pentru cultura solului la Viena	378
	b) Transportul lemnului pe apă şi pe uscat	770
Georgescu C.	Corespondenţa din Viena	402
Goga I. I.	Pădurile Basarabiei complectarea lor ameliorări pastorale	
Ion Petre	*a)* Punerea în valoare a terenurilor din regiunea inundabilă a Dunării din punct de vedere silvic (continuare)	22
	b) Punerea în valoare a terenurilor din regiunea inundabilă a Dunării din punct de vedere silvic	102
	c) Stăpânirea Terenurilor din Regiunea inundabilă	885
Ittu Mih.	Terminologia silvică poporană relativă la industria ţărănească de lemn (văsăritul)	43
Ionescu C. I.	Situaţia uscătoriei de conuri de reşinoase depe lângă ocolul silvic „Reg. Elisabeta" pe anul 1922—23	411
Ionescu Andrei	*a)* Normele de bază la stabilirea preţurilor lemnului de lucru, construcţii şi de foc în pădurile statului	607
	b) Recenzii, note	141
	c) Din Literatura Streină	877
H. Lazar	Contribuţii la modificarea Codului Silvic	872
Marinescu Coman	Observaţiuni asupra practicei silviculturei şi gospodăriei silvice în ţara noastră	80
Manole Horia	*a)* Reflexiuni asupra taxelor vamale cu privire la exportul lemnului	135
	b) Confecţionarea traverselor de fag	396
	c) Un non sens	860

		Pag.
Mihălcescu C. V.	Preţul lucrului în pădurile de munte dela obârşia râului Argeş şi afluenţii săi Capra, Budi etc. aparţinând soc. Arif . .	793
Ştefan Mantea	Contribuţii asupra modificării codului Silvic	873
Neagu Negrileşti D. I.	Rolul judecătorului de ocol în alegerea administratorilor obştiilor de moşneni . .	100
Opran C.	Un pas inainte spre normalizare	345
Papp Ladislau	Transportul lemnelor pe apă şi uscat (în colaborare cu G. P. Antonescu) . . .	537
Preşemetchi Z.	*a*) Reîmpădurirea Basarabiei faţă cu legea respectivă de exproprire	621
	b) Repartizarea speciilor forestiere din Basarabia	659
Simionescu I. Ing.	*a*) Distrugerea pădurilor moşneneşti prin încendii şi păşunări	38
	b) Bibliografii	58
	c) Contribuţiuni la Legislaţiunea Silvică .	862
Prof. I. Simionescu	*a*) Salcâmul	815
	b) Păstoritul	818
Ştefănescu Gună G.	Exproprierea din Basarabia şi pădurile . .	54
Ştefănescu Al.	O chestiune de demnitate pentru corpul silvic	130
Turneanu G.	Anul forestier 1922	3
Tănăsescu Mosandrei M.	*a*) Dela congresul de mine	357
	b) Clădirea căminului silvicultorilor . . .	768
Th. Popov	Combaterea Insectelor vătămătoare în ocolul silvic Joseni jud. Ciuc	821
I. Gh. Protopopescu	Propuneri asupra ante proectului de Lege pentru Codicele Silvic	875

DIVERSE

***	Exproprierea Pădurilor din Basarabia . .	808
***	Proces-verbal No. 5,6 al Soc. Progresul Silvic	237
	„ „ No. 7 „ „ „ „	145
***	Desbaterile Congresului inginerilor silvici din Cernăuţi 1922	157
***	Ante Proect de lege pentru organizarea Casei Pădurilor	249
***	Ante proect de lege pentru organizarea Corpului Silvic	269
***	Ante Proect de lege pentru organizarea Invăţământului silvic	287
***	Ante Proect de lege pentru organizarea Codicelui sivic	295

		Pag.
***	Necrolog: V. Beghenau Miladin Rancu, C. Manoliu, V. Bălăceanu	414
***	Lege de organizarea corpului silvic . . .	694
	„ „ „ Invăţământului silvic	711
***	Legea pentru extinderea aplicaţiunii dispoziţiunilor codului silvic din 1910 şi a legii modificatoare acestui cod din 16 Sept. 1920 în tot cuprinsul României	736
***	Desbaterile ce au avut loc în corpurile legiuitoare cu ocazia votării legilor de organizare a învăţământului silvic şi a corpului silvic	738

Wiener-Neustaeder Waldsamen-Klenganstalten

JUL. STAINER, WIENER-NEUSTADT (Austria)

Proprietari: Julius Stainer și Hermann Neugebauer

Adresa telegrafică: SAMENSTAINER, WIENERNEUSTADT

Prima Firmă Austriacă

pentru

Strângerea și Vânzarea Semințelor Forestiere

sub controlul statului

FURNIZEAZĂ CALITĂȚI SUPERIOARE

TOT FELUL DE SEMINȚE INDIGENE

și STRAINE DE COPACI RAȘINOASE, FOIOASE și

POMI FRUCTIFERI

CASA RENUMITĂ, UNIVERSALĂ, FONDATĂ IN ANUL 1864

SPECIALITĂȚI:

90% semințe de molift (Picea excelsa) de Alpi, prețul 185 Lei.

90% semințe de pin negru (Pinus austriaca) . . prețul 200 Lei.

Prețurile se înțeleg pe kgr. franco Wienerneustadt!

„PETROȘANI“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMANĂ

PENTRU

EXPLOATAREA MINELOR DE CĂRBUNI

Capital Social Lei 280.000 000

MINELE : Petroșani, Vulcan, Aninoasa și Dilja

Județul Hunedoara, Transilvania

Direcțiunea Generală :

BUCUREȘTI

STRADA AUREL VLAICU No. 22

Adresa telegrafică : „PETROȘANI“.

Telefon 39|77

„CREDITUL MINIER"

Societate Anonimă Română pentru Desvoltarea Industriei Miniere

CAPITAL SOCIAL 175.000 000 LEI

Sediul Central: BUCUREŞTI, B-dul I. C. Brătianu, 75

Telefon 39/41 şi 47/36

Sucursala: BUCUREŞTI, Str. Marconi 3 — Telefon 13/9

Direcţiunea Tehnică a Petrolului: PLOEŞTI
Bulevardul Independenţei No. 23

Intreprinde:

Studii, expertize, calcule de rentabilitate, proecte de explorări pentru dovedirea şi punerea în valoare a zăcămintelor de petrol, gaze naturale, cărbuni, minereuri, cariere şi ape minerale.

Exploatează:

Pe cont propriu şi în participaţie obiecte miniere, terenuri petrolifere, rafinerii de petrol (Aurora-Băicoi) etc.

Acordă credite:

Intreprinderilor existente miniere şi în formaţie.

Cumpără şi vinde:

Produse şi privilegii miniere, redevenţe şi produse petrolifere proprii etc.

Produce:

Benzină uşoară de aviaţie, benzină pentru automobile şi motoare, petrol lampant motorină, păcură pentru combustibil, uleiuri minerale de prima calitate, etc.

„BANCA ROMANEASCA"

Societate Anonimă pe Acţiuni

CAPITAL LEI 250.000 000 — —
REZERVĂ „ 56.000 000 — —

Bucureşti Str. Smârdan No. 5
Adresa telegrafică „Romăneasca"

Ori-ce operaţiuni de Bancă în general:

Cumpărări şi vânzări de efecte. — Avansuri pe depozite de efecte publice şi acţiuni. — Emisiuni de cecuri şi scrisori de credit pentru ori-ce ţară. Participaţiuni industriale şi comerciale şi orice operaţiuni financiare.

SUCURSALE *Arad, Braşov, Bolgrad, Bazargic, Cluj, Constanţa, Craiova, Chişinău, Galaţi, Ismail, Oradea-Mare, Tg.-Mureş, Timişoara, Tulcea, Tighina, Sibiu, Satu-Mare.*

Bănci afiliate: Banca Iaşilor, Iaşi, Banca Bacăului; Banca Creditul Prahovei, Ploeşti; Banca Dunărea Românească Brăila; Banca Românească a Banatului, Lugoş; Banca Mehedinţului din T.-Severin; Banca Română din Dorohoi; Banca Bucovineană, Suceava; Banca Câmpulungul Moldovenesc, C.-Lung (Bucovina); Banca Ştefan cel Mare, Fălticeni.

G. N. Bogdat, preşedinte; C. G. Ciaşu adm.-delegat; Al. F. Bădescu, membru; Al. N. Stefănescu, membru; I. Grădişteanu, membru; Gl. Sc. Panaitescu, membru; H. Fuiga, censor; Em. Don, censor; G. I. Stoicescu, vice-preşedinte; D. D. Braguliru, membru; I. I. Stănculeanu, membru; G. Corbescu, membru; St. C. Pop, membru, D. Matak, censor; V. Stef n, censor; G. Dimitriu, censor.

Director General: *N. P. Ştefănescu*; Prim-Director: *Ion Săvescu*; Directori: *N. Bănulescu, C. T. Teodorescu, Ion C. Filidi, Gr. Dumitrescu, Ing. C. Gheorghian.*

BANCA MARMOROSCH, BLANK & Co.

SOCIETATE ANONIMĂ

Capital social lei 125 000.000 deplin vărsat = Rezerve lei 177.6000 000

SEDIUL IN BUCUREŞTI

Adresa telegrafică : „BLANKBANCA

SUCURSALE şi AGENŢII

IN STRĂINĂTATE :

PARIS, Place Vendôme, 20.
CONSTANTINOPOL, Galata, Agopian Han, Agenţie în Stambul
NEW YORK. Broadway, 31-33.
VIENA, Comandită :
ALBERT BLANK & Co.
6, Josefsplatz, 6

IN ŢARĂ :

BUCUREŞTI: Cal. Victoriei, 42
Cal. Grivitei Piaţa Sft. Anton, şi Cal. Moşilor (Gura-Oborului)
Arad, Brăila, Braşov; Chişinău, Cluj, Cernăuţi Constanţa, Ismail, Oradea-Mare Trg.-Mureş.

OPERAŢIUNI DE BANCĂ

Conturi-curente Împrumuturi, Lombarde, Sconturi, Schimburi Scrisori de credit, Cecuri, Avansuri, comercianţilor şi industriaşilor, Emisiuni, Safe, etc.

CREDITUL EXTERN s. a.

Bucureşti — Str. C. A. Rosetti No. 37. — Telefon 14/31 şi 41/16

Execută orice operaţiuni de Bancă

Furnizează din depozitele sale şi din fabricile ce reprezintă:

Materiale de cale ferată normală şi îngustă. Materiale pentru atelierele de reparaţii de locomotive şi vagoane. Metale de orice format şi dimensiuni — Maşini şi scule pentru atelierele mecanice — Maşini pentru industria lemnului. — Instalaţii complecte şi maşini pentru fabricarea cărămizilor. Camioane-autobuze, pompe, Automobile „Ganz-Bussing" — Explosibile capse şi fitil pentru industriile minere. Auto-pluguri „Kemnick" Aparate pentru curăţirea apei din cazane sistem „Neckar" Lemne de foc, cărbuni de piatră, Coks metalurgic şi de gaz. — Exportă produsele solului şi subsolului.

Intreposit propriu la Gara Dealul Spirei, Bucureşti

UZINELE DE FIER SI DOMENIILE
DIN
REȘIȚA
Telefon 9/39 — SOC. AN.

Direcțiunea Generală
BUCUREȘTI, STRADA POVERNEI, 2

FABRICATE:

Fer brut	Armament și muniții
Fontă de fer și oțel	Buloane și nituri
Table, șine și traverse	Pluguri și mașini agricole
Fer în bare și fasonat	Unelte de săpat
Tablă	Amoniac sulfuric
Piese de fer forjat	Lemne de foc și construcție
Material de cale ferată	Mangal, var alb

Mine, Fabrici și Domenii la:
Reșița, Anina, Oravița, Bocșa, Nadrag, etc.
Pentru comenzi a se adresa la:
Direcțiunea comercială, TIMIȘOARA, Str. Lonovici 3
Reprezentanța Creditului Șenic, București, Str. Marconi, 3

S. C. R.

„Clădirea Românească"

SOCIETATE ANONIMĂ
CAPITAL 60.000 000 LEI

Construește și Transformă,

Cumpără și vinde tot felul de moble

Înființează și exploatează fabrici de materiale de construcție, cariere, balastiere, etc., etc.

Finanțează sau participă la întreprinderi de acest gen

Primește oferte și studiază orice propuneri relativ la executarea construcțiunilor, procedeuri sau materiale noi, produse perfecționate sau economice, etc.

— Sediul București, Bulev. Domniței, 39 —

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

„ARIF" SOCIETATE ANONIMĂ

Pentru Exploatarea de Păduri şi Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsaţi

Preşedinte al Consiliului de Administraţie
CONSTANTIN NEAMŢU

Vice-Preşedinte al Consiliului de Administraţie
Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAŢI
Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan**
Alexandru Zănescu

CONSILIERI:
Ingineri **Gh. Balş, C. Negrescu, I. Purcăreanu,**
D. Rolin şi **J. Selleckaers**

DIRECTOR GENERAL:
Ingineri M. ădulescu

Director technic: Inginer, **D. Stoica**

Director comercial: L. Ciconi

Director forestier: Inginer-şef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munţii Arifului, de pe valea Argeşului. Posedă o fabrică cu 18 gatere în Curtea-de-Argeş Vinde en gros şi en detail, lemne de foc şi cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeş. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primeşte comenzi pentru cherestea şi lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar şi fag, lăzi şi orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREŞTI STR. MARCONI No. 3
Telefon 2/91

„CARPATINA“

Société Anonyme Roumaine pour l'industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siège Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferrée.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinées, caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèché.

Dépôts pour la vente en détail, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)

Roşiori (Teleorman)

Drăgăşani (Vâlcea)

Râmnicu Vâlcea

Les commandes pourons être faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.